Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

NEW JERSEY
COLLEGE LIBRARY

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS II.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Francisci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & selectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca
ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Prostant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
MDC LXXXVII.

2700
1667

Index eorum quæ primo Tomo continentur.

De Somnio, seu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, seu de moribus Philosophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, sive, Misanthropos. 52
Alcyon, sive de Transformatione. 167
Prometheus, sive Caucasus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æsculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Dearum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Protei. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereïdum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipei. 256
Tritonis, & Nereïdum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, seu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpsionis, & Plutonis. 270

Ze-

1 [illegible] 7

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polystrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Protesilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Protesilai. 309
Diogenis, & Mausoli. 311
Nereï, Therſitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antisthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tiresiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Sostrati. 322
Menippus, seu Necyomantia. 324
Charon, seu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piscator, sive Reviviscentes. 388
Cataplus, sive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti serviunt. 480
Pro eo quòd inter salutandum verbo lapsus fuerat. 494
Hermotimus, sive de Sectis. 503
Herodotus, vel Actio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, seu Hospes. 590
Quomodo historia conscribenda sit. 600
Historiæ Veræ liber primus. 639
Historiæ veræ liber secundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris secundus. 740
Alexander, seu Pseudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, seu Pamphilus. 840
De Astrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI

SAMOSATENSIS

DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere posset: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam forma & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΛΥΚΙΝΟΣ. | LVCIANVS.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἔπαγχον ἔπαθον ὦ Πολύστρατε, παυσάμενον πρὸς τὴν γυναῖκα ἰδεῖν. αὐτὸ γὰρ δὴ μύθος ἐκεῖνο, μικρᾷ δεῖν λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος, πεπηγὼς τὸν δὲ θεύμασα. Πο. Ἡράκλεις. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῄς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἰ καὶ τὸν Λυκίνον ἐξέπληξε γυναῖκα ἰδών. σὺ γὰρ τὸν μειρακίσκον

At profecto tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, si-quidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adoles-cen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. *Bourdelotius.*

καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ ποιήσεις. ὥστε θᾶττον ἄν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι, μὴ οὐχὶ παρεστίους αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῃ αὐτῇ τῇ Ταντάλου. ἀπόκριναι εἰπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν. οὐ γὰρ οἴσεις φθονήσεις ἡμῖν τὸ θέας, οὐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον σοῦ ἐπὶ τοῦτο προσκεκηρύγμεθα. Λυ. καὶ μὴν οὐ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν σὺ τοιαύτης μόνον ἀπίδῃς εἰς αὐτήν, ἀχανὴς σὺ, καὶ τῶν ἀνδριάντων ἀκινητότερον λίθου φανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἦπερ καλέσει, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ καὶ εἶπεν ὁποσοῦν σε, τίς ἔσται μηχανὴ λάθρᾳ αὐτῆς ἀπαξιόν σε ἀπελθεῖν; ἀνάδησαι μᾶλλον ἵνα μὴ ἄν ἐθέλῃ, ὥσπερ ὁ [1] λίθος ὁ ἡρακλεία ὁλκὰς τὸν σίδηρον. Πο. ποῦ ὦ Λυκῖνε, περιστόν τι καὶ ἀναπλάττεις. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστιν. Λυ. οἶδ' γάρ με ὑπερβαλεῖσθαι τῷ λόγῳ. ὃς δεδιὰ μή σοι ἰδόντι, ἀοιδοτής τις ἐπαινέσαι δόξω. Πο. ποσοῦτον ἀμείνων φανεῖται; φαίνου, ἀλλὰ ἤ τις μὴ, σὺν ἂν εἰκῆ ἔχοιμι. ἡ ραπτεία ἡ πολλὴ, καὶ ἄλλη ὡσεὶ αὐτῷ ἐπιδεδεῦσθαι λαμπρὰ, καὶ δύνοχαι πολλῆς, καὶ ἄθρει πάνυ πολλαί, ὡς ἔοικε, μείζων γε, ἢ κατ' ἰδιωτικὸν τύχοι εἶδος τὸ πρόσωπον εἶναι. Πο. ἐδὲ τοῦτο ἐπύθου σύγε, ὅπως καλεῖται; Λυ. ἐδόμην. ἦ τοῦτο μόνον, τὴν Γοργόνα ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸ πλησίον, leſcentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quiſpiam, quam te à formoſis dimoverit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt ut ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè ſcias oportet, fore ut etiamſi ſolùm è ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minuſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Deſine Luciane, prodigioſam pulchritudinem effingere: ſed mihi dicito quænam ſit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxiſſe putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non ſatis laudaſſe videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa ſit, dicere non poſſim. Magnus circa illam cultus, & ſplendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es ſciſcitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc ſolum ſcio illam eſſe ex Ionia oriundam. Nam quidam ex ſpectatoribus, proximum in-

1 Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Ariſtot. Sic apud Piſid. Coſmurg.
Πάντας ὑφέλκειν οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἡ μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλείαν τιν' λίθον,
Φύσιν δ' ἔχουσι ἀντὶ ἐλατικωτέραν ἔχει. Bourd.

1 Ver-

ἔστι παρελθὼν, τοιαύτῃ μήτι ἴδοι τὴν Σμυρναίαν πόλιν. καὶ ὁ Σμυρναῖος ἔφη, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. εἶτα δὲ μοι Σμυρναῖος ἐστὶν αὐτὸς ὁ λέγων οὗτος. Ὅτι δὲ ἐπιμένεις ἐπ' αὐτῇ. Πο. σκόπει ἐπὶ λίθῳ τῷτό γε ὡς ἀληθῶς ἐπίστωσαι, ὅτι ἀληθεύομεν, ὅτι τὴν Σμυρναίαν οἰκεῖον ἐμέμαθον, ὅπως ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε ὑπὸ δηλοῦν τῷ λόγῳ. πάνυ γὰρ ἂν ὄκνου γνοίσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἡλίκην τὴν ἀπόκρισιν; ὃ εἰ μὲν λέγων διώμαμι, καὶ μεγάλοις γε τοῖς ἐμοῖς, ἐμφανίσαι ὅτου ἀνυμεναίου εἰκόνα, ὡς ἢ μεγάλης ἂν ἢ Ἀπελλοῦ, ἢ Ζεύξεως, ἢ Παρράσιον, ἱκανοὶ ἴδεσθαι, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', ἀνυμεναῖκην τὸ δὴ χίτωνα εὐθυνεῖα τῷ τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, ποίᾳ τις ἦν τὴν ὄψιν; ὃ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ τολμηρὸν, εἰ φίλον ἀνδρὶ ἐπιδείξασθαι τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τὰ γράμματ' ἔχει. Λυ. καὶ μὲν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσεσθαί μοι δοκῶ, τὰ παλαιῶν τινας εἰκόνα τεχνιτῶν ἀναπλάσασθαι ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀνεπλάσατό μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιτό σοι ὧδε τοιοῦτον ἐτῶν δεκαπέντε; Λυ. ῥᾳδίως, ἂν ἀφ' οὗ μὴ ὀκτώ γε δέκα ἐτῶν ἀφ' ἡλικίας τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπιδέδημεκάς ποτε εἰς Πολύστρατα τῆς Κνιδίων; Πο. ἔγωγε. Λυ. εἶδες οὖν τὴν Ἀφροδίτην ἅπασαν αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τὴν Πραξιτέλους ποιήσεσιν τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ τὴν μῶν, ὃν λέγω. Πολύστρατε πρὸς Κνιδίους ἐπλευσας; Πο. μάλιστα. Λυ. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ἰδὼν πάνυ ἀσμένως; Πο. νὴ Δία τὴν Πραξιτέλους ποιήσεσιν τὸ κάλλιστον. Λυ. καὶ τὴν μῶν, ὃν λέγω, ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀνεπλάσατό μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιτό σοι ὧδε τοιοῦτον ἐτῶν δεκαπέντε; Λυ. ῥᾳδίως, ἂν ἀφ' οὗ μὴ ὀκτώ γε δέκα ἐτῶν ἀφ' ἡλικίας τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπιδέδημεκάς ποτε εἰς Πολύστρατα τῆς Κνιδίων; Πο. ἔγωγε. Λυ. εἶδες οὖν τὴν Ἀφροδίτην ἅπασαν αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τὴν Πραξιτέλους ποιήσεσιν τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ τὴν μῶν, ὃν λέγω.

intuitus, cùm tranſiſſet, Tales, inquit, Smyrneæ ſunt pulchritudines. Nec mirum eſt, ſi Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur eſſe Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc revera prout lapis feciſti, qui neque illam ſecutus es, neque Smyrneum illum, quænam eſſet, interrogaſti. Atqui ſpeciem illius, quoad fieri poteſt, oratione mihi demonſtra: ſic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari poſſit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhaſius viderentur idonei: aut ſiquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculoſa fuerit audacia, ſi familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonſtraveris. *Luc.* At mè hoc tutiùs facturum puto, ſiquos priſcorum artificum ad hoc opus aſcivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quî tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata reſpondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquamne. Polyſtrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid [1] Venerem illorum prorſus vidiſti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipſa dicunt indigenæ,

1 *Venerem*] Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æſtimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigiſſe, ab Athenæo id eſſe proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris ſimulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venuſtatem quaſi exemplar imitatum eſſe Praxitelem contexuit. *Cogn.*

γοισιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις Ἥφαίστου, καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. σὲ γὰρ οἶμαι τὰ τοιαῦτα ἱστορεῖσθαι. σὺ δέ, πότερον ὡς φῂς εἶδες, ἢ καὶ σὺ ἀκήκοας, εἰ ἓν τῶν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὴν Ἀλκαμένους ἐώρακας. Πο. ἢ πάντων γ' ἂν ὦ Λουκῖνε ῥᾳθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμένους θεασαμένου παρεῖδον. Λυ. οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἀπολύσαντά σε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ τὴν Καλαμίδου Σωσάνδραν πλέονας. Πο. εἶδον καὶ λίαν πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ τἄλλα μὲν, ἱκανῶς. τί δὴ Φειδίου ἔργων, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δὴ ἄλλο, ἢ τὴν Λημνίαν, ἣ ἓν ἐπιγράψας τοὔνομα ὁ Φειδίας ἀνέθηκε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τὸ κάλλιστα ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὴ [1] ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷοί τε σωφρονήσεσθε, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πόθεν ἂν τοῦτο γένοιτο; Λυ. ἀναλεξάμενος ὦ Πολύστρατε, εἴ τι ἀποτρέπει ἡμᾶς ἐξαδῦναι τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψαντάς σοι τὸ μεταθέσθαι, καὶ σωλῆνας, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν ἐφαρμόττῃ δοκιμῇ, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. ὦ λέγεις. καὶ δὴ ἐξαγε-

genæ, audivisti, ut quidam hanc statuam amavit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, siquidem, ut ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortensem Athenis videris. *Pol.* Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polystrate, num in arcem sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. *Pol.* Illam etiam sæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iovem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. *Luc.* Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat. *Pol.* Sed quî hoc fieri potest? *Luc.* Haud difficile, Polystrate; si hinc imaginibus orationi traditis, illi permiserimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, observata simul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde assum-

1 *Qua in hortis*] De Venere hortensi vel potiùs in hortis posita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *Cogn.*

2 *Lemniam*] Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen fuum, ad eam ficti, fiffe Phidiam refert, ab his qui eam dicarunt nomen fortitam credit in Atticis Paufan. nonnulli à loco qui eft in arce Athenienfium Λήμνας nuncupato, unde & Dionyf. Λημναῖος. Idem.

3 Ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων] Sic Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Aut-

λεῖαι, δοκοῦσι. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως σὺν πολλῇ μίαν τινὰ συνθεῖς, οὐκ ἀπεδόκιμον ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρέχει γιγνομένην τὴν εἰκόνα, ἅτε συναρμόζων ἅπαντα ὁ Κνίδιος ἡκούσης μόνον τῆς κεφαλῆς λαβεῖν, ὡς γὰρ ἄλλης σώματος γυμνὸν ὄντος, δήσεται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ ὕφαμμον, ἱκανῶς ἔχει, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐπέθηκε. καὶ τὸ ὀφθαλμῶν ὑγρὸν ἅμα τῇ φαιδρᾷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξει τὸ Πραξιτέλη δοκοῦν. τὰ μῆλα δ', καὶ ὅσα τὸ ὤψεως αὐτοπαῖ, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὸ σὺν ἡπίοις λήψεται. καὶ φαιδρὸν, χειρῶν ἄκρα, καὶ κεχρῶτο τὸ ὡρυθμισμένον, καὶ δακτύλων τὸ ἁβρυνόμενον, ἐς λεπτὸν ἀπολήξον, ὅλα τὸ σὺν ἡπίοις ἐκ τοιούτων ἐπιφανῆ, καὶ παρεῖναι τὸ ἀπαλὸν, καὶ ῥινὸς σύμμετρον, ἡλικίαν παρέξει, καὶ Φειδίας ἅμα. καὶ γύμνωσιν ἁρμόσειν ὁ αὐτὸς, καὶ τὰ αὐχένα ὅλα τὸ ἁβρὸν ἁπαλύνων. ἡ Σωσάνδρα δ', καὶ ὁ Κάλαμις, αὐδὲ ἡσυχάσουσιν αὐτῷ. καὶ τὸ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, καὶ λεληθὸς, ὥσπερ τὸ ἐκείνης ἔσται, καὶ τὸ αὐτομὲν δ', καὶ κάσμιον τὸ αἰδοῦς, ὅλα τὸ [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι αἰσχύνεται αὐτὴ ἴσως τῇ κεφαλῇ. τὸ ἡλικίας δ' τὸ μέτρον, ἡλίκην ἂν ἡβῴοιτο, τῇ τῶν Κνίδων ἐκείνῃ μαλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο καὶ Πραξιτέλη μεμιμήσεται. τί σοι δ' Πολύστρατε [3] δοκεῖ, πλὴν ἡβώσης ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστ' ἐπιδεὰ ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπολειφθῇ; Πο. ἔτι γὰρ ἂν ἡβωιόσumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adducta si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea sè habere fines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Λεπτὸν καὶ λελυθὸς] Angl. σεμνὸν καὶ λιλ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σολὺ. Idem.

ἔστι, καὶ ὀλίγοις πάνυ τισὶ καλὸν ἔξεστι ἀγάλματος, ὅταν πάντα εἰς τὸ αὐτὸ συμπορευόμενα; Lv. τοῦτο μικροῦ δεῖν ὦ φίλτατε, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα ἔτι εἰς εὐμορφίαν συντελεῖν, χρῶμα καὶ τὸ ἐκφανὲς πρέπον. ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπόσα μέλανα. λευκὴν, ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύομεν ἔτι μικρὸν ἔσεσθαι ἡμῖν ἐνδεᾶ. τί οὖν ἂν ταῦτα προσεισενέγκαιμεν ἄν, ἢ Ζεῦγμα λέγομεν δηλαδὴ τὰς χρωφίας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐμφύονται, περάσαντας τὰ χρώματα, καὶ σύμμετρον ποιήσαντας τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ Ζεῦγμα κέκληκεν Πολύγνωτον, καὶ Εὐφρανόρα σκεύνον, καὶ Ἀπελλᾶν, καὶ Ἀέτιον. ἕτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφρανόρ, χρωσάμενος τὴν κόμην, οἵαν τὴν Ἥρας ἔχραυσεν. ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπισεσυρμένον, καὶ παρειῶν τὸ εὐανθὲς, οἷαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς, καὶ ἐοῦσαν ἤδη τὸν ποικίλον, εἰς τὸ λευκότερον ἐξεργασάμενος, ὡς σωφρονεῖν μᾶλλον ἔοικεν, διημερώσας δὲ τὰ πολλά. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δείξατο, καὶ τὴν Πανθέαν, μάλιστα μὲν ἄχαν λευκὴν, ἀλλὰ ἔναιμον ἀπλῶς. τὰ χείλη δὲ, οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀέτιον ποιησάτω. μᾶλλον δὲ, τὸ ἄριστον τῆς χρωφίας ὄμμα, παρὰ Εὐφρανόρ, καὶ Ἀπελλᾶ, δοκίμασον. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐοικὸς ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάζων ἁβρὰ μεταποιημένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ παῦρον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔτω, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς χραψάτω, βοώπιν τινα ποιήσας αὐτὴν. συμεπιλήψεται δὲ ἔργῳ αὐτοῦ καὶ ὁ ἡβαιὸς παιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσασθαι, καὶ φιλομειδῆ ὄμμα ποιῆσαι, καὶ λάδνιόν τινα, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως,

aliquam formam omisisti extrà ſtatuam, quum ſic omnia in unum contuliſti. *Luc.* Hoc minimum eſt, amice, niſi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujuſque partis decorum: ut nigra ſint exquiſitè, quæ nigra: alba, quæ hujuſmodi eſſe oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum eſt, deſideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accerſemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præſtantiſſimi miſcendis, & accommodandis coloribus? Accerſatur ſanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviſo opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus ſuperciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Caſſandram fecit. Idem quoque veſtem referat tenuiſſimè élaboratam, ut quæ par eſt ſuccingantur, multa verò ventis diſtundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles ſecundum ſuam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, ſed modicè rubeſcat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præſtantiſſimum pictorum Homerum, præſente Euphranore, & Apelle ſuſcipimus. Nam cujuſmodi colorem Menelai femoribus illevit, aſſimilatis ebori leniter purpura intincto: ejuſmodi ſit totum corpus. Hic ipſe oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis ſuſcipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus riſus amantem, candidis lacertis, & roſeis digitis decoram. Denique multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκότως πολὺ διαφέρειν, ἢ τῷ Βρισέως. πῦρ μὲν οὖν πλάσειν, καὶ χρῶμα, καὶ ποιητὴν ἁπάντων ἐρχόμενον. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπιμελῆ, τύπος καὶ χάρις, μᾶλλον δὲ ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες συγχορεύοντες, τίς ἂν μιμήσαιτο δυνατῶς; Πο. Θαυμάσιόν τι χρῆμα ὁ Λυκῖνος φῄς, καὶ θεῖόν τις ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ ἐξ οὐρανοῦ πεσόν. τί δὲ περὶ τοῦτου εἶδες αὐτόν; Λυ. βιβλίον ἐν τῶν χερῶν εἶχεν, εἰς δύο σπαθιλημμένον. καὶ ἐφάνη τὸ μέν τοι, ἀναγνώσεσθαι αὐτό. τὸ δέ, ἥδη ἀπεγνωκέναι. μεταξὺ δὲ ἀσπάσασθαι, διελίχθη τε παρόντων τινῶν τῶν ἐμῶν φίλων, καὶ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγξατο. πλὴν μεθιέναι γε ὁ Πολύστρατος, ὀδόντας ἐξέφηνε, ὡς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μή, λάθρᾳ. ὅπως δέ, συμμίσγεις, καὶ ὡς ἀλλήλοις συνερμοσμένους, εἴ τις καλλίων ὄμμα εἶδες ἐν τῷ πλησίον, καὶ ἰσομεγέθη μαργαρίτων, ὅτως ἐπὶ τοῖς ἐπιφύσεσιν. εὐσυμβόλητος δὲ μᾶλιστα τὸ τοῦ χειλέων ἁρμονίᾳ. ἐπιφαίνοντο γοῦν αὐτῷ δὴ τῷ τοῦ Ὁμήρου ἐλέφαντι τῷ πρισθέντι, ὅμοιοι. οὐκ οἶμαι, πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δέ, ὑποίχοντες, ἢ διεσπηκότες, οἷοι ταῖς πλείοσιν, ἀλλὰ τὸ πᾶσιν ἰσοκλινία, καὶ ὁμόχροια, ἐμίγθη δὲ, καὶ ὑπερκαλὲς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θεῦμα, καὶ δίαμμα, πᾶσιν τοῖς ἀνθρωπίνοις δύμορφίαν ὑπερβεβηκός. Πο. ἴσχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ καὶ τίνα ἐν λέγεις τῶν γοναίων, τύπτεις τε αὐτοῖς γυμείσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ σύνοχος δὲ τῆς ἐπιὸς αὐτῇ ἔφης, τῇ Διὶ ἐμπαίσας τινάς. τῷ βασιλεῖ συνέπεσθαι δὲ μεμηφέναι, τῷ ἀοίδιμον ποιῆσαι λέγεις. Λυ. τί δ' εἶπον. σὺ μὲν οὖν ἀπόπαυσαι ἤδη, καὶ ἀπόσχου τοῦ ἐπαινεῖν. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὰ λοιπὰ τοῦ βιβλίου ἐπανέρχομαι.

multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque ferrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales plerisque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τί τοὔνομα; Πο. πάνυ καὶ τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπέραστον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ τοῦ Ἀβραδάτου ἐκείνῃ τῇ καλῇ. οἶσθα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Λυ. νὴ Δία καὶ ὥσπερ γε ὁρῶν αὐτὴν οὕτω διατίθεμαι, ὁπόταν κατ' ἐκεῖνό που ἀναγιγνώσκων γένωμαι. καὶ μονονουχὶ καὶ ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεποίηται λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἵα ἦν προπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀστραπὴν παραδραμοῦσαν ἅπαξ εἶδες αὐτήν, καὶ ἔοικας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν, ἀθέατος εἶ. οὐδὲ οἶσθα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θεοειδέστερον τοῦ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμοεθνὴς ὤν. καὶ γὰρ ὡς οἶσθα καὶ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, πρὸ τοῦ κάλλους ἐπαινῶ. ἄξια γὰρ προκεκρίσθαι ταῦτα τοῦ σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐσθῆτα πρὸ τοῦ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐντελὲς κάλλος οἶμαι τοῦτ' ἐστιν, ὁπόταν ἐς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλάς ἄν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, εὖ ἡκούσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς καὶ μόνον φθεγξαμένων, ἀποθανεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεγχόμενόν τε, καὶ ἀσχημονοῦν, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, πονηρᾷ τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καί γε αἱ τοιαῦται, ὅμοιαί μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, κάλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτε-

nomen? *Pol.* Planè elegans, Luciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ conjugi: quam sæpe audito Xenophonte nosti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iovem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & ut maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque nosti quanta sit illa ejus pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & divinior. At ego novi, qui ejus sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, ut si quis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo, quanto & animæ virtus, & corporis venustas in idem concurrunt. Nimirum multas tibi possum ostendere, forma quidem præstantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò ut illis tantùm loquentibus ea moriatur, & flaccescat, reprehensioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, prava nimirum hera, immeritò conversans. Et sanè tales templis Ægyptiis, meo judicio sunt similes. Ibi enim, templum quidem est pulcherrimum, & maximum, sumptuosis lapidibus ex-

λίσι τετραμμένῳ, καὶ χρυσῷ, καὶ χρώμασι διαπεπλασμένῳ. ἔνδον δέ, ἂν ζητῇς ἰδεῖν, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἔχις, ἢ γραῦς, ἢ αἶλουρος. τοιαῦται γὰρ πολλαὶ ἰδεῖν εἰσιν. ἢ τοίνυν δεῖ πρὸς χρῆναι τὸ πλάσμα, ἢν μὴ κεκόσμηται τοῖς διαφόροις τούτοις. λέγω δὴ οὐκ ἐσθῆτι ἁπλῇ, καὶ ὁμμασι, ἀλλ' οἷς πρέπει σωφροσύνη, καὶ ἐπιείκεια, καὶ φιλανθρωπία, καὶ πρὸς ἄλλους, ὁ πρὸς πάντας πᾶσι ἐρῶ ἐγώ. Αν. σὺ δὲ ὦ Πολύστρατε, μὴν αὐτὸ μόνον ἁμεσψας αὐτῷ τὴν μέτρον φασὶν, ἢ ἐλάττον, ὡς ἂν δύνασαι μάλιστα, καὶ τινα εἰκόνα γραψάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι αὐτό. Πο. ἢ μακρὰν ἀπεῖρε τὸ ἀγώνισμα πρόσεστιν. ἢ γὰρ ὁμοίου τὸ πᾶσι φανεῖς ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καίμοι δοκῶ συμπρᾶξαι σοὶ τὸ δεῖσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἢ πλασθῆναί δὲ γραφέα μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφον, ὡς πρὸς τοὺς σοὺς λόγους ἀποδύσασθαι τὸ ἄγαλμα. καὶ δῆτα καὶ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατασκοπῶμεν. καὶ δὴ ποιήσωμεν. ἀσθήσεται μὲν τὸ πρῶτον, καὶ λίγεια. καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος ἀπὸ γλώττης ῥεῖ αὐτῆς μῶλλον, ἢ περὶ ἧς Πυλίων γέροντος ἐκεῖνο, ὁ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πᾶς δ' ὁ τόνος ἦν φθέγματος. οἷος ἁπαλώτατος, ὅτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἁρμόσαι, ὅτε παῦν λεπτὸς, ὡς ἠλύσκοντός τι εἶναι, καὶ ἡμιδεῆ ἐκλύοντος, ἀλλ' οἷος ἡδοῖτ' ἂν παιδὶ μήπω ἡβάσκοντι, ἡδὺς, καὶ σφοδρὸς, καὶ πρᾶος ἀναβοῦν μᾶλλον εἰς τὴν ἀκμὴν, ὡς ἐν παυσαμένῃ, ἵνα μὴ λοιπὸν εἶναι τὴν βολὴν, καὶ πλεῖστα-

extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & monilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsus tenuis, ita ut sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

1 Ἁμεῖψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

γον ὁσδιατρίβειν, καὶ ἀξιόμισθόν τε ὄντα, προδήλως ἡμῶν που ὑφηνίοντα τῷ ἀκροάσει, καὶ ἴσχνη τὸν λόγον μελιζόμενα ἄσῃ, καὶ πιθοῖς μεσὰ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀναλιμπάνοντα. ὁ πόνος δὲ τὸ κηλοῦν ἀκίνητον ἄδῃ, καὶ μάλιστα σοὶ τῷ κιθάρᾳ, τότε δὴ πάντα, ὥρα μὲ σιωπᾶν τοῦτο ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμουσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἅπαντα. καὶ γὰρ Παυδίονος ἔστης, ἰδιῶτις καὶ ἐκείνη, καὶ ἄπεχθες, εἰ δὲ πολυηχία τῷ φωνῷ ἀφίησιν. Ὀρφεὺς δέ, καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγότατοι ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς δὲ καὶ ἄψυχα ἐπικηλήσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι οὐκ ἠμύσαμεν, καθελκύσαντες ἂν τοῖς κιθάραις, παρεσκευάσαμεν σιωπᾶν, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον ἀφυλάκτησαν, ὡς μὴ διαβαίνειν τὸν ῥυθμόν, ἀλλ' ὑκμήρῳ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἴσῃ ἀφαμιμεῖσθαι τὸ ἆσμα, καὶ σιωπᾶν οὕτως τῷ κιθάρᾳ, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ διαφὲς τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὔκαμπτες τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπάρχειν τῷ θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Κιθαιρῶνος μελίζειν βουκόλοις; ὥστε ἐγὼ ποτὲ ἐν Λυκίᾳ, καὶ ἀξιόσης αὐτῆς ἀκοῦσαι, σύκιτι τὸν τῆς Γοργόνος μόνον ἴσχη πεπονθὼς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγονώς, ἀλλὰ καὶ τὸν τῆς σειρώνων ἴσχη, οἰκτίσαι με. παρεσκεύαζον γὰρ δὴ οἱ ὅτι, κἀκεῖνα ἐλεεινὸν ὄντα, καὶ ἐπιλαθόμενον. καὶ ἐγὼ κεφαλὴ ἐπιφερόμενον

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunſonent, auſcultationem echûs inſtar producendo, mellitaque verborum veſtigia, ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt uſque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſervare, ut nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiva modulorum menſuræ ſerventur, & citharæ conſonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boves paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum viſu ſolum obſtupeſces, ex homine in lapidem converſus, ſed etiam quàm eſſet efficax Sirenum modulatio, cognoſces. Aſtabis enim, ſat ſcio, delinitus, patriæ & domeſticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, reſpicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque *illius* ſimulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

ξητικὸν ὅτι, καὶ ἀφ' ὧν κυρίως ἀφοδύεται σοι τὸ μέλος, τοιοῦτον τι ἄκουσμά ἐστι, Τερψιχόρας τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παιδάριον, μυρία τὰ θελγητρα, καὶ πανταχοῦ σὺν ἑαυτῷ ἔχον. ἵνα τι λόγῳ περιλάβω, φαίλου ἂν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἀκούειν νόμιζε, οἷαν εἰκὸς εἶναι τὴν ἀφ' ὑπερώων ἐκείνων. ἐφεκτὸς δ' ἐστὶ καὶ φησὶ. ὧδε γὰρ ἀκριβῶς τοῦτο ἡ φωνὴ, καὶ κεκραμένως ἰωνικῶν, καὶ ὅσα ὁμιλοῦσι καμύλα, καὶ πολὺ τὸ ἀττικὸν χαρίεντα ἔχουσα, ὡδὶ θαυμάζειν ἄξιον. πάντελεον γὰρ αὐτῇ, καὶ ἐγγενικόν. ὡδὶ ἄλλως ἐχέτω, μετὰ χάριτος τῆς Ἀθηναίων καὶ τὴν δόσιν. ὡδὶ γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ θαυμάσεται μᾶλλον, εἰ ἐπὶ σοὶ χαίρῃ, καὶ τὰ πολλὰ τούτῃ ὁμιλεῖ, ἢ Ὀλυμπιὰς πολλὴ ἔστω. μία μὲ δὴ σοι ὦ Λυκῖνε, καὶ Δημοσθένους αὕτη, καὶ φόδης οἵαν, ὡς ἂν τύχῃσι τὸ ἐλαττον εἰκάσεις. σοὶ δὲ πρὸς ἄλλας. ἐγὼ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ σὺν πολλῶν σωμῆς, ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἓν τοῦτο γὰρ τοῦτο, καὶ χαριέστατον σωπλεῖν ἐκεῖθεν τὸ σωμᾶ, καὶ πολυειδὲς ἐκ πολλῶν δοκοῦν εἶναι αὐτὸ αὑτοῦ ἀνομοιομερὲς. ἀλλ' εἰ πᾶσαν ἐν ψυχῇ δέοιτό, καθ' ἑαυτὸν, εἰκόνα μίαν γλαφύψαντα αὐτὸς τὸ ἀρχέτυπον μεμιμήσεσθαι. Λυ. ἴσχυε ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδιστὶ ἐπιγλύπτεις. ἐπεὶ τοῦ δ' οὐ λαθεῖν ὡς ἀληθῶς ἀποδίδοτον μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' ὧν, ὡς εἰκὸς ἦσαν ὅ, τι ἂν ἄλλο ποιήσῃς, μᾶλλον χαρίσεσθαί μοι. Πο. σὺν ἐπιδὴ πάντων καλῶν παιδιὰν ἀμῖσαι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τοῦτο, ὁπόσα μελετητά, φέρε δ' ἐπὶ τοῦτο ἤδη συσκευάσεσθε, ποικίλλου

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poësi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Jam verò & alias considera. Non enim unam, sicut tu, ex multis compositam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, figillatim, una imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remetiturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximiis rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age jam etiam hanc construamus, variam utique & multifor-

μῶτοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μὴ ὃ κ' τοῦτο ἀπολιπόμενοι τ' σῆς τελεσικῆς. καὶ δὴ γραφέτω πάντα συλλήβδην τὰ ὑπ' Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, ὑχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ, κ' ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, κ' αἱ ἄλλαι, ἵν' μ ἑκάστη ἐπιστημόνη, ἀλλὰ πασῶν. καὶ σοφίᾳ, τὰ Ἑρμοῦ, κ' Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μέτροις ἀμφεσκεύασται, ἐξενίωσαν; ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασι, ἢ φιλόσοφοι παρηνέκασι, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. οὐκ ἄχρι ὕ ἐπικρώσεως μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος δύσεσθαι τοῖς φαρμάκοις ἐς κόρον κατακαθεῖσα. καὶ συγχάμη, εἰ μηδὲν ἀχάτινον ἐπιδείξας τούτοις διωαίμιν τ' γραφῆς. ὑ γὰρ ἐοικ' οὐ τοιοῦτον οὐ τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται. τοῦτο ἀλλὰ εἶναι δοκεῖ ἀναγκαῖόν σ αὐτῷ. ὑ μεμπτὴ γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίση μὲν ὦ Πολύστρατε, κ' πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μετ' τοῦτο, ἡ τ' σοφίας, κ' σωφροσύνης εἰκὼν γραπέα. δεήσ' ἂν ἡμῖν σὺ ταῦτα πολλῶν τ' ὑποδειγμάτων, ἀρχαίων τ' παλαίων, ἑνὸς μὲν σ αὐτοῦ ἰωνικοῦ. γραφεὶς ὤν, καὶ δημιουργὸς αὐτοῦ, Αἰσχίνης, Σωκρατικὸς ἑταῖρος, κ' αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλόσαρκοι τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅτῳ σ μετ' ἔρωτος ἔγραφον. τοῦτο ὂν σὺ τ' Μιλήτου ἐκείνου Ἀσπασίαν, ἢ σ ὁ Ὀλύμπιος συνεμφανῶς σ αὐτὸς, σωσῶν, ἀ φαῦλον σωφροσύνης παράδειγμα ὑποδέδεται, ὁπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, κ' ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, σ ἀγχινοίας, καὶ δεξιότητος ἐκείνη ὑπῆρξεν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου εἰκόνα μεταχαράξωμεν ἀκριβεῖ τῇ σταθμῇ. τοῦτο ὅσον ἐκείνη μ σὺ μικρᾷ

tiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam scientiam callet, sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus sit prædita. Quæcunque enim poëtæ versibus exornata prodiderunt, aut historici scriptis mandarunt, aut philosophi monuerunt, hisce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, sed indelebilibus pigmentis in imum usque ad satietatem imbuatur. Et ignoscendum est si nullum hujus picturæ archetypum queam ostendere. Neque enim usquam in veteribus de hujusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim uti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegantissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago est depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus conversabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis

Co-

παιὸν ἐμέγραψε, αὕτη ἡ ηλοσ-
σικὴ τὸ μέγεθός ἐστι. Λυ. πῶς τοῦτο
φής; Πο. ἐπὶ Λυκῖνε, σὺκ ἰσομε-
γεθεῖς εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας
γοῦν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσην, νῦν δὲ ἐγγὺς Ἀθη-
ναίων ἐστὶ πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα
τῶν Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε εἰ ἐν τῇ
ὁμοιότητι αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει
γε μείζονι αὐτὴ, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυ-
τάτου πίνακος καὶ μεγαλογραμμάτου. δεύ-
τερον δὲ τοῦτο παράδειγμα, Θεανὼ
ποιήσει, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, ἡ
Διοτίμα ἐπὶ ταύτας. ἡ μὲν, τὸ μεγα-
λόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς
τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δέ, τὸ γλαφυρὸν
τῆς ἀγωγῆς. τῇ Διοτίμᾳ δ', ὀχ ἃ
Σωκράτης ἐπῄνεσεν αὐτὴν, ἐοικυῖα ἔσῃ
μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε,
καὶ συμμετρίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖ-
νε, ἀπεικασθῶ ἡ εἰκών. Λυ. τί δ' ὦ Πο-
λύστρατε, θαυμάσιον ὅσον. σὺ δ', ἄλλας
γράφε, τὰς δ' ἀρετὴν τε καὶ φιλοξενίαν, καὶ
φιλανδρίαν, ἢ τὸ ἥμερον ἐμφανεῖ
δὲ τέχνῃ, καὶ ὅσας τὰς δόμους ἀγα-
πητάς. Πο. εἰκάσθω οὖν καὶ αὐτὴ Θε-
ανοῖ τε καὶ τῇ Ἀντηνόρου, καὶ
Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ
Ναυσικᾷ, καὶ εἴ τις ἄλλη συμμέτρως
ἀγαθὴν ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύ-
χην. ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἡ τῆς σω-
φροσύνης αὐτῆς μεγαφρὼν, καὶ ἡ
πρὸς τὸ σωφρονεῖν εὐνοίας, ὡς καὶ τὴν
Ἰκαρίου μᾶλλον εἶναι τὴν σώφρονα,
καὶ τὴν περίφρονα ὑπὸ Ὁμήρου
γεγραμμένην. τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς
Πηνελόπης εἰκόνα σκεῖνος ἔγραψεν,
ἐν τῇ Διὸς καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς,
τὴν δ' Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπρο-
σθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλ-
λιστα καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπείρ-
γασαι. καὶ μὲν ἤδη τινὰ σοι ἔχουσιν αἱ τιμαί.
ἅπασαι γὰρ ἐπηλύθασι τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαι-

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorſum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſegeſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icarii filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti. *Pol.*

ῶν. Πο. οὐχ ἅπαντων. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῆ ἐπαίνου ἀφελείπεται. λέγω δὲ τὸ εὐπαλιώτατον ἄγκυραν ἡμῖν μὴ ἐμβαλεῖν αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῆ ἀπραξία προσβάλλειν, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πεσοῦσιν τῆ τύχη. φυλάττειν δὲ ἐπὶ βεβαιότατον μηδὲν ἀπιστοῦντα, ἢ φορτικὸν φρονεῖν, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ οἷς δεῖ ὁμοίως προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονήσεις φιλοφρονεῖσθαι. τοσοῦτον ἡδίοις τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ πολλῷ μείζονος ὄντος ἡμῖν ἡδέως ὁμιλοῦμεν, ὑδὲν τραχηλιῶντες ἐμφαίνοντες, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα φυσᾶσθαι μὴ σφᾶς ὑπεροψίαν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς δύσκολον, ἐχρήσαντο, ὅτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τοῦ πολλοῦ τῆς τύχης δόντος ἀγαθοῦ ἄφθησαν. καὶ μόνοι ἂν ὅτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφοῦγοιεν. οἷς γὰρ ἂν φθονήσεις τῷ ὑπερέχειν, ἢν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾶ, καὶ μὴ κατ' αὐτὸν Ὁμηρικὸν ἄτην ἐπ' ἀνδρῶν κεφαλὰς βεβηκέναι, καὶ τὸ ὑστεροπότερον παρατρέχειν. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας, πάσχουσιν ἀπιστοῦντες τῆ τύχης, ἐπειδὰν αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ εἰς πλοῦτόν τινα, καὶ μεγάλοις ὄγκοις, οἱ μήποτε ἐπὶ τῶ ὑπαρχόντων, οἷα δὴ ἀφορῶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄνω τῆς βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἰκάρου, ταχέως αὐτοῖς τὰ πτερὰ ἐκρυέντα, χάλωσα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάγιον, καὶ πλούσια ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπῆρθησαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρῶ ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium tardissimè senescit*. Bud. lib. 5. de Asse. *Cogn.*

ἀνὴς παρεισπέμπει, ἐναμιδύσασθαι δ' οὐς τὸ ἀληθέστατον τῶν φορέων, καὶ ἡλίκα πεψηλάτηκεν μόνον τὸ κυμάτιον ἐπιλείπεις, ὥστε ῥᾴδιον νομίζειν αὐτὴν ἀεὶ τὰ πλεῖστα, καὶ μὴ παίχνιδα μόνα τοῦ ἡλίου, ὥστε δ' ἀσφαλὲς τι ἅμα, καὶ σωφρόνως ἀπίστως. ὅσῳ καὶ τοῦτον ἂν τις μᾶλλον ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἐξίου ἅπαντα λαμβάνειν τὸ κρεῖττον, ὁ χρόνον τοῖς τε αὐτῆς παρεμένειν τὰ πλεῖστα, καὶ ἐπιτήδειον ἐπιβιῶναι παιδί. Lu. καὶ ὅτου ὦ Πολύστρατε, κηρεύθαι. ἀξίως γὰρ ἦτο ἄνδρα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴν εἶναι, καὶ ἵνα δ' καὶ ἐφεστρατεύσῃ αὐτῶν τῷ ψυχῷ σκέπασον. ἔοικεν δ' ἐπὶ παιδὸς μεγάλου, χρηστὸν καὶ ἡμέρου ἄνδρα, καὶ τοῦτο μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὁ πόσον ἐστὶν αὐτῷ, δύναμιν ποιῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ ἡ φύσις γενέσθαι τοιοῦτον, καὶ σωφρονεῖν αὐτὸν, ποιῆσαι αὐτόν. ἢ γὰρ μετὰ τοῦ δύναμένου γαμεῖ, οὐδὲ ἂν τις ὀλίγος τὸ ὀμμελοῦν οὐκ εἴποι, χρυσείᾳ μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐοίζειν τὸ κάλλος, ἔργα δ', αὐτὴν Ἀθηναίᾳ ἐοφορεύζειν. γυναικῶν γὰρ σωφρόνως ἔστ' ἂν τις ἀξιολογίᾳ αὐτῇ, ὁ δέμας, ὁδὲ φαίη φησὶν Ὅμηρος, ἔτ' ἄρ φρένας, ὅτι τι ἔργα. Po. ἀληθῆ φῄς ὁ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἵν' τι συνέλαμεν, τὴν δ' σύμμικτον, καὶ ἃς ἐγὼ ἡ ψυχῆς ἐχαψάμην, μίαν ἐξ ἁπάντων σκευάσαντες, βιβλίον κρεμάσθωμεν, παρέχομεν ἅπασι θαυμάζειν, τοῖς γε νῦν ὄσι, καὶ τοῖς οὐ πόρρω ἐσομένοις. μιμησόμεθα γοῦν τὸν Ἀπελλῆ, καὶ Παῤῥάσιον, καὶ Πολυγνώτου ἧττον ἄν, καὶ αὐτὰ σανίδα δ' μᾶλλον τὸ τοιοῦτον κεχαλασμένα, ὅσῳ μὴ ξύλα, καὶ κηρὸν, καὶ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnoti imagines, eaque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ve aut coloribus constat, sed

χεμικότων ἐπαίνων, ἀλλὰ τοῖς τῶν μουσῶν ἐπαίνοις εἴκασεν, ὥστε ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἄν, σώματος καλοῦ, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodicæ laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad qua respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum feciſſe, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi feciſſet, id se rectè facturum fuisse exemplis probat.

Ἐγώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλῷ σύνεσιν τὴν σὴν οὖσαν ἀφ' ἧς ἐμὲ, καὶ τιμῶν σὺ ἐξ συγγράμματος. ὁ γὰρ ἂν ὕστερον ἐπιγένηταί τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωτείρασθε. τὸ γὰρ ἐμοὶ ὡς ἂν εἰδῇς, τοιοῦτόν ἐστιν. ἥδεται ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τὸ τρόπον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, γόητες εἶναι, καὶ ἧκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. σὺ δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφρίττω μοι τὰ ὦτα. καὶ τὸ παράλογον χλεύην μᾶλλον, ἢ ἔπαινον εἰκάζω μοι δεῖν. μέχρι γὰρ τῶνδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἑαυτὸν. τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est, &

ἴδῃ, καὶ γελάσῃ σαφῶς. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἐγὼ χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσαπτῶν τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντι ὄντι δύσμορφοι τὰ ἀκρωτήρια. ἢ ἐμφύτως ἔχει, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φαινὼ εὐμορφίαν. οἴονται γὰρ τῶν ἐπαίνων ἀλλαχήσεσθαι σφίσι τὰς μορφάς, καὶ αὖθις ἀνανεάσειν αὐτάς, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾠήθη. πολλοῦ γοῦν ἂν ὁ ἐπαινῶν ἐμοὶ τιμῶν, εἴ τι ἐργάσαιτο τοιοῦτον δυνατὸν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νεῶν τε ὄντων, ὁμοίων μοι δόξαι εἶναι, καὶ ἔχειν, ὥσπερ εἴ τις ἀνέῳγε, προσωπεῖον αὐτοῖς ἐπιθείς τοῖς φέρουσι. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορυσάς. καὶ ταῦτα, ἐξαιρετὴ οὖσα, καὶ ὑπὸ τῆς τοιαύτης σωτηρίας δυναμένη. ὅτι δὲ γελοιότερον ἂν φήσαις, αὐτοσχεδιαστὸν φωνῆς, οἷον ἂν, ὑφ' οἷς κέκρυπται. ἢ ἐπὶ Διὶ εἴ τις ὑποδήσαιτο κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι δὲ μεγάλοις τοῖς ἀνεπιτήδειον ὅλῳ πήχει ὑπερέχουσιν. ἐμέμνητο γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἔφη γυναῖκά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικράν τε, καὶ πολὺ τῷ συμμέτρῳ ἀποδέουσαν, ἐπαινεθῆναι ποτὲ τινὸ ποιητῶν οὐ ἀσχήμονα, τὰ πολλὰ, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγάλη ἦν. αἰσχρῶς δ' αὐτῆς εἰπόντος ἐκείνου τὸ σύμμετρός τε, καὶ ὄρθιον, τῷ μὲν, δὴ γάννυσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένῳ ἐπὶ τὸ μέλτιον, καὶ τῷ χέρᾳ ἐπαίρειν. τοιοῦτόν τι πολλάκις τὸ αὐτὸ ἄδειν, ὡσπερ ἂν εἴ τις ἥδεσθαι ἐπαινούμενος, ἄρξαι δὲ τῶν παρόντων, τινὰ προσαιτῆσαι, πρὸς τὸν ὃς, εἰπεῖν αὐτῷ, σίγησον ὦ ἑτοῖμε, μὴ ἐξαναγκάσῃς ποιητὴς τὴν γυναῖκα. ἐνθυμηθήσεται γὰρ μακρὰ τούτου γελοιότερον Στρατονίκη

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, si quis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret, quam quivis tollere, & atterere potest: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat vir illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

φοίνικα ποιῆσαι τὴν Σιλδύκης γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα προθεῖναι αὐτὴν πρὸς πλάστας, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὰ ἐτύγχανεν οὖσα, καὶ μόλις ὀπίσω τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως ὅτε διακεκμῆναι ἔμελλε τῷ κεφαλῇ, ἀπάντων εἰδέναι ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν περιεστώτων ποιητῶν ὑακινθίνους τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἄλλης τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σπλίνοις τοὺς μὴ ὄλους ἔτι ἐπιῤῥίπτοντας. ἀπάντων οὖν τῶν τοιούτων κατεγέλα, τῶν παρεχόντων αὐτὰς τοῖς κόλαξι. καὶ προσέτι ἦν ὅτε μὴ σὺ ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ σὺ γραφαῖς τὰ ὅμοια ποιοῦσι κολακεύεσθαί τε, καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλειν. χαίρουσι γοῦν ἔφη τοῖς γραφέσιν ἐκείνοις μᾶλιστα, οἳ ἂν πρὸς τὸ εὔμορφότερον αὐτὰς εἰκάσωσιν. εἶναι δὲ πᾶσι, οἳ καὶ προσπλάσουσι τοῖς τοιχίοις, ἢ ἀφελεῖν τι τῷ ἴσῳ, ἢ μελάντερα γράψαι τὰ ὀμμάτια, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς προσεῖναι. εἶτα λανθάνειν αὐτὰς ἀποδείκνυσι καὶ φαλακρᾶς οὔσας, καὶ ὑδὲν αὐτοῖς ὁμοίας. τοιαῦτα δὲ καὶ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα δὲ συγχεόμενον, ἐν δὲ τῷ κόμῃ μόνῃ φέρουσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσοις. ὑπὲρ ἐμοῦ γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ δὲ σε καὶ σὺ οὐκ ἐᾷν οἴομαι, πρὸς ἡρωίνας ἀξιοπρεπῆ μοι, Πηνελόπην, καὶ Ἀρήτην, καὶ Θεανώ, μὴ ὅπως θεῶν πρὸς ἀέρσεις. καὶ γὰρ αὖ ἐγὼ τόδε πάνυ φημι. τὰ μὲν θεὸς τοὺς θεοὺς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδια τοίνυν μὴ κατὰ τὴν Κασσιέπειαν εἶναί δόξω, τῷ τοιῷδε ἐπαινεῖν προσερίζων. καίτοι περὶ ἐκείνης

Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum feciſſe. Eam poëtis pro talento certamen propoſuiſſe, quicunque ſuam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen ſic affecto capite, cui ex longo morbo id accidiſſe omnes norant, execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & criſpos quoſdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorſus eſſent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui ſe aſſentatoribus tradèrent. Addebat etiam non ſolùm in laudibus, ſed etiam in picturis pleroſque aſſentationem captare, & decipi velle: qui illis potiſſimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formoſiores effingantur. Eſſe quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod ineſſe ſibi cupiverint. Deinde eos neſcire ſe alienas imagines coronare, & ſibi nullatenus ſimiles. Hæc & ejuſmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, ſed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparàveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam ſuperant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præſtantiſſimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Caſſiopea laudem illam expetiviſſe videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat, Iu-

ἀντιξεῖζεῖν. Ἦ ἐγὼ ἔ, καὶ Ἀφροδίτην ἐπῆν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταχειρίζῃ σε τὰ τοιαῦτα ἐπίλυσον. ἢ οὐκ ἂν μᾶλλον τὰς θεὰς, ὡς ἀκριβῶς αὐτὰς γεγραφὼς. εἰ ἔ εἰδείης ὅτι ἀνιᾶσά σοι τὸ βιβλίον, ὅτε ἐφοιτῶμεν, ὥσπερ νῦν σοι λέγουσα, ἡδέως ἂν ἐπισθῶς, ἡδὲ ὀσίως τὰ περὶ τοὺς θεούς. ἰδικῇ τι ἀσεβήμα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τοῦτο δόξειν, εἰ ὑπερθρόει τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ τῇ ἐν κήποις ὁμοία λέγοιμι. καὶ εἰ ὑπεμίμνησκε δὲ πλάτωνα ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημένων, ὅτι μετρίαν, καὶ ἄλυπον ἴφης αὐτὸν, ἐπὶ ἀνατιθεμένῳ ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσχημα τῶν πλήσιον ποιεμένων. ὁδὶ, τοιαῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν ἔ ἐγχωρίου ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεαῖς αὐτὸν ἀπεικάζειν. ἐξὸν δέ σε μὴ ἔ αὐξῆσαι τοσοῦτον αὐτὴν ἡλίκῃ ἔ Ἀλεξάνδρῳ. [1] ὃς ἔ ἀρχιτέκτονι ὑπισχνουμένῳ ἔ Ἄθῳ ὅλον μεταχηματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα ἡλίκῃ ἔ βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσὶν, ἐ ἐπεσήκετο τὸν τερατίαν ἔ ὑπερβάσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ τόλμημα, ἔπαυσε ἔ ἄνθρωπον, ἐ πάνυ μὲν Κολοσσὸς ἀναπλάττοντα. καὶ ἔ Ἄθῳ καὶ χεῖρα ἑκατέραν ἐπίλυσον, μὴ ἔ πολλαπλασιασθείσαν ὄρος ἅπαν μέγα πρὸς μικρὸν σῶμα ὁμοίωσε. ἐπεὶ ἔ ἔ Ἀλέξανδρον ἔ μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδριάντα μείζω τοῦτο ἔ Ἄθῳ ἐλεγχθῆ αὐτὸν ἀνατεύειν, ἐν τοῖς ἔ ἐμμνησομένοις ἀγαθοῖς. ἐ γὰρ μικρὰν ἔναι γνώμης ὑπερβολὴν ἄτοπον ἡγήσεσθαι τιμᾶς. καὶ ἑαυτῷ οὐ

lunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, juſſit ut iſta corrigas, alioqui ſe teſtaturam Deas, hæc à te ſe invita ſcripta eſſe: ſcias verò tu, moleſtum ſibi eſſe libellum illum qui ſic obambulat, ut à te non admodum piè, nec ſanctè de Diis eſt compoſitus. Exiſtimabat etiam fore ut impium facinus commiſiſſe videretur, ſi pateretur ſe ſimilem dici Cnidiæ & Hortenſi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ ſub libri finem de ipſa dixiſti, modeſtam vocans, & faſtus expertem, quæ ſupra modum humanum ſeſe non efferat, ſed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem ſupra cœlum ipſum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam poſtulabat, ne Alexandro imprudentiorem ſe putares, qui architecto pollicente ſe totum Athon transformaturum, & ad ejus ſimulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigioſam pollicitationem non admiſit, ſed auſum illud majus ipſo ratus, compeſcuit hominem non credibiles Coloſſos effingentem: juſſitque ut ſuo loco intactum Athon relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui ſimilitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque ſibi hoc facto ſtatuam Athon majorem dicebat erexiſſe in animis hominum, qui ejus rei ſemper memores eſſent futuri. Non enim abjecti eſſe animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare ſe tuum figmentum lau-

1 Ὃς τῷ ἀρχιτέκτονι ὑπισχνουμένῳ ἔ Ἄθῳ,] Idem ſuperius poſitum lib. De Hiſtoria ſcribenda. *Marc.*

τὸ μὲ πλάσμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τῶν ἐπίνοιαν τ εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν ὃ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τ πολιτείαν ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλω τινὰ γυναικὸς γε ὄσαν. ὥστε ἀφίησί σοι τοῦτων τὴν τιμὴν, καὶ προσκυνεῖ σε τὰ δόκιμα ἀγαθεῖσμάτα. σὺ δ', τὰ ἀνθρώπινα τοιαῦτα ἐπαίνῳ αὐτῶν, μὴ δ' ὑπὲρ τ πόδα ἴσω τὸ ὑποδημα, μὴ καὶ ἐπισκοπῆσαι αὐτῷ. κἀκεῖνο δέ σοι εἰπεῖν ἀνεθείλατο. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰ δὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μήσοι ὀλυμπιάδιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τ σωμάτων ἀνεστάναι τοὺς ἀνδριαντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τοὺς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἰς ὑπερβάλληται τὴν ἀληθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τ ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίνεσθαι τ τ ἀθλητῶν ἀγωνίσεως. ὥστε ὁρᾷς ἔφη μὴ αἰτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι τὸ μέτρον. καὶ γὰρ ἡμῶν ἀναστρέψωσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲ ἔλεγεν ἐκεῖνος. σὺ δ' σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταρρυθμίσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκεῖνη πάνυ γε αὐτὰ ἀνυχέρμινε, καὶ ὑπέφριττε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρηπίτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν πρῶτον ἀκούων, ὑδὲν ἐπλημμέλησα, σιωπῶν τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δ' ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἤρξομαι τὰ ὁμοια γινώσκειν ἐκείνῳ αὐτῶν. καὶ παραπλήσιόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τ ὀφθαλμῶν πάσχομεν. ὡς μὲ πάνυ ἐγγὺς σκοπῶμέν τι, καὶ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὑδὲν ἀκριβὲς διαγινώσκομεν. ὡ δ' ἀπωτέρω, ὡς δ' συμμέτρως διαστήματος laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipse etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proxime sub oculis constitutum comtemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur, omnia

τῷ ἰδρῶτι, ἀπαυθαδιάσεται φανερῶς καταφανήσεται τὰ αὐτῆς, καὶ τὰ μὴ ὄντως ἔχοντα. τὸ δὴ ἀνθρωπινώτατον, Ἀφροδίτη, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀλαζονείαν ἐστὶν ὑπερβάλλειν τὰς θεάς; ἐπὶ γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτῳ τὸ μεῖον μεῖζον γέγονεν τῇ συγκρίσει, ὡς τὸ μεῖζον ἐλαττωμένου, πρὸς τὸ ταπεινότερον καθαιρούμενον. εἰσὶν, εἴ τινες ἅμα βαδίζοιεν, ὁ μὲν, μέγας, ὁ δὲ, παντὶ τῷ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δεήσειεν ἀπισωσαι αὐτὸν, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρῳ τὸ ἕτερον, ἐπὶ δὲ βραχυτέρου ὑπερεκταθησομένου τοῦ ἡμίσεος, καὶ οὐ μάλιστα ἀκροποδιᾷ ἐπιγείσῃ ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰ μέλλοιεν ὁμάλιτες φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκείνου ἐπικύψας, καὶ ταπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ἀναπόδως δ' ἂν καὶ ἐπὶ τῶν γυναικῶν εἰκάσαι, οὐχ ὅτῳ ἄνδρας μείζονα γέγονεν, ἢν τις αὐτὸν ἀπομετρήσῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττῶσαι πρὸς τὸ σῶμα ἐπιλαμβάνει, καὶ εἰ μὴ ὑπὸ λύπης τοῦ ἐπιχειρεῖν, ἐπὶ τὸ ἀφανὲς ἐκπεσεῖσθαι τὸν λόγον, ἤθελον ἂν ὁ τηλικοῦτος αὐτὸς ἔχειν ὑπὸ ἀσυθείας αὐτὸ ὁρᾶν. σὺ δ' τοσαῦτα ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτῷ ἐθελήσας, οὐδὲν δέον, ὥστε τὸ ἄχαρι τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαίρει ὦ Ἀνυπὸ. ἐγὼ γὰρ πρὸς σὲ οὐ θρασὺ τὸ τοιοῦτον. ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς τοὺς ἐπαίνους, καὶ πρόχειρος ἂν, ἐπιζήμιος. ἀλλὰ νῦν ὡς οὐδ' ὅπως ἀθρόως περίεσται τῶν μεγαλολιθ, ἐπιδαψιλεύσομαι καὶ ἐν τῷ τῶν φειδωλῶν, ἀσπλος τοῖς ἐπαίνοις ἀναπόφασις. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰχμωθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λόγον. ἤδη διεδιδεμένον, ἐπεὶ δὲ Φειδίαν φασὶν ὅτῳ ποιῆσαι, ἀποπεξεργάσαι τῆς Ἠλείοις τὴν Δία.

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & tu id genus imaginibus, non tam major sit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciss es: At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane: Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem reformare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt; quum apud Eleos lovem constraxit,

πάντ' ἐδ αὐτὸν καθῆπτο τῶν ἡμῶν, ὁπότε τὸ πρόσωπον ἀπαπτύσας ἐπεδείκνυτο τὸ ἔργον, ἐπαινέσειν τε αἰτιωμένων τι, ἢ ἐπιτιμῶντων. ἡπᾶτο δ', ὁ μὲ, τὴν ῥῖνα, ὡς παχεῖαν. ὁ δ', ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλο, ἄλλό τι. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ θεαταὶ αὐτῶν τὸ φιδίαν ἐγκλείσας μόνον ἑαυτὸν, ἐπανορθοῦτο, καὶ ῥυθμίζων τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πλείοσιν δοκοῦν. ἐ γὰρ ἡγεῖτο μικρὰν εἶναι συμβολὴν δῆμον τοσοῦτον, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὸν πολλὸν πρεσβύτερον ὁρᾶν δ' ἔνιος, καὶ Φειδίαν μό. τοιοῦτοι ἀπ' ἐκείνης κρινίζω, καὶ αὐτὸς ὁ Φειδιᾶς, ἐπιεικής τε, καὶ δίκαιος ἂν, Λυ. Πολύστρατε, οἷον ἂν ῥήτορ ἐλελήθεις με. ῥήτορ γοῦν ὄντα μεγάλον, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενηνοχότα κατ' ἐμοῦ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι λόγου ἐν καλαίσθαι. πολλὴ δὲ εἰκὼ γε ἡ δίκαιον ἐπιτίθεσθε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐπειδὴ καλὰ ἐλαίσθησε καὶ βιβλία, μὴ παρόντος αὐτοῦ τοῦ συνηγόρου. ῥᾴδιον δ' οἶμαι τοῦτ' ἐστ, κατὰ τὴν παροιμίαν, μόνον θεῶν κρατεῖν. ὥστε κἀδὲ ἡμυθῆσθαι, εἰ ἐ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ἅτε ὑδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, ἅτε λόγου ἐκ ἐχοντες. μᾶλλον δ' τοῦτ' ἐπάσχομεν ἀπαντήσαντες, οἱ αὐτοὶ καὶ πάροδοι, καὶ δικασταὶ ἅπ. πότερα δ' οὖν ἐθέλεις, ἀγαπήσας τοῖς ἐγνωσμένοις ἡσυχίαν ἄγω, ἢ κατ' ἐμεροῦσαι παιστέον, παλινῳδίαν τινὰ συγγράφων; ἢ δίκαιά μοι ἐφίεμόν τινα λαγεῖν τοῦ δίκου; Πο. νὴ Δί' ὦ ἄνερ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν, ἐ γὰρ ἀντιδίκῃς ὡς σὺ φῄς, ἀλλ' ἐν φίλοις ποιοῦμ τοῦ λόγου, ἐγὼ δ', καὶ παρεξετάζεσθαί σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille post fores, ubi primùm opus expansum ostendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, utpote crassiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat; siquidem populi tam numerosi consilium non leve censebat, imò necesse esse ut plus viderent multi quàm unus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita gravem adversus meum libellum protulisti, ut mihi nulla spes defensionis amplius superfit. Verumenimvero non ex judiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud est, ut opinor, juxta paroemiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, fileam decretis acquiescens, an juxta Himoræum illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, siquid justi habes quod dicas. Non enim contra adversarios, ut dicis, sed apud amicos defensionem suscipies. Ego verò in hac causa tuis à partibus stare sum paratus.

Luc.

ᾗ ἔξεις. Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγκαῖον ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαι τοὺς λόγους. μακρὰ γὰρ ἂν ὅπως ἄμεινον λέγ. νυνὶ δ' ἀνάγκη ἐστὶ σπουδῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἰ μοι πάντ' ἀγχιλιαφόρῳ χθίζοι ἔσῃς αὐτῷ, οἷόν παρ' ἐκείνης ἔσῃς μοι χαλήσασα, τολμήσω ἀναρίψασθαι τὸν κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο μοι ἔνεκα, ὡς ὁ φαῦλόν μοι ὑπερεῖται ἕξειν τὴν ἀπολογίαν, πειρώμενον λέγειν βραχέα ἐπεῖν, ὡς ἂν μάλλον μνημονεύσαιμι. Λυ. καὶ μὲν πάνυ μὲ ἔδει μοι μακρῶν τῶν λόγων, ἔσῃς ὅπου σοφοῦ τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ τῇ ἔνεκα ἐπιτρεψομαί σοι τὴν ἀπολογίαν. καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦτο τοῦδε αὐτῇ ἀπαγγέλλε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. οὕτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Λυ. οὕτως ἐπιδεξιὸς ὢν σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἢ μή, πάρεστι, καὶ σεσίφηκε δηλαδὴ ἐκεῖνα, ἐπεὶ σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγελκας. ἡμῖν δὲ χρὴ τὸ δεύτερον λόγον ἀνάρχεσθαι. κρίνει, ὦ γὰρ ὀκνῶ πρὸς τί εἰπεῖν, ὃ πέπονθα, οὐκ οἶσθ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρόσωπον πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἔξωθεν, καὶ δέδιμαι, καὶ μέγιστον ὦ ὁρῶν αὐτὴν εἶναι, καὶ τὸ πρόσωπον πολλοῦ μοι δεῖν παραχλὼ πεποίηκεν. ἄρξομαι δ' ὅμως. ὦ γὰρ εἶδον τε ἀπολωλὼς, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ τὰ Δία πολλοῦ τὴν σύμβουλον ἐπιφανῆ τῇ σοφοσύνῃ. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ σοφιστικῶς· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγώ σε ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλα ὡς φῂς, καὶ πάνυ δὴ μάτην ἐπαινέσας, οὐχ ὁρῶ ὅτι τηλικοῦτον ἐπῄνεσα, ἡλίκον αὐτὴ σὺ τοῦ ἐγκώμιον ὑπὲρ σαυτῆς ἐξενήνοχας, τοῦ πρὸς τὸ θεῖον τιμῶν

Luc. At moleſtum illud Polyſtrate, quòd ea non præſente verba faciam. Id enim longè foret ſatius. Nunc verò mihi juſſo reſpondere neceſſe eſt. Sed ſi talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuiſti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defenſionis actorem non malum habeas, ſi paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longiſſima oratione mihi opus erat, adverſus accuſationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defenſionem præſecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; ſed tanquam illa præſente orationem habeto. Deindè apud ipſam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polyſtrate: illa quidem præſto eſt, eaque dixit videlicet, quæ tu ipſius nomine mihi renunciaſti. Nobis autem exordienda eſt ſecunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, neſcio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidiſti: & ut vides, jam ſudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præſente nulla ſit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Jovem, magnam vultu præ ſe fert benevolentiam, viden' ut eſt hilaris, & manſueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præſtantiſſima, magna immodicaque laude proſequutus, non video factum eſſe ut te tantum laudaverim, quantum ipſa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

σὺ μεγάλῳ πηδήμ. σχεδὸν γὰρ ἁπάντων τοῦτο μεῖζον, ὧν εἴρηκα σοὶ σοῦ. καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ ἐπαίνοις σοι ὡμοιώσεσθαι τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με λελαθότων. ἃ γὰρ ἄν ἄλλῳ πρὸ αὐτῆς ἐγκεψάμην. ὥστε ταύτῃ με οὐχ ὅπως ὑπερβάλλεσθαι τοὺς ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ κρεῖττόν μοι δοκῶ τὴν ἀξίαν εἰρηκέναι. σκόπει γὰρ ἐμοὶ ἥλικον τοῦτο παρέλιπον, ὡς πιμνήσῃς εἰς ἐπίδειξιν τρόπον χρηστόν, καὶ γνώμης ὀρθῆς, ὡς ὅσον τὸ θεῖον μὴ ἐν ἀνθρώποις ἀπεργάζεσθαι, ὅτου τὸ πρὸς ἀνθρώπους ἀφελεῖν ἂν εἴη. ὥσπερ εἴ πάντως μεγαλοφρονήσομεν ὅτοι τὰ λέγειν, καὶ τὸ ἀγαλμα ἐπαινοποιήσαιμι, ἀφελεῖν μὲν οὐκ ἂν τι τολμήσαιμι φωτός, προσθείην γὰρ τοῦτο, ὡς πνα κεφαλὴν ἔργου, καὶ κορυφήν. ἐπ' ἐκείνῳ μέντοι γε πάνυ πολλοῦ σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμοὶ γὰρ ἐπαινέσαι τὸ μέτριον ἔστι σοὶ τρόπος, καὶ ὅπ μηδὲν ὑπερπίπτῃς, μὴ γὰρ μέσον σεαυτοῦ ἐπαινέσαι σοι ἐκ παρὸν ἄγκυρα τῆς μεγαλομάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα ἀπατεωμένῳ ἔστι λόγῳ, ἐπισώσω ἔστι ἐπαίνῳ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ ὑπερπαίζειν τὰ τοιαῦτα τῆς ἐγκωμίων, ἀλλ' αὐδέσιμον ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μεῖζον ἢ κατ' εἶναι λέγειν, μετρίας ἐστὶ δημοτικῆς πνὸς ἀγαθοίας δεῖγμά ἐστι. φιλῶ ἀλλ' ὅσῳ πρὸ ἂν πρὸς τὸ ἐπαινέσαι αὐτὸ ἦτον ἀγαπεμένῳ τυγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωτέραν ὑπερεπαινεῖσθαι ἀποφαίνεις σεαυτόν. καὶ χειδὸν εἰς τὸ ἔστι Διογένους λόγου τοῦτο ἀλλήλῃ σοὶ τὸ πρόσωπον. ὃς ἐρωτῶν πνὸς ὅπως ἄν τις ἐνδοξότατος γένοιτο, εἰ δόξης ἔφη καταφρονήσειε. φαίη γὰρ ἂν ἐκ αὐτὸς, εἴ τις ἐρωτῶ με, τίνες εἰσὶ μᾶλλον ἐπαίνου ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ τοῦτο

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi; quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoreique dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

μ ἴσας ἐξαρχνιᾶ, καὶ πόρρω δ' περιμβ. ὑπὲρ δ' ἐχρὴ ἀπολογήσασθ, τοῦτο ἔστιν, ὅτι τῇ σὺ Κνιδίᾳ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, ἐκόσμει. [1] ταῦτά σοι ἔκμετρα ἔδοξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὰ πέδιλα; ἢ καὶ αὐτῶν δὴ τούτων ἰρῶ. καίτοι παλαιὸς ὄντ' ἀληθ, ἀνοδύνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοῖς δ' ἐπαινέταις, καὶ μᾶλλον εἰμὶ, εἰ δὲ χαμαὶ, καὶ βαδίω, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ κίτταν φέροντο. ἐλαύτερον γάρ τι ἐπαινέτ. ὅσῳ δ' ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθ, ἢ ὁρμοχάτης γενομβ τὴν ῥῶν. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάπατ. ὁρᾷ, ὅπως ὑπερθαυμάσεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμβρον. ἐμοὶ μὲν τοιούτῳ ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ δὲ σοὶ δέξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ ὁρᾶν. ἐκεῖνο δέ σοι φημὶ [3] τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸ ἐπαινούμβρον, καὶ εἰκότ, καὶ ὁμοίως πρὸς χρῆσθ. καὶ ὅτι δεῖ σὺ τούτῳ τὸ μέτρον ἐστὶ τὸ εἰκός. τὸ δ' ὡς, οὐδὲ μοῖρα κεῖνος. σὺν γὰρ τοῖς ὁμοίοις δεῖ καλὰ, ὅσῳ ἂν ᾖς τὸ ὑπερβάλλον ποιῆσαι πλὴν πρὸς τὸ ὑπάρχον· ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμβρον. οἷον, ἂν τις κυνὶ ἐπαινῶν, εἴπει ἀλώπεκ. μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ αἰλούρου, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτ. δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; σὺν ἂν εἴποις. ἀλλὰ μὲν ὅσῳ τι λύκῳ φαίη ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, ὃ δ' οὕτω μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero rectè effictum; sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, siquis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμμετρα ἔδοξε] Ταῦτά σοι ἄμετρα ἐδ. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὰ σάνδ. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὰ σάνδ.] Vide Paræmiogr. Bourd.

3 Τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς] Τοιαύτας ἡμῖν παρεχομένας τὰς ἀφορμάς. Marc.

ἴδιον δ' ἐπαίνου ἀποτελεῖται; ἢν ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγηται ἢ μέγεθος, ἢ ἀλκήν. ὡς τὸ Ὡρίωνος κυνὰ ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. ἔστω γὰρ δὴ κυνὸς σύντελὴς ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κροτῶνος, ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινέσας ἤλαν, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἅπαντων αὐτῶν γυναικὸς φύσαι, σὺν ἂν εἰκῇ γελασθείην αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀοιδῇ δ' ἐπαίνῳ, ὅπως εἰ ἐνὸς ἀνδρὸς ἥλεγχε ἀμείνων εἶναι αὐτὸν, ἠδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς Διόκλειον τὸν Γλαῦκον; ἠδὲ Πολυδάμαντα βίαν φήσας ἀπατεύσασθαι ἂν αὐτοῦ σαφεστέρας τὰς χεῖρας. ἠδὲ σθένος Ἀλκμήνας τέκνος. ὁρᾷς ἀπὸ οἵοις αὐτὸν θεοῖς εἶκασε; μᾶλλον δ' ἐκ αὐτῶν σκείνων ἀπόφηνε. καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀνεπαισχύντως, ὅτι σκέπτοι τὸ μωμώσασθαι ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς ἀσεβοῦντα εἰς τὸ ἔπαινον, ἀλλὰ δόκιμον ἄμφω, καὶ ἐτιμῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ὅτι τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ὕσπληγι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ ἐν αὐτοῖς εἰκόσιν βαλόμενος ἔφερε ἐν τῇ ἐπαινέσει ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἐχρησάμενον τῷ διαθλίσματι, τοῦτο ταυτολογίαν δ' λόγου. ἐπεὶ δὲ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ ἐν μισεῖς τοὺς κολακικοὺς, ἐπαινῶ μέν σε, καὶ οὐκ ἔχρῆν ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ ὁρίσαι τό, τε δ' ἐπαινέτου ἔργον, καὶ τὸν δ' κόλακος

dem quod laudis est proprium » absolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Carystium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudem suffecisset? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adversarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Diis col atus laudaretur, neque illi ulti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium; sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, usus sum exemplari, ratione id subjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd assentatores odisti, laudo te, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire. Ita-

ἐ Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ προέπω αὐτῷ ἐκείνων. Marc.

ἰ Τὸν

ἐπιβολῶν. ὁ μὲν δὴ κόλαξ, ἂν ἐ χρείας ἔνεκα τὰ ἑαυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας ὀλίγον ποιούμενος τὸν σκόπον, ἅπαντα ὑπερεπαινεῖν εἴωθεν. ἰσψηφιζόμενος δὲ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ τελείου, ὡς μὴ ἂν ἐπαινέσειε τὸ Θερσίτου κάλλιον ἀμφοῖν ἀποφῆναι τὸν Ἀχιλλέως. καὶ τὸ βέλτιον φῆναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον φαλάγγιον, τὸ νεώτερον εἶναι. δομήσασθαι δ' ἂν καὶ τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος. καὶ τὸ Ἰφίκλου ὀξύτερον δεδορκέναι τοῦ Λυγκέως, ἐπεὶ μόνον κερδᾶναί τι ἐλπίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσασθαι. ὁ δὲ μὴ τῶν ἐπαινῶν, εἰ καὶ ὅπως μή τι ψεύσαιτο, ἢ ἀσφαλὲς τὸ μὴ ὅλως ἀσιγᾶν. τὸ δὲ ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, δηλαδὴ, ἐπαύξησι, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ὥστε ἐπαινέσαι ἵππον, φύσει κοῦφον ὄντα ἴσμεν ζῶον, καὶ θρέμματος, ὃ ἄκρον ἐπ' ἀνθρώπων παρὰ Ἡσιόδῳ, ὃς καὶ κριθολάβας. καὶ πάλιν οὐκ ἂν ἐπαινέσαι φῦναι ἀέλλοποδα ὁρμὴν ἵππων, καὶ ἂν οἰκέται ἐπαινῶσι κύνα, καὶ ἄριστα κυνηγετικῶς ἐσκευῆσθαι, εἴποι ἄν, ζηλωτὸς μὲν σοὶ ὁ δεσπότης ἐλπίζεται ἔσεσθαι αὐτοῖς. ὁ δὲ κόλαξ, τῶν τοιούτων, κἂν ἐξ οὐδενὸς ᾖ συβώτου κύνδος εἴποι, εἰ μόνον τι ἀφελεῖν ἢ συβώτῃ λαβεῖν ἐλπίσειεν, ὅπως Κυνισκῷ ὁ Δημητρίου ἐκεῖνος ἀφ' ὅλων ἀεὶ τῶν κόλακι, ἀπάντων αὐτῷ τῶν ὡς τὴν κολακείαν κεκτημένων, ἐπήνει νέον βαλλῆς ἐποχλίζοντα τὸν Δημήτριον, ὅτι ἐμέλλεν ἐλεήσειν. ὁ μόνον ὃ τῶν ἐκεῖνος

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου γὰρ ὀξυηκοώτερον εἶναι τῷ Μελάμποδι] Atqui Herodotus lib. 1. δῆλα τοῖς ἔχουσι ἀκοήν. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δὲ, inquit, ἡ μνήμη Λυδὸν, ὡς ἀκριβῆ. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λελίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Mart.*

1 Vel

τέρα αὐτῶν γνώρισμά ἐστι, τὸ τὰς μὲ κόλακας σὺκ ὀκνεῖν, καὶ ψεύσασθαι δὲ χαρίσασθαι ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις, ἐξαίρειν ἢ τὰς ἐπαινῶν τὰ ὑπάρχοντα περιόντας, ἀλλὰ καὶ κείνῳ δ' σμικρὰ διαλλάττουσιν, ὅτι οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται τοῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινέται δ', καὶ σὺ αὐτοῖς πάνυ σωφρονοῦσι, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὸ σωμβρὸν. τοῦτό σοι ἐκ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνων ἀληθῶς δείγματα, ὡς μὴ παύσῃς ὑποστρώμνας τοῖς ἐπαινέταις, ἀλλὰ λήκεύσης, καὶ σωμμέτρῃς τῇ ἀκείῳ μέτρῳ ἐκάστου. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τὰς κανόνας ἀμφοτέρας, ὡς μάθοις αἵ τε τούτῳ εἴτ' ἀκείῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν πίναξ ἀμορφοτάτου ἔφην τοῦ σὺ Κνιδίῳ ἀγάλματι ὁμοίαν γῆς ἂν, καὶ δ' Κωμῳδῶν κόλακι κάπρῳ ὄντως νομίζοιμ' ἂν. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ὀλίγου σὺ πολλοῦ ἀφεστηκὼς ἐμοῦ τὸ τέλμημα. τάχα δ' νεῦ φαίης, μᾶλλον δ' ἴσως εἴρηκας, ἐπαινεῖν μὲν σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθαι. ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσασθαι τὸ ἔπαινον ἐχέμυθον, ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν ἀνθρώπου ἔσον. ἐγὼ δ', ἢν γάρ με σπεύδοντα τάληθὲς εἰπεῖν, ὦ θεοῖς μὲ ὡ βελτίστη εἰκάσατε, πηχυτῶν δ' ἀγαλμῶν δημιουργήμασι, λίθῳ, καὶ χαλκῷ, ἢ ἐλέφαντος πεποιημένοις, τὰ δ' ὑπ' ἀνθρώπων γεγονότα, σὺκ ἀσεβὲς θέμιν ἀνθρώποις εἰκάζειν. σὺκοῦν εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι τῶν Ἀθηναίων ὑπόληψας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον, ἢ τοῦτο τὴν ἀγαλμα Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης σὸ Κνίδῳ, ὡ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄτοπον ᾖ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν, ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimaret. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo dilabar ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi licebat. Sed enim invidiam ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

διαφέρῃς εἶναι ἀνθρωπίνη μιμήσει ἴσως ἀντιλαμβάνω. εἰδὲ σύ, τί μάλιστά γε αὐτὰς ἐκείνας εἴκασας, οὐκ ἐμοὶ τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ ἂν ὑπὸ τούτου ἐπιμάθοιμι τοῦ ἔργου, ἀλλὰ πολλοί, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, οὗ ἐγὼ ἀπαθέστερόν μοι σωφρονίσασθαί μοι. ἢ οὐδεμία μηχανή, μὴ οὐχ ἑαυτὸν σοὶ ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαί τινα αὐτὸν, μᾶλλον ἢ σέ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ Ἀθηναῖος, ἐν ποιήσας τὰ χαριέστατα τῶν ἐρασμιωνύμων αὐτοῦ, τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὁπότε τὸν τῆς αἰχμαλώτου λέγει τὸν Βρισηΐδος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐκέλη, ἐπιτύβῃ τ Πάτροκλον. εἶπε μὴν μικρόν, ὡς οὐκ ἐκείνῃ εἰ μὴ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἦεν, εἶπε δ' ἄρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ ἐϊκυῖα ἧῇσιν. ὁπότε σοὶ τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, καὶ ἀποβάλλεις τὸ βιβλίον, ἢ δῆλος αὖ ἐλῶν ἐρεμάζειν τὸ τῆς ἐπαίνου. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ δῶς, ὅπα τοσοῦτον αἰῶν δῶσιν, ἐπ' ἔστι ὃς τις αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ κτείσειε, ἐδὲ ὁ μαιζὼ τελαμῶνας αὐτὸ τῷ εἰκόνα, ἐδὲ ὁ τὰ νῶτα ἐπισημειάμενος τῶν ἐπῶν ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ τὸ ἐδελῶν. εἶπε ἐκεῖνο μὲν ἐφιλόστοργα βαρβαρικὴν γυναῖκα, καὶ ταῦτα, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσας ἐγὼ σοί, ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἴπω, διότι μὴ ἀκούσασα, οὐκ ἂν Θεσσαλλαμίαν εἰκάσαι θεῶν γυναῖκα φαιδρὸν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὥσπερ θεοῖς ἔμοιγε ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐπὶ μῶμοι Ἀγαμέμνονα, ὅρα ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπαμιδόσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμμασι μὲν φησι, καὶ κεφαλὴν ἴσκεν αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ, τῷ Ἄρει ζ, τῷ ζώνῃ, στέρνον ὃ τῷ Ποσειδάνι, ἀμφιρῶν τ ἄνθρωπον ἐξ μέλη ἐοῖς τοσούτων θεῶν εἰκόνας.

mana induſtria imitatione aſſequi poteſt, ut ſentio. Quod ſi etiam te illis aſſimilaſſem, meum hoc non eſſet: neque primus hanc viam aperui, ſed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non poteſt, quin mecum vincatur. Quare ipſum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantiſſima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briſeide ſic loquitur, aureæ Veneri ſimilis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòſt, ac ſi non ſufficeret, ſi ſoli Veneri ſimilis eſſet, addit, Sic itaque eſt mulier lachrymans effata Deabus Conſimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odiſti, & librum projicis, an illi libertatem in laudando permittis? At non deſ, tamen tanta ſæculorum ſeries ipſi conceſſit. Ac nemo inventus eſt qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere auſus ſit, neque qui obeliſcis adſcriptis nothos verius notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non ſuſtines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & ſæpe ridentem? Quod homines Diis ſimile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompſerit, ut illum oculis & capite Iovi ſimilem eſſe dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum.

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βοηλοιγὸν Ἄρεϊ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Ἰσοειδῆ τὸν Φρύγα τὸν Πρίαμου Ἰσοείκελον, πολεμίζειν δὲ Πηλείδῃ. ἀλλὰ ἐπείνομι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῆς παραδείγματα. ἀκούσας γὰρ δήπου αὐτῶν λέγοντος, Ἀρτέμιδι εἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος. ὁ μόνον ἢ τὰς ἀληθείας αὐτοῖς ἴσοις ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὸν Εὐφόρβου κόμαν, ταῖς χάρισιν ἀπείκασε. καὶ τοῦτο, αἵματι δεδαμμένον. καὶ ὅλως τοσαῦτα ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς ἱεραῖς εἰκόσι λελακισόκατται. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαλαλίφθω, ἢ ἐμοὶ τὸ ὄμμα τολμᾶν ἐφείσθω. ὅτου γὰρ τὸ κρῖνε τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνδθιωὸν ἐστιν, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς σὺν ἄκνησιν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τοῦ Ἥρας ὀφθαλμὰς, τοῖς τῶν βοῶν εἴκασεν. ὑπερβὰς δέ πως ἐσθλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλον πως ἀγαθεὰ, τῶν καλῶν ἐπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει ὁμιληκότων, κρίνει τὰ μὲν τοῦ μορφῆς, ἐπὶ μετρίοις ἔπεσι· ἃ δέ τις θεοῦ ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς θεοπρεπείας αὐτὰς, πόσοι μιμήσασθαι τοὺς τῶν θεῶν, Διονύσους, καὶ Ἡφαίστους, καὶ Ζήνωνας, καὶ Ποσειδῶνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι θεοπροβόλοι. Λητὼ γὰρ, γυνή τις ἐγένετο Εὐαγόρα τοῦ Κυπρέων βασιλέως. καὶ ὅμως σὺν ἠρκάκτησεν ἡ θεὸς, δυνατὴν λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσασθαι. εἰ γὰρ τοὺς Αἰγυπτίους, οἷς δ' ἐστὶν ἀριθμοῦσθαι εἰσι πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς μέσον ἐπιχωριάζουσι. χεῖδν γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ ὑρανοῦ εἰσι. ὥστε εἰ καὶς γε σοῦ τὸ τοιοῦτον, ψοφοῦ Rursus hunc homicidæ Martì similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poësi minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis desumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc per-

ἀδικεῖν ἀφειδῶς ὡς τὸ ἔπικον. εἰ μὲν οὖν τι καὶ τοῦ συλλόγου μοι πεπλημμέλητται εἰς τὸ θεῖον, σὺ μὲν ἀνάβλητον αὐτῷ, σαυτὸς εἶμί τινα νομίζεις ἀκριβέστερον δίκην εἶναι. ἐμὲ δ' ἀμφότεροι οἱ θεοὶ, ἐπειδὴν ὡς ἐκεῖ Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐκολάσαντες. ἀλλ' οὐδέπω, οὐδὲ τὸν ἄριστον φιλοσόφων ἡμῶν φασὶν, εἰκόνα θεοῦ τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. πολλὰ δέ τοι ἔχων ὡς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτου ἕνεκα τούτου παύσομαι, ἵνα μὴ λοιμηρώδη σοι δωρηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. σὺν θεῷ δὲ μοι τοῦτο δωσάτω ἴτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι ἐκ τοῦ ἄκρου, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ σκηνόμβριον. περισώσομαι δ' ὅμως ἐπιμηθούμενος αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη κάτω ὦ παρ' αὐτοῦ, ἐπίδυσόμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπεσὸν ἄλλο συγχέῃ τοῦ τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συνεπίσῃ συμβῇ πρὸς τὸν θιασῶν. Λυ. αὐτὸ σοὶ μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ δ', ἐπειπὲρ ἄπαξ σοι τὸ δικαστήριον ἐδόθη, καὶ ἐμὲ ποδὸν λαφησόμενον. ὑπόταν δ' τὰς ψήφους ἀναπτύξωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐκ αὐτὸς παρίσομαι, ἐφόμενος ὁποῖόν τι τὸ πλῶν ἐκ ἀκρου ἔσῃ.

pertimeſcas. Nam ſiquid in Deum hoc libello eſt peccatum, à culpa es immunis, niſi & in audiendo culpam eſſe putes. At me ulciſcentur Dii, quandoquidem Homerum, alioſque poëtas ante me ulti ſunt. At Philoſophorum præſtantiſſimum, qui hominem Dei imaginem eſſe dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polyſtrati gratia finem faciam, ut dicta recordari poſſit. *Pol.* Haud ſcio, Luciane, num id adhuc poſſim. Nam longa fuit tua oratio, & effuſam aquam prætergreſſa. Eorum tamen conabor meminiſſe. Et ut vides, hæc ad ipſam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à ſpectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Iſtud ſanè tibi curæ erit Polyſtrate, ut perſonam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi ſemel tradidi, nunc è medio diſcedam. Poſtea verò pronunciatis judicum ſuffragiis, iterum adero, viſurus quem finem hoc certamen habiturum ſit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluiſſe, dum Toxarim & Mneſippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria ſua, contendentem, connumeratis aliquot ſuæ ætatis hominum exemplis, qui

mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interirent alii pro aliis obiére. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Oresti, quibus illos Scythæ venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam sciscitante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, divinis honoribus Scythæ prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis observari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare sese, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Τί φὴς ὦ Τόξαρι, ἢ θύετε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πιστεύσαντες αὐτώ; Το. ἀμοιμὴ ὦ Μνήσιππε, ἀμοιμὴ, ἀ μὲν θεὸς γε οἰόμεθα εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμος ὑμῖν ἐστὶν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐνθουσιᾶσι θύειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. ἀ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορτὰς, καὶ παννυχίδας πομπῶμεν αὐτοῖς. Μνη. τί δῆτα ἀρώμενοι παρ' αὐτῶν; ἀ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ θύεται αὐτοῖς, νεκροῖς γε ὄντες. Το. ἀ χαῖρε μὴν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὠφελεῖς εἶεν. ἀ μὲν ἀλλὰ καὶ ὡδὶ τοὺς ζῶντας ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ πομπῶμεν ἀσπαζόμενοι. ἡγούμεθα γὰρ ὅτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθελῆσαι γενέσθαι. Μνη. ἀλλὰ πάνυ μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην δὲ, καὶ Πυλάδην, πάνυ μάλιστα θαυμάσαντες, ἰσοθέους

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deosque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam benevolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit forte, si mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam existimamus nos rem iis, quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum similes evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, ut Diis eos æquaveritis,

1 *Vos Scythæ.*] Qui oram inter Tanaim & Phasim accolunt, nunc Circassii dicti, eos nonnulli Zicchos esse volunt. *Cogn.*

1 Σκυθαι

ἐπαίσασθε, καὶ ταῦτα, ἐπήλυδας ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; ἄγε, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ προπεπτώκατε, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθεμένοις τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὰ φρούρια ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασιλέα κτείναι, καὶ τὸν ἱερέα Θρᾳκα βόντες. ἀλλὰ δὴ τὴν Ἄρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ᾤχοντο ἀποπλέοντες, καὶ ζημιώσαντες δὲ καὶ τὸν Σκυθῶν νόμον. ὅτι εἰ μὴ ταῦτα πράξετε τοὺς ἄνδρας, οὐκ ἂν φθάνοιτε πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοιγάρτοι οὕτω τὰ νῦν ἔχει τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν ὁρίσαι, καὶ Πυλάδας καὶ Ὀρέστας. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐκεῖνό γε πάρεστε ἂν ὄντας ἀσεβεῖς αὐτοῖς, καὶ ἄθεοι μᾶλλον, τὰ αὐτὰ ὑμῖν καὶ τὴν χώραν ἀποξυνθέντων. εἶτ' οἴεσθε ἂν τοὺς θεοὺς ἀπαντᾶν, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἔσεσθαι ἀνδρας ὀνησιφόρους τε ἱεροσύλοις ὑμῶν ὄσι, δύσεσθε δὲ θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀπὸ τούτων Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πάθοτε, ἀλλ' ἴσως τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀναδὸν ὑμᾶς ἐμπράσειεν, ἀνθ' ὅτα πάλαι ἀ θεὸς οὐκ ἐᾶσα δικαιώσασθαι αὐτὸς, πάλιν τὸ ἴσον ἐθύσατε αὐτοῖς, θεὸς οὐκ ἐᾶσα γενομένοις, ἱερεῖα νῦν ἀναθήσατε. σχολὴ γὰρ ἂν ταῦτα λέγειν, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, ἐγκαλεῖς τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις, ἃ κατέλιξας. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὅτε μέγα τολμήσαι, καὶ τοσούτων λαὸν ἀπέφηναν, ἐκπλῆσαι εἰς τὸ πέλαγος, ἀπίοντάν τε πῆ Ἑλλήνων ὄντα, πολλῷ μᾶλλον

veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductùm venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quòd si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decrevistis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimvero ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemorasti: quòd duo cum

esset, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria protecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

τ ἐπὶ τ Ἀργῦς ἐς τὴν Κολχίδα στρατοσπάντων, μὴ καταπλαγῆτε, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐκ αὐτῦ, μήτε τὴν περιηγέσιν καταδείσαντες, ὅτι ἄξενον ἐκαλεῖτο, εἰκαὶ οἰμωγὴ ἀχέων ἐθνῶν περιοικούντων, καὶ ἐπειδὴ ἱκάλωσαν, ὅτως ἀνδρείως χρήσοιντο τῇ ἀξάγκῃ, καὶ μὴ ἀγαπήσαι οἱ ἀλφυλάξοντες μόνον, ἀλλὰ πεμφθησομένους τ βασιλέα τ ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀκαλεβόντας, ἀσπλόσαι, πῶς τοῦτο ἡ ξυμφορὰ, καὶ θείας πνὸς τιμῆς ἄξια ἀνδρὶ πάντων, ὁπόσοι ἀρετὴν ἐπαιτῶσιν, ἅπερ ἡ τοῦτε ἡμεῖς Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ σιδέντες, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγοις ἂν ἤδη ὅ, τι σιμὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξεργάσαιθ. ἐπεὶ ὅσον γε τῇ πλῷ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοι θειοτέρας σκέψεις ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπόρους. ἢ μέλιστα τὰς Φοινίκας αὐτῶν. σὺν γὰρ τ πόντον, ὑδὲ ἄχρι τ Μαιώτιδος, καὶ τ Βοσπόρυ μόνον ἐπλέουσιν, ἀλλὰ παντᾳχῆ τ Ἑλλαδικῆς, καὶ βαρβαρικῆς θαλάττης πεπλανημένοι. ἅπασαν γὰρ ὕστι αὐτὴν, καὶ πάνυ ἀκριβολογίας εἰπεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, ὀψὲ δὲ μετὰ πόρυ, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὡς κῦ τ αὐτὸν λόγον, θεὸς νόμιζε. καὶ τοῦτο, καπήλους, καὶ παιγνιοπώλους, εἴ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκυε δὴ ὦ ξυμπόσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; σύγκυμοι ἐσμεν ὑμῶν τοῖς τ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κεκτημένοις, εἴγε σὺ Ἀργῷ μὲ, καὶ Μυκήναις, ὡδὶ πέφυκεν ἔνδοξον εἶναι ἰδεῖν Ὀρέστην, ἢ Πυλάδην. παρ' ἡμῖν δ', καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἷς ἑκάτερος ἦν ἐπιτήδειος μᾶλλον. καὶ θυσίαι τεθσαίαται,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus; Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarii. *To.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἡ ἄθη πρὸς ἅπαντα. κωλύει τε ἐδὲν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὺς κρεμάζ. ὁ γὰρ ἐξετάζομεν οὐκ οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσι, οὐδὲ φίλοι ὄντες μᾶλλον, εἰμὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὰ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἐπράξαν, οἰκείους αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὴ μάλιστα καὶ κλαμβάνετε τῶν ἀνδρῶν οὐκείνων ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστι, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων μᾶλλον, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομίζειν προσῆκον, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν. καὶ τοῦτ' Σκυθῶν τ' ἀρίστων θεραπεύομεν. καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὁρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, σφῶν τοῦτο μιμνήσκειν, καὶ παιδεύειν τοὺς παῖδας τοὺς σφετέρους εἶναι τῇ στήλῃ πιστούς, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀμνημονεύειν. ἦν δὲ τοῦτο νόμος ἐκείνοις αὐτοῖς ἐπιλάθοιτο δ' πατρὸς, ἢ τὰς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ ἐ τοῦ πλείονος δ' νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη ἀλλὰ, γραφαῖς ὑπὸ τ' παλαιῶν εἰκασμέναι δείκνυται, πλὴν Ὀρέστης ἄμφ τοῦ φίλου. εἶτα τοῖς κρημνοῖς ἀμφιπερείσας αὐτῶν τ' νεὼς, [1] συνελλιμμένος, καὶ πρὸς τῷ θυσίαν παρεσκευασμένος. ἡ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθέζεται αὐτῶν. κατατετρῶ ἦ ἐπὶ δ' ἑτέρᾳ τοίχᾳ, ἤδη ἐκδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ φονεύων τ' Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τ' Σκυθῶν. καὶ πύλαι, ἀπολύοντες, ἔχοντες τῶν Ἰφιγένειαν, καὶ τῶν θεόν. οἱ Σκύθαι δ', ἄλ-

omnis honos. Porrò quòd hoſpites erant, non Scythæ, nihil obſtat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates ſint viri honeſti ac probi, neque invidemus, ſi quanquam amici non ſunt, res egregias geſſerunt quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipſis factis noſtrates ducimus. Quod autem potiſſimùm ſtupentes in illis viris efferimus, illud eſt, quod hi nobis viſi ſunt amici inter ſe omnium longè optimi extitiſſe, atque aliis ceu legem ſtatuiſſe, quemadmodum oportet amicos omnem inter ſe communicare fortunam: & promeruiſſe ut à præſtantiſſimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores noſtri deſcripta in ærea columna Oreſtis in templo repoſuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna ſuis liberis prima eſſet inſtitutio & diſciplina, & quæ in illa eſſent adſcripta recordarentur. Itaque patris quiſque ſui nomen citius oblivíſceretur, quàm res geſtas Oreſtis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priſcorum picturis adumbrata viſuntur: Nempe Oreſtes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipſorum nave comprehenſus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverſo verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus eſt, ac Thoantem occidens, multoſque ex Scythis alios: poſtremò ſolventes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ fruſtra ſcapham ado-

1 Συνελλιμμένος, καὶ πρὸς τῷ θυσίαν παρεσκευασμένος] Συνελλιμμένους, scil. πρ. τ. θυ. παρεσκευασμένους. Marc.

λως ἐπιλαμβάνονται τῶν σκάφων ἤδη πλέοντων, σκαρεμφυόμενοι τῇ πηδαλίῳ, καὶ ἐπανακάμπτειν πειρώμενοι. εἰ δὲ μηδὲν ἀνύσαιντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυματίαι. οἱ δὲ, καὶ δεῦρο τόξα, ἀπονήχονται πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα δὴ ὁ μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσην ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυσθον οἱ τῇ φορᾷ τοὺς Σκύθας συμπλοκῇ. κτησίνικε γὰρ ὁ γραφεὺς ἑκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν τοῦ καθ' ἑαυτὸν πολεμίου, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπιφερομένας ἀκοντίων, καὶ τοῦ ἐκείνου ἀπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ἀξίαν πλήττοντα, εἰ δυνατὸν εἴη, σώσαντα τὸν φίλον, καὶ τὴν ἐπ' ἐκείνου φερομένην πληγὴν ἀποτρέψαντα τοῦ αὐτοῦ σώματος. τὴν δὲ τοσαύτην εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέπαιρον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον τοῦ πρὸς ἀλλήλους ἔρωτος, οὐκ ἀνθρώπινα τοῦ ἀφήμενον εἶναι, ἀλλά τινος γνώμης βελτίονος, ἢ καθ' ἡμᾶς τοὺς πολλοὺς τοὺς ἀνθρώπους. οἱ μέχρι μὲν καλοῦ ἀγαθοὶ εἶναι, τοῖς φίλοις ἀγανακτοῦσιν, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι μικρὸν ἀνιηρὸν αὐτοῖς, οἰχομένους, μόνους τοῖς κινδύνοις ἀπολιπόντας. καὶ γὰρ οὐδὲ τόδε ὅπως εἰδῆς, ὡδὲ Σκύθαι φιλίας μεῖζον ἀγαθὸν ἡγοῦνται εἶναι. ὡδὲ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄνδρε Σκύθης μᾶλλον σεμνύνοιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ ἡδέων· ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, ἢ τὸ προδοῦναι φιλίας μεγάλης δίκην. διὸ τοῦτο Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην πεπόμφαμεν, ἀρίστους γνωμένους τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ τὴν φιλίαν δεινεγκόντας. ὃ πρῶτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ ἐπωνομάσαμεν ἐπὶ τούτοις αὐτῶν ἐξήμεσε, κορώνης κελεύσμα.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conâtes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Jam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocem

τοῦτο δέ ἐστι τὸ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ἦ μόνον ἄρα τοξεύειν ἀκριβοῖ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἀπάντων πλεονεκτῆσαι. ἐμοὶ γοῦν τῶν ἄλλων μεγάσπουδα, ἤδη καὶ αὐτοῦ δίκαια πεῖν δοκεῖτε, ὅστις Ὀρέστῃ καὶ Πυλάδῃ συνηθροίσατε. ἐλελήθεις δέ με ὦ ἡμᾶς, καὶ γραφεὺς ἀκριβὴς ὤν. πάνυ γοῦν εὐαρεστῶς ἐπεδείξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ ὀρεστείῳ εἰκόνας, καὶ τὸν μαχίμων τ' ἀνδρῶν, καὶ τὸν ὑπὲρ ἀλλήλων τραυμάτων. πάλαι ἀλλ' οὖν φήθην ἂν ὅστις ποτὲ ταῦτα ἐπεδείξατο εἶναι φιλίαν ἐν Σκύθαις. ἔστι γὰρ ξένοις, καὶ ἀγρίοις ὅπως αὐτοῖς, ἔχθρα μὲν ἀεὶ σωτήριος, καὶ ἐχθρὰ, καὶ δυσμενὴς, φιλίαν δ', μὴ δ' ὅσοις τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναιρεῖσθαι, πλημμελοῦσι τοῖς τε ἄλλοις, ἃ δὴ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας λαθραιοτάτους. Το. εἰ μὲν δὲ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐσμὲν, σὺν ἂν εἰ τοῦ παρ' ἡμῖν φιλοδικεῖν πρὸς σέ. ἐπεὶ δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλοι εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγον πολὺν παρ' ἡμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ τῶν θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀκριβείας μὲ ἀκούσῃς, ὦ εἶπον τι, οὐ πρεπούσης, πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγχίνομεν. ὑμεῖς γὰρ μοι δοκεῖτε τοὺς μὲν ἄλλους φιλίας λόγους, ἅπερ ἄλλοι εἰπεῖν ἂν δυνάσθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, ἃ μόνον ἀκοῇ ἀξίαν τὴν λόγου σπουδὴν, οὐκ ἂν ἔχοι ὑμῖν ἐπιτήδευσίν τι αὐτῶν, καὶ δεῖσθαι λίαν ἀγαθὸν ἐστι. σὺ δ' ποῖς χρείαις αὐτοῖς τοὺς λόγους, ἁρπαζόμενοι

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes à

σὸν οἰδὲ ὅπως σὺ μέσων τ' ἔργων. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἀποδακρύετε. αὐτοὶ δ', οὐδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχοντες τολμᾶτε. ἀλλ' ἰὼ πρὸς φίλου δηχθεὶς τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἴχονται ὑμῖν σὺν ποδὸν ἀπταμένοις αἱ πολλαὶ σπουδαὶ τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κωφοῖς θεωμασίοις ἐοικόσιν ὑμῶν ἀπολιπόσαι. ἃ διηρημένα τὸ σῶμα, καὶ παμμίγδην κεχηνότα, οὐδὲ τὸ σμικρότατον φθέγγεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσων γε δὴ λειπόμεθα τῶν περὶ φιλίας λόγοις, τοσούτων καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν. εἰ γοῦν δοκεῖ, ὅπως νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφεμένοις ἐάσωμεν, εἴ τινες ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι κατ' ἐλθεῖν ἴσμεν. ἐπεὶ καὶ γε τοῦτο, πλεονεκτοῖτ' ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τόν τ' Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φίλιαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλων ἐπιτηδεῖαν, οὐ κατὰ λίγεις ἔπεσι, καὶ μέτροις καλοῖς ὑφῃσμένους. ὀλίγους δέ τινας ἐκλεξαμένοις τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησόμενοι. ἐγὼ μὲν, τὰ σκυθικά. σὺ δ', τὰ ἑλληνικά. καὶ ὁπότερος ἂν σὺ τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτὸς τε νενικηκὼς ἔσῃ, καὶ τὸν αὑτοῦ ἀνακηρύξῃ, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενον. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττηθεὶς, ἀπτμηθῆναι τὸν δεξιὸν, ὅσῳ τὸ σκυθικὸν ἐπίπαν ἐστὶν, ἢ χεῖρον ἄλλως καὶ φιλίαν κεκρικέναι. καὶ παῦσαι,

sermonibus, nescio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in scenam progressi, istiusmodi amicitias vobis repræsentant, approbatis, applauditis, illisque pro se mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipsi verò nihil dignum laude pro amicis præstare audetis. Quin si egeat amicus re aliqua protinus ut insomnia, procul avolantes evanescunt multæ illæ tragœdiæ, vosque similes relinquunt inanibus istis, ac mutis personis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverso, quos sumus in dicendo de amicitia posteriores, hoc in ea præstanda præcedimus. Itaque si videtur, nunc ita faciamus: priscos illos amicos silentio prætereamus, siquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recensere valemus, postquam ista quidem parte superaveritis, compluribus, ac gravibus adductis testibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Thesei, Pirithoique, neque non aliorum necessitudinem, pulcherrimis versibus, carminibusque cecinerunt. Quin paucos quosdam in medium afferamus ex his qui nostra memoria fuerunt, eorumque res gestas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter superarit, melioresque amicos produxerit, is & victor esto, & suam ipsius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honestissimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in singulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo est pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἑλλ. σύ γε αὐτὸς ὤν. Μνη. ἴσι μὰ ὦ Τόξαρι ὁ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ εἶναι σοὶ, πολεμιστῇ μαινομαχήτῃ, πάνυ δυσέχθει, καὶ πεζομαχίας παρεσκευασμένῳ τοὺς λόγους. ὁ μὲν ἀληθῶς γε ἔστω κομψοτάτοις τὸ βραχεῖ τὸ ἑλλάνιον ἅπαν, ὑπερπετυμμένοι σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη παράδοσον, τοσοῦτον δυοῖν μοῖραιν ἐκείνοιν ἐπηθλῶσαι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἱ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, ἃς μικρὰ ἀνέῳξε δὶ μικρὰ ἐξεπαγώδησας. Ἑλλάνων δ' πάνυ, τοσαῦται ἔσται, καὶ τοσαῦτες πόλεις ἐρίμλυνται σὺ ἀλαῶναι. εἰ γὰρ τοῦτο γίνοιτο, ὁ τὴν δεξιὰν ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀπομηθλῶσαι καλόν. πότερον δ' ἀρίστης χρὴ τὸ ἀριθμὸν ἡμῖν τῶν φιλικῶν τούτων πρᾶξαι, ἢ ὁπόσον ἂν τις πλείστους ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ ἀμφοτέρῳ δέξεται ἀνδρὸς τὴν ἰκέλω; Το. ὑδαμῶς. ἀλλ' ἀρίδηλα μὴ σὺ τὸ πλῆθος αὐτῶν τὸ κρείττον, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιθ' αἱ σοὶ τῶν ἐμῶν. ἔσῃ τὸ ἀριθμὸν ἴσος, καιρίοισι δηλονότι ἐοικόσι τοῖ μοι τὰ τραύματα, καὶ μᾶλλον ὀδύσσει ἀνδρὸς τοὺς πλησίας. Μνη. ὦ λέγεις. καὶ ἀρίδηλα ἅπασι ἐκφανῆ. Το. πέντε ἔμοιγε δοκοῦσιν ἐκείνοις ἐρίτερα. Μνη. καμοὶ δοκεῖ. ἀνδρὸς γ' λέγω. ἀλλὰ ἐπομνύμεθ' ἃ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πολλάκις τὰ τοιαῦτα, ἀ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ γ' ὀμόσεται, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόμεθα, εἴ τι ἔρκος δῖον νομίζεις. Μνη. τίς δ' σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἐκφανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ γ' τ' ἐπιχώριον ὀμόμοσί σοι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴσω νύν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deserens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jure-

ἢ μᾶλλον ὁπόσα ἂν λέγω σοὶ περὶ σοῦ, ἢ αὐτὸς εἰδῇς, ἢ ὑπ' ἄλλων, ὁπόσον οἷόν τε μάλιστα δι' ἀκριβείας ἐπιστωθεὶς ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἐπιτεχνησάμενος. καὶ πρῶτόν γε τὸν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι, ἀείδιμον οὖσαν τοῖς ἔπειτα γενομένοις. Ἀγαθοκλῆς γὰρ οὗτος ὁ Σάμιος, ὃς πρὸ πολλοῦ ἐγένετο, ἄριστος μὲν εἰς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἄλλα δὲ, καὶ ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, ὅτε εἰς τὸ λόγιος, ὅτε εἰς τὰ ἄλλα πεπαίδευτο. Δεινίᾳ δὲ τῷ Λυσίου τοῦ ἰατροῦ, φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ δὲ Δεινίας, ἐπλούτησε μὲν εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, τερπλήθη οὗτος, πολλὰς δὲ ἄλλας εἶχε περὶ αὐτὸν, ἡσυχίους μὲν συμπίειν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δὲ, πλεῖστον ὅσον ἀπεδέουσας. τίνος μὲν οὖν εἵνεκα τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηπάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἡδέως χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀφελείᾳ. καὶ ὁ Δεινίας, ἡδέως αὐτὸν συνεμπίπτοντα εἶχε τὸ κολάκιον. πλουτεῖν δὲ, καὶ περιεῖναι, τὰ πολλὰ ἐπῄνει. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμήσκων τὸν πατέρα, καὶ φυλάττειν ἀγγύλλων, ἃ μὴ πολλῶν κεκμώτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε ἀφ' ὧν, ἡδέως ἐπὶ τοὺς κάμνοντας ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον μετ' ὀνείδους ὠφέλει, λανθάνειν πειρώμενον τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε τῶν τοῦ κολάκου ὀνείδων ὁ ἄθλιος ἀνεπίφατος, ὡς ἱρὰν αὐτῷ Χαιρέκλειαν Δημωνακτος γυνὴ, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρῶτα Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γραμμάτιά τε εἰσφοίτα δι' ἐκ γυναικὸς αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero intercesserat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alienissimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans: molestusque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cæn.*

1 Ὁ μὲν

πᾶ, καὶ σίφωνι ἡμιμέφαντοι, καὶ μῆλά τινα λελειδιγμένα. καὶ ἄκρα, ἐπίσης αἱ μητέρες ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτηχύφαι τὰς ἐρωτας, καὶ ἀναφλέγεσθαι τὸ ἀρχέτυπον ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπιγιγνώσκειν δὲ τοῦτο γε ἥκιστα τοὺς καλοὺς εἶναι οἰομένους, ἄχρις ἂν λάβωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντας. ἡ Χαρίκλεια δὲ, ἣν ἀστεῖον μὲν γυναῖκα, ἐπιεικῆ δὲ καὶ σώφρονα, καὶ δεδοικυῖαν ἀεί, καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐξελισσεῖ τις. καὶ εἰ ἀφυσίδιός τις μόνον, δίδυς ἐπένδυσι. καὶ δέδοικεν ἐν, μή ποτε ἀνεπίπνοι Χαρίκλεια. ἐμοὶ δὲ τἄλλα τηχύτης, πλὴν ἓν πᾶν βάλλ' ἐπειρᾶν ἐπισπάσασθαι ἐρασήν. καὶ ἀμφίβολον ἦν ὅλως ὑποπτεύσασα, καὶ συνεχώρει ἤδη ἐκπεπόνθαι, καὶ ἀφυσικαίνειν ἄρχι μὲν ὀργῇ, ἄρχι δὲ καλακείᾳ. καὶ μικρὸν, ὑπεροψίᾳ, καὶ τοῦ λέγειν ἐπαυλίσειν δοκεῖν· καὶ ὅλη συγκεκράθθαι ἀπαιζόντων ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήματα περισκάσασα καὶ τὰ ἔργων. τοιοῦτον οὖν τὸν οἱ Δεινίου κόλακες ἐδολοφόνησαν ἐπὶ τὸ μειρακίσκον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκκαιόμενον, συνωδεύοντες αὐτὸν εἰς τὰ ἔρωτα τῆς Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλὰς ἤδη νέας σατηρχιλίασεν, καὶ μυρίους ἐρωτας ὑπεκκαυμένη, καὶ οἴκους πολυτελῶς ἀναλώσασα, ποικίλον τι, καὶ πολυμήχανον κακὸν, ἐδολοφόνησε τοὺς χεῖρας ἀπολοῦσαν, καὶ ἄπιστον τοιοῦτον μηχανήματος ἐπιτεῦξαι, ὃν ἀφῆκεν ἐκ τοῦ ἀνέχειν. ἀλλὰ ἐφείσατο παυθῆναι, καὶ λήσειν ἔφασκε, ὅτι ἤδη παυλάπασιν ἐκράτει, αὐτὴ τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄχρας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲ

illum ventitabant, & ſerta ſemimarcida, & admorſa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adoleſcentes, quò paulatim illis amorem artibus quibuſdam inſerant, primumque hac incendant opinione, quòd ſeſe credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præſertim eos qui ſibi formoſi videntur, donec imprudentes in caſſes inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamſi vel minimum concupiviſſet, & ſi duntaxat aſpexiſſet, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recuſaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc eſſet, totum ſubigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox faſtidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibuſque omnigenis in amantes inſtructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adoleſcentulum adducunt, multaque aſſimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adoleſcentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domoſque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit ſimplicem hunc adoleſcentulum, & hujuſmodi artium imperitum, ex unguibus non dimiſit. Verùm ubi undique complexa fuiſſet & confixiſſet ipſum, cùm jam omnino teneret, tum ipſa à captura eſt perdita, tum infœlici Diniæ ſexcentorum malorum fuit cauſa. Nam primùm

πρῶτον δίδυς σκεῦνα ἐπ' αὐτὸν κωδίῳ τὰ γραμμάτια. καὶ συνεχῶς πιμπομένη τῷ ἄνδρι, ὡς ἐδυσκρυσι, καὶ ἐπηρέτησι. καὶ τέλος, ὡς ἀπάγξοιτο ἑαυτῷ ἡ ἀθλία τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μαγείρος ἐπείθη καλὸς εἶναι, καὶ παῖς Ἐφεσίων γυναιξὶ θεσπέσιος. καὶ πως συνεχώρθη πολλὰ ἱκετεύσασ. καὶ τὸ εὐπρόσωπον ἦδη ῥᾷον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς κηλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τι ὁμιλῆσαι ἐπισταμένης, καὶ τὸ καιρὸν διακρύσαι, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντος ἤδη, λαβέσθαι. καὶ εἰσελθόντα, περισφαλεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πως καὶ ἄσαι; καὶ κιθαρίσαι. οἷς ἅπασι κατὰ δαιμόνιον ἐχρήσθη. καὶ ἐπὶ ἡδυσίοις ποιηρὸς ἔχοντα, καὶ διαθέρχον ἤδη τὸν ἔρωτα, καὶ τακερὸν γαμηκότα, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπινοεῖ, καὶ τὸν ἄθλιον ἀπόλλυσι. κύειν τὴν δὲ ἐξ αὐτοῦ σκηπτεται. ἐκεῖνον δὲ καὶ τοῦτο, βλάκα ἐόντα πείθει προσκυρῶσαι. καὶ οὐκέτι ἐφοίτα πρὸς αὐτόν, φυλάττουσα τὸν τοῦ ἀνδρὸς λίγκα, πτυομένη τὸν ἔρωτα. ὃ δὲ οὐκέθ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτήν, ἀλλὰ ἰδάκρυε, καὶ τὰς κώλακας ἐσέπεμπε, καὶ τέλος καὶ Χαρικλείας ἐπεβάτο. καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς, ἐπεποίητο λίθου λευκοῦ, οὐκ ἔων καὶ τέλος, καὶ βαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸν ἅδην, συνελίσθη. καὶ λύσσα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶρα, ἃ καὶ μῆλα, καὶ στέφανος ἀνεπλέκετο αὐτῇ, ἀλλὰ σωρηδὸν ἔλαγ, καὶ ἀρροῖ, καὶ θεραπαινας, καὶ ἐσθῆτας δύο θείς, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐβούλησε. καί τι δεῖ, καὶ βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος ὀνομαστὸς τοῦ τὰ Ἰώνια ἡδύσματα, ἐξηντλητο ἤδη, καὶ

quidem statim literulas illas ad eum dat, ancillam subinde missitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem misera se ipsam præ amore esset strangulatura: donec jam beatus ille persuasus, sibi formosus esse videretur, & Ephesiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congressum est adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formosa, ad voluptatem congredi docta, & in occasione flere, & inter loquendum miserabiliter suspirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam usa est. Postquam verò sensit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum esse, adhæc aliud excogitat, quo miserum perdat. Gravidam se ex eo simulat (& hoc quoque est efficax ad magis inflammandum stultum amantem) neque postea illum adibat, affirmans à viro sese observari, qui hunc amorem persensisset. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: sed flebat, adulatores accersebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in solum sese projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita sunt dona, non pro pomorum aut sertorum pretio: sed solidæ domus, agri, famulæ, vestes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lysionis domus, antea inter Iones nobilissima exhausta est atque exinanita.

ἐξεπέπωκε. εἶτα ὡς ἤδη αὐτῷ λοιπὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν τότε χρύσων, ἐρήμης, καὶ μεπόθεντος ἐπ' ἐκείνοις. καὶ ἦρξε ἤδη αὐτῷ. κἀκείνῳ ἐπίστευεν. ἀμελούμενος δ' οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆς Χαρικλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν, καὶ ἐκείνοι γὰρ ἐπὶ τῷ Κρῆτα ἀληθῆ ἐρώμενον μεπεπλήχεισαν, ἤρχετο δὴ τῆς Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδὼς ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ πρὸς γυναῖκα αὐτῷ, καὶ αἰσθόμενος τὸ πρᾶγμα, ὅμως διηνείκετο πάντα. τῇ ἐρᾷ. τῷ ἀπεχθάνεται. τῷ ὑπεροψίᾳ τῆς γυναικός. τῇ ἀντερασθῆναι τῷ Κρῆτι. καὶ πάλιν, ὡς ἀδικούσῃ μηδὲ χιτώνων τῇ Χαρικλείᾳ. οὐδὲ, ἄκμονος εἶναι κρείττως τὸ τοῦτο ἀπομνημονεύειν τὸν Δεινίαν, διότι μόνος ἀποσείσθαι μόνος αὐτὸν τῶν φίλων, ἀλλὰ τὰς κόλακας αὐτῇ προσίεμεν τότε, ἣν μόνῳ εἶχε πατρῴαν οἰκίαν ἐν Σάμῳ ἀπεμπολήσας, ἦκεν αὐτῷ τῶν τιμὴν κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν ὁ Δεινίας, οὐκ ἀφανὴς οὐδὲ ἦν τῇ Χαρικλείᾳ, κολὰς ποθεν αὖθις μεμνημένῳ. καὶ αὖθις ἡ ἄδρα, καὶ τὰ γράμματα. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῶν χρόνων ἀφίκοιτο. καὶ οἱ κόλακες σωθέντες, ἐπιπαλαμησάμενοι, [1] ὀρώντες ἐξεδίδοντο ἔξω τὸν Δεινίαν. ὡς ὑπεκχωροῦντος ἤξειν παρ' αὐτὸν, καὶ ἦκε ἐπὶ τὸ σφέτερον ὕπνου, ἐν ἔνδον ἦν ὁ Δημέναξ ὁ τῆς Χαρικλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐν ἄλλως αἰσθόμενος, εἴτε ἐν λόγῳ συνήκοος τῆς γυναικὸς, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπιτιμήσας, ὥσπερ ἐν λόγῳ, τῷ τε αὐλίσιον δοκεῖν

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, illico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex inſidiis, & atrium occludi, & Di-

1 Ο'ρῶντες ὑδιάδιμον] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Vene igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *machinantes*, ut viderunt in Dinia adhuc eſſe quod edi poſſit. Sic Terent. Ennuch. *hunc commedendum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. Bond.

1 Ba-

ὑπέλαβε, καὶ συναμβάσεως τὸν Δεινίαν, πῦρ, καὶ φάσγανον ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μειζόνων ἀσκήμονος. ὁ δὲ, συνιδὼν ἐκ τῶν πραγμάτων ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτὸν τὸν ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, παίσας εἰς τὸν κρόταφον, ἐπὶ τῷ Χαρίκλειαν, οὐ μιᾷ πληγῇ τοῦτῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τοῦ Δημώνακτος ὕστερον. οἱ δ' οἰκέται, τίνος μὲν ἐπέσπασαν ἄφνω τὸν δεσπότην καὶ πράγματος ἐπιπλήγματος. εἶτα πειράσαντες συναμβάσεως, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπὶ μὴ τοῦ ξίφους, ἐκεῖνοι μὲν κατέφυγον. ὁ Δεινίας δὲ, κατεξέρχεται, τελευτῶν ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τοῦ ἕω πρὸς τῇ Ἀγαθοκλέους διέτριβεν, ἀναλογιζόμενος τὰ πεπραγμένα, καὶ ὡς εἰκὸς τὰ μελλόντων, ἅ, τι ἀποβήσεται σκοπούμενος. ἔωλεν δέ οἱ σπουδὴν παρῆσαι. ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεξεβέβη. καὶ συναβόντες τὸν Δεινίαν, ἐπὶ αὐτὸν ἔλαβον ὡς μὴ μόνον πφονεύσαντα, ἀπάγουσι πρὸς τὸν ἄρχοντα, ὃς ἤρχε τότε τῆς Ἀσίας. ὁδὲ βασιλεὺς πρὸς μεγάλου ἀνατίμητος αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φεύγων εἰς ἀεὶ τεταγμένος ὑπὸ βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, ἐπάλαι μὲν συνὼν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐπιστισθεὶς τὸ δικαστήριον μόνον τῶν φίλων, καὶ ὡσεὶς ὑδὲν ἐνέδησεν. ἐπὶ δὲ ἤδη ἐφεύγων ὁ Δεινίας, ὐδὲ τότε ἀπελείφθη τοῦ ἑταίρου. καθεδηκότος δὲ αὐτοῦ ἑαυτὸν

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

1 Βασιλεὺς τοῦ μεγάλου.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* vertit *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admoniſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento εἰκόνων. *Bourd.*

1 Pag-

τῶ, διέτριβεν ὁ Γυάρῳ, καὶ συνέφθαρτο αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπορεῖτο τὰ ἀναγκαῖα, ἀθροίσας ἑαυτὸν τοῖς [1] πορφυρεῦσι, συνηπείλει. καὶ τὸ γινόμενον ὠνεῖτο τῶν ἀποβαινόντων, ἐπιφέρων τὸν Διονύσιον. καὶ ποτὲ μὲν ἐπιμήκυνεν, ἐπιτρέπουσι. καὶ ἀπεγνωσμένῳ οὐκέτι ἐπιμελεῖτο ὡς τὸν ἑαυτοῦ πλείονα, ἀλλ' αὐτὸς ἐν τῇ νήσῳ ἔμενεν, ἀλλ' ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τοῦτο γὰρ ἴσχυε φίλος Ἕλλησιν, ἢ τὸν τεθνεῶτα θρηνῆσαι μόνον. ἔτι γὰρ οὐκ οἶδα εἰ πάντα διελήλυθε, ἀφ' ὧν Ἀγαθοκλῆς ὁ Γυάρου ἀπέθανε. Το. καὶ εἰπέ μοι, ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτον ἂν τοῦτο ἔλεγες, ἵνα μὴ ἀπιστῶν ἂν ἰσωμόλυν αὐτοῖς. ὥστε σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τοῦτον διηγήσω. πλὴν δίδαξόν με τίνα ἦν ἄλλον ὅμοιον εἶπας αὐτῷ. Μν. ἄκουε τοίνυν ἄλλου ἀνδρὸς Τοξάρη, Εὐθυδίκου τοῦ Χαλκιδέως. ἀνῆκτο δέ μοι τοῦτο αὐτῷ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μιτυληναῖος, ἐπομόσας μοι, ἢ μὴν αὐτὸς ἐνηγκέναι τὸν ἔρωτα. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε τοῦτον δύσι πλοίοις, συλλογαῖς τισὶ ἀνθρώπων χαίζων. ἐν ᾧ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτοῦ, Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπαινεῖν αὐτόν. πλοίων δ' εἶναι, τὸ μὲν Εὐθύδικον, ἰσόμορον, καὶ κερτόμων. τὸν δὲ Δάμωνα, ὑπόχρεων, ἐν ἀσθενικῷ, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς εἶδεν ἀναστάντα. ἔχρῃ μὲ ἐκεῖ Σικελίας, οὐτυχὴς ἀλκυόνιος ἔφη ὁ Σίμυλος πνεύσας. ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διεπερῶμεν, ἐν αὐτῷ τῷ πόντῳ ἤδη πολὺν ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιστῆναι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; sponte damnatus simul in Gyaro versabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino necessariam inopia laborarent, locans se ipsum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inservivit: & ubi vita defunctus est, noluit unquam in patriam reverti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mnesippe, injuratus hæc dixisses, ut iis fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum describisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic similem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxarî, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus, adjurans se teste rem factam esse. Ajebat enim navigasse sese ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cum ipso Damon Chalcidensis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus, Damon contrà suppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluisse videretur. Ergo ad Siciliam usque ipsos fœliciter navigasse ajebat Simylus: sed ubi trajecto freto, in ipso mari Ionio jam navigarent, tempestatem maximam eis incubuisse. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρεῦσι] Verte ut idem Senator *purpurarum piscatoribus*. Alibi de quibusdam hujus Dialogi narrationibus fusius. *Bourd.*

τραχυτέρας τὰς, καὶ τροχίλας, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι λαῦ ψιλῆς ἐκπεραίας πλέοντας, ἔπ' ἐσχάτης τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδιδοὺς ἡ ὁρμὴ, καθεῖ μέσας νύκτας, οἷον εἰ τοσοῦτον σάλον παυλάσασθαι τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. εἶτα οἰόμενον τὸ νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ ἐκ κύματος συναπόσυρθέν, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν εἰς τὸ πέλαγος, ἅτε γυμνὸν τὰ ἄνω, ὡς ἂν ἐκ ῥᾴστου δυσάσειν νεῖν. δύο οὖν βοᾶν ἀναχθέντα, ἐκ μέσης ἑαυτὸν ἐπιφήνασθαι καὶ κλύδωνος. τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, γυμνὸν ἐν τῇ σκηνῇ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα, φαίνεσθαι γὰρ ἐπιπολὺ τοῦτο, τὴν σελήνης καταλαμπούσης, συμπαρανήχεσθαι, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δὲ, ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλπίζειν τὸν συμφορᾶν τὸν ἀνδρῶν. μὴ δυνάσθαι δὲ, μεγάλου τοῦ κινδύνου ἐλαυνομένους. πολὺν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι. φέλλους τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ κηρυττῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀποσπάσαντες, εἴ τινι αὐτῶν περιτύχοιεν. καὶ πόλος, καὶ τὸν ἀποθάνοντα αὐτὸν, ὀλίγου ὕστερον. ἐνόησεν τοίνυν ποῦ θεῶν, ἤν τινα ἄρα τις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθαι εὐσεβείας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ἢ νυκτὸς ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ὕπνῳ ἠρεμοῦντα, ἢ κινησάσης δὲ ἀνέμου. καὶ μοι ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπιπλέοντα τὰ κυμάτων. τὸ ἦχον δὲ ὕδατος ἐπικλωμένου. τὸ ἀφρὸν δὲ ἀναζέοντα. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, ἐκ μέσης

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ aliæ tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nanciscerentur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἐπαυξήσετε, καὶ τὰς χείρους ὀρέγοντα τῷ ἑταίρῳ. Τ. Ὦ, ἐπισπεύδοντα δῆλος, καὶ σωτίοντα, καὶ δεδοικότα μὴ σφαλῇ τις αὐτῷ ὁ Δάμων. οὕτω γὰρ ἂν μάθοις, ὡς σὺν ἀληθείᾳ ἐστὶ τοῦτον φίλον τὸν Εὐθύδικον ἀναγεγραφώς. Το. πότερον δ', ἀπώλειβε Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ὠφελίας συμπεσὼν ἐβόησε; Τ. ὡς ἡμᾶς ἡμετέρους δεδοικὼς ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. χαῖρε ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν. ἔτι γὰρ εἰσὶν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, τοῦτ' μόνα εἰ μὴ λέγειν, ἃ πρὸ εἰδὲ τὸ νυκτὸς. τὸ μὲν, ἐκπίπτοντα. τὸ δὲ, ἐκπηδῶντα. καὶ ἡνίκα μόνος, ἐς ὅσον συνύκτερεύειδεν. τὰ δὲ δύο τούτω, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦνται. τὸ μὲν γὰρ σῶζον, φελλοῖς τισὶ σφᾶς ἐπεῖσθαι, αὐξῆσαι ἐκ τούτων ἑαυτούς, καὶ ἀποκρῆσαι πονήρους. ὕστερον δὲ τῶν ἀποβάντων ἰδόντας, ἤδη πρὸς ἑαυτοῖς, σφᾶς ἐπιβεβαιῶσαι τὸ αὐτῷ. ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἐπιτιμῶντας, ὡμῶς σφᾶς ἐγκαλοῦσαι τῇ Ζακυνθίᾳ. μετὰ δὲ τούτους ἀφέλιμος ἂν εἴης, ὡς ἔγωγ' ἂν ὑπολάβοιμι, ἄλλους ἤδη τρίτους ἄλλοι τι χείρους αὐτῶν. Εὐδαμίδας γοῦν ὁ Κορίνθιος, Ἀρετιάδῃ τῷ Κορινθίῳ, καὶ Χαριξένῳ τῷ Σικυωνίῳ, φίλοις οὖσι χρῆτο ὑπάρχουσι μὲν, πενίᾳ δ' αὐτοῖς ὄντι. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν, ἀφῆκε λιπὼν, τοῖς μὲν ἄλλοις, ὅσοι γέλοιοι, σοὶ δὲ οἷον οἶδα εἰ τοιοῦτον δέξεται, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φιλίαν τιμῶντι, καὶ σοὶ τὸν αὐτὸν σφετέραν ἀμείλαμβάνω. ἐμὲ γοῦν δὲ ἐν αὐτοῖς, ἀπολείπει Ἀρετιάδῃ μὲν τὴν μητέρα μου τρέφειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαριξένῳ δὲ, τὴν θυγατέρα μου σὺν προικὶ μετὰ σφᾶς, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπιδοῦναι παρ' αὐτοῦ δύνηται. ᾧ δὲ αὐτὸς ἐμὴ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυ-

extantem, manusque porrigentem amico: Hunc autem incontanter insilientem, simulque nantem, ac metuentem ne se prior Damon interiret. Sic enim profectò cognosces, quod generosum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mnesippe, an illis ex insperato salus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono sis animo, Toxari, servati sunt: quinetiam nunc Athenis ambo philosophantes degunt. Nam Simylus hæc sola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapsum illum desilientem, simulque nantes, quatenus per noctem aspicere dabatur. Porrò quæ post hæc acciderint Euthydicus ipse narrat. Primùm quidem subera quædam fortè nactos, his sese sustinuisse, & incommodè enatasse. Deinde conspectis jam sub auroram tabulatis annasse, quibus postremò conscensis, facilè Zacynthum appulissent. Post hos autem qui neutiquam mali sunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipse cùm esset paupérrimus. Hic moriens testamentum reliquit, aliis quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio sit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptiis

γάτερον ὡρῶον ἤδη γάμου. λῶ δέ τι ἄτερος αὐτῶν τὸ τοσοῦτον πάθῃ, καὶ τῶν οἰκείων μερίδα φησὶν ἐλθεῖν ὁ ἕτερος. τούτων ἀναγνωσθέντων τῶν διαθηκῶν, οἱ μὲν πένιτα μὴ εἰδότες τὴν Εὐδαμίδα, τὸν φιλίππου ὄντα, ἢ ὡς τοὺς ἄνδρας λῶ αὐτοῖς ἀγνοοῦντες, ἐν παιδιᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ μετὰ γέλωτος ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀριστῶν, ὁ Χαρίξενον οἱ δύο ἀδελφοί, κληρον διαδέξονται, λέγοντες, ἰδοὺ ἀποθνήσκουσιν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὸν τεκρόν. οἱ κληρονόμοι δ', οἷς τοῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἦκουσαν, ἦσαν δύο ἀληθῶντες τὰ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενον, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιώσας, ἀπέθανεν. ὁδὶ Ἀριστῶν, ἄγαμος κληρονόμων γιγνόμενον, τὴν τε ἐκείνου, καὶ τὴν αὐτοῦ μερίδα διῴκησεν, περί τε τὴν Εὐδαμίδα τὸν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἐπὶ πολλοῖς ἐκδέδωκεν, δοὺς πολίτην πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲν τῇ αὐτοῦ θυγατρί, δύο δὲ τῇ τοῦ φίλου ἐπιδούς. καὶ τὸ γάμου γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀριστῶν ἦτον; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεσχήται, παιδὸς κληρονομήσας, καὶ μὴ σοφοῦς τινος ἀληθοῦς καὶ φίλου; ἢ ἀμφιβολία ἐστὶν ἐν τοῖς πελέσιος ψήφοις, μίαν τὸ πέντε εἶναι; Τοξ. καὶ μάλα μὲν καλός. ἐγὼ δέ, τὸ Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐπαύμασα καὶ θέρους, ὃ εἶχε πρὸς τοὺς φίλους. ἐδήλωσε γὰρ ὡς ἐν αὐτοῖς ἂν τὰ ὅμοια χάριτος ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦτα ἐγέγραπτο, ἀλλὰ καὶ τὸ τὸν ἄλλον ἦκεν ἀγαθὸν κληρονόμος τῶν τοιούτων. Μνη. οὐ λέγεις τέταρτον δέ σοι διηγήσομαι. Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω Μασσαλιήτην,

nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris interceſſerat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venefunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptra parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδείχθη δέ μοι ὁ Ἰταλίᾳ πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς εἶδες. παρεκάθητο δ' αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζυγοῦ ὀδηπορούσῃ, τότε ἄλλα εἰδίχθης, καὶ ξηρὸν τὸ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἐκκεκυφὸς, παραλαβὴ τὸν π, καὶ ἀσθενῆ μορμολύκειον. εἶτα ἐπὶ ἐθαύμασας εἰ καλὸς ἦν, καὶ ἀρχαῖος ὤν, ἐπὶ χλιαρὰ παρηκμακότι τοιαύτῃ συμπεφυκότι γυναικὶ, ὁ δὲ ἔμε μοι αὐτὸν, διελθὼν τὴν ἀπαγωγὴν δ' γάμου, ἀκριβῶς εἰδὼς ἐκάστα. μεσοκαλίστης δ' ἐστὶ αὐτὸς ὢν. Μενεκράτει γὰρ ἔφη τῷ παλαιῷ ὀνόματι τούτῳ, φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλουσίῳ, καὶ τιμωμένῳ ὑπὸ τῶν πολιτῶν. χρόνῳ δ' ὁ Μενεκράτης ἀφηρέθη τὴν οὐσίαν ὑπὸ κριθέντος, ὅτι ἐφ' ἑξακοσίοις ἐψηφίσατο ὑπὸ τῶν ἐξακοσίων, ὡς δωροφορήσαντος γνώμην παρανόμου. ὅτου δὴ οἱ Μασσαλιῶται κολάζοντες ἔφη, εἴ τις παρανόμως γνώμην ψηφίσειεν. ἐλπιζὼ οὖν ὁ Μενεκράτης ἐπὶ τῇ κρίσει. καὶ ἐπεὶ ὤφθη πλησίον, πένης, καὶ ἐξ εὐδόξου, ἄδοξος ὑπὸ ὀλίγου ἐφάνη. κρίνεται δ' αὐτὸν ἡ ἰδία θυγάτηρ αὐτῷ, ἐπιγάμους ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτις οὖσα, ὡς εὐθὺς μὲν πάσης τῆς οὐσίας ἐστερῆσθαι, ὡς μὴ πρὸς τῆς κρίσεως ἐκπεσεῖν, πλέον ἂν τις τῶν μὲν ἀφαιρεῖσθαι, καὶ πένεσθαι, μᾶλλον δ' ἀφελεῖσθαι, ὅτου κακοδαίμονα ὄντα τὸν ὄψιν. ἐλέγχῳ δ' ὁ κρίσεως εἶναι πρὸς τὸν πλουτοῦντα αὐξανόμενον. ὡς δ' ταῦτα ἤκουσε τῆς Ζηνοθέμιδος θυγατρὸς, ἀπῆλθε ἔφη ὁ Μενεκράτης, ὅτι δὴ δικαστὴς τῆς ἀναισχυντίας, καὶ ἡ θυγάτηρ σὺν ἄξιον δ' χρήσῃ νυμφίον πενήσῃ ταῦτα ἄμα διελθὼν, λαβόμενος αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἦγεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν οὐσίαν πολλὴν οὖσαν, συνέλαβε τὸν ἐκείνου παῖδα, ὃς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης ἐτελεύτησε. καὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ ἐπαινεθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐτιμήθη ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ. καὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ ἐπαινεθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐτιμήθη ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ.

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monſtratus eſt, vir formoſus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor aſſidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, ſi decorus ille & venuſtus cùm eſſet, mulierem ejuſmodi ſecum vehi ſuſtineret: is qui mihi eum commonſtrarat, neceſſitatem nuptiarum exponit, ſingulis diligenter cognitis. Eratque ipſe Maſſilienſis. Menecrati, inquit, deformis iſtius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iiſdem par ipſe. Aliquando autem ſuis facultatibus eſt mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus eſt infamis à viris ſexcentis, ut qui ſententiam iniquam pronunciaſſet. Ad hunc autem modum, inquit, nos Maſſilienſes punimus, ſiquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evaſiſſet. In primis verò diſcruciabat ipſum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris ſubſtantia, quam ante mulctam poſſederat, dignatus fuiſſet quiſquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma eſſet tam infœlici, imò etiam creſcente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipſe egebis neceſſariis, & filia tua dignum aliquem ſuo genere ſponſum inveniet. Quæ ſimul ac dixit, apprehenſa illius dextra, domum deduxit, ſuaſque facultates, quæ illi multæ erant, cum

κρῶ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον ἀξιοκοσμοτάτην παρασκευάσας, εἰσίει τὴν φίλην, καὶ τῷ Μενεκράτει, ὡς δή τινα τῶν ἑταίρων περιπεπωκὼς ὑποψίαν τῆς κόρης τοῦ γάμου. ἐπὶ δὲ δειπνοῦσι αὐτοῖς, ἐπεὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, οὕτω πως δὴ μεσὴν αὐτῷ τὴν φιάλην προτείνας, δέδεξο εἶπεν ὦ Μενέκρατες ἀγαθὰ καὶ γαμβρὸν φιλοτησίαν. ἄξιομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν σὴν θυγατέρα Κυδιμάχην. τὴν προῖκα δὲ πάλαι εἴληφα, πάλαι δὲ πάντες, καὶ ἔκπαγλοι. ἔχω δέ, ἄπαγε λέγοντα, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕπω μανείης, ὡς προεῖδεῖν σε, νέον ἐκ καλοῦ ὄντα, κόρῃ αἰσχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συγκαθεζόμενον. ὁ δὲ, ταῦτα διεξιόντος, ἀναπηδᾷ τὸν νυμφίον, ἀπήει ἐς τὸ θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προσῆλθε, ἀφηρημένος αὐτῷ. καὶ τοιαῦτα σωφρονῶν ὑπεραγαπῶν, καὶ πάντη ὡς ὁρᾷς ἀξιαγάπητον αὐτήν. καὶ οὐχ ὅπως τὸν αἰσχρὸν τὴν γάμου, ἀλλὰ καὶ σπουδαιοτάτην ἔοικεν ἐπιδεικνύμενος, ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δὲ ἐς τὸ φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην. καὶ δὴ οἴεται χεῖρα πρὸς φιλίαν τοῦ ψηφῶ τὴν ἐξαισίαν μεγενέσθαι. πάλιν ἤδη γε τούτων ὕπνος αὐτὸν ἡμείψατο καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πάγκαλον ὂν τὴν αἰσχίστης αὐτῷ τοιαύτης ἐφύετο. καὶ προῖόν γε, ἐπεὶ ἐκάμνετο αὐτὸ εἰσενόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανοτήρειον, ἀκαλῶς ἐστεμμένον, καὶ μέλασα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον φανεῖη τοῦ ἐρ, ἔπιπτε, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεβόα πρὸς τὰς βαλανοτὰς, καὶ σωκρότει τὰν χεῖρε. ἡ βαλὴ δὲ ἐπικαθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τὸν Μενεκράτην καταδῆσαι. καὶ ἤδη ἐπίλυπός ἐστι, τηλικοῦτον σωτῆρα χρηματίζοντα πρὸς τὸ σωιδέλφιον. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm responderet, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam sumopere amans, & quemadmodum vides, circumferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affirmabat

ὁ μασσαλιώτης ἔλεγε τὸ Ζηνόθεμιν αἰτήσαι χάριν Ξ φίλον, ὡς ὁρᾷς, ὀλίγου, οὐδὲ χάριν πολλῶν ἂν Σκυθῶν ἀξίαν. οὔτε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγουσιν. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄλλοις εἰρῆν, Δημητρίῳ Ξ συνιέως ἐπιλαθόμενος. συνεπλάσθησ γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ὢν παιδὶν ἴσῳ, καὶ συνεφοίτων, συνῆν, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὼς μὲν, τῶν συνήθων ἄσκησιν ἀσκούμενος τὸν τῆς ῥᾳδίας ἐκείνου σοφιστὴν. ὁδὶ Ἀντιφίλῳ, ἰατρικὴν ἄρα ἐμελέτα. καὶ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν κ' ἦλθε τὴν πυραμίδα, κ' Ξ Μέμνονος. ἤκουε γὰρ τοῦτος ὑψηλὰς ὄσας, μὴ πρόσχεσιν σκιᾶς. τὴν Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατολὰς τὸν ἥλιον, τότε ἐπιθυμήσας Δημήτριος, ἵνα μὲ τὴν πυραμίδα, ἀκροάσεως Ξ Μέμνονος, ἀναπλεύσῃ κ' τὸν Νεῖλον ἔχων ἤδη μᾶλα, ὁπόταν πρὸς τὸν ὁδὸν, καὶ τὸ ἄλλο, ἀπολίπῃ τὸν Ἀντιφίλον. ὁδὶ, ὁ τοσοῦτον συμφορᾷ ἐχρήσατο, μᾶλλα ἡνιαίᾳ πρὸς φίλῳ διαμένῃ. εἰκότης γὰρ αὐτῷ Σύρος, καὶ τέτομος, καὶ τῶν παλαιόθεν, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεμβλῆτί τι αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβιεῖον. κ' ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο Ξ κηρύκιον χρυσοῦν Ξ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλας ἀργυρᾶς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατ-

mabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, quî cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1] Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ἡνίκα πάντα ταῦτα τὴν Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἐάλωσαν γάρ τι ἀπεμπολᾶντες, ἅπαντα δῆθεν ἔλεγον φρελλάμβοι ἐπὶ ᾧ πεποιηκότι. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιφίλου. καὶ τὰ φώρεα ἐξέφερον ὑπὸ κλίνην τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὁ τε οὖν Σύρος ἐδεδίει δῆθεν, καὶ ὁ ἀνδράποδης αὐτὸς Ἀντιφίλου. ὅτου μὲν γὰρ μεταξὺ ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου, ἀνεπαισθήτως, ἐξεσπᾶτο οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ οἱ τῶν ἑταίρων, ἀπεσπέρχοντο ὡς τὸν Ἀντιφίλου συληθησόμενα. καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ συνεπίοιτο ποτε, ἢ συνεισιάθησαν αὐτοῖς. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συνεκόμισαν ὄμοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδεδίει οὖν ὁ Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακῶς ἔχει τῷ δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰχμάλωτος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ὡς ἔοικε, χαλεπῶς, καὶ πεμπρήσειν τὴν οἰκίαν, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμισεῖτο. ὑπενόει τοιγαροῦν ἤδη, καὶ πομπὴν εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαλεπῶς καθεύδοντα ἐν νυκτὸς, δεῖ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυσὶ μέμβροι, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. ἅμα μὲν γὰρ ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἦρκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἐδεῖτο ὅλον κατατείνειν. καὶ μὴν ἐν τῷ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν παντὶ πολλῶν δι-

apud Syrum depoſuerant. Deinde forte comprehenſi (capti enim fuerant divendentes neſcio quid) rem omnem in rota diſtricti protinus confeſſi ſunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic furta ſub lectulo, in obſcuro loco poſita promebant. Syrus itaque illico vinctus eſt, heruſque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulſus. Nec opitulabatur quiſquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, averſabantur hominem, tanquam qui templum Anubis ſacrilegio compilaſſet: ſeque impie feciſſe purabant, ſiquando cum ipſo bibiſſent vel ediſſent. Tum reliqui duo famuli, convaſatis iis, quæ domi erant, aufugerunt. Ergo miſer Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere ſontium ſceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius ulciſci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod ſi quando culpam à ſe amoveret, affirmans ſe nihil ejuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat inviſus. Itaque jam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum: quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diem [1] cataſta ſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quin etiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in

1 *Cataſta ſtringebatur*] Hæc inſtrumenta intellexiſſe arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. σκέλη τείνειν. Cataſta autem inter alia, machinam ſignificat longæ & magnæ compedis formæ, qua ſervi vincti tenebantur, qualis à Prudentio deſcribitur in Vincent. *Cogn.*

1 *In-*

ἐμβρέων, καὶ ἐστενοχωρημένων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ δ' σιδηρᾶ ὁ ψόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ καὶ ἀμελετήτῳ τοῦ σκληροῦ τοῦ δίαιταν. ἐπαγορεύοντος δ' αὐτῷ, καὶ μηδὲ σῖτον αἱρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτὲ ὁ Δημήτριος, ὠδεῖ εἰδὼς τὰ τῶν γεγονότων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς εἶχεν, οὐδὲ ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, δρομαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν οὐκ εἰσεδέχθη. ἐσπέρα γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὰς θύρας ἐκάθευδε, φυλακὴν τοῖς ἐκείνοις ὑπολιπὼν μάρψον. ἔωθεν δ' εἰσελθὼν, πολλὰ ἱκετεύσας. καὶ παρελθὼν, ἐπίπολὺ μὲν ἐζήτει τὸν Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γεγονότα. καὶ περιὼν, ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη ἐώλους ὄντας, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς ταφαῖς. καὶ εἰ μὴ τὸν ὄνομα ἐβόησεν, Ἀντίφιλον Δεινομένης, κἂν ἐπίπολὺ ἠγνόησεν ὢν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλάκτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δ' τὴν φωνὴν αἰσθόμενον ἀνεβόησε, καὶ ἀναστάντα, ἀμφιέλας τὸν κόμην, καὶ ἀπάγων δ' ἀναστᾶσα αὐχμηρὰν, καὶ συμπεπιλημένην, ἐδείξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πάσχουσιν ἀλιγώσαντες ἐπὶ τῇ ἀναισθησίᾳ τοῦ πάθους. χρόνου δ' ἀπαλαιοῦντος αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτῶν, ἠρρώστει τε ἀθυμοτάτως. καὶ διελὼν τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάλλεται. τὸ λοιπὸν δ' ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε παρὰ, καὶ ἐκτετυχωμένα ῥάκη ἐπιβαλόμενος. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, πάντως τρόπον τινὰ, ἐπιμελούμενος αὐτῶν, καὶ θεραπεύων. ἀθυμοῦντος γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe lo-

ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἕως ἦγεν εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐπ' ἔργα, μέρος μὲν ἐμισθοῦτο τῷ δεσμοφύλακι καταβαλών, πλασθὸν αὐτῷ, καὶ εἰρωνικῶν ἀπειργάζετο αὐτόν. τὸ λοιπὸν ἦ εἰς τὸν ἐν φίλοις θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, ἐγκυμονέμενον. ἐπεὶ ἦ νὺξ κατέλαβεν, ὀλίγον πρὸ τοῦ δύεσθαι ἐν δεσμωτηρίῳ, καθάπερ τινὰ ποινὰ πάσχων, καὶ φύλλα ὑποβαλλόμενον, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν πάνυ ἔτι διῆγον. εἰσιὼν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾴδιον ἦ φέρειν τῷ συμφορᾷ ὁ Ἀντίφιλος, ὕστερον ἦ λαθανόντος τοῦ δεσμοφύλακος, ὡς ἐδόκει, φυλακή τις ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ σκότος παρήκ τις εἰς τὸ οἴκημα τὸ λεγόμενον. ἐφ' οἷς ἀχθόμενος, καὶ ἀνιώμενος, σὺν ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, προσαγγείλας ἑαυτὸν, προσελθὼν τῷ σωφρονιστῇ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῷ ἐπὶ τῷ Ἄνουβιν ἐπιβολῆς. ὡς ἦ ταῦτα εἶπεν, ἀπήγετο εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀφικόμενος πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, τοῦτο γοῦν μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεπράσατο παρὰ αὐτοῦ πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδήσθαι. ἔνθα δὴ ἐμφάλιστα ἔδειξε τὴν εὔνοιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι σύνοισι ἐν αὐτοῖς. ἐπιμελούμενον ἦ ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα ἐν καθεύδοι, καὶ ἧττον ἀνιάσεται. ὥστε ῥᾴδιον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ ἦ ἐν τοιούτῳ τι προσπεσὸν, ἐπαυσεν ἐπιπλέον αὐτοὺς δυσχεραίνοντας. εἰς γὰρ δεδεμένων, σὺν οἷσί ὄλεθρίοις ἐπορήσας, καὶ σφωμοθῶς πολλοὺς

cans mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupassèt, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupissèt. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

δῶν δεσμωτῶν συνελαβόν, ἀποκεκλῃσμένων τῶν ἄλυσιν, ἣν ἐδέδεντο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειλημένων. καὶ ἀτολμότατοι ἄνθρωποι. οἱδὲ, ἀποκτείναντες δύο μόνους ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν ὑπὸ πανωλεθρίας ὑπὸ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἀλλοκαρέντες. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ, καὶ ὁ Ἀντιφίλου, μόνοι κατέσχον ἡμᾶς, καὶ δὴ Σύρος λαβόρμοι ἤδη ἀπόντος. ἐπεὶ δὲ ἡ μέρα ἐγένετο, μεταδὺν ὁ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιτάγματος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲν ἔπεμψε τοὺς διεξιόντας. μεταπεμάμενος δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας οὐ μόνον σὺν ἀπόδειξιν, ἀλλὰ σὺν ἐκείνοι μᾶλλον ἠγάπησαν, ὅτι μὴ ἀφίεμενοι. ἐοῦσα δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποιεῖ ἀδικεῖσθαι φῶς ὑπερβολὴν, εἰ δέξει κακοῦργοι ὄντες, ἐλέου, ἢ ἐπαίνου δὲ μὴ ἀποδεχόμενοι ἀφείσεως. καὶ πάλιν, ἰσάγκασε τὸν ἐκφυγὸν ἀκριβῶς τὸ πρόσωπον ἐξετάσαι. οὐδὲ, ἐπεὶ ἔμαθεν οὐδὲν ἀδικοῦντας, ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον δὲ πάνυ θυμώσας, ἀφῆκε, καταμυθησάμενον ἐπὶ τῇ κλαυσῇ, ὡς πλείονος ἀδίκως δίκης ὄντος, καὶ ὑπερφυῶς δωρησάμενον, παρ' αὐτοῦ ἀφαιρεῖσθαι μὲν μυρίας τὸν Ἀντιφίλου, δοῦναι δὲ πεντάκοντα τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντιφίλος, ἔτη δὲ νῦν ὢν Αἰγύπτῳ ἐστὶν. οὗτος Δημήτριος, καὶ πρὸς αὐτὸν διαπρεσβεύσας ἐκείνῳ κομίζεσθαι, ὡς χρὴ ἀπιόντα εἰς τὴν Ἰνδικὴν, καὶ τοὺς Βραχμᾶνας, τοιοῦτον εἰπόντα πρὸς τὸν Ἀντιφίλου, ὡς συγγνωσθὲν ἂν εἰκότως νομίζοιθ', ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν. ὅτι γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τὸν χρημάτων, ἐς ἂν αὐτὸς ᾖ, ἑτέρ ἐστι δρᾶκας, ὀλίγοις δυνάμενον, ὅτι ἐκείνῳ ἐπὶ δεῖν φίλου, que catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod acciderat, emisit quidem qui illos insequeren. tur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφοῖν αὐτοῖν τῶν πραγμάτων γεγυμνασμένων. τοιοῦτοι δ' Τόξαρις, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦσιν, ἦ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλούς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, ὡς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῇ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲ δεῖν ἀπολογούμενον, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δ', καὶ δακρύων προσῆκε, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενον, ἕως ἀφεῖκε μαστιγοῦμενον ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφεὶς αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πλειόνων, οὓς πρόχειρα ἡ μνήμη ὑπέβαλε διηγησάμην σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καιρὸς ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ τὴν ῥῆσιν παραδιδόμι. σὺ δ' ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοι μελήσει, εἴπερ σὺ δεξιᾶς περιφρόνησας, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτὴν, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπεὶ δὲ γελοῖα ἂν πάθοις, Ὀρέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὥστε δ' τὸ Σκυθίας, φαῦλον ῥήτορα φανούμενον. *Tox.* ὄζομαι ὦ Μνήσιππε, ὅτι δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥστε δὲ πάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κρατήσεις δὲ τοῖς λόγοις. πάλιν ἄξιον μοί γε ἦδη, μηδὲν ἧττον σὺ καλλιλογησόμενον. ἐγὼ γὰρ σκυθικὸν τόδε. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερφλέγηται τοὺς λόγους. σοφοδοκήσεις δ' μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄπορον ἔγημεν αἰσχρὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις δύσχολον ἐπέδυσε γαμετὴν μνᾶν θυγατέρα, φίλων ἀνδρὸς, δύο πάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέχειν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπιφθηλῶν τῷ μικρῷ ὕστερον λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ εὐπλῆ ταῦτα, καὶ μεγαλοργὸν οὐ

quippe cui res jam commodè se-se haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, liquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando disseruisti, puta si quis sine dote deformem uxorem duxerit: aut si quis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, si quis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil inest, vel magni negocii,

vel

ωὐτοῖς, ἢ ἀνδρῶν ἕνι ἀδίν. ἐγὼ δὲ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἢ οἰδῆς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐν ἀφροδίτῃ τοῖς Σκυθικοῖς ἐξετάζεσθαι. καίτοι ἀδίκως ἀλόγως αὐτὰ παίζομεν, ἀλλὰ σπουδῆς τὰ μικρὰ τοῦτ' ἐπιτηδεῖα. ἀδὶ γὰρ ἀδίκως εἰσὶν ὑπὲρ ἀφορμῆς ὑβριζόμενοι, πρὸς ἐπιδειξιν φιλίας, ἢ εἰρήνῃ βαθείᾳ βιῶσιν, ὥσπερ ἀδὲ ἡ γαλήνη μᾶλλον, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης εἰσὶ, χειμῶνος γὰρ δῆλοί σοι πρὸς τὴν εὐδιαγνῶσιν. πότερ' ἡμῖν ἢ, σωτῆρες οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπαλλάσσομεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπιόντες, ἢ συμπεσόντες, ὑφ' ἡμῶν, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἔστε μᾶλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ διὰ τοῦτο, ὡς βεβαιούμενοι συμβαίνομεν τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσαλίωτον εἶναι νομίζοντες. ὥστε χρὴ δὲ σοι ἐπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τὰς φίλας, οὐκ ἐν τῷ πόνῳ, ὥσπερ ὑμεῖς, ἢν μὴ εὐφρήνωσι τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες ἀνδρῶμεθα. καὶ ὥσπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῷ φίλῳ ποιεῖν ἀξιοῦμεν, ἐπιπολὺ μνηστεύομενοι, καὶ πάνυ ὑμῶν προσέχοντες, ὡς μὴ διαμαρτάνωμεν τῶν φιλίας, μὴ δὲ δόλῳ τινὶ δόξωμεν ἕνεκα. καπειδὰν σπουδαίοις τισὶν ἤδη φίλοις ᾖ, συμβήκῃ τὸ λοιπὸν τοῦτο, καὶ ἕκαστος ὁ μέγιστος, ἢ μιᾷ ἐκ βιάσασθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ὧν εἵνεκα ὑπὲρ ἑτέρου τὸ ἕτερον. καὶ ἡμεῖς ποιοῦμεν. αἱρ' ἃ γὰρ συμμόντες ἅπαξ τὰς δακτύλους, σφαλάξω-

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque si quis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppetiturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillaverimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀκροβάψαντες, ἅμα ἀμφότεροι ἐπισχόμενοι, πίωμεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μετὰ τοῦθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐφεῖται δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, ὡς ὅστις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὅμοιος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοιχευομέναις γυναιξί. καὶ οἰόμεθα οὐκέθ' ὁμοίως ἰσχυρὰν τὴν φιλίαν αὐτοῦ εἶναι, πρὸς πολλὰς εὐνοίας διαιρεθεῖσαν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδάμιδος πρῴην γενομένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου τοῦ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ πρότερον ὀμοῦμαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμην, οὐ μὰ γὰρ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνήσιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σου ὀμνύοντος ἐδεόμην. σὺ δὲ ὅμως εὖ ποιῶν, οὐδένα θεῶν ἐπωμόσω. Το. τί σὺ λέγεις; οὐ σοὶ δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; οὕτως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μεῖζον οὐδέν ἐστι ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύομεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν ἀκινάκην δὲ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μὴν εἰ διά γε τοῦτο, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε πολ-

rimus: ſummiſque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non eſt quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad ſummum ad hujuſmodi fœdera admittere. [1] Nam qui multis ſit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes iſtæ, atque adulteræ uxores, ejuſque amicitiam, cùm multas in partes diſſecta ſit, non æquè firmam eſſe arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus eſſet captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo noſtrum jusjurandum, ſiquidem iſtud initio tibi ſum pollicitus. Non enim [2] per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus ſum de Scythicis amicis. *Mne*. Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen feciſti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox*. Quid tu dicis? Annon tibi videntur eſſe Dii, Ventus & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte eſſe majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui ſit vitæ cauſa per Acinacem verò, ut qui ſit mortis author. *Mne*. Atqui ſi iſta eſt cauſa: profectò multos alios quoque eſtis habituri tales Deos,

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris conſuetudo. Sed diverſa ſentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum νὴ τὸν Ἀκινάκην καὶ νὴ τὸν Ἄνεμον. tametſi Acinaces vocabulum ſit Perſicum enſem ſignificans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico uſurpare ſolent, quem ſicut Deum quendam gens illa obſervaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σαυρομάται ὥς φησιν Ἱκέσιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, Ἀκινάκην σέβουσι. Ammia. lib. 13. Lucianus in Tragœdo. *Idem*.

λὺς ἦτε, οἷος ὁ ἀκινάκης ἐστί. τὸ δίσυρ, καὶ τὴν λόγχην, καὶ κόντον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγωγὰς ἑνός. Το. ὁρᾷς, τοῦτό σε ἐμοιγὲ ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ἐπεπήδηκας ἔξω, καὶ ἀφεῖκάς με τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχάσων ἦγον, σὺ λέγοντος. Μνη. ἀλλ' οὐκ ἀνήσεις με ὦ Τόξαρι, ποιήσας τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐκέπαυσας. ὥστε ἄμεινον, τί με ἐπὶ τοῦτο λέγε, ὡς μὴ δόξω παρὼν ἐμοὶ τοῖς λόγοις, ἀπεσπασμένῳ σοι. Το. πιπέρτο μὲν δὴ ἡμέρᾳ τὰ φιλίας Δανδαμίδι καὶ Ἀμιζόκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἷμα συνεπεπώκεισαν. ἦκον δ' ἐπὶ τὸν χόρον Σαυρομάται, μυρίοις μὲν ἱππάσιν. οἱ πλείους δ', τῆς τοσάδε ἐπληθύνειν ἐλέγοντο. οἷς δ' ὠφελημένοις τὸν ἵππον αὐτὸν, ἐπιπίπτει, ἅπαντας μὲν τρέπεται, πολλοὺς δὲ καὶ μαχόμενον κτείνει. τοὺς δ', ἐς ζῶντας, ἀπάγεται, πλὴν εἴ τις ἔφθη ἀμφιξάμενος εἰς τὸ πέραν ἐς πόλεμον, ἵνα τε ἡμῖν τὸ ἥμισυ ἐς φαθέτιδα, καὶ μέρος τῆς ἀκρῶν λῃ. ἔστι γὰρ ἐσκηνωσόμενον τόπ, οὐκ οἶδα ὅ, τι δέξαι τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας ἐς Ταναΐδος. δύο δὲ ἦν τὰ λεῖα ἐξελαύνετο, καὶ τὰ ἁρμάμαξα συνεκάλουν, καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαμβάνοντο, ἀνδράποδα τὰς πλείστας ἁλισκομένας, καὶ ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντας τὰς παλλακὰς, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δ', ἐπιμελὲς τῇ πράγματι. ὁδὶ Ἀμιζόκης ἀγόμενος, ἐκαλάκα γὰρ, ἐῶσι τὸν φίλον ὀνομάζει, κακῶς δεδημένος. καὶ ἐπεμίμησκε τὸ κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὧν ἀκούσας

Deos, qualis est Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laquecum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgasti. Quare quod superest, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi filebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisse ferebatur. Ii cùm in nos ex improviso irruissent, omnes quidem in fugam convertunt, plerosque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, nostrosque ob oculos pellices, uxoresque nostras constuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim inclamavit, & sanguinis calicisque commonefecit. Quibus auditis Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἁπάντων ὁρώντων, ἀφικνεῖται εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρμένοις τοῖς ἄκροις, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καταπιεντήσοντες. οὐδὲ, ἐδόκει τὸν Ζίριν. τοῦτο δὲ ὧν τις ἔπη, οὐκέτι φονεύσειν αὐτὸν, ἀλλὰ διδόντας, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μὴ γὰρ ἀφήσειν, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις δὲ, ἃ μὲν εἶχεν φησιν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δύναμαι γοῦν ἀποτελέσαι, ἕτοιμος ὑποσχέσθαι ὑμῖν. καὶ ἀφέστατε ὅ, τι ἂν θέλητε. εἰ βούλεσθε, ἐμὲ αὐτὸν τοῦτον λαβόντες, καπὶ χρήσασθε πρὸς ὅ, τι σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖ ὅλως κατὰ χαθαί σε, καὶ ταῦτα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ δὲ, ὃν ἔχεις μέρος καλὸν, ἄγε τὸν φίλον. ἥρις ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἐν βούλεσθαι λαβεῖν. οὐδὲ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρεῖχεν ἐκκόπτειν αὐτούς. καπτιδὴ ἐξεκέκοπτο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀφελκύσαν τὸν Ἀμιζόκην, ἐπαινήσαντες αὐτὸν, καὶ ἅμα ἀφικνούμενοι, ἀπεσώσησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γιγνόμενοι, παρεμυθήσαντο ἅπαντας Σκύθας, καὶ οὐκέτι ἠπίστουν ὁμοίως, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐκ ἀπήγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ μετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας οὐκ ἀφόβους μαχοῦνται, εἰ καὶ τὸν ἀπροσδόκητον τότε ὑπέρεχον. ὥστε νυκτὸς ἐπιγιγνομένης, καταλιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπεπρασσοντο. Proinde sub noctem

Dandamis, nihil cunctatus, spectantibus omnibus tranavit ad hostes. Tum Sauromatæ densatis telis irruerunt in ipsum, jam confixuri nisi succlamasset Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: sed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, reposcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium postulabat: quod nisi magnum accepisset, dimissurum se negabat. Tum Dandamis: quæ possidebam, inquit, ea omnia direpta sunt à vobis. Si quid autem nudus possim facere, id sum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et si ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quidvis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino est opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ possides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos postulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & persoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reversus est, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit solatio: neque jam victos esse rebantur sese, cum viderent, quod apud nos bonorum esset maximum, ab hostibus non esse abductum, verùm supereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipsum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris esset pugnaturi, si se præparassent: etsi tum ex improviso superassent. Proinde sub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

ωπις, ὤχοντο φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν ωὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑ ωὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτεροι κρίνωνται ὑπὸ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πεῖσαι τιμῆς τυγχάνοντες. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ ἑ ἄλλος σε δέκα δοίη τοὺς ἐπὶ τοῖς πέντε προσαριθμήσασθαι, ἀναιμάτους εἰ βούλοι, ὡς ἑ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτούς. κρίτοι ἐγὼ μέν σοι γυμνὸν τὸ ἐμὸν διηγησάμην. εἰ ὃ σὺ τινα τοιοῦτον ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν προσψεύσασθαι ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκέλευεν ὁ Δανδάμις. κρὰ ὡς ἐπαινῶν ἐφάνθη, κ' ἃ εἶπε. κρὰ ὡς ἐπαινῶν, κρὰ ὡς ὑποδεξάσθαι αὐτὸν ἐπεσφήνωσαν οἱ Σκύθαι, κρὰ ἄλλα, ὁποῖα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰώθασιν ὑπὲρ τῶν ἀκροάσεων. ἄλλως γὰρ ἑ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀμιζώκης τοῦ ἀνίψιον. ὃς ἐπεὶ κατεπαύθη ἐν ἀκροάσει ὑπὸ λέοντος εἰδὼς βάσθην τὸν φίλον, ἅμα ὃ ἔτυχεν ἠρῶντες, κρὰ ἤδη ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, ἐπεπεφύκει τῷ λαιμῷ, κρὰ τοῖς ὀπίσω ἐπαίρουσι, κρὰ ἀπαδήσας ἑ αὐτὸς, ἐπικύψας κρὰ ἐπὶ τὸν βάσθην, κρὰ περίεστα αὐτὸς ἑαυτὸν παροξύνων, κρὰ μείζων, κ' ἀμφὶ τὸ ἥμισυ μείζων διέρρηγε τὰς ἀκάνθας. κρὰ τὸν βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν περιώμνυ καὶ δήγματος. ἀχθεὶς ὁ λέων ἀφεὶς ὀπίσω τὸν μισθητὴν, ἐπὶ τὸν βελίτταν ἀπεστράφη. κ' συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε μάχεσθαι. ὁ δ' ἀπήγξατο, τὸ γὰρ τοσοῦτον ἔφθη παραξας τοῦ ἀκίνακα τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντες ἀπέθανον, κρὰ ἡμεῖς ἐπιψαμβῶ αὐτοὺς, δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἕνα μὲν τοῦ λέοντος, ἕνα δ' ἀμφὶ βάσθην καὶ λέοντα. πρίτῳ δὲ σοι διηγήσομαι ὧν

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posſetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò siquem hujuſmodi propoſuiſſes, non ſum neſcius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſerviſſes: quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo rediiſſet, ipſumque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cujuſmodi vos ad parandam attentionem excogitare ſoletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ conſobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Baſthen amicum conſpexiſſet, cùm ſimul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus eſſet, atque unguibus laniaret, deſiliens & ipſe, involavit in tergum beluæ, reflexitque in ſeſe provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Paſthen è rictu leonis eximere: donec leo omiſſo illo jam ſemimortuo, ad Belittam ſeſe convertit, atque ipſum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati ſunt omnes. Nos autem ſepelivimus eos, duobus aggeſtis tumulis inter ſe vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam Mne-

Μνησίππε, τὴν Μαικήνα φιλίαν, καὶ Λογχάτην, καὶ Ἀρσακήμαν. ὁ γὰρ Ἀρσακήμας ἦτο, ἡρᾴδη Μαζαίας τὴν Λευκανόρους, ἣ βασιλεύσασθαι τοῦ Βοσπόρου, ὁπότε ἐπείσθησαν ὑπὲρ φόρου, ὃν οἱ Βοσπορανοὶ ἀεὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τρίτον μέρος ὑπερήμεροι ἐγεγόνεσαν. ὡς τοίνυν δεῖπνου γέν ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μειρακίων, καὶ κομψὴν παρθένον, ἤρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν φόρων, διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀπαιτοῦντα. ἔδοξε δὲ ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου, τὰς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αὐτῆς τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες, ἀξιοῦσι καθαρχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ δὴ ἐν τούτῳ ἔτυχον τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυήνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ τοὺς μνηστῆρας ἐκφανῶς σπουδάζειν ἑαυτὸν, δίκην μνηστῆρος ἥκειν, δειπνεῖν τε τοῖς ἄλλοις, καθακεῖσθαι ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δὲ παύσωνται δειπνοῦντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπαναχεῖσαι δὲ τὰ τραπέζης, καὶ μνηστεύεσθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτὸν, ὅσης ἡ ἡλικίας, ἢ πλούτου, ἢ δυνάμεως ἔχοι. πολλῶν δὲ καὶ τινὰ τὸν νόμον ἀνεισόντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτου καταλεξαμένων, πλούσιος ὁ Ἀρσακήμας αἰτήσας τὴν φιάλην, ὅσα ἔσπεισεν. οὐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐστὶ χεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕδωρ εἶναι δοκεῖ τὸ εἰς τὸν θεόν. πῶν δὲ ἀμυστὶ, δός μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo: tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, id temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtulerant. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò

ἴχω, πολὺ ἐπιπλουτέρῳ τούτων ἔνδον, ὁπόσα γε ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ τῇς κτήσεσι. ὁ δὲ Λεύκανορ ὑπερθαυμάσιος, ἠπίστατο γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν καὶ Σκυθῶν τὸν πολλῶν, καὶ ἱερμύας, πόσα τε βοσκήματα, ἢ πόσας ἁμάξας ἔχοις ἂν Ἀρσακόμα, τοῦτο γὰρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' ἐγὼ ἁμάξας οὐκ ἔχω, οὐδὲ ἁμάξας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, οἷοι σὺν ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρῆλθε, καὶ μεθύειν ἤρξατο. ἑωθινὸς δὲ ἀπελθὼν τὸν ἄλλον Ἀδύρμαχον, ἔκελευε ἀπάγειν τὴν νύμφην εἰς τὴν Μαιῶτιν, πρὸς τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν οἴκαδε, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀτιμασθείη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθείη ἐπὶ συμποσίῳ, πένης εἶναι δόξας. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὰ πλούτου, ὁπόσους ἔσι μοι, ὑμᾶς δὲ λογιζόμενος, καὶ Μακίνδα, καὶ τὴν εὔνοιαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τῶν Βοσπορανῶν δωρεῶν. ἀλλ' ἐμὲ παῦσαι διεξιόντα, ἐμοὶ μὲν ἐχλεύαζε, καὶ καταφρόνει. Ἀδύρμαχος δὲ τῇ μάχλυι, παρῄνει ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς τε φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετταράκοντα ἀγούσας, καὶ τετράκα, καὶ βᾶς πολλὰς. ὥστε ἄρα ἐφρόντισεν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ σκεύη τε ἱερὰ, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις συντόνοις ἀνιᾷ πόνοις καὶ μετρίως μοι κεδνῶς. ἀνιῶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τοιοῦτον μετὰ ἐκείνου ἡμῶν τῆς ἀκμῆς, εἶναι ὕστερ βιῶμεν, ὡς ἀφ' ἑνὸς σπειλήθημεν, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchara, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedi'ibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur: nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem-

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἠμόγον, ἐπεὶπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ ἐ ἴκανος ἡμῶν ὅλον ὕβρισται, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς ἂν ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. κἀγὼ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμα τὴν κεφαλὴν ἡμιέων τὴν Λευκανόρος. σὲ δ' χρὴ τὴν νύμφην ἐπαναγαγεῖν αὐτῷ. ὕπνος γινέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, ὁπόσων, εἰκὸς γὰρ ἐ τραπίας, κἀγὼ πολέμου τοῦ μὴ τοῦτο δεῆσαι ἡμᾶς, αὐτοῦ παραμένωμεν, σαυτὸν ἀγείρε, κ) παρασκεύαζε ὅπλα, κἀγὼ ἵππους ἐ τὴν ἄλλην δυνάμιν ὡς πλείστην. μάλιστα δ' ἂν πολλοὺς παραγάγοις αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, κ) ἡμῖν σὺν ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τὴν βύρσης ἣν βοός. ἔδοξε ταῦτα. κἀγὼ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχον δύθυς ἐπὶ ἣν Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τὰς Μάχλυας. ἱππότης ἐκάτερος. ὁ δ' Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέγετο, κἀγὼ ὅπλιζε δύναμιν παρὰ τὴν οἰκείαν. πλέον δ', κ) ἐπὶ τὴν βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δ' ἔθος ἡμῖν τὸ παρὰ τὴν βύρσαν, ὅπως ἔχῃ. ἐπιδεῖν ἀδικηθείς τις παρ' ἑτέρου, ἀμύνασθαι βαλόμενος, ἐδὲ καθ' ἑαυτὸν ἐκ ἀξιόμαχος ὢν, βοῦν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἥψησεν. αὐτὸς δ', ὑπτιάσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, κάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὸ πίσω παράγων τὰ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστι ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. παρακείμενον δ' τὰ κρεῶν ἣ βοὸς,

demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unusquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te ista fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium suscipiamus. Atque ego quidem Arsacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò sponsam ipsi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arsacoma interim, Nam his peractis verisimile est exercitu ac bello fore opus, hìc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipse strenuus, partim quòd nobis non pauci sint familiares: maximè verò si desederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Bosporum contendit: Macentes verò ad Machlyenses, in equo uterque. At Arsacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis desedit. Consuetudo autem desedendi in tergore bubulo apud nos est istiusmodi. Vbi quis ab alio læsus est, cupitque ulcisci, neque par esse pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes frustulatim concisas, igni torret. Deinde ipse porrecto humi corio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti sunt. Et hoc quidem apud nos maximum est supplicandi genus. Appositis vero bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id est, supplex implorat auxilia: natum adagium à consuetudine sedendi in tergore bubulo: Scythæ enim dissecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolottis fuisse testatur Zenodotus. *Cogn.*

1 *Ge-*

ἐθέλοντες οἱ αἰχμάλωτοι, καὶ ἡ ἄλλη ὁ βυλόμενος, μοῖραν ἕκαστος λαβὼν, ἐπὶ τῆς βύρσης τὸ δεξιὸν πόδα, ὑποχρίνεται καὶ ὀμνύουσιν, ὁ μὲν ἵππους παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀνίδυος. ὁ δὲ, δίκην. ὁ δὲ, πλούσιος. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν δύνηται. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πένητας. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τὰ βύρσα πολὺ πλῆθος σύνοπτ. καὶ τὸ ποιοῦν συνέπεσθαι, βεβαιότατόν τι ἐστὶ συμβόλαιον, καὶ ἀσφαλέστερον τοῖς ἰσχύουσι, ἅτε ἐν ὅρκῳ ὄν. τὸ δὲ ἐπιβάλλεται τὰ βύρσης, ὅρκος ἔστ. ὁ μὲν δὴ Ἀρσακόμας, ἐν τούτοις ἦν. καὶ ἡδέως ἤκουσε αὐτῶν ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίους, ὁπλίται δὲ, καὶ πεζοὶ, σὺν ἁμαξοφόροις δισμύριοι. ὁ δὲ Λογχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν ἐς τὸ Βόσπορον, ἐπεσείρχετο τῷ βασιλεῖ διοικουμένῳ τι τῆς ἀρχῆς, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν ἀπὸ δὴ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτῷ μεγάλα πράγματα κομίζειν. δεῖ δὲ, λέγειν κελεύσαντος, εἰ ῥᾳδίως Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ τοῦτο, καὶ τὰ κοινοποιούμενα ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομὰς ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι δὲ τραχῶνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, ἧς αἰτιᾶσθε ὡς κοινοτροπίαις ὑμῶν τῶν χώρων, ἃ φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμπειν, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τὰ κέρδη κλοπεύειν. εἰδέναι τις ἀλίσκεσθαι αὐτῶν, τὸ κύριον εἶναι κολάζειν. τοῦτο μὲ οἰόμενοι ἐπιστέλλουσιν. ἐγὼ δὲ μανθάνω σοι μεγάλων ἕφοδον ἐσορμᾶν ἐφ' ὑμᾶς τὸν Ἀρσακόμαν δὲ Μαριάμνην. ὃς ἐπείσθη ἄγειν τοῦτον τὸν γάμον δόξαν σοί. καὶ οἶμαι διότι αὐτὸς τὰς δυνατὰς, σὸν ἔτυχε δόξαν σῷ, ἀγανακτεῖ, ἐπὶ τὰ βύρσης ἑβδόμαν ἡμέραν ἤδη κάθηται, καὶ σωθῆναι σπεύδει σὺν ὀλίγοις αὐτῷ.

adeuntes illi, alíuſque quiſquis vult, quiſque partem ſibi ſumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius ſe præbiturum quinque equites ſuo cibo, ſuoque ſtipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius ſe duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certiſſima fide cohæret, & hoſtibus eſt inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcaſſe, eſt juraſſe. Arſacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti ſunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque ſimul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Boſporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire ſeſe publico Scytharum nomine, ſed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præſentiarum denuntiant Scythæ, ne veſtri paſtores in planitiem uſque tranſgrediantur: ſed intra Trachonem paſcant. Cæterùm latrones de quibus expoſtulatis, quòd regionem veſtram incurſent, negant eos publico conſilio emitti, ſed privatim quemque lucri cauſa prædari: quorum ſiquis deprehendatur, tui ſit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos inſultum futurum ab Arſacoma Mariante filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam poſtularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, ſedetque in tergore taurino ſeptimum jam diem, contractuſque ipſi eſt exercitus haud exiguus.

ἤκουσε ἔφη ὁ Λεύκιανος· ἐγὼ αὐτὸς ἀφοίζειας δώσαμεν ἀπὸ βύρσης. ὅπη δὲ ἐφ' ἡμᾶς συνίσταται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἔφη ὁ Λογχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ δ' ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. κἀγὼ ἄχθεται διότι προθυμοῦμαι αὐτῷ γαμβρὸς τῶν μειρακίων, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπάρχοιο τῶν ἑτέρων σὺ γυναικὸς Βαρκέτιν, ἅτε τἄλλα ἀναξίῳ ὑμῶν ὄντι, σὺν εἰς μάχην σοι ἥξω, τῷ κεφαλῇ αὐτῷ κομίζων. ὑπισχνουμένου ἔφη ὁ βασιλεύς, μᾶλλα πιστεύσειν χρῆσθαι. ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρσακόμα, τῷ ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπέπτηξεν ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσεν ἔφη, ἢ μὰ φυλάξαι τὰς σωφρόνας, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τούτων γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸ οὐρανὸν, ἤγειρεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε σιγᾷ τὰ εἴπε, μὴ καί τις ὑπίδηται τῶν ὁρωμένων ἐφ' ὅτῳ ὀμνύομεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν ἴωμεν τοῦ Ἄρεως εἰσελθόντες, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δέδια μὴ προθύσηται με τὸ πόλεμον, χεῖρα δ' οὐκέτ' ἤδη προσβαλοῦμεν. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δέ, λάσησθε ὅτι πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρίτω εἰς τὸν νεών, ἕνεκα μὴ ἐγὼ καλέσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δὲ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀσπασάμενος τὸν ἀκινάκην ἐπίσχον, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίσας ὑφ' ὑπὸ τὸν μαστόν. εἶτα λαβόμενος τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῆλθε, μεταξὺ λαλήσας ὑπ' αὐτοῦ. καὶ λαβὼν χεῖρα ἦρεν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι παρῄνεσε ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed eas adversus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno vestra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul abstiterè satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput defectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ὅπως ἐπὶ τ τόπον ἀφικόμενος, ἵν' ἡ ἀδελφὸς κατέλειπε τ ἵππον, ἀνεβὰς, ἀφικνεῖτο εἰς τὴν Σκυθίαν. δίωξις ἦν σὺν ἐγένετο αὐτῷ, ἐπεὶ πολὺ ἀγνοηθέντων τὸ γεγονὸς τ Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ὑπὲρ τ βασιλείας στασιάζοντων. ταῦτα μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀδυρμάχῃ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τ Λεύκωνος. ὁ Μακέντης ἦν, καθ' ὁδὸν αὐτοὺς τὰ κατὰ Βόσπορον γιγόμενα, ἦλθε εἰς τοὺς Μάχλυας. καὶ πρῶτος ἀγγέλλει αὐτοῖς τ φόνον τ βασιλέως, καὶ πόλις ἦν ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὶ γαμεῖσθαι ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ὥςπερ, σὺ μὲν πρότερος, προλάμβανε τὴν ἀρχὴν, πράγμασι τοῖς παρεσκευασμένοις ἐπιφανείς. ἡ κόρη ἦν, κἀκείνην σοι ἐπὶ τ ἁμαξῶν ἐπίστω. ἔφερον γὰρ ὕτω πρότερον Βοσπορηνῶν τοὺς πολλοὺς, ἰδιῶται τὴν Λεύκωνος θυγατέρα. ἐγὼ ἦν, ἀλανὸς τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. παρ' ἡμῶν γὰρ ὕστερον τὴν Μάστειραν, ἠγάγετο ὁ Λεύκωνος. καὶ νῦν σοι ἥκω δεῦρο τ Μαστείρας ἀδελφῶν, τ σὺν Ἀλανοῖς, δεδιὼς μὴ ὑστέρησα ἐπὶ τ Βόσπορον, καὶ μὴ ἐξεῖδεῖν ἐς Εὐξεινον πρότερον ἐλθοῦσαν τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λεύκωνος, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς δ', ἀπέχθεται. ταῦτα ἦν ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁ μόσκομος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι πάντων κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τότε ἔκειρε αὐτοῖς, καὶ ἀποκεκάρμενος τ κόμης, ὁπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τ Ἀλανὸν ἢ Σκύθην. ὥστε ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se propulit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenses, primusque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis ortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita facilius populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπιστώσετο ἀληθεῦσαι, καὶ ἐδόκει Μαστείρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλκύσειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τι εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ὁ μάλιστα ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσειν ἂν ἀφ' ἁπλοῦς ὅτι σε, Μαζαίας ἄγειν. ἢν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἱππεὺς ἐν τάξει ἂν γένοιο. εἰ δὲ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀντὶ πολλῶν ἂν γένοιο. ταῦτα ἐκεῖνος. καὶ ὁ μὲν, ἀπήλαυνε, ἅμα δόξας τῷ Μακέντῃ ἄγειν τὴν Μαζαίαν, παρῆν ἐπὶ δεῖπνον. ὁδὶ, ἡμέρας μὲν ἐπὶ τὸ ἀμφὶξις ἦλθε αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ ἵππον, ἐπεβεβαπόκει δὲ ἄλλον ἵνα σφίσιν ἵππον ἔπαγε; ἀναπηδήσας ἐς αὐτὸν, ἐκεῖνον ἄγοντα τὴν Μαζαίαν ἤλαυνεν. ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγειαν, ὡς δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, ἀμφιπαύων μεταξὺ τὴν παῖδα, τελευταῖον ἐπέλεσεν ὡς Μαχλύας ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτὸν, ἐπιδὲ ἐπαύσατο δρόμου, μικρὸν ἐπισχὼν, ἀπεδήσεν. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχρίσας τὴν Μαζαίαν ὄρη, ἀμφιπαύων μεταξὺ τὴν παῖδα, τελευταῖον ἐπέλεσεν ὡς Μαχλύας ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτὸν, ἐπιδὲ ἐπαύσατο δρόμου, μικρὸν ἐπισχὼν, ἀπεδήσεν. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχρίσας τὴν Μαζαίαν τὴν Ἀρσακήμας, δεξιὸν εἶπε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν χάριν. καὶ ὃς, ὡς τὸ ἀνάλπιστον καὶ θεάματος κρεῖττον, καὶ χάριν ὁμολογῶν, παῦε ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλο με ποιῶν σεαυτοῦ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τούτοις, τοιοῦδί ἐστιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά μου χάριν εἰδείη τῇ δεξιᾷ. διὸ τῷ ὄντι ποτε αὐτὴν, ἐπικούρησε καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, κομισάσης. γελοῖα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἓν σωμα ἐλθόντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν

hæc ei fides habebatur, & Masterræ & Mazaxæ cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non ampliùs ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter confecit: statimque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus,

ξαμεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπαξές τι χρησον ὑπὲρ ὅλης δ' σώματος. ὑπὲρ ἑαυτῆ γὰρ ἔπραξεν, μέρος ὂν δ' ὅλης δ' πάσχοντος. ὅτω μὲν ὁ Μαχλύης ἔφη τῷ Ἀρσακόμᾳ χάριν ὁμολογήσειν. ὁ δ' Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὼν ἐπιβουλῶν, οἷς μὲν τ' Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἄρχων, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυρομάτων, παρ' οἷς διέτριβεν. ὡς δ' τὼν αὐτῷ ἐπανελθὼν, κ' σφᾶς αὐτὸν συναγαγὼν, ἀφ' ἧς ὁρμηθεὶς ἐσέβαλεν ἐς τὼν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβίοτος, ὑ μετ' ὀ πολὺ ἦλθε ἐπὶ τοῦτο, ἄγων παιδικὰ μὲν τὼς Ἕλληνας, Ἀλανὼς δ', κ' Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους διαμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρατεύματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, σὺν μυριάσι ἄπασιν ἐλθόντ. καὶ τούτων τὸ τρίτον, ἱπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ, κ' γὰρ ἐς αὐτὸς μετέσχομεν ἐξόδου, αὐτοῖς ἐπὶ δὲς τὸ βύρσῃ τότε ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατόν, ὑ πολλῷ ἔλαττον τ' τετραμοίρων σὺν τοῖς ἱππόσι συναριθμέντες. ὑστεμβόλιμα τῶν ἔφεδρον. ἡσαν δ' ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ ἐσσιόντες εἰς μάχην αὐτὸς, ἀστιπήξαμεν, ἐξεπαφίεντες τὸ ἱππικόν. χωρούντων δ' ἱππολὺ μᾶλλον ἡμετέρων, ὡς εἶδε ἤδη τὸ ἡμέτερον, καὶ παρερρήγνυτο ὁ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διεκόπη τὸ συνταγμα ἅπαν. κ' τὸ μὲν, ὑπέφευγεν, ὑ πάνυ σφόδρα ἠπειλημένον, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδόκει ὁ φυγή. ἤδη γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἑτέραν ἱππολὺ διώκειν, τὸ δὲ ἥμισυ, ὅσῳ ἔλαττον, ἐδιώκοντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἱππόται μὲν ἀμφότεροι, ἀφθόνως δ' εἰσὼν, κ' ἀκοντίζον. ὥστε πάνυ ἐπονοῦντο ἡμῶν οἱ ἐδιώκοντες. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem adventantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis confertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη ἐφέροντο οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ἐν τούτοις ἦ, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐπέπτωντο ἤδη, ἐφοκινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τὸ μηρῷ, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης ἦ, πελέκει εἰς τὸν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὑπὸ αἰδόμενος ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὤν, δεινὸν ἠγησάμενος, εἰ ἄπιστι καταλείποιτο τοὺς φίλους, ἐφεσπάλων τοὺς μύωπας τοῦ ἵππου, ἐμβοήσας, ἤλασεν ἀμφὶ τὸ πολέμιον, κατίδων ἀδηρμένον. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ ἦ ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον ἔτι θυμῷ, ἀλλὰ ἀφιρεθέντες, ἔδοξαν αὐτοῖς διεξελθεῖν. οὐδὲ, ἀναπτησάμενος τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐπικαλέσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδυρμάχον. καὶ παίξας τῇ κατὰ τὸν αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέπεσε. πεσόντος ἦ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ἅμα μὲν ἅ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ἐπεφυτεύμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἂν ἐπὶ πολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς ἦ τὸν ἐπιόντα, ἐκπίπτει ἐξ ἐκ τῶν πολεμίων ἤκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσιον διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες ἦ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ ἦ, ἀντὶ τῆς ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανοὺς ἡμῖν χειρώσασθαι ὑπέσχοντο, ὧν πολλὰ διεπόμεθα. ἐπὶ τούτοις ἐπειθόμεθα, δόξαν πολὺ πρότερον Ἀρσακόμᾳ, καὶ Λογχάτῃ. καὶ ἐβλήθη εἰρήνη, ἐκείνων πρυτανευόντων ἔνορκα τοιάδε· Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραχηλὸ ὦ Τοξάρη, καὶ μυθοις ὁμοία. καὶ ἵλεως μὲν ὁ ἀκινάκης, καὶ ὁ ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Ventus, per quos ju-

ἄτιν, ὃς ὤμοσας. εἰ γὰρ τις ἀπιστοίη αὐτοῖς, ὡ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. *To.* ἀλλ' ὅρα ὦ γύναι, μὴ φθονῇ ὑμῖν ἡ ἀπιστία ἡ. πολλῷ γὰρ μᾶλλον ἐμὲ ἀποτρέψεις ἀπιστῶν ἢ ἄλλα τοιαῦτα εἰπών, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γενόμενα. *Mne.* μὴ μακρὰ μήτω ὦ ἄριστε, μὴ ὅπως ἀφίστοις χρώμενος τοῖς λόγοις, ὡς νῦν ἂν ἢ πάντα τὰ Σκυθικὰ, καὶ τὴν Μαχλυανὸν ἀφῆσαι, καὶ εἰς τὸν Βόσπορον ἀπιόν. εἶτ' ἐπανιὼν, πάντα μοι κατὰ χρήσου τῇ σιωπῇ. *To.* πίστευσον ἢ ταῦτα σοι νομιζόμενα, καὶ ἀφ' βραχέα λεκτέον, μὴ ἢ κἀμοῦ ἡμῖν τῇ ἀκοῇ συμπεφυκότων. μᾶλλον ὃ ἄκουσον ἐμοὶ αὐτοῦ, οἷα φίλου Σισίννης τὸν ἐμὸν, ὑπηρέτησεν. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπῄειν οἰκήσων ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς ἑλληνικῆς, κατέπλευσα εἰς Ἄμαστριν τὴν ποντικήν. ἐν ᾧ δὲ ἐσχολῇ δέ ἐστι τοῖς ἀπὸ Σκυθίας ἐμπορεύεσθαι, ἡ πολὺ τῶν Καραμβέων ἀκμάζουσα ἡ πόλις. εἰσπλέω γὰρ ὁ Σισίννης, ἅτε ἐκ παιδὸς ὤν. ἡμεῖς μὲ δὴ κατὰ τύχην τινὰ ἐπὶ τὸν λιμένα σκεψάμενοι, καὶ ἅμα τὸ πλοῖον εἰς αὐτὸν μετακαθισάμενοι, ἠγόμεθα, οὐδὲν πονηρὸν ὑφορώμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ, κλῶπες τινες ἀναπαύσαντες τὸ κλεῖθρον, συμφέρουσιν ἅπαντα, ὡς μὴ δὲ τὰ ἐς σκεύη τῶν ἡμέρων ἀφορμέσασθαι κωλύειν. ἐπανελθόντες δὲ οἴκαδε, καὶ τὰ μὲν ἀνοίξαντες, διαζεῦξαι μὲν τοῖς μάτην πολλοῖς ὄσοι, ἢ τῷ ξένῳ, οὐκ ἐδεκιμάζομεν, ἐδιδόμεν μὴ συνηφάσται δέξωνται τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὀφείλοι ἡμῶν τις δωρεικὰς πεπραγώσιος, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ τάπητας πολλοὺς, καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἔχομεν. ἐσκοπούμεθα δὲ ὅτι τὰ παρόντα ὄ, τι πράξομεν

juraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab invidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidem non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ noverim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias, vir optime, neque adeò ſolutis utare ſermonibus, ut nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parendum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendumque paucis, ne audiendo fatigeris nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarum Græcarum, in Amaſtrin Ponticam appuli: quæ urbs non procul à Carambe diſſita, iis eſt obvia qui à Scythia navigant. Comitabatur Siſinnes à puero amicus. Nos igitur ubi res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, eminus nihil ſuſpicantes mali. Interea fures quidam effracta ſera, efferunt omnia, ita ut non reliquerint quod vel in eum diem ſufficeret. Cùm igitur domum reverſi, id quod acciderat cognoviſſemus, non viſum eſt in jus vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hoſpitem, veriti ne vulgo ſycophantæ videremur, ſi dixiſſemus nobis ab aliquo ſublatos eſſe Daricos quadringentos, multaſque veſtes, & ſtragula quædam, atque alia quæcunque habebamus. Quare conſultabamus quid in præſentia eſſet facto opus,

ρῶν, ἅπερ οἱ παιζόμενοι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ χρήματι. κἀμοὶ μὲν ἐδόκει ὡς εἶχον, αὐτὸ ἀφορμᾶσθαι ἐς τὸν πλοῦτον τὸν ἀκινάκου, ἀπιδεῖν βίᾳ, πρὶν ἀχλύος τι ὑποχυθῆναι, λιμοῦ, ἢ δίψους πιεσθέντα. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἱκέτευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἐξομβρήσουσι τὰς τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, ὀκτὼ δὲ μισθὸν ἐπισιτισάμενον. ἔωλον δὲ ἐδείκνυ τὸν ἀνδρα, εἰ δὲ πομπήν τινα ὡς ἔφη, γυναικῶν, καὶ παλλακῶν νεανίσκων. μυρομένων δὲ αὐτοὶ ἐπὶ μισθῷ ἀνθρολογηθέντες, εἰς τέλος τὴν ἡμέραν ἀφηνιάζαντες ἤμελον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοὺς πυθόμενον, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πίνῃ λέγα, εἰς γὰρ τέλος ἡμέραν, πλούσιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἰπὼν, καὶ πομπήρους τὸ μεζὸν ἀποζήσαντες, εἱστιῶμεν ἤδη τὴν θέαν, ἐθεώμεθα. ἐδόκουν γάρ μοι ὡς ἐπὶ σφαγιόν τι, καὶ παράδοξον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγειν εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία κατακοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδεμένους ἀφιέμενα, καὶ μέχρις πνὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπὶ δὲ εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καί τινα ἐδόκουν ὁ κῆρυξ σύμεγάθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅτις ἂν ἐθέλῃ τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, δραχμὰς λήψόμενον μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης. ἐνταῦθα ἐξανίστατο ὁ Σισίννης, καὶ ἐπηδήσας, ὑπέρη μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ τὸ μέσον λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ φέρων, σὺν χαίρειν. καὶ εἰ μὴ κρατήσειμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ἅμα ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ δρεπάνια.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet-

ὦ ᾧ πίσυ, θείψας με, ὑπολιπὼν ἐπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲ ἐπὶ τύπις ἐκόμισον. ὀδὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲ ἄθλα, ἐξεδύσατο, τὸ μὲν πρότερον ᾧ, ὁ κορυθάικης, ἀλλ' ἀπὸ γυμνᾶς τ' κεφαλᾶς κοβάτας, ἐμάχετ. κ) τὸ μὲ ἄτερον, ὀπλισάμενος τὰ αὐτὸς, κραιπνύλῳ τῷ ξίφι ὑποτμηθὶς τὸν ἰγνύαν. ὥστε αἷμα ἔρρε πολύ. ἐγὼ ᾧ, ὡς ἐπεπόθηκει ἤδη τῷ δίκ. θρασύτερον ᾧ ὑπφερόμενον πατάσσω τ' ἀπίσταλον, πατὶ εἰς τὸ στέρνον, κ) διέλασσα. ὥστε αὐτίκα ἐπιπλῶκ ὡς τὸν ποδὸν αὐτῦ. ὀδὲ, πίπτων ἐ αὐτὸς ὑπὸ ᾧ τραύματος, ἐπικάθιζε τῷ νεκρῷ. κ) μικρὰ δὴν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχὴ. ἀλλ' ἐγὼ ὑποτρόμων, ἀνέστησα, κ) περιμηχανώμαν. ἐπὶ ᾧ ἀφεῖδ ἤδη τὸν τετρακὺν, ἐξάμενος αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὸν οἶκόν. κ) ἐπιπολὺ θεραπεύθεις, ἐπέζησε μ, κ) ἔτ μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὸν ἐμὸν ἀδελφόν. χωλὸς δ' ἐστ ὅμως ἀπ ᾧ τραύματ. τῦτο ἄ Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, ὑδ' ἐν Ἀλανοῖς ἐχθὲς, ὡς ἀμφίστομον εἶναι, κ) ἀπιστεῖσθ δυνασθαι, ἀλλὰ πολλοὶ παρεστιν Ἀμαστριανῶν, μεμνημένοι τῶν μάχων ᾧ Σισίννυ. πίμπλον ἔτι καὶ τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγούμενον, πιθάνομαι. ἦν ποτε ἀνὴρ ὁ Ἀβαύχας εἰς τὸν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπιγήμιον ἐ γυναῖκα, ἧς ἦρε μάλιστα, κ) παιδία δύο. τὸ μ ἐπιμελέστατον, ἄῤῥεν. τὸ ᾧ ὕστερον, πόρρω ἐπλέπις ἡλ. συναπεδήμεν ᾧ ἐ ἐπαίρων αὐτῷ Γυνδάνης, ἀνὴρ μ ἐ νοσῶν δὲ ᾧ τραύματ, ὃ ἐπέπεσε κ) τὸν ὀδὸν ὑπὸ λαπῶν, ἐπιπεσόντων σφίσι. ἀμφοτέρων ᾧ ὡς αὐτὰς, ἐλαυνόντων εἰς τ μάχην, ὥστε δὴ ἐστάναι ἰδυνάσθ ὑπὸ πετοῦς commeatus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non imposuit: sed nudo consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita ut multus sanguis efflueret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adversarium observans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, supervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, ut testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Borysthenensium urbem, secum uxorem ducens, quam summopere diligebat, duosque liberos, alterum quidem lactentem, masculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus est in femore, ita ut præ dolore ne stare qui-

τ' ὀδυνῆς. νύκτωρ γ' καθεύδοντων, ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερῴῳ τινὶ καθεικότες. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περιελήφθη, καὶ περιῆλθεν ἡ φλὸξ ἅπαντα χήνην τὴν οἰκίαν. ἐκπαγεῖσα δὲ ἀνεχόμενος ὁ Ἀβαύχας, καὶ καλιπόντα τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα ἐκκρεμαμβίῳ ἀποστειλάμενος, καὶ σώζειν αὐτὴν παρακελευσάμενος, δραμὼν ἐπὶ τοῦ ὤμου, καταβὰς. καὶ ἔφθη διεκπαίσας, καὶ μηδέπω πλείας ἀπεκέκρυπτο τὸν δ' πυρός. ἡ γυνὴ γ', φέρουσα τὸ βρέφος, ἕσπετο, ἀκολουθεῖν κελεύουσα ἓ τὴν κόρην. ἡ δὲ, ἡμίφλεκτος ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τ' ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παρ' μικρὸν ἐλθοῦσα κἀκείνη ἀποθανεῖν. καὶ ἐπειδὴ ὠνείδισε τὸν Ἀβαύχαν, διότι παιδὸς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ γ', Γυνδάνην ἐξεκόμισεν, ἀλλὰ παῖδας μ' ἔφη ἓ αὖθις ποιήσειν μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλην εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται ἔτοι. φίλον γ', οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷον Γυνδάνης ἐστί, πείραν μοι πολλῶν τ' οὐσίας παρεσχημένον. εὔρηκα ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τούτων παραχρῆμα δόκιμον. ἤδη γ' καιρὸς εἴη κεκρικέναι ὁπότερον ἡμῶν ἡ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτμητέον δέοι. τίς οὖν ὁ δικάσων ἐστίν; Μνη. οὐδὲ εἷς. ἐ γὰρ ἐκκλησίαν πω δικαστὴν ἓ λόγων. ἀλλ' οἶδα ὃ δράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἄσκοπα πεπόκαμεν, αὖθις ἐλόμενοι ἀφετηρίαν, ἄλλως ἐπ' ἐκεῖνο ἔτι πάλιν φίλος. εἶπε ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τοῦτ' μ' ἄρρωστον. ἐπεὶ γ' ἓ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν γ' ἔδοξας, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο quidem posset. Noctu autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circunclusit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussâque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio lædereur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd defertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ἢ γέμμη ἀνθρώποις εἶναι τὰτε κτήμα ἄμεινον, ἢ κάλλιον, ἢ μᾶλλον ἐ ἡμῖν συμφέμενοι ὥσθ' ἡμᾶς αὐτὰς, φίλους τε ἀυτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἴσαζ ἀγαπᾶν μέλλ, ἄμφω νικῶντας, τὰ μέγιστα ἆθλα ἀφαιρεῖσθαι, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερον ἐπικτησάμενοι. καὶ πρόσετι γε, καὶ ὀφθαλμὰς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιῦτόν τι γάρ ἐστι συμβαῖνον δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον τὸ Γηρυόνου οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ἄνδρακον ἐξ ἀχαιρεῖ, καὶ τριπρόσωπον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς ἀνθρώπους ἦσαν, ἅμα ἁπάντων πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλους γε ὄντας. Το. δοκεῖ γε λέγειν. καὶ ἴσως ποιῶμεν. Μνη. ἀλλὰ μήτε αἵματος ἕ Τόξαρι, μήτε ἀκινάκων δεώμεθα, τὴν φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὁρίζας, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἀνάγκης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ πάντα τοιαῦτα, οὐκ ἀνάγκης, ἀλλὰ γάμου δεῖσθαί μοι δοκεῖ. Το. ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη ἄρα φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲ σὺ σύ τοῦθ' ἑπὶ τῇ Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίξεο. Μνη. καὶ μὴν δ' ἔστι, οὐκ ἂν ἀκήσαιμι ἐ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἵοις σὺν Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τ λόγων.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, treve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniscque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hìc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, frtales amicos nanciscì liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithez insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Baleanidum scilicet duarum & Ebusi. *Cogn.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discenda artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, affictis etiam aliis compluribus ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

ΑΠήειν ποτὲ ἐς Θετ[1]τα-λίαν, ἣν δέ μοι πατρῴης τινὸς συμβόλαιον ἐκεῖ, ἅτε ἀνθρώπου ἐπιχωρίου. ἵππῳ δέ με κατῆγε, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἅμα ἕπετο ἡνίοχός τις ἐξ. ἐπορεύόμην δὲ τὴν ἀτραπὸν ἐν τῷ ἀφανεῖ. καί πως ἔτυχον ἐκ ἄλλοι ἀπιόντες ἐς Ὑπατην

CVm in Thessaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiscerer: equus autem me, measque sarcinas vectaret, unusque famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atque Hypatenses alii essent, qui Hypatam Thes-

1 *Thessaliam*] Græciæ regionem cujus montes sunt 24. nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat responsa hyemalibus mensibus, & Larissa à qua Achilles Larissæus dictus. Cogn.

1 Ma-

πε, πόλιν τ Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὁρμᾶς. κἀγὼ ἀλλὰ συνοικοῦμεν. καὶ ὅπως συνίσω τὴν δύσβατον ὁδὸν ἀσφαλῶς, πλησίον ἤδη τ πόλεως ἦμεν. καγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλούς, περὶ ἑτέρου τινὸς ἀνδρὸς οἰκοῦντος ἐς τὰ Ὑπαρχον, Ὕπαρχον τοῦνομα. χρήμασι δ αὐτὸς ἐκόμιζον οἴκοθεν, ὅτι οἰκεῖος παρ' αὐτῷ. οἱ δὲ εἰδέναι τ Ὕπαρχον τοῦτον ἔλεγον, ὃν ὅποι τ πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι δύσβιον ἐκτῶν ἔχει, καὶ ὅτι μίαν θεραπαινιν τρέφει, καὶ τὴν αὐτῶ γαμέτην, μόνας. ἦσι γὰρ φιλαργυρώτατος δεινῶς. ἐπεὶ δ πλησίον τ πόλεως ἐγενόμεθα, κῆπός τις ἦν δῆν, καὶ οἰκίδιον ἄνεπτον, ἔνθα ὁ Ὕπαρχος ἔχει. οἱ μὲν δὴ ἀπησπάζοντό με, ὥχοντο. ἐγὼ δ, κάπλω προσῆλθον τὴν θύραν. καὶ μάλις μὲ, καὶ βραδέως, ἐγνώρισε δ' ὧν ἡ γυνή. εἶπε δ προσῆλθον. ἔγω μὲ, ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ὕπαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δ, τίς, ἢ τί βουλόμενος, πυνθάνη; χρήμασι εἶπον κομίζω αὐτῷ δῶρα Δεκρειανοῦ δ πεπαιδευμένος σοφιστοῦ. μεῖνόν με ἔφη αὐτοῦ. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ὥχετο εἴσω πάλιν. καὶ ποτὲ ἐξῆλθεν, καλοῦσά μ' ἡμᾶς εἰσελθεῖν. κἀγὼ δ παρελθὼν εἶπον, ἀσπάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ χρήματα ἐπέδωκα. ἔπειτα δ ὡς ἡδέως ἀν. καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίου σμικροῦ. γυνὴ δ αὐτοῦ παρῆν πλησίον, καὶ τραπέζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁδὲ, ἐπειδὴ τὰς χρήματα σύνταχεν, ἀλλ' ὁ μὲν φιλόξενος ἐμοὶ ἔφη, καὶ τὸν Ἑλλήνων ἐξοχώτατον Δεκρειανὸν, δῶ ποιεῖ, καὶ ἡδέως πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑπτὰ μνᾶς τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾶς ὦ Λύκιε, ὡς ἦσι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὐχωρεῖ τ οἰκοῦντα σώζειν. ποιήσεις δ αὐτὸ σὺ μεγάλου οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν

Theſſaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emenſi, jam urbi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domo ferebam, ut ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum eſſe pecunioſum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere avarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data ſalute abierunt. At ego pergens oſtium pulſavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen reſponſavit uxor: deinde me eſt adorta: quam rogavi eſſetne domi Hipparchus: eſt, inquit: tu verò quiſnam es, aut quid volens, ſciſcitaris? Literas, inquam, à Decriano ſophiſta Pataræo ipſi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum occluſis foribus, intrò ſe recepit, pauloque pòſt rediens, jubet nos introire. Ingreſſus hominem ſaluto, literaſque trado. Incipiebat ille cœnare, & in anguſto lectulo, aſſidente uxore, vacuæ menſæ accumbebat. Lectis literis, amiciſſimus mihi, inquit, & Græcorum excellentiſſimus Decrianus, rectè quidem & fidenter ſuos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm ſit parva, ſed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præſentia do-

mum, ſi æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκιλλε. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐπείρῳ κοιτῶνα, καὶ γὰρ ἐς λαβεῖσα, εἴ τι κομίζῃ σκεῦος. εἶπα πίμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ὁδὸς γὰρ μετρία ἐλήλυθεν ὀδόν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε με, φησὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἰκημάτιον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδὶ σὺ, σκιμπόδιον αὐτῷ παρεβήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιβήσω. ταῦτα εἰπούσης, ἡμεῖς ἀπηλλαγμένοι λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κεφάλαιον ἡμῖν εἰς τὸ ἵππον. ἡ δὲ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἴσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἴσω δόμους παρήλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, ὀκλάδι συνανακλίνεται μεῖ αὐτῷ. τὸ δὲ δεῖπνον, ὑ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδειπνήκειμεν, ποτὸς ἦν, ἐν λόγοις, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὅπως τῶν ἱππέρχου ἐκείνου ποτὲ δέντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, τίς μοι ἔσχε νῶν μοι ὁδὸς, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῷ προσμενῶ. ἀπειμι μὲν ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικα δ' ἐντεῦθεν διατρίψειν, τελῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦν σκῆψις. ἐπεθύμουν δ' σφόδρα μείναι ἐντεῦθεν, ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπιστημένων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαί τι παράδοξον, ἢ μετοῦμενον ἄνθρωπον, ἢ λιθούμενον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θέας ταύτης ὡς ἐμαυτὸν, περιιέναι τὴν πόλιν, ἀποῶν μὲν τὴν ἀρχὴς δ' ζητήσεως. ὅμως δ', περιῆειν. κἀν τούτῳ γυναῖκά τινα ὁρῶ προσιοῦσαν, ἔπι νέαν, ὑπερηφάνως, ὅσον ἦν ἐκ τῶν ὁδῶν συμβαλεῖν. ἱμάτια μὲν ἀνθινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον προπόν. ὡς δ' πλησιαίτερον γίνομαι, προσαγορεύει με

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixissem, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, interessit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Larissam, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs accessissem, compellat me mulier:

ἡ γυνή. κἀμοίβομαι αὐτῇ ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, ἥ τινα τῶν μητρὸς φίλων ἀκήκοας. καὶ ὑμᾶς ἦ τοὺς ἐξ ἐκείνης γνησίους φιλῶ, ὥσπερ καὶ ἐπεκρῶν αὐτῇ. πῶς οὖν παρ' ἐμοὶ κεκάλυσαι ὦ πῶλε; ἀλλά σοι χάριν ἔχω πολλὴν χάριν. αἰδοῦμαι δὲ οὐδὲν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔστιν ἃ φεύγων τὴν ἐκείνου οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φιλτάτη, πορεύομαι πρὸς σοί. ποῦ δ' ἔφη ἐστὶν ἡ κώμη; ὁ δὲ Ἱππάρχου τοῦ φιλαργύρου ἔφη; μεγάλως εἶπεν ὦ μῆτερ, τοῦτο ἔκπης λαμπρὸς γὰρ, καὶ πολυτελὴς χάριν εἰς ἐμὲ, ὥστε ἐγκαλέσαι ἄν τις τῇ τρυφῇ. ἡδὲ, μεγάλως σώσασα, καί με τῶν χειρῶν λαβομένη, ἄγε δὴ πορρώτερον, καὶ λέγε πρὸς ἐμέ. φυλάττε μοι ἔφη τὸν Ἱππάρχου γνωμόνα πάσῃ μηχανῇ. μάγος γὰρ ἐστὶ δεινὸς, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸ ὄμμα. κἂν εἰ μή τις ὑπακούσῃ αὐτῷ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμαυροῦται. καὶ πολλοὺς μετεμόρφωσεν εἰς ζῶα. τοὺς μὲν, πέλεια ἀπώλεσε. σὺ δὲ, καὶ νέος εἶ πάνυ, καὶ καλὸς, ὥστε οὐδὲν ἀρέσει γυναιξί. καὶ ξένος, πρὸς μᾶλλον ἔτι ἀφροδίτης. ἐγὼ δὲ, πυθόμενος ὅτι τὸ πῶλον μοι ζητούμενον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ κεκτημένη, προσέσχον αὐτῇ νοῦν ἔτι. ὡς δὲ ποτὲ ἀφικόμην, ἀπῆλθον οἴκαδε, λαβὼν ὡς ἐμαυτὸν τὸ τῆ ὁδοῦ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς ὡραιότητος ἥκω, ἵλαιρε μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνῃ εὕρεσιν σοφὴν, ἣ τοιαύτην τινὰ, ὧν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlcisci tur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagacissimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9. c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς, καὶ ἐπὶ τῷ ἡρέπτοιναν τῷ Παλαίστραν ἤδη ἀποδύν. τ' γὰρ γυναικὸς ἧττον, καὶ φίλαι, πόρρω ἴστασο. καίτοι πάσης κυλιόμβρου, & ζωμοζομένου, & πάσης συλπλεκόμβρου, δῆλοι ὡς ῥᾳδίως γνώσῃ. ἄξιοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίστευσ') & καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων ἐμαυτὸν, εἰσήειν οἴκαδε. τ' μὲν γὰρ Ἱππαρχον, ἡ καπέλαβον ἐν τῇ οἰκίᾳ, οὐδὲ τὴν σαίνουσαν γυναῖκα. ἡ δ' Παλαίστρα, τῇ ἑστίᾳ παρῆστο, δεῖπνον ἡμῖν ὀτρεπίζουσα. καίγω δύσις ἔνθεν ἐξέμβρου, ὡς εὐρύθμως ἴφλω ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ἐμοῦ συμπεριφέρουσ, καὶ κλίνεις. ἤδη ὀσφὺς ἡμῶν, ὑγρῶς ἐπικινεῖ'). μεμάθεμβρ ὅσις ἐν ταῦτα εἰσέδυσαν. ἠδὴ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπαμῶν, καὶ χαρίεντα μεταξὺ τὰ παρῄσιον, φύγοις ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, εἶτα νὴν ἔχοις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλὰ πυρὸς, καὶ κνίσης μεστά. ἢν γὰρ αὐτῇ μόνον ἄψῃ, τεφροῦμβρ ἔχων πυρέκαυσον, αὐτῇ μοι παρεφθίσεις. ἱκετεύσασα δ' σε ἐθέλις ἄλλβρ, ἐθέλοις ἰατρός. ἀλλὰ καζακαύσουσί σε μόνῃ ἐγὼ, καὶ τὸ δεξιόν, ἐγὼ δέ σε ποιήσω τάλαν ποιεῖν. καὶ τ' λαὸ τ' ἱκετείας ἐθωύης ἀρθέμενβρ. ἀεὶ ἀνέξῃ. καὶ ἐθέλ λίθοις βαλόμενβρ τὴν γλυκείαν ἐθωύλω φάξῃ. τί γελᾷς. ἀκριβῶς βλέπεις ἀνθρωπομάγειον. ἐγὼ γὰρ μόνα ταῦτα φαῦλα ἐθέλοιμι καζακαύζω, ἀλλ' ἤδη τὰ μέγα τοῦτο, & καλὸν, τ' ἄνθρωπον οἶδα ἔγωγε & σφάττον, καὶ δέρον, & καζακόπτον. ἠδίστη

rebus optatis potiêre. Iamquè Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hoſpitis & amici abſtineto. Ac probè ſcias, te ſi in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honeſta, ac turpia, [1] ſervis nota eſſe conſueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, ſed [2] Palæſtra penes focum ſedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorſus, quàm venuſtè, inquam, ô pulchra Palæſtra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui ſe in eos immerſit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adoleſcens, ſi ſapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam ſi me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambuſto, mihi aſſidebis: nec te medicus quiſquam, non Deus curaverit. Sed ego ſola te urens, quod fidem omnem ſuperet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè fuſtinebis, neque lapidibus pulſatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim ſolos hoſce viles cibos apparo: ſed magnum etiam & præclarum iſtud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in fruſtra ſcindere, viſcera quoque ipſo-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoſeque vivit, in eis ſervos non eſſe ſervos, neque communi conditione ſervitutis uti, ſed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cluent. Cæn.

2 *Palæstra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Ciſtel. cuidam Gymnaſium. *Idem.*

ἢ τὸ κλάγγχνον αὐτῶν, καὶ ἡ καρδία ἀπτόμενον. τοῦτο μὲ, ὀρθῶς ἔφλεγε λέγεις. καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μὴ ὂν ἐγγὺς ὄντα, ὁ κραταιότατος μὰ Δί, ἀλλὰ ὅλον ἐμπεπτωκὸς ἐπέθηκας. καὶ λάθρᾳ τοῦ ὀμμάτων τῶν ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανερὸν πῦρ, κρύπτεις τὰ σπλάγχνα καρδίᾳ ῥίψασα, φρύγεις. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικοῦσα. ὥστε θεὸς ἦν, ἐπεὶ μὲ ταύταις, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς, καὶ ἡδίσταις ἠρέθισας. καὶ μὲ ἤδη ἀπεφαλαιωμένον λαβοῦσα, δεῦρε ὅπως ἐπὶ αὐτὴν ἦλθες. ἐδὲ, μέγα, καὶ ἥδιστον ἐκ τούτου ἀνακαλέσασα. ἐμοὶ τὸ λοιπὸν ἴσθι. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὰν κοιμήσῃ τοὺς δεσπότας, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ κοινωνήσῃ. καίπειδὴ ἀφίκετο ποτὲ ὁ Ἵππαρχος, λυσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτὸς ἱκανῶς συχνὸς, ἡμῶν ἐμιλοῦμεν. εἶτα ὕπνος κατέψυσεμένῳ, ἀνέστημεν. καὶ ἔγωγε ἀπῆειν, ἵνα φοιτῶν. παῖδα δὲ τὰ ἔνδον δὴ παρεσκεύαστο. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπέστρωτο. τράπεζα δὲ τῇ κλίνῃ παρῆκτο, ποτήρεσιν ἔχουσα. καὶ οἶνον αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσαι δὲ ἐν αὐτῇ αἱ Παλαίστραι ἀθρόαι ἦσαν. τὰ μὲν ἄνθινα, ῥόδα πολλὰ κατεπάτουν. τὰ δὲ, ὕπνῳ ζημιοῦντα καθ' αὑτά. τὰ δὲ, λελυμένα. τὰ δὲ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. καὶγὼ τὸ συμπόσιον δρῶν ἕτοιμον, ἔμενον τὸ συμπίνειν. ἠδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τῷ δεσποίνῃ, ἀπῆειν παρ' ἐμὲ ἔτι. καὶ ἐν ἀφροσύνῃ ἡμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἀπεπινόντων ἀλλήλοις. ὡς δὲ τοῦ ποτοῦ παρεσκεύασμεν ἑαυτὰς δὴ πρὸς τὴν νύκτα, λοιπὸν ἀπὸς με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο, πάντως δεῖ σε μεμνῆσθαι ὦ παῖδες, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπτωκας. καὶ χρὴ σε νῦν ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum symposium, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adole-

οἱ γέροντας ὑπὸ τοῖς ἐφήβοις γεγονὼς; καὶ παλαίσματα πολλὰ ἔμφρὴς ποτε. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔδοις, ἦφη, φεύγοντά με τὸν ἔλεγχον τοῦτον. ὥστε δύσδυσαι. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδὲ, ἅτις ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρέχε μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου, καὶ ἐπισείσω τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω ἀρέσθαι, ἐρᾷ. σὺ δὲ, ἕτοιμος γίγνου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίσπευδε ἔφλω, καὶ σκόπει, ὅπως δύχερῶς, καὶ ὑχρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ δύτόνως ἔχῃ. ἠδὲ, ἀποδυσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ γυμνὴ ὅλη γυμνῇ, ἦλθε προσβὰσα ἐπιστᾶσα. ὦ μειράκιον, ἐκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔντεινε σὺ δὲ μύρῳ, συμπλέκου τῇ ἀντιπαλοσῇ. δύο μηρῶν ἀνάσας, κλίνον ὑπτίαν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηρῶν, καὶ ἀμφιστέλλας, αἰώρει, καὶ τεῖνε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ ῥῆσας, πολλῷ αὖτε. καὶ παρεισελθὼν, βάλε. καὶ τρώσας, νύσσε ἤδη πανταχῇ, ἕως σοείσῃ. καὶ ἡ ὀσφὺς ἰκνεῖτο. εἶτα ἐξελκύσας καὶ πλάτυνε ἀμφιβαθῶς, δῆξον. καὶ πάλιν σωώθη εἰς τὸ τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χαλασμὸν ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπίσας, ἅμα κατ' ἰξύν δῆσας, σωίσχε, καὶ πειρῶ μὴ ἀνιέναι. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφικαρτερήσας, σωίσχε ἤδη ἀπολέλυσαι. καὶ ἐπειδὴ ῥᾳδίως πίνα ὑπήκουσε, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἤλυξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω ὡς τὴν Παλαίστραν ἅμα ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως δύχερῶς, καὶ δύκόλως περιπέλασί μοι, σκόπει δὲ, μὴ σὸν οὐ κόσμῳ τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτίθεις. ἡ δὲ, ἐπὶ κόρρης πλήξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὲ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exute, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

πλαγὰς ἔπι πλοίου λάβης. ἀλλὰ καὶς, τὰ ἐπιπεπλόμενα παλαῖσον. καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἔσπασε, καὶ ἐπαῖσατο. καὶ ἡ γραῦς δίπαιον ἑαυτὴν, καὶ "ὅπη δίξεις, ἔφη, εἰ νέος εἶ, καὶ εὔπνους παλαίσῃς, καὶ εἰ ἐπίστασαι παλαῖσαι, καὶ ποιῶν τὰ δεῖ γονατίσῃ. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ βλίχας εἰς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἰάχεις τὰ μέσα. ὥσπερ πάξας ὀξεῖαν, ἐπίσφιγον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτὸ ἀποκείμενον. τοῦτο χρῆσαι σφῶν τὸν κῶλον, ὡς ἄμμα σφίγγα. εἶτα ἀναπλάσας, ἔμβαλλε, καὶ συνέχε, καὶ μὴ δίδου λάφυγμα. ἐὰν δὲ χαλάσῃ, βαθὺ ἐπάγαγε, ἀνάπαλιν μετάβαλε. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σιώπα, ὅπως μὴ ἀναπαύσῃς βαθύ, ἢ κιλλοῦσθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὄφελε. καὶ ὑπεβάλων κάτω αὖθις τὸν παρεμβολὴν, συνέχε, καὶ κλῖνε. εἶτα ἄφες αὐτόν. πίπλωκε γάρ, καὶ λέλουται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἔστι σοι ὁ ἀντιμησής. ἐγὼ δὲ, ἤδη μέγα ἀναγελῶν, ἐθέλω ἤφλω δ' αὐτὸς ὁ διδάσκαλε, παλαίσομαί σε ἐλλὰ ἔασα ἐπιζεύξας. σὺ δὲ ἀνάκυπτε, ἀναπαύσασα, καὶ κόμησον. εἶτα δῦσα τὸ χιτῶς, πόσωψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμύσῃς. καίμε αὖθις ἡ Ἡρακλέης ἀμελαβοῦσα, ἤδη κόμισον. ὁ τοιούτοις ἡδοναῖς, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι συνεπεμπόν ἀγῶνας, ἐσπουδάζομεν. καὶ ἦν πολλὴ μοι ὁ τόπος τρυφή. ὥστε τὸ εἰς τὸν Λάρισσαν ὁδὸν παρεῖπαμεν ἐπιλελήσμενον. καὶ ποτε ἐπὶ τὸν μοι ἦλθεν εἰς τὸ μαθεῖν ὧν ἕνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ αὐτῇ. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò videst utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Lariſſam prorsum sim oblitus. Et cùm veniſſet in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

1 Ὡς ἄμμα σφίγγ[ε]] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convectit Interpretis functus officio. *Bonav.*

μαχλασάσασα, ἡ μειρακυρυμμένη τὸν δέσποινα. πάλαι γὰρ ἡ παρεμβέξ ταύτης θέα ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγανώσασα, ὥστε φασιῶν μοι ἄλλων ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὸν ἀπίρως τῆς δὲ τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ σοφὸν τὸ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβὼν, οἶδα. ἐπί με τὸ πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μηδεμίαν γυναῖκα τὸ ὄμμα ἔτα ποῦτα ἐρωτικῶς ποτε ὑπεισενεγκα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχοις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ γὰρ Παλαίστρα, παῦσαι φησι τοσαῦτα λέγων. τίς γὰρ οὐδὲ δυνατὸν μαγοῦσαι τὸ ἔρωτα, ὅταν τέχνης κύριος; ἐγὼ γὰρ ὦ φίλτατε, τοῦτον μὲ οἶδα ἀδὲν μὰ τὸν κεφαλὴν τὸν σὴν, κὴ τήνδε τὸν μακαρίαν σύνιδα. ἀδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσα τυγχάνῃ εἰς τὸν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ κρηθῆς ἐπιτρέψῃ, ποιήσομαι σοι εἰδέναι μειρακυρυμμένη τὸν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκμισήσῃς. ἡμέρας γὰρ ὑστεραι ἡ παλαιὸς, ἀγγέλλῃ τοῦς με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις χρυσῆν, πίτασ τοῦς τὸ ἐρώμενον. καὶ γὰρ νῦν ἔφη ὁ κρηθῆς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἡ νῦν ἔχεις, τὸ σαυτῆς ἐκείνου ἀνακτησαμένη πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἀλήθη ἔφη. καὶ ἐκεῖνη ἐπέρχεται, ἀγέ με λαβοῦσα τοῦς τὸν ὄροφον ἡ δώματος, ἵνα ἐκεῖνοι ἐνδιδοῦσιν. καὶ κελεύῃ με τοσοῦτον ὀπῆ τινι τὸ ὄροφος λεπτῇ, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὲ τὸν μὲ γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ προσελθοῦσα, καὶ χύτρας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲ λιπαντον, τῷ πυρὶ ἡ λύχνου ἐπῆκε. καὶ στᾶσα, πολ-

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causa unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effeciſti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum adveſperaſſet, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ impoſuit, & ſtans multa in lucernam

λὰ δ' λόχνη κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀφὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ ἀποφέρει μίαν. ἠδὲ, εἰ χρὴ ἐμπλησθῆναι μόνον, ὄ, τι μὴ σὺν οἶδα, τὸ δ' ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶδέναι εἶναι. ὡς τάχα λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν ποδῶν. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀναφύεται αὐτῇ. καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ, καὶ χρυσῆ ἐγένετο. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἐγὼ ἄλλο οὐδὲν, ἢ κόραξ γινόμενος. ἐπεὶ δ' εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κρώξασα δεινὸν, καὶ οἷον ἀπὸ τοῦ κρώζειν, ἀπαρᾶσα, ὡς χαίρουσαν ἔξω ἀφῆκε τοῦ θυρεοῦ. ἐγὼ δ' ὅπερ ἀπὸ τοῦ οἰόμενον ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τὴν ἐμαυτοῦ βλεφάρων ἠπτόμην, καὶ πιστεύων τοῖς ἐμαυτοῦ ὀφθαλμοῖς, οὐ ὅπ βλέπουσι, οὐ ὅπ ἐρρηγόσιν. ὡς δ' μόλις ἐβραδέως ἐπεισθὴν ὅτι μὴ κοιμῶμαι, ἐδόμην τότε τῆ Παλαίστρας πτερῶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασα ἐξ ἐκείνου δὴ φαρμάκου, ἐᾶσαι πτεσθαί με. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθείς γε δὴ ἀνθρωπος, εἶτα ἐ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἤδη, τὸ δημόσιον ὑπανοίξασα, κρεμίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ' ἀπολιπὼν ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁλοσχής. ἀλλὰ μου ὀπίσω ἐνέξηλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὠλίγῳ ἐκ οἶσ' ὅπου. ὀνυχας δ' τὰς πάντας ποσαρκεῖς εἶχον. καὶ τούτους οὐκ ἄλλο, ἢ σταλὰς. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κύνεος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ', μακρά. καὶ τὸ σόμπτον, μέγα. ἐπεὶ δ' κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φορτικὸν ἡ λύχνη κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ ἀποφέρει μίαν. ἠδὲ, εἰ χρὴ ἐμπλησθῆναι μόνον, ὄ, τι μὴ σὺν οἶδα, τὸ δ' ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶδέναι εἶναι. ὡς τάχα λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν ποδῶν. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀναφύεται αὐτῇ. καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ, καὶ χρυσῆ ἐγένετο. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἐγὼ ἄλλο οὐδὲν, ἢ κόραξ γινόμενος. ἐπεὶ δ' εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κρώξασα δεινὸν, καὶ οἷον ἀπὸ τοῦ κρώζειν, ἀπαρᾶσα, ὡς χαίρουσαν ἔξω ἀφῆκε τοῦ θυρεοῦ. ἐγὼ δ' ὅπερ ἀπὸ τοῦ οἰόμενον ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τὴν ἐμαυτοῦ βλεφάρων ἠπτόμην, καὶ πιστεύων τοῖς ἐμαυτοῦ ὀφθαλμοῖς, οὐ ὅπ βλέπουσι, οὐ ὅπ ἐρρηγόσιν. ὡς δ' μόλις ἐβραδέως ἐπεισθὴν ὅτι μὴ κοιμῶμαι, ἐδόμην τότε τῆ Παλαίστρας πτερῶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασα ἐξ ἐκείνου δὴ φαρμάκου, ἐᾶσαι πτεσθαί με. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθείς γε δὴ ἀνθρωπος, εἶτα ἐ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἤδη, τὸ δημόσιον ὑπανοίξασα, κρεμίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ' ἀπολιπὼν ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁλοσχής. ἀλλὰ μου ὀπίσω ἐνέξηλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὠλίγῳ ἐκ οἶσ' ὅπου. ὀνυχας δ' τὰς πάντας ποσαρκεῖς εἶχον. καὶ τούτους οὐκ ἄλλο, ἢ σταλὰς. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κύνεος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ', μακρά. καὶ τὸ σόμπτον, μέγα. ἐπεὶ δ' κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φορ-

cernam est locuta. Tum resarata majuscula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnesque avis notas, quotquot sunt, habebat, nihilque aliud erat nisi nocturnus corvus. Vt verò se alatam vidit, edito gravi crocitu surrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me sineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus anima quoque avis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iamque properans, depositis vestibus totum me ungo: & avis quidem non fio miser. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt nescio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedesque in jumenti pedes evasere: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens asinum esse me vidi. Vox homi-

1 *Asinum esse*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinosi in Satyros, obscœni in porcos, asinos sive jumenta, tyranni in lupos

τὴν δὲ ἀνθρώπου ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκέτι εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ σχήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἠτιώμην αὐτὴν, ὅσῃ δύναμις, ὅτι ὄνος ἀντὶ ὄρνιθος γενόμενος. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ συψαμένη τὸ πρόσωπον, τάλαινα εἶπεν ἐγὼ, μέγα εἴργασμαι κακόν. σπεύσασα γὰρ ἥμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πυξίδων. καὶ ἄλλην ἔλαβον οὐχὶ τὴν τὰ πτερὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴστη γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὸν δὲ ἐραστὴν μοι τὸν ἐμὸν αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ δραμοῦσα, οἴσω σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καταψήσασα μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἤμην. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ οὖν κατ' ἐμαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῄειν, ἔνθα ἠπιστάμην ἑστῶτα τὸν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τοῦ Ἱππάρχου. οἱ δὲ, αἰσθόμενοι με εἴσω παρελθόντα, δείσαντες μὴ τοῦ χόρτου αὐτοῖς κοινωνὸς ἐπεισέρχωμαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. κἀγὼ συνεὶς, πορρωτέρω ποι τῆς φάτνης ὑποχωρήσας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὢ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κιν-

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eademque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non avis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miseram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in similitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit hujusce mali curatio. Nam si rosas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abii ubi sciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi asinum esse. Qui ut me ingressum conspexêre, [1] veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant adversus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, ubi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestivam hanc curiositatem! Quid autem si lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum est ne

lupos & alias bestias transfigurantur. August. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & seq. Legn.

1 *Veriti ne fœni*] Non solum zelotypia equi laborant, sed etiam invidia & æmulatione. Arist. lib. 2. Rhet. *Idem.*

1 Ma-

δικαίως μοι μηδὲν κακὸν πεποιηκότι, ἀμφιβαλλόμενον. τοιοῦτο συνοῶν, ἐγρόμην ὁ δυστυχὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπὶ γὰρ ἰσχὺν ἦδη νυκτὸς βαθείας, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μοι ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διορύττετό γε. καὶ ὅπῃ μὲν ἐγεγόνει, ἄνθρωπον δέξασθαι δυνάμενον. καὶ οὔτος ἄνθρωπος ταύτῃ παρῆν, καὶ ἄλλοι ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα κατασήσαντες ἔνδον οὓς ἐδύναντο τὸν Ἵππαρχον, καὶ τὸν Παλαίστραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀδίκως ἤδη τὸν οἰκίαν οἰνῶνα, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς ἤδη ἔνδον ἄλλο κατελείπετο, λαβόντες ἓν τὸν ἄλλον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσαξαν. ἐπέθεσαν ὅσα ἐδύναντο, ἐπεκατέδησαν ἡμῖν. καὶ ὅτῳ μέγα ἄχθος φέρουσιν ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀτρίπτῳ ὁδῷ φεύγειν περόμενοι. τὰ μὲν δὴ ἄλλα κτήνη, οὐκ ἴσχυ εἰπεῖν ὅ, τι ἔπαθεν. ἐγὼ δ', ἀνυπόδητος ἀσυνήθης ἀπιὼν, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσοῦτον σκεῦος φέρων, ἐπαλλόμην. καὶ πολλάκις ἀπεσφάλλετο, καὶ οὐκ ἐδύνατο κρατεῖν. καὶ δύο ἄλλοι ὁπόταν τι μηρῶν ἔπαιε ἀεὶ ἔκλαον. ἐπεὶ δ' πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀπεσφάλην ἐπιθυμῶν, ὑδὲν ἄλλο, ἢ ἀγκαλέμην, καὶ τὸ μὲν ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύετο, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἐτυπτόμην, ὡς ἀπαθὴς αὐτὸς τῇ ὀργῇ θυμοῦ, [1] μηδὲν ἂν ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων σιγῇ ἀφίεναι, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα τις ἐδόκει ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ διεβεβήκειμεν. καὶ ἤμελλε δὲ ἡμῶν ἥσεσθαι ἐπεὶ χθὲς, ὡς μὴ ἀφικόμενοι

ne ego nullius mali conſcius peream. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque ſilentium: ac dulcis ſomnus, quum extrinſecus ſtrepit paries, ac ſi effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quâ unus atque alter ingreſſus eſt: & multi intus erant, omnes gladiis inſtructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæſtra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, veſtes, ac ſupellectilem exportantes. Cumque nihil reliqui eſſet intus, mihi, alterique aſino & equo clitellas impoſuerunt, noſtroque dorſo alligarunt, quod aſportaverant. Et ſic nos grave onus geſtantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non poſſum. At ego ſine ſolejs inſuetus incedens, & ſuper ſaxis præacutis gradiens, tanto ſub onere ſuppellectilis, peribam, ac ſæpe cæſpitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè ſequens crura mea baculo demulceret. Et cùm ſæpe, ô Cæſar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô ſolum proferens: ſed hoc vocabulum Cæſar, non ſequebatur: imò propter hoc ipſum verberabar, ut qui ipſos rugitu proderem. Poſtquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multoſque montes conſcenderamus, religati ora,

[1] Μηδὲν ἂν ὅτι ἄλλο ἐβόων] Ἄλλως ματαίως. *Marcil.*

μῶμοι, τῶν ὁδὸν ἐς τὸ ἄρισον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τε ἦσαν τότε, καὶ ἔμειναν ὄντες. ἐπεὶ δὲ λῷ αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καλούμεθα εἰς πότον ἔπαυλιν συνήθων ἐκείνοις ἀνθρώπων, ὅσον ἦν ἐν τῇ γειτονίᾳ σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ καλούσιν ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλῃ. καὶ παρέθηκαν ἄρισον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κελύδια. καὶ οἰμῶ, ἠρίστων, ἐγὼ δ', ἐπείνων γὰρ κακῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπὸ ποτὲ κελθὰς ὀμοῦς ἠρίστηκεν, ἰσκοπούμην ὅ, τι ἐς καταφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτῷ ὄπισθεν τῆς αὐλῆς, ἐν εἶχε λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. καὶ γὰρ λαθὼν πάντας τοὺς ἄνδρας, ἀχολημένους περὶ τὸ ἄρισον, ἤρχόμην ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτο μὲν, ὡμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, τοῦτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆτεν φαγὼν τῶν ἀνθέων, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, ἠρίστουν μὲν, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σελίνων, ὅσα ὠμὰ ἐσθίεται ἄνθρωποι, ἐνεπλήσθην. τὰ δὲ ῥόδα οὐκ ἦν, οὐκ ἦν ῥόδα ἀληθινά. τὰ δὲ ἦν ἐκ τῆς ἀγελαίας δαφνης φυόμενα ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνῃ αὐτῇ καλεῖσιν ἄνθρωποι, καὶχὴν ἄρισον ὄνος τοῦτο πίνει, ἐς ἵππος. φασὶ γὰρ τὸν φαγόντα λαθησεσθαι αὐτίκα. συνῆν τῷ κηπουρῷ αἰσθόμενος, καὶ ξύλον ἁρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, τῶν λαχάνων τὸν ὄλεθρον, ὥσπερ τις δυνάστης μισοπόνηρος, κλίνῃσιν λαβὼν, ὅτι μὲ σωρεύσῃ ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισάμενος, μήτε μηρῶν. καὶ μὴν ἐς τὰ ὦτά μου καταίκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν. ἐγὼ δ', οὐκέτ' ἀνεχόμενος, λακτίσεσι ἀμφοτέρῃσι, καὶ καθαλλὰς ὑπτίου ἐπὶ τῶν λαχάνων, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore ut esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stravissem,

ἐφ' ὑμᾶς ἄπειμι εἰς τὸ ὄρος. οἱ δὲ, ἐπεὶ ἤδη ἐν τῇ δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κυνᾶς ἐπ' ἐμέ. οἱ δὲ κύνες, πολλοί τε ὄντες, καὶ μεγάλοι, καὶ ἅρπτεις μάλα ἱκανοὶ, ἔτρεχον ἐπὶ δὴ διαπασόμενοί με ὅτι λαθόντος. καὶ ὀλίγον ὑπερελθόν, ἔκρινα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς θρασύνεσθαι. ὅπισω δὴ ἀπῆειν. καὶ ἔσπευδον ὡς τάχιστα εἰς τὸν ὄπισθεν. οἱδὲ, τὰς κυνᾶς δρόμῳ ἐπιφερομένους, ἐδέξαντο, καὶ κατέδησαν. ἐμὲ δὲ παίοντες, καὶ ὤσπερ ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῶν ὀδόντων πάντα τὰ λάχανα κατατρῶσαι ἐξέμισαν. καὶ μὴν ὅτι οὐδὲ διαπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν πλεμμάτων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. καίτοι ἔνθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δὲ ἀπηγόρδουν ἤδη, παιόμενός τε, καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τοῖς σπλῆσι ὑπὸ τοῦ ὀδόντος ἀπατρυπώμενος, ἔγνων αὐτὸν καὶ ἀπαγγέσειν, καὶ μήθ' ὧν λαποφώτισί με πρὸς πλησμοῖς, ἀναστῆναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθ' ὑπὸ τῶν βαλλόντων, ὡσθόμην γὰρ ὅτι πάντας ἠπόρουσι, τὰ μὲν ἐμοὶ σκῶλα ἀφιεμῶσι τῷ τε ἵππῳ, καὶ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δὲ αὐτὸν ἐάσουσι κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλά τις δαίμων βάσκανος, συμεῖς τῶν ἐμῶν βαλλόντων, ἐς τἀναντίον ἐφέστηκεν. ὁ γὰρ ἵππος ὄκνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πλὴν σὺν τῷ ὠδῷ. οἱ δὲ, παμπονηρότατοι, ξύλῳ παίοντες ἀναστῆναί τ' ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δὲ οὐδὲν ὑπήκουε τοῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱ μὲν, τῶν ὤτων, οἱ δὲ, τῶν ὀρῶν, ἀνεγείρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἔκνουν, ἔκειθ' ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηγορδύκει, λογισάμενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, καὶ τὸ χρῆναι τὸ φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam advenisset, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem, decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum emoluturi ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter se, sese frustra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκωσιν, ὅπως ἐκπροῦ παρεδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν ἐκεῖνος, ἀφανίμωσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸν δὲ ἄθλιον κτηνῶν ἐς τὰ αἰχμαλωσίας, καὶ τὰ ἀχθοφορείας, λαβόντες, τῷ ξίφει κατεπίμπρασιν ἐκ τῶν σκελῶν. καὶ σπαίροντα ἔτι, ὠθοῦσιν ἐς τὸ κρήνιον. ὁ δὲ, ἀπηῆ κάτω, τὸ βάσκειν ὀρχέμενος. ἐγὼ δὲ ὁρῶν ἐν τῷ σωροδιπόρῳ τῶν ἐμῶν βαλδυμάτων τὸ πλέον, ἔγνων φέρειν εὐχερῶς τὰ ἐν ποσὶ, καὶ εὐθύμως ἐκπατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ βόδα. καὶ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀπασωθήσεσθαι. καὶ δὴ λησῶν ἦκον, ὡς ἔοικεν, ἔτι πολὺ τοῦ ὄρθρου, ἐν ὅτι κοιμῶνται. λοιπὸν, ἔνθα κοιμῶνται. ὥστε πάντα ταῦτα φορμῷ ἐκομίζομεν, ἐς πρὸ τοῦ ἑσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δ' γυνὴ ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἰδὲ, πάντα ἐκεῖνα, ἅπερ ἐνυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκαν. εἶτα ἤρετο τὴν γραῦν ἥδε ὅτου καθίζη, καὶ ὁ δεῖπνος δύσει ἄριστον. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ἕτοιμα ὑμῖν, ἄνδρες πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἄγρια σκεύασται ἔχω. οἰδὲ, τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, λαβυσάμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λίθινος ἔνδον ὕδατος θερμοῦ ἔχοντος, ἀρυσάμενοι ἔνθεν, ἐς κοιλαίνεσθαι, αὐτοχειρὶ τοῦ λουτροῦ ἐχρήσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πλεῖστα, ὅσα χρυσᾶ, ἐς ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, ἐς ἀνδρεῖον πολύν. ἐκπεπλυμένον δ' ἕτοι ἀλλήλοις. ἐς ἡσθεὶς ταῦτα ἔνδον κατέθετο, ὁμοίως ἐλούσαντο ἐς ἕτοι. λοιπὸν μὴ τοῦτο, ἦν ἄριστον δαψιλὲς, καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δὲ γραῦς, pus abſumere, aſino demortuo adſtantes, ſarcinas omnes quas ille geſtabat, inter me equumque partiti ſunt. Miſerum verò aſellum captivitatis, & oneris ferendi ſocium, ex cruribus ſuccidunt enſe, & ſpiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo ſubſultans. Ego videns in comite meorum conſiliorum exitum, ſtatui æquo animo ferre præſentem fortunam, & promptè iter conficere, ſperans roſis tandem repertis me priſtinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris ſupereſſe ad diverſorium in quo habitant. Itaque omnia hæc curſim ferebamus: domumque ante veſperam venimus. Intus ad luculentum ignem ſedebat anus. Hic illi ea omnia depoſuerunt, quæ afferebamus. Poſtea vetulam rogant quorſum ita ſederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata ſunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque ſylveſtres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, veſtibuſque depoſitis, ad ignem ſe ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hauſta & in labrum effuſa, extemporali balneo ſunt uſi. Paulò pòſt venerunt adoleſcentes multi plurimam ſuppelleƈtilem portantes, auream, & argenteam, veſtes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depoſitis, ſimiliter & hi laverunt. Cæterùm poſtea, lautum erat prandium, & ſermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἵππῳ, καὶ τοῦ ἵππου, κριθὰς παρέθηκεν. ἐμὲ συνεύωχεῖσθαι, γραῒ δὴ πάνυ κριθὰς κρυπτούσῃ, δεδιὼς οἶα εἰκὸς, μὴ τὸ συμβεβηκὸς. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἔδειπνεν τὴν χρυσῆν ἐξῆσαν τὸ ἔνδον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κορασίδιον παῖδα τὴν χρυσῆν, καὶ γεωργοῦντα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῆισαν. ἐγὼ δ' ἕστηκα ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀπειλὴν φυλάττω. τὸ μὲν γὰρ γραῒς καταφρονῆσαι ἐῶ μοι, καὶ φυγεῖν ἐκ τοῦ εἰκότος ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δὲ γεωργὸς, μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔδλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐκόπτα. τῇσι δ' ὑστεραίῃ ἡμέρῃσι, μετὰ τὸν πατέρα, ἀναστρέφονται οἱ λῃσταὶ, χρυσίον μὲν, οὐδὲ ἄργυρον, οὐδὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν κομίζοντες, μόνον δὲ παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, κλαίουσαν, καὶ κατεσπαραγμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην. καὶ καθίζουσι αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τῷ διφρίῳ, θαρρεῖν ἐκέλευον. καὶ τὴν χρυσῆν ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα σὺν φρενὶ ἔχειν. οὐδὲ παῖς, ὅτι ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν, ὅτι πιεῖν, οὐδὲ πάντα ἔκλαε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὡς δ' αὐτὸς κάλλιστον ἰδὼν τῇ φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. τὸ δ' αὐτὸ, οἱ λῃσταὶ ἔξω τοῦ θαλάμου ἐθέσπιον. περὶ δ' ἡμέρην, πᾶν σκοπῶν τις, τὰς ὁδοὺς φυλάττειν ἐκέλευον, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένοι πολὺν πλοῦτον κομίζοι. οἱ δὲ, ὥσπερ ὡς εἶχον ἀσπίδων, καὶ ὁπλισάμενοι, καμὲ, καὶ τὸν ἵππον ἐπισύξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσχὴς ἐπισύμβολον ἐπὶ μάχην, καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ἀκηρᾶς ἐφήειν. ἔδην ἐπειόμενον τοῦ ξύλου, ἐπιζεμβόμενον αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὴν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverunt. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, laceratis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam pervenimus quà tranſitu-

rus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τὰς σκηνὰς περιφανῶς ἀπέκτειναν. κἀ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ. καμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δ' ἕτερα τῶν σκευῶν, αὐτοῖ σι τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς ὄπισθεν ὄντας ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τύπτόμενος, κρούω τινὶ ὀπλὴν ὀξεῖαν πέτραν ὀξείαν. καί μοι ἀπὸ τῆς πληγῆς, ῥήγνυται πᾶσα μοι ἀλγεινόν. κἀ χωλεύων, ἤμην τὸ λοιπὸν τοῦ ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, παντὶ καλαπίτῃ ὄντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ, οἰωνοῖ οὗτος ἀγαθός. ναί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καταγέτωσαν τοῦ φατὲ ἐσόμενοι. καὶ ταῦτα μὲν, σωτηρίου ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, τῷ παύρῳ λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ δ' ἦν ἀτε μοι φόβος, ἀναίσθητον τὸ ὀδυνᾶν μοι ἔσχεν. ἐπεὶ δ' ἤλθομεν εἴσω, ἵνα καταλύομεν, τὰ μὲν σκεύη τῶν ἡμετέρων ἅμων ἀφελόντες, οἷ κατέθηκαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεσόντες, ἐβόσκοντο. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπήσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀναισωσόμενοι. τὸ δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον. ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχθησαν σὺν τῆς φακῆς; τῶν δ' σκευῶν, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπήσαν. τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μέρους ὀκνοῦμεν; μένεις σε, καὶ μενοῦν τέκνα δειπνήσουσιν. σὺ δὲ ἀκμάζεις οἷα σοὶ σὺ ἐβουλεύσω; θέλεις τῷ κρημνῷ σεσωπεσεῖν; νὺξ μὲ αὕτη, καὶ σελήνη πελλή. οἱδὲ, φίλοντες ἀπιόντες. φυγῇ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν αἰσθροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν σκοπούμενος, ὁρῶ ὅτι

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, compositerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid ampliùs hîc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ὐδὲ ἀφοσιδεδέμενον ὑδενὶ, ἀλλά με ὁ σύρων ἐσ τὰς ὁδὸς ἐμὰς παρεκάλουν. τοῦτό με ὃ παράξιον ὡς μάλιστα ἀγὸς τὴν φυγήν. καὶ δρόμῳ ἐξίσιν, ἀπήνων. ἡ δ' γραῦς ἐπὶ ἐμὲ λαθιδράσασα ἑτοίμην, λαμβάνεται μὲ ὀπὸ τ' ὀρχεως, καὶ εἴκετ'. ἐγὼ δ' ἄξιον κρυμνῶ, καὶ δοκοῦσαν ὠλὴν εἶναι τὸ ὑπὸ γραὸς ἁλῶναι, ἔσυρον αὐτήν. ἡδὲ, μάλ' ἀπεκλαῖεν ἐνδεῆν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλωθεῖσαν. ἡ δ' ἀφοσιλάσασα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, δίκλω κέρκω ἐξ ὄνου ἠμείνω, πολλῷ τ' ὀλμήμη ἡνιαῖον, καὶ ἄξιον ἀπενεγκῆν νεανίσκω. ἀπαιδὲ γὰ εἰς ἐμέ. καὶ ἐπικαθίσασα μοι, ἤλαυνε. κἀγὼ τῷ πέρνα τ' φυγῆς ὃ τῇ τ' κόρης ἀφοδῇ, ἐφυγὸν ἵππῳ δρόμῳ. ἡ δ' γραῦς, ἐπίσω ἀπολίλειπτ'. ἡ δ' παρθένος, τοῖς μ' ἑαυτῆς ἠνάγκαζε, σῶσαι αὐτὴν τ' φυγᾶς. ἀγὸς δ' ἐμὲ, ἦν μὲ ἔφη κομίσῃς πρὸς τ' πατέρα ὦ καλὲ σὺ, ἐλάβεγον μᾶλ' σε παντὸς ἔργ' ἀφέσιν, κελεύων δ' μέδιμνον ἔσεσθαι ἐφ' ἑσπέρᾳ ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δ', καὶ τὰς φονεῖς τὰς ἐμαυτῆ φοβούμενος, καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ προθυμίαν ὁπὸ τ' ἀπασωθῆσις ἐμοὶ κύριος ἐλπίζων, ἔθεον, ὃ τραύματος ἀμελήσας. ἐπὶ δ' ἥμισυ ἤνθα ἐφίζω διαλῆ ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, ἀναστρέφοντες, καὶ παρῤῥωθεν ὠδὺς πρὸς τὴν σπλῆνα ἔγνωσαν τὰς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ ἀφοσφαμένης, λαμβάνουσί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ κόρη, καλεῖ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἀσελγὲς παλαιπαρε; ὐδὲ πασμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴσι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σπεδδίοις γελῶντες ἰλιγγῃ. καμὲ ἀπεστρέψαντες, ἔλκον ὀπίσω. κἀγὼ ὠλὲ ὃ ποδὸς, καὶ ὃ τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐκώλυον. οἱδὲ, νυῶ ἔφασαν χωλὸς, tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulnerisque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκειν ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐδόκεί σοι, ὑγιαίνων, ἵππου ὠκύτερος, καὶ πλέων ἤδη. τοῖς δ' λόγοις τούτοις τὸ ξύλον ἔπιπτο. κ' ἤδη ἔλκος τοῦ μηροῦ εἶχον, νεθτετιμμένον. ἐπεὶ δ' εἶσω πάλιν ἀνεστρέψαμεν, τὴν μὲ χρανῶ, εὕρομεν οὐ τὸ πέτρας κρεμαμένην ὑφ' ἡλωμένην, διέσπασε γὰρ οἷον εἰκὸς τὰς δεσμούσας ἐπὶ τῇ τοῦ παρθένου φυγῇ, κρεμαὶ ἑαυτὴν, σφίγξασα ὑπὸ τῷ τραχήλῳ. οἱδὲ, τὴν χρανῶ θαυμάσαντες τὸ δίγνωμοσύνης, τὴν μὲν, ἀπολύσαντες, εἰς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ. τὴν δὲ παρθένον, ὕπνον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τούτῳ ἤδη πρὸς τὸ κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλας. τί ποιοῦμεν ἔφη τις αὐτῶν τὴν δραπέτην; τί δ' ἄλλο εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ χρεὼ τοιύτῃ κάτω ἐπιρρίψωμεν αὐτὴν, ἀφελόμενοι μὲν ἡμῶν χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῇ. καὶ παιδεῦσαι ἡμῶν ὅλον τὸ ἐρασιήτειον. ὥστε χαίρ' ὦ φίλοι, ὅτι αὐτὴ εἰ τοῦ οἴκου ἐδράξατο, ἀπὸ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπελείπετο. πάντες γὰρ ἂν ἐάλωμεν, τοῦ ἐχθροῦ σὺν δόλῳ ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὴν τὴν πολεμίαν. ἀλλὰ μὴ οὕτω ῥᾳδίως ἀποθνησκέτω, πεσοῦσα ἐπὶ λίθῳ. ἀνεθεῖν δὲ αὐτὴν τοῦ ἀλγεινοτέρου, καὶ μακροτέρου ἐξόρωμεν. καὶ ὅστις αὐτὴν χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶπε ἐζήτει θάνατον. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅπ ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ἀκινήτον ὄντα, νεῶ δ' ἐξ χαλὸν εἶναι καὶ δυόμενον, καὶ μὲν ἐξ τὸ φυγῆς τὸ παρθένου ὑποστρέψαι, καὶ ἀφήκαιον. τοῦτον δὴ ἔωθεν ἀποσφάξαντες, ἀνατέμωμεν ἐκ τὸ χασμὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τὴν μὲν δ' ἀγαθὴν τοῦτον

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedère. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὴν ὅπῃ ἐγκρυπτώμεθα, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὅπως ἀσφίκτον, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνιγῇ. τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἵνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὴν κρύπτωμεν ἡμῖν δ' ἡμέρας συρράψαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἅμφω τοῦτο τοῖς γυψὶ κρυπτὸν ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὰ βασάνου τὸ δεινόν. ἔστιν μὲν, τὸ, νεκρὰ ὄνος, σωσιπεῖν. εἶπε, τὸ, ἥρως ὥρα διαμιᾶτω ἡλίου τὸν κτείνῃ κρυθησέσθω, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοιτο ἀποδήσεται, καὶ μήσῃ ἑαυτὴν ἀποπνίξῃ ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσεται, σαπομένου δ' ὄνου τῇ ἀδμῇ, καὶ τῆς σκώληξι πυρομένῃ, ἐὼ λέγειν. πλὴν οἱ γύπες δεῖ δ' ὄνου παρεισόντες ἴσαι, τὸν τούτου ὡς ἐκεῖνον ἴσως, καὶ ζῶσιν ἔτι, λήσασθαι πάντες ἀσίσθησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ τῷ παρεσκευάσθαι τούτῳ δρήμῳ. ἐγὼ δ', ἀναστῆναι αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, καὶ μὴ τὸ νεκρὸς δύσχρις κεκοσμῆσθαι, ἀλλὰ παρθένον αὐλίαν ἐπιδεξόμενον, καὶ ἥκειν, ἐδὲν ἀδικεῖς κρῆς, ἐσόμενον. ἔρρηθη δ' ἐν ἔτι. καὶ ἐξαίφνης ἐφίστασθαι πλῆθος φασκόνων, ἐπὶ τὰς μιαρὰς τύτας ἀφιγμένον. καὶ δύῃς πάντας ἐδίσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ χέρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δ' ἐν τῷ κόρῳ κιμπεδυμένῳ, σὺν αὐτοῖς ἐλθεῖν. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ ἐν τὸ κρεωφάγον τῶν λῃστῶν μεμύνος. διδάσκειν δὲ τὴν παρθένον, καὶ κρύπτειν ἐπ' ἐμοῦ, ὅπως ἦλθε οἴκαδε. οἱ δὲ κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἐπὶ πόρρω; ἔγνωσαν δύσχριν, ἀναγγέλαι αὐτοῖς ἐμὲ σεσωσμένον. καὶ σεσεφαμένοι, ἠσπάζοντο, καὶ ἔχειν εἶπε. ἡ δὲ παρθένος, πολλὰ λόγῳ εἶχον ἐμοὶ δίκαιοι ποιεῖσθαι, δ' συναχμαλώτου. σωσποδήσαντες, καὶ τὸ κρεῶν ἐκεῖνον αὐτῇ διάρ-

ram hanc virginem, intus asinum includamus: ita ut solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, ut in eo consuto bene repositum cum altero projiciamus vulturibus, novo more præparatum cibum. Considerate autem amici hujus tormenti sævitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole fervidissimo in jumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viventem dilaniabunt. Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobantes. Ego me ipsum deplorabam tanquam jam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceperus, & virginis insontis sepulchrum futurus. Diluculo statim adventat militum manus in sceleſtos illos latrones: eosque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diversorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihique impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini ut nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnoverunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domumque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, idque meritò, cùm captivitatis, & fugæ socius fuissem, una-

que

ματον συγκιβδωλίσαντος. καί μοι τῆς κεκτημένοις, ἄρξαν παρίκειτο μέδιμνον κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐκ καμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ ὁ τότε μᾶλιστα καταρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἀντὶ κυνὸς τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἑώρων γὰρ τοὺς κύνας εἰς τὰ πλανέσιον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅτε ἐν γάμοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας ὁ ὕστερον μετὰ τὸ γάμον ἀπὸ πολλῶν, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι ὑπαίθριον, καὶ σὺν ταῖς ἀγαλλαίαις ἵππους νέμειν. καὶ χαρὰ ὡς ἐλεύθερον ἔφη, ζήσεται σὺ ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐπιβήσεται. καὶ αὕτη δικαιοπάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ὀρθῶς δικαστῆ. καλέσας δὲ τὸν ἱπποφορβῶν τινα, τούτῳ με παραδίδωσιν. ἐγὼ ὁ ἔχαιρον, ὡς δὴ ἐπ' ἀγαθοφορήσων. ἐπεὶ ὁ ἤγαγεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις μὲ ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἠγλυκαίνομεν τὴν ἀγέλην, εἰς νομόν. ἐχρῆν ὁ ἄρα καὶ ταῦτα, ὥσπερ Κανδαύλῃ, καὶμοὶ γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπίσκοπος τῶν ἵππων, τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με καταλιπὼν. ἦν δὲ, τῇ μύλῃ με ὑποζεύγνυει, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρὸς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲν μέτριον κακὸν εὐχερέσω ὅτι ἀλεῖν τῆς ἑαυτοῦ ἐπισκόπους. ἡ ὁ βελτίων, καὶ πρὸς τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ ὁ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα τὴν μισθὸν αἰτοῦσι, ἐξεμίσθουν τὸν ἡμῶν ἄθλιον πρόχλοι. καὶ τὰς μὲν κριθὰς, τοῖς μὲν ἄρισεν φρύγουσι, καὶμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσι, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ ὁ, πίτυρα ἄρισεν

que in mortis periculum veniſiem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hic, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam.

ἦν. εἰ δέ ποτε ἐ συνελάσειέ με ταῖς ἵπποις ὁ νομεύς, παιόμβρός τε, καὶ ἐκκυάμβων ὢν τὸ ἦθος, λακτίσμασι καὶ δήγμασι. ἀεὶ γὰρ μοι μοιχὸν ὑπενόησαν εἶναι τῶν ἵππων τὸν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδίωκον, ἀμφοτέρωις εἰς ἐμὲ ἀπλακτίζοντες. ὥστε φέρειν σὺν ἐπονάμενον ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λιπὼς ὢν, καὶ ἄμβροφος· σὺ γὰρ πολλὰ χρόνῳ ἐβρόμουν, ὅτε ἔνδον δίφρεινόμβρος πρὸς τῇ μύλῃ, ὅτε ὑπαίθριος νεμόμβρος, ὑπὸ τὸν σωνιόμενον πολεμόμβρον. καὶ μὴν ἐ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμουν, καὶ ξύλα τοῖς ἄμοις ἐνόμιζον. τοῦτο γάρ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. ἀφῶτον μέ, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὁδόν. εἶτα ἐ ἀνυπόδητος ὁρᾷ σε λιθίνῳ. καί μοι σωνεξέπεμπον ἀνηλάτῳ, παιδάριον ἀκρίβαρβον. τοῦτό με κρουνῶς ἐκάστοτε ἀκόπτουε. ἀφῶτον μέ ἔπαιε, καὶ τρέχοντα λίαν, ἢ ξύλων ἀπλῆ· ἀλλὰ τοῦ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεί ἔπαιεν τὸ αὐτὸ ᾧ μηρῷ. ὥστε ἀνίατόν μοι καὶ σκληρὸν ὁ μηρὸς τῇ ἰσθμῷ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἰτά μοι ἐπιτιθῇ φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ ἐλέφαντι συνεγκεῖν. καὶ ἄνωθεν ἡ κεφάλωσις ὀξεῖα ἦν. ὠδί, καὶ σκιρτῶντα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ἐκπέσοι ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνοι, δέον τὰ ξύλων ἀφαιρεῖν, ἐ τῷ κυφοτέρῳ ἐπεβάλλετο, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μέ, ᾧ δὲ ποτε εἰσῆσθα. λίθους μεγάλους σὺ ᾧ ὄρους ἀναιρούμβρον, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ᾧ φορτίου ἐπετίθει, καὶ κατῆκεν ἄβλιος πρὸς ξύλοις, ὁμοῦ ἐ λίθους ἀγρείους ἐφέρομεν. καὶ πολλαχοῦ ἦν αἰσχρὸν τῇ ὁδῷ. ὠδί, τὰ ὑποδημάτων φειδόμβρον, ὀπίσω τὰ ξύλων ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπίτηδες τὸ πολλαχόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hic tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leviori seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat,

εἰ δέ ποτε οἷα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καθαπίσοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἐγὼ γὰρ ἦν καθεύδας ἔτι χειρά μοι ἐπιδῦναι, καμὲ χαμαὶ ἐπιχαίρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἄν ποτε δέοι. ὀδὲ, ὅτε κατῆλγεν, ὅτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπιδῶκεν, ἀπ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤτων ἀρξάμενος, συνέκοπτε με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπιχαίρωσί με αἱ πληγαί. καὶ μὲν δὴ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνεγκὼν ἀκανθῶν ὀξυτάτων φορτίον, καὶ τοῦτο δίσμασι στρέψας, ἀπεκρέμα ὄπισθεν ἐκ τῆς ὀσφύος. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπόνως τῷ ὀδῷ, ἀποκρεμάμεναι, ἐνέπιπτόν μοι, καὶ πάνυ μοι τὰ ὄπισθε νυττόμεναι, ἐπέτρωσκον. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμύνεσθαι ἀδύνατον, τῶν πετρωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, καμὲ ἠρτημένων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα στοιῖμι φυλαττόμενος τὰ ἀκανθῶν τὴν στοσβολὴν, ὑπὸ τῷ ξύλων ἀπωλλύμην. εἰ δ' φοβηθείμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ ἐνέπιπτε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀπεκτεῖναι με. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ καὶ πάχνην πολλὴν, ὥστε ἔπι φέρειν, στῆς αὐτὸν λαξ ἐκίνησε, εἶχεν ἀεὶ τοῦτο τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καί ποτε κελεύσ') συμπεῖον ἐξ ἑτέρας χωρίας εἰς ἕτερον χωρίον μετενεγκεῖν. κομίσας δὴ με, καὶ τὸ συμπεῖον τὸ πολὺ σπουδεγκὼν, κατέδησεν ἐπ' ἐμοί. καὶ δίσμασι χαλεπῶς εὖ μάλα στρέψασί με τῷ φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων. ἐπεὶ δ' στιέναι λοιπὸν ἔδει ἐκ τῆς ἐστίας, κλέψας ὀλίγον ἔτι θερμὸν, ἐπιδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγγύμεθα, τὸ ὀλίγον ἐκέκρυψεν εἰς τὸ συμπεῖον. τὸ δ', τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάσθη, οὕτως ἀνάπλεων. καὶ λοιπὸν ἤδειν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπλέον. μᾶλλον δ' ὡς

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut par erat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

in

ωὐτίκα ὀπλήσαμαι ἐν τῇ ὁδῷ, πίλημα βαθὺ ἐντυχὼν, ἐμβαλὼν ἐμαυτὸν ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα σκύλιον ἐντεῦθεν τὸ συμπῖον. κἀγὼ δινῶν, καὶ τρίφων ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ κατέσεισα τὸ φορτίον ἐκεῖνο, καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. καὶ ὅτι λειπτέα κἀνδιωκτέον ἐφάδιζον τὴν ὁδὸν τὸ λοιπόν. ὁδὶ γὰρ ἐπ' ἀνάψυξιν μὲν τοῦ παιδὸς δυνατὸν ἦν ἐκ συμπίου, πλὴν ὑγρᾷ πεφορτίσθαι. καὶ τοῦτό γε ὁ τολμηρὸς παῖς ἐσθενήλθων, ἐμὲ κατηγόρησε εἰπὼν, ὡς παρὰν, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνέπεσα τῇ ἐσίᾳ. καὶ τότε μὲν, ὡς ἐκ συμπίου μὴ ἦ ἐλαττόζων, ὑπεξῆλθον. ἀλλ' ὕστερον ὁ ἀνήκουστος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὲ μακρὰν κακίαν. κομίσας γάρ με ἐς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἄδρον ἐπιθεὶς ἐκ τῆς ξύλων, τοῦτο μὲ πιέσασα γεωργῷ πλησίον οἰκοῦντι. ἐμὲ μὲν γυμνὸν, καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, κατεψεύδετό μου πρὸς τὸν αὐτοῦ δεσπότην ἔργον εἶναι. τοῦτον δεσπότην ὄντα, οὐκ οἶδ' ὅπως βόσκομαι, δεινῶς δέχον ὄντα, καὶ βραδύν. ἀλλὰ μὲν νῦν ἐπιτηδὲς ἐς ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυνὰ κακὴ, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ἡβαίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἐπίστιν δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς ἂν τις ἐρᾷ ἄνθρωπος ἀρρένων, ἐπὶ ἐρωμένῃ γυναικὶ κινούμενος. καὶ δάκνει τὸ φιλήμασι χρῆσθαι, καὶ πλησιάζειν βιάζεται. σὲ γὰρ τύτε, σοὶ δόκει, καὶ πρόσγαμος παρέξει, πάντων ὑποδεεστέρων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιοῦσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐκτόρτισεν, ἀποστισάμενος, τὴν δὲ γυναῖκα ἐς τὸν ὁδὸν ἀνατρέψας, χαμαὶ ἐκύλιτο, ἕως ἄλλος ἄλλοθι σκεδασθέντες ἡμιάσμενοι τὴν γυναῖκα, ἐς τὸ μὴ ἁλῶσαι ἔδοσαν. ὁ δὲ, ταῦτα πυ-

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hìc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At scelestus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter ipsum stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille scelestus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositò onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie osculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumeliose pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi

hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

ὄμῳον, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἴρᾶ, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρᾶται, ἀποσφάξατε αὐτὸν, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἢν ἔρηται πῶς ἔτος ἀπέβανε, λύκος τοῦτο καθεψόσατο. ὁ μὲν δὴ ἀγάθαρτος παῖς ὀνηλάτης ἐμός, ἔχαιρε, καί με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάξειν. ἀλλ' ἔτυχε γάρ τις παρὼν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ἄλλος ἐσύσατό με ἐκ τοῦ θανάτου, δόλιά τε ἐπ' ἐμοὶ βουλεύσάμενος. μηχαμῶς ἔφη ἀποσφάξῃς ὄνον, καὶ ἀλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ ὃ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτι τοῦ οἴστρου φέρεται, λαθὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τῷ γὰρ ἐπαφροδίτῳ ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθεὶς, ἡμερός τε σῶος, καὶ πίων ἔσται, καὶ οἷος φορτίον μέγα, ἄδην ἀχθόμενον. εἰ δ' αὖτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι σεῦ μεταξὺ τριῶν ἢ πεμπάρων ἡμερῶν. καί σοι τόδε σωφρονέστερον παθόντα παρέξω τῇ τιμῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνεν τὰ σύμβουλα; ὡς εὖ λέγοι. ἐγὼ δ' ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸν ὄνον ἄνδρα. καὶ ζῆν σὺν ἐπ ἐθέλειν ἔφλω, εἰ γνοίμην σύνεγγυς. ὥστε ὅλως ἀποσιτῆσαι τε λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ἵππου ἐμαυτὸν ἐκ τοῦ ὄρους, ἔνθα ἐκπεσών, θανάτῳ οἰκείῳ ὁλόκληρος ἔπι, καὶ ἀκέρσιος νεκρὸς πτηνῇσόμην. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὸ ἄγρον, καὶ τῷ ἑπαύλιν, ταύτην λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τῷ κατὰ τοῖς ληστὰς γνωμένην, καὶ τὸ ταύτης νυμφίον, τὸν δείλιν ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτὰς σὺν τῷ αἰχμαλωσίᾳ ἁρπασθῆναι, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τὴν

doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

ἡλεσαν, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανῆς ποιῆσαι. καὶ πάλιν, αὐτοῖς τοῖς τοιούτοις συμφορᾶς, ὑπ' ἀνάτου ἁλίσκεσθαι. οἱδὲ, οἷα δὴ κεκινδυνευκότες οἰκίας νέον δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁθρόα λαβόντες τὰ εἴδη, φυγῇ ἐπέζευσαν. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, κἀμὲ ἐξαλαβὼν, καὶ πάνθ' ὅσα δίκαιος ἦν συλλαβών, ἐπισκευάζει μοι ἐπὶ τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ, ἀχθόμενος μὲν, φέρων φορτίον ὄνος ἀληθινὸν. ἀλλ' ὅμως ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐδεξάμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, ἐπὶ τέρμα ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, ἐπολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, ἐν ἀγορᾷ. καὶ τότε δὴ πρᾶγμα ἦν ἡμῶν ἐπὶ πλείονας. καὶ κῆρυξ εὐφώνως ἀνεβόα μέσῃ ἀγορᾷ, διηρυθρίων. οἱ δὲ πρόσοδον ποιησάμενοι, ἰδίᾳ ἤθελον, τὸ σῶμα ἡμῶν ἀνοίξαντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἐκείνου ἔβλεπον. καὶ τὰς μὲν, ἀπήσαντο, ἄλλος ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὑστάτην ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπαναγαγεῖν ἐς οἶκον, ὁρᾶς λέγων, ὅπως μόνος οὐκ εὕρηκε κύριον. ἦν δὲ, πολλὰ πολλάκις δυσμενῆ, καὶ μετὰ πᾶσαν ἀνίαν ἐμοὶ, ἦγε καὶ μοι τὸν δεσπότην, οἷον ἐκ ἂν ἐξαιμάμην. κίναδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τούτων ἕνεκα τοῦ τὴν θεὸν συμπομπεύειν εἰς τὰς κώμας, καὶ τὰς ἀργὰς ἐπιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ πεπραμένου πολλῆς πάνυ τιμῆς, τεσσάκοντα δραχμῶν. καὶ τοῦτον ἤδη, τῷ ἐμπόρῳ εἰσάγω ἀγορᾷ, ἐπεὶ ἦκεν ὅλα ὦκα Φίλητος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ἀνησάμενός με, μέγα ἀδύνατος ἐπὶ τῷ ὄψεσθαι ἀνακεκραγώς, ὦ κορέσια, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι

raptos, & ab hominum conſpectu ablatos fuiſſe: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigiſſe. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt ſervitutem non ampliùs ſuſtinere, & ſurreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga ſibi conſulunt. Equorum paſtor, aſſumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illiſque impoſitum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri aſini onus ferrem: lubens tamen iſtud meæ exectionis impedimentum ſuſcepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beræam Macedoniæ urbem, magnam & populoſam venimus: in qua noſtri ductores, & nos, & ſe ipſos ſiſtere ſtatuerunt. Tunc autem venum expoſiti ſumus: ac medio in foro præco vocalis ſtans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco juſſit reduci domum, inquiens, vides ut hic ſolus dominum non reperit. At ſors quæ ſæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optaſſem. Cinædus enim & ſenex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, ſcilicet drachmis triginta. Iamque ingemiſcens, præeuntem dominum ſequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, ſervum emi vobis pulchrum,

μαι καλὸν, καὶ ἄδρὸν, καὶ καπηλεῖον τὸ χρῆμα. ἦσαν δὲ τὰ κορά-σια παῦται, ὄχλος κιναίδων συνεργῶν καὶ φιλήτων. καὶ πάντες ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀνεκόμισαν. ὡνοῦτο γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἐνημβρον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸ ὄλλον, ἦλθε παῦτα εἰς τὸ φίλητον ἐσκωπτον, τὸν μὲν ὄλλον, ἀλλὰ νυμφίον σπευδῆ πόθεν ἄρας λαβοῦσα; ὄναιο δὲ τῶν τοιῶν τοιούτων γάμων, καὶ τέκνοις παχέως ἡμῖν πῶλος τοιοῦτος. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, σωτεπέτιζον ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὸν μὲν σκευασάμενοι, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τὸ πόλεως ἐξηλαύνομεν, καὶ τὸν χώραν περιήειμεν. ἐπειδὰν δὲ εἰς κώμην πνὰ σκεδασθείμεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος, ἱστάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὁμιλῶν, ἐφύσα ἔνθεον. οἷδε, τὰς μίτρας ἀποῤῥίψαντες, τὸν κεφαλὸν κάτω εἶχον ἐκ δὲ ὠμῶν ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πήχεις, καὶ τὸν γλῶτταν τῶν ὀδόντων περιρραίνων ἔκρυσε, ἔπιμνε δὲ πνεύτου. ὥστε σὺ ἀκριβεῖ πάνυ πεπλῆχθαι μαλακὴ ἄμαξα. ἐγὼ δὲ πεῦσα ὁρῶν, παρεθάρσουν ἐτρεμον ἔπος, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ ἐνέη αἵματος χρῄσιος. ἐπειδὰν δὲ καθαγίσειαν ἄτως ἑαυτὰς, ἐκ τῶν παρεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς, δραχμάς. ἄλλος ἐφέρετο. καὶ οἶνον, δὲ τυρὸν καὶ ὄνον ἐπεδώκει, δὲ πυρὸν μέδιμνον, καὶ κελεύων τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτρέφοντο. καὶ τὸν ἐπ' ἐμοὶ καμιζόμενον χρόνον, ἐλεγόμεθον. καὶ ποτε εἰς κώμην πνὰ αὐτῶν εἰσεβάλλοντων ἡμῶν, νεανίσκον τὸ κωμητῶν μέγαν ἀρχόντα, εἰσεύγαν εἶσω, ἐνδὸν καλύπτοντες ἔτυχον. ἐπιὼν ἔπαιχον ἐκ δὲ κωμήτα ὅσα σωνῆν, δὲ φίλα πιστοὶς ἀνοσίοις κιναίδοις ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑπεραλ-

μαι καλὸν, καὶ ἄδρὸν, καὶ καπηλεῖον τὸ χρῆμα. ἦσαν δὲ τὰ κορά-σια παῦται, ὄχλος κιναίδων συνεργῶν καὶ φιλήτων. καὶ πάντες ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀνεκόμισαν. ὡνοῦτο γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἐνημβρον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸ ὄλλον, ἦλθε παῦτα εἰς τὸ φίλητον ἐσκωπτον, τὸν μὲν ὄλλον, ἀλλὰ νυμφίον σπευδῆ πόθεν ἄρας λαβοῦσα; ὄναιο δὲ τῶν τοιῶν τοιούτων γάμων, καὶ τέκνοις παχέως ἡμῖν πῶλος τοιοῦτος. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, σωτεπέτιζον ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὸν μὲν σκευασάμενοι, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τὸ πόλεως ἐξηλαύνομεν, καὶ τὸν χώραν περιήειμεν. ἐπειδὰν δὲ εἰς κώμην πνὰ σκεδασθείμεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος, ἱστάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὁμιλῶν, ἐφύσα ἔνθεον. οἷδε, τὰς μίτρας ἀποῤῥίψαντες, τὸν κεφαλὸν κάτω εἶχον ἐκ δὲ ὠμῶν ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πήχεις, καὶ τὸν γλῶτταν τῶν ὀδόντων περιρραίνων ἔκρυσε, ἔπιμνε δὲ πνεύτου. ὥστε σὺ ἀκριβεῖ πάνυ πεπλῆχθαι μαλακὴ ἄμαξα. ἐγὼ δὲ πεῦσα ὁρῶν, παρεθάρσουν ἐτρεμον ἔπος, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ ἐνέη αἵματος χρῄσιος. ἐπειδὰν δὲ καθαγίσειαν ἄτως ἑαυτὰς, ἐκ τῶν παρεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς, δραχμάς. ἄλλος ἐφέρετο. καὶ οἶνον, δὲ τυρὸν καὶ ὄνον ἐπεδώκει, δὲ πυρὸν μέδιμνον, καὶ κελεύων τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτρέφοντο. καὶ τὸν ἐπ' ἐμοὶ καμιζόμενον χρόνον, ἐλεγόμεθον. καὶ ποτε εἰς κώμην πνὰ αὐτῶν εἰσεβάλλοντων ἡμῶν, νεανίσκον τὸ κωμητῶν μέγαν ἀρχόντα, εἰσεύγαν εἶσω, ἐνδὸν καλύπτοντες ἔτυχον. ἐπιὼν ἔπαιχον ἐκ δὲ κωμήτα ὅσα σωνῆν, δὲ φίλα πιστοὶς ἀνοσίοις κιναίδοις ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑπεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, nefarii cinædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vicem

γάτας ἐπὶ τῇ ἐμαυτῆ μεταβολῇ, ὅτι μέχρι νεωτὶ ἀνίχνευμεν κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ τελείε ἠθέλησα. ἀλλ' ἡ μὲ φωνὴ, σὸκ ἀνεῖσα μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἐ ἔ ὄνε ἐκ ἔ φάρυγ ος. καὶ μέγα ἀγκησάμην. τῶν ἢ κωμητῶν τινες, ἐπυθόν γε τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τ ἀπολωλότα ζητοῦντες, ἀκούσαντες μου μέγα βοησάσθης, παρίσχοντο εἶσω, ὑδεὶ ὑδὲν εἰπόντες ὡς ἐμὲ ἔ ἐκεῖναν ὄθης. καὶ κατελαμβάνοντο τὰς κιναίδους, ἄρρητα ἐνδον ἐργαζομένας. καὶ γέλως ὁ τ ἐπιστληθέντων πολὺς γέγονεν ἔξω. καὶ καθαρμόττες, ὅλῃ τῇ κώμῃ τὸ λεγόμενον τ ἱερεῖον τὼ ἀστέλλαμεν. οἰδὲ, καὶδ' ὧδοι δεινῶς ταῦτα ἐλελεγμένα, τ ἐπιόντος νυκτὸς οἴκοις ἔνδεν ἐξήλασαν. κ ἐπειδὴ ἐγένοντο ὁ τῇ ἐρήμῳ τ ὁδὸ ἐκαλέπαινον, ἐ ἀρχίζοντο ἐμοὶ τὰ μυώματα τὰ ἐκείνων μυηθέλα. καὶ τοῦτο μ ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ὦ, καικῶς τῷ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὰ μ τοῦτο, ὁπόσ' ἀνεκτά. τὼ γ θεὸν ἀφιλόπτης μου, ἐ χαμαὶ καθεμένοι, ἐ τὰ σώματα μ πάντα διαπάσαντες, γυμνὸν ἤδη ὠθοσθείσσί με ἐνέπνεω μεγάλω. εἶτα ἐκείνη τῇ ὁπ τῶν ἀπαγαλῶν μάστιγι παίοντες, ὀλίγου ἐδέησαν ἀποκτείναι, κελεύοντες μι ἔ λοιπὸ ἄφωνον εἶναι θεοφορῆσι. καὶ μὲν ἐ ἀποφάξαι μ τῆς μάστιγας ἐκελεύσαντο, ὡς ἐς ὄψεσι αὐτὸς βαλόντα πολλὼ, καὶ τ κώμης ὁπ ἐργαστερίους, ἐκβαλόντα. ἀλλ' ὥστε μι μὴ ἀποκτεῖναι, ἐκινῶς αὐτὸς ἡ θεὸς ἐμυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, ἐ ὁπ ἔχουσα ὅπως ὀδόμοι. ὑπὸδὲν ὧν μ τῆς μάστιγας, λαθὼν τὼ δέσποιναν, ἐκάλεζον. καὶ ὡς ἐσπέρας ἤδη καλούμενος εἰς ἄγρῳ πλουτοῦντος ἀνδρὸς ἦκε. καὶ ὦ τοῦ ἔνδεν. καὶ τῷ θεῷ μάλα ἀσμένῳ τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, ἐ θυσίας αὐτῇ ὡθοσήγαγεν. ἐγὼδὲ οἰ-

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hîc ego cognovi me in

δὲ μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπεσῆλθε. τῶν φίλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄνον ἀγρίου μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσας λαθὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἴσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ὑπὲρ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπὲρ τὴν τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε δόξητέ μοι εἶναι ὦ φίλτατε, μήτε ἀγνοεῖν τοιαύτην δῶς σεαυτῷ. περιβάλλομαι γάρ μοι, πράξεις εὖ πάντως. τὸ κινδυνεῦσον τοῦτον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἀπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μὲν μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀποπεμὼν, κόμιζε δεῦρο. καὶ σκευάσας, τῇ δεσπότῃ δεῖπνον. καὶ τὸ ἄλλο δὲ ὃν, κρύψον που εἰς τὸ κοπρεῶνα ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδρᾶς, οἴχεσθαί σοι, καὶ εἶναι ἄφαντος. ὁρᾷς ἢ ὡς ἔστιν εὐσυμβούλος, καὶ δὴ ἀγρίου σκεύασμα πάντως ἀμείνων; ὁ δὲ μάγειρος, τὸ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βούλευμα, ἄρασα ἔφη σοι ὦ γύναι, ταῦτα. καὶ τούτῳ μόνῳ τῷ ἔργῳ τὰς μήτρας φυλάξειν ἔχω. καὶ τοῦτό μοι ἤδη πεπράξεται. ὁ μὲν ἀνόητος οὗτος ὑμῖν μάγειρος, ἐμοὶ πλησίον ἐστὼς τῇ γυναικὶ ταῦτα συνεβούλευε. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρύψον ἔγνων τὸ σῴζειν ἐμαυτὸν ὑπὲρ τὸ κτανεῖν. καὶ ῥήξας τὸν ἱμάντα, ὦ δημόμιλα, καὶ ἀνασκιρτήσας, ἔτεμον δρόμον εἴσω, ἵνα μὴ ἐδόκουν οἱ κίνδυνοι σοὶ τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν. συνταῦθα εἰσδραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι, καὶ λυχνίαν, καὶ τράπεζας. κἀγὼ μὲ ὤμοιν κομψόν τι τοῦτο σωτήριον ἐμοὶ εὑρηκέναι, καὶ τὸν δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελεύειν εὐθέως ὡς ἀλόησον ὄνον ἐμὲ καθακλείσθέντα φυλάττεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κομψὸν, εἰς ἔσχατον ἤγαγε κίνδυνον.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, ruriscque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco concluſus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λυπῶν δέξαντές με, ξίφη πολλὰ ἤδη, ἐ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐπάσαντο, ἐ ξύλα μακρά. καὶ εἶχον ὅπως, ὥστε ἀπολωλέναι με. ἐγὼ δ' ὁρῶν ὃ δεινὸν τὸ μέγεθος, δρόμῳ ἴσον παρέρχομαι, ἵνα δὴ οἱ ἐμοὶ δεσπόται καὶ μητέρα ἔμελλον. οἱδὲ, ἅπασάμενοι τοῦτο, συγκλείουσι τὰς θύρας τὰ κάλα ἔξωθεν. ἐπεὶ δ' ἤδη ἔφθασα, ἐκάμπτομαι τῷ ἱερῷ αὐθις, ἅτε μετ' ἄκρας τοῖς ἀγύρταις. καὶ ἀφικόμην εἰς κώμην ἄκραν μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ ἐ καινότερόν τι ἐπραττόμενον, τῷ ἱερῷ μὴ μένειν τὸ ἀνθρώπειον εἶναι. τὸ δ' παρ' ἐκείνοις μάλιστα τιμώμενος ἐπιχωρίᾳ δαίμων, τὸν ναὸν οἰκῶν. οἱδὲ, ἐ μάλα ἄσμενοι τῷ ξένῳ ἱερῷ ὑποδέξασθαι, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δ' οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνδρῶπων πενήτων. ἐν ταύτῃ δὴ συχνὰς ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπῆραν ἤθελον εἰς τὸ πλησίον πόλιν. καὶ τῷ ἱερῷ ἀπῆτουν τὰς ἐπιχωρίας ἐ αὐτοῖς τὸ πάλαι παρελθόντας, ἐκομίζοντο αὐτῷ. καὶ ἰόντες ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δ' οἱ δυστυχεῖς εἰς τὸ πάλαι ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλιον χρυσῆν κλέψαντες, ὡ ἵστο τῇ θεᾷ φέρον. οἱ δ' κωμῆται, αἰσθόμενοι τοῦτο, ἐδίωκον. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχον αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυστυχεῖς, ἐ ἱερόσυλος ἐκάλουν, καὶ ἁπῆτουν τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κάλαθῳ τῷ ἱερῷ. δήσαντες δὲ τὰς χεῖρας ἐκ τῶν ἰσχίων ὀπίσω. καὶ τὰς μὲ, εἰς τὸν ἐρκτὸν ἐμβάλλουσι. τὸν δ' ἱερὸν τὸν ἐπ' ἐμοὶ κομιζόμενον ἀπέμποι, ναῷ ἄλλῳ ἔδωκαν. τὸ δ' χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum suppositio Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt: quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Posterâ die, & sarcinas, & me vendere decreverunt:

σκεδύη, καὶ μὲ πιπράσκει ὀλίγου. καὶ ἀπέδοτό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῷ πλησίον κώμῃ οἰκοῦντι, τέχνῃ ἔχοντι ἄρτους πέπτειν. ὅτός με ἀπήγαγεν, ἐς πυρῶν μεδίμνους δέκα ὠνησάμενον, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρῶν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἀγχαλέαν. ὡς ἦ ἥκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρᾶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὁμοδούλων κτηνῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσιν τούτοις ἐφίστην. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μήν με, οἷα ξένον ὄντα, ἐς φορτίον βαρύταθον ἐρᾶμενον, ἐς ὁδὸν ἀγχαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύειν ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ ὑστεραίᾳ, ἀγόντων τῶν ὀμμάτων ἐπιπτάσαντες, ὑπεζύγνυσί με τῇ κώπῃ τῆς μύλης. εἶτα ἠλαυνον. ἐγὼ ἦ ἐπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. προσεποιούμην ἦ ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάστιγι ἤλπιζον. λαβόντες γὰρ πολλοὶ τὸ ἔνδον βακτηρίας, ἔθεινόν με. καὶ μὴ προσδοκήσαντά με ὡς ἐκ ὁρῶντα, παίουσιν ἄθρόᾳ τῇ χειρί, ὥστε με ὑπὸ τῆς πληγῆς, ὥσπερ τρόμῳ ἐξαπίνης σείεσθαι. καὶ πεῖρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸ δοῦλον εἰς τὸ μὲ δίκαια ποιεῖν, μὴ προσμένειν τὴν χεῖρα τοῦ δεσπότου. λειπόμενος ὧν πάνυ γίγνομαι, καὶ ἀσθενὴς τὸ σῶμα, ὥστε ἐγώ με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τὴν τέχνην. ὅτος ἦ εἶχε κῆπον, λαχάνων γεωργεῖν. καὶ τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης ὧν ἔωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγοράν. καὶ παραδοὺς τοῖς τῶνδε πιπράσκουσιν, ἦ ἐμὲ πάλιν εἰς τὸ κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲ ἐσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγε. ἐγὼ ἦ, οὐ τούτων εἰσήκειν ἀρχάς. ὧν δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. προσῆν μὲ, ἐπεὶ χειμὼν ἤδη ὧν. verunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introducit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere siverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

κἀκεῖνος· οὐδὲ αὐτὴ τράμμα εἶχεν ἀγοράσαι, οὐχ ὅπως ἐμοί. καὶ ἀνυπόδητος, πολυύγρου καὶ πάνυ σκληροῦ, καὶ ὀξέως ἐπάτουν. καὶ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, ῥάδικας πικράς, καὶ σκληράς. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν εἰς τὸ κῆπον, ἐσυγχάρη μὲν ἡμῖν χρηναῖος, τραλώτης τολλὰ ἠμφιεσμένος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καὶ ἤρξατο τὸ κηπουρὸν ὅπως ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμοῦ. ὁ δέ, οὐκ ἐμοῦ τὴν φωνὴν συνιέντος ὢν, ὑδὲν ἀπεκρίνατο. ὁδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑπερορώμενος, πάνυ τῇ μάστιγι τὸ κηπουρὸν. κἀκεῖνος συναλέξεται αὐτῷ. καὶ ὃν τὸ ποδὸν ὑποπατάσας, εἰς τὸν ὀδὸν σκοτεῖ. καὶ κείμενον ἔπαιεν ὄπου, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ λίθῳ τῷ ὃν τῇ ὁδῷ. καὶ ὡς τὰ πρῶτα καὶ ἀντεμάχετο, καὶ πτίλῃ, εἰ ἀναστείη, ἐκπεπληγὼς τῇ μαχαίρᾳ. ὁδὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτὸ σκέψις διδαχθεὶς τὸ ἀκινδυνότατον, σπᾷ τὸν μάχαιραν αὐτῷ, καὶ ῥίπτει πόρρω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὁ πρῶτος πληγαῖς. ὁ δέ, δείσας ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲν, αὐτὸν ὡς εἶχε κείμενον, ἐκκαλείπει. τὸν δὲ μάχαιραν βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὸν πόλιν. ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸ μὲν κῆπον αὐτὸν, συνεργόν τινι ἐπέδωκε γαμοῦντι. αὐτὸς δέ, τὸν κίνδυνον τὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰδὼς, κρύπτεται ἅμα ἐμοὶ, ἕως τινὸς τῶν οἰκείων σωθῇ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς, ὅπως ποιήσει. τὸ μὲν ἐμὸν δεσπότου, κιβωτῷ σκεπάσαι. ἐμὲ δέ, ἀράμενοι ἐκ τῆς ποδὸς, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, εἰς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ τραλώτης, ἐκ τῆς ὁδοῦ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφασαν, κομηδὸν τοῖς πληγαῖς, nec ille habebat unde sibi straguſum emeret, tantùm abeſt ut mihi, atque ego ſine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, niſi amaras, duraſque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generoſus, militari ſtola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me aſinum deduceret: ſed is puto voce non intellecta, nihil reſpondit. Ille autem iraſcens, ac ſi contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus ſubter tractis in via proſternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggreſſus erat, ſe tutabatur, & minabatur, ſi exurgeret, ſe illum enſe interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutiſſimum, ab eo ipſo edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, ſe verberibus ſimulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut ſe habebat, jacentem relinquit: & impoſito mihi enſe, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum ſuum conſorti cuidam colendum dedit. Ipſe autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum deliteſcit. Poſtridie communi conſilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in ſummas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, ſurrexiſſet, capite plagis gravato in urbem

ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τῷ λάπυγι τῷ κηπουρῷ. οἰδὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνδον ἡμῖν κεκρυμμένοι. καὶ θορυβήσουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἰδὲ, εἶσω πρὸ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας ἐκβαλεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δ' εἰσῆλθον, ὁ κηπουρὸς ἠδυμεῖ φάναι. οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρόν. κἀμὲ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἰδὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ὅτι ἄνθρωπον, ὅτι ὄνον. θορύβου δ' ὢν τοῦ στίφους, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀρχων ἐγὼ, καὶ πάντα διέπων ἔνδοθεν, βουλόμενοι μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικύπτω ἄνωθεν κάτω διὰ θυρίδος. οἱ δὲ με ἰδόντες, δύο ὄνους ἀνέκραγον. οἰδὲ, ἐκαλώκεσαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, διέζήτουν τὸν ἐμὸν δεσπότην τὸν κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγῳ τῶν τετολμημένων ἀφίξεσθαι. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσβεσαν ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ μιαιφονήματι ἐκ τοῦ ὑπερῴου, καὶ πεσόντα τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἄκτοτε ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ὅτι, ἐξ ὄνου πεπυθόμενοι, τὴν δίκην ὑστερίαι, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔγνω. καὶ πεντάκις με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ὠνησάμενος, θεράποντα ὠδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῶν Μακεδονίας τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτου πύργον εἶχε ταύτην. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε δὲ ἀδελφὸν συνδοῦλον, ἄρτους πέσσειν, καὶ μελίπηκτα κηρῷ ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοῦντες τῷ

bem venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi deliteſceremus, comperiunt, & magiſtratus urbis ſecum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omneſque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiiſſent non apparebat hortulanus: ſed illum, méque ipſius aſinum intus eſſe dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum eſſe, neque hominem neque aſinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans; & omnium curioſus, quinam clamarent diſcendi cupidus, per feneſtram deſpicio. Illi me viſo exclamant: alii in mendacio deprehenduntur. Tum ingreſſi magiſtratus, omnia ſcrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum auſorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in riſum effuſi omnes irridebant me, qui è ſummis ædibus dominum prodidiſſem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex aſino conſpecto. Quid autem hortulano meo domino poſtridie acciderit, neſcio. Me verò vendere decrevit miles, & venditit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, ſervus erat viri ditiſſimi, Theſſalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conſervum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἀεὶ ἕκαστα ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταυτῷ, καὶ τὰ σκεύη τῶν πτηνῶν εἶχον ἀπαρεμφάτως. καὶ μετὰ ταῦτα, κἀμὲ ἵστασαν ἔνθα κατέλυον. καὶ ὅτε μὲν τὸ δεῖπνον ἦν διαστᾶσι, πολλὰ λιψάσαι ἄμφω εἶσω ἐκόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ ἄσιτον, ἐν πλακοῦντιν. οἱ δὲ, καθελκύσαντες ἔνδον ἐμὲ μετὰ τέκνων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην ἀφέντες, ἀπῆσαν, ὥστε ἀπολύσασθαι. κἀγὼ τοῖς ὀψαρτυθεῖσι κρεΐοις μακρὸν χαίρειν λέγων, ταῖς πτηνίαις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν διαστῶν ἐσθίουσιν ἐμαυτὸν. καὶ δὴ μακρὸν πάνυ ἐγαμιζόμην ἀνθρωπίνῃ τροφῇ. οἱ δὲ, ἀναρίθμητοι εἶσαν, τὰ μὲν ἀφ' ὧν ἐγὼ ἐσθίων ἡδυπαθοῦμαι τὸ ὀψοφαγίας τῶν ἐμῶν, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ὀψαρτυμάτων, κἀμοὶ ἔτι ἐν τῷ φόβῳ, καὶ φειδοῖ κλέπτουσιν τὸ ἄφαγον. ἐπὶ δὲ τέλει ἤμελλον αὐτῶν καθάπαξ ἀπαυτομολεῖν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέφαγον. καὶ ἐπειδὴ ἤδεισθε ἤδη τὴν ζημίαν, παρέμενόν τε, ἄμφω ὑποπτεύοντες ἀλλήλους ἐκλέπτειν, καὶ κλέπτειν ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον, καὶ ἀφορμὰς τῶν κρεῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἄλεγον. καὶ ἔτι ἀκριβοῦντες λοιπὸν ἄμφω. καὶ τὰ μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δὲ τὰ βίου εἶχον εὖ καὶ ἡδονῇ, καὶ τρυφῇ· ἐν τῷ σώματι μου ἐκ τῆς σωτηρίας τροφῆς πάλιν καλὸν ἐμαρμάρυγε, καὶ τὸ δέρμα ἐπαυγάζετο τῇ τριχὶ ἀπεστίλβετο. οἱ δὲ φλαυστεῖσθε, μέγαν τέ με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κεφάλαια μὴ δυνάμενα, ἀλλ' ἐν ταυτῷ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑστεραίαν ἔρχεσθαι τὰ τολμήματα τῶν ἐμῶν. καὶ προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπίοντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες ἑκάτερ τὰ ὄμματα τῶν θυρῶν, ἐποπτεύετο τὰνδον. κἀγὼ τότε δὴ λάθρᾳ μηδὲν εἰδὼς, ἤειστον, προσελθών. οἱ δὲ, παρέμενόν τε ἐκλαπῆναι,

codemque diversorio semper utebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istaque dulcissima custodia obsesso, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarsi. Cùm rediissent primùm non animadverterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognovissem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo se invicem suspicioſè intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde servarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm observarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me ausarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausoque ostio, oculos per rimulas immittentes, observant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor.

ὁρῶντες ἄρξαν ἄπισω. εἶτα ὁ τὰς ἀμοβάδας ἐκέλευε ἐπὶ τῷ ἐμῷ δεῖπνον. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὡς δὲ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε τοῦ γέλωτος, θορύβου ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπὶ ὁ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο τοῦ συμποσίου, καὶ διὰ κύκλου εἶσω, ὁρᾷ με σὺν ἀγελείᾳ μεμελδόμενον καὶ ὀπίσω που, καὶ μέγα ἐν γέλωτι ἀναβοήσας, εἰς τρίχα εἶσω. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τοῦ δεσπότου, κλέπτης ἅμα, καὶ λίχνος ἁλωκώς. ὀδὲ, πολὺν εἶχεν ἐπ' ἐμοὶ γέλωτα. καὶ παμφαγοῦτα, κελεύει με ἔσω ἀγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζαν μοι ὑποθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῆ πολλὰ τοῦ ὅσα μὴ ὑμᾶτον ἄλλῳ ὄνῳ καλαφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμὸς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲ χάρου, τοῦ ἐλαίῳ καλακεμμένους. τοῦτο ὑπὸ ἰπικεχυμένους. κἀγὼ τὴν τύχην ὁρῶν ἤδη ἁπαλόν μοι προσμειδιῶσαν, καὶ μᾶλλον ὅπως με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀναστήσῃ, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένον, ὅμως ἠείρων, τῇ τραπέζῃ προσῆλθα. τὸ ὑ συμπόσιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλωτι. καί τις εἶπε, τοῦ πίστευ οἶνον ὄντος ὄνου, ἤν τις αὐτῷ ἐγκεράσῃ μέθην ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ προσενεχθὲν ἔπινον. ὁ ὑ οἶον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παραδέξον, τῷ τιμὴν τῷ ἐμὴν κελεύσῃ τῶν διοικητῶν τινι καλαβαλεῖν, τῷ ἐμὲ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ ὑ παρέδωκεν ἀπελεύθερόν τινι τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα πτίων μέλιστα, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυναίμην. τῷ δὲ γε ῥᾳδίᾳ ἦν πάντα. ὑπῆκτο γὰρ δοῦπος, εἰς ἄπυγα διδασκόμενος. καὶ προῆτον μὲ καλακλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνων ἐποίησεν. εἶτα προσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μιλῶ διδάσκων. ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conſpicati novum aſini cibum: deinde conſervis ad idem ſpectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut riſum ipſorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorſum foris adeò riderent. Audita riſus cauſa, ſurgit à convivio, & introſpiciens, videt me apri fruſtum devorantem, magnoque cum riſu exclamans, intrò ſe corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuiſſe deprehenſum apud herum: qui multo riſu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde menſam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus aſinus tot poſſet comedere, carnes, patinas, jura eſculenta, piſces, partim garo & oleo conditos, partim ſinapi inſperſos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & ſentiens fore ut hic jocus ſaluti me redderet: etſi jam eſſem refertus, nihilominus menſæ accumbens, prandebam: convivium autem riſu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic aſinus, ſiquis infuſum ipſi præbeat. Tum juſſu heri oblatum bibi. Qui, ut veriſimile eſt, me admirabilem videns poſſeſſionem, unum ex miniſtris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adoleſcenti, ſuo liberto, à quo diſcerem quæcunque ipſum delectare poſſent. Cui facile fuit me docere, cùm ipſi ſtatim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari ſupra lectum tanquam hominem docuit, deinde ſecum colluctari, & in duos pedes erectum ſal-

ἐχαίδαμ, ἐπὶ τὰς δύο ἐπανιστάμην ὀρχεῖσθαι, καὶ κροτεῖν, καὶ ἀναβύειν πρὸς τὰς φωνὰς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδυνάμην μ', καὶ δίκα ἔδει μαίνεσθαι πεῖσαι. καὶ τὸ πρᾶγμα θαυμαστὸν ἦν, ἄνθρωπος ὁ δεσπότης, οἰνοπότης, παλαιὸς, ὀρχούμενον. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνίσχων τὸ κεφάλαιον, καὶ κατένευον. καὶ πιὼν δ' ὁπότε ἡδέως μοι ἦν, τοῖς ὀδοντογλυφοῖς τὸ οἰνοχόον κινήσας. καὶ οἱ μ', ἐπαυόμενόν τοῦ πρᾶγμα, ὡς παραδόξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ὄντα τοῦ ὄνου κείμενον. ἐγὼ δ', πεύθην ἐπιθυμῶν τὴν ἐκείνου ἄγνοιαν. καὶ μοι ἐβούλετο ἐμφανίσαι, καὶ κρεμίζειν τὸ δεσπότην ἐπὶ δ' νύκτα, καὶ τρίχας ἐρίμου ἀλυποῦσθαι, καὶ τοῦ ἀναβῆναι ἀναιδῶς. καὶ σκυθρὸν μοι ἦν πλυτελὲς. καὶ φάλαρα περιφυρᾶ ἐπιδεδόμεθα. καὶ χαλινὸς εἰστεδέχμην, χρυσοῦ πεποικιλμένος. καὶ κώδωνες ἐξηπλοντό μου, μέλλοντ μυσικὰ πᾶσθαι συμφωνοῦντες. ὁ δ' Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔθος, ὡς τὸ Θεσσαλονίκης δοῦλος ἐλαλοῦμεν ἐπ' αὐτῷ τοιαύτῃ. ὑπεσχέτο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν αὐτὸν, ὅπλοις πρὸς ἄλλήλους μονομαχοῦντα εἰδέτων. καὶ οἱ μ' ἄνδρες, τὸ μάχεσθαι ἐπιστάμενοι σὺν τῷ δόξῃ. καὶ ἀρίζηλος ἡ ποιεία. ἐξελαύνομεν δ' ἐώθεν. καὶ τὸ δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χωλοῦτο τὸ δεξιὸν πρᾶγμ, ἐ τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνοντα χαλεπὸν. ὡς δ' κατεβήμεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, σὺν τῷ ὅτις ἐπὶ θέαν σὺν ἔσπευδετο, καὶ τὸν ὄψιν τὸν ἐμὴν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα, πρωϊαλλοῦσα σὺν μακρᾷ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπων τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων, καὶ παλαιομάχων. ἀλλ' ὁ μὲ δεσπότης, τοῖς ἐκλεκτοτάτοις τῶν αὐτοῦ πολιτῶν, ἔχ τ πότον ἐδείκνυέ με, καὶ τὰ παραδόξα ἐκεῖνα τῶν ἐμοὶ παίγνια τῷ δείπνῳ παρεπῆγ. ὁ δ' ἐμὸς ἐπίσκοπος, πρόσοδον εὗρεν ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suavissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis civibus in compotatione me ostendebat, illósque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drach-

marum

λῶν πάνυ θραχμῶν. καὶ ἀκλείστους μὲ γὰρ με ἔνδον, εἰ μὴ ἐστῶτα. καὶ τοῖς βελομένοις ἰδεῖν ἐμέ, ἐς τάχα παράδοξα ἔργα, μισθῷ τὴν θύραν ἤνοιγον. οἵσι εἰσκόμιζον, ἄλλο ἄλλο τι ἐσθίεσθαι. μάλιστα τὸ ἐχθὲς εἶναι ὄνου γαστρὶ δοκεῖν ἐοικὸς ἦ, ἥδιστον. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῷ δεσπότῃ, καὶ τοῖς σὺν τῇ πόλει σωφρονοῦσιν, μέγας τις, καὶ πίων ἀδινῶς ἤδη ἐμαίνετο. καὶ ποτὲ γυνὴ ξένη, ἐ μίτρια κεκτημένη, τὴν ὄψιν ἐπιεικὴς, παρελθοῦσα ἔσω ἰδεῖν ἐμὲ ἠξίωσε, εἰς ἔρωτά με θερμὸν ἐμπίπτει, τοῦτο μὲ, τὸ κάλλος ἰδοῦσα ἔ ὄνου. τοῦτο ἦ, τῷ ἀνδρὶ δώῃ τῶν ἐμῶν ἐπιθυμούντων, εἰς ἐπιθυμίαν σωφρονίας ἀφελθοῦσα. καὶ λαλήσαντος πρὸς τὸν ἐπιτήδειον τὸν ἐμὸν, ἐ μισθὸν ἀδρὸν αὐτῷ ὑπισχνεῖτο, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθαι κἀκεῖνον ἀδὲν φροντίσαι, εἴτε ἐ ἀνόσῳ τι ὀνείνῃ ἐξ ἐμοῦ, εἴτε ἐ μὴ, λαμβανέτω τὸ μισθόν. κἀπειδὴ ἐσπέρας ἤδη ἦν, καὶ ἐ συμποσίῳ ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναστρέφομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τὴν γυναῖκα εὐθέως πάλαι ἀφιγμένην ἐπὶ τὴν ἐμὴν εὐνὴν. ὀκνοῦμεν ἦ αὐτῇ προσκεφάλαια μαλακὰ, καὶ στρώματα εἴσω κατθέντες, ἐ χαμαδύνιον κοῖλον ὑπεστήσαμεν. εἶτα οἱ μὲ τῆς γυναικὸς θεράποντες, αὐτοῦ πλησίον τῶν θυρῶν ἐκάθευδον. ἦ ἦ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα ἀλαβάστρου μύρῳ, πάρεσι τὸ λύχνῳ γεμισθὲν ὅλη. καὶ μύρου ἔκ τινος ἀλαβάστρου προχαμαιμὴν, τοῦτο ἀλείφεται. κἀμὲ ἦ μυελίζει. ἔνθεν μάλιστα τῷ ῥινὶ μὲ μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με καταφίλησε. καὶ οἷα τῶν αὐτῆς ἐράσμιον, ἐ ἄνθρωπον, διελέγετο. καὶ με ὡς τὸ φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαδύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἤδη πέμπτῳ ἀναβεβληκότι, εἰς τοῦτο

marum quæstum ex me fecit. Nam me intus inclusum, stantem tenebat, & iis qui me meosque ludos aspicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud esculentum afferebant, idque in primis quod asini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliisque civibus epulando, crassus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingressa ut me prandentem videret, è vestigio mei amore exarsit: partim asini specie adducta, partim ludorum meorum novitate impulsa, in mei congressus cupiditatem illapsa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, si concederet ut in noctem mecum quiesceret. Qui non curans, sive aliquid, sive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam advesperasset à domino dimissi ex convivio, revertimur ubi dormire solebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingressam, cui pulvinaria mollia importata erant, & stragula intus deposita, stratumque decens humi positum habebamus. Mulieris servi in propinquo vestibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depositis vestibus nuda stabat. Tum ex alabastro quodam unguentum profundens, eo sese ungit: deinde me, measque potissimùm nares implet. Postea me osculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capistro in stratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri multo

δέμβρῳ, καὶ οἴνῳ ᾧ παλαιῷ πολλῷ ὑποδιεφθαρμένῳ, ἐπὶ τῷ χρωῒ ᾧ μύρῳ ὀιφημβρῳ, καὶ τὴν παιδίσκην ὁρῶν πάνυ καλὴν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξῆν ἐγχρίεσθαι ὄνῳ, συνουσίας ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις συνήθως ἔτυχον ἐφαψάμβρῳ, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὅλως. καὶ μὴν ἐπὶ τοῦτό μ' εἰς δίκην οὐκ μέτριον ἦγε, μὴ ὑ χρήσωμαι γυναικὶ, λάσκιος ὢν, καίπερ ὥσπερ ἀνδροφόνῳ, καλὴν δίκην. ἡγούμην ᾧ ἐπ' εἰς δίκην δικάζω. ἡ ᾧ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι, ἐπὶ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσπελαζούσῃ, ὡς εἶδεν ὑ κατέχουζα ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένῃ, ἐπεβάλλετό μοι. καὶ ἀφόρητος εἶναι, ὅλον παρεδίδουν. κἀγὼ μὲ ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ ᾧ, ἅτε ἀσφαλῶς τὰ ἐμὰς ἔχουσα, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἰσῆλθε τὸ φόβητρον. ἐπεὶ ᾧ ἀκριβῶς ἐπείσθην ἔτι μοι ἐ προσδοκῶν πρὸς τὴν τ γυναικὸς ἡδονήν τε, ἐ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, σύνοιδμβρῳ, ὡς ἐδὲν εἴην κακίων ᾧ τ Πασιφάης μοιχῆς. ἡ ᾧ γυνὴ, ὅτως ἦν ἄρα εἰς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τ λύπ τ ἀπωσίας ἡδονῆς ἀχθεσθῆναι. ἅμα ᾧ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲ, ἀπαλλάττει, ἀπῆλθ, συνθεμένη πρὸς τ ἐπισκήπτειν τ ἐμὴν οἰκίαν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τ μισθὸν τ αὐτὸν τ νυκτός. ὀλίγ, ἅμα μὲ πλησιόπτερος ὀπ τῶν ἐμῶν χρώμβρῳ, καὶ τῷ διαπότῃ κωμάσαντι ὀπ ἐμοὶ ἐπιδειξάμβρῳ, συγκαλεῖ με τῇ γυναικί. ἡ ᾧ, παραχρήσασθαί μοι δίκαιος. καίπου ἐλθὼν ὁ ἐπισκήπτης, ἀπαγγέλλ τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἐμὲ μὴ εἰδότος, ἄγλ

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conſpicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inſcenderem, dubius eram. Etenim ex quo in aſinum fueram converſus, coitus etiam aſinis conſueti expers vixeram, neque cum aſina conſuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor inceſſebat ne congreſſui impar mulier à me dilaceraretur: ac poſtmodum tanquam homicida meritam ſubirem pœnam. At neſciebam nihil opus eſſe ut timerem. Mulier autem multis amatoriis oſculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipſa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, meque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticuloſus ego, adhuc metuebam, & ſenſim retro cedebam: ſed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non poſſem: & fugientem ſequebatur. Poſtquam autem plenè perſuaſus ſum, adhuc mihi aliquid deeſſe ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum poſtea ejus libidini ſervivi, cogitans me nihilo Paſiphaës adultero eſſe deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem inſumpſerit. Simul atque illuxit dies: mulier ſurrexit, meumque cuſtodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abuſa eſt. Meus ille præfe-

fectus, rem domino renunciat, eúmque me inſcio, veſperi ad-

αὐτὸν ἐστίεσθαι ἤδη, ἔνθα σκηνοδόκημα. καὶ ἅμα τινὸς ὀπίσω τῆς θύρας διέκυπτόν μοι, ἐνδεικνύμενοι σωφρονίζόμενον. ὁδὲ, ἡδεῖς τῇ θέᾳ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι τοῦτο ποιοῦντα ἐπῄνει. καὶ κελεύει ὡς μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη σὺν τῇ ἡμέρᾳ τῆς θέας ἐπιδείξωμεν τῶν εἰς τὸ θέατρον σωφρονισθέντων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῷ γυναῖκα ἀναβιῶναι. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἅτις κατεκέκλειτο θηρίοις ἀποθανοῦσαν, ἄγουσιν ἔνδοι παρ' ἐμέ. κἀγὼ ἀσπάσαι τε ᾠκείωσα, καὶ ψαῦσαι ἐμοῦ. εἶτα τὸ πολυθρύλητον τῆς ἡμέρας ἐκείνης σύστασις, ἐν ᾗ τοῖς φιλοτιμίας ἦλθε ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσάγειν ἐγνωσμένον με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆμεν ὕστερον. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφυρωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνεκλίνουσι. κἀκεῖ μοι τὴν γυναῖκα ὑφηνιοτρόχλιναν. εἶτα ὕστερος ἡμῖν ἐπέθηκαν ἐπὶ τινος μηχανήματος. καὶ εἴσω εἰς τὸ θέατρον παρεισῆκαν, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ πρῶτος πίστις χαιρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκωλασμένα ἐν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρειστήκεσαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸν οἶνον ἡμῖν χρυσίοις ἀφυσσόμενοι. ὁ μὲν ἦν ἐπιστάτης ἐπὼς ὀπισθεν, ᾠκέλευέ με δρᾶσαι. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἡδόμενος ἐν τῷ θεάτρῳ καθεζόμενος, ἅμα δ' ἐδεδίειν μή τι ἄρχοιτο, ἢ λέων ἀναπηδήσειεν. ἐν τούτῳ δέ τινος ἄνθη φέροντος, παρεδύοντος, ἐν οἷς ἄλλοις ἄνθεσιν, ὁρῶ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας ἔλεγχε, σκέπτου. καὶ οἱ μὲν, ᾠοντό με ἀνίσταχ' ὀρχήσεσθαι μόνον. ἐγὼ δ', ἐν ἑξὸς ἐπιτρέχων, καὶ ἁπανθιζόμενος ἀπ' αὐτῶν τὸν ἄνθινον τὸν ῥόδινον,

ducit ad cubiculum, & per ostii foramen, me cum puella concumbentem ostendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem ostendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conspectu mulierem inscendat. Tum aliquam ex iis quæ ad bestias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies instaret, quo suas res dominus ostentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita sum ingressus. Lectus erat magnus ex Indica facta testudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impositum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plausuque populi. Et apposita nobis erat mensa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adstabant nobis formosi pueri pincernæ, vinum nobis in auro ministrantes. Custos meus à tergo stans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, simulque metuebam ne ursus, leo-ve aliquis in me prosileret. Interea nescio quem qui flores ferebat, transeuntem animadverto, inter quos rosas recentes observo: nec mora, à lecto prosilio. Arbitrabantur illi me ad saltandum surrexisse. Sed ego sigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipsis rosas devoro. Tum

ἐκπέπληκτο. τῶν δ', ἔτι θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, λάθρα ἐξ ἐμοῦ σκέψασθαι ἡ ἐμὴ κτήνους ὄψις, καὶ διαπλαγῆναι. καὶ ἀφανὴς ἦν σκεῦος ὁ πάλαι ἄνθρωπος. ὁ δὲ Λύκιος αὐτὸς, ὕδατι μοι χλιαρῷ ἐπέσκεψε. τῇ δὲ ἀνδρὸς τούτου, καὶ μηδὲν πω ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πᾶσαι συνεπλάγησαν, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο χωρίς ἐσχίζετο. οἱ μὲν, ὡς ἄρτιον φάρμακον δεινὰ ἐπισεῖσθαι, καὶ κινδυνεύειν ἢ πολέμιόν τινα, ἀξίουν δίκης ἕνεκεν πρός με διαλεγῆναι. οἱ δὲ, σκέψασθαι καὶ τὰς ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ ὥσπερον ἀλγεινῶναι, εἰ ἄρα δικαίως ἐπὶ τούτῳ. κἀγὼ θρασὺς ἐπαρθείς, ἐπεχῶ δὴ τῇ θέᾳ τούτῃ παρὼν, ἔλεγον κατηγεῖν ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δούλη, χρίσματί μέ τινι φαρμακοδρόπῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσειε. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν πείσαιμι, ὡς ἐγὼ καὶ ἀνθρωπος εἴην γνησίως. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γένος τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας ἔχεις τῇ ἡμῇ πόλει οἰκήσοντας, καὶ πάλιν. κἀγὼ, πατρίδ μὲν ἔφην ἔστι μοι Λύκιος. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, Γάϊος. ἄμφω δὲ, τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἐφόρουν, καὶ ἄθλων εἰμὶ συγγραφεύς. ὁ δὲ, ποιητὴς ἐλεγείων ἦν, καὶ μάλιστα ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῶν, Πάτραι τῆς Ἀχαΐας. ὁδὲ δικαστὴς, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, φιλόστοργον ἐμοὶ ἴσχε λίαν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐξ ἐξ ἴσου. φίλα τί με ὑποδεξάμενον, καὶ δώροις τιμησάντων. καὶ ἐπίστασθαι ὅτι ἐστὶν ψεύδεσθαι, πᾶσι σκέψαν ἄν. καὶ δὴ δόξαν ἀναπηδήσας, ἐναγκάλισέ τε, καὶ πολλὰ ἐφίλησε. καί με ἐς οἰκίαν ἦγεν ὡς ἑαυτόν. ἐν τούτῳ δ' ἐς ὁ

Tum singulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua sublata non amplius apparet vetus ille asinus: sed Lucius ipse stat nudus. Quo insperato spectaculo, atque inopinato, stupefacti omnes tumultum concitarunt: duásque in sententias scissum est theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritissimum, malúmque quoddam multiforme, æquum censebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priusque causam cognoscendam, deinde ferendam de his sententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, intererat autem huic spectaculo; & dixi me à Thessala Thessalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuisse asinum: suppléxque rogavi ut me in custodia detineret, donec certiorem ipsum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præses, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, si quos habes, & civitatis nomen. Patrem esse mihi Lucium respondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me historiarum aliarumque rerum scriptorem, illum poëtam elegiacum, & vátem bonum: patriam nostram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectissimorum mihi, inquit, & hospitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis prosequuti sunt: scio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de sella desiliens me complexus multum osculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecuniæ

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, δεῦρο, ἔφη, ἵνα ἄμα μοι πολλὰ ἡμίζων. καὶ τότε με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἀπολύει. κἀγὼ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναυῶν ἐσκεψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεθέμεθα. ἐγὼ δέ, κρίνειν οἶναι ἔγνων ἐλθεῖν ἔνδον τὴν γυναῖκα τὴν ἑρμαθεισάν μου ὄνον, καλλίων αὐτῇ φανεῖσα λέγων, νῦν ὑπ' ἀνθρώπου ὤν. ἡ δέ μ' ἀσμένη πεισπέδεξατο τῷ παραδόξῳ εἴμενη δὲ πᾶσμαι συνεπεπορεύμην. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἐκέτευε. κἀγὼ ἐπειθόμην νεμέσσιος ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν γεγονότα ἄνθρωπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἑρμαθεῖσαν ὑπερορᾶν. καὶ δεινῶς σὺν αὐτῇ, ὡς ὑπὸ δὲ μύρα ἀλείφομαι, ὡς στεφανοῦμαι τῷ φιλέοντι ὡς ἐς ἀνθρώπους με ἀναστώσασθαι ῥόδῳ. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἤδη δὲ καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπαείσαμαι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνὸς ὡς δυνήσειν ἐπὶ μᾶλλον ἀρέσειν, ὡς τῷ ὄντι συγκρίσεως. ἡ δ', ἐπειδὴ εἶδέ με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, ὡσπλύσασά μοι, ἐφίλησε, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, ἡμιμόνη; ἐμὲ δ' ἐρωμένῳ, τί γὰρ δὴ καὶ ἡ μήτηρ τοῦτ' μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ' ἔφην μὰ Δία οὐχὶ σέ, ἀλλὰ δὴ ὄνον σὲ ἐρῶσα τοῦτο, ὀνείνω, καὶ οὐχὶ σοὶ συνεκάθευδον. καὶ ὦμην σε καὶ ὡς ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα δὴ ὄνε σύμβολον ἀφσύζειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου δὴ καλὸς καὶ χρησίμως ζῶν ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς." καὶ καλεῖ ἤδη σὺν τοὺς οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νέων μετέωρον ἡμιόνων ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖς ὡς δὴ δρομαῖος ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος,

afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

κὴ μεμορφωμένῳ τὴν γλῆ γυμνὸν ἐξελαθέντ, ταύτην συνεκόμιδον. ἅμα ἡ τῇ ὁδῷ γυμνὸς ὢν, ἦλθον ἐπὶ νεὼν, κὴ λέγω ὡς τὴν ἀδελφὴν, τὴν ἐμαυτῦ εὐ γάλῶν συμφορήν. ἔπειτα ἐκ τ πόλεως ἐξιὼν πρωΐθεν ἀνέμιμ, πάλιν μὴν ἔνδεκα ἡμέραις ἐρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. σὺ τοιῦν, ἦν σωτῆρσι ἦλθον, κὴ ἀναθήμασι ἔπεμψ. μὴ Δί' οὖν ἐκ κυνὸς ὠφελητῦ, τῦτο δὴ τὸ τῦ λόγυ, ἀλλ' ἐξ ὄνυ ἐλπίδος μεγάλῆς πάνυ, κὴ ὕστερ ἡ μάλις, οἴκοθεν ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per lovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΤΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſunt, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex predeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

Γὺ ἡ ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, οὐκ ἀνεχλήσω σι, πλῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ἀνεπιτήδεια τοῖς πολλοῖς.

Quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ σ' ὑ πάνυ ῥᾴδια ἀθροίζειν. ὁρῶ γὰρ σε τὰ πολλὰ ἀθροιζόμενα, δύσμοιρον αὐτῶν. ὧν ἕ τοῦτο ῥᾷστον ἥδιστά μοι ἀθροίσαι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυπίσκε. ὑ γὰρ ἀτυχήσεις, ἢ μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενος. Κυ. δύσκολον δή μοι φαίς πρᾶγμα ὑ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Ζ. μικρὰ γὰ ὡς ἀληθῶς ἡ δύχη, καὶ φαδιχίεις. ὥστε ἐρώτα ὁπόσου ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. σύνοιμι γὰρ δηλονότι ἕ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἰσὶ δὲ μοι εἰ ἀληθῆ ἐισιν ἃ περὶ τ εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἀφύκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὖτοις ἐπιπέσωσι γεινομένοις ἐκάστοις. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ὑδὲν γάρ ἐισιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι ἀφεπέπτωκεν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῶν τύτων ἀτρέκτου τρεφόμενα, δύθεν ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπικεκλωσμένον ἔχῃ τὴν πρόθεσιν, καὶ ἡ μοῖρα ἄλλως γένοιτο. Κυ. φοβοῦ ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος φῇ ἑτέρῳ μέρει τ ποιήσεως λέγων, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηαι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν φαλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. ᾄδειν γὰρ ὕτω χρήσιμ' ἂν, ἔξω ἕ τόμε τ μοιρῶν, ᾄδὺ ὑπὲρ τὸ λῖναι. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσα μὲ ἂν ἐκ τ μυστῶν κωπεχόμενοι ἄδωσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ἀπόταν ἕ ἀφῶσιν αὐτὺς αἱ θεαί, καὶ καθ' αὐτὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ψευσαλίκ τοῖς πρόσθεν διεξέρχονται. καὶ συχνάμι, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρῆν, ἐῤῥαψῴδει δ' αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ ταῦτο μ ὕτω φήσομεν. ἔτι ἕ καὶκεῖνο μοι λέγε σαφῶς. ὑ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις ἄτροπος, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, faciliſque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso vertantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parcis invitis regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia disserunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atro-

ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολὺ δυνατώτερα γὰρ καὶ αὐτὰ, πάντα ἐστὶν, ἢ τὰ θνητὰ αὐτῶν ἑκάστοις; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τὰ ὑπὲρ ἐκείνας; ἁπάντων γὰρ ἀκούω λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐ φήμις ἀπιστεῖ σι εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τῷ δ' ἂν ἕνεκα ἐρώτησις ποτὲ τόδε τ' μοιρῶν; Κυ. ἵνα ἀτρεγὴς μοι ὦ Ζεῦ, κἀκεῖνο εἴπῃς, εἰ ὑμῶν αὐτῶν ἄρχειν, καὶ ἀναγκαῖον ὑμῖν ἠρτῆσθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. Ζ. ἀναγκαῖον ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἂν ἐμεδίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην σαφήνειαν τ' Ὁμήρου ἐπῶν, ὃ οἷς ποιήσας αὐτὸς ὁ τῆ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημιουργὸν, ὁπότε ἠπείλει αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς πᾶσι χρυσῆς ἀναρτήσειν μέγα τὸ πεῖσμα. ἴφρις γὰρ αὐτὸς, τῷ μὲ σειρᾷ, κρήθησιν ἐξ ὑψηλοῦ. τοὺς θεοὺς ἅπαντας, οἱ βάλοιτο, ἐκπεπρεσμένους μόγις ἐφέλκεσθαι βιάζεσθαι, ὁ μὲν κρέμασθαι γε. οὐ δ' οὕτως ἐθελήσης, ῥᾳδίως ἅπασιν αὐτῆ κεν γαῖαν ἐρύσσαις, αὐτῆ τε θαλάσσῃ. τότε μὲν δὴ θαυμάσιον ἐδόκεις μοι τῷ βίᾳ, καὶ ὑπερφέρεσθαι μεθεῖν ἀνάγκην τῶν ἁπάντων. νυνὶ δ', αὐτὸν σε ἤδη ὁρῶ μὲν τῇ σειρᾷ, καὶ τ' ἀπειλῶν, λεπτὴν λεπτῇ νήματος ὡς φῆς κρεμάμενον. δοκεῖ δ' ἂν μοι δικαιότερον εἶναι κλαύσαι μεγάλων χρεσκλαύσαι, ὡς ὁ αὐτὸν σε ἀπέφηνεν θεωρῶντα ὧν δ' ἀτρέμητα, καὶ ἀφ' οἱ ἁλιεῖς ὑπὸ δ' καλάμῳ τὸ ἰχθύδια. Ζ. σὺν οἷδ' ὅ, τι σοι ταῦτ' βέλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ σφῶς τ' μοιρῶν, καὶ τ' εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδ' σφῶς ὀργῇ ἀπόσχῃς μοι, πάλαι μ' παρήσεις λέγοντος. εἰ γὰρ ὕπως ἐχεῖ ταῦτα, ὁ πάντα αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ ἡδὺ ἂν ὑπ' ἀληθοῦς

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria ſunt Numina, quænam ſunt, aut quid ipſorum utrumque poteſt? Vtrum paria ſunt Parcis, an ſuperiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil eſſe potentius. *Iup.* Haud fas eſt omnia te ſcire Cyniſce. Quorſum igitur hæc de Parcis interrogaſti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud expoſueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & neceſſum ſit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Neceſſum omnino Cyniſce. Quid ergo riſiſti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea ſurſum omnia ſubducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demiſſurum, quam ſi detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non poſſent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipſa terra, & mari trahere poſſes. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorreſcebam. Nunc autem te video cum catena, miniſque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo juſtiùs Clotho gloriari poſſe, ut quæ te ipſum ex fuſo videat pendulum, quemadmodum piſcatores vident pendentes à calamo piſciculos. *Iup.* Neſcio quid tibi velis hiſce quæſtionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obſecro ne aſperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam ſi hæc ita ſe habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἐπ ἀλλαγλίη τ ἄπαξ δεξάντων αὐτῶν, πίν ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, κ ἑκατόμβας προσαγόμεν, ἀγχόμενοι ἠνίας ἡμῖν παρ ὑμέων τὰ ἀγαθά; ἀχ ὁρῶ γ ὅ, τι ἂν ὠφελαίσειμεν τ ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς δύρεάζ δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τ ἀχῶν, μήτ ἀγαθῶ τιν ἄλλου ἐπιτυχεῖν. Z. οἶδα ὅθεν σοι τὰ νεμψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἐσι, ἀπὸ τ νεωτερικῶν σοφιστῶν. οἱ μὴ γ θεοὺς ἡμέας τ ἀνθρώπων φασιν. ἐκεῖνοι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ ἀσεβείας, ἀποτρέποντες τ τὰς ἄλλας θύειν, κ εὔχαζ, ὡς εἰκῆ ὄν. ἡμεῖς γ, ὅτε ἐπιμελεάζ τ πραττομένων παρ ὑμῖν, ἐθ ὅλως π δύναζ θεὸς τὰ ἐν τῇ γῇ περίσμεν. πολλὰ δ χαιρήσασί με, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀ μὰ τ Δ κλαυθῆς ἀπραχθὲν ὦ Ζεῦ ἀχ ὑπ ἐκείνων ἀναπιθεὶς, ταῦτά σ ἠρώτησα. ὁ γ λόγ αὐτὸς, σὺν οἶσθ' ὅπως εἰπεῖν πρεσβεύσομεν ἡμῖν, ἐς τοῦτο ἀπίδη. φρεσπὰς εἶναι τὰς θυσίας φησίν. αὖθις δ' εἰ δοκεῖ, ἀφ βραχέων ἐρήσομαί σ. σὺ γ, μὴ ἐκνήσῃς ἀποκρινάζ, ἢν ὅπως ἀσφαλέσερον ἀποκρίνῃ. Z. ἐρώτα, εἴ σοι χολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πάνυ φῄς ἐκ τ μοιρῶν γίγνεσθ. Z. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν γ δυνατὸν ἀλλάττειν ταῦτα, κ ἀνακλώθειν; Z. ἥδιστα μὰς. Κυ. βέλτ γὰρ ἐπαγάγω ἐ τὸ μ τοῦτο, ἢ δῆλον κἂν μὴ εἴπω αὐτό; Z. δῆλον μέ. οἱ δέ γε θύοντες, ἀ τ χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντιδόσιν δέ τινα ποιούμενοι, κ ὥσπερ ἀνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ ἡμῶν, ἢ ἡμεῖς ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἐκεῖνόν ἐ τοῦτο, εἰ ἐ σὺ φῄς ἐπὶ μηδὲν immutari poteſt, eorum quæ ſemel decreverunt, quorſum vobis nos homines ſacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, ſi neque malorum averſiones precibus obtinere poſſumus, neque divinitus boni quicquam conſequi. *Iup.* Novi unde tibi ſuppetant argutæ iſtæ interrogationes, nempe ab execrandis illis ſophiſtis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæſtiones hujuſmodi, præ impietate proponunt: alios homines à ſacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quaſi inane ſit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam poſſumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixiſſe dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis perſuaſus, hæc te interrogavi. Diſputatio verò noſtra, neſcio quomodo eò progreſſa in hoc ipſum incidit, ac ſupervacanea hominum ſacrificia eſſe confirmat. Rurſus verò, ſi videtur, paucis te interrogabo: tu verò ne graveris reſpondere, ac vide ut quàm cautiſſimè reſpondeas. *Iup.* Interroga, ſi tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò poſſe hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod ſequitur, inducam? ſive planum, ſive ſecus illud dixero. *Iup.* Planum utique eſt. Nam qui Diis ſacra faciunt, neceſſitatis cauſa non faciunt, ſed beneficium compenſant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod eſt præſtantius, honore proſequuntur. *Cyn.* Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis

δεῖ χρησίμων γίγνεσθαι τὰς θυσίας, ἀγροικικὸν δέ τι, τὸ ἀνθρώπων πάντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἄν σε πρὸς ὅτι βελτίους φῂς τοὺς θεούς, καὶ ταῦτα, ὁ μοδιάλιε τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐτῶν δεσποίναις ταῖς μοίραις τεταγμένους. ἐγὼ γὰρ ἀπορήσαιμι αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς ἐν αὐτῷ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπεὶ τοῦτό γε κρεῖττον χαίρειν ἐστὶν, εἴγε τοὺς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, γοῦν βίους ἀεὶς ἐλαύθειαν ἀφοίλετο. ὑμῶν δ', οἷς ἄπειρον ἐπέστη τὸ αἰώνιον, καὶ οὐδὲν ἄπαυστον ἀγαθοῖς ἡμῖν ἐστι, καὶ σὺ ἄπασιν ἀγαθὸς ἡμῖν βιῶναι. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διάφερουσι τὸ πᾶν· ὁμῶς τὸ περίκρον, καὶ πολὺ περιχὼ ἐστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ διώκουσι ἀναπαῦον τῷ γῇ, καὶ τῷ θαλάττῃ, ὥσπερ ἱμονιὰν κρεῖς. ὁ δὲ Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις ἐν τυρέτῃ τῷ τέχνῃ. ὁ Προμηθεὺς δ', καὶ ἀντικολοπίσθη ποτέ. τί γὰρ πατέρα σε τὸν ἂν λέγοιμι πεδήτων ὑπὸ τῷ περιφερῶν; καὶ ἐρᾶν δέ φασιν ὑμᾶς, ἐν πηδώσεσι, καὶ θυλλεῖν σφᾶς ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει ἐν τῷ σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ ἐν τῷ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτά δέ μοι οὐπάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοίκασιν ὑμῶν οἱ μὲν πολλοὶ εὐτυχεῖς τε, καὶ εὐμοιροι εἶναι. οἶδα, ἐμπαλιν. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι ἐν λησταῖσιν, ἢ

litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attolere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

[1] *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ συλᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, καὶ οὐ πλουτιοῦντων, πιστεῦσαι σὺ ἀκριβῶς χρόνῳ γνῶσθε. πολλοὶ γὰρ καὶ παρανοήσαντες ἤδη, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες. οἷς νῦν εἰμαρτὸν δηλαδή. Z. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑφέρπουσιν αἱ Κυνίσκαι φῆς. καί σοι πάντα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φεῦδε ὦ Ζεῦ τῶν ἀπειλῶν, εἰδὼς ὅδιν με πιστεύσοντα, ὅ, τι μὴ ἐν τῇ μοίρᾳ ἀφ' σὺ ἰδόξειν. ἐπεὶ ὅσοι αὐτοὺς ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους κολαζομένους. ἀλλ' οἶμαι πλεῖσοι, ἀλλ' οὐδ' οὗτοι ὑμᾶς. ὁ γὰρ ἐμπρὸς οἶμαι ἀλῶναι αὐτούς. Z. σὺν ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τῶν ἀναιρούντων τὸν σύμπαντα τοῦ λόγου; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δηλοῖς αὐτὸς σὺν οἶσθ' ὅτι ἔνεκα. πάντα γὰρ ὁπόσα ἂν εἴπω, εἰς ἐκείνων παιδεύομαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ, ἀλλ' τίνος ἂν ἄλλου πάλησις, ἢ ἀλλ' σὺ μάθοιμι; ἡδέως σ' ἂν ἐρωτῶν ἐρώμην σε, πῶς ἡ πρόνοια ὑμῶν αὕτη ἐστὶ, μοῖρα τις, ἢ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα ἐν αὐτῶν ἐκείνη; Z. ἤδη σοι ἐν πρόπαν ἔφλω ἐ ῥᾳστὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἐν τῇ σὺ ἀρχῇ ἐρωτήσειν φήσας, ἐ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστ ἐ λόγου, ἐπιδεῖξαι ἡδέως ἡμᾶς σφοδρῶς τ ἀνθρωπίνων. Κυ. σὺν ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμέλῃ σοι ἐκείνων, καὶ μεταθέσθαι αὖθις τὰ ἐρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τ ἐπιμελείας, παρασπόμενοι τῶν εἱμαρμένων. Z. ἠδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δ' ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτελεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέτας, καὶ ἀφήνοι τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. τοῦτο ἀλλὰ ἐ ὅπως ἐκείνας ἂν εἶεν αἱ σφαῖραι: sed Parca per nos quaquam facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis.

Omitto vos perinde atque nos latrociniis & sacrilegiis compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam vestrum ex auro argento-ve conflati sunt: quibus erat hoc à fato præstitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum esse numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsum: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam esse arbitraris. Verum ego unde veritatem, nisi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis sit hæc Providentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse ut omnia scias. At tu cùm initio dixisses te unum quid interrogaturum, non desinis hujusmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, ut nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra providentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulsoque fato de suscipienda cura deliberatis. *Iup.* Ne-

Sic

πάσιν. ὑμεῖς ἦ, ὥσπερ σκεύη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὶ αὐτῶν. Z. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι ἐστὶ τὸ σκέπαρνον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ τρύπανον, σκαπρὰ μέν τινα τοῖς τέκτοσιν, ὑδὲ τις ἂν εἴποι ὡς τεκτὼν, τεχνίτης ἐστὶν, ὑδ' ἡ ναῦς ἔργον ἐστὶ σκεπάρνου, ἢ ἐστὶ τρυπάνου, ἀλλὰ ἐστὶ ναυπηγόν. ὅπως ἀναλογον ἡ μοῖρα ἔχοιεν, ἡ εἱμαρμένη ἐστὶν. ὑμεῖς ἦ, ἅπερ τρύπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δίκην τῇ εἱμαρμένῃ θύειν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τάγαθά. οἱ ἦ, εἰ ὑμῖν ἦσαν, εὐσεβεῖς, καὶ τιμῆς χαρίεντες. οἱ δ' ὑδὲ τῶν εἱμαρμένων τιμῶντες ἂν, εἰς δίκην αὐτὸ ἵκετο. ἡ γὰρ οἶμαι δικαίως ἐστὶ καὶ αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς μοίραις ἁμάρτειν, καὶ μεταστρέψαι τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δεδόκται ἐᾶσαι ἐκεῖ ἰκέσιν. ἢ γὰρ ἄτροπος, οὐκ ἀνάσχοιθ' ἂν, εἴ τις εἰς τἀναντίον τρίψειε τὸ ἄτρακτον ἀναλύσαι τὸ κλωθὸς τὸ ἔργον. Z. εὖ ἴσθι ὦ Κυνίσκε, ὑδὲ τὰς μοίρας τιμᾷς ἀξιοῖς, ἀλλ' ἴσως ἅπαντα συγχεῖν σπουδάζεις. ἡμεῖς ἦ, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ἀλλά γε μαντεύειν, καὶ προμηνύειν ἕκαστα τῶν ὑπὸ τῆ μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμήσεσθε ἂν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄλγησον ὦ Ζεῦ, σχεδιάσαι τὰ μέλλοντα, εἰς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, εἰ μὴ ἄρα τοῦτό φῄς, ὡς σχοινίῳ, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πεδηξίσειν, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸ δικαίου, καθείρξας ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετήσουσα, καὶ Ἄδραστος, ἐπὶ τῷ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τῷ σῷ ἀφεὶς τὸν λόγχῳ, ἐκεῖνο μὲν ἁμαρτήσεται.

Sic illæ ſunt quæ provident, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe æcu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atqué ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamus, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iis qui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contrà dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ ἄρα τοῦτο φῄς] εἰ μὴ ἄρα τ. φ. *Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtituerent in regnum Polynicem. *Cogn.*

τυχ, φονεύσῃ ἡ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν λάβῃ ἰσχυρᾷ προφάσματος τῶν μοιρῶν φερομένων ἐπὶ τὸ νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐου μηλοῦσι, τὸ, Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοχε, δαιμόνων βίᾳ. εἰ γὰρ τεκνώσεις φησὶ παῖδα, ἀπόκτονός σε ὁ φύς. ἀφεστὸν γὰρ οἶμαι ἡ προμήνυσις αὐτὸς τὰ πάντως ὄντως γενησόμενα. τοιγάρτοι μὴ τὸν χρησμὸν, καὶ ἔστερε, καὶ ὁ φύς, ἀπόκτεινεν αὐτόν. ὥστε οὐκ ὀρῶ ἔνθ' ὅτου ἀπαιτεῖται τὸ μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐῶ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθασι, ἵνα πάντ' ἀποσῳζῶνται, εἰ ὁ τὸν Ἅλυν διβάς, τὴν αὑτοῦ δυναμὶν καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὸν ὁ χρησμός. Ζ. ἰοὺ τῆς ὦ Κυνίσκε, τοῦ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αὐτίκα κἀμοῦ καὶ Κροίσου, διότι ἐπιορκοῦντι αὐτοῦ ἄφρονα κρίνας, καὶ χαλάσας ἐς τὸ αὐτὸ ἔψευσε. Κυ. ἐχρῆν μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, ἴσον ὄντα. πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τοῦ Λυδοῦ κατὰ τὸ χρησμῷ, ἐπιτρεπτὸν οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἢ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε ἐκ μαντικὴ ὑμῶν, σμείκης μέρος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν δ', εἰδὲν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μάτην ἡσθ ἄρα, ὅτε προνοίαν τινὰ εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὅτε τὰ θυσιῶν ἄξιοι, καθάπερ πύπτακα ὡς ἀληθῶς, ἢ σκίπαρνα; καί μοι δικαίως εἰκότως μὲν καταφρονεῖν, ὅτι κεφαλὴν ὡς ὁρᾷς διεσκυλημένην, ἀνίκα μοὶ σε τοσοῦτον καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κεφαλῆς πλημμελῶς

rabit, Crœsi verò filium necabit, quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole susceptâ occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Ut interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1]Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oracullo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut asciæ. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos differentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Δρυὸς

ὑπηρέτης. καί σε οὐδὲν αἰτιάσομαι ἢ πλήκτης, ἀλλὰ τὴν κλωθὼ, τὴν ἀφ' σὲ πεζώσασαν. οὐδὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γίνεσθαι τοῦ πεπόνθοτος. πολὺ σπεῖρόν με ὑμᾶς ἐρήσεσθαι, καὶ σὲ, καὶ τὴν εἱμαρμένην. σὺ δέ μοι ἔτι ταῦτα σαυτῆς λάσκεις. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπιλήσεως. τί δήποτε τὰς ἱεροσυλίας, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ πατραλοίας ὑβρεστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπιόρκους, [1] δρῦν τινα πολλάκις κεραυνώσας, ἢ λίθον, ἢ νῆσον ἱεράν, οὐκ ἀδικοῦσαν; εἶτα ἴσως, καὶ ὅσιον ὀδυσσέα σῶσαι; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ σοὶ τὸ μὴ θέμις εἶδέναι; Z. οἶδ' γὰρ ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπραγμων τις εἶ, καὶ οὐκ οἶσθ' ὅτι ταῦτα ἥκεις μοι συμφορήσων. Κυ. οὐκοῦν μὴ δῆτα σπεῖρον ὑμᾶς ἔρωμαι, εἴ τι, καὶ τὴν σφῶν, καὶ τὴν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς, τοσαύτην πενίαν, καὶ σπανιν τῶν ἀναγκαίων, ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης σὺν αὐτῷ Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειράκια, ὑπερπλούτων, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰγινήτης, κίναιδος ἀνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτόνως. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἐνδεκα, Μέλητος δὲ, ὁ παρεδόθη καὶ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐθασίλευσε, γύναιος ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνασκολοπίζονται ὑπὸ αὐτοῦ, διότι μὴ ἠρίσκοντο τοῖς γεγραμμένοις. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ πολλὰ λέγω καθ' ἕκαστον ἐπιξιὼν, τοὺς μὲν πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλεονέκτας, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φιλοσόφους τοὺς χρηστοὺς, εὐ πάσχοντας, καὶ νόσοις, καὶ μυελοῖς καὶ πενίαις πιεζομένους. Z. οἶδ' γὰρ εἶδα ὦ Κυνίσκε, τὰ λίπη

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine responde. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: quî fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & sceleratus Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis figillatim edisseram quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

1 Δρῦν τινα πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marsil.*

1 *Si-*

μῦ τ βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑποδρώσιν, ἢ οὐ σοὶ οἱ χρηστοὶ δύδαιμονίᾳ ἀφιξίωσιν. Κυ. ἄδλιο μοι λέγεις, κὴ πινυὸς, κὴ πανδάλης. ἐγὼ γάρ, εἰ μὴ τ ἐ τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπισδὰν ἀποθάνω. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἐξελόμενόν τ ὀπισσοῦν τῶτον χρόνον δύδαιμόνως ἀφιξόμεθα, τὸν ἐκκαιδέκατον γοῦν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀπολιπὼν, ἀλλὰ μὴ σὺ καὶ ἐμὲ δίψησας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; οὐ μακρὰν ἡμῖν πίνειν μέλλοντι ἠρώων, οὐ τῷ Ἡλυσίῳ λειμῶνι κεκλιμένῳ. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, κὴ τιμάς, κὴ διαφοράν, ἵνα δὴ ἐ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω καὶ Μίνω κρῆτα δικάζειν κατὰ τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ καὶ ἐκεῖνον εἶναί τι ἐ ὑπὲρ σκιάν. σὸς γὰρ υἱὸς εἶναι λέγεται. Ζ. τί γὰρ ἐ δὶ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κωκύτε; Κυ. τίνας κολάζει μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους, κὴ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δ᾽ ἂν δὴ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, κὴ ὁσίους, κὴ κατ᾽ ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζεται ἐ τοῦτον δικαίως; Ζ. εὐδαιμῶς. Κυ. οὐκοῦν ἆρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ ἄν. Κυ. οὐδένα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, οὔτε τιμᾶν, οὔτε κολάζειν αὐτὸν ἀναγκαῖον. Ζ. πῶς οὐδένα; Κυ. ὅτι οὐδεὶς ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι πεπόνθμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελεσμένοι, ἔνθα ἀληθῆ σκιαὶ ἐσι τὰ ὑμετέρων ὁμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. κὴ λῷ φοιτήσῃ τις, σκιὴν

post hanc vitam ferant ſceleſti ; aut in quanta fœlicitate verſentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò ſiquid eſt iſtiuſmodi, perſpicue cognoſcam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præſens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum eſt, beatè exigam, & à ſedecim vulturibus hepar meum à morte depaſcatur : ſed non in hac vita ſiti laborans, ut Tantalus, in beatorum inſulis cum Heroibus, in Elyſio campo conſtitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis eſſe ſupplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuſcujuſque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretenſem infra talibus rebus cognoſcendis operam dare : de quo mihi aliquid reſponde num tuus ſit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò iſta de illo quæris Cyniſce? *Cyn.* Quos potiſſimum afficit ſupplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & ſacrilegos. *Cyn.* Quoſnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, ſanctos, quique ſecundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorſum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii ſupplicio ſunt digni. *Cyn.* Quòd ſiquis invitus mali quidpiam commiſerit, num & hunc ſupplicio affici juſtum cenſet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque ſiquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ô Iupiter ullum neque honore ornare, neque ſupplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines ſponte facimus, ſed neceſſitate quadam inevitabili compulſi : ſiquidem vera ſunt illa quæ antè confeſſus es, nempe Parcam eſſe rerum omnium cauſam. Iam ſiquis alterum interemerit, Parca in culpa

eſt.

ἰδὶ ὁ φονεύσασα. καὶ λῶ ἐρωτῶσι, ἀποτελεσμένον αὐτῷ ἦναι. ὥστε εἰ μὲν τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τὸν εἱμαρμένην, οὐτὲ δὲ Σισύφου κολάσεται. καὶ τὸν μοῖραν, οὐτὲ δὲ Ταντάλου. τί γὰρ οἱόνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. σὺ δὲ ἔτι ὦ ἀπρεπέστατε σοὶ ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής. καὶ σε ἄκοντα ἤδη καταλείπω. Κυ. ἐδιάμην μὲν κἀγὼ ἔτι τοῦτο ἐρέσθαι, πῶς ἂν μοίραις ἀφικοίμην, ἢ πῶς ἐφικτὸν τὴν ἐπιμέλειαν τοσοῦτον εἰς τὸ λιπλοπαθῆν. καὶ ταῦτα, πρὸς ὑμῶν. ἐπίπονον γάρ τινα, καὶ σὺν σπουδῇ μοι δοκοῦσι βιῶν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχοντες πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ πάνυ ἡδὺ αὐτοῖς τοῦτο χρηστὴ εἱμαρμένη ἐφυτήρευσεν. ἐγὼ γὰρ εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, σὺν ἂν ἀλλαξαίμην αὐτοὺς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι πενίστερος ἀφθόνων, ἢ σὺν καθαρῷ πλούτῳ ἄπρακτος, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιτηρῶν ἑκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγανάκτει, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἡμῖν ἐστὶ τὰ εἱμαρμένης, καὶ σοφοῖς λόγοις. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ εἱμαρτὸν ἀκοῦσαι μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non ampliùs ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm sedere singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere.* Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse.

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ω Ζεῦ, τί σιωπᾷς, ἢ κοιλομόνας σιυτρῖ λαλεῖς, ὡς χρὸς ἀδιαπαῦν, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ ἀφοσιώθου. λάβε μι συμβυλιυ πόνυ. μὴ καταφρονήσῃς οἰκέτυ φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη, ὕπατε κρειόντων. γνῶμά σε ἀπὰ γλαυκῶπις, πεζοβρόμεα, ἐξαούδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδωμεν ἤδη, τίς μῆτις δόκνῃ σε κῆρ φρένα, καὶ κῆρ θυμόν. ἢ τί βαρὺ τετύχαις. ὡς χρὸ τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὸν ἔστι ἀδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπο, ἀδὲ πάθο, ἀδὲ συμφορὰ τεταγωδικὴ, ἥς σὸν ἂν ἄρριτ' ἄχθο ἡ θεῶν φύσις. Αθη. Ἄπολλον, οἵοις φερομένοις ἀρχὴ λόγων. Ζ. ὦ παῦκακιστε, χθονία γῆς παιδόμαζε, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἐεργασω πρωΐ. Αθη. τί σ' ἐσί; ὡσὶς χρὴ γ' οἰκείαν ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλοσφαγὲς τεραπᾶς ῥοίζημα, τί μοι ῥέξεις; Αθη. κρίμνον ὀργὰν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ἄωτε ἔτοι δωάμεθα, μὴ ἦ τ' Εὐριπίδεω ἄλον καταπάκαμμ, ὥστε σοι ὑποδραμεῖν ἀρχεῖν. Ηρμ. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὼ αὐτίαν τᾶ λύπης, ἥτις ἐσί σοι; Ζ. σὸν οἶδ', ἐπεῖτοι κἂν σκώκυες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὧν πάχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστι. ἐ μὰν κακὸν γα, ὑπὸ ἴδυς ἤδη πολλάκις ἥδεσθεῖσα ὑπὸ σᾶ τὰ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hî possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti,

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 *Pa-*

οἰκὸς γᾶν ἤ τοι Δανάλν τινὰ, ἢ Σεμέλλν, ἢ Εὐρώπην αὖθις διόγκωσον, ἀπάξαν τινὰ ἢ ἔρωτος. εἴτε βυκόλεν ταῦρον, ἢ σατύρον, ἢ χρυσὸν γενόμενον, ἔνειμε λάθρᾳ δι' ὀροφῆς εἰς τὸ κάλαμον τὸ ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, οὐκ ἄλλο τι, ἢ ἐρωτός ἐστι. Z. ὦ μακαρία, ἥτις σὸ ἐρᾷς, καὶ τοῖς τοιούτοις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τοῦτο ἀπιστεῖς σὺ, Δία ὄντα; Z. σὺ ἰκάτεις ὦ Ἥρα τὰ δεῦρο πράγματα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δεῦρο λόγον, ἐπὶ ξυρὸν ἔφερεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς πιμπλᾶν ἔτι, καὶ τὰς χέρας ἔχειν τὰν τῇ χῇ, εἴτε ἐμελλήσας παύεσθαι, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. H. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ ἔτι μὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰ φύσεως ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν ἐπιβουλὰς παρεσκευασμένας; Z. θάῤῥει. τὰ νῦν δὲ ἀσφαλῶς ἔχ' θεοῖς. Hρ. τί δ' ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; ἔχ' ἐρᾷ γὰρ ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παραλυποῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλον, Ἀρισόδημον, αὖθ' Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Z. Τιμοκλῆς ὦ Hρα ὁ στολικὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς δὴ εἶδε ὅλην σφίσιν ἐξαμίλλην δὲ λόγων, περὶ οἵας προνοίας διελέγοντο, παρῆσαν μάλα συχνοὶ, καὶ δοκίμων ἀνθρώπων. ὅπως μάλιστα ἐνιαυτί με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὡς εἶναι φησὶ ἔφασκεν, ὅθ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διαῤῥίπτειν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστος, ἐπιεικῶς ξυναγωνιζόμενος ἡμῖν. εἶτα ἦλθε πολλὰ ἐπιῤῥυὲν δ' ὄχλος, ὡδὲν πέρας ἐγένετο τῆς σπουδῆς. διελύθησαν γὰρ εἰσαῦθις

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Arisodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stolcus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm affluerent multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discessêrunt

1 *Polus, aut Arisodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cogn.*
2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

ὄτις, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ αὐτοῖς μόνοι, καὶ τοῖς μετέωροι πάντες εἶτε πρὸς τὸν ἀκρόασιν, ὁπότερ' ἂν κρείττονι, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς οὐ γενομένων παρὰ πᾶσι τὰ ἡμέτερα, οὐ νῦν ἀνδρὶ κινδυνώδει μόνῳ; καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ παρεωραθῶμεν ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ἀνόμαστα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμηθῶμεν ὥσπερ πρότερον. ἀλλ' ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρχη λέγων. Ἡρα. δεινόν γε ὡς ἀληθῶς, καὶ ὃ μάτην ὦ Ζεῦ ἐπιτραγῳδεῖς αὐτοῖς. Ζ. σὺ δέ, ὦ Δανάης τινός, ἢ Ἀντιόπης, εἰπέ μοι λόγον οὐ παρέχω τοσοῦτον. τί δ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πράττοιμεν ἄν; συμβουλέσθε γὰρ ἐμοὶ καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημὶ δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα. καὶμοὶ ταῦτα συμβουλεύει, ἄπερ ἐκεῖνος. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ τἀναντία δοκεῖ ὦ πάτερ, καὶ μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναι σε θορυβήμονα τῷ πρᾶγματι, πρᾶττειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' ἡλαζαλαθείς, ἀπίοι ἐκ τῆς συνόδου. Ερ. ἀλλ' ἔτι ἀγνοοῦσιν ταῦτα ὦ Ζεῦ, σὺ φανερὰ ἐσεμβύσῃ τὰ ἐρεθὲ τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινὸν ᾧ τὸ ὅτω μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπασιν. Ζ. σκοπῶμεν δὴ κἀγώ τε, καὶ παρέστωσαν ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰδὼ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε. περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ὅτω ψιλαὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκαὶ, καὶ πεζαὶ κἀφύπιες, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

ferunt hoc pacti ut cætera denuo diſpicerentur. Et nunc omnes ſuſpenſo ſunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res noſtræ in uno periclitantes, ad anguſtias omnino ſunt redactæ? Et ex duobus alterum evenire neceſſe eſt, ut aut noſtræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, ſi Timocles dicendo ſuperaverit. *Iun.* Graviſſima profectò ſunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum eſt? Quin vos conſilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc ſentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: ſed privato conſilio facias ut Timocles diſputatione vincat: Damis verò ex congreſſu, deriſus abeat. *Merc.* Atqui iſta non ignorabuntur, Iupiter, cum Philoſophis in propatulo futura ſit diſceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, ſi de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præſtò ſint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus conſilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, ſimplicibuſque verbis, ac pedeſtribus pronuncias, præſertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

Iu-

πῶς χαίρῃ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Z. ὅπως ἀξιῶ; ἀποστομωσάμενος φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιήσῃ, ὡς μᾶλλον σωιέλθοιεν. Ερ. ναί, ἀλλ' ἐποποιῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δή, ἔκπαι ποιητικός εἰμι. ὥστε ἀμφοῖν τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα, ἢ σύντε ξυντέμνειν. καὶ γάλως ἔχει παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρᾷς γὰρ ἢ τὰ πόδα γελῶμέν σε ἐπ' αὐτοῖς τὰ χρηστῶν. καίτοι ἐπικρυπτόμεθα τὰ πολλὰ τῆ ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ σχολῶ ἄγαν τὰς ἀκοὰς ἐξελέγχειν τὰ μέτρα. Z. σὺν δὲ ὦ Ερμῆ, τὸ Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαλαμίγνυε τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς σωθῶσιν ἀκοῆς σωτηρίας. Ερ. ἢ πάνυ μὲν ὕπνω σωφρόνως, καὶ σωχέρως. πειρᾶσεται γὰρ ὅμως. Μήτε τις ὢν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην, μήθ' αὐτῶν νυμφῶν μίαν, οὐφ' Ὠκεανοῖο, μηδέ τε νυμφέων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλθητε πάντες, ὅσοι τε κλυτὰς δεδμὰς ἐκτέμετε, ὅσοι τ' αὖ μίσεσθε, ἢ ὑψηλοὺς, ἢ μάλα πάγχυ νέονται, βωμοῖσι δ' ἐφ' ὑψηλοῖσι κέονται. Z. εὖγε ὦ Ερμῆ. ἄρτιος κεκήρυκται σοι. καὶ σωίασι γὰρ ἤδη. ὥστε προσλαμβάνειν κελεύει αὐτὸς, καὶ τῶν ἀξίων ἔπαινον, ὡς ἂν ὕλης, καὶ τέχνης ἔχῃ. σὺ δὲ προθυμία μὲν, τοὺς χρυσοῦς. εἶτα ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶτα ἐξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶτα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ δὲ αὖ τοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ὢν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νύμφαι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Martil.*

ἢ Εὐφρόνορος, ἢ τ' ὁμοίων τεχνιτῶν, ἀσπεμνήσθων. οἱ συμφεστώδεις ἢ ὅτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που σιωπῶντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον τὸν ὄχλησιον. Ερ. ἔστω ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς ἀσθήκεν. ἀλλ' ὁπόσον ὁ χρόνος ἐργον εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσοῦς ᾖ, καὶ πολυτέλεως ἢ τὴν ὀλκὴν, σὺν ἀκριβείᾳ ἢ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καμιδῇ ἰδιωτικῆς, καὶ ἀσύμμετρον, ἀσθ' τ' χαλκῶν τ' Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τ' Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τ' λιθίνων, καθεδοῦνται. ἢ ἀσθημητέον χρὴ νομίζειν εἶναι τὸν τέχνον. Ζ. ἐχέτω μὲν ὅπως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως ἀσθημητέον. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλαγιαύλου κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀριστοξένου καθίζειν, καὶ λύρα πεπαιμένων. ἴσκειτε δὴ εἰς τὸν ἀσθεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. εἰκάσει σ' ἄν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοί, ἀσθεδρύσειν μόνοι. ὡς τὰς μὲ Ἕλλησας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. καθείσεσθε μὲ, καὶ ὑπόσωποι, καὶ τ' τέχνου ἐχόμενοι μόνοι. λίθινοι ἢ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἱ γε πολυτελίσθαι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι ὀλίγον ὅσον ἔχοντες ἐπιχάλκου ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπιχρυσάσθαι μόνον. τὰ ἢ ἔνδον, ὑπόξυλοι, καὶ ὅτοι μηδὲν ἀγάλας ὅλας ἐκπολιτευομένας σκέποντες. ἡ Βενδὶς ἢ αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις ὁμοίως, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄπις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὲν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τ' κυνοπρόσωπον τοῦτον ἀσθημιζειν μᾶλλον τ' αἰγύπλιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντ@; Ερ. ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν ὦ σεσοφισμένε, χαλκεῖον ὁ Λύσιππ@, καὶ θαλῆν ἐποίησεν σὺν ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσίον. ὅτ@ ἢ, ὅλοις

aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μεζόμοις πλουσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεστηκότος, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις σοῦ πλουσιώτερος ἔστιν, ἀφαιρεθήσεταί σε. Ἀφρ. σκοπεῖν ὦ Ἑρμῆ, καὶμὲ λευκὸν, ἐν τοῖς προεδρίοις τὸν καθῆζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσον γε ὦ Ἀφροδίτη καὶμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰ μὴ παίνυ λημῶ, λίθου ἐκ λευκῆς πεντέλης εἶναί μοι λιθοτομηθεῖσα. εἶτα δόξαι σοι Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παραδοῦναι. Ἀφρο. καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρίξομεν, ὃς ἐκ κεφαλῆς τοῦ μεν ψευδῶν χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγει. Ερ. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον σὺν τοῖς ζωγράφοις τὸν κεφαλήν μου, ἀπεστεφανωμένον μὲν ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κιθάρας τὰ κεφάλαια συλημένον. ὥστε ἀγαπᾶ ἐκ σύ, μὴ παίνυ σὲ τῆ ἡλικᾶ συγκλησιάζεσθαι. Κολοσσός. ἐμοὶ δ' τίς ἂν ἐρίσαι τολμήσειεν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δὲ μὴ ὑπερφύσαι, μηδὲ ὑπὲρ μέτρον οἱ Ῥόδιοι κατασκευάσασθαί με ἠξίωσαν, λέγω δ' ἵνα τηλίκος μηδὲ, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσωσαν. ὥστε ἀναλογισαμένῳ πολυτελίστερος ἂν νομίζοιμι. καὶ ὡσθένειαν ἡ τέχνη, καὶ τὴν ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐκ μεγέθους τοσούτου. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γὰρ ἐμοὶ γῦν ἐκ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' λογιζοίμην ἀφ' ὁπόσων τελάντων κεχάλκωται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἂν εἴη. Ζ. τί γὰρ ἐδεῖ παρεῖναι ἐκ τοῦτον ἐλέγξοντα τὴν τοῦ ἄλ-

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis confessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisa, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, directa ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interfis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικόν] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon divisérat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζευγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λων μικρότητα, καὶ συνοχλήσουσα τὴν καθέδραν; τάλλα ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ ἐστὶν ὅπως μάλιστα προλαμπτέον εἰ τῶν χρυσῶν πῶς ἂν ἐς προσδράσεις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνον καθέζοιο, τὴν πύκα ὅλην γατέρμα τῶν πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην συγκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τὸ σωεδρίῳ. Ερ. ἰδὲ πάλιν ἄλλο δύσλυσιν ἐστὶ τοῦτο. χαλκὼ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐσὸν ἐστὶ τέχνης τῆς αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγεθος, ὁμοίως τὰ ἐς γένος, ἅπαν δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος ἀστοὶ, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν πρωκαθεδεῖται; φιλονεικῆσαι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Διατείνομαι ὦ Ἑρμῆ, πάλαι δέον συγκλησιάζειν. ὥστε νῦν μὲν ἀναμιξ καθιζόντων, ἔνθα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δὲ ἀποδείσεται τοῦτο τὸ τῶν συγκλησία. καίτοι εἴσομαι τότε ἤν τινα χρὴ ποιήσασθαι τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς θορυβοῦσι τὰ κρέα, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες Δημοκράτη. πῶς τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; πῶς αἱ ἑκατόμβαι; κρέα τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξωνελέγησαν, τὰς λῆρος τούτους ἀφέντες. Ερ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δὲ, ὁ πολύγλωσσος εἰμι, ὥστε ἐς Σκύθας, καὶ Πέρσας, καὶ Θρᾷξι, καὶ Κελτοῖς σωιεῖν κηρύττειν. ἄμεινον δὲ οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορίσας σωπᾶν. Ζ. ἄγε τοίνυν. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγλώττοις σοι τῶν σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέποντες, τεθαμβημένοι ὅ, τι ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ'

aliorum parvitatem argueret, & seſſioni obſtaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, ſi quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima ſubſellia tenere poſſis, niſi omnibus ſit ſurgendum, ut ſolus ſedeas, omni Pnycis ſpacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, ſi prono in concilium capite, rectus concioni interſis. *Merc.* Ecce rurſus alius hic eſt modus. Ænei enim ambo eſtis, & ejuſdem artificii, utrumque Lyſippi opus: & quod maximum eſt, generis nobilitate pares, ut qui ſunt Iovis filii, Bacchus iſte, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda eſſet concio. Quare nunc promiſcuè ſedeant, ubi quiſque voluerit. Deinceps verò hiſce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque ſciam quis hac in re ordo ſit conſtituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam iſtam diſtributionem clamantes, ubi eſt nectar? ubi relicta ambroſia? ubi Hecatombæ? communia ſacrificia. *Iup.* Illis impone ſilentium Mercuri, ut nugis hiſce relictis intelligant cujus rei gratia coacti ſint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Perſis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu ſignificare & imperare ſilentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti ſunt: ita ut concionandi ſit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid ſis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ὅγε πέποιθα ὦ Ἑρμῆ, σὲν ἂν οἰκήσειμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡδύ ποτε. οἶσθα ἔπως θαῤῥαλέῳ αἰεί, καὶ μεγαλήγορι σὺ ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἄκυρον σε δημηγορῆσαι. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπειλῇς ἀνασπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτῆς ἅπασαν, τὴν σιδῆν σκείνην τὴν χρυσῆν κρεμῇς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ τέκνον, εἴτε οἶδα εἴτε ὑπὸ μεγάθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων, πολυθρυλήτου γὰρ ἂν ὁρᾶς ἡ ἐκκλησία, ἀθρόα ξυρρεῖσα τὴν γνώμην, καὶ ταράττομαί εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ γὰρ ἀληθὲς πάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ εὐθοίμιον ἅπαντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς δύσθυμός τις εἰμί. ἡ δὲ χὴ ῥᾳδίως ἔσται αὐτός. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γὰρ, ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκηκοέναι ὑφορῶνται, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀθυμιάλλεις. Ζ. βάλε γῦν ὦ Ἑρμῆ, τὸ ἐμπερακὲς σκεῦνο εὐθοίμιον ἀναῤῥαψώδησον πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θεαιναί. Ερ. ὕπαγε. ἐγὼ δὲ πρὸς ἡμᾶς εἰσπυρώντησί σοι τὰ εὐθέα. τοῦτο γὰρ εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ Φορμίωνι τὸ μέτρον, ἄφες. σὺ γὰρ, τὸν Δημοσθένους δημηγοριῶν τὸν κατὰ Φιλίππου, κόψας ἂν εἴη λοις, σωφέρει, ὀλίγα σκαλλάττων. ὅτω γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσι. Ζ. εὖ λέγεις, σωφρονῶν τινα ῥητορεύειν, καὶ ῥᾳδιουργίαν ταύτην εὐκαιρεῖν τοῖς ἀπερριμμένοις. Ερ. ἄρξομαι δ' ἐγὼ ποτε. Ἀνὴρ πολλῶν ἀνὼ ἀνδρῶν θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο ὑμῖν, ὅ, τι δή ποτ' ἄρα τοῦτό ἐστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελέγητε, ὅτι τίνων τῶν ὄντων ἔχει, εὐθυμίᾳ προθύμως

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotesceat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem alacriter

ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μονονουχὶ λέγει φαναῖς ἀφιεὶς, ὅτι τὰ παρόντων ἐρρωμένως ἀνυλλητέον ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δὲ, πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι δὴ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτὸς ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀμφιζηρεθείς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. ἔστι γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεος ὁ ναυκλήρου ὑποσχὼν τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηῒ ὀλίγου δεῖν ἀπολωλυίᾳ περὶ τὸ Καφηρέα, εἰσιόντες εἰς Πειραιᾶ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὴ τοὺς οἰκείους, ὑμεῖς μὲ, ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπητε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ, οὐδέπω γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς θερμαινησόμενος τὸ δειλινὸν εἰς κεραμεικὸν, σὺν οἷς ἅμα τῷ Μνησιθέῳ τὴν μικρολογίαν, ὃς ἑκκαίδεκα θεοὺς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, γέροντα κἀκεῖνον, ἤδη δὲ κρουζῶντα. καὶ λιβανωτὸν γοῦν ὅσους τέτταρας, εὖ μάλα σύρραπτον ὄντας, ὡς αὐτῷ ἀποσβεσθῆναι τὸν ἄνθρακα, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφρανέσθαι τοῦ καπνοῦ δυνηθῆναι. καὶ ταῦτα, ἐκκαίοντος ὅλας ἑκατόμβας ὑποσχόμενον, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσφέροιτο τῷ σκοπέλῳ, καὶ αὐτὸς ἦν τῶν ἐρμάτων. ἐπὶ δὲ τούτοις σὺν οἷς, γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεστηκότα. εἶδες μὲ, ἔνδον σὺ αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολλοὺς δὲ, καὶ σὺ τοῦ ὑπαίθρου. καί τινας βοῶντας, καὶ διαπληττομένους, ἐπὶ τῶν ὠνίων καθημένους. εἰκάσας δὲ ὅστις ἦν, φιλοσόφους εἶναι τῶν ἐριστικῶν τινων, ἐβουλήθην ἐπιστὰς, ἀκοῦσαί αὐτῶν ὅ, τι ἐροῦσι. καὶ ἔτυχον γὰρ ἐφέλκων τὸ παχεῖαν ἀποδεδεγμένος, κατακαλύψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἐκείνου τρόπου, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισπασάμενος,

criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter susciпiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque fumis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: plerosque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

μὴ μείλαε ἐφύκειν φιλοσόφῳ. καὶ δὴ διαγκωνισάμενος τοὺς πολλοὺς εἰσέχωρουν ἀγνοούμενος ὑπ' αὐτῶν. εὗρισκον γὰρ τὸν ἐπικέρδειον Δάμιν, τὸν ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν σπουδαῖον, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάνυ ἐριζόντας, ὁ γὰρ Τιμοκλῆς, ὡς ἐώρα, καὶ τῷ φωνῇ ἤδη ἐχρῆτο ὑπὲρ τὸ βοᾶν. ὁ Δάμις γὰρ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ὧν γὰρ περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν κατηγορῶν Δάμις, ὅτι φρονεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τὰ ἀνθρώπινα, ὅτι ἐπισκοπεῖν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄλλο, ἢ μὴ γὰρ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγειν. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδυώκει. καὶ ἦσαν τινες, οἳ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφρόνει ἐν ὑπερβολῇ, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάνυ σφόδρα συνηγορίζοι, τῷ ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐξηγούμεθα, καὶ ἀφαιτίλογα ἐκφέρομεν. καὶ εἴ γε μή τινας ἐν αὐτοῖς τοὺς ἐπαινοῦντας. πλὴν σκιαμαχεῖ γὰρ ἤδη, καὶ πονήρως ἐφάνη, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπε. σωεὶς δ' ἐγὼ τὸ κινδυνῶδες μόνον, τῷ τάχα σκέλδοσι δειχθεῖσιν, ἀφαλῶς τῷ σωτηρίᾳ. ἀπῆλθον ὧν, εἰς τὴν ὑστεραίαν συνθέμενοι εἰς πόλιν ἐπιξελθόντας τὸ σκέμμα. κἀγὼ παρομοιωθεὶς τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μὲν ἔξω ἀπόντων οἴκαδε παρ' αὐτοῖς, ἐπαινόντων τὸν Δάμιδος, καὶ ἤδη ᾠδὴ πολὺ αἱρομένων τὰ ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες φθοπτεγκωκύειν τὸ σαφὲς, ἀλλὰ σκεμφόμενοι, εἴ τι ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfulam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum tident ἐπὶ κακῷ ὑγιᾶ sic in Asin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. i. *Sardonice ridentes ajebant.* Cogn.

ελον ἐρᾶ. παῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὦ μικρᾶ ὦ θεοὶ εἰ λογίσαιθε ὡς ἡ παῦσα μὲ ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ προσόδω, οἱ ἄνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ἄρα πεισθεῖεν ἢ μὴ δὲ ὅλως θεὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄλλως; καὶ ἀγάλματα, καὶ ἄπρακα ἡμῖν ἔσται τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ὑφαιμᾷ κεκτησόμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ πανυχίδων, καὶ πομπῶν στερόμενοι. ὡς δὲ ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου κρατήσῃ μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δεξιᾷ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δᾶμις ᾖ, καταγελασθήσεται παρὰ τῶν ἀκουόντων. ὡς ἔγωγε ὁ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέποιθα, ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτόν, ἵν' μὴ ἐς τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγλίσηται. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ σὸν ἵν' νόμε, ὡς ἀνιστάμενοι, συμβουλεύσειν. Ερ. ἄκουε. σίγα. μὴ πάρυττε. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ἕως τὸ μεγαθος τῶν ἠγερμένων ἐκπεπληγμένοι ἦτε. Μω. ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἅπαντες, ὑσῶρ, καὶ ζαῖα γθύσιθε. ἐγὼ δ', εἰ μοι μὴ παῤῥησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆλος γὰρ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον παῤῥησιαζόμενος. Μω. σκοπεῖν ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τά γε [2] ἀπὸ κεφαλῆς φασίν. ἐγὼ γὰρ ἐς πάνυ ἀποτείνειν εἰς τὸ δὲ ἀμηχανίας ἐκφεύξεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐς πολλὰς τοιάτας ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν ὠφελήσεσθαι. ἐγὼ γὰρ ἐς πάνυ ἀποτείνειν εἰς τὸ δὲ ἀμηχανίας ἐκφεύξεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐς πολλὰς τοιάτας ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν ὠφελήσεσθαι

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consulterent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ἡμεῖς μὲ'] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲ'. *Marcil.*

2 Ἀπὸ καρδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bourd.*

1 Τυμ-

τῶν τὴν αὐτάρκειαν τὴν τόλμης λαμβάνοντας. καὶ μὴν τὴν ἡμῖν, ὅτι τοῦ Ἐπικούρου ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς αὐτὸς, καὶ ἀμφιδέξοις τοῦ δογμάτων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοιούτων τὸν τοῦ βίου τὴν παραχὴν, καὶ τὰς μὲ χρείας αὐτῶν, ἀμελουμένας, τὸν πόνον, καὶ νόσοις, καὶ ἐνδείαις καὶ ἀφθειρομένους. πάμπονηρος ἦν, καὶ μιαρὸς ἄνθρωπος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ ὑπερηλιτεύειν, καὶ ἐπιτάττοντος τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀνασκολοπίζομένους ἦν, καὶ [1] τυμπανιζομένους οἱόπερ τοὺς ἀδίκους. εἰκότως τινὲς τῶν ὁρώντες, ὅτι ἀμφιδέξιοι τοῖς ἡμῶν, ὡς ὄντων ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς λάβοιεν τὸν Κλῶν, μεγάλων κρίσιν καλούσης. ἢ μύθοι δηλούντων ὅτι τοῖς αὐτοῖς, εἴτε τοῖς πολεμίοις. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς ἦ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ οἱμωγὴ, καὶ Ἕλλησιν, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτι μὲν γὰρ πάλαι τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούσαντες ὅτι ἐρῶμεν, καὶ πεῖσόμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ δεσμούμεθα, καὶ σπαδίζομεν, καὶ μυρία ὅσα πεπόνθαμεν ἴσμεν, καὶ ταῦτα, μαθηταί εἰσι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως κολασθῶσι, καὶ οὐδὲν λέγω πέπεντται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς ἦ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι εἶτα, ἢ πάνυ ἀνόητοι, διελέγχοιτο τοῦτο, ἐν τοῖς φρονίμων ἡμῶν πεφυκότων, δίον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἐπ ἤνεσι, τοιαῦτα ἐξαμφιέζουσι. pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure derideront, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

1 Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Bourd.*

1 Πολ-

καί μοι σὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, ἢ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, Διονύσου, Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεισφθέντων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῆς γῆς, ὡς ἐξετάσαι τίνες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵτινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐν Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδοῦ πάρεργον ἐξέκλψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν ὠφέλουε ζῶν σύτευφαίνοις πώς τ' ὁδοῦ βαδίζοντων σφαγαῖς, τ' Σκείρωνα καὶ τ' Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τὰς ἄλλας. ἢ εἶμαι μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀνακαυθυόμενος τὰ παρ' ἐκείνοις, ἐξέπεμπε τυθεὶς τ' οἰκείου αὐτοῦ, ἱμαλικὸν ἄνθρωπον, καὶ ὠθούμενον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφρόντισας ἂν τ' Ὑδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τ' κενταύρων ὕβρεως, καὶ παρουσίας. ἀλλ' εἰ χρὴ ταληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις ἡμῶν, καὶ κινοῖ τὰς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ῥᾴδιον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον ὠθούμενα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπὶ πισσόμεθα. ἐπειδὴ καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, αἰσθόμενοι οὐδὲν ὄφελον αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' εὐθέως καὶ ὄψῃ κεχαγελασμένους μὲ τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παύειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τ' καὶ ἐς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem; Æſculapium, aſcriptitios iſtos, cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. Ergo niſi Theſeus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obſtaret quominus viverent viatorum cædibus inſoleſcentes Sciron; Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut niſi Euryſtheus homo cùm juſtus, tum providus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factiſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curaſſes. At ſi vera profiteri oportet, ſedemus, hoc tantùm obſervantes, an aliquis ſacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ ſecundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò diſtrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint ſibi nihil prodeſſe quòd ſacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victoſque & jugulatos ab ipſis patronos hoſce noſtros. Quare noſtrarum eſſet partium talia cœpta compeſcere, & medicari, cùm ea iſti in tantum provexerint.

αὐτὰ προσαγαγόντων. Μώμῳ δὲ οὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τῶν τιμωμένων ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, καὶ τὰς θυσίας καρπουμένων. Ζ. τοῦτον μὲν ὦ θεοί, ληρεῖν ἐάσωμεν, ἀεὶ τραχὺν ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον καὶ τοῦ βουλομένου παντός. τὸ δὲ ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅπερ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τούτου σιωπῶντος. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ὑποβρύχιός εἰμι ὡς ἴστε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, καθ' ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σώζων τοὺς πλέοντας, καὶ παραπέμπων τὰ πλοῖα καὶ τοὺς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ' οὖν, μέλει γάρ μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα, φημὶ δεῖν τὸν Δᾶμιν τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τὴν ἔριν ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπέρσχῃ λέγων. φῂς γὰρ ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντας. Ζ. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιούτων ἐστίν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθουσι, τὸν μὲν, κεραυνῷ, τὸν δὲ, ξίφει, τὸν δὲ, πυρετῷ, ἢ φθόῃ, ἀποθανεῖν. ἐπεὶ εἴ μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, εἴασα ἂν οἴει τοὺς ἱεροσύλους πρῴην ἀπελθεῖν ἀκεραυνώτους ἐξ Ὀλυμπίας, δύο μου τῶν πλοκάμων ἀποκείραντας, ἓξ μνᾶς ἑκάτερον ἕλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς περιεῖδες ἂν ἐν Γεραιστῷ τὸν ἁλιέα τὸν ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρούμενόν σου τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανα-

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos sivissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κπῶ, λελυπημένοις τὸ πρόγμασιν, καὶ διδίναι τὰς ὄψεις ὁ Δάμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποκωλύσειας, τὸ ἄνδρα ἀ πεπαιδευμένον ἀντεξεταθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὕπω δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωτηρίαν τινὰ τοιαύτην ἐπινενοηκέναι ἔγωγε ὠόμην τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, γυναῖδες τὸ εὐθύμημα ὦ Ποσειδον, καὶ κομιδῇ παχὺ, ὥστε καὶ ἀπορήσειν τὸν ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀποδύντα ἀήττητος, ἀμφίλεκτον ἔτι, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. Πο. οὐκοῦν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμοὶ ὕπως ὑμῖν ἀποτεθύνεται. Ἀπολ. εἰ δὲ τοῖς νέοις, ἔτι δὲ ἀγλωττίοις, ἡμῖν ἐφέτο ὁ νόμος δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκεψιν. Μω. ἢ μὰ σκέψις ὦ Ἄπολλον, ὅτι σοὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι σκοπεῖν τὸν λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ δὲ σοὶ τὰ ἐσχάτων κινδυνεύοντες, σοὶ τὸ οὐ τοῖς νόμοις ἐξεστίας σμικρολογησόμεθα. σὺ γὰρ δὲ πάνυ ἤδη ἔννομος εἰ δημηγόρος, σοὶ παλαιὰ μὲν ἐξ ἐφήβων μελέτης, ἐγκεκραμμένος δὲ ἐς τὸ τῶν δώδεκα ληξιαρχικόν. καὶ ὀλίγα δεῖν, τὰ ἐπὶ Κρόνου βαλὼν ἦν. ὥστε μὴ μειρακιεύου σοὶ ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. καὶ τοῦτο. βαδιστέον γὰρ, καὶ δόξομεν ὅπως ἡμῖν ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα σκιφᾶσθαι τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην σὺ τὴν Ἑλικωνίδα κρήνην, καὶ μούσας συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ἐστὶ σοὶ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφιέναι, τὸν Δία δὲ. καὶ νῦν δὲ τοῦτο κελεύσῃ, τάχ' ἂν τι σὺν ἄμουσον εἴπαιμι, δίgnari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed

ἀλλὰ τὸ σὸ τοῦ Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ πάτερ. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τοὺς λόγους πάνυ ἠσκηκὼς τοὺς Στωϊκούς. ὥστε εἰ σωίοιεν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ πολλοῖς τῶν νέων, καὶ μισθοὺς σὺν ἐλάττοσιν ἐπὶ τούτῳ συνέλεγε, σφόδρα πλουσίως ἂν, ὁπόσων ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγοιτο. νῦν πλήθει μὲν ἁπλῶς πλουσιώτατός ἐστιν, καὶ τῷ φωνὴν ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὅτι μάλιστα ὀφλισκάνειν διὰ τοῦτο νῦν παῖς σωφρονίας, ἢ σωφέρων, ἀλλὰ βαπτιζόμενος, καὶ τυραννούμενος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἀστὸς ἔχων, καὶ καλλιλήμοσιν ἐπιδείκνυσθαι βούληται, σωφέρειαν μὲν γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἰέναι ἐᾷς ἐστι, καὶ λεπτογνώμων, ὡς φασὶ οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λίαν δὲ, καὶ ἑρμωδιῶν, ὑπὸ ἀσθενείας διαφθείρει αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. οὐκ ἀποσαφῶν δὲ, πολύπλοκος. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα φθέγγεται, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τοῖς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἰεῖ, ἃ σωίεντες, καταγελᾶσιν αὐτοῦ. δεῖ γὰρ οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τότε μάλιστα ποιεῖσθαι πολλὴν τὴν εὐκαιρίαν, ὡς συνίσασιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τοὺς σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο σὺ τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὤν, καὶ σκιφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλου δεομένους Πυθίου τοῦ ἐξηγήσοντος αὐτῶν. ἀπορῶ τί ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύσω; πῶς ἂν ποιήσαιμι δὲ Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωπήσομαι ὦ Μῶμε, εἰ πως δυνηθείημεν αὐτῷ συμβοηθῆσαι ἄλλον τινὰ δεινὸν τὰ

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum privatim apud discipulos differit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursùs etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, cum irrident. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

των ἐρωτᾷ καὶ ἀξίων, ἄφρ' ἂν σκεῖνο σὺ μηδὲν εἰς ὑποβάλῃ. Μω. ἀληθέστατον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἴρηκας, ἐπὶ παιδαγωγὸν τινὸς δεόμενον, συνήγορον ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων παρασκευαζόμενον, ἐμπλησόμενον πρὸς τὰς παρῴνας, ἄφρ' ἂν δικῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τὰ μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸν δὲ ὑποκριτὴν ἀφορμῶμεν, ἵνα πρὸς τὸν ἐκείνῳ ὑποφάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸν ὑποκριτὴν δέ, ῥηθρεύειν, ἵνα αὐτὸν ἴσως συνιέντα ὁ, τι ἀκούσεται. τοῦτα πῶς ἂ μάλως ἂν εἴη τῷ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μόνῳ, ἄλλως ἐπινοήσομεν. σὺ δὲ θαυμάσῃς, φῄς γὰρ ἐμοῦ εἶναι, καὶ μικρὸν σὸν ὀλίγως ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξελίξας, ἄγε μοι τὸν πλοῦτον χρυσοῦ ποτ' εἰληφέναι, τί σὸν ἐπιδείξω ἡμῖν τέχνῃ καὶ ὀργάνῳ τῷ τέχνῃ, προεισπνέων ὁπάτερον τὸ σοφιστὴν κρατήσαι λέγων; οἶσθα γάρ που καὶ τὸ ἀποβησόμενον, μάλιστ' ἂν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δυνατὸν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδα ἡμῖν παρόντα; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸ ἔλεγχον, σὺ τῷ σεμνῷ ἐχόμενον. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρόντος τοῦ συνηθάντη τούτῳ ἀφορμᾶς, ἀλλαχόθεν, καὶ χλιαίνειν τὰ σὰ, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ κείμενα, ὡς εἰμὴ ἔχοις ταῦτα, στερισόμενόν σε τῆς τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔοικεν. ὅμως δέ, καὶ ὅτῳ γνώμης ἐκείνων, καὶ ἀσκοῦντι πειράσομαι ἀφελεῖν ὁποτέρου τὸ κράτος ἔσται. ἀναδείξατε δέ, εἰ μὴ ἔμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ σωκηρύκου ἐν αὐτοῖς,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vateses, eventum nosti. *Apol.* Qui hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, résque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

πρὸ ἐμπλεώσεως διόρθωσε, καὶ γὰρ σὰρκα ἄσπιλα κρίει, ἢ χελώνη νυῦ ἐν Λυδίᾳ ἕψεται. ἀλλὰ οἶσθα ἤδη ὅτου ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ πάτερ; ὡς πρὶ γε ἐκεῖ ἦν χρησμὸς, πάσας ἤδη φοβεροῦ. ἡ χρόα, τετραμμένη αἱ ὀφθαλμοὶ, ἀδιφορεῖς κόμη, ἀνασεσαλμένη. κίνημα, ταραττόμενος. καὶ ὅλως, καθ' ὅλου πάντα, καὶ φρενώδη, καὶ μυστικά. Απολ.

Κίκλοπες μακυλιπόλεις τάδε ἠσφάλιστο
Λ' πόλλωνος.

Ἀμφ' ἔριδος κρυερῆς; τίνι ἀνέρες ἐστήκατε
Ὀξυβόαις, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκινοῖσι.

[1] Πολλὰ γὰρ ἴνδα ἐς ἴνδα μάθε ἐτέρωσε κλιθῆναι,
Ταρφέα ἄκρα κόρυμβα κορυσσάμενα στόμασιν ἐχθρὰ.
Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκέος ἀρπὴ,
Δὴ τότε λοίδιον ὄμβρον φόβοι κλάγξωσι κορώναι.
Νίκη δ' ἡμίονοι. ὁ δ' ὄνος, δὴ τόκος κορύσσει.

Ζ. τί τοῦτο αἰνιγμάτισας ὦ Μῶμε. καὶ μὰν ἐ χαλεπὸς πρὸς τοῦτο ποσί. πᾶσαν κορυθάνειμεν. ἀπαιτήσῃ γὰρ ἔτ' ἐλαφρὸν. Μω. καὶ πῶς δυνατὸν ὦ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σαφεῖ, καὶ ὡσθήλῳ τῷ χρησμῷ; Ζ. ἀκοῦν ἤδη ἐμοῦ ἑρμηνεύοις ἂν αὐτὸν ἔ, π ἐ λέγει. Μω. πάνυ ὡσθήλως. ἵνα μὲν νῦν ἡμῖν Θεμιστοκλείας διήσῃ. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑπεῖναι Δελφὸς ὅδε, ὑμᾶς ἢ ὄνους κορυθαλίους τὰ Διὸς, καὶ ἡμιόνους, τοὺς πισσοῦντας αὐτῷ, ἀλλ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν ἴχνος. Η φρενιᾶς. ἐγὼ γὰρ ὦ πάτερ, εἰ ἐ μέτοικός εἰμι, ἀλλ' ἀκτήμονος patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re fit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe faticani gens divûm oracula Phœbi,
Lite super dura, quam constituêre Sophistæ:
Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.
Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,
Summa quidem spissa terrent aplustria stiva,
Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,
Imbrifera clangent cornices ultima: vincent
Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quì non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

1 Πολλὰ γὰρ ἴνδα μάθε] Πολλὰ γὰρ ἴνδα ἐς ἴνδα μάθε. *Mascil.*

σω ὅμως τὰ δικαῖα μοι εἰπεῖν. ὁ πότνιε γὰρ ἤδη συνελθόντες ἀμφίλεγονται, τίνικα οὖν, ἢν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ἐπάρχῃ, ἐάσωμεν αὐτοὺς περὶ τῆς συνουσίας ὑπὲρ ἡμῶν. ἢν δέ τι ἐπιρρέῃον ἀπόβαίνῃ, τότε ἤδη τῷ σοὶ αὐτῷ ἔγωγε εἰ δοκεῖ, ἀμφίστιος, ἐμβαλὼν τὴν Δάμιδι, ὡς μὴ κακόβρωτος ὦν, ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. Μω. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρρικον τοῦτο εἴρηκας, καὶ δεινῶς βοιώπιον, ξυναπολέσαι ἐπὶ πονηρὰ τοσούτους. καὶ σοφίσπ τῷ σοὶ, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγίρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἐπὶ ῥητορεύσειεν, τῷ μεγίστῳ εἰς τοὺς λόγους ὑποθέσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μέν σοι, δυνατὸν ἰὼ πρᾶξαι τοιοῦτο. ἀφ' ὅ γ' ἂν θεὸς γένησαι, μεμαθήκεις οἶμαι ὡς οὐ μοῖραι μόναι τὰ τοιαῦτα δυνάνται. ἡμεῖς γ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ἡφ. οὐκοῦν ὁπότε τὸ λέοντα, ἢ τὸν ὕδραν ἐφόνευον, αἱ μοῖραι δὲ ἐμοὶ συνῆσαν ἕπεσθαι; Ζ. καὶ μάλα. Ἡρα. καὶ νῦν ἰὼ τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ, ἢ τὸν ναὸν συλῶν μου τὸ νεὼ, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, οὐ μὴ τοῖς μοίραις πάλαι δεδογμένον ἦ, σὺν ἐπιβλέψω αὐτόν; Ζ. ἀδιαφῶς. Ἡρα. σὺκοῦν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρρικός εἰμι, τὸν σκάφιον, σκάφιον λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὸν χαίρειν φράσας τοῖς σὺν τῷδε πομπαῖς, καὶ κίσσῃ, καὶ ἱερείων αἵματι, κάτειμι εἰς τὸ ἄδου, ὅπου μοι ζυμνὸν ἔχωγε τὸ τέῤῥον, κἂν τὰ ἐδώλια φοβηθήσεται τὼ ἐμὲ πεφοβημένων θεῶν. Ζ. εὖγε. Οἰκοθεν ὁ μάρτυς.

meam ſententiam exponere verebor. Cùm jam ad diſputandum convenerint, tunc ſi ſuperet Timocles, diſputationem procedere ſinamus. Sin res ſecus ceſſerit, tunc ego ſi videtur concuſſam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos inſoleſcat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum conſilium propoſuiſti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapſis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didiciſſe, res hujuſmodi duntaxat in poteſtate Parcarum eſſe ſitas: earum eſſe nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc ſiquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut ſtatuam ſubvertendo, niſi id olim decreverint Parcæ, ipſum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ ſentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, ruſticus ſum qui ligonem, ligonem voco. Si res veſtræ ſic ſe habent: honoribus, nidore, & ſacrificiorum ſanguine longum valere juſſis, in orcum deſcendam, ubi me nudum arcum habentem: ſaltem mortuorum umbræ pertimeſcent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, teſtem, quod

1 Οἰκοθεν ὁ μάρτυς] *Teſtis domeſticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi ſunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 An-

ὁ μάντις φασίν. ἀπίσωσας γὰρ τὸ Δαμισὶ τοῦτο εἰπεῖν ὑποβάλων. ἀλλὰ τίς ὁ σπουδῇ ὡσοισὶν ἔτος ἐστίν, ὁ χαλκεῦς, ὁ εὐχρωμος, ὁ δύπερ ἐγχαρ, ὁ δρχαῖος τῷ ἀνάθεσιν τὸ νόμης; μᾶλλον δὲ ὁ σὺς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφὸς ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ δῆθα τῶν Ποικίλων. πῶς γὰρ ἀναπέπλησαι, ὁ σημέρα ἀναπλαττόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, δρομεῖς ἡμῖν ἀφίξαι; ἦπου τι σὺ γῆς νεώτερον ἀπαγγελεῖς; Ἑρμαγ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τ' ἀπειλὰς δεδόρκοτ. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἐς ἄλλο ἡμᾶς ἐπανισταμένον λέληθεν. Ἑρμαγ. ἐπὶ χαλκοῦ μὲ ἄρδ' χαλκευτῶν ὑποστιλβοντα τέρετρον τι, καὶ μεταφρένιον. δορὰξ δέ μοι γάλεος ἀμφὶ σώματι πλασθεῖς, παρηόρτο μιμηλῇ τῇ τίχνῃ, σφραιδὰ χαλκῆ πᾶσα συνταρμοῦσα. ὁρῶ δ' ὅλον στίχον ἅμα πάντας δύο ὠχρὸς κεκραμένους, συγμόχθους σοφισμάτων, Δάμιν τε, καὶ. Ζ. παύσω ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, στραγῳδῶν. οἶδα γὰρ ἃς πάλαι λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐτοῖς ἡ ἔρις. Ἑρμαγ. ὑδήπω, ἀλλ' οἱ ἐκ προβολισμοῖς ἔτι ἥσυχοι, ἀπροφυδιώντες ἀλλήλοις, πόρρωθεν ποθὲν λοιδορούμενοι. Ζ. τί δ' ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκροάσας ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὥστ' ἀφαιρεῖσθαι αἰ ὥραι τὸ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγεσθαι τὰ νέφη, ἀναπετασθήσεσθαι τὰς πύλας δ' οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ἴσως τὸ πλῆθος ἐπὶ τῷ ἀκροάσασθαι ἀπτήκασιν. ὁ δ' Τιμοκλῆς ἔτος, ὁ πάππος μοι δρόσος ὑποτρέμων, καὶ ταραττόμενος. ἀπολεῖ πάντα ὄντως τήμερον. δῆλος γὰρ ἔσι καὶ ἀπαράσκευος τῷ Δαμισὶ διωκησόμενος. ἀλλ' ἐπεὶ ἡμῖν διωκητέον, σύχαμεν quòd Timocles iste trepidat & turquod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nescimus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus, Ac perque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in vesitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῶ σιγῇ, ἐφ' ἡμῖν ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῄς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ δ' ἐπιτροπεύειν τ' ἀνθρώποις; Δα. ὄκ. ἀλλὰ σὺ ἐπέρου λάκερνάι μοι, ὦ πῦ λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτούς. Τιμ. ὤμοσα, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ λάκερνα. Δα. ὄμεινον, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲν παραπολὺ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ σώφρονέστερον τραχυίστερ. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ τὴν βλασφημίαν. σὺ γὰρ τοῦτο σοι, τὸ κρεῖττον. ὡς τἄλλα, ἴχθυσι σε λέπαρνοι, ἐπισμίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἂν λάκερναίμην σοι ἑτέρου. Δα. σκέψαι ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. ἐρώτησας γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, εἰ δοκοῦσί σοι ὦ κακόδαιμον, θεοὶ εἶναι; Δα. ἔγωμαι. Τιμ. τί φῄς; ἀπροσόπτως ἂν τοῦτο πάνυ; Δα. ναί. Τιμ. ἐπὶ τοῦτο πῦ ἂν δοκεῖ ἡ τῶν ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὅ. Τιμ. παντὸς δ' εἰκὸς φέρεσθαι ἀλόγως τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι τοῦτο ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ κατάλιθοι εἰσὶ τ' ἀλιτήριον; Δα. τί τὰς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τ' θεῶν, καὶ ταῦτα, οἱ εἶναι αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἵ γε οὐδὲν δεινὸν ἀκροώμενοί με πάλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσι. Τιμ. ἀκούσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούσι. καί σε μισῶσι πάντα χρόνον ὑπερ. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι χαλεπὸν ἀγάσθειεν ἐπ' ἐμὲ τοσαῦτα ὡς φῂς ἀτάλμους ἔχοντες, καὶ τὰ οὐ τῆ κόσμῳ ἀπείρα τοσοῦτον ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥστε οὐδέ σε πω ἠμύναντο ὧν ἐπορκεῖς ἀεί. καὶ τ' ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἐ αὐτὸς

pro ipso faciamus nobiscum, ne Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate respondе. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra mè vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζωμεν δοκεῖ τὸ συγκείμενον. καίτοι ἔχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλον ἐπίδειξιν τῶν ἑαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάσθη, ἢ σὲ κεκηνὸν, καὶ οὐκ ἐπιτρέψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσι κεκλημωμένοι ὑπὲρ τῶν Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἐγὼ γὰρ αὐτοῖς σπουδαῖος εἶναι παρ' αὐτοὺς εἰσὶ δαῖτας, καὶ ἀνεπαγγέλτως οἶσθα. Τιμ. τί φῶς τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἴποιμι ὦ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπιδεῖξαι οἴεσθε προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις με ἔπεισεν τῶν γιγνομένων ἅπαντα, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη τε ταὐτὰ, καὶ ἄρσεσι τεκνοποιήματα, καὶ φυτῶν φυτεύματα, καὶ ζῶα γεννήματα, καὶ αὐτὰ πάντα ὅσαις ἐμηχάνησε κατασκευάσματα, ὡς τρέφεσθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ νοεῖν, καὶ βαδίζειν, καὶ πτεπαίνεσθαι, καὶ συνθετικεῖν. τὰ τοῦτα πάντα προνοίας ἔργα εἶναί μοι δοκεῖ. Δα. αὐτὸ τοῦτο τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σπουδαρπάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτα ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐγὼ οὖς. ὁ μὲν αὐτίκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ τάχ' τινὰ προμηθείας αὐτὰ γίγνεσθαι. ἴσως γὰρ ἕτερα ἄλλως ἐξεύρηται, καὶ ὁμοίως, καὶ κατὰ ταὐτὰ συνίστασθαι. σὺ δὲ, τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. εἶπε δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὲ, ὁποῖά ἐστι, κατασκευάσματα, καὶ ἐπαινέσαι, οἰόμενος δεῖν ἐπιδείξειν ταῦτα εἶναι, ἃ ἐκ προνοίας ἀλλήλοις αὐτῶν ἔκκειται. ὥστε κατὰ τὸ κωμικὸν, τυφλὸν μὲν, ὑποφλύαρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι ἐκ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἐπιδείξεως. ὁμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione crediderit Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodemque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nuncque similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

σ' ἂν ἐρῶ. λάπερναι γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γεγενῆσθαι; Δα. καὶ μάλα. Τί. σὺ δὲ ἐκείνῳ ἐπίστευε, τῷ πρώτιστα τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δα. ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον γεγενῆσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δ' ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὔτ' ἐκεῖνον, οὔτε ἄλλον ποιητὴν ἡδέως. ὅτι γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴομαι, ἀλλὰ μὴ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας. καὶ διὰ τοῦτο, μίτροις τε κατεδεσμένοι. καὶ μύθοις κεκηληκόσι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ πρᾶξαι μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπίστευσε τῷ Ὁμήρῳ. ἔρχοις δὲ Διὸς λέγειν, ὡς ἐπιβάλλουσι σωθῆναι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸν Βελλέρεω ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ γεγονὸς μόρμον, ἐπεπίδησ ἂν ἡμῖν ὁ βέλεσι Ζεὺς, σωσαρπασθείς. ἀνθ' ὧν ἐκ ἀπεμνημονεύουν τῇ Θέτιδι τῶν δύεργεσίων, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἁπθανοῖεν. ὁρᾷς; ἀδυνάσθη γὰρ ἰδὼν αὐτὸν κεραυνὸν ἐμβαλόντα, καὶ φλέξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνὰ δὲ ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ σκεπτέον σοι μάλιστα εἰς τὸν πίστιν ἐπαγόμενος ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἕτερος τὸν Ἄρεα θεῶν τῶν, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσει. μὴ μικρὸν δὲ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀναμὶξ ἄρρενές τε, καὶ θήλεια. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα κατεγωνίζετο, ἅτε ἐκ πεπονηκότα οἱμαι ὑπὸ τραυμάτων, ὁ δὲ Διομήδης εἴληφε. [1] Λητοῖ δ' ἀντίος ἦεν ἰοχέαιρα Ἐρμῆς. ἢ τὰ δεῖ

dicam, ac reſponde. Homerus videtur tibi fuiſſe poëta præſtantiſſimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipſi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuiſſe poëtam omnes tibi confitebuntur: ſed veracem rerum hujuſmodi teſtem, neque illum, neque alium ullum poëtam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: ſed demulcere auditores intendunt. Propterea verſibus occinunt, fabulis perſonant, omnia denique delectandi cauſa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibuſnam Homeri dictis potiſſimùm ad hoc credendum ſis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per inſidias ipſum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac niſi Briareum accerſiviſſet Thetis, facinus miſerata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuiſſet vinculis obſtrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immiſſo fallaci ſomnio, quòd multi morerentur Græci. Videſ-ne? Non enim poterat immiſſo fulmine Agamemnonem ipſum comburere, niſi deceptor videretur. An illa te potiſſimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ juſſu Martem. Aliquanto verò pòſt congreſſi Dii ſingulari certamine promiſcuè cùm maſculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem ſuperat. Contra Latonam ſtabat Cyllenia proles. An quæ

[1] Λητοῖ δ' ἀντίος] Iliad. xx. *Mattei.*

ἡ Ἀριπριδὸς σοι πῶμα ἔδοξεν, ὡς ἐκεῖνη μεμψιμοιρῆσαι, ἠγανάκτησεν, ὁ κληθῆσαι ἐφ' ἑστίασιν τοῦ Οἰνέως. ἢ ἀφῆκέ τι, σοῦ πινα ὑστερουμένη, καὶ ἀνυπόστατον τῷ ἀλκῷ ἐπαφεῖναι ἐπὶ τῷ χείρονι αὐτῆ. ἆρα ἐπὶ τοιούτοις λίαν σε Ὄμηρος πέπεικε; Z. βαθεῖ. ἠλίθιον ὦ ἵνα ἀσθένησε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὴν Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, λαμπρόν ἔοικε. δεδιέγνω, καὶ ὑποτρομεῖ, καὶ δῆλός ἐστιν ἀμφορεὺς ὢν τῶν ἀγαθῶν. καὶ ἤδη περιβλέπει οἱ περιπόλοι, ἀποδράσεται. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιές, ὁπότε σωτῆς ἀναβιβασάμενος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δεικνὺς σώζοντας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνδρῶν, τοὺς πονηροὺς δ', καὶ τῶν ἀσεβεστάτων δὲ, ἐπιτρέβοντας; Δα. ἀλλ' ὦ γυναικότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, οἱ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θατέρου, ἢ τοὺς Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἠγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ ὠθούμενα τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ προσωπίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἆλλ', ὡς ἐκεῖνοι σεμνύνουσι τὴν τραγῳδίαν, ὅτῳ ἐ γελοιότατον οἶμαι. ἰτέα καθ' ἑαυτὸν ὁπότε ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπεισχύσας τῇ χρείᾳ, τὰ θαυμάσια τὰ δεκοῦσα οἱ λέγῃ αὐτῇ ποτε παρῄσομεν,

Ὁρᾷς τὸ ὑψὲ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. ἀσπιδοπετοκλὴς appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψάσπιδα nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γλῶ πίεις ἔχειν ὑγιᾶς ὡ ἀγκάλας,
Τῶτον νόμιζε Ζῆνα. τόνδ' ἡγοῦ θεόν.
καὶ πάλιν.
Ζεὺς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς. ὡ γὰρ οἶδα, πολλὰ λόγῳ κλύων. καὶ τὰ τοιαῦτα. Τιμ. σὺκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξηπατῆσθαι, θεοὺς νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεες, ὅτι μὲ ὑπέμνησας τῶ κῦ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μάλιστα σοφίδιος ἂν, ὡς γε οἶδεν βέλτιστος ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ πλάνη, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκη θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Σαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήνῃ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φάλητι. καὶ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ· καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, κρίνει μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίτης μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πελουσιώτης δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἶβις, ἢ κροκόδειλος. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἐπὶ κῦ κώμῃς, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ καθ' ἑκάστους οἰκοῦσιν, ἄπιρος. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίσεια. καὶ ἄλλοις, ποτήριον κεραμεοῦν, ἢ τρύβλιον. πῶς οὖν ὑγιέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεες; Μω. οὐκ ἔλεγον ὦ θεοί, πάντα ἥξειν εἰς τὴμφανές, καὶ ἀκριβῶς ἐξεταθήσεσθαι; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπιείμενος ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε πειράσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ὡς τὸν ποσὶ κίνδυνον ἀφ' ὑμῶν ἀμυνόμενος. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρησμῳδὰς, καὶ προμηθεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργου ἂν εἴησαν, ὦ θεῶν,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.
Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.
Et rursus.
Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.
Et id genus.
Tim. Proinde omnes homines genteſque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in mentem mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorun-

καὶ τῶν ἀφνείας τ' ἐκείνων; Δα. σύμπαντ' ἀκήκοα, πλὴν τῶν χρησμῶν, ἐπεὶ ἱρίσμηκά σε, τίνος αὐτῶν μέλλοις μεμπτὸς ἀξιοῦς. ἆρ' ἐκείνης, ἣν τῷ λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀμφοῖν ἀμφίκυρος ἦλθ', καὶ διπρόσωπος, καὶ εἴσι τῶν ἑρμῶν ἴντοι, διττοὶ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὁμοῖοι, καὶ ὡς ἐπίπαν ἂν αὐτῶν μέρος ἐπισκοπῇς. ἢ τὴν μῶλωπα, ὃν Κροῖσος ἤλασε τὸν Κῦλον, τὴν αὐτὴν δηλοῖ, ἢ τὴν Κύρου κατάλυσιν. καίτοι ὀλίγων πελάσαντα ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὄλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τῶν ἔπος ἐπείσθη. Μω. αὐτά τε ἃ νῦν ἀνὴρ διεξέρχεται, λέγω, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιστα. πῶς ἐμὸς ἡμῖν κιθαρῳδὸς; ἀπολλύμενα αὐτοῦ κατάληψιν ἐποιήσατο τῶνδε. Ζ. σὺ δ' ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε, ἐν τῷ καιρῷ νῦν ἐπολεμῶν. Τιμ. ἔγ' οἶα ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, κοπτῇ τὰ ἴδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀναπίπτων τὸν λόγον, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. ὦ παῖδες ἴσχεσθε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλες. τί γὰρ ἂν δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γένοιτο, εἰ θυμιαμάτων, καὶ ὀδμὰς μεταὶ εἶσι; τοὺς δὲ τοῦ θεοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπῖδοι, ἐν βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀναστραφέντας, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος ὠκχεμένη ἔχαιρε. Ζ. τοῦτ' ἐκεῖνο ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπηχεῖ ὡς θυμιάσεται ἡδέως ἀνὴρ φειδίτης, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παρρησιάζεται, καὶ κρατῆς ἐξεῖης, ὅστ' ἄπιθι, ὃς τε ἔνει. Μω. καὶ μὴν ὀλίγους ἂν ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναλύσεις εὐρεῖς ἐν ἡμῖν. καὶ νῦν τάχα σοῦσιν ὁ ἄνθρωπος, ἀκούειν δ' ἔστ' κρυφαίων τινός. Τι. τίνι βροντῶντος αὐτὸν δ' Διὸς ἀκούεις ὁ πομπὸς Δάμι; Δα. καὶ πῶς ὁ πάλαι βροντᾶς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; ἢ ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δ' ἂν

eorundemque providentiæ? *Dam.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias sceleratè Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, lovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis,

ἄμεινον εἰδώς, σαπῆναι ποτὲ ἐπὶ τῶν θεῶν ἀφιγμένον. ἐπεὶ οἵ γε ὑπὸ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, παρόν που κεῖθι δείκνυσθαι, καὶ φάλαν ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ἂν ὁ Ζεύς, πεπνευκὼς πάλαι. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῦ ἠπιστάμην ἤδη τὸν ἄνθρωπον. τί δ' ἐν ᾧ Ζεῦ, ὠχρίακας ἡμῖν, καὶ συγκροπεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; δεδιέναι χρὴ, καὶ τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκούσιοί σ' ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγῃ δεδεμένους ἀπαδησόμενον τῶν Δάμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, δεδιὼς, σειρὴν χρυσείαν καθεὶς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κατὰ γαίης ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καθάρσιε, πώποτε ὤφθη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. σὲ δὲ ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέττοντες; σανδάρια ἦ εἷς τις ἐφεσῶς, καὶ ἕωσζε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, σὲ δὲ ἂν ἔταλε, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἰόμενος, καὶ ἀνηγμένον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐμφρόνως τῷ ὄντι διελογίσω. ἀλλ' ὦ φιλτατε Τιμόκλεις, τὸ μὲ κυβερνήτην οἰκεῖον εἶδος ἂν, ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦν, καὶ ὡς ἐκ μικροῦ διασῳζόμενον, καὶ σωτήριον τοῖς ναύταις. ἀλυσιτελὲς δὲ, ἀδὲ ἄλογον ἀδὲν τὸ εἶχεν ἡ ναῦς ὁ μὴ χρειώδες ἦν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηὶ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συναυτῶν αὐτῷ, ἀδὲν ὀλόγως, ἀδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διαθέτησιν. ἀλλ' ὁ μὲ σοφὸν, cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non ampliùs tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

αἱ τύχαι εἰς τὴν ἀρόμβιλον λαμπάτατον. οἱ πόδες δ', εἰς τὴν πρῷραν ἀμφίτροποι. καὶ χρυσοῦ μὲν αἱ ἄγκυραι ἐνίοτε. ὁ χηνίσκος δ', μολιβδοῦς. καὶ τὰ μὲν ὕφαλα, καλλίγραφα. τὰ δ' ἔξαλα τῶν νεῶν, ἄμορφα. καὶ αὐτῶν δ' τῶν ναυτῶν ἴδοις ἂν τὸν μὲν, ἀργὸν, καὶ ἄστοχον, καὶ ἄπλημον πρὸς τὰ ἔργα, δημοτελέστερον, ἢ τερμοτελέστερον. τὸν δ', καλλιηβολυμβῆσαί τε, ἄσειστον, καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπηδῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τὸ χρησίμως ἔχειν, μᾶλλον τοῦτον αὐτλεῖν προτέρως ἀγαθόν. τὰ δ' αὐτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιβατῶν. μαστιγίαν μὲν ἕνα, ἐν πρῳρησίᾳ, πρῶτον τὸν κυβερνήτην καθήμενον, καὶ ἡγεμονεύοντα. καὶ ἄλλον κίνδυνον, ἢ πατροκτόνον, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερημένον, καὶ τὰ ἄκρα τῶν νεῶν κατειληφότα. χαλεπὸν δὲ πολλοὺς ἐν μυχῷ καὶ σκάφης στενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλήθειαν χειρόνων πατουμένους. ἐνόησεν γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσεν, καὶ Φωκίων, ἐπὶ τὰ ἄλφιτα ἀφορμὴ ἔχοντες, οὐδὲ ἀποτείνειν τοὺς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γομφίων τῶν σανίδων πρὸς τὸ ἄντλειν. ἐν ὅσοις δ' ἀγαθοῖς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπαλοκατατρυφῶντες, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοὺς καθαπτόμενοι, τοιαῦτα ἐν τῇ νηῒ σφ' ἐργάσεται ὦ σοφώτατε Τιμόκλεις. ἀφ' τοῦτο, αἱ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἱρεῖτο, ἐώρᾳ, καὶ διέβλεπεν ἔχοιτο, πρῶτον μὲν ὅσα ἂν ἠγνόησεν οἱ πλεῖστοι οἱ χρηστοὶ, καὶ ἅπαντες οἱ φαῦλοι τὸ ἰωπλιόντων. ἔπειτα, ἐνόησεν καὶ τὴν ἀξίαν τὰ σωτήρια ἀπονεμῆν ἂν, χείρονι τὸν τὴν ἀμείνονι τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω. τὴν πρύμνην δ', τοῖς χείροσι. καὶ συνεστίους ἔσεν ἐς ἀμείνους, καὶ συμβούλους ἐποιήσατ' ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ sunt anchoræ, cheniscus plumbeus: & navis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cujusque utilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa navis occupantem: multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter usi sint, & sibi superiores conspuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles sapientissime. Idcirco infinita naufragia. Verùm siquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia distribueret: locum meliorem melioribus juxta se sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et convivas meliores, & consiliarios fecisset. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ θαυμαστε, ἢ τὰ πρῶρας ἐπιμελητὴς ἀπεδείδικτ' ἂν, ἢ τοίχυ ἄρχων, ἢ πάντως τὸ τ' ἄλλων. ὁ δ' ἀκηρὸς, καὶ ῥᾴθυμος, ἐπαίετ' ἂν τῷ κελωλίῳ πανίσκις τ' ἡμέρας τὴν κιφαλήν. ἆρά σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τ' νεὼς τῦτο παράδειγμα, κινδυνώδ' ἐσπεπτῶφθαι, κακῶ δ' κυβερνήτυ τυχηκός. Μο. παυλὶ μὲν ἤδη κ' ἐῶν πρὸς τὸ Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὴν ἱκλὶν φέρεται. Ζ. ἀρᾷς ἀ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ἐδὲν ἰσχυρὸς ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοῆσ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δυσκόλως πάντα ἐπαντλεῖ. Τι. σοὶ μὲν ἐπεὶ τ' νεὼς τὸ παράδειγμα δ' πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον δὴ τὴν ἱερὰν φασιν ἄγκυραν, καὶ ἐμοὶ ὀλίγα μηχανῆ λιπαρήσεις. Ζ. τί ποτ' ἄρα ἐ ἐρεῖ; Τι. ἴσθι γὰρ εἰ ἀκήλυτα ταῦτα συλλογίσομαι, καὶ εἴ πῃ σοὶ δυναθῶ σοι σφετέρψαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ ἐ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα ἐ θεοί. τί φῂς; Δα. ἦν πρότερον γελάσω εἰς κόρον, ἀποκρινοῦμαί σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ὀδὲ παύσασθ γελῶν. εἰπὲ γ' ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ αἰσθάνῃ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμενός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὸν ὄσαν. τὸ γὰρ εἶναι Θεοὺς, τῶ βωμοὺς εἶναι συνδήσας, ἰσχυρὸν ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τ' ὅρμον. ὥστ' ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τούτυ φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμεν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττῆσθ σφαπίον; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ νεοί τινα διωζόμενοι, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῶν κατέφυγας. ὥστ' ἤ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὸν, ἢ λιπαρεῖσθαι ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν τε τ' aut curanda prora, aut muri defensio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & segnis caput quotidie quinquies funè cæderetur. Quare ὁ admirande, tuum istud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum est. *Mom.* Res certè Damidi secundo flumine procedit, plenisque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ὁ Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiscitur: sed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi visum est non admodum validum, audi sacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus est? *Tim.* Videas an consentanea hæc colligam, & an ea evertere possis aliqua ratione. Si sunt aræ, sunt etiam Dii. Atqui sunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad satietatem risero, tibi respondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non sentias, tuam anchoram quantumvis sacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos esse eò quòd sunt aræ, existimas te nodum firmum fecisse. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, paciscivolo,

βαμεῖν, ὡς μηκέτι ἐξὶ τούτων ἐρίζοιμεν. Τι. εἰρωνεύῃ τοῦτο πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόλυστε, καὶ μοιχεία, καὶ κάθημερον. ἀ γὰρ ἴσμεν ἔ πω μὲν πατρὸς εἶ, τὴν δὲ μητέρα σὺ ἐπορνεύθη, ὡς ἔτ ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις ἔτ ἀμηχανίας διαφθείρεις λιχνεύεσι, καὶ ἀκολαστότατα. μὴ φεύγε δ' ἕως ἔτ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὁράκῳ ἀποθραύσω, πεμμίαφορε ὄνε. Ζ. ὁ μῶμ, γελᾶν ὦ θεοὶ, ἄπιστον. ὁ δ' ἀηδονιδὴ λοιδορούμενος, ἃ φέρων καθεζόμενος τ Δάμιν, καὶ ἐοικὼς καθέξειν αὐτὸν τῇ κεφαλῇ. ἡμεῖς δ', τί ποιοῦμεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ἀρθῶς σὰ λέγεις μοι ὁ κωμικὸς εἰρηνέναι δοκεῖ, ἡδὲν πάσχοις δεινὸν, ἂν μὴ ἀδικοῖς. τί δ' ἔτ ὑπόμνημα κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πιστεύσουσι ταῦτα, ἀπίασι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τἀναντία γιγνώσκοντες, πλείους Ε'λλήνων. ὁ πολὺς λεώς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ε'ρμῆ, τὸ δ Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχει ἐπὶ, ὃ ἐστιν ἐπὶ δ Ζωπύρου. ὥστε ἔ αὐτὸς ἐθέλομαι ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τ Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίους μοι βαβυλωνίους ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Imp.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbaricque omnes. *Imp.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperta sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collationem

quæ

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, ſomnium exponendo ſuum, Eucratis cujuſdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quæcunque vulgo ſpecioſa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & uſu & cæteris amplificato. In poſteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero ſuo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum moleſtias, curas & pericula recenſet, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula iſta labefactant, accidere ſolent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotypoſi quadam, dum fingitur idem vi pennarum ſuarum relatis ædium foribus, ad ipſas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, quæ verbis narraverat, ſpectanda exhiberi. Interim Lucianus abſurdas Pythagoræ transformationes ſugillat, & Stoicorum faſtum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum converſationibus ſunt idonei, frivolis in rebus ſapientiam affectant, & officiorum obſervantes videri volunt.

ΜΙΚΤΑΛΟΣ.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἁλιεκλῆρων, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερόν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄνθα. ὃς μὲ πλουτοῦντα, καὶ ἡδίστῳ ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφ' ὑψηγοῦ τινος, καὶ γειτονῆς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἦ νύκτωρ γὰρ τῶν πολὺ σὺ μιαρώτερον πενίαν ἀφθόνως ἀναθρέψαι. καίτοι εἴγε χρὴ πεκμαίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτι οὔσῃ, καὶ τῷ κρύῳ, μηδέπω με τὸ ἀρθρῖνον ὥσπερ εἰώθει ἀποκναίσαν. γνώμων γὰρ ὅτου ἀψευδέστερός μοι, ἀποστελαιοῦσθαι ἡμέρας. εὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὁδί, ἄϋπνον ὄντος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κάδιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας οὗτος ἤδη κέκραγε, ἀλλ' ἄ τι χαίρων γε. ἀμυνάμην γὰρ οὗτός σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτελέσαι τῇ βακτηρίᾳ.

MICYLLVS.

At te ſceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit; verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

νυῶ χαίρ[1] μοι ἀρχόμενος παρέξεις, ἀπαντήσων τῷ πρώτῳ. Αλε. Μίκυλλε δίκαιός εἰμι, ὦμόν τι χαρίσασθαί σοι, φθάσαντι τὸν ὄρθρον, ὁπόσον δυνατόν μοι, ὡς ἔχοις ἐργάζεσθαι πλείονα τὰ πρὸς τὰ ἔργα. ἢν γὰρ πρὶν ἀνατεῖλαι ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσωμαι, εὐθὺς ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα πεποιηκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσω μή σοι, καὶ πολὺ ἀφωνότερος ἔσομαί σοι τοῦ ἐχθύος. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄναρ πλεῖ ὧν, λιμώττῃς ἀνιαρόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ τέρασι, καὶ Ἡράκλεες ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστιν; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτά σοι τέρας ἐστὶν ἐκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὀμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέπου ὦ θεοί τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλλε, κωμῳδῆ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ γὰρ ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ἔφηκεν ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ λιγαινόμενος, ἔπη ὅλα ἀψοφεῖν. ὄχ ὥσπερ ἐγὼ νεῦ, ἄνδρ

rit: siquidem nunc in tenebris subsiliens, negotium mihi facesseres. *Cal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, si quoad possem alta nocte lucem antevertissem, quò posses ante diluculum surgens, multum operis conficere. Etenim si priusquam sol exoriatur, vel unicam feceris crepidam, isthuc laboris lucro tibi accesserit ad parandum victum. Quod si tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quiescam, & longè magis quàm [3] pisces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per somnium dives, esurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum averfor Iupiter! ô malorum depulsor Hercules! quid hoc mali est? vocem humanam sonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, si eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? sed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legisse, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, cum hinnitui longum vale dixisset, medio in prœlio constitit disserens, totosque versus recitans: non ut ego nunc prosa ora-

1 Μὴ πρόγματα παρέξεις] Casau. ad Suet. Sic de Luctu. *Bourd.*

2 Ἐργάσωμαι, πρόσθε ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα] Aliter in Flor. Cod. ἐργ. ἢ ἐάσῃς τὰ ἄλφιτα. Idem.

3 *Pisces mutus*] Arist. 2. de anima adimit omnibus piscibus vocem, excepto Scaphro & Porco fluviatili. Veteres autem quemvis piscem vocabant ἄλογα, quod vocem edere non posset. Vnde Plutarc. in Symposiac. & Athen. existimant Pythagoricos à piscibus abstinuisse ob ἀχωβίαν. Cogn.

4 *Per somnium dives*] Simile protulit Cic. in Saluft. Pastor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

Ἔχω δέ τοι ἴσον ἐν ὀνείρῳ
Φαίνομαι, πολλὰς μὲν ὅτις πολλὰς δὲ χιμαίρας.
Possideo quacunque solent sub nocte videri
In somnis, vim magnam ovium multasque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τερατοσκόπος Ζεὺς Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλάξητορ πίστ' ὀνομάζω. Hesychius ait τερατίους θεοὺς Deos esse signorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

ᾧ μέτεστι, ἀλλὰ ἐρμηνεύεσθαι σοῦ, καὶ τί μέλλοντα ἀποφήσασθαι, καὶ ἀδύνατον παρὰ δέξον ἰδίᾳ ποιεῖν, οὐδὲ ὁ ἀκέων ἐπικαλεῖσθαι, ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενος τὸ ἄκυρον. καίτοι τί ἂν ἐπείσας, εἰ σοὶ ἡ τῶν ἀργῶς τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἐρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἔφθα, ἀλειπαρούμενα τοῖς ὀδοῦσιν; ἴσως γ', Ἑρμῆ πατρῷος ὢν, λαλιστάτου, καὶ λογιωτάτου θεῶν ἁπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ συμπότης ὤν, εἰ χαλεπῶς ἤμελλον συμφθέγξασθαι τῷ ἀνθρωπίνῳ φωνῇ. εἰ γὰρ ἐρεμυθήσειν κατέχοι μοι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεστάτην αἰτίαν εἰπεῖν τοῦ ὡς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅτι ὑπάρχει μοι ἔστι λαλεῖν. Μα. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἦν τοῦτό ἐστι, ἀλεκτρυὼν ὅτου ὡς ἐμὲ ἀλαλητὸν ἦν; Ἑρ. εἰπὲ δ' ὃν πρὸς ὃ Ἑρμῆ ὦ βέλτιστε, ὅ, τι δ' ἄλλο σοι τὴν φωνὴν αἴτιον. ὡς γὰρ σιωπήσομαι, καὶ ὡς οὐδένα ἐρῶ, τί σε χρὴ δοκεῖν; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἰ μὴ διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόνος

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat, ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Ἀργοᾶς*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργος quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἔφθα, ἀλειπαρούμενα τοῖς ὀδοῦσιν] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ quercuſatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco alluſit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὖτε ἴσκεται θεὸς τέρατα, φρούδεσσιν,
Εἶρπον μὲν βόες, κρέα δ' ἀμφ' ὀδοῦσιν ἐμαίνετο.
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμὰ, βοῶν δ' ὡς γίνετο φώνη.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves maſtavere. *Palm.*

1 Πα-

ωὰ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκυε πάνυ. [1] Παραδέξαιτό σοι λόγον ὃν ἐγὼ ὑπὲρ ὧν λέγω ὁ Μίκυλλε. νῦν σοὶ ὁ νεὼς ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, ὁ πρὸ βραχέος ἄνθρωπος ἦν. Μι. ἤκουσά τε ἐκ παλαιοῦ τοιοῦτον ἀμύλα τοῦ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος ἡλίου τοῦ Ἄρεως, καὶ συνήθης τοῦ θεοῦ, καὶ συγκαμάζοι, καὶ παιδικὰ τοῦ ἐρωμένου. ὁπότε γὰρ ἀφοσιοῖτο τὸν Ἀφροδίτην μοιχεύουσαν ὁ Ἄρης, ἐπὶ μακρὸν ἐκ τῆς ἀλεκτρυόνος. καὶ ἐπειδὴ περ μέλλοιεν τὸν ἥλιον φράσειν, μὴ φθάσῃ, ἐξεγεῖραι πρὸς τὴν Ἕφαιστον, ὡς πρὸς τοῦς ἔργοις ἀπολείποι ἀεὶ τὸν νεανίσκον, μειώσειε ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ κρύφα μηχανᾶται μὴ τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ ἀφροδιτᾷ τὸν φρουρὸν ἄκοιτα. τὸν δ' ἥλιον λαθόντα, ἐπιβῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τοῦ Ἄρεως ἀφροδιτᾶν ἀναπαυομένου, ἀλλὰ τὸν παρόντα τὸν ἀλεκτρυόνα μειῶσαι ἂν, εἰ μὴ ἐπέσει. καὶ ὅπως τὸν Ἕφαιστον παρ' ἡλίκα μαθόντα, συμβαλεῖν αὐτούς, ἐκβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνηται ἐπ' αὐτούς. ἀφεθέντας δ', ὡς ἀφεῖτο, τὸν Ἄρεα ἀγανακτῆσαι καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὄντας, ὡς ἀνὰ δὲ ἔργους, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι τοῦ Ἄρεως ὅτι ἀεὶ ὀφελοῦσι. ἐπειδὰν οὖν θεοὶ ἀναπαύσωσι τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπαμυνοῦντας τῷ ἀναβλύειν αὐτῷ. Αλε. φασὶ μέν σε τῶν ἀμ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπεροῖόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἴσως εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκε. Μι. πῶς; ἡδέως γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδείην.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd confideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

[1] Παραδέξαιτό σοι λόγον ὃν λέγω] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus originationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸν Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸν σοφιστὴν λέγεις; τὸν ἀλαζόνα; ὃς οὐκ ἐμψύχου μᾶλλον ἀπέσχετο, μήτε κριῶν ἐδίετο, ἡδίστου ἐμοὶ γεῦμα ὄντος, ὀσπρίων τε, ἄριστον ἀπὸ φαύλου. ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους ἐς πίστιν ἔτη μὴ ἐμβλέπειν. Αλε. ἴσθι δῆτα καὶεῖνο, ὡς ποτὲ ἦν Πυθαγόρας, Εὐφορβοῦ γλίσιος. Μι. γοῦν φασι, καὶ προγεγράφθαι τὸν ἄνδρα ὧν ἀλιτηριῶν. Αλε. σοὶ δὲ αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παῦε ἃ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ γὰρ τοῦτο, εἴπερ εἰδὼς οἵος τις ἦν τὸ πρῶτον. Μι. τοῦτ' οὖν μεμφομαί σοι πρωτιστέρως, ἀλιτηριῶν φιλόσοφον; εἶτα ὅμως ὦ Μνησάρχου παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲν ἀνδρὸς, ὄρνις, ἀντὶ δὲ σαμίου, πανηγεωδῶς ἀναπέφηνας. ὑπόπτευκα γὰρ τοῦτο, καὶ πάνυ πιστεύσω ῥᾳδίως. ἐπεὶ δύο ἤδη μοι τετρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀκόντων σοὶ τοῦ Πυθαγόρου. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἵν' ᾖ, ὅτι λάλος εἶ, καὶ πρακτικός. ὁ δὲ, σιωπᾶν ἐς πίστιν ὅλας ἔτη οἷμαι παρῄνει. ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παρόμοιον, ἃ γὰρ ἔχων ὤν, τί σοι δοκεῖ βαλοῦμαι, κυάμους χθὲς ὡς οἶσθα ἔχων, ἦκον. καὶ σὺ ἐδὲν μεμηκὼς, ἀνέλιξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare define quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, quid factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*
2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*
3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*
4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*
5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versûs:
Ἐκεῖνος ὅπερ εἰμὶ λοιδορῶ ἢ μὰ. Bourd.
6 Τοῦτ' οὖν μ. ε. πρωτιστέρως] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. πρωτιστέρως. Idem.
7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἠναγκάσθαι τοῦτο ἀνάγκην ἐστὶ ἄλλο οὐδέν, ἢ Πυθαγόραν ὄντα παραπεποιηκέναι, καὶ τὸ ἔσεσθαι φασηλίναν, κυάμους φαγόντα, ὦ οὗτος, εἰ τὴν κεφαλὴν ἔδεσας τοῦ πατρός; Alc. Οὐ γάρ οἶδα ὅ Μίκυλλε, ὅτις αἰτία τούτων, ἀλλὰ τὰ ἀφροδίσια ἐκείνου βίον. ἐγὼ γάρ, τότε μὲν οὖν ἤδιον τὸ κυάμου. ἐφιλοσόφουν γάρ. καὶ γάρ, φάσκων ἂν ἀρτίως γε, καὶ οὐκ ἀπέρρηξας ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἰ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς οὐκ Πυθαγόρου τοῦτο καὶ εἰμι, καὶ οὐ ἔσεσθαι πρότερον ἐδώδιμον βίοις, καὶ ἅπαντα τὰ μεταξὺ ἀναλέλυκεν ἐκεῖνος. Mic. λέγοις ἄν, ὡς ἔμοιγε ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ἅτε εἴ τις ἄρτι ἐνύπνιον ἑώρακε, πότερον μᾶλλον ἥδεται ἐκεῖνον τὸν τοιοῦτον διεξιὼν ἑτέροις, ἢ τὸν παναθλιώτατον ὄντα ἑαυτὸν ἀνεῖναι ἐκείνου ἀκροᾶσθαι, τὰ μικρὰ ἐγκωμιαζόμενον, οὐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἐλοίμεθα. ἴστω ἀδελφὰ ὑγιαίνοντα τὰ σὰ τοῖς ἡδέσι φαντάσμασι. καὶ δὴ ἴσχε καλῶς ἐκεῖνο ἄγε, εἴ τι, καὶ τὸ πολυθρύλητον σύσσιτον. Alc. ἔτι γὰρ σὺ ἀναπεπλάζῃ τὸ ὄνειρον, ὅπως ποτὲ ὁ φανεὶς σοι ἐκεῖ, καὶ πάνυ ἐνδιάλιπτος κρύπτων λαμπρὰν ἀνίσχων, καὶ ἐκ ὁ ποιητὴς λέγει, ἀμβρόσιον τινα ἐξαπίνης ἐπὶ μήκιστον ἀναδύντα. Mic. ἀλλ' οὐδ' ἐπιλήσομαί ποτε ἐκείνου τοῦ ἀλαστόρων. εὖ ἴσθι δ' ὑψοῦς ἀνώτερος ἐκείνος. ὅτου μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος κατέλιπεν, ὥστε μόγις ἀναίρειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὅπου αὖθις κατασπάσθαι. οἶσι δὲ ἐν τοῖς ἀεὶ τὸ πλεῖον ἐρᾷζεται τερπόμενα, τοιοῦτον χαίρειλον παρεῖχέ μοι τὸ ὁράματα. Alc. Ἡδέως, ἐπεὶ τινα φῂς τὸ ἔρωτα ἔχειν, necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si fis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso! nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœliciſſimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, se pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblitum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1] ἔγα πλωὸς ὢν, ὥς φασι, καὶ ὀρθῶς ἔχων φ πλήσεως τ ὕπνου ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾷ, κ σοδιατρέχῃ ἀνεωγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς ἅπω, κ σαφὴς φαινόμενος. ἐξέλω γὰρ ἀκοῦσαι οἷός πς ἐστιν, ὅπως σοι δεσπότης ὤν. Mi. ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι σοὶ αὐτό. σὺ δ πρώτα ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ περὶ τ μεταβολῶν; Αλε. ἐπιδὴ σὺ ὦ Μίκυλε, παύσῃ ὀνειρώττων, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τ βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ γοῦν δ, ὥσπερ εἰπέ, ὡς μοῖρα εἴη ἀφ' τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε ἀφ' τῶν κερατίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πόμπιμος. Mi. ἐγὼ δὲ δι' ἑτέρας τινὸς ὦ Πυθαγόρα. Αλε. καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἔα χαίρειν τ λῆρον ἐκεῖνον ποιητήν, ὃς οὐδὲν εἰδὼς ὀνείρων περί. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, ἀφ' τ τοιούτων σκοτεινῶν, οἵας ἐκεῖνος ἐώρα, ὃς πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δ ἀφ' χρυσῶν τινῶν πυλῶν ὁ ἥδιστος ἀφίκετο, χρυσῆς ἐ αὐτὸς, κ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, κ πολὺ ἐπαγόμενος χρυσίον. Αλε. παῦε ὦ Μίδα βάλλεσε, χρυσολογῶν. ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τ σκότου σοι δοκεῖς τὸ σύνηθες. καὶ μέτρια ἄλλα χρυσία κεκτημένος μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, κάλλος, ὅσον τὸν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος ἐν τοῖς διθυράμβοις ἔφη; ὕδωρ μὲν ἄριστον, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ ὥστε ὑπερέχειν τὸν χρυσὸν ὡς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐπὶ τὸν χρυσὸν ἦλθον, ἐπελαθόμην τ ὕδατος καὶ τ πυρός. ἐκεῖνο γὰρ μόνον ἐθαύμαζον, ὅτι ἐκ τ χρυσίου ἐγένετο ἡ ἀκτὶς ἡ τοσαύτη καὶ τοιαύτη. Αλε. ἐπιδὴ ἐκεῖνος ἐπιλέλησται, ἐγὼ ὑπομνήσω σε. ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἔφη ὁ Πίνδαρος, ὅτι ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ ὥστε ὑπερέχειν τὸν χρυσὸν ὡς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐπὶ τὸν χρυσὸν ἦλθον, ἐπελαθόμην τ ὕδατος καὶ τ πυρός. ἐκεῖνο γὰρ μόνον ἐθαύμαζον, ὅτι ἐκ τ χρυσίου ἐγένετο ἡ ἀκτὶς ἡ τοσαύτη καὶ τοιαύτη. Αλε. ἐπιδὴ ἐκεῖνος ἐπιλέλησται, ἐγὼ ὑπομνήσω σε. ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἔφη ὁ Πίνδαρος, ὅτι ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ ὥστε ὑπερέχειν τὸν χρυσὸν ὡς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐπὶ τὸν χρυσὸν ἦλθον, ἐπελαθόμην τ ὕδατος καὶ τ πυρός. ἐκεῖνο γὰρ μόνον ἐθαύμαζον, ὅτι ἐκ τ χρυσίου ἐγένετο ἡ ἀκτὶς ἡ τοσαύτη καὶ τοιαύτη.

siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metasque volandi præscriptas habeat somnium, jam septa transilit, in apertis etiam oculis obversans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, melque illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam; an per corneam tibi somnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2] Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere finas nugatorem illum poëtam, qui nihil de somniis intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas jucundissimum hoc advenit insomnium, & ipsum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insomnium, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Ἔγα πλωὸς ὢν] Τροσύλοικον, ut etiam mox illa μελιχρὸς ἅπω καὶ σαφὴς φαινόμενος, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἕρπετα, disconvenit enim. Plane quidem hoc Luciani festinantis, & de re ipsa magis quàm dictione cogitantis, παρέργημα. *Marcil.*

2 *Atqui has duas*] Homer. Odyss. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ somni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅπερ

φησι σοὶ αὐτῷ ἐπαινῶν, ἀνάμνησον μέ, εἴπερ οἶσθα ἀπὸ τοῦ ὕδωρ ἄριστον εἶναι, εἶπε τὸ χρυσίον ἀκριβάζων, ὃ ποιῶν οὐ λαμπρὸν οὕτως ἢ κάλλιστον ἀπάντων. Αλε. μῶν σαυτὸν ζητεῖς, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε λάμπει νυκτὶ, μεγάνορ᾽ ἐξοχα πλούτου; Μι. ἦ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ὥσπερ γὰρ τιμῶν σύνοπτον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὲ ἤδη μοῦσης οἷον τε ἦν, ἄκουσον ὦ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅτι μὲ σὺν οἰκότως ἦν χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτους γάρ με ὁ πλούσιος σὺν τοῖς ἀγαθοῖς, λυσιμβροτον ἦκεν ἐπὶ λόφον τὸν ἄριστον ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, περάσας παρ᾽ ὅλον τὸν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαλανεῖον ἤδη ἐστίρας ἦκεν ὑποδεδεγμένος, τὰς πίτυς ἐκείνας κυάμους νομίζων, ἃ πάνυ δυσλύτως τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε ἡμερώσω, καὶ ὀλύμπια σὺν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπεὶ δὲ δεῖπνος ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον δύο, τὰς κυάμους σοι παραβαλών. εἶπε μοι κἀγὼ Σήμερον, ἀμύξοσίλου λαφ νύκτα ἡδὺν τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρος ἐπιστάς. Αλε. τὰ δὲ τοῦ Εὐκράτους ἕτερον ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τὰ σὺ τοῦ συμποσίου πάντα. καλὸν γὰρ ἀεὶ σοῦ τὰ δεῖπνα, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνα ἐκείνα ἀναμνησθέντα, καὶ ἀναμηρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βέλτιστα. Μι. ὥμιλε ἐκλήσιν, καὶ παῖζε διηγούμενος. ἐπεὶ δὲ σὺ ἀπόμνησι, καὶ δὴ λέγω. ὁ

illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum in somnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam; lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit athleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Ὥσπερ γὰρ τιμῶν] Ὥσπερ ἦν τιμῶν. *Marcil.*

ατέρπει ὁ Πυθαγόρας, ὁ δὲ πλησίον τινὶ δειπνήσας εὐ ἄπαντα τῷ βίῳ, τύχῃ τοι ἀγαθῇ ἐστυγχάνω χθὲς τὴν Εὐκρατίδ. κἀγὼ μὲν ὡσπερεὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἄπαρχι ἐωθυῖαν διαστολὴν, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ κἀκεῖνος αἰσχυνάμενος αὐτὸν ἐκ πενιχροῦ τοῦ τρίβωνος συμπαρομόσειεν. ὁ δ', Μικυλλί φησι, θυγατρὸς γενέθλιον ἐμοὶ χθὲς ἑστιῶν ἐκάλεσε τοὺς φίλους μάλα πολλούς. ἐπεὶ δέ τινα φασὶν αὐτῶν μοχλικῶς ἔχοντα, μὴ εἶναι τὸν ἐκ τοσούτου ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ δὲ ἐκείνου ἧκε λαμβάνων, ἢν μὴ ὄκνα κλῆσις αὐτὸς, εἶπε, ἀφίξεσθ. ὡς νεῶ γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, ἅτε ἐωθινὸς ἀπὸ τοσούτου, ἀπῆειν εὐχόμενος ἅπασι θεοῖς ἠπαλόν τινα, ἢ πλευρᾶτιν, ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τῷ μοχλικιζομένῳ ἐκείνῳ, ὃ ἔφθην ἐγὼ, κἀπιδεικνύμενος, καὶ ἀλφὸς ἐκκλήσιον. καὶ τὸ ἄχρι λυπεῖν, σωματικὸς ἐπίσκοπον, ὁποσοῦπερ τὸ ἡμιόλιον εἴη, καὶ πηνίκα ἤδη λελεῦσθαι δέοι. κἀπειδή ποτε ὁ καιρὸς ἀφίκετο, σχεδὸν τάχα ἐμαυτὸν ἀποῤῥίψας, ἀπῄειμι, πρωΐως μάλα ἐγκεκμηκὼς ἐμαυτῷ, ἀνιχνεύσας τὸ τελεσθέν, ὡς ἐπὶ δὲ καθαρτῆρι ἡμῖν ἡ ἀναβολή. καλλωπιζόμενος δὲ πρὸς ταῖς θύραις ἄλλος τις πολλὸς, καὶ δὴ κἀκεῖνον, φοιτῶντα ὑπὸ πτέρναν κεκομισμένον, ὦ με ὑποδειπνεῖν ἔδει, τὸ νοητὸν λεγόμενον. καὶ ἐδόκει ὁ ποδάγρας ἔχειν. ὑπέστενε γάρ, καὶ ὑπέψοφεν, καὶ ἐνεχρέμπτετο μυχόν τι, καὶ ὑπερῳδεῖν, ἀχθὸς ὢν ὅλος, καὶ διωδύνως, ἀμφὶ τὰ ἐξηκοντούτη χρόνον. ἐλέγετο δ' φιλόσοφός τις

divitem, ὁ Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi esset, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimosque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram, morbi auctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus intercessit, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hic ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum; gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex abdito, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, tumidusque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

? [Προσωπίσκιον] In Florent. Cod. deest προσωπίσκιον. *Bourd.*

? Τὸ

ὧν ἢ πρὸς τὰ μειρακίων φλυαρήματα. ὁ γὰρ παῖς μικρὰ πραγματικὸς ἦν, εἰς ὑπερβολὴν κομψείαν. ἐν αὐτοσχεδίῳ ὁ Ἀρχεβίου ἰατρὸς, δόντι ὕπνος ἔχων ἀφίκτο, τὸ πρόσωπον ὕφυ δ' χρὴ περιδιδύναι πρὸς ταῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα. καὶ μοχθηρὰ νόσος ἐμποδὼν ἐστήκει. ἠγνόησε γὰρ Εὐκράτης ὑπερεφρονῶς πρὸς ἡμᾶς. ἄμεινον οὖτον ἐγὼ, εἰ ἐπαινέσεταί σε, ἢν οἷκοι σοῦ παντὸς μᾶλλον λοιδορεῖν ἐθέλοις, ἢ εἰ σὺ συμποσίῳ σπουδαιοχαρεμψάμενος τὴν ψυχὴν μὴ ξ φλέγματος. εἰκῆνος μὲν ὧν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ὑ προσποιεῖτο ἀκηκοέναι ξ σκώμματος. ἐφίστατο ὃ μὴ μικρὸν ὁ Εὐκράτης λιλαμένος. καὶ ἰδὼν τ Θεσμόπολιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖτο, διδάσκαλέ φασιν, ἔ μὲ ἐκοίμησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς. ὑ μείων δ' ἄν τι σοι ἐμέλετο. καὶ λοιπὸν γὰρ, ἄπιτε ἔξω ἐπὶ σταλῆ ἄν. ἐγὼ ἅμα λέγων, εἰσῆγε χεῖρας ὁρῶν αὐτῷ, ἐπειρώμενος. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν ὑπ' αὐτὸν παρεσκευαζόμην. ὁ ὃ ἐπισφαρεῖς, ἐ ἐπιστολὴ σοδοιόπως, ἐπεί με πάντ' αὐγωπὸν εἶδε, πάρεδρ ὕφη ἐ σὺ ὦ Μίκυλλε, καὶ συνδείπνῃ μεθ' ἡμῶν. τ ἥδιον γάρ ἐγὼ κελεύω σ' ἐν τῇ γυναικωνίτιδι μᾶ τ μητρὸς ἑστιᾶσθαι, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. εἰσῆει ὁ παῖς τὸν λύχνον χανὼν ὑφ' ἡμῶν. ἀσχημόνημος, ὅτι ἐδόκει ἐξελαυνόμενος ξ συμποσίου τὸ παιδίον ξ Εὐκράτης. καὶ πιδὴ κακλιθῆναι ἔσσε, ex iis qui apud adoleſcentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, ſupra quàm credi poteſt tonſoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus veniſſet, Non oportet inquit, officio deeſſe præſertim hominem philoſophum, etiamſi ſexcenti morbi. Nam ſe à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, ſi domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia diſſimulabat ſeſe dicterium audiſſe. Paulò pòſt acceſſit & Eucrates lotus: qui viſo Theſmopolide (nam id erat Philoſopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipſe ad nos veneris: tametſi nihilo deterius tibi fuerat futurum: ſiquidem etiam abſenti omnia ordine miſſa fuiſſent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille converſus, ubi diu ſecum hæſitaſſet, quoniam me admodum triſtem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiſcum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi ſit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians fruſtra, diſcederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expuliſſe. Aſt ubi jam eſſet diſcumbendi

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & ſic reſtè idem Interpres in Convivio ſeu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδότα, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Περὶς ἡμᾶς] Flor. περὶς ἡμᾶς. Idem.

3 Χειρας ὁρῶν αὐτῷ] Hanc ſcripturam ſequutus eſt Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τ Θεσμόπολιν ἐπειδήμουν τ. εἰσ. Idem.

4 Κελεύω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἑστιᾶσθαι.] Angl. *ſedere*. De hoc loco Clariſſ. Heyn. ad Heſiod. *Idem*.

πεζὸς ἡμιεὼς ἦν, ἀναστὰς δὲ ὁ Δρόμος, ἀνέθεσαν τὴν Θεσμοπολιν, οὐκ ἀπραγμόνως νὴ Δία. πέντε εἶμεν πεντέκοροι ἀμφίβροτις, ὑπαυχένια ἐπεβούσαντες αὐτῇ παῖδες, ὡς διαμῦσαι οἱ τῷ χρόμῳ, καὶ ἐπιπολὺ καρτερεῖν δύναμιν. εἶτα μηδενὸς ἀναχωροῦντος πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῇ, ἐμὲ κατακλίνουσι φέρητες, ὡς ὁμοτραπέζοι εἶμεν. τὰντεῦθεν ἐδειπνοῦμεν ὦ Πυθαγόρα, πολύοψόν τι, καὶ ποικίλον ὄψημα, ἐπὶ χρυσῆ πολλῇ, καὶ ἀργυρᾷ. καὶ ἀκράτισμα ἦν χρυσοῦν, καὶ ἀμφικύπελλα ἀργυρᾶ, καὶ μαγειρεῖα, καὶ μαλακοποιοί. καὶ ὕλως, ἡδεῖα τις ἦν ἡ ἀφροδισία. πλὴν ἀλλὰ ἐν μὲν ἑαυτῷ, ὦ μετρέων, ὁ Θεμόπολις σύγχυσιν, καὶ ἀριστῶ τινα τρόπον μοι διέκρινεν, καὶ διδάσκων, ὡς οὐ δύο ἀποφάσεις, μίαν καταφάσιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ τοὐναντίον, καὶ κέρδος ἔφασκεν εἶναι μοι, καὶ τοιαῦτα πολλὰ, εἰδὼς διορθοῦσθαι φιλοσοφῶν σωφρόνως, καὶ ἐπιτιμᾷ τῷ ἀφροσύνῳ, οὐκ ἐὰν φεύγειν τὸ κίνδυνεύοντον, ἢ ἀδύνατον. τοῦτο μὲν σοι ὦ ἁλιεῦ τῶν, τὸ δεῖπνον. Αλι. οὐχ ἥδιον ὦ Μίκυλλε, καὶ μάλιστα ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ λήρου σοῦ τούτου γάρ. Μι. ἄκουε δὴ καὶ τὸ σύντομον. ἥμην γὰρ τῷ Εὐκράτει αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, οὐκ εἰδὼς ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτα προσκλίνομαί μοι, καὶ λαβόντας ἡμᾶς, ὡς ἂν κληρονόμους ἢ ἀπάντων ἐμοὶ, μικρὸν ἐπισχόντα, ἀπαλλαγῆναι, ἐμαυτὸν δὲ παραλαβόντα εἰς τὴν οὐσίαν, τὸ μὲν ἀργύριον, καὶ τὸ ἄργυρον, ἐξαντλεῖν, σκάφας τινὰς μεγάλας, ἀένναόν τι καὶ πολὺ ὑπερρέον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπέζας, καὶ κυπέλλια, καὶ διακόνους, πάντα ἐμοὶ ὡς τὰ ἐκείνου εἶναι.

bendi tempus, primùm tollentes Thesmopolin composuerunt, sanè non sine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi supponentes undiquaque, quòd nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique jucundissimus quidam erat convivarum congressus. Nisi quod unum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutem nescio quam commemorans, docensque duas negationes efficere unicam affirmationem: & si dies sit, noctem non esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dictitabat, atque id genus multa continuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem, cùm sineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Putabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm supersititem obiisse. Me verò, cùm adiissem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut par erat, esse.

Vnde

ὑπὸ ἐξήλαυνον ἐπὶ λευκῶν ζυγῶν, ἐξηπίαζον, ἐβδελυττόμην ἅπασι τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὡσθήσου πολοὶ, καὶ περίιππος ὁδός; καὶ ἄπωθεν πλείους. ἐγὼ δὲ, τὴν ἐμὴν τὴν ἐκείνῃ ἔχων, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσους ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐκίλλουν ἱσταμένου τινὸς λαμπρὰν ὑπερηφάνειαν ἐς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. οἶδα, ὡς ἐν ἀπείρῳ εἰκὸς, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκροτεῖτο, καὶ [2] ὁ πότος συνεκεκρότητο. ἐν τούτῳ ἄνεμος, καὶ φιλοτησίας ἐκπίνοντι ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἐκέχυτο τὰ παρόντα, καὶ ἐγὼ πλακοῦντος ἱσταμένου μοι, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνεζέυξας μὲ ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς τραπέζας. τί δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον ἀφανισθέντα, ὑπωμόσιον φέρειν παρεσκεύασας. ἆρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῆσαι καὶ τῷ ὕδατι, ὡς τελειότερον ἂν ἡδέως ἐν εἶδον τὸ ὄνειρόν μοι ἡνιόμενον; Αλε. ὦπα φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὁ Μικυλλος, καὶ μόνον τοῦτο ἐξαπιστῶν θαυμάζοις, καὶ ἡγῇ εὐδαίμονα εἶναι πολὺ πλειόνων χρυσίων; Μι. σὺ γὰρ μόνῳ ὦ Πυθαγόρᾳ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτὸς, ὁπότε Εὐφορβος ἦσθα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐξημμένος τῷ βοερύχῳ, ἐξῄεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ τὸ τοῦ πολέμου ἔνδυμα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν. σὺ δὲ τότε ἐξῄεις χρυσοῦ ἐμπεπλεγμένος τοῖς πλοκάμοις ἔχων, ἐμφανισόμενος, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος ἀφ' οὗτου μελίτσων ὁμοίας εἶπῶν σου τὰς κόμας, ὅτι χρυσοῦ τι, καὶ ἀργύρου

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

1 δακτυλίους βαρεῖς, ὅσους ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων] Videtur de duplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut infrà in Icaromenippo. *Marcil.*

2 Ὁ αὐτὸς συνεκεκρότητο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μικρὰ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐρασμιώτερα ἐφαίνοντο, συναπολαμπούσης τῇ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμπουσα μετ' αὐτοῦ. καίτοι τί μὴ σὺ ὦ χρυσοκόμη μίτρια, εἰ Πάνθου ὢν ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δὲ πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνου, καὶ Ῥέας, ὃς ποτε ἠράσθη τῆς Δρυοπίδης ἐκείνης μείρακος, οὐκ ἔχων εἰς ὃ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, ἠδὲ ὅπως ἂν λάθοι φθείρας τὴν Ἀκρισίου τοῦ φρουροῦντος, ἀκριβὲς ἤδη πᾶν ὡς χρυσίον ἐβρύετο, καὶ ῥυεῖς λάθρᾳ διὰ στέγης, σωθῆναι τῇ ἀγαπωμένῃ. ὅστις δέ ἄν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσας μὲν χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δὲ οἷς ἂν παρῇ, κρείττω τε αὐτοὺς, καὶ σοφωτέρους, καὶ ἰσχυροὺς ἀφροδίζειν, τιμὴν ἔδοξεν σωτήριον. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, ἐνίοτε περιβλέπτους, καὶ ἀοιδίμους τοῖς βραχεῖ πίθησι. τὰ γοῦν μοι τὸν ὁμότεχνον οἶδα τὸν Σίμωνα, ἃ δὴ ποθ' ὑπερήσπισε παρ' ἐμοὶ, ὅτε τὸ ἔτος ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους δὲ ἀλφίτου ἐκβαλών. Αλε. οἶδα, τὸν σιμὸν, τὸν βραχύν, ὃς τὸ κεραμοῦν τρύβλιον ὠφελόμενον, ᾧ χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων ᾤχετο τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχε. οἶδα γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. σὺν ἐκείνῳ αὐτὸ κλέψας, εἶτα ἐπομόσατο θεοὺς πολίτας. ἀλλὰ τί σὺ ἐμιλύου, καὶ ἐδόκεις πότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λιθοζωμένους ἡμᾶς ὁρᾶν; Αλε. ἐκέκυζον, ὦ μόνον μοι τότε δυνατὸν ἦν. τί δ' ἂν ὁ Σίμων; ἐφάνης γὰρ τι καὶ αὐτοῦ ἐρεῖν. Μι. ἀπεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος ἐς ὑπερ-

vincirentur. Longè enim meliores scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repentè efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, fusfuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis fustulisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

1 Κεραμοῦν τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. ποτήριον μυστηρίοις. Bourd.

1 Κάλ-

ζῶν γε, Δεμύλος τὄνομα. ὃς οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γάρ, ὃς αὐτὸς οὐδὲ ἁπτόμενος ἦν τῶν χρημάτων; ἐπεὶ δὲ ἀπέθανε τοῦτον, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ μάλιστα τὰ πάντα, ὁ τὸ πορφύριον ἐπενδεδυκώς, ἅρμασιν ἐλαυνόμενος, καὶ ὑσγινοβαφῆ ἐμπεπλεγμένος, οἰκέτας, καὶ ζεύγη, καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντοπόδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων σεβασμοῦ μόνον, οὐδὲ ὑφορᾶται ὑπ' ἐμοῦ. ἤνεγκε γὰρ ἤδη ποτὲ ἰδὼν αὐτοπτόντα, χαίρει φησὶ δὲ Σίμων. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, ἅπτου φησὶ τοῦ πλουτοῦ, μὴ καθαιμικρύνῃς μου τὄνομα, ὁ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μίσγειν, ὅτι ἐρῶσιν αὐτῷ αἱ γυναῖκες. ὁ δὲ, ἡδύτατε ἐστὶ πρὸς ταῦτα, καὶ ἀκόλαστε. καὶ πῶς μὴ, αὐτὸς ἐστι, καὶ ἱλαρός ἐστιν. αἰδοῦ, ἀπιλλᾶσιν αὐτὰς λαβεῖν αὐτὸς, ἀμελούμενας. ἐρᾷς ὅταν ἀγαλλῶν ὁ χρυσὸς αὐτῷ, ἄγε δὲ μεταπείθει τὰς ἀμφοτέρως, καὶ ἐφαπτόμενος ἀσφαλίζεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος κιθαρῳδός. ἀκούεις δὲ τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς χρυσὸς δεξίωμα [1] κρίνεται πάσης. καὶ, χρυσὸς γάρ ἐστι, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἱλαίνεσθε ὦ ἀλεκτρυόνες; Αλε. ὅτι ὑπ' ἀγροίας ὦ Μίκυλε, καὶ σὺ τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς ἐκπεπτωκυῖα ἔφερε πλουτεῖν. εἰδὴ τὸ ἦθος πολὺ ἀβλαστότερον ὑμῶν τὸν βίον βιῶσι. λέγε δέ σοι, καὶ πόσης, καὶ πλείστου πολλάκις χαλκοῦ, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. μὴ μικρὸν δὲ ἐστὶς αὐτὸς εἶναι ἔοικε. Mi. νὴ Δία, πολὺς γὰρ ἤδη εἰ σὺ αὐτῶν ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simonî donaverat, nam qui dedisset, cùm ne ipse quidem pecunias attingeret? Postquam verò pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veste indutus, famulósque & currus, aurea pocula, mensasque pedibus eburneis innixas possidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, sed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum est: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac fastidit: & has admittit, comémque sese præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem sibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, siquidem deformissimos transfigurat, reddítque amabiles, non secus atque cestus ille poëticus. Audis insuper & à poëtis dictum, O aurum res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurum est quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ insciti similí modo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te scire, eos vitam vivere longò quam vos ærum nosiorem. Quod dico, qui & ipse pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iovem tempestivum jam est, ut & tu referas quomodo sis transformatus:

1 Κρίνεται πάσης] In Euripide ἔχεται βροτῶν. Bourd.

λάγης, καὶ ἃ συμβουλεύσεται τῷ βίῳ ἐπιτήδευε. Αλε. ἄκουε. τοσοῦτόν γε εὐδαιμονίστερον βιώσῃ ἀφροντίστως. Μι. ἐμοὶ μὲν ἀλεκτρυὼν, ἄπερ σοι ἡδύστερον. εὐφήμησον γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ λοιπὸν Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα ἐξῆς ἄρχου δὲ ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα δὴ ἰδεῖν, καὶ παθεῖν, καὶ πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲ ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχὴ μοι καταπλαμβὴν εἰς τὸν γλυκὺν σύνδυο ἐς ἀνθρώπου σῶμα, λύπης τινὸς τὸν καταδίκην ἐκπεμφθῆναι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτι ὅσον ὅτι ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτι σοὶ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ ἦ Εὔφορβος ἐβουλόμην. Μι. ἐγὼ ἦ πρό γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς λύ τοῦτό μοι πρότερον εἰπεῖ, εἰ κἀγὼ ποτε ἠλλάγην ἄσπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς ἦν ἦν, εἶπ ἔχεις εἰπεῖν; ἤθελον γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἦσθησας, ἢ τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶτα ἄκουεν ὁ κορυδαλὸς ὀλίγον ἢ ψυχρότατον ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμενος; ἀλλὰ ἐγὼ τί μὴ τοῦτο ἐνόμιζα εἰπεῖ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἶη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ πατάλου, ἐφ' ᾧ σὺ ἔφησας. Αλε. εἶτα ἂν μᾶλλον τοῦτο ἀδημιᾶς μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπείπερ Εὔφορβος ἐβουλόμην, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκείνα, ἐμποδὼν τὸν Μενελάῳ χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἥκων. πῶς ἦ πρεσβύτερον ἄοικος ἐσῶς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσηται μοι τὸ οἴκιον. Μι. ἄστιος ὢν ὦ τᾶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. οὐδὲ γὰρ ἔδη τοῦ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perspexeris. *Gal.* Ausculta, hoc tantùm præmonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu sis, unquam vidisse. *Mic.* Quàm ego sim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipsi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum usque: consentaneum enim est te varias res tum vidisse, tum tulisse, nimirum in tam diversis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas est. Verùm ubi Euphorbus factus fuissem. *Mic.* Sed ego priusquam essem is qui nunc sum, ô preclare, quisnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego versus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? siquo modo potes dicere, pervelim enim isthuc cognoscere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula frusta in vitam importare, cùm illo essem alitus? Sed age, quid post hæc futurus sim dicito, nam consentaneum est id scire te. Etenim siquid bonæ essei rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc stas, suspenderem. *Gal.* Id arte nulla scire possis. Cæterùm cùm Euphorbus essem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram postea veni, ac tandiu sine tecto perduravi, donec Mnesarchus domum mihi ædificasset. *Mic.* Num quæso sine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his

rebus

των, ὁ μόνος τῷ σώματι. Μι. σὺ δὲ τί τὸ τοιοῦτον ἐπῆλθες μοι εἰπεῖν; ὡς ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἐπιστάμενος ὦ Μίκυλλε; ὃς γενομένου ἐκείνου, τότε καὶ ἐν Βακτρίοις ἦν ἴσως ἡ νῦν τοσοῦτον σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲ θαυμαστὸν τότε, μήτε τὴν Αἴαντα ὡς μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην αὐτὴν ὡς καλήν· οὐ γὰρ λευκὴν μὲν ἴσως καὶ ὑπομήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου γενεᾶς εἶναι. τἄλλα δὲ, πάνυ σχετλίως, ἐλλιπῶς ἐμοὶ δοκεῖ τὰ Ἑλένης. ἔτυχε Θησεὺς ἐλθὼν ἐπὶ πρᾶξιν, εἰς Ἀφίδνας εἶχε, καὶ τὴν Ἑλένην ἁρπάσας ἠλόησεν. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, ὕστερον εἰλε Τροίαν καὶ τοὺς παῖδας ἡμῶν, τοὺς τότε μείζους. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, ἡμικὴν μεμφόμενον ὤν, ἑπτακαίδεκα λίαν ἔτη Ἡρακλέα. Μι. τί δῆτα, ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρα τὰ πάντα, ἢ μοῦνος ἄλλως ἐκ τοιούτων; Αλι. οὐκοῦν μὲν οὐδὲ συμβαλεῖν ὦ Μίκυλλε. ὀψὲ γὰρ ἔγωγε σοι ἔστιν ἀκριβῶς τὰ νῦν τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν. πῶς γὰρ, πολέμιος ὤν; ἢ μήτοι ἐκεῖνον αὐτὸν τὸν Πάτροκλον, ἡ χαλκοῦς ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. Μι. εἶτά σε ὁ Μενέλαος μικρὸν ἀνεχέτευσεν. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἐκεῖνος. τὰ Πυθαγόρου δὲ, ἤδη λέγε. Αλι. τὰ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δὲ, οὐκ ἀπαίδευτος, οὐδ' ἀμελέστατος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς σοφοῖς ἐπὶ σοφίᾳ. κἀγὼ εἰς τὰ ἄδυτα παρελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. κἀκ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἐκπλεύσας, ὅπου διήνεγκα

rebus opus; nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim qui scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affe-

&c

τὰς πρῶ ἐκεῖνα Ἑλλήνας, ὅστε θεὸν ἡδὲν με. Μι. ἤκουσα τοῦδε ὡς λέξεως ἀναῦδιστικὴν δαιμονιῶν, καὶ ὡς χρυσῆν ἡ μηρὸν ἐπιδείξασθαί ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἐσθίειν; Αλε. μὴ ἀνάμνησον τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Μι. Λέγε ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν. Μι. καὶ μὴν ἔδειν οὐκοῦν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα κακόηθη, καὶ φίλον. ἕκαστόν γάρ ἂν ὑμῶν οὕτω ποιῆσαι ἔστι. Αλε. ὑδὲν ὑγιὲς, οὐδὲ σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἴσθι ὅτι εἰ μὴ τὰ κακίστη, καὶ παντὸς τοῦς πολλοῦς νομίζοιμι, ἤκιστα ἐπισταίμην τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ θαῦμα. ὅσον γ' ἂν ἐμοὶ δοκῶ, τοσούτῳ κομιδῇ μείζω ἐφάνη αὐτοῖς ἔσεσθαι. λέγε τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπορίᾳ τοιαύτῃ τοῦ αἰτίου. ὡς εἰκάζοντες ἄλλος ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττονται, καὶ δικαίως· οὐ γὰρ ἀναφανὲς τὸ πρᾶγμα. Μι. ὁρᾶς; ἠπατημένος μοι εἶ καὶ σὺ περὶ τοῦτον, ὅσον Κροτωνιάτην καὶ Μεταποντῖνον, καὶ Ταραντῖνον, καὶ τὰ ἄλλα σφέτερα τοῖς ἐπομένοις, καὶ ἀποκυνοῦσι τὰ ἴχνη, ὡς σὺ πάντων ἀπολιμπάνεις. ἀκούσομαί σου ἢ τὸν Πυθαγόραν πάλαι μεταμφιέσαι μοί τινα; Αλε. Λάκαινάν γε τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Μι. φεῦ τοῦ λόγου. καὶ γυνὴ γάρ ἐγένετο σὺ τοῖς ἄλλοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦ ποτε κύησα, ὅτε καὶ σὺ ἀνεβόας ὦ ἀλεκτρυόνα γλυκυκέντρε, καὶ σαυτοῦ Περικλεῖ, Ἀσπασίᾳ ἦσθα; καὶ ἐνέσεις ἀφ' αὐτοῦ, καὶ ἔτεκες ἄξαντες, καὶ κερκίδα κατάγεις, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: sureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac absit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, fututum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæterosque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Πῶς θεὸν ἐδόκ μι] Lego ὅστε ὡς θεὸν ἐδόκει με. Palm.

1 Λυκῶν

ὑμναπλίζῃ ἐς τὸ ἐπιεικεστέρον; Αλλ. πάνυ μὲν οὖν ἐπαινῶ. ἐγὼ μὲν γοῦν, ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας ἐκεῖνος ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Κυκνεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν λοιδορήσῃς σὺ ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐκείνοις λοιδορήσομαι ὑπέρ. Μι. τί δῆτα, πότερος ὁ βίος ἡδέως σοι ἦν; ὑπὸ ἀνδρὸς, ἢ ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ ἄπτου; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, εἰ καὶ τὴν Τειρεσίου συνουσιαστὴν ἐκέκτησο; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ὑπόπτης, ἐπεὶ οὐδὲ ὁ Εὐριπίδης διέφευγε τὸ τοιοῦτον, ἐπαινῶ. ὡς τῆς ἀλόχου πρὸ ἀσπίδος φησὶν, ἢ ἄπαιδ πεσεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμίμνησό σε ὦ Μίκυλλε, οἵαν ὡς μοιχὸν ᾠδίνων. ὅπερ γάρ ποτε γυνὴ ἐξ σὲ, ἐν πολλῇ τῇ περιῴδῳ πολλάκις. Μι. ἐπὶ ἀπαίγξῃ ὦ ἀλεκτρυών, ἀπαιτῶ ἀμφὶ Μιλησίας, ἢ Σαμίας ἄρας; τί δὲ φασι, τὴν Πυθαγόραν ὄντα τὸν ἄνδρα λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γλοιὰν τὴν περίπυρ. τίς δὲ μὴ τὸν Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἐγκυκᾶν ὧδε ἀσφάλτῳ; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόροιν τὸ ἀνομοιότατον. ἐξ ἐπιόρκου, φιλοσόφου; Αλι. ἔφυ βασιλικὸς, οὗτος πίνης. καὶ βδελυρὸς, ἀπαιδευσίας. οὗτος ἵππος, καὶ κηλωνὸς, καὶ βάτραχος. καὶ ἄλλα μυρία. μισῶν δ' ἂν ἥκιστα τοιοῦτον ἐκεῖνον ἐκπεφυκέναι ἔφησεν. τὸ πολυζῆλον ἦ, ἀλιτήριον πολλάκις. ἴδιον γὰρ τοῦ βίου, καὶ τοῦ βίου πολλοῖς ἄλλοις ἀνελεύθερος βασιλεῦσι, καὶ πίνοις, καὶ πλουσίοις. τὸ πολυζῆλον, καὶ σὺ τῶν σοφῶν, πρωϊαγαλλὸν ὁπωρινὸν τὸ πετεωρόμυρ, καὶ αἰμυζόμενος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τοὺς πλουσίους ἐμμανῶς ζηλοῦντας ὑπὸ ἀγοίας τῆ ἀνίνου σοφίαν κρεῖττον ἡγεῖσθαι αὐτῶν, ἃς ἔχουσι, ἐμάλωσας

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, diviteisque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ τοιοῦτον αἰσθέσθαι ὑπερβαλόμενον ἀεὶ τὸ πλήσιον. Μι. οὐκοῦν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὅ, τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ἐπιβοᾷ σοὶ τὸ λόγον, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. Αλε. διοίσει μὲν οὐδὲν, ἂν τε Εὔφορβον, ἂν τε Πυθαγόραν, ἂν τε Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτά εἰμι. πλὴν τοσοῦτόν γε ὁρῶμεν τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομαζόμενον, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπιμάζοις δύο πλὴν εἶναι δοκοῦν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ὑπ' αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. Μι. οὐκοῦν ὦ ἀλεκτρυών, ἐπειδὴ ἀπάντων χρεὼν ἤδη τὸν βίον ἐπιεργάζῃ, καὶ πάνυ οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τῆς πλησίον, ὅπως βιώσῃ. ἰδίᾳ γὰρ, τὰ πλουτικὰ, ὡς μάλα εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῂς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνει με τοῦ πλησίον. Αλε. ἰδοὺ δὴ ὅπως ἐπισκεψαμένῳ ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲν ὅτι πολέμου φοβοῦ λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπιλαυσῶσιν, οὐδὲ φροντίζεις μὴ τὰ ἀγρὸν τέμωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὰ παραδείσου ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλους διῶσιν, ἀλλὰ τὸ σαλπιγκτὸν ἀκούσαντος μόνον, εὐθὺς ἄρας, ἀποδιδράσκεις τὸ σεαυτὸν οἱ τρόμῳ λῃσόμενοι, καὶ τὰ κίνδυνον ἀλεξόμενοι. οἱ δὲ δυλακοῦντες μὲν ἐν ἀμφ' αὐτοῖς, ἀνιῶντες ὄν, ὁρῶντες ἀπὸ τοῦ τειχῶν ἀγόμενα ἐν φερόμενα ὅσα εἶχον σὺν τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἢν τι εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦνται. ἢν τε ἐπεξίωσι, προκινδυνεύουσι τραπησόμενοι, ἢ ἐπαρχοῦσι. σὺ δ' οἰσυΐνῳ ἀσπίδα ἔχων, δύσκολος, καὶ κόφος, εἰς σωτήριον ἐπιμὸν ἐσιὼν τὰ ἐπινίκια, ἐπεισόν δὴ ὁ τραπησόμενος νικηκώς. εὖ εἰρήσῃ τε αὖ, σὺ μὲν δὲ credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœlicissimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit, sive Euphorbum, sive Pythagoram, sive Aspasiam, sive Cratem vocaris. Nam hæc omnia sum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, si (quod in præsentia esse videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi ducecere, contemneréque videaris, præsertim cùm tot tantasque animas in se contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque nosti: velim dilucidè mihi narres, quæ sit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoscam vere-ne istud affirmes, me divitibus esse fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, siquando rumor sit adventare hostes, neque solicitus es, ne in agros incursantes populentur & neve hortum proculcent, aut vineas vastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, circunspicis quò deflexus servari queas, ac discrimen effugere. Contrà illi sibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum possidebant in agris, id omne tolli, deportarique conspiciunt. Ac sive inferendum est aliquid in ærarium, soli accersuntur: sive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad saluti consulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, siquando victoria potitus imperator sacra fecerit. Rursum pacis tempore, tu

δήμῳ ὢν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, πορφυρεῖς τε πλυσίαν. οἰδὲ, φείττεται, καὶ ὑποπτήσσουσι, καὶ ἀργυρωμοῖς ἱλάσκονται σε. λυτρεῖ μὲ γὰρ ὡς ἔχοις, καὶ ἀγῶνας, καὶ θεάματα, καὶ τἄλλα ἀφθονεῖ, ἅπαντα ἐκεῖνοι ποιοῦσι. σὺ δ' ἐξετάζεις τε δοκιμάζεις πικρὸς ὥσπερ διαπόντης. οὐδὲ λόγου μεταδίδως ἐνίοτε. κἄν σοι δοκῇ, πραπελάζουσας αὐτῶν ἀφθόνους τὰς λίθους, τε τὰς οἰκίας αὐτῶν ἐδάφους. ὅτε δ' συκοφάντου δέονται τινὸς, ὅτε λῃστὴν, μὴ ὀφίλοντα τὸ χρυσίον, ὑστερεῖς τὸ θηρίον, ἢ ὀρύξας τὸν τοῖχον. ὅτε πράγματα ἔχοις λοιδορούμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς πολιορκήτοις οἰκημάσι λάφυκτάσιν, καὶ παῖς τὰς φρενῖτιδας λοιδορούμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σωτηλίσας, ἐπλὰ ὀβολοῖς τ μισθοῦ ἔχων, ἐπαναστὰς δεῖ δίλλα ὀψίαν λυσούμενος ἢν δοκῇ, σαπιρὸν πᾶ, ἢ μυσίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας πριάμενος, δύρσινες σαυτοῦ, ἄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βιλίνῃ στολῇ σοφιλοσοφῶν. ὥστε λῷ ταῦτα, ὑγιαίνειν τε, καὶ ἔρρωσθαι τὸ σῶμα, καὶ λιμπαρτερεῖς πρὸς τὸ κρύος. οἱ πόνοι γάρ σε παραλύοντες, σὸν δύσκλαφρόγυιον αἰσχυντηλὴν ἀποφαίνουσι πρὸς τὰ δικεῖλα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε ὀδύνας τε χαλεπὰς τούτων νοσημάτων ἐκβυλάξ. ἀλλ' ἢν ποτε κάφος κυριεύσῃ ἐπαλάβητε, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀσπήδησας λύπης, ἀποστασόμενος τῇ ἀσιτίᾳ. ὀδὲ, φύσῃ αὐτίκα φοβηθείς σε, ψυχρόν τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, καὶ μακρὰν οἰμώζειν λίγοντα ταῖς ἰατρικαῖς πρόσοδοις. οἱ δὲ, ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι, τί τ πρῶτον ὑπ' ἔχωσι, tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, spectacula, aliáque omnia tibi abunde suppetant, illi operam dant. At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus saxis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neque supputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum sceleratis dispensatoribus conflictaris, neque curis distraheris. Verùm simul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lavaris: tum empto vel saperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerumque, optimaque cum pauperate philosophans: adeò ut eas ob res salubri sis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adversum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando levis febricula invaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recursibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverso propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ ἀφεψημονίας, καὶ ὑδέρους; τοῦτα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων λήμματα. τοιγαροῦν οἱμῶ αὐτῶν, ὥσπερ οἱ Ἴκαροι, ἐπιπολὺ ἀρθέντες αὐτοὶ, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὅτε εἶδον ὅπ κηρὸ ἥρμοσο αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μέγαν σείσαντ τὸ πάτημον ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι γ' ἐκ τ Δαιδάλου μὴ πάνυ μετέωροι, μὴ γ ὑψηλὰ ἐφρόντισαν, ἀλλὰ σφόδρα, ὡς ῥᾳδίως σείσαντ τῇ ἅλμῃ τὸ κηροῦ, ὡς τὸ πολὺ ὄντι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Mi. ἐπιεικεῖς τινας, καὶ σωφρονεῖς λέγεις. Αλε. τῶν ῥᾳθύμων ἄνων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος ἀφειπλημένῳ τὸ πλεῖον γέλωτα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρόν. ἢ Διονύσιος πεπαυμένῃς τ τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ τηλικούτοις ὄγκοις, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Mi. οἵας μοι ὦ ἄλεκτρυών, σὺ γ' ὁπότε βασιλεὺς ἦσθα, φῄς γὰρ βασιλεῦσαι, ποίας τινὸς ἐπιεικοῦς σεαυτὸν βίας; ἦπου παιδαιμόνως ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι πέρ ἐστ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων ἔχων. Αλε. μὴ γ' ἀναμίμνησκε μὲ ὦ Μίκυλλε, ὅτι τελευτίθλιος ὢν τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅσοις ἐφάνθα, παιδαιμόνως εἶναι δοκῶν. ἔνδον γ', μυρίας ἀνίας σιωπῶν. Mi. πῶς τοῦτο; παρεῖδεν γὰρ, καὶ ἐ πάνυ πιστὰ φῄς. Αλε. ἦρχον μὲν ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, παμφόρου τινὸς, καὶ πολίταις ἀνθρώποις, καὶ κάλλει τ πόλεων ἐν τοῖς μάλιστα θαυμαζομένοις ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ λεωμένης. καὶ στρατιὰ μὲν πολλὴ, καὶ ἵππος συγκεκροτημένη, καὶ δορυ-

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima conspicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορικὸν σὺν ὀλίγον, καὶ τριήρεις, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀπείρεθμον, καὶ χρυσὸς ὁ κάλλιστος πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ὄρχης τραγῳδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγκωμένη. ὥστε ὁπότε πρῶτον εἰσιμι, οἰμῴζων πολλοὶ, προσεκύνουν, καὶ θεόν τινα ὁρᾶν ᾤοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνίστων ὀψόμενοι με. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ πτηνὰ ἀνέβησαν, ὡς μεγάλων ἐλπίδων ἀκριβῶς ἐναργεῖναι τὸ ζεῦγος. τὴν ἐφεστρίδα. τὸ χλαμύδιον. τὰς προσκεφαλίδας. τὰς ὑποβολίμους. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα με ἦν ἐν ἐρεφίν, ἐκείνοις μὲν τὰ ἀγνοίας συνεχώρουν, ἐμαυτὸν δ' ἤλεον, ὁρῶν ὅτι τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷος ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησε. ἐκείνων μὲν ἕνεκα τὰ σιδία ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ἐστι παγκάλος, χρυσοῦς, καὶ ἐλέφαντος ξυνηρμοσμένος, περικείμενον, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαινον ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἂν δ' ὑποκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μοχλοὺς πάσας ἐ γόμφους, καὶ ἥλους ἀφάτους πεπερονημένους, καὶ κόρμους ἐ σφῆνας, καὶ πίτταν ὑποπλεον, καὶ τοιαύτην πᾶσαν πολλὴν ἀμορφίαν ὑποκυκλοῦσαν. ἐὰν λέγῃς [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτεύόμενον αὐτοῖς ἔνιοτε. τοιοῦτόν τι ἐ βασιλεία ἐστίν. Μι. ὑδέπω ἴφηθα τὴν πλὴν, καὶ τὰς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ πνες εἶεν τὴν ὄρχης, ὑδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνων τῶν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόχα ἐξελαύνειν ἀπθελεπόμενον, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ προσκυνούμενον δαιμονίως, ὅσοιπερ ὕπνος Κολοσσιαίῳ παρεδείκνυσαν.

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter insciti am ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipiteseque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis manitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murum aranearum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμάλα. Ἀκούσιον γάρ τι ἔτυχε. σὺ δὲ καὶ τὰ ἔνδον ἤδη ἔοικας Κολοσσὸν λέγειν. Αλε. τί φοβοῦμαι εἰπεῖν σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσεσι τὸ σπουδαῖον, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' ταῦτα, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον καὶκεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ σύνοιας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηράς, ἢ τὰ ἀσχολίαν, καὶ ἐκκλησιασμούς, καὶ δίκας καὶ στρατείας, καὶ συντάγματα, καὶ συνθήματα, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδὲ ὀναρ ἀπολαῦσαί τινος ἡδέος ἐγχωρεῖ, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσιοῦσθαι, καὶ μυρία ἄλλα πράγματα. οὐδὲ γὰρ ἀτρεΐδαν Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, βεγκηνὸν Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δὲ τὸν μὲν λυδὸν, [1] ὡς καφὼς ὤν. τὸν Πέρσην δὲ, Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δὲ, Δίων, ὡσὸς ἂς τοὺς Συρακουσίων κοινολογήμονας, καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινήμονα. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ καὶκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρώμενος, ὡσὸς ἀνάγκην ξυνὼν, καὶ παλλακὴς ἄλλῳ χαίρουσα. καὶ ὑπονοεῖσθαί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τοὺς δορυφόρους ὡσὸς ἀλλήλους ἀφυβριζόντας. τὸ δὲ μέγιστον. ὑποφοβοῦμαι δὴ τὰς φιλοτάτας μάλιστα, καὶ ὑποίαν ἀεί τι δεινὸν ἥξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γὰρ, τοὺς δὲ παιδὰς ἀπέπεμψεν ὁ φαρμάκων. ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς τοὺς δὲ ἐρωμένους. τὸ δὲ ἄλλον, ἴσως ὁμοιότροπον ἀναίδης κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῄς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter se susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, sempérque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὸν καφὸν ὤν] Dixi ad τὸν περὶ τῆς εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Marci.*

ἀ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον αὐτοθυμεῖν ἐπικυφόν, ἢ πίνειν λεπὸν χρυσῆς φιάλης, κεκραμένον, καὶ ἀκονίτου σπασαμένῳ φιλοτησίαν. ὁ δὲ κίνδυνος, ἐμοὶ μέν, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἐκβρυτοῖ τῆς τομῆς ὀλίγον, ἀλίγῳ τι αἱμάξαι τὸ δακτύλιον ὑπερυθρέ. οἱ δὲ, ὡς φῂς, ἰσχάσαντες δυσχεροῦσι, καὶ πάνυ, μυρίοις κακοῖς σαυόντες. εἶτ' ἐπειδὰν πίωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται ταῖς τραγικαῖς ὑποκρίσεσι, ὧν πολλὰς ἰδὼν ἔσῃ, πάνυ μὲν, Κένταυρος ἢν ὅτῳ, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ ἐλεφαντίνοις ξίφεσι φαλαροκομοῦντας, καὶ ἐπισείοντας κόμῃ, καὶ χλαμύδα χρυσοπάστον. ἐν δὲ, οἷα πολλὰ κέκνηται σφόδρα τὰς αὐτῶν, τὸ μέσον τῆς σκηνῆς καθαίρουσι, μᾶλλον δηλαδὴ παιζοντες τοῖς θεαταῖς ἢ σφόδρα σπουδάζοντες ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν διαδήματος. καὶ ἐπειδάν τις ἐσθὴς τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι ῥάκια, δύσκωφα ὄντα, καὶ τὰ ἐμβάδια τῶν ὑποδύσεων ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν ἀνόμοια. καὶ οὐχὶ τὸν λόγον ἔγωγε. ὀρθῶς ὅπως μὲ ἐοικότα ἐδιδάξας ἤδη ὁ βέλτιστε Ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννίς μοι, τοιοῦτόν τι φάσθαι ἔοικε. ἔοικεν ἔγωγε, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ βάτραχος ὁπότε γέγονε, πῶς ἔφερες ἐκείνῳ τῷ Διαλεξιδίῳ; Ἀλεκτρυὼν τοιοῦτον ἀπεικονεῖς τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret similon, deflectatque à recta incisione, summum secantis digitum exiguo tingat sanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis constituti: qui ubi conciderint, persimiles esse videntur tragicis histrionibus. Nam multi ut videre est, quoad Cecropes sunt, aut Sisyphi, aut Telephi, diademata gestant, eburneisque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd siquis, qualia plerumque accidunt, ipsorum aliquis impingens, media in scena cadat, risum profectò movet spectatoribus: videlicet persona una cum ipso diademate conterita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus pauni quàm sint miseri fiat perspicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non respondeant. Videsne me jam similitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res esse tibi visa est. Sed cùm equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves sermonem

1 Χίεν ἐλεφαντόκωπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσκωφα] Tangit scenicas vestes servorum. Duplex vestis in scena, liberorum & servorum, ut patet apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui servos fingebant vestes centunculi ex parvulis pannis. Sic in Epist. Saturn. *αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ διπλῶν συγκεκομμέναι.* Hinc *centunculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Consutus tunicis hinc advenio non dolis.* Idem.

κὴ ἐ Ϝ παρόντος κωιρῦ. πλὴν τόγε κεφάλαιον, ὑδὺς ὅστις σὸκ ἀπεσμυίστερος Ϝ βίου ἴδξί μοι Ϝ ἀνθρωπείου, μόνας τᾶς φυσικᾶς ἐπιθυμίας, κὴ χρείας ἐμμεμετρημμῷ. πλὼν ἢ ἵππου, ἢ συκοφάντᾶ βάτραχον, ἢ σοφισὴν κολοιὸν, ἢ ὀψοποιὸν κόκκυκα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, κ᾽ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπαιδεύετε, σὸκ ἂν ἴδοις σὺ ἐκείνοις. Mi. ἀλλὴθ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ ἢ ὅτε ἀπαντᾶ, σὸκ αἰσχυόμεμμ ἀσῶς σε λέγειν. ὑδὲν δύναμμαι ἀπομαχεῖν τᾶν ἐπιθυμίαν, ὡν ὐκ παίδιόν εἶχον πλοῦτος γυιαλ. ἀλλά μοι ἔ τανύπνιον ἔπεσ᾽ Ϝ ὀφθαλμᾶν ἔφηκεν; ἐπιδιδασκύμδον τὸ χρυσίον. κὴ μάλιστα ἐπὶ τᾷ κεφαρτῷ Σίμωνι ἀπαντιζόμεμμ, τᾶν φῶτα ἐν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Alt. ἐγὼ σε ἰάσομμαι ὦ Micylle. κ᾽ ἐπείπερ ἔτι νὺξ ἐστιν, ἐξανεστὰς, ἵπε μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον Ϝ Σίμωνα, κὴ εἰς τὰς Ϝ ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ᾽ αὐτοῖς ἐστι. Mi. πᾶς τᾶτο ; κεκλεισμῷων Ϝ θυρῶν, κ᾽ μὴ δυνησομῷαι με πυθόμενοι; Alt. ὐδαμῶς. ἀλλ᾽ ὁ Ἑρμῆς, ὑπὲρ ἱερᾶς εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τᾶτο, ὧν τις τὸ ἱερεῖον πλέρᾳ τὸ μήκιστον, ὃ δ᾽ ἀπαλότητα ἐπικαμπὴς ἐστ. Mi. δύο δ᾽ ἔστι τοιαῦτα. Alt. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποσπάσας παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀποίσειν τι ὁ τοιοῦτος πᾶσαν ἡμέραν δυνάμενος, κὴ ὁρᾶν τὰ πάντα, ὐχ ὁρώμῷον αὐτός. Mi. ἀλλὴθῆ με ὦ ἀλεκτρυών, κ᾽ σὺ χρὴς ὤν. ἐμοὶ δ᾽ ἂν ὧν τᾶτο ἄπαξ παρέχῃς, nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum; aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce possum cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem scelestus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, si quis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

1 Κὴ μὴν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Marcil.*

1 Ἐπεὶ

ὄψει τὰ Σίμωνος πάντα ἐν βραχεῖ δεῦρο μετενηνεγμένα. μετοίσω γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δὲ, αὖθις περιτρώξεται, ἀποπίνων τὰ καττύματα. Αλε. οὐ θέμις γενέσθαι τοῦτο. παρήγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς ἢν τοιοῦτόν τι ἐργάσηται ὁ ἔχων τὸ πτερὸν, ἀναβοήσασάν με, καταφωράσαι αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτην τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοῦ τοιούτου. ἀπίωμεν δ' ὅμως. ἀφέξομαι γὰρ τοῦ χρυσίου, ἢν δύνωμαι. Αλε. ἀπόπτιλον ὦ Μίκυλλε πρότερον τὸ πτίλον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπέτιλας; Μι. ἀσφαλέστερον οὕτως ὦ ἀλεκτρυὼν, καὶ σοὶ ἧττον ἄμορφον τὸ πρᾶγμα ἂν εἴη, ὡς μὴ χωλεύοις διὰ θάτερον τῆς οὐρᾶς μέρος. Αλε. εἶεν. [1] ἐπὶ τὸν Σίμωνα πρῶτον ἄπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων; Μι. οὔμενουν, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί οὖν ποιῶ τὸ μετὰ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πτερὸν ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δὴ, ὦ Ἡράκλεις, ἀναπεπέταται ὥσπερ κλειδὶ ἡ θύρα. Αλε. ἡγοῦ ἐς τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀγρυπνοῦντα, καὶ λογιζόμενον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία, πρὸς ἀμαυράν γε καὶ διψῶσαν τὴν θρυαλλίδα. καὶ ὠχρὸς δ' ἐστίν. οὐκ οἶδ' ὁπόθεν ὦ ἀλεκτρυών. καὶ κατέσκληκεν ὅλος ἐκτετηκὼς ὑπὸ φροντίδων δηλαδή. οὐ γὰρ νοσεῖν ἄλλως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴσῃ γὰρ ὅθεν οὕτως ἔχει. Σι. οὐκοῦν τάλαντα μὲν ἑβδομήκοντα ἐκεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κατορώρυκται, καὶ

bueris, videbis ilico Simonis universas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursum coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas sit ictud facere. Nam mandavit Mercurius, ut si, qui pennam habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei est? ambas revulsisti. *Mic.* Hoc tutius, minusque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Esto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam dives evasit. Iámque ad foras accessimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam seræ admove. *Mic.* En Dii boni, ostium perinde atque clave patefactum est. *Gal.* Præcedens in adversum progredere. Vides illum vigilantem ac supputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obscuram, siticulosámque lucernam. Præterea pallet, haud scio unde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Ausculta quid dicat. Intelliges enim unde ita se habeat. *Simon.* Nimirum septuaginta illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὸν Σίμωνα] Floren. περὶ τὸν Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clarissimus Casaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Arist. pag. 241. *Bourd.*

ἀδεὶς ὅλως εἶδε. πᾶ ἦ ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱππόκομος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κεκλακρύφηναί με. ὅλως γὰρ ὧδε τ' ἵππωνά ἐστιν ὦ πάνυ ἐπιμελής. ἄλλως τ' ἀδὲ φιλόπονος ὤν. εἰκὸς ἦ δι' ὀπαδῶν πολλὰ πλείω τούτων. ἢ πόθεν γὰ ὁ Τίβιος πέρεχεν αὐτῷ ὅτω μίζαν ὠψώνηκεν ἔχῃς; ἐλέγετο ἦ τῇ γυναικὶ ἐλάβιον ἐωνῆσθαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ὅτοι ἀπόλωλεν ἢ κεκοδαίμονος. ἀλλ' ἀδὲ τὰ σκεύη μοι ἀσφαλεῖ μοι ἀπόκειται, τοσαῦτα ὄντα. δόλια γὰρ μή τις ὑπερύξας τ' τοῖχον, ὑφέλητο ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, κἀμὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. κ' μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. νὴ Δία, σοὶ γὰ ὁμοῖος ἐγὼ ἐ τὰ τρύβλια τὰ μάλης ἔχω. Αλε. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ κεκλαφωράσῃ παθόντως ἡμᾶς. Σι. ἄρεσον γὰρ ἀκριβῶς αὐτὸν φυλάττειν. ἅπασαν περέειμι ἀμαξᾶς ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν. τίς ἔτ'; ὁρῶ σέ γε ὦ τοιχωρύγα μὰ Δία. ἐπὶ κίνυγα ὧν τυφλάνεις, εὖ ἴσθι. ἀριθμήσω αὖθις ἀπορύξας τὸ χρυσίον, μήπω με φωρὸν λελάθῃ. ἰδὲ πάλιν ἐψοφηκέ τις ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ πολιορκοῦμαι, κἀμὶ ἐπιβουλεύουμαι πρὸς ἁπάντων. πᾶ μοι τὸ ξιφίδιον; ἢν λάβω τινά. διαπλώσω αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὰ σοι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἀπίωμὰ ἦ ἐ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτ ὀλίγον τ' νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τ' βίον. ἐχθροῖς ὅτω πλησὶν γένοιτο. κ' κόρης γὰρ παίξας αὖθις, ἀπολῆν βέλομαι. Σι. πῇ ἐπαύξει με; λησθόμενος ὁ δυσνχής. Μι. οἴμωζε, κ' ἀκρύπτα, κ' ὀμοῖος γένῃ τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ πεφυτηκὼς αὐτῷ. ἡμεῖς ἦ, εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At sedecim illa Sosylus equiso vidit me sub præsepi occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, præsertim cùm laboris non sit amans. Ac verisimile est illum his multò plura sustulisse. Nam unde Tibius heri tam ingens salsamentum ipsi opsonasset? Ajunt etiam illum monile uxori emisse drachmis quinque. Hei mihi misero, hi omnia dissipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi sunt, in tuto loco sunt posita: quæ vereor, nequis suffosso pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque insidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi sum similis: ac patellas sub ala gesto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præsentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipse insomnis servem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iste? te video per Iovem, ô parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsavit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidiis appetor. Vbi mihi gladius? si quemquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Hujusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cujusmodi vivit vitam! hostibus eveniat esse ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabescens illi fias cólore similis. Nos autem, si videtur, Gni-

Γνίφωνα τ δευτερὸν ἐδῶμεν. ἐ μὰ τὸν Δία ἐγὼ δ' ἔτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὔτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾷς ἐπικρεμαμένην τοῦτον ἐπὶ φρυγίλλου, ἀναλογιζόμενον τὰς τύχας, καὶ τὰς δικτύλας κατασκαλεύοντα, ὃν δεῖσθ μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἐμπίδα, ἢ μύαν γενέσθαι; Μι. ἐγὼ κατοδυρόμενος, καὶ ἀνέῳγὼ αὐθρωπον, ἐδὲ νῦν πολὺ τ σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιοῦντα. ὡς ἔγὼ ἔτος ἐπιτήκειν ὅλῳ ὑπὸ τ λογισμῶν. ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλε. ἀλλὰ τ σὸν Εὐκρατίδην, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἀνέῳκται ἐ αὔτη ἡ θύρα. ἴθι εἰσίωμεν. Μι. ἅπαντα τοῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμοὶ ἦν. Αλε. ἦ γὰρ σὺ ὀνειροπολεῖς τ πλοῦτον; ὁρᾷς γὰρ τ Εὐκράτην αὐτὸν μ ὑπὸ ἔ οἰκέτου πεισθύτην ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ τὰ Δία κατατρυφερώτατον, καὶ παιχνιδιαίτατον, καὶ ἀπαλώτατον ὄντα ἀνθρωπίνων. τὴν γυναῖκα ἢ ἑτέρωθι ὑπὸ ἔ μοιχείαν μοιχευομένην ἐ αὐτοῦ. Αλε. τί δ' ἡδέως ἂν ἐ τοῦτον κληρονομεῖν ἐθέλοις Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μηδαμῶς ἀ ἀλεκτρυών. λιμοῦ ἀποθανοῦμαι πρότερον ἀπολαύσας τούτου τ πλούτου, ἢ τοιοῦτόν τι πείσομαι. χαίρετε τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλοῦτός ἐστι μέγιστον, ἢ τοιαυτηνὶ ἀποδ τ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ ταῦ, τί μέρος γὰρ ἄρδην ἀμφὶ τὸ λυπεῖσθαι αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε πρὸ ἡμῶν. τὰ λοιπὰ ἴσως, εἰσεῦθις ἕψῃ ὁ Μίκυλλος.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & recordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΥΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, praecipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quadam tradere, quae neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque haec omnia sub Menippi nomine; quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὀκτὼ τετρακίλιοι μὲν ἦσαν ἀπὸ γῆς στάδιοι μέχρι τοῦ σελήνου, ὁ δὲ ἐντεῦθεν ἡμῖν σταθμός. τὸν δὲ ἀπὸ τούτου, εἰς αὐτὸν ἤδη τὸν ἀραβὸν, καὶ τὸν ἀκρόπολιν τὸν τοῦ Διὸς ἴσως ἂν εἴη, καὶ τοῦτον ἡλίου δρόμου ἀστοῦ μιᾶς ἡμέρας. Ετερ. τί ταῦτα, ὦ Μένιππε χαίρειν ὦ ἀστρονομεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς. πάλαι γὰρ ἐπαπερωμῶμαί σε παρατηροῦντα, ἡλίους τε σελήνας, ἔτι δὲ τοὺς φορυκικοὺς ταύτας σταθμούς τινας, καὶ παρασάγγας κατοξυζόντας. Μεμὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, καὶ ἀλιέρια δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ τοῦτο ἐμαυτὸν λογίζομαι τὴν ἔναλιον ἀποδημίας. Ετερ. εἶτα ὦ γαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄφροις ἐπιπλέοις τὸν

MENIPPVS.

Ter mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangae ferme quingentae: à quo rursum ad coelum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quaenam ista sint quae de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actae peregrinationis. *Amic.* Num ô bone, Phoenicum in morem, viam stellis notabas?

ὀλύ; Με. ἦ μὰ Δία, ἀλλ' οὐ πάνυ ἄφρονος ἐπιτηδείου τοῦ ἀνδρὸς. Ετα. Ἡράκλεις. μακρόν τι ὄνειρον λέγεις, εἰ γε σοὶ ἔλαθε τοσαυτάκις ἐπιδημήσας παρασάγγας ὅλας. Με. ὄνειρον γὰρ ὦ πρὸς Διὸς ἔτι λέγειν, ὃς ἀρτίως ἀφῖγμαι παρὰ τοῦ Διός; Ετα. πῶς ἔφησθα. Μέντοι καὶ ἡμῖν διοπετὴς πάρεστιν ἐξ οὐρανοῦ; Με. καὶ μὲν δὴ ἐγὼ σοι παρ' αὐτοῦ τοῦτον ἦκω τὸν Δίος ἥκω τιμιεσθαι, θαυμάσεσθαι, καὶ ἀκούσεσθαι, καὶ ἰδεῖν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπιορκήσομαι, τὸ πέρας πίστεως ἕνεκεν. Ετα. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θαυμάσιε, καὶ ὁλύμπιε Μένιππε γεγονῆς αὐτὸς, καὶ ἐπίγειος ὤν, ἀπιστεῖν δυναίμην ὑπερφιλοφρονουμένῳ ἀνδρί. ἐγὼ γοῦν Ὅμηρον εἶπον, ὃς ἀφρονέστατον ἐνί. ἀλλ' εἰπέ μοι φράσον, εἰ δοκεῖ, πόσα πρόπυλα ἦρθης ἄνω, καὶ ὁπόσην ἐποιήσω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. τί μὲ γὰρ ἀμφὶ τὸν ὄρθρον, ὡς πάνυ ἔοικας ὀνείρου τῇ φρενὶ, ὥστε ἢ ἡμᾶς εἰκάζειν ἢ σὲ ἀποχάσκειν ὥρα, ἀπάρασιν χαλκίνην ὡσεὶ ἢ ἀετόν. Με. σὺ μὲ πάλαι καθαπτὸν δῆλον εἶ. καὶ θαυμαστὸν ὑδὲν, εἴ σοι τὸ παραδοξότατον λέγω, μάθοις δικεῖ ὡσαφέρειν. ἀπὸ γὰρ ὑδὲν ἐδεήσεί μου ὡσεὶ τῶν ἀηδόνων, ὥστε τὸ κλίμακος, ὥστε παιδὸς χρείας ἢ ἀετοῦ. οἰκεῖα γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Ετα. τοῦτο μὲν ἤδη ἐγὼ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφησθα, εἴγε ἀρα τοῖς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς ἴσως τις, ἢ κολοιὸς ἐξ ἀνθρώπου γεγονὼς. Με. ὀρθῶς ὦ ἑταῖρε, καὶ σὺ μὲν σκοπεῖν εἴωθας. τὸ δαιδάλειον γὰρ οὐκ ἐνὸν σόφισμα τῶν πτερῶν ἐγὼ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Ετα. εἶπε ὦ τολμηρότατε πάντων,

tabas? *Men.* Non per Iovem: sed in ipsis astris peregrinabar. *Amic.* Papæ! longum profectò refers somnium: siquidem totas parasangas nescius dormivisti. *Men.* An somnium tibi videor referre: ego qui à Iove modò reversus adsum. *Amic.* Quid dixisti? Ita-ne Menippus nobis à Iove adest è cœlo delapsus? *Men.* Ita sanè: ego tibi à summo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd si non credis: equidem hoc ipso nomine supra modum gaudeo, quòd supra fidem sum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum sim ac terrestris, queam non credere viro qui nubes superarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam fit cœlitum unus? At illud, si videtur, mihi dicito, quo modo sursum subvectus fueris, atque unde scalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum similis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuisse, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum si narrationis novitas fabulæ videtur adsimilis. Cæterùm ad conscensum nihil mihi fuit opus scalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipsum Dædali factum superat: siquidem præter alia, nobis nescius milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice: neque procul à scopo conjecisti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipse etiam sum molitus. *Amic.* At omnium audacissime, non

1 Οὐ γὰρ γὰρ ὦ τὸν δοκῶσι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

1 Οὐ-

οὐκ ἐδεδοίκεις μὴ ἓ σύ πω τ γαλαίσσης κρεμασθῇς, μιμίππιόν τι πέλαγος ἡμῖν ὥσπερ τὸ Γ κάρειον δποδείξῃς ἐπὶ τῷ σεαυτῷ ὀνόματι; *Mic.* ἀδυμῶς. ὁ μὲν γὰρ Γκαρος, ὅτι κηρῷ τὼ πτέρυσιν ἠρμοσμένω, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τ ἥλιον ἐπετο ἐτάκη, πτεροῤῥυήσας, εἶτα πως κατέπεσεν. ἡμῖν ὄ, ἀκήρατα ἦν τὰ ἀκύπτερα. *Enan.* πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ σοι εἶδέ ὅπως πρίμεμε ὑποσύγεις πρὸς τὼ ἀληθείαν τ διηγήσεως. *Mic.* ὧδέ πως. αἰτὸν ἀμυχλῇ συλλαβὼν, ἔπ ὄ γύπα τ κρατερὸν, ἀπετμὰν αὐτοῦ ὠλένας τὰ πτερὰ, μᾶλλον ὄ ἓ πᾶσαν ἐξαρχῆς τὼ ἐπίνοιαν, εἴ σοι σχολὴ, δίεμι. *Enan.* πάνυ μὲν, ὡς ἐγὼ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τ λόγων, κἀγὼ πρὸς τὸ τέλος ἤδη κέχηνα τ ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίαν με παρείδῃς, ἄνω πω τ διηγήσεως ὀν τ ὠτων ἀπηρτημένον. *Mic.* ἄκουε τοίνυν. ἀ γὰρ αἰσχίον γε τὸ γέλοιον, μεχρὶ πότε φίλον, ἐγκαταλιπεῖν. κἀγὼ τοῦτο, ὡς σὺ φῂς ὀν τ ὠτων ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεζάζων τὰ κτ τ βίου, γελοῖα, καὶ τυφλὰ, καὶ ἀβέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὗρισκον, πλούτους λέγω, καὶ δόξας, καὶ δυναστείας, καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὼ περὶ ταῦτα σπουδὴν, ἀσχολίαν τ ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβών, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειράμην. καί μοι ὑπὸ τοῦτο, πολλὴν ἔνα παρεῖχε τὼ ἀπορίαν, ὁπόθεν μὲ αὐτὸς ὅτος ὁ ὑπὸ τ σοφῶν καλούμενος κόσμος. ἀ γὰρ εἶχον εὑρεῖν ἔθ' ὅπως ἐγένετο, ἔτε τ δημιουργὸν, ἔτε τέχνην, ἔθ' ὅ, τι τὸ τέλος ἐστὶν αὐτῶ. ἐπεὶ δὲ κἀμὲ μὴ

non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut veræ videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Ausculta igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας ἑώρων ὡς ἔτυχε καὶ ἀρρενῶ διερριμμένας, καὶ τὸ ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐποίουν εἰδέναι. μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα κατεφαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τὸ σχῆμα τὸν ἀπόρρητον τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. ἢ μὴν αὐτὰ ἐκ ἀπλῆ ἀφεῖσα, καὶ βροντὴ καὶ ἐξαίγεισα, καὶ ὗες, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατεπεχθεῖσα, καὶ ταῦτα συνέφησα πάντα ἐκ ἀτέκμαρτα ἦν. ὥστε ἐπειδήπερ ἅπαν διεκείμην, ἄριστον ἔσεσθαι ὑπελάμβανον ἁπλῶς τὸ φιλοσόφων τούτων ταῦτα ἕκαστα ἐκμαθεῖν. ὥμην γὰρ ἐκείνους πᾶσάν γε ἴσχειν ἂν εἰκεῖν τὴν ἀλήθειαν. ὅτε δὴ τὰς ἀφίσεις ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς σὺν πεμπάσαις ἐφεσόντας τε συνφωνοῦντας, καὶ χρόας ὡχρότητα, καὶ ὀφθῶν βαθύτητα, μᾶλλα γὰρ ὑψηγορίαν τινὲς, καὶ ὑρανογνώμονες οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν χρόνον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλὼν, τὸ δὲ, εἰσαῦθις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίου τὴν σοφίας ὁμολογησόμενος, ἐξέβην μεταφορολόγος τις διδάσκαλος, καὶ τὴν τῶν ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῶν παλαιῶν ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε ἐς μείζους ἀπορίας φέροντες εὐσταλοῦς ὄχλους πυκνὸς, καὶ πίλας, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τοιαῦτα ὀνόματα μὴ καταχέοντες. ὃ δὴ πάντων ἐμοιγ' ἂν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἄτερον ἑτέρου λέγοντες ἀκόλουθον, ἀλλὰ μυρίαι πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere sum coactus: quippe qui viderem stellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipsum, quid tandem esset, scire gestiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur absurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem esse causam, cur illa subinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è sublimi demissa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi possent. Itaque cùm ad eum modum essem affectus, optimum factu ratus sum, ut horum unumquodque à philosophis istis perdiscerem: quos veritatem omnem dicere posse existimabam. Quare cum ex illis præstantissimos delegissem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus austeritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus visi mihi sunt sublimiloqui, rerúmque cœlestium periti) his ubi memet docendum tradidissem magna pecunia, quam partim è vestigio præsentem numeravi, partim tum me persoluturum promisi, quum ad philosophiæ summam esset perventum, volui ea quæ de cœlestibus rebus nugantur doceri, & Vniversi dispositionem discere. At illi tantum aberat ut me pristina liberarent insciti: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia nescio quæ, ac fines, insecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur esse gravissimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diversaque inter se omnia loquerentur: tamen postulabant

ut

ὑπεναντίας, ὅμως πείθεσθαί τί μοι δίκαιον, καὶ πρὸς τὰ αὐτῶν λόγον ἕκαστον ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Ετερ. Ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐξαπατᾶσθαι πρὸς αὐτοὺς φαῖεν τὸν ὄντων, καὶ μὴ τὰ αὐτὰ φρονεῖν τὸν αὐτῶν ἐδόκαζον. Με. καὶ μὴν ἅ ἐταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν εἰς τοὺς λόγους παρατυχίαν. οἵγε περῶτα μὲν ἐπὶ γῆς βεβηκότες, καὶ μηδὲν τῶν χαμαὶ ἑρπόντων ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀλλ' ὑδὲ ὀξύτερον ἢ πλησίον διδορκότες, ἔνιοι δ' ὑπωγήρων, ἢ ὀρθῶς ἀμβλυώπουντες, ὅμως ὕραθέ τι πείρᾳ δυοῖν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον φαιεμέτρειν, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπιβάτουσιν. καὶ ὥσπερ ἐν τῷ ἀέρων καλαπεσόντες, μεγέθη τε αὐτῶν, καὶ χρόνους διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ δ' ὁπόσοι σταδίοι μεγαρόθεν ἀθηναζε εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπισκοποῦσι, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χαμαίου ὁπόσων εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, ἐβούλοντο λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς φαιόδους ἀναμετρῶντες. ἔτι δ' κύκλους καλαχράφοντες, καὶ τρίγωνα, ἐπὶ τετραγώνοις διαχρωμένους. καὶ σφαίρας πινὰς ποικίλας, ἢ ὅλων δῆθεν αὐτῶν ἐπιμετροῦντες. ἔπειτα δ' καὶ ταῦτα πῶς οὐκ ἄγνωμον αὐτῶν, καὶ παιδιαῖς τετυφωμένον, τὸ φαῖνεσθαι τῶν ἄστρων ἀδήλων λέγοντας, μηδὲν ὡς ἐγγίζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατεινομένους τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονοὺ δὲ ὀμνυμένους, μύδρον ἂν εἶναι τὸν ἥλιον, καθικέσθαι δ' τὴν σελήνην, ὑδαιπορεῖν τὰς ἀστέρας, καὶ τὸν ἡλίου καθαφῆ ἰμονίᾳ τινὶ τὴν ἁρμάδα ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναστῶντας,

ut ſibi fidem haberem: ac ad ſuam quiſque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem abſurdam narras: ſi viri cùm eſſent ſapientes, inter ſe de rebus factioſè diſſiderent, nec de iiſdem eadem ſentirent. *Men.* Atqui riſeris, amice, ſi audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigioſam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præſtantiores ſunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius aſtans, imò nonnulli præ ſenio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perſpicere ſeſe profitentur, & ſolem metiuntur, & ea quæ ſupra lunam ſunt, aggrediuntur. Ac perinde quaſi delapſi è ſtellis, ipſarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac ſæpenumero cùm fortè neque illud certò ſciant: quot ſtadiis à Megara diſtent Athenæ, tamen ſpatium quod intereſt inter lunam & ſolem, quot ſit cubitorum audent pronuntiare: aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras ſuper quadrangulos inducentes, & varias quaſdam ſphæras, cœlum ſcilicet ipſum metientes. Iam verò annon illud inſulſum, & inſignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus uſque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quaſi conjecturis ducantur: verùm ſupra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem eſſe maſſam candentem, incoli lunam, ſtellas aquam potare: idque ſole veluti ſitula quadam per funem demiſſa, vaporem è mari

κὴ ἄπασιν αὐτοῖς τὸ πρῶτον ἐξῆς διαιμᾶσθαι. τὸν μὲν γὰρ σύμπαντα, ὅπως τὸν λόγον, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ αὖτις πρὸς Διὸς εἰ σὺ μαθεῖν ἐπιθυμεῖς τι δόγμα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεστηκότα ἀλλήλων αὐτὰ μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ κόσμου γνώμη διαφορὰν εἶχε πᾶσι, διότι μὴ, ἀγήνορές τινες, καὶ ἀνώλιθοι εἶναι δοκεῖ. οἶδα, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτὸν, καὶ τὸ καλούμενον τόπον, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὃς δὲ μάλιστα ἐταύμαζον, ἦσαν μέν τινα πηγνύντων τὸν ὅλον ἱδρυτάν τε, καὶ ἀφανῆ τὸν ὄντα οὐκ ἦσαν, ὅστις ὁπόθεν ἐκεῖνος, ἔκαστος ἐπικαίνει. καίτοι ἀλλ' οὐ γε τὸ δὴ παντὸς γένεσιν, ἀδιανόητον δὲ χρόνου, καὶ τόπου ἐπινοεῖν. *Etan.* μάλα πάνυ ὦ Μένιππε, τολμηρὰς, καὶ δαιμονίους ἄνδρας λέγεις. *Men.* τί δ' εἰ ἀκούσειας ὦ δαιμόσιε, ὅσα τε ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς περὶ τοῦ ἀπείρου λόγους; καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖτη ναυμαχία αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, πλὴ τὸ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δὲ ἀπλῶς τοῦτο εἶναι καταλαμβάνουσιν. ἐ μὲν ἀλλὰ δὲ πανταπόλους τινὰς εἶναι τοὺς κόσμους ἐπιφαίνονται, καὶ τὸν ὡς ὅσοι εἰσὶ τούτων ἀφανεστάτην κατηγόρημα. ἔστι δέ τις καὶ εἰρωνικὸς αὐτῶν, πόλεμον τὸν ὅλον πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. ὅσοι μὲν γὰρ τοὺς θεοὺς, τὸ χρὴ δὲ λέγειν, ὅπως τοῖς μὲν, δεισιμόσυνος ὁ θεὸς ὧν. οἱ δὲ, καὶ κυσὶν, καὶ χοίροις, καὶ πολαζόνων ἐπόμενοι. καὶ ἐμὲ, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τοῦ ὅλου δεσπότῃ ἀπέναμον. ὥστε πρίν με ἔρχεσθαί με, τοσαύτην λιτανείαν θεῶν ἀκούσαι. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδαψιλούμενοι, πολλοὺς τε αὐτοὺς ἀπέφαινον. καὶ διελόμενοι, τὰ μὲν πανταμαρι attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ dissérunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπικαλῶν. τοῖς δ', τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἐνεμον τῶν θεόντων. ἦν δ', οἱ μὲν, ἀτύμβευτόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς περὶ σώματος αὐτὸ διενοοῦντο. εἶτα δ' ἀφροντίδες τοῦ καθ' ἡμᾶς πραγμάτων οἱ πάσιν ἐδόκουν οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἦσάν τινες, οἳ τὴν συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφίεσαν, ὥσπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἀπολύειν τοὺς λειτουργῶν τοὺς παρηβηκότας. [1] οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν. εἰοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἔνιοι δ', τοῦτο πάντα ὑστεροῦσιν, οὐδὲ τὸν ὄχλον εἶναι θεούς τινας ἐπίσταται, ἀλλ' αὐθάδους, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸν κόσμον ἀπολιμπάνουσιν. τοιαῦτα τοι τοῦτο ἀκούειν, ἀπιστεῖν μὲ οὐκ ἐτόλμων ὑψηγορεμένοις τε. καὶ ἠνωχλημένοις ἀνδράσιν ὅ μὴν εἰχόν γε ὅπη τὸν λόγον τραπόμενον, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρεῖν, καὶ τοῦ θεάτρου μηδαμῇ ἐκτρεπόμενον. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἀτεχνῶς ἔπαγον. πολλάκις μὲ γὰρ ἀνώρμησα πρὸς δόξαν τινὶ αὐτῶν ἑτέρᾳ δὲ με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανῶν ἐπιγνῶμι, ἀκέσειεν τί με τοῦτων ἀληθές, ἀπεχόμενον

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nanciscerer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν ἐοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δεῖ ἰσοτέλειαν συγχεῖσθαι. μηδ' ὅπερ κωμικὸν δορυφόρημα σιωπῇ παρεφερόμενον. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non vero τραγικὸν. Nam δορυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam vero in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes, & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commixta sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud καταχρηστικῶς Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos gemmacule dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὰν

σιον. μίαν δὲ συμπίσης ἀποφίας ἀπὸ μαζῶν ὁμοπάτρας, εἰ αὐτὸς πλεροφυῆς πως, ἀπέλθοιμι εἰς τὸ ὁμοιον. τότε δὲ μοι παρῆλθε τὸν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λεγόμενος Αἴσωπος, αἰτοῦς, καὶ κανθάροις σύοτε, καὶ καμήλοις βάσιμον ἀποφαίνων τὸ ὕψιον. αὐτὸν μὲν ἐπιστροφῆσαί ποτε ἐδιμισᾷ μηχανὴ δικαίαν εἶναί μοι κολεφάνιον. ὁ δὲ γυπὸς, ἢ αἰετὸν ἐξελπίμην πλέον, τοῦτο γὰρ μόνα ἀφικέσθαι πρὸς μέγιστος ἀνθρωπίνου σώματος, τάχα ἂν μοι τῶν πτερύγων ἀποχρήσαι. καὶ δὴ συμβαῖνον τὸ ἔργον, ἐπτέρνα μὲν τῶν δεξιὰν πλέυρα. ἐξ γυπὸς ἦ, τῶν ἑτέρων ἀπέπεμψα τὸ μέλος. εἶτα ἀφικόμενος, ἐξ ἧς τὰς ὦμος πλαμῶν κρεῶν ἀρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρως τοῖς ἀκρωτηρίοις λαβὰς πας ταῖς χροὶ προσκάσας, ἐπειρώμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χροὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες ἐπ χαμαιπετῶς ἐπαιόμενος, καὶ ἀπροβατὸν ἅμα μὴ τὸ πλησιον. ἐπεὶ δὲ ὑπέκυσέ μοι τὸ πτῶγμα, πλημμόπορον ἤδη τὸ πτέρυξ ἡπλόμην. καὶ ἀναλῶν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ ἔ χρημιτὸ, φέρων εἰς αὐτὸ τὸ διάτρον. ὡς δὲ ἀκινδύνως κατεπτόμην, ὑψηλοτέρη, καὶ μειζόνως ἐφερόμην. καὶ ἄρας ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὸ Ἀκροκορινθιακὸν. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρις ἐς τὸ Ταύγετον. ἤδη δ' ἐν μοι ἔ πολμήματος μεμελετημένα, πόλεώς τε, καὶ ὑμπίτης ἡδόμενος, ἔδη ἐπὶ τὰ νεφέλων ἐφερόμην, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀνάκας, καὶ ὡς ἐκεῖ μᾶλιστα κέρως ἐπισπασάμενος, τὸ λοιbam: ſed unica via, me univerſa dubitatione liberari poſſe arbitrabar, ſi ipſe alis aliqua ratione additis, in cœlum aſcenderem. Hujus rei conficiendæ ſpem mihi præbuit, primùm ipſa cupiditas, deinde ſcriptor fabularum Æſopus: qui aquilis interdum & ſcarabeis, cameliſque acceſſum cœlum demonſtrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri poſſe videbatur: ſi autem vulturis aut aquilæ alis me cinxiſſem (quæ ſolæ ad corporis humani modum ſufficerent) futurum forſitan ut mihi ſuccederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi ſiniſtram ſcitè amputavi. Quas quum obligaſſem, humeriſque valida lora accommodaſſem, ſummiſque pennis anſas inſerendas manibus addidiſſem, mei ipſius periculum faciebam, primùm ſubſiliendo, & manibus ſerviendo, anſerúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me ſuſtollendo, ſummiſque pedibus inter volandum ingrediendo. Poſtea cùm res ex animi ſententia mihi ſuccederet; jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conſcenſaque arce demiſi me ipſum per præceps in theatrum ipſum. Quò cùm abſque periculo devolaſſem, ſublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam uſque volabam: inde verò ſurſum ad Acrocorinthum; deinde ſupra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum uſque. Cum ergo jam audax facinus exercuiſſem: perfectuſque & altivolus evaſiſſem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conſcenſo Olympo, cibo quàm leviſſimo paſtus, inde rectà in cœlum ten-

πὸν ὕπνον δύῳ δ' ἐρύσσω. τὸ μὲν ἀραῖον, ἀλιγηδὼν ὑπὸ δ' βάθυς. μὴ ἦ, ἔφερον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὼ ἤδη τὼ σελήνω ἐγεγόνει, πάμπολυ δ' νεφῶν ὑπεπατάσας, ἡδόμην κάμνοντος ἐμαυτοῦ. καὶ μάλιστα καὶ τὼ ἀριστερὼ πλευρὰ τὼ γυπίην. ἀποσελάσας δ', καὶ καθεζόμην ἐπ' αὐτῆς, ἀναπεπαυόμην, εἰς τὼ γῆν ἄνωθεν λυπούμενος. καὶ ὥσπερ ὁ τὸ Ὁμήρε Ζεὺς ὀνείδιζε, ἄρτι μὲν, Τὼ τῶν ἱππημολγῶν Θρήκων καθορᾶν, ἄρτι δ', τὼ Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δ', εἰ δέξειέ μοι, τὼ Ἑλλάδα, τὼ Πέρσιδα δὲ τὼ Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀπεπιμπλάμην. Επει. σὺ δὲ ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ δ' καθ' ἓν ἀπολειπόμεθα τῆς ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δὲ ὁδῷ παρέρχεται ἰσόρροπον, καὶ τοῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἔγωγε σὺν ὀλίγα προσδοκῶ ἀκούσεσθαι, ἀφ' ὑμῶν τῶν γῆς τε, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοποῦντι καταφαίνεται. Με. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖρε εἰκάζεις. διόπερ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὼ σελήνω, τῷ λόγῳ συναποδήμει τε, καὶ συνεπισκόπει τὼ ὅλην τῆς ἐπὶ γῆς ἀφάτην. καὶ προσῶν γέ μοι πάνυ μικρὸν δοκῇ τινὰ τὼ γηὸς ὁρᾶν, πολὺ λέγω δὲ σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω κωλακύψας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, πῦ εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἴγε μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τὴν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι παντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νυνὶ δ', ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπεραισχρότατα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἡρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem obortâ oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, concessa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nescivissem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὸν ὕπνον] Hic Dialogus est Homericus cento. τὼ τῷ ἱππημολγῶν. Ex Iliad. γ. Bourd.

1 Οὐκί-

ἢ ἥλιον ὑποτίλῃσι, διεσήμαινέ μοι γῆν εἶναι τὸ ὀρώμενον. ἐπεὶ ἤδη ἅπαξ τῶν ὄψεων ἐς τὸ ἀστεῖς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. καὶ κατ' ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικηζόμενοι. τὰ γωμέτρια. τὰ ἠθεῖα. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, [1] ὁπόσα περίφρ ζείδωρον ἄρουρα. Ετα. πάντελῶς ἀπίστατα φῆς ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ὑπερφυᾶ. ὃς γὰρ ἀρτίως ὢν μετ' ὀλίγον ἀφηνιάσων ἐς βραχὺ συνεπαλγήσειν. καὶ εἰ μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φὴς ὁρᾶν, πῶς νῦν κεκλαυκὼς Λυγκέως τὰς ὄψεις ἠλόγμενον, ἅπαντα ἀφανίζα ἀφικνούμενος τὰ ἐπὶ γῆς. τὰς ἀνθρώπους. τὰ ἠθεῖα. μικρᾷ δεῖ, τὰς δ' ἐμπέδου νεοττιάς. Με. εὖ μοι ὑπέμνησας. ὃ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰπεῖν, τοῦτο σοι οὐδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν μὲ ἐγνώρισα τὴν γῆν ἰδών, τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἶδ' ὅτι πε ἦν κεφορᾶν κατὰ δ' βάθος, ἅτι δ' ὕψους μηκέτι ἐφικνούμενος, πάνυ μ' ἦνία τὸ κρῆμα, καὶ πολλὴν παρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ' ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται κεβάτιν ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, αὐθρακίας τις ἰδεῖν, καὶ σποδοῦ πλέως, καὶ κατατεφρωμένος. καίγε μ' ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεπαρεφχθην, καί τινα σκληρὸν δαίμονα φήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, ἁπαξ φησὶν ὦ Μένιππε, [2] Οὐτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν εἰσικες. ὁ φυσικὸς δ' τός εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν κρατῆρας ἐμπεσὼν φέρομ ἐνέβαλον, ὁ καπνός με ad ſolem reſplendeſcat, indicabant terram eſſe id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non ſolùm ſingulas nationes atque urbes videbam: ſed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut ſummatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia ſunt, & inter ſe pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut niſi Coloſſus tibi feciſſet indicium, forſitan aliud quiddam videre te credidiſſes: qui repentè factus lynceus, cuncta quæ ſunt in terra dignoſcis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id neſcio quomodo præterii. Poſtquam enim conſpectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perſpicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœſto mihi, ac propemodum lachrymanti, ſupervenit ſapiens ille Empedocles, carbonario ſimilis: cinere oppletus, atque exuſtus. Quo viſo, dicendum enim eſt, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego ſum numen, quid Empedocles ille phyſicus. Etenim ubi me præcipitem in me immortalibus æquas? Sum crateras injeciſſem, fumus ab Ætna

1 Ὁ'τίσα τρέφ ζείδ. ἀρ.] Paſſim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyſſ. π. *Idem.*

λὴ τ' Αἴτνης ἀναρπάσας, δεῦρο ἀνήγαγε, καὶ νῦν σὺ τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλὰ, καὶ στεῦμαι ὄρθρον. ἦκω τοίνυν σε [1]ἀπολύσων τ' παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, ᾧ γρῖφε, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὧδ' ἐγὼ βέλτιόν σε Ἐμπεδόκλεις. καπίθων τὸ χάσμα καταπλῶμαι πάλιν εἰς τὸν Ἑλλάδα, μεμνήσομαί σου τὸν ἐπὶ τῷ κομποδόχῃ. κἂν ταῖς νουμηνίαις ὡδὶ τὴν σελήνην εἰς ἐγχανὼν εὐχοῦ. ἀλλὰ μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα ἡδέ ὃς, οὐχὶ δι' μισθὸν χάριν ἀφῖγμαι. πέπονθα δέ τι τὸν ψυχὴν, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσας, ὀξυδερκὴς γένῃ; μὰ Δι' ὧδ' ἐγὼ ὧν μή σύ μοι [2]τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλῃς ἀπὸ τῶν ὀμμάτων. νὴ γὸ δὴ λημᾶν μ' ὑπῆρξας δοκῶ, καὶ μὴν ὑδὲν γε ἡδέ ὃς, ἐμοῦ δεήσει. τὸ γὸ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γῆθεν ἥκεις ἔχων. τί δ' ἐν τοῦτ' ἐστι; ἢ γὸ οἶδ' ἔφλω. σὸν οἶσθα ἡδέ ὃς ἀετὸν τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν τετμημένον; καὶ μάλα ὧδέ ἐγώ. τί δ' ἐν πτέρυγι ὀφθαλμοῦ κοινόν ἐστι; ὅτι ἡδέ ὃς, πολλοῦ τ' ἄκαν ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνον ἀετὸν δέδορκε τοῦ ἡλίου. καὶ τοῦτ' ἐστιν ὁ βασιλεύς, καὶ γνήσιον ἄετος, ἢν ἀσκαρδαμυκτὶ ὡδὶ τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ τοιοῦτα ἦν δ' ἐγώ. καί μοι ἡδὴ μεταμέλει, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, οὐχὶ τὸ ὀφθαλμὸν ὧδ' ἀετὸν εὐθέμενον τὰς ἐμὰς ἐξελᾶν. ὡς νῦν γε ἡμιτελὴς ἀφῖγμαι, καὶ ὁ πάντα βασιλικῶς ἐσκόσατο μόνον. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόμοις σοῖσι, καὶ ἀποκηρύ-

Ætna raptum huc subvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rursus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terque noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmii gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quò perspicax fias? Non per Iovem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam vilius acumen ipse jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non novi inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: unde sola solem adversum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila, si non conniventibus oculis radios aspiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inferuerim cùm huc ascenderem. Nam nunc sanè dimidiatus advenio, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ' παρούσης ἀπορίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὸν ἀχλὺν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æschylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Τὸν

πῆς. ἢ μὴν δεῖ σοι ἥδε ὃς αὐτίκα μάλα τὸ ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐγκλείσῃς, μικρὸν ἀνασχὼν, ἐπαρχὴν ὄψεως τὴν πλείστην, ἑκατέρᾳ μόνῃ πτερύξασθαι, καὶ λόγου τὸ πλεονέκτημα, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκῆ εἶναι. τὸ γὰρ ἕτερον, ὑδέποτε μηχανῇ μὴ οὐκ ἀμβλύτερον διόψεται, τὸ μεσόδουν ἔχει τὸ χεῖρον. ἄλις ἦν μοι, ἐγὼ, εἰ ἓν ὁ δεξιὸς μόνον ἀετῶδες βλέποι. οὐδὲν γὰρ ἂν ἔλαττον χρήσοιτο. ἐπὶ δὲ τοὺς τέκτονας πολλάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θατέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον φάσκοντας τοὺς κανόνας ἀποδιόνυσθαι τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν, ἐπαίρει ἅμα τὸ ὑπὸ τῷ Ἐμπεδοκλέους παραγλαμμα. ὁ δὲ, καθ' ὀλίγον ὑπανιὼν, εἰς κενὸν ἠρέμα διελύετο. καὶ ταχέως ἐπερυξάμενος, αὐτίκα μοι φῶς πάμμεγα περιέλαμψε, καὶ τὰ πάντα λανθάνοντα πάντα διεφαίνετο. καθακύψας γὰρ εἰς τὴν γῆν, ἑώρων σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. καὶ ἔστι οὐ μόνον ὑπαίθρῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἴκοι εἴνοι ἔπραττον, οἱ ὁμοῦ λανθάνειν. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ. Λυσιμάχου δὲ, τὸν υἱὸν ἐπιβουλεύοντα. τὸν Σελεύκου δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ λαθραίως λάβρα τῇ μητρυιᾷ. τὸν δὲ Φιλίππου Ἀλέξανδρον, ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἀναιρούμενον. καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα δὲ τὴν τοῦ

Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τὸς κανόνας ἀποδιόνυσθαι τὰ ξύλα] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marcil. ad Pers. *Rourd.*

2 Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ, mendosè: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τὴν τοῦ γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

γωνίσκῳ. καὶ Ἀτάλῳ τὸν υἱὸν ἐγκόπτοντα τὸ φάρμακον. ἐπὶ ρωθήλ αὖ, Ἀρσάκιλλον φονεύοντα τὸ γνήσιον, καὶ τὸν εὐνοῦχον Ἀρβάκιλλον, ἕλκοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκιον. Σπαρτῖνος ὁ μῆδος, ὅτε ἐκ συμποσίου πρὸς τῶν δορυφορούντων ἕλκεται ἔξω ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὄφρυν κατηλοημένος. ὁμοῖα δὲ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις. καὶ Θρᾳξὶ γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἦν ὁρᾶν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐποικοδομοῦντας, δειδίττοντας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων τεθειδεμένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτ' ἂν παρείχετ μοι τὴν θεατρείην. τὰ δὲ ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ ἐν ἐκείνοις ἐώρων, Ἑρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμέων, ἐποροκοδοῦντα. τὸν στοϊκὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, ἐπὶ μισθῷ τὸν μαθητὴν δικαζόμενον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ὅτε δὲ Ἀσκληπιὸν, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ὑπὸ τὴν καμαρωτοφείαν καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τὰς ἄλλας λέγοιμι, τὰς τοιχωρυχούσας, τὰς δικαζομένας, τὰς δανείζοντας, τὰς ἀπαιτούσας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. *Επει.* καὶ μὴν ἐ τοῦτο ἀ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ὦ τὴν ψυχὴν τοιαύτην τινὰ παρεσκευάσθαι. *Με.* πάνυ μὲν ἐξῆς διελθεῖν ὦ φίλτατε, ἀδυνάτου, ὅπερ ἐ ὁρᾶν αὐτὸ ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μέντοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in forniee dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Contentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recensèam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia vetat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

ἐφαίνετο, οἷα. φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδι. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἐπρᾶτο δὲ, δικαστήρια, καὶ ἐκκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἔθυέ τις. ἐν γειτόνων δὲ, πενθῶν ἄνθρωπος ἐφαίνετο· καὶ ὅπη μὲ εἰς τὴν Γέτικὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμικὰς ἂν ἑώρων τὰς Γέτας. ὅτε δὲ μετεβαίνω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπόλευον. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῃστεύετο. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγώτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων κατὰ τὸ αὐτὸν γινομένων χρόνον, ἄρα σοι ἤδη ἐπινοεῖν ἔοικε τίς ἀκυκείαν ἔτευε ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις πολλοὺς χορεύοντας, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα συγχέειε τὴν ἀδύντων ἐκφορὰν τῶν σωμάτων ἀφέντα, ἴδιον ἄδειν μέλος. φιλοθαμβοῦντος δὲ ἐκείνου, καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντος, ἐν τῷ παντὶ ὑπερβαλέσθαι τῇ μεγαλοφωνίᾳ συνθυμοῦμαι, ἄρα σύνθυμῇ πρὸς Διὸς οἷα ᾄσονται ἂν ἡ ᾠδή; Επαι. παντοδαπὸν ὦ Μένιππε, παγγέλοιον, καὶ πεπαρεγγυημένον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορεῦται. κἂν τοιαύτης ἀναμίξεως, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συμπέπαικται, ἐν μόνον ἀπῳδὰ φθεγξόμενον, ἀλλὰ ἐν ἀνομοίων τὰ χήμασι, καὶ τὰναντία κινημένων, ἐν ταὐτῷ δὲ ἐπιούντων, ἄχρις ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσῃ τῆς σκιωτῆς, οὐκ ἐπὶ δεῖπνα λέγων. τηνικαῦτα δὲ, ὅμοιοι πάντες ἤδη σποδοῦντες, οὐκ ἔτι τὴν συμμιγῆ ἐκείνην, καὶ ἀπεκθαμβοῦσαν ἀπᾴδοντες, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε ποικίλῳ, καὶ πολυειδεῖ τῷ διάτρῳ, qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: ac tum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacêt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάνυ μὲ γελοῖα δήπουθεν ἦν τὰ γιγνόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆν μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐρίζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνι μοῖραν τοῦ περὶ οἶνον, ἢ Ἀχαρνῆσι πλίθρα πεντακισχίλια. τὴν γὰρ Ἑλλάδα ὅλην, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, δακτύλων ὄντων τὸ μέγεθος πεπάρων, καὶ λόγον εἶναι ἢ Ἀττικὴν πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐκείνων ἐφ' ὁπόσον τοῖς πλουσίοις τούτοις μέρος φρονεῖν κατελείπετο. σχεδὸν γάρ ὁ πολυπλήθρωτος αὐτῶν, μίαν ἢ ἑπτὰ ἀρούρας ἀτόμων ἰδίᾳ μοι γεωργεῖν. ἀποβλέψας δὲ καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, [1] εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν χῶραν ἰδών, ἀνεμιμνήσθην ὅσον χωρίον κατ' ὀλίγον φακῆς αἰγυπτίας πλατυτέρου, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι περὶ χρυσοῦ μέγα φρονοῦντα, ὃν δακτυλίου τε εἶχον ἑκτὸν, καὶ φιάλας πέντε, πάνυ ἂν ἐπὶ τούτῳ ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μεζόνων χρυσείων ἦν τὸ μέγεθος. Εταῖ. ὦ μακάριε Μένιππε, τὴν παρῳδὸν ἡμᾶς. αἱ δὲ δὴ πόλεις αὗται Διός, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοί, πηλίκοι δι' ἐφαίνοντο ἄνω; Μεν. οἶμαί σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τοὺς μὲν, εἰλημένους. οἷοιπερ οἱ ἐξιόντες. ἑτέρους δ', ἐπαπιόντας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim si qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam si quem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν χῶραν ἰδὼν, ἀνεμιμνήσθην ὅσον χωρίον * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων & Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Negat in proclivi erat emendare, & legere Κυνουρίαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ὀξέως δίκης ὕστεροῦν σφίσι χωρίου ὄντος ἢ ἐς σφᾶς τι πρὸ ἢ ἐς ἰδιώτην ὑπὲρ τῆς Κυνουρίας χῆς, ἧς ἀεὶ περὶ διαφέροντες μάχῃ ἔσχον. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.* 1 Δύο-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μύρμης, τὴν κόκκον ἀναφέρῃ. ὁ δέ, ἀρπάσας πρῶτον ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίτομον, ἢ φέρων. εἰκὸς δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ λόγον ὥσπερ μυρμήκων βίου, καὶ εἰκοδόμους πάσης, καὶ δημηγορίας, καὶ αὐλῳδίνους, καὶ μουσικῆς, καὶ φιλοσόφους. πολλὴν οὖν γε πόλεως αὐτοῖς ἀνδράσι παῖς μυρμηκίας μέλιτι ἐοικέναι, οἱ δὲ δοκεῖ μικρὸν τὸ παραδείγμα τὸ ἀνθρώπειον ἐκφῆναι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τὰς παλαιὰς μύθους. ἐπίσκεψαι δὲ Θετταλῶν. ἔρημοις γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ἐκ μυρμήκων ἀνθρώπους γεγονέναι. ἐπειδὴ δ' ἐν πάντα ἱκανῶς ἐωράθη, καὶ κατανάλωκά μοι, Δία φασίν ἐκκλῆσαι, ἀπειλήσαντα [1] δώσειν ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μυ δαίμονας ἄνδρας. ὅπως γένοιτο ἀνελπίδιον, καὶ ἡ σπλάνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα, Μένιππέ φησιν, ὅπως ὄναιο. διακήκοας μοι τὰ θεῖα τὰ Διός. λέγοις ἂν καὶ σὺ ἐμοί. βαρὺ γὰρ οὐδέν, ὦ μὴ τι φέρον δῆτα. πρεσβεῖόν ἔφη τι ἢ χαλκοῦν, καὶ δῆσον ἀπένεγκαι παρ' ἐμὲ τοῦ Διΐ. ἀπίρηκα γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ ὑπὸ τῶν φιλοσόφων ἀκούσας. οἷς οὐδὲν ἔπεργόν ἐστιν ἔργον, ἢ πάμπολυ πολυπραγμονοῦν, τίς εἶμι, καὶ πηλίκη. ἢ δὲ δὴ καὶ παῖσαι δίχα τομῶν, ἢ ἀμφίκυρτος γέγονα. καὶ οἱ μὲν, καθαιρεῖν τί μοι φασὶν. οἱ δὲ, κατάπλησον δίκην ἐπικρίμνου τῇ θαλάσσῃ. οἱ δὲ, ὅ, τι ἂν ἔχῃς ἐπινοήσῃ, τοῦτο μοι θεοπέμψαι. τὰ πλεῖστα δὲ, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τι, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι, σὺν has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris urbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas specta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inservi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi siquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotii, nisi ut curiosè res meas exquirant, quæ quantaque sim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibbosa. Tum hi me dicunt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alii rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum esse, &

1 Δώσειν] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασί μι. Cætera Homerica sunt. *Idem.*

ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὁ πεύσονται. καὶ ὡς τοῦτό με ἀδελφὸν ὄντα μὴ, συγκρύψαι, καὶ στασιάσαι παρασκευάζοντα. ὁ γὰρ ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς ἃ πρὸς αὐτὸν εἰρήκει ὁ ἥλιος, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον ἀφύρτον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπαίσμην αὐτοῖς, ἃ πράττουσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ καταπύστα, οἱ μεθ' ἡμέραν σκυθρωποὶ, καὶ ἀνδρώδεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ χρῆμα σεμνοὶ, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ὑποβλεπόμενοι. κἀγὼ μὲν ταῦτα ὁρῶσα, ἡμῶν σιωπῶ. ὁ γὰρ ἡγεμὼν πρέπειν ὑπολαμβάνει, ἐς ἀφροδίσιον τὰς νυκτερινὰς συνείσας διατριβὰς, καὶ τὸ ἐπὶ τὸ σκληρὸν ἐκάστου βίον. ἀλλὰ κἂν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτερον, δύνω ὑπαισασαμένη τὸ νέφος, συνεκαλυψάμενος, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γεγονὼς ἀνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ ῥητῇ συναχθομένους. οἱ γὰρ, ἐάν ἀπαίσω, διασπασάμενοί με τῷ λόγῳ, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλόμην μετοικῆσαι ὅπου παῤῥησίατο, ἵν' αὐτῶν τὸ φιλέριδον ἐν γλώττῃ διέφυγον. μέμνησο δὴ τοῦτό γε ἀπαγγεῖλαι τῷ Διΐ. καὶ ὡς θεὸν ἀγαθὸν σ' ὄντα μὴ δυνατὸν εἶναί μοι καὶ χώραν μένειν, ἵν' μὴ τὰς φυσικὰς σκέψεις ἐπιτρέψῃ, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισπάσῃ ἐς τὸν σοὰν περίπατον, ἐς τὸν ἀκαδημίαν περιφλύξῃ, ἐς πύσῃ τὰς ἐν τοῖς πάτοις διατριβάς. ὅταν γὰρ ἐν εἰρωνίᾳ ἄγοιμι, ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν γαμπετήμην. ἔστι τοῦτο ἐμοὶ σ' ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἀνατεῖναι ἔτεινον τὸν ἐπὶ ἑσπέρᾳ,

& nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quòd linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἀνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον] Ἀνωθεν ἦ. παρὰ γὰρ ἥλιον. *Marcil.*

1 *Vul-*

ἤδη μὲ ἔτι βοῶν, ἢ ἀνδρῶν φαίη τις ἔργα. μετ' ὀλίγον γὰρ ἡ σελήνη βραχύτατά μοι καθυπεφαίνετο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὸν ἥλιον εὐθὺς ἐξ, ἀφ' ἑσπέρου περὶ μέσην τὴν ὀρθὴν ἐπλησίασα τῷ ἀετῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον δύο εἶναι. ῥᾴδιον γὰρ ὤμῳ διαλαθεῖν, ἐπ' ἐξ ἡμισείας ὢν ἀσθής. τὸ δὲ ἀετὸν ἠπιστάμην ὡς παλαιὸν συνήθη τῷ Διΐ. ὅτε οὖν ἐλογισάμην ὡς πάντως καταφωράσουσί με, μήποτε τὸν ἐπὶ πλεῖστον ἀφεκτέον μοι. ἄρας γὰρ κέρκας τὸ μὴ παραπεσεῖν, ἔκρουσον αὐτοῖς τὸν θώρακα. ὑπακούσας δὲ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τὸν νοῦν ἐπιθεὶς μόνῳ, ἀκμὴν καὶ πνεῦμα φράσων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσεκλήθην πάνυ θᾴδιος, καὶ τρίμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συνηγμένους, ἐδὲ αὐτοὺς ἀφροδίλους. ὑπεσφέρετο γὰρ ἡσυχῇ τὸ παραδοξόν μου τῆς ἐπιδημίας. ἦσαν δὲ πάντες ἀνθρώπους ἀφίξεως ἀσυνήθους, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκπεπληγμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς ὀβριμόν τι ἐπανηδὲς εἰς ἐμὲ ἀπειλῶν, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶς ἀνθρώπων, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τὸ πρῶτον ἤκουσα, μικρὰ μὲ ἐξέβροντων ὑπὸ τῆς δόξης. εἰσῆλθε δὲ ὅμως ἀχανὴς, ἐς ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος. χρόνον μὲν ὅτε βοῶν, ἢ ἀνδρῶν φαίη τις ἔργα. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsavi. At Mercurius postquam responsasset, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst introsum accersitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu, torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac ejusmodi feruntur fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβεβρόντητοι, καὶ ἐμβροντηθέντες à Græcis κωφὸς appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Moscop. καὶ ὁ ἐμβεβροντημένῳ ὁ ἔξω φρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβεβρόντηται, εἶτα νῦν λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt, Celsi attonitos quoque rarò videmus, quorum & corpus & mens stupet.

Fic

γε δ' ἐμαυτὸν ἀπαλλαττὸν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα σκοπεῖν, ὡς ἤλθοιμι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, ὡς ταναντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαλοφρόσυνος διαστώμην ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τὰ περὶ, καὶ τἄλλα πάντα, μέχρι πρὸς τὸν οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὴ ὠφθημεν, τὰ ὑπὸ τῆ σελήνῃ ἐπισκαλμένα. μειδιάσας δ' ὁ Ζεὺς, καὶ μικρὸν ἐπανιεὶς τῶν ὀφρύων, τί ἂν λέγοις φησὶν Ὦτε πέρι, καὶ Ἐφιάλτε, ὅπερ καὶ Μένιππον ἐπάρασθαι εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπὶ ξενίαν σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσαντες, διαπεμψόμεθα. καὶ ἅμα ἐξανίστατο, εἰσάξειν εἰς τὸ ἑπηκόντιον βουλόμενος. καιρὸς γὰρ ἦν ἤδη τὸν σύχνον καθίζεσθαι. μεταξὺ δὲ ἐθεώμεν, ἀνέκαθεν μὲ περὶ τοῦ τῆ γῆ πραγμάτων. τὸ πρῶτον μὲν σκέπτεσθαι, πόσος νεῖ ὁ πυρὸς ἐπ' ἔτει ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πίνυρος χειμὼν κατέδεται, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πλείονος ὑπομβρίας. μῶν ἦ, ἠρώτα, εἴ τις ἐπ' λείψανον τοῦ νεὼ Φειδίου, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐλίποιεν Ἀθηναῖοι τὰ ἀφίσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοῦνται, καὶ οἱ συνελήφθησαν οἱ τὸν Δαιδάλῃ νεὼν συλλαβόντες. ἐπεὶ δὴ περὶ τούτων ἀπεκρινάμην, εἰπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην δίκαιος, ἢ τῶν ἀσεβεστάτων; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiissem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum supercilliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc advenisti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis consideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat supereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; Ἀποπληξίαν hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vitæ nescius ipse suæ.

Xenoph. Anabas. γ. & ἀλλ. ſ. usus est his dictionibus. *Cogn.*

1 *Pyr-*

πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἴφη. τὸ δὲ φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. ἦν γάρ ποτε χρόνος, ὅτε ἐμοὶ μόνῳ ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεταξὺ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀσυμαὶ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, ἡ ἐν Πίσῃ, λαμπραὶ, καὶ εὐώδεσι πᾶσιν ἦσαν. νῶν δὲ σπανιὰ τὰ θυσιῶν, ἐδὲ ἀναβλέπειν μοι ἐνῆν. ἐξ οὗ δὲ ἐν Δελφοῖς μὲ Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατέστησε, καὶ Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδιον ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείδιον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ τούτοις μὲ ἅπαντες θύουσι, καὶ πανηγύρεις ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας παρεσπάσιν. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρεληλύθατε ἐκείνως πεπαμένας νομίζουσι, ἂν ἀφῇ πίστι ὅλων ἐτῶν θύσουσιν ἐν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἄνωθεν τοὺς βωμοὺς ἴδοις τοῦ Πλάτωνος νόμων, ἢ τοῦ Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα εἰς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακῦσαι τὰς δίκας. ὑπεῖδε δὲ ἡμᾶς ἐξ ὑπερτελοῦς τῆς σκιᾶς τὰ φρεάτων εἰσκύψας, πάμπολλα ἔχοντα. καὶ παρ' ἑκάστῃ χρύσεον ἦκον ἔριον. καθίσας δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐπὶ τὰ πρόσω ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς δικαζομένοις ἑαυτόν. ἠύγασε δὲ πανταχόθεν τὰ γῆς ἀφ' ὅλης, καὶ ποικίλα. συμπαρεκύψαμεν δὲ ἐγὼ καὶ αὐτὸς, ἐπήκοοι ἄμφω τῶν δικῶν. ἦσαν δὲ τοιαῦδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ κεκρυμμένα μοι φανῆναι, καὶ τὰ σπαργάνα. ὦ Ζεῦ, ἢ πατέρα μοι ταχέως ἀποδανεῖν. ὁ δέ τις ἂν φαίη, ἐγὼ κληρονομήσομαι τὴν γυναῖκα. ἐγὼ λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat confessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes operecula. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

πλοῦ δίκην. φερέτω τὸ ἀλύκτιπον τῶν πλεόντων ἦ, ὁ μέν, βορέας ἡνίκα ἐπνεύσαι. ὁ δέ, νότος. ὁ δὲ γεωργὸς, ἀπὸ ὑέτου. ὁ δὲ κναφεὺς, ἥλιος. ἐπακούσας δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ πᾶσι δίκην ἐκφέρειν ἀκριβῶς ἐξεπίζων, ἐ πάντα ἐπῄνεσεν. ἀλλ' ἄλλοις μὲν ἔνευσε παῦσαι, ἄλλοις δὲ ἀνένευσεν. τὰς μὲν γὰρ δικαίας τῶν εὐχῶν, ἐπειδὴ ἄνω ἀφῆκε ἡ σφαῖρα, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατεδέχετο φέρων. πᾶς δὲ ἀνεμος, ἀπεσκέδαστο αὐδὲ ἀπέπεμπεν λαθρουῶν πάντα, ἵνα μὴ δι' ἀλλοίου ἐμοὶ δ' ἐφαίνετο. ἐπὶ μιᾶς δή τινος εὐχῆς, καὶ ἀπορῶν αὐτὸν ἐθεασάμην. δύο γὰρ ἀνδρῶν τὰναντία εὐχομένων, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, οὐκ οἶδεν ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεπόνθει, καὶ οὐδὲν τι ἀποφήνασθαι δυνάμενος ἦν. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐποίει ἐπ' ἐκ διεκπαίστου. ἐπὶ τοσοῦτος ἐχρημάτιστο τοῖς εὐχαῖς, ἐπὶ τὴν ἐξῆς μεταβὰς ἥρουν, καὶ τὴν δευτέραν θυσίαν, καταλύσας τοῖς ἄρκυς ἐκάλαζε τοῖς ἀμύνοις. χρηματίσας δὲ τούτοις, καὶ τὴν ἐπικαιρεῖον Ἑρμόδωρον ἐπιτρέψας, μετῆκε δὲ ἐπὶ τὴν ἐξῆς ἥρουν, κληδόσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς ἀποσίζων. εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν ἢ θυσιῶν ἀφεδρὰν μετῄει, ἐν ᾗ ὁ κηρυκὸς ἀνὴν, ἀπήγγελλε τῷ Διὶ δ' ἀνοίγει ἐκάστω τέκμαρ. ἀποσὰς δὲ τούτων, ἀποσίζετε τοῖς ἀνέμοις, καὶ τοῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τίμασον δ' ἀπὸ Σκυθαις, ὑέτω. παρὰ Λίβυσιν, ἀστραπήτω. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ δὲ ὁ νότος, ἀνυχάζε ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam justa vota per os fenestræ sursum admittebat, admissa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorsum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere possent. At super uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diversa petentibus, paresque victimas pollicentibus, nesciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil statuere posset. Verùm [1] Pyrrhonis in morem susperisus hærebat, & considerabat ampliùs. Porrò ubi precantibus satis respondisset, ad proximam digressus sellam, & ad secundam fenestram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm respondisset, & Epicureum Hermodorum contrivisset, ad proximam sellam sese transtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad sacrificiorum fenestram transiit, per quam fumus ascendens, denuntiabat Iovi nomen uniuscujusque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia spirato, tu note quiesce, zephyrus

in

1 *Pyrrhonis*] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens scribit: *Nihil decernunt, nihil constituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 *Py-*

Ἀδρίαν ἀνακυκήσειεν, καὶ τὰ χαλάζης ὅσον μύδιμνοι χίλιοι ἀφεσεδυθήτωσαν ἐπὶ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὴ ἤδη καιρὸς ἦν· καὶ με ὁ Ἑρμῆς ἁρπάσας ἐκέλευεν παρὰ τὸν Πᾶνα ἐν τοῖς Κορυβάντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, [2] καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μεσημβρίδας. ἅμα δὲ ἐγὼ τὴν ἀμβροσίαν ἥρπαζον, καὶ ὁ Γανυμήδης τὸν νέκταρ παρῳνοχόει. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, οἷα φιλανθρωπίας, εἴ τι θέλοιτε ἀποβλέπειν πρὸς τὸν Δία, κυλίκιον ὤν, ἢ, καὶ δύο ἐνίκτα τὸν νέκταρ ἐκέχᾳ μοι φέρων. οἱ δὲ θεοί, ὡς Ὅμηρός που λέγει, τὴν αὐτοὶ οἰνοχοεῦσιν ἐγὼ τότε τηνικαῦτα ἐν τοῖς ἔδεσιν, ἔτι πίνουσιν αὐτοῖς οἶνον, ἀλλὰ τὴν ἀμβροσίαν παρεσπόνδουν, καὶ ὁ νέκταρ μεθύσκοντα. μάλιστα δὲ ἥδονται τοῖς ἐμπύροις τῶν ἀνθρώπων καθὸ αὐτὴ κνίσσῃ ἀπολαυόμενοι. καὶ τὸ αἷμα ὃ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες ἐφιᾶσιν. ἐν ᾧ τοίνυν ταῦτα ἐγίνετο, ἐγὼ, τὰ Ἀπόλλωνος ἐξῃτήσατο, καὶ ὁ Σειληνὸς, κιθαρῳδεῖν ἠρξάμην, καὶ οἱ μέσοι ἀναστάντες, τὰ τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν ἀρχαίων ᾠδῶν τὸν ὕμνον ὃν Πινδάρου. κατεκλίθημεν κἀγὼ ἦν, ἀναπαυόμενοι ὡς εἰχὸς ἦν ἱκανῶς ὑπὸ τοῦ πότου. ἄδουσι μὲν γοῦν οἵ τε θεοὶ, καὶ ἄνδρες ἐπιτυχόντες

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, siquando Iovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi fim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo citharam canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, sequndum illud Terentii, *sine Cerere & Baccho friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima reperit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μῦρα ἡ Ἀφροδίτη. *Marcil.*

1 Αὐ-

ρυσμὴ εὗδον παυόμενοι. ἐμὶ δ' ὀκ ἄρα νήδυμος ὕπνος. ἀπελογιζόμην γὰρ πολλὰ μὲ ἐν ἄμα, μᾶλλον δ' ἐκεῖνα, πῶς ὁ τοσοῦτος χρόνος ὁ Ἀπόλλωνι ἡ φυὴ πώγωνα, ἢ πῶς γένεται νὺξ ἐν μέσῃ, ἢ ἥλιος παρόντος ἀεὶ, καὶ συνδιαιτωμένου. τότε μὲν μικρὸν τι κατέδαρθον. ἔωθεν δ' Ἀφροδισιὰς ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ πανηγύρεις ἐκάλεσεν. κἀγὼ δὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἤρχετην λέγειν. τὸν μὲν αἰτίαν ἔφ' ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ἥτ[ις] ξένος παρέσχηται. πάλαι δ' βουλόμενος ἐμὲ κοινώσασθαι περὶ τῆ φιλοσόφων, μάλιστά γε ὑπὸ τῆ στάσεως. καὶ ὧν ἐκεῖνο μέμφεται ἐπιτιμᾶσις, ἔγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ἀναβάλλεσθαι τὸν λόγον. ἦν δ' ἐγὼ χαίρω ἀνθρώποις ἐσὶν, ἐπεὶ καὶ πολλῆ τῆ βίᾳ ἐπιπολάζει, ἀγρὸν, φιλόνεικον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ὑπόλιχνον, ὑπόμωρον, πτυφωμένον, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καὶ Ὅμηρον εἴπω, ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης. ἅτε τοίνυν εἰς συμμαχίαν ἀφιγμένοις, καὶ διαφόρως [1] λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, φιλικὸς ἀνομάκασιν. οἱ δὲ, ἀκαδημαϊκὸς. οἱ δὲ, ἐπικυρείους. οἱ δὲ, περιπατητικὸς. καὶ ἄλλα [2] πολλῷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα δὲ, ὄγκια σεμνὸν τῷ ὑρετῷ περιθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ἐπισπασάμενοι, περίεργοντες ἐπιπλάστῳ χήμαλι, καζόντυσι ἴδη περιστέλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ὑποκριτοῖς, ἂν μὴ ἀφέλῃς τὸ περιπετὲς, καὶ τὸν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καλλαισπόμενον ἐκ

que per omnem Dormivêre, unum me non sopor altus habebat. Nam animo versabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: qui fiat ut tanto tempore barba non nascatur Apollini, aut quî sit nox in cœlo, cùm sol semper adsit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paululum. Mane verò excitatus Iupiter, jussit indici conciònem. Et cùm omnes convenissent, sic fari cœpit. Vti vos convocarem, in causa fuit hospes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioquî jam olim mihi fuerit animus vobiscum communicandi de philophis. Maximè verò à luna, hisque de quibus illa conqueritur commotus, statui haud diutius consultationem prorogare. Est enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentiosum, gloriæ avidum, iracundum, gulosum, stultum, fastuosum, contumeliosum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Isti igitur in sectas divisi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii sese Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum superciliis, promissaque barba, fucato habitu obambulant, detestandos mores secum circunferentes, simillimi istis tragœdiarum actoribus: quibus si personas, stolamque illam auro iparsam detraxeris, reliquum est ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθοις] Sic in Symposio, vel Lapitha. Ἀφιγμ[ένοις], Ἀκούσ[ασι] Πάλλαν. *Bourd.*

2 Πολλῷ γελοιότ.] Flor. πολλὰ. *Idem.*

a Cæte

γελῶν, ἀνδράποδον ἐπὶ δραχμῶν ἑπτὰ μεμισθωμένον. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν, ἀνδράποδα μὲ ἀπάντων κεκεφαλαιωμένα. περὶ θεῶν δὲ, ἀκόντια διεξιόντες. καὶ σωφρονιστὰς ἑαυτοὺς παρέχονται, μεθύοντας, καὶ τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν τραγῳδοῦντες, καὶ πάντα τὰ λόγου ἄξια διδάσκοντες. καὶ σοὶ μὲν τοὺς μοιχοὺς, καὶ τοὺς μοιχευομένους ἀεὶ, καὶ συμφορήσουσιν ἐπαινοῦντι, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῆς κολακεύουσι. μόνοι δὲ καὶ ἑαυτοὺς ἡγοῦνται, τί ἂν λέγοι τις, ὅτι μὲ ἰδιώτας, ὅτι δὲ, ἀφροδισιάζουσιν, ὅτι δὲ ἐξελείχουσι τὰ ὀβολῶν τὰ ῥυπόν. τὸ δὲ πάντων δυνόβολον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε πονοῦντες, μήτε ἴδιον ἐπιτηδεύοντες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ περιττοὶ καθήμενοι, ὅτε που καὶ πολέμου ἐπαρθείημεν, οὔτε σοὶ βουλῇ, ὅμως δὲ ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους πάσης πηρὸς συμφορήσουσι, καὶ λοιδορίας πάσας ἐμπιμπλάντες, ἐπιτηδείους, καὶ λοιδορεῖσι τοὺς πλησίον. καὶ ἔστιν αὐτῶν τὸ σφοδρὸν φέρεσθαι δικεῖ, ὡς ἂν μεγαλοφρονέστερός τε ᾖ, καὶ ἐπιμήκης, καὶ σοῦ τὰς βλασφημίας θρασύτερος. καίτοι τὰ διαπονούμενα αὐτῶν, καὶ βοῶντα, καὶ κατηγοροῦντα τὰ ἄλλων, ὦ Ἥρη. σὺ δὲ δὴ τὸ περαίτερον τυγχάνεις; ἢ τὸ φῶμα σοὶ θεῶν σε σοὶ τὸ βίον σκοπελεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὶ δίκαια, καὶ ἀληθῆ γέλοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μὲ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μετιέναι, περιττὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κέκραγα δὲ, καὶ ὠχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀυπόδητος ἔχειμῶνος περίειμι, καὶ ἅπαξ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συνθαπτῶ. καὶ εἰ μή τις ὑψώσειε τὸ πλῆθος πολυτελῶς, ἢ ἐπαίροι ἴσχι, τότε πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δὲ τῶν φίλων τίς, ἢ ἐπαίρει κεφάλαιον νοσῶν ἐπιλum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis decepti facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, alioque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo decum-

κυρίας τε, καὶ θρεπτάμενα δέρμα, ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἡμῖν ἃ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα· οἱ δὲ ἐπικύρειοι αὐτῶν λεγόμενοι, κάλα δὲ ὑβρισταί εἰσι, καὶ ὑμετέρας ἡμῶν καταφρονοῦσι, μήτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀνθρωπίνων λέγοντες θεὸς θεοῦ, μήτε ὅλως τὸ παράπαν ἐπισκοπεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λογίζεσθαι. διὸ καὶ ἐμοὶ ἄπαξ ἐστὶ περὶ τοῦ βίου διαπύθεσθαι, ὑμετέρας πεπείσεσθε. τίς γὰρ ἂν ἐπιστεύσειν ὑμῖν, πλέον ἢ δὲν ἔχειν φρονοῦσιν; ἃ μὲν γὰρ ἡ σελήνη αἰτιᾶται, πάντες ἠκούσατε· ἃ δὲ ξένα χθὲς διηγούμην. ταῦτα ταῦτα, βουλεύεσθε, ἃ τοῖς ἀνθρώποις χρήσιμ' ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ οὕτω ἔδοξε πᾶσιν, κεραυνῶσαι, καταφλέξαι, ἐπιτρῖψαι, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸ τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δὲ ἄγειν Ζεὺς αὐτὸς παρήγγειλας, ἐπεὶ ταῦτα ὡς βέλτιστα ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψοντες αὐτῷ διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ἃ ἡμεῖς καλοῦμεν πένα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἴστε, μιᾶς τῶν τεττάρων. καὶ δὴ τῶν ὀνειράτων ἐπιλελάμμεθα. εἰς νέατα δὲ ἐν ἔχομεν ἡμέρᾳ, καὶ κακῶς ἀπολοῦνται τῷ σμερδαλέῳ κεραυνῷ. ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. φεύγει δὲ Μενίππου, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. περιαιρεθέντα αὐτὸν τὰ πτερά, ἵνα μὴ ἐς αὖθις ἔλθῃ ποτέ, ὑπὸ δὲ Ἑρμοῦ ἐς τὴν γῆν κατενεχθῆναι τήμερον. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸ σύλλογον. ἐμοὶ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιὸν οὖτος ἀποκρεμάσας, ἐπὶ ἑσπέρας χθὲς κατέθηκε φέρων ἐς τὸ Κεραμεικόν. ἀπήγγελκα ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἔταῖρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ἐς τοὺς ἐν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦντας φιλοσόφους, αὐτὰ ταῦτα συναγγελοῦμεν.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter efurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utilissima, vobisque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur, Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuò redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri subvesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philoſophos nominatim inſtitutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à ſe Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionyſius Heracleenſis à ſe ad Epicureos transfugiſſet. Virtus Mollitiei, quòd Ariſtippus neglecta Socratis doctrina quam hauſerat, à ſe ad Voluptatem, quam finem bonorum aſſerebat, transvolaſſet. Menſaria Diogeni Cynico, quòd ſe relicta philoſophari cœpiſſet. Pictoria Pyrrhoni, eadem de cauſa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum ſe à qua multum nobilitatus fuerat, deſerta tranſiviſſet. At hic, quòd relicto veteri ſuo charactere, jocoſa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo oſtendere voluiſſe. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad profeſſionem Philoſophiæ proſilierint, cùm Polemon ex ebrioſo Academicus. Diogenes ex impoſtore Cynicus evaſerit: quàm viles etiam homines ad philoſophandum ſe contulerint. Alterum ſuorum ſtudiorum & inſtituti rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀλλ' ἐπιτρέπει ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων τὸ εὖ μόνοις τοῖς ἀθανάτοις φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ ἤδεσαν ὁπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἔτι νέκταρος, ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμακάριζον. Ὁ μὲν γὰρ πιθανώτατος ἀνδρὶ τοφλῷ, καὶ χαλκῷ, μακαρίους καλοῦσι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγεμόνα, ὡς ἀδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος ἅτε ζωσάμενος τὸ αἴθερα, πανημέριος τὸν οὐρανὸν περιπολεῖ, πῦρ ὑποδὺς, καὶ τὴν ἀκτῖνα ἀπο-

At malè pereant quicunque philoſophorum apud ſolos Deos fœlicitatem eſſe dicunt. Nam ſi noſſent, quàm multa nos hominum cauſa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambroſiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præſtigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipſe ne illa quidem quæ in terris fiunt, aſpicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis reſplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate ſic dictum ſcribunt. Herod. & Plutarch. Ὀμήρον enim cæcum appellant Cumani. *Cogn.*

πίλλειν, ἢ δὲ ὅσον [1]κνήσασθαι τὸ ὦς φασι, χολιὼ ἄγων. ἰὼ γάρ τι καὶν ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ ὀδὸν παρατραπόμενοι, κατὰ φλίξαν τὰ πάντα. ἢ σελήνη γὰρ, ἄρτι ἀπὸ τῆς ἐκλείψεως, φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπραγμονῶν τὴν τέχνην ἐπανελόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα ἐκπεκόφωται τοῦς τῶν συνχλήτων καὶ χρείαν τὴν μαντικήν. καὶ ἄρτι μὲν, αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα ἦει. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπεδήμησε. καὶ δρομαῖος αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ τοιαύτη σπουδὴ καὶ ἱερὰ νάμασθες, καὶ μαστιγίδιον τὸ δάφνης, καὶ τρίποδα ἀσείσαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ἄοκνοι χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι συνειρόντα τὰς χρησμούς, ἢ οἴχεσθαι οἱ τὴν δόξαν τὴν τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτοῦ ἄρρενα πρέα, καὶ χελώνας ἐς τὸ αὐτὸ ἕψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ἐξύς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν αὐτῶν ὁ λυδὸς κεχαλκευμένος. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, ὅταν τῶν νοσούντων συνχλύδωνται, ὀρῇ τε δεινὰ, δηλαδὴ τε ἀπόδυσιν, ἐπ' ἀλλοτρίῃσί τε συμφοραῖς, ἰδίας κερδαίνειν λύπας. τί γὰρ ἂν, εἰ τὰς ἀνίμους φυτευσάντων λέγοιμι, καὶ ὑδροπέμποντας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμοῦσιν ἐπιπνέοντας; ἢ τὸ ὕπνου ἐπὶ πάντας πτόμενον; ἢ τὸ ὄνειρον μὴ δοῦναι ἀμυκτηρόζοντας,

ne tantum quidem otii habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem insomnis & ipsa circumit, lumen exhibens iis qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiosam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire jubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causâ machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinesque in eodem vase coquunt: adeò ut nisi acri odoratu valeret, eo derisо Lydus ille abiisset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alienisque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid si ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? [2]Aut somnum qui ad omnes devolat; aut insomnium quod cum somno pernoctat, ejus-

1 Κνήσασθαι τὸ ὦς] Paræmia. *Bourd.*

2 *Aut somnum*] Qualis Deus sit Somnus & somnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione somniorum vide Luciani Somnium sive Gall. Homer. in Odyss. 19. Cogn.

1 Τὸ

καὶ ἐπιφροντίζειν αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐκάστοις συμπλέκουσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐμοὶ δ' αὖ τὸς ὁ πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀσχολίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω ὡς πολυτρόπους φροντίδας διηρημένος; ᾧ χρῆται μὲν τὰ τῶν ἄλλων ἦθη ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τὴν ἡμῶν συνδιαπράττουσι τῷ ἔχειν, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἐπίτηδες δὲ αὐτῷ μυρία ἄτλα παρέπεσεν, καὶ χρεὼν ἀνιφικλᾶ ὑπολειπόμενος. ἐν δὲ μέγιστα τὰ περὶ ταῦτα τὰ οἰκονομήσεις, ὑετὸς, καὶ χαλάζης, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος, καὶ διαταξάμενος, πάμπολλα τὰ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἐᾶσαί με δεῖ ἐν ταῦτα μὴ ποιεῖν, ἀπολείπειν δὲ κἀν τῷ αὐτῶν χρόνου ἀπαιτᾶσθαι, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔστεικτι, πόθεν ἡ κνίσσα, καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται πρὸς τοσοῦτον, ἢ πλέον ἐκέλευσε. καὶ τὸ πάντων ἐπισπουδότατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἐν τε ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ τὸν Βαβυλῶνιον πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ τὸν Γέτας χαλαζᾶν, καὶ τὸν Αἰθίοπιν δειπνίζεσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον, ὑδὲ ὕπνῳ ἀφυχεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἀνέμες ἐπισκορυσταὶ, εὕδουσι παννύχιοι. τὸν Δία δ' ἐμὲ, οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. εἰ γάρ πω καὶ μικρὸν ἐπινυστάξομεν, ἀληθὴς εὖδος ὁ Ἐπίκουρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ ἀνεκφόρητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curárum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò Iovem placidus sopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam contem-

πεῖται οἱ ἄνθρωποι πιστεύσουσιν αὐτῷ. ἀλλ' ἐστεφάνωνται μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκνίσωσται δὲ αἱ ἀγυιαὶ, ἄπονοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. κἀγὼ ὅλως, ἄθυτα, κἀγκαλλίεπηξα, κἀ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖς χερσίν. κἂν οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύσοι. κἂν εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δὲ, ἄϋπνος, ἄπιστος ὑπὲρ ἁπάντων μερμερίζω καὶ φρένας, κἀξ ὑμῶν, μόνῳ τῷ δεσπότῃ εἶναι δοκεῖν τετιμημένος. ὥστε πάλαι ἂν ἐρώμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοι τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε ἐς σχολάζειν ἡμᾶς τρέπεσθε, κἀ τῇ ἀμεροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντες πράγματα. ἰδοὺ γὰρ ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας εὐλὰς ὄγκος φυλάττομεν ἀποκειμένας, ὑπ' οὐρῶν ἤδη, κἀ δραχμὴν διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὁπόσαι ταῖς ἐπιστήμαις, ἐς τέχνας ἅσας ἀνθρώπους πιὰς σωσεῖσαι, πάνυ παλαιὰς εἶναι αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκραγασιν ἀπανθρώπως, κἀ ἀγανακτοῦσι, ἐς τὴν δίκην ἐπιβοῶντες, κἀμὲ τὸ βραδύτητος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς οὐκ ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημέρους σωίζω ἡδέως, ἀλλὰ τῶν δυσαιμονίας, ἣ σωίζειν ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι. Ερ. καίτοι ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραίνοντος, λέγειν οὐδὲν οὐκ ἐτόλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ ἐμὲ τούτων τῶν λόγων ἐκέλευες, ἐς δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, κἀ χετλιάζουσι, κἀ ἐς τὸ φανερὸν μὲ οὐ τολμῶσι λέγειν, ὑποβομβύζουσι δ' συσκευφότες, αἰτιώμενοι τὸ χρόνου. ὡς ἐδεῖ πάλαι τὰ καθ' αὑτοὺς εἰδέναι, temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, meque tarditatis accusant: nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem feci, eloquar sanè. Valdè indignantur, pater, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

ζας, τάχιστα ἄγωσιν τοὺς διδιμαρχίους. Ζ. τί δὲ ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; προθώμεθα αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ ἥλιος εἰς νέωτα παρομολόγηθρ; Ερ. ἔμοιγε. ἀλλὰ ἤδη προθώμεθ. Ζ. ἴτω παῖ. σὺ μὲν κήρυττε πανταχόθεν, ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἐστι τῷ τάδε. πάντας ὅσους τὰς γραφὰς ἀπειλιώχασιν, ἥκειν ἡμέραν εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκεῖ γὰρ τῶν μὲ δίκαι ἀποκληρωθῆσι τὰ δικαστήρια καὶ τὸ λόγον τε τιμήσουσιν ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γνώσεσθαι τῶν κρίσιν, ἐξεῖναι φέρειν ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐξουσίαν, ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδικάσθη. σὺ δ' ὦ ἄριστε; καθίζομαι δῆτα τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκληρῶ τοὺς δίκας, καὶ ἐπισκόπῳ τοὺς δικάζοντας. Δι. αὖθις εἰς τὸν γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμενος ὡς αὐτῶν ἡμαρτηδὸν πάλιν ἐκ βίου, τὸν ἀδικίαν ἐπιμελῶσιν ἀφίωμαι; Ζ. χρῆναι ἐλπίζειν μὲ δεῖ. πάντας γὰρ ἤδη πεπίκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι οἱ τὰ ἀδικίας προτιμᾶν, καὶ μάλιστα ὁ δὲ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γὰρ ὃν φῆς αὐτὸν ἐκεῖνον ὑπάρχειν οἱ περὶ ἐμὸ λόγοι. ὃς καθαθεὶς τοῖς ἰδίοις, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ἔπιεν ἄβλιδ δὲ κωνείᾳ, μὴ ὃ τὸ

dicatis acquieſcere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? ſtatim-ne illis forum conſtituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam ſed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto conſtituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi juſtitia ſorte diſtribuet juris actiones pro ratione claſſium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit eſſe latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac ſi ſententia prorſum lata non fuiſſet. [1] Tu verò filia [2] Deabus venerandis aſſidens, actiones ſorte diſtribue, & inſpice judicantes. *Juſtitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injuſtitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene ſperandum. Iam enim omnino perſuaſerunt ipſis Philoſophi, ut te injuſtitiæ anteponant: præſertim filius ille Sophroniſci, qui quod juſtum eſt ſummopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Juſt.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me ſermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miſer biberit, ne [1] gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iuſtitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd ſit princeps & Imperator univerſorum, quodque quæcunque reges facerent, ut juſta & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophiſta in quarto Hiſtoriarum Arriani antiquos ait Iovi aſſiſtentem juſtitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non ſatis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis aſſidens*] Harpocration ſcribit Athenienſes vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quaſi dicas, Deas caſtas & incorruptas. Pauſan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Heſiod. in Theogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς. Ἀλλ' τοσοῦτον ὑπερίσχυον οἱ κατήγοροι ταύτῃ τῇ ἀδικίᾳ φιλοσοφοῦντες.. Ζ. ξένε ἔπι τοῖς πολλοῖς τὰ τ φιλοσοφίας ἦν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τ Ἄνυτον ἢ Μέλιτον ἔβλεπε τὰ δικαστήρια. τὸ γ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἀπανταχῆ πώγωνες βαθεῖς, καὶ βιβλίοις ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σὺ φιλοσοφοῦσι; μεσοῦ γ οἱ τριακάτοι καὶ ἴλαι, καὶ φάλαγγες, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων. καὶ ἁδὺς ὅστις ἀ τρόφιμος τ ἀρετῆς εἶναι δικεῖν βούλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον τότε, ἐπὶ τὸν πῆρον ἀΐξαντες, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ σῶμα ὡς ἥλιον εἰς τὸ αὐλόπωλον ἐπιχρώσαντες, αὐτοχέδιοι φιλόσοφοι ὠμὸν σκυτοτόμων, ἢ πηλοτύπων ἀφελόμενοι, σὺ δ τὸν σὸν ἀρετὸν ἐπαινοῦντες. ὥστε καὶ τὸν παροιμίαν, ῥᾳδίως ἄν τις ὑπ πλοίου πεσὼν ἀμαμάρτητος ξύλα, ἢ ἴτυν ἢν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμός, ἁρπάσῃ φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ὅτι μὲ ὦ Ζεῦ δεδίασιν, ὡς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγωνιζόμενοι ὑπ αὐτοῖς, οἷς ἀεὶ ἐμὲ διεξιόντων. φασὶ γ δ τὰς πλείστας αὐτῶν, ὑπ μὲ τοῖς λόγοις, ὠφελῆσθαί με. ἐπὶ γ τῷ πραγμάτων, μὰ γ τὸ παρόπαν ἐς τὸν οἶκον ὠφελεῖσθαι, ἀλλὰ δῆλος εἶναι ἀποκλείσων ὡς, ἢν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τὸν ἀδικίαν ἀπειπεῖν αὐτοῖς. Ζ. ἃ πάντες ὦ Ἰού-

[1] gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in sinistra, omnesque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram prosilientes, & pallium, corpusque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in iis ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsâ ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excluturi me sint, si unquam ad fores ipsorum accessero, à quibus injustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt fla-

[1] *Gallo quidem Æsculapio*] Cum dracone etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto veneno, cùm puer illi detexisset, quòd illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

[1] A'πο-

γαρ μοχθηροὶ εἰσιν. ἴσως δ' κἂν ἐνίοις τοι χρησῆς εὑρήσεις. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγας τὰς ἡμέρας σκληρωθῶσιν. Ερ. [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη δίζω δ' Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέπαι ἄκραι. σὺ γὰρ ἴσως σκολιᾶς πάλαι τῆς ὁδοῦ. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χειτλιάζεις; μὴ δέδιθι. σὺν ἔτι ὄψεται τὰ σὰ πρὸ βίου. πεθνᾶσι σκεῖνοι πάντες οἱ σκίρρωπες, καὶ πιτυοκάμπται, καὶ βυσιρεῖδες, καὶ φαλάρεδες, ὃς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, κατέχουσι πάντα, καὶ παντάχοῦ σε ζητοῦσι, καὶ σοὶ συνδιατρίβουσι, κιχηνῶσι εἰ ποθέν σε ἐς αὐτοὺς περιφανὲς πάλιν. Δι. σὺ γοῦν μοι πάλαι ὦ Ἑρμῆ ὧν εἶπες μόνον, ὅτι σωῶν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, ἐς σωφρονιστήριον, ἢν τι γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγορᾷ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις περιῆλθες, ὁπόσοι χαρίεντες. καὶ εἰ δυνατὴ μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή. Ερ. τῇ Δία ἀδικοίμι γὰρ ἄν, ὥσθ' ἁδελφοὶ σοι ὄντες μὴ λέγωσι. σὺ δ' ὀλίγα γὰρ ὅσοι τῆς φιλοσοφίας ἀφίλωτες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν ἔχουσιν, μετερύθρους ἀμφιγραφοῦσιν. πολὺ ἀλλὰ ἐν μοχθηροῖς πᾶσιν ἐστὶ δύξη αὐτῶν, ἧς γὰρ οἰμαι πάλαι ἤδη λέγειν, σοφοῖς δ' ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπὶ γὰρ αὐτοὺς μετέβαινεν ἡ φιλοσοφία ἀφελεῖσθαι, flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid flès, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Bufirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut potè qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus prætonem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundiæ, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ δίκη, δίζω τῆς Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν, ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέπαι ἄκραι.] Athenarum hoc loco τοποθεσίαν describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ἐπόσοι μὲ ἐς κόρον ἔπιον τὸ βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπιτηλίωθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρου χρωμάτων. καὶ ὅσοι μὲν τὴν σὴν ἀπεδέξαντο, ὕστι ἐπιμήκεθι. ὅσοι δ' ὑπὸ τῷ πάλαι ῥύπῳ μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δύσοποιὸν φαρμάκου, ἄλλων ἀμείνους. ἀπηλεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατηγμένοι, καὶ παρδάλεοι τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἳ ἐ μόνον ψαύσαντες ἔκτοθεν τοῦ λίθου ἄκρῳ τοῦ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρίσαμενοι τὸ ἀσθόλης, ἱκανῶς οἵονται ἐ ὕτι μεβεβάφθαι. σοὶ μὲν δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ ἀφετηρία ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲ Σούνιον, εἰ δεξιᾶ κατολείποιμεν, ἐς δὴ τὴν ἀκρόπολιν ἀποβαίνομεν ἤδη. καὶ ἐπειδὰν καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲ σύνταξις ἔσται ἐπὶ τοῦ παγκρατίου τὴν πύκτα ὁρῶσαι, καὶ ἀφεμένας ἐς ἂν κηρύξῃ τὰ τοῦ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ὕστως ἅπαντας ὧν ἐπήκοα ἀποκαλέσομαι. Δι. μὴ πρότερον ἀπίθης ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις ὕτος ὁ ἀφιστάμενος ἐστιν. Ἑρ. κερδοφόρος. ὁ τὴν σύριγγα. ὁ λάστος ὁ τοῦ σκέλους. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τὸν Διονύσου ἡγεμόνα πάντων τῶν βακχικώτατον; ὕτος φησὶ μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. νῦν δὲ τὸν Δάτιδος ἐπίπλουν, καὶ τὴν Μαραθωνάδα τῶν βαρβάρων λάβασιν, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad ſatietatem tincturam imbiberunt, accuratè probi effecti ſunt, nullo alieno colore permixti: & ad ſuſcipiendam te, hi ſunt paratiſſimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem ſunt meliores, ſed tamen imperfecti, & ſemialbi: maculoſi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem ſummo digito, & ſibi fuliginis nonnihil illeverint, abunde putent ſibi mutatum colorem. Planum ſanè eſt fore, ut cum optimis converſeris. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac poſtquam deſcendimus, ipſa quidem hîc alicubi ſuper campo ſede, ad Pnycem reſpiciens, & exſpectans donec proclamavero, ea quæ ſunt à Jove imperata. Ego verò arce conſcenſa, ſic faciliùs ex loco unde exaudiri poſſim omnes advocabo. *Inſt.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quiſnam iſte ſit, qui huc accedit, corniger ſiſtulam habens, & cruribus hirſutus. *Merc.* Quid ais? non noſti Pana illum ex Bacchi miniſtris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis claſſe eſt advectus, & Barbari in Marathonem egreſſi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus. Ab

τ Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holſtenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΦΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum ſic loquimur Attica jam appropinquamus. Quare, Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac poſtquam deſcendimus, ipſa quidem alicubi hic in rupe conſide, Pnycem verſus proſpiciens exſpectanſque donec ea, quæ ſunt à Jove mandata, proclamavero.* Sic enim ὀπὶ τῷ πάγῳ vertendum, non ut male interpretes *ſuper vicum* aut *ſuper campo*. Alm.

μοχθ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τὴν ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει ἀπόλυσιν τούτων ἀπολαβόμενοι, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὲρ Πελασγικοῦ, ἐς τὸ μετοικικὸν σωτῆρα. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἂν χαίρων, προσιοῦσι δεξιούμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ & Δίκη. Ερ. καὶ Δι. καὶ σύ γε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ πηδητικώτατε συντόνων ἁπάντων. Ἀθηναῖοι δ', καὶ πολεμικώτατοι. Π. τίς δ' ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἦγαγεν; Ερ. αὐτὰ σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, κατέπεμψέ με, διακληρώσασθαι τὰς δίκας. σοὶ δ' πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, οὐ κατ' ἀξίωσιν πρὸς ἡμῶν αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος. καὶ τοῦτο, πολιτικὸν ἅπασι μᾶλλον κυδιμοῖ, τὰ ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως δ', ὅτε, ἡμεῖς δ' ἔτους ἀνύοντες, ἐπαλειφόμενοι τράγου ἔνοχοι, θύσαί μοι, πολλῆς τῆς κιβδηλείας ἀπέζεσε. εἰσὶ δ' ὀλιγίστοι τὰ κρέα, πιεσάμενοί με τῇ εὐφροσύνης μάρτυρες, καὶ ψιλὴ πιμπλάσης τῆς κρέατος πλὴν ἀλλὰ ἔχει πού μοι ψυχαγωγίαν ὁ χάλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα δ' ὦ Παὶ, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγίνοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυνάμα πολλοὺς, τοὺς τὸ γρύζειν ὁμοίως ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. σὺν οἷς οὐδὲ ὅ, τι ἓ λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὄρνιθος γὰρ ἔοικα, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥήματα, καὶ ἀστεῖα, οὐ μεμάθηκα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, acceptâ ista quæ est sub arce Spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

1 Τὰς τὸ γρύζειν ὠχ ὁμοίως ἐμοὶ] Τὰς τὸ γρύζειν ὁμοίως ἐμοὶ, ut mox καὶ λωϊόμην ὅτι τῇ τε πάγωνι ὁμοίως. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πύρ-

πόθεν γὰρ ὁ Ἀρκαδίας σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δ' πλαγίᾳ καλάμῳ, καὶ τ σύριγξ, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, αἰπόλος, καὶ χορδιστὴς, καὶ πολεμικὸς ἢν δέῃ· πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων, καὶ ἀρετήν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα σώματα. καὶ τὰ ὀνόματα μοι, ἁρμονικῶς συνάρχοντα τ πρὸς ἀλλήλας λόγων. ἀσυνίσως γ τ συμφωνίας, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιαπεπταμένους, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξαίρονται, ὥσπερ τ αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς τὸν τ αὐλὸν ἐμπνεῦν βιάζωνται. διαπεραίνουσί γε δὴ τοὺς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοί, τ ἰδρῶτα ὠμῷ δ μιτώνι ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ δή τ κρατεῖν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν, καὶ θρασύτερος. πλὴν ἀλλ' ὅμως λεὼς ὁ πολὺς, πεφήνασιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τ ἀναγκαιοτέρων θεραπεύειν. καὶ παρεστῶσι, πρὸς τὸ θρασὺ δ τῶν βοὴν κεκλημένοι. ἐμοὶ μὲν ἂν ἀλαζόνες πνες ἐδόκουν δὴ τύπτειν, καὶ ἠτιάμην ἐπὶ τῇ δ πώγωνι ὁμοιότητι. εἰ δή γε ὀμωφελές τι εἶχε τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τ ἀγαθὸν ὠφ τ ῥημάτων ἐκείνων ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἶπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶμι δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι, οἷα δὴ γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλῶν αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐξαπίνης τοῦ δίκην ὀψίαν. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔοικε; Π. πάνυ μὲν ὀρθ.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præ metu reticendo (etenim in specula, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Iust.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορᾶν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθεζησόμεθα τήμερον, ἑλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφαὶ ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ δίκη ἀπεκληρώθη τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς δὲ δικαστῶν, καὶ λόγον ἔχει κλήρωσις. ὁπόσοι δ' ἀποθέμενοι γραφὰς, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπόφασιν λαβεῖν τούτους ὁ Αἰακὸς ἀπαπαπύστιλλε δέ τις ἄδικα δεδικασμένος οἴηται, ἐφίσταται ἀγωνιεῖσθαι τῷ δίκῃ. ἢ δ' ἔφεσις, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαβαὶ δεινοῦ. ἠλίκην ὦ Δίκη ἀνεζόησαν, ὡς ὃ ἐς ἀγορὰν συνῳκίσαν ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄνακτος δίφθ' ἕδος Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ Ἑρμῆς δ' ἦλθ παρῆσαν. ὥστ ὑμεῖς μὲ ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀπολήρωτε, καθ' ἁλικίαν, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ ἀσφάλειον ἀπελθὼν, συνέξομαί τ μίλου τ ἑρμαικῶν, ὡς τὴν ἀγορὰν εὖ θέτε ἐπιεργόμεθα. ἀκροάσεσθε δ', καὶ λόγων τ δικανικῶν, ἄλλις ἔχοιμι, ὁπημέραν τ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζόμενον ἀκούοντ. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀθρόοι γὰρ ὁρᾶς προσιόντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες ἐξιόντες τὴν ἄνοιξιν. Ἀθηναῖοι. εἴληφά σε ὦ κατάρατε. Αλ. συκοφαντεῖς. Αλ. δῶσις ποτὶ ἦδη τὴν δίκην. Αλ. ἐξελίγξω σε, δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ προῆκτον ἀπολήρωσον. Αλ. ἔτι μιαρὲ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἅπτεσθε. Δι. αἰαῖ ὁ Σφίγγα μὰ Ἑρμῆ; πῶς μ' ἔκθεσις δίκης, ἐς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σήμερον δ', πληρῶμεν

mè. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque fit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! utundique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus; hodie autem

eas

πρὸς τοιαύτας, ὁπόσαι τέχναις, ἢ βίοις, ἢ ἐπιστήμαις, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμέναι. καί μοι ταύτας ἀνάδος τῶν γραφῶν. Ερ. μέθη κατὰ τῆς ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἑπτὰ κλήρωσον. Ερ. ἡ στοὰ κατὰ τῆς ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε. Δι. πέντε ἱκανοί. Ερ. περὶ Ἀριστίππου τρυφὴ πρὸς ἀρετήν. Δι. πέντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀργυραμοιβικὴ, δρασμοῦ Διογένει. Δι. τρεῖς ἀποκλήρου μόνους. Ερ. ἡ γραφικὴ κατὰ [1] Πύρρωνος λειποταξίου. Δι. ἐννέα κρινέτωσαν. Ερ. βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν ὦ δίκη, τὰς δύο, τὰς πρώην, τὰς ἀπηνεγμένας κατὰ τοῦ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν. αὗται δὲ, εἰς ὕστερον δεδικάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ νεαρὸν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκεκληρωμένοις. ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τὴν δέησιν. ἀποκληρῶμεν δ᾽ ὅμως εἰ δοκεῖ. πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως τοῦ Σύρου. διάλογος, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς δὲ οὗτός ἐστιν; οὐ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. οὕτως ἀποκλήρου τοῦ ῥήτορι τοῦ Σύρου, κωλύσει γὰρ οὐδὲν καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος. Δ. ἰδοὺ καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. πλὴν ἀποκλήρου ἕνδεκα τοὺς αὐτοὺς ἑκατέρᾳ τῶν δικῶν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικα-

eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientiis, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagii. *Iust.* Sortire septem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities contra Virtutem. *Iust.* Quinque etiam jus hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem. *Iust.* Novem cognoscant. *Merc.* Vis-ne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea judicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumus: quare æquum est ut inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verum solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cujus nomen adscriptum non est? *Merc.* Ita sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire undecim eosdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impen-

pen-

1 Πύρρωνος λειποταξίου] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

1 Ea-

κρῖν. Δι. οἱ κρῖται κρῖνωσιν τῇ ἀκαδημίᾳ, κἀγὼ τῇ μέθῃ. σὺ δ', τὸ ὕδωρ ἔγχει. σκόπει δὲ σὺ λέγειν ἢ μέλλῃς. τί σιγᾷς, κἀβρώνιχ'; μὴ τὸ Ἑρμῆ σκόπελον. Ερ. ἀδυνάμην φησὶ τὴν ἀρχὴν εἰπεῖν ὑπὸ τῆς ἀκρασίας τοῦ γλώττου πεπιδημένου, μὴ δὲ γέλωτα ὄφλω σὺ τῇ δικαστηρίῳ. μόγις δ' ἐξῆκα ὡς ὁρᾷς. Δι. ὦναξ σωτῆρος ἀναβιβασάτω τις δεῦρο τῶν πάνυ. πολλοὶ γὰρ, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλου ἁμιλλᾶσθαι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' οὐδεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φανερῷ σωτῆρι τῷ μέθῃ. πλὴν δίγα μοι δοκῶ γε τοῦτο ἔοικεν ἐρεῖν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασται τοὺς λόγους, κἀτ' ἀσκεῖ, τἀναῖα καλῶς δυνάσθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲν τοῦτο. ἐπεὶ δ' ὑμῶν ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δίκαιος πρότερον τὰ ὑπὲρ τοῦ μέθης. ἐκείνης γὰρ τὸ γε νῦν βέον. ἠδίκηται δ' ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὔνουν, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν ἀνεχρὸν ὧν προσῆκεν αἰσθέσθαι, ἀφῃρεῖτο, τὸ Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν σκάμμαζε λαβὼν τὸν ἀγοραῖς μίσης, ψάλτριαν ἔχων, καὶ κατεδόμπα, ἴσως εἰς ἑσπέραν μεῖζον αἰεί, καὶ παιπαλῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διῳδισμένον, καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, εἰ μὴ ἦ πάποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ' ἀκροδυί-

pendatur pecunia. *Iust.* Primi consident Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic, prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut videsconstiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel triboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quodque mihi turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἐσπέρ εἰς ἑσπέραν μεῖζον] Sic in Deorum consilio ἀνεχρὶ τοῦ ἑσπέρου. *Bourd.*

μων ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἰόντος ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνθρακοδίσας μὲν αὐτὸν, καὶ δὸς τ' χειρῶν τ' μέθης ἀρπάσασα μὴ βίας, καὶ σὺς αὐτὸν ἀγαγοῦσα, ὑφηρπάσατό τι καπιλάσασα, κ' ἤφιεν μεταδίδαξε, κ' τὰς στέφανος περιέσπασεν. καὶ δεῖν πίνειν καλλικείμενον, ἠμέρας σκολιὰ, κ' δύσηνα, κ' πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαιδεύσεν. ὡς δ' αὖ τ' ἔτ' τὸν ἐπανθοῦντ' αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἀθλιος, καὶ χαυνὸς τὸ σῶμα γεγένηται. καὶ τὰς ὠδὰς ἀπάσας ἀπομαθών, ἀστρ' εἰσοτε δ' ψαλίδ' εἰς μέσην ἐσπέρας καθήμενος λαβών, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ λαβεῖν διδάσκει. τὸ δ' μέχρι τ' ἀφ' ἑσπέρας, ἕως δ' λαδρείτης τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, δ' μυρία κακὰ διέξεισι δεῖ αὐτῆς. εἴρηται χρόνος τὰ ὑπὲρ τ' μέθης. ἤδη δ' ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς ἐρῶ. κ' τὸ δικαιότατον, ἐμοὶ ῥᾴδιον ἔσται. Δίκη. τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πολὺν αἰῶ ἴσχε τὸν ἴσον σὸ τῷ μέρᾳ. Αγα. ὑπισχνοῦμαι τοίνυν εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνήγορος ἱέρηκεν ὑπὲρ τ' μέθης. εἰ δ' καμεῖ μετ' ὀλίγον ἀκούσετε, ἔσεσθε ὡς ὑδὲν αὐτῷ ἠδίκηκε. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ἡ φαῦλος, ἀλλ' κ' τῷ μέθῃ, ἀλλ' δίκαιον ἐμοὶ, κ' τῷ φύσιν ὅμοιον, σωφρονέστατον νῦν ὑπ' δ' ἀπελθὸν ὅτε, φιλοχρηματιζόμενος τῆς ἡδονῆς, ἥτις αὐτῷ τὰ πολλὰ ξυμπαιγνεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς νόμοις, κ' τοῖς ἑταίροις δοκοῦντα ἔχοντον, ὡς μὲ ὁ μικρὸν αὐτῷ τ' αἰδῶς ὑπολείπεται. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγε μικρὸν ἔμπροσθεν ὥστε, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσετε. ὡδεπὶ γὰρ ἔωθεν ὁ ἄθλιος ἐστέφανε-

fœlix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam afficiat. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane

μβάδ, κραιπαλῶν, ἀφ' ἡ ἀγορᾶς μέσης καταυλούμβδ, ὠδί ποτε τὴν φωνὴν, κωμάζων ἐπὶ πάντας. ὥδεις τ' ἀσθένειαν, καὶ τὴν πόλεως ὅλης, καὶ γέλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μάτην παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἐπιτήδειον ἄσπερ εἰώθη ποιεῖν, ἀπεπλαμβάνον τὴν ὀργὴν, πρὸς τὰς παρούσας τῶν ἑταίρων λόγους πάνυ σφόδρα σπουδαίους, καὶ σωφροσύνης διεξιόντας. ὁ δ', ὡς δὲ αὐλὸς, καὶ τὰ στέφανα ἐπῆσαν, τὰ μὲν ἀσθενῆ ἐῴα, καὶ συγχεῖν ἡμᾶς ἐπειρᾶτο, τῷ θορύβῳ ἐπιπηδῶν τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' ὀλίγον ἡμεῖς ὑπεφθεγξάμεθα αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, καὶ γὰρ πλέον ἦν ἀφόβητος τῇ μέθῃ, ἀνῆφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆρέ τι τῶν στεφάνων, καὶ τῷ αὐλητρίδι κρυπτόμενος, καὶ ἐπὶ τῇ προφυλοῦ ἡσυχίᾳ. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεμιμνήσκετο, ἐαυτὸν πῶς ἔφερε ὅπως διέκειτο, καὶ δὴ πάλαι βίᾳ κατηγόρευε. καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπῄει, καὶ ἠφανίζετο. ἐρυθρία δ' κατ' αἰδῶ τὸ θερμόν. καὶ πάλιν, ἀποδρὰς ὥσπερ ἔχει, νυστάζοντα παρ' ἐμὲ, ὅτε ἐπικαλεσάμενός ὅτε βιασάμενός, ὡς αὐτὸ φησιν ἐμοὶ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω τοῦτο εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη καλῶ αὐτὸν, ὅπως κωλάσῃ πρὸ τοῦ τὸν ἀφικέσθαι πρὸς ἐμέ. τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡδαλαβέσθαι γελοίως ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἱστάναι τὸ δ' ἀκριβὲς τοῦ δωμάτιον, ὑστέρησα, καὶ ἀνέπνευσα, καὶ αὖτ' ἀνδραπόδοις, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖτε πότερα ὑμῶν ἄμεινον ἦν αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibiis, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiuſque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere conſuevi, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando Poſtquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor illie ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, ut erat, ad me tranſiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, ſed ultroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iamque huc ipſum voca, ut cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, converti, ſobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipſo. Dixi. Vos autem jam diſpicite judices, cum utra noſtrûm illi ſatius fuerit converſari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἅμως χρὴ δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παραδέξον ἤδη εἶναί τινα ἓ τῇ μέθῃ πεφεμένον. καθίσατε οἱ τῇ στοᾷ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, ὦδε ἓ ἑκάστῃ δικάζειν. ἐγκέκραται, τὸ ὕδωρ. ἢ κακόχροφον ἢ τὰ ποικίλα, σὺ ἤδη λέγε. Στοά. ἐγὼ ἄγνοῦ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς ἀντίφωνον μοι τὴν ἀνθίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ ἓ ὑμῶν τὰς φωνὰς ὁρῶ, πρὸς μὲ σκέπτεσθαι ἀποβλέποντας, καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτὴν, ἐμοῦ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι σὺ χρὴ κέκαρσθαι, καὶ ἀρρενωπὸν βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δέκω. ὁμως δ᾽, ὦ ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λιγέως, μαρτυρήσει πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρῶν. τοῦτο γάρ τοι ἓ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὕστερον ἐπιμελῶς ἐσκόσμησθε τῇ ἐπαγωγῷ τῆς ὄψεως, ἐρασθὴν ἐμοῦ ἀνδρὸς τότε σώφρονος τ Διονύσιον φιλακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν προείσασα. καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ ἓ παιδιᾶς δίκης ἐστίν. ἐξετάζετε γὰρ οὐ τῷ παρόντι, πότερα, χείρων δίκην νενόμηκε κρίτης ἡδυμβρίας δεῖζαι, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦντας, ἢ οὐ δούτερον ἓ καλῶς ἔχοντες ἡγησαμβρίας τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς περαιομβρίας, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦντας οὐ τῷ μέλιτι, καὶ πιεῖς ἰσχάσι. τοιαῦτα γὰρ αὖτη θελήσεται τοῖς ἀνοήτοις περιτείνουσα, καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ, περιστήσεται αὐτῶν τὰς φωνάς. οὐ οἷς ἓ τ δίκαιον ὀκνῆσον ἀφλωιάσαι

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte ſententiam, ſurgite: etiam alios oportet judicare. *Iuſt.* Omnibus calculis ſuperat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum ſiquis ſit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem ſortitò electi eſtis, ad judicium de amatore ferendum, infuſa eſt aqua. Heus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formoſam adverſariam dicendum: etiam pleroſque veſtrûm video converſis ad illam oculis ipſi arridentes, me autem contemnentes, quia ſum ad cutim tonſa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen ſi me dicentem audire volueritis, confido multo juſtiora quàm hæc, dicturam me eſſe. Nam hujus illam criminis in præſentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aſpectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modeſtum, Dionyſium videlicet fraude circunventum, ad ſe pertraxit. Et quam præcedentes illi cauſam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quaſi quædam ſoror præſentis cauſæ eſt. Examinabitis enim in præſentia, utrum porcorum more interram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generoſum molientes: an verò poſtpoſito honeſtati jucundo, liberos liberè philoſophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimeſcentes, neque jucundum mancipiorum more ſectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujuſmodi eſcas ſtultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, pleroſque ipſorum ad ſe adducit. Inter quos & milero illi quem ægrotantem obſervavit, ut frænos noſtros

ἡμῶν πεποίηκε, νοσοῦσα παρήσασα. ὁ γὰρ ἂν ὑγιαίνων ποτὲ ἀφροσήκαλος τοὺς περὶ ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μὴ ὑπ' αὐτῶν φείδεται, ἀλλὰ τῶν ἐπιτείνων αὐτῶν λαβέλλης, ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον γὰρ ἔγωγε ὡς ὑπὲ αὐτὴ παρισκύαις ποιήσαλο τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ Ἐπικούρου ἀναβιβάσαι συναγορίσοντος. ὅπως ἐντυφᾷ τῷ δικαστηρίῳ. τάλαι ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτῶν ἐρωτᾶτε, οἵας ἂν οἴεται ἡδονὰς ἀφεῖσθαι ἡ Ἡράκλεια, καὶ ἡ ἡμέτερον Θησεῖα. [1] εἰ σωφθέντες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. ὑπὲν γὰρ ἂν ἐκείνοις μεγάλη ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, ἐκείνων μὴ ποιησάντων. ταῦτα εἶπον, ὑπὲ πάνυ τοῖς μακροῖς τοὺς λόγους χαίρουσα. εἰ δέγε ἐθέλησεις κἀμοὶ ἀποκρίνασθαί μοι σμικρὰ πυνθανομένῃ, τάχιστ' ἂν γνοίης τὸ μηδὲν ὄν. τάλαι ἀλλὰ ὑμεῖς γε μὴ ὄρκους μεμνησθαι ποιοῦντες, ψηφίσασθε ἤδη τὰ ἐόρκα. μὴ πεισθέντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τὰ παρ' ἡμῖν γιγνόμενα τοὺς θεούς. Ερ. μεῖσθητι. ὁ Ἐπίκουρος, ὑπὲρ ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ὑ μακρὰ ὦ ἄνδρες δικαστά πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τοὺς λόγων. ἀλλ' εἰμὶ ἐπιδεὴς πίνειν, ἢ φαρμάκοις, ὧν φησιν ἐραστὴν ἑαυτῆς ἡ σὰ τὸ Διονύσιον καταπιάσασα, ταύτης μὲ ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὸν ἡδονὴ βλέπειν ἡ ἡδονή, φαρμάκοις ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐκέκελθ', ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐρασὰς μαίνεσθαι. εἰ δὲ τις ἐλεύθερον τὸν ἐλεύθερα τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύοντων τοὺς νόμων, τῷ δικῇ ταύτης

ftros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quærite, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficiscí-

1 Εἰ σωφθέντες] Angl. *ei παιδέντες. Bourd.*

ἀνδίαν μυσαχθεὶς ἐ ἦν φησι κεφάλαιον τ πόνον τὴν δύσκιμηίαν παρεγγίνεσθ λῆρον οἰηθεὶς, τὰς μ ἀγκύλας ἐκείνας λόγας, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίας, ἀπέφυγε. πρὸς ἡ τὴν ἡδονὴν, ἅσμενο ἐδραπέτευσεν, ὥσπερ δεσμά τινα ἀπορίψας τὰς τ λόγων πλεκτάνας, ἀνθρώπινα, καὶ ἀβλακώδη φρονήσας. καὶ τ μ πόνον, ὅπερ ἐστι, πονηρὸν, ἡδεῖαν ἡ τὴν ἡδονὴν οἰηθεὶς, δικλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐν ναυαγίῳ λιμῆνι πεφευγότα, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, σωφρόνως ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τ πόνον, καὶ ἐκδόντ τ ἄθλιον παρέχειν ταῖς δαπάναις. καὶ τοῦτο ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τ ἐλεεῖν βαμῶν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. κἄπα δ' ὅλη ποιήσας ἐ βίον, δύσκιμηήτῳ μ τ βίον. καίτοι τίς ἂν κρείττης δικαιότερο ἐξεῖναι αὐτῷ εἰπεῖν. ὃς ἐ πάντ ἐ τοῦτ εἰδὼς, εἰ καί τις ἄλλο, καὶ μόνον πῶς τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενο εἶναι, μεζόνως ἂν ὡς κακὸν ὁ πόνο λύ, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2]δοκιμάσειεν, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τὰς ἀεὶ ἐ κερτρεῖν, καὶ ἀπέχεσθ πόνης, πολλὰ ὀλεξιόντας. ἐδίᾳ ἡ τὴν ἡδονὴν μεμφομένους, καὶ μέχρι μ [3]ἐ λόγ νεανιευομένης. οἴκοι ἡ κ τὰς ἀεὶ τ ἡδονῆς νόμας βιῶντας, αἰσχυνομένης μ εἰ φανῶσι, καλῶντες ἐ τήνη, καὶ ἀεὶ δέοντες τὸ δεῖμα. πεπονηκὼς ἡ ἀθλίως τὸ ἐ Ταντάλ. καὶ ἔνθ' ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς ἐξαμαρτήσειν ἐλ-

ficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens: laboremque ipsum, id quod est, malum: Voluptatem autem suavem ducens: excludere eum oportebat, quasi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu dedititium, inopiæ atque egestati miserum illum tradendo: idque cum ille supplicis instar ad Voluptatem, tanquam ad Misericordiæ aram confugeret? Nimirum ut passim jactatam illam virtutem, cum multo sudore in arduum progressus, aspiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæso justior judex in hac causa fuerit, quam ipse ille, qui & ea in quibus Stoa versatur, cognovit ut quisquam alius: & cùm antea, solum illud quod honestum est, bonum putaret esse, postea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, privatim autem Voluptatem colunt, eo usque juveniliter sese jactare. Domi autem secundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubescentes quidem si deprehendantur aliquid de firmitate remittere, suamque professionem prodere: illud autem Tantali miserè patientes: & ubi latere sese, legesque tutò transgredi posse

1 Ἀπορίψας] Angl. ἀποκόψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθεὶν] Editiones plurimæ *δοκιμάσας. Idem.*
3 Ταντάλ.] Basil. τάντα. *Idem.*

1 Sy-

πίσωσι, χαυδὸν ἐμπαλαμῶντες ἡδέϊ. εἰ γάρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγην δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφανεῖς μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τὸν ἐπὶ τῷ ἄϊδι κυνέην, εὖ οἶδ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες, ἐπὶ τὸν ἡδονὴν ὥρμησθ' ἄν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τῶν νέων, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς ἐπὶ τῇ κρατερείᾳ λόγους. ἐπειδὰν δ' ἤλγησε, καὶ σύνεσιν, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτῷ καθίκετο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀπιθανολογοῦντα τῇ ψυχῇ, καὶ παιανίζοντα δυσμαχίζοντι, αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἅμως λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τὸ δὲ νῦν σκιῆς ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. *Stoa.* μεθαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συμπεπλῆσθαι ἐπιτρέψατε. *Epic.* Ἐπίκου. ἐρώτησον. ἀποκριθήσομαι γάρ. *Sto.* πρὸς τί ἡγῇ τὸν πόνον; *Epi.* ναί. *Sto.* τὸν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; *Epi.* πάνυ μὲν οὖν. *Sto.* τί δ', οἶσθα ὅ, τι διάφορον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; *Epi.* μάλιστα. *Er.* ἃ φασιν ὦ σοὶ συμίειαι οἱ δικασταὶ τὰ δισύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσουσι γάρ. *Sto.* καὶ μὲν ἐκρύησε ἂν, εἰ συμπράτησε τὸν τρίτον τὸ ἀναποδείκτου σχήματος. *Dikn.* τίς ὑπερίσχυει; *Er.* πάσους ἡ ἡδονή. *Sto.* ἐφίημι ἐπὶ τὸν Δία. *Di.* τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλους κάλει. *Er.* δεῦ' Ἀρίστιππε ἀρετή, καὶ τρυφή. καὶ Ἀρίστιππος δ' αὐτὸς

possè confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadverrens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversus. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρίσω. Ἀρετή. ὡσπέρων ἐμὶ χρὴ λέγειν τῷ ῥήτορι. ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος· ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. οὐμμὲν, ἀλλ' ἐμὶ τῷ τρυφῆν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστι ὁρᾶν ἀπὸ τῶ στεφάνω, καὶ τᾶ πορφυρίδος, καὶ τῶ μύρω. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. ὑπερκείσεται γὰρ ἐκ αὔτης ἡ δίκη ἐς ἣν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ Διονυσίω. Διαπλήσιον γάρ πῃ ἐς τῶτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὴ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸ Ἀρίστιππον ἐξέλῃ ἡ τρυφή. νικώσης δ' αὖ τᾶς, καὶ ὅτῳ ἔσται τὸ ῥήτορος κεκεφαλώσεται. ὥστε ἄλλοι παρίσωσαν. τὸ δίκαιον μόνοι μὴ λαμβανέτωσαν ὅτι, τὸ δικαστικὸν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμόνηκεν αὐτοῖς. Ερ. μετὰ τῶν ἂν ἀνελήλυθότες ὧν γέροντες ἄνδρες κἄτω μακρὰν τῶν ἀναβάσιν. Δι. ἰκανὸν, εἰ τελευταῖον λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσατε. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι κελεύω. καὶ σὺ πίνων ἡ ἀργυραμοιβικὴ λέγε. Διοκλῆς. κἀμὲν αἰσχύνομαι παύσεσθαι συκοφαντῶν ὦ δίκη, σὺν ἔπ' ὀροσμῶ δικάσεσθαί μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαρέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα παίξω τοῦ ξύλου. Δι. τί τῶτο; ἐπιφεύξῃ ἡ ἀργυραμοιβικὴ. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιρρίπτω τὸ βάκτρον. ἢ κἠτεῖόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸ Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη. ὁ Πύρρων δ', ὁ δὲ τῶν ἀκτῶν ἀνελήλυθε, καὶ ἐμοὶ τῶτο πράξειν. Δι. ἀφ' τί ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅπ κἀδὲν ἀληθέστερον ἀληθῆς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἑρμῆ ὦσιν καὶ δικασταὶ πάντων. τὸ λογογραφοῦν ἤδη καλεῖ τὸ Σύ-

Virtus. Me quæ sum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim est Aristippus, ut sermones & opera indicant. *Mollit*. Minimè: sed me quæ sum Mollities. Meus enim est homo ille, ut videre est ex coronis, purpura, & unguentis. *Iust*. Ne contendite. Differetur enim & hæc causa eò usque dum Iupiter, de Dionysio sententiam ferat. Hoc enim illi videtur assimile: adeò ut si Voluptas vicerit, Aristippum quoque Mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adsunto. Istud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam causa hæc ipsis manśit indiscussa. *Merc*. Frustra igitur per adeò longam, & acclinem viam ascenderint hi senes. *Iust*. Satest si tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc*. Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Dic itaque tu Mensaria. *Diog*. At verò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, sed de multis altisque vulneribus. Ego enim quamprimum ipsam fuste percutiam. *Iust*. Quid hoc rei est? profugit Mensaria, ille autem sublato baculo insequitur. Nec mediocre malum misera illa videtur acceptura esse. Pyrrhonem proclama. *Merc*. Pictoria quidem jamdudum adest, Iustitia. Pyrro autem ipse, ne principio quidem huc ascendit: & videbatur hoc facturus. *Iust*. Quorsum Mercuri? *Merc*. Quia nullum putat judicium esse verum. *Iust*. Indicta igitur causa ipsum condemnent. Iam accerse Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Asiæ regio est, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cogn.*

σν. καίτοι πρὸ ὀλίγου ἀπηχθησθε καὶ αὐτῷ αἱ γραφαί, καὶ οὐδὲν ἦπιζο ἢ νῦν πεπεῖσθε. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἶπαι τὸ ῥήτορικῆς τὸν δίκλων. βαβαί, ὅσει συμπλήσουσιν ἐπὶ τὸν ἀκρόπιν. Ερ. εἰκότως ὦ δίκη. τὸ, τι γὰρ μὴ ἔωλον εἶναι τῶν πρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, καὶ ξένην, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπιχειρεῖν, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσας, ῥητορικῆς μ', καὶ ἀφελόγυ, ὦ πῶμέρει κατηγορήσαντων, ἀπολοῦμένυ ἂν πρὸς ἀμφοτέρυς ὁ Σύρυ, τῶτο πολλοὺς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξομαι ποτ' ὦ ῥητορικὴ τὸν λόγον. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχυσα ἀφαπλῶ τῇ πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ἐπάρξω μοι παρ' ὑμῶν εἰς τυχεῖν τ' ἀγῶνα. εἰθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τῶτο προσδοκῆσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν. τ' μὲ ἀνοίκοι, σιωπᾶν πελεύειν. ἐμοὶ δ', ὡς προθήσομαι, καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν ἅπασι ποιήσασθαι. ὑμᾶς τοίνυν δέομαι παρέσεσθαι μιμνήσκειν, ὅπερ τε εἰς ἃ πεπόηκα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲ γὰρ λόγους, ὡς ὁμοίους ἔχοντας τοῖς ἐμοῖς, ἕτοιμος ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. περὶ δὲ πράγματος, εἰς τῶτο προσήκοντος ὄψεσθε, ὡς οὔπως μὴ χεῖρόν τ πεπονθὼς πρὸς αὐτῶ, σκέψασθ' ὅλον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, καὶ ὕδατος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἀρξομαι τ κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δίκαιος, τῶτον ἡμιδεῆ μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μηδενὶ πάνυ συνδιδόντα εἰς τ' ἀσφάλειαν πρόπον, ἐπεὶ τὴν Ἰωνίαν εὗρεν πλαζόμενον ἔτι, καὶ ὅτι χρήσιμος ἑαυτῷ σοι εἰδέναι, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret, illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se audituros Rhetoricam, & Dialogum vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constitui, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. Atenim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc,

ἐξαλεῖσθαι, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπιεικὴ ἐδόκει μοι ἄμαθής ἀνὴρ, καὶ ἅττοις ὁρᾶν εἰς ἐμὲ, ὑπίστηκεί τε χαίρ ἔπ τότε, καὶ ἐτεράπευε, καὶ μόνῳ ἐθεύμαζεν, ἀπελιπᾶσα τὰς ἄλλας, ὁπόσοι ἐμπηδῶν με πλήσσοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρόγονικὰ, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν συνεζύγησα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρόσκωφ δὲ μικρὸν ἐπισυνεσκαμένῃ πολλὰς ἐν θαυμασίοις λόγοις. εἶτα ἀναγῶσα αὐτὸν εἰς τὰς φυλίδας τὰς ἡμᾶς, παρεσύραψα, καὶ ἀπὸν ἀπέφηνα. ὥστε τὰς ἀλφαβητόπλας τ' ἐγγὺς, ἀποπίμπλαθ. δίζαν ἢ αὐτῷ θεμοστεῖν ἐπιδιξαμένῳ ἐν χάμαι τῶν ὑποφάσεων, οὐδὲ τότε θελεληθέν. ἀλλὰ παντάχοῦ ἐπομένη, ἄνω ἐ κάτω θεμηχόμην, καὶ κλεινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίην, καθαγιάσασα, καὶ θεσελλασα. καὶ τὰ μὲ ἐπὶ τ' Ελλάδ. καὶ τ' Ιωνίας, μίτρια. ἐς ἢ τὸν Ἰταλίαν ἀποδημοῦντ' ἐλαύνοντα αὐτῷ, τ' ἰόνιον συμδιέπλασα. καὶ τὰ τελδίζια, μέχρι τ' Κελτικῆς συναπέρασα, ἀπορίαζ ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲ πολλὰ, πάντα μοι ἐπήνθη, καὶ σωλῶ μοι, μὴ ἢ μίαν νύκτα ἀπόκρισις γενόμενον, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ ἢ ἱκανὰς ἐπισπάσαθαι, καὶ τὰ πρὸς τῶν δόξαν ἢ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπάρας, καὶ μεγαλορρησίας, ἐμὲ μὲ ἠμέλησε, μᾶλλον ἢ πίλεον εἶαρεν. αὐτὸν ἢ τ' γενειήτων σκείνων, τ' λόγ ἢ χήματ' τ' ἀλόγων, φιλοσοφίας ὑὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπερφαμπάσας μάλα ἐρωικῶς περσσοῦπερον αὐτᾶ ἄνπε, τούτῳ συνέσει. καὶ σὸν αἰσχύνεσθαι, τῶν μὲ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄνεσθαι τ' σὺ ἐμοὶ

nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut diteſceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis supercilliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatorie prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, so-

lutam,

λόγων συντμῆσαι, εἰς μικρὰ ἢ ἓξ ῥημάτια ἐρωτήματα καταπλείσας ἑαυτῷ. καὶ αὖθ' ἅ λέγειν ἔδει, πρὸς πολὺν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀπαλίσκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀφόρου με ὑπονοῶν, ἢ κρητῶν πολὺς, οὐκ ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ. μεσιάμενος ἢ παρὰ τῶν ἀκουόντων, καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χαίτην ὅσος τ' ὄρνις, καὶ μακρὰ ἐπανεῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιτανύσας τοῖς λεγομένοις. τοιοῦτον ἐρασθεὶς ὁ ἡμέτερος, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ ἢ αὐτὸν μὴ ἢ πρὸς τὰ ἐρώμενα τῶν ἐρίμοι ἄγαν, ἀλλὰ ἐς ἑαυτὸν οἰόμενον ὑβρίζειν. πῶς οὖν οὐκ ἀχάριστος ἔτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ κακώσεως νόμοις; ὃς τὸν μὲ νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εὕληφε, καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστιν, ὕπως ἀπίμως ἀπέλιπε, καὶ καινῶν ἐρίζηθη παλλακῶν. καὶ ταῦτα, ὧν οὐκ ἐπὶ μόνῳ ἐμὲ ἐνυμφίζουσι, καὶ ἐπιφέροντες ἅπαντες ἀφεστῶτα ἑαυτόν. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντίχω, πεισάτων μηδένων. καὶ κρίνουσιν αὐτοῖς τὴν δίκην, ἐ τὸν ὁμολογοῦσι μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτι ἀνοίγεται, ὅτι ὑπακούει βάλομαι. ὁρᾶ γὰρ αὐτὸς ἔδει πολὺν ἐ βοᾶς κρίζοντας. ἔτος ἢ, εἰ ἔτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐρώμενον βλέπει, τί ἂν ἦτοι χρήσαι παρ' αὐτὸν λήψεσθαι ἀφεώκειν, ὃν ἔ τρέφεται. εἶδεν ὁρᾶ πολὺν ἔχοντα. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς ἢ, ἢν ἐς τὸ ἐμὸν πρόσωπον τὸ λόγων ἀπολογεῖσθαι ἦλθ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄρωμαι γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὸν ἐμὸν μάχαιραν ἀκονῶν. κἀ ἢ τὸ αὐτὸν ἐρώμενον τὸ λόγων, ὕτος ἀπολογεῖσθω, ἢν δύνηται. Ερ. τοῦτο μὲν ἀπίθανον, ὦ γαῖε οἷον τι ὦ ῥήτορικὴ μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι κἀ χρῆσθαι

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate constantes quæstiones sese concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breves quasdam sententias texere, perque syllabas numerare, unde sanè conserta laus, multusque applausus ipsi non obvenerit, sed auditorum irrisio, manusque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumelioſe se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibusque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominioſe dereliquit, resque novas appetivit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, sulque velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me revertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo se accepturum sperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Mert.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest ut hic solus ad

Διάλογον, ἀλλὰ φησὶν ὁ αὐτὸς οὐκ ἐπαινῶ. Σύρος. ἐπὶ δὲ τούτῳ ὦ ἄνδρες, ἡ ἀνεξικακία ἡμᾶς ἀνάπεισεν, εἰ μακρὰν χρήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ αὐτὸ τὸ δικαίως λέγειν παρ' ἐκείνης λαβὼν, πολλὰ μὲ οὐκ ἐρῶ περὶ ὑμῶν. τὰ κεφάλαια δ' αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορηθέντων, ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν καὶ ἀπάντων. πάντα γὰρ ὅσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, καὶ σωφρονέστερον, καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐνέγραψε. καὶ καλά γε τοῦτο, χάριν ἂν εἰδείην τῷ γάμῳ. δι' ἃς δ' αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τοῦτον τὸν Διάλογον ἐτραπόμην, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ μὲ μηδὲν δέ χρησίμως ἕνεκα ψόγου ποιεῖσθαι. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοιοῦτον οὐκ ἔτι σωφρονοῦσαν, εἰδὲ ἐμμένουσαν ἐπὶ δὲ κοσμίᾳ κλίνῃ οἵᾳ ποτ' ἐκείνῃ συνῆλθε, κοσμιωτέρῳ δ', καὶ τὰς τελετὰς διὰ τελέσουσα εἰς τὸ ἐπιεικὲς, καὶ φυλίου ἐπιτελουμένου, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιχραφομένου, ὑπωπηδόνι δόλῳ, καὶ παρεφύλαττον ὅποι τὸ ὀφθαλμὸν φέροι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην δὲ τὴν νύκτα, ὁ μὲ στένωπὸς ἡμῶν, συνεπιπλάζε μεθυόντων ἐραστῶν, κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν, καὶ κρούντων τὴν θύραν. ἐνίων δ', καὶ εἰσβιάζεσθαι συνῳδοῦσι κόσμῳ πλημμόντων. αὐτὴ δ' ἐγέλα, καὶ ἡδέως τοῖς θρασυτέροις. καὶ τὰ πολλὰ καὶ παρέκυπτεν ἀπὸ δὲ τέγους, ἀδόντων ἀκούσασα τραχείᾳ τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἡ δὲ διανοίγουσα τὰς θυρίδας, ἐμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἐσέλαινε, καὶ ἐμοιχεύετο ὑφ' αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, γράψασθαι μὲν αὐτὴν μοιχείας οὐκ ἐβουλόμην. ἐν γειτόνων δ' οἰκοῦντα τῷ Διαλόγῳ προσελθὼν, ἠξίουν καὶ δι-

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, ludices, etiam hoc malè haberet adversariam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis dispiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam eduxit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite ludices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas cerusâ pingentem, iliço iuspicatus sum & observavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noster implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebam, & iis quæ agebantur, delectabar: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias asperâ voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus lasciviebat, & ab iis constu-

prabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterii accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῦ. τοῦτό ἐστιν, ἃ ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκησα. καίτοι εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθ', ἁπλῶς εἰ χά μοι ἀνδρὶ ἤδη τετραφότι ἐπ' ἀγαθοῦ μᾶλλον, ξυγχώσαι μ' ἐκείνην, καὶ δικῶν, ἀπαλλαχθῆναι, καὶ τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἐᾶν, καὶ τυράννων κατηγορίας, καὶ ἀριστίνων ἐπαίνους ἐκφυγεῖν. ἐς μὲν τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίονι τούτῳ ἀμφοῖν συμπεριπατεῖν, ἡρέμα σποδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς δ', εὔοιδα τὴν ψῆφον ἐνίκησε. Δι. πῶς χρῆν; Ερ. πάσαις ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥήτωρ τις ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν σκαιὰν ἡμῖν. ὁ Μίκυλος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, λέγει. ὑμεῖς δ', ἐζημείωσθε, διπλασίονα ἀπεισόμενοι τὸν μισθὸν ἑκατέροις τοῖς δίκαις. Διάλογος. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὰς μὲν ἀποτείνειν τοὺς λόγους οὐκ ἂν ἐβουλόμην ὑμᾶς, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἴωθα. ὅμως δ' ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὅταν ποιήσωμαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παντάπασι ὢν ἀπηγορεύκειν τοιοῦτον ὄν. καί μοι τοῦτο ἔσται πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ὧν δ' ἠδικήμεθ', καὶ πεύσεσθε πρὸς τούτοις, ταῦτά ἐστιν. ὅπ μὲ σεμνὸν τινα ὄντα, καὶ ἀεί τι περὶ τὰ φύσεως, καὶ τὰ τῶν ὅλων σκοπεῖσθαι νομίζοντα, ὑψηλὸν ἄνω ὡς τὸ νεφῶν ἀεροβατοῦντα, ἵνα ὁ μέγας ἐν ἀρανῷ Ζεὺς πλυνῶν ἅρμα ἐλαύνων φέρεται, πρὸ ἁπάσας αὐτὸς ἤδη κατὰ τὸν ἀψῖδα πεζὸς ὢν, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπεραίνω δ' ὀφθῆναι, καὶ τὰ ἱερὰ σωτερίψας, ἐσοδιάσαι τοῖς πολλοῖς ἐποίησε. καὶ τὸ μὲ τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν πεποιηκέναι, ἀφεῖλέ μου.

adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iust.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Iust.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Vniversi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens; ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, contractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit: comi-

κωμικὸν ἢ ἄλλο, ἐ σατυρικόν, ἐπίθηκέ μοι. καὶ μικρῷ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθέρξει μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ἐ κυνισμόν, ἐ τὸ Εὔπολιν, ἐ τὸ Ἀριστοφάνη, δεινὼ ἄνδρα ἐπικερτομῆσαι τὰ σεμνὰ, καὶ χλευάσαι τὰ σκληρὰ ἔχοντα. πλὴν ἐκεῖνόν γε, ἐ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς ἔοικεν, καὶ κρεκαρὸν ἀπορύξας, καὶ τῶτον ἐπεισήγαγέ μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κύνα. καὶ [1] τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσον ἐ γελᾶν ἅμα ἔδακεν. πῶς οὖν ἐ δεινὰ ὑβρισμένη, μηκέτ' ἐπὶ τῷ εἰκείῳ χρήματι ἀχθεμένη, ἀλλὰ κωμῳδῶν, ἐ γελωτοποιοῦν, καὶ ὑποκρίσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενον αὐτὸ; τὸ γὰρ πάντων ἀπροσδόκητον, φασί τινα παροιμίαν λέγειν. καὶ ὅτι πιζός εἰμι, ἴστε ἐπὶ τῷ μετεώρων βίβηκα. ἀλλὰ ἐκπλεκτεώρα δίκη, συνήθων τι, ἐ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούσι δικῶν. Ερ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸ ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῶν. πάντα γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα τὸ λεχθέντων, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν σοί φησι. ὃν ἐγὼ ἐλεγχόμενον ἰδὼν, συνδρομὴν ἐπὶ τοῖς παιδοῖς δοκοῦντα, καὶ ὑπὸ τῶν συνειλεγμένων καταπλαγέντα, καὶ τοιαύτη εὐθύσμῳ με εἶναι δοκοῦντα, ὑπάντη ἢ ἡδέως, ὑδὲ τοῖς πλήθεσι κεχαλασμένον, ἀσχημον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἶδος τοῦτον πρόσωπον. μὴν comicam verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum conclusit Dicterium, Iambum, Cynismum: præterea Eupolim & Aristophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Postremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore molesto, ut videtur, & aspero refosso, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morsu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conspicior: sed comœdias agendo, risum movendo, argumenta absurda tractando ipsi histrionem me gero. Nam quod est omnium absurdissimum, nova quadam mixtione sum temperatus: & neque pedestris, neque sublimis incedo: sed hippocentauri instar, compositum quiddam, novumque spectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen sustineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum esse Dialogum putabam: quem ego susceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus censeretur, non tamen omnino suavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere assuefeci; postea au-

[1] Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *subdesta lingua*, qui ut ait Plautus,

Palam blandiuntur, clam froccasio usquam est,
Aquam frigidam subdole suffundunt.

De quibus vide Casaub. ad Characteres Theoph. εἰρωνείας. Pisid Cosmurg.

Ποιεῖ δὲ τὰς εἰρωνας ἀθλίας κύνας
Σαίνειν δοκοῦντας ἐ δακνύειν κρυπτομένους. Bourd.

[1] Τὸν

ἢ τ' αὐχμηρὸν τ' πολιῶ, ἀποπλυνάς, & μεδιᾶν κατασκήψας, ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρασκεύασα. ἐπὶ πᾶσι ἢ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῇ παρίζευξα. ἢ χ' οὗτο, πολλῶ οἱ μηχανώμενος τὴν ἐνθεον ἁδὴ τ' ἀκούοντων. οἵτινας τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ διαδίπτε, ὥσπερ τ' ἐχῖνον. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅτῳ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἰσχνὰ σκέπτεται, ἐλεπτολογήμενος ὡς αὐτὸν σμικρολογοῦμαι, εἰ ἀθάνατός ἡ ψυχὴ, & πόσας κοτύλας ὁ θεὸς, ὁπότ' τ' κόσμον εἰργάσατο, τ' ἀμιγῆς, & χ' τὰ αὐτὰ ἰσχύσης οὐσίας συμίσχειν εἰς τ' κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα συνεφύρετο, καὶ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίῳ εἴδωλον, κολακείας τ' τέταρτον. χαίρω γὰρ ὧν οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τὸν ψῶρον τῶν ἰδίων κυάμων. καὶ τ' φρόντισμα τὸν αὐτὸ δοκεῖ, καὶ μέγα φρονεῖ, ὡ λέγεται ὡς ὁ παντὸς ἀνδρὸς ἐστ συνιδεῖν ἃ περὶ τ' ἰδεῶν ἐξυδρεῖ. τοῦτο δηλαδὴ & περ ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, καὶ τὰ πέρα σκέπτεσθαι ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπει, τὰ ὑπὸ τοῖν ποδοῖν οὐχ ὁρᾷν. ἐπὶ τοῦτο ἄλλων ἕνεκα, ὅτι ἂν εἴμῃ μεμψιμοιρῶ μοι, ὡς θαυμάσιον τοῦτο τὸ ἰλλωτικὸν περιπάσασθαι αὐτῷ, βαρβαρικὸν μετενέδυσα. καὶ τοῦτο, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἡδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ὑβρίσμενος, & τὸν πάτερον ἐνδὺς λυσανδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί. ὑμεῖς ἢ, ὁμοίως τῇ πάλαι τὸν ψῆφον συνίστατε. Εφ. βαβαί, δίκαι ἄλλως κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σκεῖνος ὁ πάλαι, ἀεὶ νυὶ ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἴδοις ἂν, & πᾶσι [1] τὸν

autem multo ſqualore abſterſo, eoque ridere coacto, ſuaviorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea ſpinas quæ ei inſunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè diſcrucieat: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipſo ſedens argutari non ſoleo: nempe ſit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, ſynceræ, eodemque modo ſe habentis ſubſtantiæ infuderit in craterem illum, in quo univerſa miſcendo temperabat: & num Rhetorica ſit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim neſcio quo pacto, iſtiuſmodi argutias diſputando, ut quibus pſoram fricari eſt jucundum. Atque hæc ipſi videtur ſuavis cogitatio, ac ſeſe effert, ſi dicatur non cujuſvis eſſe hominis ea intelligere quæ de ideis ſubtiliter ſpeculatur. Hæc videlicet etiam à me poſcit, & alas illas quærit, ſurſumque aſpicit, cùm tamen, quæ ſunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè cauſa puto me non accuſaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco repoſui, idque cùm barbarus ipſe videar. Injuriam enim feciſſem, ſi contra leges, talia in eum commiſiſſem & patrio veſtitu ſpoliaſſem. Reſpondi judices, pro virili. Vos verò ſententiam priori ſimilem ferte. *Mens.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipſe ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nempe hic mos eſt illius, atque perfora-

1 Τὸν τετρυπανοφίλιον] *Calculum condemnatitium.* De his calculis copiosè Scholiast.

τετρυπημένῳ ἄτῳ φέρῃ, ἢ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέ, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δέ, τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

foratum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

liast. Aristophan. & Florent. Christian. ad Vesp. *Beurd.* Ἀμέλει τοῦτ' ἴδιος ἐστὶ, καὶ πᾶσι τοῦ τετρυπημένου τούτῳ φέρῃ, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις] Ἀμέλει τοῦτ' ἴδιός ἐστι καὶ πᾶσι, τοῦ τετρυπημένου ἄτους φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertusi sive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æschines contra Timarchum, & plane pleneque Scholiastes Demosthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum praestantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulis ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationeque & usu constet, & ob finem vitae utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitae finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophia sit, comparatione studiorum, ac vitae utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium praestantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & causis aliarum artium, cum iis, quae huic arti accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiae & Rhetoricae, ut pote artium caeterarum summis, & maxime laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, aliis aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè; idque ex Homero, item ex historiis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτ' ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐ ἐλεύθεροι, κὴ δοῦλοι, τέχνῃ ἑκάστου τινὰ ἐπίστανται, δι' ἃς ἑαυτοῖς τί εἰσι, ἐ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ ἄν τι ἢ αὐτὸς δύναιο, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρά. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἔστι λῷ τινα τυγχάνεις ἐπιστάμενον τέχνῃ, οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δ', ἰατρικήν; Πα. οὐδέπω πώποτε. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δ', ῥητορικὴν; φιλοσοφίας μὲν δὴ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον ἐ ἡ κακία. Πα. ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἴην, κ' πλεῖον. ὥστε μὴ δόκει τοῦτο καθάπερ ἀγνοοῦντί μοι ὀνειδίσαι. φημὶ γὰρ κακὸς εἶναι, κὴ χείρων, ἢ τὺ δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ ταῦτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας σὺ ἐξέμαθες μέγεθος αὐτῶν, κὴ δυσκολίαν. τί δὲ δημιουργικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; κ' γὰρ οὐδὲ ταύτας ὅπως ἔχει σοι, ὡς μὴ ἐ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quà cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres. quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ καὶεῖνο δεῖ σε ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν, οὐ αὐτοῦ μόνον γέγονεν, ἀλλὰ τῆ γενέσεως ἡμῶν τὸ παντελὲς μεμοίρικεν, τὸ δὲ τοὺς γονέας, τὸ δὲ τοὺς τροφεῖς. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

1 Πα.

τοιαύτης ἂν διηγήσαιτο τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τούτων ἀδημιᾶς ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. τίνων ἂν ἐπίστασαι; Πα. τίνων; ὡς ἐγὼ οἶμαι, ἡγεμόνας. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσειν οἶμαι. ἔργα μὲν ἂν κομιδῇ φημι ἤδη, εἰ δὲ σοὶ λόγῳ σὺν ἔχω εἰπεῖν. Τυ. πῶς τοῦτο; Πα. ὅτι μοι δοκῶ τὰς ὡσεὶ τοῦτο ἐπιμελείας λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μὲν πω ἐπίσταμαι, ὑπάρχειν ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ λίαν τοῦτο χαλεπὸς μοι ἴχνευε. ἢν πως ᾖς, αὐδὴς ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' σὺν ἀκούσομαι. [1] Πα. τό γε τῆς τέχνης, παρόδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν λίαν τοῦτο ἀπορῶ μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήπερ ἄρα αἰσχυνῇ. Πα. ἡ βασιλική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μαίνοιτό τις ὦ Σίμων, τέχνην τοῦτον φαίη εἶναι; Πα. ἴσχυε. εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ ἢ μὴ ᾖ μίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην, [2] αὐτὴν αὐτῶν εἶναί μοι τὴν μανίαν δίκαι, καί με τὸν ἐγκλήματον ἤδη ἀφίει. φασὶ γὰρ τὴν διάνοιαν τούτων, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, βασιτεῖσθαι δὲ τὰ ἁμαρτήματα αὐτοῖς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Τυ. σὺν ὦ Σίμων, ἡ βασιλικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. κἀγὼ τοῦτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παρέσιτος; Πα. πάνυ αὐτοδίδακτος ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' σὺκ ἐρυθριᾷς, παρέσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ὐδαμῶς. αἰσχυνοίμην

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* Ae moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desine me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affeciſti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τό γε τ' τέχνης, παρόδοξον] Πα. τὸν τ' τέχνης ὄνομα, παρόδοξον. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν εἶ)' μοι τὴν μανίαν δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν εἶ)' μοι τ' μανίας δόκει, &c. Paret illo ſtatim ſequente, ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Idem.

1 Τυ.

ἢ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὑπόπτων σι βουλόμενος γνωρίζειν τὸ σὸν ἐπιτηδεύμα τοῦ, ὅτι χρήζοι μαθεῖν, ὁ παρασίτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντος ἐμοὶ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ ἥδιον τι ἔπος, ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν σὺ ἐκεῖνό μοι σκόπει τὸ θοὐμὸν γέλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ὥσπερ ἔωθας ἔπος, ἐπιγράφομεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαίροιτο ἢ Διΐ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις παρέμμενε· ἥδιον, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκόπει δὲ σοὶ ἐν τῷ ἄλλῳ ἀπορίαν. Πα. τίνα μάν. Τυ. εἰ ἐν ταύτῃ ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγγραφησόμεθα. ὥστε ἐπειδὴ συμβαίνοντά τις ἐστὶν αὐτῇ τέχνῃ ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον πιστεύω, ἢ τινὰ ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, ἃ ἔσως οἶσθα, λέγοιμι ἄν, καίτοι ἐμαυτῷ πιστὸς ὤν, ὡς ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ἦλθον. [2] Τυ. εἰ δὲ σμικρά γ', τοῖς ἀληθῶς δοκοῦσι. Πα. ἴσθι δὴ τοίνυν ἐμὲ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἢ πῶς ποτε ὕστερον τυγχάνῃ τῷ γήρᾳ σκοπῶμεν. ὑπωσὶ γὰρ ἐπαληθεύσαιμεν ἂν καὶ ταῖς καὶ οὐδὲς τέχναις, ἐκεῖθεν ἄρξῃς μετέχοιμι αὐτῆς. Τυ. τί φῄς; ἔστι τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν οὖν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere velet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi considerandum, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omninò scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 *Tυ.*] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἔσθι σοι. Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Beind.*

τοίνυν ὅπως λέγεις αὐτὴν, εἴπερ οἶσθα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ ἀκούσας, σύμμνημόνευσόν τινος ἐγκαταλήψεων ἐγγιγνομένων, ὡς τὸ τέλος εὐχρηστον ᾖ τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς σοι εἶπόντος, ὅτι ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ ἡ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ἄρα ἔχοι. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τὴν τέχνης εἴδεσιν ἁρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ σαπρόν τι σκοπῶμεν ἢ ὑγιὲς αὐτῆς λόγον, ἀλλὰ μὴ κατάπερ αἱ ποτηραὶ χύτραι μεκρυόμεναι, μὴ σαπὲν λανθάνῃ. δεῖ τοίνυν εἶναι ἡ ταύτην ὥσπερ ἡ πᾶσαν τέχνην, σύμμικτα ἐκ καταλήψεων. πρῶτον μὲν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ μανθάνειν ὅσις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν. καὶ ὅταν παραστήσῃ δεξάμενον, οὐκ ἂν μεταγνοίη. ἢ τὸ μὲ δεχομενογνώμονα τέχνην πᾶ φήσομεν ἔχειν, ἐπὰν ἐπίσταιτο μανθάνουσιν τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τοῦτον ὃ ἄνευ τέχνης μανθάνειν τοὺς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsâ dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere, præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐκ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ ollæ*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, hunc alluſit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligne,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & picta testoria lingua. Cogn.

3 Μὴ σαπρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetium*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυρικόπτην vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummullarius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ δεήσαιτο διαγινώσκειν] ἤπερ ε. δ. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quòd aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύπτειν τὸ δῆλον, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui malè vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ βάλλω, βδηλύττειν. Sed proptiè nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. Cogn.

1 Καὶ

ἀγαθός. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὸ νομισμάτων, καὶ τὸ ἀνθρώπων [2] μὴ φαινερὸν εἶδος ὄντων. οὕτω μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλαμέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ πάνυ ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον δὲ μανικῆς γοητείας τινί, καὶ οἶδα. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ σχήματα σχάττειν, δι' ὧν οἰκειώσεται, καὶ δυνήσεται ἑαυτὸν τῇ τρίφωνι ἐπιθυμίᾳ, ἆρ' οὐ σωφρόνως, καὶ καλλιπλόως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Tv. καὶ μάλα. Πα. τὸ δὲ γε τοῖς ἐσθίουσιν αὐτοῖς, ὅπως πανδαισίαν ἀπόλαυσιν τελέσει ἔχων, καὶ παρωδυκιμῶν τὰς μὴ τῷ αὐτῷ αὐτὸ πεπηδήσας τέχνῃ, ἀνὴρ πολὺς λόγος, καὶ σοφίας [3] παλάττεσθαι οἴει; Tv. ἀδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι τὰς ὀρέξεις, καὶ κρᾶσίας τῶν ὄψων, καὶ τὸ σῖτον πολυπραγμονεῖν ὁπόσην τινὸς εἶναι σοι δοκεῖ; καὶ τοῦτο, ᾧ γλυκυθύμου Πλάτωνος ὑπόνοια λέγοντος, ᾧ μέλλοντος ἑστιάσειν, μὴ μακαρίως ὄντος, σκοπαζομένης ἡδονῆς, ἀκυρολόγος ἡ κρίσις. ὅπερ μὲν οὖν οὐκ ἐν καλλιπλόως μόνον, ἀλλὰ συμπεπλασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μᾶλλον ἂν εὐθέως ῥᾴδιον. εἰ μὲ γὰρ τὰ ἄλλα τέχνῃ καλλιπλόως, καὶ ἡμέρας. ἀλλὰ καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων, καὶ τὰ ἀνθρώπων μὴ φανερὸν εἶδος ὄντων. οὕτω μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλαμέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ πάνυ ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον δὲ μανικῆς γοητείας τινί, καὶ οἶδα. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ σχήματα σχάττειν, δι' ὧν οἰκειώσεται, καὶ δυνήσεται ἑαυτὸν τῇ τρίφωνι ἐπιθυμίᾳ, ἆρ' οὐ σωφρόνως, καὶ καλλιπλόως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Tv. καὶ μάλα. Πα. τὸ δὲ γε τοῖς ἐσθίουσιν αὐτοῖς, ὅπως πανδαισίαν ἀπόλαυσιν τελέσει ἔχων, καὶ παρωδυκιμῶν τὰς μὴ τῷ αὐτῷ αὐτὸ πεπηδήσας τέχνῃ, ἀνὴρ πολὺς λόγος, καὶ σοφίας [3] παλάττεσθαι οἴει; Tv. ἀδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι τὰς ὀρέξεις, καὶ κρᾶσίας τῶν ὄψων, καὶ τὸ σῖτον πολυπραγμονεῖν ὁπόσην τινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ τοῦτο, ᾧ γλυκυθύμου Πλάτωνος ὑπόνοια λέγοντος, ᾧ μέλλοντος ἑστιάσειν, μὴ μακαρίως ὄντος, σκοπαζομένης ἡδονῆς, ἀκυρολόγος ἡ κρίσις. ὅπερ μὲν οὖν οὐκ ἐν καλλιπλόως μόνον, ἀλλὰ συμπεπλασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μᾶλλον ἂν εὐθέως ῥᾴδιον. εἰ μὲ γὰρ τὰ ἄλλα τέχνῃ καλλιπλόως, καὶ ἡμέ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,
Inharet ex quo tu malum digneveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, alioque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων] Καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπερ τ. ν. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερὸν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Παλάττεσθαι] In quibusd. παρέπεσθαι. Idem.

4 Qui convivas] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ερας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτὸς πολλάκις ἀσυγχώνευτος μόνοις. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλωλεν τὰ τῶν κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ τῶν παρασίτων καταλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν ἅμα οὐ μόνον αὐτὸν τὸν τέχνιτον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν τέχνιτον. τόλμα μὲν οὖν τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ, μὴ δὲ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐμοὶ γὰρ δοκεῖν δεῖ φαγεῖν καὶ πιεῖν ἡδέως ἀνεγκλήτως, ἀνέσκων τοῦ βίου, καὶ δεῖ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν ἐκεῖνό τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτική, οἷον τὸ κυβερνᾶν, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνιτον μὲ μὴ δεκτέον αὐτὴν, δυνάμιν δὲ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήτοι καὶ ἀτεχνία ἐστίν. ἡ γὰρ ἀτεχνία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ πω κεκτημένη. φέρε γὰρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σεαυτὸν ναυῒ σὺ γαλαήτῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Tv. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνιν, δι' ἣν δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; Tv. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ὁ παράσιτος καὶ τὸ παρασιτικὸν, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Tv. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνῃ σώζεται. ἀτεχνίᾳ ἄρ' ἔοικε; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Τυ. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκις, καὶ τοὺς μὲν, ξυντριβέντας. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν ἀφανισθέντας. παράσιτον δὲ ναυάγιον, οὐδὲ εἷς ἔχοι τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δυνάμις, σύγκειται δέ τι, καὶ ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διαμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Τυ. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mariac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

ὰν τύτε, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἔ ὄρεγ ἡμῖν πια γλυκαίον λήψεδ τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύγε λέγεν. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διωρίαδ, παρασιτικὴ ἐπιτέχνη τοτέον, ᾗ βρωτέον, [1] καὶ πῶ ἄρ ταῦτα λεκτέον. τέλος ἦ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρωχά μοι δοκεῖς ἐρέσθαδ τὴν σαυτῆ τέχνην. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς εἰδὼς τ φιλοσόφων μάχη σοι τάχα ἔ τέλος ἦ. Πα. καὶ μὴν δόξει γε, εἰπὼν ἴσως τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, ᾗ παρασιτικῆς. φανεῖται ἦ ὅτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τ ἔ παρασίτε βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος, [2] ὃ γὰρ ἔγωγέ τι φησὶ τέλος χαρίεσθαι ἕκαστον ἔμμεναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνην μὲν ἔχῃ κῆ δῆμον ἅπαντα, ἑξῆς ἦ πλήθωσιν τραπέζαι σῖτε, καὶ κρεῶν. μέθυ ἦ κρητὴρ ἀφύσσων οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτὴ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν, εὖ λέγων. Τῦτο τί μοι κάλλιον ἂν φρεσὶν εἰδεῖτε. εἶναι. οὐχ ἑπερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμονεῖν νομίζων. καὶ μὴν ὠδί πῶ τυγχάνε ἀνδρὶ σοφιζόμενε τάτες τὰς λόγες, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλεθ Ὀδυσσεὺς τὸ κῦ τὰς Στωϊκὰς ἐπαινεῖν τέλος, ἐθαύμαζε ταῦτ' λέγειν, ὅτι τ Φιλοκτήτην ἀπήγαγεν ὁπ τ Λήμνε, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τὰς Ἕλληνας φόβῳ κατέσχεν, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν ἐκ τύτων ἐλευθερώσας. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἔ ὄρεγ ἡμῖν πια γλυκαίον λήψεδ τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύγε λέγεν. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διωρίαδ, παρασιτικὴ ἐπιτέχνη τοτέον, ᾗ βρωτέον, [1] καὶ πῶ ἄρ ταῦτα λεκτέον. τέλος ἦ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρωχά μοι δοκεῖς ἐρέσθαδ τὴν σαυτῆ τέχνην. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς εἰδὼς τ φιλοσόφων μάχη σοι τάχα ἔ τέλος ἦ. Πα. καὶ μὴν δόξει γε, εἰπὼν ἴσως τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, ᾗ παρασιτικῆς. φανεῖται ἦ ὅτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τ ἔ παρασίτε βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος, [2] ὃ γὰρ ἔγωγέ τι φησὶ τέλος χαρίεσθαι ἕκαστον ἔμμεναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνην μὲν ἔχῃ κῆ δῆμον ἅπαντα, ἑξῆς ἦ πλήθωσιν τραπέζαι σῖτε, καὶ κρεῶν. μέθυ ἦ κρητὴρ ἀφύσσων οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτὴ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν, εὖ λέγων. Τῦτο τί μοι κάλλιον ἂν φρεσὶν εἰδεῖτε. εἶναι. οὐχ ἑπερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμονεῖν νομίζων. καὶ μὴν ὠδί πῶ τυγχάνε ἀνδρὶ σοφιζόμενε τάτες τὰς λόγες, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλεθ Ὀδυσσεὺς τὸ κῦ τὰς Στωϊκὰς ἐπαινεῖν τέλος, ἐθαύμαζε ταῦτ' λέγειν, ὅτι τ Φιλοκτήτην ἀπήγαγεν ὁπ τ Λήμνε, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τὰς Ἕλληνας φόβῳ κατέσχεν, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν

jicio. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversùs philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4] Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5] Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ πῶ διὰ ταῦτα λεκτέον] Λεκτέον. Marcil.

2 Οὐ μὲς ἔγωγέ τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*

3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πῶ ὅλων. Idem.

4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cogn.*

5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. Ἀ δ' ἀγορῆς ἐκίοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν φευγέμεναι παρὰ τε κλισίας. Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ κακῶς, καὶ σαπρὰ ῥάκη σύδυς. ἀλλὰ τότε σὺν εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν ἐς τὸ τῆς Ἐπικουρείου βίου γνώμης αὖθις ἐλθὲ τῇ Καλυψοῖ, ὅτι αὐτῷ ὑπῆρχε τὴν ἡδονήν τε βιοτεύειν, καὶ τρυφᾶν, καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντίδα θυγατέρα, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τῆς παρασίτου βίον. ἐκαλεῖτο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς δὲ λέγω; πάλιν χρὴ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἀκοῦσαι αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἑξείης. καὶ, παρατεθήσει τρώπεζα σίτου, καὶ κρεῶν. ὅτε μὲν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὠφελόμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος καθ' αὑτὸν δύδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρου μέλει τοῦ ἡδοῦ, ἀλλὰ τῆς παρασίτου, ἔστω μάρτυρες ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ περιττὸν μὲν τὸ τῆς σαρκὸς, ἀσχολον. ἔπειτα, τὸ μὴ ἀορύβου, καὶ παραλῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆσθαι. τοῦτον τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἑκατέρων τυγχάνει. ὁ δὲ ἐπικούρειος, οὐδὲ θατέρου. ὁ γὰρ ζητῶν περὶ κόσμου γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ ἀποσημάτων, καὶ φορῶν ἀστέρων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ δὲ τέλους ἀεὶ πολεμῶν, καὶ ἀμφιφερόμενος πρός τινας, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάνυ καλῶς ἔχειν οἴεται, καὶ περισσῶς μὴ ἄλλως πεῖσαι ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς ἀδείας, καὶ γαλήνης, ἡδέως αὐτῷ τοιούτου παρεισχλοῦντος ἐνθένδε, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κεκλιμένος ὕπτιος, ἀφυκνὰς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς χελώνης ἀπαπλέων οἴκαδε. καὶ μὲν οὐχὶ κἂν τοῦτο μόνον ἡδὺν ἀπολαύσῃ τὸν ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο. ὁ γὰρ Ἐπικούρου, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ σοφὸς, ἔστι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲ οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ἂν ζήσοιτο, ἀλλ' οὐδὲ ζήσοιτο. εἰ δὲ ἔχει, ἔστι παρ' ἑαυτῷ, ἔστι παρ' ἄλλῳ. εἰ μὲν παρ' ἄλλῳ τὸ φαγεῖν ἔχει, παρασίτως ἐστὶ, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτῷ, οὐχ ἡδέως ζήσοιτο. Tv. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτῷ, πολλά τις ἂν Τυχιάδη τῇ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθῆσαι ἀνάγκη. καὶ ἆρ' οὐ πρῶτον δεῖ τὸ μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, πᾶς ἐγκυκλίους ἀρίζειν ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φῄς; Tv. καλῶς λέγεις. Πα. σοῦν τῷ μὲ συχνὰ παρασκευάζοντι, ἵνα τοῦτο παρέχῃ τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, σοὶ δοκεῖ. ὥστε πάντως σὺν ὁ σοφὸς χεῖρον, ἢ ἧττον ἐφικνεῖτο τέλους. λέγω δὲ ἡδέως. ἀλλ' ὁ μὲν πλείστων, ὁ δὲ ἐν ὀλίγοις ἀφθόνως πᾶς ἐπιθυμίας χορηγῶν, δυνήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δὴ ποτε, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸ ἀναλίσκειν τὰ ἑαυτοῦ, πολλοῖς τοῖς ἐμπίπτειν ἀηδίαις. τοῦτο μὲ, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μακρὸ μῦθοι, ἢ εἰ μὴ μακρὸς, φαῦλα δὴ τοῦτο ἐοίκοτα τὰ ὅλα, καὶ δὲ ἡδέως ὑστρεῖν· τοῦτο δὲ, τῷ οἰκονομοῦντι τὰ ἐν τοῖς οἰκίαις, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομεῖν μακρὸς μῦθοι; ἢ οὐχ οὕτως; Tv. νὴ Δία καμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲ Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκὸς. ὥστε οὐδέποτε τοίνυν [a] δὲ τέλους.

comedit, & ſupinus dormit, porrectis pedibus, manibuſque, quemadmodum Vlyſſes in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc ſolùm, ſed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quiſquis eſt ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à ſe, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, eſt Paraſitus, ac non ut dicit. Sin à ſe ipſo, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à ſe ipſo quod comedat, multa neceſſe eſt vitam hujuſmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui ſecundum Voluptatem vitam eſt acturus, omnibus quæ innaſcuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem ſentio. *Para.* Proinde ei qui multa poſſidet, hoc fortaſſe præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque ſapiens eſſe, neque finem conſequi poſſit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re ſua cupiditatibus abundè ſumptus ſuppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino neceſſe eſt ei qui de ſuo ſumptus facit, in multa faſtidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut niſi rixetur, inſuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem adminiſtrarit, contendendo? An non ita ſe res habet? *Tych.* Per Iovem ita ſentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere veriſimile eſt. Itaque nunquam Voluptatis fine miſer ille potietur. At

[a] Τῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dia-

τῷ δ' ἀδαπίτῳ, ὅτι μάγειρός ἐστιν, ὦ χαλεπήνη, ὅτι ἀγρὸς, ὅτι οἰκονόμος, ὅτι δεξίωσις, ὑπὲρ οὗ ἀπολογήσηται, ἀσθενείη, καὶ πάνυ ἰσχνὸς, ὅτι δ' φάγοι, καὶ πίοι μόνος ὅτου ὑπὸ μηδενὸς, ὧν ἐκείνῳ, ἀνάγκη συνοχλήσηται. ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἡ ἀδαισιλικὴ, καὶ πάντων, καὶ τὰ ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι δ' ἀρίστη, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μέν, ὅτι κοινὴ πασῶν ἀφέλιμός τε τεχνῶν. εἶτα ὅτι δ' ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινὴ μὲν οὖν ἁπασῶν ὅτω ἀφέλιμος. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη προσάγειν μάλιστα, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἅπερ σὺν ἔστιν ὅστις σὺν ἂν ἀποδύσαιτο. πεύσῃ δ' τῷ τέχνῳ ὡς ἔοικε, μεγίστῳ ἔχεσι μαθεῖν ἀνδρὶ πόνῳ. τίς γὰρ δεῖπνον πρὸ ἀπαλῆς κλαύσας, ὥσπερ τινὰς ὁμῶν τοὺς διδασκάλων ὁρῶμεν; τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὥρθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁμῶν παρόντες, ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ πρὸς ἄλλας τέχνας μαινόμενοι, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δι' αὐτὰς ἀποδιδράσκουσι. τί δ' ἂν κἀκεῖνο συνοίσοι σε δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐκείναις ταῖς τέχναις σοφωτάτοις, οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν καὶ τὰ παιδάρια; καλῶς γὰ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς λέγοντες, ὅτε αὐτῷ φαγεῖν οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. ὅταν τὸ σχῆμα καὶ ἐντιμον, καὶ σὺν τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hîc solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, exhis, atque aliis abundè est demonstratum. Superest ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία πρὸς ἔργον ἐστὶ τέλος. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam ἐν τῷ τέλει. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater vers doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *Iusit* pro *Iussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Bourd.*

μοῦσα μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἴσχουσι, μὴ τὸ μαθεῖν, καὶ τὰς ἡδονὰς εὐθὺς ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1] ἐστὶν ὁδὸς αὐτοῖς εἰς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τοῦτ' ἄλλοτε, δύσις λαμβάνει τὴν τέχνην ἐν αὐτῷ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ τὸ τῆς τέλος ἐστίν. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐ πᾶσαι, ἀλλὰ πᾶσαι, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν γενέσθαι. ὁ δὲ παράσιτος, δύσις ἔχει τὸν τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲν μαγείρος, μαγειρεῖ, οὐ δὲ μαγειρεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ πλέκων, πλεκτικός ἐστιν, οὐ δὲ πλεκτικὸς ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐχ ὅπερ ῥᾴστου διώκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ οὗ ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν οἰκεῖά γε ἀθλητοῦ ἐστιν, ὅσα οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐρασθέντες, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον σκολαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο ἡμέρας ἐν μόνοις ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δὶ ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀγαθεῖσι, καὶ διαφόρους λέγονται τόπους. ὁ δὲ παράσιτος, ἐν μόνοις τοῖς τελέοντος ἡμέρας ἱερὰς ἄγει. πᾶσιν γὰρ δοκεῖν αὐτῷ εἶναι τὰ θεῖα. ἔτι οἱ μὲν βαλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας κεφαλῆς, ὀλιγοσιτίας, καὶ ὀλιγοποσίας χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες, πολυποσίας δὲ, καὶ πολυσιτίας, οὐκ ἔστιν ὅπως ἀφεστὼς μόνοι μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων εὐθυμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται. ὅτι γὰρ αὐλεῖν ἔστι χωρὶς αὐλῶν, ὅτι ψάλλειν ἄνευ λύρας, ὅτι ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δὲ ὅτου ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ ὁ βαρέσθαι τῇ τέχνῃ

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

1 Καὶ ὁδὸς οἷμος] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τῃ, ὥστε ἐ ὑπάρχει μηδὲν ἴχνιν ὄφελος χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μαθόντες, μισθὸν διδόντες. τούτων ἢ, λαμβάνοντες. ἔτι τοίνυν μὲ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι τινές. ἡ ἢ παρασιτικῆς, ἀδύς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ καὶ Σοφοκλῆς, καὶ αὕτη τινὶ μοίρᾳ παραγίγνεται. κἀκεῖνο ἢ σκόπει, ὅτι τὰς μὲ ἄλλας τέχνας ἀδύνατος, ἢ πλούσιος, ἀ δυνάμενος λαμπρᾶς ἑστιᾶσθαι. τούτῃ δὲ ἐπὶ χρῆσθαι ἐ ἐν ὁδῷ, καὶ πλέοντι. Τυ. πάνυ μὲν ὖν. Πα. καὶ μήτοι ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι τούτης ἐπιζυμεῖν. αὕτη ἢ, ἀδημιᾶς ἑτέρας. Τυ. τί ἢ οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ ὅ; Τυ. πῶς ὖν ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνον; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ὀψαὶ φωλαί τινες, καὶ ἀζηλεῖς εἰσι. ἡ ἢ παρασιτικῆς ἡ ὀψὴ, πάνυ ζηλωτά τις. τὸ γὰρ ἡρυλλιόμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα, οὐκ ἄλλό τι ἔοικεν, ἢ ὀψὴν παρασιτικῆς. Τυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι μήτις ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδὲ σωφρονοῦντα μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ σπουδαίτερον οἶμαι τοῦτον ἡμῖν φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ τραπέζης, καὶ τῆς τέχνης ταύτης μυήσεται. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, ὁσάκις ἢ ἔστιν ὁ φίλων, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς ὁλοτρόπως τὸ συμπίνειν, καὶ συνεσθίειν, μόνον πιστὸν ἡγεμόνα φίλων. ὅτι γεμὴν ἡ βασιλικὴ

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Quî fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium fit

1 Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

ωσθ' ὅτι τ' τεχνῶν ἐστι αὕτη, μάθοις ἂν ἐκ τῶνδ' οὐχ ἥκιστα. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, ὑ μόνον κοπιῶντες, κ' ἱδρῶντες, ἀλλὰ κ' Διὶ συμμόχθοι, κ' ἐσῶσι ἱρακίζοντας, ὥσπερ ἀμέλγ δῆλοι τ' τεχνῶν. ὁ δ' παράσιτος, μεταχειρίζεται τὴν αὑτοῦ τέχνην, ὡς βασιλεὺς κοσμοκρατῶν. σημεῖον μὲν γὰρ τὸ δεῖ λέγειν περὶ τ' εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δ' μόνος κ' τ' σοφὸν Ὁμηρον ὥστε φυτεύσαι χαρσὶ φυτὸν, ὥστε ἀρόσαι, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, κ' τὰ ἀνήροτα παντὰ νέμεται. κ' μὴν ῥητορά τε, κ' γεωμέτρην, κ' χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι, ἰᾶτρόν τε ὄντα, κ' πονηρὸν, ἰᾶτρόν τε ἀγαθὸν ἢ. παρασιτικὸν δ', οὐδεὶς διωάσεται ἀγαθὸν εἶναι, ἢ πονηρόν. Τυ. παπαί. οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε ἐμοὶ τὸ ἤδη βούλεσθαι δοκεῖ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου, ὃς εἰμι. Πα. ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πάντων ἀμφίβολα, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐκαστ' ἰδίαν ἐκείνης διαφέρῃ, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως καθαιρεῖσθαι τὸ ἀξίωμα τ' τέχνης. ὅτι γε μὴν τ' μεγίστων ἐκάλλιστον τεχνῶν ἀμφίβολα, δεικτέον, ὁμολογοῦντας γὰρ δὴ πάντων, [1] τὴν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς ἀμφὶ γλυκαίνουσι, κ' ἐπιστήμας ἀποφαίνοντας τινες. ἐπειδὴν γὰρ ἐκ τούτων ἀποδείξωμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, σχολῇ δηλονότι τ' ἄλλων τεχνῶν δεῖσει προφερεστάτην, καθάπερ ἡ Ναυσικὰα τ' ἱπτακαιδέκη. κοινῇ μὲν δὴ ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per lovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cùm mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter

1 Τὴν τε ῥητορικὴν ἐκ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γλυκαίνουσι] Τὴν τε ῥητορικὴν ἐκ τὴν φιλοσοφίαν μεγίστας τε ἐκ καλλίστας τῇ), ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅτι γε μὴν τῶν μεγίστων ἐκ καλλίστων τεχνῶν διαφέρῃ, &c. *Marcil.*

ἀμφότερα, καὶ τῆ ῥητορικῆς, καὶ τῆ φιλοσοφίας, προέχειν καὶ τῆ ὑποστάσει. ἡ μὲν γὰρ ὑφίστησιν. οἶδε, ὅτι γὰρ ἐν τῆ ῥητορικῆ ἓν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, τεχνύδριον, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δ', κακοτεχνίαν. ἄλλοι δ', ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ ἐν τῆ φιλοσοφίᾳ καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἀσυμφώνως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ στοᾶς. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ ἀκαδημίας. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλῳ ἄλλου δοκεῖ τῆ φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτι οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατήσουσιν, ὅτι αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι πεπεῖσθαι καθαλείπεται. ἐγὼ γάρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, μίαν ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρὰ μὲν ἡμῖν, καὶ ἐν Πέρσαις, τέσσαρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ τοῦτο καὶ ἐν Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δ', πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καίτοι τὰς ἀρχὰς, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πᾶσιν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δ', αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι κατ' ἐπιτροπὴν ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρίλθοι τις συχνὰς ἀξιώσας, ἐπί μέσου τι δοκοῦσι, καὶ αἱ καθαλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμεταπτωτοι, ὥστε δικαίως ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δ' σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ ἐν ἅπασιν ὄντα. πολλαὶ δ' ἂν δόξαιεν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δ' ἐν τοῖς

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis substantiam. Hæc enim subsistit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque sentimus: sed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud esse dicunt. Neque Philosophiam simili ratione, eodemque modo se habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur se habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philosophiam esse contendit. Et hactenus neque iidem sententia potiuntur, neque eorum ars una esse videtur. Ex quibus reliquum est ut argumenta ducam. Principio artem esse nego, cujus nulla est substantia. Nam & Arithmetica una eademque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diversas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquam necessariam, sustineret non unam esse, nec secum magis convenire, quam instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem una est Philosophia. Similia etiam

dicat

ἢ ὑποφάσεως ἢ ῥητορικῆς τοῦτο φύσις τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς ποιεῖσθαι τοὺς ἀγῶνας τοῦτο μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μέχρι εἶναι φορᾶς ἀνιδέξυ, διαδείξις μεγίστη ἐστὶ μὴ ὂν τὸν ὄρκον εἶναι τοῦτο, ὃ μία καθαίλησις οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τί, πότερον αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δέπτα ὁμολογεῖν αἰσθάνεσθαι καὶ ζητεῖσθαι τὸν οὐσίαν. ἡ μὲν τοιαύτη ῥητορικὴ οὐκ ἔστως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρβάροις μία ἐστὶ, καὶ ἐν ταὐτὰ, κἀν ὀκνοῦντας. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲν τοὺς δὲ, ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οὐδὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασιτεῖν φύσις, οἱονεὶ στωϊκοὶ, ἢ ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι σχεδὸν ἅπασιν ὁμολογία τις ἐστὶ, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ ἐν τέλος. ὥστε ἐμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κατασκευὴ καὶ γε τοῦτο, καὶ σοφὸν εἶναι. Τυ. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ὡς ὂν δὲ τὰ ἄλλα χεῖρον ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ἐκεῖ ἀνάγκη σοφώτερον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἡδονῆς παρασίτους, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νυῦ ἐρῶσι. Τυ. καὶ τίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀποδύσασθαι; Πα. ὃς τινας μόνους ὦ Τυχιάδη δὲ συγγνώσκειν, ὑπονοεῖν ἀγνοεῖν κἀμέ, ὡς καὶ τοῦτο αὐτοῖς αἰσχύνης ἐστὶν ὑπὲρ ἐμοῦ ὁμολογῆσαι, ἀλλὰ πρᾶς. Τυ. ἃ μοὶ δοκεῖ ὦ Σίμων. ἀλλὰ δὲ σοφίσασθαι ἀπορῶ ὃς τινας δὲ εὔφρης εἰπεῖν. Πα. ὦ γθνιαῖε, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι δὲ τὰ ἀναγραφόμενα τὸν ἐκείνων βίον, ἐπὶ πάντως ἂν δὲ ἐπιγνῶναι ὃς τινας λέγω θαύμασο.

dicat aliquis de Rhetoricæ substantia. Nam quòd de una quæstione non eadem dicunt omnes, sed diversis inter se pugnant sententiis, certissimum est documentum, ne hoc quidem esse principium, cujus una perceptio non est. Nam quærere quid potissimùm ex illis sit Rhetorica, nec fateri unam esse, hoc ipsam, ejus quod quæritur, essentiam tollit. Porrò Parasitica non ita se habet: sed & apud Græcos, & apud Barbaros secundum eadem, eodemque modo una est: neque dicat quisquam aliter hos, aliter illos parasitari. Neque sunt inter Parasitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diversorum præceptorum authores: sed omnibus apud omnes una est professio, & operum, finisque concentus. Itaque parum abesse videtur quin Parasitica, ex his quæ adduxi, etiam sit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris satis superque dixisse. Sed quomodo demonstras Philosophiam esse tua arte deteriorem? *Para.* Ergo necesse est ut primùm dicam, philosophiæ amatorem parasitum nunquam fuisse: & memoriæ proditum esse complures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam usque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iovem ô Simon. Imò nescio quos nominandos invenire possis. *Para.* O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico, prorsus nosse posses.

Tych.

Τυ. καὶ μάλιστα [1] νὴ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκοῦσαι τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ προσέτι αὐτοὺς οὐχ ὡς τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δικῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ ὃς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μάλιστα ὁ Σωκρατικὸς ἦν τῶν μικροὺς καὶ ἀσείους διαλόγους γράψας, ἦκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτοὺς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸ Μιλτιάδου ἀπαγορεύς, καὶ δόξας ἀδικημένος, λοιπὸν ἐκπλεῖ εἰς Σικελίαν παρασίτων Διονυσίῳ, καὶ πῶς Σωκράτους διαλεχθεὶς ἐρρώσθη φράσας. τί δῆτα, καὶ Ἀρίσιππος ὁ κυρηναϊκὸς οὐχὶ τῶν ἀκμαίων φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ δὴ τοῦτον μάλιστα τῶν αὐτοῦ χρόνων διέτριβεν ὁ Συρακούσιος παρασίτων Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς ἀδοκίμως παρ' αὐτῷ ἔχειν ἐδόκει μᾶλλον ἢ τῇ ἄλλων σοφίᾳ τῷ τέχνῃ δόξαν. ὥστε τὰς ὀψοποιὰς ὁσημέραι ἔπεμπε πρὸς τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτῷ μαθησομένους. ἔδει μάλιστα δικεῖ ἐκτησάμενον τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ δὲ Πλάτωνι ὑμῶν ὁ χρυσοῦς, καὶ αὐτὸς μὲν ἦκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ὃ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφυΐας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοσοφήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, οἷος δεύτερος πόλει ἐπιτηδεῖος τῇ Σικελίᾳ. καὶ διατρίψας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίαν

Tych. At certè per Herculem; quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innoteſceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio; & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὸν Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius, jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἄλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

1 *Ari-*

ἄλλως ἐξέστησε. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι μὲν Σικελίαν, ἐμοὶ δὲ καὶ ἧς ἡμέρᾳ τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὦ Σίμων, μετὰ τοῦτο λέγε; Πα. πολλοὶ μὲν ἕτεροι. Ἀριστόξενος δὲ ὁ μουσικός, πολλὰ λόγου ἄξιος, ἐπὶ αὐτῇ δὲ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι θανάτου παρεσίτει, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάντες ἐπίστασθε. καὶ Ἀρχελάου μὲν ὁ παρασιτικὸς ἤρξατο μόνον, ὥσπερ ἐπὶ τὰλλα τεχνῶν. [1] φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἐῶ, παρασιτικὰ ἀπαιδεύτους, εἰδυῖα. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσασα. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐθυμίαν τὸ μὴ πεινᾶν, μὴ δὲ διψᾶν. μὴ δὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς ἐν ῥιγοῦσι, καὶ πεινῶσι εὕροι. παράσιτον δέ, οὔ. ἢ μὰ Δία οὐδὲ παράσιτος, ἀλλά δυσχής τις, ἢ πλοκὴς ἄθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Aristoxenus Musicus, plurimi æstimandus, [2] Nelei fuit [3] parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem usque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, ut reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alii nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis.

1 *Aristoxenus*] Musicus dictus fuit à patre, musicæ præcipuo magistro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, scribit hunc fuisse patris Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ ὁ Μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος ἐπὶ αὐτοῦ γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui parasitum habuit Aristoxenum, discimus ex Strabone lib. 13. ὁ τῶν Κορίνθιος υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστοτέλους ἑταιρικὸς ἐπιφανὴς τὴν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέως βιβλιοθήκας συναγαγών. Non est mirum, si parasitum habuerit Aristoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare, & Aristoxenus eandem cum Neleo Philosophiæ sectam profitebatur. Aristotelis enim fuerat etiam auditor. De eo sic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ ἐκ Σπινδάρεως μουσικοῦ, τοῦ Ταρεντίνου τὸ γένος ἦν ὁ Ματτηνὸς, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικὴν ἐπιδεδωκὼς οὐκ ὀλίγοις ἀκούσας τοῦ τε πατρὸς, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo subjungit, quæ videbis, & tandem addit συνετάξατο δὲ μουσικά τινα καὶ φιλόσοφα: ex his patet eundem esse, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Neleus*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Parasitus Euripid.*] Hoc abunde Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἦν, παρασιτικὰ ἀπαιδεύτους] Fortean φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἦν ὑπέχων, παρασιτικὰ ἀπαιδεύτους. Nisi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἦν, ut erat, pro, ut est, sive ὥσπερ ἐστιν, sive, ut res se habet. Mazil.

1 Οὐδὲ

ὄμοιος. Τυ. ἱκανῶς τοῦτό γε. ὅτι δὲ καὶ πολλὰ ἀμφίρρυτα φιλοσοφίας, καὶ ἡ θεραπεία ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδεικνύεις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων βίου. ὁ μέν τις, εἰρήνης οὔσης. ὅσ' αὖ, πολέμου, σὺ δὴ τούτοις, πᾶσιν ἀναγκαίαν φανερὰς γενέσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἐγγὺς τούτου ὁποῖοί τινές εἰσι. σκέψαι τοίνυν εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸ τοῦ πολέμου καιροῦ, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδόντα τὸ ἔργον αὐτό, καὶ κρίνῃ τῇ πόλει. Τυ. ὡς ἐμέτεροι ἀγῶνα καθίστασθαι τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καθ' ἑμαυτόν, ὁπόταν τοίνυν ἐννοήσω τοῦτον ἐν εἰκόνι συμβαλλόμενον παρασίτῳ φιλοσόφου. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὲ τὸ πρᾶγμα σοι δοκῇ χλιδῆς ἄξιον, φέρε τοὺς τύπους ὑποτυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἡγεμόνα μὲν αἱρεθέντα εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δηϊουμένην τὴν γῆν. τὸ στρατηγὸν δὲ παραγέλλειν ἅπασιν εἰς τὸ καθέλεσθαι τὰς ὑπηλικίας. ἐᾶν δὲ χρεῖαν τὰς ἄλλας. ὑπὸ δὲ τούτοις, φιλοσόφους τινάς, καὶ ῥήτορας, ἐᾶν παρασίτους. περὶ τούτων τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τὰς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοὺς πρότερον. σκέψαι δὲ τὰς ἁψίδας ὡς γλυκεῖαι καθ' ἕκαστον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τὰς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐδίας ἰδοὺς ἂν λευκὰς, ἐᾶν ὡχρὰς περφεικότας, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, ἐᾶν μάχην σταδίαν, ἐᾶν ὠθισμὸν, ἐᾶν κόνιν, ἐᾶν τραύματα, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ σκιάς τινας ἐσομένους ἀναλήψεως; ἄλφῳ πάλιν μεταβάς, τὸ παράστιον ὁποῖος τις φαίνεται. milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & cujusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, ii tibi videtur, consideremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc substantione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillandi, statariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἐρ' ᾧ χρὴ ἐλθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον τοιοῦτον ὄντα, καὶ τὸ χρῶμα τοιοῦτος, καὶ μέλας ἢ, καὶ λευκὸς ἢ τὸ μέλαν φοβούμενος, τὸ δὲ ἄλλως ὀφθαλμοῖς ἀνδρικοῖς χρῆσθαι, ἀνδρὸς ἐστὶ καὶ πολεμικοῦ φάρμακον. ἆρ' οὖν ὁ τοιοῦτος καλὸς καὶ γλαυκὸς ἦν, καὶ ζῶν ἀπέθανεν, ἢ καλὸς ἦν εἰ ἀνῃρέθη καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο οἰκτίζομεν, ἔχοντες ἀπὸ τοιούτων παραδειγμάτων; ἀπόλεμος γὰρ οὗτος, οὐ πολέμαρχος· τί οὖν ἡμῖν ῥητόρων, οἱ μὴ καὶ ἄλλως ἀπέτακται ἔξω τοῦ πράγματος εἶναι; εἰ δέ τις ὁ ἀπὸ τοιούτων παράδειγμα, φαμὲν τοῦτον λείψειν τὴν πόλιν ἀπορίᾳ. Τυ. Οὐκοῦν ἀνάγκη μένειν, μὴ ἀδύνατον μέρεσθαι πλοῦν λέγω ἢ ἄλλως· εἰ μὴ πάλιν ἐνθάδε, ἐπειρᾶτο ἂν ὅπως εἰς πόλεμον ἐξέλθοι πού, καὶ μὴ ἐν δημοσίῳ ἀφῇ ἡλίκον. οἶμαι ὅτι καὶ τὸν Φαίλιν ἂν ἐπὶ τοῦτ' ἐλθεῖν. Πα. Τίνα, ὦ Δημοσθένη μου καὶ Αἰσχίνη, καὶ Φιλοκράτη, τοὺς δείλους φῶς καταπλαγέντας τὸν Φιλίππου πολέμου, τὴν πόλιν σχεδάσαι, καὶ σοφὰς αὐτὰς τοῦ Φιλίππου, καὶ διὰ τέλεσιν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἀκίνητα πραγματεύεσθαι; ὡς ἔγωγε καὶ ἄλλοθι ἀκηκοὼς, καὶ αὐτὸς ἐπιστάμενος, καὶ παρὰ τοῦ φίλου τοῦ Γρεσέδας ἢ, καὶ Δημοσθένους, καὶ Λυκούργου· οἳ γε δυκῦπες ἀνθρώποις καὶ πρὸς ἀπολογίαν ἀεὶ ἑτοιμοτάτοις καὶ λαμβάνουσι τὰ Φιλίππου, καὶ παρ' ἑκατέρων ἀμφοῖν ἐπιτρεπόμενοι ἀμφοῖν

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat? sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, siquidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum pollicetis! *Part.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus[2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem liquit alius Athenienfium fe-

queretur, cum in amicitiam ascifcebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λαθεῖς, τὸ μὲν, γὸ γνῶναι] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἀ δ' ἄλλων ἀπὸ κρέσσων Κύπρις ἐγένω. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos posteà nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 3. Plutarch. Phocion. fin.

πρὸς αὐτὸν πολέμους; καὶ Ἀριστείδης μέν, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οἱ δὲ ὅλως ἐπολεμηκότες μικροῦ ἐξαπορεμπόλησαν τὸ πυλαῖον, ἀλλ' ἐντὸς ἐδοκοῦσι κρύπτειν, παρ' αὐτοῖς ὄντα πολιορκημένοι, γυναικίδια, καὶ στρουθαλάμια σωζόμενοι. ὁ γοῦν δημοσθένης αὐτῶν, ὁ τοσοῦτον λέγων εἰς τοὺς ὁπλιτικοὺς σωρούς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ἄλεκτρος, οὗτος οὐδὲ ἀνθρώπειόν πείσαιθ' ὅτι ποτε, πολεμήσας ἐκκλησίᾳ εἰς τὴν Βοιωτίαν πεζὴ ξυμμίξας τὰ ἁμαξόπεδα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω πώποτε ἐκεῖνος διήκουσας οὐδενὸς, πάνυ γοῦν μακρὰ ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, οὗτος ὁπλίτου τὸ κράτιστον ἦν. Τυ. ἀπίστευτα τοῦτο. ἀλλ' ὅστις μὲ ῥήτορας, καὶ λόγους λέγει ἀκούσας. φρατὴν γὰρ δ. τί ἦ ἐκεῖ τοὺς φιλοσόφους λέγεις; ἢ γὰρ δὴ τούτους ἄμεινον ὁπλίτας ἔχεις ἀπάσης. Πα. ὕστι καλὸν ὦ Τυχιάδη, οἱ ἐκεῖ τὰ πανδήμια ὑπομένοντες διαλεγόμενοι, καὶ περιστάσεως τὸ τῆς ἀρετῆς ἄνθημα, πολλαχοῦ τὸ ῥητόρων φυσῶν ἀθλοτέρους, καὶ μελανκότερους. σοφὸν δὲ ὄντα ἐκεῖνον μὲν, ὃν ἔσιν ὅς τις εἰκότως ἔχοι φιλόσοφον ὡς πολέμου ἐπιλελυτηκότα. ἤτοι γὰρ ὑδὲ ὅλως ἐστρατεύσατο, ἢ εἰκῆς ἐστρατεύσατο, φασὶ γὰρ ἔφυγον. Ἀνάξιόν μὲν ὄν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ἕτος ὁμιλῶ, ὅτε ἅπαν στρατο-

in bello advenisse cum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exserto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & ignaticonsulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestiferille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam ventre priusquam commixti exercitus ad manus venirent, abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audivisti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, sed Thracibus & Scythis, adeò erat scelestus ille. *Tych.* Hæc scio. Sed hi sunt Rhetores oratoribus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philosophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviæ. *Par.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philosophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philosophorum univerſa turba numquam videram

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quod cum illi probro daretur, elatis hoc verſiculo:

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.

Cæteræ hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyſſ. Edit.

2 Κατατείνοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ἄνθημα]. Sic apud Diog. Laert. in Xenocrate. Mé-

ξη. [1] μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων οὐκέθεν ἀπὸ τῆς Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέα παλαίστραν κρυπτόμενος. πολὺ γὰρ αὐτοῖς ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων, προσζώμενον, ἀναπλέκεσθαι, καὶ σκώπτειν αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἢ ἀντὶ παρατάξεως μάχεσθαι. Τυ. ὦ γλυκεῖα, ταῦτα μὲν ἤδη ἐγὼ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, ἃ μὴ Δία σκώπτειν αὐτοὺς, καὶ ἐνεδρεύειν βουλόμενον. ὥστε εἴ τι μοι δοκεῖς χαριεῖ ζόμενος τῇ σαυτοῦ τέχνῃ κἀμὲ ψεύδεσθαι τὸν ἄνδρα. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε ἐγὼ τὸν παρόντα σοι ἀνδρῶν τίς ἐστιν ὁ πολέμιος, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παρεστῶτός τινος γνώμης τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] εἰδὼς ἀνήρ Ὁμήρου, εἰδέναι παμπαν ἰδιώτης πέφυκε, εἰς σὲ ἐπιστῆναι παρ' αὐτὸν τὸν ἀρίστευς τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

1 Μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων οὐκέθεν ἀπὸ τῆς Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέα παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportavere? Lege, lege meo periculo, τὸν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates ἠρίστευσε. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αἰδοῖ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: Ἐπεὶ δὲ τὸ Δήλιον μάχης γενομένης ἐφυγόντων Ἀθηναίων ἔχων ὁπλιτικὸν Ἀλκιβιάδης, τὸν δὲ Σωκράτη περιμένοντα ὀλίγον ἀποχωροῦντα ἀναπλάσας ἴδων, &c. Vide & Laërtium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Onelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρέα Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & iple Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immoditius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit e palæstra Timageti:

— ἀλλ' ἀπολοῖσα
Τέρψον ἐποτὶ τὰν Τιμαγήτιο παλαίστραν.
Τίωνι γὰρ φοιτᾷ, τίωνι ἔτι νῦν καθέδουσ. Palm.

2 Θεὸς ἀνὴρ Ὁμήρου] Οὐδεὶς μὰ ἀνήρ Ὁμήρου. Marcil.

παρασίτους ὄντας. ὁ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτῷ δὲ βασιλέως παρασίτῳ ἦν. καὶ ὅτι τὴν Ἀχιλλέα, ὃν ὥσπερ ἐδόκει τι, καὶ ἦν τὸ σῶμα ὑγιαινότατος, καὶ δικαιότατος, ὅτι τὴν Διομήδη, ὅτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ὅπως ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζῃ, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχεται γενέσθαι αὐτῷ, ὅτι δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι σ' ἂν ἐαλωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτος οἷος ἦν ὅστος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, φαύλως εἶχε δέκα. καὶ τὸν Δημόδοκον τὸν Διὸς ἔχουσιν, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγω. Τυ. τοῦτο μὲν οὐκ αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅτι μὲν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὴ τῷ ἀνδρὶ τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὧν γεναῖός τ' ἐπῶν ὁμίνων, ὥνπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων ἔφης τὸν Δημόδοκον λέγειν. Τυ. ποίων; Πα. Σὸν ἦ μάλιστα δαῖτας ἀείδειν ἔφησ' ὥσπερ ἐμοὶ παίειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἀεὶ μάλιστα δαῖτας εἶπεν, οὐχ' ὅτι τὸ ποτήριον ἀφαυρὸς πλήρης ἐφίκει τῷ Δημοδόκῳ, ἐμεθυέτω, καὶ καθεύδοι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ διόλου ἦν εἰς μόνον συνδειπνεῖν ὑπήρχε τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς φαύλως ἔχει ἡμέρας πάσας ἐστιωμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖπνον ἄρασθαι φησὶ, καὶ τιμὴν ἀξιωλέγειν ὀψὲ ἦλθε τῷ βασιλεῖ δεῖπνα. ὁδὶ Δημόδοκος, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ μὲν παρασίτοις μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπὶ τῶν

roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus linguâ perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

1 Ὅσπερ ἰδόκει] Ὥσπερ ἰδόκει. Marcil.

1 Περὶ

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τὸ τέιχης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δέ μοι ἀναπαύσασθαι παρασίτων, εἰ μὴ καὶ Ἀγαμέμνονα ἀπόθανε. Τυ. ὄντως μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλως πως οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί δὴν ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος ἦν Ἀχιλλέως παράσιτος, καὶ ταῦτα, οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, ὅτε τὴν ψυχήν, ὅτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδ' αὐτῷ μοι δοκῶ ἦν Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τῆς ἕρμης αὐτοῦ χείρων εἶναι. τὸν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ δηλαδὴ τοὺς ναυτικοὺς ἴσως μαχόμενον, ὅτε ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐπιβάτου αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ' οἱ δὲ Τελαμώνος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ὁπλίτης ἀγαθός. ὁδὶ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. ἐν ᾗ δὴ τύχοις, καὶ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς υἱὸν, ὁ παράσιτος ὁ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε γε οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἕκτορ, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. τὸν δὲ παράσιτον, ἕως, καὶ δύο ἀνθρώποι. καὶ πλειόνων δέ, φασὶν ἀφῖχθαι, οὐχ οἷος ὁ γενναιότατος Ἕκτωρ, ἀποστῆναι τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ ἱκετεύσαι ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἷος εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ τούτους; τοιοῦτοι δ' ἔσαν μοι εἰκάσαι ἀντιβόλησαι, πάντες καὶ τοῦτ' ὄλοιτο, ἐμοὶ ὑπὸ δορὶ δαμέντες. Τυ. τοῦτο μὲν ἱκανά. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, πειθῶ λέγειν. Πα. αὐτὸν δὲ Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρίξομαι. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτοῦ τὰ ἐπῶν. Μὴν ἐμὲ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur feciſſe, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At siquos alios nosti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etsi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuiſſe deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem ruptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Protesilai navim incensam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignaviſſimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter sagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: sed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generoſiſſimus, Achillem suppliciter precatus, ut cadaver suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurriſſent, straviſſem cuspide cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuiſſe, proba. *Para.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπανδῆς πλήμμυρα ὀστᾶ Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτρέφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ τῷ μὲ δεξάμενος φησὶν, ὁ Πηλεὺς ἐτέρφεν ὑφυκίης, καὶ σὸν θεράποντ' ἀνόμηνε. τοιγὰρ παράσιτον εἶχεν. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐθέλοι τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ ἓν τὸν Μηριόνην Ἰδομενεὺς ἓν αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὥστε οἰκεῖα καλεῖσθαι τότε τοὺς παρασίτους. σκόπει δ' ὅτι ἓν συνάψας τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλαυστον Ἄρεος, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δ', οὐχὶ ἓν Ἀθηναίοις δημοκρὰς ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; τί δ', οὐχὶ ἓν ἐραστὴς; ἐπιεικῶς γοῦν παράσιτοι ἓν ἐρασταὶ τῶν τρυφώντων εἰσίν. ὥστε τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἐφίλετο. καὶ νῦν ἔφησε χαλκῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ μὴ τὸν παιδικῶν. ὅτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ ποίου τινὰ εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος χρήσιμος ἐν ἐπιστήμῃ ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ἓν ὁ Ὀδυσσεύς; ἀξιοῖ; οὐ γὰρ, ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ μάχεσθαι φησὶν ἑταῖρε, καὶ δύο ἄμα ἓν μάχεσθον δύοι. καὶ ὃν ἄλλοι σπανίως τὸν δεύτερον ἐπὶ δεῖπνον. ὁ μὲν, τὴν ἀκεφαλὸν ἁρμόζει τὸ κράνος. ὁδὶ, θωράκιον ἐνδύεται. ὁδὶ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρέμει. ὥστε δ', οἷόν τι πάθος φαιδρὸν τὸ πρόσωπον, καὶ μὴ τὴν ὄψιν ἔχοντα. ὁ δὲ τρίφων αὐτὸν, ἐπιθὲν ὑποτυ condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst sequi-

τέτακται τῷ ἀθλητῇ, παρέπεσε αὐτὸν ἄκλητος ὁ Αἴας ὑπὸ τὸν σάκος κρυπτῷ. καὶ τὰ βλῶν ἀφιεμένων, γυμνώσας ἑαυτὸν, τὸν σκάφη. βέλεσιν ἀδεέστερον μᾶλλον σώζεται, ἢ ἑαυτόν. εἰδὼς δὲ ὁ παρασίτος τὸ πολέμου, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δύσχ ὅτι λοχαγὸς, ὅτι τραπέζης ἀρχιμάγειρος, μεγάλου τινὸς ὄντος νεκροῦ. καὶ ἄκλητος ἐν συμποσίῳ κρυπτόμενος. ὡς ἀξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τοῦτον παρεσκευασμένον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πώγωνα ἔχοντα, σεσηπότα τὴν μύτην, ἀδύτῳ ἀνθρώπῳ, τίς ἂν οὐκ ἀποδοκιμάσειε τοιούτης τῆς πόλεως, τοὺς συναγωνιστὰς αὐτῆς ὧδε κατακειμένους ὁρῶν; τίς ἢ ἂν εἰκάσειε χλανιδίῳ ἐν ἀγορᾷ ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τίνα πόλιν ἐπαμῦναι συμμάχων, τοὺς ἐν τῇ εἱρκτῇ κατεργάσασθαι ἀπολῦσαι τῆς πολέμου; τοιοῦτοι μὲν οὐ τοῖς πολέμοις ὠφέλιμοι εἰσὶν οἱ παράσιτοι. τὸ εἰρήνῃ ἢ, τοσοῦτόν μοι δοκεῖ ἐν διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ ὥσπερ οἱ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὸ εἰρήνης χρεία. Τυ. ἄπου ξυνήκαμι ὅπ τοῦτο πως βούλεται. σκοπῶμεν ἢ ὅμως. Πα. ἆρ' οὐκοῦν ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κυνηγέσια, καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἂν, πόλεως χρεία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια ἐὰν πάρεισιν, ὅπ οἱμαι τοῖς συκοφάνταις πάνυ τι χρεία τοῦτο μᾶλλον προσήκει, καὶ ὅτι ἐδὲν μέτεστιν ἐν τοῖς συκοφάνταις. τὰς ἢ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, δῆλα, καὶ κοσμεῖ μόνος οὗτος. ἐπὶ τίς ἂν παλαίστρα φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπλοῦς, ἀξίως συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, neque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huc adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contempserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleftos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ τῷ σώματι; ἢ τίς ἂν γυμνασίῳ τούτων ὀφθείς, ἆρα αἰσχύνη ἢ χωρὶς μᾶλλόν ἐστι, καὶ μὴν οὐ ἐρημίας τούτων ἥδιόν ἂν ὑπομείναι θηρίον ὁμόσε ἰόν. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν τὰ τοῖς δείποις καταφρονεῖν. καὶ ἔτ' ἔλαφος, ἔτε σὺς αὐτὸν ὑποπτήσσει προσιόντας. ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸν ὁ σὺς τὸ ὀδόντε ἤκονε, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σιῶ ἀντιήκαζε. τοὺς μὲν γὰρ λαγῶς, θηρᾶται μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐμπλήσειε παρασίτῳ, ἢτοι παίζοντι, ἢ ἐθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον σύφεαν τὰς συμπώσας; πότερόν ποτε ἥδιος ἀρᾶσι καὶ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν τραπέζῃ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πίνδος ἐς συμπόσιον ἥκων. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτός εἶναι, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ τοῦτο ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου, σκοπῶντες ἅμα, καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἐπαινοῦντας. σκόπει τοίνυν ἰδοὺ τίς ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δίκης καταφρονοῦντα, καὶ ἥδιον μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. τὸν ῥήτορας δὲ, καὶ φιλοσόφους εὕροι τις ἄν, ἐν πόλει, ἀλλὰ πάντως, ὑπὸ τύφου, καὶ δέξης τελοῦντας, καὶ μὴ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἴσχιον ἐστιν, ὑπὸ δρυμείας. καὶ ὁ μὲ παράσιτος, ἔτως ἔχει πρὸς δρυμείαν, ὡς ἂν εἴ τις ἥδοι τις πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι. καὶ ἥδιον αὐτῷ δοκεῖ λαμβάνειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός. οἴγε μὴν ῥήτορες, καὶ ὁ δεισιδαίμονέστατοί ἐσι, καὶ οἱ φιλόσοφοι φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ἔτι λαμβάνειν

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium venieus? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Περὶς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ἥδιον πωμάσειεν τῷ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. σοιμβ. Liban. Parasi. Bourd.

1 Φα-

ται προηγουμένως, ὥσπερ τῶν μάλιστα νῦν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων. περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων, τί δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, δικάζων δίκην, εὕροις ἐπ' αὐτῇ ἑάλω. ἄλλος δὲ, μισθὸν σοφιστεύων, εἰσπράττεται τοὺς μανθάνοντας. ὁ δὲ, παρὰ τοῦ βασιλέως ὑπὲρ τοῦ συνεῖναι ὁμοίως μισθὸν αἰτεῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ Ἰνδὸς, ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὃ λαμβάνει. εὕροις δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ὁ γε μὴν παράσιτος, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. οὔτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν, οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται. μᾶλλον δὲ, γέλωτα, καὶ εὐφραίνει τοὺς συνόντας. λυπεῖταί γε μὴν ἥκιστα πάντων. τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευαζούσης αὐτῷ, καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθείη. οὔτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, οὔτε οἶκος, οὔτε οἰκέτης, οὔτε γυνὴ, οὔτε παῖδες. ὧν διαφθειρομένων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ ταῦτα ἀπόλλυνται. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξης, οὔτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὡραίου τινός. Τυ. ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐνδείᾳ τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς. οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀπορίᾳ ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορίᾳ φρενῶν ἐστι φρόνιμος. ἄλλως γε, οὔτε παράσιτος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ πα-

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic caussam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus. Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Froposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui re-

ρασίτου ζητῶ ἔγωγε, οὐχὶ μὴ ὄντως· εἰ δὲ μὴ ὁ ἀσφαλὴς ἄλλος, ἢ παρρησία ἀσφαλεστάτη ἐστὶν, καὶ ὁ φρόνιμος, παρρησίᾳ χρησόμενος, καὶ ὁ παράσιτος ἔσται, παρρησίᾳ δὲ παράσιτος, παράσιτος ἔσῃ. ὡς εἴγε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, οὐδὲ ἄλλου τινὸς, οὗ ἕνεκα παράσιτος ζητήσεται. Τυ. οὐκοῦν οὐδέποτε λυπήσει παράσιτος τροφῆς. Πα. ἴσως. ὅτε δ' ἐπὶ τούτῳ, ὅτε ἐπ' ἄλλῳ ἔσῃ, ὅταν λυπηθείη ἄν. καὶ μάλ' ὁ πάντες ἀμᾶ φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τὰς γάρ τοι πλείστας αὐτῶν, τύχοις τις ἂν ἔξω ξύλα φερόντας. τὸν δὲ δὴ πανάπαλαι φοβοῦνται ἀπλῶς σμῆνος, καὶ τὰς ἡμέρας ἢ μάλα ἐρήμους ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς διδόντες. ὁδεῖ, τοῖς θύραις ἢ δυσκόλως ἐπιθήσουσι, εἰκῇ δὲ τοῦτο, ὡς μὴ πνεῦμα ἀνοίγειν ἀνοιχθείη. ἤκουσάς ἢ ψόφου νύκτωρ, οὐδέν τι μᾶλλον ἢ ταραχθείης, ἢ μὴ γένοιτο. καὶ δι' ἐρημίας ἢ ἀπίοιν, ἄνευ ξίφους οὐδαμοῦ. φοβεῖται γὰρ οὐδεὶς οὐδαμοῦ. φιλοσόφους ἢ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντως διωκτοῦ, τόξα οὐτισοῦν ἐσπασμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπίοντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παράσιτος μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείας, ἢ βίας, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι οὐδὲν ἄπλως. ἐπεὶ ἴσως τοιοῦτος, ὡς ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκεῖνος ἀδικεῖ. ὡς εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι ἐκ τύχης μισηλατοῦντ ἢ ἀδικήματος. ὥσπερ ἢ ὁ κακὸς ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ φαύλως εἶναι λαμβάνει, ὅταν οἷμαι ὁ παράσιτος ἔν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει ἢ ὃ ἀδικεῖ. ἀδίκημα ἢ τοιοῦτο ῥήτορα ἐκ φιλοσόφου ἄφθονα, καὶ μόνον revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu petantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm ejusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis perpe-

ἴσμεν αὐτῆς γεγενόσθαι καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ὧν ἡδέως. ἀπολογίαι μὲν γὰρ Σωκράτους ἐσι, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερείδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν πολλῶν χειδὸν ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Παρασίτου δ', εἰ μὴ ἔσιν ἀπολογία, οὐδ' ἐγὼ τινὸς ἂν πώποτε ἀκούσαιμι. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὦ βέλτιστε παράσιτε, κρεῖττόν ἐσι καὶ τὸν ῥήτορα, καὶ τὸν φιλόσοφον. ὁ μὲν γὰρ ἀκάθαρτος, φαυλότερος. Πα. πόνυ μὲν τοίνυν ἁπάντων ἀδικημάτων. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἅπαντας, ὦ τὰς πλείστας κακὰς κακῶς ἀπολωλότας. τοὺς μὲν, ἐκ κακοξυλίας ἑαλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δ', κατατηκεδόνι τὸ σῶμα ἅπαν. τοὺς δ', λαὶ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δ', φυγόντας. Παρασίτου δ' ἀκούσατον, οὐδεὶς ἐγὼ τοιοῦτον εἶπεῖν, ἀλλὰ τ' ἀδικημάτων, φαγόντ', καὶ πόντ'. εἰ δέ τις ἐ δοκεῖ βιαίῳ τελευτῇ ἀποθανεῖν, ἀπεπλήσατο ἀπέθανε. Τυ. πῶς μὲ ἀφελῶς δημιλλᾶσθαί σοι τὸ σοφὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τ' παρασίτου. λοιπὸν δ' εἰ κάλον ἐ λυσιτελές ἐσι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ πεῖσοντι, σκοπῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ διεργάζεσθαι, καὶ χαρίζόμενοι πεῖσον αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχρὸν τῷ πεῖσοντι. Πα. ὡς ἡλιδιά γέ σε ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνασθαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιοι ἀνὴρ, εἰ ἐ τὸ Γύγου χρυσίον ἔχοι, μόνος ἰδίαν, πένης ἐσι. καὶ σοφὸν ἄνδ' παρασίτου, πλοῦτος δοκεῖ. καὶ ὥσπερ φαλακρὸν χρυσᾶ ὄπλα, ἀτιμότερος, καὶ ἐσθὴς ἄνδ' πορφύρας, καὶ ἵππος ἄνδ' φαλάρων, ὕτω ἐ πλουσίου ἄνδ' παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ δύτηλὴς φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲ πλούσιος, κοσμεῖται ὑπ' αὐ-

petrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorumque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiisse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate consumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum hujusmodi morte sublatum: sed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd siquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc satis superque tibi pro Parasito contra Philosophos decertata sunt. Superest ut & illud explices, num honesta sit & utilis alenti hæc possessio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Parasitos alere, atque hoc ei qui alitur esse dedecori. *Para.* Quàm stolida hæc sunt, nisi possis intelligere, locupletem virum, tametsi Gygis aurum habeat, esse pauperem, si solus edit: & mendicum videri, si solus sine parasito prodit. Et quemadmodum miles sine armis, vestis sine purpura, & equus sine phaleris minoris est pretii: sic dives sine parasito, humilis vilisque videtur. Quinetiam dives à parasito non parum ca-

τῶ. τ῾ ἦ παράσιτον, πλούσιῳ ὀδύνην κομιεῖ. ἄλλως τε, ὦδέ ὁτιοῦν εἶναι ἐοικὸς αὐτὸ εἶναι ὡς σὺ φῄς, τὸ παρασιτεῖν σαφέστερον δηλοῦσθαι, ὡς κρεῖττόνι χρῆσθαι. ὅπως γε μὲν τοῦ πλουσίου τοῦτο λειπτέον ἐστί, τὸ τρέφειν τ῾ παράσιτον, ὧνπερ μὴ τὸ κομιεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν ἐκ τ῾ χρήτου δορυφορεῖσθαι ὑπάρχει. ὅτῳ γὰρ μάχην ῥᾴδιος ὢν τις ἐπιχειρήσει τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρᾶν παρεῖσθαι, ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ὧν ἀποθνήσκει φαρμάκων ὑδάτος, ἔχειν παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαι τινὶ, τοῦτο προειδότος, καὶ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κομιστὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγιστον κινδύνου ὑπὲρ τοῦ παρασίτου σώζεται. ὅτῳ μὴ ὁ παράσιτος ἀφ᾽ ἑστίας φιλοσοφίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένῃ, καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφαγών. Tv. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑστερήσας οὐδὲν τ῾ σαυτοῦ τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἂν τις ὑπὸ τῶ μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τ῾ παρασιτικῆς, ἰδέλω μαθεῖν. Πα. ὅρα δὴ τἰνι ἀποκρίσει, ἐὰν σοι ἱκανῶς λέγειν δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι ὧνπερ τὸ ἐρωτώμενον ἦ ἄμεινον οἴῃ. φέρε γάρ, τ῾ σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι; Tv. τροφήν. Πα. τί δ᾽, τὸ σιτίζειν, καὶ τὸ ἐσθίειν; Tv. ναί. Πα. οὐκοῦν καθομολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι σὺ ἄλλο ἐστί. Tv. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνῃ. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίνασθαί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, καὶ συγκεχυμένων ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Tv. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παραδρέχειν; capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguftante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem respondeque quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖν, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.*

Τυ. τὸ παραπρίχειν. Πα. τί ᾖ, τὸ ἐπεδίειν, ἢ τὸ παρεπεδίειν; Τυ. τὸ παρεπεδίειν. Πα. τί ᾖ, τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παραγκωλίζειν; Τυ. τὸ παραγκωλίζειν. Πα. ἀκὴν ὁμοίως εὖ ἴλοιο. Ἐ ᾖ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐς ἑῶς, ἢν μὴ [1] ἄρεσκον, μαθησόμενος τὴν πάλιν. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐ κρύπτος μαθητὴς σοὶ γίγνομαι. [1] φασὶ ᾖ κἀ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τὰ τέκνα.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde mālis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, artī tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ᾖ ὑμῖν ὦ Σόλων, τί νοῦν ἔνιοι οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱδὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμαίνονται, καὶ ἐν τῇ πηλῇ σὺν ἀλλήλοις φύ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

ρονται καλινδέμενοι, ὥσπερ σύες. κρίνει κρεμαρχὴς δίκης ἀποδυσάμενος, ἰώρουν γὰρ, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κονίψηται μάλα ἁρμονικῶς ἄτερος τὸ ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μὴ γὰρ οὐκ οἶσθ' ὅ, τι παλαίστης, ἀνθρώπου τε ἀλλήλοις συνεστῶτες, καὶ τοῖς μέτωπα συναράττουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ διὰ τοῦτο ἰδὼν ὁ ἀθλοθέτης σκευοφόρῳ τινὶ ἕτερον ἐκ τῶν σκελῶν, ἀφῆκεν ἐς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαθεσθεὶς αὐχένι, ἀναστρέψειν οὐκ ἐᾷ, συναγῶν κάτω ἐς τὸ πηλόν. τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη καὶ τῷ γαστρὶ, τὸ πῆχυ ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ ἀγχεῖ ἄγριον, ὁ δὲ, παραπεπτωκὼς ἐς τὸ ὦμον, ἱκετεύων οἰμᾷ ὡς μὴ πάλαιον ἀποπνιγείη. καὶ διὰ τοῦτο ἔλαιόν τινες φείδονται, μὴ μολυνθείη. ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χρῖσμα, καὶ βορβόρῳ ἀναπλησθέντες, ἐν ἰσρῷ ἄμφω πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλαις ἐκ χειρῶν διολισθαίνοντες. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ μιδρῷ τὸ αὐλητὴς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. οὐκ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμῳ τοιούτῳ βαθείᾳ ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὁρύγματι, παράττουσί τε ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ἀπάττονται τῷ κόνει ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἰμῇ. τὸ ψάμμιον τὸ ὀλισθηρὸν ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέρων ἐν ξηρᾷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ὀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους ἀφειδέστερον, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοι γὰρ ἐς τὰς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπλύνειν ὁ πηλὸς ἡμῖν. οὕτως αἷμά τε αὐτῷ καὶ ψάμμος ἀναπέπλεκται τὸ πρόσωπον,

cent, perindeque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese unxerunt, & placidè admodum alter alterum rasit vicissim. Deinde nescio qua de causa, depresso vultu alii alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. En autem ille sublatis cruribus alterum humi prostravit, in eumque incumbens caput erigere non sinit, in cœnum deorsum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & subjecto gutturi cubito, miserum præfocat. Hic verò plausu ad humerum facto, supplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei causa parcunt sibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi risum pariunt quòd sudore multo perfusi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rursus alii in atrio hoc ipsum faciunt: atque hi quidem non in luto: sed profundam arenam in fossa subjicientes, alii alios conturbant: ipsique ultro gallorum instar pulverem aspergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehensionem. Atque [2] hi stantes erecto corpore pulverulenti, se invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & sanguine oppletum est, pugno ut vides in maximam

1 Καὶ διὰ τοῦτο ἰδὼν] Καὶ νῦν ἰδὼν. Marcil.

2 *Hi stantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæstra, & cursus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani usi sint, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Πυ-

τὴν ὡς ὀρθῶς παιδευθήσῃ· εἰς τὸ γυμνάσιον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτος δίκην αὐτοῖς, καὶ λύει τὸν μέλλον. πυκτεύομεν γὰρ τῇ περιφυσίδι τὸ ἀλλήλων πνεῦμα εἶναι. ὁ δὲ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ τὰ παίζοντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δὲ ἀναχάζονται πάντες ἐγκρυπτόμενοι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ἀπτόμενοι, ἐπὶ δὲ αὐτὸ μένοντες. καὶ εἰς τὸ ἄνω σκιρτῶντες, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. τοῦτο ἂν ἐγὼ εὐθὺς τὸν ἀγαθὸν ἂν ἔτι ποιεῖν, ὡς ὅμοιον μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα. ἢ οὐκ ἔστι ὅσοι ἂν ἐμὲ δίκαιος μεμφοίατό με ὡς ἀπράγμονα ποιοῦντα οἱ τοῦτο φρόντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα μὲν ὄντα, καὶ παράπολλα τὴν αὐθάδειαν ἐχόντα ἀκριβῶς, ἡδέως δ' ἂν ὑμᾶς πολλὰ εἰκὸς εἶναι μεμαθηκέναι, καὶ ἐπισταῖμεν, τοὺς Ἕλληνας ἡμᾶς ἀλλοκότως ἂν ἔχειν δόξαιμεν ἂν, εἰ μὴ ἡμᾶς ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς. πολὺ ἀμὲν βέλτιστ' ὦ χαῖρε. ἐ γὰρ μανίαι τὰ γιγνόμενά ἐστι, σοὶ δ' ὑφ' ὑβρεως οὐκ ἀκαίρως ἀλλάλοις, καὶ πολέμιοι τὸ πολλοῦ, ἢ ὑπομένοντες πόνον, ἀλλ' ἴσχι πᾶ χρεῖον δὲ ἀτρεπῆ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν ἔμπαρα ἐπαγὰ τοῖς σώμασιν. ὧν γὰρ ἐθαυμάζομεν ὥσπερ οἱ ἄλλοι τὰ πάντα τὴν Ἑλλάδα, ἐκ ἂν μεγάλων ἂν ἐ αὐτὸς ἔσῃ δ' ἐπαπολαύσαι, ἢ ἐπιθυμήσαι. ἔστω σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τι ἅμα ἐ λοφιτελὲς εἶναι δόξαι. Ανα. ἄκαμα ἐ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα γίγνεται τὰ ὠφέλιμα, καὶ πρεπόμενα ἢ ἐς ἀνθρώπους τοιοῦτο τὸ ἀληθείη, ἐπιστεῖν ὡς ἐ μόνον διεζώσατε ἢ ἀσκήσαι. ἐπεὶ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔχουσι τοῖς γιγνομένοις. ἐ πῶς φοιτῶσι αὐτοῖς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὠνό-

mara illiso. Sed neque hic præsepiosos sejungit, & pugnam dirimit (etenim ex purpurea conjicio hunc esse ex præsidibus quempiam) sed & incitat, & laudat eum qui percussit. Porrò alii passim pulvere implentur, ac veluti currentes, subsiliunt eodem in loco manentes: & in alium una saltantes, aërem calcibus lacessunt. Quocirca scire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur esse insania: neque me quisquam ab hac sententia dimoveat, hos qui ista faciunt, desipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharsi, quæ fiunt, tibi videntur hujusmodi, peregrina cùm sint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verisimile est esse multas disciplinas, & studia, quæ nobis Græcis aliena esse viderentur, si quis nostrûm, ut tu, iis superveniret. Verum ô bone bono sis animo. Neque enim insaniæ sunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi se mutuò percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aspergunt. Sed hæc res quendam habet usum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare si in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc usque adeò voluptuosum utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc sunt vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, siquis vestrum tale quid mihi proponat, intelliget me non frustra incinctum esse. Verùm dic mihi quod nomen huic rei imponitis, aut quid ipsos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharsi, à nobis vocatur Gymnasium,

ἡμῶν ὀνομάζεται, ᾗ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἐν λυκείῳ. καὶ τὸ ἄγαλμα ᾗ αὐτὸ ὁρᾷς, ἐπὶ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μέν, τὸ τόξον ἔχοντα, ἡ δεξιὰ δέ, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ὑπὸ καμάτου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δὲ τούτων, τὸ μὲν κονιορτὸν καλοῦσιν ἐκεῖνον, πάλην καλεῖ). οἱ δὲ τῇ κόνει, παλαίουσι δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀλλήλοις ἐφεδρεύοντες, ἀναγκάζειν λέγομεν. τοῦ δὲ ἄλλου ἕνεκα γυμνάσιον τοιοῦτον πυγμὴν, ἢ δρόμον, ἢ δίσκου ἄσκησιν, ἢ ἀκοντίων ἀγῶνας οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. καὶ ὁ χορηγήσας, ἄρτος εἰσαγόμενος τὸν ἀεὶ αὐτὸν, καὶ ἀναμένεται τὰ ἆθλα. Ἀπ. τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτα ἐστι; Σο. ὀλυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἐν Πυθοῖ δὲ, οὐ πίνος· τὸ γὰρ ἀείμνηστον δὴ Κίρρας μηδὲ ἐστὶ δένδρα καὶ φυλάσσεται ἄσυλα ἱερὰ τοῦ θεοῦ, ἡ δὲ νικῶσα δάφνη ἐξ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ εἰς δάφνων τροφὴν εἰσέρχεται. μῆλα δὲ ἐν Ἰσθμῷ καὶ φυλλοβόλα καὶ πόαν ἔχοντα ἐν ἀγρῷ τὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐκτεταμένον. ἐν Νεμέᾳ δὲ σέλινον ἐκ τῶν ἑλῶν τῶν ἐν τῷ ἄλσει τοῦ Διὸς ἐκφερόμενον. ἐν Ἐπιδαύρῳ δὲ ἡ ἐλαία ἱερὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καὶ ἐν Ἀθήναις ἡ ἐν τῇ Ἀκαδημείᾳ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἡ ἐλαία ἱερὰ τοῦ Διὸς, καὶ ἐν Ἀθήναις ἡ ἐν τῇ Ἀκαδημείᾳ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἡ ἐλαία ἱερὰ τοῦ Διὸς, καὶ ἐν Ἀθήναις ἡ ἐν τῇ Ἀκαδημείᾳ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς.

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, cum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sùnt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & refertur præmia. *Ana.* Quænam verò sunt istæ præmia? *Sol.* In Olympiis coronæ oleagineæ, in Isthmiis pineæ, in Nemeis ex apio concinnatæ, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

Πυθοῖ δὲ μῆλα ἱερὰ τῷ θεῷ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερὰ inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur*. Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τοῦτο τὸ Κίρρας μέχρι ἔστι ἄροτοι καὶ φυλάσσεται ἄσυλα τοῦ θεοῦ, ἡ δὲ νικῶσα δάφνη ἐξ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ εἰς δάφνων τροφὴν εἰσέρχεται. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc legimus: φοινὶξ μὲν γὰρ παντὸς ἀγῶνος γίνεται στέφανος, καὶ τὸ θαλλοῦ ἔχειν νίκης σύμβολόν ἐστι, μήλοις δὲ οὐδεὶς στρατιὰ τὰ ἀγῶνα τὰ Πύθια. Itaque hoc loco non male μῆλα poma intelliguntur, μήλοις tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu onerantis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro bravio institutas ait, & quidem ex lauro. Sic enim in Phocicis: δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι τὰ ἐς τὸν ἆθλον ἐκαλλιεργήθη ἐπ' ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτην δὲ τὰ ἀγῶνα ἀπὸ τότε κατεστήσαντο — διάφορα δὲ τεκμαίρομαι ὅτι τὰ Πύθια τῇ μὲν καὶ ἄλλῳ ἔοικε δοκεῖν ἐστὶν ἀξίων, ὅτι δὲ Λακεδαιμόνιοι Ἀπόλλωνα ἐκ Δελφῶν μετέπεμψαν ἐς φόβον. Aliam verò ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι τιμᾶται δοκεῖ; Ανα. οὐκ· ἀλλὰ πάντα μᾶλλον ὦ Σόλων παρέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρίᾳ, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς αὐτοῖς ὑπερσπουδάζειν περὶ τὸν ἀκαρπεστον τῆς ἐλαίας. ὥστε μῆλον ἕνεκα, καὶ σελίνου; τοσαῦτα φορτία, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενον ἕως ἀλλήλων, καὶ κατακλώμενον, ὡς ὅσα σὺν ἀσχαλάσει δύπορῆσαι μῆλον ὅταν ἐπιθυμίᾳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίνοι, μήτε πηλῷ κεκαχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον ἐς τὸν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ διδύματα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γάρ ἐστι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γεγερασμένα, οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ παραγλυφθῆναι τούτοις δέλτα, ἢ παῦλα ἄξια τοῖς γενικωτάτοις. ὑπὲρ ἧς ἐλακτίζοντο κακῶς ἔχει τοῖς ἡρημένοις τὸν εὔκλειαν οὐ τὸν πόνον. ἢ γὰρ ἀπονητὶ ἐστεφανοῦσθαι ἂν αὖτη. ἀλλὰ χρὴ τὸν ὁμιλοῦντα αὐτῆς, πολλὰ καὶ δυσχερῆ ἀνακομίζοντα ἐν τῇ ἀρχῇ, τότ'

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia gloriantur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *malus* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων ἀπεκδέχεσθαι. Ανα. τοῦτο φῆς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ πρότερον οἰκτειρηθέντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ γὰρ δύσδαιμονήσουσιν, ἀντὶ τῶν πόνων μῆλα ἐκ στέλνια ἔχοντες. Σο. ἄπειρός εἰ φημὶ τῶν ἡμετέρων ὑπ. μὴ μικρὸν ἡ, ἀλλὰ σὺ δοξῇ ὑπὲρ αὐτῶν, ἐπισιδὼν ἐς πὰς πανηγύρεις ἀπίων, ὁρᾷς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῷ θέαν τῶν τοιούτων, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τὰς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους. τῶν γὰρ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσχυρὸν νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρὸν ἐστι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ καὶ τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῶν ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ δύσδαιμονήσουσιν αὐτοὺς, ἄμφω φανομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ταῦτα γὰρ τὰ δύσδαιμονέστατα πάσχει τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν γὰρ τοῖς Σκύθαις, ἢν τις ὦ Σόλων, ἢ παίξῃ πρὸς τῶν πολιτῶν, ἢ ἀναπτέψῃ πρόβατον, ἢ δυσμενέστερον ἀπορρήξῃ, μεγάλας οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. ὅτι γε οἱ τηλικοῦτοι θεατοὶ, οἷα σὺ διηγῇ, τὸ ἐνθυμεῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. ἐμοὶ μὲν ἀλλὰ τὸς μὲ ἀγωνιστὰς, οἰκτείρειν μοι ἔπεσι, ἂν πάσχωσι. τῶν γὰρ θεατῶν, ὃς φῆς ἀπανθρωπότερον τὰς χεῖρας ἀναπίγνειν ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω δύναμαι κατανοῆσαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν πεινῶντας γε, καὶ ἀμπληκιζομένους ἀνθρώπους ἐκ τοσούτου περιόντας τῶν ἀναγκαίων. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνο μὲν οὐ δύναμαι κατανοῆσαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν πεινῶντας γε, καὶ ἀμπληκιζομένους ἀνθρώπους ἐκ τοσούτου περιόντας τῶν ἀναγκαίων.

tio perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum spectaculum, multisque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine consperssos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœlicissima illa, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Istmo, & Olympia. Enimvero certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant. Neque enim illud possum comprehendere, jucundum esse ipsis, conspicari homines qui se mutuis ictibus

ἐκεῖ γὴν Ἀναχαρσίδος, καὶ συντελοῖμεν ἂν ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ πρᾶγμα ἐδίδαξεν, ὡς ἃ μετὰ τῶν ἐπιτηδευόντων ἐπὶ τούτοις. ἐγὼ γὰρ ἂν λέγειν ἂν τις σωφρονίζοι σε ἐν τῇ ἡδονῇ τὰ ἐκεῖ θρυλούμενα, ὡς εἰ προσελθὼν αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις θρέττας ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ εὐρύθμους διεξόδους, καὶ ἐμπειρίας ἕξεως, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀνυπέτους, καὶ πρὸς ἅπαντα ἀγῶνα τῶν νίκης. οἶδα γὰρ οἶδα, ὡς σὺν ἂν ἐπιμόνως ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶν ἐπιχλευάζων. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατηριθμήσω ἐγὼ, τὰς θρέττας, καὶ τὰς εὐρύθμους, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τὰ τόλμας, ὀλίγου δεῖν μέγιστα ἐστὶν ἀγαθὰ ἀπολλύμενα ὑμῖν, ὅτε πατρίδος κινδυνεύσης, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων ἢ οἰκείων ἀστῶν ἕνεκα ἀποθνῄσκειν ἄριστον. ὥστε τοσούτῳ γελοιότερον ἂν εἴη, ἄνδρας μὲν ὡς ὄντας ὄντως, καὶ τοσούτους πάσχοντας, καὶ πολλαπλασιαζομένους, καὶ αἰσχυνόντας τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς σωφρόσιν, ὡς μάλα, καὶ κρίνειν ἐγκρατεῖς βλέποντα νικήσαντες. καὶ γὰρ μοι δοκεῖ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλ' εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι ποιοῦσι, καὶ πάντ' εἰδέναι, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμπολυς γὴν θρασυτομίαν, καὶ συντελοῖμεν ἂν ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ πρᾶγμα ἐδίδαξεν, ὡς ἃ μετὰ τῶν ἐπιτηδευόντων ἐπὶ τούτοις. ἐγὼ γὰρ ἂν λέγειν ἂν τις σωφρονίζοι σε ἐν τῇ ἡδονῇ τὰ ἐκεῖ θρυλούμενα, ὡς εἰ προσελθὼν αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις θρέττας ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ εὐρύθμους διεξόδους, καὶ ἐμπειρίας ἕξεως, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀνυπέτους, καὶ πρὸς ἅπαντα ἀγῶνα τῶν νίκης. οἶδα γὰρ οἶδα, ὡς σὺν ἂν ἐπιμόνως ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶν ἐπιχλευάζων. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατηριθμήσω ἐγὼ, τὰς θρέττας, καὶ τὰς εὐρύθμους, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τὰ τόλμας, ὀλίγου δεῖν μέγιστα ἐστὶν ἀγαθὰ ἀπολλύμενα ὑμῖν, ὅτε πατρίδος κινδυνεύσης, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων ἢ οἰκείων ἀστῶν ἕνεκα ἀποθνῄσκειν ἄριστον. ὥστε τοσούτῳ γελοιότερον ἂν εἴη, ἄνδρας μὲν ὡς ὄντας ὄντως, καὶ τοσούτους πάσχοντας, καὶ πολλαπλασιαζομένους, καὶ αἰσχυνόντας τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς σωφρόσιν, ὡς μάλα, καὶ κρίνειν ἐγκρατεῖς βλέποντα νικήσαντες. καὶ γὰρ μοι δοκεῖ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλ' εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι ποιοῦσι, καὶ πάντ' εἰδέναι, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμπολυς

bus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per Iovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumerasti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis periré video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fœdando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοι, μάτην ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, ἢ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. Ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε συνετοηκέναι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδὲν. ὁ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα τῶν ἰδίων σὺ ψόγῳ ἐλθεσο. ἦν δὲ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκισθείη πόλις, ἢ ὅπως ἂν ἄριστοι γένοιντο οἱ πολῖται αὐτὴν, ἐπαινέσῃ τότε ἐς τὰς ἀσκήσεις ταύτας, ἢ τὴν φιλοπονίαν, ἣν φιλοπονήσεσθε ἐνθάδε αὐτὰς, ἢ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάτην ἀποδύεσθαι δοκῶσι. Ἀνα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ ἀδὲν ἄλλο ἦλθον ἢ Σκυθίας ἧκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περαιωθείς, ἢ ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων σκοπῶ, καὶ ἔτι παρ' ὑμῖν καινοποιήσωμαι, ἢ πολιτείαν τὴν ἀρίστην σκοπήσωμαι. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, ἢ ξένον, ἠσπασάμην ἢ κλεῶ, ἐπείπερ ἤκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἰδὼν τὸν ἄριστον εὑρετὴν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σπουδασθήν. ὥστε σὲν ἂν φίλοις διδάσκων με, καὶ μυηθεὶς ποιήσομεν, ὡς ἔγωγε ἡδέως ἂν ἀσπάσαιμι, καὶ ἀποδημήσομεν, εἰς ὅσην ἂν αὐτὸς διαφορὴν λέγων, κεχηνὼς, ἐπανέλθοιμι εἰς πολιτείας τι, ἢ νόμων διεξιόν. Σο. τὰ μὲν πόλλα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν ἐν βραχεῖ. ἀλλὰ νῦν μέση ἐπιών, εἴσῃ ἕκαστα, οἷα μὲν εἰς θεῶν, οἷα δὲ εἰς γονέων, ἢ εἰς γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δεκτέ ἐμὶν. ἃ δὲ εἰς τὰ νέα γιγνώσκομεν, ἢ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπισὼν εἰς τὸν ἄρχοντα σωφίνην τε ἢ βελτίονα, καὶ τὰ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene institura intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed siquando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienſibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de republ. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σύμβολα ἀνδρείας, καὶ ὑφίσταται τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξέλειμι, ὡς μάθοις ὅτου χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτιθέμεθα αὐτοῖς, καὶ ἀλγεινὸν τὸ σῶμα κατανεγκόμεθα. οὐ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ὅπως τὰ ἆθλα διώξωσιν ἀναμφιλόγως, ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γὰρ ὀλίγοις πάνυ ἐξ ἁπάντων χωρεῖσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου ἢ αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμενοι. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκειται, καὶ στέφανος μὲν πίτυος, ἢ κότινος, ἢ σελίνων, ἀπ' ὀλίγων συμφοιτῶν ἐγγὺς τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῷ τε ἑκάστῳ ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῇ πατρίδι, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἱερῶν πατρίων ἐπίλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ συμβόλους, τὰ κάλλιστα, ὧν ἂν τις εὔξαιτο γένεσθαί οἱ παρὰ τῶν θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναναπλέκεται, καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου περιέρχεται. ἐφ' οἷς αἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. *Ana.* εἶπε μὲ ἐμνημόνευε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικοῦτα ἔχων ἆθλα διεξίοις, μῆλα, καὶ σίλφια ὀπωρᾶς, καὶ μᾶλλον ἐλαίας ἀγελαίας, καὶ πίτυας; *So.* καὶ μάλα ὦ Ἀνάχαρσι, ἀλλ' ἐκεῖνά σοι ἐπὶ δεξιᾷ μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθοις ἀπὸ χάρτου τῆς αὐτῆς γνώμης γιγνόμενα, καὶ μέρη πάντα ταῦτα ἐστὶ μικρὰ τοῦ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ τοῦ στεφάνου, ὃν κατέλεξα τοῦ παιδεύεσθαι. ὁ λόγος, ἐὰν οἰδῇ ὅπως χαιρήσας τῇ τάξει, ἐκείνων προτίμησιν ἐποιήσῃ, τῶν ἐν Ἰσθμοῖ γεγυμνάσθαι, καὶ ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πλὴν ἀλλὰ τὸν, χολὴν γὰρ ἄγομεν, καὶ σὺ ὡς φῂς σχολὴν ἄγεις, ἀναβραμέμεθα ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & testorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, suntque planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen nos, siquidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad principium

πρὸς τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα τὰ παρόντα ἐπιτηδεύεσθαι. *Ana.* ἄμεινον ὦ Σόλων ἅπαντα, καὶ ὁδὸν γὰρ ἐν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωρεῖν. καὶ τάχ' ἂν ἴσως δέοι τούτων πιστεύειν, μηδὲ σκιὰν ἔτι καταλιπεῖν, εἴ τινα ἐδόμεν σεσυκωμένον κολίνον, ἢ σελίνου ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον σκιᾶσαι ἀπλήστους, καθεσόμεθα ἐπὶ τῶν ἰκρίων, ὡς μὴ σχολαίοις ἡμῖν ἐπικεκροτήσαι τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ, ἡδὺ τὸ ἥλιον ἐπ' ἀκριβὲς ἀνέχοντα, ὀξὺν, καὶ φλογωδῆ ἐμπίπτοντα μηνὶ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλον μοι ἀφελεῖν οἰκόθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνῳ σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χειμῶνι. ἢ ἄρα δὴ ἔτης, ὅπερ τὸ πυρώδεστάτον ἐστὶ τοῦ ἀστέρος, ἐν ὑμῖν κύνα φατὲ, πάνυ καταφλέγοντος, καὶ τὸ αἰθέριον ξηροῦ, καὶ λαμπρᾷ πληγῇ, ὅτε ἥλιος μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τῶν ὀφθαλμῶν ἐμποιῇ τοῖς σώμασιν. ὥστε καὶ σὲ θαυμάζω ὅπως μηχανῶς ἤδη ἄνθρωπος, ὅτε ἰδίους τοῦς τοιούτους, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως ὑποχλαμύδα ἔοικας, ἡδὺ περιολίσθοις σύσκιον τι, ἵνα μὴ ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸ ἥλιον ἀμφοῖν. *So.* οἱ μάταιοι γὰρ ὅτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι σὺν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ σὺ ἐπὶ πῖλον δόμενε, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν δ' ἂν, καὶ ὅπως μὴ καταπαρῇ νάμοις, πρὸ-

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & ferventem, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes; & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. Gesn.

σίξεις οἷς ἂν λόγῳ πεῖθ᾽ σὺ, ὡς ἐξαπιστος πεφύκειν αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἴνα μὴ ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ, ἀνταίρειν δῴης, καὶ διδύσκειν τὸ λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως σοι ἀμφισβητεῖν, ἢ σὲ βεβαίως πιθανὸν εἰσαγαγεῖν ὑπόσοι ἂν ἀνταίρειν ἐπιτηδείως ἔχωσιν, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθήναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ σὺ τούτῳ πᾶσι ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθόνοι χάριν ὁμολογήσαι. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐμὲ πεισθέντα, καὶ μεταθέντα πρὸς τὸ βέλτιον, σωτῆρα τὰ μέγιστα ἔσῃ ὠφελημένους. ὑδὲν γὰρ ἂν διαφέροιμι αὐτὸς ἐμαυτῷ, ἀλλ᾽ δύο εἰς τὸ μέσον ἀγαθὼ φέρων. καὶ ἀγαθὸς σὺ τῇ πυκνὶ ἐρᾷ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲ ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἷσιν ἂν ὑμῖν ὠφελιμώτατος ἔσομαι τῇ πόλει. ὁ δ᾽ ξένος οὗτος, δείξας σὲ ὁ Ἀνάχαρσις, σοφὸς ἄρα ἐστὶ, σοφὸς δ᾽ ὤν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἄλλα βελτίω μοι μεμηχάνηκε, ἐπιτηδεύματα ἐδιδάξατο. ὥστε δίκαιός ὑμῖν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφθω. καὶ χαλκῆν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἐν πολλῷ παρὰ τῶν Ἀθηναίων. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ ἀχαριστοίτο ἡ Ἀθηναίων πόλις, παρὰ βαρβάρου, ὦ ξένε, τὰ συμφέροντα ἀμειψαμένη. Ανα. τοῦτο σπουδῇ μὲν ἄρα, ὦ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς οὐκ ἔστι εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ τοιαῦτα, ὦ πολίτης ἄνθρωπος, ἐφ᾽ ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῳ

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienſes leges conscripsi, quas civitati fore utilissimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienſes pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irrisores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Atticis, & Demosthen. ἐν Ὀλυμπίῳ consulat. *Cogn.*

ρὴν ἀμείβων, πόλιν ὅτε οἰκήσας πρόπαλαι, ὅτε ἄλλοτε, ἢ νῦν ἐωρακὼς, ὑμῖν περὶ πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν τοιάυτην ἀρχαιοτάτην τοσαύτοις ἤδη χρόνοις ἐν δυνάμει κατοικηθεῖσαν; ἆρα μάλιστα σὲ ὦ Σόλων, ᾧ τοῦτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς καὶ μόνῳ ἐγγίνεται, ἐπίστασθαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, καὶ οἷς τισι νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πάλαι, μᾶλλον δὲ τοῦτο ὡς νομοθέτην πιστεύσαι. καὶ γὰρ ἀντερῶ ἤν τι μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἴσθι γὰρ ἤδη σκοτεινότερος ὁ ἥλιος, ἐν τῷ σωτηρίῳ ἑσπέρᾳ, καὶ καθεδεῖται μᾶλλον ἡδέως, καὶ εὐκαίρως, ἐπὶ ψυχρᾷ γε λίθῳ. λέγε δὴ τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθάπερ τοὺς νέους παραλαβόντες, ὅτε παίδιον ὄντας ἀφαπτόμεθα, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄρξονται ἄνδρες ἀποδύεσθαι σὺν τῇ πηλῇ, καὶ τῶν ἀσκημάτων τούτων, καὶ τί ἡ κόνις, καὶ τὰ κυβιστήματα, σωτηρίαν πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς σύνδυο ἐπόδυσι ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καιρὸν ἔχοντα σὺν τῇ μέρᾳ. ἐκεῖνα μέντοι ὦ Σόλων, μεμνῆσό μοι ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγω δή, ὡς μὴ ἁπλοϊκὴς μηδὲ ἀπαιδεύτους τοὺς λόγους. δύσκολα γὰρ μὴ ἐπιλαμβανόμενα τῶν ῥημάτων, εἰ τὰ μὲν τοῦτα πολλὰ ἐπιρρέῃ. Σο, σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, παιδιὰν ἄμεινον, ἵνα ἂν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σκληρὸς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πρᾶον σοι ἀπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέον. ἐρᾷ γὰρ μεταξὺ ὧν, ἂν ἐθέλῃς, καὶ ἀφαιρήσῃς αὐτοῦ τὸ μάκος. ἢν μὲν οὖν

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut pote legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs recte dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dicigitur ab initio exorsus, quamobrem statim a pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues: ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recides. Quanquam ubi

[1] Αὐτόχθονας ἄνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. ἐν νεφ. Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Jo. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 8. *Bourd.*

1 Si-

του μὴ ἐξαρκοῦντα, μηδὲ πόῤῥω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ᾖ, κωλύσαι ἐδὶν οἷμαι, εἰ ὁ μακρὸς λέγοιτο. ἐπὶ γὰρ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἔνθα τοὺς φονικοὺς ἡμῖν δίκας δικάζουσι, πάτριον ἦν τοιοῦτο. ὁπόταν γὰρ ἀναβάντες οἱς τὸ πάγον συγκαθίζηται φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, καταδέδεται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κεκομμένων, καὶ λέγουσιν οἱ μὲν, διώκων, οἱ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἑαυτῶν ὑπὲρ αὐτῶν. οἱ δὲ, ἐπ' ἂν μὲ τοῦτο τὰ πράγματα λέγωσιν, ἀνέχονται ἡ βουλὴ, καὶ ἡσυχίαν ἄγουσι. ὡς δέ τις ἢ φορτικὸν εἶπη καὶ τὰ λόγου, ὡς δύνατόν ἀπεραίνεσθαι αὐτοὺς, ἢ οἷόν τε, ἢ δέονται ἔξωθεν ἐπάγει τὸ πρᾶγμα, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παριλθὼν ὁ κῆρυξ, κατασιώπησιν ἄγει, οὐκ ἐᾶν λαβεῖν τοὺς τῶν βουλῶν, καὶ ἐξαπατᾶσθαι τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τῶν λόγων, ὡς μιμεῖσθαι τὰ μεγαλοφυᾶ οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπουσιν. ὥσπερ ἓν σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεοπαγίτην ὑπὸ τοῦ παρόντος ποιεῖσθαι ἔοικα. καὶ γὰρ τὸ βουλῆς μὴ κύριον, ἄκυρε, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἵνα ἄθρητα κἀξέρητα βουλεύωμαι. ἄχρι δ' ἂν οἰκεῖα τοῦ πράγματος λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν, ὑδὲ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔστι ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ ἀποτείνοιτο ὁ ῥήτωρ. ἀλλ' ἤ τι σοὶ ψυχρὸν, καὶ ἡμεῖς χολὴν ἄγομεν. *Ana.* σύγγνωμόν σε ποιῶ ὦ Σόλον.

ubi non erunt extra rem, nec à ſcopo diſtabunt quæ dicam, nihil obſtabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales cauſas judicat, in more eſt ita facere. Quum enim in Areopagum aſcenderunt, & cædis, aut vulneris ex deſtinato inflicti, aut incendii cauſam cognituri conſederunt, utrique diſceptantium dicendi datur copia, & dicunt ſigillatim, nempe accuſator, & reus: aut ipſi per ſe, aut cauſidicos pro ipſis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auſcultante cum ſilentio perferuntur. Sed [1] ſiquis proœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga ſe propenſiores reddat, aut miſerationem, aut exaggerationem extrinſecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit ſilentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti geſta eſt, nudam videant. Itaque te, Anacharſi, Areopagitam in præſens conſtituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique ſilentium impera, ſi te orationis dulcedine mulceri ſenſeris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad cauſam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius ſub ſole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: ſed & umbra eſt denſa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua ſunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis proœmio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuiſſe affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falſitatis caliginem ſæpe abducuntur, autor eſt Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent ἄνευ προοιμίου καὶ παθῶν. *Cogn.*

λων. καὶ ἄρωγα ἤδη χάριν εἰ μικρῶν οἶδά σοι ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρεσχον ἐξ λόγου, καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα ἐδιδαξω με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, ὡς ἀληθείων οἱ σύνεσιν τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις δὴ ἤδη λέγε. καὶ ὁ Σφαιροπαίγνης ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔθος μοι, καὶ χρῆμα τῶν βουλῆς ἀκριτομυθίας. Σο. σκοπῶν δὴ βραχέα σοι ἀκροᾶσαι χρή σε, ἃ περὶ πολεως, καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἐργά, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἑδραῖον, καὶ ἀκίνητον ὑπερέχειν ἐς ὑποδοχὴν, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κύριον, οἱ τῆς πολίτεως πεμέλειαι. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας, καὶ διαθέτοντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι οὐ ἡμῖν ἑκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν κατανοήσαντες, ἐπιμελούμεθα μὲν ὡς ὁρᾷς ἐν σώματος τῆς πόλεως, κατακοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατασκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοθεν τοιχοις τὰ ἐπιβολαῖς, ἐς τὸ ἀσφαλίσασθαι περιφραγμόν. μάλιστα δὲ ἐξαπανταῖς τοῦτο σπουδάζομεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνωνται. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς κάλλως χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμῳ σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέρων, καὶ δυδαίμονα διαφυλάξειν. τοῖν μὲν δὴ σωμάτων ἀπαρχὴν αὐτῶν, μητράσι, καὶ τιτθαις, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν τὰ παιδείας ἐλευθερίοις ἄρκειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπιδιδόντων δὲ σωμάτων ἤδη γίγνονται τῶν κάλλως ἐχόντων, καὶ αἰδώς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβος, καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρίστων ἀπαντων.

lon. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iam ergo de his differe. Ego verò quem constituisti Areopagitam, pro hujus consilii more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs est audiendum, quid de civitate, civibusque sentiam. Nos civitatem non ædificia putamus esse, cujusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, servantque, quali in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipsum ornando, ut pulcherrimum habeamus, sitque intrinsecus ædificiis instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robusti evadant. Quoniam qui sunt ita comparati, in conversatione civili pacis tempore rectè se gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conservant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipsis innata fuc-

φύοντας αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δεχῆ σφῶν τοὺς πόνους, παμφύτερα γινόμενα, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσχυρότερα ἐπιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη προσλαβόντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῇ ψυχῇ μαθήματα ἐν γυμνασίοις προβιβάντες, ἄλλους δὲ πρὸς τοὺς πόνους ἐπὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες. οἱ γὰρ ἐκείνου ἡμῖν ἔδοξε τὸ μόνον φυτῶν ὡς ἔφυ ἕκαστος, εἴτοι κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὴν ψυχήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοῖς δίδομεν. ἀφ' ὧν τά τε σύφυσις ἀμπελήματα, βελτίω προσλαβόντα γίγνοιτ' ἂν, καὶ τὰ φαῦλος ἔχοντα μεταθησόμενα πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν ἔσται τὸ γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέλλοντες μὲν πρόσεσθαι, καὶ νηπιώδη ὄντα, σκάπτουσι, καὶ διαφρήττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα ἀφιᾶσι μόνοις τὰ ἀνέμοις. καὶ προσδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δοκοῦσι, καὶ ἀσφαλοῦσιν, καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν, μουσικῇ τὸ θεῖον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν, καὶ γράμματα γράφειν, καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπὶ λέξεσιν διδάσκομεν. θεσπίσματα δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους σὺν μέτροις καταμανθάνοντας, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. αἰδῶ, καὶ ἀκούοντες δρεπτείας πρὸς, καὶ πράξεις ἀοιδίμους, ὁρίζονται κατὰ μικρὸν, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὑστέρων, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea vila fuerint, firmiora facta, & majori robore constantia, tunc jam illos assumptos docemus. propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, easque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem [1] Musica primùm, & Arithmetica excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad remp.

1 *Musica*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria confectati sunt, ut admonet interpres Aristoph. in Equit. & Athen. lib. 14. cap.

τὴν πολιτείαν, καὶ δέῃ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά, καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα, οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προὔκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ διότι τοῖς τοιούτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾶν προστάττω, οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα, οὐδὲ τὸν Ἀρεοπαγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἶμαι ἀνέχῃ ληροῦντα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται; Σο. τί τοῦτο ἤρου με. οὐδέπω γὰρ δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ κάλλιστα, καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῇ, γυμνάσια, καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὦ γενναῖε τῶν ἀπ' ἀρχῆς προρρήσεων, καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μή σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοὺς κοινοὺς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἅτε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι, σοφισταὶ, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνα-

remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam forte hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsivisti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via sermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam paucissimis perstringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ facienda, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [1] Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

1 *Sophistæ*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

μάζοντας, καὶ μάλιστα ἐς τὸ θέατρον συναγαγόντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδάριόν τι ὑπὸ κωμῳδίας, ἢ τραγῳδίας, δρεῖάς τι ἀνδρῶν παλαιῶν, ἢ κακίας ἡνιμμένας. ὡς τοῦ μὴ, ἀποτρέπεσθαι, ἐπ' ἐκεῖνα ἰέναι δεδόασιν. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, ἢ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας, ὃς ἂν αἰσχρὰ, ἢ ἀνάξια τῆ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθάνηται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὅτῳ γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, ἢ τοῦ πολλῶν ὡς φεύγειν τὰ ἐπὶ τοῖς ἁμαρτοῖς ἕλκειν. Ανα. εἶδον ἃ Σόλων ὡς φῄς, τοὺς τραγῳδοὺς, ἢ κωμῳδοὺς, εἶτα ἐκεῖνοι εἶεν. ὑποδήματα μὲν βαρέα, ἢ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῦς δὲ ποικίλας τινὰ ἐσθῆτα περιπεπλεγμένοι, κεφαλὴ δὲ ἐπικείμενα παγγέλοια, καὶ χαρίεντα παμμέγεθες, αὐτοὶ δ' ἔνδοθεν μεγάλα τι ἐκπεφύσασι, καὶ διέκαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ὑπὸ τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δ' οἶμαι τότε ἡ πόλις ἑορτάζειν. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲ ἐκείνων ἦσαν, καὶ ἀσθματικώτεροι, ἢ ἧττον ἴσθμιοι. κρούει δ', πολὺ γελοιότερος. καὶ τὸ θέατρον γὰρ ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν, συμβρεμπτὶ ἅπαντες ἦκουον, οἰκτείροντες οἷμαι αὐτὸς, οἷόν τι τηλικαῦτα ἐπισυρόμενος. Σο. οὐκ ἐκείνους ὦ ζηλῶ ἅπαντες, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως δεδιὼς ἐκείνους πρὸς συμφορὰν ἐπιδείκνυσθαι τοῖς θεαταῖς, ἢ ῥᾴστης οἰκτρὰς ἐπαγωγὰς πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν εἰς δάκρυα καλεσαιτῶν οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, prisorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris infectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta prisca aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his ferè coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

ἐκῆς δ' ἂ ἐ αὐλῆτῆς ἐωρακέναι πάνυ τότε, καὶ ἄλλως συνᾴδοντας, ἐν κύκλῳ συνεστῶτας, ἅμα αὐτὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα ἀσκήσεα, καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' ἐν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐγγυμναζόμενοι τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γιγνόμεθα. τὰ γὰρ σώματα, ὅπερ μᾶλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔφην, σκληρὰ ἀπαλὰ, καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, ἀσκοῦντες μὲν ἐθίζειν ἀξιόμαχα πρὸς τὰ ἀέρα, συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε αὖ ψύχει ἀπαγορεύειν. ἔπειτα δ', χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γάρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου μαλακώτερα, δυσρηξέστερα, καὶ πολλῷ ἀμφορεύτερα γίγνεσθαι, νεκρὰ μὲν ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον ἡγώμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεσθαι. τοιγαροῦν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὸν μὲν πιὰ, πυκτεύειν, τὸν δ', παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τοῖς τῶν πόνων καρτερεῖν ἐθίζοντες, καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς, μὴ δ' ἀποξείπειν δέᾳ τῷ πεσεῖσθαι. τοῦτο δ' ἡμῖν δύο τὼ ὠφελιμάτω ἐξεργάζεται τὸν αὐτῶν, γυμνιζόμενοι τε ἀσκοῦσιν ἐς τοὺς κινδύνους, καὶ τῷ σωμάτων ἀφειδεῖν, καὶ εὐσθενεῖν, καὶ καρτερικοὶ εἶναι. ὅσοι δ' αὐτῶν κατὰ σωμασκίαν παλαίουσι, καὶ ἀπίστως ἀσφαλῶς μαίνονται, καὶ ἀνίστασθαι δύμαρσι, καὶ ὠθισμοῖς, καὶ περιπλοκαῖς, καὶ λυγισμοῖς, καὶ ἀγχόνῃσθαι δυνάσθαι, καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀνθρωπαλον. σὺν ἀχρείᾳ δὲ δοκεῖ σκευωρεῖσθαι, ἀλλὰ ἐν μὲ τῷ παρόντι ἐ

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, aliosque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla, primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum

μάχεσθαι, ἀσαρκοῖς καὶ ῥυσοῖς καὶ πνευμάτων μεστοῖς. δυσκαθαιρετώτερα γὰρ, καὶ κρειττόνως τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς ἀφροντίστως. ἕτερον δὲ, οὐδὲ αὐτὸ μικρόν. ἐμπειροι γὰρ ἂν ἐκ τούτων κρείττους τῶν μαθημάτων τούτων ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι ἐν πολέμῳ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτος συμπλακείς, κρᾳδίως ἂν καταβάλοι τὸν ἧττον γεγυμνασμένον. καὶ κρατήσει, εἰκὸς ἐξαίφνης ἐξαναστήσας. πάντως δὲ τῶν περὶ Ἀνάχαρσιν, ἐπ' ἐκείνου τὸν ἀγῶνα προσιόντες τὸ σὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡγούμενοι πολὺ ἀμείνονα χρήσεσθαι τοῖς ὅπλοις ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα κρατυμαλάξαντες, ἐκ λεπτοτέρων, καὶ ἁπαλωτέρων ἐξεργασώμεθα, καὶ κοῦφα, καὶ εὐπνοα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀγωνίσμασι. σύνοιδε γὰρ οἶμαι τοῦτο, οἷος εἰκὸς σὺν ὅπλοις ἔσεσθαι τὰς ἐκ γυμνὸς ὤν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσοντας, ἢ πολυσαρκίαν ἀργὸν, καὶ λιπαρὸν, ἢ ἀσαρκίαν μὴ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένας, οἷα γυμνασιῶν σώματα νῦν ἐστὶ μεμαραμμένα, τρέμοντα, ἰδρῶτί τε δύνοντα πολλῷ ῥεύματι, καὶ ἀθυμοῦντα ὑπὸ τῆς κραυγῆς, καὶ μᾶλλον ἢ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νιφὸς τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἂν τις χρήσαιτο διψῶσι, καὶ τὸ κονιορτὸν οὐκ ἀναμένουσι. καὶ εἰ μὲν ἥδιον ἐδίψων παρεστῶτες μένοντες, καὶ τοσαυτησὶ πληγαῖς, πρὶν ἐντὸς βέλους γένεσθαι, καὶ ὡς χαλεπὸς ἐλπίζειν τοῖς πολεμίοις; ὅτου δὲ ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάγχλωρον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεχρωσμένοι, καὶ ἀῤῥινωτοὶ, πολὺ τὸ ἐμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσαύτης δυσεξίας ἀπολαύοντες, ὅτε ῥικνοὶ, καὶ κατεσκληκότες, ὅτε ῥεμπληθεῖς ἐς βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

mumque citra controverſiam comparant. Nam magis inoffenſa, & robuſtiora fiunt ipſis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non eſt exiguum: cùm hinc peritiam conſequantur, ſiquando hæc præcepta in armis ad uſum ſint revocanda. Manifeſtum enim eſt, fore ut vir hujuſmodi hoſtem complexus, ſupplantando citiùs dejiciat: & prolapſus ipſe, quàm facillimè exurgere ſciat. Hæc enim omnia, Anacharſi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, noſque ita exercitatis, melioribus uſuros putamus, poſtquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robuſtiora, præterea levia, & habilia, eademque adverſariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc ſequitur, quales eos in armis eſſe par ſit, qui nudi terrorem hoſtibus incutient, non ſegnem & albam obeſitatem, aut pallidam gracilitatem præ ſe ferentes: qualia ferè ſunt mulierum corpora ſub umbra tabefacta, trepidantia, ſtatimque multo ſudore manantia, & ſub galea anhelantia, maximè ſi ſol, ſub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent uſum hi qui neque ſitim, neque pulverem ferrent, quique ſi ſanguinem viderent, ſtatim turbarentur, priuſque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hoſtibus veniſſent? Sed hi noſtri juvenes ſubrubri à ſole nigriores redditi, vultu maſculo, multum animi, coloris, viriliſque vigoris præ ſe ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, neque ſunt rugoſi, & aridi, neque granditate graves, verùm juſto modo

περιεχεραμμένοι. τὸ μὲ ἀχρεῖον τῆ σαρκῶν, ἐ περιττὸν, τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωκότες. ὁ ἢ ἰσχυὸ, ἢ τόνον παρεῖχον, ἀμιγὲς ἢ φαύλε πεπαλειμμένον, ἐρρωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸ πυρὸν, τῦτο ἡμῖν ἐ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται τοῖς σώμασι, τὰ μὲ ἄχυρα, καὶ τὰς ἀλήθας, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν ἢ τὸ καρπὸν διδυμεῖν, ἐ διασωρεύειν. καὶ διατῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, ἐ ἐπιμένειν ἀρρεκῶς ἐν τοῖς καμάτοις. ὀψέ τε ἂν ἰδίειν ὁ τοιῦτος ἄρρωσ, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἂν, εἰ πῦρ τις φέροι, ἅμα ἐμβάλοι ἐς πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτῆ, ἐ ἐς τὴν ἄχνην. αὐθις γὰρ ἐπὶ τὸ λικμᾶν ἐπανειμι. βᾶτον ἂν οἶμαι ἀθρόον ἢ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ ἢ πυρὸς κατ' ὀλίγον, ὅτε φλογὸς μεγάλης ἀνισαμένης, ὅτι τάχ' μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ καταμικρὸν ὑποτυφόμενον, χρόνῳ ὕστερον ἐ αὐτὸς ἂν καλακαυθείη. ὁ τοίνυν ὧδε νόσος, ὧδε καμὼν ἐς τοιῦτο σῶμα ἐμπεσόντα, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἂν, ὧδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρείναι ἐς τὸ εἴσω, μηδὲ ἀθρόα χαλᾶ μήτε ἥλιος αὐτὸν, μήτε κρύος ἐπὶ λύμῃ ἢ σώματος. πρός τε τὸ ἀνδρεῖν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ἅτε ἐκ πολλᾶ περιεσκευασμένον, καὶ ἐς τὴν ἀναγκαίαν χρείαν ἀποκείμενον, ἀπόπληροι οὐδὲς ἐπάρδειν τῇ ἀκμῇ, ἐ ἀκαμάτους ἐπιπλεῖσον παρέχεται. τὸ γὰρ περιττῶσαι πολλὰ, ἐ περιαμεῖν, ὅσα ἀνάλωσιν τῆς ἰσχυος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζομένη, πλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικὸς εἶναι ἀσκεῖμεν αὐτὸς ἐς μᾶ-

modo formati: dum inutilem ac superfluam carnium molem sudoribus absumunt: illud autem quod robur præstat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conservant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præstant, quæ paleas, inanesque spicas flatu dispellunt, purum verò fructum separant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutissimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis serò sudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum siquis allatum ignem injiceret simul in triticum, ejusque stipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent stipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, sed sensim succensum, postea longo tempore ipsum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujusmodi correptum, facilè presserit, nec superarit. Nam internæ partes ipsi bene sunt comparatæ, ad easque externæ validè admodum sunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque solem ipsum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in usum necessarium repositus, præstat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmissi labores & lassitudines, non absumunt, sed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos cursu exercemus, & ut longo sint pares, assue-

καὶ τὸ ἀλφεκεῖν ἐθίζοντες, καὶ ἐς τὸ εὐ βραχεῖ ἀκύτερον ἐπικυφίζοντες. καὶ ὁ δρόμος ἁ ἀπὸ τοῦ στύλου, καὶ ἀνάπαλιν, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἔνθα ὕπτ βεβαίως ἀπερεῖσαι τὸν βάσιν, ὕπτ ἐπιτηδείως ῥᾴδιον, ὑποσυρομένῃ πρὸς τὸ ὑπείκον ἡ ποδός. ἀλλὰ ἐν [1] ὑπερκλεῖσαι πάχος εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦνται ἡμῖν ἔπ, καὶ μολυβδίναις χειρωλήπτοις ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντες. εἶτα ἐκ ἀκριβῶς βολὰς ἐς μήκης ἀμιλλῶνται. εἰδὲς ἢ ἐν ἄλλό τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν, σφαῖρες, ἀστὶν μικρῷ ἐοικὸς ὄχανον ἐκ ἐχόντ, ἀλλὰ πλαμῶνα. καὶ ἐπιρρῆξις γε αὐτῷ, κειμένῳ ἐν τῷ μέσῳ. καὶ ἐδακέ σοι βαρύ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω τι ἀκριβῶς ἐστιν εἰς τὸ ἄκρον, καὶ ἐς τὸ πόρρω φιλοκινδύνως, ὅσοις ἐπιμήκεσιν ἐξέλθοι, καὶ τοὺς ἄλλους ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἐστὶν, ὥμους τε αὐτῶν κρατυνεῖ, καὶ πήχεις τοῖς ἄκροις ἐνδώσειν. ὁ πηλὸς ἦ, καὶ ἡ κόνις, ἄπορ σοι γελοῖόν τε ἐξ ἀρχῆς ἔσεσθαι, ἀκμὴν ὦ ξυμμάσιε, ὅταν ἐνέκα τοῦ ἐλλιπεῖν, σφᾶς ἐν ᾖ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρατεῖν ἡ πῶσις αὐτοῖς γένοιθ, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειθε, καὶ τὸ ὀλισθον ἀνάγκη πολεῖν γίγνεσθαι, ἰσρύντων ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ παῖς ἐγχέλυσιν εἴκαζες, ὅτι ἀληθέσιον, οὐδὲ μάλοιον ὄν, ἀλλὰ ἓν τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον ὅτι ὀλίγα συμπελεῖ, ὁπόταν ἄπως ἔχόντων, ἀλλήλων ἀπαγκάζωνται ἐγκρατῶς ἀνθαλαμβάνεσθαι, καὶ συνέχειν ἐπολιοδιδόντας. αἴρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἱρωικὸν μετ' ἀλαίας σπουδῆς, καὶ ἀφρῦναι τὸ χειρῶν ἐπιδεόμενον μὴ μικρὸν εἶναι νομίζε. καὶ ταῦτα πάντα

assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projiciendam decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliosque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula vila sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Τ' παράλιεσθαι πάχος εἰ δέοι] Τάφρον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἔφλω ἴμασθαι, εἰς τὸς πολέμους ἐ χρήσιμα, εἰ δοι φίλον τῷ θεῷ, ῥᾳδίως ἀράμενοι ὑπεξενείκειν. ἢ ἐ πολέμιον σιωκρεπίσαι, ἥκειν μετέωρον κομίζοντας. καὶ ἀφ' τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα προθέντες, ὡς τὰ μικρότερα μᾶλλον δύηλώτερον φέρειν. τῷ μέντοι κόνιν, τοιοῦτόν χρήσιμόν οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι. ἐπειδὰν γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι σωίεχειν, τὸ ἀλλοδαπὸν ὀλισθάνον ὑπὸ γλιχόμενον, ἐδίζονται ἐ συφύρειν αὐτοὶ λαφύσσοντες ἐν τῷ χειῶν. καὶ τοῦτο, ἐν ἀφύκτῳ ἔχόμενοι. καὶ μὴν ἐ τὸ ἱδρῶτα σωίέχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐκχέόμενοι ἐπιπαλύμενη. καὶ ἐπιπολὺ λήθοντα ποιεῖ τὸν ἀγωνιστὴν, καὶ κώλυμα γίνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀραιοῖς τότε, καὶ ἀνεωγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτουσιν. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπον λύσιμον, καὶ γλυκύτερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν ἀθλητικόν τινα ἐπείνων, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διατριβόμενον, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τῶν ἐν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, λιπαλωτὸν τῷ κόνιν, καὶ τὸ πηλὸν, ἐρίμιλλον ἂν σε πολέμου ἂν ὁμοῖον εὔξαιο γενέσθαι. οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἕλοιο ἂν ὃν ἐθέλοις ἐθέσθαι. εἰ δὲ μὴ ἐπὶ τὸ ἔργον πειραθείης ἑκατέρου συτεγικῶς, καὶ συγκεκροτημένου εἶναι μέλλον, ἢ ῥιπτεῖσθαι, καὶ διαῤῥῆναι, καὶ λάθρᾳ εἶναι λιπεῖν ἐ φυγῇ εἰς τὰ εἴσω ἔ ἄμμου. τοῦτ' ἐστιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἐπιτηδεύομεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τ πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ εὐλουθερίαν βιώσεσθαι δι' αὐτοὺς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν ἐν ἐπίοσιν, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπτήσσειν τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τὰς πλείστας αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur colubere pulvis, quum assatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum eluret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & difflueres, atque albescerès penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, οὐδὲ μηδὲν τ' αἰσχρῶν φιλοτιμουμένοις, μηδ' ὑπ' ὀκνίας εἰς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ δεῖ τὰ τοιαῦτα διατελοῦσι, καὶ ἀσχόλους εἶναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἐστὶ λέγειν, ὁπόταν ἐς πειρήνην, καὶ εἰς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιθ' ἡ νεότης, οὐδὲ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀπεργάζοιτες. Ανα. Οὐκοῦν ὦ Σόλων, ἢν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐς αὐτοὺς, πυξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς προϊεθλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δειδιότες, μὴ σφίσι κεχρισμένοις, πάσσητε τῷ ψάμμῳ εἰς τὸ στόμα, ἢ ὑποπηδήσαντες ὡς κῦ τῶν σκελῶν, ὑπαλείξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη τῷ χαλκῷ, καὶ ἀφίξητε, ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τ' ἄγχω. καὶ νὴ Δί' οἶμαι, πυξὶ σοῦσοι δηλονοτι, καὶ ἀκοντίσουσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, οὐ κατάξεται τὰ βέλη, κεχρωσμένων πρὸς τ' ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεποιησόμενοι. ὁ γὰρ κάλαμος καὶ ἀγρὸς ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ὑποδιδόναι πρὸς τὰς πλαγάς. ἀλλ' οὐ σὲ ποτε ἀν, καὶ μάλις κατατετμημένος βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ὑποδείξητε. τοιαῦτα γάρ φης, εἰμὴ πάνυ παρῆκουσε ἐξαδείσμενος. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τάς τ' κνημῖδων τε, καὶ πτερυγῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κοῖλα ὑποθήσεσθε τὰ κεχρισμένα, ὡς φοβερώτεροι εἶητε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτοὺς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγειν τε χαὶ ὦ δεῖν, κῶφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν ὅταν μεγάλα διώκωμεν

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, isque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo perunctí, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum crura circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut sitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

νόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὁρᾶτε μὴ ταῦτα ὑμῖν τὰ γυμνάσια λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατρίβειν ἀργοῦντι, καὶ ῥαθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως εὐδοκίμησιν εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἄμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μὴ κινδύνων μελετῶσι τὸν ἀριστέα. ὥστε ἀφίησιν τὸν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκειτε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κεφαλὰς διδύντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρειν πρὸς τὴν ὥσμιν, ἀλλ' ἴσχυν λόγχης βαρεῖαν, μὴ συσσεσωρευμένην ἀλιτόπολιν, καὶ λίθου χειροπλήθη, καὶ σάγαρις, καὶ γέφυρα ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ ῥόμβος, καὶ κράνος. ὡς γὰρ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος οἰκτείρει σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἀπολώλατε ὑπό τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γάρ τοι καὶ ὡς ἀσπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὸν ζωνίον, μόνος, ἐπειμὶ σὺν τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, ᾧτινες ἂν ἕλοιμι τὸ γυμνάσιον. φυγόντων ἐκείνων, καὶ ἀδηλος ἀπολέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶν. ἀλλὰ τοὺς ἀνδριάντας ἂν ἐξελαύνοντες, καὶ τοὺς κίονας κλαυρυπόμενοι, γέλωτα ἂν μοι παρέχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοί, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ' ἂν ἴδοις σὺν ἔτι ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἄν, ὑπὸ δέους μεταβαλόντες. ὅπως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατήξεικε βαθείᾳ ὕσῃ, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀπαχθέντας λόφου ἕνα κράνος πολεμίου ἐδύνασθε. Σο. Ἃ ταῦτα ἔφασαν οἱ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μὴ Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, ὑπὸ ἄλλοι

At vide ne ista quibus industriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed ello gravis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non, hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπιεσθησαν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάρε, οὐκ ἐπιδὴ ὡς ἥκιστα γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο ἐς ἄοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὑτοὺς ἄριστοι γένωνται, ἀσκοῦνται τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσασθαι ἂν αὐτοῖς, ὅταν δέῃ χρῆσθαι. Ανα. καὶ πῶς τοῦτο ὑμῖν ἐστὶ τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει πολλὰ ὄντα, ἅπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἐκφέρεται πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἢ λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας, ἡγεῖται τὸ πλεῖστον τῶν πολιτῶν. τὸ μέντοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκην περιζώσασθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ ἀσφαλὲς γ' ἐστὶν, ὅστις ἐν ἀσπίδι φορεῖν μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκαι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' ἴσως συγχωρεῖτε ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιᾶσθαι. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλὴν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἀδηλον ὁπότε τις ἐπιὼν, κοιμωμένοις ἡμῖν ἅπασι δὸς τὰ ἀμύχειν, φονεύσειν. ἤ τε ἄδηλος ἀλλήλοις ἀπιστία ἀπεργάζεται, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον φορεῖν, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε δὲ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ κελεύσας ἀναγκαίως ἕνεκα ἔστιον ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὰ ὅπλα φείδεσθαι, ὡς μὴ δεῖ χειρὸς ὅπως φθείρωσι. ἀλλὰ φυλάττειν

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium: multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅστις ἐν ἀσπιδοφορείαι] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Beurd.*

τε ἀπεκείμθα, ὡς χρησόμθοι τότε, τῆς χρείας ἐπιτεταμένης. τὰ δ' σώματα τῶν νέων, ὑδενὸς δεινὸς ἐπειγόντος, καταπονεῖτε παίοντες. καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρώτων καταναλίσκοντες, ἢ παμπόνηροι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἄλλως αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει σκεδάννυτε. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τινὸς δὲ καὶ δυνάμεως πρὸς σύνεσιν, ὡς οἶμαι, ἡ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῷ ὑγρῷ ὁμοίαν αὐτὴν εἶναι. ἐδόλως δὲ μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κεραμέου λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κἄπειτα ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιποῦσα, ὑπὸ μηδενὸς ἐνδόξου ἀναπληρούμενον. τὸ δ', οὐκ ἔστιν ὅπως ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν αὐτῆς ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε πλέον ἐπιῤῥεῖ καὶ τὸ τῆς Ὑδρας μῦθον, εἴ ποτε ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. διὸ δὴ ἀγύμναστον ἐξ ὑρῆς, καὶ ἄτονον ἴσθι, μὴ δι' ὀλιγορκῆ τὴν ὕλην ἔχῃ ὑποθεβλημένην· τότε ὑπὸ τῶν κραμάτων βλαπτόμενον ἂν, καὶ κατακαινούμενον, οἷόν περ ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνιν γίνεται. ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ φυσήματος, τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσειας· τὸ βραχεῖ, ῥᾳδίως τοῦ πνεύματος. καὶ τὸ δὲ λύχνιν φῶς ἀποτελοῦσιν, ὅταν ἔχῃ ἀπλῆς ὅσον τὴν ὕλης τὴν χορηγίαν, ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀνάπαυσον. ἢ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἶμαι τῆς ῥίζης ἀνεφύετο. Ανα. παῦε γὰρ ὦ Σόλων, ἢ πάνυ συνίημι. λεπτὰ γὰρ ἢ καὶ ἐμὲ εἰρηκας ἀκούσαντα παρὰ Φρονίκου, καὶ διανοίας ἄξια δεδοκιμάσθαι. ἐκεῖνο δὲ μοι πάντως εἰπὲ, τίνος ἕνεκα ὑμᾶς ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἱππικοῖς, καὶ πυθικοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόταν πολλοὶ ὡς φῂς συνίωσιν εὐθύμους τοὺς νέους ἀγανακτοῦντας, ἀδήποτε ἐν ὅπλοις conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Iuvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adverso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Anac.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

ποιεῖσθε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προαγαγόντες, λακτιζομένους, καὶ πυκμαχοῦντας ἐπιδείκνυτε, καὶ νικήσασι, μῆλα, καὶ κότινον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι ὑμᾶς τοῦτο. ἕνεκα τούτου ποιεῖτε. *So.* ἡ γάρ ἐσμεν ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν εἰς τὰ γυμνάσια ὠφελιμίαν ὅπως ἂν τελείαν ἐγγένοιτο αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἐν τούτοις ἰδόντες πυκμαχοῦντας, καὶ ἀναπνευστικοῦντας ἐν μέσοις τοῖς ἐπαίνοις. καὶ ἀφ' οὗτοι ὡς ἐς τοῦτο ἀποδυσόμενοι, εὐεξίας τε ἐπιμελήσονται, ὡς μὴ αἰσχυνοῦνται γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικοτάτων ἕνεκα ὑμᾶς αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἆθλα ὥσπερ ἐμικρολόγησεν εἶπον, ὀλίγα, ὁ ἔπαινος ὁ ἀπὸ τῶν θεατῶν, ἐν τῷ ἐπισημότατον γίνεσθαι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ, ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν δεικνύμενον. τοιαῦτα γὰρ οἱ θεαταὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἐπὶ τὴν ἄσκησιν ἐπίασιν ὁ μετρίως ἐν τοῖς τοιούτοις ἀγωνίσας, καὶ πόνων ἐμπλήσαντες. ὡς εἰμί τις ὦ Ἀνάχαρσι, τὰ δὴ κλείας ἔμοιγε σκιρτᾶλοι σὺν ᾧ βίᾳ, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ πῶς ἂν τις λαμπρὸν ἐργάσαιτο ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ ἐκ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κλίνης πέρι, καὶ μήλων γυμνοί, τοσαύτην ὠφελιμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο ἐν ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit virtus æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

[1] *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitati cœptum est. Ælliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ παιδιὰ ἐπὶ τούτοις ἡ μικρά; ἢ μελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα ὧν μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρᾶμεν, καὶ παρασκευὴ πᾶσι τοῖς εἰς ἡλικίαν παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τι ὄφελος ἀψυχολογούντας μέχρι τοῦ ἐσχάτου ἀπαγωνιζομένους. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. ὑπεδύετο γάρ τις ἡμῖν παῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀθυμοτέρους, καὶ ἀπολιμπόμενοι φαίνοιντο τῶν ἀλεκτρυόνων, μὴ δὲ τραυματιζόμενοι ὑπὸ τῶν ἀντιμάχων, ἢ κομῶντες, ἢ τι ἄλλο δυχερὲς. τὸ δὲ καὶ ὅταλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν πεπωκόμενος, ἄπαγε. θηριῶδες γὰρ, καὶ δεινὸς σκαιὸν, καὶ ἀπρεπὲς μὲν ἀλυσιτελεῖς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους, καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον χρήσαιτο κατὰ τὸ δυνατόν. ἐπὶ δὲ Φρυξὶ ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ τῷ ἄλλῳ Ἑλλάδα ἐπελθόντα, μέμνησο ὡς ποτὲ καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδὲ ἐκείνων, μηδὲ οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν ἢ σφαῖρας πέρι ἢ τοῦ πάτερα συμπεσόντες, παίωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον εἰσελθόντες, ὕδατι περιχαρακωμένον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, καὶ πολεμίων ἀλλήλους ἐρᾳζοντας, γυμνοὶ καὶ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι καὶ διαγράμμισθῶ τὸ ἕτερον συμπαθμα οἱ ἕτεροι. τοὺς δὲ Λυκοῦργον, οἱ παρὰ Ἡρακλείᾳ. ἢ ἔμπαλιν σπασάμενοι ἐς τὸ ὕδωρ τὸ μὲν λοιπὸν τύπτουσιν. εἰρήνη λοιπὸν, καὶ ἀδίκως ἂν ἔπαισεν. μάλιστα δὲ ὧν ὁρᾶς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ πλείστοις, καὶ αἵματος ῥεόντος, πατέρας δὲ, καὶ μητέρας παρεστῶτας, καὶ μὴ ὀπωσοῦν ἀνιωμένους ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἐπαινοῦντας, ὡς μὴ αἰσχρόν τι πάσχειν τοὺς πληγὰς, καὶ ἱκετεύοντας ἐπιμηκεστάτην

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedæmonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. *Cogn.*

1 *Ve-*

ται Δαρείου τοὺς τ πόνους, ἐ ἐγκαρτερῆσαι τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γοῦν ἐ εὐπαίδευτον τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες ἔτι τὰ ὀφθαλμοῖς τ οἰκείων, μὴ ἢ εἶξαι τοῖς σώμασιν, ὧν ἐ τῆς ἀνδριάντας ὑψηλῆ τιμωμένους δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς τοιαῦτα, μήτε παίειν ὑπολάβῃς αὐτοὺς, μήτε εἰπῇς, ὡς ὑδὲ μικρᾶς εἵνεκα αἰτίας ἀναξίας παλαιωρεῖσθαι, μήτε τυράννῳ βιαζομένῳ, μήτε πολεμίοις διαθέντας. εἴποι γὰρ ἂν σοι ἐ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, ἐ ἃ συνιδὼν πολλάζῃ αὐτοὺς, οὐκ ἐχθρὸς ὢν, ὑδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὰ δρῶν, ὑδὲ τῶν πολλαίων τ πόλεως εἵνεκα ἐξαπολέσθαι, ἀλλὰ καρτερικωτάτους, ἢ παντὸς δεινοῦ κρείττους ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, συνοῖς οἶμαι ἐ αὐτὸς, ὡς οὐκ ἂν ποτε λῃφθεὶς ὁ τοιοῦτος ὑπὸ πολέμου, ἀπορρίψῃ τ ἐξίπποι τ Σπάρτης, αἰκιζομένων τ ἐχθρῶν. ἀλλὰ κἀκλαλῶν αὐτῶν, μαστιγοῖτο ἄν, ἀμιλλώμενον τοῦτ τ παίοντα, ὡς τοῦτ ἀπαγορεύσειεν. *Ana.* ὁ Λυκοῦργος ἦ ἐ αὐτὸς ὁ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἣ ὑκ ἀσύμφορος ἂν ἤδη ἦ ἀγῶνι, ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐπαιδεύεσθαι; *Sol.* ἐξεσοῦτης ἤδη ἂν, ἔγραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρήτην ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς ἦ ἐ τὰς Κρήτας, ὅτι ἥκουσιν εὐνομώτατης εἶναι, Μίνω ἦ Διὸς νομοθετήσαντ ὑπ' αὐτοῖς. *Ana.* τί δὴ ἀ ἐ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, κἀν μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰ ταῦτα, κἀν ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cædente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλᾶν ἢ τὰ ξενικά· ὁ πάνυ ἀξιώμων. Ανα. Ἔκ. ἀλλὰ σωφίης οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μαστιγοῦσθαι γυμνόν, ἀνωφελῶς χεῖρας ἐπαίροντα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκφέροντι, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε νῦν ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καζαλοιδήσεσθαι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιβαλόντων ἑκάστοις, ὁπόθεν ὁρᾷ τυπτομένους καθάπερ κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὅτῳ καζάλαστα ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσα. Σο. μὴ ἐρέμβου ὦ ξυναῦε, μὴ ἢ ἀνδρῶν ἐόντων, μόνη αὐτὸς λέγων, οἷα κρατεῖν. ἔσαι γάρ τις ὁ ἐπὶ τοῖσδε σοὶ τὰ εἰκότα ἀντερῶν ἐν Σπάρτῃ. τὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξεληλύθα, σὺ ἢ τὰ σὰ νῦν ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἔοικας, ὅτι ἀδήλου αἰτήσειν ἔοικα ἀκοῦσαι, ὡς ἐ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς πρός με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι ἀσκεῖτε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, ἢ οἵοισι γυμνασίοις ἀπαιδεύετε, ἢ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατα μὲν ὦ Σόλων. ἢ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σμικρὰ ἴσως, ἀλλ' οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἷα δὲ χρὴ κόμψης παραχθῆναι τολμήσειεν ἂν μίαν ταλαντήν. ἐλαφρὰ γάρ ἐστιν. ἀλλὰ εἰρήσεται γε ὅπῃ ἂν εἴη. ἐς αὖθις μοι δοκεῖ, ἐπειδὰν ἐς τὴν οἰκίαν ἀφίκωμεθα τὴν σωφρονίσιον, ὡς ἄ, τι αὐτὸς ἔφης, ἵνα μᾶλλον ἐννοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν, ἃ, τε χρὴ εἰπεῖν, σωφαζόμενος τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ γοῦν ἔχον, ἀπιόντας ἐπὶ τύτοις. ἐσπέρα γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε θαυμάσαι τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δῆλον αὐτὸς αὐθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφορητα πάσχοντα τὰ συμβαίνοντα· σοφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ ἐκείνοις, ὧς ὀδύρονται, ἢ μὰ τὸν Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' ἀδὴν ἐπισταμένοις σκεφῶς, ὅτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, ὅτι εἰ τύραννον ἠδέως, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ γ', καὶ συνηθείᾳ τῷ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπιδὰν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὅτω ποιοῦσι. μᾶλλον γ' ἂν τοῦτο εἴποιν βούλομαι ἅπαντας τοὺς αὐτὸ δ' ἴσασιν ὅτι ἔχουσιν. ὅτω γὰρ ἔξω φανερὸν, ὅτι ἕνεκα τὰ περιττὰ σκεύη ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὅμιλος, ὃς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσι, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς τοῖς τούτων πειθόμενοι, καὶ νόμῳ χρώμενοι, τῷ πείσασι αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἀΐδου ὑποκεῖσθαι φασι. μέγαν

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quàs de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1]vocant idiotas, [2]Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poëtim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3]Tartarum vocant. Eum

existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπλήθης, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ὁ ἀγράμματος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ἦ, καὶ πολύχωρον τὸν τόπον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φαίνεσθαι δεκάνδρῳ ὕδατι τὸ ἐκ κωκυτοῦ τὸ σύστημα ἔκφυσον. βασιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τὸν Διὸς, Πλούτωνα κεκληρῶσθαι, ὡς μοί τις τῶν τοιαῦτα θεσπιῳδῶν ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοὺς νεκροὺς τῇ γεωργίᾳ πεπιμπρῶσθαι. τοῦτον δὲ τὸν Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτοῦ πολιτικὸν, καὶ τὸν κατὰ βίον καθιερῶσθαι τὸν τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. κατοικίζεσθαι δὲ αὐτοὺς, καὶ διαλαγχάνειν, κατέχειν δὲ τοὺς ἀφύκτοις, ἀϊδίοις τὸ παράπαν τὸν ἀΐδην ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος καὶ αὖθις πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίστοις αἰτίαις. διαβρήδην δὲ τὸν χάσμα αὐτὸν πορθμοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ οὐ μέγαν τὸν ὀνομάστον. Κωκυτοὶ γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὸ τοιοῦτο κέκληνται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται, ὥστε μὴ δεχομένη τοὺς ἀπαντῶντας, μὴ οὐκ ἔνι διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἀνὼ κάτω πορεύεσθαι. βαθεῖά τε γὰρ περάτων τοῖς ποσὶ, καὶ διανήξασθαι πολλή. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὴν διαπλαίη ἀὴρ τὸ νεκρικὸν τὸ ὀρνίων. ὥστε δὲ αὐτὴν καθορᾶν, καὶ πύλην, οὗτοι ἀδαμαντίνην, ἀδελφιδοῦς δὲ βασιλέως

existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina,

Æa-

tinentur: sæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassam, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accurate Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à τερπὶ πῶ vel à τεταρίζειν. *Cozn.*

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, qui ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

1 Æa-

Αἰακὸς ἐστι, τὴν φρουρὰν ἐπιτετραμμένος. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τρικέφαλος, μάλα καρχάρος, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων. τοὺς δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι δεδιττόμενος. περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην ἐς τὸ εἴσω, λειμὼν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γοῦν διὰ τοῦτο ὠνόμασται. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγήσαντο τοῖς πάλαι, ἐκεῖθεν ἀφιγμένοι, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ τοῦ Αἰγέως, καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μάλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐ πιόντες τῆς πηγῆς. οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν οὖν Πλούτων, ὡς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δυναστεύουσι, καὶ τὴν τῶν ὅλων δεσποτείαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τὴν ἀρχὴν συνδιαπράττουσιν, ὄχλος πολὺς, Ἐρινύες τε, καὶ Ποιναὶ, καὶ Φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. οὗτος μέντοι οὐκ ἀεὶ συμπαρών. ὕπαρχοι δὲ, καὶ σατράπαι, καὶ δικασταὶ, κάθηνται δύο, Μίνως τε, καὶ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὲ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τῷ ἀρίστῳ βίῳ συνεσο-

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur ἀπὸ τῆς λήθης ab oblivione. *Idem.*

μένης. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοῖς ἐρινύσι παραδόντες, εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, τὴν λόγῳ τῆς ἀδικίας κολασθησομένην. ἔνθα δὴ τί τῶν κακῶν οὐ πάσχουσι, τροχιλμοί τε, καὶ κριόμβοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐδιόμβοι, καὶ τροχῷ συμφερόμβοι, καὶ λίθοις ἀνακυλίοντες, ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοί ὄντες ἔτοι, οὐ τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνθη τὰ σωμάτων σκιαὶ χλόρμοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθαπερ καπνὸς ἀφανιζόμβοι. τρίφοντας δὲ ὥρα ταῖς παρημῖν χοαῖς, καὶ τοῖς καταχιζομέναις ἐπὶ τῶν πάρων. ὡς εἴτον μὴ ἐν καλελειμένῳ ὑπὸ γῆς φίλῳ, ἢ συγγυνῆς, ἀστὶ ὅτῳ νεκρῷ, καὶ λιμώττων, οὐ αὐτοῖς πολιτεύεται. ταῦτα ὅπως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλούς, ὥστε ἐπειδάν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, περιφέρε μοι φέροντες ὀβολόν, εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῆς πορθμείας τὸν ναυβλίας χρησόμενον, ἢ πότερον ἐξελάσαντες ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις ἀτθικῆς, ἢ μακεδονικῆς, ἢ αἰγινατικοῦ ὀβολός, ἀσφ' ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὴν πορθμίαν καταβαλεῖν. ἐπὶ γὰρ ἂν, ἢ διαξεύξασα τῆς πορθμείας, ἀναπόμπιμος πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνεῖτο. μὴ τοίνυν, λύσαντες αὐτὰς, ὡς ἀκ ἱκανὸς τὸ κάτω λίμνης λιτρὸν εἶναι τοῖς σκεῖ, καὶ μύρῳ τὰ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἰδὴ βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραίοις ἄνθεσι, περιθέντες, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν δηλονοτὶ

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, tacti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1] lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

1 *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λατρεῖς πρὶς πανισταῖς λόσω. Cogn.

ἐπὶ τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυμνοὶ βλέποιεν τὸν Κερβέρου. αἰμωγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κακυθίαι γυναικῶν, καὶ ἀνὰ πάντων, δάκρυα, καὶ τέρατα τυπτόμενα, καὶ ἀπαμπεχόμενα κόμη, καὶ φοινισσομένων παρειαί. καί πω ἐσθὴς καταῤῥηγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσαις. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροι δὲ νεκρῶν. οἱ μὲν, γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ πρὸς κεφαλὰς δραπέτησι πρὸς τὸ ἔσαρον. ὁδὲ, δύσκωφων, καὶ κλαὶς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐσφαιωμένος, ψηλὸς πρόκειται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν ἐξελθὼν, καὶ προσέχουσι αὐτῷ, προκείσθω γάρ τις νέος, καὶ καλὸς, ἵνα ἐκμελεστέρου ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀπλοκτους, καὶ μαθείας ἀφίησι. πρὸς ὰς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἂν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φησὶ γὰρ ὁ πατὴρ, γεγρὰς τὸ φθεγγόμενον, καὶ προτείνων ἐκφαίνει τὸ ὀνομάσιον, τέκνον ἥδιστον, οἴμοι, καὶ τεθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀπηπάδης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸ ἄβλιον καταλιπὼν, ὃ γαμήσας, ὃ παιδοποιησάμενον, ὃ γραπτοὺς ἀμπελῶνας, ὃ γεωργήσας, τοῦς εἰς γῆρας ἐλθών. ὃ κωμάσιον πάλαι, ὃσ' ἐρωθήσῃ τέκνου, ὃσ' οὐ συμποσίου μὴ τὸ ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα γὰρ, καὶ τοιαῦτα φησὶ, οἰόμενος τὸν υἱὸν εἰδέναι μὲν ἔτι τέθνηκε, καὶ ἐπιθυμεῖν τῶν πολλῶν, ὃ διδάσκει μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημὶ; πόσοι γὰρ ἐκπνεῦσι, καὶ παλλακίδας, οἶδα, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέφαξαν, καὶ ἐσθῆτα, καὶ τἄλλον κόσμον συγκατώρυξαν τοῖς ὀστέοις; καὶ ἐν τοῖς ἐπιτυμβίοις δὲ ἐπιγράμμασι τοιαῦτα ἐπιγράφουσι, ὡς ἄρα τοῖς τεθνηκόσι τὰ τῶν ζώντων ἐπιμελητέα. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα τί ἂν ὠφελήσειε τὸν τεθνηκότα τὰ τῶν ζώντων ἐπιμελήματα. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἴσως ἀναγκαῖον, ὅπως μὴ γυμνοὶ τοῦ Κερβέρου ὦσιν. εἰμωγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κακυθίαι γυναικῶν, καὶ ἀνὰ πάντων, δάκρυα, καὶ τέρατα τυπτόμενα, καὶ ἀπαμπεχόμενα κόμη, καὶ φοινισσομένων παρειαί. καί πω ἐσθὴς καταῤῥηγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσαις. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροι δὲ νεκρῶν. οἱ μὲν, γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ πρὸς κεφαλὰς δραπέτησι πρὸς τὸ ἔσαρον. ὁδὲ, δύσκωφων, καὶ κλαὶς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐσφαιωμένος, ψηλὸς πρόκειται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν ἐξελθὼν, καὶ προσέχουσι αὐτῷ, προκείσθω γάρ τις νέος, καὶ καλὸς, ἵνα ἐκμελεστέρου ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀπλοκτους, καὶ μαθείας ἀφίησι. πρὸς ὰς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἂν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φησὶ γὰρ ὁ πατὴρ, γεγρὰς τὸ φθεγγόμενον, καὶ προτείνων ἐκφαίνει τὸ ὀνομάσιον, τέκνον ἥδιστον, οἴμοι, καὶ τεθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀπηπάδης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸ ἄβλιον καταλιπὼν, ὃ γαμήσας, ὃ παιδοποιησάμενον, ὃ γραπτοὺς ἀμπελῶνας, ὃ γεωργήσας, τοῦς εἰς γῆρας ἐλθών. ὃ κωμάσιον πάλαι, ὃσ' ἐρωθήσῃ τέκνου, ὃσ' οὐ συμποσίου μὴ τὸ ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα γὰρ, καὶ τοιαῦτα φησὶ, οἰόμενος τὸν υἱὸν εἰδέναι μὲν ἔτι τέθνηκε, καὶ ἐπιθυμεῖν τῶν πολλῶν, ὃ διδάσκει μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημὶ; πόσοι γὰρ ἐκπνεῦσι, καὶ παλλακίδας, οἶδα, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέφαξαν, καὶ ἐσθῆτα, καὶ τἄλλον κόσμον συγκατώρυξαν τοῖς ὀστέοις; καὶ ἐν τοῖς ἐπιτυμβίοις δὲ ἐπιγράμμασι τοιαῦτα ἐπιγράφουσι, ὡς ἄρα τοῖς τεθνηκόσι τὰ τῶν ζώντων ἐπιμελητέα. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα τί ἂν ὠφελήσειε τὸν τεθνηκότα τὰ τῶν ζώντων ἐπιμελήματα. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἴσως ἀναγκαῖον, ὅπως μὴ γυμνοὶ τοῦ Κερβέρου ὦσιν.

per viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii veſtem diſcerpunt, & pulverem capiti inſpergunt, adeò ut viventes, ſint mortuo miſerabilores. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge juvenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero me relicto ſolo. Non duxiſti uxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non perveniſti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri non poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactârunt, qui veſtem reliquumque mundum concremarunt,

[1] Εἰ λάβοι φωνήν] Suſpenſa oratio uſque in paginam ſequentem ubi ait εἶπον ἂν ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς. Marcil.

τεθλεξαν, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομοῖοις οὖσι, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἀτω; ὁ δὲ ἂν πρεσβύτης ὁ πινῶν, ὥσπερ παίζων τοῦτ' ὀπόσα εἴρηκε, καὶ ἐπ τούτων πλείονα, ἅπερ ἐκ παιδὸς εἴνεκα πραγωδεῖν ἔοικεν, οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον, ἀλλ' ἀν μείζονι ἐμβοήσῃ καὶ τερατῶδες, ἅπερ μέλλει αὐτὸς. φρονεῖν γὰρ ἄτοπον, καὶ μεγνώσκειν ἑκάστου ἦν ἐκ ἄκρου τὸ βοᾶν. ἀδεὴς γὰρ δὴ πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν. λοιπὸν ἦν ἐστιν αὐτὸν τὸ παρόντων ἕνεκα ταῦτα λήρειν, ἐθ' ὅπ πέπονθεν αὐτὸς ὁ παῖς εἰδότα, ἐθ' ὅποι κεχώρηκε. μᾶλλον ἢ ἅπερ τὸ βίον αὐτὸ ἐξεπίτηδες ὁποῖός ἐστιν. ὁ γὰρ ἂν τὸν ἐξ αὐτοῦ με πάσχειν ὡς π τὸ δεινὸν ἐλευθερώσειεν. εἰ ποι εἶ ἔτ ἦν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, προσαιτησόμενον τ Αἰακὸν, καὶ τ Ραδάμανθυν ὀλίγον ἢ σμίκ ὑπεροῦψαι, καὶ τ πατέρα παύσαι μαλακιζόντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δὲ μοι περίκεις πρὸς μᾶς; παῦσαι πλόκαμόν τὸν κόμην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἑπαπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδρῇ, καὶ ἄθλιον ἀπεκάλεσε, καὶ δύσμορον, πολύ σε βελτίω, καὶ μακαριώτερον μεζόνων; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ πεισθεὶς λήρων ἐξώνυμον, οἷ ἐσὺ, φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δ' ὄψιν ἐρυσιπελατώδης, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα κάμνῃς, καὶ ἅλως, ὑπὸ δὲ χρόνου σαθρὸς, πολλὰς τελακοίδας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, καὶ τὰ τελοῦζεῖα δὴ ταῦτα, προπαίειν ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρήσιμον εἶναι δοκεῖ τοῦδε τ βίου, ὃ μηκέτι μεθέξομαι; ἢ τὰς ποτὰς ἑρπὰς δηλονότι, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἑορτὰς, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δόξας μὴ τούτων ἐνδεὴς γενόμενον; ἀπόλωμαι; ὦν σὺ ποιεῖς ἢ ὅπ τὸ μὴ διψῶ, πολὺ κρεῖττον ἢ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶ, ἢ φαγεῖν. Non intelligis, longe bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm

runt, aut cum cadavere sepelierunt, perinde quasi iis illic sint usuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii causa tragicè jactare videtur, ut quem sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, ut cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, ut apud sese clamet. Superest igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cujusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita huic respondent, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem inanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? desine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui jam sim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse, An quia non sum factus senex, qualis tu, capite calvo, facie rugosa, incurvus, genibus segnis, in summa totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum potationes, cœnas, vestem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream?

γαῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, καὶ ἀμπέχονης ἄπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπιδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε ἡλίκον ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, πάνυ μάλιστα, σύκετι διψήσεις, σύκετι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακόδαιμον, σὺ φυγὼν τὰς νόσους, καὶ πυρίβιον δεδιὰς, καὶ πολέμιον, καὶ τύραννον. σὲ γὰρ ἔρως οὐκέτι ἁψεται, καὶ ἡ σωφροσύνη διαφθερεῖ, οὐδὲ ἀπαθήσεις ἐπὶ τούτῳ δίς ἢ τρὶς ἡμέρας. ὦ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ καθαρουηθήσῃ, χέρνιβι χλιαρῷ, οὐδ' ὀχληθεὶς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμενος. ἐν ταύτῃ λίγης ὦ πάτερ σὺκ οἶσθ' ὅσον ἀληθέστερα, καὶ μᾶλλον ἐκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε ἀνιᾷ, [1] καὶ ἀφροῦν τὸ παρ' ἡμῖν ζόφον, καὶ τὸ σκότος. κἄπα δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ [2] καταλειφθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' ὡς ταῦτα λογίζεσθαι ὅτι τὸ ὀφθαλμῶν ἀμαυρότητα, ἢ ἐν νῇ Δία κοιλότητα μετ' ὀλίγον, εἶτα καῦσαί με διενώκησε, ὕπο σκότος, ὕπο φῶς ὁρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεσται. τί δέ με ὁ κακοῦς ὑμῶν οἰκτισμὸς, καὶ ἡ πρὸς τὸ αὐλὸν αὖτη στερροτυπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ὠδὴ τὸ ἡλίου ἀμετρεῖα; τί δ' ὁ ὑπὲρ τάφου λόγος ἐστραυωμένος; ἢ τί ὑμῖν δώσατε τὸ ἄκρεμβον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καθαρώτερον αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι τῶν ἄδυ διϊκνεῖσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς καθαγισμοῖς, καὶ αὐτοὶ ὁρᾶτε οἷμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τῶν παρεισκυκεσμένων, ὁ καπνὸς ἀναλαβὼν, ἄνω εἰς τὸ ὑψηλὸν οἴχεται, quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore; nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valeat, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ ἀφροῦν τὸ παρ' ἡμῖν ζόφον] Ὁ πνιγμὸς τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Καταλειφθεὶς ἐν τῷ μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, in ſuperpoſito monimento. Idem.

ται, μηδὲν τι ἡμᾶς ὀνήσας τὰς κώτας. τὸ γὰρ καλλιπόμενον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ὡς ἐξ ἐμοῦ τοῦ σοφοῦ ἡμᾶς πιστεύσαντι. οὐκοῦν οὐδὲ ἄπορον, οὐδὲ ἄνοπτον ἡ τῶν Πλούτωνος βασιλεία, εἰ μὴ ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σῖτα μεταπεμψώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὴν Τισιφόνην, πέπλας ὃν ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, κατακείμενος ἐπὶ ἀνακλιτῆς κλίνης. διεκώλυσε δὲ ἡ ὀθόνη, καὶ τὰ ἔλαια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεστίλβετε. ὡς ἄρα μιν εἰπόντα, τέλος ἀναπτίου κάλυψε. πῶς Διὸς δ', ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρός; ἐπιστρεφεῖς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνων, ὅτι ἂν οἰωνίζηται δικαιότερα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι. καὶ μισθωσάμενοί τινα θρηνῶν στρίγγα, πολλὰς συμπεληγότα παλαιὰς συμφορὰς, τούτῳ συναγωνίσῃ, καὶ χορηγὸν τῷ ἀνοίμωξι καταχρῶντι, ὅποι ἂν ὑπεῖσ' ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν θρηνῶν, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀτελευτησίας. τὸ δὲ λοιπὸν τύχαν. διαλιμένοι κατ' ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁδὶ πίρσης, ἔθαψεν. ὁ δ' ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, κατεσθίει. περιχρύει δὲ ὁ αἰγύπτιος. ὅτου μόνοι, λέγω δὴ ἐγὼ, ξηράναντες τὸν νεκρὸν, σώζειτον, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ ἐν ὀνείρῳ χρημάτων ἐνδεῖ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ἀπορίαν, ἐνέχυρον ἡ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod superest, pulvis est inutilis, nisi creditis nos cinere vesci. Non est usque adeò sterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos destituit asphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tisiphonem juro, jamdiu mihi subibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: sed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligatis. Atque ita profato mors ultima lumina clausit. At per Iosem, si mortuus hæc dicat reversus, in cubitum reclinatus, annon rectissimè dixisse videbitur? Attamen hi stolidi vociferantur, & accersito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipsi ad melos ejulatu respondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem est ineptiendi consuetudo. At deinceps sepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Persa defodit, [3] Indus adipe fuillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me visam narro) deficcatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egestate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combussisse. *Cogn.*

2 *Persa defodit*] Persas cera circumlitos mortuos condire solitos scribit. Cic. quod & Afiniis attribuitur Strabo etiam, sola, inquit, sepeliunt corpora Persæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe fuillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἐμ-

ηδόμενοι τὸ καιρόν. χόμισα μὲν γὰρ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγεγραμμένα, πρὸς ὀλίγον ἀφερεῖνται, πῶς δ' ἀθάνατα, καὶ παιδιαὶς ἀσθενικόν; καίτοι καὶ ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῷ μνήματι, ὥσπερ σοφισταὶ ὄντες, καὶ μαρτυρίαν τοῖς κάτω δικασταῖς τοῦ νεκροῦ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ ἀποδιπνον. καὶ παρεισιν οἱ ἀποθανόντες, καὶ τοὺς γονέας ἀθανατίζουσι καὶ τελευτικότα, καὶ πείθουσι γλυκαθῆναι ὡς ἐπὶ ἀηδοῦς μὲν Διί, ὑπὲρ αὐτοὺς ἀναγκαζομένους, ἀλλ' ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τελῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μὲν τινος ὦ ἄτοι, ὀδυρόμεθα, ἔασιν ἀναπαύσασθαι τοὺς δ' μακαρίτας δαίμονας. εἰ δὲ ἐπαρκεῖται κλαίειν διέγνωκας, αὐτὸ τοῦτο ἕνεκα χρὴ μὴ λαπίσθαι εἶναι, ἵνα ἐλαφρίσῃς πρὸς δ' πένθος τὸ μέγεθος. τό τι δὴ τὸ τοὺς ἀπαίνειν ῥαψῳδοῦντας δύο δ' Ὁμήρου ἔχει. καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶ νίκαν ἀνύσσαι Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἄπθοντας μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ ἐρῶντα, καὶ δεδιότες, εἰ φανεῖντο μὴ τῷ τελευτῷ τὸ φιλοῦντων τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηδῶν τὸ τοῖς πένθεσι γινόμενα, ἀφ' τὸ τὸν πολλὸν τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τὸ θανάτου οἰηθῆ.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino flere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verenteque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. | RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti prescribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

1 Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνδημον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δέῃς. ἀτεχνῶς γὰρ εἶναί σοι φῂς, εἰ μὲ τοιαύτην τινὰ τὴν ὁδὸν ἴοιμι τραχεῖαν καὶ μακρὰν καὶ τοῖς λήγουσι, ὡς ἄμεμπτον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ δυσμενῆ πᾶσι ἀπάντων, καὶ ἀπολέμητον, πρᾶγμα δόξαν ἄκνησμα τοῖς Ἕλλησι διδῶσα. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αἵτινες ποτ' εἰσὶν ἐξέλεξε σκοπεῖν. ἀλλὰ θάρρει φίλτατε ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπότε νέος τις αὐτὸς ὤν, ὀρεγόμενος τῆς ἀρίστης, οὐκ εἰδὼς ὅθεν ἂν πύθοιτο σκοπεῖσθαι, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν ἔσαν, καθάπερ νυνὶ σὺ τοῦτο αὐτὴν προσῆλθες. ὥστε ἄκνει τὰ ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ χαίρων, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνηρέσθαι γνώναί τι τὰ δέοντα, καὶ ἑκουσιώτατα αὐτὰ, ὡς τὸ μὴ τοῦτο ἐξελέσθαι σοὶ αὐτὸς ἐμβλέπειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ

Sciscitaris adolescens, quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua fis inexpugnabilis, & invictus, omnibusque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non invideo, adolescens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, nescius unde has comparas, consilium quæ res est sacra, petiturus me adiisti. Audi igitur quantum utique in me situm est, atque admodum bono animo, quò facultatem summam adipiscaris, & quæ sint necessaria cognoscendi, eaque eloquendi, si posthac iis quæ ex me audieris, acquiescere volueris, eaque assiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exstat onomasticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Δίοις & Λούκιος, &c. Sic infra dialogus φιλοψευδὴς, in Polyeuctum Sophistam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελησᾶσι, καὶ σφόδρα μοι δοκεῖν τῶν ὁδῶν, ἧς ἂν ἀφίκηται τὸς τὸ πέρμα. τὸ μὲν γὰρ ἥμισυ, καὶ σμικρὸν, καὶ ἁλίσκεται τὸ σπουδῆς δεόμενον, ἀλλὰ περὶ ἄκρου τοῦ ποιήσασθαι πολλὰ, καὶ ἀγρυπνῆσαι, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γὰρ ὁπόσοι τίνες μηδὲν ὄντες, ἐνδεεῖς, καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ Δί' εὐφυίσασθαι ἔδοξαν διὰ τὸ λέγειν. ἔμοιγε ἧ, μὴ δεδιὼς, μὴ δὲ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσας, μυρίας πονεῖν τὰς πόνους ἐθελοντηρεῖν οἰηθείς. καὶ γάρ σε τραχεῖαί τινα, καὶ δύσβατον, καὶ ἀφανῶς μεσὴν ἡμεῖς γε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόντα. ἐπεὶ καὶ ἂν διεφέρομεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τῶν σωθῆναι ἕνεκα πονοῦσι, μακρᾷ, καὶ ἀνάντη, καὶ καματηρᾷ, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀπεγνωσμένῃ. ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρεσίν τε συμβαλῆς; τοῦτό ἐστιν, ὅτι καὶ ἥδιστά τε ἅμα, καὶ ἐπιθυμητῶς, καὶ ἐπιπλαΐως, καὶ καθέντα σοι ποδὶ τὴν ἡνιοχείαν, καὶ τρυφῇ, ἀφ' λειμώνων ἀνθῶν, καὶ σκιᾶς ἀκραιθοῦς, χλοῇ, καὶ βάθει ἀνίων, ἀναθρῶν ἐπιστόμῃ τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀρρόδοις ὑ πεμόν. καὶ νὴ Δί' ἀνοχῇ καταπαύσεις, ἕκτιος, ὁπόσοι τῶν ἐπέρων ἑτοιμότατοι διὰ ὑψηλῶν ἐπικεκονῶν εἰ τῇ ὑπωρείᾳ τὸ ἀνόδιον. ἔτι καὶ δυσβατῶν, καὶ ὀλιοδρηῶν τὰ ἀρκυωδῶν μόλις ἀνέρποντας, δύσκυλοι μοδρῶς ἐπὶ κεφαλὴν σαυτὸν, καὶ ποδὰ τραχύμορφα λαμβάνοντας πρὸς τραχείαις τοῖς πάτοις. σὺ δὲ πρὸ ποδὸς ἄνω ἐστραμμένῳ, εὐδαιμονίστατος ἴσῃ, ἅπαντα τὸ βαρὺ bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœliciſſimus eris, brevi

τ Καὶ νὴ Δί' ἀνοχῇ καταπαύσεις ἕκτιος, ὁπόσοι] Καὶ νὴ Δί' ἀνοχῇ καταπαύσεις ἕκτιος, ὅσοι, &c. ἕκτιος ut ἑκούσιος, ἑκάσιος, ἑκών, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονοκλὶ κεφάλαιον λαβεῖν. Et infra κτίσται. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ἡ ῥητορικὴ μνημονικὴ καθ' ὕδωρ λαβών. ἢ μὲ δὴ τὸ χρῆσις, ὅτι μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίας Διὸς καὶ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾷστά τι ἅμα, καὶ ἡδέως σοι παῖσαι ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὲ ὀλίγα φύλλα ἐκ τῆς Ἑλικῶνος λαβὼν, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἥδε θεῶν, καὶ ἡρώων γένη, κατέχων ἐκ μουσῶν γνώμενος, ἐπιτροπὴ ἦ, ὁ πολὺ ἔνερθε τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, ἐκ βραχεῖ καταῤῥηναι ἀδυνάτων, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν τέχνην ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι ἐθέλομι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τοῦ ἀκούσαντος ἀνωφελῆ. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μὴ πρὶν ἐκ Ἀρβήλοις μάχην, Δαρείου καθηρημένου. εἶδεν ἢ παντάπασι τὴν ἔχθρὰν ἀφεῖναι τῆς χρεμαθόφορας, τὰ ἐπιτάγματα δ' Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν ἦ πολὺ εἰς Αἴγυπτον ἐρήμου ἡ ὁδός. ἔκπεδίων γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶτα ἀφ' ἧς Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμων πολλῶν ἐλάσασιν ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις εἰς Αἴγυπτον, ἑκάστη μηκίστας ἀνδρὶ δύζωνος στεφάνης τὰς ἀφανίσιμος. ἠχθέτο δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίους τι δεδακνεῖν ἀκούων, ὅσα εἶχε ἀφελέσθαι ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις τὰ ὀκτώ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγώ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπάρχω, δεῖξαι ὁδὸν, ἣ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τεττάρων, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἐτός ἐστι. καὶ εἶχεν ὕδωρ. πλὴν

brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa, Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superaris, superarit autem tridui, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm

Ale-

ὃγε Ἀλέξανδρος, οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ χρῆμα εἶναι τὴν ἐμπορίαν ᾠήθη. ὅπως τὸ παραδόξου τοῦ ὑποχείριος ἄπιστον ἰδιωτικὸν τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. ἔοικε δὲ πειράσθαι ὡς ἤδη σε καλύπτῃ ῥήτορα δικῶν μιᾶς ὀφθῆναι ἡμέρας, ὑπερπεδεῖσθαι τὸ ὄρος ὑπὸ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι καθάπερ ὁ Κέβης σκῆψαι, εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ, ἑκατέραν ὑποδεῖξαι τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστον, οἷς ἔστι τὴν ῥητορικὴν ἄγειν. ἧς ἐρᾷν μὲ μετρίως μοι δοκεῖς. κἂν δῆτα, ἐμοῦ, ἐφ' ὑψηλὰ καθίζω, πάνυ καλὴ, καὶ σώφρων, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρως ἔχουσα ὑπὸ τῇ ἀριστερᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβύον. ὑπὸ δὲ πατρὸς δύ', μοι δοκεῖ τὴν πλουτίνην παρεστῶτα ὁρᾶν, χρυσᾶν ὅλον ὄγκον, καὶ ἐπίχαρτον. καὶ ἡ δόξα δ', καὶ ἡ ἰσχὺς παρίστασιν, ἑκάτεροι πρὸς πάσαν αὐτὴν, ἔρωσι μικροῖς ἰσικῶτες, πολλοὶ ἀπαιωρούμενοι περιπτερυγίοις σκιερόμμασι, εἴ τῳ τὸν Νεῖλον εἶδες χαρᾷ μεμιμημένοι. αὐτὸν μέν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινὸς, ἢ ἱπποποτάμῳ, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ. μικρὰ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. πήχεις αὐτὰς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι ἐν τῷ ῥητορικῷ οἱ ἔπαιροι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque offendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem pueruros, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur Κέβητος πίναξ Autores sunt Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isida Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in sydera retulit, vocaturque à Græcis αἰξ ἀμάλθεια, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eo suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili περὶ τὸν Νεῖλον οἱ πήχεις ἀθύρουσι, παιδία ξύμμετρα τῷ ὀνόματι. Bourd.

ωθσῃ δὴ σὺ ὁ ἐρασὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὁπόθ' ἥξεται ἡδοίας ἐπὶ τὸ ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τι αὐτῶν ἀνελθών, καὶ πάντα σὰ ἔσεινα ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τὰς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τῶν γαμουμένων. εἶτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν ᾠῷτον, ἀπηγνωσμένες τῶν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν σοι εἶναι δόξει, οἷον ἡ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσι, ἀπόζυγον αὐτῶν ἁπάντα χόρτον ἰδοῦσιν; ἀτεχνῶς γὰρ ὀρείοις ὑπερπέτηται ῥᾳδίαν, Διονύσου πόας, ἢ Ἡρακλέες εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δεομένου. ταῦτά σοι δόκει τὸ ᾠῷτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο πάσας ὁδούς, μᾶλλον ἢ μή, ἀτραπὸς ἴσι στενή, καὶ ἀκανθώδης, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἰσθμῶσα. καὶ ὄφελε γὰρ ἦδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτῶν. ὥστε ἐδὲν ἐμὲ δεήσει, ἢ ἑτέρου ἢ πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρᾷ πρόσθεν εἶπον. ἵνα μὴ δὲ πάντα λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον. πλὴν τόδε γε τοσοῦτο ἀποφήσει μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲν τραχεῖα ἐκείνη, καὶ ἀνάντης, καὶ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε καὶ ἐκείνῃ ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσοῦτα καμὼν, ἐδὲν δίον. ἡ ἑτέρα δὲ, ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον ἐδὲν ἔχουσα, πόρρωθέν μοι ἐφάνη, οἷά ἐστιν, ἐκ ὁδοῦσπερ αὐτῇ. ὃ γὰρ ἐώρων νέον ἔτι ὂν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τῷ ποιητῇ ἐκείνου ἀληθεύειν ὤμιλλον, λέγοντί σε τῶν φύειν τὰ ἀγαθά. τόδε δὲ εἶχεν ἄπορον. ἀπονηλὶ γὰρ ὁρᾷ τοὺς πολλοὺς μεζόνων ἀξιωμάτων, συμφορᾶς τε αἱρέσεως τῶν τε

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens; quam jam antea [1] Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse posses, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illùd verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

1 *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Cogn.*

1 E'nì

λόγων, καὶ ὁδῶν. [1] ἐπὶ δ' ἓν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορεῖς ὁποτέρου ἐπιτηδείου. ὡς δὲ ποιήσας ἥδη, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ, καὶ διὰ μεσότητος, καὶ χαλάσεις, καὶ θαυμασὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐαυτὸν ἐξαπατῆσαι, καὶ ποιῆσαι. σοὶ δ', ἄπορε, καὶ ἀνήροτα φυέσθαι πάντα, καὶ ἄκρατα ἐπὶ δὲ Κρόνου. δοῦλος ἐν ἀρχαίοις σοῖς καιροῖς τὶς ἀνὴρ, ὑποκλινὴς, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολλὸν τὸν ἥλιον ἐπὶ δὲ σώματος δίκιος, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐγρηγορὼς, τὸ τραχὺς ἐκείνης ὁδὸν ἡγεμὼν, λήρους τινὰς ὁ μέτωπος δίειρον, πρὸς σὲ ἔπαιζε οἱ δημιλοῦμβρος, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν, καὶ ὑπὲρ τὸν νῦν, ἀμυδρὰ δὲ ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ δὲ χρόνου. καὶ φησὶν ἀδιάμυτά σε ἔσεσθαι, καὶ νόμον γαμήσειν τῷ ῥητορικῷ, εἰ μὴ τούτων ὀδύσεις, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τὰ κῶλα βαίνοντες. εἰ δ' ἢν μικρόν τι διαβαίης, ἢ ἔξω τὰ δίκια, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, σκοπεῖσθαί σε τὰ ὀρθὰς ὁδὸν, καὶ ἀγύσιος ἐπὶ τὸν γάμον. εἰτά σε κελεύσει ζηλεῖν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴωλα διαλεγόμενα διαλήθεις τὸν λόγον, καὶ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἱερατεῖα ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τὰ ἀμφὶ Κεφίσιον, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς διεστιγμένα ταῖς γραμμαῖς. ποτὸν δ', καὶ ἀρυσίαν, καὶ ἀλοποσίαν, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, ἀναγκαῖα τοῦτα, καὶ ἀδιάφορα φησί. ἀδυνάτου γὰρ ἐστὶν ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram sit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum sit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec fata nec cultæ, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ἓν εἰς τὴν ἀρχὴν] Ἐπὶ δ' ἓν εἰς τ. ἀ. Marcil.

ἀφιῦσαι τὴν ὁδὸν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι ἡ τῆ χρόνου πάμπολυ ὑποχρέψει τῆ ὁδοιπορίας, ἔτη πολλὰ, καὶ ἡμέρας, καὶ τελευτὰς, ἀλλὰ καὶ ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς θαυμάσεται τὰ ἀκούοντα, καὶ ἀπαγρυπνῆσαι, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῆ ἐλπιζομένη σοὶ εὐδαιμονία. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μὴ μικρὰς ὀλίγας ἀπαιτεῖ τὰ τοιαῦτα κακῶν. ἀλλὰ οὐκ ἂν ἠνήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσῃ, ἀλαζὼν, καὶ ἀγροικος ὡς ἀληθῶς, καὶ κραυικὸς ἄνθρωπος, νεκρὰς εἰς μίμησιν παλαιὰς ἀφυτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιοῦ ἦν, καὶ ἄλλον ἀτρεμοῦντα τινὸς γραμμάτου, ζηλοῦν ἀξιῶν. καὶ ταῦτα, ἐν εἰρήνῃ μὴτε Φιλίππου ἐπιόντος, μὴτε Ἀλεξάνδρου ἐπιβαίνοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων τότε εὐδοκιμοῦντα, σὺν εἰδόσι ὁποῖα νῦν κεκαινοτόμηται, ταχέα, καὶ ἀπράγμονα, καὶ εἰς τὸ εὐθὺ τῆ ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μὴτε πείθεσθαι, μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ καὶ διαλαθὼν, ἢ τὸ τελευταῖον, προσηράσας τοῖς πόνοις διασκώψῃ. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ ταχέως ἐθέλεις τῆ ῥητορικῆ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ἂν σωφρονίζοιο πρὸς αὐτὴν, ἴσθι τῷ μὲν σώματι τάχα, καὶ πόρρω δὲ μετὰ ἀσθενικῷ, μικρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλως, ὁ πόσους ἂν ἐξαπατᾷ δυνήσεται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀθυμοῦντας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι σωιόντας. πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἐλθὼν, εὑρήσεις πολλὰς δὲ ἄλλας. ἐν τούτοις δὲ, καὶ πάνσοφόν τινα, καὶ πάγκαλον ἄνδρα, διαστελλόμενον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animúmque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones vili sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato,

voce

τὸ βλέμμα, μιλιχρὸν τὸ φώνημα, μύρου δαπανίσαι, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τῆς κεφαλῆς κινήμενον. ὀλίγας μὲν ἔτι, ἔλαις δὲ, καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας διῃρῆσθαι, παπαβρῶν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κίνυραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὰ δὲ τραγῳδίας ἐπίηρεν ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δ' ὡς λάθῃ τέτταρα γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δὲ σε ἄτερ θαυμάσιον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χαρίεσι, διαλάθοι. καίτοι τί φημι; καὶ εἰ μύσταί γάρ εἰσι σοφιστῶν εἰπεῖν τι, τὸ ὑμέτερον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τῶν σωθήσῃ φανῶν ἀφίῃ, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τίς ἐστι, οἱ ἀρχαῖα πάμπαν εἰδέναι, ἀλλά τι ξένον φάσμα δρόσου, ἢ ἀμβροσίας τεθρέμμενον. τὰ τοίνυν σοφιστῶν, καὶ ἀδόλους σαυτῷ, αὐτίκα μάλα ῥᾴτωρ ἔσῃ, καὶ ἀξιόλογος, καὶ ὡς ὀνομάζουσιν αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καὶ ἀφιδρῶτι, τὸ τέρμα παντὸς ἐλαύνων καὶ λόγου. διθάξεται γάρ σε παρακαθῆσθαι τὰ σοφὰ μὲν ἐκεῖνα. μᾶλλον δ' αὖτος εἰπάτω πρὸς σέ. μελέτου γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ πειθεῖν τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ὄντα τοιοῦτον, καὶ τηλικοῦτον, μὴ δὲ σωτερόν τι πρὸς τὸ ἦθος, οὐ ὑποκρινούμενον. φαίη ἂν πιέζεσθαι πρὸς σὲ ὧδέ πως Ἀσπασίου ὑπόστην ἔτι λοιπὸν τὸ κῆμος. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἰώθει, Αὐτοῦ δὲ τῶν κωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησόμενον τὴν

voce ſuavi, unguenta ſpirantem, ſummo digito caput ſcalpentem: capillos quidem paucos adhuc, criſpos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipſum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoſcas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etſi ad te nictantem acceſſerit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & conſuetam vocem emiſerit, quamprimum intelliges eum non eſſe ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: ſed peregrinum ſpectrum, rore vel ambroſia enutritum. Itaque ſi ad iſtum acceſſeris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipſe vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te aſſumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipſe te alloquatur: ſiquidem ridiculum eſt me pro hujuſmodi oratore verba facere, malum forſitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapſus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum ſubridens, ut ſolet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in dict. καταγελάσεται. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici ſplendidi & liberalis meminit Ariſtophanes in Theſmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀσπασίου ὑπόστην ἔτι λοιπὸν τὸ κῆμος] Ἀπασπασίου ὑπόστην ὀλ. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Mareil.*

1 Οἷον

σωσιωνεῖ δ' φιλίμαθος. ἄρχοιτο γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ ὁ πρὸς ἀνδρεῖ, καὶ ἁρμόσει ῥήτορος. φασὶ δ' ὃν πάνυ μετρεμάζων ὥσπερ ἑαυτὸν, μῶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρός με, ῥητόρων τ' ἄριστον πρεσβευτὴν, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐμοῦ ὁ σοφώτατος τῶν τότε; εἰ δ' μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κλίνων αὐτὸς ἥκεις ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένον τὰ ἡμέτερα, καὶ ὑμνοῦντων, καὶ πληττόντων, καὶ ὑποπεπτηχότων, οὕτω μάλα ὥσπερ πρὸς οἷόν τινα δαιμόνιον ἄνδρα ἥκεις. προσδοκήσεις δ' μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι, οἷον τῶνδε, ἢ τῶνδε πυθέσθαι. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖταί σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ περάσιον. ἐπεὶ τὰς γε ἄλλας τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τὰς αὐλὰς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χοροὶ τὰς ὀνιδόνους. ἐπεὶ δ' ἐρῆτωρ αὐτὸς ἐζήλωσας γενέσθαι, καὶ τοῦτο σὺκ ἂν παρ' ἄλλης μᾶλλον μάθοις, ἢ παρ' ἐμοῦ· ἢ καλῶ μέλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλῳ πάνυ. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον δ' ἤδη προχώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δ' ἀποκνήσῃς, εἰ μὴ προεπλέσθαι ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη παιδεία τοῖς ἀνοήτοις καὶ μαθίοις μὴ πολλῶν καμάτων ὀδυνοῖεῖ. κἀδεῖ γὰρ αὐτῶν ἐνὸς. ἀλλ' ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἢ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔχων λήσῃ τοῦτο, μᾶλλον ἂν τὸ κοινόταττον μὴ δ' χράσῃ τὰ ῥαύμαθα εἰδῆς. ἄλλο γάρ τι

cis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viventibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & revereri, confestim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem invenies me alios antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Postquam verò & ipse Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter observa. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit paræmia, pedibus illotis ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud

1 Οἷον τῶνδε παρακαλεῖν] Παρακαλεῖν. Marcil.

2 Ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν] Erasm Paræmiogr. *Bourd.*

3 Ἄλλο γάρ τι ἀεὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ] Παρὰ πάντα, &c. *Marcil.*

1 Τῆς

καὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ἤ σοι τὸν μὲ ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν εἰς ὁδὸν πρὸς τὴν παρασκευὴν, καὶ ὅπως ἐπισπάσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα ἀφικόμενος δυνηθείης. ἔπειτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲ σοφώτερόν σε ἐπιδείκνυσι πρὸς τὴν ὁδὸν, ἃ ἦ δ' ἐν παρασκευῇ πρὶν ἥλιον δῦναι, ῥηθέντα σε ὑπὲρ τοὺς πάντας ἀποφανῶ, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀπαμφιλέκτους τε ὑμᾶς, ἐν μέσοις, ἐν τελευταίοις τε λέξεσιν ἐπιχειροῦντων ἔχων. κόμιζε τοίνυν τὸ μέσιχνον μὲ, τὴν ἀμαθίαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἀλλως ἦ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ ἦ, ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρυθρίασιν, οἵαν οὐ λείπει. ἀρχαίαν δὲ, καὶ ὑπερηφάνειαν τῷ πρέσβυτῃ. ἀλλὰ μὴν ἐν βοὴν ὅτι μεγίστην, ἦ μάλα ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα ἦ ἀναίσχυντα πάντα, ἦ μόνα ἐστὶν ὅτι ἰκανά. ἡ ἐσθὴς, ἦ, ἵνα ἐλευθέρως, καὶ λευκὴ, ἔργον [1]τῆς ταραντίνης ἐργασίας, [2]ὡς ἀφανείας τὸ σῶμα. ἦ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυχιδές. ἡ [3]ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπρέπουσα. ἦ ἀηδόνιοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲ αὐτὸν χρὴ σωστέον. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη φράσω, ὅρα, ἦ ἄκουε. καὶ δή σοι τὰς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενός σε, ἡ ῥητορικὴ γνωρεῖ, ἦ φοιτήσεται, οὐδὲ διαπραφήσεται,

aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inverecundum, meoque simile incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pedissequi multi, libellusque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Musar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ἧττον Ταραντίνων περιεσκεύσεγον τῶν κατασκευαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Bourd.*

2 Ὡς διαφαινόμενον τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii, *Palam prostare nudam in nebula linea?* Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

1 Καὶ

καὶ σπουδαιοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀπίστοις πᾶσι, καὶ καθίσκοπον τὸ ἀπόρρητον. ἀλλὰ χήμοιβος μὲ τὸ πρῶτον ἐπιμελητὴν χρὴ μάλιστα, καὶ διόρθωτὴν ἀναγκαῖος. ἔπειτα πεντεκαίδεκά τινα, ἢ καὶ πλείονα τὸν ἀριθμὸν ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας πόθεν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐξμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἄπια, καὶ κάτα, καὶ μάν, ἐ ἄμμιγκτι, ἐ λῶστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ ἡ ἅδυσμα ἐπίπασσε αὐτῶν. μελέτω ὃ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τύχῃς, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ δοκῇς, κἂν [2] σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ ὃ, ἀπόρρητα, ἐ ξένα ῥήμασιν, ἐ παντάπασι τῶν πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόξεσε, ὥσπερ ἀντιπάλου τινὸς, καὶ ἐπιτρίψας, ἀπόπεμπε. ἐπὶ τοῖς ἀπίστοις πᾶσι, καὶ καθίσκοπον τὸ ἀπόρρητον. ἀλλὰ χήμοιβος μὲ τὸ πρῶτον ἐπιμελητὴν χρὴ μάλιστα, καὶ διόρθωτὴν ἀναγκαῖος. ἔπειτα πεντεκαίδεκά τινα, ἢ καὶ πλείονα τὸν ἀριθμὸν ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας πόθεν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐξμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἄπια, καὶ κάτα, καὶ μάν, ἐ ἄμμιγκτι, ἐ λῶστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ ἡ ἅδυσμα ἐπίπασσε αὐτῶν. μελέτω ὃ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τύχῃς, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ δοκῇς, κἂν [2] σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ ὃ, ἀπόρρητα, ἐ ξένα ῥήμασιν, ἐ παντάπασι τῶν πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόξεσε, ὥσπερ ἀντιπάλου τινὸς, καὶ ἐπιτρίψας, ἀπόπεμπε.

autem aversabitur, odioque prosequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm & decori vestitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, diligenterque exercitata, summa in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum insperge. Nulla tibi sit aliorum cura, si sint hisce dissimilia, incongrua, & absona. Tantummodo purpura sit pulchra, ac florida, licet pallium ex crassioribus pellibus sit consutum. Deinde ubi obsoleta, & peregrina, raroque ab antiquis usitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cùm quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδά] Λεξικοῖς ἀφορᾷ non ἀσύμφυλον legunt, sed ἀσύφηλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De historia scribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legisse videri potest Tusculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum si amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφηλον magis quàm ἀσύφυλον legisse ex illa interpretatione argui potest. Scriptura verò illa ἀσύμφηλ@ & ἀσύφηλ@ ex Criticæ gentis delirationibus orta est, quas apud Etymologistam legere licet. Oratoria vox est ἀσύμφυλ@, & Poëtica, necessitate carminis ἀσύφυλ@, ὁ ἐξω τῆ φύλυ αὐτῆ, ἢ ὡς ἐν τῆ φύλῳ αὐτῆ, qui extra gentem suam, sive extraneus genti suæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπῳδά, quasi quæ extra gentem suam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De historia scribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνάρμοστα, quàm ut nunc est, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut præmonui ἀσύφηλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poetica. Hesychius tamen, ἀσύφηλ@, inquit, ἀσύνετ@, μισθὸς ἄξι@, ἄπιμ@. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλ@. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἔπω σὺ ἄκουσα κακὸν ἔπ@, ἦδ' ἀσύφηλον, rectius legeris ἦδ' ἀσύφυλον, quasi dicat Helena, verbum erga me quasi extraneam, aut quasi peregrinam, neque gentis ejusdem. Patescet locum ipsum inspectanti. Et illud Iliadis IX. ἀσύφηλον μ' ἔρεξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρεξε, *infamem fecit me*, nempe quasi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque scriptura illa fateor ἀσύμφυλ@ & ἀσύφηλ@: sed etiam Saturnix lemæ veteres sunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ὁμοῦ καὶ δερμάτινον. Rusticorum indumentum, sic Long. lib. 2. σισύραις ἐσθῆσιν, penula scortea ex pellibus ovillis consarcinata, de qua Casaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίσυνος & σισύρνα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ἐξόμβρῳ ἐς τὰς πρὸσομιλοῦσας. ἵνα γάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμάσουσιν ὑπολήψονται, καὶ τὴν παιδιάν ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ ἀποξυσμὸν λέγοις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰληθρεῖσθαι. τὸ δράβδινον, πρόβλημον. τὸ ὄρθρον, ἀκροκνεφές. σύνισθι δὲ καὶ τοῖς καινοῖς, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ὁμοιοτέλευτα. τὸ μὲν ἐρμηνεῦσαι διὰ νοῦ, εὐλεξίαν καλοῦσι, τὸ σωστέον, στέον. τὸ ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον ἂν σολοικίστης ᾖ, ἢ βαρβαρισμός, ἢ ἀναισχυντία. καὶ πρόχειρον οὕτως ὄνομα. ἴσθι ὅτι πᾶσι, ἵνα γνωσθῇς ποτε, ἢ ποιητὴς, ἢ συγγραφέως. ὃς ἂν λέγειν ἐθελήσῃς σοφὸς εἶναι, καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲν μὴ σύγε μὴ δὲ εἷς τις ὁ λῆρος ὁ σοφιστής, ἢ ὁ χαλεπὸν ἄμφις Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τοὺς τῶν πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι παῤῥησίας μελέτας, ὡς ἔχεις ἀπ' ἐκείνων ἐπισκευάσῃ ἐν καιρῷ καὶ χρήσῃ, καὶ τὰς ἐπιτηδείους θεωρῶν. ἐπειδὰν δὲ λέγειν, καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τινας ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τοῦ λόγου, ἄπαυστα μὲν ὁπόσα ἂν ᾖ δυχερῆ λεγέσθω, καὶ ἐκφαυλιζέσθω, ὡς ἥδιστ' ὅλως ἀνδρῶδες αὐτῶν. ἑλοῦ δ', μὴ μελήσας, λέγε ὅ, τι κεν ἐπὶ κε ῥῆμα γλάσσαν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθείς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ἂν καὶ ἔστι πρῶτον, ἐρεῖς σὺ κομιδῇ θρασύκωλα. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μεθ' ἕκαστον. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεχθήσεται. καὶ ἢν ἄρα τύχῃ, πρὸ τῆς μετώπου, ἡ κνήμις. πρὸ τῆς κνήμης δ', ἡ

bus converſaris: ſic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque ſupra ſe eruditionem, ſi ἀποξυσμόν, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τὸ ἡλίῳ θέρεσθαι, *ſole uri* εἰληθρεῖσθαι, & *arrhabonem* πρόβλημον, & τὸ ὄρθρον *crepuſculum* ἀκροκνεφές. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monſtroſa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honeſtorum prudentem* σοφόν. *ſaltatorem* autem χειρόσοφον. Quum verò ſolœciſmum, vel barbariſmum committes, unum tibi ſit remedium, impudentia. Confeſtimque in promptu ſit nomen poëtæ vel ſcriptoris alicujus, qui neque ſit, neque unquam fuerit: à quo ſapiente viro, & voce ſumma abſolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne priſca legas, neque quæ nugator Iſocrates, vel gratiarum expers Demoſthenes, vel Plato frigidus ſcripta reliquêre: ſed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occaſionem tibi ſuggeſſerint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorſus his inſit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil ſolicitus, ut primum, pro ut eſt primum debito proferas tempore: deinde ſecundum, poſtea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & ſi ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adapetur.

Præ-

κόρυς. ταχὺ ἀπὸ ἔπιτα, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν τοῦτό τινος, ἢ μοιχὸν λέγῃς Ἀθήνησι, τὸν ἐν Ἰνδοῖς, καὶ τὸν ἐν Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ἐπὶ πᾶσι γὰρ, ὁ Μαργίτης, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἂν τι ἄνευ γλοιοῖτο. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως ταλείσθω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζούσθω, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκιάσθω, καὶ Ξέρξης φεύγέτω, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζέσθω, [1] καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγιγνωσκέσθω. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλάτειαι, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαν ὀλίγα σκέλη ὑμῶν ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπαυλίτω. καὶ συνεχὲς τὸ ἄττα, καὶ τὸ δήπουθεν, κἂν μηδαμοῦ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ἐὰν δέ ποτε καὶ ἄσκοπος εἶναι δοκῇ, πάντα ἀθείσθω, καὶ μελῳδιείσθω. κἂν ποτε λυπρὸς πάσμωδος ᾠδικὸς τὰς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσῃς ἐμμελῶς, πεπληρωκέναι οἶει τὸν ἁρμονίαν. τὸ γοῦν μισεῖν τὸ κακὸν, πολλάκις. καὶ ὁ μηρὸς πατάσσεσθω, καὶ λαρύγιζε, καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὸν πυγόνα. καὶ ἢν μή σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀχαριάκτῳ, καὶ λοιδορῶ αὐτοῖς. ἐὰν δ' ὀρθοὶ ἐγήκωσιν, ὑπὸ τ' αἰσχύνης ἤδη ὡς τὸν ἔξοδον ἑτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννικὸς τὸ πᾶσμα ἔστω. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος θαυμάζωσι τῶν λόγων, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν δεξάμενος, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ἐὰν δοκῇ, καταείδαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καιρούμενα. οἱ μὲν σιωπήσαντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσοντες ὑπὸ εὐγνωμοσύνης. ἐὰν δέ τι λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insectaris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Ut verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. III. *Marcil.*

δέξει δρᾶν. οἱ πολλοὶ ἢ, καὶ χῶμα, καὶ φανῶ, καὶ βάδισμα, καὶ βαίκαθον, καὶ μέλω, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄπλα σὺ ἐκεῖνο ἀνυμφίαντον. καὶ τὸ ἰδρῶτι ὁρῶντι, καὶ τὸ ἄοθμα, οὐχ ἕξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ παύδιόν τινα σὲ τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ὃ σμικρὸν ἔχει τὴν ἀπλοτέαν. καὶ θαῦμα ὅσον τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅρα μή ποτε χρήσῃς, ἢ σκιψάμβος παρίλθῃς. ἐλεγχῶς γὰρ σαφῶς ταῦτά γε. οἱ φίλοι ἢ πηδήτωσαν ἀεί, ὦ μισθὸν τὸ δείπνον ἀπολήτωσαν, εἴ ποτε αἰσθοιτό σε κρεπαποσάμβου χεῖρα ὀρέγοντες, καὶ παρέλθοντες δυεῖν τὸ λιχθησάμβου σὺ τοῖς μετ' ἐκείνου ἀφελείμμασι. καὶ γὰρ ὧν καὶ τῶδε μελέτω σοι τὸ χρὴν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συναδόντα ταῦτα μὴ σοι τὰ σὺ τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα ἢ, σαθῆόν σε, δορυφορήτωσαν ἐκπεφλυμμένον αὐτὸν καὶ ἀεὶ ἐν ἴφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ὧν τις σύντυχῃ, θαυμάσια ὑπὲρ σαυτοῦ λέγει, καὶ ὑπερηκαίνει, καὶ ἐπαχθῆς γίγνει αὐτῷ. Τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἔνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ ἢ μίσησον, καὶ σὺ τὸ ἀδόκιμον ἀποκαθάρῃ, ὀλίγα δὴν παρέλιπον. ἁπάντων κεφάλαιον τὸ λεχθέντων. καὶ ὧν μή τις κακῶς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ ἐκ

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, greſſum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque ſudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum eſſe in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excuſationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando ſcribas, aut meditatus prodeas: ſiquidem illud eſt manifeſtæ redargutionis. Amici verò ſaliant ſemper, ac cœnarum pretium exolvant, ſiquando memoria te lapſurum ſentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, ſpatium præbentes, ut quod erat dicendum, rurſus invenire poſſis. Etenim & hoc tibi ſit curæ, ut proprium, & conſonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo ſunt obſervanda. Poſtea te, ubi proceſſeris, more ſatellitum ſtipent obvelatum, & de iis quæ dixiſti, interea diſſerentem. Quòd ſiquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, ſummiſque laudibus te extollas, ipſique moleſtus ſias. Quid enim præ me eſt Pæanienſis? & mihi fortè adverſus aliquem ex veteribus eſt certandum: & alia hujuſmodi. Sed quod eſt maximum, maximeque ad exiſtimationem neceſſarium, propemodum omiſi. Omnia quæ dicuntur irride: & ſiquis rectè dixerit, aliena, non ſua oſtentare

1 Τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ] Gilbertus Cognatus commentator miſere hoc loco prodit memoriæ ſuæ defectum, dum neſcire videtur Demoſthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demoſthene nos docet, Plebiſcita à Demoſthene promulgata ſemper ita cœpiſſe. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id eſt, *Demoſthenes Demoſthenis filius Pæanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem ſit intelligendum nemo facilè divinabit. Eſt tamen qui Platonem intelligit, & fortaſſe rectè, quum παιανιεὺς tribus quædam Athenienſis fuerit. *Cogn.*

ἑαυτῷ δεικνύειν δοκεῖτον. ἰὼ ϛ μετρίως ἐσεχθῇ, πάντα ἴσα ἐπιλήψιμα. καὶ τὸ πεῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ ὡς εἰσίναι χρή. ἐπισημοτέρως. καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινα ἔπαινον ἐπιτιθῇ, πῶς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπισῤῥιφοῦσα, καὶ συνοχλήσουσα, ὡς ναυλοῦν ἅπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφερόντας τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς ϛ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, σύριττε γὰ, μήθ' ἁπαξ μὲ, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπομειδιᾶν ϛ τὰ πολλὰ, καὶ δηλοῦν μὴ χρισκόμενον τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς ϛ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μέμψεων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ ϛ ἄλλα, χρὴ παρεῖναι. ἡ τύλμα γὰ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, ἐσχάτως, καὶ ὄγκος ἐπ' ἀκρῳ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ λαμπρὰ πίστις. ταῦτά σε ἀσίδιμον σὺ βραχεῖ, καὶ σαφέστατον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲ τὰ φαινόμενα, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ ϛ πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δεδόχθω, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, αὐχεῖν τε, κἂν μὴ πείθῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑποδεικνύειν, ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γεγραφέντα. καλὸς γὰ εἶναι θέλει. καί σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν αὐτὰ δεδάχθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰ ἐς τοῦτο ἀναίσχυντοι οἱ πολλοί, ὡς ἀφ' οὗτός σε ἐς ἄκρον ἀγωνιστὴν γυναικωνίτιδος εὐδοκιμοῦντα. καὶ τὸ δεῖνα ϛ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκῇς, καὶ ταῦτα, γρυσίππου, ἢ ἐς τὴν Δίαν φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ ἐς ἐπὶ τούτου σωφρονοῦντες. ἰὼ ϛ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐς ἂν

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, considere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum sis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

ἢ τοιοῦτος πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα ἀναγκαιότατα. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θρασύτης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι σφόδρα δεινῶς, καὶ ὑπὲρ τὸν ἄνδρας; εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχεις, δοίης τ' ἄλλοις. καὶ μὴν καὶ αἰσχύνεσθαι χρὴ μάλιστα μὲ τὰ πάντα. εἰ δ' μή, πάντως ὀπίσω. καὶ αὐτὸ δέ σοι τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα ἡδέως ἐκκείσθω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δύνηται δύνασθαι. μὴ σολοικίζειν μόνον, μὴδὲ βαρβαρίζειν, μὴδὲ ληρεῖν, ἢ ἐπορκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ διαβάλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποπτεύειν. καὶ μάλιστα ὦ πρὸς ἅττα πολλὰς τὰς ἔριδας μὴ διαφεύσῃς, πάντα αὐτὴ γε ἐπίστασθαι, καὶ γοητικωτέρα γίγεσθαι, καὶ μηδὲν ἀπωτερίσθαι. ὦ ταῦτα ἂν παῖ καλῶς ἐκμάθῃς, δύνασαι ἤδη, μηδὲν γὰρ σε αὐτοῖς βαρύ, ῥᾳδίως ἐπαγγελλόμενα εἰς μακρὸν σε ἄγοντα ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθησεσθαι. τὸ μὴ τοῦτο ἤδη, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅτι οὐ βραχεῖ παρέσῃ σοι τὰ ἀγαθὰ τῷ ῥητορικῇ. ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲ ἀφανοῦς, καὶ μὴδὲ καθαρῶς ἑλληνίζειν ἐγχωμίου, [2] ὑπὲρ Ξοΐτην, καὶ Θμοῦιν διδασκάλου. μητρὸς ἤδη ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίου πνὸς. αὐτὸς ἤδη τῷ ὄντι ὑπαυχῶ πασιν

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, virosque superant convitiandi copia? Quòd si similia tibi accidant, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunque poterit aliis, subserviat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil aversetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil sit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præstantissimum, nobisque similem evasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum; quàm multa bona tu à Rhetorica sis brevi consecuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis serviverit: matre verò sartrice, in bivio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Cistell. *Largiloqua exemplo sumus plus loquimur quam fas est.* Euripid. in Phœniss.

Φιλόφωνον δὲ χρῆμα θῆλυ ἔφυ
Ζμικρᾷς δ' ἀφορμᾶς ἂν λάβωσι πρὸς λόγον
Πλείους ἐπορέξουσι δόρυ δ' ἐγὼ τις.
Πυναιξὶ, μᾶλλον ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξοΐτην καὶ Θμοῦιν διδασκάλου] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμοῦτης nominabantur. *Palm.*

ἀδόκιμον εἶναι δέξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλῇ τῇ τρίβωνι, συνῆν τινι πεπαιδαίμονι, καὶ γλίχρῳ ἐρασῇ. ἐπεὶ ἦ τὼ ὁδὸν ταύτην ῥᾴστην ὄσαι πρότειδον, καὶ διεκπερᾶσαι, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐλήλυθα, ὑπῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ πρώτιστον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μέν, σὺκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα ἦ γραῦς συνοικήσασα, τὸ πρῶτον μὲ ἐφαρτίζομαι πρὸς φωτὸς, ἐρᾶν πρεσβυτικῶν γυναικὸς ἐδοκιμακυίας δοκεῖν, πεντήκοντα ἔτη λοιπὸς ὁδοῦσιν ἐχούσης, χρυσίῳ δ' ἐν τούτοις ἐκεκοσμήμενης. τοῦτο ἀλλά γε δι' ἐμὲ τὸν πένητα, ὑφιεμένη τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σορᾶς φιλήματα, ὑπερηδυτά μοι ἐπεῖ ὁ λιμός. εἶτα ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ἂν ἐξ ἁπάντων κατέστην, εἰ μὴ καλοκαγαθός τις οἰκέτης ἐμοῦσεν, ὡς φάρμακον εἴη ἐπ' αὐτὴν ἐωνημένον. ἐξωθεῖς ἦ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως οὐδὲ τότε ἠπόρησα τῆς ἀναγκαίας, ἀλλὰ ἐ μήτηρ δακοῦσα, καὶ ταῖς δίκαις ἐξιζομένη, προδιδοῦσι τὰ πολλὰ, καὶ τὰς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπαχνέμενον. καὶ ἡπίμην μὲ τὰ τελεῖσθαι. [2] οἱ φοίνικες ἦ, no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ô Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigaros habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι.] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Πλουτέων (sic enim legendum, non πολιτικὸς) deinde Διόσκορος vel Διοσκορίδης vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὅπλα τῇ δυρᾷ χλωρὰ ἐστεφανωμένα. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Bourd.*

1 In

ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλανοὶ ἱστάμενοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς χρῶμαι τοῖς ἐλέγχοις. ἀλλὰ τὸ μισεῖσθαι πρὸς ἀνθρώπων ἡγοῦμαι ἐπίσημον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δὲ σχεδὸν ἐμοὶ πολὺ περίεργον τὸ λέγειν, καὶ τὸ δεικνύναι τῷ δακτύλῳ τῶν ὑπ' ἐκείνου ἀκριβῶς εὐπαθούντων λεγόμενον, ὡς μικρὸν ἔμοιγε μέλει. ταῦτά σοι συμβουλεύω, νὴ τὸν πάνδημον, πολὺ σεσωφρονηκότι ἐμαυτοῦ συμβουλεύσας, καὶ χάριν ἴσως μικρὸν ὑπαπαρασκόμενον. εἶεν· ὁ μὲν ἡμέτερος εἶπεν ταῦτα, πεπαύσεται. σὺ δέ, ὦ πεπαιδευμένε τοῖς ἑητορικοῖς, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οὐκ ἐξαρκῆς ἐπόψεις ἐλθεῖν. καὶ οὐδὲν ἂν κωλύσειε ὑπομεῖναι τὸν νόμον ἵν' ἐν τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ σὺ τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπίσκοπον εἶναι, καὶ γαμεῖν, ἃ δρᾶν ἐμοὶ ἔοικε τὰ κωμικὰ, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα, τὴν ῥητορικὴν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πρὸς ἡδονὴν ἄγοντα ἁπαλωτέρᾳ φορείᾳ, οἷ μᾶλλον ἁρμόττει σοὶ σαυτὸν εἰπεῖν, ἢ ἐκείνῳ τῷ τοῦ Διός. ἐγὼ δέ, ἀσθενὴς γὰρ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκφεύξομαι ὑμεῖς δ' ὦδε, καὶ πεύσομαι τὴν ῥητορικὴν ἐπιπολάζειν, ἀσυμβόλου ὂν ὄχου αὐτοῦ τοῦ ὑμετέρου. μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀνοήτου ἀνακηρύττειν, καὶ βαυκαλᾶσθε, μόνον τῶν μεμηνότων, ὅτι μὴ τῷ νάρθηκι ἡμῶν κεκραπήκατε, ὠκύτεροι φαίνεσθε, ἀλλὰ τῷ ῥᾳστῶνι, καὶ σχολῇ τραπέζῃ τῶν ὁδῶν.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te monco per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jàm desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam iniistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS; TYCHIADES ET PHILOCLES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus damonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse prestigias. Atque hac omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τὰς πολλὰς εἰς ἐπιθυμίαν ἔρχεται ψεύδεσθαι ὡς ἀληθῆ, ὡς αὐτάς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγουσας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα ὡς ἥδιστα χαίρειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους οἷόν τε ἀναπείθει τὰ ψεύδη λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. [1] ἡδέως ἔπος τοῦτο φασὶν, ἐγὼ δὲ τούτων ἠθέλησα, ὁπόσα τε χρείας ἕνεκα ψεύδονται· συγγνώμης τοίνυν ἂν μᾶλλον ἢ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τοιούτου φάρμακῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, τῷ τε αὐτῷ ψυ-

TYCHIADES.

Potes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.
Quid enim salvis infamis nummis.
Oreſt in electr. Sophoclis δρᾶν μὲν αἰσχρὸν ῥῆμα σοὶ κέρδει καλόν. Cogn.
2 Οὐδὲν ἔπος ἔπος] Proverb. *Burd.*

1 *He-*

χὴν ἀρυόμενον, καὶ τὸ νόημα τὸ ἐπαίρον. ἀλλὰ τοῦ ἐκείνων ὧν ἄρξει φησὶ, οἱ αὐτὸ ἄκρον τὸ χρείας τὸ ψεῦδος τοῦ πολλοῦ τὸ ἀληθείας πίπτοντες, ἡδόμενοι τῇ παίγνιῳ, καὶ ἐσθιατρέβοντες ἐπ' ἐδέμιᾶ τοφαῖς ἀναίσχυντίᾳ. τούτους δὴ ἔγωγε εἰδέναι, τίνος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν. Φιλο. ἆρα καὶ σὺ κατενόησας ἤδη τινὰς τοιούτους, οἷς ἐμφυὲς ἔρως ἔστ' ἐπὶ τοῖς τὸ ψεῦδος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. τί δ' ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι ἢ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἶτα τὸ χείρονον αὖτε ἢ βέλτιστα προαιρεῖσθαι; Τυ. οὐδὲν τοῦτο, ἐπὶ πολλοῖς ἂν ἐγώ σοι δείξαιμι, σωφρονοῦντας τἄλλα, καὶ τῷ γνώμῳ ζηλωτοὺς ὄντας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐαλωκότας τούτῳ τῷ κακῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, εἰ τοιοῦτοι ὄντες ἄρξουσι τῶν πάντων, ὁμως χαίρουσιν, αὐτοῖς τε, καὶ τοῖς σύντυχοῦσιν ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς ἐᾶν ἐμοὶ σε χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον, καὶ ἐκ τούτων, τοὺς ποιητάς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγχράψω τῇ ψεύσματι κεχημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρις ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ἐν ᾄσμασι ἐν καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰρ πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεσιν, ὁπόταν ἐξανατέμνω, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηγοῦμαι, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν τῶν θεῶν πᾶσαν πραγῳδίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ἐν γυναικὸς

ut & vitam suam & sociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla necessitate veritati mendacium anteponunt, ipsa re delectati, in eaque sine ullo prætextu idoneo versati. Quare scire velim cui bono isti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendisti, quibus insita sit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem sunt istiusmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in causa sit, quòd mentiuntur, nisi dementia? siquidem rem pessimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil est, nam ego tibi multos ostenderim ad cætera prudentes, ac sapientia mirabili: nescio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique studiosos, adeò ut ego certè molestè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & se, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi esse debet, [1] Herodotus, Ctesiasque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipse Homerus viri celebres, mendaciis scriptis usi sunt, ut non solùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, sed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis versibus, metrisque servatum. Me ergo sæpe illorum versuum nomine subit pudor, siquando cœli sectionem, ac Promethei vincula recensent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum versus sit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm historiæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & transitu, id Lucianus lib. 2. ver. hist. inter mendaces Ctesiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

πης, ἐς ὄρνιον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ πρόσωπα μυδίδια, παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τῷ μορμὼ, καὶ τῷ λάμιαι δεδίοτων. καίτοι τὰ μὲν τοιαῦτα ποιητῶν ἴσως μέτρια. τὸ δὲ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, καινὴ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς ἀγελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐρεχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδῦναί φασι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. πολὺ σεμνότεροι δῆτοι τῶν Θηβαίων, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, σπαρτούς τινας ἀναδεδλαστηκέναι διηγοῦνται. ὃς δ' ἂν δὴ τοῦτο καταγέλαστος ὄγε, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἀνεξετάζων τοῦτο, Κορωβὸν τινὰ, ἢ Μαργίτην νομίζοι τὸν πείθαρχον, ἢ Τριπτόλεμον ἐλάσαι ἁρμασι δρακόντων ὑπερπέτην, ἢ Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν ὁ γε, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅτῳ προδήλοις, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσως, συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ μὲν, τὸ ἐκ δὲ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότερον ὄν, ἐγκαμπυλεύοντες τῇ γραφῇ, ὅπῃ μάλιστα δέοντα ἐφεῖς τὰς ἀπεργασίας. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρας ἀπ-

utque mulier mutata in avem, vel urſam. Præterea Pegaſos, Chimæraſque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum abſurdas monſtroſaſque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè ſunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non ſit ridiculum? Veluti quum Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendere non pudet: Athenienſes Erichthonium editum è terra ferunt: primoſque illos homines in Attica olerum more ex terra emerſiſſe. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus ſerpentis, ſativos quoſdam progerminaſſe narrant. Quòd ſiquis hæc, cùm ſint ridicula, non putet eſſe vera: ſed ea prudenter examinans. Corœbi cujuſpiam, aut Margitæ exiſtimet eſſe, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum eſſe, aut Pana Marathonem ſuppetias ex Arcadia veniſſe, vel Orithyam à Borea raptam eſſe, impius nimirum hic, atque inſanus videatur eis, quippe qui tam manifeſta, veraque non credat, uſque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibuſque fuerit fortaſſis ignoſcendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiſcitur: ut quæ maxima ſit illecebra, poëmatibus ſuis immiſcent, qua potiſſimùm erga auditores opus habent. Athenienſes verò & Thebani, & ſiqui ſunt alii, patriæ ſuæ

1 Πάνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienſes duce Miltiade cum Perſis eſſent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repreſſit Perſarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. ᾠδῇ.

1 Ἀξιό-

φαίνονται τὰς παρῳδίας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφίλοις τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὑδὲν ἂν κωλύσῃ λιμῷ τὰς ἀξιοπιστίας αὐτῶν ἀφθαρῆναι, μὴ ἧ ἀμισθὶ τῶν ξένων τάληθῆς ἀκούειν ἐθελησόντων. εἰδὲ μὴ ἧ μᾶς ἴσως τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι, παιγνίοις αὐτοῖς δικαίως ἂν. Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ἀληθῶς Εὐκράτους ἦκω νεῖ ἐκ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον ἧ μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν ἀχθόμην, ἐ φέρων ἐκ πεπλήρωτο τῶν ὑπερβολῶν, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐννύχιοι ἐξέπληξαν, πολλὰ παράφορα, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστί. καὶ ὑδεὶς ἂν ὑδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕστω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἐξηκοντούτης ἀνήρ, ἐπὶ ἐ φιλοσοφίᾳ ξυὼν τὰ πολλά, ὑπομαίνεσθαι ἂν ἐ ἄλλῳ τινὶ ψεύδεσθαι ἀκούσαι παρὼν, ἢ ὅπως αὐτός τι τολμήσῃ τοιοῦτον. Τυ. ἐγὼ οἶδα ὃ ἐπεῖπε οἷα μὲ εἶπεν, ὅπως ἧ αὐτὰ ἐπισκέψομαι, ὡς ἧ ἐπόμνυτο τοῖς παιδίοις, ὃ ἀφησόμενος τὰ παιδία, ὥστε με ἐ ἀπολιπόντα ἐς αὖτὸν, ποικίλα ὑποεῖν. ἆρα μὰ, ὡς μεμῆνε, καὶ ἔχω εἴη ἐ καθεφθηκότος. ἆρα ἧ, ὡς γέρης ἂν, ἆρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθη με

suæ plus majestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem: sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis est Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium: & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse ut alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum ut ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum insanire, neque animo constare: interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis

1 Ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ ὑδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕστω πώγωνα βαθὺν καθειμένος] Eucrates quidam Atheniensis olim fuit prolixa barba insignis, & eo nomine traducitur ab Aristophane in Concionantibus, dum induxit mulierem barbam factitiam asserentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτης ἐκ ἐλίχνο κἀλίσνα. Ad quæ sic Scholiastes: ἔστος εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται, διὰ δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς ἦν, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπεκαλεῖτο σακιστφόρος. Ergo si quendam Eucratem prolixa & ampla barba insignem suo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in pilositate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum sectis & cum Eucrate dissentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ sectæ auctor Aristoteles post Aristophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, χαλοῖόν τινα πίθηκον ὡσεστάλκατε. ὅτῳ ἄτοπα διηγεῖτο. Φιλο. τίνος πῶτα φῂς ἕνεκα ἐμὲ Τυχιάδη; ἐβέλω γὰρ οἰδέναι ἐκῶ τινα τῶν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πώγωνι ἔκρυπτεν. Τυ. οἶωθα μὲν ἔγωγε ἄλλοτε ἀ Φιλόκλεες, φοιτῶν ὡς αὐτὸν, εἴ ποτε πολλῶν πάνυ σχολῶν ἄγοιμι. τότε μὲν οὖν, Λεοντίχῳ συνηγμένος διὰ μέσου, ἑταίρῳ δὲ μοι ὡς οἶσθα, ἀκμάσας ἤδη ἔκ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτῃ ἦλθεν ἀπίλθοι, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἔ τῷ Λεοντίχῳ συνηγμένος, κἀκεῖνον ἤδειμι, ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσεῖ, παρεσκόμουν ὡς αὐτὸν, εὑρίσκω ὦ αὐτόθι τ μὲ Λεόντιχον, σὺν ἄλλοις. ἐφράκτῃ γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγῳ ἔμπροσθεν ἐληλυθώς. ἄλλως ὦ συχνὸς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ Ῥ περιπάτου, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς ἔ Ἴων. οἷσθα τ ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζειν ἀξιῶν, ὡς μόνοι ἀκριβῶς κατανενοηκότι τὸν γνώμιμον ἔ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητῶσιν διαμάρτοι. ὁρᾷς οἷος ἀνδρας σὺ φημὶ, πανσόφους, καὶ παναρίστους; ὅτι γὰρ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἁπάντων ἀριστος, αἰδεσιμώτατος ἁπάντων, καὶ μονονοὺ φοβερὸς τὸν πρόσωπον. ἔτι ἔ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν εἶμαι ἔ νόσου ἐπικληθείς, καὶ μᾶλλον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα ἔ συμπρόσω ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πόδας αὖθις αὐτῷ κατηλυθὸν καθίζεσθαί ὦ με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἡρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὥσπερ εἰώθει με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ ἀμφιπομπῶν, τί μεῖζον ἢ

nis pelle ridiculam simiam circumtulisset: adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, sunt Tychiade? Nam cupio cognoscere quamnam præstigiaturam sub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipsum adire, siquando otio abundarem. Hodie autem, cùm esset mihi res cum Leontichо, qui ut scis, meus est amicus, edoctus à puero, eum se ad Eucratem mane contulisse, ut ægrotantem viseret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare nesciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: nosti virum, qui ex Platonis doctrina magnam sui admirationem expectat, ut qui solus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare possit. Vides quos tibi viros nomino; nimirum omni sapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipsum ex quaque secta caput, reverendos hercle omnes, atque aspectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto necessitatem vocatus: & meliùs jam habere se videbatur Eucrates, eratque morbus ex consuetis. Nam ei rursus humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere jussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum

1 Τὸ λεοντῆ] Proverb. *Bourd.*

1 Ἐπρ-

εἰσὶν ἐπήκοον. καίτοι μάλα πεφυλαγμένος μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτῆς, διαλανθάνοντά μοι τὰ σαυτῆς ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦσαν, καὶ ὡς ἐπὶ ἕρκος θοράκιον· ἔλθοιμι, ἐπιθιγόμενον πλησίον. οἱ μέν, δὴ ἐπάγχαυνον ἤδη ἰατρὸν τῆς νοσήματος, τὰ μέν, ἤδη διαιρήσεσθαι, τὰ δ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δ' ἐν ἀπορίαις πολὺς ἐπιβάλλοντες. ἐγὼ Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸν ἀνελόμενον χαμόθεν τὸ ὀδόντα τῆς μυγάλης, ὅταν φοβηθείσης ὡς σφόδρα, εὐθὺς εἰς δέρμα λέοντος, ἄρτι ἀποδαρέντος, εἶτα περιάψαι τῷ τὰ σπλάγχνα, αὐτίκα παύεσθαι τὸν ἄλγημα. ὅτι εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δ' ἠλείας, ὅτι παρθένου, καὶ ἀδάκτου. καὶ τὸ περάσμα ὅτι πιθανώτερον, οὐκ οἶδ' ἢ ἔλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐκ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων, ἄλλως μὲν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιά, καὶ αἱ τρίχες ἐκ τοῦ στόματος αἱ ὀρθαί, μεγάλα δύναιντο, εἴ τις ἐπίσταιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μετὰ οἰκείας ἐφόδου ἑκάστου. τοιοῦτοι δ' εἰσὶν, ἡλίκοι ἐπαγγέλλει. καὶ αὐτὸς δή, ὁ Κλεόδημος, ὅτι πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι οἶδ' ἐλάφου. ἔναλλος δ' λέων ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὀκυτέρους εἶναι τοὺς ἐλάφους τῶν λεόντων. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἱροῦσιν αὐτὰς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος τὸν λέοντα. ἐγὼ δ', οἶσθα γὰρ ἵνα ἐπαιδεύθην τινὰ τὰ τοιαῦτα παιδιᾷ, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρεμπίπτουσι, καὶ πολὺ ἴσθι ἀληθέστερα δοκοῦντα ἐμάλαττον ἐπὶ τὸν λόγον μου, καὶ δῆλοι ἦσαν ἀπιστοῦντες μοι πολλῷ τῷ ἄσματι, ἐκεῖ μὴ ἐπιτρίψω τὰ εὐδοκιμοῦντα. καὶ οὕτω

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverim, quòd ubi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, sinistra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & nos hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pingue doque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur? Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nec-

mo

ὧν ἂν ὑδὶς φορτῶν ἀπτίπατι, μὴ οὐχὶ ὅτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδονῆς τῆς ἐμοῦ ἀπολαύειν. πάλαι γὰρ ἐμελέτα οἶμαι, βοηθεῖν ἀξίων τῷ Εὐκράτει μὴ τέχνης, εἴνε τι ἀφυγγελλαν ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ἄλλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναι σοι δοκεῖ τὸ ὑπ' αὐτῶν τοιούτων γίνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε ἴσως δοκεῖ ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τοῖς ἔσω κορύζης μεστὸς εἴην, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνεῖν τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεγαίρουσι τὰ νοσήματα, μὴ ῥηματίαν ὡς φατὲ, καὶ γοητείας τινὰς [1] εἰσερχῶν, καὶ τοῖς ἔασιν ἐπιπίμπειν ἀφοσιωτήματα. τοιγοῦν σὺ μὲν ἡδέως, ὦδε ἴσως ἐς τὰ νεμέτα λέοντος ἐσ δέρμα εὐδήσῃ τις ἐκκαίδεκα ὅλας μυελάς. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τὸ λέοντα εἶδον πολλάκις χολδίοντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὃν ὁλακληρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι σκοπεῖν. ὅ τινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα. καί μοι δοκεῖς, ὦδε τὰ προφανέστατα ἂν ἀγνοεῖσθαι ταῦτα, ἢ οὐ σεσόφοδε πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ τὰ ἐρυσιπελῶν τὰς παλαιλέξεις, καὶ βυβώνων ἰάσεις, καὶ ἄλλα, ὁπόσα ἐξ αἱ γραῖαι ἴδασιν. εἰ δὲ σοὶ ἄπιστα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτ' οὐχὶ ταῦτα οἴηση γίνεσθαι ὑπὸ τῆ ὀμφάκι; ἀπέρχομαι μὲν δὴ ἐγὼ ξυμπερῶν ὁ Δεινόμαχος, καὶ ἅλως φασὶν ὀπωρινὴς τὸν ἦλον. ὅτε γὰρ ἀφῆς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. ἰὼ Δεινόμαχε, κλαυμόν τε ὡς λέγουσι, καὶ κλάδον ἐκκρούεις. οὐδὲ γὰρ ἀφῆς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. ἰὼ

mo sanè mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vesceretur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem illa recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, curtandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

[1] Ἐπιεργεῖν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Psellum. *Bourd.*

γεῖν μὴ πείσῃς πρόπορον ἐπάγων τὸ λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, ἢ πυρετῷ, ἢ οἰδήματι διὰ ἰδίους, ἢ ὄνομά τι θαυμάσιον, ἢ ἴσως βαρβαρικὸν, καὶ ἀφ' τούτου ἐκφεύγει διαπτάμενον, ἢ σοι χρεῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σὺ μοι δοκεῖς ἐμοὶ ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ἀδύνατα εἶναι πείθειν, εἰ μὴ οἷς τοῖς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. κωλύει γάρ ἀδύνατα ἢ θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψεύδη εἶναι. ἐγὼ δὲ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνισάντες. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσχοντες, ἐπορέπτουν τοὺς νοσοῦντας, ἢ λέοντας, καὶ μυγάλας περιάπτοντες. ἵνα τοῦτον ἴδῃς ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν θαυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ δέκα ἔτη χρέον. ἦκε δή τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδαν τὸν ἀμπελουργὸν ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα, αἰτίτιον, καὶ ἐρραθυμηκότα, ἀμφὶ τελέθουσαν ἀγροικίαν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη σκηπόντα τὸ σκέλος. ἀναδῦναι γὰρ αὐτὸ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χερσὶ πειραπλέκηται, πρόσπτυσαι τὸ θηρίον, δάκνειν κἄπειτα μέγαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φθίσαι, καὶ καθ' ὑπνον αὖθις ἐς τὸν φωλεόν. τὸν δὲ οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε δὴ ἀπαγγέλλειν. καὶ τὸν Μίδαν ἰκνοῦμαι αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν προσκομιζόμενον, ὅλον φύσκης, πελιδνὸν, μυδῶντα τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὲ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρών,

obrem nisi allata ratione persuaseris natura fieri posse, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ sunt quæcunque retulisti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum ista dicis, ne Deos quidem esse credere: siquidem putas fieri non posse, ut per sacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamsi Dii sint, quominus ista sint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica restituentes. Itaque Æsculapius, ejusque posteri salutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut mustelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adolescentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, servum in rebus etiam aliis robustum & industrium, circa plenum forum, à vipera morsum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem bestiolam maximum ei pedis momordisse digitum. Tum illam quidem ilico aufugisse, & sese rursus in latebram condidisse, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipsum videbamus lectica domum à conservis adportari, totum inflatum, lividum, ac superficie putrescentem, vix jam spirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quispiam, qui tum fortè aderat, Bono ani-

Ἀπῆρε ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλάνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλάνιος, καὶ ἀνίστησι τὸν Μίδαν, ἐπῳδήτινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἀπὸ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ προσαφαιρήσας τοῦ ποδὸς τὸν ἐγκείμενον παρ' ἐνίοις λίθον, ἀπὸ τῆς σκέλης ἀποκόψας. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀράμενος τὸ σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἐκοιμᾶτο, ὤχετο εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ σκληρὸς ἀποκόπτεται λίθος. οὗτος καὶ ἄλλα ἐπίσης θαυμάσια ἂν ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἵνα μὴ ἐπιπὼν ἱερᾷ τινι βίβλῳ παλαιᾶς ὀνομάζω ἐπῳδὰς, ἠΐᾳ, καὶ δαδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περιελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσα ἦν ἑρπετὰ ἐντὸς τοῦ ὅρου. ἦκον δὲ ὥσπερ ἐληλιθότες πρὸς τὸν ἐπῳδὸν ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυνοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἶμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταγέλαστος δὲ πρεσβεύσασθαι. ὁ δὲ μάγος, ὡς ἔφη περιεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἵνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτερον χειροβιήσας, πρεσβεύτὴν ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεταμεληθεὶς κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, ἐνεφύσησε μὲν αὐτοῖς ὁ βαβυλάνιος, καὶ δὲ, αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τοῦ φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ἴων ἦ σὺ ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέος, ἆρα ἐχειραγώγησε τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς γεγηρακότα, ἢ animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columnâ exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θείῳ καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. *Edit.*

1 Bi-

ειπεῖν ἔχων ἐκεῖνος, ἐπεσκεύαζε. σὺ μὲ παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα, ὡμολόγουν μὲν ἐν λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεύειν, ὁμως ὅτι τὸ πρῶτον εἶδον πετόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἐξ ὑπερβορέων δ' ἴσως ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ ἐπικρύβην, ἐπιπολὺ ἀντιβαίνων τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἀεροβατοῦντα φερόμενον, ἡμέρας ὄντος, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα, καὶ χολῆς, καὶ βάδην. σὺ ταῦτα μὲν ἴσως εἶδες, τὸν ὑπερβόρειον ἄνδρα πετόμενον, ἢ ἐπὶ δ' ὑδάτος βεβηκότα; καὶ μάλα ἡδέως ὑποδεδεμένον γε καρβατίναις, οἵαις μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἕρωτας ἐπιπέμπων, καὶ δαίμονας ἀνάγων, καὶ νεκρὰς ἐώλους ἀναπαλῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτῶν σαφῶς παριστὰς, καὶ τὴν σελήνην καθαιρῶν. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γιγόμενα ὑπ' αὐτῷ τῷ Γλαυκίᾳ δ' Ἀλεξικλέους. ἆρα γὰρ ὁ Γλαυκίας δ' παῖς ἀπεδεδήμηκε, θεασόμενος τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε χρυσὸς ὁ Δημοκράτους γυναικός. ἐμοὶ γὰρ διδασκάλῳ ἐχρῆτο πρὸς τοὺς λόγους. καὶ εἰ γὰρ μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνος ἀπεσχόλησεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ δ' Ἀθηναίων ἠπίστατο. ὡς δ' ἐκλωποδυκέτης ἦν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετεπλήρου εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως πρὸ ἔρωτος, μιμοῦμαί μοι τὸν πάππον. ἐγὼ δ' ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν ὑπερβόρειον, ἐκεῖνον μάγον, ἄγων πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μναῖς τέτταρσι μὲ τὸ ἡμιόλιον. ἤδη γὰρ περιπλέοντι τὴν

baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus sum, postquam diu repugnassem. Quid enim fecissem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut super aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuosque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipsam conspiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conspexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates susceptisset, Chrysidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in disciplina utebatur: ac nisi amor ille à studio deduxisset eum, universam Peripateticorum doctrinam perdidisset: qui cùm esset annos natus octodecim, analyticam tenebat, & physicam auscultationem ad finem usque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi significat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quidam enim erat ad

sacri-

σῇς τὰς θυσίας. ἐκφέρεσθαι γ᾽, εἰ τύχοι τὴν Χρυσίδα. ὁδὶ, αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην, τότε γὰρ ὡς ἐπίπαν τὰ τοιαῦτα τελεσφορεῖται, [1] βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος ἐν αὐλίῳ τινὶ τῆς οἰκίας, ἐνταῦθα μέσας νύκτας ἀναγαγεῖν ἡμῖν, ἐνταῦθα μέν, τὴν Ἀναξικλέους τοῦ πατέρα τῆς Γλαυκίης, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τετελευτηκότα. ἠμφισβήτει γὰρ ὁ γέρων ἐπὶ τῇ ἐρωμένῃ, καὶ ἀρχίζειν. τὰ τελούμενα γ᾽, ὅμως ἐφθόνει αὐτῇ ἐρᾶν. μὴ γ᾽, ἔφη Ἑκάτην τε ἀνήγαγεν ἐπαγόμενος τὴν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην καθεῖλκεν. πολύμορφόν τι θάμα, καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖόν τι φαντάζόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐφαίνετο πάγκαλος. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ᾽ ἦν, ὁ ὑπερβόρεος οὐκ ἐπὶ λῦε ἑρπετόν τι ἀναπλάσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλατο. καὶ μεταμιγεὶς ἦν, ἐπίσης κάτωθεν τὴν γῆραν σκεπάσας. καὶ εἰσελθόντα, πρεβάλλει τὴν Γλαυκίαν, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρῶσαν. καὶ συμβαίνει, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπλατο εἰς τὸν οὐρανὸν, ἡ δὲ Ἑκάτη ἔδυ κάτω τῆς γῆς, τὰ δὲ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπίμπλαμεν πρὸς αὐτὸ τοῦτο χρεὼν τὸ λυκαυγές. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἀπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. οἷα λέγεις ἦν δ᾽ ἐγὼ. ἐπίστευον γὰρ ἄν, εἴγε εἶδον αὐτά. νῦν δὲ συγγνώμην οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὁμοῖα ὑμῖν ἐξυδρεκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ᾽ οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἑρασθεὶς γυναίκα,

sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chryside potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insanissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τινὰ ὀρυξάμενον] Heliod. lib. 6. *Bourd.*

κὴ πρόχειρον. ἀχ ὁρᾷ ἡ πίνδ ἵνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὸν ἢ πηλίνῳ προσβάντε, κὴ μόγις ἢ ἐξ Ὑπερβορέων, κὴ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ εὐδίδακτος πρὸς τοῦτο τὸ ἐπῳδὸν ἡ γυνὴ, κὴ τὸ σύστοιχον τοῖς φάσμασι πέπονθεν. σιδήρῳ μὲ γὰρ ἢν ψόφου ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πίφαυσε. κὴ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ ἢ, ἂν ἀργυρέου τινὸς ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχον. ἄλλως τε, κὴ θαυμάζω αὐτῇ ἢ μόγις, εἰ δυνάμενοι αὐτὸς ἐραστὴν πρὸς τὴν πλουσιωτάτην γυναικῶν, κὴ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὁδὶ, τετράρων μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὢν, Γλαυκίαν ἐπίσασθαι ἐραζόμενον. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐμὲ γὰρ ἡδέως ἂν ἐροίμην τί σοὶ τούτων φῄς, ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινῶν, ὕτω σαφῶς ἐξάδοντες, κὴ τὰ φάσματα. κὴ ταῦτα σὺν ἐμοὶ χρὴ λέγειν, [1] ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἀπὸ Παλαισίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους ὑφ' Ἑλλάδων κατακληθέντας πρὸς τὸν σελήνην, ἢ τὸ ὀφθαλμὸ διαστρέφοντας, κὴ ἀφρὸν πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὁμοῦ ἀνίστησι, ἢ ἀποπέμπει δρόμῳ, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κειμένοις, ἢ ἔρηται ὅθεν εἰσηλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων δ', ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως τε, ἢ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò si cubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἀπὸ Παλαισίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ ἄνθρωπον. ὁδὶ, ὅρκους ἐπάγων, εἰ ϑ μὴ πειθοίη, Ϲ ἀπειλῶν, ἐξελαυνώ τ δυίμονα. ἐγωγ' ὃν Ϲ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ὃ μέγα ἦν σ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ἃ Ἴων, ᾧ μι Ϲ αὐ ἰδίαν αὐτὴν φαίνεσθαι, ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμφιφορέα τι ϑέαμα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τῆς ἀμβλυώπους. μήν ϑ γὰρ Ἴων ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἰδέναι, οὐχὶ ϑ Ϲ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντυγχάνουσιν. οἱ μ, νύκτωρ. οἱ ϑ, μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ ϑ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πέπαμαι. καὶ τὸ μ ϖερῆν, ἐπιφανὲς ὅλως πρὸς αὐτά. νυνὶ ϑ νὴ Ϧ ἔγωγε, ἀδύνατόν τι παραφλέγειν ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ ὧ μοι τ δακτύλιον ὁ ἄρραψ ἔδωκε, σιδήρου Ϧ ὄν τ ϛαυρῶν πεποιημένον, ϗ τὴν ἐπῳδὴν ἐδίδαξε τὴν πολυώνυμον, οὐκ ἂν εἰ μὴ κάμοὶ ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν ἐγὼ σοὶ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτη τῷ Δείνωνϑ, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, ϗ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἰκοθεν λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γοῦν ϖερὶ Ϧ ἀνδριάντος ἠρώτα ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ οἰκίας, ὅσοι νύκτωρ φαινόμενον, καὶ παισὶ, ϗ νεανίαις, καὶ γυναιξὶν, οὐ τοῦτο ἦν μόνον ἀκούσιος ἂν, ἀλλὰ Ϲ ϖρὸς τ ἡμετέρων ἀπέντων. πῶς ἦν σοὶ ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑώρακας ἔφη εἰσιὼν εἰς τὴ αὐλὴ, ἐστηκότα παύγηλον ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔοργε Ϧ ἀνθρωποποιῦ; μῶν τ διοκλίνα ἦν σοὶ ἐγὼ φῆς, τ ἐπικεκυφότα ϗ τὸ χῆμα τ ἀφέσεως, ἀπεγραμμένον εἰς τὴν διοκλίνην, ἀρίστου

hominem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines lusciosos. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingrederēris, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

1 Τὸ χῆμα τ ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

ἐπελάζοντα τῷ ἑτέρῳ, ἰσοκῶπα ξυναναστησάμενον; Οὐκ οἶδεν ἢ σὺ δς, ἐπὶ τῶ Μύρωνος ἔργον ἦν ὁ τοῦτό ἐστιν, ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις. ἀδὲ τὸ περὶ αὐτὸν φημι τὸ ἀμφόδερον τῷ κεφαλῇ τῇ ταινίᾳ, τὸ πολύν. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τὰς μὲν, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, ἐν οἷς ἐστὶ τὰ Κεντάυρου καὶ ληστῶν πλάσματα ἔστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δ' εἴ τινα ὄψει τὸ ὕδωρ τὸ ἐπάρριον εἴδεις ἀναβαίνοντα, φαλακρὸν, ἠμελυμένον τὴν ἀναβολὴν, ἠμεμαδρόν τε καὶ γαστρώδη τὰς τελάμωνας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοσαρκῆ ὅμοιον, οἷόνπερ λέγω. Πέλιχος ὁ κορίνθιος τυραννὸς εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ, εἶδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πεζέλοις τὸ σῶμα. ἐγὼ δ' ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἀνέπνευσα ἀρτίως, ὁπότε μ' ἰάσατο ἀφ' τριταίου καὶ τοῦ ἠπάλου λοιμώδους. ἦν γὰρ ἐν ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ βέλτιστος ἁπάντων Πέλιχος; ἔστ, ἦν δ' ἐγὼ, μὴ σκώπτε δῆτα ὡς ὁ Εὐκράτης, εἴ σοι ἐστὶ εἰς μουσικὴν μέτριον ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅστις δυνατὸν ὄντα ὑγιᾶ σὲ γελοῖον ἀνδριάς. ἢ οἴει καὶ ταύτῃ εἶναι ἐν ἐπιτιμήσει ἡ πιτάλης, οἷς ἂν ἐθέλοι, ἵνα ἐν δυνατὸν δυνατὸν αὐτῷ; ἴλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔσο ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἤπιος, ὅτου ἀνδρεῖος ὤν. πόθεν δὲ ἐν ἄλλο ποιοῦσα ὁρᾶτε αὐτὸν ὑπνοῦντες οἱ σὺν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νυξ γένηται, ὁ δ', ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βάσανος, ἐφ' ᾗ ἕστηκε, περέισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες εὕδουσιν αὐτῷ, εἰδότι ἐν ἄδηλα. καὶ σύν ἔστιν ὅτι τινὰ ἠδίκησεν. ὑπερίσταται γὰρ χρὴ μόνον. ὁ δ', παρέσται, μηδὲν ἐνοχλήσας τοὺς ἰδόντας. καὶ μὴν ἐν λάστην τὰ πολλὰ, de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille disci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quumprimum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tantùm oportet: illa verò præterit, nihil intuentes infestans, quum

κὴ παίζῃ δι' ὅλης νυκτὸς, ὥσπ ἀκέειν ᾧ ὑδάλης ψοφῆ. ὅρᾳ τοίνυν ὦ σ' ἐγὼ, μὴ ἀχὶ Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ ᾧ Μίνω ἦ. κὴ γὸ σκεῖν ᾧ χαλκῆς τις ὦ, τ Κρὴτης περίπολ ᾧ. εἰ ᾗ μὴ χαλκῆ ὦ Εὔκρατες, ἀλλὰ ξύλα ἐπεπείκῃ, ὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ἀ Δημητρέω ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τ Δαιδάλω πεχνημάτων. ὀραπετούς γὰν ὡς φὴς ἀπ τ βάσιος ἐ ἔτ ᾧ. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μὴ σε μεταμελήσῃ ᾧ σκώμματ ᾧ ὕστερον. εἰδὰ ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὑφελόμεν ᾧ, ὃς κ' τῶ νομίσμασ ἐκρίφην πίτερμα αὐτ. πάνδεινα ἐχρῆν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλον γὰ ὄντα. πῶς ἐν αὐτὸν ἡμιώλιος ὦ Εὔκρατες; ἐθέλω γὸ ἀκέσαι, εἰ ἐ ὅτι μάλιστα ὑτοσὶ Τυχιάδης ἀπιστήσῃ. πολλοὶ ἦσ' ὃς ἔκειτ ὀβολοὶ πᾶς τοῖν ποδοῖν αὐτ, κ ἄλλα νομίσματ ἕνια δεξιρᾷ πᾶς τ μηρὸν κεκολλημένα, κὴ πίπλα ἐξ δεξιρᾶς, σύχωί τινος, ἢ μειδὸς ἐπι τῇ ἴασῃ, ὁπόσοι δὶ αὐτὸν ἐπαύσαντ πυρετῷ ἐχόμενοι. ὁ Ἴων ᾧ ἡμῖν λίθους τις οἰκέτης, καθίσας ᾧ, ἐπτικήμης. ὅστις ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθ πάντα σκεῦνα, κὴ ὑφείλετο, καθεύδηκότα ἤδη περήσας τ ἀνδριάντα. ἐπεὶ ᾗ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω πεισσυλημένον ᾧ ὁ Πέλιχος, ὅρᾳ ὅπως ἡμύναλο, κὴ κατφώρασε τ λίθων. δ' ὅλης γὸ τ νυκτὸς πεκήδ σ' νύκλωπ τὴν αὐλὴν, ἄθλι ᾧ ἐξελθεῖν ὐ δυνάμεν ᾧ, ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἄχρι δὴ κατλιφθὴ ἔχων τα φόρεα, ἡμέρας τ ἡμέρας, κὴ τότ μ', πληγὰς σὺκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλύς. ὑ πολὺν ᾗ ἐπίβιως χρόνον, κακὸς κακῶς ἀπέθανε, μαστιγούμεν ᾧ ὡς ἔλεγε κ' τῶ νύκλα & lavat sæpe, & tota nocte ludit, ut strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non æneа, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, sed Dædali machina esset. E basè namque, ut ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorsus atrocia, Inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamsi quàm maxime Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac lâminæ quoque argenteæ: vota cujusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis servus quidam Libycus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressam jam cùm observasset statuam. At cùm primum reversus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese ultus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus malè periit, vapulans singulis noctibus, ut dicebat,

ἐκάστῳ, ὥστε ἐμάλαττε ἐς τὴν ἐπιοῦσαν φαίνεσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῷ σώματι. ὡς τοίνυν ἂν Τυχιάδῃ, τῷ τὸν Πέλιχον σπάκτῃ, καμὶ, ὥσπερ τὸν Μίνωα τὰ λικιώτικα δράματα ἤδη δύναμαι. ἀλλ' ὦ Εὐκρατες ἦν δ' ἐγὼ. ἐς ἂν ὁ χαλκὸς ᾖ, χαλκὸς, τὸ δ' ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκήθεν ἐργασάμενος ἦ, ἢ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὤν, ὥσπερ φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πώποτε ἐφοβήθην, ἀπειλοῦντά μοι. ἦπι τοίνυν, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καμοὶ δοκεῖ Εὐκρατες, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μέντοι ἐπιὼν ἡ θρυαλὶς λάσηται, σείσει τὴν οἰκίαν ὅλην τῷ κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀνατρέπων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὴν θύραν διεστρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ἵν' καὶ τὸ ἔτος ἔχωσιν αὐτῷ θύεσθαι. ἄξιοι γὰρ ἦν δὴ ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ, καὶ ἀγανακτεῖ, ἵν' μὴ καὶ ἡμῶν ἀφ' ἱερῶν πλείων ἐσαθῇ; ὃν οὐδὲ ἀγαπᾶν, εἴ τις συλήσειεν αὐτῷ, ἢ μελίκρηδον ἐπιστείσειεν, ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν ἐπὶ μαρτύρων, ὃ ὡς ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ πυγμὴν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ' ἀμφὶ τὰ ἀγρὸν μεσούσης τῆς ἡμέρας πυνθανόμην ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, καὶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπήειν, μεταξὺ φρυάζων τι, καὶ ἀσκοπούμενος. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ συνήθει δὴ, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἐκρύει τῶν κυνῶν, καὶ ἐγὼ εἴκαζον Μνάσωνα τὸν ἐμὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τόδε δὴ οὐκ ἐδόκει ἔτως. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμὸν τινος ἠκουσα, καὶ βοῆς, οἷον ἂν βοώντων, γυναῖκα ὁρᾷ πρὸς ἑσπέραν

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides everens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oporrebat, siquis ei libaret, aut multum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σιν φοβερὸν, ἡμισταδιαῖον σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δὲ δᾷδα ἐν τῇ δεξιτερᾷ ἑ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φοβερὸν, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς ὄψεως. καὶ ὑπὲρ κόμης, τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περίκειτο, εἱλισσόμενος περὶ τὰ αὐχένα, καὶ ἐπὶ τὰ ὦμα εἰσὶς ἐπειλημμένους. ὁρᾶτε ὅπη ὑμᾶς ἔφευγε ὁ φίλαι, μεταξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τῷ πήχους τρίχας, πᾶσιν ἐρρὰς ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, κεκηνότες ἀντεῖνε, πρεσβῦται αὐτῷ γέροντες ἄνδρες, εἰλκόμενοι τὸ ῥῖνος, ἠρέμα προσκωμῳδοῦντες ὡς ἀπίθανον κόλακα, ἡμισταδιαίαν γυναῖκα, μελαντίων τ μορμολύκειον. ἐγὼ δ, σκοτούμενος μεταξὺ οἷοι ὄντες αὐτοὶ, νέοις τε ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμαζόντων, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ πώγωνι λαφύροντες τὸ βρεφῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ὁμοίαν φαιογενέστερον πρὸς τὸ ψεῦδος. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες ὧν τῆς θεᾶς, πηλίκοι τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦσσ' ὡς, ὑψηλότεροι τῶν ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ἑ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, σπιναρᾶς, καὶ αὐχμηρὸν τὴν λάχνην. ἐγὼ μὲν ἰδὼν, ἔφην, ἀναστρέψας ἅμα τῷ φοβερῷδε, ἵν μοι ὁ ἄρχων ἐδίδασκεν εἰς τὸ εἴσω ὧν δυκτύλιν. ἡ Ἑκάτη δ παίξασα τῷ δρακοντείῳ ποδὶ τὸ δεξιὸν ἐποίησε χάσμα παμμέγεθες, ἠλίκον, περίφρειον τὸ μέγεθος. εἶτα ἔχαδε μεῖζον ὀλίζον ἀλλομένη ἐς τὸ αὐτό. ἐγὼ δ ἀκροσόμενος, ἐπέκυψα, λαβόμενος δένδρου πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμ-

nientem video terribilem, proceritate ferme dimidii ſtadii, quæ facem in ſiniſtra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus ſerpentinis: ſupernè verò, Gorgoni ſimilis, vultu dico, & horrore aſpectus: pro coma draconibus, tanquam cæſarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros ſparſis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & ſimul hæc dicens Eucrates, oſtendit omnibus brachii ſui ſetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego conſiderabam, cujuſmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, procerſiores Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido, ſqualidoque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inverſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſiliit. Ego verò præſente animo, porrecta cervice inclinatus inſpexi, apprenſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine,

in

πέσοιμι ἐπὶ κεφαλὴν. εἶπε ἰόντων τε ὁμοῦ ἅπαντα, τὸ Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸ Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν σφίσιν αὐτῶν. τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτοῦ σαφῶς ἔτι ἀμπνέοντα, ὃν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔπαθεν ὁ Γοργίας ἔφη ὁ Εὐκράτης αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦδ' ὃς, ἢ κύνες φῦλα, καὶ φρύγας μὲν τοὺς φίλων, καὶ συγγενῶν ἀμφιέσθην ἐπὶ δ' ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀνηλεήτως ἄρ' ἔπ ἔδ' ὃς ὁ Γοργίας οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπικούρου τοῦ ἱεροῦ Πλάτωνι, καὶ περὶ τῶν ψυχῶν λόγου. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδ' ὃς, ἀδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ προγάστωρ ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώσθην. χρὴ γὰρ οἶμαι τοὺς φίλους ἀνδρὸς πάλαι δὴ λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα σαφὲς ἐμέμνημαι. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίου αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς, ἐπίηχησαν ὕπνου πάλαι μεμυκότος δὲ χάσματος. εἶπε Πυρρίου εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα μέχρι δὲ χάσματος, καὶ πῦρ ὑπολάμπειν ἀπὸ δᾳδὸς μοι ἐδόκει. καἰγὼ ἐλάλησα, ἐπιμαρτήσαντος δὲ μόρτυρος τῷ ὑλακῇ, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ ἠκούσατε εἶπεν, ἀδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ ἐν αὐτὸς ὑπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιάδε ἐθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐτεράπευεν Ἀντίγονος ἵππος. ἑβδόμη μὲν ἡμέρα. ἦν δὲ πυρίασις, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες θύρας, ἔξω ἐκείμην. ὕπνου γὰρ ἐπέλαβόν με Ἀντίγονε, εἴπως δυνηθείην εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὲ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐγρηγορότι ἐπὶ κεφαλὴν. εἶπε ἰόντων τε ὁμοῦ ἅπαντα, τὸ Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸ Κέρβερον, τοὺς νεκροὺς, ὥστε γνωρίζειν σφίσιν αὐτῶν. τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτοῦ σαφῶς ἔτι ἀμπνέοντα, ὃν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔπαθεν ὁ Γοργίας ἔφη ὁ Εὐκράτης αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦδ' ὃς, ἢ κύνες φῦλα, καὶ φρύγας μὲν τοὺς φίλων, καὶ συγγενῶν ἀμφιέσθην ἐπὶ δ' ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀνηλεήτως ἄρ' ἔπ ἔδ' ὃς ὁ Γοργίας οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπικούρου τοῦ ἱεροῦ Πλάτωνι, καὶ περὶ τῶν ψυχῶν λόγου. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδ' ὃς, ἀδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ προγάστωρ ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώσθην. χρὴ γὰρ οἶμαι τοὺς φίλους ἀνδρὸς πάλαι δὴ λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα σαφὲς ἐμέμνημαι. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίου αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς, ἐπίηχησαν ὕπνου πάλαι μεμυκότος δὲ χάσματος. εἶπε Πυρρίου εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα μέχρι δὲ χάσματος, καὶ πῦρ ὑπολάμπειν ἀπὸ δᾳδὸς μοι ἐδόκει. καἰγὼ ἐλάλησα, ἐπιμαρτήσαντος δὲ μόρτυρος τῷ ὑλακῇ, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ ἠκούσατε εἶπεν, ἀδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ ἐν αὐτὸς ὑπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιάδε ἐθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐτεράπευεν Ἀντίγονος ἵππος. ἑβδόμη μὲν ἡμέρα. ἦν δὲ πυρίασις, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες θύρας, ἔξω ἐκείμην. ὕπνου γὰρ ἐπέλαβόν με Ἀντίγονε, εἴπως δυνηθείην εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὲ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐγρηγορότι

in caput præceps caderem. Tum omnia quæ sunt in inferis, conspexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quosdam etiam eorum agnoscerem. Patrem enim apprimè vidi, iisdem adhuc amictum, quibus ipsum sepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiasque cum amicis cognatisque versantur in Asphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei sacro Platoni, ejusque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipsum, Platonemque inter manes vidisti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, nisi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricosus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo simul atque omnia conspexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè clauso. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova ista, inquit, aliisque invisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim jusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

γρηγπ, παίσκωλον, λύκνον ἐμφέπον πεπεδεδεκλημένον. εἶτα ἀναχάσας, ἄγχι λίμνης τινὸς χάσματος εἰς τὸ ἄδηλον, ὡς αὐτίκα ἐγνώκεσαν Τάνταλον ἰδών, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ τὸ δικαστήριον ἐχρώμην, παρῆν ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι; καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν ὡς ἔοικε βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενον τὰ πεπραγμένα τοῖς τεθνηξομένοις, ὡς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς συμβαίνειν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέραν, παρίστησιν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἰδὼν ἀκμάζοντα τότε, καὶ ὡς ἐγὼ μὲ [1] ὅπως πεπλήρωται φησὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ. ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δὴ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑπὲρ γὰρ ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. κἀγὼ ἀσμένως ἀναδραμὼν, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπυρέτως ἰῶ, ἀπηγγελον δὲ ἅπασιν, ὡς πεθνήξεται Δημύλος. ὁ μὲν γὰρ πάνυ ἦν ἡμῖν φίλος, τοσοῦτόν τι ἐγὼ αὐτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεταμικρὸν ὑπὸ νόμῳ οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μεθ' ἡμέραν ἢ ἑτέραν, ἀναστάντα, θερμαινόμενον δὲ πρὸς τῷ πυρὶ τῷ ἐπὶ τῆς ἑστίας, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἦν σοι ἐγὼ ὁ εἴκοσιν ἡμέραις ὕστερον ἐμύθησα τὸ σῶμα, ὅτι ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μὴ τινά με Ἐπιμενίδου σὺν ἐξεφάνθης. ἅμα τοῦτο λεγόντων ἡμῶν, ἐπεισῆλθον οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ σὺν τῷ παλαίστρας, φ' ἧς μ', ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἕτερον ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῷ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, ſicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Siſyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Poſtquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parce, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) aſſedit ſingulorum nomina percenſens, qui morituri erant, quos diem vitæ præſcriptum jam præteriiſſe contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum iſtius completum eſt ſtamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam ſiquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipſe quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum eſſe moriturum. In vicinia autem noſtra habitabat, ipſe quoque ægrotans, ut renuntiatum eſt. Ac paulò pòſt eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri eſt, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, poſt vigeſimum diem, quam ſepultus eſt, reſurrexiſſe. Nam hominem & antequam moreretur, & poſtquam reſurrexit, ipſe curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum eſt, niſi fortè tu quempiam Epimenidem curaſti? Hæc cum diceremus, protinus ingreſſi ſunt Eucratis filii, è palæſtra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis exceſſerat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum ſalutatis nobis, juxta patrem in lecto ſe-

1 Ὅπως πεπλήρωται φησὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ] D. Auguſtinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæſarius Monachus Hiſtoriar. memorabil. c. XLIII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης ἐξῆλθε τῷ πατρί. ἐμοὶ δ', ἀσπασμίλλη γρόνθῳ. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν υἱέων, ὅτως ὀναίμην ἔφη τούτων, ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ μοι Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς ἐπὶ αὐτῇ ἔπραξα, ἃ ζῶσα μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐτεθνήκει, τόν τε κόσμον ἅπαντα συνηφανισάμην, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἐχαίρειν. ἐδήλωσα δὲ μὴ τὴν τελευτὴν ἡμέραν, ἐγὼ μὲ ἐστοιβασμένον ἐπὶ τῆς κλίνης, ὥσπερ νεκρὸν, σκιάμενον ἐξημυθιάμην τὸν πάντα πόνον. ἀνεχώρησεν γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς δέος Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δὲ μειζόνως ἡ Δημαινέτη αὐτὴ σκιὰ εἶναι, καὶ καθέζεσθαι πλησίον, ὥσπερ τῶν Εὐκρατίδου υἱῶν, δείξας τὸ νεωτέρου τῶν ὑέων. ὁ δ', αὐτίκα ἔφερε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἠσθόμην ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδεν, περιπλακεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακεκύκας. ἡ δ', οὐκ εἶα βοᾶν. ἀλλ' ἠλᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρίσομαι αὐτῇ, θάτερον τῶν σανδαλίων χρυσοῦν ὄντων, ἃ κατακεκρύκαμεν. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τὴν κιβωτόν. καὶ διατεθῆμεῖς ἀχθόμεθα θάτερον μόνον σεσώκαμεν. ἔτι δ' ἡμῶν ἀλλεγομένων, καὶ ἐρομένου τινὸς παιδίου ὑπὸ τὴν κλίνην ὄν, μελιαΐσιν, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη ὡς τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκρύβη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον σοφρονοῦσιν ὄσι, καὶ τῷ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ φαινομένοις; μὰ Δί' ἔμοιγ' ἔγωγε, ἐπὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ εἰς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tùm Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem desygnans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

δία, πείσας ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπι-
στοῦντες, καὶ ὅτως ἀναισχυντοῦντες
πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ
Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν,
ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἐκεῖνος θεσπέσιος.
οἶδα τὸν ἀοίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν
ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. καίγε μὲ ὡς
εἶδον αὐτὸν, ἀνέπαυσε. τοῦτ' ἐκεῖνο
ἔπειν μοι νομίσας, πέλεκυν πεπᾶσθαι
τὸ ψεύσασμα. ἐπισημοῦ γὰρ αὐτοὺς
ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅταν περὶ τὰ
δεξιὰ ὦσι. καὶ τὸ δὴ λόγου, Ἦλθον
δὲ μετ' ἀρχαίης ἐπεισκληθῆναί μοι τὸν
ὦμον δὸς τὸ τύχης. ὁ δὴ, ἐπεὶ
ἐκαθίζετο, ὑπεκύψας αὐτῷ ὁ
Κλεόδημος, ὠρώρει μοι, ἔφη, περὶ τὸ νό-
σημα ἤριστο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἔοικε
τῷ Εὐκράτει, τί ὦ ἄφρον Εὐκράτες, τί ἄρα
ὑμεῖς ἀλλήλοις φιλοσοφεῖτε. μεταξὺ
δὲ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖ-
τε εἰς καλὸν ἀφατιθήσασθαι τὴν ἀφατεσθήν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκρά-
της, ἢ τοῦτο τὸ ἀδαμάντινον πεῖσ-
μᾶν, δείξας ἐμὲ, ψαιῶν δαίμονάς
τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ
νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς,
καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν
ἐν ἠρυθριάσαμεν, καὶ κάτω ἔνευσα,
καὶ διδαθεὶς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δὴ, ὅρα
ἔφη ὦ Εὐκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυ-
χιάδης τὰς τῶν βιαίως ἀπηλαιόντων
μόνας ψυχὰς περιστεῖν, οἷον εἴ τις
ἀπήγξαθε, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφα-
λὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ γέ
τῳ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ
βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀπηλαιόν-
των οὐκέτι; ἦν γὰρ τοῦτο λέγῃ, κ'
πάνυ δεδίσθηκα φησί. μὰ Δί' ἔγωγ'
ὡς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδ' ὅλως εἶ-
ναι τὰ τοιαῦτα, οὐδ' σωιεῖσθαι ὁρᾶ-

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamini? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

1 Θεὸν ἀπὸ μηχανῆς] Proverb. *Eourd.*

ὄναρ οἶεται. πῶς λέγεις ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεῖμὺ ἀπιδὼν εἰς ἐμέ. οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; διαπαλαίομεν ἤν δ' ἐγὼ ὑπολαβὼν ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, δίοπ. μηδὲ ὁρᾶν μόνον τὸ ἄκαιον. εἰ γὰρ ἐπίσταιο ἃ δεδαῶς, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦ δ' ὃς ἢν ποτὲ εἰς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρῶ ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. κἀπειδάν σοι διαχθῇ ἡ δόδε τὸ Κράνειον, παρελθὼν εἰς πυστίλω, λέγε ὡς τὸ θυρωρῷ Τίβιον, ὡς ἰδέσθαι ἰδοῦ ὄθεν τὸ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἐκορύξας, ἀπήλασεν, καὶ αὐτὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐπαύσατο. τί ἦ τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. δαίσκηθος ἦν ἦ δ' ὃς ὦ τρόμῳ ὑπὸ διαμόνων. εἰ δέ τις οἰκήσειε; λύθις ἐπαλαγμός, ἔφαγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβεροῦ καὶ πεφρικότος φάσματος. συνέπιπτεν ὡς ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέῤῥηγνυτο ὅλως, εἰδοῦσι ἦν ὁ ξαβρήτων παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ ἦ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν, εἰμὶ δέ μοι αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τοιούτων, ἦκον εἰς τὴν οἰκίαν περὶ μεσοῦντα ὕπνον, ἀποτρέποντος ξένου, καὶ μονονὺ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν οἷ βαδίζοιμι, εἰς ἀσθενῆ κακὸν ὡς ὄντα. ἐγὼ ἦ λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσέρχομαι. κἀτὸ τοῦ μεσίαυ οἰκήματος καθεζομένου τὸ φῶς, ἀνεκινώσκετο ἡσυχῇ, χαμαὶ κατεζόμην. ἐφίστατο ἦ ὁ δαίμων, ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν νομίζων, καὶ διδίξας αὐτὰμὶ ἐλπίζων, ὥσπερ τὰς ἄλλας, αὐχμηρὸς, καὶ κομήτης, καὶ μελάντερος ἦ ζόφος. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscès, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quònam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic

territurum, squalidus, hirsutus, ad-

1 Ἀοίκητος ἰῶ ἦδ' ὃς ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δαιμόνων] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marcil.*

1 Προσ-

ὁ μὲν, ἐπισὰς, ἐπειρᾶτό με παντα-χόθεν περισπάσων, εἰ πόθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν, κύων, ἄρτι δὲ, ταῦρος γινόμενος, ἢ λέων. ἐγὼ δὲ συσχεθεὶς μὲν τῷ φλεγμονῇ τῷ ἐπιῤῥήσει, αἰγυπιάζων τῇ φωνῇ, σιωπᾶσαι καὶ ἀδὸν αὐτὸν εἰς τινα χωρίον σκοτεινὸν οἰκήσαντα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν οἷ κατοίδα, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἐωθεν δὲ πάντων ἀπεγνωκότων, καὶ νεκρὸν σύρσειν με οἰομένων, καθαπερ τὰς ἄλλας, περελθὼν ἀπροσδοκήτως ἅπασι, περίειμι τῇ Εὐβαιδῇ, διαγελιζόμενος αὐτῇ, ὅτι καθαρὸν αὐτῇ, καὶ ἀδέπω-μενον ἤδη ἐξῃ τὸν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ διδάσκων αὐτὸν τε, καὶ τῶν ἄλλων πολλὰς, εἰπόντος μοι δεδόξθαι ἕνεκα, σκέλους ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ τοῖχον, ἃ καθεδούμην τὰ δαίμονα ἐωρᾶκειν, σκάψειν, λαβόντας διπέλ-λας, καὶ σκαφῆσα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίη-σαν, ὡρέξη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορω-ρυγμένον τε νεκρὸς ἴσλον, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ χῦμα συνειλημμένον. σκεῖνον μὲν ὧν ἐξαψάμενοι ἀνορύξαντες. ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο, ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, ἠδέως ἦν ἐπὶ τοῖς παρόν-τοις, ὃς μὴ κατεγίνωσκέ μου πολλὴν τὴν ἀνοιαν, τοῖς τοιούτοις ἀπι-στοῦντος. καὶ ταῦτα, Ἀρίγνωτε λέ-γοντος. ἐγὼ δὲ ὅμως ἠδὴ πεῖσας, ὑπὸ τοῦ κόμου, ὑπὸ τοῦ δόξαι τοῦ περὶ αὐτῶν, τί τὰρ ἔφην ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, κἀκεῖ με-σοῖς, καὶ ἐνδιαμφίστων; τὸ γὰρ δὴ λόγου ἐκεῖνο, ἀνθρακες ἡμῖν ὁ θη-σαυρὸς πέφηνε. σὺ δὲ ἦ, ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, aliosque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non credam: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λίγητε, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα σοὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παιδεύσαι ἡμῖν λέγειν. ἡ δ' ὅς· ἐγὼ μέλλω θαυμάσιόν τινα ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὡς ὄντως ἄνδρα ἐπίπιστον μηδὲν οἷον τε εἶναι συζῆναι τοιοῦτον, ὃς γε ἐπιδὴ καθῆστο ἐσωτὸν εἰς μνῆμα ἔξω πυλῶν, σύσκιον διεπλάσατο χάσμα, καὶ σκοτίαν ἐν νύκτωρ, καὶ μετ' ὀλίγον. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐρεσχελεῖν βουλόμενοι αὐτὸν, καὶ δειμάτιόν τι, στιλπόμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ προσωπείοις εἰς τὰ κρανία μεμιμημένοις περιστάντες αὐτὸν, παρεκρότουν ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσει ἀσαπεῖσιν. ὁ δ', ὅτε ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν, ὅτε ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ χάσκων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. ὅτω βεβαίως ἐπίσταμαι μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἔτι ἔξω γιγνομένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φησὶν ὁδ' ὡς ὁ Εὐκράτης, ἀποφθέγματί τινα ἄνδρα ἐν τῷ Δημοκρίτου γνώσεσθαι, εἰ μὴ ὅτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ἐν ἄλλῳ διηγήσομαι αὐτὸς παθών, ἢ παρ' ἄλλου ἀκούσας. πέρα γὰρ ἂν ἐν σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκούων, προσβιβασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐμοὶ διηγήματι. Ὅπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὢν, ὑπ' ἐμοῦ πατρὸς ἐπὶ παιδείᾳ προφάσει ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα εἰς Κοπτὸν ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Μέμνονα ἰὼν, ἀκούσαι τὸ θαυμαζόμενον ἐκεῖνο ἠχεῖον, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν ἤκουσα, ὃ καὶ τὸ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι ἐδόκησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτά. καὶ εἶτα μὴ θεσπίου ἦν, οὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. καὶ ἐμοὶ τὰ ἀπόβλητα, ἴσως μὲν ὑμῖν συμβαλεῖν

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per lovem inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recensérem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, ἀνυμφίσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν αἰγύπτιον. ἐλίγχου δ' τρία ἔτη ἐπὶ τοῖς ἀδύτοις ὑπογείοις φοιτήσαντα, μαγεύσειν παιδευόμενον ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτην ἔφη λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον τὸ ὀθόνιος, νοήμονα, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, ἐπιμήκη, σιμὸν, ψελόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη. αὐτὸν ἤδη ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δ' εἶδον αὐτὸν, εἰ καὶ ὀρμισάμενον τὸ πλοῖον, ἀλλά τι πολλὰ τερατεύεσθαι ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ συμπαίζοντα τοῖς θηρίοις, τὰ δ', ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα τοῖς θεοῖς, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνδρα τὸν ὄντα. καὶ καθαπερεὶ φιλοφρονούμενον, ἔλαθον ἐπιὼν αὐτῷ, καὶ συνήθης γενόμενον. ὥστε πάντων ἐκείνων μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τὰς μὲν οἰκείους ἅπαντας, ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δ' μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν ἀφθονησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ὅτε διήγομεν. ἐπειδὴ δ' ἔλθοιμεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ δὲ τὸ ὕπερον, τετραυλῶν ἐμμέτρως, ἐπειπών τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δ', ἀπέλθοι, ὕδωρ τι ἀπήντλει, καὶ ὀψώνει, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶτα δ' ἐπειδὴ ἄλις ἔχοι τῆς ἀφθονίας, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπειπὼν, ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, σὺν εἶχον

tem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui universam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, Magiam interea doctus ab Iside. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, simum, labiis promissis, cruribusque gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reverentes, caudisque adulantes, agnovi sacrum quempiam virum esse, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem insinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eo tempore sic vitam duximus. Cùm in diversorium quodpiam veniissemus, homo accepto januæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans, cùm in id carmen dixisset, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebatque, atque in omnibus commodè subserviebat, ministrabatque nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non po-

ἴσως ἐμεμψάμην παρ' αὐτῷ. ἐβούλετο γὰρ αὐτὸ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα εὐχερέστατος ὢν μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαβὼν, ἐπήκουσε τῆς ἐπῳδῆς, ἣν ἦν τερετρίσαβδος, χρόδυν εὐστομοῦσα ὑποψάλλουσα. κἀγὼ μὲν, ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα, ἐνεπιλάμψας τῷ ὑπηρέτῃ ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ ἀγορᾷ προσεμηνυόμην, λαβὼν τὸ ὕπαρον. χημαθήσας, ἐμφανῶς ἐπιπνέων τὰς συλλαβὰς, ἐπέλθοιμι ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμιζε, πίπαυσο ἔφην, κἀμοὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὖθις ὕπαρον. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι βαδίζειν ἤρεσκεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεὶ, ἄχρι δὴ ἐκπλήσειν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαντλῶν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τὸ πρᾶγμα, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Πανκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ ἐξ ἰσχύος, ἀξίνῃ λαβὼν, διαφήξαι τὸ ὕπαρον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἐκράτησε τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβοῦσα, ὑδροφόρει, κἀγὼ αὖθις, δύο μοι ἰσχύουσι οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Πανκράτης ἐφίσταται, κἀγὼ σωθεὶς τὸ ἡμιμόριον, σκεῦος μὲν αὖθις ἐπάνω ξύλα, ὥσπερ ἐν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ ἀπολιπών με λαβὼν, οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφωνὴς ὤχετο ἀπών. νῦν δὴ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶδα καὶ σκεῦος ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπάρου; νὴ Δί' ἦδη, ὃς ἐξ ἡμισείας γε. σκέπτει γὰρ εἰς τὸ δεξιὸν οἷόν τί μοι ἄγειν αὐτὸ, ἐν ἀπαξ ἡμῖν ἐπικλεισθὲν τῶν οἰκίων ἐπαντλημένων. ἀ παύεσθε ἐν σὺ ἐγὼ τὰ τοιαῦτα περαντολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ καὶ τὸ μειρακίδιον τοῦτον ἵνα μὴ εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερεξάλλεσθε τὰς διηγήσεις τοιάσδε, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroſo angulo clam illo deliteſcens, incantationem illam propiùs auſcultavi. Erat autem triſyllaba. Tum ille cùm piſtillo mandaſſet quæ erant agenda, abiit in forum. At ego poſtridie illo apud forum occupato, acceptum piſtillum cùm ornaſſem, ſyllabas illas ſimili modo pronuntians, juſſi ut aquam hauriret: & poſtquam plenam amphoram attuliſſet, deſiſte inquam, neque aquam haurito amplius, ſed rurſus eſto piſtillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, ſed aquam aſſiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei reſiſtere non valerem (timebam autem ne Pancrates reverſus, id quod etiam evenit, iraſceretur) correpta ſecuri piſtillum in duas partes diſſeco. At utraque pars amphoram ſumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi miniſtri eſſe cœperunt. Interea Pancrates ſupervenit: ac re intellecta, illas rurſus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipſe me clanculum relicto, neſcio quônam profectus è meo conſpectu evanuit. At poſſis iſtud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex piſtillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte ſcio. Nam in priorem formam à me reſtitui non poteſt, poſtquam ſemel aquarius fuerit: ſed domus aquâ referta, erit nobis claudenda. Non deſiſtetis, inquam ego, hujuſmodi monſtra narrare viri ſenes? Alioqui horum ſaltem adoleſcentum gratia, incredibiles iſtas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δει-
μάτων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημά-
των. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ
δὲ τοιαῦτα ἐνίζειν ἀκούσαι, ἃ λυ-
πηροὺς καὶ βίου δυσχολήσει ποιήσει, καὶ
ψοφοδεεῖς τοιήσει, τοικίλης τὰ δεισι-
δαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέ-
μνησας ἡμᾶς, ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν
τὸ δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι ὦ
Τυχιάδη, φαίνεται τοιοῦτον δοκεῖ,
λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεοφάτων,
καὶ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶ-
σιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρ-
θένος ἔμμετρα φθεγγομένη, προφη-
τεύουσα τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ ἐς τοῖς
τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ γάρ, ὅτι μὲ
ἐς δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλ-
λωνος ἐν Πυθοῖ εἰκόνα ἐκτυπώσης
σφραγίδος, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλ-
λων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, ἃ λέγω,
μή σοι ἄπιστα δόξω πρὸς ἐμαυτὸν
μεγαλαυχεῖν. ἃ γὰρ ἐν Ἀμφιλόχου
τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ ἐν ἥρωος ὑπερ-
διαλεχθέντος μοι, καὶ συμβαλόντος
ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐ-
τὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶπε ἐξῆς
ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν
Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου
ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκούσας τὸ ἐν Μαλ-
λῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν
τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρᾶν
σαφῶς, πρὸς ἕπος ἕκαστον, οἷς ἂν ἐγχειρήσας τις εἰς τὸ γραμ-
ματεῖον ἐνδοῦναι τῷ προφήτῃ, κα-
λῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παρέπλω
πειραθῆναι καὶ χρηστηρίου, καί τι
περὶ μελλόντων συμβαλέσθαι τῇ
ἰδίᾳ. τοῦτο ἔτι δὲ Εὐκράτης λέγον-
τος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα προχωρή-
σειν ἔμελλε, καὶ ὡς ἐν περὶ μικρᾶς
ὑπηρχατο τὸ περὶ τὰ χρηστήρια πρᾶ-
γμα ἔσεσθαι, ἃ δοκεῖν οἰκήσεις δεῖν μόνον
ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu disserente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Pataris. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oraculum apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervigabam, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque non brevem de oraculo incepisse tragœdiam, ratus non expedire, uti solus contradicerem omnibus, re-

Ἀφεὶς ἔοικε ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ γὰρ συνῄειν ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι, καταφρονοῦντες ἀπροσφιστῇ τῷ ψυσμάτων, ἀκὶ ἐγὼ ἄπειμι ἕψιλον Λεόντιχον ἐπιζητήσων. δέομαι γὰρ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ οὐκ ἐκπεπλῆχθαι τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπληθομένους ὑμῖν τοῖς μυθολογουμένοις. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῄει. οἶδα, ἔσμυρνοι ἐλαυθερίας λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸ εἰκὸς αὐτοῖς, καὶ συμφορήσῃ τῷ ψυσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, ἔδοξ. Εὐκράτης ἀκούσας, ἥκω νὴ τὸν Δία, ὥσπερ οἱ γλαύκινοι πιόντες, ἐμπεφυσημένος τὴν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενος. ἡδέως οἶ ἂν ποθεν ἐπὶ πολλαῖς ἐπιεικέσιν ληθεδανόν τι φάρμακον, ὃν ἤκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικοῦσα. τίς γὰρ γῦν, καὶ δαίμονας, καὶ ἑκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τοι μὴ μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὅσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσασι τοῦ κυνὸς δακόντος τὸ δῆγμα. καὶ τοὺς αὐτοὺς καὶ πεῖν φοβεῖσθαι. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ὑπ' Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ τοσῶν ψυσμάτων, μεμεδωκέναι κἀμοὶ τὸ δῆγμα. ὥστε δαιμόνιόν μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φιλότης, μάλα τοιούτων ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὰ ἐπὶ πᾶσι λόγου ἀρθόν. ὦ χρωμένους ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν μὴ παρέξῃ τὰ κενὰ ἐκ ματαίων τούτων ψυσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam moleſtam illis eſſe meam præſentiam, ut pote qui diſſentirem, reſelleremque ipſorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæſiturus Leonticum, cum quo mihi opus eſt, ut colloquar. Vos autem, ſiquidem putatis res humanas non ſufficere, ipſos etiam Deos vocate, qui vobiſcum fabuloſas narrationes capeſſant. Atque hæc ſimul atque dixi, diſceſſi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut eſt veriſimile mutuis epulis ſeſe excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui muſto ſunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monſtra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo ſermone percepi. Aiunt enim non ſolum in rabiem verti, & aquam formidare quoſcunque rabidi canes momorderint: ſed etiam ſiquem homo morſus momorderit: eum quoque morſum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morſus, mihi quoque morſum illum communicaſſe, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono ànimo ſimus, amice, cùm magnum adverſus hujuſmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua ſi utamur, nullis hujuſmodi vanis, ſtultiſque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

[1] *Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.*

Τῶν σοφῶν ἐκείνως μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγῳ μόνον δεξιὰς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἐκάστων, ἀλλὰ & ἔργοις ὁμοίοις τοῖς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ὅτι ἂν τῶν ἔχων, ἢ τοὺς ἄρτι ὑπὲρ τὸ πέρας εἰσπεσόντας δυναμένους μεταστῆσαι νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πρόσθεν τι καὶ αὐτῷ μεμελετηκότας. ἀμείνων ἢ & μουσικὸς εἶναι ὃς ἐπίσταται ῥυθμοὺς κρίνειν, καὶ ἁρμονίας ἐπισταμένως, ὁ & ψάλλειν, καὶ κιθαρίζειν αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἂν σοι τὸ στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως δοκίμους κεκρίσθαι, ὅτι οὐ τάττειν μόνον, καὶ προμάχεσθαι ἦσαν ἀγαθοί, ἀλλὰ & παρακελεύεσθαι

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte differere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

1 Καὶ

χαλᾷ τ' ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυται, οἷον τὸ πάλαι μὲ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ κράτω δ', τὸ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότες. σοὶ δὲ πῶς τὰ τῶν ἔργων; ἐγὼ δ' ἄλλως ἰατρείαν ἐπιδείκνυται βυλόμενος, ἐπιμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῶν μηχανικῶν οὐδένας ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ ἰατρείᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης, καὶ παίγνια τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ νομίζοιντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδην γεγονέναι, [1] καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποτροφῇ, καὶ λῃστρίσι δὲ πορθμεῖ. τὸν δὲ, τὰς τῶν πολεμίων τελευ-

rent, suæque strenuitatis specimen ederent: cujusmodi priscos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuisse scimus. Quorsum verò hæc dixi? Non quòd aliter historiam edere velim, horum memini: sed quia mechanicos etiam illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subjugavit, & Memphim sine obsidione, aversо, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποτροφῇ καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ] Sostratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo insula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipse vero noster Lucianus supra, lib. quomodo hist. scrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diversionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam historiam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione silent historiæ. Tentabam me extricare legendo τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id est, *qui Ptolemæo subjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Sostratus, & quo imperante & sumptus suppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo insula, inter amicos habuit illum Sostratum Cnidium, nec unquam, quod sciam, nec ab illo nec ab alio captus est. De Ptolemæo Cerauno dicto incidit mihi quædam suspicio hæc intelligenda esse, sed sine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti esset, à minore natu Philadelpho supplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque suspicor eum Memphin occupasse, in qua obsessus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, si captus fuit, credendum est patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere seu Lagi dicto id accidisse, scilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam si patre jam mortuo rebellasset & captus fuisset, non est credibile Philadelphum eum vivum dimisisse, qui post patris mortem duos fratres Leontiscum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum est, ista hæc mea non est sine verisimilitudine. Si quis super hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentissime. *Palm.*

ρεις καθαφλέξαντα τὰ τέχνη. καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποσχόμενος Κροίσῳ αὐτοχειρὶ διαβιβάσειν τὸν στρατὸν, ἐπινοίᾳ καθάπερ καὶ στραβήρου μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν ποταμὸν παραγαγὼν, ὁ μηχανικὸς ὅτος γενόμενος, σοφὸς ὢν ἐπινοῆσαι, καὶ σωτῆναι διδασκαλικός. τὸ μὲν δὴ Ἐπειοῦ, πάνυ δόκιμον. ὃς καὶ μόνον πεποίησε τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκατασκευάσαι αὐτοῖς εἰς αὐτὸν λέγεται. οὐ δὴ τοῦτος, καὶ Ἱππίᾳ τούτῳ δὲ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, πρὸ ὀλίγου καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ γεγενημένοις, καὶ σωτῆναί τι εἰπεῖν, καὶ ἐμπλησθῆναι σοφιστοῦ. τὰ δὲ ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχόμενος, καὶ τῶν τέχνης ὑποσχέσιν ἀποπληρῶν, οὐκ οὐ τοιαύταις μὲν ὑποσχέσεσιν, οὐ αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ἠυτύχησαν, κἀγὼ τὸ γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὸ δεδεῖσθαι φασὶν οὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκεραίως συνεστεμμένον. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἑκάστου ἐν τῇ ἐπιστήμης ἔργον ἀποτετμημένου, οὐ σκέπτομαι δοκιμάσας, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ ξύλα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἔνεστι τούτων ὅτως συπελῶς δεικνύσι, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπισταμένου. τὸν μὲν δὴ ξύλων ἀκόπων, ἢ ἀνακλάσεων, ἢ καθόπτρων ξυστῶν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, οὐ ἦ παῖδας τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ ἂν εἴη ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἑκάστης ἰδὼν αὐτοῦ τὰ ἔργων κατεπλάγην, οὐκ οἶκ ἂν εἰποῖν. καινὴ μὲν γὰρ ἡ κατάθεσις, καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευή, πεζέλαιος δὲ, καὶ οὐ τῇ καινῇ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. Τόπος μὲν δὴ οὐκ ἦν

hostium triremes arte exussit. Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, proposita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus,

sed

ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ ὠφαίντης, καὶ ἄρδην. ὁ δὲ δάφλακος καὶ ἡ ἀπαρχὴ εἰς ὑπερβολὴν ταπεινὸν, ἰσόπεδον λατόμῳ ἀπείργει, κρηπίδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπασιν τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ ἡμιλίθιον ἴσον τῷ ἐπικειμένῳ ἀσφάλειαν ἐμποιοῦσαν. ὕψει δὲ πάνυ ἀποβαίνει, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν σωτηρίως τὸ ὅλον κρατυνάμενος. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῇ τοῦ τόπου μεγάθει συμμέτρως, καὶ τῇ διλόγῳ τῶν κιόνων ἁρμοδιώτατα, καὶ τὰ τῶν φώτων λόγοι φυλάττουσι, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὑπλοῦς μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὸ τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντι δὲ τοῦτον οὐδέκατον κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης, ἱκανὸν ἔχων ἀκολούθοις καὶ ὑπηρέταις ἀπαντᾶν, οὐ δριστερᾶς δὲ τοῦ εἰς τρυφὴν παρεσκευασμένου οἰκήματος. βαλανεῖον δ' ἐν τούτῳ περιφανέστατα, καὶ αἰθρίοις καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενον ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενον αὐτῶν οἶκος, σφόδρα μὲν ὡς πρὸς τὸ λιτρεῖον, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὸ τῶν δυσμενεστέρων ὑποδοχεῖον. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκκαιδεκάδυο ἀρκεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποδύσεις. καὶ μέσος οἶκος ὑψηλότατος, καὶ φῶς φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακωνικῇ λίθῳ κεκοσμημένον. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῶν ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντι δὲ, ὑποδέκτης ἠρέμα χλιαινόμενος οἶκος, οὐκ ἀπωθεῖ τὴν θέρμην ὑφαπτόντων, ἐπιμήκης, ἀμφίστομος. μετὰ δὲ τὸν δεξιὸν οἶκον, εὐμάλα φαιδρὸς, ἀλείψασθαι τρόπον τινὰ παρεχόμενος, ἐκκαίρως εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἔστ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἷκον

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredienti communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non intuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἀπάντων κάλλιστος, φησί τε, καὶ ἐλκηθίζειας προσηνέστατος, καὶ ἐμβρεμδωῶν ἀδλακεστατος, καὶ ἐσκυλίσαις ὀφιλιμώτατος, φρυγίῳ δ αὐτὸς εἰς ὄροφὸν ἄκρον ἀποστίλδων. ἐξῆς δ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται λαφόρομος, [1] νομάδι λίθῳ λαφικηλλημένος. ὁ δὲ ἔνδοθεν οἶκος, κάλλιστος, φῶς τε πολλὸν ἀπάμεσος, καὶ ὡς πορφύρα διλιθοειδής. τρεῖς δ ἔστος θερμὰς πύλας παρέχει. λαπαμπρὸν δ, ἔνεστι σοι μὴ τὴν λαφ' τ αὐτῶν οἴκων αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα θερμοῦ οἰκήματος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντάχοθι πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυγεῖ. καὶ γὰρ τὸ καλὸν Πινδάρου, ἐξαρχομένοις ἔργοις, πρόσωπον χρὴ ἡμῖν τηλαυγὲς. τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐ τ αὐτῆς μάλιστα, καὶ ἣ φίλησις, καὶ τ φωσφόρων μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἵππίας, τ μ ψυχροδόχον οἶκον, εἰς βορέαν ποσκεχωρηκότα ἐποίησεν, ὅσα ἄμοιρον ὑδὸς ἥ μεσημβρίας ἀέρος. τοὺς γ πολλὰ ἥ θάλπους δεομένους, νότου, καὶ εὔρου, καὶ ζεφύρου ὑπέθηκε. π' ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τὰς κοινὰς τ ἱματοφυλακούντων κοσμούσας, ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ λαφ' μακρᾶ τὴν ὁδὸν ἐχούσας, ἥ χρησίμους π, καὶ ἀδλαδεῖς ἕνεκα. καὶ μή με ὑπολάδῃ τις μικρῶν ἔργων ποιήμενον, καμεῖν τῷ λόγῳ ποιαρεῖας. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι καὶ πάντων κάλλιστος, φησί τε, καὶ ἐλκηθίζειας προσηνέστατος, καὶ ἐμβρεμδωῶν ἀδλακεστατος, καὶ ἐσκυλίσαις ὀφιλιμώτατος, φρυγίῳ δ αὐτὸς εἰς ὄροφὸν ἄκρον ἀποστίλδων. ἐξῆς δ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται λαφόρομος, [1] νομάδι λίθῳ λαφικηλλημένος. ὁ δὲ ἔνδοθεν οἶκος, κάλλιστος, φῶς τε πολλὸν ἀπάμεσος, καὶ ὡς πορφύρα διλιθοειδής. τρεῖς δ ἔστος θερμὰς πύλας παρέχει. λαπαμπρὸν δ, ἔνεστι σοι μὴ τὴν λαφ' τ αὐτῶν οἴκων αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα θερμοῦ οἰκήματος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντάχοθι πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυγεῖ. καὶ γὰρ τὸ καλὸν Πινδάρου, ἐξαρχομένοις ἔργοις, πρόσωπον χρὴ ἡμῖν τηλαυγὲς. τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐ τ αὐτῆς μάλιστα, καὶ ἣ φίλησις, καὶ τ φωσφόρων μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἵππίας, τ μ ψυχροδόχον οἶκον, εἰς βορέαν ποσκεχωρηκότα ἐποίησεν, ὅσα ἄμοιρον ὑδὸς ἥ μεσημβρίας ἀέρος. τοὺς γ πολλὰ ἥ θάλπους δεομένους, νότου, καὶ εὔρου, καὶ ζεφύρου ὑπέθηκε. π' ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τὰς κοινὰς τ ἱματοφυλακούντων κοσμούσας, ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ λαφ' μακρᾶ τὴν ὁδὸν ἐχούσας, ἥ χρησίμους π, καὶ ἀδλαδεῖς ἕνεκα. καὶ μή με ὑπολάδῃ τις μικρῶν ἔργων ποιήμενον, καμεῖν τῷ λόγῳ ποιαρεῖας. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι

pulcherrima, & ad ſtandum, ſedendumque accommodatiſſima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum utiliſſima, & ipſa Phrygio lapide ad ſummum tectum relucens. Deinceps calidus ſuſcipit tranſcurſus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantiſſima, & luce multa plena eſt, & inſtar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi jam loto licet viam non per eaſdem habitationes remetiri, ſed celeriter ad frigidam per vaporarium leniter tepeſcens reverti. Et hæc omnia magna luce, multoque diei ſplendore intus ſplendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conveniunt latitudines cum longitudinibus: & ubique multa venuſtas, & elegantia effloreſcit. Etenim ex præclari Pindari ſententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipſa elegantia, & lumine ac feneſtris conſtet. Etenim verè ſapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro ſubjecit. Quid ad hæc tibi palæſtras memorem, & veſtes aſſervantium communes habitationes, compendioſam non prolixam ad balneum viam habentes, tum utilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque ſuſpicetur quiſquam me opus exiguum oratione exornandum ſuſcepiſſe. Nam in rebus communibus, nova com-

1 Νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος] Sic vertit Opſopœus. De Nomade lapide in Latinis auctoribus nihil legi. *Numidico lapide* debebat credo vertere, nam *Numida* dicuntur Græce Νομάδες. Tum διακεκολλημένος male vertitur *extructus*, melius, *ſi incruſtatus* diciſſet. *Palm.*

1 Ἀπαν-

σαι καλλος δείξωσι, ὁ μικρὸς σοφίας ἔσωσε πάθημα. οἷον δὲ τὸ ἔργον ὁ θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξατο, πάσας ἔχον τὰς βαλανείας δρεπίδας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ σύμμετρον, τὸ πρὸς τόπον ἡρμοσμένον, τὸ τῷ χρείαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον. καὶ ποσοῖς, τῇ ἄλλῃ εὐσταλείᾳ κεκοσμημένον. ἀμφόδων δὲ ἀναγκαίων δυοῖν ἀναχρήσιον, ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυρωμένον. ὁρῶν δ' ἐπὶ ὡς δηλώσεις, τῷ μὲν, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματι· τῷ δ', δι' ἡλίου ἐπιδεικνυμένον, ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι τὸ αἰσιώτατον ἔπαινον τῷ ἔργῳ, οὐκ ἀνοήτου μόνου, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην, καὶ δημιουργὸν ἡμῖν ψέγοντι τῷ λόγῳ. εἰ δ' ἄλλοι παροῦσαι τὰ λουσαμένῃ ποτὲ, πολλοὺς οἶδα καὶ ἄλλους ἴσον τοῦ κοινωνήσοντας μοι τοῦ ἐπαίνου.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus feceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Prafatio quadam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quadam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum cohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύσῃ γὰρ οὐδὲν οἶμαι Ε μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καταφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὡς καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο. ἥκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὸ τῶν στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμηνῖαι, κιττοῦ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατά τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσπίδες, κιθαρίσκαι δὲ ταῦτα, καί τινα πλεκτὰ κᾶφα, βομβοῦντα, εἴ τις μόνον ἅψαιτο. [1] ἅπτεσθαι γὰρ εἴκαζον δὲ τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους ἐνεῖναι γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] ὑρᾶς ἔχοντας κερκίδας, οἷα τοῖς ἄρτι ἡβῶσιν ἐπιφύεται. καὶ τὸ μὲν στρατιλάτειν αὐτῶν, ἐφ' ἁρματος ὀχουμένου παρὰ λεαν ὑποζυγίου, ἀγροικότατον ἀκριβῶς, ὑπὸ ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν παρειὰν, περσαφόρου, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ περφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑποστρατηγοῦν δὲ δύο, ἕνα μὲν τινα βραχὺν πεσσοῦτιν, ὑπόπαχυν, σκοταῖον, ῥινόσιμον, ὦτα μεγάλα ὀρθὰ ἔχοντα, ὑποτρόμου, κάρδοχον ἐπηρτημένον, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἱππάζοντα καὶ παρακρουστὴν, καὶ τοῦτον πάνυ πιθανόν τινα σοφι-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

1 Ἅπτεσθαι γὰρ εἴκαζον] Interpositio (ἅπτεσθαι γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

2 Ὑρᾶς ἔχοντας κερκίδας] Οὐρὰς ἔχοντας ἐς κέρατα. Idem.

1 Οὐδ'

τὰ γρᾶα ἔχειν αὐτῦ. ἔπειρον ἢ περίτιον ἄνθρωπον, πάγυρ τε νέρθεν ἐοικότα, κεφαλὴν τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. ἀκόντιζε μὲ, σύριγγα φέρων ἐν δεξιᾷ ἢ, ῥάβδον καμπύλιν ἐπηρμένον, καὶ ἑλκόμενον ὅλον τὸ στράτοπεδον, καὶ τὰ γυναῖα ἢ φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἐνεμωμένας τὰς κόμας, ὁπόταν ἀκούσοι, καὶ βοᾶν εὐοῖ. τῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐτῶν τ διασότων. τὰς δ' ἐν ποίμνας, διηρπάσθαι ἤδη ὑπὸ τ γυναικῶν, καὶ διασπᾶσθαι ἔτι ζώντα τὰ θρέμματα. ὠμοφάγας γάρ πνας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ὑπ' ἀνοησίας, ἢ θρασύτητος ἡδίων. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπαφῆσιν αὐτοῖς ἐγγυτέρω ἐγίνοντο, ἔφη ἢ νικᾶν αἰσχρὸν εἶναι, καὶ φονεύειν γυναῖα μεμηνότα, καὶ θηλύμιτεον ἄρχοντα, καὶ μεῖον σμικρὸν γερόντιον, καὶ ἡμιτελῆ ἀστεῖον ἄλλον, καὶ γελοίας ὀρχησὰς, πάνυ γελοίους. ἐπεὶ ἢ ἡλλήνισε πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὸν χόρτον, καὶ πόλεις αὐτάνδρους κατεφλόγισεν, καὶ ἀνάπλεως τὰς ὕλας, καὶ τὸ βρεχεῖ πᾶσιν τὸν Ἰνδικὸν πυρὸς ἐμπεπλεκώς, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ πατρῷον αὐτῷ, κἀκ Διὸς κεραυνῦ. ὑπαυδῶν ἤδη ἀπελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισάξαντες, καὶ ἐσχαλινώσαντες, καὶ τὰς πύργους ἀναβάμενοι, ἐπ' αὐτὰς ἀντεπῆγεσαν, καίπερ φρονοῦντες μὲ τότε, ὀργιζόμενοι ἢ ὅμως, καὶ σωτερήσαι ἀπόδοντας αὐτῷ στράτοπέδῳ, τ ἀγώνιον ὑπὲρ τ στρατιάτων. ἐπεὶ ἢ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲ Ἰνδοὶ, προεξάγοντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὸν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος ἢ, τὸ μέσον μὲ αὐτὸς ἔχων

collegam. Alter monſtroſus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promiſſa barba, iracundus, & animoſus eſſet: qui læva fiſtulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & univerſa caſtra circunſiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus eſſe jam diſcerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam eſſe crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam inſtructa acie prodire dignabantur. Sed ſi propiùs accederent, mulieres in eos immittere ſtatuebant: quòd putarent turpe ſibi eſſe, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum ſenem, & ſemimilitem alium, nudoſque ſaltatores, ridiculos omnes. Sed poſteaquam nuntiatum eſt Deum incendio regionem vaſtare, & urbes cum ipſis viris comburere, & ſylvas incendere, ac brevi temporis ſpatio totam Indiam igne impleviſſe (nam ignis telum eſt Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma ſumpſerunt, inſtratis & frænatis elephantibus, dorſoque impoſitis turribus in eos adverſo exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipſis cum caſtris imberbem illum imperatorem. Poſtquam autem propiùs acceſſerunt, & in mutuum conſpectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipſe medium tenebat. Sile-

ἔ πίρως ἡ αὐτοῦ, ἔ δεξιᾶ μ̃, ὁ Σειληνός. ἔ σατύρους ἦ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ ἦ, καὶ ταξίαρχοι, σάτυροι ἐστήκεισαν. καὶ τὸ μ̃ σύσημα, ὧ ἅπαντα τὸ εὐοῖ. σῦριγξ ἦ τὰ τύμπανα ἐπάταττε, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ τῶ σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήνεγκε τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ ἔ σειληνὸς ὄνος, εὐαλίσιν τι ἀνέκραγε. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδησαν αὐτοῖς, θρέκοντες ὑπεζωσμέναι, καὶ τῶ ἄκρων λόγχας ἐσείοντες τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ ἦ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα σκιδνάμενοι, σὺν ὕδενὶ κόσμῳ ἔφευγον, ἐκ' εὐθὺς βέλος ἡμῖν ἐκπεσεῖσθαι. καὶ τάλας, καὶ ἐκραίτος ἐαλώκεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν καταγελασθέντων, ἔργῳ μαθόντες ὡς σὺν ἐχρῆν δὴ τῆς ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων πραγμάτων. ἀλλά τί φῶς τὸν Διόνυσον ἔτος ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅτι μοι δοκοῦσι, καὶ φῶς χαρίεντα μή με καταγνῶσιν, ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ τάμὰ εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ φῶς τὰς καινὰς τῶν λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον εἰ φῶς τὰς ἡμᾶς. οἰόμενοι γὰρ σκυθρωπὰς; καὶ γελοίᾳ πᾶσα, καὶ κωμῳδῇ κωμικῇ παρ' ἡμῶν ἀκούσας, τοιαῦτα πεπεισόμενοι, σὸκ οἶσθ' ὅτι δίκαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ. οἰόμην, ἐδὲ τὸν ἀρχηγὸν ἀφικνεῖσθαι, ὡς ἐδὲν δέον παρέχειν τὸ ὅπλα κώμοις γυμνασκείοις, καὶ σκιρτήμασι σκυθρωποῖς, καταβάντας δὴ τῶν ἐλεφάντων. οἰδὲ, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες, ἀνὶ ἔ κιττῆς σίδηρον ἐρύοντες, ἐδ' ὅτως ἐπαινεῖν τολμῶσι, τῇ παραδόξῳ ἔ πτέρυγος τεθορυβημένοι, ἀλλὰ θαρρῶν ἐπαγάλλομαι αὐτοῖς, ὅτι καὶ νῦν ὡς φῶς ποτε τὸν πελεστὸν ἐθελήσουσιν

nus cornu dextrum, Pan ſiniſtrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpoſiti: ſignum omnibus erat Evohe. Statim percuſſa tympana perſtrepebant, ipſaque cymbala claſſicum canebant: unuſque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni aſinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos inſilierunt, ſuccinctæ draconibus, atque ex ſummis thyrſis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non auſi intra teli jactum venire. Tandem vi capti ſunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipſa experti quam non oportuerit prima ſtatim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obſecro ne me inſanire, aut prorſus temulentum eſſe ſuſpicemini, ſi mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim ſatyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, iſtiuſmodi crediderunt, neſcio, quòd ita illis de me viſum eſſet. Alii, ne principium quidem attingunt, quaſi nihil ſit opus aures præbere proteruiæ muliebri, & ſaltationibus ſatyricis, ab elephantis deſcendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque ſic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd ſi in præſentia quoque, ut antea facere conſueverunt, feſti vitatem

ſpe-

ἐπειδὰν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῶσιν οἱ πολλοὶ συμπότην κῶμον ποιεῖν τὸ τότε χαίρειν, καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίωσι τῆς κρήνης τούτου, σωφρονοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὖ οἱ. ἔστω μὲν δή, ἐλεύθερον γὰρ ἀκοὴ, πρόσεστιν. ὅ, τι δ' ἐμὲ φίλον. ἐγὼ γὰρ, ἐπειδήπερ ἔπος ἐν Ἰνδοῖς ἐσμὲν, ἐθέλω δ' ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαι τῶν ἐκεῖθεν, οὐχ ἅ φασὶ τὸν Διόνυσον, οὐδ' αὐτὸ, [1] οὐδ' ἂν ποιεῖμεν ἀκοὴν ἧττον ἐν Ἰνδοῖς τοῖς μαχλαίοις, οἳ παλαιὰ δὴ Ἰνδὰ πολεμεῖ, εἰ καὶ μὴ ἐὸν αὐτῷ βλάπτειν, ἐπιεικῶς μέχρι, φασὶ τὸν Ὠκεανὸν κατήκειν. ἔνθα τούτοις ἄλσος ἐστὶν ἐν περιφανεῖ, ἀ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρεφὲς δέ. κίττος γὰρ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσι. σπανίως πηγαί εἰσι τρεῖς, καλλίστης, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρου. ἡ δὲ, Πανός. ἡ δὲ, Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐχ ἁπασῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τοὺς μὲν μειρακίσκους, ἀφ' ὧν σατύρων. οἱ ἄνδρες δὲ, ἀφ' ἡβώντων. ἀφ' ὧν δὲ σιληνοῦ, οἱ καθ' ἡμέ. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπιόντες πίνουσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τοῦ Πανὸς, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δὲ οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσιν ἐκ τοῦ ὕδατος, οὐκ ἀκοὴν ἧττον εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατέχῃ αὐτὸν ὁ σιληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφωνός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hic tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ἂν ποιεῖμεν ἀκοὴν ἧττον ἐν Ἰνδοῖς] Οὐδ' ἂν ποιοῦσιν a. s. I. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

καρηβαρῶντι δ' βεβαπλισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φασί τι λαμπρὸν, καὶ φθέγμα τοῦτο, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγίνετο αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφασωτάτου ἦν. εἰ δ' ἄν ἐπισχεῖν, πασίαν αὐτὸν μὴ οὐχὶ σιωπᾶν λαλεῖν, καὶ ῥῆσις μακρὸς συνείρειν. σιωπᾷ μέντοι πίνων, καὶ κύμινα, καὶ καδὶ τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διεξέρχονται. εἰδὲ δὴ χρόνος σοι κύκνοις καὶ τοῖς ἡλικίαν ἐκείνοις αὐτοῖς, ἀλλὰ πεπιῶδές τι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον σιωπᾶν, ἄχρι βαθείας ἐσπέρας. τοιγοῦν ἤδη ἀφεστῶσι αὐτοῖς τὸ μέθυ, σιωπῶσι, καὶ ἕως τὸ δεῦρο ἀκατέχουσι. τὸ μέντοι διαδεδόσθαι εἰδέναι ἔοικεν. ὧν γὰρ ἀτελὴς ὁ χρόνος μεταξὺ καταλείπει ὧν διεξῆλθε λόγων, δίψης ἡλίου κωλύοντος, ἐπὶ πίσσης αὖθις ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πιών, αὖθις ἐκεῖνα σιωπᾷ, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸ μᾶλλον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθη. καὶ μὰ τὸν Δία οὐκ ἂν ἔτι ἐπαγάγοιμι τὸ ἐπιμύθιον. ἐρᾷτε γὰρ ἤδη καθ' ὅτι μύθου ἔοικα, ὥστε μὴ μὰ τὸν διαπαίσωμαι, ἡ μέθη σύνοιδα. εἰ δ' ἄρα δέξει τὰ λεγόμενα, ὁ σειληνὸς ἄρα μὴ ἴλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio eſt ejuſdem rationis, cujus & ſuperior, niſi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & cauſſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione verſetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans; quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὅσμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δ' εἶδος & θεὸν, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γήρως ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὀυκ λοιπαῖς τ' τριχῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ μελαγχαιμένῳ ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττιφοῖτ γέροντες. μᾶλλον δ' Χάρωνα, ἢ Ἰάπετόν τινα τ' καταταρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ & τοιοῦτος ὢν, ἔχει ὅμως τὴν σκυλὴν & Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τὴν δορὰν ἔφηται συνῆπται τὴν & λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τ' γαυρυτὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ ἀριστερὰ προβέβληκεν. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. πῶς τά γε ὅμοια ἂν ἐφ' ὑψηλῆ τ' Ἑλλάδων ἴσως τοιαῦτα προφαίνεσθαι τοῖς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡρακλέους, ἀμυουμένους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέδραμε τὰ πρόσω τῆς ἑσπερίων γενῶν. κρίνει τὸ δεξιόπλοκον ἀνδρὶ τῷδε ἔοικεν. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς σοφός ἐστιν, ἀνθρώπων παμπόλυ τι πλῆθος ἕλκει, οὐ τῷ ὄντι ἀνειμένους δεδεμένους. δεσμοὶ δέ εἰσιν αἱ, σειραὶ λεπτῇ χρυσῷ, καὶ ἠλέκτρῳ εἰργασμέναι, ὅμμοις ἐοικυῖαι τοῖς κομψοῖσιν. καὶ ὅμως ἀφ' ὅτου ἀσθενῶν ἀγόμενοι, ὅτι δρασμὸν βουλεύσουσι, δεδεμένοι ἂν ὁμαλῶς, ὅτι ὅλως ἀντιτείνουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, ὡς τὸ σκαῦλον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπολύζοντες, ἀλλὰ φαυλροὶ ἕπονται, καὶ ῥᾳδίστης, καὶ τὰ ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἑπομένοις ἅπασιν, καὶ τῷ φιλεῖν ἐθέλειν τὸ δεσμὸν ἐπικαλοῦντες, ἑαυτοῖς ἀχθεσθησομένοις, εἰ λυθήσονται. ὃ δὴ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, ὃν οὐκ οἶδα εἰ τῶν εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἂν ὁ ζωγράφος ὤφην ἐξάψαι τοῖς σειραῖς τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς, ἅτε τὰ δεξιᾶς μὲν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τὰ λαιᾶς δ', τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας δὲ καὶ τὴν γλῶτταν ἄκρον, ἐξ ἑκατέρας ἑλκομένους αὐτὰς ἐποίησε, καὶ ἐπέστραπται γὰρ εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιᾷν. ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ λέπρων, καὶ ἀγανακτῶν. κελτὸς δέ τις παρεὼς, οὐκ ἀπαιθύτως τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδυ, ἀκριβῶς ἑλληνίδι φωνῇ ἀφίησι, φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπιχώρια, ἐγὼ σοι ἔφη ὑποξένε, λύσω τὸ αἴνιγμα. παύνυ γὰρ ταραττόμενῳ ἔοικας ὡς αὐτῷ. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἑρμοῦ

facere Gallos, quum eum hujusmodi fingerent effigie, quò nimirum tali pictura illum ulciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armenta vestigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervàstaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adversus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro festinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi graviter laturi, si solverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium absurdissimum mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, unde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra jam clavam, sinistra arcum tenente: perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conversis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι ἀδρανὴς ἦν Ἑρμῆ ἰσχυρότερος ἦτος. οἱ γὰρ πρεσβῦται, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγῳ τὰ γήρα φιλεῖ ἐπιδείκνυσθαι τῷ ἀκμῇ, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τὸ ἀπλοτέραν φρένες, ἠερίθυμοτέρ γ' ἦσαν, ἴχθ' ὑπ λέξαι τὸ νέον σοφώτερον. ὅτω γάτοι ἐν τῷ Νέστορος ὑμῖν λαμβάνει ἐκ τῆ γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶ Τρώων τῷ ὅπα τῷ λειριόεσσαν ἀφίασιν αὐδῆ πα. λαίεσθαι γὰρ καλεῖται, εἶμα μίμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ τῶν ὄτων ἐκδιδράσεις τὰς ἀνθρώπως πρὸς τῷ γλῶτταν ὁ γήρα ἦτος Ἡρακλῆς, ὁ λόγῳ ἔλκει, μὴ τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τῷ τῶν ὄτων, καὶ γλώττης συζυγίαν. ἐστὶ γὰρ ἐρις εἰς αὐτὸν, εἰ ταύτῃ πεφύκασι. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐν παιδικῶν τινων ἰαμβεῖον, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρας ἡ γλῶττα πᾶσιν ἐστι πεφυκυῖα. τὸ δ' ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τ Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγάγομεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν γεγενῆσθαι, καὶ πεῖσαι τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτῷ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἰμῇ, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς πτρώσκοντες. πεπρόεικα γὰρ τὰ ἔπη ἐ ὑμεῖς φατε εἶναι. τοσοῦτος μὲν, ὁ κελεὸς. ἐμοὶ δ', ἡνίκα ἐδὲ τ δεῦρο παρῆλθε πάντη ἐσκοπούμην ὅτος ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχοι, πλεκτὸν δὲ ὅτι, καὶ πάλαι τ ἐπιδείξεσθαι πεπαυμένον, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτῦ ψῆφον διδοναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τ εἰκόνος. πῶς μὲ γὰρ ἐδεδίει, μή τι ὑμῶν δέξασθαι καμιδῆ μειρακιώδη παῦτα ποιῶν, καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύσασθαι. καίτοι γε ὁμηci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua: memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ελκὸς νεανίσκῳ ἐπιπλήξαι μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ γ' βίη λέλυται, κὴν, χαλεπὸν γῆρας κατείληφέ σε, ἠμβλυὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τῦτο λέγοντα. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ ὅτι γέροντι ἐοίκει Ἡρακλῆς, παίζειν ἐθέλοντι, ἐγὼ τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῷ εἰκόνι. ὥστε ἰσχύς μοι, κὴν τάχος, κὴ κάλλος, ἔ ὅσα σώματος ἀγαθὰ, χαιρέτω ἔ ὁ ἔρως ὁ σὸς ὦ παῖ ποιείτω, εἰσιόντι με ὑποπόλιον γηρύσει, χρυσοφαίνων εἰ βάλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς ὑφαπτέσθω. κὴ ὁ Ἱπποκλείδης ὁ φρόνιμος. τῷ λόγῳ γ', νῦν ἂν μάλιστα ἀνθεῖν, κὴ ἀνῆκειν, κὴ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἶη, κὴ ἕλκειν τῶν ὧτων, ὅσους ἂν πλείστους δύνηται, κὴ τοξεύειν πολλάκις, ὡς εἰδέναι μὲ δεῖ μὴ κενῆτις λάθοι ὁ γωνὸς αὐτῆς. ὁρᾷς ὅπως ὑφαμυθοῦμαι τὴν ἡλικίαν, κὴ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, κὴ ἀφ' τῦτο ἐτόλμησα πάλαι νενεωλκημένον τὸ ἀκάτιον καθαπτάσας, κὴ σὺν τοῖς ἐνόπλοις ἐπισκυάσας, αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἶη δ' ὦ θεοὶ ἔ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι ἐξίκοιτο, ὡς νῦν μάλιστα πλησίον τε, ἔ εὐδιὰ, ἔ ἐπαίρει ἀνέμων δρόμοις. ἵνα εἰ ἄξιοι φαινόμεθα, κὴ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξαιτό τις, εἴλω σὺν μακέτῃ ὁ γέρων ἐπιγειόθι φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invaliduſque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tuuſque ô Teie vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia rèpubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maxime, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hac superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam corrumpat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

1 Ἠλέκτρᾳ πέρι ὑμῖν ἡλικαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν, αἰγλήρης ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύει αὐτὸ, θρηνέοντες τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς μιν εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶτα ὀλυρομένας τὸ μυελόκιον, ἀναζῆναι ἐς τὰ δένδρα, καὶ καταστάζειν ἔτι αὐτῶν δάκρυον δηθὲν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλγε ἐγὼ αὐτὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ᾀδόντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γανοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὁπλήσειν μίαν τῶν αἰγεί-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veniissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρᾳ] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa extaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præfidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, cotonamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμᾶς, ἐλπίσαντες, ὁρᾷτε, &c. unum ut ἅς τε ὄψει, & ἐλπίσασ, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη δὲ σοι ἀφολίγμα, ἐσχίας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχίας, sed ἐσχίας. Marcil.

ρων, ὑπιδύσας τὸ ὠθόνιον, ὑπεδεξάμην τὰ δακρύων ὀλίγα, ὡς ἠλέκτρου ἐχόμενος. καὶ δὴ καὶ πρόσω καὶ ἄλλο μέντοι χρεών, ἦγον ὁμοῦ εἰς τὰ χωρία σπεῦδον, καὶ ἐδόκει γὰρ ἀναπλεῖν τὸν Ἠριδανὸν, ἵνα ἀγείρας εἶδον, πάνυ προσκοπῶν, ὅπως τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τὸνομα τοῦ Φαέθοντος ἦδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος γὰρ ἐμοῦ, καὶ διαπυνθανομένου, πέρι τῶν ἀπὸ τὰς ἀιγείρας ἀδιξόμενα, τὰς τὸ ἤλεκτρον σκεδάσας, ἐγέλων οἱ ταῦτα, καὶ ἤξιουν σαφέστερον λέγειν ὃ, τι βούλοιμι. καγὼ τὸ μῦθον διηγάμην αὐτοῖς, Φαέθοντα φασὶ παῖδα, καὶ τοῦτον ἐκ ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποήσοιτο ἐν αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸν δ', ὀδύναι. τὸν δ', ἀπολέσθαι, ἐκδιφρωθέντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτὸν θρηνήσας συναῦται τῶν ἔφην παρ' ὑμῖν, ἵναπερ ἐν κατέπεσεν ἐπὶ τὸ Ἠριδανοῦ, αἰγείρας φασὶν, ἐν δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. πῶς ταῦτά σοι ἔφασκον διηγήσασθαι ἀπατεών; καὶ ψευδόλογος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δ' ὅτε ἡνιοχόν τινα ἐκπεσόντα ἐδράμομεν, ὅτι τὰς αἰγείρας, ὡς φῄς ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον, οἵδ' ἡμᾶς ἂν οἱ ὀβολοὶ ἕνεκα ἐρέτου ἦν, ἢ ἐλαύνειν τὰ πλοῖα πρὸς ἀνάλιον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλεῖν, ἀναλέγοντας τὰ αἴγειρον τὸ δάκρυα; τοῦτο λεχθέν, ἅ μετέχως μου καθίκετο. καὶ ἐσώπησα ξυνιέντων μου, ὅτι παιδιάν τινος ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπίστοις ὅτι ψευδομένοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς δρᾶν ἐπιστάμενοι τοῖς. μιᾶς μὲν δὴ τούτης ἐλπίδος καὶ μικρῶς ἐψυχόμην, λυπούμενος, κατανεύσας ὅτι τὸ χειρὸν τὸ ἤλεκτρον ἀπολωλεκώς. ὅστε καὶ ἀνέπλαττον ἔτι καὶ οἷα χρήσαιμι αὐτῷ. σκῆνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quòd electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaethontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaethontem fuisse solis filium, qui cùm adolevisset, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hîc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset distescere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Unica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ἢ ἐ πάνυ ἀληθῶς ὦμην εὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἐδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τ ποταμ. καὶ αὖθις ἠρώτων τοὺς ναύτας, ἀνεπλέομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ' οἵγε κύκνοι, ηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεζόμενοι τῷ ποταμῷ, ἵνα ἐ ἴνδεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, ἐκ τοῦδε πη εἰς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, καὶ ἔτι τοῦτο ᾄδειν ἔτι, ἐκ ἐκλελοιπότας τ μουσικῆς. οἰδὲ, φαν γέλωτα, σὺ ἔφησε ὦ ἄνθρωπε, ὃ παύσῃ σήμερον καθ' ὁδὸν μῦθον τ χώρας ἡμῶν, καὶ ἔ ποταμοῦ; ἡμεῖς γ ἀεὶ πλέοντες, ἐ κεδὸν ἐκ παίδων ἐρχαζόμεθα ἐν τῷ Ἠριδανῷ, ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τ ποταμοῦ, καὶ κρώζουσιν ἔστι πάνυ ἄμουσοι, καὶ ἀδύνες, ὡς τοὺς κόρακας, ἢ τοὺς κολοιούς, σειρῆσιν μὲν εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδύνατον γ ἦδυ, ἐ οἷον σὺ φῂς, ὑδέ ὁπωσοῦν ἀκηκόαμεν. ὥστε ἰκανὰ ζομεν πόλλ' εἶναι ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκεσθαι παρ' ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατήσαντα ἤνι, τοὺς εὑρόντας τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἐκφερομένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελῶντες τ ὑποσχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ μεμηλίαι ἐνίοις τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχησαμένου. πρὸς τ ἐμῶν, ἔτι ὑμεῖς, ἔτε ἐγὼ πω ἀκήκοει, ὑφ' ἀνακτός ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ ἴσως ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς ἔστ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τ λόγων, πολὺ τ κύκνων τ ποιηλικῶν λιγυροτέρους. τὸ ἡμῖν ὁρᾶτε ἦδη ὁποῖον ἀπλοϊκὸν, καὶ ἄ-

apud ipsos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm essent Apollinis assessores, canorique homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, musices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper advenistis, ac nos nunc primùm audivistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ἦν, ἀδὲ τις ὠδὴ πρόσεστιν. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω τῶν ἡμῶν ἐλπίσας, οἷον τι πάσχουσιν οἱ τὰ ὑπὸ τῷ ὕδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ πηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο αὐτοῖς ἄνωθεν, ὑπερεμπίπτουσι τῇ σκιᾷ πρὸς τὸν αὐγὸν, ἐπειδὰν ἀναπετάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκοντες, ἀνιῶνται ἤδη ὧν σοι πολλὰ, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τάμὰ, μηδὲν μέγα προσδεκήσῃς ἀνιμήσασθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τὴν ἐλπίδος.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Musca laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quacunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quaque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde verò & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, quæ quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eadem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἐμοὶ μὲν, ἔστι μὲ καὶ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις δοκεῖν εἶναι· ἀλλὰ τοσοῦτον εἰκέναι μεγέθει πέφυκα, ὅσον αὖτε μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ κἀγὼ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπεσκιαγράφθαι κομᾶν δοκῶ, καὶ σώματος,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

τοῖς δ', ἀκυπτέρυγις χρῆται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκρίδας, καὶ τεττίγας, καὶ μελίττας, ἔτι μᾶλλον ὑμμόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερος ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσον ἡ ἐπιλωικὴς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, καὶ μαλακωτέρα. καὶ μὴν διήνθισμένα καὶ τοῖς ταῶσι, οἷς τις ἂν τις βλέποι ἐς αὐτὰ, ὁπόταν ἀναπτάσσωσι πρὸς τὸν ἥλιον, ἀναπλερούσαντα. ἡ δὲ πλῆσις ὅτι καὶ τοῖς νυκτερίσι, εἰρισία σωματικὴ πτερὰ, ὅτι καὶ τοῖς ἀκρίδας μὴ πηδᾶν δοκοῦσι, ὠδὲ ὡς οἱ σφῆκες μὴ ῥοιζοῦσι, ἀλλ' ὑκέμπνοος πρὸς ὃ, τι ἂν μέρος ὀρμήσῃ δι' ἀέρος. καὶ μὴν κἀκεῖνο πρόσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ καθ' ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς πέτασθαι, ὥσπερ ἀπηνῶς οἷα κωνώπων, καὶ ἰμπίδων, ὠδὲ τὸ βαρύτερον τῶν μελιττῶν, ἢ τὸ σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπιλητικὸν σύδεικνυμένους, ἀλλὰ ποσῶτον ἐπὶ λιγυροτέρᾳ, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρότεροι. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ἡμῶν κέφαλή, λεπτότριχα τῷ αὐχένι συνέχει, ἔστιν ὑπερελάτῳ, ὃ συμπφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δ', ὡσπερεῖς, πολὺ δὲ κέρασι ἔχοντες, τέρατα δύπαγές. καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, ὃ κατὰ τὰς σφῆκας πάνυ ἐσφιλμένοι. πρόσεσι δ', ὠχύρωται ἐ αὐτῇ, καὶ δῶμα ἔοικε, ζώνας πλατείας, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμύεται μὲν τοι ὃ κατὰ τὸ ὀρόπυγον ὡς σφηξ, καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ στόματι, καὶ τῇ προβοσκίδι, ᾗπερ κατὰ τοὺς ἐλέφαντας ἐ αὐτὴ ἔχουσα, προνομεύει τι, καὶ ἐπιλαμβάνεται, ἐ προσφῦσα κατέχει, κατυλήδνι κατὰ τὸ ἄκρον ἔοικεν. ὅτι δ' αὐτῆς, ὀδὰξ προκύπτει, ὡ κινεῖσθαι, πινὴ δ' αἵματος. πίνει μὲν γὰρ ἐ γάλακτος. ἡδὺ δ' αὐτῇ ἐ τὸ αἷμα, ὑ μὴ μεγάλης ὠδύνης τὸ κεντηθὲν. ἐξάπους δ' ὅτι, τοῖς μὲν τέτταρσι βαδίζει μόνοις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt ejus alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis sese verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio ut vespertilionibus: neque saltu, ut locustis: neque cum stridore, ut vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem se moveat. Adde quod non cum silentio, sed cum cantu volat: non læviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suavius volat musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo continetur, & est versatile, non cervici affixum, ut est locustarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non ut vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciscitur non aculeo ut vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam ut elephantes habet, pasciturque & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm sit sexipes, quatuor tantùm incedit, alitisque duobus

τοῖς ἢ πρόσθιοις δυσὶ, ἃ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἤδη αὐτὸν ἐπὶ πτέρων βεβηκότα, ἔχοντά τι τῶν ταῖν χερσὶν μετέωρον εὐδιλημον ἀνθρωπίνως πάνυ, ἃ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ἢ οὐκ οὐδὲ τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθανόντων. εἶτα καὶ ὀλίγοις ποσὶ καὶ σκληρῷ, καὶ φύλ τὰ πτερὰ, καὶ ἐξ ἑρπετῶν ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ἢ, [1] καὶ ἀποδακτὸ σκώληκα μικρὸν τὸν μέσον ὕστερον. σωφρονεῖ ἢ ἀνθρώπους ἐπακούσασα, καὶ ὁμοδίαιτον, καὶ ὁμοτραπέζιον, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανατοῖ γὰρ αὐτὴν τοῦτο μόνον. καὶ μόνοις ἀκύμορον ὄσα, πάνυ γὰρ ἐς τενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῇ φωλεῷ χαίρει μάλιστα, καὶ τοῦτο πολιτεύεται. [2] νυκτὸς ἢ, εἰρηνεῖ ἄγαν, ἔτε πέπτηται, ἔτε ᾄδει, ἀλλ' ὑποστέλλεται, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν ἢ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸ ἐπιβουλον ἐς πολέμιον αὐτῇ τὸ δράκοντε διαδιδράσκῃ. λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ, ἐς αὐλίον αὐτὸ ὁρᾷ, σκηλίσασα τὸν ὀρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιτο σαγηνευθεῖσα, καὶ ἐμπεσοῦσα ταῖς ἕ ἡμείας πλεκτάναις. τὸν μὲ γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὸν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐκ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὸ γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, οὐ λέοντι, ἢ παρδάλῃ, ἢ ὑὶ τὸν

anterioribus utitur tanquam manibus. Ipsam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem sublime, humano prorsus, nostroque more. Nascitur autem non statim talis, sed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde sensim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui postea est musca. Cumque hominum utatur consuetudine, eorumque contubernalis sit, & commensalis, omnia præter oleum degustat, quod epotum ipsi est lethale. Ac quamquam brevis est ævi, valdè enim angusta data est illi vita, luce gaudet potissimùm, per eamque obversatur: noctu autem quiescit, nec volat, nec canit, sed se contrahit & non movetur. Prudentiam ipsius dicere possum esse non exiguam, cùm insidiatorem hostemque suum Araneum effugiat. Etenim observat insidiantem, adversumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in bestiolæ casses incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ὑποίκτῳ σκώληκα] Non satis ex fide historiæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰσιλλισθῇ, καὶ ἔτε πέπτηται, ἔτε ᾄδῃ] Pugnat secum ipse fine encomii. Nam cis pauca dicturus est, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸ ὕπνον φθονεῖν, &c. nempe quia turbet eis somnum morsu & cantu. Sed dici potest, generatim accepto muscæ nomine, & muscas & culices contineri, & somni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muscas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Τ' ποσύλοιπον. Fuisset enim ἀλλὰ τὸ μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ γὸ, &c. Olim stili properantis. *Idem.*

1 Οὐδὲ

ἀλκὴν αὐτῷ εἰκάζῃ, ἀλλὰ πρὸς θάρσος τῆς μάχης, καὶ τὴν ἀτρίφω, καὶ λιπαρεῖ τὴν ἐπιχειρήσεως. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ πεθεῖναι. καὶ γὰρ εἰρημένη φησὶν, ὁμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐφίσταται· δ' δήγματος. ὅτω δ' πάνυ ἐπαινεῖ, καὶ ἀσπάζεται τὴν μάχην, ὥστε μὴ ἅπαξ, οὐδὲ ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. ὅτω καὶ τὰ ἐπὶ μνημοσυνεύμενα. ἄρτι μὲν, γὰρ τὴν ἀγελαίαν πᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἄρτι δ', τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε δ' Μενέλεω τὸ βέλος ἀπείργεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ πρωτόπαθα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδεμόνι κοιμωμένῃ αὐτῇ βρέφος, τὴν μὴν αὐτῆς ἐπιστάλλ τὸ δ' ἀδείσημα. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἀδίνας θεσπεσίους, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτω δ' ἰσχυρά ἐστι, ὥστ' ὁπόταν τι δάκνη, πτύσκει, οὐκ ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντος λυπεῖ, εἰς τὰς ῥυτίδας αὐτῆς παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς πεζοπορίᾳ, καὶ λόγον δ' μεγέθους ἀμυσσουσα. μίξεως δ', καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, πολλῆς αὐταῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην δ' καὶ τὰς ἀληκτρυόνας ἐπιδὰς οὐδὲς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπιπολὺ, κἀκείνη φέρει τ' συμπίπτουσαι τὸν ἀέρα ἐμείνω μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσι. ἀποτμηθεῖσα δ' τὴν κεφαλὴν μύῃ, ἐπιπολὺ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἔμπνους ἐστίν. ὁ δ' μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὲ βούλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παραλιπεῖν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μύα, πόφρας ἐπιχθονίοις, ἀνίσταται, καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρ-

comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormientem infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum insenderit, statim desilit, sed diu vehitus à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reviviscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς χήνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπίσ-
τωκε, ὅτι κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν,
ἡ ψυχὴ, εἶτα ἐς ἀπιλθοῦσα, ἐπα-
νέρχεται πάλιν, ἐς γωρεῖ, καὶ
ἐπανίησι τὸ σῶμα, ἐς πέπαγε τῷ
μύαν ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύειν τὸν τὸν
Ἑρμότιμον ἡ κλαζομενίων μῦθον, ὅτι
πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ,
ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπα-
νελθοῦσα, ἐνέπλησε αὖθις τὸ σῶμα,
καὶ ἀνέστησε τὸν Ἑρμότιμον. ἔχρης ἡ
αὐτὴ, ἐς ἄνθρωπος ἦσαν, τὰ ὑπὸ τῶν
ἄλλων ποιούμενα ἠμέρας. καὶ πλή-
ρης αὐτῇ παντοίας τραπέζης. καὶ γὰρ
αὖτις αὐτῇ ἀμέλγονται, ἐς ἡ μέλιττα
οὐχ ἥκιστα μύας ἐς ἀνθρώπους ἐργά-
ζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα
ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν προ-
γεύεται. καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπε-
ριπατοῦσα, συνεστᾶσα αὐτοῖς, ἐς
συναπολαύει πάντων. νεοττιὰν δ', ἢ
κοιλίαν, οὐκ ἐνί τόπῳ κατοικήσασθαι,
ἀλλὰ πλάνητα τὴν πᾶσιν καὶ τὰς
Σκύθας ἐπανηρημένη. ὅπου ἂν τύχῃ
ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ
ἐς ἑστίαν, καὶ οἶκον ποιεῖται, ὑπὸ
σκότου μόνοι ὡς ἔφην, ἐδὲν ἐργά-
ζεται, ὥστε αἰσχρόν τι πράξασα,
ἢ λέληθέ τι αἰσχρὸν ποιοῦν,
ὃ οὐ φωνὴ δρώμενον αἰσχυνεῖ αὐτήν.
φησὶ δ' ὁ μῦθος ἐς ἄνθρωπόν τινα
Μύαν τὸν ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλὸν, κάλλος ῥητορικὸν, καὶ σοφόν, ἐς ὠδικὸν, ἐς ἀντερασθῆναί μιν τῇ σελήνῃ διὰ τὸ αὐτὸ, ἀμφοτέρας ἐς Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸν μειρακίσκον συνεχῶς ἐπήλαιρεν ἐρασθεῖσα, ἐς ᾠδύσατο, ἐς καμάτου ὑπ' αὐτὸν, τὸ μὲν, ἀγανακτῆσαι. τῷ δὲ σελήνῳ ὀργισθεῖσα, εἰς τοῦτο τῷ μύᾳ μεταβαλεῖν. καὶ ἀπὸ τούτου πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτῷ ἐς ὕπνον φθονεῖν, μεμνημένῳ ἔτι ἐς Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἀπαλοῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempè animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis.

καὶ τὸ δῆγμα ᾧ αὐτὸ, καὶ ἡ ἔ ἀγρι-
ωπία ἐπιθυμία, οὐκ ἀχριότης, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλαν-
θρωπίας. ὡς γὰρ δυνατόν ἀπολαύσει, καὶ ἔ κάλλους τι ἀπαυθίζει. ἐγέ-
νετο ᾗ κ' τὰς παλαιὰς καὶ γυνή τις ὀνόματος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ καλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐπίσης τ' Ἀττικῶν ἐπιφανής. ἐν ᾗς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μῦσα ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τ' κραδίας. ὅτως ὠδὶ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, ὠδὶ ἀπέκλεισε τ' σαλιὼς τὸ τ' μύσης ὄνομα, ὡδὶ οἱ γονεῖς ἠδέσθη τὰς θυγατέρας ὧτω καλεῖντες. ἡ μὲν ὖν τραγῳδία, κ' σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέ-
μνηται τ' μύσης, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὴν μὲν μῦσαν ἀλκίμῳ σθένει
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώμαθ', ὡς πλη-
σθῇ φόνου,
Κἄπρας δ' ὁπλίζας πολέμιον παρσεῖν δέρυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν ἐ περὶ μύσης τ' πυθαγορείας, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ κθ' αὐτὴν ἱστορία. γίγνον-
ται ᾗ ἐ μύρμηκές τινες μῦαι, ἃς σπαθοῦσας οἱ ποιμένες καλοῦσιν, οἷόν, καύσας, τραχήλατον τ' βόμβον, κ' τὴν πλῆσιν ὠκύτατ'. αὖται ἐ μακροβιώτατοί εἰσι, κ' ἔ χειμῶνα ὅλα ἄστιν ἀφανεῖς ὄντες, ὑπὸ πτη-
χῇσι τοῖς ἐρεθίοις μύλισι. ἐφ' ὧν καίκεινο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφό-
τερα ἐ τὰ θηλέων, κ' τὰ ἀρρένων θῆλυ, βαίνοντες ἐν τῷ μέρᾳ κ' τ' Ἐρμῆ ἐ Ἀφροδίτης παῖδα, τ' μι-
χθὲν τὴν φύσιν, καὶ διττὸν τὸ κάλλ', πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τ' λόγον, μὴ ἐ δόξω καθ' τὴν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύσης ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire
corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis
viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: sonitu asperrimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem insœndentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus ſuis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, cæterum indoctum. Illud oſtendens, quòd non librorum copia, & ſpecioſa ſuppellex, ſed aſſidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, ſi quia libros multos ac precioſos habeat, propterea ſe putet, inter doctos ac eruditos recenſendum eſſe. Rationes ſumuntur à cauſſis, & qualitate perſonæ, videlicet quoniam ipſe prorſus literarum ignarus ſit, & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis, per inductionem amplificat. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem vocat, & à cauſſis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, ſeu regis, ut ipſe vocat, gratiam ambire: quam & à circunſtantiis perſonæ refellit, & ſtultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum ſtudio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei conſulat, ac famæ ipſe ſuæ.

Καὶ μὲν δικαίως ἐστὶν ἃ ἐζήλωκας, ὦ νεῶν πολιῆς. οἶδα μὲν γὰρ σὲ παιδείας ἐρᾶν αὐτὸς εἶναί τις δόξειν, ἀτεχνῶς σωφρονοῦντα τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοὶ ταῦτα τὰ κάλλη χωρεῖ, καὶ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. κάλλιστα ἦν οὐδὲ τὰ κάλλιστα αὐτῇ, ἀλλὰ πιστεύοις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι, καὶ ἕρμαιον εἰ τῶν τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ ψησαυρὸς ἕτοιμος τοῖς καπήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι ἀφθονίαν δυνατὸν, πλὴν μὴ

Et ſanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adverſatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, ſi optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes: eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximioſ-

πολλαὶ, καὶ πολλοῦ ἄξιαι, πίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰμὶ τοῦ διαβεβρῶσθαι, καὶ κεκικιγκῶσθαι αὐτὰ πεπαρῳηκὼς, καὶ συμβάλλειν τὰς σὰς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν παραλαμβάνειν; ἐπὶ δὲ ἀκριβοῦς, ἢ δὲ ἀσφαλοῦς σὺ αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία διάγνωσις; ἵνα δὲ σοὶ δῶ αὐτὰ σαφῆ πεκερικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος εἰς κάλλος, ἢ ὁ Λεύκιμος ἀτιμήτως σοῦ ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ χράψασθαι, σοὶ τί ὄφελος ὦ βδυσμόσε δὲ κτήματος, ὅτι εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτι χρησιμώτατον ποτὲ ἐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ γὰρ, ἀνεωγμένοις μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ τὴ Διὰ πεκικόρως, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθάνουσι δὲ ὀφθαλμοὶ τὸ στόμα. ἐδέπω γὰρ τοῦτο μοι ἐκφανὲς, ἢν μὴ εἰδῇς τὸν ἀριστὸν, καὶ κεκίνηκε ἐκάστῳ τὰ ἐγκεχαραγμένα, καὶ σαφῶς ὅτις μὲ ὁ νοῦς σύμπασι, τίς γὰρ ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων, ὅσα τε ἐστὶν τὸ ἑρμηνεύοντα τοῦ συγγραφέως ἀπηκριβωμένα, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐξῃκεκομμένα. τί δὴν φῄς, καὶ παῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε ἐκ τῶν μουσῶν κλῶνα δάφνης, καθάπερ ὁ ποιμὴν σκαιὸν λαβών; Ἐλικῶνα μὲ γὰρ, ἵνα λέγεσθαι αἱ γραῖ λέγουσι, οὐδ' ἀκήκοας εἰμή ποτε [1] οὐδὲ διατριβὰς τοιαύτας ἡμῖν ἐν παισὶ ἐποιῦ. [2] σοὶ δὲ μεμνῆσθαι μουσῶν ἀπόπον. σκαιὸν γὰρ τὸν ποιμένι μὲ ἔσκε ἂν ἄκνησσε φωνῆσαι, σκληρῷ ἀνδρὶ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλῷ τὸ ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷον γὰρ σοί. καὶ μοι πρὸς τὸ λιβανίτιδος, ἄφες σὺ τοῦ παρόντος τὸ μὴ σύμπασι σαφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili : tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint : quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præſen-

1 Οὐδὲ διατριβὰς τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ γὰρ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, ἐδὲ εἶχες γνοίσθαι πότ' ἂν σὲ οἰσθ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀνὴρ ὁ δάφνης μυρίνῃ ἂν, ἢ ἐ μαλάχας φύλλοις μασηγῶσιν, ἀπήλλαξαν ἂν τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τὴ Ὀλμειὸν, μήτε τὼ Ἱππακρηνίω, ἄσπερ ἡ ποιμένιος διψῶσιν, ἢ ποιμένων τοῖσιν κεκτημένοις πότιμα. καίτοι ἐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, ἢ ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τὸ σὸν χρῆμα περὶ τὰ βιβλία σπουδῆς, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, [1] ἢ τὸ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πείσῃ σεαυτὸν ἀναφαμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, τὸ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ ταῦτα, ἴσχ ξυλλαβὼν σεαυτὸν τὰ μὲ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῇ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ μὲ Θουκυδίδου, ὅσα ἔσχε μὲ Δημοσθένους, καὶ αὖτα ἀκριβῶς μετεσταλμένα εὑρεῖν καλῶς. εἰ ἅπαντα σεαυτὸν κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν σὺ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικροτῇς, ἢ ξυγκαλλύσας, ἢ ὑποβαλλόμενος φαίνοιο; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἢ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, ἢ ἀναγιγνώσκειν ἐθέλεις, τὸ μὲν ἀναγιγνωσκόμενον οἶδα ἐγὼ, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις, κιθάρᾳ τὰ αὐτα. ὡς εἶμι τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεῦσθαι ἀπόφαινε τὸ ἔχειν. πολλοὶ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τὸ πλουτεῖν, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τὰς πίνακας ἡμῶν ὑπερβάλλοντας. τίς γὰρ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοπώλαις ἤχθετο sentiarum apertè dicam) noluisset unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc uno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam ut tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circumferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profectò pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent

&

1 Η' τῷ δεῖνι ξυνεσοίπας] Η' συ τῷ δεῖνι ξυνεφοίπας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. Beurd.

σεν ἂν τῆδε παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχοντι, καὶ πωλοῦσιν; ἀλλ' εἶχε διελείχθη ἐθέλοις, ὅψε μήδ' ὀνείνης πολύ σε τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν τῇ φωνῇ, ὥσπερ σύ, ἀξυνίτους δὲ τῇ γνώσῃ, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν ἐν μίχθαι καταγιγνώσκοντας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία περὶ αὐτῶν ἐκείνων πεπράμενον ἔχεις. οἱ δὲ, νύκτωρ, καὶ μετ' ἡμέραν λαβὲ χερὸς ἔχουσιν αὐτά. πόθεν δὲ ἀγαθὸν αὐτῇ τοῦτο, εἰ μὴ τις ἀποδήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἠγῇ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα ἐξειλεγμένας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, λάπτελαιαν. μᾶλλον δὲ ἐπὶ τοῦτο σοι ἀδυνάτου, ἐπίνευσον γὰρ, ἢ ἀνάνευσον ὡς τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενον, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἐπὶ πολλάντων ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἆρα μὴ ἐπὶ τοῦτο ἐν αὐλεῖν δυνατὸς; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ ἔσται κτήματος, ὅτι ἐπιστάμενον χρήσασθαι καὶ τῷ τέχνῃ; εὖγε ἀνένευσας. οὐδὲ γὰρ τὴν Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενον, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. πόθι εἴ τις ἐν Ἡρακλείας τὰ τόξα κτησαίτο, μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνατὸς ἐντείνασθαί τε αὐτὰ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, πόσοι ἔστος δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνένευσας ἐν τοῦτο. καὶ τοῦτα δὴ ἐν ὁ κυβερνᾶν ὅσα ἴσασιν, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν, ναυῶν κράτιστον Θεσσαλοῖσι τοῖς ἅπασι, καὶ εἰς κάλλιστα ἐξειργασμένον, ὁ δὲ, ἵππον κτήσαιτο μηδὲν, ἢ κενταυρείδιον, ἢ καππαφόρον, ἐλείσθοι ἂν οἰκεῖ ἐκάτερον

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondе mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro fatum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

τ Ὁ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρείδιον ἢ Καππαφόρον] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappophorum vero

πρᾶ, οὐκ εἰδὼς ὅ, τι χρήσαιτο ἑκατέρῳ. ἐπινοεῖς δὲ τοῦτο; πείθω δή, καὶ τοῦτό μοι ἐπίνοσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτος ὢν, ὠνοῖτο πολλὰ βιβλία, ἢ σκάμμασιν ἑτέροις ἀπαιδευσίαν κατ' ἑαυτοῦ ἐκφέρειν; τί οἰκεῖος δὲ τοῦτο ἐπινοεῖν. ἔλεγχος γὰρ οἶμαι σαφὴς ἔστω, καὶ τὸ ὁράντων ἕκαστος αὐτοῦ τὸ πρόσχειρον ἐκεῖνο ἐπιφθέγγεται, τί κρεμνὸν νυνὶ δὲ βαλανείῳ; Καί τις ἐγένετο πάλαι ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ, συμφορᾷ τινὶ ἀποληθεὶς ἀμφοτέρας τὰς πόδας, ἀπὸ κρύους οἶμαι ἀποσπείσας. ἐπειδή ποτε λάθρᾳ χιόνος ὁδοιπορήσας, ξυνέβη αὐτῷ, ὥστε τοῦτο μὲ ἐλεεινὸν ἐπιπονθέναι, καὶ γεωπόνων τὴν δυσχέρειαν, ξυλίνους πόδας περιποιεῖσθαι. καὶ τούτοις ὑποδούμενος, ἐβάδιζεν, ἐπιρρεζόμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, καὶ τὴν πολυτέλειαν πᾶσαν ἐπιδεικνύμενος εἶχεν, ὡς καλλίσταις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτοῦ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἃ ταῦτα δὲ σὺ ποιεῖς, χωλὸς μὲν ὤν, καὶ συκίνου τὴν γνώμην, ὠνούμενος δὲ χρυσᾶς ἐμβάδας, οἷς μόλις ἂν τις ἐν ἀρίστοις ἐμπεριπατήσειεν; ἐπεὶ δὲ σὺ τοῖς ἄλλοις ἐν Ὁμήρου ἐρεῖς πολλάκις. ἀναγνώτω σοί τις αὐτὸ λαβὼν τὴν βίβλον ἢ ἰλιάδα ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξέλεγχε. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὠφελῇ σε. ποιήσειε δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν, πεζέλοιδος ἄνθρωπος, λάφυρον τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένον. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰ λάβοι τὴν Ἀχιλλέως παλτur, utroque uti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insitiam suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infœlicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [1] ficulna, emis tamen auratos soccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hic introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Thersites ille hujusmodi, Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui inusta erat nota K: talis Aristophanes Κοππατίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiasten. *Palm.*

1 Καί τις ἐγένετο πάλαι ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ] Καί τις ἐγένετό ποτε πάλαι ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ. Marcil.

2 *Ficulna*] Proverbium est de quo Erasm. Adag. Ficulnus. *Cogn.*

1 *Troſſe*

καλὸν ἄγαλμα, καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ἐπιβαλεῖ δὲ αὐτῷ τὸ ῥεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀπολεῖ δὲ Ἕκτορα, καὶ πρὸ αὐτοῦ, τὸν Λυκάονα, ἔτ' Ἀσπαμίωνα, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τοῖς ὤμοις τὴν μελίαν δυνάμενος; σὺ δ' ἂν εἴποις. ἀλλὰ γελῶσι δὲ ὀφλισκάνει, χαλκοῦν ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ γαμψὰ καθεσπέρου ὑπὸ βάρους, καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὁπόταν ἀναβλέψῃ, δεινοὺς τοὺς παρακαλοῦντας ἐκείνους αὐτῷ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὴν φοινικῆν ἐπαίρων τῷ μετώπῳ κυρτὴν ὀφρύν, καὶ τὰς κνημίδας ἐπισυρόμενος. καὶ ὅλως, αἰχμῶν ἀμφοτέρων, καὶ τῆς ἀμυντηρίου αὐτῶν, καὶ τῆς δεισιδαίμονος. τὸ αὐτὸ δὴ δ' οὐ πάσχων, ὑχ' ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ βιβλίον, ὦ τῇ χειρὶ ἔχῃς παίζοντα, πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν ὀμφαλὸν. ἀναχαιτίσας δ' αὐτὸ βαρβαρίζει, καὶ παιζοχιῶνα, καὶ ἀλαφρόν. ὑπὸ μὲν τῶν πεπαιδευμένων, καταγελώμενος. ὑπὸ δὲ τῶν ξυνόντων σοι χαλκᾶν, ἐπαινούμενος. οἱ δ' αὐτοὶ οὗτοι ἀλλήλοις ἐπισκώπτουσι, γελῶσι τὰ πολλά. θέλω δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον. Ταραντῖνος, Εὐάγγελος τοὔνομα, τῶν ἀφυῶν οὗτος τὴν φύσιν, ἐπεθύμησε νικῆσαι πυθοῖ, τὰ μὲν οὖν ἄλλα γυμνὸς ἀγωνίας, αὐτάγκη ἰσχνὸς αὐτοῦ ἀσώματος εἶναι, μήτε τοῖς ἰσχνοῖς, μήτε πρὸς ὠκύτητα τὴν ψυχήν. ἐπεὶ δὲ ἦλθε, καὶ φοιτᾷ, ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπειθεν πάντ' τὰ παρόντων ἀνθρώπων, ὡς εἰ μὴ θεὸς αὐτὸν, ἐπαμύνων, ἐβοήθησεν, ἀπόπαις ἐς τὸ σμικρολόγως σπουδὴν ἀναπεπτωκὼς. ἦκεν δὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα ἀκμαιότατος, καὶ δὴ ἐς ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποικιλμένος, καὶ στέφανον

propterea formosum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium transiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: postea interficiat Hectorem, & ante ipsum Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quum suspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxasque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta est purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & distorques: unde viris eruditis risum moves: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam averia facie se invicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum; Pythia vincendi invasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, suarum non esse virium statim judicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate effet prædirus: persuasione sceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exilissimum quemque cantus strepitum applaudentes, adductus est, ut crederet se cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veste auro intertexta, & corona pulcherrima aureis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς αὐτὸ κορυφὴ τῆς δάφνης, σμαραγδίνας εἶναι ἰσομεγέθεις τῇ κορυφῇ. τὴν μὲν γὰρ κιθάραν αὐτὴν ὑπερφυές τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν ὅλην ἠνθηκότα πᾶσαν, σφηνοῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην, μεσῶν μεταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως εἰκόνων ἀξιοθρύλλητον. θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ὧν ποτε ἐγένετο ἡ τῶν ἀγώνων ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ἆδειν. καὶ μὴν Θέαινα τὸ ἡνιοῦχον ὁ φαύλως ἀγωνισάμενον, εἰσήρχετην ὧν ὅλος κατελαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ συνέπασα τὸ ἱδωτὸς, ἢ μεταξὺ δὲ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κατεσκευασμένη τὸ θέατρον, καὶ θαυμασιὰς ἐλπίδες ἐμπλήσασα τοὺς θεατὰς, ἐπειδὴ ποτε ἐᾴσθη, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀναμενόντων μὲν ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυμπάκτων. ἀποῤῥήγνυσι δὲ τρίτης ἅμα χορδῆς, σφοδρότερον δὲ ἤχοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ᾄδειν δὲ ἄρχεται ἀπίμοιρόν τι, καὶ λειπόμενον, ὥστε γέλωτα μὲν πάντων ὀφλεῖν τὸν θεατῶν. τὰς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θεάτρου. ὅτε δὴ καὶ γελοιόταλος ἄφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συοφάμενος ἀπὸ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλίγων χαμαὶ τὰ κιθαρικὰ τῆς σφηκώδους. ἐξεπεπλώκεισαν γὰρ, καθ' εἱπὴν ξυμμαστιγωμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν, Εὔμηλος τῆς ἠλείος εἰσήρχετο, κιθαρῳδὸν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνης δὲ κόλοπας ἐπικειμένης, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μίτρα σὺν τῷ στεφάνῳ

reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque veniflet certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefeciſſet, & incredibili quadam spe spectatores repleſſet, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' ὅτε γε ἄσας ἐξιὼν, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τὴν τέχνης, σκῆπτρῳ, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ ὁ Εὐαγγέλιον καταγέλα, μόνον ἐμπεμπόσαντο τῇ κιθάρᾳ, καὶ παῖς σφριγῶσιν ὀφείλας. καὶ εἰκότως γε λέγεται τοῦτο αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῶν διφθέρᾳ ἐστεφάνωσαι, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δὲ πένης, τῷ δελφικῷ. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὄνησον τὸ σκοδῶς, ὅτι μηδὲ ἐλεεμένῳ ἐπὶ τῇ ἴτιδι ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος ὑποστῇ πᾶσι τοῖς ἀπεχθῆσι σοι τούτοις, καὶ ἀστείοις. ὡς πόθεν δή σοι ὁ Εὐάγγελος ἦτος, παρ' ὅσον σίγε ὅλῃ ὀλίγου μέλᾳ τῷ γελᾶσθαι τῶν θεατῶν. οὐκ ἀκριβῶς δ' ἂν χθιζοῦ, καὶ λίσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι γεγονότα. Ὅτε τὴν Ὀρφέως διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαν πόντον, καὶ ἐπιπολῆς γε τὴν κεφαλὴν τὴν λύρᾳ, τὸν μὲν, ᾄδουσαν θρηνῶν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὸν λύραν δ' αὐτὸν ὑπηχεῖν, τῶν ἀνέμων ἐμπίπτοντων εἰς χορδὰς, καὶ ὅτου μεταῴδῆς ἐπεστενοχώρουν τῇ λίσβῳ. κἀκείνους ἀπολομένους, τὸν μὲν κεφαλὴν καταπτύψαι, ἵνα δὴ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὸν λύραν δ', ἀναδῆναι εἰς Δ' Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτόν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέανθον τὸν Πιττακὸν τυραννοῦντα τῶνδε ὑπὲρ τὸ λύρας πυθανόμενον, ὡς σκληρὰ μὲν ἡ θηρία, καὶ φύσει, καὶ λίθους, ἐμαλώδει δ' ἡ μετὰ τὸν Ὀρφέως συμφορὰν, μαθόντος ἁπλομένου, ὡς ἐρωτα δ' κτήματος ἐμπεσοῦν. καὶ ἀφροδισιάσαι τὸ ἱερὰ μεγάλοις χρήμασι, At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum devenisse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Tressæ mulieres*] Thracia, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πεῖσαι ὑποθέσθαι ἑτέρων ὁμοίαν λύραν, ὅταν αὐτὸς τὴν τοῦ Ὀρφέως λαβὼν ᾖ, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι, σὺν ἀσφαλείᾳ εἶναι. νυκτὸς δὲ ὑπὸ κόλπου ἔχοντα, μόνον ἐπελθεῖν εἰς τὸ προάστειον. καὶ ἐπιχειρήσαντα μόνον κρούειν, καὶ σαφῶς ἀκούειν πῶς χορδαί, ἁπτόμενον, καὶ ἄμυστον τεμνόμενον, ἐλπίζοντα δὲ μέλλειν τινὰ ἥδιστα ὑπηχήσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν πάντας καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μακαρίους ἔσεσθαι, πληρωθησομένους τῆς Ὀρφέως μουσικῆς. ἄρχει δὴ ξωσθέντας τοὺς κύνας ἐπὶ τὸ ἦχος, πολλοὶ ἦσαν αὐτόθι, ἅμα συνεπάλλοντο αὐτόν. ὡς τοῦτο γοῦν ὅμοιον τοῦ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνος ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κύνας, ὥστε δὲ σπεύσαντας ἆφθη, ὡς οὐκ ἦν λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ὠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τοῦ Ὀρφέως ἦν τῆς μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δὲ, ἄλλως κτῆμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου δὲ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι ἐστὶν οἷμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον ἐπωνεῖτο, κεραμεῖον ὄντα, τελεχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνος εἰ τῶν νυκτῶν ὑπὸ ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγνώσοι, αὐτίκα μάλα δὲ τὴν Ἐπικτήτου σοφίαν ὅλην ἐπιστήσεσθαι, καὶ ὁμοῖος ἔσεσθαι τῷ θαυμαζομένῳ ἐκείνῳ μαθητῇ. χθὲς δὲ, καὶ πρῴην, ἄλλος τις τῆς Πρωτέως δὲ κυνικῆς βακτηρίας, ἣν καταβρόμην, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, ταλάντου κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχω μὲν τὸ κεμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου δὲ καλυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ δὲ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τὰ Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δὲ ὁ θαυμαστὸς κτήματος δεσπότης, καὶ αὐτὸν σὲ, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπερ-

suasit, ut Orphei lyram, altera simili suppositâ, ipsi daret. Quæ accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpierunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depositò, in ignem insiliit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus

boni possessor, te ipsum inscitia, & spurcitate superavit. Vides quàm

ρυπόβλωσεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως ἀφῆκεσεν, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιος τραγῳδίαν ποιῆσαι φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατόμιας ἐμπεσεῖν, ὁπότε δυσφόρως κατέχοιτο τὸ γέλωτος. ὥσπερ τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγέλασεν, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ σκέπτεσθαι ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτὸ, ἵνα τὸ ἔνθος ἔσοιτο, καὶ κρότος ἐν τῷ πυξίῳ. ἀλλ' ὅμως ὁ αὐτὸς σκεῖνος μᾶλλον γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μὲν γὰρ ὡσεὶ σὺ μᾶλλον δύσχρως ἂν ἐρυθρὸν εἴη, ἢ τὴν Διονυσίου, καὶ ἀφ' τοῦτο χρυσοῦσθαι αὐτὴν ἔοικεν ἐκεῖνο τὸ πυξίον. πνα γὰρ ἐλπίδα ἐν αὐτὸς ἴσχων εἰς τὰ βιβλία, [2] καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀφκηλᾶς, καὶ ἐξεικάπτεις, καὶ ἀλείφεις τὸ ἔρεγμα, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέραις ἐξεβάλεις, καὶ ἐμφαλοὺς σοπίθεις, ὡς δή πλαύσων αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων μηδήποτε ἀφ' τῶν ὠνῶ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον δ' [3] τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς δ', ὡς ὅσοι εἰσὶν καλόν. μῖσος δ' ἀχρεῖόν φασι πάντα ἔχειν ἐπὶ τῇ βελτιώσει. ὡς εἰ τοιοῦτος ἀπειρᾴζοιτο τὰ βιβλία, φυγῇ φόβητον ἂν ἦν ὅπ πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν δ' ὄντοιν, ἅτ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λίχνον τὸ δωρεᾶσθαι, καὶ ἀγαπᾶσιν τὸ δέοντα, ζήλῳ δ' ἀγαθῷ

quàm misero loco sint res tuæ, cùm tuo capiti fuste revera sit opus? Dicitur etiam [1] Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est conjectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper volvis, coagmentas, spolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis perceptura? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris, ac potiùs qui piscibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem sit honestum: tuaque obscœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd si librorum hæc esset culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm sint quæ à veteribus scriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionysius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum est: Διονύσου τὰ Κορίνθια. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Pers. ejusque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὸ χειρόν, ὅταν μηδὲ ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ βλαβερὰς ἀνιᾷ, καὶ τοῖς πλωραῖς οἰκήσεις, καὶ σαλπιγξὶ ὡς ἀμελῶν τοῖς οἰκείοις; πῶς δ' ἂ κρύπτειν αἰσχρὸν, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχων σε βιβλίον ἰδών, ἀεὶ δὲ τὰ πάντως ἔχεις, ἐρεῖ δ' ἅπερ, ἢ ῥήτωρ, ἢ ξυγγραφεύς, ἢ ποιητὰ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς, ταχέως εἴποις τάληγε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν, ἐπαινοῖτο, ἢ αἰτιῷτο τὴν ἐγγραμμάτων. σὺ δ' ἀπορήσεις, καὶ μηδὲν ἔχεις εἰπεῖν, ἆρα εὐξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν καὶ σωτῆρ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, φέρειν τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον καλλίστων ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι δ' Εὐριπίδη, καὶ τὸ ἄγγελον ἦν τὸ διηγούμενον τὰ δὴ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔχον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπών, ἀμεινόν ἐστι τοῦ Πενθεῖ ἅπαξ διασπασθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' αὖ καὶ ἐμαυτόν, ὅπως ἐν τῇ μεγάλῃ σπουδῇ τινος ἕνεκα τοῦ διαδῆσαι τοῦτο ἐπιδόσεως ἐμοὶ τῶν ὠνίων τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν δὴ, ἢ χρείας τῆς ἀπ' αὐτῶν, δεῖ ἀνοήτου τινὸς ὁ ἐπ' ἐλάχιστον σε εἰδέναι. ἃ μᾶλλον ἢ φαλακρᾷ κτένιον, ἢ κατόπτρον ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητῇ, ἢ παλλακὴν ὁ ἐνοχος, ἢ ὁ πειρατὴς κώπῃ, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν ταῦτα σοι τὸ πρᾶγμα ἔχῃ. καὶ βλαβὴ τοῦτο ἐμοὶ νίκην ἅπασιν, ὅτι δ' εἰς τὰ μηδέν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς σχολαστικῆς ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε κἀμὲ σῶρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς βίβλοις ἐκείνοις

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque ista hinc videris consequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emisti? Quî autem etiam illud non te pudeat, siquis viso tibi præ manibus, ut soles habere, libro, cujusnam sit rhetoris, aut historici, aut poëtæ roget: tu verò ex inscriptione doctus, aptè respondeas: deinde, ut fit, dum sermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuset scriptorum: tu verò animi pendeas, habeasque nihil quod respondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiscat, qui tanquam Bellerophon, librum circumfers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conspexisset ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me assiduò quæsiverim, nondum tamen hodie assequi potui cujus rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm si calvus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibusque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immensis divitiis esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis

ἀξιώσεις παρενέγκαψας, ἁπλῶς ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, ἐ ἀγχόνην πρὸ πολλοῦ τῆς βιβλίων. λοιπὸν δὴ σκέψασθε μὴ πεισθῶμεν ὑπὸ τῆ κολάκων, ὡς ὁ μόνος καλὸς εἶ, καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεύς, οἷος οὐκ ἔστιν, οὐδὲ τὰ βιβλία, ὡς ἀληθῶς τὰς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ σε ἐ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνου, κἀκείνους χρῆσθαι βατραχῶν δίκην θαυμάζοντας, σκιρτᾶν μὴ πίνειν, ἵν' μὴ ἀβρᾶσιν βοῶντες. καὶ γὰρ οὖν οἶδ' ὅπως ῥᾴδιος εἶ, τ' ῥᾳθυμίᾳ, καὶ πιθανὸς ἀπαντᾶν. ὃς ποτε κἀκεῖνο ἐπείθη, ὡς βασιλεῖ τινι ὠμότητος τὸν ὄψιν, καὶ τοῦτο ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κιναφούς, καὶ ὁ τὰς ὀφθαλμούς ἡμῶν ψευδόμενον, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, ἐ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, καὶ σοφιστὴς ἐξυπνιάζων, καὶ μιμόβιβλος βάδισμα, καὶ χῆνα, καὶ βλέμμα, ἐκείνου, ᾧ σαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅτε ἐ Πύρρον φασὶ τ' ἠπειρώτην τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὅτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀφροδισιάσαι, ὡς πιστεῦσαι ὅτι ὅμοιος ἐκείνῳ Ἀλεξάνδρῳ ἐκεῖνος. καίτοι τὸ τ' μυσῶν τοῦτο, ἀφ' πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἶδον γὰρ ἐ τὴν τ' Πύρρου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπέπεισο ἐκμεμάχθαι τ' Ἀλεξάνδρου τὴν μορφήν. ἀλλ' ἕνεκα μὲν δὴ τούτων, ὑποστήσομαί σοι εἰς τ' Πύρρον, ὅτι σε εἰκάσαι κ' τοῦτο αὐτῷ. τὸ γὰρ δὴ τοῦτο, καὶ πάνυ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐκεῖ γὰρ ὥτω ἐκείνῳ ὁ Πύρρος, καὶ πολλῷ ὑπὲρ ἐαυτὸν ἐπέπειστο, ὥστε ὅτις μὲ ξυνεπίητο, καὶ ξυνέπαγεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβύτης ξένη, mum induxerat, nemo erat qui non ipsi astipularetur & consentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hospita, id quod res

tis senis testamento. subdole inscripsisses, libris jam diu venum datis fame periisses. supereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum assentatorum laudes, à quibus illud persuasum est, te non modò pulchrùm esse & amabilem, sed etiam sapientem, oratorem & historicum nulli secundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terrestrium ranarum instar sitibundos exclamare, nec potare, nisi priùs clamore disrupti fuerint. Nam nescio quo pacto facillimè nare traheris, illisque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidisti te regi cuidam assimilem esse, quemadmodum Pseudalexander ille, & Pseudophilippus fullo, & superioribus annis Pseudonero, & siquis alius eorum qui mendacio subditi sunt. Nec mirum te insultum, stolidumque hominem sic affectum fuisse, & resupinato corpore processisse quum gressum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita simili in re ab assentatoribus fuisse corruptum, ut se Alexandro illi similem crederet: quanquam quod scelerati isti faciebant, omnibus erat manifestum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expressa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumeliosus, quòd te in hoc cum ipso comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus postquam ita esse in ani-

αὐτῷ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τοῦ κρούζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρῳ ἐπιδείξας αὐτῷ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τινὰ ὅμοιον εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρου ἦξειν αὐτῷ. ἡ δέ, πολλοῦ γε δέοντα ἐπιχώσασα, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἐκεῖνός τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σύ δή ὦ που μὲ τὸν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων παιδίων ἴσοικας, οὐκ ἂν εἴποιμι. ὅπερ ἡ μανίαν ἐρρωμένως ἔνεστιν ἐκείνῳ μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς εἶδε. ἄκυρον γοῦν, εἰ ἀπίθανος ὕστερον ζωγράφος ὤν, καὶ τοῖς περιδεδρομηκόσιν ἐκείνας ἐπιλανθάνεσθαι δοκῶν τοῖς τὰ τοιαῦτα σπουδάζουσιν. καὶ τί ταῦτα λήρῳ; σαφὲς γὰρ ὅτι ἡ εἰκὼν τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ ἐκ νεότητος ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γοῦν οἶει, τῶν ἐπινενοημένων, καὶ ἐλπίδας ἐμπρεπεῖς ἔχειν περὶ σοῦ ἐξαίφνης, εἰ βασιλοῦς μόνοι ταῦτα σοφοὺς ἀνῇρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. εἰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ὠνῇ βιβλία, καὶ ξυωὼν πολλὰ, πάντα σὺν βραχεῖ πυρὶ αὐτῷ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ καλλιπύγων, οἵῳ τοσοῦτον μανδραγόρου καθεκτέον αὐτῷ, ὡς ταῦτα μὴ ἀκοῦσαι, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μὲν σὺ ὁ μεθ' ἡμέραν βίος, οἷοι δέ σοι πότοι, ἐποῖαι δὲ νύκτες, καὶ οἷοις, καὶ ἡλίκοις ξυνηθροῦδες; οὐκ οἶσθα ὡς ἅπαξ, ἐν ὀφθαλμοῖς πολλοῖς βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, ὕστερον ἐκφανῆ ἐστιν, ὡς ἐν τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώσεσθαι. εἰ γάρ ἐν φλυάξαιο μόνον, εἰ γάρ ἐν λοιμένος ἀπολύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀπολύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον

erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumque regum imagines protulisset, rogavit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Larissæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus consuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum similitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in promptu istius tui librorum coacervandorum studii, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut saltem putas, hoc excogitasti, magnamque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offusum, ut hæc quidem audiat: illud verò nesciat, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cujusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculosque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam solummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed

λῶ ἀποδύσαντί σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἔσεσθαι πάντα σε ἀφόβητον τὴν νύκτα ἀπόρρητα; εἰπὲ γὰρ μοι καὶ τόδε, εἰ Βάσσος ὁ ὑμέτερος σοφιστὴς, καὶ Βάτταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τὰς θαυμασιὰς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ ἀφροδισιάζειν, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν σκαιὰ, εἰ τύπτοιτο τὴν νεανὶ λεοντῆν περιβαλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; οὐκ, εἰμὶ δ' ἐγὼ τοὺς λεμῶντας τοιούτους. Μυελὰ γὰρ ἐστὶ τὰ ἀνδρομέρτορα τοῦτα τὸ χρῆμα, βάδισμα, καὶ βλέμμα, καὶ φωνὴ, καὶ πάχος, καὶ ψελλόν τι, καὶ μοιχὸν, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως ἐν τῷ παροιμίαν, ἢ τίνι ἂν πάντ' ἐλέφαντος ὑπὸ μεγάλης κρύψειας, ἢ ἵνα κίναιδον. εἶπε δὲ λεοντῆ μοι, τί τοιοῦτον οὐκ ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴῃ λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' ἐλεγχθήσῃ. σφόδρα γάρ σε, καὶ ἀπεκαλύψαμεν τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι πᾶς ἀγαθὸς ἐλπίδας ἐν ἀφθονίᾳ βιβλιοπωλῶν δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐν καθ' ἡμέραν βίᾳ λαμβάνειν. σὺ δ' οἴῃ συνήγορον ποιῶν, καὶ μάρτυρα ἔσεσθαί σοι τὸν Ἀττικὸν, καὶ Καλλῖνον τὸν βιβλιογράφους. οὐκ, ἀλλ' ὑμᾶς τινὰς ἀνθρώπους ἐπιτρέψοντάς σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ ὡς ἔχαλκόν τινα ξυνελάσοντας, δέον ἐπὶ τῷ σωφρονισθῆναι ἀποδόσθαι μοί τινι τὸν πεπαιδευμένον τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς, τὴν νόσον ταύτην οἰκίαν. ἀποδύσαι δὲ τῆς ἀνδραποδωκαπήλοις, μέρος δὲ famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi responde: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, cerusa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciisse copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia prostant,

1 Μυελαγὲς] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γεῖ δὲ πολλῶν τῶ ὀφειλομένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα δεῖ δύο τοῦτα διενῶς ἐπιτήδευσας, βιβλίων τε πολυτελῶν κτῆσιν, ἢ μειρακίων τῶν ἐξωρων, ἢ ἤδη ἀκμαζόντων, ἀνήν. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ ἀσφαλίζεται, καὶ ἡμερούσθω. ἀδυνάτου δ' πάντα ὅντα, ὡς ἄμφω ἀμφοῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἄξιῶ γάρ σε ἀφίμβρον τε μηδὲν ἀσθενοῦντων, τὸν ἕτερον νόσον θεραπεύειν, καὶ τὰς ὑπηρέτας ἐκείνης, [2] ὠνῆ δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκοθεν, μεταστέλλοιό πινας τῶν ἐλαυθέρων, οἷς ἡδὺ ἀκλινδυνεῖν ἀπλοῦν ἔστιν, ἵνα μὴ λάθωσιν ἅπαντα ἐξαγορεύσαι τὰ πραχθέντα ὑμῖν μετὰ πότου, οἷα ἐν πρώτῳ αἴσχιστα δεῖ σοὶ διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε ἐμαρτυρόμην ἂν ἀσχολούμενος τοῖς τότε παροῦσι, ὡς ἠναγκάσθην, καὶ ὀλίγα πληγὰς ἐνέτεινα αὐτῷ, χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιθ' ὅτι ἐν ἄλλοι ἐπεκελεύσατο μάρτυρας τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλοι, [4] ταῦτα ἐν λόγοις διηγεμένοις. ὥστε δὴ τοῦτο ὠφελῆς, τιμιώτερον τἀργύριον, καὶ φύλαττε, ὡς οἶσθα, καὶ ἐκ πολλῶν ἀσφάλειαν τοῦτο ποιεῖν ἐν πάσχειν ἔχῃς. ὥστε μὴ γὰρ μηκέτι ἐρωτᾶζεσθαι, τίς ἂν μεταπείσειέ σε; ἢ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ ταύσειεν ἄν,

stant, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digrediantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœ-

1 Ἄξιῶ γάρ σε ἀφίμβρον] Longè hic à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Audior enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te adtinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ post epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὠνῆ δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκοθεν] Vt cis pauca, καὶ φύλαττε ὡς οἶσθα. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύς] Ἔτι καὶ δάγματα ἐπιδεικνύς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταῦτα ἐν λόγοις διηγεμένοις] Ταῦτα ἐν λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Ti-

πυτοστραγεῖν μαθόντα. τὸ δ' ἕτερον μέρος, τὸ μηκέτι ἀνειδῶς βιβλία, ἀγνοῶς πεπαίδευσαι. ἄλις σοι τ' σοφίας. μόνον σὺ ἐπ' ἄκρῃ ἔ χείλει ἔχεις τὰ πολλὰ πάντα. πᾶσι μ' ἐπιδείκνυσθαι, πάσας ἢ λόγων πίνυας, καὶ κάλλη αὐτῶν, ἔ κρίσεις, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρως ἂν παιδεία μεμῆσθαι, ἀφ' τὸ πλῆθος τ βιβλίων. κωλύσ γ' ἐγὼ καίριά σοι συλλατείσειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἦ δῆτα ὡς σ' ἂν ἔ ἐθέλοιμι σε, τὰ τοιαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγνώσεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππωνάκτους; ἢ τύπτου μ' ὑπερφρονῶν, ῥήτορας ἢ μάλιστά σοι τούτων ἀφ' χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τ κ' Τιμάρχου λόγον ἀναγνώσει; ἢ σκεπτά γε πάντα οἶδα, ἔ γνώσεις αὐτῶν ἕκαστον; τ δ' Ἀριστοφάνη, καὶ τ Εὔπολιν ὑποδύσῃ; εἰσόμενος ἔ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' ἤδη σε τακεῖ καθίκετο, ὑπ' ἡρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γὰρ ἔ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἐπὶ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τ βιβλίων, οἵοις αὐτὰ χρῶν ἀνελίττεις. πότε δ' ἀναγνώσει. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' ἤδεις ἐώντα ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πόσον, ἐπιτραφὼν ἤδη σκεπτοῖς, ἢ ὡς τ λόγων; ἀλλὰ ἔ ὡς σκότους; μηκέτι μὴ τολμήσῃς τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid usquam antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil Hujusmodi ausis

1 Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵοις χρῶν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros versès*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam προσθύμως, tam προθύμους, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maxime βωμολόχος Lucianus, interpretes Latini magnopere aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδὲν. [1] ἄφες ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχρῆν μηκέτι μήθ' ὁπλίτην μήθ' ἱππέα. ἀλλὰ θαῤῥῶν ἢ τὴν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲν σκότον φείσονται τὰ συνεργάται,
Τίμημά τ' οἴκων μήποτε φθονήσομεν
ἀφῆ.

Εἰ ἢ πάντως ἐμμένει τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διάγνωσι, ἴθι, οὗτε μὲ βιβλία καὶ οἴκοι κεκλεισμένος, ἔχε, καὶ κεκρυμμένῳ τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι ἐστὶ τοῦτο. σωθείη ἢ μηδέπω, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαλγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτα μοι λελήρηται, καὶ ᾗ τὴν παρεγιμίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ἀνήσῃ, καὶ χρήσῃ εἰς ὄδον, καὶ κεκραλαθήσῃ ὡς ἂν πεπαιδευμένων, οἷς δέον χρῆν ὠφελῆσαι, σὸν οὐκ ἐν καλοῖς τὰ βιβλίων, οὐδ' οὐκ ἐν τῷ πολυτελείᾳ αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ φωτὶς, καὶ τῷ γνώμῃ τῶν γεγραφότων. σὺ ἢ οἴῃ θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ σκιαλήξειν τοὺς πολλοὺς τὰ βιβλίων, σὸν εἰδὼς ὅτι ἐν οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνας νάρθηκας, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλῶντες. ὁπόταν ἢ ἐν χρήσωνται τούτοις δέῃ. οἰμῶζ, ὅδε ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθὼν δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμεθυσμένων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἴδε τὰλλα μεσοῦν, ἀπήλαξε τὸ ὀδυνῶν τὸ νοσοῦντος. ἵνα ἢ ἐν γελοιοτέρῳ νῦν τὰ σὰ εἰκάσω, τὰς κυρίας τῶν αὐσις ampliùs: sed missos fac libros: remque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debueraſque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succenſet.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcias,
Timent ve tecta ne loquantur adium.

Quòd ſi omnino decreviſti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi ſufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

1 Ἄφες δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Paræmiog. *Bouh.*

I Δη-

ἐπίστευσας. καὶ ὄψει τοὺς μὲν πεπείσθαι αὐτῶν, ξυρεῖν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμμικτον ἔχοντας. τοὺς δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων ἐπιδεῖσθαι, καὶ κάτοπτρα μεγάλα. ἃ μὲν λέγειν γε ἀφ' ὧν τοῦτο οἶδεν οἰδίζας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ ὑπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. ἐκεῖνος δ' τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐπισκλήπτει, τοὺς κόμας ἀπύζοντας. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲ δανείσῃ, χρήσιμος ἂν τὰ βιβλία. χρήσεσθαι δ' αὐτὸς σὺκ ἂν δυνάμενος. καίτοι οἶδ' ὅτι χρήσας οἶδεν βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῷ κυνὸς ποιεῖς, ὃ ἐν τῇ φάτνῃ κριθὰς ἐσθίει μόνος. ἢ ὥσπερ αὐτὴ τῷ κριθῶν ἐδωδῇ, ὅτε τῷ ἵππῳ δυσμενῶς φαγεῖν ἐπιτρέπει. τοῦτο τοίνυν νῦν εἶναι, ὑπὲρ μέσου τῷ βιβλίου παρρησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δ' τὰ ἄλλα, ὅσα πρόπαλυσας, καὶ ἐπιτήδεια ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare posses: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα περιχέασα τοῖς πράγμασιν, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυρώσασα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. οὐ σκότου γὰρ μᾶλλον ἢ τυφλοῖς ὄμμασι πεπόνθαμεν. τοῦ μὲν, ὡθούμενοί τε εἰκῆ καὶ προσκόπτοντες ἀλόγως. τοῦ δὲ, ὑπερβαίνοντες ἀδίνδυνον. καὶ [4] τὸ μὲν πλησίον, καὶ παρεμπόδιον, οὐκ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρρω

Mala res eſt ignorantia, & multorum malorum hominibus cauſa; quæ non ſolum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, ſed etiam veritatem obſcurat, & privati cujuſque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil ſit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes eſt ſitum, videamus: quod verò eſt re-

1 Δεινὸν ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὐκοῦν ἡ ἄγνοια εἰπόμεθ' ὅτι κακὸν πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam diximus omnibus eſſe malum?* & huc forſan reſpiciens noſter interpres vertit: *mala res eſt ignorantia:* ſed vim vocis δεινὸν non ſatis expreſſit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res eſt ignorantia.* Eſt enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc eſt ratio, cur anima noſtra (aut eorum ſaltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen eſt, ut Philoſophi voluere, ignorantiam non ſecus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter ſe oppoſitæ, ut altera alteram deſtruat, atque diſſolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id eſt, lumen, dixiſſe exiſtimat, ὅτι τῷ γινώσκεσθαι, γινώσκειν ἐκάστῳ διὰ συγγένειαν ὅρμας ἰσχυρὰς ἐμπέφυκεν αὐτόν τε καὶ ψυχὴν ἅπασι τὸ φιλοσόφων φῶς εἶναι τῇ ἀσία νομίζουσιν, ἄλλοις τε χρώμενοι τεκμηρίοις, καὶ ὅτι τὸ ὄντως μάλιστα καὶ μὴ ἄγνοιαν ἡ ψυχὴ δυσανασχετεῖ, καὶ πᾶν τὸ ἀφεῖσθαι ἐξαιρεῖ, καὶ παρέπεται τὰ σκοτεινὰ, φύσει καὶ ὑποψίας ὄντα καὶ λύπην φορᾶς αὐτήν. *Quod unicuique noſtrum ob cognationem cum lumine acris eſt inſitus amor cognoſcendi & innoteſcendi. Ipſam vero animam nonnulli Philoſophorum* LVMEN *ſuapte natura eſſe ſtatuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis averſetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebriſque turbetur, eas metuat, ac ſuſpectas habeat.* Familiaris eſt autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miſerum hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantiſque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque eſt!

Phædrus f. XI. l. III. de Auguſto:

Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tuſc. Qu. c. 26. *Philoſophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem diſpulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* ſic Plato περὶ ἀγνοίας κακὸν εἶναι dixit ἡ ἀγνοια, ὥσπερ ἡ τυφλότης μὴ βλέπωσι; teſte Plutarcho in Lyſandro. Id eſt, *ignorantiam, ignarantibus haud minus eſſe malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲν πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ ſpecies facile concurrunt, ut, qui non vident quæ ſunt, videre videantur, quæ non ſunt.* Idem.

1 Ω'ς

μο, καὶ πάμπολυ διεγκὼς, [1] ὡς εὐοχλὲν δεδιότες. κ᾽ὅλως, ἐφ᾽ ἑκάστῳ τῶν πραττομένων ὁ βλαβερὸς ὁμῖν τὰ πολλὰ ὀλιγοδαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τοιούτου παρέσχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια πλάσια. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικοῦ δαίμονός τινος πεποιημένα. λέγω δὲ ἐς τἆλλα μὲν ἀπολείπων, μάλιστα δ᾽ εἰς τὰς τῶν ἀληθῶς κακῶν τε συκτήρων καὶ φίλων βλαβολάς. ὑφ᾽ ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπολώλασι, πατρὶς τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ κατὰ τῶν ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς εὐοχλὲν δεδιότες] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notissima fabula est, e Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyestem, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χαλὴν δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, ὑπερέφυ· πολλάκις γὰρ παῖδας κατὰ πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμηνε κατὰ παίδων, ἔθνη ἐσχε συζυγίας, καὶ συμβύσεις ἐπαύσησι καθ᾽ ἑαυτῶν· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνέτρεψε μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernere: nam non raro & liberos furere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vitæ vincula & connexiones disturbarunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophanta vox civitates & domos integras subvertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν, inquit, ἅπαντα κακὸν ἐστὶν, ἓν δ᾽ ἀνιπαρεσπευῆ, καὶ ἀφῆκε παῖδα πατρὶ, καὶ ἀφῆκε ἀδελφὸν ἀδελφῷ, καὶ τὸ δεσμὸν ἔλυσε τῆς ἑταιρίας. *Calumnia porro ubique permolesta est, rixasque ac contentiones ubique provocat, quocunque se infinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua illa est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: ψεύδους διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus posset sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Κα-

παῖδες κ᾽ τ᾽ γαιαμβῶν, κ᾽ ἐραστὴ κ᾽ τ᾽ ἐρωμένων. πολλαὶ γ᾽ ἐ φιλίαι συνεκύησαν, κ᾽ οἶκοι συνεχύθησαν διὰ τ᾽ κατὰ τὰς ἀφεσολαὶς παιδικότητ᾽. ἵν᾽ ἂν ὡς ἥκιστα ἐξαπίνης ἐμβάλωμεν εἰς τὰς, ὑποδείξω βάλομαι τῷ λόγῳ, [1] καθάπερ ἐπὶ πίν᾽ γραφῆς, ὁποῖόν τι ἐστιν ἡ ἀφεσολὴ, κ᾽ πόθεν ἄρχεται, κ᾽ ὁποῖα ἐξεργάζεται. Μᾶλλον γ᾽ [2] Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσι᾽ πάλαι ταύτῃ πρὸς ἔλαβε τὴν εἰκόνα. κ᾽ γὰ ἐ ἔτ᾽ ἀφεσολῆς [3] πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότᾳ τ᾽ συνωμοσίας [5] ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐχ ἑωρακὼς πω τὴν Τύρον, οὐδὲ τ᾽ Θεοδότην ὅστις ἦν ἐγίγνωσκεν, ἢ καθ᾽ ὅσον ἤκουε Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπάρχοντα εἶναι, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ᾽ ὅμως τ᾽ ἀντιτέχνην τινὸς, [6] Ἀντιφίλ᾽ τοῦτο μὲν, τοῦ φθόνου

amantium in amatos furor eſt excitatus. Præterea diſſolutæ ſunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob ſpeciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualiſnam ſit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem ſubjiciam, Apelli Epheſio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta eſt, inſimulatus eſſet. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, niſi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem adminiſtrare. Antiphilus tamen ejuſdem artis profeſſor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ὅτι πίν᾽ γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memores profeſſionis univerſam imaginem principatus ejus oculis animiſque ſubjecimus.* Vbi *animis* ab aliena manu, adeoque inducendum videri poſſit; neque eſt tamen. ἓν διὰ δυοῖν. Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσι᾽] Ad diſtinctionem iſtius Apellis, quî ſub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id eſt adoptione, fuit Epheſius, teſte Suida, Pamphili Amphipolitæ diſcipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Caſauboniani Scaliger in notis ad Euſebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera reſtituam: Γάλλ᾽, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖ᾽, διὰ τὸ φύλλα κισσῦ κατεσίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι· εἰώθασι γὰρ τοῖς Διονυσιακοῖς τελεταῖς κισσῷ ἱστεφανῦσθαι. Addit Scaliger: *& Gallos Magnæ Matris foliis edera, & Ptolemæum quoque compunctum fuiſſe, hoc eſt, ſtigmata foliorum hederæ inuſta ipſi fuiſſe.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legiſſe: nec video, quomodo aliquis foliis compungi poſſit, aut quomodo foliorum ſtigmata alicui inuri queant: niſi pejore, quam peſſimi ſtigmatiæ, conditione futuri ſint. Lego igitur, φύλλοις κισσῦ κατεστίχθαι. Et hoc liquet è ſequenti voce ἱστεφανῦσθαι. Nam, ſi vera erit futura ratio, illic quoque ἱστίζοντο legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότᾳ τ᾽ συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότην, Polybius ſemper Θεοδότου vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 hiſtoriarum. *Palm. Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc hiſtoriam lib. v. fuſe narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occupaverat. *Idem.*

6 Ἀντιφίλ᾽] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. X. opera ejus aliquot recenſent perquam eximia. *Idem.*

1 Παρ᾽

τῷ Δημ. βασιλεῖ τιμῆς, καὶ τὸ κρίνειν τὴν τύχην ζηλοτυπίας, καπῖπτον αὐτῷ παρὰ τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἴη συνεπιβουλεύων τῷ ὅλῳ, καὶ ὡς ἠκούσθη τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνευωχούμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κρυπτολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον ἀπόστασιν, καὶ τὴν [3] Πηλουσίου καταίλησιν ἐκ τῶν Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγονέναι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κρίνειν ἐν τἄλλα [4] μὲ πάνυ φρενήρης τις ἦν, ἀλλ' [5] ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος, ὥστε ἐξεκαύθη, καὶ συνετάραχθη πρὸς [6] τὴν Δημοδόξου ταύτης ἀφέλειαν, [7] ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μᾶλλον [8] ὅτι ἀληθὴς ἦν ὁ ἀφελόμενον, μὴ δι'

quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodora convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defeciisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortunæ esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ' ἄλλον Δίαν φρὸς ἓς τοὶ τ' Συρακοσίων κοινολογέμβρω. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι γὰρ κεφαλῆφι, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίου καταίλησιν] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castramentatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & fecordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & fultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Justino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias.* Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τῆς παρὰ δόξαν ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra cæteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus indultus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. 1. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὅτι ἀνήπτχυ] Acrius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notum illud Hesiodium:

[2] ὅπ μικρότερον ἢ καθ' τοιαύτην ἀνδρείαν ζωγράφον, καὶ τοῦτο [2] εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ' ὀντινοῦν τὸν ὁμοτέχνων τετιμημένον, ἀλλ' οὐδὲ τοπαράπαν, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξεβόησας, ὥστε ἰαδὲ [3] μιμίειν, καὶ βοῆς ἐσεπίμπλα τὰ βασίλεια, τὸν ἀλάστορα κεκραγὼς, καὶ τὸν ἐπίβουλον, καὶ συναμύντην. καὶ εἴγε μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν καταλιπὼν, ἤρη μηδενὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκότος ἄνθρωπον, ἀπετέτμητο ἂν τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀποπολεμικὸς τοῦ Τύρου κακῶν, ἦν αὐτὸς αἴτιος γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖος [4] ὕστερον λέγεται [5] μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν μὲν Ἀπελλῆν ἐκάθισε παλαιοῖς ἐοῦσιν

esse minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸν γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔοικε διεγεῖραι τὸν αὐτῶν ἔπαινον ἐρίμῳ ἀνεπαισθήτως εἰς ἅμιλλαν. *Periculosa enim res est similitudo, facileque, dum eorundem laudum amorem occulte animis inserit, ad certamen & contentionem impellit.* Tollius.

1 Ὅ τι μικρότερον] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπονθὼς] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dispicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μιμίειν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγω μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς εἰκὸς ἄγνοειν, ὅτι τὴν πόλιν πολλάκις ἤδη μετημέλησε τῶν κρίσεων τῶν μεθ' ὁρμῆς, καὶ μᾶλλον ἐλέσθαι ἠρυσάμην, ὥστε μᾶλλον χρόνον διαλιπεῖν, παρὰ μὲν τὴν ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπιθύμησαν τοὺς δὲ διαβληθέντας ἥδιον ἂν εἶδεν ἄμεινον ἢ πρότερον πράττοντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, & calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

ῥήσασθαι, τὸν δὲ Ἀντιφίλου δουλεύειν αὐτῷ προσδιδάξαι. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκινδύνευσε, μεμνημένος, τοιάδε τινὶ εἰκόνι ἡμύναθη τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κρᾶτα, ἃ ὦτα πεμεγάθη ἔχων, μικρὰ δὴ [2] τοῖς Μίδου προσοικότα, τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τῇ Διαβολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, [3] Ἄγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Ὑπόληψις. ἑπομένη δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολὴ, γυμνόν τι ἐς ὑπερβολὴν παίκαλον, [5] ὑπὸ θερμὸν δέ, [6] καὶ προσηκεκινημένον, οἷον δὴ [7] τὸν λύττιον, καὶ τὸν ὀργὴν ἐκκινοῦσα. [8] τῇ μὲν δεξιτερᾷ [9] δᾷδα καιομένην

& ei Antiphilum in servitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali est imagine calumniam ultus. Ad dextram sedet quispiam prælongis auribus insignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunstant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suspicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier summopere formosa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ se ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὧν παρεκινδύνευσε] *Adsti periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τὰ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ sunt. Persius:

Auriculas Asini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——. *Nec Delius aures*
Humanam stolidas patitur retinere figuram:
Sed trahit in spatium, villisque albentibus implet,
Instabilesque illas facit, & dat posse moveri.
Cetera sunt hominis; partem damnatur in unam:
Indutæque aures lentè gradientis asellæ.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores suos etiam procul audiant. Sunt autem asini acriore hoc sensu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter succensens errori Fotidis, isto tamen vel unico solatio asumnabilis deformitatis suæ recreabatur, quod auribus grandissimis præditus cuncta longule etiam dissita facillime sentiebat*; lib. IX. Milesiacorum. Idem.

3 Ἄγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. Idem.

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid est autem suspicio, nisi opinatio rerum incerta, & in nil expositum jaculatio mentis illata? Ergo, qui suspicatur, non tenet, nec in lumine positus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑπόθερμον] Qualis iratorum solet esse vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæstuante ab imis præcordiis sanguine*; ut est apud Senecam l. I. de Ira, cap I. Nilus Monachus in Narrationibus: τὸ θυμωθῆναι, καὶ τὸ βλέμμα πυρώσαν πλαγίας ἀστραπούσας. *Ira accensi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παρακεκινημένον] *Et commotæ.* Idem.

7 Τὸν λύττιον] Prudentius in Psychomachia, de ira: *Sanguineâ intorquens suffusa lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν δεξιτερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aspectus, pallor in facie, in labiis tremor, stridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædu violentiam promta, etiamsi gladio interim vacua, odio tamen furiosa mentis armata.* Idem.

9 Δᾷδα καιομένην] Non secus ac furiæ solent. Queis in irritandis inflammandisque credulorum aut iratorum hominum animis perquam similis est. Apulejus de Psyches sororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali*, inquit, *verborum incen-*

νλω ἴχνσσε. τῇ ἑτέρᾳ ⁋ νεανίαν τινὰ [1] τῶν τριχῶν σύρσασα, [2] τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸν οὐρανὸν, [3] καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς. ἡγεῖται ⁋ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, [5] ὀξὺ διδέρκως, καὶ ἰσοκὼς τοῖς ὑπ' νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias Li-

dio flammata viſcera ſororit jam prorſus ardentis deferentes, ipſa &c. protinus pernicii ſa fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν τριχῶν σύρσασα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſychen ad Venerem pertrahente. Ariſtenætus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῆσαι τὸ παιδίσκιον τὸ κόμης ἐξεῖλκεν, Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρέγοντα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκέραιοι, καὶ τὰ δίκαια λεγόντων παρεκάλουν, τὰς χεῖρας ἀραττες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνέκραζον ὑπερμέτρως ἀγανακτοῦντες μεμιγμένῃ πραγῇ. *Quotquot erant integris judiciis & juſta cauſa advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem ſuſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta belli decora, & tot ornamenta victoriarum, qua ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς· ⁋ ἄμορφος &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis fœmineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνος; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nusquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἤδη τὸ παροιμιῶδες εἶναι, καὶ ἑστῶτας πρὸς τοὺς ὠχριῶντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σε κακόν; *ita ad jam res in proverbium abiret, & hac ſatis taris eſſet ad pallentes interrogatio, Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τήκει δ' φθονεροῦν ὄμματα, καὶ πραδίλυν.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientia quibuſdam unguibus livor ipſe dilaceravit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles animæ tenebras, & confuſa mentis horrorem, qui vultu ſemper animoque marente voto, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſaviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum ladit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciofius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim æruginoſ ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius macreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ διδέρκως] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ διδόρκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἀδὲν ὄφις ἄλλο χαλεπώτερον πατεῖ ψυχὴ νόσημα φθόνε τε ⁋ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳπερ ὁ νοσῶν ὀξύτερον βλέπει μὴ τὰ αὑτοῦ μό-

[1] τ̀ Φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν ἑ ἄλλαι τινὲς δύο παραμφετῶσι, κοσμοῦσαι, καὶ περιστέλλουσαι, καὶ καλλωπιζουσαι τὴν Διαβολήν. ὡς δέ μοι ἑ ταύτας ἐμήνυσεν [2] ὁ τῶν ἐικόνων ἑρμηνεὺς τ̀ εἰκόνος, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καλῶς δ' ἠκηλάθη πάνυ πενθικῶς τις ἐσκυλευμένη, μελανείμων, καὶ κατηπορημένη. [3] Μετάνοια δ' ἑ αὖτη ἐλέγετο. [4] ἐπεστρέφετο γὰρ ἐς τὰπίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis &c

μόνον, ἑ τὰ ἰχῶρες, ἀλλὰ ἑ τὰ σπλάγχνα, ἑ τὰ μυελὸν ἀφίσῶτα. *Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: coque maxis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota.* Plutarchus lib. de Securitate: τί τ' ἄλλο τῶν ἀνθρώπων βασκαίνοντα μᾶλλον ὀξυδερκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παροράς: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur, Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἁλιθόποισιν ἐπιχθονίοισιν ἄπασιν
Δυσκέλαδόν θ', κακόχαρ', ὁμαρτήσω συναφώτην.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malo gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ εἰκόν] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perluſtranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque descripsit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comitaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Ἡ βραδύπους βελτὴ μὲν ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰεὶ φερεκομψίλλω ἑ μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γὰρ] *Quæ convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

δακρύσασ, καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ [1] τῇ Ἀληθείᾳ προσιοῦσα ὑπέβλεπεν. Οὗτος μὲν οὖν Ἀπελλῆς τὴν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῷ γραφῇ ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, τὴν τοῦ Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ προσόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὅτου τινὸς προσεχράψαντες αὐτήν. Ὅτῳ γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν ᾖ δυνήσεται. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορηθέντος ἀπολειφθέντος, οὐδὲ [3] παρόντος οὐδὲ μαθόντος πρότερον, ἀλλ' ἐξαίφνης ὑπὸ θατέρου τῶν προσόντων ἐπὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐσδυομένη· καὶ ὅστις μὴ παραχρῆμα δίκην ἐπ' αὐτῇ δώσει, ὁποτὲ ἂν ὀψὲ γενόμενος ἐπισκοπῇ τὸ πρᾶγμα, τέλος αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ὑπερισχύσασα, καὶ καταγελάσεται τοῦ ψευδοῦς. Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjecturæ à mendacio stent: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum sua sponte vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat. Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum noverca scelus privignum falso insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recenseamus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

2 Τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt*: vel, *quæ calumniæ adsunt*. Idem.

3 Τρεῖς δέ ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεύμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει παρεὼν τὸν κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικεῖ ἀπαρεσάμενος ἀνδρὸς οὐ παρεόντος· ὁ δὲ δὴ ἄπεστι τὰ λόγῳ τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου, καὶ νομίσας περὶ τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falso accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ὃ μὲν διαβάλλων, καὶ ὁ διαβαλλόμενος, καὶ ὁ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπῶμεν, εἰκὸς εἶναι τὰ μεγιστα μάρτυρα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, παραχαράξωμεν [2] τὸ πρωταγωνιστὴν ὃ διάβολος, λέγω ὃ τὸ ποιητὴν τὸ διαβολῆς. Οὕτως ὃ δή, ὡς μὲν ὁ σὸς ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἶμαι γνώριμον. [3] ἀδικεῖ γὰρ, ὃν ἀγαθὸς, κακῶν οὐδενὶ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν τὸ ποιεῖσθαι αὐτοὺς τοὺς φίλους, ἢ τὸ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι αὐτῶν, καὶ μισεῖσθαι βλασφημούμενοι, δύσκριτον εἶναι, δίκαιον δυσμενῆ εὐνοίας ὑπολαμβάνειν. ἔπειτα ὃ, ὡς [4] ἄδικος οὗτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium auctorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τὸ δεκάτῳ] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas partes qui aget, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὴς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τὸ πρωταγωνιστεῖν, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὃν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν ἑκὼν μὴ ἀδικεῖν ἀνθρώπου εἰσέλθοι. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τῶν λεγόντων, ὡς ἔστι μείζων κακὸν διαβολὴ· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακοηθέστερον; ἣ φασὶ μὲν ψεῦδεσθαι δίκας δὲ μεγάλας ἀφανίζει, ψεῦδη δὲ δόξαν παρασκευάσασα πίστιν ἀπέλιπεν, ὃν ἂν τύχῃ τῶν ἀκόλαστον, ἄδικος ὑπόλαμβάνει; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? quæ facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injuriis eſſe videantur; ut judices pejerent: qua denique veritatis lucem extinguit, & caliginе mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπίπαν] Themiſtius Orat. III. καὶ ἄμφω ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὃ μὲν ἐξαπατῶν τὸ μὲν ὅτι παχὺ ὑπὸ δίκης, τὸ δὲ ὅτι ἐγκαλοῦντι ἀναπείθει. *Et ex æquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quàm eum ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον κρίνειν. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε [1] τὴν μὲν ἰσότητα ἐν ἅπασι, [2] καὶ τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἄνισόν τι, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν λάθρα χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸν ἀκροατὴν συφετερίζόμενος, καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα, καὶ ἀπορρύπτων, καὶ τὸν δεύτερον λόγον πανταχῶς ἄδικα κρίνεσθαι ἀναγκάζων αὐτὸν, ὑπὸ δ' διαβολῆς προπεπληρωμένα; ἐκ ποίας ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ἐνόρκιον ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸν

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius fors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes infectatur, quî non fit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὴν μὲν ἰσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. II. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *qua suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. III. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἐνόρκιον ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ὡς ὧν περὶ ἁπάντων τοῖς ἄλλοις δικαίων ἓν τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo prater cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι ταῖς αἰτίαις ἓν ταῖς διαβολαῖς, αἷς ὁ μὲν πρώτερον λέγων ὁ διώκων ἰσχύει, διὰ τὸ ἐπὶ τῆς φύσεως παρεῖναι, εἰ μὴ τὸ δικαζόντων ἕκαστον ὑμῶν πρὸς τὰς ἄλλας εὐσέβειαν διαταλαιπῶν, καὶ τὰ τῷ λέγοντι ὕστερον δίκαια συνοικῶς προσδέξῃ, καὶ παρέχων ἑαυτὸν ἴσον ἓν κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ἅπαν τὸν διάγνωσιν ποιήσῃ περὶ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. X. Milesiacor: *Nec patrat falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatu, inductos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Isocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνύναι μὲν καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν, ἢ μέλλω ὁμοίως ἀκροάσεσθαι τῶν κατηγορούντων, καὶ τῶν ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νόμον γὰρ κεῖσθαι, δικάσειν μὲν ὀμνύντα δικαίως μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut jurans de re quapiam cogniturus prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. V. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedam judicialem depo-*

ὁμοίως [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσαι, καὶ τὸ τῷ εὐτολμοτέρῳ ἴσην τοῖς κεκινδυνευμένοις δανείσεται; ἄλλως ἂν ὁ δευτέρου λόγου ἀκροατὴς, ἢ πατὴρ χείρων ἢ ἀμείνων φανῇ. [2] πρὶν δὲ τὰ ἀντεξετασθῆναι τῷ ἀπολογουμένῳ τὴν κατηγορίαν, πανταχῶς ἀσεβῆ, καὶ ἄνοσιον ἡγήσαντο ἅπασι τῷ κρίνειν. καὶ γὰρ ἂν ἐν αὐτοῖς ἀγανακτήσαιμι τοῖς θεοῖς εἰπὼν, [3] εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ μεῖναι ἀδείας ἐν ἅπασι λόγοις ἐπιτρέψαιμι, [4] ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορουμένῳ τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permaneant, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistorii latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. *Tollius.*

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ἢν ἂν δικάσαις.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς ἂν δίκλυ κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque sectis allegationibus examinatis civiliter sententia promeretur: nec ad instar barbarica festinatis, vel tyrannica impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum sæculo proderetur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντεξετάσαι] Menander:

Ὁ μὴ κατανοήσας τὴν πρὶν ἀκοὴν σαφῶς,
Αὐτὸς πονηρὸς ἐστὶ πιστεύσας κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium*, inquit auctor, *Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, inusitato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Julianus: Ecquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: Λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διακρίνων ἐν δεχῇ τὰς διαπυκνὰς, ἢ χεῖρα τὸ ὦτον τοῦ

ὅπα, ἢ τῷ τόμῳ σιωπῶντες, κατα-
ψηφιζοίμεθα τοῦ ἑτέρου λόγου
κεχειρωμένοι. Ὥστε ἐκ τοῦ δίκαιον,
καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικα-
στικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. [1] εἰ δὲ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, ὑποψιῶντες ὅτι δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, [2] ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαγαγεῖν τῷ λόγῳ, οὗ μάλα περὶ τούτων ὑποφωνάμενον, μᾶλλον ἢ νομοθετήσαντα. Φησὶ γάρ, Μήτε δίκαιον δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἡπιστεῖτο γὰρ οἶμαι καὶ τότε, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι [3] χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτους τινὰς καὶ ἀμερίους λόγων κατὰ δίκην ὀφλεῖν, ἅπερ ἐξ ὑπαρχῆς ὁ διαβαλὼν ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούοντος ὀργῇ, καὶ τῶν ἀπολογιῶν τοῦ λαβεῖν ἐξουσίαν ἀφαιρούμενος. καὶ

aut muſſitanti ore, eum priori oratione ſubacti condemnaverimus. Itaque à juſto, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam ſicui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, juſtitia, non ſtudio partium judicare, optimum poëtam citandum cenſeo, qui præclaram ſententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri poſſe injuriam, quam indicta cauſa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accuſat, audientis iræ indefenſum ſubjicit, & accuſatione clancularia defenſionem intervertit. Quivis enim hu-

τέρᾳ ποσοπληθείᾳ, τῷ κατηγορεῖ λέγοντι, ὅπως τοῦ κινδυνεύοντος καθαρὸν φυλάξωσι τὸν ἔλεγχον. *Iam initio, quum judicia capitalia diſceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accuſator, admovere ſolitum, reo ut alteram integram & intactam ſervaret à calumniis.* A qua tamen conſuetudine poſtea deſcivit. *Tollius.*

1 Εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum ſit, τὸ ἀξιόπιστοι ſignificat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Ariſtophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον ἢ δίκαιον ἀδικώτερον] Cleanthes apud Stobæum Serm. XL.

Κακοῦργόν ἐστιν ἐν διαβολῇς ἓν πάνυ,
Λάθρᾳ λαβόντα πίστασιν τὸ πιστευόμενον,
Μίσος ἀναπλάσαι πρὸς τὸν ἐν αἰτίᾳ.

Nihil fere tam eſt malignum, quam calumnia.
Hæc enim ubi clam aliquem à ſe perſuaſum decepit,
Odium exſtat adverſum eum, qui nihil eſt commeritus. Idem.

4 Ἢ ἀκρίτους τινὰς] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula ſumma judicaturo tibi res ſine teſte non probaretur; teſtis ſine jurejurando non valeret. Utrique parti dares advocationem, dares tempus, ne ſemel audires. Magis enim veritas elucet, quo ſæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præſentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accuſatorem ſuum noſſe liceat, aut crimen, iraſceris?* Menander:

Ὁ πονηρὸς ἀκρίτως ἢ φθὰν ἀκοῦσαι σεαυτῷ,
Αὐτὸς πονηρὸς ἐστι πιστεύσας κακῶς. Idem.

1 Ἀναί-

δ' [1] ἀπαρρησίας, ὁ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανεῖς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς πόθεν [3] τοξεύων, [4] ὡς μὴ ἔστιν ἀντεξαιρεθῆναι δυνατὸν εἶναι, μὴ ὑπεμεμενικέναι, ἀλλ' οὐ δύνεται, ὁ ἀγνοῶν δ' πολέμιον διαφθείρεται. [5] Ὁ μέγιστον ἴσι σημεῖον, δ μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις γε παλαιὸν κατηγορεῖν ἑαυτῷ συνεπίστατο, οὐτ' εἶπεν ὁ εἰς τὸ φανερὸν διελέγχειν, ὁ [7] διώκειν, ὁ ἀντεξάγειν τὸν λόγον. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐν δ πρόφανες νικᾶν δυνάμενον, [9] ἀνὴρ ποτὲ, ὁ ἀπάτῃ χρήσασθαι καλὸν τὸν πολεμίων. Ὅστις δ' ἂν τις τοιοῦτος

hujuſmodi farinæ homo formidoloſus nihil palam loqui audet: ſed, perinde atque qui in inſidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non ſit, qui reſiſtere, adverſaque manu contendere poſſit: at ignaro, & inſcio unde bellum inferatur, ſit percundum. Quod maximo eſt indicio, calumniatores nihil ſani dicere. Nam, qui veræ accuſationis ſibi eſt conſcius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio ſe ſiſtit cum adverſario: ut nemo, qui hoſtem aperta acie vincere poſſet, inſidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Ἀπαῤῥησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipſe, qui ad te detulit, deſinet dicere, ſi probare debuerit. Non eſt, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: aliquid nihil umquam tibi dicam. Eodem tempore & inſtigat, & ipſe ſe certamini & pugnæ ſubtrahit. Qui dicere tibi niſi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehenſi jubentur incoram accuſare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falſo Aratos cogeretur præſentes arguere. Hiſtoria eſt apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ἐξ ἀφανοῦς] Alcæus: *τὸν δ' ἀφανεῖ πᾶς ἵπται δόλῳ. Obſcura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Niſus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volſcens, nec teli conſpicit uſquam
Auctorem, nec quo ſe ardens immittere poſſit. Idem.

4 Ὡς μὴ ἔστιν ἀνταξαιρεθῆναι] Verte: *ut nec ex adverſo conſiſtere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ὁ μέγιστόν ἴσι σημεῖον] Ita & Caſſander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias reſpondit, *τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῷ συναρπαγῆναι, ὅτι μαχαιρᾶν ἥκουσι τῷ ἐλέγχων, eſſe id ipſum calumniæ indicium, quod procul probationibus veniſſent:* ut eſt apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελέγχειν] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accuſatio crimen deſiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teſte confirmet.* Idem.

7 Διώκειν ὁ ἀντεξάγειν] Potius, *perſequitur, ſeque adverſarium profeſſus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile eſt Alexandri M. ad Parmenionem & Polyſperchontem reſponſum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus eſſe cenſeret, aſſentiente præ ceteris Polyſperchonte, *Latrunculorum, inquit, & furum iſta ſolertia eſt*, &c. *Idem.*

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertiſſet interpres: *uti neminem tam ignavum abjectique animi reperias, qui, quum hoſtem aperto marte vincere poſſit, dolo cum ſe inſidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ἀνὴρ ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κεύθεσκε δ' ἀνάλκιδες αἰὲν ἀμυντῆρες λοχόωντες.
Clanculum autem imbelles ſemper præſidiantibus inſidiantur. Idem.

τυς μάλιστα [1] ἴν τι βασιλέων αὐλαῖς, ἔνθα τὰς τ' ἀρχόντων, ἔνθα δυναστώντων φιλίας διδοκιμῶσας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δ' ὑπόνοιαι, πάμπολλαι δ' κηλακιῶν, ἔνθα διαβολῶν ὑποβῆσις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, σώζωνται καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοηχίστεραι. πάντες δὲ ἀλλήλοις ἐξὸν διδέρκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηρῆσιν εἴ πῃ τι γ-

nes in regum aulis potiſſimum videas verſantes, & principum ac optimatum amicitia ſplendentes: ubi ſcilicet invidia crebra, innumeræ ſuſpiciones, multæque aſſentandi & calumniandi occaſiones. Nam ubi majores ſpes ſeſe ſemper oſtentant, hic & invidiæ ſæviores, odia periculoſiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes ſe invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui ſingulari certamine contendunt, dili-

1 Ἔν τι βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberienſis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Ceterum detractores & invidos ſic in curia videbis abundare, ac ſi in eam, quaſi totius orbis ſentinam, confluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de diſcrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἵππῳ δ' ἄνευ ὁ Σιμωνίδης φησὶν οὐ λαικύθῳ ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀφύλακτοι πυρφόροις, οὕτω καὶ κολακείαν ὀρθῶς μὲν οὐ πένησιν, οὐδὲ ἀδόξοις, οὐδὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθῆσαι, ἀλλ' οἴκων τε ἐν πραγμάτων μεγάλων ὀλισθήμασι καὶ νόσημα γενομένῳ, πολλάκις δὲ ἐν βασιλείας ἐγγυμοσύνας ἀναπείσασι. Atque ut Simonides ait, equos alendi ſtudium non lecythos comitari, ſed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus ſe adjungere, aut ingloriis & plebeiis, ſed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque eſſe, qui ſæpe etiam regna imperiaque ſubvertat. Plato in epiſt. ad Dionyſium: Εὕρομεν γὰρ ἔστιν, καὶ νῦν ὄντα, τὰς μεγάλας οὐσίας, καὶ ὑπερφόρους, τῶν τε ἰδιωτῶν, καὶ τῶν μοναρχῶν, χρόνον ὁπόσον ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους δοῦ διαζάλλοντας, καὶ φορὰς ἡδονῆς μὴ αἰσχρὰς βλάβας ὁμιλοῦντας τρεφούσας, ἢ κακὰ ἡδονὴ μείζονα γίγνεσθαι τε ἢ τῶν ἄλλης ἐξουσίας δυνάμει. Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immenſas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoreſque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deteſtius divitia, altaque potentiæ generant. Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes ſæpius aſſentatio, quam hoſtis everterit*: lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν ὅλῃ τὰς τ' πλησίον τε ἔνθα δυναστεύοντα, ἢ ἐν τὰς τ' μοναρχῶν οἰκίας ἀπόντα σωιχῶς, γίγνεσθαι μᾶλλον ἀληθείας τ' ἀνθρωπον τῶν ἀληθεύειν ἅπαντα· ταῖς γὰρ τοιαύτας κολακείαις ἑκάστῳ τ' τῶν φθόνεσθαι. *Ac primum quidem, ſi eum videris divitum domos aut potentium, ſive etiam regum, frequentantem, certo tibi perſuadeas velim, fruſtra rumorem illum ad aures tuas accidiſſe, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujuſmodi enim adulationibus mentiri cognatum eſt.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κακοηχίστεραι] Sed nulla verſutior aut fraudulentior ſupplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καινὸς γὰρ δή τις, inquit Polyb. IV. ἔστ' δίκην τρόπ' διαζολὴς τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι δοῦ πόλας· δύρηται δὲ μάλιστα ἐν τοιούτῳ τοιαύτη κακοηθείᾳ τὰ βασκανία, καὶ δόλῳ ἐν τ' περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τ' τούτων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας ἐν πλεονεξίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic eſt inventus, cum non obtrectando, ſed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea eſt illorum hominum æmulatio inter ipſos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *peſſimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηρῆσιν εἴ πῃ] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, Ἰλ. χ'. v. 319.

μισθὸν μέρος ἡδοσιν ἢ σώματος. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἴκησον οὐκ βελόμενος, παρωθεῖται, καὶ προσκαθέζεται τὸ πλησίον, καὶ τὸ αὐτὸ εἰ δυνατὸν, ὑπαναγᾷ, καὶ ὑποσκελίζει. [2] ὅταν ὁ μὲ χρηστὸς ἀπιχῶς δοῦς ἀναπίπτοντα, καὶ προσέσυρται. καὶ τὸ παλαιόν, ἀπίμως ἐξέωσεν. ὁ δὲ κολακόλοιπος, καὶ ὡς πὰς τοιοῦτος κακοηθείας πιμιώτερος, [3] δόδ-

diligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, denique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπύλαμπ' ὀϊκιον, ὣν δ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δῖα,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπη εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex caſſide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibratat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Daretel. v. Æneidos:

Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat
Arte locum, & varia aſſultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἴκησον οὐκ βελόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad liena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; &, paucis invidentes quantum à tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἕτοιμος μὲν χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ὅτ' οὖν ὁ ἀληθινὸς ὑποσύρει φίλος, καὶ ὡς ἰὰ σκληπάζειν· ἂν δὲ μὴ δύηται, φανερῶς μὲν ὑποσαίνῃ, καὶ περίπτυ, καὶ τίθηπεν, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίσι τινὰς ὁ ὑποκαπείρῃ διαβολάς· κρυφίᾳ δ' λόγῳ κνίσαι τὸν ἄλκον, κἂν μὴ παντελῶς δύῃς ἐξεργάσηται, τὸ τῆ Μηδίᾳ φυλάττῃ μεμνημένῳ· ὧν δ' ὁ Μήδιος τῷ ὄντι τῶν Ἀλέξανδρον χρῷ τὸ κολάκων οἷον ἦξαχος, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος· ὅτι δοῦ ἀρίστως σωτεταλμένος. ἐπάδων δὲ διεβόησε τοὺς ἀπιόντας ὁ δάκνειν ταῖς διαβολαῖς, ἐδίδασκον, ὅτι κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ διδυσμένος, ἡ ἀλὴ μένῃ τὴ διαβολῆς· ταύταις μέντοι ταῖς ἀλαῖς, μᾶλλον δὲ γαλεάναις ὁ κεκαινώσας διαβροδιὸς Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε ὁ Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φιλώτας, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Vbi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perfecit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſantiſſimus imminens. Iubebat autem ſuos audacter calumnias jacere, iſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumnia cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangrænis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam*, &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi opere pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ] Hæc ita potius interpretarer: *primas tenet,*

κιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνος κρατεῖ. τὰ γὰρ ὁ Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι [1] Ξωὸς ἐνάλιος, καὶ τὸν κρείσσονα κατέκρινε. τοιγαροῦν, ὡς ἐκεῖ μικρῶν ὁ ἀγὼν ὁ δε, [2] ποικίλας καὶ ἀλλήλων ὁδὸς ἐπινοοῦσιν, ὧν τὰ πλείστα ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ διαβολή. τοῦτο μὲ γὰρ ἰσχὺν, ὀλίγην φθόνου μισοδίλπιδος λαμβάνουσα. οἰκτροτέρους δ', καὶ τραγικὰ ἐπάγουσι τοῖς τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. Οὐ μέντοι μικρὸν, οὐδὲ ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲ τέχνης, οὐκ ὀλίγης δ' ἀσχόλου, ἀκριβοῦς δὲ πρὸς ἐπιμελείας δέόμενον. ἐὰν γὰρ ἄν τοσοῦτον ἐλλαττεῖ ἡ διαβολὴ, εἰ μὴ ποιητόν τινα τρόπον ἐχίγνετο. [4] οὐδ' ἂν καλύψαι τοῦ πάντων ἰσχυροτέρου ἀληθείας, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπιτηδεῖον, καὶ ποιητὸν, καὶ μυρία ἄλλα περισκέψασθαι τῶν ἀκόντων. Διεσφάλκεται μὲ ἂν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα [5] ὁ τιμώμενος. καὶ διὰ

probatur, denique superat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis instituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiscuntur: quarum compendiosissima & periculosissima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter spem metumque fluctuante: sed quæ miserabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, simplexve est hoc quadruplatoris studium, ut forte alicui videatur: sed arte multiplici, solertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, nisi in speciem vero similia narraret: neque rerum omnium validissimam veritatem opprimeret, nisi appositis ad inducendum, & persuadendum argumentis, aliisque sexcentis artibus instructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potissimum, qui in honore est: ob quem poste-

net, & illum denique prævertens superat: quandoquidem exemplo suo hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius sæpe & victorem stravit euantem. Tollius.

1 Ξωὸς ἐνάλιος] Hectoris verba sunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum sæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miscet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὸς ἐπινοοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον θηρίον Photius vocat, epist. prima, commate νς'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non dolis sunt, nisi astu colas:
Sed malum maximum, si id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν καλύψαι] Cicero pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo sæpe multorum improbitate depressa veritas emergit, & innocentia defensio intercluſa respirat: quod aut is, qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta est, à consiliis malitia deseruntur. Quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia, vix ullo resisti modo posset.* Idem.

5 Ὁ τιμώμενος] Sarisberiensis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illustribus claroscunt meritis, acrius invidiæ toxicata dente roduntur.* Vellejus Pa-

τῦτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῦ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷδε ἐπιθάζουσιν, καθάπερ τι κώλυμμα, καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἵκανόν ἐστιν πρῶτον αὐτὸς ἕκαστος, [2] τὸ κορυφαῖον ἐκεῖνον ὑπολιορκήσας, καὶ τὸ φιλίας ἀποσπάσας ἅρμα. οἷόν τι ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῶ δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεύς, [4] τὰς ὕστατας σὺν καταπήξεσιν, [5] μόνον τῷ πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τὴν λήγουσαν ἀπο-

posterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat praelustribus invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo ὥσπερ φθόνος ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐτυχίαις ἀντίπαλος. *Invidia semper magnae felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sape timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, caenoque queruntur.

Infinita porro sunt, quae in hanc sententiam cum apud Graecos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut male volentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitia gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅτι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφανὴς τύχα
Καὶ μαιομένοισιν,
Πρὶν τέλος' ἄκρον ἰκέσθαι.
Τῶν τε γὰρ ὀλίγοι τέλος,
Καὶ κρέσσον' ἄνδρων χερσὶν
Ἔσφαλε τύχα καταμαρψασα.
Id est,

Est tamen incertitudo fortuna etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant: Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens praestantiorem supplantat. Idem.

4 Τὰς ὕστατας σὺν καταπήξεσιν] Τὸ καταλήγειν sive βαλεῖν, item γραμμὴ Polluci, repagula, quae Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fractu*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῷ πρόσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὸ πρωτεῖον legeretur. Τῷ πρόσω ἐφιέμενος, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum restat*,

τείνας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τῆς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τὸ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῷ τὰς ἀγωνιστὰς πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος, [1] καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστὴς, ἀπογνὺς τὴν σὺν τῇ τύχῃ ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτράπη. καὶ τοῦτο μόνον ἐξέπαυσε σκοπεῖ, ὅπως τὸ τρέχοντι ἐπιχών, ἢ ἐμποδίσας, ἐπισομεῖ. ὡς εἰ τύτῳ ἀφμοῤῥεῖ, σὺν ἂν ποτε νικήσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τύτοις καὶ τοῖς φιλίαις τῶν δοκιμένων χαίρει. [2] ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβυλεύεται. [3] καὶ ἀφύλακτος [4] ὑπὸ μέσων λαφθεὶς τῶν δυσμενῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκῶσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδεξαν. τὸ, τι ἀξιόπιστον τῆς ἀφελείας ὄχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοῦσιν, ἀλλ' ὑπὸ τύτῳ τὰ πάντα αὐτοῖς εἶναι ἔργα, διδοικότι τι προσύψῃ ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

τεῖσας, *quo id absolvat.* Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— *Signoque repente*
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, τὸ διανοίαν ἀποτίνυσι πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua consideret, virtuti invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ προέχων] Pessime interpres exposuit, *qui præminet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus e meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ ἀφύλακτος] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ὑπὸ μέσων ληφθεὶς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— *Hostemque unum loca non sua nactum*
Facta nube premunt. Trepidantem, & cassa parantem
Suffugia, in cunctum media traxere caterva.
Eripitur mœsto, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

λότερον. ὡς γὰν ἐπὶ πολὺ [1] τὰ προσόντα τῷ ἀμεταλλοιώτῳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, οὐκ ἀπιθάνως ποιοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸ μὲ ἰατρὸν ἀμεταλλάκτως ὡς φαρμακέα. τ πλησίον ὄ, ὡς τύραννον. [3] τ τυραννικὸν ὄ, ὡς πρόδηλον.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ προσόντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὄ ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραπροπαῖς τὸ ὑπαινιττόμενον διαπύσαι, καὶ ἐκ μέτρου κακίας ἀρετὴν διαβαλεῖν. *Improbum autem est, in pejus detorquendo quod laudabile est culpare, & à malitia vicinia virtutem criminari.* Sarisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, quæ non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quædam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledictus pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra melichrus est, immunda & fœtida acosmos.
Casia pallidior, nervosa & lignea dorcas, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραι καλέουτι τὸ πάντες,
Ἰχνὰν, ἀλιπαυχεν. ἐγὼ ὄ μόνῳ μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solus flavam mellis instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μὲν τις τὸ νέον, ὅτι σμικὸς, ἐπίχαρις παῖς σοι καλεθεὶς ἐπαινεῖ· τῶ δὲ τὸ χρυσὸν βασιλικὸν ὄρης· τὸ ὄ διὰ μέσου πάντων. ὁρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν· μίλακας δὲ ἀνδρικὰς ὀνομάζεις, λύκους δὲ θεῶν παῖδας προσαγορεύεις· μελιχρώτας δὲ οἷς τένοντά τινων, ἀλλ' ἀκοίνωτα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in περὶ ἀκοινώτων mutatum esset, χρῶτα pro κοινὰ legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μαλαχλώρους δὲ ἓ τένοντα οἷς πρὸς ἄλλα κοινὰ, ἢ ἱερατῶ ὑποκορίζομένη τε ἓ δύχρους φίλους ἢ ἀχείτητα, ἐὰν ὅτι ὦρα ἦ. Lege, μιλαξλώρους, (sive μελίχρους, ut alii malunt) δὲ ἓ τένοντα οἷσθα ἀλλ' χρῶτα εἶναι ἱερατῶ &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἶσθα vitiosum esse quivis facile deprehendat. Cetera mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ κοινὰ *facies* verti: nisi quis περὶ ἀκοινώτων cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, vertere. *Idem.*

ενίοτε μέντοι ὁ ἀκροάμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τὰ διαφορᾶς. καὶ ὡς τὸ σκέπτεσθαι τρόπον οἱ κακηγόρητες αὐτοὶ ἁρμοζόμενοι, ὑποχωροῦσιν. ὡς μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν οὐκ ἴδωσι, διείδυσί φασι τῇ γυναικὶ τὸ δεῖπνον. καὶ ἀποδῶν ἐς αὐτὴν, ἀπέπνιξε. καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ὑμέλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωμένη. καί τινες δὲ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὡς δὲ ποιητὴς ἦν, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῶν, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σε Φιλόξενος τὰ ἔπη καὶ διέσυρε, καὶ ἀμέτρα εἶπεν αὐτά, καὶ κακηγορῶν ἐς τὸν ὑστερον, καὶ φιλόψογον, ἄρτον, καὶ ἀνόσιον ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενον, καὶ τὴν πρόνοιαν ὑβριζόμενον. ὁ δὲ ἀκούσας, οὐδὲν μύωπι ἀφ' ὧν αὐτὸς τυπεὶς, διακέκαυται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέσπασται τὸν φίλον, καὶ ἀμείνονα τὸν ἀκριβῆ ἐλέγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὀργὴν δυνάμενα ἐκκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον.

Interdum auditoris affectus sua calumniis discrimina suppeditat: ad cujus mores hi maligni homines sese accommodantes, scopum attingunt. Nam si zelotypum ipsum esse perspexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus suspiravit: Stratonice vicissim suave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad suspicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ studiosus illa arte sibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irrisit, insectatus est, hiulca & lege soluta dixit. Apud religiosum, & pium, impietatis, & flagitii accusatur amicus, quasi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œstro in aurem immisso, excandescit, ut est consentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum aversatur. Talia fere sunt, quæ ab impuris istis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime posse pro-

1 Η' Στρατονίκη] Allusit partim ad historiam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac si Stratonices manifestarius adulter esset. Utramque nostrum fuse exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noster attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῳ δὲ Ἀντιόχου ὑφορῶν γυναικείαν διατίθεται κλοπὴν τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ innuentem.* Ex hac historia efficiam habes narratiunculam apud Aristænetum lib. I. epist. XIII. Reponi autem, ejecta uxoris voce, nomen proprium, in quo ad historiam respicitur, quam exposuimus. Mox legam ἀνδὸς. Interpres non nimis bene vertit. *Tollitur.*

2 Φιλόξενος] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionysii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latomias detrusus est: unde Tarentum aufugiens Dionysio revocanti epistolam misit una litera O, id est κ, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἀμέτρα] Hiulca, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non qui vis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ δὲ ἀκούσας] Vertе: *quo ille*, sc. amicus, *audito, statim velut æstro percitus asinus, uti par est, inflammatur, & moram accuratæ inquisitionis non ferens, aversatur amicum, repellitque. Plane enim istiusmodi mendacia confingunt, quæ scis maxime norunt audientis animum ad iram posse provocari.* Idem.

1 Καὶ

[1]καὶ ἔνθα τεφοῦς ἐστι ἕκαστος ἐπισκόπει, ἐπ' ἐκεῖνο τοξεύσας, καὶ ἀναζωπυρεῖ εἰς αὐτόν. ὥστε τὴν ἀδικουμένην ὀργὴν πεπερασμένον [2]μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ κἂν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσέχειν, τῷ προδιήκοντι τὴν [3]ἀληθῆ κατασκευάσας μέμφεσθαι. [4]Ἀνυποπτότερον γὰρ οὐδὲν τοῦ εἴδους τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπεναντίον τοῦ ἐξ ἀκούοντος ἐπιθυμίας. ὁπότε δὲ παρὰ Πτολεμαίῳ [5]τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐμέμψατό τις, ὃς διέβαλε [6]τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τι πίνοι, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικείαν στολὴν ἐνδύοιτο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἴ γε μὴ κληθεὶς [7]ἔωθεν ἐπί τι, πάντων ὁρώντων, καὶ λαβὼν

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, soluisque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τεφοῦς ἐστι] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem moleste ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppeæ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolaturum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κόνις. Benedictus male legit κεφῶτος, pro τεφοῦς, vertitque *& qua parte præstat*, nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι σχολὴν ἄγειν] Vetterim: *indaganda, seu perscrutanda, veritati non modo non vacet: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθεῖ] Nisi ἀληθεῖ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθὲς, ut ad ἀκροάσεως referatur. *Idem.*

4 Ἀνυποπτότατον γὰρ ὄν] Atticissimus, pro, ἀνυποπτότατον γάρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἣτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν.

Pro βριθέλεγ. Pro ὅτι τι malim, ὅς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔωθεν ἐπί τι] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem ratum, & insuetum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. II. *Quanto me feli-*

ἐων [1] παραντινίδιον, [2] κυμβάλισί τε, καὶ προσορχήσασθαι, ἀπολωλὼς ἄν, ὡς ὑπ' ἐδέμνιον τῷ βίῳ ἓ βασι-

Tarentina, cymbala pulsasset, & saltasset, plane periisset; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino saucia cum suis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo stupro corpus emancipavit.* Tollius.

1 Παραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τόγε παραντινίδιον διαφανὲς ἐστιν ἔνδυμα, ὀνομασμένον ἀπὸ τῶν Παραντίνων χρήσασθαι ἐσθῆτι. *Est autem pellucida vestis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum usu luxuque appellata.* Hesychius: Παραντινόν, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσσους ἔχον ἐν τῷ ἑνὸς μέρει. *Tarantinidium, vestimentum muliebre tenue, fimbrias, seu villos habens ab una parte.* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν ἐκ ἀλλάττειν, ἀχ' ὁμοῦ, ἐ παραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum est veteris poetæ, Παρθένῳ δ' ἁβρᾷ εἶναι δοκεῖ, φορεῖν κροσσωτὸν, καὶ γυναικεῖαν στολήν. *Virgo esse videtur, gerens fimbriatas vestes, & muliebrem stolam.* Muliebri autem veste Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omnesque Dionysiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Αὐδῶν χιτῶν τις βαθυκόλπων, διονυσιακὸς, τραγῳδικός. Et apud Hesych. βαθυκόλπους χιτῶνας, ἐσθῆτας αἱ θρᾷκαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βαθυκόλπου dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Bassareus *dictus est liber pater à genere vestis Bacchantum:* unde *& Baccha* Bassarides *dicta Pers.* Bassaris *& Lyncem.* Bassaris *enim genus vestis est, ad pedes usque demissa, dicta à* Bassara, *loco Lydiæ*, ubi fit. Vbi *Bassara* pro *Bassaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipsa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Bassaris* apud Persii Scholiasten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Bassarides*, inquit, *Bacchæ. Quibusdam videtur à genere vestis, quæ Liber pater utitur, demissa ad talos, quam Thraces* Bassarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Bacchæ succingebantur. Vulpes Thraces* Bassares *dicunt.* Idem.

2 Κυμβάλισί τε] Cymbala namque cum saltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præsertim in festis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iustinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur instrumenta luxuriæ, tympana & crepundia*; sive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete esse censuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejusmodi festis solemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Milesi. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalo personantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel e buxo, quæ mutuo collisu non ingratum sonum edebant. Ausonius in Epist. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant fictiu sonitum: dant pulpita saltu
Icta pedum: tensis reboant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Lævis odorato cervix manabit olivo,
Et series nudos veste fluente pedes.
Mollia Dircæa pulsabunt tympana Thebæ;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybello
Fundet ad Idæos cymbala rauca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Baccho:

Ἀμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀνθισοφιστὴς ἂν, καὶ ἀνθύπτιος τῆς Πτολεμαΐδι τρυφῆς. [2] Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου, μεγίστη τότε ἂν ἀπασῶν διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὴν Ἡφαιστίωνα. ἐπὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, τοῦτον δὲ ἥρωα Ἀλέξανδρος ἐβιάζετο προσθεῖναι ἐκ τούτου τῆς λοιπῆς μεγαλορρημοσύνης, [3] καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν παλαιστικόν. οὗτος δὲ νεὼς τε ἀνέστησαν αὐτῷ πόλεις, καὶ τεμένη κατέστησαν, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ Θεῷ ἐπετελοῦντο. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μεθύσαι πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ δεδιὼς, θανάτου ἐπῆκτο ἡ ζημία. ὥστε λαμβάνοντες οἱ κόλακες τὴν μεροπίδα ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσέθηκαν δοῦναι, καὶ ἀνέζωπύρουν, [5] ὀνείρατα διαπέμποντες

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religiòſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφοῖν ἢ σφῶν σωτήρμονες· εἴκελα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λεοντῆ, κύμβαλα δή, πλαταγή.
Sudorumque pares metæ, paria arma: leonis
Exuviæ, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Elegantèr ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνθισοφιστὴς] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter vivèrent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hæc omnium maximè valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in morte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείρατα] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γύμενοι δ' Η'φαιστίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προσκτησάμενος αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ πλοῦτον, ἔθνον [3] παρέδρῳ, καὶ [4] ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἥδετό τι ἀκούων, καὶ τὰ πλούτια [5] ἐπίστευε, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσπερεὶ καὶ Θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ Θεὸς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους οἴει ἡμῖν εἶναι τοὺς Ἀλεξάνδρου φίλους τοῦ τότε χρόνου ἐκεῖνον ἀπολωλότας τὸν Η'φαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς ἐτιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἁπάντων Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τὸν δ' βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; τότε δὲ

tes Hephæstionis, apparitiones quasdam, & medelas ei attribuentes, ejusque oracula prædicantes: denique assessori, malorumque depulsori Deo sacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius esset, sed Deos etiam creare posset. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæstionis divinitatem tum male habuisse, quum accusarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia exciderent? Tunc temporis Aga-

prænoscere cupientes, in Deûm, Æsculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, sese templa conferebant, per somnium illorum voluntatem, responsave expiscaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illustravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illustris Ez. Spanhemius in V. Dissertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatissimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus est in Antinoo Hadrianus, quem non secus ipse, ac Hephæstionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Graci quidem volente Hadriano eum consecraverunt, oracula per eum dari asserentes, qua Hadrianus ipse composuisse jactatur.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius est numen conjunctum Diana, ut matri Deum Attis, Minerva Erichthonius, Veneri Adonis.* Id est πάρεδρος. Πάρεδροι etiam σωμάτοφυλοι dicti, teste Hesychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς σωματόφυλοις inferiores existimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus sese apud nostrum in dialogo sui nominis πάρεδρον Ἐρμῆ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pausanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίστευε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant crispa. Nihil est, quod credere de se
Non possit, cum laudatur dis aqua potestas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων Θεὸν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, seu gentibus Dii; Auson. in Cæsaribus:

Æneadum genetris qui sextus & ultimus heres,
Polluit, & clausit Iulia sacra Nero.

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Cetera, qui plura Deorum nomina desiderat, uni tantum cultui cognito populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Augustini de Civitate Dei, cap. 8. & passim. Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

I Ta-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] τεξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικρᾷ δεῖν [2] συλλαβεῖρχθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι διακρούεται παρεῶν τὸ Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲ λίαν τε βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντων τῶν Θεῶν, καὶ καὶ Ἡφαιστίωνος, [4] ὅτι δὴ κυνηγετοῦντι οἱ φανείη ἐπεργῆ τὸν Θεὸν ἐπισκῆψαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. ὃ γὰρ ὡς ἀπιστῶν, ἡδὺ ὡς ἐπὶ νεκρῷ διακρύσαι, ἀλλὰ τὸ παλαιᾶς συμβιώσεως μνημονεύσας. [5] ἡ γὰρ κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἔσχε παρὰ τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωλήνωμένον. [5] καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίαις ἔστιν ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόρρητα, καὶ ἀσφαλῆ τῶν τείχους

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Τεξιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συλλαβεῖρχθη λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδη. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe πυθόμενος. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ] Eadem in Halicuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βελεμνὸς λόχῳ ἀντιόωσιν
Λαθρίῃ ἐμπλάσῃ μεσάτῳ ὅτε νύκτα δοκεύσας,
Εὖδοντας δὲ κίχησι φυλακτῆρας περὶ πυλέων
Ἀρηϊ δ' ἐμμέμονῖῳ, σὺν πλῆξας δ' ἐδάμασσεν.
Ἔνθεν ἔπειτ' ἄκριλον τε φίλεν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτῇ
Θαρσαλέοι κοσμέουσι, πυρὶς βέλος, ἕρκος ἄτλῳ,
Δαλοὶ ἐυδμήτων μεγάρων αἰζηρὰ φέροντες
Ὡς τότε &c.

Ac veluti insidiæ media sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & curis somnisque solutas
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cædunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceſque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casura signum, torremque ferentes,
Qui fit robustius jam prensa molleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatum fore-*

ασθσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἐν ᾗ ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αὖθις ὀφθέντα, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πᾶσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ εἰλεῖν δυνάμενοι, ὅτῳ ἐπῆλθον οἱ διαβάλλοντες, [1] ὅ, τι ἂν ἀθυμὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσαθρὸν, καὶ εὐπρόσβατον, τοῦτῳ προσβάλλουσι, [2] καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ἐκπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιπαρισταμένου, μηδὲ τὴν ἔφοδον αἰσθομένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἅπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωνδραποδισμένης, ἔρημα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς καὶ δόλοι πάντα ἢ ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, ἡ ἀπορία, ἡ προσλιπάρησις, ἡ ἀναιδὴς αἰσχύνη, καὶ ἄλλα μύρια ἐκείθεν ἐρρύηκε. ἡ δὲ μεγίστη πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, [4] συλλήπτωρ, μᾶλλον δὲ ἀδελφή τις οὖσα τῆς ἀφελείας. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω γλυκύθυμος ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς περιβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύη πρὸς τὰς τῆς κολακείας ἀφέλειας. καὶ ταῦτα, ὑπορυττούσης, καὶ τὰς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς ἀφελείας. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, πολλαὶ προθυσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀνοιγνύουσαι, καὶ πάντα τρόπον τὴν ἀλώσει δ' ἐκεῖνοι συμπροθυμοῦνται.

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

vis animum facinorosa mulieres, omissis tecta machina latibulis, destructis gladiis fraudium simplicis puella paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ τι ἂν ἀθυμὲς] Themistius Orat. III: Καὶ ὅπου ἂν αἴσθηται αὐτὴν εὐπροσαγῆ οὖσαν, ὑρέμα εἰσυλισαμένη καὶ σμικρὸν ὑπερύπτη ἐλέγχη τ ἀφανὲς τι ἐκδύνῃ. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & struatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obrunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συλλήπτωρ] Πρόδρομον ὑποκρίσεως vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὸ

ρμαι. πρῶτον μέ, [1]τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2]τὸ ἀψίκορον. ἔπειτα, τὸ πρὸς τὰ παρόδοξα καὶ ἀκυρημάτων ἐπόμβροι. ἐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθραδὰ, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας, καὶ [3]μεστὰς [4]ὑποψίας ἀκούοντες. οἰδα γὰρ πάνυ ὅπως ἡδέως χαρχαλιζόμενος τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἀφελούντων, ὥσπερ τὰς πτεροῖς κνωμένους. ἐπειδὰν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἀπάντων συμμαχούμενοι προσπέσωσι, καὶ κρατῶσιν αἱρῶσιν οἱμαι, καὶ ἡδὺ δυχερὲς ἡ νίκη γίνοιτο, μηδενὸς ἀντιπαρεγλατίζομένου. μὴ δ' ἀμυνομένου τὰς προσβολὰς ἀλλὰ δὲ μὲ ἀκίνητον, ἐκόντα ἑαυτὸν ἐνδιδόντος. δὲ διὰ-

Ac primum quidem hæ ſunt, rerum novarum ſtudium, ac præſentium faſtidium, quod hominis ingenio à natura eſt inſitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem ſequitur. Neſcio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas ſuſpicione delationes audimus. Quibuſdam enim comperi aures calumniis ita ſuaviter titillari, ac ſi pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti ſociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulſat: ſed, qui audit, ultro ſeipſum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hiſt. cap. 1. *Eſt natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epiſt. XVIII: *aures hominum novitate lætantur.* Hinc Homerus:

Τίω γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ὀπηλείω' ἀνθρώποι,
Ἢ τὴν ἀκούοντες νεωτάτην ἀμφιπέλωνται. Tollius.

2 Τὸ ἀψίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat aſſiduos copia longa viros.

Monetque Iſocrates ad evitandam illam ſatietatem, τὰς ἐπιβόλας μὴ πανταχοῦ ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne ſæpius eoſdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum eſt apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum eſſe debent, ſicut aliarum rerum, ſatietates. Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetuſtatem ferunt, eſſe debent ſuaviſſima: verumque illud eſt, quod dicitur, multos modios ſalis ſimul edendos eſſe, ut amicitiæ munus expletum ſit. novitates autem, ſi ſpem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non ſunt illæ quidem repudianda: vetuſtas tamen ſuo loco conſervanda eſt.* Idem.

3 Μεστὰς ὑποψίας] Gnome Gr.

Τ' πόνοια δεινόν ἐςιν ἀνθρώποις κακὸν.

Suſpicio grave eſt hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad triſtem partem ſtrenua eſt ſuſpicio. Idem.

4 Τ' πονοίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo ſuſpicionem & conjecturam, fallaciſſima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aſpis exſurgit: urſos leoneſque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida ſunt, conſternantur ad vana. Idem inquietis & ſtolidis ingeniis evenit; rerum ſuſpicione feriuntur.* Auſonius in epiſt. ad Paulinum:

Nec quæ compoſitis male ſuada & credula cauſis
Concinnat veriſimilis ſuſpicio culpæ.

Ita enim illic legendum: non, *male ſuada credula cauſis*, uti partim Cel. Grævius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Compoſita cauſa* ſunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. 1:

Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

ἁλισκομένῃ ἢ, [1] τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλώσης, καθεύδοντες οἱ διαφθαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἰκτιστον, ὁ μὴ σὺν εἰδὼς τὰ γεγυμνασμένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἃ τε μηδὲν φαῦλοι ἑαυτῷ συνεπισταμένου, καὶ τὰ συνηθη λέγει, καὶ ποιεῖ, πανθ' ὁπόσα ὁ ἄθλιος συνηθροῦμεν. ὁ δὲ, ὡς μὲν ἔχει πιστεύων, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, οὕτως [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, τὴν ἁπλοΐαν προσαιδόμενος, ἔγνω μᾶλλον τὸν φίλον παροξυνόμενος. ὡς δὲ ἀσθενέστερος, καὶ πεπεισμένος, προσίεται μὲν, καὶ προσμειδᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρᾳ τοὺς ὀδόντας διαπρίει. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητής φησι, [5] βυσσοδομεύει τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & confueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summissque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hîc autem lubens legam; ἦσθ' πάντες θεοὶ τὰς λαθραίους λεπτομύτας, καὶ μ. ὑπ. διαβολάς. Tollius.

1 Τῷ ὄντως ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι] Egregie Cicero Verrina II. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. II. cap. 29: *Quid est inquies, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρων χείλεων φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἀπ' ἄκρου τοῦ χείλους τὸν ἔρωτα ἔχειν. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Odyss. ρ.

Ἐσθλὰ μὲν ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδομεῦσιν.

Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Odyss. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultens.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ὑποκειμενεύει βουλεύεται, ἐν βάθει. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις, ἄνω ἐν κάτω πεποιῶν, κιβδηλεύεις τὰ οἰκεῖα. Idem.

5 Βυσσοδομεύει τὴν ὀργὴν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

I A'δι-

ἐχρήν. ἐ δὲ ἐμὲ ἀδὶν οἶμαι [1] ἀδικωτέρου, ἀδὲ θηλοπρεπέστερον, [2] σὺ δακνόντα τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὸν χόλον, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κεκλεισμένον αὔξειν, [3] ἕτερα μὲν κεύθοντα φρεσίν, ἄλλα δὲ λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινήματος [5] ἱλαρᾶ δὲ κωμικῆ σχοσώπῳ, μάλα τραγικὰ πάθη, καὶ γάμους τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβαλλόμενος δόξῃ εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, προϊέμενοι

Quo utique homine nihil putem injuſtius, nihil ſervilius, qui admorſo labro bilem intus alit, odiumque intra ſe conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in ſe commovet. Tuncque potiſſimum hoc faciunt, quum ſimile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9 :

Nam is ſunt inimici peſſimi, fronte hilaro,
Corde triſti: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, ſcias. Tollius.

2 Ἐνδακόντα τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Eraſm. in Adag. *Mordere Lilium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κεύθοντα] Achillis verba ſunt apud Homerum Iliad. I :

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις τ' ἄλλο μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi inviſus, non ſecus ac inferni porta,
Qui aliud in animo verſat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides :

Μηδ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύειν.
Neque aliam occultes in corde ſententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait!

Homo ſemper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινήματος] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu triſtia & tragica conſilia verſat.* Lege autem cum Cel. Grævio; ὑποπεριμύων. mox lego : κακῶν γάμους. Valer. Flaccus:

Fingit placidis ſera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρᾷ δὲ κωμικῷ] Claudianus in I. Conſ. Stiliconis lib. II. v. 34 :

Inviſos odiſſe palam; non virus in alto
Condere; non latam ſpeciem pretendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν] Verte : *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam ſtruit, illi, quo calumnia appetitur, antehac amicus eſſe viſus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπειδὰν πάλαι φίλος] Palladas lib. I. Anthol. cap. 42 :

Οὐχ ἕτω βλάπτει μισῶν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὡς ὅστις ὁ τὰ καθαρὰν ψυδρόμῳ φιλίαν.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα προφυλαττόμεθα.
Τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ὑποφυλασσόμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὃς ποτὲ λάθρᾳ
Τῶν ἄκρων φιλίης σίζυγα χὼν ἀδικᾷ.
Non ita nocet, qui odium ſuum præ ſe fert,
Atque ille, qui ſinceram ſimulat amicitiam.
Nam inimicum præſcientes evitamus.
At ab eo, qui ſe amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὀμφῆς. [1] τότε γὰρ ἔτι φοβεῖ ἀκούειν ἐπὶ θέλουσι τὰ διαβαλλομένων, ἢ τὰ ὁμολογούμενον, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς παλαιᾶς δοκούσης φιλίας προσληφθῆναι. οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσεσι διαπίπτουσιν αἰτίαι, τοὺς ἄλλους λανθάνουσιν. καὶ σύνοιδε σοὶ [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, ταῦτα φθάσας κατηγόρησε τῶν πλησίον, ἐκφυγεῖν ἕτερον πειρώμενος τὸν διαβολέα. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲ οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτόθι ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὸν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ' μάλιστα φίλοις ἐπιχαιρᾶσι, [3] τῶν πρὸς τὰς ἀκοὰς ἐνόντων εὐνοϊκὸν ἀμφίλογα θεωρεῖσθαι, ὅτι [4] ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμφέροντι οὐδὲ

tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔτι φοβεῖ] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concussa mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncasset, per totam regiam currens, clamabat μεγάλῃ κέκραγεν ἐκπεφοβῆσθαι, μόλις τε σωθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, parricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici cutasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob savitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τῶν πρὸς τοὺς ἀκούοντας οὐσιῶν] Themistius Oratione III: φύονται δέ πῃ ἐν ἀνθρώποις ἀλάπεκες, μᾶλλον ἢ ἀνθρώπων σμικρὸν τε ἐξ ἀτελοῦς θρέμμα, τὰς ἀλώπεκας ὑποδὺν ἑρπετὸν ἀθρόαι· οἱ δ' αὐτῶν ἐκ ἀλώπηκος, ἀλλὰ δράκοντας ἐξ χαλεπῶς ἐξ ἀτόπως ἔχοντας ὑφέροντας, καὶ κρύπτοντας οὐσίας ἐξ φιλανθρωπίας παραπετάσμασιν, ὡς ἀπλαύστους χρεὼν ἐξ ἀποσβεῖν παρῤῥᾳτάτου. *Exsistunt autem etiam inter homines Vulpecula quædam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficilis & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum sese fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἐδάκρυσεν ἐν ὑποψίαις ὄντα τὰ παιδάρια, θύτειαν εἶχε προσπαθῆ. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari capit, benivolentiam hac commiserationis æmulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμφέροντι] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitiæ*

ἢ εἰκαιόζηλον ἀπέχοντα. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μηδὲν ὑπάρχῃ, ἀδίκως ἀληθεύεσθαι δόξαντες παρ' αὐτοῖς τὰς φίλας, ὁμοίως τῷ αἰσχυνθῆναι ὧν ἐπίστευσαν, οὐδὲ τιμωρεῖσθαι δύνανται, ὥσπερ ἐξηπατημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικεῖσθαι ἐπέγνωσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη τοῦτο τὸ ὅτου ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πεπισμένων ἀληθολῶν. ἢ μὴ γὰρ Ἀντία, Θεσσαλὴ, φησὶν, ὦ Περίτα, ἢ κἀκεῖνα Βελλεροφόντῃ, ὃς μ' ἤθελε φιλότητι μιγήμεναι ὅσα ἐθελούσῃ, [1] αὐτὴ πρότερον ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπερεφθεῖσα. καὶ μικρὸν ὁ νεανίας ἐκ τῆς τοῦ χίμαιραν συμπλοκῆς ἀδιάφθορον, ἐπίλυπον σωφροσύνης ὑποσχὼν, καὶ τὸ τοῦ ξένου αἰδῶς, ὑπὸ μοιχλᾶς γυναικὸς ἐπιβεβλαδυμένου. ἢ ἣ Φαῖδρα, κἀκείνη τὸ ὁμοῖα πεπεπᾶσα τῷ προγόνῳ, ἐπέρασεν ἐπίσης τὸν Ἱππόλυτον ἡμίαχυ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐδὲν ὦ θεοὶ, [2] οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένου. ναὶ φήσὶ τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν οὗτος ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ τὰ πάντα ἄλλα δίκαιος, καὶ σωστὸς εἶναι δοκῶν. καὶ ἰσχὺν

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Præte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique præbenda au-

stitia nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐπὶ τὴν κύρησ τ κακίας, καὶ τὴν ἀκρότητα αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτε ὑπεκρίνεται τὸ ἀρετῆσον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis indut.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Faustæ & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Damasippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. x. Mileficor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένου.] Vnde ipsa Phædra apud Senecam:

——— Falsa memoravi; & nefas,
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Iuvenisque casus crimine incesta jacet,
Pudicus, insons. Idem.

προσέχειν αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' ὃν δὲ Ἀριστείδης ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον συνέσχε ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸν δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκινησάμενον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς ἄνδρα ἄλλως Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπῶς εἶχε, καὶ ἠχθάνετό τισιν, καὶ ἐμίσει. καὶ ἴσως ἀληθής ἐστιν ὁ περὶ Παλαμήδους λόγος, [4] ὁ σωφρονέστατος τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀφθόνως, τῷ ἐπιεικεῖ, καὶ συνόλως ἄτοπον φθόνῳ φαίνεται σωφρονικῶς κεχρῆσθαι ἀνδρὸς ἀμείμπτου, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπλεύσαντος, ὅτου ἕμφυτοι ἅπασιν ἀνθρώποις αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτίαι. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, ἢ [6] ἀδίκως πρὸς τῶν Ἀθηναίων ἀφανισθέντα; [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίορκον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὰς

auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον ἦν πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloriæ cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τὸν ἄλλως] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ σωφρονέστατος] Qui tamen ἴσως φθόνῳ μὲν λόγον ἐπίστευσεν ὁμοῖον. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Vlysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiri se a meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. x Meles. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque propellens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, ficubi pœnitentia locum habuit, ficubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum rescissa est, sed & illius damnati sunt ab Athenienses accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀπο-

μὴ παλιμῤῥύμῳ νίκης ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῆ Ἑλλάδος ὑποστῆσαι φωμένους; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα. καὶ χειλὼν, καὶ πλείστα ἄλλα γράμματα. πῶς χρὴ ταῦτα ποιεῖν τίνα νῦν ἔχοντα, ἢ δοκεῖν; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὥσπερ οἶμαι ἐν Ὀμήρῳ τὸν περὶ σειρήνων μῦθον ἡνίξατο, παραλύειν πειρώμενος τὰς ὀλισθηρὰς ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ ἀπορρῆξαι τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ ἀκροβολισθῆναι τοῖς πάσῃ προσιοῦσι μύθοις, ἀλλ' ἐπισκοπεῖν ἀκριβῶς ἑκάστου τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, καὶ τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι, καὶ παραδέχεσθαι. τὰ φαῦλα δ' ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὴν μὲν οἰκίαν θυρωρὸν καθιστάναι, τὰ ὦτα δ', καὶ τὴν ἀξιόλογον, ὥσπερμέλισσαν ἐᾶν. ἐπειδὰν τοίνυν τοιαῦτα

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates præter eat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀπωθεῖσθαι τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσαι ἐν αὐτῷ, καὶ ὀχυρώσαι τῇ ἀπιστίᾳ, ἰσχυρᾷ ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησαμένῃ τὸ φυλακτήριον· ὥστε πρόρριζον αὐτῆς ἀφελεῖν τὰς ἐπιβολάς. καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλεῖσαι προσιοῦσαν, καὶ ἀποθεῖσθαι· εἰ δ' ἔν τι λάθῃ παρεισδῦσα, μήτοι καταχρήσασθαι εἰς δεξάμενον. μηδ' ἐστὸς ἔχειν ἱεραζόμενον, (Lego, ἱπταμένην ζόμενον) ἀλλ' εἰς φατνεὺν προάγειν· καὶ διαλίγχειν· ὀλιγωρῶν δὲ ἐλιγιῶσαν βύθιος, καὶ λυμαινομένην, καὶ βαπαριζουσαν, καὶ ἃ ἔχουσαν, ὃ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τὸ ὑπομένειν ὀκνεῖ, μὴ μήποτε εἰσχλήσῃ λοιπὸν, ἀλλ' ἤδη ἂν ἀποπιεράσειεν, ἤδη ἂν προσίλθοι πλησίον· ἴσοι δὲ αὐτῇ τὸ ἀνοήτων ἤδησάν τι προσιόντι, καὶ τὸ θυρίον θυμὸς ἀνέπτασεν· ὅτου δ' ἥκιστα ἀποπλαύσει τῆ φιλανθρωπίας· ἐξίστανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἥδιον διαφέρουσι τὸ μιμιώτατον, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, validis in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, ea ve illam exceptam oculus, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargue. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac proruſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſtæ eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ſuorſis diſſideant*, &c. P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ τὸν ὀφθαλμόν· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: Ἰχὼ τὰ ὦτα τοῖς μὲν ἀδικουμένοις ἀνεῳγμένα, πρὸς δὲ τὰς τῶν ἀδικούντων ἐπαγωγὰς & παραλογίας ἀποκεκλεισμένα. *Aures prabe patulas injuria affectis; cluſas contra ad afficientium injuria leneunia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

πα πρόσιη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δ' λέγοντος ὁρᾶν, μήτε τὰ ἄλλου βίου, μήτε τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις πιθανώτερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ὃ δὴ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει δ' κατηγοροῦντος, ἀλλ' ἑαυτῷ τηρεῖν ἐξέπεσεν φυλακτέον τε ἀληθείας, ἀποδύσασθαι δὲ τῷ ἀμφισβαλλομένῳ τὸ φθόνον, καὶ ἐν φανερᾷ ποιησάμενον τὸ ἔλεγχον τῆς ἐκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν ὕστερον, καὶ ἀγαπᾶν τὸν δεδικαιωμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι ἐν τῷ πρώτῃ διαβολῆς κεκινημένον, Η' φάκλεις ὡς μειρακιώδες, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ἧκιστα ἀδι-

tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo ſolertiam ſpectes. Nam quo quis eſt diſertior, eo accuratiore diſquiſitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accuſatoris odio, non eſt credendum: at veri examen ſibi ſervandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriuſque mentis argumentum patefaciendo. Et ſic alterum odiſſe, alterum ampleƈti licet, quem probaveris. Sed priuſquam hoc factum ſit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi eſt, & à juſtitia ſemo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipſam apud te.* malim: *rem ipſam per ſe expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod ſi damnanda perſtrutatus crimina
Paterfamilias eſſet; ſi mendacium
Subtiliter limaſſet à radicibus,
Non evertiſſet ſcelere funeſto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam ſtulta prave judicet ſententia.

Et mox:

Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim.
Quandoquidem & illi peccant, quos munime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque diſſidens mortalium
Aut gratia ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus ſenior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ἐξέπαις μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιστεύειν. ἔπειτα δὲ κατὰ πόσον τὸ φίλων ἕκαστον ἢ συμμάχων προσπέση τις αὐτῷ λόγος, τὰ ἀκριβέστερον ἐλέγχειν ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δίκαιόν τι διαβολὴν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τοῦτο, καὶ πρὸς πᾶν συμφέρον. *Ne quicquam temere, aut inconſiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quottes aut amici, aut ſocii accuſatio aliqua delata fuerit, diligentiſſime ut omnia prius inquirat, quam accuſationi fidem habeat. nam & regium hoc eſſe, & ad omnia conducibile.* Polybius lib. IV. Iuſtinus Martyr. Parænet. I. ad Græcos: Η' γὰρ τῶν χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, ἢ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοίστερα ἀπέφηνεν, ἀκριβεστέρα ποιήσα τὰ πάλαι βασανισθέντα. *Accurata namque rerum inquiſitio etiam ea, qua antea bene ſe habere videbantur, ſæpe aliter affecta eſſe oſtendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratæque.* Idem.

1 Ora-

νην. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1]ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ πως εἶναι τὴν ἰκμέσιν τρόπον. ὡς εἴγε θεῶν τις λάπαρον ἀμαύρωσιν ἡμῶν τοῖς βίοις, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα εἰς τὸ βάραθρον ἡ διαβολή, χώραν οὐκ ἴσχουσα, [2]ὡς ἂν περιφωλευομένην τῷ πεπλασμένῳ ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιφωλευομένην] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram deriserat. Est enim λογίσης *examinator,* ἐξεταστὴς & κριτὴς *seu* δοκιμαστὴς, *ut Hesichius indicat.*

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μ' ἠγνόεις τὴν ὁμοτεχνίαν τὴν ἀποφράδα, πάνυ σαφῶς δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπίως βάρβαρον εἶναί μοι τὴν φωνὴν ἐπ' αὐτῇ εἰπόντα ὑστερεῖς σύ, ὡς ἀποφράδι ὁμοίῳ ὄντι; τί γὰρ τρόπον σε νῦν Δίφ μιμνήσκω, εἰ μὴ σὺ τοιαύτην ἡμέραν, εἰ μὴ ὃ πάντα πάσιν ἀνήκοον ἦδα τοὔνομα; ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδα ὃ, τί δὲ βούλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δὲ νῦν Ἀρχίλοχον ἐκεῖνο, ἅδην σοι λέγω, ὅτι [2] πέπτικα καὶ περὶ σαυτοῦ ἔγνωφας, εἶτα πρὸς ποιητὴν ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, παλαιὸν τὸν γλίσχρον, ἀνδρα κομιδῇ ἀλάστορα, καὶ παρρησιαστικώτατα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ δὲ ὑπομένοις λυπήσειν ἔμελλε [3] τοὺς ἐπιτηδείως [4] τῇ σχολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. σκόπει δὲ πότερον σοῦ τινος τῶν τοιούτων ἀκούσας κακῶς, πέπτικα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέναι καὶ περὶ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ πέπτικε ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλῳ ὄντι, καὶ οὐδὲν πρὸς ἀνάγκης. ὑπότερα δὲ καὶ περὶ ληφθῇ, μᾶλλόν τοι βοᾷ. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κεκραδαιμον ἄνθρωπε, τί βουλόμενος, ποιητὴν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν, ἀλλ' ὅπως μὴ ἐπιτρίψεις τῇ σχολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ.

[1] At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facile patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitiari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

1 Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in ἀνιόχῳ, & in πολύδωπος. Marcil.

2 *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἀνθρωπος ἀποφρὰς ἐξ βλέπων ἀπιστίαν. Cogn.

3 Τέπτιγα] Proverb. *Bourd.*

4 Τοὺς περιπτοὺς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

5 Τῇ σχολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *otium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χολῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint*. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

1 Τὸ

αὐτὸν, αἰτίας ζητῶν ἃ, κ) ὑποθέσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι ἐ αὐτὸς ἀπιλῶ, ὑ μὰ τ Δία τὴ Ἀρχιλόχου εἰκάζων ἐμαυτόν. πόθεν; πολλῷ γε ἐ δέω. σοὶ ἢ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὡς ἂ μοι δοκεῖ, ὑσ' ὧν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀφαιρήσαι, προσπαροξυνόμενός ἐ τ Σιμωνίδῃ, κ) τ Ἱππώνακτα συμπαιεῖν μετ' αὐτῶν ἂν ἴν τ τ προσόντων σοι κακῶν. ὅπου γὰρ παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ βδελυρίᾳ, τ Ὀφθεικίδῃ, κ) τ Λυκάμβην, κ) τ Βούπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. κ) ἔοικε θεῶν πις ἐπὶ χαλῶ ἀγαλμῶν σοι τόπε τ γάλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι λευκθείσῃ, ὡς αὐτὸς φῂς, Σκυθῶν κ) Φαυείστερος ἠθίοιο, κ) μιμιδῆ ἀπαίδευτ ὤν, κ) τὰ κ) τὰ ταῦτα, κ) τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν, δρχὴν ἢ εὔλογον παρέχοις τ κ) σῶλογον ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐ οἰκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότι, ἐ μυθεῖν ὑποτεταμμένῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάνυ ἐξεπιῶν. μᾶλλον ἢ κηρύξαι ἂ πρώπιες νύκτωρ ἐ μεθ' ἡμέραν ἐπ ἐ νῶ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν σεαυτοῦ. καίτοι μόπιον ἴσως, κ) ὥσπερ ἐν, ἐν παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθ ὡσ σέ. ὅπου γ' ἂν αὐτὸς πῃ βελτίων ἠθίοιο ὡσ τῶν ἐπιλήμησιν, ὑ μᾶλλον ἢ κἀνταῦθα μεταπαιδεύειν ἂν, μηκέπ τοιαῦτα κυλινδεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης ἠθύμῳ, ὅτ' εἶναί πινα νομίζω τ ἀγωνιῶντα ἐπ τὰ ὑπὸ σὲ τολμώμενα, κ) ἃ χρὴ ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πα-

irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos consumit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophradis hujus mentio est facta: quo manifestius quam in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare: principium autem commodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque verituro quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At inane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ραιομεῖς, [1] οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδελυρὸς εἶ. οὐδὲ δεῖ τινα σὲ ἀποδύσοντα τὴν λεοντὴν, ὡς φανερὸς γένοιο, καὶ ἡλίκος ὢν, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι εἰς ἡμᾶς ἥκει, ἢ εἰς ποσᾶτον κυμαῖον ἔνη, ὡς μὴ ἴδῃς, οὗτος εἰ ἐκεῖνος ὃν ἅπαντων ὑπερσκοπεῖς σὺ ὄντα, μὴ τὸν ἐλεμένας ἐγκωμῶν ἀπρεπέα ἀκούειν. ὅπου γὰρ ἐμὲ, καὶ σὲ δὴ πᾶσι τοῖς πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σά, καὶ ἐξέρχει μικρὸν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὥσπερ τὸν Ἀριφραδῆν, ὥσπερ τὸν συβαρίτην Μίσθωνα, ὥσπερ τὸν Χῖον ἐκεῖνον Βάσσον, τὸν ἐπὶ τοῖς ὀμφίοις στρόφον. ῥητέον ἢ ὅμως εἰ καὶ ἑωλὰ δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰσχύνην ἔχοιμι μηδὲν αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον ἢ παρακαλητὸν ἡμῖν [3] τὸν Μενάνδρου σοφὸν λόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. ἀλλ' ὁ ἀσυμβάτως τὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαίνοντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς ἐξελόσι τὴν γλῶτταν αὐτὸν, πάντα δὲ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συνοίδε. χαλεπὸν γὰρ τοῦτο φήσετε ἂν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν ἀφεισάμενος ἅπερ διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα καὶ ἐφεξῆς τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ ἀθλόγων, καὶ δαιμόνιον ἄελπτε ἔλεγχε, ἔφη ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscurè malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde age ὁ Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas audito-

1 Οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς] Οὔτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ἕτως ἀσφαλὴς | Ἀσεβὴς legendum videtur. Tamen supra pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὑπηκρυπτόμην τὰ πολλὰ τὴν ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ παίζειν ἀσφαλῶς ἀπερρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum forte ἀσυρείας, & ἀσυρῶς. Menagius.

2 Τὸν Ἀριφράδην, ὥσπερ τὸν Συβαρίτην Μίσθωνα, ὥσπερ τὸν Χῖον ἐκεῖνον Βάσσαν τὸν ἐπὶ τοῖς ὀμοίοις στρόφον | De Aripradis spurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Aristophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senarius. *Idem.*

1 Γλῶτ-

σαφῶς προδιδάξῃς τὸν ἀκούοντας, ὡς ὑμᾶς τὸν, οὐδὲ φιλαπεχθημόνως, οὐδ' ἀνίκητος ποσὶ κῆ τὴν παρουσίαν, ἐπὶ τόνδε τὸν λόγον ἀπαντήσομεν, ἀλλὰ ἓ ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, κῆ τὸ κοινὸ μισοῦντες τὸ ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, κῆ σαφῶς προδηλώσας μᾶλλον, ἢ ἄλλως ἁπλῶς ὑποδείξας. τὰ ἄλλα, ἡμῖν καταλιπὼν. μιμησόμεθα γάρ σε, κῆ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, κῆ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιασάμενοι. μήτε ἐμὲ ὡδὶς αὐτὸς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ σὰ αὐτοῦ πρὸς τοιαῦτα πρὸς χάριν αὐτοῦ. ἀλλ' ἄξιον ; ἦν δ' ὅς, ἐπὶ τόμῳ σοι ἐλθεῖν τὸν ὦδε τῶν ὅλων καταπλοῦν λόγων. ὁ γὰρ σοφιστὴς ἔτος εἶναι λέγων, ὁ δὲ λόγος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦλθε, λόγον πρὸ πολλοῦ συγκεκαμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ὡς ὑπόθεσις τῷ συγκειμένῳ, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετίχειν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι πλεστῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ, κῆ Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε δὲ ὁ λόγος αὐτῷ κῆ τὴν Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορηθεὶς ὢν ὑπὸ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βαλόμενος δὴ μὴ ἴωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ὑπ' ἐκ βιβλίου, δεῖται τοῦ συνήθων τινός. ὡς δὲ ὑπ' ἐκ Πατρῶν ὑπέτυον, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὰν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. καὶ ὅτως ἂν ἐποίησε, καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκοῦσαι τοῦ ὑπὲρ ἐκ Πυθαγόρου ἐκείνου λόγου. ἦν δὲ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲ, πάνυ ἀπίθανος ὑπὸ τῇ ὑποκειμένῃ

ditores, non frustra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, sed cùm ut privatum quiddam ulciscamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc sola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuset. Neque verò me ô optime, apud ipsos commendaveris, neque rursum, quæ illi adsunt, temerè præfuderis. Non enim dignum est, Deus cùm sis, ut verba de rebus adeò detestandis in os tibi veniant. Nam hic qui se Sophistam esse dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conscriptam recitaturus iis qui ad solennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus scripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleusinia sacra peragebant, tanquam barbarus, eo quòd ipse Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum sese fuisse. Porrò illa ipsius oratio erat juxta Æsopi graculum, ex variis aliorum pennis consarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, sed ex tempore è libro desumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrensis ille, circa lites plerumque versatus) ut postquam dicendi aliquod argumentum postulasset, Pythagoram ipsi statim subjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod consequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σά, σωτέρων οἷον εἰκὸς ὢν πολλῶν ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἔσω, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ὄρεγε, καὶ συναγωνίζετο αὐτῷ. γέλως ὁ πολὺς ἐγένετο ἀκουόντων. καὶ οἶμαι, εἰς τὰ παρόντα ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποσλίποντες, ὑποδήλην ὡς ὁ λεληθὼς συμπράξας αὐτῷ τὴν ῥαδιουργίαν. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρῆλθον τὴν ἀκρόασιν διατείνοντα, ἐν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχωσι πρὸς τὸ ἀναγνώσεσθαι ὅτι ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν δοκιμησάντων ἐπὶ τοῖς καλλιμέναις μελέταις σοφιστῶν. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γέλωσι καὶ αὐτός. πῶς οὖν ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ὅτῳ παρεφανεῖ, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καίπως, ἔστι δ' ἀκρατὴς γέλωτος. ὁ μὲν, τῇ φωνῇ συστείλας εἰς μέλος, ὡς ᾄσεσθαι, ῥηνόν τινα ἐπηύλησε τὸν Πυθαγόραν. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ὄνον κιθαρίζειν παρόμοιον ἔφασκε, ἀπεκρίναντο μάλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ἡμῖν ὁ ἐμός. ὁ δὲ, εἴδεν ἐπισταμένους. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτοὺς ἔναγχος. συνέπεσε δὲ τὴν μὲν ἑορτὴν ἀρχὴ, μᾶλλον δὲ ἡ λήξασα τῶν μεγάλων νουμηνίας τελεῖν, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι καθά τι δρᾶμα, εὔχονταί τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους ἀγαθά τινας, καὶ θύουσι, Νομᾷ τῷ βασιλεῖ καταστησαμένῳ τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ περισώσασι τὰς θεὰς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς ἀγομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τὴν ὑποβολιμαίου Πυθαγόρου, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno novilunio, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

πάντα τὸν κρίσπυσον, καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λόγων ὑποκριτὴν, ἐτύγχανε ὢν ἐκ τοῦ τρόπου ἀκριβῶς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν, καὶ μιαρίαν τοῦ βίου, καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο, ἆρα ἡμῖν ἔφη ὦ τοῦτο τὸν ἑταῖρον, σκυθρώπαζε τὸ δυσκίνητον τοῦτο θέαμα. ὡς φανεὶς, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφράδα, ὡς τι ξένον ἐκ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐμέλα ἄδηλος, καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι σκείμενα γελάσας ἠμύνετο. ὡς γὰρ ἤκουσε, καὶ πρὸς ἄπαντας ἔλεγεν, ἀποφράς. τί δὲ τοῦτ' ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τὸ ἐσθιόμενόν ἢ πινόμενόν τί ἐστιν ἀποφράς; ἐγὼ μὲν ὅτι ἤκουσα πώποτε, οὐκ ἂν σωίειν ποτ' ὅ, τι ἐκ λέγει. ταῦθ' ὁ μὲν, ὡς ἐγὼ τούτου διεξίειν, καὶ πολλὰ ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλωτα. ἐλελήθει δὲ καὶ αὐτὸν τὸ ὕστατον πεπαιδεύσεως ἐνδεές. ἐπὶ τούτῳ, τόνδε τὸν λόγον συνέγραψεν, ἐμὲ προεπέμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα κεῖ οἱ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, καὶ τῶν καπηλείων εἰδέναι. ταῦτα μὲ ὁ ἐλεγχος. ἐγὼ δὲ, ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τὸ δράμα, τὰ λοιπὰ, δίκαιον ἂν εἴη, τὰ ὁπόσα δελφικὰ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μὴν σε τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἐξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνὶ, ἄκρῃ κεφαλαιωδέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφὴ, καὶ κε-

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suavissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum insciticæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas susceptas) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & co-

ρωνὶς ἢ τραγῳδοί. ἐπεὶ γὰρ καὶ σὺ τῶν παρῳνύμων, [1] Γλαῦκος ἂν, τραγῳδοὺς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκούειν τὰ σαυτῆς κακά. μᾶλλον δὲ, παῦσαι μὲ, μηδέπω. νῦν δὲ τὴν Ἀποφράδες, πρότερον. εἰπὲ γάρ μοι [2] πρὸς Πανδήμου, καὶ Γενετυλλίδος, καὶ Κυβίβης, τίνι σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τὸνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ Ἀποφρὰς; νὴ Δί' οὐ γὰρ ἦν τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλά πόθεν ἐπισκαμμένον αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πρὸς Κελτοὺς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ δὲ, ἅπαντα γὰρ οἶδα τἀπὶ τῇ Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο σύριγξ, καὶ ἐξεκήρυξας ἢ ἐλλιγικῆ. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, ἢ ὑπερβαίνω τοὺς ὅρους τῆς ἀττικῆς. ἢ μὴν τί ἄλλο ἔστιν Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τῷδι τῷνομα φαῖεν ἄν, εἰμὴ σὺ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε ῥᾴδιον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφῆναι, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τῷδι ἀποφράδα δείξειας σὸν οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲ γάρ ἐστιν, ἃ ἢ αὐτοὶ καὶ ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν. ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι, τῷδι μιαρὸν, καὶ ἀποκτῷδι, ἢ ἀπαίσιον, ἢ ἄπρακτον, ἢ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ ἢ

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos transgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter didiciſti

1 Γλαῦκος τραγῳδός] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμου & Γενετυλλίδος & Κυβίβης] Legendum Κυβέβης, & eſt epithetum Veneris, ut & πανδήμου & γενετυλλις, & intelligo *Pronam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυβιστᾶν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυβίβης] Corrige, κυβέβης. Heſychius: κυβέβη, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυβήκη, recte viri docti obſervarunt. *Menagius.*

1 Τῷδι

μεμφθήναι ἤδη ὀδὲ πάρεργον, τί βέλτιστ' αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερουργῆται, μήθ' ὅλως π τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. συνοίδη ὃ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἂν ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπειξεν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπιτρέπεσθαι, ἀπράκτους, ἐ ἀκύρους τῶν συνόμων πραξέων εἶναι, ἢ ἐ νὴ Δία, καίτοι ἄκαιρον ὄσως, καὶ ἐξωρόν γε ἤδη, γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ ὃ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπὸν κἂν σμάθῃς αὐτὸ, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω ἐ πολλῶ πάτου, καὶ ἀδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὴν ἀποφράδα δ', ἀλλ' βλήτεις ἄν, ἄλως εἴπαις. ἐν γὰρ τοῦτο ἐ μόνοι ἁπάντων τοὔνομα ἴσασ φησί τις. ἀλλὰ ἐ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲ, λεκτέα, [1] τάσ' ἐ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ σευφθῇ τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράσοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πεφύκοσιμεν τῶν σπουδαίων τὰ ἄτα. ἐγὼ δ' ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲ σὲ, ἴσως ταῦτα σοὶ σὺ εἶπον, ἥμαρτον. ἐχέλω γὰρ ἐχέλω ἢ κῦ τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδοκῶν, ἢ Βακτρέων πατρῷα διαλέγεσθαί σοι, ἵνα ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, ἐ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἷμαι καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν σαφέσιν χρή. εἶτα ἐ τῶν Ἀττικῶν κῦ χρόνῳ, πολλὰ στρεψάντων ἢ αὐτῶν φωνῆς,

dicisti significationem Apophradis. Hic Nefastus est dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies hujusmodi apud alios aliis de causis indictus est. Aut enim gravi aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senem, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientem. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim est condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam posita sunt, & indoctis obscura: diem tamen nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorum, alia sunt usurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non usurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionem temporum multa variantibus

1 Τάσ' ἐ, ὁπόσα] Nota sequente vocali aspirata, non scriptum esse ἐχ: quod Grammatici canones postulant. *Menagius.*

1 Χρυ-

τῦτο σὺ τοῖς μάλιστα τῦνομα διετέλεσεν, ὅπως ἀεὶ, καὶ πρὸς ἅπαντων αὐτῶν λεχθήσεται. εἶπον ἂν ἐγὼ τὰς πρὸ ἡμῶν κεχρημένας τῷ ὀνόματι, εἰ μὴ ἐγὼ ταύτης σε ἀφαιρεῖσθαι ἔμελλον, ἵνα σοι ἐγὼ ἀγνῶτες ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διέξιμι. μᾶλλον γὰρ, ἀφ' ἑνὸς σοι τὰς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἵνα τῶν πάλαι δείξας ἐν κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασιν οἱ ὀλυμπιάδ' ταύτην. καίτοι ὅς τις μάρων ὢν, καὶ ἀφελής, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι ἐγὼ Ἀθήνας πόλις ἐστὶν οὐ τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθον ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτην ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἤδεις, τῷ δὲ χρῆσιν αὐτῷ, ἄκαιρον ἠπάτησα. φέρε δὴ ἐγὼ ὑπὲρ τούτῳ πρός σε ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλει ἐγὼ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι ποτὲ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν εἰς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἔκωμοι τοὺς τότε. ἦσαν γὰρ ἐγὼ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυροί τινες εἰς τὰ ἤθη, καὶ μιαροὶ, καὶ πονηρίᾳ τὸν τρόπον. καὶ ὁ μὲν, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὶ, Λυπάλιν, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ἦν τῷ ὄντι, ἐπεκερτόμησεν. ὁδὶ, Ἑβδόμιλον, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, ἐγὼ διεπάλαε, ἐγὼ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ἀπαδίαν ἐγὼ δήμου. [2] μὴ δῶς οὖν κάμοί ποτε Ἀ-

tibus in lingua ſua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te: ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσᾶς σὺ Ὀλυμπιάδ' ταύτην] Proverb. *Bourd.*

2 Μὴ δῶς οὖν κάμοί] δῶς οὖν κάμοὶ extrita negatione. *Marcil.*

1 Κό-

δώνιδ@, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάτῃ καπίλε σωτρόφον, ἡμέρας δυσφήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς ἐ τὰς χολὰς, τῷ δεξιῷ ἐκπερπόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἕωθεν ἰδιμεν αὐτὸς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ σύνεχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, σὺς ἐξιὼν τῆ οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφῃ, ἐ ἐπανίρχεται, σὸν ἀγαθὰς καταδύομ@ τὰς ἐφημίρας ἐκείνας πράξεις ἐσεῖν αὐτῷ, ὑπὸ πονηρῷ, τῷ πρώτῳ, ἐ δυσφήμῳ κληδονισμάτι. ἐν ἀγορᾷ ῖ, ἐ ἐν ῥήγεσις, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, ἐ ἕωθεν ἕ ἅπαν@ ἔτως, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, ἐ ἀπόῤῥητα ποιοῦντα, ἐ πάσχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπόρρωγτα, καὶ μογιογλῶτ τὸν ὁμοῖον τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἅπαντα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, [1] κύφωτα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μήθ᾽ εἱκάσῃ τοῦτον ἀποφοιτὰ ἡμέρας; ἀλλ᾽ ἔχ᾽ σὺ τοιοῦτ@; σὸν ἂν ἔξεργ@ χρύσιον, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρίαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσην ἐ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅπ μὴ ἀπόκρυπτά σοι ἡ δόξα τῶ ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλ@ εἶ, καὶ φανερὸν@. εἰ ῖ ἐ ἐμοῦσι χωρήσειας, καὶ γένησαί μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, πῶς πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ᾽ ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σὰ τροφὰς, καὶ ὡς παρεδὺς σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ ῥᾳδίως, συμπεριφθείρας πάντ@ ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ ἕ λόγῳ τοῦτο, [2] μάκ@ πολυχιδὲς ἐργασάμεν@, ἐξέστ, καὶ κείνα με-

per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, converso pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, catastam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorium perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωτα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύφω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro catasta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hìc metaphoricè pro scelerato & malefico: ut Latinis carcer, crux, scelus. Menagius.

2 Μάκος πολυχιδὲς ἐργασάμεν@] Proverb. Bourd.

μιλλητὴν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ θέατρον εἰσιόντι, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενον, καὶ σὺν ἁρμοσταῖς χορῆς ἀξιῶν εἶναι. ἀδίκως γὰρ σοὶ σὲ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ἀφ' ὃν ἂν ἐμήνυσεν ὁ, τι τὸνομα τῇ δράματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἰωνῆτα τυραννικὴν, σοὶ ἐσεπέμπετο, σύμμετρον αὐτῶν ἄξιον τῷ θεάτρῳ, στεφάνους κομίζων, καὶ κρότου ἄπιον, ἤδη πρόμμον σοὶ τῶν. ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ ἴσως ἂν τοῦτο πάθοιμι ἐγὼ ἐπὶ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ εἰπεῖν, τοῦτο δὴ τὸ ἐκ τῆς τραγῳδίας, δύο μὲ ἡλίους ὁρᾶν δοκοῦσι, διπλᾶς δὲ Θήβας. καὶ σοὶ καιρὸν ἅπασιν δώσει τὸ, εἰπεῖν, ὁ τότε, καὶ μεῖζον εἰπεῖν. τοιγάρτοι ἐν αὐτὸς εὖ ποιῶν, σὸν ἐποιήσαο τὸ παράπαν, ἀεὶ ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φύσεως ἐκὼν πατρίδα, ἔτι χεῖμα κακὴν, ἔτι θέρος ἀρχαλέον, ἀλλὰ καλλίστην, καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκῃ ἁπασῶν. τὸ γὰρ ἐλεύθερον, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τὰ παλαιὰ εἰκόνων σωτῆρα, βαρὺ ὡς ἀληθῶς ἔστι. καίτοι τί πάσχω λέγων; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πεπλάνημαι ἢ σὲ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσχρηστον ἐκεῖνο πυρίον, ὡς τὸ Σινωπίας πίθον, τὸν Διὸς αὐλὸν εἶναι σοὶ αὐτό. τὰς δὲ δὴ πολίσεις, ἀδαμῆ ἀδαμῶς μεγαπείσιας ἂν, μὴ ἐχὶ τῶν ἁπάντων βδελυρώτατον σε ἡγεῖσθαι, ὅτι ὁ κοινὸν ἁπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ' ἂν τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῇ Συρίᾳ σοφιστὰς ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ ἢ ἐπαίνου βεβαιώσαι σοι. Ἢ ἔμπλεως, ἢ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ εἶδεν, ὅπερ ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque una chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit,

quan-

τ Ταρσόθεν ἥκοντα σπεῦσον νεανίσκον ἀπαγαγών, ἀλλὰ δ' ἀναδίρειν αὐτὸν, αἰσχρὸν ὑμῖν ἐμοί. τολμῶ, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῶν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μέν, ἐς γόνυ συγκεκλιμένον ἰδόντες. σκεῦνον δ', οἶδα ὅτι δ' ἐ ποιῶσι, εἰ μὴ παγκάκως ἐπιλήσμων τις εἶ. ἀλλ' οἱ τῶ Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς τῶ Συρίᾳ γυμνασιάδας ἄθλους σκείνης ὑποδεξάμενοι φόβητρα, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τ ἱματιοκωπήλων διωκόμενοι. πυρ' ὧν ἐδήχθης πολυτελεῖς ἀγιάμβῳ, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅτι ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συοίδιν, ὑδὲ μὰ Δί' ἐχρῆν δύστηνον τ Ἀντιοχείας κεκεῖσθαι αὐτόν. ἀλλ' ὅτι ἀηδία, γυμνοτέρῳ, καὶ αἰσχυντία σοι σκεῖ, ἐπιμανεστέρῳ, καὶ τυπτομένῳ ἐπὶ τύποις, μείζον, ἐ ἐπὶ πᾶσι, ἀκρόλυπτ@ ἡ κεφαλή. ἐς μέν@ ἂν ἐπίσθυσί σοι ἐξάρνῳ γενομένῳ μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. 1 τῆς βοηδοῦς ἂν κατίσῃ ὁ πλουτιεῖ@ μεθοδοθεὶς ἀνὴρ τῶν τοῖς ἀρίστοις Ρωμαίων. τὄνομα δ' αὐτὸ, φύσις ἀποσιωπᾶσά μοι. καὶ ταῦτα, ἀσὸς πάντως εἰδὼς ὃν λέγω. σκεῖν@ τοίνυν, τὰ μὲ ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη σὺ τῇ σωφροσύνῃ τολμηθῆναι ὑπὸ σοῦ, σ' χρὴ λέγειν. ἀλλ' ἡνίκα σε κατέλαβε δ' μεθυσθεὶς δ' οἰνοχόος δ' οἰνοπίν@ τὸ γόνασι κείμενον, τί οἴει; ἐπίσθυσεν ἂν σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; σοι, εἶμι μὴ παγκάκιστε τυφλὸς ὦ. ἀλλ' ἐδήλωσε τῷ γνώμῳ, αὐτίκα ἐξελάσας τ οἰκίας, καὶ καθάρσιόν γε ὡς φασι

quando, cùm adoleſcentem illum Tharſo venientem, abduxiſſes. Sed & ipſa detegere, inhoneſtum fortaſſis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis ſupervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, noſti, quid facientem quoque, niſi omnino es oblivioſus. At Ægyptii forſan te non norunt, qui te poſt præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te veſtiarii inſequerentur, à quibus veſtibus pretioſis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conſcia tibi eſt Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ ſecundam cenſeri decebat: niſi quòd protervitas iſta tua manifeſtior, & turpitudo flagitiorum inſanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & poſtremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commiſiſſes, fuitque poſtremus auxiliator, is qui ſtipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipſum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui ſciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in converſatione perpetrata ſuſtinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adoleſcentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non eſſe, cùm videret ipſum opus? Non: niſi prorſus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te ſtatim ex ædibus expulit, eaſque cum exiviſſes, quibuſdam expiamentis

1 Τῆς βοηδοῦς ἂν κατίσῃ ὁ πλουτιεῖ@] Καὶ βοηδοῦς ἂν κατίσῃ ὁ πλουτιεῖ@. Illud autem ἐς μέν@ ἂν ἐπίσθυσί σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille ſolus*, qui contra tibi quisquis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

1 Συλ-

πεφυτευκὼν ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαιὰ μὲν γὴ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπλησται τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀκνῶ γε τὸν εὐκλείας. ὥστε πρὸς τὰς γυναῖκας προσήκοντα ποιεῖς. εἰ δὲ καὶ ποθεν ἐν τῷ τοιούτῳ εἰκὸς μοι ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί φῶς Διὸς, καὶ φιλῆσαι τὸν στόμα προσοπαξιώσεις ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γὰρ τὸ ὑποφαύσκειν ποιεῖς. καὶ μάλιστα ὅταν ἃς ἤκιστα ἐχρῆν, καὶ τοῖς ὁμιλητὰς, οἷς ἐκρῆν μὴ σὺν στόματι ἀπολαλεῖν, τὸ βάρβαρον τῆς ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκριβες, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δέ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ ἡμῖν ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχεθρον φιλῆσαι ἄμεινον. δῆλος ἐκεῖ τὸ κινδυνῶδες, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσπλησθεὶς, ἐπήμωσεν. ἀπὸ δὲ σὺ φιλήματος, καὶ δὲ ἰδὲ ἐκείνου, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἐπ' ἀνθρώπων; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων πεδαμῶν δεῖ; καὶ τοιούτου αὐτὸς ὤν, καταγέλας τῶν ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔργα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα μὴ εἰδὼς, ἠγνοήμην ἂν μᾶλλον, ἢ ὅπως εἴποιν λοιδορήσω ἄν. σὺ δὲ εἰς ἡπάσθη ἡμῶν βρομιολόγους λέγοντας, καὶ τροπομάδληκας, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ ἀγνιᾶ, τὸ Ἀθηνᾶς ἐπιθυμῶ, καὶ ἀνθοκρατῆν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χειροβληκώδη. καίτοι

tis luſtravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus eſt referta, eaque ſequente gloria: & ſanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Epheſi, mirantur, ego quod veriſſimum eſt dico, qui fieri poſſet ut non mirarentur, ſi prima illa tua opera non noſſent. Atqui novum hîc iſtud etiam cum mulieribus addidiciſti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per Iovem? num etiam oſculari ore inſuper voluiſti nos ob talia facta? Iſtud igitur contumelioſiſſimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus ſatis fuerat, illa ſolum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſulſam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc oſculari, abſit, ô malorum depulſor Hercules: aſpidem, aut viperam oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculum, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autem oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis luſtrationibus, quam multis flùviis opus foret? At talis ipſe cùm ſis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, erubeſcerem potiùs, nedum ſi dixiſſem inficiarer. Te verò nemo noſtrûm accuſavit adhuc quòd βρομιολόγους dixeris, & τροπομάδληκας, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηνᾶ Athenas deſidero & ἀνθοκρατῆν, & σφενδικίζειν, & χειροβληκώδη.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειν αὐτοῖς λόγοις. πᾶ γὰρ ταῦτα τὰ βιβλίον εἰσκεις; ἐν γωνίᾳ τις τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, ἠμφιεσμένα, σύρτου, καὶ ἀραχνίων μεστὰ, ἅττα ἐκ τῆς Φιλαινίδου δέλτου, ἃς λίθ᾽ χαίρεις ἔχεις, σὺ μόνοι, καὶ δ᾽ σὺ τεμαῖος ἄξια. ἐπεὶ δ᾽ ἐμνήσθην, τί φαίης ἂν, εἰ σε γλῶτταν εἰς δικαστήριον ἐκκαλεσαίμην; ἐῶμεν γὰρ ὕστερος, ὕστερος δίωκει λέγουσα. ἐγὼ σῶμα χαίρουσι, πένητα, καὶ ἄπορον παρακαλεῖσαι, καὶ βίᾳ διόμενον, τὰ μὲ πρῶτα, ἐν τοῖς ἰατροῖς δόκιμεῖν ἐποίησα, νῦν μὲν, Νῖνον, νῦν δ᾽, Μητίοχον, εἶτα μὴ μικρὸν Ἀχιλλέα πρῶτον. μὴ ταῦτα δ᾽, παῖδας συλλαβίζειν διδάσκουσα, μακρὰ χρόνῳ ἔδοσκον. ἤδη δ᾽ ἐς τὰς ἀλλοτρίας τύχας λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὸν μηδὲν προσήκοντα δέξαν περιῆψα. τί τοίνυν πλεῖστον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορῇς, καὶ ἐπιβάτειες ἐπιβλήματα αἰσχίστα, καὶ ὑπορρήτας καταπτύσας; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τὴμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπιορκεῖν, καὶ τὰς τοσύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λιβυλλεῖν, μᾶλλον δ᾽ τὸ βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ᾽ ἐᾷ νυκτὸς τὸν κακοδαίμονα χολὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μόνη σοι παῖζα ποιῶ, καὶ παλαίσμα, καὶ μιαίνομαι. καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα δ᾽ χαιρὲ λοιδορεῖς διέγνωκας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσύτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρρωσο ἐστὶ μόνον. τὰ δ᾽ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ παίζειν, ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὄφελε κἀμέ πως, Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabãs jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere sinis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαβίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

1 Ἀπὸ-

ὥσπερ τὴν Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακρὰν ἀπέχουσαν γῆν μοι αἱ γλῶτται, τὰ τέκνα κατεδηδοκότων. ἀλλ' ἐᾶν, λῶ λέγῃ ταῦτα ἡ γλῶττα, ἴδιαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τὸ πάτριον συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀπολογήσαιτο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ ἐς πρὸς τὸ Γλαῦκον ἔπαγχον εἰρηκέναι σοι, ἐπὶ πᾶσι μέμφεσθαι ἤδη τῷ ἔργῳ αἰσχύνεσθαι, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξον καὶ βραχεῖ, καὶ γνώριμον ἅπασι γεγενῆσθαι. πόθεν ἂν, ὅτι καὶ εὐδόκιμον ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενον, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταλεθμήσειν αὐτῇ τὰς πολλάς σου προσηγορίας, ὁπόσας καὶ ἔθνη προσείληφας. ὃ δὲ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχέραναν ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτεις, οὐ Συρία μέν, ῥοδοδάφνη κληθείς, ἐφ' ᾧ δή, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν αἰσχύνομαι διηγεῖσθαι. ὥστε τόγε ἐμοί, ἀσαφὲς ἔπ ἴσω. οὐ Παλαιστίνῃ δέ, φραγμὸς ἐς τὰς ἀκάνθας ὢν πώγωνος οἰκμή, ὅπ ἔνυπτε μείλαξύ. ἔπ γὰρ ἔξυρες αὐτόν. οὐ Αἰγύπτῳ δέ, συνάγχη. πρόδηλον τοῦτο. μικρὰ γὰρ φασιν ἀποπνίγεσθαι σε ταύτῃ πρὸ τοῦ τελευτῆσαι σὺ τυχόντα. ὃς ἐμπεσὼν, [1]ἀπέθαψέ σοι τὸ σῶμα. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βελτίους, αἰνίγματος ὕδιν, ἀλλὰ γράμματος ἵνος προσθήκῃ τιμήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ἀνόμασαν. ἔδει γὰρ κἀκείνοις τοιούτου προσεῖναί σοι. οὐ Ἰταλίᾳ δέ, βαθεῖ ἠρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπικλῆσις, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε ἐς πρὸς ἀρχαῖον λάσκωλον παρ' αὐτὰ τὰ Ὁμήρου ᾄσματα ἐσθῆτι δὲ σὺ τῇ αἰσχρογαμίᾳ

quis, ceu Philomelæ illam exsecuisset. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos devorarunt. Per Deos igitur, si hæc diceret lingua, assumpta sibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæso responderes ipsi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob scelus commissum vituperanti, nuper respondisti, te ob hoc celebrem, omnibusque notum brevi tempore evasisse. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At sufficit quomodocunque clarum ac celebrem esse. Deinde ipsi multas istas appellationes enumerarem, quas passim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minerva amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pungere solebat: nam adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per se manifestum est. Nam ajunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis instructas ducunt, incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedêre: sed literæ unius appositione te honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipsa Homeri poëmata, vestibus mandare tu quoque turpitudinem illam affe-

1 Ἀπέθαψέ σοι τὸ σῶμα] Inumando. *Menagius.*

1 Ἀτί-

ἐπιθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲ ἔκεισε μέθυον ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βυηλῶν Πολύφημος, νεανίας ἐπὶ μισθῷ, ὀρθὸν ἔχων τὸ μηχλὸν, εὖ μάλα ἠνιηκμῶν. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεύς πε ἐπῄει, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Καὶκείνῳ μὲ ἄμαρτε. τοῦδὲ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.

Αἰχμὴ δ' ἐξελύθη τοῦδὲ νεάθων ἀνθρεώνα.

Καὶ γὰρ οὐδὲν ἄλοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ γὰρ ὁ Κύκλωψ, ἀναπέλασας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἐνὶ παλατύτατον κεχηνὼς, ἠνείχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτῇ τῇ γναθῳ. μᾶλλον γὰρ ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστοῖς, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸ Οὖτιν. καὶ ταῦτα τἄρων ἓ ἄλλοι παρόντες εἶπόν σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μία ἦν ἀπλοκία, ἡ μέλη. καὶ εἰς τὰ ἀκρωτήρια ἐφύγες. τίσιν δὴ, ἓ τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; ὡς γὰρ εἶπί μοι τὰ πάντα, ἐπιδεῖν καὶκείνα λέγουσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα ἓ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἷς τέχνα πεπαιδεῦσθαι ὡς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲ λέγε τὸ σωτήριον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα ὄντως ἀγνῶτα μόνην ἀπορρίζεις, καὶ ἀποκλείεις ἓ καταλόγου τῶν ὀνομάτων, τοιχαρῆ δὲ μεμπτὸς ἡμῖν τινες τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι ἓ τῶν γυναικωνίτιδος περιόδου; εἰ. πρώην γὰρ ἐπειδὴ πᾶσα γάμων ὁ Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλα ὑπεπυσμήν πάντα ἡ βελτίστη ἐκείνη γυνὴ, ὅτι ἂν φρονιμωτάτη ἴφη ἀνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶπε δὲ τοιούτοις ὅτι σε, ὀνομάτων μέλαι, καὶ μελᾶς, καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις. εἰκότως.

affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille ducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè.

ἐγὼ ἂν ἅπαντες ὁμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς ὕτως εὐλόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τὰς τρεῖς μοιχὰς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἰτεῖν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τερηράνῳ κεράσαι, φάναι, τριγλώχιν λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πεισχύσας πόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτεμεῖν αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρώην γὰρ ἓν λύχνον ἄψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα εἰμὴ ἀπολωλότα ἐν ἄδᾳ μυρίᾳ, ὃν ἐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνῳ σοὶ, ὅσῳ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλάσιός τις εἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεθ' ἡδονῆς ἐδὲ πλουσίου λέγων, ἀπέκτεινεν ἕφης θάτερον τῶν πενήτων γελασάντων δ' ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθοῦμαι δὴ σὺ, καὶ ἀναλαμβάνω τὸ διημαρτημένον, ἔμμεν ἕφης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐὰν τὰ δίκαια, τὸ τελῶν μεῖωσιν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πέτασμα, καὶ τὸ ἀνέχνευε, καὶ ὅσα ἄλλα κεἰλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπαινεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆ πενίας ἐλαυνόμενον ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σὺκ ἂν τινι ὀνειδίσειμι. συγγνωστὰ γὰρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενον, ἀφαιρεθείη κρεῶν παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαθὼν, εἶτα ἐπιώρκησεν, ἢ μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναγκαίως αἰτεῖ, μᾶλλον δ' ὑφαιρεῖται, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ πλανᾶται, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φθόνον γὰρ ἅπαντα ἀμύναται τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δ' οὐκέτι φορητὸν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆ ἀναγκαίας ἀφειλκυόμενα. πλὴν εἴγέ τι ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀστεῖως ὑπὸ σῷ πεπραγμένον, ὁπότε τὸν Τισίαν τὸν τέχνην οἶδα, ὡς τὸ Διοσκορικὸν ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, πὲ. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confeciſſe civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfeciſſe, & eſſe Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminiſſe non eſt æquum, niſi ſolius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Poſtea de divite loquens: occìdit, inquis, θάτερον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, reſtituens: haudquaquam, ſubjicis, ſed ἄτερον αὐτῶν occìdit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μεῖωσιν, & ἀνήνεμία, & πέτασμα, & ἀνέχνευε; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis cauſa facis, ô chara Adraſtia, nemini exprobravero. Ignoſcendum enim, ſiquis fame coactus, depoſito à cive accepto, dejeravit ſe non accepiſſe: aut ſiquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem iſta dico. Nequaquam enim invidioſum eſt, quòd inopiam quoquo modo depellis: ſed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm ſis, in ſolas hujuſmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Niſi ſiquid laudare mihi conceſſeris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tiſiæ artem noris, Diſcoracis opus ipſe peregiſti,

ἓξακοσίους Φ ἀνούτου ἐκείνου πρεσβύτου χρυσοῦς πεμάντια. ὀδὶ, λέγ' τ Τισίαν, αὐτὸ Φ βιβλίον, πεντήκοντα ϵ ἐπλανήσιας ἐξέπεσε, κλασθεισθιδείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μ ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. σκεῖνο Ϝ μόνον συμβούλευω, ἀφάπε μ τοῦτο, ὅπως σοι φίλον, κὴ μὴ παύσασθαι τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παρανιῶν. σκεῖνο Ϝ μηκέτι ἄπαγε. ὁ γὰρ ὅσον ἐπὶ τῷ αὐτῷ εἶναι τὰς τοῦτο λέγοντας κολάζειν, κὴ φιλοπαίας συμπίνειν, κὴ ὄψων τ αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὴ Ϝ σκεῖνο ἴσθι τὸ ἐπὶ πᾶς λέγεις, φιλήματα. κ τοῦτο συμβαίνει τὰς ὑ ἀγὸ πολλὰ ἀποφράδα σοι ἐργασαμένας τὸ σῶμα. καὶ πειδήπερ ἅπαξ φιλικῆς ἐπιστήσεως ἠξιώμεθα, καὶ κεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθαι τὰς πολιάς, κὴ τὸ μιτίζεσθαι μόνα σκεῖνα. εἰ μ γὰρ νόσῳ τις ἐπείχε, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον. εἰ Ϝ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βέλτιον κλαρὰ, κ λεῖα, κὴ ὁλοθηρὰ ἐργάζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θέμις. σκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πολιαὶ, κ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς ἀποκάλυμμα εἶναι τ βελτιόνων. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τύτῳ. κὴ μάλιστα Ϝ πώγωνός σου. μηδὲ μίανης ἔτι, μηδὲ ὑβρίσῃς. εἰ Ϝ μὴ, σὺ νυκτὶ γε, κὴ σιὼ σκότῳ. τὸ Ϝ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε κρεῖττον ἄρειον, κ θελατόν. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι [1] ἀκίνητον τῶν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ κλάγελᾶν τ ἀποφράδα τ βίον ὅλον ἐργάσασθαι. ἢ ἔτι σπουδῇ τινος, ὡς τόγε ἐμὸν ὑποψίαν ἐκκείψῃ. ἀδύπω γὰρ οἶσθα ὡς ὅλως

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Unum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

1 Ἀκίνητον ἢ Καμαρίναν ἐᾶν.] Proverb. *Bourd.*

[c] τὴν [1] ἄμαξαν ἐπικατάστυ, δέον [2] ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδ☉, ὑποπτήσσειν εἴ τις ἀνὴρ δυσὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ δρχαῖον, μελάμπυγ☉, δριμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη ἓ τοῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναδ☉ ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ἔξεστί σοι καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ τετραπλῆ, καὶ τετραπλῆ σοι ἡ ἀποφορὰς ἐπιτίσειν. αἰτιῶ δ' ἐν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσυνης, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλ☉ δυσυχία γίγνεται.

me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam ut præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas esse consuevit.

1 Τὴν ἅμαξαν ἐπικατάστυ] Proverb. *Bourd.*

2 Ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδ☉] Hesychius: παιπάλημα, ποικίλ☉ ἢ κακία. Pro κίναδ☉ legendum fortè κίναδ☉: id est, *bellua.* Hesychius: κίναδ☉, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδ☉, πᾶν μᾶλ☉ θηρίον κίναδ☉ ἀξιῶσι καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἡ ἀλωπέκα. κακόζη☉, ὡς ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio est, cujus & situm, & structuram, & tecti, cæterarumque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus prosit, an noceat, disputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Prosopopœiam subjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τοῦ οἴκου] Παρασκευή. Marcil.

1 Καὶ

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & qua de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, praterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, caterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quedam scripto accedat.

Ἐπεὶ Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λούσασθαι, καλόν τε ἐφάνη τὸ ῥεῦμα ἰδὼν, καὶ εὐφαλῶς βαθὺν, καὶ εὐσθενῶς ἐξιὼν, καὶ νήξασθαι ἡδὺ, καὶ χέρσῳ ὥρᾳ ψυχρὸν, ὥστε ἐπὶ εὐδηλίᾳ τῇ νόσῳ, ἣν εἰόσησιν ἐπ' αὐτῷ, δικεῖ μοι ἂν ἔτι λυσιτελῆ λαπάξαι, εἴπερ δή τις ἰδὼν μεγάθει μίγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωλὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσοῦ πλήσαντα, καὶ χρωμάτων ἀνθηρότατον, ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ ἀφεῖσθαι, εἰ τύχοι ἐφὶ τούτοις ἀφτελῶν, καὶ εὐδοκιμῆσαι, καὶ ἐλλαμπύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ἐν αὐτῷ μέρει ἔτι κάλλος αὐτῷ γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας ἀπελθὼν, καὶ θαυμάσας μόνον, ἅπαξ, καθὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καταλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄναυδος, ἢ φύσιν σιωπᾶν ἐγνωκώς; Ἡρακλεῖς, ὦ φιλοκάλης τινὸς, ὦδε ἐφὶ τὰ δύμορφότατα ἰδιώτου τὸ ἔργον, ἀγροικίᾳ ἢ πολλῇ, καὶ ἀπειροκαλίᾳ, καὶ εὐσθενείᾳ ἀμουσίᾳ, τῷ ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιοῦν, καὶ τῷ καλλίστων ἀποξενοῦν, καὶ μὴ σιωπᾶν ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς ἐφὶ τὰ ἡμέτερα νόμος ἰδιώτας τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀφῆκεν, ἀλλὰ τοῖς μὲν, ἐπέχειν τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, inscitiæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc so-

κοινὸν τῶν ἰδίων μόνον, καὶ περιβλέψαι, καὶ τὰ ὀφθαλμὰ περιενεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν ὀρχηστὴν ἀνακύψαι, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι, καὶ καθ' ἡσυχίαν ἡδονῆς. εἰ δέ μὴ ἀν δυνηθείην ἄξιόν τι τῶν βλεπομένων εἰπεῖν. ὅσις δ' μὴ παιδείας ὁρᾷ τὰ καλὰ, οὐκ ἀνοίκως ἀγανακτήσειεν, ὅτι μόνη καρπωσάμενος τὸ τερπνὸν, εἰς ἂν τοσαύτην ἄφωνος θεατὴς καὶ κάλλους γλυκέος. πειράσεται δ' ὡς οἷόν τε, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θέαν. ἢ δ' ἀμοιβὴ, οὐκ ἔπαινος καὶ οἶκτος μόνον. τοῦτο μὲ γὰρ ἴσως ἐκείνῃ τῇ νηπιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενέλεω οἰκίαν περιεκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἀργυρᾷ καλὰ, τὰ ἐλέφαντα, καὶ τὸ χρυσὸν αὐτῆς ἀπικέσθαι, ἄτε μηδὲν ἐν γῇ καλόν τι ἄλλο ἑωρακότι. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς βελτίστας συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρος καὶ ἔπαινος καὶ τοῦτο γένοιτ' ἄν, καὶ τὸ πᾶσμα ὑπερήδιστον οἶμαι, οἵαν ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμένος, καὶ ἐπαίνου, καὶ εὐφημίας μέσος ὤν, ῥήμασι καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄνθεα συνεπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις ἡδόμενος, καὶ ἡδυπίνων τὰ πλούσια φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστέροις τῶν λόγων ἐμέρμηνος. μᾶλλον δ' ὡς ἄν τις εὐμαθὴς ἀκροατὴς ἀφιμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ τὰ λεγόμενα ἐπαινῶν, καὶ ἀνήδεται οὐκ ἄμισθον ποιούμενος πρὸς αὐτὰ, οἷόν τι πάσχουσι πρὸς τὰ αὐλήματα τῶν ποιούμενοι αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, τῶν φωνῆς ἐπαισίους καὶ τὸ ἀνίτυπον, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναστρεφούσης. οἱ δ' ἰδιῶται, νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀμειβομένην τὰς ᾠδὰς, ἢ βοῶντας, ἐν μέσοις τοῖς κρημνοῖς καθιζομένην, καὶ λαλοῦσαν ἐκ

lum commune vident, & circunſpiciunt, oculoſque circunferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè infularem illum adoleſcentem decebat Menelai domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſeipſum revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens.

τ πιτρῶν ἔνδηλον. ὁ μοι γᾶν δικεῖ ἐ σωνεξαίρας οἶκε πολυτελίαν ἡ τ λέγοντ γνώμη, κ ὡς τὰς λόγους ἐπαγαίρας, καθάπερ τ ἐ ἱππεβαλέσης ἡ ἵππος. χειδὸν γὰρ εἰσρεῖ τι ἀφ τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὸν ψυχὴν κάλον. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμεῖσθαι ἐπιτήδεια τὰς λόγους. ἢ τοῦ μ Ἀχιλλεῖ πισεύομεν τὸν ὄψιν τ ὅπλων ἐπιτέναι κ τ Φρυγῶν τὸν ὁρμὸν, κ ἐπειδὴ εἰδὸν αὐτὰ περιῤῥῶντ, ἐπερηθῆναι κ πλεονήσαι πρὸς τὸν τ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγῳ ἄν τινὶ μὴ ἐπιτίνειν πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκράτη μ ἀπὸ χρῆναι πλάτανον σύφυης, κ πόα σύμαλής, κὰ πηγὴ ὑδρηγής, μικρὸν ἀπὸ τ Ἰλισσοῦ. καὶ ταῦτα καθιζόμενον, Φαίδρε τί ἐ μυῤῥινουσίᾳ καπιραπεύῃ, κ τ Λυσίᾳ τ κεφάλαι λόγον διήλασχε, κ τὰς μούσας ἐκάλῃ, κὰ ἐπίσασιν ἔχειν αὐτὰς ἐπὶ τὸν ἐρημίαν, συμπεριλημψόμενος τ ἐκεῖ ἐ ἔρωτος λόγων. κ ἐκ ἠχωΐζῃ χάριν ἄνθρωπον, ἀλλὰ κάλλιον παρῆναι, σωνεσομένας τὰ παιδεραστικὰ, ἵν ἄν τοῦτο κάλλιον χωρίον, ἆρ ἂν οἰόμεθα ἐ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; κὰ μὰν ἐ κατά γε σκιὰν μέλλω, ὡδὲ κ πλατάνου κάλλον ἢ ὑπερβολή. ὡδὲ ἂν τὸν ἐπὶ τοῦ Ἰλισσοῦ καθίλιπον, τὸν βασιλέως λίμνης τὸν χρυσῆν. σκαιὸν μ γὰ, σὺ τῇ πολυτελείᾳ μέγη τὸ ἦθος. τύχαι ἄ, ἢ κάλλον, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, ἐ σωνέργασεν, ὡδὲ καπεμίκθη τοῦ χρυσοῦ, ἀλλ' ὧν βαρβαρικὸν τὸ ἦθος, πλοῦτον μόνον, κὰ φθόνος τ ἰδόντων, κ σύνδεισιμονίσμος τ ἐχόντων. ἔπαινον ἄ, ὑδαμῶ ἀξιῶ. ὡδὲ γὰ ἔμελε τῆς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ὡδὲ πρὸς τὸ πρᾶον ἐποιεῖτο τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere sese, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil submini strat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Illisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Illissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium, & felicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neque enim Arsacidis erat ulla pulchri ratio: neque res suas

οὐδὲ ἐφορμίζεσθαι, εἰ ἐπαινέσονται οἱ ἰδιῶται, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. εἰ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου δ' οἰκία τὸ κάλλος, καὶ βαρβαρικὸς πρὸς ὀφθαλμὸὺς, καὶ δι' ὑπερηφάνου ἀλαζονείας, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πίνηξ μόνον, ἀλλὰ δύφυῆς ἰδιώτης διόψεται. καὶ ὅταν μὴ ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά πως ἐν λογισμοῖς ἐπακολουθῇ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τῆς ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, καὶ λίαν ἐστὶν ἀποδεικνύναι ἡ δρχή. καὶ τὴλίου ὑπερκύψαντος δύσις ὑποδήλους, καὶ δι' φωτὸς ἐμπίπλασθαι εἰς κόρον, ἀναπίμπλασθαι τῶν θυρῶν. καθ' ὃ ἐν τοῖς ἱεροῖς βλέπουσι ἔπειτα οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ μὲν μήκους πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον, ἐν ᾧ φοτεινῶν τὸ ἐλαύνειν, καὶ πρὸς ὥραν ἐκάστην εὖ ἔχον, πῶς οὐχ ἡδέα ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαίνου ἄξια; ἔτι δ' ἀυμμέτρως ἂν τις ἐν ὀρθρίῳ τὸν δύμορφον τὸ ἀπέραντον, καὶ τὸ δύκοσμον τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ μὲν χρυσῷ εἰς τὸ ὑπερπὰς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐν γυναικὶ σώφρονι, ἐν καλῇ, δρκίσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ δειρῇ λεπτῆς τις ὅρμος, ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὐφορον, ἢ σὺν τοῖν ὠτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπης, ἢ παινία τὸ ἄφιξιν τῆς κόμης σωδίνασα, τοσοῦτον τῇ δύμορφίᾳ προσθεῖσα, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δύο ἐζῶσαι, ἐν μάλιστα αἱ ἀμφορέτριαι αὐτῶν, ἐν τῷ ἐσθῆτα ἅλις πορφυρᾶν, καὶ τῷ δειρῇ χρυσῆν περιείλιττα, τῷ πολυτελεῖ θηρεύμενα τὸ ἐπαγωγὸν, ἐν τὸ εὐδίον

ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adpertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tæ-

nia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

καλὸν, ἀσθενὲς δ' ἔξωθεν περικεῖται χρυσῷ. ἡγοῦνται γὰρ ἐκ τῶν ἀλλήλων αὐτῶν πλουτεῖσθαι φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ δ' ποδὸς τὸ μὴ ὑπερέχειφον, λάσιον ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ ἀστεῖον αὐτὸ ἐφαρμόττειν ἡγήσεσθαι, τῷ φαινομένῳ συνορᾶσθαι. ἀλλ' ἐκείνας μὲν ἔστιν ἡδέ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲ κεκοσμῆσθαι, καὶ μόνοις τοῖς ἀναγκαίοις ἀρκεῖσθαι. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, ὅσον ἂν αἰσχυνοῖτο εἶναι δ' γυμνὸν ἀνανύσαι. καὶ τοίνυν ἡ τῆδε δ' οἶκος ὁροφὴ, μᾶλλον δ' κεφαλὴ, διαφέρουσα μὲ δ' καθ' ἑαυτὴν, τῷ χρυσῷ δ' ὡς τοσοῦτον κεκόσμηται, ὡς ὅσον δ' οὐρανὸς σύνυκτι νέον τὸ ἄστρον, ἐκ διαστήμασι δ' ἀδιαλειπτόμβροις, καὶ ἐκ διαλάμψεως ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δὲ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, ἡ κάλλος ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. εἶδε δ' ἄν τις ἡδ' ὀργὸν ἐστιν τὸ χρυσοῦν, ἀδὲ μόνον δ' πρέπον δ' εἶναι τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνιστάμενον, ἀλλὰ δ' αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπειν, καὶ τὸ οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι. ἐπεὶ πῶς γὰρ τὸ φῶς ἀφεστὸς ἐφάψηται, καὶ ἀπομειχθὲν τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπεργάζεται, καὶ ὁπλουσίως δ' ἐρυθήματι δ' ἀναφαίνοντι τὸν αἰθέριον. τὰ μὲ δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἶκε, τοιάδε, Ὁ μὲν πολὺς δὲ ὄρθρος ἐπανίστη, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ ὄλυμπον εἴποι. τὸ δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τοῖχον χάμμορα, καὶ τὸ χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναργὲς ἑκάστου, δ τὰ ἀπελθὼν, δ τὸ ἀληθὲς, ἔστω ὄψῃ, καὶ λειμῶνι δ' ἀνθεῖ, καλῶς ἂν ἔχοι δ' θαλλοῦν. πάλιν περὶ ὅσου ἐκεῖνα μὲ ἀπαιτεῖ, καὶ μεταίνεται, quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modestà verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur, &

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τυφλὸν δὲ τὸ ἔαρ ἀίδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἁπτομένης, καὶ ἡ θριπομβώνη τὸ ἡδὺ τῆς θριπομβώνης. τὰ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν ἡδοίη βλέπων, ἢ τίς οὐκ ἂν ἀποθυμηθείη καὶ ἄδειν τὴν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἰσχιστον ὂν ἀπολειφθῆναι τῆς ὁρμώσης; ἐπιγωνιᾷ γὰρ ἡ ὄψις τοῖς καλοῖς. οὐκ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἡδίων ἂν οἴμοι δράμοι τῷ πεδίῳ, καὶ μολακῶς, προσηνῶς δεχομένῳ τὸν βάσιν, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντι τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυπῶντι τῇ ὁπλῇ. ἄπαντα γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὲ παὼς, ἡδὺ ἀρχόμενος, πρὸς λειμῶνα πιὰ ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, οὐ πολυειδότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς καλλιρρόητα, τότε καὶ ὕπος ἐκπίζας τὰ πτερὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὴν ἑρὴν ἐπάρας, καὶ παίζει αὐτῇ ἐπεισήσας, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὑτῆς, καὶ τὸ ἔαρ τῶν πτερῶν, ὥσπερ αὐτὸν περικαλῶν ἐς λειμῶνα ἐς τὴν ἀμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ περάᾳ, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτι δὴ καὶ θαυμασιώτερον φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαινόντων ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφρασιν εἶδος τροπομένου, πάντῃ ἢ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, ὃς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἴριδός τινος ἔκαστον περιθέοντος. ὁ γὰρ πῶς χαλκὸς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ θριπομβώνης τὸ ἡδὺ τῆς θριποδάρας] Διερωμβώνης. Marcil.

τῦτο ἐγκλίνοντος ὀλίγον, χρυσοῦς ἄφθη. ἐ τὸ αὖθις τῆ ἡλίῳ κυανωπὴς εἰ σκιαθείη, χλοωρὸς ἐστιν. ὅτω μεταπορευτέον πρὸς τὸ φῶς ἡ πλόκιος. ὅτι μὲν γὰρ ἐ ἡ θαλαττία ἰκανὴ προσκαλέσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιστῆσαι σὺν γαλήνῃ φανῆναι, ἴσθ', κἂν μὴ εἴπω. ὅτι εἰ ἐ πανταχόθεν ἐπιπρώτης, καὶ ἀπειρόκαλος τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε τὸν αὐτὸν ἐμβλῶσαι, ἐ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ δὴ τῆς γῆς ἀπαναύσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὸν μὲ αὐγαῖς, καθὼς ἐπιφαίζεται τῷ ὀρόφῳ, τῷ ζ ναυῒ, πρόσωπός τι, ἐ λείος ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διαλιθαίνεται τ κυμάτων. καὶ πίνω ἐ τοῦδε ζ οἶκος τὸ κάλλος ἱκανὸν ἐ παρορμῆσαι εἰς λόγους, καὶ λίαν ἐπιχείρα, καὶ πάντα τρόπον ἀξιόκλητον ἀποδύσασθαι. ἐγὼ μὲ δὴ τούτοις πείθομαι, ἐ ἤδη πέπεισμαι, καὶ εἰς τ οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ δὴ ἰῦλος, ἢ στιβὴν τῆ κάλλει ἐλεύθερον, ἐλπίδα δ μικρὰν ἔχων, εἰ ἐ πάνυ ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλὰς αὐτὰς φασῖσθαι, καθάπερ ἐθῆλε καλὴ κεκοσμημένας. ἐπεὶ δὲ πᾶς ὁδὲ ἀζηνὴς λόγος, ἀλλὰ ἐ πάνυ γλυκαῖος, [1] ὥς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ὑπέκρυσε, καὶ ἀλαζονεύεσθαι ἐπειρᾶτο τὸν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, ὁδὲ ἀληθῆ πάντα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον καλὸν, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γάρ τοι τοὐναντίον ἀποδαίνειν. μᾶλλον ζ εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὥς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὅτι φησὶ δὲ μεταξὺ. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῇ λόγῳ δύτίλεια οἰκεῖα, καὶ ἁρμοδία. ἐμοὶ μὲ ἀπηγόρευται ἤδη λέγειν, ὥστε νῦν δίομαι δεῖν τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁδὲ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ βραχύ τι ἀλίγον αὐτῷ μεθησήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲ πρόσθεν ῥήσας, πολλὰ μὲ καὶ μεγάλα τῇδε τῇ οἰκίᾳ ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν. ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ψόγον αὐτῷ διεξελθεῖν τινα, ὥστε καὶ ὑπ' ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον προθυμίαν μοι δοκῶ. ὅσων γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ὑπερεναντιώσομαι τῇ τοῦ λόγου χρείᾳ διαφθεῖραι. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐπεῖνος ἐμνημόνευσεν, καὶμοὶ ἐπιτρέψατε ταὐτὸν τοῦτο διαδεῖξαι. φημὶ γὰρ οὐδὲ γυναιξὶ καλαῖς οὐκ ὄπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ σωφλοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν παλαιὸν, ὁπόταν τὸν ὑπερφυᾶ ἐκεῖνον χρυσὸν καὶ τοὺς λίθους τοὺς πολυτελῶν ἐπιθυμίας, ἀντὶ τοῦ ἐπιδεῖν ἢ χρόαν, ἢ βλέμμα, ἢ διαβολὴν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δὲ, τοῦτ' ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδᾶ, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὄρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθος ἂν εἰκότως παρορμᾶν, ἀλλ' οὐ κόσμον, οὐκ ἀγαθὸν σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτῶν τῶν ἔργων, ἀλλὰ παρεργον αὐτοῖς ποιεῖσθαι τὴν θέαν. ὅσῳ δικαίως οἶμαι παυτὸν ἐν τοῖς καλοῖς ἔργοις λόγος; δείκνυσι. καὶγὰρ ἡ τοῦ μεγέθους τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ σωπᾶται, καθάπερ εἴ λύχνου τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audivistis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisque laudibus hanc domum evexit, suaque oratione ornavit. Ego verò tantum abest, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis usui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: sed contrà adversari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt unusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere possit, spectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus. Quod necesse est opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturque & abripitur: perinde ac siquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μαχῳ ἐπ' ἐλέφαντ@, ἢ κημήλῳ διωκόμεν. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ ὥσπερ γαμοῦ ἐ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐπιβοᾶσθαι τινι, οὐ ἔστιν ἀφώνῳ, καὶ ἠχούσῃ οἴκῳ λέγειν. ἀλαφρίζεσθαι γὰρ, καὶ ἀνθφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον ἢ ἐπικλύπτει τὴν βοὴν, οἷον τὰ ἐ σάλπιγξ ὁρᾷ τὸ αὐλὸν, εἰ συναυλοῖτο, ἢ τοὺς κελεύστας ἡ θάλαττα, ἐπὰν ὥσπερ κύμασ@ ἔχει ἐπάδιον τῇ ἐρεσίᾳ θέλουσιν. ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κρύπτεται τὸ ἧττον. καὶ μὰν καὶνῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀνιδιώτης, ὡς ἄρα ἐπαίρει ὁ καλὸς οἶκος τὸ λέγοντα, καὶ ὥσπερ ὑπομύστηρον ἀναπαύει. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸ λογισμὸν ἀφαιρεῖται, καὶ διειλότερον ἐρεθίζεται σύγχυμμένον ὡς ἁπάντων ἐσὺ αἴσχιστον τὸ σύμφορον χωρὶς μὴ ἐμφῦσις φαίνεσθαι τὰς λόγους. ἐλέγχειν γὰρ ἔστ' ἂν καὶ ὁ φαυλρώτατ@, ὥσπερ ἂν εἴ τις παντοπάλαιον καλὸν ἀνδρὸς, ἔπειτα φεύγει πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερ@ ὢν διειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δ' ἐμοὶ δοκεῖ λογισάμεν@ ἐ ὁ Ὁμήρε ῥήτωρ εἰπεῖν@, ἀμορφίας ἐλάχιστον φροντίσας, μᾶλλον ἢ καὶ παντελῶς αἰσχρὰ φωνὴ ἐκφῦναι ἀπεικότας, ἵνα αὐτῶν ἀφανδεξότερον φαίνηται τὸ λόγων τὸ καλλ@, ὃν τῷ ὥσπερ τὸ ἀμορφότερον ἐξεῖσεως. ἄλλως τε, ἀναίκη πᾶσα καὶ τῷ ἴδ λέγοντ@ αὐτῷ ἀφέσεως ἀσχολεῖαν ὥσπερ τῷ θέατ, καὶ τῷ φροντίδ@ τὸ ἀκριβὲς σκόπει, τῷ ὄψεως ἐπικρατοῦσης, καὶ πρὸς αὐτῷ καλλύσης, καὶ τῷ λόγῳ ὥσπερ σχῆμα τὸν ἐώσης. ὥστ πὶς μηχανὴ μὴ ἀχὶ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τῷ ψυχῆς ἀφαιρεθέσης ὥσπερ τῷ τῶν ὁρμῶν ἔπαινον. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοῖ, καὶ ὥσπερ

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, & ad

τῶν ἀκροάσεων παρειλημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τ τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστανται. καὶ οὐχ ὅτω Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λίαν ἐστὶν, ὥστε ἀπαπάσαι τῶν ἀφνοίσιν αὐτῶν ἀπὸ τ θέας. ἀλλ' ὃν ἕκαστος ἐπειδὴν μόνον ὑπερβῇ τ αὐδὸν, ἀῤῥόῳ τῷ πολλῷ κεχυθεὶς, λόγων μ οὐκέτι, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' ὁδὸς τῶν ἔχειν αἰσθάνεσθαι ἔοικεν. ὅλος δ ἀφ' ὁδοῦ τοῖς ὁρωμένοις ἐστὶν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ σὺν νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. ὅπου γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ἔψῃ ἀντιποιήσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος ἀπατηθείς, τῷ θεῷ τ χαρίσεται δόξειεν ἄν. οὐκέτι μ γὰρ οὐδὲν τὰς Γοργόνειος, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλουμένοις τοῖς ὄμμασι. καὶ καταπλούσιός ἐστιν, ὁπόταν καταίσχυνῃ. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδίπτου τοῦ Ἀριστοξένης. καὶ πῶς αὐτὰς καὶ περίπλουσον, καὶ ᾧ μέλος παρήκουσι. τὸ δ' τ χαρίεν κἀκεῖνο, ὅτι βιαιότατόν τι ὄν, καὶ τοῖς κωμῳδοῦσι τ ψυχῆς ὁμιλεῖν, δίδυς ἐξίσης τοὺς ἰδιώτας, καὶ ἀφώνους ἐποίησε. ὡς δ ὁ μῦθος βούλεται, καὶ λίαν τι, λίθινοι ἐγίνοντο ἀπὸ ᾧ θαύματος. ὥστε ἓν ὃν ὑπὲρ ᾧ πολὺ λόγου εἶπε θεὸς ὑμᾶς μικρῷ ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκεῖνο ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ περιττόν. καὶ εἴγε τις δεξιοστόμου τῶν κελεύοι, μεῖζον ἢ ἀθύντων παραδείξειε τὸ πολὺ σιωπῶσα, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ὄγκοις. ὅπως ἄμεμπτόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auſcultandum aſſumpti ſunt, quum in hujuſmodi domum venerint, ex auditoribus fieri ſpectatores. Nec orator ita eſt Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à ſpectando poſſit. Sed ut quiſque ipſum modò limen tranſcenderit, multa pulchritudine circunfuſus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: ſed totus in ſpectando verſatur, niſi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus ſolet, ad auſcultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior ſit, quàm ut cum viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad ſe delatos aliquandiu detinebant, & in ſumma, res ipſa mora quadam opus habebat: atque interim eas quiſpiam eſt prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentiſſima eſſet, & partibus animæ maximè ſauciabilibus obverſaretur, ſtatim obſtupefaciebat, & mutos reddebat aſpicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipſa pro me dicta exiſtimo. Nam & illius in aſpectu, non in voce delectatio eſt: juxta quem ſiquis vel luſciniam vel cygnum ſtatuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonſtret, ſatisfacio, quòd ad hunc tranſiturus ſit animus, longum valere juſſis illorum canticis: adeò incluctabilis videtur eſſe voluptas, quæ viſu

καὶ ἴσως, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρασήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπιφερεστέρως ἴσι τὸ ἀκουόμενον τοῦ ὁρωμένου. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ ἅμα δὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσι, μαρτυρήσων παρελήλυθε. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅσσα εἰώθε ὑμῖν λέγειν ἰωνικῶς, ὥσπερ αὐτοῦ ἦθος. Ἀληθῆ πάντα ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθεῖται, καὶ οἱ πρόσθεν ὅσα ἂν λέγῃ τυγχάνει πρέπει, ἤκουσε προσηκόντως. ὥστε γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀπεδίδοτον; εὐκόλως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οὐχ ἅμα τῇ ὄψει ἦλθεν ἀπόλαυσμα. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ ἀφαμένοισι, πάντως τὴν ψυχὴν θελγόμενον. πῶς οὖν ὁ ζηλοτὸς τοῦ λέγοντος ἀνταγωνιστὴς, οἷος ὅτου καλὸς, καὶ παρέβαλεν ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀδύνατα φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; ἐς τὸν ὀροφὸν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἐκάστην ἀκριβοφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀφρόκτητον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς ὕστερα καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀπελθὸν, καὶ τὸ ἰσορρεπὲς μὴ δεχαίρει τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ περιπαθὲς ἡμῶν θεατῶν διόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ὑμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἠσθήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρασήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπιφερεστέρως ἴσι τὸ ἀκουόμενον τοῦ ὁρωμένου. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ ἅμα δὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσι, μαρτυρήσων παρελήλυθε. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅσσα εἰώθε ὑμῖν λέγειν ἰωνικῶς, ὥσπερ αὐτοῦ ἦθος. Ἀληθῆ πάντα ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθεῖται, καὶ οἱ πρόσθεν ὅσα ἂν λέγῃ τυγχάνει πρέπει, ἤκουσε προσηκόντως. ὥστε γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀπεδίδοτον; εὐκόλως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οὐχ ἅμα τῇ ὄψει ἦλθεν ἀπόλαυσμα. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ ἀφαμένοισι, πάντως τὴν ψυχὴν θελγόμενον. πῶς οὖν ὁ ζηλοτὸς τοῦ λέγοντος ἀνταγωνιστὴς, οἷος ὅτου καλὸς, καὶ παρέβαλεν ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀδύνατα φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; ἐς τὸν ὀροφὸν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἐκάστην ἀκριβοφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀφρόκτητον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς ὕστερα καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀπελθὸν, καὶ τὸ ἰσορρεπὲς μὴ δεχαίρει τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ περιπαθὲς ἡμῶν θεατῶν διόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ὑμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἠσθήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες

visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerse Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visum auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & ut primas visui tribuerit? ac meritò. Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abduxit. Qui ergo molesta non sit dicenti adversaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque conversi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Marcil.

πες, ἀ Ϲ ὁρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν μι Ϲ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ Ϲ ἀκλδίκως ἀθλήσαιτε, ὡς Ϲ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ὦ Ϲ τολμήματος ὄψει, ἄνδ χρωμάτων, καὶ [1] σχημάτων, καὶ τόπου, συνῆσθα τοσούτῳ εἰκόνες. ψαλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τ̃ λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲ ἂν εἰσοίσῃ, δρακοντικὸ μύθῳ, ἀναμέμικται παθος αἰθιοπικόν. ὁ Περσεύς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμιγνύ, γαμήσ, Ϲ ἄπεισιν, αὐτὴν ἄγων. παράεργον τέτο τ̃ ἐπὶ γοργόνας πλῆσις. ὁ βραχεῖ ὦ, πολλὰ ὁ τεχνίτης εἰμήσατο, αἰδῶ παρθένε, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλω ἀκολυθ ἐκ πέτρας, καὶ νεανίκ τόλμαν ἐρωτικὴν, Ϲ ἡσυχίᾳ ὄψει ἀπεσόμενον. καὶ τὸ μὲ, ἔπεσι περφερὲς παῖς ἀκριβῶς, Ϲ διδιπόμβον τῇ χασμᾷ. καὶ ὁ Περσεὺς ὦ, τῇ λαιᾷ μὲ, σωδείκνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ ὦ, καθηνεῖται τὸ ξίφ. καὶ τὸ μὲ, ὅσον Ϲ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐσί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μόνῳ, τῇ ἅρπῃ κόπτε). Ἐξῆς ὦ μ τὴν δὲ τὴν εἰκόνα, ἔπεσθ χαλκὸν χάλκασπαν δικαιότερον, ἢ τὸ δόχτυπον ὁ χαλκεὺς παρ' Εὐριπίδῃ, ἢ Σοφοκλέους ἐκεῖ μοι λαθεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐχαλκάτησαν εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἑτέρων, Πυλάδην τε ὁ φονεύς, καὶ Ὀρέστης, δικῶντι ἤδη πεφνάναι, λαθόντε τὸν βασιλέα, καὶ παρελθόντε, φονεύσαντε ἄμφω τ̃ Αἰγισθον. ἡ δ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρητο, Ϲ ἐπ' εὐνῆς τ̃ῳ ἡμιγυμν τρόκει-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem describsêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

2 Σχημάτων Ϲ τόπε] Καὶ τόπε. Marcil.

1 Ὦ μόνῳ

πτη, καὶ ἱκεσία πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μέν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δέ τινες. ὅπῃ φύγωσι, ἀποβλέπουσι. σημεῖόν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τοῦ ἐπιχειρήσεως δεῖξαι μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον ἀποφαμένου, ἐμβοηθοῦντας δὲ τοὺς νεανίσκους ἱερατικῷ τῷ ζήλῳ φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, θεὸς ἐστιν εὐμορφότατος, καὶ μειρακίσκου ἀρχαῖον, ἐρωτική τις παιδιά. ὁ Βρόγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀσκὸν λαγὼν, καὶ ἀποπαίζει τὸν κύνα. ὁ δὲ, πηδησομένῳ ἐοικὼς ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων περισσὸς, μειδιᾷ, περιπόρφυρος ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ πίνοντι τῷ κυνί. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ αὐτὰ τοῖς κήτεσι σκεῦνα τολμῶν, καὶ ἡ Μέδουσα πεμπομένη τῷ κεφαλῷ, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τῷ μὲν πλήθει ἱερατικῷ, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐπιτηδείως ἔτι τῷ ἀσεβήματι. εἰδὼς γὰρ τὸ αὐτόπτου τῷ ἀληθοῦς ὄψεως. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοίχῳ, ἄνω τοῦ ἀνθρώπου, Ἀθηνᾶς ναὸς περίπτερος. ἡ δὲ, λίθου λελευκασμένου. τὸ χῶμα, καὶ πολεμικὸν ἔργον, ἀλλ' οἷον ἂν χθονίῳ εἰρήνης ἀγάσῃς δεῖ πολεμικῆς· εἶτα μὴ πανοπλίαν, ἄκρα Ἀθηνᾶ, καὶ λίθος αὐτὴ γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἠφαιστος αὐτὸν διακρίνων, ἤδη, φόβητρα. κακὰ τοῦ διώξεως, Εὐχθόνιος γίνεται. Ταύτῃ ἕπεται παλαιά τις ἄλλη γραφή. Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceteri eædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur.

Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα] Quis hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo doceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iunò Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ.

ἐπὶ

τυφλὸς ὤν. ὅσῃ αὐτῷ σημαίνῃ τὴν ὁδὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἐποχεῖται. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἴδετε τὸν Ἥφαιστον Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τοῦτον, δῆθεν μεμηνὼς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων πάρεισι οἱ πρέσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσεως, πιθανὰ πάντα. ἡ ἀπόνοια, τὸ τῶν ὑποζυγίων ἀσύμφωνον, ὄγκοις τῶν θραμμάτων. ἐλέγχεται ὅμως τῷ βλέμματι. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, σωσεὶς τὸ μηνύσαν, ἁρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σεσιδήρωκεν ἔχων τὸ ξίφος. καὶ σοὶ τῷ τῆς μανίας ὑποκρίσει, ὀργὴν ἐν ὕπνῳ ἀνυποκρίτῳ. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, σοὶ φόβον τὸν σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται. ἐν λύσῃ τῷ ὑποκρίσει. Τελευτᾷ δὲ ἡ Μήδεια μίγμασι, τὸ ξίφος ἀφαιροῦσα, τὰ παιδὰ καταβλέπουσα, καὶ τι δεινὸν ἐννοοῦσα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὸ δ' ἀθλιον, καθῆσον μελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε. καὶ ταῦτα, ὁρᾶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. ταῦτα πάντα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸ ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν τὸν λόγον; ἐγὼ δὲ διεξῆλθον αὐτὰ, ἵνα τὸν ἀνδιδόκην τολμηρὸν καταλαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς ὑπὲρ δυσκόλοις ἑαυτῶν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καθαγιῶτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸν λόγον ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτὸν σωκαγωνίσησθε, ὃ ὡς οἷόν τε κεκραμένον τοῖς, ἀκούσητε τὸν λεγομένων, λοιδόρου καὶ πράγματος τῆς ἀνθρείας.

qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciticia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, concepto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Iam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immerserit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

&c Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Palm.*

ρόλις γὰρ ἂν ἔτυχε δωρήσῃ ὁ δικαστὴς, ἀλλὰ συναγωνιστὰς ὑμῖν χρησάμενον, μὴ παντάπασιν ἀνάξιον τῆς οἰκίας πολυτελείας νομισθῶμεν. εἰ γὰρ ὑπὲρ ἀνδρὸς τοῦτο δίκαιον, μὴ θαυμάσητε. ὑπὲρ γὰρ τῆς οἰκίας φιλεῖν, καὶ τὸν αὐτὴν λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris lôco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, quæ diutissimè vixerint. deindè transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κελεύσαντός μοι, προσφέρω σοι δῶρον τὰς μακροβίους, πάλαι μὲν τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτε ἐπέθεσο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τὸν ὄνομα. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἴσχυον τινας ὁ θεὸς κελεύσαί μοι προσφέρειν σοι τὰς μακροβίους, τότε μὲν ἀνεκάλουν τοὺς θεοὺς ἐπιμήκυσον ὑμῶν βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, ἐὰ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει.

On somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Dijs precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

1 Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ ἧ τ ἀπάντων, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐ γὰ καμοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτομένῳ ἧ καὶ ἐμαυτὸν, εἰς συνήθειαν ἦλθεν. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ ἐλευθερίοις παιδείοις ἐγκυλ, ταῦτα προγιγνώσκειν καὶ διδόναι τὰ προσφέρειν σοι τ λαὸν τ τέχνης. τοιγαροῦν αἴσιον ἄγαν νομίζω τὴν τῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὰς ἐσομένας εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, ἐ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰ ἂν ἐ ὄφελος ἦν σοὶ ἐκ ἧ συγγράμματος διηλθεν. τὸ μὲν, εὐθυμία τις, ἐ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκυνεν δύναται βιῶναι. τὸ ἧ, διδασκαλία τις ἐκ ἀδιδείκτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καὶ τὸ σῶμα, καὶ τ ψυχὴν, ὅτοι ἧ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν ἂν τ στρατηγὸν τ Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρεῖς ἀνδρατέναι γενεὰς Ὅμηρος λέγει. ὃν συνίστην ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα ἐ ψυχῇ, ἐ σώματι. καὶ Τειρεσίαν ἧ τ μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἑξ γενεῶν ἀνδρατέναι λέγει. τοιγαροῦν οἱ ἂν εἴη ἀνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τ Τειρεσίου, ἐπιμήκυνεν βιῶναι. καὶ γένη ἧ ὅλα μακροβιώτατα ἐστιν ἀφ' ὧν διαιτᾶται, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων ἧ, ἐ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τ μύθων. Ἰνδῶν ἧ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι ἧ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, ἐ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, ἐ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ ὅσοι

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate pervenisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diù vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Choramios, Areos, Sacas, Medos, & ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐῤῥωμένοι τὴ φύσι, καὶ πολυχρόνιοι, ἀφ' τὸ μαγεύειν ἀφιπόμενοι ἐ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη γ' ἐ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρες μὲ ἱερεῦσι μίχρι τελευταίων ζῆν ἔτη, οἱ μὲ, τῷ ἀέρι, οἱ δ', τῇ γῇ τὸν αἴτιον ἔ μακρὸν γήρως ἀφορίζοντες. οἱ δ', καὶ τῇ ἀφίτῃ. ὑδροποτοῦσι γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθῶς γ' μίχρι τελευτῆς ἐ ἑκατὸν ἔτη βιῶν ἱστορῆ. καὶ τὰς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶν λόγος. τούτους μὲ ἐ κελεύειν ἄρτο χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον. εἶτα φασὶ διὰ τοῦτο τοιαύτην διαιταν, καὶ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ἐῤῥωμένους εἶναι. ἀλλὰ τοῦτο μὲ οὐδὲν τὸ φάρμακον ὄφελος, καὶ τὸ ἔθνος, ἃ πολλὰ φασὶν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἀφικνεῖσθαι χρόνου. οἱ μὲ, ἀφ' τὸν γῆν, καὶ τὸ ἀέρος. οἱδὲ, ἀφ' τὸν ἥλιον. οἱδὲ, καὶ δ' ἀμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἱστορήσας, ὅτι ἐ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ πάνυ ἀίσθ', μακροβίοι γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς κοπτικοῖς, καὶ ἀφίτῃ τῇ ἐπιτηδείως τῇ ὡς ὑγίειαν χρώμενοι. ἀφίρεσιν δ' ἐ λόγῳ ποιήσομαι τὴν πρώτην, καίτοι γε τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν. καὶ πρῶτον μέν σοι [1] τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, [2] ὧν ἕνα, καὶ εὐσεβεστάτη μεγάλα θεοφάτα αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὸν τελειοτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, εὐηρέτησε τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμένων τῷ ἑαυτοῦ

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt præditi, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum commu-

1 Τὺς βασιλικὺς, στρατηγικὺς ἄνδρας] Τὺς βασιλικὺς ἐ στρατιωτικὺς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα ἐ θεοσεβεστάτη, μεγάλα θειοτάτη] Ὧν ἕνα ἡ θεοσεβεστάτη μεγάλα ἐ θειοτάτη. Idem.

τῶ. ὅτω γδ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τ μακροβίων ἀνδρῶν ὡδὸς τὸ ὅμοιον τ ἐξεις καὶ τ τύχης ἐπιμήτερον ἐλπίσειας γῆρας ὑγιεινὸν, κ μακρόν. κ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾳσασιο σαυτῦ τῆ διαίτη μιμησόν τε ἅμα, κ ὑγιεινότατον βίον. Πομπίλιος νομᾶς ὁ δευτερογένεσ τ Ρωμαίων βασιλέων, κ μάλιστα περὶ τὰν θεραπείαν τ θεῶν ἀσχολησείς, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιῶναι ἱστορεῖ. Σέρβιος δ τύλλιος Ρωμαίων καὶ ὅτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιῶσαι ἱστορεῖ. Ταρκυίνιος δ ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδευθείς, κ ἐπὶ Κύμης ἀφικόμενος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τερέτατα βιῶσαι. Οὗτοι μ ὖν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς σπεύσω καὶ τὰς λοιπὰς βασιλείας, τὰς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένας, κ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐφέξω. ἐπὶ τέλει δὲ σοι καὶ τὰς λοιπὰς Ρωμαίων, τὰς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένας ἐπισαναγράψω, ἐπεθεῖς ἅμα καὶ τὰς κ τῶν λοιπῶν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος δ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τ διαπάλλειν πειρομένων τ ἐνταῦθα ἀέρα, ὡς καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείας ἡμῖν τὰς δύας ἔσεσθ ἐπὶ τὸ εἰς μήκιστόν τε, κ λιπαρὸν τ πάσης γῆς, κ θαλάττης διαπλῶν, γῆρας ἀφικέσθ, τῇ ἑαυτῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, κ γέροντα. Ἀρχανθώνιος μ δὴ Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, κ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, κ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τῦτο μ, μῦθος πεῖ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, κ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanâ longamque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

ἡμέρας, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλισιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντέας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος περὶ Φίλιππον περὶ τὸ Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ὀγδήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι σὺν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, ὃς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου μὲν φίλος, βασιλεὺς Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν, ἐπελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συγγραφεὺς αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ᾧ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλείᾳ μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος ὁ, υἱὸς μὲν ἦν Δημητρέως, υἱωνὸς δὲ Ἀντίγονος, ὃν μονόφθαλμον, ἐτος τέσσαρας, καὶ τεσσαρακοστὸν ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσεν ὀγδοήκοντα, ὡς Μέναιναginta annos natus, morbo sublatus est, cùm regnasset annos septuaginta, sicut Demetrius Callistianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Istrum contra Philippum pugnans occubuit, supra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adversus Philippum ex equo pugnasse fertur, inter nonagenarios census. Teres verò Dryforum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonagesimo secundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lysimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogesimo primo, sicut narrat Hieronymus qui cum ipso militavit. Porrò Lysimachus & ipse rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogesimum conficiens, uf refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, sicut Medius & alii scriptores

1 Ὥσπερ Δημητρεύς τε ὁ Καλλισιανός] Mendum est in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Callista urbe nec de historico illo Callistiano mentio facta est. Lege confidenter Καλλατιανός, de quo Dionysius Halicarnasseus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum scripsisse de Asia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus scripsisse patet, alii plures. Calatis vero seu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημητρεύς τε ὁ Καλλισιανός] Corrigendum, ὁ Καλατιανός. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opsopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὀδρυσῶν, & verte *Odrysarum rex*, conjungendo, quæ male divisa sunt. Id notum est etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue discès, qui fuerint Odrysæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀδρυσῶν: & versio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laërt. l. 2. legendum censet Ὀδρυσῶν. Alm.

δὸς τὴ ἰσορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθείς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδήκοντα ἔτη ζήσας, ἐτελεύτησε τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτῳ μὲν ἐπέστειλε τέσσαρα, καὶ ὀγδήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ δυοῖν ἐτοῖν νεωτέρῳ τοῦ πλούτου τοῦ Πτολεμαίου τοῦ ἡμῖν, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλην, ὃς διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφῶν. Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν κτίσας τὴν τῶν Περγαμηνῶν ἀρχὴν, καὶ κατέχων, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηρόμενος. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τὸν Περγαμηνῶν ἔτος βασιλεύων, ὃν ὁ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ ὠσταγοροδοκεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀρίαραθης δὲ ὁ Καππαδόκων βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον ἀλαθεύεσθαι. ἀλλὰ καὶ τῇ ὡς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ὄρυγμα, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατονταέτης γηρόμενος, ἐζήτησε μὲν ἕνα ἑκάστου τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res testantur. Consimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogesimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum sui temporis felicissimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui successit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & possedit cùm esset eunuchus annos octoginta natus excessit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctistes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus est, ætatis anno quarto & octogesimo, ut Hieronymus, aliique scriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuisset ætate provectior, nisi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuisset affixus. Cyrus major Persarum rex, ut indicant Persarum & Assyriorum cippi, quibus & Onesicritus qui res gestas Alexandri conscripsit, astipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyse interemptos comperisset:

1 Φιλαίτερος] Corrupti sunt Luciani codices, legendum enim est φιλέταιρος. Spanhemius de præstant. numism. pag. 469. ed. 2. *Edit.*

1 Τοσου-

βίῳ, καὶ φάσκοντος Καμβύσου τὸν ἀδελφὸν ἀποκτεῖναι, τὸ μὲν πρῶτον ἐπιτιμήσαι, τὸ μὴ πρὸς τὴν ἀμφότερα ἐξαμαρτάνουσαν, τὸ δὲ τρίτον, ὡς ὀργιζόμενος αὐτὸν αἰτιασάμενος, ἀθυμήσας, ἐπελεύτα τὸν βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων τῶν Πέρσαις ἐπελεύτησε νοσῶν, ἔτη, καὶ ὀγδοήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑνενήκοντα. ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, πεντήκοντα, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕκτος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τοῦ πατέρα τοῦ ἑαυτοῦ Γωσίθρου ὁ χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύσαι, ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐπιβουλῇ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρδοκλῆς ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυρακίου σκυθῶν κατεχθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λούκουλλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐπελεύτα νόσῳ. Ὑψαισίνης ὁ Χάρακος, καὶ τὸν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας, ἐπελεύτησε. Τέρμος ὁ μετ' Ὑψαισίνην τελέσας βασιλεύσας, δύο, καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐπελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος ὁ μετὰ Τήρμουσιν ἕβδομος βασιλεύσας Χάρακος, ἕξ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν κατεχθεὶς ὑπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μναασίρης ὁ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἕξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσινισσᾶς ὁ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐπέζησεν ἔτη. Ἀσάνδρος ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀνὰ ἐνιαύσιον, βασιλεὺς ἀναγραφθεὶς βοσπόρου, ἐπὶ ἔτη ὢν ἐνενήκοντα, ἱππομαχίαν, καὶ πεζομαχίαν

risset: ac Cambyses hoc se illius jussu feciſſe affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed ut Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidiis Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & ſeptem annos reguavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogeſimo morbo confectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Teræus qui ab Hyſpaſine tertius regnavit cùm vixiſſet duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui poſt Teræum ſeptimus Characenorum regnum tenuit, ſexto & octogeſimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnaſcires Parthorum rex, ſex & nonaginta vixit annos. Maſiniſſa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Aſander à divo Auguſto, pro gentis præfecto, rex Boſpori declaratus, circa nonageſimum annum, equeſtri & pede-

1 Ὑψαισίνης ὁ Χάρακος] Χάραξ πόλις. Ptolomæo Suſianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Euphræum flumina, ſitum. Male Interpres, *Characus*. De Iſidoro Characeno mox ſermo erit. *Menagius*.

χων ἐβίωσε ἡμέρας ἑφδομήκοντα. [1] ὡς δὲ ἐώρτασε τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ τεθνηκυίας, ἀπεχόμενος σιτίων, ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τρία, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος δὲ, ὥς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ ἡλικίας [1] ὁ Μάνων τῶν Ὀμανῶν φυλάρχης βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα, καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ οἱ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως ἑαυτοὶ ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γήρας ἦλθον, ἀκριβάζωμεν τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους μὲν φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς τεσσάρων, καὶ ἑκατὸν, ἀπεχόμενος τροφῆς, ἐτελεύτα. [4] Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, φιλοσοφίᾳ τῇ Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων δὲ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς δὲ ἐώρτασε τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ τεθνηκυίας ἀπεχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium defecebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bospori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bospori inedia mortem sibi consciscit, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος δὲ, ὥς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁ χαρήνιος, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus obs. l. 4. c. 18.* Alm.

Ὁ Μάνων] An legendum ὁμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem nullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Σκρι-

ἔτης, οἱ πλείστοι τῶν κληθέντων ἐπ' ἐσφῶν ἐχθόντο, ἐκατὸν ἐκνε δ' ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τῆς στοϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπαφῆξαι, τί με βοᾷς; καὶ ὑποστρέψαντα οἴκαδε, καὶ ἀποχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ζηνώνος μαθητὴς, ἐννέα καὶ ἑβδομήκοντα ἐτῶν γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τοῖς χείλεσι. καὶ ἀπαγορευσάντων, ἐπειδὴ τῶν αὐτῷ παρ' ἑταίρων πινάκιον γραμμάτων, ὡς στενεχωρούμενος τροφὴν, καὶ σχάζας τοῦτο ὧν ἤθελον οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου μὲν ἦν, Ἀρχελάου δὲ φυσικοῦ μαθητὴς, ἑνὸς καὶ ἑνενήκοντα ἔτη ἔν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηγόμενος, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ὁ στλοκύκλου τῆς Τίγριος, στοϊκὸς φιλόσοφος, ἑκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ δὲ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κρίτολαος ὁ περιπατητικὸς, ὀκτὼ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ὁ ἀθηναῖος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, ταρσεὺς, στοϊκὸς, ὃς ἐδιδάσκαλος ἐχρῆτο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' ᾗ ἡ Ταρσέων πόλις ἐφόρων ἐκυφίδη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι.

ptem sapientum numero fuerunt, centum quisque vixit annos. Zeno Stoicæ Philosophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenso pede exclamasse, Quid me vocas, & domum reversum inedia vitam finivisse. Cleanthes, Zenonis discipulus & successor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decrevisset inedia mori, allatæ sunt literæ ab amicis quibusdam, tum ille sumpto cibo, præstitit quæ amici postulabant: exinde iterum abstinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Physici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis discipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chrysippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucensis, Stoicus Philosophus duodenonaginta. Posidonius ex Syria Apamensis, lege Rhodius, simulque Philosophus, & historiæ scriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philosophorum sanctissimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarsensis Stoicus, qui fuit divi Augusti Cæsaris præceptor, cujus precibus Tarsensis civitas vectigalibus levata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria: & Tarsensis populus ipsi tan-

[1] Ξενοφάνης δὲ ὁ Δεξίνου] Δεξίου, scriptum est apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator eruditissimus Ægid. Menagius. *Alm.*

[2] Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος] Male Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laërt. pag. 15. *Menagius.*

ἐπὶ ἔτος ἕκαστον λαμβάνων ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλόσοφοι οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δ', Κτησίβιος μέν, ἐπὶ τὸν εἰκοστὸν καὶ τριακοσιοστὸν ἔτος τῷ σώματι τελευτήσας, ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δ', ὁ πολέμιος ἡμῖν ὢν, καὶ πολλὰς καμὼν ταλαιπωρίας, καὶ πολλὰς κηλίδας ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ὁ τῇ συντάξει τῇ περὶ τὴν Ἀσίαν ἱστορίαν λέγει, καὶ διαμάζει μὲν τὸν ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄριστον ὄντα τοῖς συνουσίοις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἡμῶν δεόμενον πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύρος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀριστόβουλος ὁ καισανδρεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὸν ἱστορικὸν δ', τέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δ' ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δ' ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεύς, ἀφ' ἑπτὰ μαθημάτων γεγονὼς, ἔτη δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ῥητόρων δ', Γοργίας, ὃν πιεῖν σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ἐκτὸν. τροφῆς δ' ἀποχόμενος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν μακρὸν γήρως, καὶ ὑγιαινῶν ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσι, εἰπεῖν, ἀφ' οὗ μηδέποτε συμπεφωνηκέναι τοῖς ἄλλοις ἐν χαίρειν. Ἰσοκράτης ὀγδοήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν

tanquam heroi ſingulis annis honores tribuit. Neſtor Stoicus Tarſenſis, Cæſaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philoſophi. Hiſtoricorum autem Cteſibius centeſimo vigeſimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis eſt verſatus, multoſque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, ſicut refert Agatharchides hiſtoriæ Aſiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad ſummum uſque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in ſenſibus ad ſanitatem neceſſariis non defecerit. Hellanicus Leſbius octoginta quinque annos: totque ſimiliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandrenſis ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: & quarto & octogeſimo ætatis anno hiſtoriam conſcribere cœpit, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno ſecundo & octogeſimo deceſſit. Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, vir in multis diſciplinis verſatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophiſtam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem ſibi conſcivit. Hunc interrogatum cauſam tam longæ ſenectutis, & valetudinis in omnibus ſenſibus vigentis, ajunt reſpondiſſe, quòd aliorum convivia non eſſet ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus orationem panegyricam ſcripſit.

ἴσχυσε λόγον. περὶ ἔτη δὲ ἑνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς ἤσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτνιώμενος, τὸν Εὐριπίδειον στίχον προσηνέγκατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταυτὰ τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτάμων δὲ, οὐκ ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανοίας κρινόμενος, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸν μὲν, ὑπερθαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μανίαν. Κρατῖνος δὲ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἑπτὰ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὴν Πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἑπτὰ, καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην, καὶ σὺν πολλῷ, καὶ ἀθρόῳ, γέλωτι εἰπὼν προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἑπτὰ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων δὲ ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepisset Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecisset fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem una cum Athenodoro Tarensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eaque victor evasisset, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, τοσοῦτος. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δ', Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαΐου κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι λέγεται. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδαγωγῆσαι. ἐπεὶ δ' ὑπερέχομεν καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τούτους σοι, ἡμῶν βουλομένων, ἱεράκιτι Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Stesichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, supra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratosthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, sed & poëtam & Philosophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legislator, quinque & octoginta annos vixisse fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus sum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in scripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præstantissime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipse titulus exponit. Est autem propositio & summa negotii, patriam omnium rerum esse dignissimam & venerabilissimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à signis & consequentibus sumuntur. Ostendit enim quacunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defensionem comparare, & quantumvis humili, aut sterili solo aliquis natus sit, nihilominus patriam suam splendidissimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter se affectus ejusmodi est, ut qualescunque ipsi sint, tamen sese omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legislatores, cùm gravissimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbissimam pœnam, instituisse.

Iam

Ὅτι μὲν ἡδὺν γλύκιον τῆς πατρίδος φθόγγον ἀκοπεφύλληται μόνον, ἆρ' ἂν ἄλλον μὲν οὐδένα, σημαίνοιεν δέ τι, καὶ [1] θειότερον ἄλλο; καὶ μᾶλλον ὅσοι σημνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἀνθρώποις, τούτων πατρὶς αἰτία, ἢ διδάσκαλος, χρησιμωτάτη, καὶ ἀναθρεψαμένη, ἢ παιδώσαμένη. πόλεως μὲν ἂν μεγάθη, καὶ λαμπρότητος, καὶ πολυτελείας κατασκευῶν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δ' ἅπαντες. καὶ τοσοῦτον ἡδὺς ἐξηπατημένη τὸ ἢ πάνυ κεκρατημένον ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν ἡδονὴν, ὡς ὑπὸ τοῦ ὑπερβολῆς τοῦ παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιήσασθαι τῆς πατρίδος. ὅστις μὲν ἂν σημνώτερα πολίτης ἂν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρὴ τιμᾶν ἀποτίμησιν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλος ἐστὶν ἀχθόμενος ἄν, εἰ μετελαττόμενος ἔλαχε τὴν πατρίδα. ἐμοὶ δ' ἥδιον αὐτὸ τοὔνομα. πόλεως μὲν γὰρ ἀθάλειν πειρωμένῳ, ὡσανεὶ μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τῶν οἰκιῶν ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵρεσις ἐστὶ πόλεων, οἱὰς ἂν ἕλοιτο τὴν λαμπροτέραν, ἁπάσας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὐξαιτο μὲν ἂν εἶναι ἢ τὴν πατρίδα τοῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν, ἕλοιτο δ' ἂν τὴν ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ἢ οἱ δίκαιοι τοῦ παίδων σχάσουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τοῦ πατέρων. ὅτι γὰρ τέκνου καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, ἄλλον ἂν σεμνύσαι ἢ πατὴρ, ὅτι πατὴρ καλὸς ἢ παιδὸς, ἕτερον ἂν τέρψαι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶσι, σωσιπάτριδα ποιοῦντες τοὺς παῖδας, ὅσον ἐκεῖνοι τοὺς πατέρας ἐκτρέφουσι.

Tam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μᾶλλον ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μᾶλλον ὅσα. Marcil.

μασι τοῖς παισίν, ὥσπ ἐ κάλλισοι, καὶ μέγισοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅσις ἢ μὴ τοιοῦτός ἐσι δικαςὴς τοῦ τ ἦθον, ὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμὸς ἔχειν. πατρείδα τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἱ κειότατοι πάντων. οὐδὲν γὰρ ὄν ἔ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμοι τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπ ἐ ὁ νόμος, ἐ ἡ φύσις κελεύει, εὐθηκότως ἂν τὴν πατρείδα εὐθυμήσοι. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τ πατρείδ κτῆμα, ἐ ὁ ἔ πατρὸς πατὴρ, καὶ οἱ ὁμοτίμων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. καὶ μέχρι θεῶν πατρώων εὐσεβοῦσι ἀπαρξάμενοι τὸ ὄνομα. χαίρουσι ἐ θεοὶ παλαιοῖσι, καὶ πάντα μᾶς εἰκὸς ἐφορᾶσι τὰ τ ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήματα, πᾶσαν γῆν, ἐ θάλασσαν. ἐφ' ἧς ἢ ἕκασ αὐτῶν ἐβλάστησε, πρόμαχα τ ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρείδες, ἐ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γάνεσις θεῶν. ἱερὰ γὰρ κεχαρισμένα τοῦτο νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἕκασ ἀφικνῆται, ἱερωσύνη τέρπεις. εἰ ἢ θεοῖς τίμιον τὸ τ πατρείδ ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ μᾶλλον; καὶ γὰρ εἶδε τ ἥλιον πρῶτον ἕκασ ἀπὸ τ πατρείδ, ὡς ἐ τοῦτον τ θεὸν, εἰ ἐ κεῖνός ἐσι, ἀλλ' ὧν ἕκασ νομίζεται πατρῷον, ἀφ' τοῦ πρώτου ἀπὸ ἔ τότε θεοῦ. καὶ φωνῆς ὧν τοῦθ' ἥρξαθ', ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνομεν, ἐ θεὸς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρείδ, ὡς ἑτέρας δεχθῆναι πρὸς τοῦ τ μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' ὧν ἐχέτω ἐ τούτων τ ἀπαρχὰς τῇ πατρείδι τοῦ χάριν. ὁ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν ἀπὸ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ' τ πατρείδ, buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ

opera

πόλιν εἶναι μεζόνων. πάντα δ' οἶμαι πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὑτοὺς διὰ τούτων τοῖς πατρίοις ἀποδεικνύοντες. κτῆσιν δὲ χρημάτων, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὸ κοινὸν τῆς πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι. δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς τὰ μέγιστα τυχόντας εὐεργεσιῶν· ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀπονέμοι χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπιδιδοῖ εἰς πάθη τοῦτο πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθηκόσιν ἀμείβεσθαι. κολάσεως μὲν γὰρ χάριν εἰσὶ νόμοι καὶ ταῖς πόλεσι. κοινὸν δὲ προσῆκε πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ θεραπείαν τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τὰ τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως. ὥρθη δὲ κἀδεὴς ἔστιν ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς οὐ ἄλλη πόλει χωρήσων, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τι καθηκοντοσιοῦντες οὐ ταῖς ἀποδημίαις, σπουδαῖς ἀναλίσκουσιν ὡς μέγιστον τῆς ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἱ πολυδαιμονοῦντες, ὡς δὲ τὰ ἄλλα εὖ πράττουσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον εὐδαίμονι νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὀνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τὰς κτήσεις τῆς ἀποδημίας χρόνον λαμπρὰς χωμένας, ἢ διὰ χρημάτων κτῆσιν, ἢ διὰ τιμῆς δόξαν, ἢ διὰ παιδείας μαρτύριον, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν εἰς τὴν πατρίδα πάντας ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν οὐ ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδεξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαβεῖν τῆς πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζονι παρ' ἄλλοις ἐξομένος. τοσοῦτον μὲν ὢν ἐστὶν ἡ πατρὶς, τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον δὲ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ, καὶ πλείονι

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: fiquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

ἐξιόντα πόθος ὁ τῆ πατρίδος. ἔνιοις γὰρ τῶν μιγροκήτων, καὶ ἀποδύη, καὶ εὐχαται κακέλθοντα τὸν βίον ἐπὶ τὴν πατρίδα, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, ἐνταῦθα πάλιν, καὶ τὸ σῶμα ἐνταφιασθῆναι τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τῶν πατρώων κοινωνὸν πένθων. δεινὸν γὰρ ἐκείνῳ δοκεῖ ξένιας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ θάπτεσθαι ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσοι δὲ οἰκείας τὰς ἀληθῶς γνησίους πολίτας, μόνοι τῶν αὐτοχθόνων. οἱ μὲν ἐπίλυδες, καθάπερ οἱ νόθοι, ῥᾳδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὴν μὲν πατρίδα ὁμοίως μήτε εἰδότες, μήτε στέργοντες. ἡγεμόνι δ' ἀπανταχῆ τῶν ἐπιτηδείων ἡ ἀπορία, μέτροις φιλαιμοίας τὰς χαρὰς ἡδονὰς πρέμνοι. οἷς δὲ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγοι ὦσι, κἂν τραχεῖαν, καὶ λεπτόγεων. κἂν ἀπορῶσι τῆς ἐπαινέσαι τὴν ἐρετὴν, τῶν γε ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἀνίδωσιν ἕτεροι σεμνυνομένους, πεδίοις ἀρεσμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὴν μὲν ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες, καὶ κυοτρόφον ἐπαινοῦσι. καὶ ἀποδύη τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν ὑπὸ πτώχης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δυνήσεται, καὶ διδομένων ἀθανασίων ἀ θεσσίσεται, ἀθυμῶν τὸ ἐπὶ τῇ πατρίδος πάθος. καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτὸς καπνὸς, λαμπρότερον ὀφθήσεται τῶν παρ' ἄλλοις πυρός. ὕτω δὲ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὰς παντάχοῦ νομοθέτας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιτεθληκέναι τὴν φυγὴν, πικρίαν. καὶ ἔχ οἱ νομοθέται μὲν

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exorsus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facile discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videat gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Vsqueadò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera exilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condito-

res

ὕτως ἔχουσιν, οἱ δ' παρὰ μέρος τὰς στρατηγίας ἑτέρας, ἀλλ' οὐ παῖς μάχαις τὸ μέγιστον ἐπὶ τῷ παραγγελλομένων τοῖς ἀγαπητοῦσιν, ὡς ὑπὲρ πατρίδος ὁ πόλεμος. καὶ ἀδέξεις ὅστις ἂν ἀκούσας ταῦτα, κακὸς εἶναι βέλῃ. ποιεῖ γὰρ ὁ τὸ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ δὲ πατρίδος ὄνομα.

tores hac sunt in sententia, in alia exercituum præfecti: sed qui ad prælium in acie stant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd suscepturn est pro patria bellum. Neque quisquam est, qui his auditis, ignavus esse velit. Etenim eum qui est meticulosus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cujusmodi, & superiores nonnulla sunt, quæ studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuere, quibuscum versatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Auli cujusdam significri, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio sit, enumeratur, addita etiam fabulâ, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.

Τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψαμμώδη ἐστὶ βαθέα, καὶ γῆ λελεκαυμένη, ἔρημος ἐστὶ πολὺ, ἀκαρπέως ἅπασα, πιδνὴ ἅπασα, ὑ χλόην, ὑ πόαν, ὑ φυτὸν, ὐχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ ἔστιν ἄρα ἐν κοίλοις σπανιηκὸς ὑετῶ ὀλίγα λείψανον, ταχὺ δὲ τοῦτο, καὶ δυσῶδες,

Australe Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: sed ficubi in concavitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Περὶ τῶν ἀλιτ. ἀφὶ τῶν διψάδων. Marcil.

ἐδὲ πεῖνι διψῶντι ἀνθρώπῳ πόμιμον. ἀοίκητος γὰρ ἐστι διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὅτω, καὶ ξηρά, καὶ ἄφορος ὅσα, καὶ πολλῆ τῇ αὐχμῷ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτό, ἐν ὁ ἀήρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ὤν; ἐν ᾗ ψάμμος ὑπάρχουσα, παντελῶς ἄβατον τὴν χώραν τίθησι. Γαραμάντιες μὲν οὖν σκηναῖς ὄντες, δύσκολες, καὶ κάφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκληῖται, διὰ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, σύνιστι ὅτοι ἐσβάλλουσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τοξότας τοὺς χαμαιεύας, μάλιστα ὑσσοῖς τὸν γῦπα τηρήσαντες, ὁπόταν τὸ πολὺ τοῦ καύματος σβεσθείη, καὶ ἡ ψάμμος νοσώδεια, καὶ ἀμηχάνη βαθέως γένοιτο. ἡ θήρα δέ ἐστιν, ὅταν τὸ τοῦ ἀγρίου, καὶ ἁρπάζων τὸ μεγάλων χαμαιπετῶν, καὶ πτηνῶν μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων σύνιστι. ταῦτα γὰρ μόνα ἀμφιπεῖται τὸς τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ παλαιπωρέμενα ὑπὸ πολλοῦ, καὶ ὀξέος τοῦ ἡλίου. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντιες ἐπεὶ ἂν τὰ σίτια καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπαλλάσσουσιν οὐδὲν ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγίσασα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ σύδος δρυὸν ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μὴ τὸ ἄχρας. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὡς ὁ ἥλιος ἀναπάσας τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὴν χώραν, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρων τὴν ἀκτῖνα προσβαλὼν, ἅτε πρὸς τὴν νοτίδα προσπεφυρμένην. τροφὴ γὰρ αὕτη τοῦ πυρός. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ὁπόθεν τις λαβεῖν, ἦττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λεχθησομένου, καὶ ἀφ' τοῦτο φυκτία πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγάθει τε μέ-

homini sitibundo potabiles. Has igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multoque squalore afflictus: cum ipse calor, & aër nimium sit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorsus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè ubi Deum pluisse observarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diuque immodici fervidique solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico revertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti comprehensis, unà cum præda sit pereundum. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radiis ardentioribus emissis, tanquam humido, quod est ignis nutrimentum, acuminatis efferveseat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs gravia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

γετα, καὶ πλήθει πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀπόκοπα, ἔτ' ἴον ἄμαχα, ἐπιέμενα τὴν γῆν. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τ' ψάμμου. τὰ δ', ἅτε ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ πελιάσεις, ἔ βυπρήσεις, ἔ ἀκοντίαι, ἔ ἀμφίσβαιναι, ἔ δράκοντες, ἔ σκορπίων χθόνιον διτόν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ἔ πεζὸν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. θάτερον δ', σκαιέλοι, ἔ πτηνόν. ὑμφοπλέμοι δ', Ἰοῖα ταῖς ἰκτῖσι, ἔ τίτλιξι, ἔ νυκτερίσι τὰ πλεῖστα. τοιαῦτα ὄρεια πολλὰ ἐπιπέτομενα, σὺν δυσθρόσιστον ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὲ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τ' ἴον παχὺς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλήκτους ἐπάγων ἕλκους. σκληρὰ τὰ δ', ἔ σήπει, καὶ πίμπρησιν ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κακὸν ἀπονεῖ, καὶ κακοτύχους αὐτοὺς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμόσυλον πάθος τὴν ἑρπετῶν. δίψωσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ ἀκόλεστον πίνουσι, τοσοῦτον μᾶλλον ὀρέγονται ὅ ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. κἂν ἀνθρώπους ποτὲ τὸ δίψος, κἂν ὦσι τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παρέχῃς, ἀλλὰ ἀθρόσεκπιόντες ἐπαύρωνται τὴν νόσον. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβέννυοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνην τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τ' ἴον ὄντα, ἐπιὼν ὁλόμβροι τὸ ποτὸν, ὀξυκίνητα, καὶ πλήθει πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀπόκοπα, ἔτ' ἴον ἄμαχα, ἐπιέμενα τὴν γῆν. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τ' ψάμμου. τὰ δ', ἅτε ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ πελιάσεις, ἔ βυπρήσεις, ἔ ἀκοντίαι, ἔ ἀμφίσβαιναι, ἔ δράκοντες, ἔ σκορπίων χθόνιον διτόν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ἔ πεζὸν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. θάτερον δ', σκαιέλοι, ἔ πτηνόν. ὑμφοπλέμοι δ', Ἰοῖα ταῖς ἰκτῖσι, ἔ τίτλιξι, ἔ νυκτερίσι τὰ πλεῖστα. τοιαῦτα ὄρεια πολλὰ ἐπιπέτομενα, σὺν δυσθρόσιστον ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὲ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τ' ἴον παχὺς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλήκτους ἐπάγων ἕλκους. σκληρὰ τὰ δ', ἔ σήπει, καὶ πίμπρησιν ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κακὸν ἀπονεῖ, καὶ κακοτύχους αὐτοὺς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμόσυλον πάθος τὴν ἑρπετῶν. δίψωσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ ἀκόλεστον πίνουσι, τοσοῦτον μᾶλλον ὀρέγονται ὅ ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. κἂν ἀνθρώπους ποτὲ τὸ δίψος, κἂν ὦσι τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παρέχῃς, ἀλλὰ ἀθρόσεκπιόντες ἐπαύρωνται τὴν νόσον. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβέννυοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνην τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τ' ἴον ὄντα, ἐπιὼν ὁλόμβροι τὸ ποτὸν, ὀξυκί-

rima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physalli, aspides, viperæ, ceraſtæ, bupreſtes, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: unum terreſtre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales sunt viverris, cicadis, & vespertilionibus. Multæ hujusmodi volantes aves, inacceſſam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentiſſimus eſt dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno crasso, dolores statim inducens indesinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant sicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud eſt, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta siti cruciantur: & quod maximè eſt mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipsis bibendi cupiditas intenditur. Nec sitim unquam extinxeris, tametsi totum Nilum, Istrum-ve potandum præbueris, sed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum siquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam esse causam: quòd crassum cùm sit venenum, quando postea potu madefecit, celeriter movetur, humi-

1 Οἷα ταῖς ἰκτῖσι, καὶ τίτλιξι] Notandum eſt ἰκτίδας seu *viverras* absurde poni inter Animalia. Itaque pro ταῖς ἰκτῖσι & τίτλιξι, id eſt, *viverris & cicadis*, omnino legendum ταῖς ἀκρίσι, καὶ τίτλιξι *locuſtis & cicadis*, quod miror vidiſſe neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

ηδων χήνεας, ὑρρόπερον ὡς τὸ εἰκὸς ηκοντισμένον, καὶ ἐπὶ πολὺν ἀφαχόμενον. ἐγὼ μὲν δὴ οὐδένα τῶν πποιούντε εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἰδοιμι ὅτω κλαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τὸν Λιβύης τοπεριόπαν, εὖ ποιῶν. ἐπὶ χρόμμα δέ τι ηκουσα, ὃ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, ὡς τὸς [1]ἐπὶ σήλης ἀπιγνωκέναι, ἀνδρὸς ὅτως ἀποθανόντος. ὃς δὴ Λιβύης ἴφη, ἄπιων ἐς Αἴγυπτον, ἐφ' ὁδὸν τὴν μεγάλην σύριζεν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἡ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφον αὐτυχεῖν, ἐφ' ὁδὸν τὴν ηϊόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ σήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὁλέθρου τὸ τέρατον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπόν μοί τινα, οἷον τὸν Τάνταλον χεμάρρῳ ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δυσμόρου τοῦ ὕδατος, ὡς φασὶν οἱ λόγοι. τὸ μὲν γὰρ ὑπὸ τὸν διψάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ σώματος ἅψασθαι τοῦ ποδὸς καὶ πινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς κολαχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτᾶ. πλησίον δὲ ὠὰ κεῖσθαι οἷα τὰ τρυγόνων ἐκείνων, ἃς ἔφασαν θηρᾶν τὰς Γαραμάντας. γεγράφθαι δὲ πρὸς τὴν σκιαγραφίαν, ὡς χρεὼν ἦν, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

[2]Τοῖα παθὼν οἰκτρὰ ὁ Τάνταλον αἴθοπι ἰῷ
Μηδαμὰ κοιμίσαι διψαλέῳ ὀδύνας,
Καὶ Δαναοῖο κόραις τοῖον πίδον ὥκα ἀναπλῆσαι,
Αἶψα ἐπαντλήσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔπι δὲ ἄλλα ἔπη πέπαρά ἐσι περὶ τῶν ὠῶν, καὶ ὡς ἀναιρεμένων αὐτὰ, midius, ut verisimile est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquietabat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virum quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec à Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ovis, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ σήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆ βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροψυχίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ὑᾷ pro ἰῷ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectius:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι σκόπει. συλλέγεται γὰρ ἄμα τὰ ὠά, καὶ ἐπιδιώκουσι τοῖς αὐτοῖς τρόποις, οὐχ ὡς φαμέν μόνον, ἀλλὰ καὶ σαφέσι χρῶνται τεκμηρίοις, καὶ σκώμματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. ὁ γὰρ ἔχεσι κεχρημένοις διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν χώραν, εἰ μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ τοῦ ὠοῦ ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον, ἐπίπαν ἐπιβαλὸν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ἐκεῖ τοίνυν λοιμῶδεις αἱ δίψάδες ταῖς τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τὰ κατὰ σάρκα. οὐδὲ, πρὸς θεῶν ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ἔμπροσθεν εἰρημένα, πῖνον ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος οὐδέποτε. ταῦτα δὲ μοι Δίᾳ πρὸς Νικανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, εἰδέναι ὅπως ὑμεῖς μηδοίτε ὡς ἐκ ἀμελείας μοχθηρᾶς μοι, φύσεις τε λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ἐξ ἀμύνασθαι αὐτὰ μὴ δυνάμενοι. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Θεοῦ μὴ δυσχεράνητε τῷ εἰκότως ὀργισθῆναί μοι, ἐμβιβάσαντες αὐτὸν πάλιν πρὸς ὑμᾶς, οἷον σκύλακα πάλιν πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν δίψαδος. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρέλθω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιζητήσω δὲ πρᾶγμα, καὶ τὸ εἶναι ἀκριβῶς ὑπομνησθῆναί μοι. καὶ ἴσως οὐδ' ἐμπλησθῆναι ποτὲ δυνάμενα ποτέ. καὶ μάλα εἰκότως. πῶς γὰρ ἂν ὕδωρ διεσθίῃ τις, καὶ κεφαλῇ ἅμα σπουδάζοιμι; ὥστε συγγνώμη, εἰ ὀργισθεὶς ἐγὼ τοῖς ψυχροῖς ἀδίκως τούτοις, καὶ ὑγιεινοτάτῳ πρὸς δίψαν, ἐμφορήσομαι χανδόν, ἀπορρίψας τὴν κρηνὴν τῶν κεφαλῶν. εἶτα μόνον μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντα, μηδ' ὑμᾶς ἐκ τοῦ ἀκροάσεως, πλησθέντας ἔτι ἐμοῦ διψῶντος καταλιπεῖν, ὡς δίψας με ἐντεῦθεν

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratiâ: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo ergà vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam paramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & salubernimo abundè me ingurgito, capite scaturigini supposito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos fi-

κρὸς τὰμὲ πρὸς ὑμᾶς, εἰδὼν ἂν ἐκέλευε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κρᾶσιν εἶδεν τῶν ἀγαθῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quadam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & quæ futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, quæ ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogonia principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄριστον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τῶν θεῶν μισῶν λαθεῖν μὴ τὴν ἀλήθειαν, αὐτός τε διεκινύεις σὺν οἷς ποιεῖς. ἔνθεα γάρ, καὶ σεμνὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ὅπως ἔχει. ἐκεῖνο δ' ἀπορήσαι ἄξιον, τί δήποτε ἀφεὶς τὰ ἄλλα σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάθοις τὸν θεῶν ἄριστον ἐκείνῳ ᾠδὴν θεῶν, ὅπως κλείοις τὰ ὑμνούσης τὰ παρελθόντα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, ἀπέρου μὲ τὸ πάνυ σπουδῇ ἐξενίσω μοι, θεῶν τε γένεσιν διηγούμενος, ἄχρι τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ Ἔρωτος. ἔπειτα, γυναικῶν

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipse memet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia; nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

κῶν ἀρετῶς, καὶ θεσπεσίοις γαμηλίοις, καὶ ὅσα χρὴ πλοιάδων, καὶ ὅσα χρὴ καιρῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως, τῶν ἄλλων ἁπάντων. Ἀμείνονα δ', καὶ ὀνησιμώτερα ἐπὶ τῷ βίῳ παραπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον εἰκότα, λέγω δ' τὰ τῶν μελόντων σημαίνεσθαι, εἰδὼς τὸν ἀρχὸν ἐξαπίφνης, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λήθῃ θεσπεσίῃ δοῦναι, ἀθάνατος δ' ποιῆσαι ἢ τὸν Κάλχαντα, ἢ τὸν Τήλεφον, ἢ τὸν Πολύϊδον, ἢ τὸν Φινέα μιμήσασθαι. οἱ μὲν δὴ θεσπῶν τοῦτο τυχόντες, ὅμως ἀπεθαυμάζοντο, καὶ οὐκ ἄκυρον ἔμελλον τοῖς ἀνθρώποις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸν τελῶν τούτων αἰτίαν, μίαν γε πάντως εἰδέναι. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ μὴ ἐρεῖ εἰπεῖν, ἀλλ' ὡς ὑπόχρεώ σοι τῶν μουσῶν δὲ τὰ μέλοντα ἀπολέσαι δώσας, ἢ σοὶ μὲν, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπῆρχοντο, σὺ δὲ τὸν φθόνον ἀπεκρύψεις, καὶ τὸν κάλπον φυλάττεις τῶν ἀωρεὰν, ἀ μεῖζοσιν αὐτῆς τοῖς ἀνθρώποις. ἢ μάρτυρα μὲν σοι δὲ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἀλλ' ἴσως δ' αὐτὰ τοῦ βίου ἀπόδοσιν, οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν πάνυ ἄλλον τεμισύμενον τῶν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς σοὶ μοῦσαι δύο σοι παρῆσαν ὑποχόμεναι, τὸ μὲν, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντο τῶν ὑποσχεσιν λέγω δὲ τῶν τὰ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἀφεῖσαν αὐτῶν ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ. τοῦτα δὴ ἀπόδοσιν. ἄλλα Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτῶν σὺ μάθοι τίς ἄν; πρέπει γὰρ ἂν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δότῆρες ἐάων εἰσὶν, ὅτω δὲ ἐμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθητὰς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηλοῦσθαι ἀφεῖναι ἔστι, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. σὺ μὲν δὴ μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀπόκεισαι ἀποκρίνεσθαί σοι πρὸς ἅπαντα, ὅτι μηδὲν ἀρίστῃ, καὶ ἀνθρωπίνοις γαμηλίοις, καὶ ὅσα χρὴ πλειάδων, καὶ ὅσα χρὴ καιρῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως, τῶν ἄλλων ἁπάντων. Ἀμείνονα δ', καὶ ὀνησιμώτερα ἐπὶ τῷ βίῳ παραπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον εἰκότα, λέγω δὲ τὰ τῶν μελόντων σημαίνεσθαι, εἰδὼς τὸν ἀρχὸν ἐξαπίφνης, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λήθῃ θεσπεσίῃ δοῦναι, ἀθάνατος δ' ποιῆσαι ἢ τὸν Κάλχαντα, ἢ τὸν Τήλεφον, ἢ τὸν Πολύϊδον, ἢ τὸν Φινέα μιμήσασθαι. οἱ μὲν δὴ θεσπῶν τοῦτο τυχόντες, ὅμως ἀπεθαυμάζοντο, καὶ οὐκ ἄκυρον ἔμελλον τοῖς ἀνθρώποις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸν τελῶν τούτων αἰτίαν, μίαν γε πάντως εἰδέναι. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ μὴ ἐρεῖ εἰπεῖν, ἀλλ' ὡς ὑπόχρεώ σοι τῶν μουσῶν δὲ τὰ μέλοντα ἀπολέσαι δώσας, ἢ σοὶ μὲν, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπῆρχοντο, σὺ δὲ τὸν φθόνον ἀπεκρύψεις, καὶ τὸν κάλπον φυλάττεις τῶν ἀωρεὰν, ἀ μεῖζοσιν αὐτῆς τοῖς ἀνθρώποις. ἢ μάρτυρα μὲν σοι δὲ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἀλλ' ἴσως δ' αὐτὰ τοῦ βίου ἀπόδοσιν, οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν πάνυ ἄλλον τεμισύμενον τῶν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς σοὶ μοῦσαι δύο σοι παρῆσαν ὑποχόμεναι, τὸ μὲν, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντο τῶν ὑποσχεσιν λέγω δὲ τῶν τὰ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἀφεῖσαν αὐτῶν ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ. τοῦτα δὴ ἀπόδοσιν. ἄλλα Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτῶν σὺ μάθοι τίς ἄν; πρέπει γὰρ ἂν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δότῆρες ἐάων εἰσὶν, ὅτω δὲ ἐμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθητὰς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηλοῦσθαι ἀφεῖναι ἔστι, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. σὺ μὲν δὴ μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀπόκεισαι ἀποκρίνεσθαί σοι πρὸς ἅπαντα, ὅτι μηδὲν

lierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti: sed partem hanc omnem oblivioni tradidisti, nullo modo tua poëti aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hoc à Musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum trium culparum una esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dicto acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore ut futura posses prædicere: aut illæ promissis steterunt: at tu præ invidia celas, & in sinu servas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum usum reservans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo se tibi præstituras promiserint, unum quidem dedisse, dimidium autem promissionis revocasse: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim, quemadmodum Dii sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis solvere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eo-

δὲν ἐστ τ ἐρραψῳδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμοὶ, ἀλλὰ τ μουσῶν. κ ἐρωτᾷς σε περὶ ἐκείνων τῶν λογισμῶν τ τε εἰρημένων, κὴ τ παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ μ ὑπερ μ ὧν ἴδιᾳ ἠπιστάμην, λέγω μ ὅτι νέμειν, κὴ ποιμαίνειν, ⸌ ἐξελαύνειν, κὴ βουλλεύειν, κὴ τ ἄλλων, ἃ ἐμοὶ ποιμένων ἔργα, κὴ μαθήματα, δίκαιον ἂν εἴην ἀπολογεῖσθ. αἰδεῖσθ μ, τὰς αὐτῶν ἐλπίδας εἰς τε ἂν ἐξέλωσι, κὴ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται κρείττους ἔχειν, μεταδιδάσκειν. [1]ὁμῶς μ, οὐκ ἀπορήσω πῶς σε ⸌ ποιητικῆς ἀσυλλογίας. ὁ γὰρ οἰόμενος χρὴ τὸν ποιητὴν εἰς τὸ λεπτολογώτερον ἀκριβολογεῖσθαι μέτρης, ἀπαιτεῖν τ τῶν συλλαβῶν ἑκάστην εἰς πλῆθ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἰ π ἐν τῷ τ ποιήσεως ῥᾳδίως ἐξενεχθέν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, κὴ τ μέτρων ἕνεκα, ⸌ τ εὐφωνίας, ἐπιμεταλλόμεθα. τὰ μ, ⸌ τ τὸ ἐπ τ αὐτὸ πολλάκις λείπειν ὀνόμ, οὐκ οἶσθ' ὅπως παρεῖται. σὺ μ, τὸ μέτριον ὢν ἔχουσι ἀγαθὸν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, κὴ τὴν ἐν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. κὴ τὰ μ ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τ ποιητὴς κεκλ. σκιτάλαμους δέ, κὴ ἀκρίβειάς τινὰς ἀκλεεῖς, ⸌ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. [2]ἀλλ' ἐμοῦ τοῦτο μ, ἀλλὰ πολλοὶ ⸌ ἄλλοι τὰ ⸌ ὁμοτέχνα ⸌ ἐμοὶ Ὁμήρου καθικνοῦσι, λεπτὰ ὄντα κμιδῇ, κὴ μάλιστα μικρὰ ἅπερ διεξιόντες. εἰ δὲ ⸌ χρὴ οὐσίαν χωρὶς σωμ τῇ αἰτίᾳ τῶν ὀνομάτων ἀπολογίαν ἀπολογήσασθ, ἀνάγνωθι αὐτοῦ τὰ ἔπη μου, κὴ τὰς ἡμέ-

rum quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interferere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & anias sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si confertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, O-

pera

1 Ὁμῶς μ οὐκ ἀπορήσω πῶς σε ⸌ ποιητικῆς ἀσυλλογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod notius credo, eo quod illa non intellexit, de industria suppressit. Sed proculdubio legendum est ἀπολογίας. Palm.

2 Ἀλλ' ὁμοίως ταῦτα σύ] Ἀλλ' ἐμοῦ ταῦτα σύ. Marcil.

1 Ἀπ

ἐστ. εἶσι γὰρ ὅσα σὺ τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ σοφικῶς προσδέξασθαί μοι, τὰς ἀποδάσεις προσηλθόν σε τῶν ἐργάτας, καὶ τῷ καιρῷ πραττόμενον, καὶ τὰ ἀφαλελειμμένα τὰς ζημίας. καὶ τὸ, ὥσπερ οἱ τὸν φορμὸν, παῦσαι δέ σε μηδὲν ὅσα ἀγαθὰ πρεσβεύσαι τοῖς ἀρότοις γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη τὸ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν ὦ Μοῦσαι Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύοντι ἔοικας τῷ τῶν μουσῶν ἐπαίνοιμι, αὐτὸς δὲ λαλογίσας ὑπὲρ τῶν ἐπαινουμένων. ἡμεῖς δ', ὦ τοῦτο τῷ μαντικῷ δεῖ σε, καὶ τῶν μουσῶν ἀπειρόμεν. ἐπὶ πᾶσι τίνα; πολὺ μᾶλλον πιστεύσομεν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἀεὶ μαντεύσονται αὐτῶν, ὅπ ὕσαι δὲ θεὸς, δίκαιον ἔσται τὰ ἔργα μόνα. ἵνα δ' αὐχμὸς ἐπιλάβοι, καὶ διψήσωσιν αἱ ἄρουραι, δόξομεν μηχανὴν μὴ ἀγὰ λιμὸν ἐπαγαγόντες τῷ δίψῳ αὐτῶν. καὶ ὅπ ἀ μεσῶν δὲ ἔργος, χρὴ δρᾶν. ἢ οὐκ ἂν τι ὠφελοῖ ἡμοῖς, εἰκῆ σκαλεύοντων τὰ σπέρματα, ἀδὲ ἅμα ἐν χλωρῷ ὕπ τὸ σίχυον, ἢ κίνειν ἀρξήσεσθαι τὸ καρπόν. ἀ μὲν ἀεὶ σκαίνοι μαντείας δεῖται, ὡς ὧν μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ ἀφανῆ μοχλεύσῃ ἔχων ἐπιφορὴν τῆς γῆς αὐτῆς, καθαπτήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ σκαπεδεῖται τῶν ἀπάντων δὲ ἔργος ἐλπίδες. τὰ γὰρ πιαῦτα, σαφανίσεις μὲ, καὶ ὑποδήκας λέγων, οὐκ ἂν τις ἀμφοτέροι. μαντικῆς δ', πάνυ πολὺ ἀπεδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ δεδαυῆ δόξαις φωτὶ σοφῷ σκοπεῖσθαι. ὥσπερ τὸ τῷ Μίνοι σοφισπὶν, ὅπ σὺ τῷ δ' μέλιτι δ πίθῳ ὁ παῖς ἐστι αὐτῷ ἀποπνιγόμενος, καὶ τὸ τῆς Ἀχαιοῖς σφόμιωσαι τὰ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

pera mea & dies lege. Cognosces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præsignificavi successus eorum quæ rectè & tempestive fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rursus quæ bona consequentur qui agros rectè colunt: utilissima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Hesiode, pastorale est quod dixisti, verumque reddere videris Musarũ afflatum, quum non possis ipse tuorum carminum defensionem suscipere. Nos autem hujusmodi divinationem à te, & Musis non expectabamus: siquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe si pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: sed si iqualor agros occuparit, & arva sitiant: fieri non posse quin eorum siccitatem fames sequatur. Tum etiam agros æstate colendos non esse, quod nulla hinc utilitas perciperetur, effusis temerè seminibus: neque demetendas viridis adhuc aristas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd nisi semina operias, & ligonem tenens famulus terram ipsis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque messis spem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc esse agricolarum præcepta & documenta: sed à divinatione procul abesse mihi videntur, cujus opus est, obscura, & nullibi uspiam aperta præcognoscere, ut Minoi prædicere futurum ut filius ejus in mellis dolio suffocetur, & Apollinis iræ causam Achivis

πλὴν αὐτίκα, καὶ τῷ δικαίῳ ἔτι ἀλώσας τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντική. ἐπὶ δὲ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναβήσεται, οὐκ ἂν φθάνοι καμὲ μηδὲν λέγων. ἐγὼ γὰρ, καὶ πρὸ ἡμῶν, καὶ ἄνευ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικῆς, ὅτι ἂν γυμνὸς ὢν κρύος ἐπιόντος τις, ὕοντος πρόσειτι, ἢ χαλαζῶντος ἢ ψυχροῦ, ἠπίαλον ἢ μικρὸς ἐπιπεσὼν τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι δ' ἂν θέρμη μὴ ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιζητήσῃ, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὧν γάλοιον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε τὰς μὲν τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο γὰρ, ὃ εἰρηκὼς σὺ ἐχρῆν, ἴσως ἐδεήθης ἄξιον, ὡς ἀδὴν ἥδεις τὸ λεγόμενον, ἀλλά τις ἔμπνους δαιμόνιος σωτοῦ σοὶ τὰ μέτρα, ἢ πάνυ ἀδὴ σμικρὰ βίβασε ἔσω. ἢ γὰρ ἂν τὰ μὲν, ἐπιπλὴν τὸ ὑστερημένον, τάδ' ἀτελῆ ἀπολίμπανεν.

præsignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ.

NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potiùs quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι ἥκιστον τοὺς γύπας ἑωλον νεκρὸν ἐν φωτρῷ κείμενον, ἢ ἥτις ἐστὶ τὸν ἀναδεξον Τιμόλαον ἀφελάβοι, καὶ εἰς Κόρινθον δίοι ἀπωσὶ ἥσσητε ἀπίναι; ἀλλὰ τοῦτο ὅτου φιλοθέαμον σύγε, καὶ ἄσκοπον τὰ τοιαῦτα. Τιμο. τί γὰρ ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτους ἐπιτερμιεῖν ναυῖ, καὶ πρὸς ταῦτ' μίσχειν εἰς τὸ Πειραιᾶ προσπαλδύσιναι, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σίτα γωγῶν; οἶμαι γὰρ σε σφᾶς, σί τε, καὶ Σάμιππον τινὰ, μὴ καθ' ἁδὸ τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον. Λυ. νὴ Δία σε Ἀδείμαντος ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀπολωλεκὼς τὸν πρὸ πολλοῦ τῶν ἑταίρων. ἄχρι μὲν γὰρ τῆς νεὼς, ἅμα ἠλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππα, πρόσθιες. μετὰ σὲ γὰρ, ὁ Ἀδείμαντος ἦν. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐγόμενος αὐτῷ ἀμφοτέραις. καί με λαβὼν τὸν ἀριστερὰν ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητον αὐτὸς ὤν. τὸν μὲν τότε γ', οὐκ ἔτ' αὐτὸν εἶδον, ὅτε ἔνδον, ὅτε ἐπεὶ κατεπλεύσαμεν, Σάμι. οἶσθα δ' Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum erraus. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Α'π' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιτηγωγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & fecundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

2 Κεί-

πρόϊλθε, τὸ τῷ καθαρᾷ ὀθόνῃ ἐσθῆτος, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πίσω τῷ κόμῃ, ἐπ' ἀμφότερα τῆς μετώπου ἀπηωρημένα. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι γλαφυρὸν ἕτω σπεῖσθαι θέαμα ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῇ αἰγυπτίᾳ ταυτησί, ἐπιστρέψαι τὸ πλοῖον, πυρέσσοντα δακρύων, ὥσπερ εἴωθε. ταχὺ δάκρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. ἦ μὴν ὡραῖός γε ὁ νεανίσκος ὁ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντος σκοπήσειε, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, καμύλοι τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπέσοντες. οἷς καὶ ἁβροδακρυσίη σὺν ἀφθονίῃ. ὥστε ἢ ὡς τῷ μελαγχρῳ εἶναι, καὶ προχαλὸς ἐστι, καὶ λεπτῶς ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ὀφθαλμῷ ὑπισθορμῷ τι, καὶ σωμασκὴς, καὶ ἐπίτροχον, ἀλλωσὶ μὲν, ἐς τὸ πάτερον ἢ τῇ ψόφῳ, καὶ τῇ φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη ἢ, καὶ ἐς πίσω ὁ πλόκαμος σωμασκημένος, σὺν ἐλευθέρου φησὶν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲν εὐγενείας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν αἰγυπτίους, ἡ κόμη· ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἐς τε τὸ ἱερατικὸν σὺ Παλλήνη. οἱ θεῖοι ἡμῶν, ἐς ἐδικὴ καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γένους, ἀναδεδεμένους κρωβύλον ὑπὲρ τέττιγα χρυσοῦν ἀπειλημμένον. Σαμι. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ σὺ τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Luc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis; Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus dècorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρωβύλον ὑπὸ τέττιγα] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd.* *Crobyllo*] Crobylus, crinium plexus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Atheniensium Greg. Nazianzenus:

Κικερῶνα τέττιγα πλέκων ὡς ἐν Ἀθηναίοις
Γαγγαίης. Cogn.

1 Χρυ-

πρεσβυτέρα τῆδε τῆς δρυμαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁπότε ἡμῶν ἀπῆλθεν Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὰ ἱστία ἐπιπολὺ ἔχοντες ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν πλῶν ἀφ' ἡμῶν πρῶναν, εἶτα ἐπὶ τὰ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀφιέντα, τὰ κεραίακαν ἐπειλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς σύταῦθα; καταδεκτέον αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπανέρωμαι τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρόιωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι σὺτὸν ἀποσβεῦσα εἰς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς ὁρᾶν ἐδύνατο. εἰ δ' μή, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος ἦδη, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποσκληθῇ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ἢ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὼς ἀπίωμεν. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ ἐν Σαμίππῳ τῶτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ἵν' πῶς ἀναχωρῶμεν τὴν παλαίστραν ἔτι καλλιόνωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ἠλίκη ναῦς, εἴκασι δ' ἐκεῖθεν πόχων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὐρὺ δὲ, ὑπὲρ τὸ πεπερᾶν μάλιστα τῆτο, καὶ λίαν βαθύπλουν τὸ πλοῖον, εἰς τὸ πυθμένα, ἢ βαθύπλουν τὸ πλοῖον τὸ ἀντλον, σπάνια ἄττα τοῖς εἴκασι. τὰ δ' ἄλλα, ἠλίκη μὲν ὁ ἱστὸς, ὅσην δ' ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἵαν δ' πρόσκειται κέρρηται, καὶ σωέχεται, ὡς δ' ἡ σφυμία μὲν ἐπανέσηκεν ἡρέμα καμπύλη, χρυσῶν χρίσκον ἐπικειμένη, καὶ ἀνάλογον ἡ πρῶρα ὑπερείδηκεν, εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀπομηquæ ille de veteri noſtra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hìc opus? utrum hìc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῶν χρίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χρισκον. De chenſco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

1 Ἐζδ-

κυνομέϊη, τῷ ἐπώνυμον τὸ νεὼς θεὸν ἔχουσα τῷ Γύπι ἐκατέρωθεν. ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ ἡ ἐπὶ τὸ παρόσιον πυρωγὶς, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγῆς, καὶ μὴ τῷ πύμνῳ οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, ὅσον ποτὲ ὂν εἰκάσειεν, ἐλέγχῳ ἂν τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἐνιαυτὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον αὐτὸς τροφήν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, μόνον ἤδη, σώζειν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ πλοκάμια πηδάλια περιφέρων. ἐδείκνυ γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἄλως, ἦρων εἶμαι τοὔνομα. Τιμ. θαυμάσιος τῷ πιλῷ, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς, ὑπὲρ τὸ Πρωτέα. ἠκούσατε δὲ ὅπως ὠλυρᾷ κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθεν πλέοντος, ἢ ὡς ὁ ἀσὴρ αὐτὸς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ἴσμεν, Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσειμεν. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη γὰρ ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάρασθαι ὑπὸ πνοὴν βιαίαν νοτίαν, [1] ἑβδόμαιος ἰδεῖν τὸ Ἀκάμαντα. εἶτα ζέφυρος ἀνθυπαντήσας, ἀπενεχθῆναι πολλὰς ἄχρι Σιδῶνος. ἐνθένδε δέ, χειμῶνι μεγάλῳ δεχόμενοι ἐπὶ Χελιδονίας ἀφ' ἁλῶν ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ τοῖς μικροῖς ὑποδρυχίοις δῶναι ἀπαυχῆσαι. οἶδα δέ ποτε καὶ αὐτὸς πλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, πλέκειν ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστασθαι τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα τοῖς τὰ λίβα, ὁπόταν ἐπιπερὶ partem longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδόμαιος ἰδεῖν τὸ Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

λάβῃ ϵ̓ ϝ̓ νότ. μετ' ϵ̓κεῖνο γδ δὴ συμβαίνϵ μϵλίζϵας τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τ̓ λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἄτϵ ἀπὸ πολλῶν ῥοιμφίων ϖϵϵὶ τὴ ἀκρωτηρίῳ χιζόμϵνο. ἀποξυϵφὶ δ' ϵἰσὶ πίτρας ϵ̓ ὀξϵίας, ϖροσηγμένας τ̓ κλύσμφιλ. καὶ φοβϵρώτϵρ ποιεῖ τὴν κυμφτωγὴν, καὶ τ̓ ἦχον μίγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτὴ ἰσομέγϵθϵς τ̓ σκοπίλο. τοιαῦτα ϵ̓ σφᾶς καταλαβϵῖν ἔφασκϵν ὁ ναύκληρο, ἔτι ϵ̓ νυκτὸς ὕσης, ϵ̓ ζόφου ἀκλϵοῦς. ἀλλὰ ϖϵὸς τὴν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλαυσάντας τὰς θϵὰς, πῦρ τε ἀναδϵῖξαι ἀπὸ τ̓ Λυκίας, ὡς γνωϵίσαι τ̓ τόπον ϵ̓κϵῖνον, καὶ πνα λαμπρὸν ἀστϵρα, Διοσκούρων τ̓ ἕτϵρον, ἐπικαθίσαι τῇ κϵρκυραίᾳ, καὶ κατδῦναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγο, ἤδη τῇ κρημνῷ ϖροσφϵρομένην. τϵντϵῦθϵν ϑ̓ ἅπαξ τ̓ ὀρθῆς ϵ̓κϖϵσούσης, ἀλλ' ϵ̓ς Αἰγαίαν πλαυσάντας, ἐσδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ ϖϵὸς ἀντίας τὰς ἑσπϵρίας πλαγιάζοντας, ἐς Πϵιραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, ὡς ἑδὲ τὴν Κρήτην δϵξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τ̓ Μαλέαν πλαύσαντας, ἤδη εἶναι ϵ̓ν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία θαυμάσιόν πνα φῆς κυβερνήτην τ̓ ἥρωα, ἢ ϵ̓ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπϵσφάλη τ̓ ὁδόν. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντο ϵ̓κϵῖνός ἐστι; Τιμ. πάνυ μὲν δὴ Ἀδείμαντο αὐτός. ϵ̓κβοήσωμϵν δή. Ἀδείμαντϵ, σὲ φημὶ τ̓ μυῤῥινούσιον, τ̓ Στροβίχου. Λυ. δυοῖν θάτϵρον, ἢ δυσϵραίνϵ καθ' ἡμῶν, ἢ ϵ̓κϵκώφωκϵ. Ἀδείμαντο γδ, οὐκ ἄλλο τίς ἐστι. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ καὶ θοιμάτιον αὐτὸ, καὶ τὸ βάδισμα ϵ̓κϵῖνο, καὶ ϵ̓ν χρῷ ἡ κυρφή. ἐπιτϵίνωμϵν ϑ̓ ὅμως τ̓ πϵῖ-

Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipsi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptæ autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset: & caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, ut locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse, navimque ad sinistram in altum iterum direxisse, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam semel à recta via excidissent, per Ægæum navigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto solverant, adversus etesias, per obliquum, & transverse actos de Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam navigantes, jam in Italia esse. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neque alius quisquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen acce-

εἰπεῖν, ὡς καθαλάσωμεν αὐτὸν. ἀλλ' μὴ ἔτι ἡμᾶς λαθόμενοι σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ φροντίζοντί ἔοικας ἐπί σωτηρίᾳ τινὶ, ἢ μικρᾷ, ἀλλ' οὐκ ἀφρόντιστον παρᾴγειν ὡς ἐκεῖς ἀνακυκλῶν. Ἀδει. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελήφθη, ἀφ' ὑμῶν ἐποίησεν, ἅπερ ἴσως αὐτῷ ἄπαυλα τῆς λογισμοῦ ἀποβλέπουσα. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνητὸς ἐστιν, εἰ μή τις ἐκ τοῦ πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐπιλέλησμαι ὡς οἶδα, καὶ τέχνην μεμαθήκαμεν. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἐγωγε εἰπεῖν ἅπερ ὑμῖν. ὅτι γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐ γὰρ οἶδε τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξηγήσῃ, ἀλλ' ἐν λαμπρᾷ τῇ ἀγορᾷ, καὶ αὐτοῖς πεπλεσμένοις. Ἀδει. οὐδὲν ὦ θαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά που πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλασάμην, ἣν κενὴν μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ἐν ἀκμῇ τῆς εὐουσίας, καὶ πτυφῆς, ἐπέστη. Λυ. σκοπεῖν τὸ εὐχειρωτότατον τοῦτο, κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ εἰς μέσον καθίδρυ φέρων τὸν πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τοῦ μέρους φίλης ὁδοῦ, ἣν Ἀδειμάντου πτυφῆς. Ἀδει. ἀπελείφθην ἂν ὑμῶν οὐδὲν ἐν τῇ πρώτῃ εἰς πλοῦν ἐπιβάσῃ, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατέγνωσα εἰς τὸ ἀσφαλές. εὐμετρωτέρῳ γάρ μοι τῷ ἀγκύρᾳ τὸ μέγεθος, σοὶ οἶσ' ὅπως ὑμεῖς ἀπίστε. ἐδόκουν δ' ὅμως τὸ πάνυ, κρύψειν τινὰ τῶν ναυτῶν ὁπόσην ἀποφέρῃ ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, supervenistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμᾶς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune.* Seneca Epistola 120. *Quoties aliquid juveni non exspecto donec dictas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

1 Εὐ-

ἴκρσεν τῶ μισθοφορίαν. ὁ δέ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ ὥσθ τιν' ἐλάχιστόν τις λογίζοιτο. τοιοῦτον οὖν ἐπαινῶν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς εὐδαίμονα βίον ἐβίωσα, τοῖς ποιῶν τὰς φίλας, καὶ ἐπιπλέων σύοτι μὲ αὐτὸς, σύοτι ἢ οἰκέτας σκέπεμπων. εἶτα ἐκ τῶ δώδεκα ἐκείνων τάλαντων, οἰκίαν τε ἤδη ὠκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρω μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν ἀπὸ τ' Ἀλισιῶν σκείνων τῶν πατρώων ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνησάμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἓξ ἔπλεον, ὑφ' ἁπάντων εὐδαιμονιζόμην τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονυχὶ βασιλεὺς νομιζόμην. ἔτι δέ μοι τὰ κατ' τὴν ναῦν σύτω ἐζήλιζον, ὡ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπισὰς ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸ πλοῖον, καὶ ἀνέτρεψας εὐ φερόμενον τὸ σκάφος ἀρείᾳ τῆς ὀργῆς τῇ πνεύμασι. Λυ. σοὶ δ' ὦ γύναιε, λαβόμενός μου, ἄπαγε ὦθεν τὸ ταχίστην, ὡς πνα πείσεσθαι, ἢ καθάπουλησήν, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἰργασμένη τοῦτο, ἐν γῇ κατ' τὴν ὁδὸν Πειραιᾶς ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλ' ὅρα ὅπως ὀξέως ἀναψύξῃ σε τὸ θαλάσσιον. πάντα γὰρ εἰ βλαβή, καλλίω, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίας πλοῖα ἤδη ἔχα. καὶ τὸ μέγιστον, ἀδεκαδώρους ἀναβάσεις. καὶ τάχα σοι πιστάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἑκάστου σιτηγοῖτο σιτηγίαν. καὶ ὁ ναυκλήρων ἄριστος, δηλονότι εἰ ἀφορητον ἡμῖν τότε γένοιτο μέλλον. ὡς γὰρ ἐπ' ἐνὸς πλοίου τοσοῦτοι δύναμίς τις ὤν, πυρήνεις βοώντων, εἰ πάντα κτήσαιο ἐφ' τούτῳ τελάρμενα πάντα, καὶ ἀνάλεβα, ἐ ἢ ὄψῃ δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, siquis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut quisquanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem

φίλους. σὺ μὲν δὴ πλόῳ ὡς βέλτιστε. ἡμεῖς δ', ὦ Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴ πως τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τυγχάνει πού οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, ἀφ' οὗ τοῦτο ἄκυρον εἰπεῖν ἃ ὠνείδισα, οἷός ὅπ ὠγάλλομαι, καὶ σκώμματά ποιήσωμεν τὴν δύκην. ὥστε ἐπισὰς μικρὸν, ἴσ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποκλυσθοῦμεν πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι ὦ αὐτοὶ ὑποστάντες. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, ὡς ἀπελθών. Λυ. σὺν ἡμεῖς γε προσηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μόνῳ ῥάδιον πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πειρωμένῳ, μήτε ναυκληρωμένῳ. ἡμεῖς δ', οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύναμιν νεῶν. καίτοι πρῶην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τοῦ Διὸς τελετὴν, οἷα δὴ οἱ φίλοι τετράρων ἑκάστῳ ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ νῦν ἐὰν ἐθελήσωμεν ἡμᾶς συμπλεῖν, νὴ Δία ἀναγκαστεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προσεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαζᾶς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ πλῆθος ὑβρίζεις, ἐᾶν οἶδα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. ὅπως ἐπῇρέ σε ἡ οἰκία, καὶ μᾶλλον τὸ πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, ἢ τὸ ἀκριβῶς τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, ὡς τὸ ἴσον, κἂν τὰ νεᾶλα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μῦρον ἀπὸ τῆς Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τὸ πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἄλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυθριᾷς. σὺ μὲν δὴ πλόῳ ὡς βέλτιστε. ἡμεῖς δ', ὦ Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴ πως τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τυγχάνει πού οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, ἀφ' οὗ τοῦτο ἄκυρον εἰπεῖν ἃ ὠνείδισα, οἷός ὅπ ὠγάλλομαι, καὶ σκώμματά ποιήσωμεν τὴν δύκην. ὥστε ἐπισὰς μικρὸν, ἴσ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποκλυσθοῦμεν πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι ὦ αὐτοὶ ὑποστάντες. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, ὡς ἀπελθών. Λυ. σὺν ἡμεῖς γε προσηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μόνῳ ῥάδιον πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πειρωμένῳ, μήτε ναυκληρωμένῳ. ἡμεῖς δ', οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύναμιν νεῶν. καίτοι πρῶην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τοῦ Διὸς τελετὴν, οἷα δὴ οἱ φίλοι τετράρων ἑκάστῳ ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ νῦν ἐὰν ἐθελήσωμεν ἡμᾶς συμπλεῖν, νὴ Δία ἀναγκαστεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προσεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαζᾶς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ πλῆθος ὑβρίζεις, ἐᾶν οἶδα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. ὅπως ἐπῇρέ σε ἡ οἰκία, καὶ μᾶλλον τὸ πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, ἢ τὸ ἀκριβῶς τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, ὡς τὸ ἴσον, κἂν τὰ νεᾶλα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μῦρον ἀπὸ τῆς Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τὸ πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἄλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυθριᾷς.

dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu, & dicacitate proſequeremini. Quare quum hîc aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conſcendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quàm parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indignaris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut eru-

ἡμᾶς Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλῷ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρπλεον εἶναι, καὶ μηκέτι αὐτὸ χωρεῖν τὸ ἐπιῤῥέον; καὶ ἐπεὶ ὅτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἐστὶ τοῦ τε ἄστεως, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν καὶ τοὺς ἐπιβάλλοντας ἑκάστῳ σταδίους, αὐτῶν ἀφ' ἡμῶν ἂν δεχῆ τὰ δῶρα τῶν θεῶν. ὅτου γὰρ ἂν ἡμῶς ὁ, τι κάμνειν λάθοι. καὶ ἅμα δ' ἀφροντίσομεν, ὥσπερ ἡδίστων ἐνυπνίων ἐπιτυχόντες, εἰ ὅσων βουλόμεθα εὐποιήσειεν ἡμῶς. παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκείνῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑποκείσθωσαν παρέχοντες, εἰ ἐν τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δ' μέγιστον, ἐπιδείξει ἔτι τὸ πρᾶγμα, ὅστις ἂν ἥδιστα χρήσαιτο τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷον ἂν ἐν ἓ πλουτήσας ἐφύσει. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πειθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὐξόμεθ' ἀφ' ἡμῶν ἂν δεχῆ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντον βάλεται, ἐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅς γε δὴ σὺν τῇ νηὶ τὸ ἔτερον πόδα ἔχει. χρὴ δ' ἓ Λυκίνου δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ ἓ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Ἀδει. πῆς γᾶν πρῶτον ἀρξεῖ; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μὲν σὲ, φησὶ Σάμιππος, εἶτα, Τιμόλαον. ἐγὼ δ', ὀλίγον ὅσον ἡμισταδιον τὸ ὡς ἐπὶ Δίπυλον ἀπολήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τε τάχιστα δραμοῦμαι. Ἀδει. ἐκὼν ἐγὼ μὲ ἐδὲν νῦν ἀποχήσομαι τοῦ πλοῦ. ἀλλ' εἰσῆς ἔξεστιν, ἐπιμεγεθυνθεῖσα τῇ εὐχῇ. ὁ δ' Ἑρμῆς ὁ κερδῶος, ὑπομειδιάσεται ἅπασιν. ἔσται γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστα κτήματα ἀπαντᾷ

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem utique, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ κομήτην; κἀκεῖνος ἐμός ἐστιν ἐμός. ὁπόσος δ' ὁ πυρὸς ἐστιν, ὅσος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, ποσοστὸν εὑρεῖν. Λυ. πῶς τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; κινδυνεύσεται σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἔσται βάρος πυρὸς, κἀμὲ ἰσταίθμιον χρυσίου. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπιδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχὴ, τὴν Πάρνηθα ὁποίαν εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. κἀγὼ σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῶν σῶν ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἅπαντας μετὰ χρυσίου. κἀγὼ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτεμι. τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἄθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμο. ἀλλὰ μὰ σὲ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γάρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, κἀπολωλέναι τὸ μειρακίσκον τὸ ὡραῖον; κἀγὼ νεκρόν τινα ἄλλον παιδίον εἰς τὸ ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ὁμοίως ἀποκομισθῆναι, τὸ δὲ Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸν νεώτερον, ἀποφήσειν δελφῖνος ἐρῶντος; Αδει. κἀγὼ γάρ Τιμόλαε, μικρὸν Λυκῖνον, καὶ ἐπιμετρεῖς τὰ σκωμμάτων. κἀγὼ ταῦτα, εἰσηγητὴς αὐτὸς γενόμενος. Τιμο. ἄμεινον γάρ ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καί τινα θησαυρὸν ὑποδηλῶσαι τῇ κλίνῃ ἀνορύττειν, ὡς μὴ πρᾶγμα ἄχρις οὗ δ' πλοίου, μεθιέντες χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὴν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. δεῖξει δὲ κατὰ τὴν Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημόταται οἰκίαι. καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστυ πάντα.

facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto invenisses, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

τε ὠνησάμενον ἤδη, πάλιν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θεαλάττῃ, ἢ ἀεὶ τὸ ἰσθμὸν ὀλίζα, ἕ ἀγώνων εἵνεκα, εἴ ποτε δὴ τὰ ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ πᾳ τι ἢ σωτηριφὶς, ἢ εὐυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντῳ ἔστω. ὁ χρυσὸς ᾖ, κύλικι ἡμῖν ἐμφανὴς τὰ ᾖ σκυφώμεθα, ἢ κἄφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διζάλαυρα ἕκαστον τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόῃ ὀρίζῃ πλῆρες ὕπω βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτὸ ἀμυχὴν ἐ σύρον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόν; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀνάλυε τῶν ἐλπίδων. ἐγὼ ᾖ ἓ τραπίζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ ᾖ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τοὺς ἀφανόδους αὐτοῦς. Λυ. ὅρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐωῆς ἐπὶ τούτοις, ἀλλαχῆς, καὶ ὁ βίος ἀβρότερος. ὕπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων θεράποντες, καὶ δεήσεις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ θωπεύειν. καὶ οἱ μὲν, ἑωθεν πρὸς παῖς θύραις ἄνω ἕ κάτω περιπατήσουσιν. ἐν αὐτοῖς ᾖ, καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ θεσπεσιάζουσί γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῆ ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιοῦσι, θυρωροὶ ἐπὶ ἑρεισῶντες. [1] δύμεληται βάρβαροι προσεπιφράξαντων ἐς τὸ μέτωπον δύο τῶν θύρων, οἷα νεῶ αὐτοὶ ποιοῦ-

mnia jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & ditescendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios intrò recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμηλίδαι βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, σκέψωμαι μὲν ἐκείνων ὀλίγους· εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ τοῦ θησαυροῦ, φιλοφρονήσομαι τοῦτον, καὶ λαβόμενος, ἥξειν κελεύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δέ, ἀποπνιγήσονται οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας ὄ, τι περ τὸ ἀνθηρότατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ· σύπλεως γὰρ ὁ ἄγρους, καὶ ὁ κατέμεε. τάεως μέν, ἐξ Ἰθηρίας. οἶνον δέ, ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δέ, ἐξ Ἰθηρίας ἐστίν. μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα παντοδαπά, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, ἐσ ὅσα τοιαῦτα. ὄρνις, οὐ Φάσιδος. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκωλάζοντες ἕκαστοι, σοφιστή τινες, ἐσθίειν πέμμασι ἐσ χυμοὺς ἔχοντες. εἰ δέ τινι σοφοῖσι, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ σκώπτων, ἀποφέρεται ἐσ τὸ ἔκπωμα. οἱ δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ ἴροι, ἐσ προσαίτης δηλαδὴ ἅπαντες. καὶ δῆτα ἔτι τὸ χρυσοῦν πινάκιον, ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνυσος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τὰς οἰκίας τὰς ἐμὰς χρύσεα τοσαῦτα χρωμένας. τῇ πολλῇ δὲ ταῦτα παρ' ἐμοῦ ἐξαίρετα ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν Ἀθηναῖαι, καὶ μέτρα ἕκαστον δραχμῶν, τοῖς μὲν ἄστυ, ἑκατόν. τοῖς δὲ μετοίκοις, ἥμισυ τούτων. δημόσια δὲ ἐς κάλλος ἑκάστοις, ἐσ βαλανεῖα, ἐσ τὸν θαλάττιον ἄχρι πρὸς τὸ δίπυλον ἥκειν. κἀνταῦθα ἂν λιμένα εἶναι, ἐπαχθέντος ὀρύγματος μεγάλου διὰ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖον μὴ πλησίον ὁρμεῖν, καθάπερ ἐν τῷ Κεραμεικῷ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ μέν, εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου ξυμμετρῆσαι τὸν οἰκονόμον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui ante repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, puerosque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac saliamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phaside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd sicui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadram, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, eritque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri.

Ti-

ὠείλοσε ἄν. Τιμολάῳ γ̄, πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ γ̄, χοίνικα, λάπμεμφιμοίρῳ δ̄ τούτῳ, ὅτι λάλος ἐστὶ, καὶ ἐπισκώπτῃ μου τὴν ἀχήν. τοῦτον ἐβουλόμην βιῶναι τὸν βίον, πλουτῶν εἰς ὑπερβολήν. καὶ τρυφῶν, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἴρηκα. καίμοι ὁ Ἑρμῆς πλείσονα ἐρήσεται αὐτά. Λυ. οἶσθα δῆτα ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι δοκῶ λεπτῆς κρόκης ὁ παῖς οὗτος πλοῦτον ἀπήτηται, καὶ μὴ ἐκείνη διαῤῥαγῇ, πάντα οἱ χρῆται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; [1] Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι ἀδιάκεκμηρός σοι ἡ χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀποψύσασάν σε πνεῦσαι, ἢ δεῖ νομάδων ἀλεκτρυόνων, ἀποφυσήσας τὸν ψυχρὸν, ἀπὸ, γυψὶ καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταμεμισημένος σοι τὰς μῦ, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι δὲ πλούτου ἀποθανόντας, οὓς ἐγὼ, καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπό τινων βασκάνων θεῶν τὰ τοιαῦτα δαιμόνων; ἀκούεις γάρ που τοῦ Κροῖσου, καὶ τοῦ Πολυκράτους, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντας τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων; ἵνα δὲ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τί, τὸ ὑγιαίνειν ἐχέγγυον οἴῃ σοι γήσεσθαι, καὶ βίβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τῶν πλουσίων καταπονουμένους λιθάγραις ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνος, τοὺς μὲν, ἤδη βαδίζειν δυναμένους, οὓς δ̄, τυφλοὺς, ἢ τὸ τοιοῦτόν τι ἀλγοῦντας; ὅπερ μὴ γένοιτο ἂν ἑλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοιε πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ γηλωτεῖν ὡς ἐκεῖνον,

Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abraiam, quia loquax eſt, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem ſupra modum diteſcens, & delicatè agens, omnibuſque voluptatibus copioſè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo ſcis Adimante, quàm tenui de filo puer iſte Plutus pendeat, quod ſi rumpatur omnia evaneſcent, & carbones tibi hic theſaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum eſt quandiu locuples ſis victurus. Quis enim ſcit an adhuc appoſita tibi menſa iſta aurea, priuſquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum deguſtes, exhalata animula abiturus ſis, vulturibus & corvis iſta omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem ſtatim, priuſquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ poſſidebant, ab aliquo Deo ſpoliatos, qui hæc ipſis invidebat? An non audis Crœſum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidiſſe? Sed ut tibi miſſos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque conſtantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios ne vadere quidem poſſe, alios autem cæcos eſſe, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam poſſidere velles, eademque cum Phanomacho divite iſto pati, pariterque ut ille effœminatus eſſe, ſat

1 Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅπ ὦ ἄριστε] Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μετὰ τοῦ πλούτου, καὶ λῃστάς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλῶν. ὁρᾷς οἵων σοι πραγμάτων αἴτιος ὁ θησαυρὸς γίγνεται; Αδει. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. ὥστε οὐδὲ τὴν χοινικίδα ἔτι λήψῃ, ἐς τέλος μου τῆς εὐχῆς ἐπηρεάζων. Λυ. τοῦτο μὲν ἤδη κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀνακαλεῖς, τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Σαμι. ἐγὼ δέ, ἠπειρώτης γάρ εἰμι, Ἀρκάς, ἐκ Μαντινείας ὡς ἴστε, ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαι γενέσθαι, ἥν γε τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδύνατον. οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεούς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλά, δύνανται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοί, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς οὐδὲν ἀνανευόντων, αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γενέσθαι, οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τὸ πρῶτον ἀπὸ λῃστείας ἀρξαμένῳ, ἑταῖροι, καὶ συνωμόται ὅσον τριάκοντα, πιστοὶ μάλα, καὶ πρόθυμοι γενέσθωσαν. εἶτα κατ' ὀλίγον, τριακόσιοι προσιόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' οὐ πολύ, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δέ, ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. ἐγὼ δέ, χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων προκριθείς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι, καὶ πράγμασι χρῆσθαι, ὡς τοῦτό γε αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀπ' ἀρετῆς προχειρισθέντα τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, οὐ

ſat ſcio, etſi non dixeris. Non dico quàm multas inſidias cum divitiis conjunctas norim, prætereа prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author ſit hic theſaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adverſarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum inſecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promiſſum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim ſum ex Mantinea in continente habitans, ut ſcitis, navim quidem mihi obvenire non poſtulabo, ut quam meis civibus ſpectandam exhibere non poſſem. Neque ſcrupuloſe adeò cum Diis rationem inibo, theſaurum petens, & aurum ad menſuram accumulatum. Sed (poſſunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur eſſe maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri poſtulare, tanquam illis nihil abnuentibus) poſtulo rex eſſe, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut ſiquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorſo, ſocii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adſint. Deinde paulò pòſt trecenti, alii ſuper alios nobis accedentes: poſtea mille: nec multò pòſt, decies mille: poſtremò tota armatorum ſumma, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò ſuffragiis cunctorum antepoſitus, Imperator optimus eſſe videar: qui & hominibus præeam, & res adminiſtrem: ut hoc utique ipſo jam major ſim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμῳ ἡμῶν ἀφικόμενον, ἄλλα ποιήσοντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντῳ ὑπάρχει ἡμῶν τοιοῦτο. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἠδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σύμα ᾔτησας, ἀρχὴν ἀστείδος τοσαύτης, ἀρίστος δὴ φανεῖ τῶν πειθαρχησομένων. πιστὸν ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἱλικὴν ἀπατρέψεται. πολὺ ἀλλὰ βασιλεύσει, καὶ ἡγεῖ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἀσκήσομαι τὸ, πρὸς ἱππικὸν, καὶ τὰς ἀνέρας τὰς ἀστιδώσω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἱ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους σῴσοντες ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον δ' εἰ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀναφανῶ. Λυ. ἀλλὰ τὴν μὲν τιμὴν ὦ βασιλεῦ, χάριν οἰδά σοι. καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ περσικὸν, σπασυπῶ σε φιλήσαιμι εἰς τὸ πρόσω τὼ χεῖρε, τιμῶν τὴν τιάραν, ὀρθὴν ὄσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ ἐρρωμένων τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπίδοιμ' ἵππῳ ἐν τῷ σώματι χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ δι' σαλπιγκτὴν ἐποτρωνόμενος, καὶ ἵππειον ἅρμα, συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσούτοις ὁπλαῖς. ἢ δ' ὑμιθιδὴς ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν ἐνδακὼν, εἰς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεινῶς καθεδήναί με πρὸς τὸ ἱππεῖον, εἰ μέλλω μίμνειν τι ἄνω, καὶ ἔζεσθαι δι' χαλινοῦ. Αδει. ἐγὼ σοι ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἵππων. Λυκῖνος δ', τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος σὺ ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος perandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suavis, ut quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omnium caput petiisti, ut tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equestres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore isto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Persico more procumbens, adoro te, circumactis post tergum manibus, rectam istam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robustis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equestri magnopere sum alienus, neque antehac omnino equum conscendi. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, delapsus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fœno, in medios hostes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, si super eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem sum, qui maximos honores abs te consequar, ut qui te tam multis auri

ῥῶμεν ἐπισήμοις χρυσίοις. Σαμι. ἢ αὐτὸς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τοὺς ἱππέας, εἰ βούλονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡγεῖσθαι. ὅταν δοκεῖ ὦ ἱππῆς Ἀδείμαντον ἱππαρχῆν, ἀπατεινάτω τῇ χειρὶ σημῆνον. πάντες ὡς ὁρᾶς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροθέτησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου. Λυκῖνος δέ, ἐχέτω τὸ δεξιόν. αὐτοσὶ δὲ Τιμόλαος, ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τεταξέσθω. ἐγὼ δέ, τὸ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύσιν αὐτοῖς βάλωνται πᾶσι. σχεδὸν δὲ ἤδη τῷ ἐπὶ Κορίνθου ἀμφὶ τὸ ὄρειπος, ἐπὶ δεξιάμβοις τοῦ βασιλείου Διΐ. καὶ πειθόμενοι τὸν ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσόμεθα, ἀδεὲς γὰρ ὁ σύναυλος ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσούτοις ὅσοι, ἀλλ' ἀκμὴν κρατήσομεν, ἐπιόντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμβιβάσαντες, παρεσκευάσμεθα σὺν τῷ Κεγχρεαῖς ἐς σῖτον ἰκνοῦσι, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμῆ, καὶ τἄλλα πάντα, ἀφλαόωμεν τὸν αἰγαῖον ἐς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀπειλήσαντες λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες, ἐσχωρῶμεν ἐπὶ Συρίας ἀμφὶ Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος καθίλπε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸν οἶκοι πολὺ ἀπελθεῖν, σὺν ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι. σὺ δὲ ἴοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμον φῦλα, καὶ τὸν τοξικὸν εὖ ἔχοντα. ὥστε ἄκρον δεξιὸν τὸ δεξιὸν, ἐμὲ ἀντίπατρον πιὰ ἐάσον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με καὶ ἀφαπείρητος οἰσθῇ, σημασι. Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem pervenerimus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἔβλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά, φεῦ Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγεμόνι σοι τῷ φαλαγγάρχῃ. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὴν κωλόλογον, δίκλως ὤν. ὁ μὲν νόμος, ἀποτίμησας τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κἀγὼ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ πόταμος ἔζευκται, καὶ γεφύραι ὁπόσαι διελήλυθεμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπάρχει κατὰ νῶτον, ὡς ἐμὲ ἑκόντα ἕπεσθαι ἐπισπασθέντες, οἱδὲ, καὶ ἀπάσας τὰς Φοινίκας ἡμῖν ὑπὸ τοσούτων, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα ἐς τὴν Αἴγυπτον ἐπεξόδιοι, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε λήψεσθαι, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶπε ἐμοί. καὶ μετ' ἐμὲ, ὅτοσι Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ ἱππικὸν ἄγων σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ λαφ' ἡμῶν δ' μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπήντησεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρασι ἐκλείσαντες. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀπροσδόκητοι παρήλθομεν εἰς τὸ ἔσω τοῦ τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δ' ἐν Κτησιφῶντι λαφτερεύων, ἤκουσε τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, διδασκάζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπασπάλλουσί δ' ἐν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἐκείνου ἤδη μυριάδας δ' μαχίμου στρατιᾶς ἑκάστου, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίτοι ὄπω ὁ Ἀρμήνιος πάρεσιν, ὅτι οἱ καὶ τὴν καστίαν θάλατταν οἰκοῦντες, ὅτι οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' οὐ δ' πλησίον, καὶ ἀσφαλειῶν δ' ἀρχῆς. ὅτι ῥᾳδίως τοσαύτας μυριάδας κατάξει. καίτοι οὐ ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπίναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντα. ἡμᾶς δ' τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα

miserum in parte nuda feriens, circum Susa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticulosus cùm sis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis desertor visus fuerit. Sed quoniam secundum Euphratem jam sumus, & fluvius ipse ponte junctus est: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti superinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæstinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, transi dextrum cornu ducens: ego deinde, & post me hic Timolaus. Postremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Mesopotamiam nullus hostis nobis occurrit: sed ultrò se ipsos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem venissemus, præter expectationem intra muros ingressi sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, adventum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspii maris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantùm, & qui in regni suburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est ut videamus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hìc, & Babylonem asservare.

Sam.

ἀμφυλάξουσας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς, ὦ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὁ κίνδυνός γε ἡμῖν προσμίγνυται. σοὶ δέ πῃ δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμ. ἁπάσῃ τῇ φαλάγγι βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ ἀπομένειν ἐς ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται, παντοχόθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγιγνομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις. σὺ δέ τί ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Λυ. ἐγὼ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμηκαμεν σωτῖνος ὀδόντες, ὁπότε κατηείμεν ἕως ἐς τὸ Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὴ πολὺ τετάκοντά πως σταδίους προεληλύθαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν γὰρ ἤδη μάλιστα, σκιαὶ πως ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τῷ ἀναμεμετρημένῃ στήλῃ κατίσασιν, ἀναπαύσασθαι ἔοικε καιρὸς ἀναστάντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σαμι. ἔπι γὰρ Ἀθήνησιν ὦ μακάριε εἶναι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν πεδίῳ πως τοσούτοις στρατιώταις κάθησαι τοσοῦτον χρόνον ἐν τοσούτοις πολέμοις ἀφασκοπούμενος; Λυ. ὑπέμνησας. ἐγὼ γὰρ νήφειν ὤμην, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φαίνεσθαι τὴν γνώμην. Σαμι. βούσιμον δή, εἴ σοι δοκεῖ ἐν ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδῶσιτε τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ πως ἐν οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σωθῆναι, ἔσω ἐνυάλιος. ὑμεῖς δέ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιστὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπείγεσθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ αὐτὸς ἡγήσεσθε τοξεύοντων, ὡς μὴ δὲ πλησίας λαμβάνωμεν, ἀκροβολίσασθαι. Sam. Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs pararint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Pirœum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναμεμετρημένης στήλης] Legendum videtur, ὑπὸ τ' ἀναμεμετρημένῃ στήλης. Sic ὑπὸ γης· ὑπὸ μάλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φαίνεσθαι τ' γνώμην] Non sine menda. *Marcil.*

ζιαζ αὐτοῖς διδύπις. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἦλθ σωιληλύθαμεν, τὸ μὲ δύνυμαι, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τὰς κατ' αὐτὰς, Μῆδας ὄντας. τὸ δ' καθ' ἐμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δ' ἵππος ἅπασα τῶ βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαυνόσιν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τι ἀνὴρ ἀγαθὸς χώρει, καὶ τοῖς μὴ σαυτὸν παρακελεύου δέχαζ τὴν ἐπίλασιν. Λυ. ἀ τὴ τύχης. ἐπ' ἐμὲ γὰ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μάλ' ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνειν. καὶ μοι δοκῶ, ὡ διάζωντες, αὐτομολήσειν, προσδραμόντες ἐς τὴν πυλαίταο, ἔπ πολεμοῦντας ὑμᾶς καλέσων. Σαμι. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰ αὐτῶν ἤδη τὸ μέρος. ἐγὼ δ' ὡς ὁρᾶς, καὶ μονομαχήσω τῶς τ βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδῶσαι πάντως αἰσχρὸν. Λυ. νὴ Δία ἐ τετρῶσθαι αὐτίκα μάλα τῶς αὐτῦ. βασιλικὸν γὰ τὸ τρωθῆναι ὑπὲ τ ὀχῆς μαχόμενον. Σαμι. εὐλίμως ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ ὅσον εἰς τὰ φανερὰ δ' σώματος, ὡς μὴ δ' τὴν ἀλλὴν ὕστερον ἄμορφον γρύαζ. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾶς ὅπως ἐπελάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τ ἵππον διέπειρα τὴν λόγχην ἀφείς; εἶπα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ λαφύδημα, βασιλέως ἤδη γένος, προσκυνούμενον ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι τῶσκυνείτωσαν ἡμῖν, καὶ τ Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἷς πατρὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα σύνοιδα τὸ ὅσας μὴ πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτῦ οἰκιῶ, ὅσας δ' ἐ καθιερήσω ἑλὼν καὶ κρήτω, αἳ ἂν ὑφείσωσί π ἐς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Universus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, solusque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurrendo una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

[1] Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν, ἡμῖν καὶ τ. Morill.

I E 2

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸ πλούσιον μεταλύσομαι, ὃς ἤδη ἂν μοι, ἐξέσται δ' ἀγρεῦ, ἐπιδαίνων καὶ ὀλίγον εἰς τὸ εἴσω τοῦ ὅρου. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὲ νενικηκότα τηλικαύτῃ μάχῃ, τὸ Βαβυλῶνι δυνχεῖαι τὰ ἐπίνικια. ἐκπεσεῖσθαι δοκεῖμοί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον δὲ τὸν μέρος εὔξαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἠτιάσαι δοκῶ; Λυ. Διαπολλὰ μὲν γυμνασιώτατα βασιλέα ἐπιπονώτερα, καὶ βιαιότερα τοῦ Ἀδειμάντου. παρὸ σον οἰκέτης μὲν ἐτρύφα, διπλακοῦς χρύσεα σκεύη ἐπεφέρετο τοῖς συμπόταις. σὺ δὲ, καὶ ἐπτρώσκου μονομαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφοβοῦ ζῆν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐ μόνον γάρ σοι τὰ δῶρα τὰ πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυεῖαι, καὶ φθόνοι δῶρα τῶν σωόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλοι δὲ ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόνον, οὐδὲ ὅταν τὰ ἡδέα, ἀλλὰ δεξὰ μόνον, καὶ πορφυρᾶς, χρυσοῦ ποικίλη, καὶ τιμία λύκη ὠθεῖ τὸν μετώπου, καὶ δρυφόροι ὠθοῦντες. τὰ δ' ἄλλα, κάματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἡ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τοῦ πολεμίου ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ κοιλαπίπτειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξεκά τι ἔθνος, ἢ ἐπιλαυόσοί τινες τοῦ ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι δὲ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ δυσθυμιζεσθαι. καὶ γὰρ ὁ τόδε, πῶς ἂ πάσχοιεν, ὅτι ὁ νοσεῖς τὰ ὁμοῖα τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς σὲ βασιλέα ὄντα, οὐδὲν ἧττον δεδιὼς τὰς

liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δερυφόρους. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πότνιος αὐτῷ δοκῇ, ἄχθομαι ζοντα, σὺν αὐδήματι τὸ ἀληθὲς ἐρεῖν; σὺ δ' ὁ ἔτως ὑψηλὸς καὶ ταπεινὸν, ἀνάσσασος ἐπὶ βασιλείου θρόνου τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἄπῃ, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμον, ἰλαυνόμενον τῇ ἀγέλῃ τῶν ἐνεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ σήλας μακρὸν, ἢ πυραμίδα εὐγραμμον, τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἐπιθέσματα ἐπαιδῆτα φιλόμηματα. εἰκόνες δ' ἐπεῖναι, καὶ νῆες, ἃς ἀνιστᾶσιν αἱ πόλεις γεραπόδυσαι, καὶ τὰ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, καὶ ἄπιστον ἀμελήματα. ἐῶ δ' ἔτι μᾶλιστα ἐπὶ τελεῖσιν ἀθλήμασι, πῶς ἔτι ἀπόλαυσις ἀναιδήτου αὐτῶν γλυκαίνω; ὁρᾷς, οἷα μὲν ζῶν ἐπ' ἐξεις περάσματα, δεδιὼς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμνων, οἷα δ' ἐν μὴ τῷ ἀπαλλαγῆναι ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σον αἰτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνιέντα, καὶ πρέσθαι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γᾶν ὦ Λυκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὃ, τι ἂν δύνασθαι τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυρὸς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, ἐν δίκαιοις ὑπὲρ τοῦ ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὺκ αἰτήσομαι. ἀεὶ βέβαια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, ἐν τέλει δ' ἐδίῳ τὸ ἀναιρεῖν ἐν αὐτοῖς ἐῶ. ἐγὼ δ', βέλομαι τ' Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι δῶναί πως δακτυλίους τοιούτους τῶν δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστε ἀεὶ ἐρρῶσθαι, ἐν ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, ἐν ἄτρωτον εἶναι, ἐν ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὀρᾶσθαί τ' ὠφελήμενον, οἷον ἦν ὁ τοῦ Γύγου. τὸ δὲ πα, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, π ἂν ἄχθος ἄμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυνάνθ', metuit, ſed ſuperveniens quando viſum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam ſublimis delapſus, & abreptus à ſolio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelſum ſupra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis inſignem relinquens, intempeſtiva, & inſenſibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd ſi etiam quàm diutiſſimè perdurarint, quis quæſo fuerit amplius eorum fructus, cum ſenſu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus ſis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & poſt mortem futura ſint? Sed jam tuum eſt optare, Timolaë: ac ut ſuperes iſtos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Conſidera igitur Lycine, numquid reprehenſione dignum optabo, & quod arguere quiſpiam poſſit. Nam aurum, & theſauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendiſti, non poſtulabo. Caduca enim hæc multiſque inſidiis referta: & plus moleſtiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujuſmodi habeant: unum quidem, ut rectè ſemper valeam, & corpore ſanus ſim, inſauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conſpici non poſſit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore ſuperem virorum decem millia: & quod onus hominum ſimul decem millia vix movere poſſent,

id

τοῦτό με ῥᾳδίως μόνον ἀναλῆψεσθαι. ἔπι ἢ ἐ πέτεσθαι, πολὺ ἀπὸ τ γῆς αἰρόμενον. καὶ ἄσθς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. καὶ μὲν ἐ εἰς ὕπνον καθαιρῶν, ὁπόσους ἂν ἐγείρω. καὶ ἅπασιν θύρας ἀνεῳγυίας μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένης ἐ κλείθρου, καὶ ἐ μοχλὸς ἀφαιρεμένης. τοῦτο ἀμφότερον, εἰς δακτύλιον δύνασθαι. τὸ ἢ μέγιστον, ἄλλος τις ἔσω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἡδίστος, ὡς ἐραστὸν εἶναί με, ἀδελφιδοῦν παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξί, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον, καὶ ὅτῳ μὴ ποθεινότατος ἐγώ, καὶ ἀνὰ χρόνον. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ἐ θεώσας τ ἔρωτα, καὶ ἁναρτᾶν ἑαυτὰς, καὶ τὰ μεσημέρια ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ δύδαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα ἐ μόνον ἀποσβλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δ' ὑστερορῶν, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω. καὶ ὅλως, ὑπὲρ τ Υάκινθον, ἢ Υλαν, ἢ Φάωνα τ χῖον εἶναί με, καὶ τοῦτο πάνυ ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μὴ ἢ κἂν μέτρον ζῶντα τ ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτι χίλιανέον ἐνιαύσιον γηγόμενον ἀμφιῶναι, ἀμφὶ τὸ ἑπτακαιδέκατον ἔτι ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ἐδὲν γὰρ δεήσει με, τοῦτο ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμοὶ ἔσται ἂν τὰ τ ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας, καὶ ἀθέατον εἶναι εἰσιών. εἰ δέ τι καὶ Ἰνδῶν, ἢ Υπερβορέων θέαμα παρέκειτο, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅστις ἐμφανίζειν ἢ πιεῖν ἡδέα ἐ μέλλοι, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπέλαυον ἅπάντων ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ χρῦν, ὑπὸπτερον θηρίον, ἢ φοίνιξ, ὄρνεον ὑπ' Ἰνδῶν ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ἢ ἐ τοῦτο ἐώρων ἄν. καὶ τὰς πηγὰς ἢ τὰς Νείλου, μόνος ἂν ἠπιστάμην, καὶ ὅσον τ

id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit unus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suavissimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formosis, mulieribus, totisque populis: neque quemquam amoris expertem esse sinat, & cui non sim desiderabilissimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia sese suspendant: meique desiderio adolescentuli insaniant, seque fœlices putent, si tantum aspexero quempiam ipsorum: si verò despexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio sim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ mensuram victurus: sed per mille annos juvenis ex juvene renascens, ævum exacturus, circa decimum septimum quemque annum, senectutem more serpentum semper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: siquidem aliena omnia essent mea, quatenus possem & fores aperire, & custodes sopire, & ingressus ipse invisibilis esse. Quod si apud Indos, aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretiosa, aut quicquid esu vel potu jucundum, advehi non curans, sed eò ipse advolans, omnibus ad satietatem usque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid est

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἰ πῆς Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίσφαιρον ἔχοντες. ἔτι ἢ ἐ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτῶ ἡλίε, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἀπαθὴς ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀφικέσθαι εἰς Βαβυλῶνα τὸν ὑπὲρ τῶν Ὀλυμπίων. καὶ διαπύθωμαι, εἰ τυχοιμι ὢν Συρία, διεπεσοῦσαν τὴν Ἰταλίαν. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνάσθαι ἐ τοῦτον ἐκ τῶν ἀφανῶς, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτρῖψαι τὸ κρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέοντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος ὢ πλούσιος ὑβριστὴς, ἀρόμην ἂ αὐτὸν ὅστις ἐπισταδὸν εἴησιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κ᾽ τὰ κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς ἢ ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἐξῆ, εἰσιόντα ἀβιάστως, κοιμίσαντα ἅπαντας, ἀνὸ σκέπαν μόνον. οἷον ἢ κἀκεῖνο λῶ, τοὺς πολεμίους ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπερωμωμένους. καὶ εἰ δόξειέ μοι, πρωθέμην ἂν τοῖς ἐτημένοις, κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας, νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀπαρίψασιν ἀπὸ ἢ τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν ἢ τὸ ἀνθρώπων βίον, ἐ πάντα ἐμὰ ἦν, ἐ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε δεδιέναι, μήτε ἐπιθυμεῖν ἑωυτῷ. καὶ μάλιστα μετ᾽ ὑγιείας ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. τί ἂν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε ἢ σοφιστήν; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐνυπνιάζειν ἀνδρὶ πτηνῷ, ἐ ὥσπερ μυρίοις τοῦτο ἐγκωμιάζοντα, ἀλλὰ σκόπει ἐρησόμενός σε, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅστις ὑπερίπτης, γέροντα ἤδη ὄντα, ὕψει κινηκότα τὴν

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si viderentur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γώμιλω, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχυρώμενον, ὅρη ὅλα κινεῖν ἀκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπίφθονον πᾶσι, καὶ τοῦτο, φαλακρῷ οὐσα, καὶ τὸν ῥῖνα σημόν. ἀτὰρ εἰπέ μοι Ϲ τόδε. τί δὴ ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα τοῦτα δυνατά σοι, ἀλλὰ τοσούτοις ἐνημμένος βαδίῃ, τὴν δεξιτερὴν προφορισμένος καὶ δάκτυλον ἔνα. μᾶλλον ὁ ὑστεροπαὴς ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεῖσθαι Ϲ τῶν δεξιῶν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἑνὸς Ϲ ἀναγκαιοτάτου παρόντος, ὃς προσήκων τε, καὶ σύμμαχον ἀναγκαῖον τοῦτον τὸν τρόπον ἕξεις. ἢ τοῦτο μὲν Ϲ ὀλίγου ἰκανὸς ποιῆσαι, ζωηρότερον ποιεῖς. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μάθῃμι οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συνηφανῶν τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' ὁ δέομαι σύχῃ ἐγώ. ἤκομεν γὰρ ἤδη ἐπὶ τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος οὗτοσὶ Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μαινομένων. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀρίστων μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ πῶς ἐμοὶ ἐπιτέλεσιν σχεδίοις κατεχρήσασθε, καλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, οὐκ ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολιμαίνων πάντα τὸν ἀναπλοῦν, μετ' ὀλίγον ψιλὸν τὸν μάζονα ἐσόμενον, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπιδοὺς ἡ δυσδαιμονία μὴ ὑμῖν, καὶ ὁ πλοῦς πολλοῖς οἰήκτου λάπτ' ἄμμος, αὐτοὶ δ' ἡμιθανεῖς λάτ' ἐκ θησαυρῶν τε, καὶ ἀφθονιμώτων, ὥσπερ ἐξ ἡδίστου ἐνέργατο ἀνεχόμενοι, ἀνόμοια πᾶσι τοῖς ἐπὶ τὰ οἰκίας εὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλέως ὑποκρινόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ δ' θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμεμνόνες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε δὲ ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc respondeo mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detorso: alioqui helleborus meracior hausta, hoc efficere potest. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolae, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus diteſcere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc fœlicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suavissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

ὀδυρέσθαι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὑπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τὰ πτερώσας ἀβλαυθείσης, καταπεσόντος ἐκ τῆς ἁρπάγης, χαιρήσῃ βαδίζων, ἀπολέσασα τὰς δακτυλίους ἁπάσας, ἅπαντας ἀπορρύεντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο ἱκανὸν, αὐλὶ πάντων ἡσαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γλάσχη μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσασθε, τοιούτοις οὖσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc saterit, ut pro thesauris omnibus, ipsâque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν τραλώτιλον Θαΐδ τὸ ἀνχρωνᾶνα, ὃς πάλαι μὲ Ἀβρότονον εἶχον εἶχε, μὴ ταῦτα ᾖ ἠρᾴδη ἐμοῦ, τὸ ὑπάρυθρον λίγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οὐκ, ἀλλὰ οἶδα ὃν Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

σωίπτε μεθ' ὑμῶν πέρσιν ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' τοῦτο; ἐώκεις γάρ τι οἶδεν αὐτῆ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. νὴ νῶ σοί μ' ὀκνεῖν πρόσεστι, Γοργόναν δ' ἐταῖραν πεποίηκ; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, ἐς τοσοῦτον ἄρα μοι μετρίως μὲ ἤνεγκεν. Θα. πονηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδύκησεν δ', ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεται ὑφ' ἡμῶν τοῖς ἑταίραις. ὅκνει χρὴ ὅτε ἀνιᾶσθαι ἄχαι, ὅτε μέμφεται τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ὀκνῶ θαυμάζω, τί ἐπῄνεσεν αὐτῆς ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος, ὡς τυφλός ἐστιν. ὃς οὐχ ἑωράκει, τὰς μὲν τείχας αὐτῷ δοκὰς ἔχοντα, καὶ ἐπικολοῦ δ' μετώπῳ ἀπηγμένας. τὰ χείλη δ', πλειόνα, καὶ νεκρικά, καὶ τριχνλῶν λεπτῶς, ἐπίσημοι δὲ αὐτῷ αἱ φλέβες, ἐς μακράν. ἓν μόνον, δύμηκες ἐστὶ, καὶ ὀρθὸν, ἐς μεσόλαβα πάνυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἶδ' γὰρ ὦ Θαΐ τῷ κάλλει πρᾶξαι τὶ Ἀκαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα ὡς Φαρμακὶς ἡ Χρυσάρεον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς πάσας ᾠδὰς ἐπιστεμένη, καὶ τῶν σιλήνων κρέττονα; φασὶ δ' αὐτὴν ἐς πέτεσθαι τὴν νυκτός. σκεῖνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, ποιεῖ τὸ φαρμάκων ἐγχάσασ. καὶ νῦν πτυγῶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον δ', χαίρειν ἔα.

anno superiore vobiscum in festis arvalibus potarit. Sed quid istud? Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleſtissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conversatur, sed Gorgonam amicam ascivit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iste: nisi omnino cæcus est, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto esse capillitio: deinde lividis, emortuisque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naso. Vnum solum habet, quòd procera est, & recta, ridetque illecebrosum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ causa amasse? An nescis, quòd venefica est Chrysarium, mater illius, quæ Thessalas quasdam incantationes calleat ac lunam deducit? Aiunt autem ipsam etiam volare noctu. Illa in insaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipsum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: istum autem valere sinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἀλῶα Festum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἑορτὴ Ἀθήνησι μυστηριῶν περιέχουσα Δήμητρος. Tangit diab Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε μαμμυκίνας φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὅρκοι ὡς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, [1]ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται, ἐπιλέλησαι Μυρτίου τοῦ. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀπτὶ κύων μῆνα ὄγδοον ἄγω. τοῦτο γὰρ μόνον ἐπελαβόμην σοῦ ἐρᾶς ὅτι με τηλικαύτην ὑποπίνακα, τὴν γαστέρα, καὶ μεγαλοκέρδη παιδοτροφεῖν δέησαι πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτιμον. ὃ γάρ σκληρόν τὸ τεχεῖν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἔξω δραμοῦμαι καὶ ἐρασθήσομαι. σοὶ δ' ὀνειδεῖ ποτὲ προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γένοιτο περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' ὦ κάλλιστε παρθένον. εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος σὺν τοῖς Θεσμοφορίοις μετὰ μητρὸς, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι σὸν αὐτὴν ἔσεσθαι ἔτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἂν προτερογνοὺς αὐτὴν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδοι, μή σε ἀνιάτου, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδ' ὅτι ἀμφοτεροδεξίους εἶναι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρᾶσι. μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνα ἐώρακας τὸν πατέρα τῆς νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπου σὺ ληρεῖς ὦ Μύρτιον, ἀκούσομαι, παρθένου

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsâm in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd cos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχ.] Proverb. *Beurd.*

νυς, καὶ γάμους ναυκληρικὰς διεξιούσης. ἐγὼ δ', ἡτιμωμένην τινα, ἢ καλὴν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἰχεν ἀοίδιμον ἤδη γάμου; ἀλλ' ἀδὲ φίλῳ ἐστὶν ἔτι τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην ἐδικάσθη [1] περὶ συμβολαίου ναυλικοῦ. πάλαι γὰρ οἴμαι ὀφείλων τῷ πατρὶ, οὐκ ἤθελεν ἀπαίειν. ὁ δὲ, πρὸς τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. καὶ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ γαμεῖν ἐσπεύδεις μοι, τὴν Δημέου θυγατέρα τὴν Δ πέρυσιν ἐστρατηγηκότα ἀφεὶς, καὶ τοῦτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν ὄσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμεις ἄν. σὺ δὲ πῶς ταῦτα ἤκουσας; ἢ συντέθεικας αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σκηνὴ γαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμηνας ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς ἢ πάνυ ἐμεθυσθημεν. Μυρ. ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. προσέφησε γὰρ ὡς ἔοικα ἀνιᾶσθαί μοι ἐπὶ τῇ μητρὶ, καὶ εὔξασθαι [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη σύντυχεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτῇ ὦ Δωρὶ λέγε, ἅττ' ἀκήκοας, εἰ μὴ ἐπαλάσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρέψειέν ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπὶ γὰρ τὸ Πρυτανεῖον ἐχώρουν, σύντυχά μοι ἡ Λεσβία μεθύουσα, ὡς φησιν, ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δὲ ἀπιστεῖτε, ἔξεστι μεκύψασαν ἐς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑμεναίους ἄδοντάς τινας. Πα. τί δ', παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut simam aliquam, aut formosam sponsam novi? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, solvere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum judices accusavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd si uxorem ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filia, ejus qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cum novis quibusdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati sumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. missa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè convenisse se. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem hera, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obviam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, jussit ut in angiportum vestrum introspicerem omnia sertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυλικοῦ] Leg. Vlp. ad Demost. περὶ Ἀλοσήσ. Bourd.

2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀξιῶσαι, quæ præstet λοχείαις ὑ γενέσθαι. Idem.

1 Ἀπερ-

ψας ὦ Δωρί; Δω. νὴ μάλα. κ) εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μανθάνω τὴν ἀπάτην. ὅτι πάντα ἡ Λεσβία Δωρί, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, νὴ σὺ, τἀληθῆ ἀπηγγέλκας Μυρτίῳ. πλὴν μάτην ἐξαπόφθητε. ὅτε γὰ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τ μητρὸς. ὁπότε χθὲς ἀπῆρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲ ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ τ γείτονος Ἀριστοίνετ ὑὸς, γαμεῖ ἤδη, κ σωφρονεῖ. σὺ δ, μίχρι τινος ἑταίρα σύνες; τοιαῦτα διδάκνων αὐτὸς, ἐς ὕπνον κατεκλίχθην. εἶτα ἕωθεν ἐξῆλθον κὰτ οἰκίας. ὅτε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ ἀπιστεῖς, αὐθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὶ, ἀπερεῖς ἰδὶ, μὴ τ στιμπτὸν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεστεμμένη. ἐρήσεις γὰρ τὴν τ γείτονα. Μυρ. ἀπίσωσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετ. Πα. ἀλλ' οὖν ἂν ἐγένετ. μὴ δ' ὅτω μανείλω, ὡς σπλαγχνεύσαι Μυρτίν. νὴ ταῦτα, ἤδη μοι κυύσης παιδίον.

igitur? introspexisti Dori? *Dor.* Ita sanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita est: & tu vera quoque Myrtio renuntiasti: verùm frustrà turbatæ estis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reversus fui Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Aristæneti filius, uxorem jam ducit, & resipiscit: tu verò quousque tandem cum meretrice consuesces? His negligenter auditis, *in* somnum *sum* prolapsus. Dein mane exurgens, domo statim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ postea Doris vidit. Quòd si mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inspice, non angiportum, sed januam, utra sertis exornata sit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servasti me Pamphile. Strangulassem equidem me, si tale quid factum fuisset. *Pam.* At factum non est: neque ita insaniveram, ut Myrtii obliviscar, præsertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλινα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ ψθὲς; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἕωθεν δακρύων, κὴ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμηδύαχε γάρ σε, κὴ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν, ἐχρήσαχε, αὐτὸ ἀφακω-

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

An insaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuisse te, & in medium progressam saltasse ait,

λύοιτο. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρείαν τ' ἑταῖρον αὐτῆς. καὶ ἐπὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καὶ ἀπλῆν πρὸς τ' Λαμπρείαν, ἐ προσαλεῖν ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δ' ἀπομίσγειν, τῶν γεγονότων. ἀλλ' ὑδὲ τ' νυκτὸς οὔσης σιωπῇ ἀδύεις. καθελοῦσα δ' ἀκρόποδα, μήτ' ἐπὶ τ' παρὸν σκίμποδος κατέκεισο ᾄδουσα, ἐ λυπῆσαι ἐκεῖνον. Φι. τὰ δ' αὐτῆς σοι ὦ μῆτερ, ὑ διηγήσατο; ἃ δ' ἂν σιωπηρὰς αὐτῇ ὑθέτησα ὀνῆ. ὃς ἐμὲν ἀφίημι, ἐκείνολοιῆτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίᾳ ἑταίρᾳ, μηδὲ πω ἐκείνῃ παρῇ. ἐπὶ δ' χαλεπαίνειν εἰδὲ με, καὶ διέλουσα αὐτῇ οἷα ποιεῖ, δ' ὡτὸς ἄκρου ἐφαψάμενον, ἀνακλάσας τ' αὐχένα τ' Θαΐδος, ἐφίλησεν ὕπτιον σφοδρῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μέ, ἐδάκρυον. ὁδὶ, ἐγέλα, ἐ σφὸς τῶ Θαΐδος πολλὰ πρὸς τὸ ὃς ἔλεγε, κατ' ἐμὲ δηλαδή. καὶ ἡ Θαὶς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δ' σφίσιν ἥδοιτο τ' Λαμπρείαν, καὶ διορίσθησάν ποτε φιλῆσαι ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ ἐ τοῦτο σφαλείσαιτο ὑσεργ. ἡ Θαὶς δ' ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, δεικνυμένη ἐπιπολὺ τὰ σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρείας μὲ ἐτίτθη, καὶ εἶπεν ὑδέν. Δίφιλος δ', ὑπερεπαινῶν τ' εὐρυθμον, καὶ τὸ κεχαρηκημένον, ἐ ὅτι εὖ πρὸς τῶ κιθαρᾶν ὁ ἀνὴρ, ἐ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, ἐ ἄλλα μυρία, καθαπερ τῶ Καλαμίδι Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' ἀχὶ Θαΐδα, ὦ ἐ σὺ οἶσθα συλλοιμῶλω ἡμῖν, οἵα ἐστι. Θαὶς δ' οἵα ἐ ἔσκωψεν ὦδὴς ἐς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχυνέσθω ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm fuerit adeò contumeliosus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc causari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὴν λεπτὴν ἴχνους τὰ σκέλη, ὀρχήσεται δ' αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναχίζειν, ἢ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, ἢ τῇ Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλαλήθης μὲν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ φρονίζειν χρὴ ἐχέλως. λίαν δ' ὑμεῖς τὰ μὴ τοιαῦτα. Φι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δὲ, μόνον ὑπτίου καθαλὰν ἑαυτὸν, εἰς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπεν, ἄχρι οὗ κἀμὲ ἔπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαι δ' ἢ τὴν Λαμπρίαν ἀληθῆ λῷ, ἢ τὸ μεταβαλέσθαι δόξαντά σε αὐτῇ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔστι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνηλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶτα οὐδὲ συνεφθέγξω, ἀλλὰ ἥδεις, ἐκείνην δακρύουσαν; οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαί ἐσμεν, οὐδὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτῆς ἐλάβομεν, ἃ οἷον δὴ τὰ πέρυσι χειμῶνα διηγώμεθ' ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ', ἀνέχομαι ἀφ' οὗτος, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ὀργίζει μοι, μὴ ἀνθυβρίζε δή. οὐκ οἶσθ' ὅτι ὑβριζόμενοι πολὺ οἱ ἱππῆς, ἢ ἐπιμένουσιν ἑαυτοῖς; σὺ δ' ἀεὶ χαλεπὴ τῷ ἀνθρώπῳ γιγνόμενος. κἀγὼ ὅσον μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, [1] ἀποῤῥήξομεν πάνυ τείνοντα τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hìc tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, iacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata, quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀποῤῥήξομεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Ἴσθι μοι εἰδὼς Βακχὶ χρεών, οἵας πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι, κἀφροσύνας ποιοῦσαι, εἰ δὲ πάνυ μισυμβήν γυναῖ τυγχάνοι, ὥστε ἄγαμαι, ἐκβαλεῖσθαι, ἡκί μοι. φοιμᾶται γὰρ ὅλαι, καὶ τὰ χρύσια ταῦτα προσείμην ἡ δύσις, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναστρέψαντα Χαρῖνον, μισήσαντα Σιμμίχαν, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; οὐκ ἔτι σπουδῇ, ἀλλὰ δι' τὸν Σιμμίχαν ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρῖνος, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τῆς γυναικὸς ἤνεγκε, καὶ βεβληθεὶς τὸν πρῶτον αὐτὸν χῆμον, πέντε προικὸς τάλαντα ὡς ἔλεγον, ὑπομείνας φέρων; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσας. Με. ἅπαντα ψευδῆ οἴχεται ὦ Βακχὶ. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν οὐκ ἑώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνει παρὰ τὸν Σωσιφήνην Παμμένη αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί σὺ ὑμᾶς διέστηκεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην γὰρ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, κατεπλήσθη γὰρ οἴνου χρίον τι ἀπαιτήσων, πέμψαντος τοῦ πατρός, ὅτι με προσέβλεψεν ἐσελθὼν, ὅτι προσήκατο ὡς ἔτυχε προσδραμοῦσαν. ἀποστρεφομένου δὲ προσπλακεῖναι ἤθελεν, ἀπιόντι φησὶ πρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμότιμον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ τείχους γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου καταγέγραπται ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Theſſalæ perhibentur eſſe, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etſi prorſus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæſo. Veſtes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiſerim, ſi ſolùm ad me denuo reverſum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Meliſſa? non amplius tecum conſuetudinem habet, ſed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras ſuſtinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: memini enim me iſta ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt. Bacchi, & jam quintus dies eſt, ex quo illum prorſus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipſe & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Meliſſa. Sed quid vos ad diſſidium impulit? nam hoc non exiguum videtur eſſe. *Mel.* In univerſum, neque dicere poſſum. Sed nuper ex Phiræo reverſus (eò namque deſcenderat, à patre miſſus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo eſt intuitus, neque pro more accurrentem excepit, ſed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inſcripta ſunt lege, ubi inciſa ſunt veſtra

ὐτί μοι ζῶ. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἔφην; ἡ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδὲ διαπνήσας, ἐκαθεύδειν ἀπεστράφης. πόσα οἶμαι ἐπὶ τούτου μεμηχανῆσθαί με, περιβαλλόμενον, ἐπιστρέφοντα, φιλοῦντα, ἀπεστραμμένου τὸ μέτωπον ὅσῃ δύνῃ ὀπισθεν ὑπεμαλάχθη. ἀλλ' εἰ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεως, ἄπειμι ἤδη, εἰ δὲ μέσῃ νύκτες εἰσίν. Bac. ὅμως ἠδεῖς τὸν Ἑρμότιμον; Me. ἀλλά μετέδοις ἄν Βακχῦ, ἀθλιώτερον ἀφῖγμαι ἢ νῦν ἔχω, εἴ πω ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πάλιν ἀλλ' ὁ μέν, ἐὰν ἀπαλλυθῇ, ἅλεκτρυόνα δώσω ἀποθύσων ἀντιρρόμβῳ. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κἀγὼ πίναξ πρὸς ἔλεγα καθαρφόρον τινὸς οὐ κεραμικόν. ἔπεμψα δὴ Λίκιδα κατασκεψόμενον. ἤδη ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἑστῶτα ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ διπύλῳ, Μέλιτται, φιλεῖ Ἑρμότιμον. καὶ μικρὸν αὖθις ὑπανέστω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μελίτταν. Bac. ὦ τῶν πειρῶν νεανίσκων. σωίνημι χάρ. λυπῆσαί τις θέλων τὸν Χαρῖνον, ἐπιγεγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁ δὲ, αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ τι ἴδοιμι αὐτὸν, ἀμελέξομαι. ἄπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Me. τῶν σὺ ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν σωίνει τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ πω εὑρεθείμι ὦ Βακχῦ χαῶν, ὡς ἔφην, ἀποσώσοι γὰρ ἂν φαρμακίς. Bac. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύρα τὸ χρῶμα, ὠμὴ ἔτι, καὶ συμπαγῆναι. ἥ μοι ποτὲ Φανίαν χαλεπαίνοντα κἀκεῖνον εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνον, διήλλαξε μῆ μίαν ὅλας πέσσαρας, ὅτι ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώ-

vestra nomina. Quem Hermotimum quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hîc me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & oscu lando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto delimiri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui concluſus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servâret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

πειν. ὁ δ', ὑπὸ τῶ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἰπὲ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμβάνῃ μὲ ὠδὶ πολιὸν ὦ Μέλιττα τὸ μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικεῖσθαί δ' δεῖ μοὶ τὸ ἀλῶν, καὶ ὀβολὸς ἑπτὰ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα. ταῦτα δ' ἡ γραῦς λαμβάνει. καὶ κρατῆρα πικερᾶσαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνῃ μόνῃ. δεῖπνά δέ τι αὐτῇ δεῖ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν, ἢ τί τῶν τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτῆ. Βακ. παύσας κρεμάσασα ἐκ πατρίδων, θυηθυμιᾷ τῷ θύῳ, πάτησασα δὲ τῶν ἀλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐλείνω, καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ δὲ κόλπου προσκομίσασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπτερόχῳ τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὴ δὲ φερομένη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' ὀλίγον Φανίας ἄμφω, καὶ τὼ σωφρονεῖν ἐπιμηνάσαντων αὐτῷ, καὶ τὸ Φοιβίδος, ἦ σοφῶν, πολλὰ αὐτοῦσης, ἥκει μοι, τὸ πλέον ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτό με σφόδρα κατὰ τὸ Φοιβίδος τὸ [1] μίσηθρον ἐδιδάξατο, πρόσασσα τὸ ἴχνος ἐπὰν ἀπολίπῃ, ἀμαυρώσασα, ἐπιβῆναι μὲ τῷ δεξιᾷ ἀπείσης, τὸ ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιᾷ δ', τὸ δρῖψαν ἐμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπερέχω εἰμί. καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε. Με. μὴ μίμνε, μὴ μίμνε ὦ Βακχᾶ, χαλᾷ ἤδη τὸν Σύρον. σὺ δ' ὦ Ἄκι, [2] τὸ ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα τῶν ἐπῳδῶν σύτριπίζει.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tùm habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 *Μίσηθρον*] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 *Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον*] Casparus Barthius putat legendum esse *θεῖον* & *sulfur* capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρᾷν σου ὡσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, οὐκ οἶδ' ὅ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλόκοτόν γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1] πρὸς τῆς κυρτοτέρου, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ἢ Ϲὲ πρᾴττετε ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς; ἢ φιλεῖς με. ἢ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέ, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ ἢ, δεινῶς ἀνδρεκή ἐστιν. Κλω. ἢ μαινόμενον, τί Ϲὲ λέγεις, εἰ μή τις [2] ἑταιερίσεια τυγχάνει ὄσα. τοιαῦται γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγεται γυναῖκες, ἀπὸ ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθέλουσαι αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δ' αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. οὐκοῦν ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ Ϲὲ διήγησαι, ὅπως μὲ ἐπείσθης παρῶν, ὅπως δ' Ϲὲ συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ ποιοῦσα. Λε. πότον τινὰ συγκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώνασσα ἡ Κορινθία, πλουσία δ' Ϲὲ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κἀμὲ ἐξειργάζεσθαι αὐτάς. ἐπεὶ δ' ἐσκίδασα, καὶ ἀωρὶ ἦν, καὶ ἔδη κεκοίμηντο, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

CLONARIVM.

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, vosque coire, nescio quid unà facientes. Quid istud? erubuisti? Sed dic mihi, vera-ne ista sunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam est. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid sibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis supra modum est. *Cl.* Non intelligo quid dicas, nisi si tribas quæpiam est. Tales enim mulieres in Lesbo esse perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipsæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam est. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipsum expone, quo pacto te solicitarit primum, quoque modo adducta sis ut morem gereres, & quæ secuta sunt deinceps. *Le.* Cùm ipsa compotationem quandam instituisset, & Demonassa Corinthia, dives & ipsa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me assumpserunt ut ipsis cithara canenerem. Postquam autem satis cecineram, & jam intempesta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τῆς κυρτοτέρου] *Per Cererem.* Hesychius in κυρτοτέρου· ὑπ' ἐτέρου ἢ ὑπὸ Δημήτρης. Menagius.

2 Ἑταιερίσεια] Hesychius: ἑταιερισμός, τριβάδης. Idem.

1 Ἐρᾷς

δη ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μέγιλλα, κομμῶσαι γάρ ἤδη καλόν, συνταῦθα κάθευδε μεθ' ἡμῶν, μέσην ἀμφοτέρων. Κλῶν σπάθυδος; τὸ μὴ ταῦτα τί ἐγένετο; Λε. [1] Ἐφίλουν με τὸ πρῶτον, ὥσπερ αἱ ἄνδρες, σὺν αὐτὰ μόνον προσαρμόζουσαι τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ προσεβάλλον, καὶ τὰς [2] μασχὰς ἔθλιβον. ἡ Δημώναττα δ', [3] καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ ἔχων εἰκάσαι ὅ, τι τὸ πρᾶγμα εἴη, ἐρόμην ἡ Μέγιλλα ταῦτ' ἔρμος ἤδη εἶναι, τῷ μὴ [4] πανήκιλι ἀφείλετο τὴν κεφαλήν. ἐπίκειτο δ' πάνυ ὁμοίαν, καὶ προσφυῆς, καὶ οὐ χεροὶ ἄρθη αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀπεκεκερμένη. καὶ ἐγὼ [5] παρεκύβδιλα ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινά φησιν, ἑώρακας ἤδη ὕτω καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' ἔχ ὁρᾷ ἔφλω σὺ ταῦτα νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καλαθήλωσί με ἔφη. Μέγιλλα γὰρ ἐγὼ λέγομαι, ἡ γαμοῦσα τοῦτον Δημώναττα, καὶ ἔστι ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ὦ Κλωνάριον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην, σὺκοῦν σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ εἶ, ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὴν Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν παισὶ παρθένοις. [6] καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὼν Δημώναττα

inquit, Leæna, Iam enim dormire æquum est, hìc nobiscum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei esset, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluisset Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad vivum detonsa: quam ubi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum unquam vidisti? At non video, inquam ego, ullum hìc adolescentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonassam hanc uxorem duxi, estque ea uxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nesciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes & virile illud, ac Demonassæ idem facis quod

1 Ἐφίλουν με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati sunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Bourd.

2 Μασχὰς ἔθλιβον] Plaut. Pseud.

Teneris labellis molles morsiuncula
Papillarum horridulatum oppressiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πανήκιλι] De comis adfititiis copiosè dixi alibi. Junge Cl. Alexand. Ped. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Astro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Martial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervosius illud.* Menagius.

σαν ἀνδρες οἱ ἄνδρες. σκῦτινο μ' ἔφη ὦ Λέαινα, οὐκ ἔχω. ἡδομαι δ' ἐγὼ ἥδε παίνω αὐτῆ. ἴδιον δέ πνα τρόπον ἡδέως ὁμιλήσεται ὄψει με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοί εἶναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔπ γάρ ἠγνόουν ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. ἔ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Γʼσμινοδώρας, διηγουμένης τὰ ἱφίσια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠθέλησέ πις καὶ Θηβαία εἶναι γυναικὸς ἀνήρ. ἀλ' αὐτὸς, ἢ μάντις ἄρας. οἶμαι Τειρεσίας τύνομα. μὴ δή τι σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἔκλυον ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐβουνόμην μὲν ὁμοίαν πᾶσι ἄλλαις ὑμῖν. ἢ γνώμη ἦ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἄλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐστί μοι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ἐμὲ οὐδὲν ὑστεροῦσάν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι καὶ τῶν ἀνδρείων. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ἔφη γάρ. παρέχου ὦ Κλωνάριον, ἱκετεύουσης πολλά.

quod viri solent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, suavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur esse multi, utrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, sed per omnia vir sum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Mimenodora nomine, quæ apud ipsos sunt ephestria, narrante, quendam Thebis factum fuisse ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tiresias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: sed vobis aliis nata sum similis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi sunt. Sufficiens saltem, inquam, est tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Leæna, & cognosces me viris esse nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Γʼσμινοδώρας, διηγουμένης τὰ Ἐφέσια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠθέλησέ πις καὶ Θηβαία εἶναι γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέσια, non est facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene se habet ea lectio, videtur ab ἔφεσις ea vox deduci debere: est autem vestis quædam species, quæ superinduebatur. Suidas μανδύαι & βίββον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγείου τρίχων, alii χλαμύδα, alii χλανίς vertunt. Quidquid tamen fuerit, quoniam ab eo genere vestis τὰ ἐφέσια dicuntur, suspicor eas vestes texi solitas à mulieribus simul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέσια διηγήματα dicebantur. Sic nostrates dicunt *les comtes du veilleri*. At forte mendosa est ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τι, sic, διηγουμένης τι ἐφ' ἑστίᾳ, id est, *ad lares, ad focum*, vel Ἡφαίστια ob eandem rationem, id est, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum est) Ἥφαιστος sæpe pro igne sumitur, & erant Ἡφαίστια fabulæ, quæ ad Vulcanum seu ignem assidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani festo quod Athenis Ἡφαίστια, ut ex Andocide patet in sermone de mysteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Aristophanes: Κακῶς παρίξει, καὶ ἴχλ προσκινήσομεν. Menagius.

κ᾽ ὕφεμον πά μοι δείσῃς τ᾽ πολυτιμήτων, κ᾽ ὀδόντας τ᾽ λεπτῶν. εἶπε ἐγὼ μᾶ, ὥσπερ ἄνδρα σπειλάμβανον. ἡ δ᾽, ἐποίῃ τὶ, κ᾽ ἐφίλῃ, & ἤδ᾽ ἡσθεῖσα, κ᾽ ἐδόκῃ μοι ἐς ὑπερβολὴν ἥδεως. Κλω. τί ἐποίῃ ὦ λίαινα; ἢ πίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὸν Οὐρανίαν, σὺκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Læna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὦ Κόρινν᾽, ὡς μᾶ ἐ πάνυ δεινὸν ἰῶ ὃ σὺ νομίζεις, τὸ γυναῖκα ἡβυείαν σὺκ παρθένον, μεμαθήκας ἤδη. μᾶ μειρακίῳ μᾶ ὡραίῳ ἡνορμήν, μνᾶν ἦ τοιῆσδον μίσθωμα κομισαμήν, ἐξ ἧς ὅρμον αὐτίκα ἀνήσομαί σοι. Κο. ναὶ μαναίαν. ἐχάτω ἦ & ψήφους πνὰς πυρωγενεῖς, οἷος ὁ Φιλαινίδις ἐστι. Κρω. ἔσῃ τοιοῦτος. ἄλλᾳ ἦ & τἄλλα παρ᾽ ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, & ὅπως ἀσφίρεσ᾽ τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μᾶ γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ & βίος σὺκ ἔστιν ὦ γύναιον. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ ἧς τέθνηκεν ὁ κεραμεύς σου πάππος, σὺκ οἶσθα ὅπως ἀπιζήσαμεν, ὅτε ἦ σκεῖνος ἔζη, πάντα ἰῶ ἡμῖν ἱκανά. ἐχάλκευεν γὰρ, & μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ. κὴ πάντων ἦν, ἀκοῦσαι διομνυμένων, ἢ μὴν μᾶ Φιλῖνον, μηκέτι ἔσεσ᾽ ἄλλον χαλκέα. μᾶ ἦ τὸν πλοῦτον, τὸ μᾶ πρῶτον ἀποδυμήν τὰς πυρώσεις, κὴ τ᾽ ἄκμονα, κὴ σφῦραν

CROBYLE, ET CORINNA.

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum ampliùs post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. εἶτα, νῦν μὲν, ὑφαίνουσα. νῦν δὲ, κρόκην κατάγουσα, ἢ στήμονα κλώθουσα, ἐποριζόμην τὰ σιτία μόλις. ἔβοσκον δέ σε ὦ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα περιμένουσα. Κο. τὴν μνᾶν λέγεις; Κρω. οὔκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη γενομένη, θρέψεις μὲν ἐμὲ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥαδίως, καὶ πλουτήσεις, καὶ ἐσθῆτας ἕξεις, ἁλουργεῖς, καὶ θεραπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. συνοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλ' ἐκείνη ἑταίρα ἐστί. Κρω. οὐδὲν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πολλοὺς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόριννα; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσαι, καὶ ὡς περισπούδαστοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδος γοῦν ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστεια, ῥάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὥραν περιβεβλημένην. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἵα πρόεισι, χρυσὸς, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ θεράπαιναι τέτταρες. Κο. πῶς δὲ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, καταχοσμοῦσα ἑαυτὴν εὐπρεπῶς, καὶ εὐσταλὴς οὖσα, καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρι τοῦ καγχάζειν ῥᾳδίως, καθάπερ σὺ εἴωθας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδὺ, καὶ ἐπαγωγόν. εἶτα προσομιλοῦσα δεξιῶς, καὶ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προπέμψειε, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε καὶ ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, οὔτε μεθύσκεται, καταγέλαστον γὰρ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως; ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτυ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, alias verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor*. Minam istam dicis? *Cro*. Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem pervenisses, & me facilè alere postea. & te ipsam exornare posses: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor*. Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro*. Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor*. Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro*. Ita. *Cor*. At illa meretrix est. *Cro*. Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa ditesces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam pervenisset, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor*. Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro*. Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ἢ τὰς ὑῆσεις ὅλη ἐπ' ἀμφοτέρας διαδύεται τὰς γνάθους, πίνῃ ἢ ἠρέμα, ἢ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ διψῶσα ᾖ μῆτηρ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινθα. καὶ ὅτε πλέον ἢ δέον λοιδορῆται, ὅτε λάσκαπτει ἐς τινα τῶν παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸ μισθωσάμενον βλέπῃ. καὶ λέγει τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ ἐπειδὰν καὶ μεθυσθῆναι δέοι, ἀσελγὲς οὐδέν, οὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἁπάντων ἓν τοῦτο ζητοῦσι, ὡς ὑπαγάγηται, ἢ ἐρασθῆναι ποιήσειεν ἐκεῖνον. ταῦτα γὰρ αὐτὴν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ σὺ ταῦτα ὀκνήσεις, μακρὰν ἢ ἡμῶν ἐσόμεθα. ἐπὶ τάγε ἄλλα ἀπολῦ αὐτήν. ἄλλο οὐδὲν ὦ φίλη Ἀδραστεία φημί, ζώσης μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθάρνοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἵῳ ὁ Εὐκρατής, μεθ' ἧς χθὲς ἐκάθευδον; Κρω. οὐ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέν, ἀμείνους. οἱ δὲ, καὶ ἥδη ἀνδρώδεις. οἱδὲ, καὶ οὐ πάνυ μορφῆς ὄφυῶς ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις συγκαθεύδειν δεήσει; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ὅτοι μέτοι ἢ πλείονα διδάσουσι. οἱ καλοὶ ἢ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ ἥλιοι εἶναι. καὶ σοὶ ἢ μελήτω ἀεὶ ὅ πλείονα, εἰ θέλεις σὺ βοᾷ λέγειν ἁπάσας, ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, ἀλλ' ὁρᾷς τὴν Κόρινθον τὴν τῆ Κρωβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλήτει, καὶ τερασθυμία ποιήκε τὴν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ πειθοῖς ἁπασῶν ῥᾳδίως. νῦν δ' ἀπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο ὁ μισθάρνης τὸ μεσημβρινὸν ὁ Εὐκρατής. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma prædîti. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchrè esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant, Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœliciſſimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè, omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἀλλ' ἔτι τοιοῦτον ἐρασὴν εὑρωμὲν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θύσομέν σοι τῇ Πανδήμῳ δέησον λύκλῳ μηκάδα, τῇ Οὐρανίᾳ δ, καὶ τῇ οὐ κήποις, δάμαλιν ἐγκατέρᾳ, στεφανώσομεν δ' ἐκ τῶν ἀλλοτοδίπειραν. καὶ ὅλως, μακάριαι, καὶ τερασκοπούμεναι ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γὰρ ὅτι δ' νεανίσκου ἡλίκου λαμβάνομεν; ὃς οὐδὲν μὲ ὠφέλησε πώποτε σοι δόντα, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα, οὐ μύρον, ἀλλὰ ἀποδράσεις ἀεὶ, καὶ ὑποχύσεις, ἐκ μακρᾶς ἐλπίδος, καὶ πολὺ τὸ εἶναι ὁ πατήρ, ἐκ εἰ κύριος γενοῖμην τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δ', καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσει. Μα. Ἄμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ ταῖν θεαῖν, καὶ τῇ πολιάδι. Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ ἅμα τοῦτο πρώην οὐκ ἔχοντι αὐτῷ κριθὴν συμβολὴν, τὸ δακτύλιον ἐδώκας, ἀγνοήσας ἐμέ; ὁ δ', ἀποδόσθαι

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente illo quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me insciâ dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέρας σέβεται, ἢ μᾶλλον Πάνδημον ἢ ἓν, Πυθαγόρας δ' ἢ τινες Οὐρανίαν τετίμηκεν ὡς κοινήν. αἰτία δ' Πανδήμου, διὰ τὸ τῷ ζωῇ συνοικειωτικόν τι ἔχειν παρὰ τὸ Ἀφροδισία ἀκρατές. δάμαλιν δ' τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονίστερον ἔχειν ὅτι ὑπὸ ζυγὸν ἄγεται τὸ ζῶον καὶ ἄπτον, ὃ πᾶν νόμιμον τῷ γάμῳ ἀκαινοτόμητα συζυγάτως πολυτοκότερα δ' ἤδη ἐστίν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod, Memmian. dum dicit μηκάδα esse sacrificium τῇ Πανδήμῳ, διὰ τὸ φορὸς σωφρόνων καταφορὰς, καὶ δάμαλιν τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν τετάχθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταῖν Θεαῖν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη ἡ Δήμητρα καὶ Θεᾶ, ἢ δ' Ἀθηνᾶ ἡ Πολιάς, ὄρκος δὲ τῶν Ἀθηναίων ὡς ἡ Λακεδαιμονίων οἱ Διόσκουροι οἳ ἐμύκησαν τὸ τῶν Σιῶ. Idem.

3 Κατὰ τῆν τε συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶν, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο ὠδινήματα τὰ ἰωνικά, ἕλκων ἑκάτερον δύο Δαρεικούς, ἅ σοι [1]ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε, ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον σὺν ἐφηβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφθῆναι γάρ, ὦ χρυσίππη, τί ἂν λέγοιμι; ὅλως, ἔρμαιόν τι ἡμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπεπτωκὸς ἦτος. *Μυ.* ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δυκρύει, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητος ἦς ἐστὶ καὶ Ἀρεοπαγίτης. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν περὶ αὐτοῦ, ὡς ὁ γέρων μόνον κατευόσῃ. *Μη.* ὄκνει ὦ Μυσάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτότομος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐρεῖμεν αὐτῷ, ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δὲ τὴν ἐλπίδων [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὴν ἀλφιβόλιν τὰ αὐτά. καὶ ὡς τὸ οἰκίσιον αἰτήσωμεν, περιμένων φήσομεν, ἐπ' ἂν Λάχης ὁ Κολυτιόνος ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μὴ τὰς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τ' ἑταιρῶν ὦν ἐλλόγιον, ἀλλ' ὄρνιον, ἃ Ταραντῖνον ἔχουσα; Μη. τί δ' ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι σὺ τοιαῦτα μᾶ, καὶ καλλίας εἶσιν; Μη. ὄκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἴσασιν ἑταιρίζειν. ὀλίγοις πιστεύουσι ἐραστοῖς, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἀκρον δὲ χείλους τὸν ἔρωτα ἔχουσι. σὺ δὲ εἰ πιστὴ, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ σωφρονῇ ἄλλον τινὰ, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀκαρνανὸς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀρνούμενος καὶ αὐτὸς, οἷον δὴ τιμὴν ἀπειληφὼς, ἅπαν-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colytensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ὁ Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀκαρνανὸς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνεύς. **Menagius.**

1 Αἴτις

πρὸς πίμψαντ᾽. σὺ δ᾽ ἐκεῖνον μὲ ἀπεώσω, καθεύδεις δὲ μετ᾽ Ἀδωνιδ᾽ Χαιρέα. Μυ. τί οὖν, ἐχρῆν Χαιρέαν καλεῖν αὐτόν, ὥσθ᾽ ἕξαξ τὸ ἐργάτην ἐκεῖνον, κινάδρας ἀπίζοντα; λεῖός μοι φαίνεται Χαιρέας, ἢ χρεία σ᾽ Ἀκαρνάνιος. Μη. ἔστω ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί δ᾽ Ἀνθεῖα τὸν Μενεκράτης μιᾶν ὑπῆλθεν μόνον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ἦ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέᾳ; Μυ. ἀλλ᾽ ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάθοι με ποτε μεθ᾽ αὑτῆς. Μη. πόσοι δ᾽ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλῆσιν; ἀκὴν ἀνέρας. σὺ μέντοι ἆρ᾽ τοῦτο, ὦ σωφρονίστης, καταβέβηκας ἰταῖρα, ἢ δῆτα μοφόρα ἱερεά τις ἔσται. ἐῶ τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα ἐστί. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν; Μυ. ὅτι ἔχει ὦ μαινάδιον. Μη. μόνον δ᾽ τὸ τέκνον εὔρηκεν ἐπὶ τῷ πατρί, ἀκ οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα, ἀκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ᾔτησεν ἀπειλήσας ἀποπαλῶσεῖας στρατόσομβρον, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ καθῆται, ἡμᾶς ἐπιτρέψαι, μήτε αὐτὸς δοῦναι, μήτε ἄλλῳ τὸ δόντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ δ᾽ οἶσθ᾽ ὦ Μυσάδιον, ὁκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσται; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲ αὐτός, ἢ δ᾽ μητρὸς γάμον πολυτελῆ ἐξ οὐρανοῦ αὐτῷ; μνησθήσεται οἷσι τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶν φιλημάτων, ἢ τῶν ὅρκων, πέντε ἴσως ταλάντων ἄξιος βλέπων; Μυ. μνησθήσεται ἐκεῖνος. δεῖγμα δ᾽, ὡς νῦν μεγαμήκην, ἀλλὰ καταγνωσόμενος, καὶ βιαζόμενος ἠγήσεται μισθὸς) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudice ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortasse talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*
2 Οἷσι] In MSS. ὅπ. *Idem.*

το. Μη. χλοιῷ μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μουσεῖον τοῦτο.

tur tamen recusavit. *Mn.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἢ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρράπισέ ποτε, ἢ ἀπέκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια ἀπέσχισεν, ἔτ ἐραστὴς ἐκεῖνός ἐστι; Χρυ. ὑπὲρ ταῦτα μόνα ἐρᾷ ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' αἰσθῆς ἥδιστα. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, καὶ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ἀλγεῖν μόνα ἔρωτος σημεῖον, καὶ φιλεῖν ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον, ἐν τῇ ζηλοτυπίᾳ ἐστίν. ὥστε εἰ καί σε ὡς φῂς ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὔχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; πῶς λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. οὐχί, ἀλλ' ἀπιστεῖν, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, πῶς ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ τινα ἕτερον ἐρᾷς ἔχεις; Χρυ. ἀλλ' οὐδέ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μᾶλλον ὑπέλαβε τὸν πλούσιόν με ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδύ τὸ, ὑπὸ πλουσίων οἴεσθαι ἀποδάκνεσθαί σε. ὅτῳ γὰρ ἀπιστοῦσι μᾶλλον, καὶ φιλοῦμενός τις, ὡς μὴ ὑπερφαλοίτο αὐτὸν οἱ ἀντιπραττοί. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δίδωσι δ' οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque iracitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso iracesceretur, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm iracitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

μὴ μάλιστα λυπηθήσῃ). Χρυ. ὄκ οἶδ' ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βάλλ' με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. ὄκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, κὴ εἰ μὴ σὺ δοῖς ἀμελείας. εἰ δ' πιστεύσαι μόν ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω ὡς σὲ εἴκοσιν ὅλους ἔτεσιν ἐπιμείναται. σὺ δ' ὀκτακαιδεκάετης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ὥστε τυγχάνεις. εἰ βάλλ' ἐγὼ, κὴ διηγήσομαί σ' ἃ ἔπαθον ποτε, ἃ πάνυ ὡς πολλῶν ἐτῶν. ἦρξα μὲν Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ καθ'ἡμᾶς οἰκῶν τὴ Ποικίλης. ἔτος δὲ πώ ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε. κὴ σχεδὸν διακόσιαι εἶναι. ἦρξα δ' ὦ Χρυσὶ, ἐπιπολαιόν πνα ἔρωτα, ὥστε ὑποστέναν, ὥστε δακρύειν, ὥστε ἀωρὶ ἐξαγριόμενον ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον σωιηκάθουδέ μοι ἐνίοτε, κὴ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δ' ἐλθοῦσα ποτὲ ἀπέκλεισα, Καλλιάδης γὰρ ὁ ζωφοὺς ἔνδον ἦν, δύο δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μὲ πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενον. ἐπεὶ δ' πολλαὶ μὲ διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δ' ὡς σὲ πέμπον, ὁ Καλλιάδης δ' ἔνδον ἦν αὖθις, ὑποθερμαινόμενον ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, κὴ αὐτὸς ἀναφλέγματα εἰς τὸ πρᾶγμα. κὴ ἐπισὰς ποτὲ, ἀνοιγνυμένου τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαιεν, ἔτυπτεν, ἠπείλει φοιδύσειν, ὡς εἰσερρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, [1] ἅπαντα ἐποίει. κὴ τέλος, παλαιὸν δὲς, μόνον εἰ χρὴ ὀκτὼ ὅλας μῆνας. ἡ γυνὴ δ' αὐτὸ, ὡς ἅπαντας ἔλεγεν, ὡς ὑπὸ φαρμάκων σεμήνασε αὐτόν. τὸ δ' ἦν ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσὶ, κὴ σὺ χρὴ ἐπὶ τ' Γοργ-

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Neſcio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: ſed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamſi audiat ſe negligi. Quòd ſi credat, ſe ſolum habere te, elangueſcet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd ſi velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nuſquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat eſſe. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiſcens, neque lachrymans, neque intempeſta nocte ad fores ventitans: ſed interdum tantùm, idque poſt longum intervallum mecum dormiebat. Poſteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me infectatus. Et cùm jam multæ dies tranſiiſſent, neque ego ad illum mitterem (rurſus autem tum Calliades intus erat) incaleſcens tum tandem Demophantus, etiam ipſe ad rem inflammatur: & cùm aliquando ſuperveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur ſe occiſurum, lacerabat veſtem, omniaque faciebat. Et poſtremùm talento dato, totos octo menſes habebat me ſolus. Vxor autem ipſius cunctis dicebat, ipſum medicamentis ad inſaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

χάν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος δ' ὁ νεανίσκος ἔσται, ἂν πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολόλαμψε ὦ κεκτημένη ἀπολωλαμψε. ὁ Πολέμων λαμπρὸς ἐκ στρατείας ἀνέστειψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑώρακα δ' κἀγὼ αὐτὸν, ἐφεστῶτα τῷ ἅρματι φοινικίδι ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέτρεχον ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δ' ἐγὼ προσῆα ἰδοῦσα κλαυθμὸν ἐπόμενον, ὃς συναποδημήσας μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην, καὶ τί μοι ἔφη ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἐρρύπτε ἐπανελήλυθατε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο οὕτως, ἀλλ' ἐκεῖνα. ὅτι μὲν ἐσώθητε πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δέσποινα δ', ἐπωμόσατο ἀεί τι πρᾶττοιτε, καὶ ἔνθα εἴητε. εἰ δ' ἐτοῦτο προσεθήκας, ὡς ἐδάκρυε, καὶ ἂν ἐμέμνητο Πολέμωνος. ἄμεινον ἦν σιγᾶν πολύ. Δορ. πρεσβύτερον οὖσα οὐ δύναμαι ἀπέχεσθαι. σοῦ δ' σε, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ ἃ ἤκουσα, ἐθελόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσχα παρεμύθουν, ὅπως ἡξάμην, ἦτα ὦ Παρμένων, ἐσίωπα τὰ ὦπα ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μὴ δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλαύνων

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pedissequos. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso profectus erat, interrogabam: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti redistis? *Pan.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex pugna

ἦει ἐκ τ μάχης. καὶ πολλοὶ πεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάσατό τε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπυνθάνετο τίνα ἀγγελίαν ἐνέγκαι. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅτως ἐχρῆν. Δορ. εἶτα ἐξῆς μεῖ' ὀλίγον ἠσθάνετο ἐκεῖνα. ὁ δ', ὥσπερ λαμπρῶς φησὶν ἀνεμνήσθημεν. Παν. ὅτι κάκεῖνος ἀφεστήκαμεν. Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰρ κεφάλαιον ἐξεπήδησε, πλοῦτον πολύν. λευστήν. ἐσθῆτα. ἀνδράποδα. ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον, μὴ ὃ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνοις, ἀπομετρηθησόμενον τοῖς μεδίμνοις. εἰ δὲ καὶ τὸν Παρμένοντα, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγαν, πολύγωνον. καὶ ψῆφον ἐνεβεβλήκει τὸ τελευταῖον. ἐρυθρά τις ἐπιπολῆς. εἰ ἄσαι δ' ἂν αὐτὸν ἐθέλοιμι μοι διηγεῖσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηριδάτην τινά, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀποδραμόν σοι ταῦτα πρότερον εἰπεῖν, ὡς σοὶ τὰ πάντων σκέψασθαι. εἰ γὰρ ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἦ γ' ὅς πάντως, ἀπόστητι μοι τῆς γνωρίμης, ἵνα σκοπῶ τί ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρήσομεν ὦ Δορκάς ἐκ τῆς παρούσης σωτηρίας. ὅτι γὰρ τοῦτον ἀποπέμψαι καλόν, πάλαι δῆλον ἐναίσθ' ὅτι, καὶ πάνυ ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) resciscens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δὲ ἀριθμῷ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνῳ τ' ἀργύριον κομιεῖται. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Οὓς ἀ Ἄλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπερχυέμβροον, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ὑπανήκοντα, χρήσιμον μὴ ὄντα δὲ χαλᾷ. πρόσεστι γάρ, καὶ ζηλότυπος ἐστιν. ὃς ἐὰν πένομβρον ἴδῃ, πολὺ ἀφόρητον ἔσῃ. νῦν δέ τι σὺν ἂν σοὶ ποιήσειεν; Δορ. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. Παν. [1] ἐκλύομαι ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀποδείας, καὶ πτέρνα. Δορ. ἀλλὰ ἐκ Φιλοστράτου προσέρχεται. Παν. πῶς γένωμαι; πῶς ἂν με ἡ γῆ καταπίοι; Φι. τί δὲ πίνομεν ὦ Πανυχί; Παν. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. Πο. ὕστος ὢν τίς ἐστιν ὁ προσιὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οὖχ ὦ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πύλων διέπλων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πάσχοντα, καί σοι χάριν ἔχω. ἂν ἔτι γὰρ ἀρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. Φι. σὺ δέ τις εἶ ὦ βέλτιστε; Πο. ὅπερ Πολέμων ὁ Στειριεὺς, Πανδίονος φυλῆς, ἀκμάζων, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δέ, ἐξανασησάς πενταχιλίαν ἀστίδα, ἐρασθεὶς Πανυχίδος, ὅτι ὤμην ἐπ' ἀνθρώπῳ φρονεῖν αὐτήν. Φι. ἀλλὰ πανοῦ ὦ ξεναγέ, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι σὺν εἴληφε. λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία ἀφῶμεν. καὶ νῦν ἀκηλάτει μοι ὦ Πανυχί. τὸν δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχὸν ἔα. Δορ. ἐλευθέρα μέν ἐστι, καὶ ἀκηλατήσει, ἂν ἐθέλῃ. Παν. τί ποιῶ Δορκάς; Δορ. ἐστίαν ἄμεινον. ὀργιζομένῳ δὲ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιτηδήσεται ζηλοτυπῶν. Παν. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. Πο. ἀλλὰ σχολήν ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. ἢ μάστλῳ ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγκεχυμένοις μέρος παρεμοι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego fruſtra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Ἐκλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Reuv.*

1 Δι-

Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κρύβην. Φι. ὡς βρεφυλλίοις ταῦτα ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολυττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφρούρεις, πάλαι δημιουργὸς ὤν, ἵνα σὺ τοῦτο σοφὸς ἐργάσωμαί σοι. Πο. καὶ μὰ μὲν ἔγωγε μεῖζ' ἐλίττων, ἐπιδεῖν προσιόντας ἐμοὶ ἐπὶ δόρυ ἥδομαι, γλαδιόλοις τοῖς ἑαυτῶν. Φι. ἥκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβυς οὗτοσι, μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀστράκοις, ὅταν διασκεδάσωμεν, ὡς μηδὲ ὅποι οἴχεσθε ἔχητε εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut neque quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοιρίτης] Sic Dial. Nepr. & Ner. ita vocatur ὁ ὅπλων μίσθιν λαμβάνων, dicitur & δημοιρισὴς & δημοραίος. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἐπὶ φοιτᾷ τοῦδέ σε ὦ Δροσὴ, τὸ μειρακίσκιον ὁ Κλεινίας. ὁ γὰρ ἐώρακε πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔπ' ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς οὗτος; μή πο τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ σκαιὸς γὰρ φίλος μοι. Δρο. οὔκ, ἀλλ' ὁ κράκιστος φιλοσόφων ἁπλῶς μοι Ἀριστώνυτος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὸ μεν-

CHELIDONIVM, ET DROSE.

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adte ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristenetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus

in

ραλίαν περιπατῆν ἐν τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃν κράκιστε ἐπίδιμι λοπλόμβον, ἐλκόμβον δ' πώγωνος κατὰ δημίου. Χε. τί παθὼν ἡ ἐκείνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὴν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λάπηνοτός μοι γλύκυμβον, ἀφ' ὃ γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο. πρῶτον μὲν ὁμίλησέ μοι. τρισὶν τούτων ἐξῆς ἡμέραις οὐδὲ προσῆλθε τῇ θυρίδι. ἐπεὶ δ' ἠνιάμην, οὐκ οἶδα ἢ ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὴν Νοὺρίδα περισκεψομβόν αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ λιστρέφοντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἡ δ', ὡσπαραυτίκα ἦλθε φησὶ μὴ δ' Ἀρεταιέτην, νεῦσαι πόρρω. ἐκεῖνον δ' ἐρυθριάπαντα, κἀτα ὁρᾶν, κἀμὲ μηκέτι παρεισκεῖν τὸ ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐξαίφνης ἅμα εἰς τὴν πόλιν. ἡδέ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, ἀδὴν σαφῆς ἀπαγγελίαν ἔχουσα. πῶς μὲ οἴῃ λέγειν τὸ μὴ ταῦτα, οὐκ ἔχουσα εἰκάσαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μεμηνώς; ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πῶς ἄλλως ἠφάνη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον. ἤδη δ' ὠφελίμως ὀψίαν ἥκειν ὁ Δεόμαν, τὸ γραμμάτιον τῆς παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. οἶδα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φέρ' ἴδωμεν. τὰ γράμματα μὲν οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' ἐπισπευμένα, δηλοῖ δὲ ἐπειξίν τινα δ' γεγραφότος, λέγει δ', πῶς μ' ἐφίλησάς σε ἐν Δροσὶ, τῶν Θεῶν ποιησάμην

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literæ enim nosti. *Ch.* Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drosi, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νοὺρίδα] Νεῖρίδα, scribendum videtur. *Menagius.*

2 Οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι] Deerant in MSS. *Bourd.*

3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον] Supple, κατὰ τὸν. *animo versabam.* Menagius.

4 Ἐπισπευμένα] MS. πεισ. Bourd.

1 Μὴ

μάρτυρες. Δρο. αἰ αἰ πάλαι, ὑδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. καὶ νυνῶ ὄ γ' ἐκ μῖσος, ἀλλὰ κοὐκ ἀναγκάζων ἀφίσταμαί σου. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀριστοτέλης παρεδωκέ μοι Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνος, ἔμοιγε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπιτιμᾷ σοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχίπελας, καὶ Ἐρασικλείας υἱὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τῇ ἀρετῇ προσκαθῆσθαι καὶ ἡδονῇ. Δρο. [1] μὴ ὥραισιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη φεύγειν αὐτόν. ὁ γὰρ καθηγητὴς ἀκριβῶς ἐμοὶ φυλάσσων. καὶ ὅλως, ὑδὲ προσέλεπειν ἄλλῳ ἐδένι ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. εἰ δ' σωφρονοῖμι, καὶ παύσω πειθόμενός αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἐποιήσειν με, καὶ συνάρειν καθήσεσθαι, πρὸς πόνοις προγεγυμνασμένον. τοῦτό σοι μάλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δὲ μοι σύτυχε, καὶ μεμνησο Κλειτίδος. Δρω. [2] τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τί μ' ἄκαλα, [3] ἢ λὰπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δ' μέμνησο Κλειτίδος, ἔχ' τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρο. καμοὶ φαίνεται ἔοικεν. ἀπόλλυμαι δ' ὧν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μὲν τι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστὴν τινα εἶναι τὸν Ἀριστίππου, καὶ ἐπιδεδωφάσθαι τῶν μαθημάτων, σωφρονεῖν τοὺς ὡραίους τοὺς νέους, καὶ ἰδίᾳ λοιδορεῖσθαι τοῖς τὸν Κλειτίδιον, ὑποχύσεις τινὰς ὑπιχνέμενον, ὡς ἰσόζυγον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasiclæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autē me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum reddi-

1 Μὴ ὥραισιν ἵκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἔχ' aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἢ λὰπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἔχ' ἐλπὶ

ἀποφαυξῇ αὐτόν. ἀλλὰ ἐ ἀναμνήσω μετ' αὐτῆς ἐρωτικάς τινας λόγους τ παλαιᾶν Φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. ἡ ὅλως, ὡς τὸ μειρακίον ἐστι. ἠτειλάμην ἐ τὸν πατρὸς ἔ Κλεινίου παρεῖναι ταῦτα. Χε. Ἐχελιδόνι ὦ Δρομοῖ, χασρίσαι τ Δρόμωνα. Δρο. ἐχάρισα. ἡ ἄνδρ' ἦ τοῦτο, ἐμός ἐστι. Χε. κίνησαι γὰρ κἀκεῖνον τ Νεαρίδος. Χε. ὑμέρᾳ. πάνυ ἔφη καλῶς. ἐγὼ ἦ ἐπιγράψειν μοι δοκῶ ἐπὶ ἔ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἴωθε περιπατεῖν, Ἀελσαινέτου Δρομέως Δρεπανηφόρῳ Κλεινίου. ὥστε ἐ σὺ τοῦτο τι συνδραμεῖν τῇ θύρᾳ ἔ Δρόμωνος Δρεπανηφόρῳ. Δρο. πῶς οἷ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα; Χε. τ νυκτὸς ὦ Δροσὶ ἄνθρακα πολὺν λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συμβάτδε μόνον ὦ Χελιδόνιον κ ἔ ἀλαζόνος Ἀελσαινέτου.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχελιδόνι χασρίσαι τ Δρόμωνα] Χασρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & laute accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κίνησαι γὰρ] In margine MSS. Codd. κίνησαι, αὐτὸ ἐρωτικῶς ἴσχ, εἰώθασι γὰρ οἱ ἐρῶντες ὑπὸ τῆς ἀτόπων λογισμῶν κρίνοντες καταπτήσσειν. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπεῖρον δέ τις ἀδελφῶν, πέντε δραχμῶν τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδεις ἀποσπαφεῖς δακρύων, ἀ στένων; ἀλλ' ὅτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτι δεῖπνου μόνου ἠθέλησας. ἔκλαες ἦ ἐ ὦδε τὸ δεῖπνον. ἑώρων γάρ. καὶ ναὶ ἦ ἐ ἀφελέσθαι

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, ut infans, ululare non

ταῦς ὀλολύζων, ἅπαρ βρέφος. τοῦτο δὴ ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν ἓν τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μοῦ σοῦ. Χαρ. ἔρως με λυμαίνεται ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω τοῦτο τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἕρᾳς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμέ σε περιπλέκειαν θέλοντα. καὶ τἀληθὲς διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, ἀδόλως μὴ ψαύσαιμί σου. πῶς δ' ὅμως οἰκεῖνη ἐστὶν εἰπέ. πέρα γάρ ἄν τι σωπιλίσαιμι τοῦτο τὸ ἔρωτος. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα μαθητείας. Χαρ. καὶ μὴν οἶδά σε πάνυ ἀκριβῶς αὐτῶν, κἀκεῖνη σέ. ἡ γὰρ ἀφανὴς ἐπιβρᾷ ἐστι. Τρυ. οἴμοι τάλαινα ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέρου λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τοῦ ἐκ Πειραιῶς, τοῦ ἀρτι ἀφικομένου, ὃς ἱερὰ Δάμυλλος ὁ νῦν αὐτοκράτωρ υἱός, ἢ τοῦ ἑτέρου, ὃν Παχίδα ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνου. καὶ ἐλάνθανε ὁ κακοδαίμων, καὶ συνειλημμένη τοῦτος αὐτῆς. Τρυ. οἷσθ' οὖν ἐκείνῃ ἔλαβες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ἦ χρόνος ἐστὶ σοι ἐρῶντι, ἢ νεοστὶ τις εἰ; Χα. ἡ νεοστὶ, ἀλλὰ μῆνες ἐπτὰ γε δὴ λέγ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες ἦ ἄλλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἔχρῆν γυναῖκα πέντε καὶ τεσσαρακοντα ἐτῶν γεγονέναι ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπομνύναι δύο καὶ εἴκοσι εἰς τὸ ἐσώμβριον ἐλαφηβολιῶνα πλέοντι. Τρυ. σὺ ἦ ποτέρῳ πιστεύσεις μᾶλλον, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, μὴ σοὶ δόλε-

non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne mè celes, ut hoc reportem ex nocte quæ tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & vigesimum esse completuram. *Try.* Tu verò, utrum credis juramento illius, an tuis oculis? Contemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς κροκάφους αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ. τὰ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. ὥστε ἢν τὰς κροκάφους ὑποπαι ἀστενάξῃ τὸ φάρμακον, ὦ βάπτιστη, ὑπελούκαινε ἢ τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιαστὴ ποτε ἐγυμνώθη; Χα. διὰ τί δὲ μοι ταῦτα ἐπεδείκνυ. Τρυ. εἰκότως. ὑπίστευε γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λύσεις. ὅλη ἦν λοιπὸν ἐς τὸ γόνατα παρεῤῥῶγε ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ δακρύεις, τοιαύτη μὴ σιωπᾷ; ἦπου πάχα ἐλύπησε, καὶ ὑπερεώρα; Χα. καὶ ὃ Τρύφαινα, καίτοι τοσοῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αὐτῇ, σὺν εἴχον εὐδίαν ἐφόδιον, ἀπῆν τοῦ πατρὸς Φειδιμάχου τρεφόμενος, Μοσχίανα ἐπῆλθεμάχη, ἀπέκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπήσαι ἐγὼ αὐτὸν ἤλασα αὐτῷ, ἐπαφίλησα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην σὸν ἂν ἦκον, εἰ μοι προεῖπε τις ὡς ἐπὶ τοιούτοις ὀφλήσεις ἀνοίμων λυπήσαι ἀλλὰ. καὶ τοῦτο, Φιλεμάτιον τὸν στρεβλὸν. ἀλλ' ἄπιμι. καὶ γὰρ ἤδη τέλεσεν τοῦτο ἦσεν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε ὅπως ταχέως ὦ Τρύφαινα. εἰ δὲ ἀληθῆ ἐστι ἃ φῄς περὶ Φιλεμαάτιον, τὸν φενάκην, καὶ ἐπ βάπτιστον, καὶ τὸ ἄλφιτον, δέδοκα ἀφοσελείπειν ἂν ἐπ δωμάτιόν αὐτῇ. Τρυ. ἐρᾷ τοῦ μητρὸς, εἰ ποτε λέλεκται μετ' αὐτῆς. ὥστε γὰρ ἔστιν, καὶ ὁ πάππος διηγήσατό σοι, εἰ ἐζήτει. Χα. σὺν ἐπειδὴ τοιαύτη εἰκείη, ἀφροδίσιον ἢ ἐκ τοῦ ζωστῆρος. ὥστε ἀλωμὸν ἢ ἀλήλους, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῆς σιωμεν. Φιλεμάτιον ἢ, πολλὰ χαιρέτω.

aspiciens aliquando ejus tempora, ubi suos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum est galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo inficitur solet, languescit, plerunque albescit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut te nudam tibi præbeat spectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Merito sanè. Sciebat enim abominaturum esse te canos ipsius. Cæterum tota à collo ad genua usque pardali est similis: & tu lachrymaris, quòd cum tali non coeas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque despiciebat? *Ch.* Ita sanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moschione intrò ad se recepto, me exclusit. Ob quæ dum illi vicissim ægrè facere volo, te assumpsi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam venissem, si quis prædixisset mihi, ob id solum assumptam esse me, ut alteri ægrè facerem, præsertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utque mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt, quæ de Philematio dicis, coma videlicet supposititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne sipicere quidem amplius illam possim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, si vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergò siquidem illa talis est, septum hoc jam auferatur, nosque mutuò amplexemur, osculemur, & verè coeamus. Philematium verò longum valeat.

IOES.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

Θύμλη ὦ Λυσία πρὸς ἐμέ; ΛΥ. Καλῶς, ὅτι μήτε χρήματον πώποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθοῦσα, ἤνδον ἕτερος, ἐπᾶσα, μήτε προδαλοσαμένη τὴν μητέρα, ἢ ὑφειλόμην τὸν μητρὸς, ἠνάγκασα ἐμοὶ παρεῖναι, ὅποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' αὐτὴν ἐξ ἀρχῆς ἀμιαθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐρασὰς παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πενταδύοντα νῦν, καὶ Πασσίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνίφηδον σου Μέλισσον, καίτοι ἐπαίρας ἀπηναίνετο αὐτὸν ἅτε πατρὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, ὅτι που συσκολέπουσα ἕτερον, ἢ συσιεμένη, ὅτι μὴ σέ. ὠμην γὰρ ἀνήρ ἀληθὴς εἶναι ἀμύνειν. ΛΥ. Ἀληθῆ σοι συσκέχυσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνουν, ἐπιδυομένης τὸν μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σὺ δὲ ἐπειδὴ ἔμαθες ὑπερχεόμενον ἔχων με πεπικάμην ἐπὶ σοὶ, ἄρα μὲ, Λυκαίνη συσκεπαίζεις. ἐμὲ ὁρῶσης, ὡς λυπρὸς ἐμοί. ἄρα δὲ, σοὶ ἐμοὶ κρυπτόμενον, ἐπήνεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρώην δὲ ὁπότε συνεπίνετε, Θρᾷσσα, καὶ σὺ, καὶ Δίφιλος, παρῆσαν δὲ καὶ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, δὲ Πυρραλλὶς, ἐχθρὰ ὅσα ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA.

Iudos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam poposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excusi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut supplicata matre, aliquid mihi afferres: sed ibi statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiserim? Ethoclem, qui nunc est senator, & Passionem nauclerum, & coætaneum tibi Melissum, etsi nuper sit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaserit. Ego verò te, Phaonem meum, solum habebam, neque aspiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera esse arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, castè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò posteaquam intellexisti me tibi esse addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videnti, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium psaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando comparabatis, Thraso, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi est. Quod cùm scirem, non valdè curavi

1 Θρύπλη] Ex eo Aristen. Epistol. 16. lib. 2. *Fornd.*

τετ' εἰδὼς, τῷ Κυμβάλιον μὲ ἔμοιγε πάνυ ἐμίλησον, ὅτι πυζάκις ἐφίλησας. σεσωβιν γὰρ ὕβριζες, τοιαύτῳ φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσην ἔνδυες, καὶ πίων ἂν, σκύφῳ μὲ ὑπέδειξας τὸ ποτήριον. ἀποδιδοὺς δὲ τῷ παιδὶ, σὺ τὸ δὸς ἐκέλευες εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἄν ἄλλῳ ἐγχέαι. πλὴν δ', ἔφην ἐγὼ, ἀπόδακνε, ὅποτε τὸν Διφίλου εἶδες ἀχολύμενον, ἐλαλᾷ γὰρ Θρᾴττιστι, παροκύψας πως, ἐυτόκως προσοκνίσασα ἐς τὸ κόλπον αὐτῆς, ἐδεῖ λαθεῖν με περώμενον ἐμέ. ἢ δ', φιλήσασα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τὴν ἀποδέσμην παρεβύσσετο. τοῦτο δὲ τίνων ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ σὲ μόνον σὲ ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γνώμιον ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; Ἔστι τις Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τι ὧδε ἐμοῦ, κειμήλιόν με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἵνα γέ πως τρόπον δύρῃσθαι θανάτῳ, ὡς μηκέτ' εὐσχολεῖν βλεπομένῃ. θορυβεῖσθαι τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενον. τί με ὑποβλέπεις, καὶ σεαυτὸν ὀδύρῃ; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη δικαστής. τί τοῦτο, ὦδί ἀποκρινάμενον ἀπέρχῃ καταλιπὼν με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τῆς ἀγριότητος. τὸ δὲ μὴ ἐπικλασθῆναι δακρύοις, λίθος, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. τοῦτο ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ ὦ ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perditè

1 Ἔστι τις Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*

2 Λίθος, οὐκ ἄνθρωπος] Proverb. *Idem.*

1 Ἔ

αὐτὸν ὑπεραγαπῶσα, καὶ τοῦτο ἐμφανίσασα. ἐχρῆν δ' μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερέπτηκε γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε ὦ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀπόκλεισον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ ἀναπηδιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνάμεμνησθαι ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' ἔπαιε. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀπεσείη φλάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἠκούσατό σου ἴσως, ἀπόκλεισον λέγουσης. Λυ. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτῃ ἦκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανειληλυθώς, ἵνα δὴ ἀποκλεισθείην ἔτι τοιούτου ὄντος, ἀλλὰ λάβε σὺ, ὡς μὴ καταγνωσόμεθά μου, καλέσῃς ἄν, ἔγκυός ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμελεῖ ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν ἂν ἐθέλοις ὦ Πυθιὰς, ἰδέσθαι τὴν νεωστὶ ἐκκύψασαν αὐτὸν, ἐπιτάξασα αὐτῇ ποτὲ μὴ νεανίᾳ καθεύδοντι, ἐμὲ λάβεσθαι; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιορκεῖς. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸν συγκαθεύδοντα; Λυ. ἔκτῃ χθὲς τούτῃ ἡμέρᾳ. νὴ Δί' ἔκτῃ γε, ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῶν ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐκέλευσέ με, ὡς παρασκευάσας τὸν θυρωρὸν μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', ἃ γὰρ ἔφερον μὴ ἐξὸν συνιέναι αὐτῇ, τὰ δόγματα ἐκέλευσε ὁ Δρομὼν ἀναθεῖναι τοῦ θριγκοῦ τοῦ αὐλῆς, ἧ πεπιστότατον ἦν, ἀναβήσασά με ἐπὶ τὸν νῶτον. ῥᾷον γὰρ ἂν τοῦτο ἀναβήσεσθαι ἐμέλλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβαλον. ἦκον. τὸν αὐλίσκον εὗρον ἀποκεκλεισμένον ἐπιμελῶς. μέσην γὰρ νύκτος ἦσαν. ὅτε ἐκῶψα οἷ ἦν. ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη ὢν ἄλλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, ὑπεσκαφὴν ἐποιησάμην, καὶ τοῦτο ἐμφανίσας. ἐχρῆν δέ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερέπτηκε γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε ὦ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀπόκλεισον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ ἀναπηδιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνάμεμνησθαι ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' ἔπαιε. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀπεσείη φλάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἠκούσατό σου ἴσως, ἀπόκλεισον λέγουσης. Λυ. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτῃ ἦκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανειληλυθώς, ἵνα δὴ ἀποκλεισθείην ἔτι τοιούτου ὄντος, ἀλλὰ λάβε σὺ, ὡς μὴ καταγνωσόμεθά μου, καλέσῃς ἄν, ἔγκυός ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμελεῖ ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν ἂν ἐθέλοις ὦ Πυθιὰς, ἰδέσθαι τὴν νεωστὶ ἐκκύψασαν αὐτὸν, ἐπιτάξασα αὐτῇ ποτὲ μὴ νεανίᾳ καθεύδοντι, ἐμὲ λάβεσθαι; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιορκεῖς. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸν συγκαθεύδοντα; Λυ. ἔκτῃ χθὲς τούτῃ ἡμέρᾳ. νὴ Δί' ἔκτῃ γε, ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῶν ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐκέλευσέ με, ὡς παρασκευάσας τὸν θυρωρὸν μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', ἃ γὰρ ἔφερον μὴ ἐξὸν συνιέναι αὐτῇ, τὰ δόγματα ἐκέλευσε ὁ Δρομὼν ἀναθεῖναι τοῦ θριγκοῦ τοῦ αὐλῆς, ἧ πεπιστότατον ἦν, ἀναβήσασά με ἐπὶ τὸν νῶτον. ῥᾷον γὰρ ἂν τοῦτο ἀναβήσεσθαι ἐμέλλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβαλον. ἦκον. τὸν αὐλίσκον εὗρον ἀποκεκλεισμένον ἐπιμελῶς. μέσην γὰρ νύκτος ἦσαν. ὅτε ἐκῶψα οἷ ἦν. ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη ὢν ἄλλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, ὑπεσκαφὴν ἐποιησάμην, καὶ τοῦτο ἐμφανίσας.

tè amans, & illud ipſi palam faciens. Oportebat autem ipſum non nimis amare. Inſolentes enim fiunt, quum hoc ſentiunt. Deſine lachrymari miſera: & ſi me audies, ſemel, atque iterum exclude venientem. Ipſum enim inflammari, & viciſſim verè inſanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lyſiam? utinam ne ipſe à me deficiat modò. *Py.* At rurſus huc revertitur. *Io.* Perdidiſti nos Pythias, fortaſſis audiit te de excluſione verba facientem. *Lyſ.* Non hujus cauſa, Pythias, huc reverſus ſum, ut quam ne aſpexero quidem amplius, talis cùm ſit: ſed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus eſt hic Lyſias. *Py.* At equidem dixiſſem Lyſia. *Lyſ.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëſſam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipſe ſupervenerim ei aliquando cum adoleſcente concumbenti, & à me deſciſcenti? *Py.* Lyſia, in univerſum quidem eſt meretrix. Sed quando concumbentes ipſos deprehendiſti? *Lyſ.* Sextus ni fallor dies hic eſt, per Iovem, ſextus utique (fuit enim menſis ineuntis ſecundus) hodie verò ſeptimus eſt. Pater igitur cùm ſciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me concluſit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congreſſu prohiberi me, Dromonem juſſi, ut muro atrii, qua parte humillimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio aſcenſurus eram. Quid multis opus eſt? tranſcendi, veni, atrium diligenter occluſum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulſavi tum, ſed attollens, ſenſim januam (jam autem illud aliàs feceram) tranſ-

γὰν τ' προφέρα, παρῆλθον ἀψοφητί. ὡς δ' εὗδεν ἅπαντες, εἶτα ἐπαφῶμαι τῷ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ δύσμορε; ἀγωνιῶ γάρ. Ly. ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐώρων τὸ ἀνδράριον ἔν, τὸ μὲν πρῶτον, ὠμὸν τὸν Λυδὴν αὐτὴν συγκαθεύδειν. τὸ δ' ὅσον οὐ ὦ Πυθιάς. ἀλλ' ἐφαψάμενος, εὗρον ἀγένειόν τινα, πάνυ ἁπαλὸν, καὶ χρῶτα κεκαρμένον, μύρων τε αὐτὸν ἀποπίνοντα. καὶ τοῦτο ἰδὼν, εἰμὶ τε ξίφος ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ὤκνησα εὖ ἴσθι. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Io. καὶ τί σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι συνεκάθευδε. Py. μὴ λέγε ὦ Ἰοῦσσα ταῦτ' αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὧν φίλτατε, μετεκαλέσατο ἐμὲ, ὡς ἅμα συγκαθεύδοιμεν. ἐλυπήμην γὰρ σε μὴ ἰδοῦσα. Ly. Πυθιὰς, ὁ δὲ χρὼς ἐκεῖνος; εἶπε δὲ ἕκτης ἡμέρας ἐνθένδε τοσαύτας κόμας; Io. ἀπὸ τούτου ἐξυήσατο ὦ Δυσία. ὑπέμενον γὰρ αὐτὴν αἱ τρίχες. νῦν δ' ἐπὶ τῶν παιδικῶν ἐπέστρεψε. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πῶς ὁρᾷς αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειρακίσκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Ly. σὸν ἐχέτω δὴ ὦ Ἰοῦσσα, καὶ ταῦτα, ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. σκαιὸν σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι. βαλὼν δ' ἀνέλυπήσω σε ἐπὶ αὐτῇ ὀργιζομένην δικαίως σὺ τῷ μέσῳ; Ly. μεσαιακῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὸν παρεῖναι ταῖς ἀποδοχαῖς. Io. παρέσω. οἷα πέπονθα ἰδοῦσα σὲ ὦ ἀγνωμόνων νεανίσκων Πυθιὰς. Py. ἀλλὰ ἐγὼ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πάλιν τὸ ἔσω ὁρᾶ ὠ versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsâ dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus venissem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή τι εἴπῃς τὸ σὸν τῷ κόμης.

vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἶπε ὦ Χλωίδα, ὅπως μὲ προεξήλασας τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ δ' ἵππου δ' λαμπρᾷ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίπερ ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δύο ὡς εἶδόν με, καὶ οὐδεὶς ὑπέμεινεν· τότε μὲν ἐγὼ, τὴν μὲν λόγχην ἀκοντίσας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τοὺς συνεστηκότας ἐν αὐτῶν, ἦσαν γάρ τινες, οἳ ἔμενον, διαλύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, εἰς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτούς, ἐπὶ τούτους ἐγὼ παρεμβαλὼν τὴν παράταξιν, ἀπασῶν τὴν ὁμαλὴν ἐπελάσας, ἀναστρέψας δὲ ὅσον ἐπὶ τοὺς φεύγοντας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ δ' ἵππου· τὴν ξιφοφόρον καθυπερκόψας, διέτεμον δὲ λοχαγῶν ἑνὸς, ἐς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κράνος. ὑμεῖς δὲ ὦ Χλωίδα, μετ' ὀλίγον ἐπίσησθε οὐδὲ φοβηθέντα. Χη. ὅτε γὰρ ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, μεγάλα ἐπεδείξω δ' τότε; Λε. καὶ ὡς ἐπέμνησας· σὺ γὰρ ἀγνοεῖς οἶμαι ἐκείνης τὴν πηξέως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, curſu prævectus ſum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs ſubſtitit. Tunc igitur ego contorta haſta, ipſorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti reſiſtebant (erant enim nonnulli qui perſiſtebant, phalange quidem ſoluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipſis) contra illos ſtricto gladio, totisque animis impetu facto, ſeptem circiter ipſorum præfectos equi incurſu ſubverto: & impacto gladio, uniuſ manipularii ducis caput unà cum ipſa galea, in duas partes diſſeco. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòſt ſuperveniſtis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, ſingulari prælio cum ſatrapa illo congreſſus es, an non tum quoque magnum facinus ediditi? *Le.* Pulchrè commonuiſti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is ſatrapa maximus, omniumque ſententia inter gravis arma-

1 Ἐς φαλαίσιον] Hanc vocem ſic interpretatur Codic. Memmianus φαλαίσιον, παρατάξεως εἰς πτερυγοειδὲς τὸ σχῆμα, ταύτην δὲ ἐκάλουν ὅτε τὰ ὀλίγα πρὸς τὰ πολλὰ διαγωνίζονται. Hanc habent interpretationem Pollux, Heſych. *Suid.*

ὤν, ὁπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ ἀφρονήσας ἐς Ἕλληνικὸν, ἐκπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν ἄλλοι, κατεπεπλήγασιν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ τάξιαρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀγχίνοιᾳ ἄνδρα ὤν. Ἀρίστευε χμὴς γὰρ ἡγεμὼν ἡμῖν Αἰτωλὸς, ἀκοντίσεως ἄριστος. ἐγὼ δ' ἐχαλέπηχον ἔτι, τολμήσας δ' ὅμως ἐς τὸν ἐπείρης ἐπιλαβόμενος ἀποσπῶ. ἐδεδίει γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποσπάσαντά με τὸ βάρβαρον ἐπιχρύσιος τοῖς ὅπλοις, μέγα τι, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸ λόφου, καὶ κροτάφων τῶν λόγχης. Χη. καὶ ἐγὼ ἐδεισα τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς ἐχρῆν σε δεδρᾶν, μὴ προκινδυνεύειν. ἀδίκως γάρ ἂν μοι, σὺ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ὑ χίλιαρχ ἐ Παφλαγὼν ὁπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος ἐ αὐτός. ὥστε βοὴ οὖν ἐμοὶ γε ἐ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισαν μὲ γὰρ κἀκεῖνοι ἐδόντες ἀπὸ τῆς πίλης μόλιβα, καὶ τὴν φαλάραν, καὶ ἐ λόφον. εἶπε ὦ Χλωίδα, τίνι με παίντες τότε εἴκαζον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ νὴ Δία τῷ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὥτως ἔπεσι μάλ' σαι ἡ κόρυς. ἡ φοινικὶς δ', ἐπήνθει, καὶ ἡ πέλτη ἐμφέρεια. Λε. ἐπὶ δ' σωίσημεν, ὁ βάρβαρος ἐσέπεσον πτώσκοντί μοι, ὀλίγον ὕστερον ἐπιψαύσας τοῦ δουρὸς, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' διελάσας τὸν ἀσπίδα τῇ φαρέτρᾳ, παίω ἐμπεπτωκὼς εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀποδειροτόμησα τῇ σπάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὴν ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἅμα ἐ τὸν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς φαρέτρης στηρίζων κομίζων, λελυ-

armaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat si quis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & cristâ terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis redii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

μῶ τῇ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὰ ταῦτα, καὶ φοβερὰ περὶ σαυτῆ διηγῇ, καὶ σὺ μὲν ἴσως οὐδὲ προσβλέψειέ τις, ὅταν χαίρουσα τῷ λύθρῳ, μὴ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἴωμεν οὖν ἄπειμι. Λε. διπλόον λάβε τὸ μίσθωμα. Υ. σὺν ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δέδιθι ὦ Υμνί. τὰ Παφλαγόνων σμῆνα πέπρακται· νῦν δ', εἰρήνη ἄγω. Υ. ἀλλ' ἀνὴρ ἀνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταξέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἔτι βαρβάρου, ὃν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα φιλήσαιμι, καὶ φιλήσαις; μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο. ἔδοξεν γάρ μοι ἔτος ἀμείνων ἢ δημίου. Λε. καὶ μὴν εἴ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλοις, οὐκ οἶδα ἠρέσθης ἄν. Υ. ἀκούσασα μόνον ὦ Λεόντιχα, ναυτιῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν φονευομένων. καὶ μάλιστα ἢ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τμηθέντος κεφαλὴν διηρημένου τὸ αὐτὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ ἴσασιν μόνον, καὶ κεκμῶτας τοὺς νεκρούς; σκληρὸν γάρ μοι δοκῶ, οὐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε φονευόμενον εἶδον. Λε. ὕπνος ἀγχίνους ὦ Υμνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ δ' ὤμην σοι ἡδὺν εἶναι σε ἀκούσασαν. Υ. ἀλλὰ πίπτε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἴπερ Λημνιάδας, ἢ Λαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀπεπέμπου ἂν ἤδη τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἴσως δὲ σὺ ὦ Γρᾶμμη. σὺ δ' ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Υμνί, μεῖνον. ἀπειλήλυθε. Χη. σὺ γάρ ὦ Λεόντιχα, ἀφελὴς παιδίσκην κατεφόβησας ἐπισείων λόφους, καὶ ἀπιδέων ἀγριείας διεξιών. ἐγὼ δ', ἰάρων δύο, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam simplicem territasti, concutiendo cristas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò statim videbam ut expalle-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aspexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non possim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas sunt gesta: nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo detestandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te distillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & osculer? absit ô Gratiæ: neque enim hic melior est carnifice. *Le.* At si me in armis vidisses, Hymni, sat scio amasses. *Hy.* Audiens solùm hæc, Leontiche, nauseo, atque horreo, & umbras, manesque cæsorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miseri, cujus caput in duas partes dissecuisti. Quid putas igitur? si ipsum opus aspicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & pusillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujusmodi narrationibus oblecta, si quas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies est. Tu quoque Cramme, sequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occisor. *Le.* Mane quæso, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam simplicem territasti, concutiendo cristas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò statim videbam ut expalle-

θὺς ὅπως χλωρὸν ἐφύσᾳ, ἔπι σε τὰ κῦ τ λοχαγὸν σκεῖνα διηγεμένε, καὶ σωέστειλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπεφλεξεν. ἐπεὶ δ ἀφικόψαι τὸν κεφαλὸν ἔφης. Λε. ὤμην ἐρασμιώτερον αὐτῇ φανεῖσθαι, ἀλλὰ δ σύ με πρόσφατα λέκας ὦ Χηνίδα, τὸ μηνομάχιον ὑποβαλών. Χη. σὺκ ἤδη γὰρ σωέπιψόδεσθαί σοι, ὁρῶντα τὴν αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ ἦ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἔσω γάρ, ἀπέτεμες δ καινοδαίμονος Παφλαγόνος τὴν κεφαλήν, τί δ καπέπηξας αὐτὸ ἐπὶ τ σαρίσης, ὥστε σε καχρῆν τὸ αἷμα; Λε. τοῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πᾶσι ἄλλα, ἃ κακῶς σωεπέπλασο. ἄπιθι σῆ ἴν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθυδήσουσαν. Χη. λέγω ἴν ὡς ἐψόδου ἄσπονδα, γλαῦκον αὐτῇ δῶρα βυλόμενος; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χηνίδα. Χη. καὶ μὲν σὺ ἄλλως ἀφίκιτ. ἐλῶ τοίνυν ἑκάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀρετὰς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μὴ Υμηδον, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. αἱρέομαι δ' ὅμως τὸν Υμηδα. ἄπιθι ὦν, καὶ λέγε ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μὲ, μὴ πάντα δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visurum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè confecta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

DO-

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νυνὶ, ὅτε πένης ἐγῴμην ἀφ' σοῦ; ὅτε δὲ σοὶ τὰ τοσαῦτα ἐνόμιζον, ἐρώμενος, ἀνὴρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲν αὖθ' ἥδη ἐκκεκένωμαι, [1] σὺ δ' τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὑρηκὼς ἐφοίτας, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ, καὶ αὐτὸς τὴν θυρῶν ἔσηκα δακρύων. ὁδὶ, τὴν νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μύρων ἔνδον ἐστὶ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυνεῖ φῆς ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτά μοι ἀποπέμπεις Δωρίων ἐς μάλιστα, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἐδώκεις, καὶ πένης γεγένησαι δι' ἐμέ. λόγους γὰρ ἄπαντας ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ἐνόμισας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογιούμεθα. [2] ὑποδήματα σὺν Σικυωνίοιν τοιῶνδε δύο δραχμῶν. τί δὲ δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο. Δω. καὶ ὁπότε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης. δύο ἐς τοῦτο δραχμῶν ἠ τῷ Ποσειδῶνι. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέσσειν. Ἐπίρρου δὲ πορείας ἐκλεδο-

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi asserebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorem invenisti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. *Myr.* Ista me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. *Dor.* Rectè sanè Myrtale, supputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuisti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabastrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tunicam dedi, ad femora usque demissam, qua remigando utereris, quam Epirus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Ὑποδήματα σὺν Σικυωνίοιν] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Hesych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses non uterer quamvis essent habiles & apti ad pedem quia non essent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα πρὸ ἄλλων ἅπασι, ὡς ἂν αἱ ἑταιρεύτριαι, ὑπὸ τῶν ἑταιρικῶν σκώλακα αὐτὰ ταῦτα φιλοκαλίαν ὀνομάζουσιν, dicuntur hi calcei etiam ἑταιρεύτριαι. Bourd. Hesychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φίλια. Cicero libro 1. de Oratore: Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem, sed non viriles. *Menagius.*

μῦν αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε συνέδαλε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαδεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος ἀχθόμενος ὅτι Σάμιον μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κρόμμυα δὲ καὶ Κύπρια, καὶ [1] σαπέρδας πέντε, [2] καὶ πέρκας πέντε, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτας ὑπὸ ναυλικὰς, ἐκ γυμνάδος ξηρὰς, καὶ ἰσχάδων [3] βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὄστρεα ἐκ Πατάρων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὧν ἀχαίετε, [4] καὶ τυρὸν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ὄντες δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδωδιμώμην, μισθὸν ἐπιπλέων. νῶν γὰρ ἤδη τοίχῳ ἄρχω δὲ δεξιῷ, καὶ σὺ [5] ἡμῶν ὑστερεῖς; πρώην δ' ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐχὶ δραχμὴν ἔθηκα ἐγὼ τοῖς ποσὶν Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὼ χαῖρε, νῶν μέ, δύο. νῶν δὲ, τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνεζέντα, οὐσία ναύτῃ ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κρόμμυα, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. εἰ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν. ἀνὴρ γὰρ ἤρετίσην, εἴγε πλωτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ οὐδὲ κεφαλίδα μίαν συνῆρδε ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμαθον ἀπὰ

quando mecum dormierat, per oblivionem hìc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epiurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarum doliolum ex Caria: & postea ex Pataris inaurata sandalia, ô ingrata. Magnum etiam caseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro sum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum sæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non enim remigarem, si dives essem. Cæterùm matri meæ, ne caput quidem unum allii unquam attuli. Libenter autem scirem, quænam à Bi-

1 Σαπέρδας] Quid saperdæ, notum ex Interprete Aristophanis Polluce, Suid. Hesych. & Interpretib. Persii. In Cod. Memmiano saperdæ sunt ἀφύαι τεταριχευμέναι διειλημμέναι καλάμῳ, ἃ ὕσα τιμᾶσθαι τεταριχευμένα. Bourd.

2 Καὶ πέρκας] In cod. Memmii Cod. πέρκας εἴκοσι ἰχθύων τεταριχευμένων. Idem.

3 Βίκον] Hesychius: Βίκος, στάμνος, ὅπερ ἔνιοι. Menagius.

4 Καὶ τυρὸν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου] Vide nos ad Laërtii Epicurum. Idem. Luc. Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθιον emendat hunc Luciani locum, docetque hoc & mox in sequentibus binis locis legendum esse κύθνιον. Alm.

5 Ἡμῶν ὑστερεῖς] Sic antea, ὑστεροπλαγεῖς αἰδεσιμώμενοι γίνου. Sic apud Petronium: *Postquam amasse sensit, supercilium altius tulit.* Bourd.

1 Τῇ

σει δ' ἐξ Βιθυνῆ τὰ δῶρα. Μυρ. τυλὶ πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; ἐπρί-ατο ἐπ' ἐμοῦ, καὶ τὸ ὅρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνο; ἥδιον γάρ σε πάλαι ἔχρῃν. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἥδεις, πολὺ λειότερον ἦν, καὶ σμαραγδύλους οὐκ εἶχε, καὶ ἑλλόβια ταυτί, καὶ δάπιδα. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ [1] τὸ σκοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ σανδαλα [2] Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν, καὶ φλυκτίδας. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο ὃ λέγεις, οἷον ὀΐλι συγκεφαλίδιος αὐτῷ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὼ χροιὰν, οἷον κόρακος. εἰδὲ τὰς ὀδόντας αὐτοῦ ὁρᾷς; αἱ μὲν γὰρ χάσκουσαι ὥ Διοσκόρω, πολλαί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἀνδρὸς εἶναι θέλῃ, ὅταν αὐτολυρίζειν φασὶν, ἀλλὰ ὕπνος αὐτῷ, ὦ ξία γε ὅσα. καὶ γνοίῃ ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ γὰρ ἐμαυτὸν εὑρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα ἢ τὴν ἐμὴν, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά. δάπιδας γὰρ, καὶ ὅρμους, καὶ ὁμωνύμια μισθώσομαι, ἢ πάντες ἴχνομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστὴν σε ὦ Δωρίων ἕξει. κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ [3] Γυθίου πλεύσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam égo te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nùper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ σκοίκιον] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Boiard.*

2 Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Παταρικὰ ἢ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythinacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθίου *Gythio.* Idem.

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΛΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν ἡπατηθῆς τὸν αὐλὸν φέρεις; Παρ. ὁ φαλιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκαλῆς ἐρᾶν, ἐράπισέ με, αὐλήσεσαν δῆρον τὴν Κρωκάλη, ὑπὸ τοῦ ἀντιφερᾶς αὐτῆς Γόργιε μεμισθωμένου. καὶ τὸν τε αὐλὸν μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸ κρασπέδον ἐξέχεεν ἐπειπαίσας. καὶ τὸ μὲν ἀρχοῖκον ἐκεῖνον τὸ Γόργιον, ἀπὸ δὲ συμποσίου κομασάσας τὸ τεῖχος, ἔπεσον ὑβρισμένης αὐτός τε ὁ φαλιώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συφαλιώτης αὐτοῦ. ὥστε σὺ οἶμαι εἰ βιάσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἐρεῖν πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξοίδησεν αὐτοῦ, καὶ πελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τις ἦν, καὶ παράνοια τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκθερμος. ἡ Κρωκάλη γὰρ οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μισθωτὴν ἔχειν αὐτὴν, ἐπὶ μὲν ἰδίοις ὁ Δεινόμαχος, οἰκεῖον γὰρ, ἀπέκλεισεν ἥκοντα, προσπεράσασά γε αὐτὴ τὰς θύρας, ὡς ἔλεγεν. τὸν Γόργιον δὲ Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὐπορον οὐ πολὺν ἐρῶσα, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσιεμένη, ἅπτεται μετ' αὐτοῦ, κἀμὲ παραδεξαμένη συμπότην ἐποιεῖτο.

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgone conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum everrit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex sympolio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, lividaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochii, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ὦ Κοχλί] De his meretricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plutimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τί δα-

ρίλαθεν αὐλήσασθαι παρ' αὐτῆς. ἤδη δ' ὡθχορεῖτο δ' ὁ πότης, ἐγὼ μὲν ὑπέκρινόν τι τῶν Λυδίων. ὁ γαμψὸς δ', ἤδη ἀνίστατο ἐρχησόμενος. ἡ Κροκάλη δ', σκαφίδι κρότει. καὶ παίπαλον ὦδε ἠδέα. σὺν τοσούτῳ δ', κτύπος ἠκούετο. καὶ βοὴ, καὶ αὐλὸς ἐράσατο. καὶ μικρὸν ἐπισείσασθαι ὅσον οὐκ πεσεῖσθαι, μεγάλα καρπιοί. καὶ ὁ Μεγαρόθεν σὺν αὐτοῖς. οὕτως ἐν ἀνετράπη πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὦσπερ ἔφλω, ἐπαίσθη, καὶ ἐπεπτώκει χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη δ', σὺν οἰσθ' ὅπως ἔφθη, ὥστε κρυβῆναι πρὸς τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥάπισας ὁ Δεινόμαχος, ἐκφθείρη φησὶ, καταπαγῶς μοι τὰς αὐλὸς ἐσπερόν. καὶ νῦν δὴ πέρχομαι φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότῃ. ἀπέρχεται δ' ἐγὼ ὁ γαμψὸς ἐγὼ μὲν πᾶς φίλος τ' ἀσκῶν, οἱ ἀγρυδώσουσι τοῖς τριβωνίοις τὰ Μεγαρέα. Κο. πῶς τ' ἐστὶ ἀπολαῦσαι τ' φρονιστικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμιμόνεις εἶναι, καὶ χαλίαρχοι λέγοντες, ὡς τι δεινὰ δὴ ἐξέμενον φασὶ, τῶν στρατιξιν, ἐς ἂν ἀπολαύσω τ' μισθοφορᾶς, καὶ ποιῶ παίγα ἐπιτελέσαι ἐξ δι, ἀλαζόνες ὄντες. ἔγωγ' ἂν εὖ ποιοῖμι, μὴ καταπεμφθῆ αὐτὸς τοπαρόπαν. ἀλλὰ τις ἐμοὶ γνοίη, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόμοιρος, κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ, καὶ κομίζων πολλά. οἱ δ' τὰς λόγους ἐπισείοντες ἅπτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & tractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τ πίκρινόν τι τὴν Λυδίων] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπόκρισιν, αὐτὶ τοῖς χορδαῖς διεψηλάφων, ἀναζαλώσασθαι τὴν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἢ τις ἠδίση τὴν ἄλλην ἢ ποτὲ τοσοῦτος τὴν μεταφορὰ ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μάτης ἡ δώσασα χρίσιν τ' ἰσόν. Bourd.

2 Τὴν στρατιξιν] Quid sit στρατηγεῖς. eod. ore interpretantur Grammatici, scil. εἰσφορὰ ἣν τοῖς γραπόντας διέτειμαν· τοῦτο μέντοι τὸ στρατιξιν, Gallis, *le vous payeray à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ. | DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se se contulerit, & hoc sub aliena persona, à qua ipsum etiam modum & causam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Caterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. 11. lib. 12. Ammian. Marcellinus lib. 29. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιμοδοξίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γεννᾶται Περεγρῖνος masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine expallescentem vidit; illum oborta noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare; qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri aceto perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixeris ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Ceterum non hic tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περεγρῖνος ὁ Πρωτέως ὀνειδίσαντος αὐτῷ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Au-

mus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, aqualis Epicteto, Dioni, Muſorio, &c. quem ſe Gellius vidiſſe quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Chriſtianorum quoque religionem aliquandiu ſecutus fuit, ſed mox ad philoſophiam relapſus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipſorum neglectos atque prateritos, repudiatus.

[1] Λυκιανὸς Κρονίῳ τῷ πρώτιον. Ὁ ταλαίπωρος Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἐκάλει ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ [2] Ὁμηρικὸν Πρωτεύς ἔπαθεν. ἄπαντα γὰρ δεῖς ἕνεκα ὑπέμεινε, καὶ μυρίας τροπὰς τοιαύτας, τὸ πάλοπιον τοῦτο, καὶ πῦρ ἐσχατον. τοιγαροῦν ἄφαντος ἦν δόξης ἕνεκεν. νῦν γοῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος καὶ τὰ [3] Ἐμπεδοκλέα, παρ' ὅσον ὁ μὲν, κἂν ἀφλαγῆ ἐπὶ-

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipſe coguominare ſe ipſum gaudebat, Proteus, id ipſum paſſus eſt quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ cauſa factus eſſet, & infinitis mutationibus ſe transformaſſet, poſtremo ignis quoque factus eſt: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones eſt redactus, prout Empedoclès: niſi quòd ille quidem co-

1 Λυκιανὸς Κρονίῳ τῷ πρώτιον] Hinc cuivis apparet Epiſtolam eſſe πραγματείαν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id eſt hiſtoria ſive narratio, quemadmodum Herodotus libros ſuos λόγους vocat lib. v. ὡς διηλθόμεν μοι ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ. Ita & lib. VI. Hecatæum citans. Ita & alibi paſſim. Ceterum in pleriſque MSS. hanc ſive hiſtoriam ſive narrationem fruſtra quæſieris. Quæ cauſa id factum, ſi lubet ſcire, audi, quæſo, quod in uno ex MSS. reg. aſcriptum eſt: Ἐνταῦθα πορείαν ἐκοντὶ ὅπως ἐξῇ Περεγρίνου τελευτῆς λόγον, διὰ τὸ ἐν τέλει ἀποκαῆναι εἰς τὴν Χερσαίσου. Conſulto ſcilicet omiſſum fuiſſe huncce tractatum, quod in eo Lucianus derideat Chriſtianiſmum. Sed Muſis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores noſtri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconſultam pietatem coluerint. Oſtendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniſſe hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁ Ὁμηρικὸς Πρωτεύς] Eos verſus reſpicit qui leguntur οδ. Δ.

πάντα δ' γενέσθην ποικίλα, ὅσα τε θῆρες ἐαῖαν
ἕρπετά γίνονται, καὶ ὕδατι δῖα θάλασσα.

Fabulam explicat Diodorus ſanè διφυὴς, ut & Lucianus in libello de ſaltatione, neque ſanè infeliciter Euſtathius, qui illum cenſet θαυματοποιὸν fuiſſe, quales olim accepimus Calliſthenem Phliaſium, Scymnum Tafentinum, Xenophontem quemdam, Philiſpidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. I. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem ſe in Ætnæ flammas dediſſe præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis ſcriptoribus aſſeritur; Verùm more ſuo faciunt dum aliquid circa ſummos viros παραδόξου; illum & ſua ſapientia & Lucretii præſtantiſſimi Philoſophi & Poëtæ teſtimonium facilè tutantur, cùm præſertim ſcripſerit olim Timæus eum in Peleponneſo diem ſuum obiiſſe, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapſum crus ſibi perfregiſſe, contractoque ex eo caſu morbo, periiſſe. Quorſum igitur & crateres

Ætnæ

ρῶν ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὰς [1] κρατῆρας. ὁ δ' ἀγνοήσας ὅτῳ, τῶν πολυανθρωποτάτων τῶν Ἑλλήνικῶν πανηγύρεων πυρὰν ὑπεμεγάθυνεν, εἰσπηδήσει ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων, καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὧν πρὸ πολλῶν ἡμερῶν δι' ὀλιγωρίαν ἔφθασεν. πρὸ δὲ τινων δεκῶν μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ [2] κορύζῃ δοκοῦντα. μᾶλλον δ' οὐκ ἀκριβῶς βοᾶν, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀσελτηρίας. ὦ τῆς διζοκοπίας. ὦ τῶν ἄκρων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν πρὸς αὐτούς. σὺ μὲν ἐν πόρρω τοῦτο, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δ', ἵνα τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι πρότερον εἰς πολλὴν πλῆθος τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτὰ, σχεδὸν μὲν, ἀχθόμενος, ὅσοι ἐθαυμάζουν τὴν ἀποτοσιαν δι' γέροντα. ἦσαν δέ τινες, οἳ δ' αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. [3] ἀλλ' ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγώ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ Ἀνεψιὸς αὐτὸς ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἢ ἦν πᾶσα [4] τῆς τραγῳδίας θέσκελος, τοιάδε ἦν. τὰ μὲν ποιητικὴ οἵαδε οἵας γε ἦν, καὶ ἡλίκα εἰσαγωγὰ παρ' ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ τὸν Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὸν Ἦλιν ἀφικόμην. [5] ἐγὼ δὲ γυμνασίου

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus consciis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus fum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. • Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio

---

ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυμνὸς λήρων De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certè refellere nemo quisquam posset, nisi & otio suo abutatur, & τὸ εὐ παιδιᾷ ἐψεύσθαι prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *stoliditatem*, quàm *arrogantiam*. Ita εὐ τεχνικὸς dixit: κανοδοξία & τύφος & σκολιὰ κόρυζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης & κορύζης μεστὸς ἀγρίας. Idem.

3 Τῆς τραγῳδίας θέσκελος] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis ducta utitur; quippe subjungit, τὰ μὲν ποιητικὴ οἵαδε, & mox, ἐπαγωγὰς τοὺς Σοφοκλέα, & inferius paulo, καὶ γὰρ τοῦτο ἐστὶ τραγῳδίαν λῦσαι, ἢ μεσηνέγκαι, & sub finem libelli, αὖθις ἐρῶ γελῶντά σε, ἃ καὶ Κρίτιος, ἢ καταγελᾶν τὰ δράματος. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν] Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν. αὐτὸς pro υἱὸς: Sic inferius,

αὐτῶν, ἐπήκουον ἅμα Κυνικῆ τινος, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σκωπτόμενα τούτου, καὶ [1] ἐκ τοιούτου τοῦ ῥητῶν ἐπιφωνήματος, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορήματος. εἶτα κατέληξεν αὐτοῦ ἡ βοὴ εἰς τὸ Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. [2] σὺ δὲ γνωρίζεις δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς ἀντιφθεγγόμενος βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἔφη κινόδιζον τολμᾷ λέγειν ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [3] πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸν Συρίᾳ δεδεμένον, τὸν τῇ πατρίδι ἀνίκα [4] πεντακισχιλίων τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν ἕω ἥλιον illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita te habere cognoscis, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ὦ terra, ὦ sol, ὦ fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

rius, ἀπίσω ὀφθήσεσθαι τῶν ἀθλητῶν. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, Iupiter, νὴ Δία γραικίδα. Sed fallitur κατὰ τὸν ὅσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Eleorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσοι τῶν ἀθλητῶν πρὶν ἢ ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖσθαι, ἐν τούτῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δίδουσι κατήσκησιν. Tan. Faber.

1 Ἐκ τοιούτου τοῦ ἀρετὴν] Emenda, τὸν ἐκ τοιοῦδε ἀρετὴν, longè enim aliud est, δηλοῦσθαι τὴν ἀρετὴν ἐκ τοιοῦδε, & τὸν ἐκ τοιοῦδε ἀρετὴν δηλοῦσθαι. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὸν τοιοῦδε ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur istæc ἐκτερώματα σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissime dicit, ὥστε ἢ ὀπτέον αὐτῶν χρὴ τὰ ὦτα κατθεῖν, ἢ ὀπτεῖσθαι πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ κάτωθεν, καὶ λήρους μεγάλην φωνὴ ξυνειφόντων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ περί με διέξιεν ἢ διδάσκων, &c. Nisi quod non lubet ἐκ τοιούτου σοφίζεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——— *conserunt sermones inter sese drapeta,*
Olfiant, olfiant, incedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendam demonstravi,

——— *Conserunt sermones inter se, de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωρίζεις] Interpres, *Tu verò hæc planè ita te habere cognoscis.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne sibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλέγετο, additque, *Quam orationem familiæ agnoscis, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audiens.* Quæ sententia longè alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὸ ἀγκυλὸν φιλοσοφίας τῶν ἐπῳδημάτων. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem habeti volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλείους πάνυ jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Ἐπιτραγῳδεῖ Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ἐν τῷ μὴ πᾶσι constabit, XV. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐπισημότερον, ἢ ἀνεκαινίσατο ἐς αὐτὴν τὴν Ὀλυμπίαν δωρούμενον. ἀλλ' ὁπόσα μὲν πυρὸς ἐξάγειν ἑαυτὸν διέγνωκεν ἐκεῖνος, εἰς κενοδοξίαν τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. ἆ γὰρ Ἡρακλῆς ὅπως; ἆ μὴν Ἀσκληπιός, καὶ [2]Διόνυσος κεραυνός; ἆ μὴν τὰ πλούσια Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ [3]Θεαγένης, τοῦτο μὲν ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἠρόμην τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ ἐπὶ πυρὶ Ἡρακλῆς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ ἡ Πρωτέα. ὡδὶ, ὅτι εἰς μακρὰν ἔφη κρύσαι ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ πῦρ ἔνεστι; εἶτα ὁ μὲ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐδόκει δὲ ὁ Κυνικὸς ὥρα ἀμήχανον ὡς ἄλλα ἀκούειν. [4]ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐπαυλεῖτο αὐτὰ, ἐκ θαυμαστάς τινας ὑπερβολὰς διεξιὼν καὶ δὴ Πρωτέως. τὴν μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸ διδάσκαλον αὐτὸν Ἀντισθένη, ὡδὶ ὀλίγα διαλεχθέντα αὐτῷ, ἀλλ' ὡδὶ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἀμίλλαν. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] Nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non possem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cum jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quod abunde vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Σαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαγόρων καὶ τὰ πάτρια Ἰνδῶν, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 *Διόνυσος*] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

——— οἱ δ' ἀπὸ γαίης
Ἦλθον ἐς ἀθανάτους ἐκ πυρὸς ἀμφίτροπον. Tan. Faber.

3 *Θεαγένης*] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 *Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ*] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνῇ μεγάλῃ καὶ τραχείᾳ in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ὄρρια λέγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ῥοιπ. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu vela-*

μῶτοι ἔδλξεν αὐτῷ ἵσως πως φυλάξαι αὐτὰς. καὶ ὅτι καπίπαυσι τ λόγου. δύο γὰρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἔρεσθαι δημιουργήματα ἐπάσατο, τ [1] Δία τ Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσαι γὰρ, καὶ τεχνίτας, ἅ μὲν, Φειδίαν· ἅ δὲ, φύσιν. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεὸς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰζήσεται, ὀχούμενον ἐπὶ ἅ πυρὸς, ὀρφανὸς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν, ἐδάκρυε μαλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπάλλετο, ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τέλος, ἀπῆλθεν αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶ Κυνικῶν τινες, ἐξορμυδόμενοι. [3] ἅμ᾽ ἕτερον, ἄλλον ὄλυς ἀναβαίνει, ὁ Θεαγένους Δημόνικος τὸν πλησίον, [4] ἀλλὰ ἐπ᾽ αἰσιωτέρους τοὺς προτέρους ἱερεῖσι ἐπιχέων τὰ σπονδάς. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ πολὺ ἐμέλα, καὶ δηλον ὡς [5] νεοσσὸν αὐτὸ ὁρῶν. εἶτα ἤρξατο ἂν δὲ πως. ἐπεὶ ὁ καλέσας Θεαγένης τέλος τ μιαροτάτων

men. Deinde cùm ipsi vlsum esset pares ipsos servare, orationi finem impositit. Duo hæc, inquit, vitia sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem essusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam scelestus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ᾽ ἀφεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον, ἐφ᾽ οἷς ἐλίμκυεν *illum, quæ se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαντλεῖν semper de re molesta & gravi dicatur. Eurip. Med. v. 79.

Ἀπολοιμὶ᾽ ἄρ᾽ εἰ κακὸν προστήσομαι
Νῦν παλαιῷ, πρὶν τὸ δ᾽ ἐξωυτλῆναι.

Priusquam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

——— ἀλλ᾽ ὅμως ἔστιν ψυχῆς ἐξαντλεῖν ἄν.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Obsery. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τ Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ ἅ τοῦτον ἄλλον] Hic anonymus, quo velut ὑποκειτῷ utetur Lucianus ὁ τῶ ἁρπαλέω διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ᾽ αἰσιωτέρους] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαρίεν τερον hic noster. *Idem.*

5 Νεοσσὸν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. α.

Νεόσσιν ἐν κεφαλῇσι ——— Tan. Faber.

αὐτὸ λόγον, [1]τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ κἀ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ Δημοκρείτου γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλασε πάλιν, ὥστε ἐμὲ καὶ τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπισπάσασθαι. εἶτα ἐπιστρέψας ἐνταῦθα, ἢ τί γὰρ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μὲν ἄπρεπῆ γελοῖα ῥήσεων, ὁρῶντας δ' ἄνδρας μάρτυρας δεξαμένους κλαπατύσεις ἕνεκα, μονονουχὶ κυβιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δ' εἰδῆτε [2]οἷόν τι τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διηκριβωμένου τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ τὸν βίον ἐπιτεθεωρηκότος. ἔστι δέ μοι καὶ τῶν πολιτῶν αὐτῶν ἐπιμεμνημένων, καὶ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύσεως τέρας τοῦτο πλάσμα, καὶ ἐπιτήδευμα, [3]ὁ δὲ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πολὺν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχὸς ἁλούς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ πάλιν καὶ δεύτερος ἁλοὺς ἔφυγε, [4]βαφεὶς τὴν πυγὴν βεβυσμένην. εἶτα μειρακίου τινὸς ὡραίου ἁρπάσαντος, τριακοσίων ἐξωνήσατο τὸν γονέα δι' αὐτοῦ τοῦ παιδός, πεντήκοντα ὄντων,

more Heraclitilachrymando, finem imposuit: ego contrà à Democriti risu exordiar. Et rursus risum profudit, ita ut plerosque nostrûm ad similem risum pertraheret. Deinde conversus, Quidnam aliud, inquit, ô viri, nobis faciendum est, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibusque senes vilissimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio saltantes, in caput? Vt autem sciatis qualis sit hæc statua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipsius ab initio observavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipsum non accuratè nosse. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros censeri cœpisset, in Armenia in adulterio deprehensus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto desiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde constuprato adolescente formoso, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit

ſce-

1 Τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de ſapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν τι τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox ſpectat, cum de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τοῦ Πολυκλείτου παῖων. Ἐπεὶ] Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ ὃ σῶμα καὶ ἁ Πολυκλείτου Κανόνα ἤθελε πλάττειν μοι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Βαφεὶς τὴν πυγὴν βεβυσμένην] Supplicium deprehensorum in adulterio. τοῦ μοιχοῦ τὰ βατράχια πλαυτὸν καὶ τὰς ἕδρας. Hesy. huic supplicio insuper addit depilationem & cinetis calidi aspersionem Scholiast. Aristoph. ad nubes. *Bourd.* Catullus,

At tum te miserum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem est ac βεβακτὸς)
Percurrent raphanique mugilesque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τὴν ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας, ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσαντι μοι δοκῶ. [2] πλὴν γὰρ ἔτι ἄπλαστός ἐστιν, καὶ οὐδέπω σύσπλεις ἄγαλμα ἐμὸν ἐδιδημιούργητο. ἃ δ' ὁ πατὴρ ἔδρασε, καὶ πάνυ ἀκέσομαι ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τὸν γέροντα, οὐκ ἀναχόμενον αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβοήθη, φυγὴν ἑαυτῷ καταδικάσας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε μεθέπων, ὅπερ ἐστὶν τὸν [4] θαυμάσιον σοφίαν τῶν Χριστιανῶν ἐξέμαθε, σὺν τῷ Παλαιστίνῃ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενον. [5] καὶ τί γάρ, ὦ βραχύ [6] παῖδας αὐτὸν ἀπέφηνε, σοφιστὴς, καὶ θεο-

scelus, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quam scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ὦ βέλτιστε δῆτα παιδόμωρός σοι, πέρα τοῦ πλοῦ;

ὅτι γὰρ, ait, οὐ, &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui potè, inquies, cum ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unâ syllabâ modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ὦ βέλτιστε δῆτα παιδόμωρός σοι, πέρα τοῦ πλοῦ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τὴν ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας] Vox ἁρμοστὴς olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem desierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, pence quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. exitiumavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' εἰς τὴν Θηβαΐδα καταβὰς ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν) &c. Ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ἐπιμελητὴν ἁρμοστὴν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοστῆς Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ περιέχων pro περιοχῆς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πλὴν] Legend. Calaub. ad illud Persii *nisi & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἀλλὴν ἄλλοτε ἁμείζων] Id aliter Græci dicunt, γῆν ἄλλοτε γῆς ἀλάσσειν. Tan. Faber.

4 Θαυμάσιον σοφίαν τῶν χριστιανῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸν ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao rege oratione, φανὸν ἀπέδειξε τὸ Τισαφέρνους πάντα. Idem.

Nn 3 1 Πάν-

σάρχης, καὶ ξυναγωγὸς, καὶ [1] πάντα μόνον αὐτὸς ἦν. καὶ τὰ βίβλους τὰς μὲν, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφει πολλὰς δ' αὐτὸς ἐξυπέγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο, καὶ νομοθέτῃ ἐχρῶντο, καὶ προσέτι τοῦτον ἐπῄγραφον. [3] τὰ μέχρι γὰρ ἐκείνου ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν βίον. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅπερ δὲ αὐτὸ μέγιστον αὐτῷ ἀξίωμα προσεπορίσατο πρὸς τὸν ἔξω βίον, καὶ τὴν προμήθειαν, καὶ δεξιοκρισίαν. ἂν ἱερὰν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ δ' ἂν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα κινοῦσιν, ἐξαρπάσαι προσπαθοῦντες αὐτόν. εἰ δ' ἐπεὶ τοῦτο μὲν οὐ δυνατὸν, ἦν ἄλλα θεραπεία πᾶσα ἀμελέτητος, ἀλλὰ ξυνῆν ἀκόλουθα ἐγίγνετο. καὶ ἑωθεν μὲν οὖν οὓς ἂν ὁρᾷς παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ προσπεπονημένους γραῖδια, χῆραι πάνυ, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκοιμῶντο ἔνδον μετ' αὐτοῦ, διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσκομίζετο, ἐνθένδε κατάκειντο μέχρι πολλῆς νυκτός. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἱεροὶ λόγοι παρ' αὐτοῦ τοῦ Πρωτέως. ἐθαυμάζετο δὲ ὡς νέος ἔτι καὶ νεοπαγὴς Σωκράτης. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιστολαὶ παρὰ τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων ἀφίκοντο, παραμυθούμενοι καὶ συμπαρακαλοῦντες, ὡς ἐν τοῖς κοινοῖς κινδύνοις. ἀλλὰ ταχὺ οὐδὲν ἐπιτήδειον ἐπορίζοντο. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ γέρων ἐκεῖνος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατεκλείετο, ὁ τὰ τοῦ Πρωτέως βιβλία ἐξηγούμενος, ὃν ἐγὼ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔφην ἐπὶ τῷ γήρᾳ ἐπιτρέψαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦν, ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνος ἐπὶ πολλοῖς ἐθαυμάζετο, καὶ ἐν ὀλίγῳ παῖς ἦν. ἐπὶ πολλοῖς γὰρ ἐκεῖνος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔφην ἐπὶ τῷ γήρᾳ ἐπιτρέψαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦν, ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνος ἐπὶ πολλοῖς ἐθαυμάζετο, καὶ ἐν ὀλίγῳ παῖς ἦν.

sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνον] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο] Restitue ad fidem MS. R. ἠγοῦντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὰ μέχρι γὰρ] Istæ vocula γὰρ & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum κεδώπευσε τὸ χριστιανισμὸν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ τῆς Περεγρίνου βίῳ, (melius dixisset ἐν τῇ τοῦ Περεγρίνου τελευτῇ) hinc factum ut in plerisque MSS. Codd. non amplius extet Peregrinus. Bene tamen quod hic non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, epiparas, & quas Te-

καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βάλλος Περεγρῖνος, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ μὴν καὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐΐν, ἃς ἦκόν τινες, ἐκ Χριστιανῶν συλλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παρακαλοῦντες τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ πάθος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον ἡμῖν δημόσιον. οὐ βραχεῖ γὰρ ἀφελοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τὸν Περεγρῖνα πολλὰ τότε ἦκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ δεσμοῦ. καὶ θεοσεβεῖς μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδασιν οἱ πολλοί. ἔπεισε δὴ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπειδὰν παραβῶσι τὰ νενομισμένα τὸ πρῶτον, ἀρνησάμενοι τοὺς θεοὺς, καὶ τὸν σοφιστὴν ἐκεῖνον τὸν ἀνασκολοπισθέντα ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ τὴν πολιτείαν τὴν κατὰ τοῦτον ἀναλαβόντες. διὰ ταῦτα οὖν καταφρονοῦσι μὲν πάντων, κοινὰ δὲ ἅπαντα ἡγοῦνται, παραδεδεγμένοι τοὺς λόγους ἀφυλάκτως καὶ ἀπραγμόνως. ἐὰν οὖν τις ἐπιδημήσῃ γόης καὶ πανοῦργος ἀνὴρ, δεξιῶς τὰ πράγματα μετειδὼς, ταχὺ πλούσιος ἐν ἀνοήτοις ἀνθρωπαρίοις γέγονε. καὶ τὸν μὲν Περεγρῖνα τοῦτον ἀπέλυσεν ὁ Ῥωμαίων ἡγεμὼν Πακκούλλιος, ἐπὶ Κλαυδίου τοῦ Καίσαρος ἄρχοντος. ἐκεῖνος δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα, ἐπιτηδεύσας τι καὶ ἐν τούτοις καινὸν, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τῇ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος.

tur, eorumque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis urbibus, veniſſe aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum

Terentianus parasitus, &, post illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale δεῖπνα ποικίλα nil aliud sunt, quàm quod primi Christiani ἀγάπας vocitabant; *Cœnas sacras* rectè, opinor, dixeris. Cur autem sit ita intelligendus hic locus, perquam facile potest demonstrari vel hoc uno argumento, quod mox subjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacras ibi conciones habitas fuisse*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de nascentis Ecclesiæ temporibus scripsere. Ridicule vero Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔπι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Postea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ἐν βραχεῖ γὰρ ἀφελοῦσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt*. Interp. Malè. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis absolvam, nulli rei parcunt*. Id παιδιόθεν ἕνεκα monemus, nisi tamen ipsi per se viderent. *Idem*.

3 Περίσσεον ἢ μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο] Corruptus locus, sed qui facilè potest emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Christianorum caritate *lucrum ubertimum fecit*; cujus causam mox affert, πεπείκασι γὰρ, &c. Cum hæc scripsissem, animadverti non aliter fuisse in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgatem rerum proventum lucrifaciebat*. Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem*.

4 Ἑκόντες ἑαυτοὺς ἐπιδίδασιν] Martyres nostros designat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ παιδίας ἢ ἐκ ἔθους; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin sint Christiani. lib. IV. cap. VII. *Idem*.

5 Ὁ πρῶτος νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legislator Christianorum? ipsemet Christus, inquis. At non ita sentit Lucianus. Quippe legislatorem hunc alium esse vult ab αὐτοκολοπισθέντι ἀνδρὶ, quod tanti in primis considerandum videtur.

θεὸν ἅπαξ ἀναδιδάξαντες, Θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν δὲ ἀνασκολοπισθέντα σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἀνοήτου τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα διαδιξάμενοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος, καὶ πραγμάτων χρῆσθαι δυνάμενος, αὐλίκῃ μάλα πολλῶν ἐν βραχεῖ ἐγκρατὴς, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πάλαι μὲν οὖν ὁ Περεγρῖνος ἀφεθεὶς ὑπὸ τοῦ τότε τὴν Συρίας ἄρχοντος, ἀνὴρ φιλοσοφίᾳ χαίρων. ὃς σαφῶς τὴν ἀνοίαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀπο-

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quòd inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quod toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et siverti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινὸς. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐν βραχεῖ] Nemo non videt istud ἐν βραχεῖ posse esse glossema τῦ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάσιν ἴσην, &c. ita hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανὼν] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ἐν Νεφέλαις.

Μᾶτιν ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγγενὴν πιθήξεις.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hianti.* bis peccat. Verte. *Fusitia ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam malè conciliatis, imò eos refutasset. Cæterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Γ' πανσῦν quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illuserit.*

ubi Schol. ἀπατήσει. Iterum ἐν Σφηξίν.

κἀκ ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἀγνοήσει. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Oi-

νεῖν, ὡς δέξαιτο ἐπὶ τούτῳ ἀπολιπεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν, μηδὲ τὴν ἡλίκην ἀπολαβεῖν ἀξίων. ὁδὶ, εἰς τὴν [1]οἰκίαν ἐπανελθὼν, καθαλαμβάνει τὸ τῶν ἐδ παππῴων φόνου, ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλὰς τὰς ἐπαναστησομένας τοῖς κτησαμένοις. διήρπασο δ' τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ἤδη τῶν ἀπολωλεκότων αὐτὰ. ἦν μέντοι ὑπολελειμμένα τοῖς ἀγροῖς ὅσον εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τεσσάρακοντα μὲν πολλάκις ἀξία, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, εἴ τις σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσκαταθοῖτο, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ κτήσει. ἀλλ' ἔτιμα ἡ καταγέλα, καὶ τὸ ἔγκλημα, βαρὺ ἦν. καὶ ἴσως ἂν εἰς μακρὰν ἐπαναβήσεσθαι τὰς αὐτάς. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδιῶται γέροντα πεπυθόμενοι, ὅτως ἀπιστῶς ἀπολλύοι. ὁ δ' σοφὸς ἐκεῖνος Πρωτεύς, πῶς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἶόν τι ἐξεῦρε, ὡς ὅπως τὸ κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐνταῦθα ἦν ἤδη, ὡς τεθνάναι πιστεύων ἡμπείχετο, ὡς πήραν ἀνήρτητο, ὡς τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, ὡς ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκόμητο. τοιοῦτος ὢν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ καταλίποι, δημοσίαν εἶναι πᾶσιν. τότε ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἄνθρωποι, καὶ πρὸς διανομὴν κεκηνότες, ἀνέκραγον οὗτος ἐστὶν Φιλοσοφος,

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat vitius, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

1 Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, οἰκίαν, *patriam*, scil. γῆν. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπεφίμωτο. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι τῶν φόνων, λίθοις αὐτὸν ἐβάλλετο. ἐξηλθεν οὖν τοδιὰ πέρου πλανησόμενος, ἵνα μὴ ἐροδίαι τὰς Χριστιανὰς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, τοῖς ἅπασιν ἀφθόνοις ἐχρῆτο. καὶ χρόνον μέν τινα οὕτως ἐτρύφησε. εἶτα ἐξαναμήσας τι ἐς ἐκείνας, ὥφλησε γάρ τι ὡς οἶμαι ἐθίων τὰ ἀπορρήτων αὐτοῖς, σὺν ἐπ' ἀσθενημένων αὐτῶν, ἐπορεύετο, καὶ παλινῳδίας ὡς δεῖν ἀπαιτῶν ἀπὸ τῶν πόλεως τὰ κτήματα. καὶ γραμματεῖον ἐπιδοὺς, ἠξίου παῦσαι κωλύοντας βασιλέως. εἶτα τῶν πόλεως ἀναπεισθέντων, ἀδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμπλησθεὶς ἐκελεύετο, ὡς ἄπρακτος ἥξων, μηδενὸς κωλύοντος. τρίτη ἐπὶ τύχης ἀποδημίᾳ εἰς Αἴγυπτον ἀφῖκτο τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα ὧν τὴν μυρμηκιὰν ἀσκήσειν διήσκητο, ξυρήσεται τὸ ἥμισυ, χριόμενος τὴν πλευρὰ τὸ ἀριστερόν. καὶ πολλὴ τῶν θεατῶν ἦν ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλούμενον

phum, unicum amantem patriæ, unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem visus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putavit sibi repetendas esse facultates à civitate: & datis literis, voluit eas jussu regis recipere. Tum missis à civitate contrariis legatis, actum nihil est: sed jussus est ituri rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-

1 Ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιόντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

2 Εἶτα παρεκνεμίσας τι ἐς ἐκείνας (ὤφλησε γάρ τι, ὡς οἶμαι, ἐθίσαν τὰ ἀπορρήτων αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Christianos ixpe suggillat, licet eos & eorum legem sanctissimam non noverit. Hoc loco manifeste confundit Iudaicos ritus cum Christianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Christianis (ut Petrus Apostolus docet) cibi nulli polluti existimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pelice læva utuntur*, ut ait hominum omnium impudentissimus Martialis. Allusio facta ad Ἀναφλᾶν locum dedit joco Aristophanis ex Ἐκκλησιαζούσαις,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον ——

quem optime animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meursio displicuerit. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλούμενον ὑπεδεικνύμενος] Corrigendus Interpres, sed

ἐπιδεικνύμενον. εἶτα παίων, καὶ παιόμενον νεῦσαι εἰς τὰς πυγάς, καὶ ἅμα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυμασιοποιῶν. ἐκεῖθεν ὃ ὅτι πλοῖα συνάσαιμεν, ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλωσε. καὶ λαμπρὸς ὁ νεώς, σὺν ἐλαφρείᾳ πᾶσι, καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ, [2] περιόντα ὠνείδιζεν αὐτὸν, καὶ ἠμείρετον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. οἰκείων γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγων ἤμελε τῶν βλασφημιῶν, καὶ οἷα ἠξίει Φιλοσοφίαν παιδευόμενόν πω κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τύχῃ πού τῳ λοιδορίας πεποιημένῳ. τούτῳ ὃ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ηὐξάνετο, πολλοὶ γὰρ τοῖς ἰδιώταις, καὶ ἀφελέσι, καὶ λίαν ἐπὶ τῇ [3] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [4] ὁ τὴν πόλιν ἐπιτροπεύων ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως σεσυφωνίᾳ τῷ πράγματι, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πολὺν ἀλλαὶ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ ἀφ' ὁμοίων ἦν ἅπασιν, ὁ Φιλόσοφος ἀφ' ὧν τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἄχαν ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. [5] καὶ προσήλασε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος ὠνομάσθη

rentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præstigiatorum more iactitabat. Inde autem ita comparatus, solvit in Italiam, & egregiùs è navi, protinus omnes convitiis infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut verisimile est, convitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex iis qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui convitiandi rationem in artem convertissent. Hinc Peregrini hujus gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, cum dimisit cùm hac arte insolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius hujusmodi casu fuit

sed Græca priùs. Legendum enim καὶ τῷ διαφόρῳ δὴ τῶν καλουμένων ἐπιδεικνύμενον, *orationi habita probans* (id enim est ἐπιδεικνύμενον) *hoc esse ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, seu indifferentia apud Philosophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάθετον, neminem sanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυμασιοποιῶν] Adi Casaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυμασιεργεῖν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Περιόντα] Designat imperatorem Marcum. Alii Vespasianum esse volunt. Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀπονοίᾳ] *Astutiam* Interp. pessimè, alioqui esset περιουσίᾳ.] Idem.

4 Ὁ τὴν πόλιν ἐπιτροπεύων] *Reipublicæ Procurator.* Interp. sed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si sub Vespasiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi secus videtur. *Idem.*

5 Καὶ προσήλασε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ] *Et tunc temporis profectus est ad Musonium*, &c. Interp. Sed longe à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ προσηλάσαι homini imposuit. Sic autem intelligendus est locus: κατὰ τοῦτο (scilicet τὸ πόλεως ἐκβεβλῆσθαι, id est, exiliam, de quo loquitur) προσήλασε τῷ Μουσωνίῳ, &c. *hac re fiebat ut ad gloriam Musonii* (qui sub Nerone pulsus in exilium fuerat) *accessisset aut per-*

ποιαύτη ἰχθύϊ. ὅπου δὴ ἐπὶ τὸν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἄρα μὲ, Ἡλείοις ἐλοιδόρει. ἆρα ἦ, τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ἀντασκῆσαι ὅπλα Ῥωμαίοις; ἆρα ἦ ἄνδρα παιδείᾳ, καὶ ἀξιώματι ἀρχόντα, διόλου καὶ σὺ τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὸν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δύψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυρίστας, κακῶς ἠρρόδιον ὡς κατεβρηλύκαμεν τοὺς Ἕλληνας, ὅτον τοὺς θεατὰς τῶν Ὀλυμπίων ἀλαμπρότερον διψῶντας. καὶ τῇ Δίᾳ μὲ καὶ ἀποθνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τὸ δίψους. αἰ τύνα ἀλλὰ τὸ ξηρὸν καὶ χαλεπὸν, οὐ πολλαὶ τῆ πολῆϊ ἐπιπολάζον. καὶ πᾶσι ἔλεγε, πίνων καὶ αὐτὸς ὕδωρ. ὡς ἦ μικρὸν κατιλλύσιν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε μὲ, ἐπὶ τὸ Δίᾳ κατέφυγον ὁ ξυναῖος, εὗρε τὸ μὴ ἀποθανεῖν. ἐς ἦ τὸν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον πᾶν ἀλλ' [2] τετράρων ἐτῶν σωτῆς τὸ ἀλλὰ μέσον, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, ὑπὲρ τούτου ὕδωρ ἐπαγαγόντων, καὶ ἀπολογίαν φαῦλ' τὸ τότε φυγῆς. ἤδη ἦ ἀμελούμενον ὑπ' ἀπάντων, καὶ μηκέτ' ἀμείνω ἐδόκει λιπεῖν ὧν, ἔωλα γὰ

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma fumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hæc re adæquabat Muſonios*, *Dionem*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ὡς τὰ πολλὰ ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem*.

2 Τετράρων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τὸ γοῦν τοὺς θαυμαζειν, εἰ δι' ἐτῶν τετράρων μιᾶ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τὸ μέγα, inquit, ἢ θαυμαζειν ἐστὶ σπάνιον, εἰ ἐν ἅπασι τοῖς μὴ μίαν ἡμέραν διαγιγνομένοις χρόνοις τοῦτο γίνεται; ita & Pindarus Olympia vocavit σπάνιας ἔριδας, quæ tu facile conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Cæterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem*.

3 Τὰ πὸ ὕδωρ ἐπαγόντων] Leg. τὰ τὸ ὕδωρ, &c. *Idem*.

1 Δεν-

ἑώλων ἁπάντων, καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅτῳ ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὗπερ ἐξ ἀρχῆς δριμύν τινα ἔρωτα ἐρῶν ἐτύγχανε. τὸ πλουταῖον τοῦτο τόλμημα, ἐβουλεύσατο περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἕλληνας εὐθὺς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τοὐπιὸν καύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὥς φασι βόθρον ὀρύττων, καὶ ξύλα συγκομίζων, καὶ [1] δεινήν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος. ἐχρῆν δὲ οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνατον, καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου. εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνωστο οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τραγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἑλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸ πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δή ποτε οὐχὶ κατὰ σιγὴν ἑλόμενος ὄρος εὔδενδρον, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέπρησε μόνος, ἕνα τινὰ, οἷον Θεαγένην τοῦτον [2] Φιλοκτήτην παραλαβών; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆς πανηγύρεως πληθούσης, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ὢν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἴγε χρὴ καὶ τοὺς πατραλοίας, καὶ τοὺς ἀθέους, δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων. [4] καὶ κατὰ τοῦτο πάνυ ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ ἔοι-

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum serò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα καρτερίαν ὑπισχνούμενος] Legendum est, ἐπιδεικνύμενος, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potius, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κατὰ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre bruslé il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τὴν ἀξίαν ἀποτίσαντα, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, οὐ ἀκαρεῖ πεπνάναι. καὶ γὰρ ἂν οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς δεδιὼς ἐξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος ἢ ἀφ' πυρός. ἀνοίξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, ἐς αὐτικα πεπνάναι. τὸ μὴν τοιαῦτα ἐπινοεῖται οἶμαι, ὡς σιμὸν, ὑπ' ἱερῷ χωρίῳ καὶ ἐμῷ ἀνθρώπου, ἵνα μὴ ὃ θαπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀπενήνεκται. ἀκούετε δ' οἶμαι, ὡς ἐς πάλαι θέλων τις ἐνδοξος γενέσθαι, ἐπὶ καὶ ἄλλου τρόπου οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τοῦτο, ἐνέπρησε τὴν Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεών. τοιοῦτόν τι ἐς αὐτὸς ἐπινοεῖ. τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐνέπεσεν αὐτῷ. καίτοι φασὶν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶν, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκρατεῖς τοὺς δεινοῖς. ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ ἐς τοὺς κακούργους βάλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτῆς τῆς καταφρονήσεως ταύτης, ἢ καὶ καταφρονεῖν θανάτου, ἐς κακόπους, καὶ τοιούτων δείματων. ἀλλ' οὐκ

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μηδὲ θαπτεῖναι ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τις ἐνδοξος γενέσθαι] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐνέπεσεν αὐτῷ] *Adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessime retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verum imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου ἐς κακόπους] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; planè contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βαλνθείητε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο ἀφικνεῖτο, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσων, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ φιλοκινδυνοτέρους, καὶ πολυμερεστέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἐγώ εἰς τοῦτο μόνους ἀπαντήσεσθαι τοὺς ὅσῳ τὸ ὠφέλιμον ὀλομόνους τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς ὄντας τοιούτων χρείας; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἠρόμην, ὅτι μὴ σφῶν αὐτῶν τις τὸν μαθητὴν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δ' ἂν Θεαγένη, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαιτο ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν πονηρὸς, οὐκ ἐπιτηδεύει τὸ διδασκάλῳ, καὶ σωθησόμενος [1] ὡς φασὶ τὸν Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀπιόντα, σωιάμενον σώφρονα χρὴ σωθησόμενον χρῆσθαι, καὶ συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ πῦρ. καὶ γὰρ ἂν πίσσα, καὶ βάτραχοι, καὶ τερέβινθος ὁ ζηλῶν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥάδια, καὶ πανταχοῦ ἂν εἴη. τὸ τέλος δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλεῖν, καὶ πυρὰν σωρεύσαντα κρημνῶν σκιώδη, ὡς ἐνὶ μάλιστα χλωρῶν, εὐαπανιζήτην τὴν καπνόν. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, ὁ μόνον Ἡρακλέης, καὶ Ἀσκληπιὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, ὃς ὁρᾷς ἐστιν ἐκ καμίνου αὐτὸ πυ-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi fœlicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Græci, lubens percontor, non παμμίαρον illum Peregrinum, vel tristissimè scelerato homines, qui usquam sint, hujusce modi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in juxulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & is, qui in hoc cœtu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujusce modi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & sacinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pœne omiseram legi in MS. R. κρύσιος, non κακώσιος, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τὴν Ἡρακλέα, ὡς φησιν, ἀπόντα] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπόντι ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterum & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παιδείμων καὶ

χονίας. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀληθὲς ἢ κατὰ τὸ. [1] ἴδιον γὰρ ἐν ὑμῶν μόνον ἀποθνήσκειν. ἄλλως τε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἰ καὶ ὄντως ἐπόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δὲ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατασπώμενος. ὅτῳ δὴ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τῷ καρτερείᾳ ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξίως Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ οὖν ἐν Ἰνδοῖς εἶναι πάντας μωρούς, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν, κἂν ἐκείνους μιμείσθω. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον κατόμενον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, πολύσιτον ξυλοστίβη ἀκίνητοι, ἀνέχοντες παροπτώμενοι. εἶτ' ἐπειδὰν κ' χῆμα,

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per Iovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se aflari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἓ συμπεσὼν ὅτι κεφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *posset brevi* felicissimus evadere, se in ignem cum ipso præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνον γενέσθαι] Locus est corruptissimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus astantes omnes dignos esse qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuisse & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum est non ὑμῶν, sed κυνῶν, id est κυνικῶν ou σοφῶν. Lucianus Philosophos Cynicos, in quibus est Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim passim sunt κυνικοί. Sed, (ut semper doctus est Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀπὸ σπουδῆς ἐς τὰ γελοιώδη,) hoc loco facetissimè dicit Cynicos dignos esse qui διὰ κραιπάλῃ pereant; Videlicet Attici τοὺς ἀλαζόνας & ἐδάμονας, quales hic describuntur Cynici, κάπωνας vocabant Id docebit Scholiastes Aristophanis ad Σφῆκας, & Suidas in κάπωνες, inde Æschines cognomento Capnus. Vide, si te amas, Aristophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Nessi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξίως Θεαγένης εἰκάζειν] Falsum est. Neque enim se Theagenes cum Hercule & Æsculapio comparavit, sed Peregrinum, quod ex superioribus patet. Emenda ἐκείνοις γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat conversus, *illis enim præceptorem suum absimilem esse contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is est quem in hac narratione sequutus est Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo scripta fuêre, his planè ἀδιάφα sunt. Erit itaque operæ pretium locum ipsum apponere. Ταῦτα δ' εἰπών, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκινήθη τῷ πυρὶ σκιρτήσαντος, ἀλλ' ὑπὸ τῷ κατακλίνῃ ἡσυχαίνων, τὸν διαπνεόν, &c. Id est, *Ita cùm esset locutus, decubuit, seque operuit, neque, appropinquante igne, sese movit, sed eum servans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum si quis diligenter considerabit, facile

καίονται, ἐς ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀκλινεῖς. ἔτι δὲ καὶ τὸ μέγα, εἰ ἐμπεσὼν πηδήσεται, συναραπαθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὅσοι φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν σχίσας, καὶ ἐν βόθρῳ τῷ πυρὶ. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [3] μεταλλάξαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πινὰ ἐπείσακτα διηγεῖσθαι, ὡς ἐδὲ Διὸς ἂν ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ θαρρείτω τούτου γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὴν μηδένα ἐδὲ θεῶν ἀχθεσθήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. ἐμὲ μὲν οὖν ῥᾴδιον αὐτὸ εἰπεῖν ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] σωόντες Κυνῖται, παρορμῶσι, καὶ σωωθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κἂν μικρὰ καίονται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *crementur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ἀκλινῆ κατακαίεσθαι σῶμα, τύπον διατηροῦν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκλινῆ, inquit, τὰ τε ἄλλα πάντων αὐτῶν, καὶ ὅτι ὀδὲ φυσᾷ μηδέποτε ἀνακάπτοντες, ἀνέχοντα κατακλινεῖ, ἐάν τῷ σχήματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκπέσοντες. Tan. Faber.

1 Ἐντρέψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαντα αὐτὸν ἐμφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum*, Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀναπηδήσαντα. Idem.

3 Μεταλλάξαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem.*

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promisli pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad *ν*.

ἀλλ' ὅπως ἐπὶ νῆας ὑπεκφύγωμεν, ἐδὲ ἀναδῦμεν
φυλοπιδος κρυόεσσης ——

Ita in Odyss. ἁπλῶς.

μὴ τίς μοι ἀναδύῃ ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ τῷ, ἀναπτοῆσαι, εἶπεν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναπτοῆσαι seu ὑποχωρῆσαι Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corruit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem.*

5 Σωόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem.*

καίουσι τῷ γνώμῃ, οὐκ ἐῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἰ δύο συγκαθαπάσας ἐμπέσοι εἰς τὸν πυρὰν, τοῦτο μόνον χαρίεν ἐργάσαιτο. ἤκουον δέ, ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἄξιοι, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτὸν, ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιθαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορφυρίζοντα γήρᾳ καθειωκώς. ἀλλὰ καὶ λοιδοροῦσι, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι [1] παλαιούς δή, ὡς χρεὼν εἶναι [2] δαίμονα νυκτοφύλακα χρῆναι αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ [3] χρυσοῦ ἀναθήσεσθαι ἐλπίζων. νὴ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς τοὺς τοιούτους τοῖς ἀνοήτοις ὀρθήσεσθαί τινας τοὺς ὑπὸ τεταρταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτὸ φήσοντας, καὶ νύκτωρ συστησομένους τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάσιροι δ' ἂν οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρησθέντα οἶμαι, ὑπὸ ἄδυτον ἐπὶ τὴν πυρὰν μηχανήσονται, διότι ὁ Πρωτεὺς σπείρας ὁ Διὸς, ὁ [4] πρωτόγονος δ' ὀνομάζεται, μαντικὸς ὢν. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν ὑπὸ ἱερέως αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι, μαστίγων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινων τοιούτων τραυματουργιῶν, ἢ ὑπὸ νὴ Δία

cendunt, non sinentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix avis Indica, senio confecta rogum conscendere dicatur. Sed & verba ferit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò ut necesse sit, ipsum noctis custodem Deum evasisse. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iovem, absurdum non est inter tot stolidos repertum iri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti ejus discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Testor etiam certò futurum ut sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujusmodi hujusmodi monstrosæ rei: aut ut nocturna sacra, per Iovem, in

1 Παλαιοὺς δή] Τὸ γέλοιον est in hac particula δή, innuit enim non esse antiqua illa oracula, sed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμονα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adversus terrores nocturnos, lemures, larvas, spectra, &c. Est quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & passim apud veteres Nox Dea; sed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦ ἀναθήσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureas sibi erectum iri.* Interpolator. Ridicule. Existimavit videlicet, χρυσοῦ esse casus quarti, quod δ' ἔστιν. *Sperat Peregrinus fore ut aureus ſiet*, id est, ut aurea statua sibi ponatur. Quod ita tritum est, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipso non abibo. Δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναθῆναι τὸν Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem statuere*, id est auream Timoni statuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is suam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Πρωτόγονος δ' ὀνόματος] Scio quidem ὄνομα sumi quandoque pro persona; sed nihil hic tale. Ingeniosa Luciani facetia est. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

in

πλειστῳ πνεῖ ἐπ' αὐτῷ ἡσυχῇ νυκτέριον, ἡδὺ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης ὁ ἑταῖρος ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη φοιτητικὴν περὶ τούτων. ἡδὺ τὰ ἔπη καὶ ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
Ζηνὸς ἐναγὲς πέμψαν πῦρ ἀναπαύσας,
Εἰς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντως ὁμῶς, οἱ ἀρίστης ἡμαρτὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον πομπὴν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σωφρονέως Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆι ἀνακτι.

Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δὲ Βακίδος αὖ καὶ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ. φησὶ δὲ [1] ὁ Βάκις ὧδε σφόδρα εὖ ἁρμοττόντως,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος εἰς φλόγα πολλὰ
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐρινύϊ θυμὸν ἐρείσας,
Δὴ τότε τὸν ἄλλων [2] κυναλώπεκα, οἳ οἱ ἕπονται,
Μιμεῖσθαι χρὴ πότμον ἀποκρυμόεντος λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φύγῃ μένος Ἡφαίστοιο,
Λάεσσι βαλέειν τοῦτον πέτρα πάντες Ἀχαιοί,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηγορέειν ἐπιχειρῇ,

in ejus gratiam, & facis geſtatio ad pyram inſtituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex ſociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus eſſe vaticinatam: atque ipſos verſus commemorabat. Aſt ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni ſuccenſo Jovis altitonantis ad ædem,
In flammam inſiliens, magnum conſcendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu veſcuntur agrorum,
Noctivagum, ſummumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano ſimul Alcidaque ſedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audiſſe ſe dicit. At illi Bacidis reſponſum ſuper his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene ſubdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulſus honorem,
Extincti tum ſæva lupi, hunc quicunque ſequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc ſaxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vſu-

προπάτωρ fuit noſtri Protei; ſed quia ille Sophiſtes κυρίως vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere προπάτωρ τὸ ὀνόματος, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Narn quid ſit *propater* ignorare me fatcor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquotics Ariſtophanes, ut ἐν ὄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiaſtes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiaſtæ locum in ſeſe tranſtulit. Ejuſmodi hominem ætas patrum noſtrorum vidit, Noſtradamum. Cæterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pauſaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκα] Convicium Ariſtophanicum. Intelligit Lucianus impoſtores. *Id.*

Χρυσᾷ σαξάμῳ πήρᾳ, μάλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις ἢ Σίβυλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς γυμναστικοῖς τούτοις ὁμιληταῖς καὶ Πρωτέως, ἀποσκοπεῖν ἵνα ἑαυτοὺς ἐξαιρώσωσι. τοῦτο γὰρ τὸν κατῦσιν καλοῦσι. [2] ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιόμενα, ἄξιοι καὶ πυρός. κἀγὼ ὁ μέν, καίπερ γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τὸ Θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν οὔτις. κἀναβὰς, σκεπασάμενος τὴν μυρίαν κραυγὴν διεξῆλθε καὶ καθεδούμενος. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος σκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διαρρηγνύμενον, ἀπῆειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῇ [4] Πλειθρίῳ. [5] ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἤλιδι. ἐπεὶ δ' εἰς τὸν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μέσος ὢν ὁ [6] ὀπισθόδομος τῶν κατηγορουμένων Πρωτέως, ἢ ἐπαινουμένων τὸν αἱρεσιν αὐτῶν ὥστε ἐκ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vſuram exercens, auri prædivite pera,
In Patris nummoſus habens ter quinque talenta.

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates eſſe Bacis? Sed jam tempus eſt admirandis Protei diſcipulis, circumſpiciendi ubi ſe in aërem convertent. Nam hoc combuſtionem vocant. Cùm hæc dixiſſet, exclamavit omnis circunſtantium corona, Jam urantur, igne digni. Atque hic quidem, deſcendit ridens. Porrò Neſtorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm aſcendiſſet, vociferabatur, eumque qui deſcenderat innumeris maledictis inſectabatur. Non enim ſcio quodnam illi optimo eſſet nomen. Cæterùm ego relicto illo qui ſe vociferatione rumpebat, abibam viſurus athletas. Jam enim certaminum judices in Circo eſſe dicebantur. Et hæc quidem acta ſunt in Elide. Poſtquam autem Olympiam venimus, plenum erat poſticum accuſatorum Protei, aut ejus inſtituti laudatorum: adeò ut plerique ipſorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν καλαῖς Πάτραισιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra deſignat, ὁ γνώριμος, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Huculque anonymi continuata oratio eſt. Cetera Lucianus veluti ex ſeſe. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem tranſlatus. Eſt autem primus verſus τῷ ξὶ ῥαψῳδίας. Hujus loci venuſtas ei non apparet, qui verſum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem ſe habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντα περ ἔμπης,

id eſt, etiam ſi biberet Neſtor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλειθρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnaſio Eleorum. Pauſanias. ἔστι δὲ καὶ γυμνάσιον τὸ καλούμενον Πλείθριον. καὶ δὴ καὶ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐνταῦ, &c. *Idem.*

5 Ταῦτα μὲν σοι] Leg. ταῦτά μοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομος] Credibile eſt fuiſſe magnum aliquod atrium, aut quid tale, Jovis

ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ τῷ πλήθει παρεμπομπόμενος, κατόπιν ἤδη τῶν κηρύκων ἀγῶνος, λόγους τινὰς διεξῆλθε πρὸς αὐτὸν, τὸν βίον τε ὡς εἴη, καὶ τοὺς κινδύνους διηγούμενος, καὶ ὅσα πέπονθε φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὁμῳδόδομος & παρῳδὸς opponuntur. Diodorus XIV. ὁ μέντοι γε ἐν τοῖς παρῳδοῖς & τοῖς ὁμῳδόδμοις τὴν ἱστορίαν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκεκύφοι. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοᾷς τὰ ὁμῳδόδμου μπλήσιον ὑλακτοῦντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τῶν τῶν κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῆς Κερκυραϊκῆς ἀγωγῆς. Ignoscat, si non possum accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἀγὼν locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: παύτην δὲ παρεσκευάσθη ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τῶν νικησάντων κήρυκος ἀναγνωσθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico cœtu legi a præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap 12: παρέτυχον δὲ Ὀλυμπιάσι τῶν ὀπτηχορίων κηρυττόντων, οἱ δὲ ἱερομνήμονες ὑποδεικνύοντο, παρεστὼς δὲ ξένων ἠρώτησατο τὸν Ὀλύμπια Ἄρχιας Τ' Γλαῖος τρεῖς ἐφεξῆς Ὀλυμπιάδας εἰπόντα, καὶ Πυθοῖ δὲ εἰπόντα, καὶ εἰκόνα τινὰ αὐτοῦ Πυθικήν.

Τ' Γλαίου κήρυκα τόδ' Ἀρχία Εὐκλεΐδεω υἱόν
Δείξατ' ἄγαλμ' ὄψιν Φοίβε ἐπ' ἀτιμοσύνῃ
Ὃς τρεῖς ἐπάρυξε τὸ Ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐδ' ὑποσαλπίγγων, κατ' ἀναδήματ' ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continue Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quadam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archia Eucleis filii
Accipe statuam tubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπικτῶν δὲ κηρύκων ἀγὼν παρεστήθη ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympiæ.* Videlis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδήματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδήματα κίονες ἐπὶ τραχήλοις, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis elatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπ. ξ hæc habet: σημειοσάλπιγξ ἀντὶ τοῦ κῆρυξ. Unde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argenteo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Lucia-

ἐν εἰρημένοις, πολλὰ λῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα· καὶ γὰρ πολήθης τῶν παρεστώτων. εἶτα φοβηθεὶς μὴ σωτραβείλω εἰ τοσούτῳ τύρβῃ, ἐπεὶ ἐς πολλὰς τῶν τοιούτων ἐώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας ταυτὶ σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ ἐκ τελαύτης διεξιόντι. Πολλοῦ τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. Ἔφη γὰρ βιῶναι χρυσοῦ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθεὶς αὐτῷ. χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἀποθνῄσκειν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔφη βούλομαι τοὺς ἀνθρώ-

disserit, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se auream vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum æthere misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Ceryces & Eumolpida* (quemadmodum passim, præcipue autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν ἀγῶσι κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantum, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. ἔλαιον oleum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χρὼς apud Homerum in οδ. θ. pro loco τ' χορείας. ita δέμας duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τοῦ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατόπιν τῶν τῶν κηρύκων ἀγώνων, sed κατόπιν τῶν Κερκυραϊκῶν ἀγωγῶν. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τὰ γοῦν δὴ, ἔνθα οἱ Ἕλληνοδίκαι δίκας δικάζουσιν, ἐξηνείγκασιν ἄλλοι τοῦ μεταξὺ αὐτῶν, ἀγυιὰ μία. ταύτην ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσοῦτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græce legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, &c, καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε, & τοσαῦτα ὁ Κόμμοδος εἶπον εἰς τὴν αὐλαίαν ἐπαιλήθη, & Ioseph. in 11. ἀρχαιολογ. ἐς τοσοῦτον διηγούμεθα, &c. sub finem cap. 111. quomodo verteres? Videlis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσοῦτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τοῦτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen li vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσοῦ βίῳ] Ita Pindarus χρυσᾶς ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα κάλλιστα. Sed non modò χρυσᾶς pro pulchro, verùm & ἀργυρᾶς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem.

1 Προ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θνητὰ καταφρονεῖν. πάνυ ὧν δεῖ μισητὰς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας ἡμῖν ἀπεργάζῃ. οἱ μὲν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σώζειν τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκεκραγμένοι μὲν, πλὴν τὰ δεδογμένα. ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης μετεμελήθη ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάνυ ἐξελᾷν αὐτῶν, καὶ μὴ [1] συμπεσεῖσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἀκηρᾶ δὴ καθέξειν τὸν βίον. τὸ δὴ πλεῖστα [2] δεδογμένα, ἀδόκητον αὐτῷ συμπεσὸν, [3] ἀχθεινὸν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νενεκρωμένῳ τὴν χροιὰν ἔχοντι, καὶ τὴν Δίκην ὑποτρέμοντι. ὥστε κατέπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ γὰρ εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλασα. ἀδὲ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, ὅτῳ δυσέρωτι τῆς δόξης ἀνθρώπου ὑπὲρ ἄπαντας, ὅσοι [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. παρεπέμπετο γὰρ ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τῇ δόξῃ, ἀποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, σὺν εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι ἐν τοῖς ἐπὶ τῷ σταυρῷ ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ ξίφει δημίᾳ ἑκόμενοις, πολλῷ πλείους ἦσαν. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, τέλος εἶχε, καλλίστα Ὀλυμπίων χρώμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον, πεπράκεις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ γὰρ, ὡς γὰρ ἐμοὶ εὐπορήσαι ἑκάστοτε ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δὲ, ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, προδοῦναι, ὀστένδendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines fiebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decrevisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per Iovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Προήσεσθαι τῷ πυρὶ] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδογμένα, ἀδόκητον] Restitue ut in MS. R. δεδοξμένα, πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ἀχθεινὸν μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ἀχειρὶ ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est; res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δίκης ἱερεύς. Idem.

[1]νύκτα τὸ πλοῖον προειρήκη ἐπιδείξασθαι τὴν καῦσιν. καὶ μὲ τὸ ἐπαίρειν πρὸς ἀγλαοδόντα φεύ μέσης νύκτος, ἐξανασᾶς, ἀπῆειν δίφρου τ' [2]Ἀρπίνης, ἔνθα ἦ πυρά. σταδίοι πάντες ἦσαν εἴκοσιν ἀπὸ τ' Ὀλυμπίας κῆ τ' ἱπποδρόμου, ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὴν νενησμένην οὐ βαθεῖαν, ὅσον ἐς ὀργυιὴν τὸ βάθος. [3]δᾶδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρεσκεύαστο τὸ θρυγάνιον, ὡς ἀνακαυθεῖη τάχιστα. ἢν ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἐδόκει μοι καλὸν εἶναι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον, φαιδρῷ τε καὶ εὐκοσμημένῳ ἐς τὸ αὐτὸ πρέπον, καὶ ξυνῳδὸν τῷ τέλει τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα ὁ ἡμέτερος [4]ὁ ὦν Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, ἐφαύλῳ δὲ τριβωνίῳ. ἐδάκρυσε δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλοθεν ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε δὴ δᾳδῶν, καὶ θρυγάνων. ὁδὲ, καὶ μοι πάνυ ἤδη ἐφαίνετο τὸ νέον, ἀπαγόμενος τὴν πήρην, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ῥόπαλον, ἔτι οὐδενὶ ῥώμῃ ἀκμαίῳ ἀκελεύστως. εἶτα ἤτει λιβανωτὸν ὡς ἐπιθήσων ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

semper differens, noctu tandem præmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex sociis circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprehendimus pyram in profundo congestam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque sarmentis referta, ut citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depolita pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα προειρήκη] *Noctu præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non est pro νυκτὸς, seu νύκτωρ, sed προειρήκη νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Iuvenalis, de Statio, opinor, *promisitque diem.* Apud Ciceronem est, & apud Varronem & Livium, *prodixit* seu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei destinavit.* Tan. Faber.

2 Ἀρπίνης] Quid sit Harpina seu Harpinna, docebit Pausanias in Eliacis. *Idem.*

3 Δᾶδες ἦσαν τὰ πολλά] Interpres sic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam describit. Putavit interpres δᾶδες non aliud significare quam *fax.* Sed est arboris species, quæ Latinis *tæda* dicitur; de qua Plinius passim, & ideo vertendum erat, *ex tæda ut plurimum constabat.* Palm.

4 Ὁ ὢν Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, seu Hermolaus ὁ τοῖς ἀρχαίοις agnoscit Πατρεύς, at Πατρανὸς non agnoscit. Itaque dicendum fuerat *Patrensis*, ut usurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene est intelligendus. Tan. Faber.

1 Ἀπο-

ἀκαδήμου τινὸς, ἐπίκαλέ τε, καὶ εἰπὼν ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐς τοῦτο πρὸς τὴν τραγῳδίαν ἦν ἡ μεσημβρία, δαίμονες πατρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με εὐμενεῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐνήδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν ἐφέρετο γε, ἀλλὰ προεκύμβη ὑπὸ τῆ φλογὸς, πολλὴν ἐρυθρὰν. αὖθις ὁρᾷ μαλθακίζεται ὁ καλὲ Κρονιε, τὴν κεφαφορὴν ἢ δράματος. ἐγὼ ἢ τὸν πατρῷον μὲ δαίμονας ἐπεσώμην, καὶ τὸ δὲ ὁ σφόδρα ἠπώμην. ὅτε ἢ ἐς τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τοῦ ἢ φόνου εἰρηκὼς ἦν, ἤδη καλέσαι ἡδυνάμην τὸ γέλασμα. οἱ Κυνικοὶ ἢ περεστῶτες τὴν πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μὲ, σωπῇ ἢ συνεδείκνυσθ λύπην τινὰ, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγὰς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φησὶ ὦ μάταιοι. ὁ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένου γέροντος ὁρᾶν, κνίσης ἀναπιμπλαμένης πονηρᾶς. ἢ περιμένετε ἐς ὃν γραφόδς τις ἐπιλθὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς ὑπὸ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπαίρους τῷ Σωκράτῃ ἐνεγράψατο; ἐκεῖνοι μὲν ἠχανάκλων, καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι ἢ, καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumtulus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ in cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγὰς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odor ille malus in ἀποπνίγεσθαι? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιεστῶτας τὴν πυρὰν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim vero apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἐπαιρικοῖς. Est autem ἀποπνίγομαί τοί τινος φράσαι quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vre hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κάομαι. Sed in re ita perspicua sit φειδὼ τῆς παραδείγματων διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦλθον] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἦξαν irruerunt, *involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἤϊσαν, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ὁ Πλοῦτος.

Ἐξηξάτην ἂν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεὼ,
Exilucrunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides. atque ita legisse interpretem, fi-

dem

ἤξαν. ὥπω ἐπειδὴ ἠπείλησα ξυναρπάσας πᾶς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσεὶ ἤπιστο τὸν διδάσκαλον, ἐπαύσαντο, καὶ ἱλαρῶς ἦγον. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως ἐπῆρε πρός ἐμαυτὸν συνόντα τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀνάλογιζόμενον, ὡς μόνον ἄντα ἐρᾶν ἀφυκτον, καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦντα. ἐχ ὅπως ἐκείνῳ τανδρὶ, καὶ τἄλλα ἠμαθέστατος, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔ πυρός. ἔπα συντυχόντων πολλοῖς ἀπιθάνων, ὡς ἡάδιον ἦν ἐ αὐτοῖ. ὥοντο γὰρ ἔτι περιλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐ τάδε τῇ σωτηρίᾳ διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασάμενον, ὥσπερ ἀμέλει ἐ τὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τ πυρᾶς. ἀπίστρεφον δ' ἂν τὺς πολλὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλεῖσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐ τῦτ' αὐτὸ τέλεσον δόκησον ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τ τόπον, καὶ πλείψανον καταλαμβάνειν ἔ πυρός. ἵνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία πρὸς ἀμφίβολα εἶχον, ἅπασι διηθέμενος ἐ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐπιπυνθανομένοις. εἰ μὲ ἔνιδεῖμι τινα [2] χαρίεντα, ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἠπείλησα ξυναρπάσας πᾶς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσεὶ ἤπιστο τὸν διδάσκαλον, ἐπαύσαντο, καὶ ἱλαρῶς ἦγον. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως ἐπῆρε πρός ἐμαυτὸν συνόντα τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀνάλογιζόμενον, ὡς μόνον ἄντα ἐρᾶν ἀφυκτον, καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦντα. ἐχ ὅπως ἐκείνῳ τανδρὶ, καὶ τἄλλα ἠμαθέστατος, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔ πυρός. ἔπα συντυχόντων πολλοῖς ἀπιθάνων, ὡς ἡάδιον ἦν ἐ αὐτοῖ. ὥοντο γὰρ ἔτι περιλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐ τάδε τῇ σωτηρίᾳ διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασάμενον, ὥσπερ ἀμέλει ἐ τὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τ πυρᾶς. ἀπίστρεφον δ' ἂν τὺς πολλὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλεῖσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐ τῦτ' αὐτὸ τέλεσον δόκησον ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τ τόπον, καὶ πλείψανον καταλαμβάνειν ἔ πυρός. ἵνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία πρὸς ἀμφίβολα εἶχον, ἅπασι διηθέμενος ἐ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐπιπυνθανομένοις. εἰ μὲ ἔνιδεῖμι τινα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus disserebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fastes concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum susciperet? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασάμενον] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀσπάζεσθ. προσανίσχω & προσανίσχω, *orior.* Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξίσχοντι, qui locus à Porto malè intellectus est. Vertendum enim fuerat *προσανίσχοντα id est orienti*, ut ἐξεχ ἃ φίλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *doctus, Jupiter, & laboriosus.* Sed ne εἰσύμεθα abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μετρεώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἅτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὢν οἷός ἦν, ἄλλῳ δέ τῳ χαρίεντι ἐ δυνησομένῳ ἱστορίαν μετὰ χειρὶ-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. ὡς δ' τοὺς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὸν ἀκρασιν κεχηνότας, ἐτραγῳδουν τι παρ' ἐμαυτὸν, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὴ πυρά, εὐθὺς ἅλλε δ' φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ χρησάμενος, συν μυκηθμῷ τε γῆς, καὶ ἀναπαλμῷ τοῦ μέσης τὸ φλογὸς, εἰς τὸν ἀέρα νὸν, ἀνθρωπίνη μεγάλη τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον. ὑμεῖς δὲ μὴ ἐπὶ πστε, καὶ σεβεσθε νυν, ὑποφέροντες. καὶ ἀνέκραγόν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἑω, ἢ πρὸς δυσμὰς ὑνέχθη ὁ ὗς; ἐγὼ δ', τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπελθὼν δ' ἐς τὸν παῖζον ἐπί νι πολιᾷ ἀνδρὶ, καὶ νῦ τ Δι' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τί τε ἄλλα διηγουμένῳ σοὶ ὁ Πρωτέως, καὶ ὡς μὴ τὸ καυθῆναι, δεάσαιτο αὐτὸν ἐν λύκῃ ἐσθῆτι μικρᾷ ἠμφιεσθαι, καὶ νῦν ἀπολιπεῖν σὺν λαμπρᾷ καὶ ἀνθηρᾷ τῇ χλαμύδι.

eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per Iovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χαρίσασθαι πιστοτικώς. Vide τὸ χαρίεντα & τὸ ἰδιώτην inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὴ ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, αὐτὸ χαρίεντ' ἰατρὸν κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι ἀνέχυμεῖς. Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphael Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonos scriptores attingere? & quæ optime ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim plane & diserte interpres. *Illi rem omnem nude & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat ταῦχεις. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses prætulisse τὸ, ὦ Δαμάτερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum prælat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ περιελόμενοι τὸ, ὦ Δήμητερ, καινὸν ὄντες ἐξ Ἀττικῆς, τὸ, ὦ Δάματερ, ἀρχαϊκὸν, ὅτι τὸ θαυμαστικῶς λέγεσθαι, μαρτυρεῖται αὐτοῖς σεμνὸν τῇ φωνῇ τοῦ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. 1. περὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τ σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

1 Ἐπὶ πα-

παρὰ τὴν Φαιδρὸν ἐν τῇ [1] Ἐπὶ Φάρῳ Στοᾷ, [2] κηλίνῳ τὸ ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐξέπτηκε τὸ γύπα δομυόμενον, ἢ μᾶλλον αὐτὸς ἐνεπτέκεινα ἀναπαλόμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πίτδαν, [4] καταλαλῶν τὸ ἀνοήτου, ἐς βλακικὸν τὸ τρόπον. σύνιθι τοιγαροῦν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι. ποίας μὲν μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸ τύμβῳ, ποίας δὲ τέττιγας ὄψει ἐπαγαρόμενον, [5] ποίας δὲ κορώνας ὄψει ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκότως μὲν γὰρ περὶ τὸ Ἡλείων αὐτῶν περὶ τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς ἐς ἐπιστολὰς ἐκάλεσαν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις σχεδὸν ταῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφεῖναι αὐτὸν, [6] ἀφηγήσεις τινὰς, καὶ ἀναιρέσεις, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæteritque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἐπὶ Φάρῳ Στοᾷ] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse στοικίλλω, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἡχὼ Στοὰν appellatam. Rationem addit; βούσιον δὲ ἀνδρὶ, ἐπειδὰς ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνὴ ὅση παιδὸς ἢ ὅσῃ πλέον ἐπιδιδοῖ. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κοτίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πίτδαν] *Quem ego paulo antè volare omisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαρίσεται ὁ scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κακοήθεσιν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam ὀλιγαρκῶδες: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum auricalarum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulus & religiose mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optime Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τοῦ ὄντι quidquam tale factum fuisse; nam, nesciens ne sis, vulturem ego illum ἀέρικα πίτδαν, illum e sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendis istis fungis aspersseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo antè volantem dimiseram.* Idem.

4 Καταλαλῶν τὸ ἠλῷ] Lego καταγελῶν τῷ, alioqui διὰ χαλεπότητα dictus fuerit vultur καταλαλὴν τῷ ἀνοήτου. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας ὄψει] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse τίνας χελιδόνας, quæ veritissima & maxime congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας τινὰς] *Testamenta.* Interp. διαθήκας δὲ παραινέσεις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καὶ πινας ἐπὶ τούτων πρεσβεύσας τῶν ἐξαίρων ἐχειροτόνησε, νεκροσκήλας, καὶ νεκροδρόμους αὐτοσαγροῦσας. τοῦτο τέλος ἔσχε καὶ ὁ Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ διελαβεῖν, ὡς ἀληθείαν μὲ οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ δόξαι τὰ πολλῶν ἐπαινῶν, ἅπαντα ἐποίει ἀεί, καὶ πραξαντος, ὡς ἐς αὖθις ἀλέσθαι, ὅτε μηδὲ ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἐμελλεν, αἰσθησιν αὐτῶν γυμνόμενος. ἵν' ἐπὶ σοι διηγησάμενος, παύσωμαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολὺ γελᾶν. οἶσθα μὲ γὰρ πάλαι οἶδα δύτες ἀκούσας μου, ὅτε ἦκον λέγων Συρίας διηγούμενος, ὡς λέγω Τρῳάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν σὺν τῷ πολλῇ τρυφῇν, καὶ τὸ μειράκιον τὸ ἀναγκαῖον, ὃ ἔφασκε Κυνίζειν, ὡς ἔχοι ἑαυτὸς πινὰ [2] Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπίζαρα χθὲς μὲ ἡ νυκτὸς σὺν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, [3] γνόφος καταλαβὼν, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείρας, σκότος μὲν τὸ γυναικῶν ὁ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quumprimum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine obortà, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καὶ πινας ὧν τούτων πρεσβεύσας] Legendum est ὧν τινας finem enim & προαίρεσιν designat ipsius ἐπί. Cum hæc ad oram libelli asscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τούτῳ Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδην πινά] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ἀπομνημονεύματα; Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim asserere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφος καταλαβὼν ὁ κῦμα παμμέγεθες ἐγείρας] *Caligine oborta & fluctum ingentem excitante.* Interpol. pessime. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταλαβὼν. Deinde, quî quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείρας? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἐκτροπίας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à τίφω.

Ple-

θαυμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον πελιδνὸς, ὡς εἰκὸς ἀνὴρ ἡμερῶν, πλεῖον οἶμαι ἢ ἐγχυθὲν ἐμφαγὼν, ἡμισέ τε τῆς νυκτὸς, καὶ ἅλων πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμψάμενος ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη δὲν καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλοιὸν ἐσφέρεσθαι, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν ὃ μὴ δῦναι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη τοῦς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας· αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἐπισχεῖν, μηδὲν δὲ πυρῷς δεόμενον. τόνδε μὲν φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἥνδρωπος ὁ τρόπος ἁρμόσειεν ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, εἰδὼς αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀπεδάκρυσεν τῷ δεμνίῳ φαρμάκῳ. ὁρᾷς; ἐπάνω τοῦ ἀμβλυωπήσαντος ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. θαυμάσιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σαυρᾶν ἀναβήσεται μέλαν, τὸ σὺν τῷ δακτύλῳ προσπεφυσημένον ἱεραπόδιον. [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ τοῦ-

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comedisset, evomuit noctu, & febre admodum vehementi est correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum visendum accersitus. Ait ergo se illum semet humi volutantem invenisse, atque æstum non ferentem, & frigidam magno desiderio postulantem, se autem non dedisse: at ipsi dixisse, si omnino mortem optaret, illam ultro ad januam esse venturam: ita ut rectè haberet eam sequi, igne nihil indigens. Eum autem respondisse, hunc mortis modum, cùm sit omnibus communis, non fore perinde gloriosum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipse ante paucos dies vidi ipsum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæcutientes Æacus admittit. Perinde ac siquis in crucem ascensurus, digiti vulnusculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuisse Democritus, si hæc vidisset?

Plerisque omnibus dici videtur δὶς θεῖν quasi παρὰ τὸ δοκεῖν τὰ νέφη. Quæ tu passim reperies: neque juvat transcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid sit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid sit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte superior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is est, qui mortis pavore debilitatur, prosternitur & plane abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα] Supple ὕδωρ: ellipsi. Vt νεκρὸν, pro νεκρὸν ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in νεκρὸν. A νεκρὸν, est Græcorhomaicum νερό. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci venustatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuisse Democritus, si hæc vidisset? merito virum irrisisset.* Interpres autem, antequam interpolatus fuisset, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuisse videtur Democritus, si horum spectator constitisset? nunquid pro dignitate virum derisisset?* Sensus est. Cùm tanta in Peregrino gloriæ sitis fuerit, censen' tu, Croni, satis unquam & κατ' ἀξίαν δεξάμενον τὸ αὐτὸ σοφισμὸν derisurum fuisse Democritum? Dii boni! unde illi tantus risus suppetere potuisset? Haud dubiè priùs ei fuisset emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuisset. *Tan. Faber.*

1 Pla-

τοῦ εἶδε; πρὸ ἀξίων γελάσαι ἂν ἐπὶ τοῖς ἀνοήτοις. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' ἔν ὦ φιλότης, γέλα καὶ σὺ τούς. ἢ μᾶλλον ὑπόπλεως εἶ ἄλλων ἀκούσας θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maximè quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitis scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos plerosque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum acciderit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc speciosо titulo tegant. Expositа interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis caussa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

[1]Ἀληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, καπέπαυλα Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγλαΐης ἕνεκα θεοῖς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καὶ ὁμόσαι λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μὴ ποτε γένοιτο ἄφελες. Απο. ἔστω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀνάξιος σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὰ μὲν τῶν ἀηδῶν μεμνημαι ἀναχόμενος τότε ἐκ τοῦ κύκλου πονηρῶν, οἷαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀσφρῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον οὕτως ἀπιὼν φέρομαι, ἀπολοίμην ἂν οὐ ῥᾳδίᾳ ἀποπνιγείς· καὶ ὅμως σὺν τοσαύτῃ εὐωδίᾳ, καὶ ἀρθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ σὺ λιβανωτῷ παμπόλλῳ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπλαγήσαν μοι, καὶ ἀπομνῆσαι ἤθελον τὴν κηλίδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυλᾶν, ὑπομνησθεὶς αὐτῆς. Απο. τί δ' βουλόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσω ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ὄφελος, ἀπαυθρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὸν πυρά; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐγκαλῶν. ὃς ἐς τὰς κρατῆρας ἥλατο καὶ αὐτὸς σὺν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ὅτου γέ τινα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτὸς σοὶ λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν γαμήλιον, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, necnon generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliviscì, & dedidicere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

[1] Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Reuel.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

[2] Ἄγαν-

τὴς ὑπὲρ τ πλούτης. ἔφη γδ εἶναι μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη ταραχὴ προσῆκεν τιθορυβεῖν, καὶ δακρύειν, πάνυ ἀδικημένη ἐοικυῖα; μᾶλλον ἢ Φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ τὸνομά γε τὸμὸν ἐπιβοᾶται χαλεπαίζουσα. τί ὦ ὑγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιπεῖσα τ βίον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ Ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοιῆδε, ὅτι τ Σωκράτη ἀπέκτεινας ὑπὸ Ἀνύτε κατηγορηθέντα; εἶτα φεύγεις ἀφ' τούτους; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲ, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνουν, καὶ ἀφ' ἡμῆς ἦσαν αἰδούμενοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μόνον οὐ προσκυνοῦντες, εἰ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἶδ', πῶς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸνομα τὸμὸν ὑποδύόμενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. ὡδαμῶς ὦ πάτερ, οἶμαι ξυνηδέως μοι ἐκεῖνοί. Ζ. πρὸς τίνων δὲ ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὺς ἰδιώτας, μήτε τὺς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί τινες ὦ Ζεῦ, ὃν μεταμιξὶν τ τε πολλῶν, καὶ τ φιλοσοφώντων, τὸ μ χῆμα, καὶ βλίμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοῖοι, καὶ κ' ταὐτὰ ἐσταλμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι. καὶ τὸνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιχειροῦντες, μαθητὰς, καὶ ὁμιλητὰς, καὶ διασῶτας ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος ὃ αὐτῶν, παμμίαρος, ἀμαθὴς, καὶ θρασὺς, καὶ ἀσελγείας ἀπάσλεως. ὕβρεως δ' μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυγα. Ζ. δῖνα ταῦτα ὦ ὑγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρὰ. σὺ γὰρ κατοικεῖς τ βίον ἀδικίας, καὶ ἀνομίας μεστὸν, ἅτε ἀμαθὴς, καὶ ὑβρι-

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me graviſſimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita ipsorum sceleſtiſſima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobisinjuria haud parva. Ab his offensa profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potiſſimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria

ξωνύσα, καὶ παρατίθεμαι σὺ αὐτῶν, καταλείπεις τὸ ἀνθρώπινον σὺν τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, σὺ τηλικάμενος ἐπιμεληθῆναι, ὡς παύσειν δὲ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὁμοια τοῖς θηρίοις βιοῦντες. ἀναβλέψαντες ὑπὲρ τοῦ ἀληθείαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ αὐτός με καταπέμπων, ἃ μὲ πράττουσιν ἄνθρωποι, καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ὦ φίλτατε, καὶ αὐτὴ ὁρᾷς. ἐγὼ δ', εἰ καὶ αὐτὸς, σὲ, ὃν μόνον ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἰόμην, ἀφεικὼς ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασόμενον. Ζ. οἶδα πολλὰ δὲ τοιαῦτα εἰπὼν τέτ. σὺ δὲ τὰ μὲν ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲ ὑποδέξεσθε κατάπεμπτον τοιοῦτον, ἃ πινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας. Φι. ἦξα μὲ ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας οὕτως, ἀλλ' ὅπερ εἰκὸς μοι χαλεπώτερον δοκεῖ ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν διαπράσασθαι. τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶναι ὡς ῥᾴδιον ὑποπαλεύθειν, καὶ τάχιστα, αἰσθόμενον ὑμῶν ὑπεξιόντα χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα εἰς Ἰνδοὺς τοπρῶτον, ἔνθα μέγιστον τὸ ἐν τῷ βίῳ, ἃ χαλεπώτατα ἔπεισα καταδῦναι ἀπὸ τοῦ ἐλεφάντων ἐμοὶ σωτῆναι. ὥστε δὲ μάλιστα ὅλβιοι οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμόρροι, ἅτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσι μακρὸν καὶ τὰ ἡμῖν δεκτικῶς, παμμύριοι πρὸς τοῖς τριακοσίοις ἁπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδεξίαν τινα θανάτου τρόπον. Ζ. τοὺς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκήκοα γὰρ τάτε ἄλλα περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, ὑδὲν ὑφιέμενοι, ἢ τὸ κα-

versetur, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me interram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum susceperi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicisne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos conscenso ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut

θέρας σκηπτόντες. ἀλλ' ἐ μέγα τοῦτ'. ἴναλχος γάρ ὁ Ὀλυμπιάτης τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον ἠμόμην. εἰκὸς ἦ δ' ὅτι παρεῖναι, καὶ ὀμόμην τότε ἦ γέροντος. Φι. ἀλλ' ἀπῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν διὰ τὸν κλαυθμὸν τῶν ἐκείνων, ὃς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἑώρων ἀποτόμως, ὡς λοιδορήσειν τοῖς ξυνειληλυθόσι, καὶ βοὴς τ' ἀποστόδομον ἐμπλήσοντι ὑλακτοῦντες. ὥστε δὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπῆλθε. μὴ γὰρ τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν οὕτως. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατῆλθε. καὶ ξυγγνωμόνων τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοὺς προφήτας αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδούσασα, εἰς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσασα. εἶτα εἰς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα εἰς Θρᾴκην, ἔνθα μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγένοντο. οὓς καὶ προστίλασα εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσιον αὐτοὺς, τὰ Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα πρὸ ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δὲ, ὡς ἐπᾴδων προσειάζοι τῇ Μουσῇ, καὶ ποδὰς δοὺς εἰπέμολον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δοὺς ἐλάθοσαν, ὥστε πάνυ ἠπορήθησαν οἱ Ἕλληνες, ὥστε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἐπεὶ οὐκ ἦν ἀπάντων ἑταίρους, καὶ μαθητὰς προσηναγόμην. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους πανταπασι. μεθ' οὓς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι περιεφύετο, ὥστε ζηλῶν τὰ μὰ ἐς βάθος, ὥστε καὶ ἐδηπάσθην, ἀλλ' οἷον τὸ Κενταυρικὸν ἀνθρωπάριον ἦν, συμπλοκόν τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὥστε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσηχόμενον, ὥστε ἡμᾶς ἀντενίσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λαμπτῆρας ὄντας ὑμᾶς ἀμβλυώττειν ἀσαφέστερόν τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu scelestorum illorum, quos dixi, quia videbam plerosque illorum, eò proficisci, consilio conviriis incessendi eos qui convenissent, & clamoso latratu opisthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille sit, non vidi. Post Brachmanas igitur in Æthiopiam statim, inde in Ægyptum descendi: & cum sacerdotibus, & prophetis eorum versata sum: quos cùm res divinas docuissem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: postea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congressi sunt. Quibus in Græciam præmissis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Musica cogeret, eorum vestigia statim pressi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi sunt, nec omnino excluserunt Græci. Sed paulatim cùm iis conversata, septem ex omnibus amicos, & discipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheso, alium ex Abdera, omnino paucos. Post quos Sophistarum genus nescio quomodo mihi suppululavit, neque mea absolutè æmulans, neque valdè discrepans: sed tanquam Centaurorum genus, compositum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philosophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: sed tanquam hebetudine cæcutientes, obscurum quid; & dubiam nostri imaginem,

εἴδωλον, ἢ σκιὰν σὐδὲ ὁτιοτε ἰδόντες ἄν. οἱ δὲ, ὥσπερ ἀκριβῶς πάντα καὶ ἀπενοηκέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος σοφία, καὶ ἀπόσμαχος ἀνεξέλεγκτος. αἱ ἡμῖν αἰ, ἀπόροι, ἀτοποι ἀποκρίσεις; καὶ δυσεξόδευτοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἐνταῦθα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ σωφρονίζειν ἐπ' αὐτοῖς. καὶ τίνων, ἀνθρωπείοις ὑπήγοντο, καὶ παρεδίδοσαν τοιμῦν καὶ κανεῖν. ἐχρῶ μὲν ἂν ἴσως ποτὲ φυγεῖν δίκης, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν σωφροσύνην αὐτῶν. νῦν δ' Ἀνθισθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μετ' ὀλίγον Κράτης, καὶ Μένιππος, οἵτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τοῖς μοχθηροῖς, ὡς μή ποτε ὤφελον. ἐγὼ δ' ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. οἴδ' ὅπως μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί. μικρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ ὐηλίκων, καὶ ἀνιήκων, καὶ ξυγχυθὲν ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀχολίας. ἐδιδάσκομεν γὰρ, ἠξιοῦμεν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμάνθανε, σκυτοῦσιν, ἢ τεκταίνειν, ἢ ἄλλο τι μισθοῦ ἔχειν, ἢ ἔργα ξαίνειν, ὡς ἐργαλεῖα εἶη ταῖς γυναιξί, καὶ δυμήρυξι, καὶ καλαμάρχαις δύμορφος, ὁπότε ἡ κρόκη σκέπειν τρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τίνων ἂν παισὶ μελετῶντες, ὐδὲ ὄνομά τὸ ἡμέτερον ἠδέσαμεν. ἐπεὶ ἦ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ καταίδεσι τὴν αἰδῶ ὅση ἐστὶ τοῦ πολλῶν ἐν τοῖς ἐπιλήπτοις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπεύόμενοι, καὶ συμβαλόμενοι πεί-

umbram ve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc illa inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrintheæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Sceleſtum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Serviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, & con-

ζοντας, ἐπιλιμένοντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα ἡ μικρὰν ἡγοῦ εἶναι. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ σοφιστικῇ σοφοφορᾷ, μακρὰν ἴσως. μᾶλλον δὲ κωμικὴ ἀδωλεσχίαν. εἰ τέχνας, γλίσχρας ἐσμὸν πόνου, καὶ μόγις ἐκνικᾷ παρέχειν ἐδώδιμον. οἷοις δὲ ἡ δυλεία βαρύ. καὶ ὥσπερ ἔνι ἔστι, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξεν ἔνιοις σκληρόν, τὴν ὑπάτην ἀγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυπλλόμενοι φασὶ κεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπόνοιαν ὁρμήσαντες, ἔπι τὸ ἐν τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ ἀναισχυντίαν σφᾶς καλέσαντες, αὖθις αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας κρεῖττον ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν, καὶ ἀπὸ τοῦ παύειν μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς οὖν ἐπὶ πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χημικίζουσι, καὶ μεταγκωμῶσιν αὐτὰς εὐκόλως εἰκότως, ἐν πρὸς ἐμὲ, οἷον τι ἀμέλει ὁ Αἰσωπὸς φησι ποιῆσαι τὸν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν σφενδαλλόμενος, καὶ τραχὺ ὀγκώμενον, ἠξίει λέων ἐν αὐτὸς εἶναι. καί πως πινες ἔπεισαν ἴσως οἱ περιδόντες αὐτῷ. τάσι ἠμέτερα, πάνυ ῥᾳδίως ὡς οἶδα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ σοφιστικὰ λέγω. καὶ ὁ πολλῆς τῆς παιδιᾶς ἀδὲ τερπόμενον σφενδαλίζαι, ἐν πήραν ἐξαρπάσαι, ἐν ξύλον ὑπὸ τῇ χειρὶ ἔχειν, ἐν βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀλακτεῖν, ἢ ὑλακτεῖν, ἐν λοιδορεῖσθαι ἅπαντα. τὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς ἔχει μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ χεῖρον αἰδῶς παρίζειν ἐμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκοντι γε δὲ αὐτότε, κἂν εἰ βάλοιτο ἀπάλαιν, παραχθησομένῳ τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum fecisse, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstaprompta, invito domino, etsi re debebat. Libertas autem, vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἀγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Bourd.*

ἄλφιτα οὐκ ἔτ' ὀλίγα, οὐδὲ ὡς τυχόντα, μάζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ῥύμμι, ἀλλὰ κρέα παχέα καὶ, ὃ οἶνος, οἶνος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. θαυμάζοιμι δ' ἂν εἰ φιλοσοφοῦντες. οὐδὲ τις φόβος ἀνθρώπων, ὃ μόνον τὰ τοιαῦτα ἔξω, ἢν μέσον τὰ ἔξω καὶ ὅμοια. ὀρχοῦνται γὰρ οὐδὲ τὰ ἐλάχιστα δεόμενοι, ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτοὺς κοσμίως, ἢ κιθαρᾴδειν, ἀλλ' ὑῶν βοᾶσι, καὶ ἐπὶ τῷ ἀκροπόλει τῶν ἑαυτῶν ἀναφύγωσι τὸν λοιδορίαν, ἢ παίχειν τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸ βίον ἀξιῶσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπίπλησι πᾶσιν ἡ πόλις τῶν τοιούτων ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα τὴν Διογένη, καὶ Ἀντισθένη, καὶ Κράτητα ἐπιγραφόμενοι, καὶ ὑπὸ τῆς Κυνικῆς τάξεως ὁμόσαι ἔνιοι τὴν φύσιν τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, καὶ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μιμητικὸν, ὑδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', καὶ λιχνίαν, καὶ ἁρπακτικὸν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὴν δεξιὰν, καὶ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὀψὲ τοίνυν μὴ μικρὸν οἶα ἔσῃ. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσαντες, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ πονοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἴσως εἰς ἑαυτοὺς ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόλις δεδραχότας ἐκ τοιαύτης μισθαρνίας. ὄργεως δ', καὶ χρῆσθαι ἀν-

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non salgama, non gresilis cepa: sed omnigenæ carnes, & vinum quàm suavissimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipsi, oves tondent, multoque daturos existimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philosophantes collocarentur: nec quisquam esset qui talia judicaret & discerneret, si exteriora tantùm essent similia. In primis enim redargutionem non accipiunt, si quis ita modestè, & sensim interroget: sed confestim clamant, & ad suam arcem, maledicentiam scilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac si opera quæras, verba multa: quòd si à sermonibus judicare velis, vitam considerandam esse censent. Proinde tota civitas hujusmodi malitia referta est: & iis maximè, qui Diogenis, Antisthenis, & Cratetis titulos assumunt, & disciplinæ Cynicæ se addicunt. Cæterùm quod natura optimum est in canibus, veluti custodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: sed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam usque operi incumbentes, & vix istiusmodi quæstu victum comparare. Segnes verò & subdolos homines in

omnium

ἀνάπτειν, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιοῦντας, αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ πρόχειρα, ἀγαπακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δέ, κἂν λάβοιεν. ταῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δικεῖ αὐτοῖς, καὶ ἁπλῶς τὸ μέλι αὐτὸ εἰς τὰ σώματα ἐσρεῖν ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ἦν ἂν διάνοια τὸ πρᾶγμα λυπεῖν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν εἰς ἡμᾶς ἄλλο ἐξυβρίζον. οἶδά μοί τινας, καὶ σκυπτωπικὰ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, λύειν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάθοντας κωλῦσαι, ἢ ἐλπίσαντας, σπουδὴν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ, καὶ ξένων τὰ σφετέρων γυναῖκας ἁπάγουσι μοιχεύσοντες, καὶ τὸ Γλαύκου ἐκεῖνον γενέσθαι, ὡς φιλοσοφοῦσι δὴ ἐν αὐτοῖς. εἶπα καὶ τοῖς ξυνοῦσι προθέμενοι, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἡδέως καὶ ἁπλῶς τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι, καὶ ἃ μεθύσκονται, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει κατηγορεῖσθαι αὐτοὺς μέθης, ἐν μοιχείας, ἐν λαγνείας, καὶ φιλαργυρείας. οὐδὲν γὰρ ἄτοπος εὕροις ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἐν τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδιον, ἢ τὸν Στρουθίαν ὑπερβαλλόμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες. οὐκ ἂν οὐδὲ κινῆσαι τὸν γλωττίαν μὴ μὴ ἐν ψεύσασθαι δυνάμενοι. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ λάθρᾳ τούτῳ ἅπαντα προσῆκεν. τὸ εὖ ἐξύχολον, ἐν μικραίπον, καὶ πρὸς ὀργὴν εὐάλωτον, ὑπὸ τὰ βρεφύλλια πάντων. γέλωτα γὰρ ὁ μικρὸν παρ-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè apparent, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Iliensis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto sacer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, leviſſimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ρίχωσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆς τυχούσης αἰτίας ἐπιζέσῃ μὲ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πελιδνοὶ ἢ τῷ χροιᾷ βλέπωσιν, ἐπαμῶν τὸ ϛ παρεφόρουν δεδορκότες. ἢ ἄρρεν, μᾶλλον ἢ ἰὸν μεστὸν αὐτοῖς ἡ τὸ στόμα. μὴ φύγε ἐκεῖθι τύχις, ὅτι ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχέεται βόρβορος. χρυσίον μὲ, ἠδ' ἀργύριον, Ἡράκλεις οὐδὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς Ἥρμης περαίμιλλον. ποτὸν γὰρ, ἡ πρήτη, ἡ ποδαμὸς παρίξει. μετ' ὀλίγον αἰτήσει [1] οὐκ ὀβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους, ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ ϛ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτισμὸν συμπίλει. εἶτ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλίξωσιν, ἀποβλέψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσχιον τελέθουσι, ἀχρεῖς οὐσιν, καὶ ἰδιῶται ϛ μελανῶν ἱματίων, ϛ παίδας κομήτας, ϛ συνοικίας ὅλας, μακρῷ χαίρειν φράσαντες τῇ κήρᾳ τῇ Κράτητος, ϛ τῷ τρίβωνι ϛ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ ϛ Διογένους. οἱ ἰδιῶται τοῦτο ὁρῶντες, καταπτύσαντο ἤδη Φιλοσοφίας, καὶ ἄπαυστος εἶναι τοιούτους εἴωσιν, καὶμὲ ϛ διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλοῦ ἤδη ϛ χρόνου, ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἂν ἕνα τινὰ προσαγάγεσθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ ϛ Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο σὺ ἀκμῆτι αὖθις ἀναλύεις. ἡ ἀμαθία γὰρ, ϛ ἡ ἀδικία, ἐπιγελῶσιν, ὁρῶσαι ἀντεξεργασον ἡμῖν τὸ ἔργον, ϛ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. οἷα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς ϛ καθ' ἡμέραν ἐκείνων. ὥστε ἆρα σκοπεῖν ὅ, τι ϛ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοὺς μεταπείσομεν, ἢ ὅπως ἀπαλλαγησόμεθα τῆς ἀνοίας αὐτῶν.

igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis efferveſcit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aſpectu præ ſe ferentes. Os verò ſpuma, vel veneno potiùs eſt refertum. Ne ſis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, poſſidere nolo: ſufficit obolus: quo lupinos emam, nam potum fons ſeu rivus præbebit. At paulò pòſt non obolos vel drachmas paucas, ſed totas poſtulant divitias: adeò ut mercator quiſpiam tanto onere impleri poſſet, quantum illis ad quæſtum Philoſophia confert. Inde poſtquam ad ſatietatem corraſêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, molleſque veſtes, & crinitos pueros, totaſque domos emunt, Cratetis peræ, Antiſthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam deſpuunt Philoſophiam, omneſque tales eſſe putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipſorum mihi conciliare: ſed idem ac Penelope mihi accidat, ſcilicet ut quantum ego texo, tantum momento diſſolvatur. Ignorantia verò & injuſtitia, quum vident noſtrum opus infectum, irritumque eſſe laborem, à riſu non temperant. *Imp.* Proh Dii! qualia nobis perpeſſa eſt ab execrandis illis Philoſophia! Quare tempus eſt diſpiciendi, quid ſit opus facto, quoque modo ſint pu-

1 Οὐκ ὀβολὸς ἀλλὰ πλοῦτος] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ ἡμῖν δοκεῖτε τοῖς ἔντιμα ἐκ ἀκάλλη, ἀλλ' ἄρχειν τι ϛ λίθινας αἰτήσειν. Bourd.

1 Κρ.

λύσιον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγχ μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ δικαίως τυχὼς. Απο. ἐγώ τοι ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ ἐκ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. κεραυνῶ μὲν γὰρ, ἢ τὰ σῆς δεξιᾶς, εὐδαιμόνως ἐκείνοι ἄξιοι. τὸν Ἑρμῆν δ' εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τῶν κολάσεως καθαπίμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅπερ δὴ καὶ λόγους ἔχων ἐκ αὐτὸς, τάχιστα εἰσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδα, κολακεύσοντες, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δοκῇ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἀπολλον. ἀλλὰ ἐκ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἅμα ἐκ τῷ Φιλοσοφίαν αὐτῷ ἕξοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον. τρισκαιδέκατον γὰρ ἄθλον οἷος τοῦτον ὁ μικρὸν ἐκτελέσειν, ἢν ἐκκόψῃς μιᾶς ῥᾳδίας ὕστερ, ἐκ ἀναίσχυντα ἡδέα. Ηρα. καὶ μὲν δὴ ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τῷ κήρυκι συμπαραπέμψαι αὖθις ἐς Αὐγείας, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως. Φι. ἄκουσα μὲν, ἀναλθητέον ἧ κῦ τὰ δέξασθαι τῷ πατρί. Ερ. καλῶμεν, ὡς καὶ ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρέψωμεν σήμερον. ποίαν δὲ χρὴ τραπέζῃ ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπως εἶσιν. ἢ φανερόν ἐστιν ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι. Φι. οὐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. ὅτοι δ' οὐδὲν Ἀττικῆς δεόμενοι, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πᾶν ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. ἐκοῦν αὖθι τὸ Θρᾴκης ἀπίτιον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ ἡγησομαί γε ὑμῶν τὴν ὁδόν. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπλεύσας. καὶ μοι τὼδε ἤδη παραπέμψατε. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε ὦ Ἑρμῆ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

puniendi. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas excideris. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & vix dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

μὲ ὄρη μέγιστα, καὶ πρόκισται ὑπὲρ ἁπάντων, Αἷμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ πρὸς ἑσπέραν ἦ, Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποπίπτει μεταξὺ, πάμφορον, ἀπὸ τῆς ἑκατέρων ὀφρύος ἑκατέρωθεν ἐκφυόμενον, καὶ πολὺς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις τινὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ καλλίστη ἁπάντων. πόρρωθεν δὲ ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καὶ τις ποταμὸς μέγιστος προσρεμβέσεται, πάνυ ὑπὸ χεῖλος ὢν αὐτῆς. Ηρα. Ἐ ὄρος μέν, ἔτος. ἡδὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου εἰκότως. καὶ ἡμεῖς ἤδη πλησίοι, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ἔπου μηνύσω. πρὸ δὲ χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ θηλέα ἐξιχνεύσωμεν. Ηρα. τοῦτο μέν, σὺν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πῦγε ὀνόματα σὺ ἐπίστασαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅσους ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα πρόσει. Φι. ἀλλ' αὐτὴ μὲ οἶδα τὸ σαφὲς, οἵτινες ὀνομάζονται, ἀφ' οὗ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ' ἂν τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχουσιν εἰς τὰ κτήματα, σὺ ἂν ἀμόρτοις προσκαλῶν κτήσωνας, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ σὺκτήμονας, ἢ πολυκτήτας. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ἔτι εἰσὶν, ἢ τί σε προσκοποῦσι ἐς αὐτοί; μᾶλλον ἢ σε προσίασι, καί τι ἔρεσθαι θέλουσιν?

tes omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriusque radice confestim se pandens, tresque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustumque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo investigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Ph.* Ne ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi sunt qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Pos-

1 Ἐ ὄρος μέν ἐστι, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου εἰκότως] Cum paulo supra dixerit de hac eadem urbe: καὶ πάνυ ὑπὸ λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, non est difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, sita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata est eo, quod tres montes suorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καί

σιν. Ανδρις. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἰ πώποτε τρεῖς γοήτας ἅμα εἴδετε, [1] καὶ πῶς γυναῖκα σὺ χρῶ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα ὅτοι ζητεῖτε. Αν. [2] πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέτην γὰρ ἁπλοῦν ἅπαντες. ἡμεῖς μὲν οὖν, τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν, ἵν' ἀποδόσομεν πρὸς αὐτῶν. εἴσεσθε δ', καθότι ἐζητοῦμεν αὐτήν. τοιγοῦν δ' ἅμα κηρύττωμεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, ἢ δοῦλ' Σινώπης βαρβάρου, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἐπὶ κτημάτων, ὑπόχρεον, [3] ἐν χρῷ κυρεῖν, ἐν ὑγιεῖ βαθεῖ, πήρᾳ ἐξημμένον, καὶ περιῶσιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμουσον, τραχὺφωνον, λοίδορον, μωλύοντι ἐπὶ ἡπτῷ αὐθονόμῳ. Δέσπο. τοῦτο, ὦ Κηρύττες. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα μοὶ παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρος. καὶ ἐκάμα δ', καὶ τὸ χρῆσον ἐπάλλετο, καὶ τέχνῃ τινὶ ἐμοὶ ἠπίστατο. ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος, ὁπόσον [4] περιττὸν τοῖς ἱματίοις τὸ κροκίδων ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν Φιλοτέρῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας. Δεσπο. ὦ τᾶ τόλμης. ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ἀδίκως λόγος. ἀμέλει ἅπαντας ἀνορύξομεν. ξωΐσει γὰρ ὡς φησιν αὐτὸς. Φι. πῆς δ' ἔστος ἄλλος ὁ σοφώτερος ἐστὶν ὧν Ἡρακλῆς, ὁ καλαιτ. *Pb.* Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher,

Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipsos quæramus. Nunc igitur simul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidum, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorum in vestibus superfluum efflorescit. *Ph.* Ille ipse servus tuus est: at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes utique inveniemus, siquidem hæc intelligit, ut

citha-

1 Καὶ πῶς γυναῖκα σὺ χρῶ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικὸν] Exposuit hunc locum Meursius Miscellaneor. l. 1. c. 16. *Alm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέτην γὰρ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; Φι. Δραπέτην γὰρ. Marcil.

3 Ἐν χρῷ κυρεῖν] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Περιττὸν τοῖς ἱματίοις] Legend. Casaubon. ad Theophrast. cap. de adulat. *Idem.*

λὸς, ὁ τὴν κιθάρην; Ηερ. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς ἐμοὶ, ἥδιστος πολλῶν ἁπάντων. ᾧ γὰρ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ἤκιστα ἐκάμνομεν ἐρέσσοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ὀρφεῦ. οὐκ ἐπελέλησαι γάρ που Ἡρακλέους. Ορ. νὴ τὸν ὑμεῖς γε ὦ Φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλῆς, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὸ μίσθιον, ὡς ἐγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. δεῖκνυ δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἴνδικα ἐστι. χρυσὸν γὰρ οὐδὲν οἶμαι δηλῆ, σαφὸς ἂν. Ορ. εὖ ἴσθι. ἐγὼ γὰρ, τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἵνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούσιμι παρ' αὐτῷ. μιαρὸς γάρ ἐς ὑπερβολὴν, καὶ μόνον τοῦτο συμπεπλέγκασι. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὕτη πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν σκοπουδῶν, ὡς μηδεὶ ἴδωμι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες. ὦ γυναικός ἐστι φαυλοφωνίας τὸ ὄνομα; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσομαι ὅ, τι ἐρεῖ. Δρα. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς Αἰΐδαο πύλῃσιν, ὃς χρυσὸν φιλέῃ μᾶλλον ἢ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ. Ερ. σκοπῶ τὸν Κάνθαρόν σοι μισητόν, ὃς ξενοδόκον κακῶς ῥίξει, ὅπου φιλότητος παρίκοι. Υπο. τοῦτό ἐμοὶ τοῦτο τὸ ἔπος, ὦ τὴν γυναῖκα ἀγόμενον ἀπάγειν, διότι αὐτὸν ὑποδέξαιμι. Δρα. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, ἄτ' ἐν πολέμῳ σκαιότατον, ἄτ' ἐν βουλῇ, Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε ἡγητοῖων. καὶ ψ, ἀπὸ δ' ἔκ κόσμον ἐρύσσαμεν βασιλῆσιν. Δεσπ. εἰκότως ἄρα ἐκαλέσατε τὸ ἔπος. Δρα. ἔκθορε κύων, ὄπιθε δὲ λέων, μέση δὲ Χίμαιρα, δεινὸν ἀπαυείουσα, τέρ-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè sceleſtus, ac uni huic rei ſtudet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis, *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere

suetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

1 Tu-

τὴν κυνὸς ἀγελὴν ὁρμιλῶ. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πεπονθᾶς ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶ δ' αὐτὴν ἐκ κύνεον ἀπ' αὐτῶν. Ερ. θαῤῥεῖ, Κερβερόν τινα πέξεται σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἔτερος αὖθις πόνος. ἀλλὰ ἐκ ἀφεστᾶσιν. ὥστ' ἐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Διαπο. ἔχω σε ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμαι ἃ πάσοι ἡ πήρα ἔχει. θέρμος ἕσως, ἢ ἄρτος τρύφερος. Ερ. ἀ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοπρόσθεν ἐπὶ Ε Ἕλλαδος. ἐστοῦν ἢ Χρυσίππιος ἀπερεῖ ἐσι. τοιγαροῦν Κλεάνθην αὐτὸν ὄψει μάλιστα· πρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τῦ πώγωνος, ὅταν μαθεῖν. Διαπο. σὺ ἢ ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμᾶς θεραπεύεις τυχὸν ὤν; ἄμβροτον ἄλλο. ὦ τῦ γέλωτος. εἶτα τί δῆτα ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέρτιος ἢ ἔτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστι; Διαπο. ὑδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅτι τί; Διαπο. ὅτι δεινῶς τὸ ὀσφρᾶσθαι ἐστί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπιζε πήρα, καὶ βάκτρον, καὶ αὐτὸς ἀπόλωλε τὸν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. οὐκ ἂν ἀπολοίμοι βιβλίον μοι τὸ παλαιὸν κύσπελ. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, τερηράρχου βιβλίον. Ερ. ὑδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hîc est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit. Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audis-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si reciperem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ἂν εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει, κρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τῦ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κρεμάσεται. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte Χρίμα τε scripserat, ad quod alludebat κρέμασται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ἀπὸ τῦ χρυσῦ Χρυσόπιππον eum vocavit. *Palm.*

2 Τερηράρχου] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

1 Πα-

τραγοκάλλης τῶν κωμικῶν εἶς. Δρα. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ διάκρινον τὸ μὴ τοῦτο. Ερ. ὅτι μοὶ δοκεῖ. τοιοῦτον μὲ ἵνα μηδὲν τέρας, μὴ ἓν πολυκέφαλον τέκῃ, οἷα δὴ τὸν ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο δ' ἐκπεφευγότε τοῖν δεσπόταιν μαστιγίαν ἃ πρότερον τὸν μὲν, τὸν δὲ πολυτελεῖν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀθονῶν, τὸν Λεκυθίωνα. τὸν Μυρρίνην δ', αὖθις ἀκεῖσθαι τὰ ἱμάτια καὶ τὰ διέρρωγότα, μαλακὴν γε πρόπερσι μαστιγωθέντα. ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτον ἐδεδώκεσαν τοῖς πιττωταῖς. ὡς δὴ πολλοῖς ἐκπλαττόμενον πανοῦργα, ἐσπώσῃ πρόσθεν, καὶ γυναικεία τῇ πίττῃ. εἶτα εἰς τὸν Αἰμὸν ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τὸ χιόνος μέρει συμπεπεδημένον τῷ πόδε. Δρα. φεῦ τῶν κακῶν. ὀτοτοῖ. παπαιπαιάξ. Δημο. τί τοῦτο παρενδῦσθαι τραγικῶν σὺ λαλοῦσαι; ἀλλ' ἀναλάβου δὴ τὰς πιττωτὰς ἤδη, ἀποδυσάμενον πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῇς ὄνος ὤν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παρεδόθην τοῖς πιττωταῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἐπαθεν. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, quæ de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τε γὰ νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πέμψαντας, καὶ κεκηρυκιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῷ ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρό. τοῦτο μὲν αὐτὸς σε καλῶς ἐχεῖ ἐσκέφθαι, ὦ, τι σοι δίκαιον, εἰμὴ ἐμοῦ μόνου ἄμεινον ἐξέλοις εἶναι τὸν ἄρχοντα ἐφ' ἑαυτοῦ τί σοι ἥδιον αἰτεῖν. ἐγὼ γὰρ πάντα δώσω, σὺν ἀναβάσῃ τῶν τριῶν δίκην. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἐσκεμμαι. ἐμοὶ μὲν τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τοῦ χαίρειν, πλοῦτον, καὶ χρυσὸν πολλὸν, καὶ ἀνδρῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφόρους, καὶ μελανικὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων δὲν ὦ ἄριστε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι ἐκ αὐτῶν ἀπολαῦσαι τῆς ἀρχῆς, μὴ ἦ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀφ' πάντων ἐμοῦ. Κρο. ὁρᾷς; καὶ ταῦτ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας. ἐγὼ μὲν ἀφίεμέν σοι τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄρχειν, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αὖτε ἀφ' Διός, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ἡμέρας παραλαμβάνω τῶν δωδεκάδων. ἐπὶ μὲν ἡμέραις ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ ἐν ἐκείναις ἐσομαι τῶν ἀνθρώπων, ἰδιώτης δ' ἐς εἰμι, καθάπερ ἅπαντες ἐς. ἐν αὐταῖς δ' ταῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint; id quod brevi futurum est. Nam ipse accipio. Est autem imperium quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

certis conditionibus imperium meum septem duntaxat dierum,

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc κρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primum ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

ἐπ' ἐμοὶ, παιδιὰν μὲν, [1]οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δ', καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβδίνειν, καὶ ἀρχοντας καθίστασθαι, καὶ τοὺς οἰκέτας δειπνεῖν, καὶ γυμνὸν ἄδειν, καὶ κροτεῖν ὑποτερείμοντα. σὺ δὲ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀφεὶς, ἀσβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. ταῦτα ἐφεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δ' ἐκεῖνα, τὸ πλεῖστον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ir. ἀλλ' οὐ σὲ γε δίκαιον ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ προχείρως. ἔγωγ' οὖν ἤδη ἀπηγόρευκα, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδ' ὧς γε ἐπαΐει τοπαρέμπαν. ἀλλὰ τῷ αἰχίδι ἐπισείων, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπανατείνων μοι, δῆμυ σύεσσιν, ὑπαπλήττει τὰς ὑποχλίδας. ἢν δέ ποτε δ' ἐπινεύσῃ τινὶ, καὶ πλέον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκεφθον ὑπαυδᾷ, καὶ τὰς ἀγαθὰς οἴεται, καὶ σωστὰς ἀφεὶς. ὁ δ', παμπονήροις τισὶ, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι τὸ χρὴ τὸ πλεῖστον, μαστιγίας, ἢ ἀνδραγυίους τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. πλὴν τάγα σοι δώσω ἐθέλω εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. ἐμοὶ μικρὸς ὅλως, ἀδὲ παντάπασιν ἀνεπιφρόντιστος. ὡς ἀτὰρ τῷ δώσομεν ἐξετάζεσθαι τὸ συμπάσης ἀρχῆς, εἰπέ μοι γε μικρὸν ἔτι τὸ τίκτειν κυβδίνην, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὸν μονάδα κυλισμένοις δὲ κύβοις, σοὶ τῷ ἐξάδι ὑπερέχειν ἀεὶ φαίνεται, πολλοὶ γὰρ ἐς χόρον λαὶ δὲ τοιούτοις ἐπιστίζεσθε, οἷς ἴλεως, καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπιδύσῃ. οἰδὶ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξεπήξασθε, σωτερδόνι δ' αὐτοῖς δὲ σκάφ-

quippiam aut publicum tractare, mihi conceſſum eſt. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, canere nudum, laſcivo corporis motu ſaltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permiſſum eſt: ſed magna illa, puta divitias & aurum, Iupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujuſmodi ſunt plerique iſti. Quanquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, ſiquis univerſi imperii vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi ſonionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit [2]teſſera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipſis ad tam exiguum ſcopulum,

1 Οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, εἰπεῖν δὲ] Οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται δὲ ἦν, εἰπεῖν δὲ. Marcil.

2 *Teſſera*] Teſſera lateribus conſtabat ſex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Auguſto. Cogn.

1 Sub-

φυς, σὲ ὕστω μικρὸν ἵρμφα τὸν κύβον. καὶ μὲν δὴ ἐστὶν ἐς τὸ ἥδιστον, καὶ ὠδικώτερον ἄλλης δέξαι ἄκρα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφηνιασμένων τὰς μὲν ἄλλας ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τὸ πιπίλιμον τῆς ἀδεξίας ἀφηνίας. σὺ δ', καὶ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον, καὶ τὰθλ' ἀφαιρεῖσθαι τὰ ἄλόγα. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθὸν, ἐπὶ ἑνὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ἡμῖν σθαι, τῷ ἀφαιρεῖσθαι κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιπαχθεὶς γαλοῦν ἐπιβάλλεσθαι, καὶ αὐτὸς ἐπιβάλλειν ἔχοις, τῷ μὲν, αἰσχρόν σοι αὐτῷ ἀναβῆναι. τῷ δ', γυμνὸν ὀρχήσασθαι, ἐν ἀγορᾷ τὴν αὐλητρίδα, τρὶς τὴν οἰκίαν περιελθεῖν; πῶς γὰρ ἐν τούτῳ δείγματα μεγαλοψυχίας τῆς ἐμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δὲ βέσαιον γίγνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλείαν αἰπάτην, ἀγνώμονα ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τοῦτο ἀφαιρούμενον ὀλίγον χρόνιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων οὖν ἂν ἄ μοι δώσεις, δύναμαι πιθῶν, ἄρχειν, ἀδεῖν. καὶ τί, ἃ κατηριθμησάμην, θαρρῶν αἴτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς ἥδιον δεξιομένου σε τῇ αἰτήσει, καὶ τῇ κεφαυσῇ. Ιε. ἀλλ' οὐ τιθέναι ἄρεστε, τί μοι τοιοῦτον, ἃ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκρινον, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καί μοι ἰὼ εἶπῆς αὐτὸ, ἐπαινῶ ἴσθι τὴν ἀμοιβὴν ἀπολέδωκως αὐτὶ τῆς θυσίας, ἐγὼ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρώτα μόνον. ἀποκρινοῦμαι γὰρ, ἢν εἰδῶς τύχω. Ιε. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. ταῦτ' ἐστι, ἃ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατηθιες τὰ γινώμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκείνη δ' ὑφελομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένη αὐτὶ βρέφους, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δ', εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶπε εἰς τὸν Τάρταρον φέρων ἐκβαλε, lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parū dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantū sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domū obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si caulàberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco suppositisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis injectis in Tartara præci-

πιθήσας αὐτόν σι, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεπιτέτο. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἦν ὅτ᾽ ἤγομεν, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ᾽ ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀργίζεσθαι γὰν ἐφέπτα μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, σὺν αἰδοῖ εἰς πολὺν ὕπνον, καὶ πρεσβύτην Θεόν. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, οὐ παρ᾽ ἐμαυτοῦ φημι, ἀλλ᾽ Ἡσίοδος ὁ Ὁμήρου, οὐκ ἐγὼ γὰ εἰπὼν ὅτι ὁ ἄνθρωποι ἅπαντες ὕβριν χεῖρον, ταῦτα πεισθήκασι καὶ σύ. Κρο. εἶτα γάρ τι τοιμῦτα ἐκεῖνον, τὰ ἀλαζόνα, ὑμεῖς τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ἢ ὅπως. ἔστ᾽ ὅστις ἄνθρωπος, ὃς γὰ Θεὸν ἱερῶ, ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς κελεύσαι τὰ τέκνα, εἰμή τις θυέστης ὢν, καὶ ἀσιβεῖ ἀδελφὸς ἐπισπὼν, ἤδιε; καὶ τοῦτο γ᾽ ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀνάλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ᾽ ὅτι ἐπολεμήσαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μᾶλλον αὐτοῦ, καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν. ὅτι μὲ γὰρ ὅτι πεπίδυκα, ὅτι σὺ τοῦ Ταρτάρου εἶμι, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἷμαι, εἶμι τοφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ιε. τί παθὼν ἦ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲ ὅλον, χάριν ἤδη, καὶ ποδαγρὸς ὢν ἔτι καὶ χρυσῆς ὤν, διὸ καὶ πεπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἴκασιν, ὡ γὰρ ἡδυπάλαιον ἀφροκεῖν τοὺς ὕπνους οὐκ ἔτι ἐθέλω ἄνω, καὶ κάτω, τὸ κεραυνὸν διηρμένον, τὰς ἐπιόρκους, καὶ ἱεροσύλους, καὶ βιαίους κολάζοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐγωγὲ ἤν. καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέπνευν ἂν δύποιῶν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν

pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognosceres iratsi saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nesciret se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello conflixiimus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδόκει μοι, ἀφιείμην ἂν τοῖς παισὶν ὅσα τλῶ ἐχὴν, αὐτὸν δ' ὠχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅπη τοῖς δίκημμοις χρημαΐζοντα, ὅπη τοῦτο τῶ τέτακται αἰτίοντων ὀφλισκάνοντα, ὅπη βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ καίλαζαν οἱότι βάλλειν ἀναλαμβάνοντα· ἀλλὰ πρεσβυτικήν τινα τῶτον ἥδιστον βίον ἄγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώτας ἀποσμυθολογῶν. ὁδὶ ἀρχὴ, μυρία ἔχων πράγματα. τολὺν ὁλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελίσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τλῶ ἐχὴν, ὡς ὑπομνήσωμι τὰς ἀνθρώπως οἷος ὢν ὁ ἐπ' ἐμῦ βίος, ὁπότε ἄπορος, καὶ ἀνήρατα πίνα ἐφύτευε αὐτοῖς, ὐ τύχης, ἀλλ' ἑτοίμως ἄρ', καὶ κρέα ἐσκωσμένα. καὶ ὁ οἶνος ἔρρε πολαμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἶπα τῆ ὀλιγαρχούσης ταύτης δωμασείας. καὶ ἀστὸ ἀπαυλαχῦ κρόος, καὶ ᾠδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσονομία πᾶσι, καὶ ἐλεύθεροις. οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμῦ δοῦλος ἦν. Ιε. ἐγὼ δ' ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἶπον εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωποι ὀνῦ μόνον ἐκείνῳ ποιεῖσθε, πολλὰ τοὺς τὰ ὄρχια πάσχοντας, ἅπερ καὶ αὐτὸν δεδιόντα, μεμνημένοι τῆ πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα λέγων; Ιε. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἐπέρεσθαι. τὸ πεπαίδευσθαι σύνηθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὴν ὥσπερ ταλάντων μνᾶ, καὶ μυριάδων, ἅπερ ὑμῖν, ἀλλὰ σφόδρα τὸ μέτριον, videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis provenirent. Haud tum quidem aristæ sed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sac.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando serviviſſe, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi responde, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἡτιηδήποτε, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄπληστον ἰόντα μόνον τῶν ἄλλων. Ιε. εὖγε σὺ καὶ οἱ ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπιπλοῦσον, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε μεταξὺ λέγοντός σου, τοιόνδε τι συνέσπασε. εἶπε γάρ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, εἰς τὸν ἡμέτερον τοῦτον βίον ἀγαγών ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἆθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπάσθη γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐκφρυγόντες, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτταν τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, ὧδε δὲ μείζων ἀπειλήκαμεν τὸ μέρος, ὥστε ἀλλήλοις ἔκπλεω ἀμυνώμενοι. οἵγε δὴ ἑορτάζοντες, ἕξουσι φιλοκερδῶς εἶσιν, ἀλλὰ πάσσοδυνοι πολλοὶ πεποίωνται τὴν ἑορτήν. εἶτα οἱ μέν, ἀπάρχονται λοιδορούμενοι, ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς φίλους. οἶδα, ὅτι τι λαικάζεται ἐδὲν δέον, καὶ τοὺς κύβους συντρίβουσιν, ἀναιδίως ὥσπερ αὐτοῖς, ὧν ἐκίνητε ποιοῦσιν. ἀτὰρ εἰπέ μοι ὦ τοῦτο, τί δὴ ποτε ἀδρὸς ὢν θεὸς ὢν, καὶ γέρων, ἐπιλελάθου τὸ ἀπορπίζειν, ἀπότε ἡ γραῦς ἐπῆλθε τὴν πύλην, καὶ ὁ βοῦς πολὺς, καὶ ἐδὲν ἔτι ἐν τῇ πίτνῃ ὑπὸ τῶν κρύος, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἀνθοφοροῦσι, καὶ ἀπολωληκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὸν καύμενον οἱ πολλοὶ, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ἐγὼ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς, ἐδὲ ἐπιτήδειον πρυφῶσι. Κρ. πολλά με ἀνακρίνεις ὦ ἑτοῖον, ἢδη πίνειν δέον. παρήσουσι γὰρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς· οὐκ ὀλίγον, ἐ πάνυ ἀναλήκασί μοι τοῦτο τὸν φιλοσόφων. ὥστε, νῦν μὲ ἄφες αὐτί. ὠνωχώμεθα γὰρ victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter seie quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc iis omissis, convivium

ἥδη, καὶ κροτῶμεν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἥδη ζῶμεν. εἶτα πεπαύσωμεν ἐς τὸ δίκαιον ἐπὶ κεφάλαιον, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ παίζοντες πειθαρχῶμεν αὐτοῖς. ὕτω γὰρ ἂν τῷ παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ δῶτε ὦ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἥδεα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀπεκρίναμεν ἐς τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ χρηναμένῳ εἰς βιβλίον τοῦτο ἡμῶν τὴν συνουσίαν, ἅτι αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ὧδε ταῦτα ἕλεως ἀπεκρίνω, παρίεσαν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοις ἐπακοῦσαι τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde priſco more depoſitis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipſiſque pareamus. Sic enim verum eſſe comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repueraſcere. *Sac.* Imò cui iſta quæ dicis non probantur, Saturne, ne ſitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ reſpondi prima, ſufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, ſi noſtram hanc confabulationem, & quæ ipſe interrogarim, & quæ tu propitius reſponderis, literis prodita, tradam amicis legenda, ſiqui ſunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum conſtituit. Prima eſt de ritu ac modo peragendi feſti, & de iis quæ in eo agere fas eſt. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iiſdem mittendis. Poſtrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quouſque ludo utendum ſit. Cæterùm longa præfatione utitur, quæ legibus hiſce authoritatem à perſona & mandato Dei parat. Inſcribitur Cronoſolon, quòd eodem modo & apud Athenienſes olim Solon illi leges dictavit.

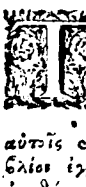

άδε λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ θεοφιλὴς τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγγράψας. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι καὶ ἐκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronoſolon ſacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad feſtum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio miſſo libro illis ipſis præſcripſi. Neque dubito quin eas leges ſervent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἵνοχοι ἔστωσαν τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κ τ ἀπειθόντων μεγάλα ἄφετε. ὑμεῖς δ ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ ἀδικομήσητε, μὴ δ ἀδικήσητε τῶνδε τ ἀφυλάκτων. ὡς ὅστις ἂν ὕπνῳ μὴ ποιήσῃ, ἴσθ ὅτ ὦ, σὺν ἐμοὶ τομᾶτε ἀμελήσαν, ἀλλ εἰς τ Κρόνον αὐτὸν, ὃς με ἀφείλετο τοιοῦτόν τι εἰς τὴν ἑορτὴν, σὺκ ὄναρ ἐπιστὰς, ἀλλὰ πρῴην ἐρημοράπτῃ συναγωγὴ συγκινούμενον. ὧν δ πλούτῳ, ὑπὸ αὐχμοῦ πάλαι, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι ἀδέτ ἤ λιθοίνητον ποιηταὶ ἀφόβητον ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μ ἅρπην εἶχε πάνυ τεθλιμμένην. καὶ ἄλλα, φαεινός τε ἦν, καὶ ἡμέρας, καὶ βασιλικῶς εὐσκεύαστο. μορφὴν μ τοιόνδε ἄφθη μοι. ἃ δ εἶπε, πάνυ θαπέσια, καὶ ταῦτα ἀφειμένα ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπ σωφροσύνῃ βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεὸν, ἤγνωσε αὐτίκα τὴν αἰτίαν τ λύπης πῆς ἴσί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, ἃ κ τὴν ὥραν μονοχίτων. καὶ δ κρύος, καὶ βορέας πολὺς, καὶ κρύσταλλοι, καὶ χιών. ἐγὼ δ ἤκιστα ἐπεφρόντιζον τοῦ αὐτοῦ. ἀλλ ὅπως τ ἑορτῆς πάνυ πλησιαζούσης, ἰδὼν τοὺς μ ἄλλους, ἀφροδυσιαζομένους, ὅπως θύσουσι, καὶ ἀνωχέσουσιν, ἐμαυτοῦ δ ἐπάνυ ἐορζότιμα ὄντος. καὶ δὴ ἀποστελλὼν ὀπίσθεν, κ ἐπ ὠτός μ λαβόμενος, κ ἀφανίσας, ὥσπερ μοι ἀποπικάζειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένου ἑοικώς; ἢ γὰρ ἄξιον ἔφλω ἐ δίκαιόν ἐ; ὅπως κἀκεῖνος μ, καὶ μικρὸς ἀνθρώπως ὑπερπλουτῶν, καὶ μόνος τρυφῶν ὁρᾷ, αὐτὸς δ ἐ ἄλλοι συνοικοῦντ ἀπαιδοῦμένων, ἀπορίᾳ, καὶ ἀμηχανίᾳ σωίσομεν; ἀλλ ἀδὲ σὺ ὦ

pœnis, quæ graviſſimæ decretæ ſunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui ſecus fecerit, is ſciat ſe non me neglecturum legiſlatorem, ſed potiùs Saturnum, qui me condendis feſti ſui legibus delegit; haud ille quidem in ſomnio viſus, ſed nuper cum vigilante palàm congreſſus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque ſitu obſitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem ſpecie mihi viſus eſt: quæ autem dixit planè divina ſunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœſtum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam eſſet moleſtiæ cauſa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam veſtem haberem, cùm jam eſſet gelu, multuſque flaret boreas, glacies ac nix eſſet, adverſus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd feſto proximè inſtante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipſi res non admodum ad feſtum inſtructas eſſe. Iam à tergo accedens, aureque prehenſa, & vellicata, qua ſpecie ſe mihi ſolet oſtendere, quid iſtud ſibi vult, inquit, Cronoſolon? videre mihi ſolicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac ſceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos deliciis frui videam: ipſe verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, ſummaque rerum penuria degamus? At tu here,

non

δίκαιον, ἢ λέγεις παῦσαι τοῦτο, καὶ μεζόνως ποιῆσαι τὸ ἰσόμοιρον; τὸ μὲν ἄλλα ἔφη ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐκ Κλωθοῦς, καὶ τῶν ἄλλων Μοιρῶν πάσχει. ἃ δ' ἐστὶ τῆς ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαί ὑμῖν τοῦτο πρόσω. ἡ δὲ ἐπανόρθωσις, ἤδη ἔστω. ἴθι δή μοι Κρονοσόλων, καὶ χρήσον μοι νόμους τινὰς, ἃ χρὴ φυλάττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι εὐφραίνοιεν, πονοῖεν δὲ ὑμῖν τὰ ἀγαθά. ἀλλ' οὐκ οἶδα ἔγωμαι. ἐγὼ δέ σε διδάξομαί σε. κἄπα δεξάμενος ἐδίδασκεν. εἶπα ἐπειδὴ πάντα ὑπεσχόμην, καὶ εἰπὶ αὐτοῖς ἔφη, ἀπὴν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τοῦ ἄρκλου τοῦτου ἐξέσω περφέρω. ἢ γαλεῶν ἀνέλω, ἢ μὲ πατέρα, κἀβόμιον πεποιηκὼς, ἢ ἀρχῖνον, τὰς δὲ πλουσίας μὴ ὠνυχίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγγείοισι τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχοι χαίρουσι. τοῦτο ἠπείλησεν, ὥστε κωλῶς ἔχειν ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς νόμους. Νόμοι πρῶτοι. Μηδένα μηδὲν, μήτε ἀγορεύειν, μήτε ᾄδειν ἐν τοῖς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ γυμνοδίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ πεμματοῦχοι, σύεργοὶ ἔστωσαν, ἰσόμοιρα πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδὲς τὸ ἄργυρον, ἢ τῶν ἄλλων ἐξέστω ἐξωνίζειν, μὴ δὲ ἀναχαρίζειν ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ δὲ γυμνάζεσθω Κρονίοις, μὴ δὲ λόγους ἀσκείτω, ἢ ἐπιδεικνύσθω, πλὴν εἴ τινες ἀσεῖοι, καὶ φαυλροὶ, σκῶμμα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ὕστατοι non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cùm tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῆ τ ἑορτῆς, οἱ πλύσιοι, χαλκώματων μ ἐς πινάκιον ἐγκύψ τ φίλων τὸνομα, ἐχόντων ὃ ὁ χρόνος ἕτοιμον, ὅσον τ κατ' ἔτος ἀποτίνουσι, τὸ δέκατον. κὴ ἐδώδιμα τ ὕσης τὴν ἑορτὴν, κὴ ὅση παχυτέρα, ἢ κατ' αὐτὰς κρεωκοπή. κὴ τ χρύσεον, ὅτι ὀλίγα. ταῦτα μ, ἀποχέρα ἔστω. τῇ ὃ μετ' τ ἑορτὴν, κάθαρσιον μὴν ἀποφερέσθω, κ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυνέσθω ὁ τ οἰκίας μικρολογία, κὴ φιλαργυρία, κ φιλονεικία, κ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοικεῖ τοῖς πλείοσι αὐτῶν. ἐπειδὰν ὃ κάθαρσιν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θυέτων Διὶ πλουτοδότῃ, κὴ Ἑρμῇ δώτορι, κ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα ἀθρόοι δείλιον ὄψιαν, ἀναπαυσώμεθα μ σοφίη τὸ φιλικὸν σκεῦος πινάκιον. καθεύδοντες ὃ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ περὶ ἥλιον δῦναι, πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱδὲ ἀπομιζόντες, μὴ πλείους τριῶν, ἢ πεντέρων, οἱ πιστότατοι τ οἰκετῶν, ἤδη πρόσθυτες. ἐγκεφάλου ὃ ἐς χαμμήσιον ὄ, τ τὸ πεμπόμενον, κὴ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπλώσιοι τοὺς ἀπομιζοντας. αὐτοὶ ὃ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκαστοι πιόντες, ἀπαιτείτωσαν ὃ μηδὲν πλέον. τοῖς περιπόλοις δίπλασια πέντε πεμπέσθω. ἄξιον γὰρ δικαιότατα εἶναι. τὰ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετρίως πάλαι, κ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς ὃ μηδὲν μηδεὶ συνεπιστελλέτω, μὴ ὃ ἐπαινείτω τὸ πεμπόμενον. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω, μὴ ὃ ἑσπέρα Κρονίοις ὁ πλούσιος τ ἰσότιμον. τ εἰς τὸ πεμφθὲν παρασκευασθέντων, φυλακτέον μηδὲν. μὴ ὃ μείζονα εἰσίτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ.

Multò ante festum divites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis supereſt vestium, & quicquid est crassioris cultus, quam ut ipsis conveniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatem porcellus circumagitor, atque ex ædibus ejiciuntor sordes, avaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque divitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem divinam faciunto Iovi divitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Destributis autem pro cujusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittunto: & qui deferant, non plures tribus, quatuor-vè sunto atque hi certissima fide famuli, & jam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne utrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, unico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab iis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est ut geminam accipiant portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & pauciſſima verba fiunto: neque grave quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diviti dives Saturnalibus æquali sorte quencorum quæ in hoc deprompta ne cui muneris pœnitentia subito.

ne quid mittito: neque locuples quam convivio accipito. Ne quid fuerint, ut mittantur, servanto:

to.

εἴ τις πέρυσιν ἀπεδήμει, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. Μαλυόντων δὲ οἱ πλείστοι τὰ χρέα ὑπὲρ τῶν φίλων τοῖς πένησιν, καὶ τὸ οἰκεῖον, οἵ τινες ἂν τοῦτο ὀφείλοιντες, καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτι μάλιστα δέοντες. ἀπέστω δὲ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δοκείτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγως, ἢ ὄρνις πιαίνα, Κρονίων δῶρον μὴ δοκείτω. μὴ δὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνυπερπέτω δὲ ὁ πένης τῇ πλουσίᾳ, ὁ μὲν πεπαιδαρθρῶν, βιβλίον τι παλαιὸν, εἴ τι εὔφημον, καὶ συμβολικὸν ᾖ, ἢ αὐτὸς συγγράμμα, ὁποῖον ἂν δύνηται. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλουσίῳ πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, ἀναγινωσκέτω δύσις. ἢν δὲ λοιδορηται, ἢ ἀπορρίψῃ, ἴστω τὴν ἄρπης ἀπειλὴν ἕτοιμος ὤν, καὶ πέμψῃ ὅσοι χρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἰμῳ, στέφανος. οἰδὲ, λιβανωτὸν χρόμις πεμπόντων. ἢν δὲ πίτυς, ἐοδήτω, ἢ ἄργυρος, ἢ χρυσὸν ἀπὸ τῶν δυνάμει πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἴσον δημόσιον. καὶ καταπραξάτω, ἐμβαλέσθω εἰς τὸ ψαυσῦρ ὃ κεῖται. ὁδὶ πένης, ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς ἀπὸ πλουσίου λαμβανέτω τῇ νεφθηκι εἰς τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλάττους διακοσίων, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποσιακοί. Λαβέτω μὲν ὁπόσον τὸ σοι χεῖρον ἐξάπαντη. τὰ δὲ ὠὸ ὃ λαβὼν, κάμνε, καὶ πέσσοι ἕψωσαν. καλακείθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ χρόνος, ἢ κλῆρος, ὀλίγον συμπελέτω εἰς τοῦτο μέν. οἶνος δὲ αὐτῷ πινέτω ἀπαθὴς. μηδὲ ἔστω πρόφασις τῷ πλουσίῳ, ἢ στομάχῳ, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod fausti sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives lætо admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sum, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μόνον δὲ αὐτῷ πίνειν ἔξεστιν. μοῖρα κρεῶν, καὶ ἴσων ἅπασιν. οἱ διάκονοι, μὴ χάριν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ὑπὸ βραδυπίτους, μὴ ὑπὸ δυσπαπίτους, ἕως ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσου χρὴ λαμβάνειν. μὴ ὑπὸ τοῦ μὲ, μεγάλα, τοῦ δὲ, σμικρὰ μισθοῦ δυσχεραίνειν. μὴ ὑπὸ τοῦ μὲ, ὁ μισθός. τοῦ δὲ, ἡ γνάθος σοῦ, ἀλλ' ἴσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδορκέτω καὶ τελείως ἐς ἕκαστον, καὶ ἐλαττον ἐς τὸ διάστολον. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ὧν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι συμπινέτωσαν, ὧν ἐθέλωσι, συμπόντες δὲ πλησίον. μὴ δὲ ἐπαναγκέτω ἕως πίνειν, ἢν τις μὴ δυνήται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχησὶν, μήτε κιθαρισμὸν, αὐτὸς ἄκλητος ἄρξῃ μανθάνοντος. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκάμματος. καὶ μέτρον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, παιδιάτωσαν ἐπὶ κεφαλαίου. ἢν τις ἐπ' ἀργυρίου παιδιάσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μιμείσθω, καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν βάλλῃ. ἐπὰν δὲ τὰς οἰκείας ὁ πλούσιος δώσχῃ, διακονούντων δὲ οἱ φίλοι φέω αὐτῷ. τὰς νόμους ταύτας ἕκαστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκῆν σήλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγιγνώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἔς ἂν αὕτη ἡ σήλη μένῃ, ἄτε λιμὸς, ἄτε λοιμὸς, ἄτε πυρκαϊὰ, ἄτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν εἴσεισιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὅταξ μὴ γένοιτο, καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα πείσον.

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges haſce finguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: additâ etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Μαλάφθην μὲν ἤδη σοι καὶ πρόπερσι, δηλῶν οἷς εἶχον, ὡς οὐκ ἄπορός εἰμι, καὶ ὡς οὐδὲν πενίας κινδυνεύοιμι, μήτε ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἢν ἐπήγγελκας, ἐπὶ σὲ τοῦτο προσιὼν, μέμνημαι γάρ, ἀλογώτατόν εἶναι, τὰς μὲν, ἡμῶν, ὑπερπλουτεῖν, καὶ περιφέρειν, καὶ κομπάζειν ἐν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις· τὰς δὲ, λιμῷ διαφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, Κρονίων ἐόντων. ἐπεὶ δέ μοι τότε μὲν ἀντεπέστειλας, ἡγησάμενος δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐρρῆν γάρ σε ὡς ἄρτι Κρόνιε, τὸ ἴσον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον ἅπασι κομίζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ καμηλός, ὡς ἡ παροιμία φησί. μέλλ-

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autè nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

λον ὁ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐνύησον, θατέρῳ μὲ τῶν ποδῶν, ἐφ' ὑψηλῷ βεβηκότα, οἷον εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. οἶσθ' ἕτερον, ἀνυπόδητον ἔτι. εἰ τύνυν βαδίζοι ὕτως ἔχων, ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρθρα μὲν, ὑψηλά, ἄρθρα δ', παπειρᾶ γὴ εἶναι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνῃ; τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον. ἀλλ' οἶμαι, ὑποδησάμενοι, ἐμβάσας, ἢ τύχας χρηγούσης, ὑπερογκώδεσιν ἡμῖν. οἱ πολλοὶ δ', πεζῇ, καὶ χαμαὶ βαδίζομεν, δυσάρμοστοι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χαίροντες αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ διαθέαινεν, εἴ τις ἡμᾶς ὑπεσκόπει προσπλησίον ἐκείνοις. καίτοι ἐκεῖνα τὰ ποιητῶν λεγόμενα, ὡς τὰ παλαιὰ, ἢ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, οὐ ἐπὶ μυριάρχων. ἀλλ' ἡμῖν γῆ, ἄπορος, καὶ ἀνθρώποις ἔφυσεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δαῖτα ἕτοιμον ἑκάστῳ ἐς ἦμαρ. πόσαμοὶ ὁ, οἰμὰ, οἶνον. οἰδὲ, γάλα. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μέλι ἔρρεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. πενίαν δ', μὴ ὁ τι παροράσαι αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δ', αὐτοὶ μὲ, οὐδὲ μόλις ἐσθ' ὅτε ἐκ τύχης δεκαήμερα, ἀλλ' εἴ τι καὶ τύτε ἀλυμπρον. ἡ τροφὴ δ', μὴ πόνων τοῖς πλείστοις. ἡ πενία δ', καὶ ἀπορία, καὶ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, καὶ ὡς τὸ τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. ὑπὸ γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἦθος ἂν εὖ ἴσθι ἡνιαμένοις ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλουσίους ἐωρῶμεν τοσαύτῃ εὐθαιμονίᾳ σωμάτων. οἱ τοσοῦτον μὲ χρυσὸν, τοσοῦτον δ' ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐσθῆτας δ' ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δ', καὶ ζεύγη, καὶ σωμοικίας, καὶ ἀγρὰς, παμπόλλα δ' ταῦτα ἐκτησάμενοι, καὶ ὅπως ἀ μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' ἐδὲ προσ-

dicunt. Quin magis tragicum hiſtrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur vides neceſſariò futurum, ut nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alii ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, ſiquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperares. Verùm tellus ſementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad ſatietatem uſque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & quí melle manabant. Quodque eſt omnium maximum, ajunt illos ipſos homines aureos fuiſſe: pauperatem autem omnino ab ipſis abfuiſſe. Nos autem ipſi ne plumbum quidem meritò videamur: ſed ſiquid eo eſt vilius: ut quorum pleriſque victus labore quæritur: paſſim eſt paupertas, egeſtas, ac deſperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leviùs diſcruciaremur, niſi divites conſpiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum veſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his rebus

Cλίπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπίγλᾳ ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸ μὲν, ἐφ' ἁλουργίδων κατακείμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς συντυφᾶν ἱρυσταινοντα, καὶ τοῦτο τὸ σωφρονεῖν διδαιμονιζόμενον, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ δ', ὦ τοὺς ὁμοίους, ὀνειροπολεῖν, εἰ πολυτελοῖ πόσαρες ἠμείβθ, ὡς ἔχοιμι ἄρτον γεῦ, ἢ ἁλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κάρδαμον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπτρώγοντες. ἢ τοίνυν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀκίνητον, καὶ μεθαρμοστὸν εἰς τὸ ἰσοδίαιτον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτοὺς γε ὁμοίους πελοῦσιν τοῖς πλησίοις, μὴ μόνοις ἁπλαῦσιν τὰ ἀγαθὰ ὧν, ἀλλὰ καὶ μεδίμνων τοσούτων, χρυσίῳ χοινικὶ γε ἡμῶν πάντων κεκασκεδάσθαι. διὸ δ' ἡμᾶς ὧν, ὅστε καὶ τοῦτο σπουδὴν διαφερομένοις, σὸν ἂν αὐτοὺς ἀνάσπασε. ταῦτα γὰρ πάντας ἀποκτύμβα, καὶ τοῦτο δ' χρόνῳ διαφθαρησόμβα, ἡμῖν δ' ἄνευ πολεβαλείας μᾶλλον, ἢ ὁ πῶς κριθίσι, καὶ πίσσαις, ὀρῶν πολλὰ κατασαπέναι. καὶ μὲν δὴ ἐ διαπίζειν ἐκέλευον, ἄρα μὲ, πόσαρας, ἄρα δ', πέντε τε πενήντων ἀθαλαμεύοντας. μὴ μόνοι ἐς τ' νῶν τόπον τ' δεῖπναν, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τ' μ', ἐμφορείας τ' ὄψων, καὶ τοικίλων πολυμόνεν ἐσθῆτα, ἐς' ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐσθίων. ἐφ' ἡμᾶς δ' ἁλόντα, ἔτι ἀθροσκωλάζομένων ὡς ἐπιθαλοιμένων χείρα, ἀθυμεῖσθαι, δείξαντα μόνον τῶν λοπάδα, ἢ ὅσον ἐσὶ ἐ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐκκαμιαθέντος σοὺς, ἀφανίσαι, τῷ μὲ διατόπῃ ἀθροθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δ' ἄλλοις, ὅστε φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. πρόσειπεῖν δ' ἐ τοῖς οἰκοχόοις μὴ πρεμέ-

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aspectu quidem dignentur. Hæc nos potissimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, semperque diem festum agitare. Me autem meique similes somniare, sicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, nasturtium, aut porrum, cepasve, alliumve opsonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigasque necesse est: aut quod est postremum, illis ipsis interdicas divitibus, ne soli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos dispergant. Porrò ex vestibus, siquas à tineis jam exesas, citra suum incommodum dare possint: malint quidem hæc prorsus, vetustate, situque peritura nobis dare qui induamur, quàm sinere ut in cubilibus ac scriniis multa carie putrescant. Præterea ut cœnent singuli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua sit portio: neque ut hic opsoniis ingurgitet se, famulo interim stante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati simus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm ostensa, vel siquid de placenta reliquum est. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis ossa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec unus-

νειν, ἓς ἀνὴρ ἐπ᾽ἄκρις αὐτὴν πιεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ νὴ Δία πᾶς κελεύσῃ, αὐλητρίδα ἐλθεῖν, καὶ ἀναδῆναι, μεγάλῳ κύλικι ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τὴν δεσπότην. καὶ τὸ οἶνον ἓν αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμποταῖς, ἵνα ᾖ τὸ αὐτὸν εἶναι. ἢ πῶς γὰρ μεμεράφθαι τέτον τὸν νόμον, τὸ μὴ, ἀνθρωπίνῳ μεμίσκειν, ἐμοὶ ἓν ὑπὸ γλυκὺς ἀμφρήνωνος τῷ γαστρὶ; νὴ τᾶτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεζηθεμένης ὦ Κρόνε, βίον μὲ τὸ βίον, ἑορτὴν ἓν τῶν ἑορτῶν ἔσῃ πεποικώς. εἰ δὲ μὴ, ἐκεῖνοι μὲ, ἑορτάζοντων. ἡμεῖς δὲ, καθεδούμεθα, δύσχρηστοι, ἐπιδεῖν λυπάμενοι ἥκωσι, τὸ παῖδα μὲ αὐτοῖς ἀναπτέψασθαι τὸ ἀμφορέα, καπάξαι. τὸ μάγειρον δὲ, τὸ ζωμὸν κινησῶσαι. καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ πάρεχον μὲ, ἐς τῶν φακῶν ἐμβαλεῖν τὸ ἰχθύων. τῶν κύνα δὲ παρεισπεσῶσαν, τὸν τε ἀλλάντα ὅλον καταφαγεῖν, τῶν τάλαντα τὸ ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ δ᾽ ὠλακτοῦντα τὸ ἥμισυ. τὸ ὗν δὲ, καὶ τὸ ἔλαφον, καὶ τὰ ἀδελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὁμοῖον ποιεῖν, ὅπερ ὅμηρον φησὶ τὸ Ἡλίῳ βοῶν φησι. μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ᾽ ἀναπηδῆσαι, φοβηθεῖν εἰς τὸ ὄρος αὐτῆς ὀδελοῖς. καὶ τὰς ὄρνις δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρυγας ἤδη ὔσας, καὶ ἐσκευωρημένας, ἀναπλαμβάνειν, οἷ χαλᾶν δὲ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσειεν αὐτῶν. ὁ δὲ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσειε, τὸ ῥᾴδιον χρυσίον, μύρμηκάς τινας, οἵους τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ὑπὸ τῶν θησαυρῶν ἀκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τῶν ἐοῦπα δὲ οἱ, ὀλιγωρίᾳ τῶν ἐπιμελητῶν, κρυπτηδὸν ἀφαιρεθῆναι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς σεμνὴν φυλακὴν μηδὲν ἀφορέειν. παῖδας δὲ αὐτῶν τὰς ὡρικὰς, καὶ κομήτας, ὃς Υακίνθους, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Νάρκισσος ὀνομάζεσι, μεταξὺ ὀρύττοντας σφίσι τὸ

unusquisque noſtrùm poſcat ſepties bibere: nec ſemel juſſi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipſi domino, utque unum & idem vinum convivis ſit omnibus. Alioqui ubinam iſta lex ſcripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoſo ſit temulentus, mihi contrà multo diſrumpatur alvus? Hæc ſi correxeris, novariſque Saturne, tum demum eſſeceris, ut vita verè vita ſit, feſtum verè feſtum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim ſedentes precabimur, ut ſimul atque loti venerint, puer ſubverſam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piſcium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opſoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret univerſa, & placentæ dimidium: utque ſus ac cervus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non ſerpant ſolùm, verùm etiam unà cum ipſis verubus in montem aufugiant: utque ipſæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, ut formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: utque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & ut à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narciſſos appellant, dum ipſis poculum porrigunt, ſubitò defluente

ἔκπωμα, φαλακρὸς γίγνεσθ. ἀπειρέσιος τ κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ἀξιῶ, οἷοι εἰσὶν οἱ ταῖς κωμῳδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κροκώτοις, πάνυ λάσιον, καὶ κύρτα σκαιὰν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἂν ὑμῖν μὴ φίλωσι τὸ ἄχαν φιλαυθν τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλοῦτον, ἢ μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετρίων.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositò velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥέσιος τ κόμης] Ἀποῤῥέσιος τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hæc longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα ληρεῖς ὦ ἑτ☉, ἐμοὶ ταῦτ τ παρόντων ἐπιστέλλων, καὶ ἀναῤῥασμὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἐπίρρα ἂν εἴη, ☿ τωῦ ἄρχοντ☉. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόν☉ τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὢν, ταῖς παισὶ διαιρήμας τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μᾶλιστα τ τούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πεπτῶν, καὶ κρύτα, καὶ ᾠδῆς, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ὃ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε ταῦτ τ μειζόνων

Ecquid tu nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἃ φῄς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ οὐ πάσης ὁμοίας ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημάτισειν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ἀδικεῖταί τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὲ ἂν εἶναι δικάζειν. καὶ ἐπισκώπτω ἢ τοῖς πλουσίοις ὡς τὸ δεῖπνον, καὶ τὸ χοίνικος τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ ἐδήτυν, ὡς ἐγὼ ὑμῖν πέμψοιεν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φασι, εἰμή τι εὔλογον ἐκεῖνοι ὡς τοῦτο ἔχωσι λέγειν. τὸ γὰρ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ἐγὼ δεξάζοντος ὡς τὸ πλουτεῖν, εἶτα παιδοβαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνους ἡδέως βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δεῖπνόν τι πολυτελῶς ἔσῃ αὐτοῖς; καὶ μεθύσκεσθαι οἴνῳ ἡδεῖ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ γὰρ πάνυ ἀγνοεῖτε οἷόν ἐστιν. αἵ τε γὰρ φροντίδες αἱ ὡς τούτων, καὶ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπισκοπεῖν ἑκάστοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρεζήτῃ, ἢ ὁ λῆρος ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίσταθε τὰς φύσεις, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φοβητέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεὶ τοί οἶδ' ἐμὲ αὐτὸν ὥτε ἂν ποτε κηρυξαιθιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλου ταττόμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι

jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solosque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, patererque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac regi-

ωθεῖσιν ἀνάλκη, ἀφῆκε τὴν ἀρχήν, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἂ νῦν ἐποιεῖτο πρός με, ὡς τὰς μῆ, συῶν, καὶ πλακοῦντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς δ', κἀρδαμύρ, ἢ ἰχθύων, ἢ κρέμμυον ἐπιτρώγοντας σὺ τὴν ἑορτὴν, σκέψαι ὁποία ἐστί. πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδύ, καὶ σὺν ἀνιαρῷ ὅπως ἐκφέρουν αὐτῶν. ὡς δ' μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ἔστε καρηβαρῆντες ἀνασαίνετ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ οἱ πίνοντες ὑπὸ μέθης, ὅτι ὑπὸ τὸ ἄχαρι πλησμονῆς, δυσῳδές τι, καὶ κραιπαλέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δ', τύτων τε ἀπολαύσαι. καὶ τὸ πολὺ τ' ἰνκῦς, ἢ πυτίαν, ἢ γυναῖξιν, ἢ ὅπως ἂν [1]ὁ πράγος κελεύσῃ συναφυρέντες, ἢ φθόην, ἢ φθειριασμόν, ἢ ὕδερον, ἢ χαλεπῶς σωιζεσθαι ὑπὸ πολλῆς τρυφῆς. ἢ πίνα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως δείξαι δυνάμενο, μὴ πάντως ἀχρὸν ἄγα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; πίνα δ' ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτῷ ποσίν, ἀλλὰ μὴ φορεῖσθαι ἐπὶ πτέραν ἐχόμενον, ἐλάχιστον μὲ τὸ ἔξω, καὶ ῥάβδον δ' τε ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ὑπὸ ἐκ πολλῶν πάνυ ῥύπλων συγκεκομμένα; ὑμεῖς δ', ἰχθύων μὲν ἄγνωστοι, καὶ ἄσθμ., ποδάγρας δ', ἢ πλησμονῆς, οὐχ ὁρᾶθ' ὅτι ἐ τύτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο πᾶ εἰπὰν συμβαίνοι. καίτοι οἱ αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπ ἐστὶ αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα ἔ κρεμεσθείνε τύτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτὰς ὕτω λευκάνε, καὶ ὑμᾶς ὠχριῶντας ἐνίοτε, ὥστε δὲ σὺ τ' λαῶν, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτὰς regibus adsint necesse est, imperium deposui, idque sapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obtestans deplorabas, illos aprie ac placentis expleri: vos contrà nasturtium porrum-ve aut cepe per festi tempus, opsonii loco arrodere, cujusmodi sit considera. Etenim in præsens quidem utrumque dulce est illis, minimeque molestum: at postea res invertitur: siquidem vobis non accidit, ut postridie surgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem spiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio transigunt, facilè sibi vel tabem, vel tussim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum usu colligant. Quotumquenque potes ostendere qui non planè palleat, ac faciem cadaverosam præ se ferat? quotumquemque qui cùm ad senectutem pervenerit, suis ipsius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis gestetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannosus, cujusmodi sunt tragicæ vestes ex pannis admodum vilibus consarcinatæ. Vos autem qui pisces non gustatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmoniisque vitiorum expertes esse? aut siquid aliud aliam ob causam accidit. Quanquam nec illis ipsis æquè dulce est quotidie, supraque satietatem istis vesci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos discruciant, puta filius luxu-

1 Ὁ τράγος] Nota hic τράγον pro *libidine*. Menagius.

τὰς, ἢ ὡς ἀκόλαστον, ἢ γυνὴ, ἢ οἰκέτης ἐρᾷστε, ἢ ἐρώμενον, ὡς ἀναγκαῖον μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονῆς συνόν. καὶ ὅλως, πολλὰ ἔστιν ἃ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸν χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ἢν ἴδητε ποτε ἐλεφαντίναις ἐπὶ λευκῶν ζεύγεσι, κεχηνατε, καὶ προσκυνεῖτε. εἰ δ' ὑπερορᾶτε αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖτε, καὶ μὴτε ἐπιστρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμαμαξαν, μὴτε μεταξὺ ἀμαλεγμένων, εἰς τὸν πρὸ δακτυλιδίου σμαραγδον ἀφορᾶτε, καὶ τὰ ἱμάτια προσβάλλοντες, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἰάτε καθ' ἑαυτὰς πλουτεῖν, εὖ ἴστε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ὄντες, ἐδόνθ' σωθεντεῖν, ὡς ἐποδέξασθε ὑμῖν τὰς κλίνας, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ὀπτάματα, ἂν ὀδὲν ὄφελος εἰ ἀμαρτυρον ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πλείστα εὑρεῖτε ἂν, αὐτὰς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένας. ἀλλ' ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. ταῦτα ὑμᾶς παραμυθήσομαι, εἰδὼς τὸν βίον ἑκατέρου. καὶ ἄξιον ἐορτάζειν, συμμιμνήσκοντας ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας δεήσει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου, κἀκείνους τὸν πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὡσπερ ὑπεσχόμην. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quò utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus qua à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἐναγχος ἐπιστέλλασί μοι, αἰτιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. κἀγὼ τὸ μὲν ὅλον, ἀξίωσεν με ποιεῖσθαι πᾶσι ποιεῖν τὰ αἰτηθέντα, καὶ τὸ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσονομίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τὸν μὲν, πλέον, τὸν δὲ, μηδ' ὅλως μετέχειν τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ, ὥσπερ μὲ τούτων ἔφλω ἄμεινον σκέψασθαι τὰ δίκαια. ὥσπερ δὲ τοῦτον, κἀγὼ ἀδικεῖσθαι οἶμαι τῷ ἑορτάζειν, εἰ ὁρῶν ἐπ' ἐμὲ καθημένους τὴν κελεύσω, καὶ ὑπισχνούμενον χάριν ὑμῖν ἔσεσθαι τούτων, ἔτι δὲ ἄκρως ἀξιοῦσι ταῦτα μίτεμα, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσοῦτον χρόνον, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, σωθεῖεν ἑορτάζοντες; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κἀκείνοις μετεῖναι τῆς ἑορτῆς, σκέλλουσί με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐδῆτόν τι, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες εἰσὶν, καὶ παχύτεραι, ἢ καθ' ὑμᾶς. καὶ δὴ χρυσίον ὀλίγον ἐπιστάλαξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασι ποιήσετε, μήτι ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ δὴ Διΐ. εἰ δὲ μὴ, ἀπιλλῶσι σωθησκαλίσασθαι ἐπὶ τὰ ἀπάντα.

Pauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus lovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ supersint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud lovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem

δαιμον, ἐπειδὴ τοῖς πρώτοις δίκας ὁ Ζεὺς ἐπέθηκε. ταῦτά ἐστιν ἃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν λαβεῖν τοσαῦτα, ἃ ἡμᾶς ποιοῦντες ἔχετε. νὴ Δία ἔτι δείσαν πέρα, ὡς συμβιβάσοντα ὑμῖν. καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μήτε ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσαντας τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε κἀκείνων παῖς ἐστὰν ἀφ' ἡμῶν μακρὰ ἐξελήσητε, φθόνον δ' οὐφαίνοντος συνᾶναι τὸ ἀναπεφθὸν τῷ δείπνῳ, ἔτι τὰ πολλὰ ἐφ' ὑμῖν αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον σκόλιον τὸ μὴ ἐν αὐτῷ οἶνον συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, ἔτι καταγινώσκειν αὐτῶν σκήνων ἄξιον. ὅπου μὴ μεθ' ἡμῶν ἀναστάντες, οἰχήσεται, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' ὑδὲ ἐς ἥρον ὅμως φασὶ πίνειν. τοὺς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους, κτρὶ βεβυσμένας τὰς ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὦτα αἰσχρά ἐστιν, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τὰ νομὴς τῶν κρεῶν αἰτιῶνται, ἔτι τὴν ἀφκίνων. ὑμῖν μὲν παρεσκεύασται ἐς ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, σκόλικες δ' ἀθλιώτατον. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρολογεῖται, καὶ ἤκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γὰρ ἥδιστον, καὶ συμποτικώτερον, ἡ ἰσομοιρία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἕνεκα ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχωμεν. ὁρᾶτε δὲ ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ πιόντας, καὶ φιλήσωσι, τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες. ἂν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, σκόλικες δὲ τὸ παυσθῆναι τῆς ἀχρείας ἡ δίκη ἀείμνηστος. ἄλλως τε, εἰσὶ ἂν οἰκεῖν δυνήσθαι τὰς πόλεις, μὴ ἐκ τῶν συμπολιτευομένων, καὶ μυρία ἄλλα τοῖς δαιμονίοις ὑμῖν συμπλέοντα. εἰσὶ

provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali ſedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè poſſidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiſcum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos ſoli foribus clauſis, deliciis fruamini. Quòd ſiquando vobis viſum fuerit, & illorum quempiam poſt longum tempus in convivium adhibere, plus eſſe moleſtiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipſis vitio vertatur, qui non ſurgant, abeantque toto convivio vobis ſolis relicto. Quanquam negant ſeſe etiam ad ſatietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd veſtri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud ſecus ac Vlyſſis ſocii. Porrò reliqua uſque adeò ſunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque miniſtris qui cum vobis aſſiſtant, donec ſatis ſuperque expleti fueritis, ipſos prætercurrunt, aliaque id genus ſordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima. Qua de cauſa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne poſthac iterum vos accuſare poſſint: ſed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impenſa ne ſentiretur quidem à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Prætereà nec remp. adminiſtrare poſſitis, ni pauperes unà vobiſcum in ea verſentur, milleque modis fœlicitatem veſtram adjuvent. Neque habituri

ἀν ἴχοιτε τὰς ζηυμαίζοντας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ὦ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτοῦντε. ἰδέτωσαν δὲ πολλοὶ, καὶ ζηυμασιάτωσαν ὑμῶν τὸ ἄργυρον, ⊕ τὰς τραπέζας. καὶ ἐκπινόντων φιλοτησίας. μεθ' ὧν πίνοντες, ἐθισοκοπίτωσαν τὸ ἔκπωμα, ⊕ τὸ βάρος ἴσασιν [1] αὐτοὶ ἀλλαξάμενοι, καὶ τὴν ἰσοτίμιαν τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσοῦν ὅσος, ὃς ἐπαινεῖται τῇ πλοκῇ. ὡς γὰρ τῷ χρησιμεύει, ⊕ φιλανθρώπως ἀκούειν, καὶ τὸ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γίνεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κοινωνικῷ, καὶ διδόντι τὴν μετουσίαν; τίς δ' οὐκ ἂν εὔξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς γὰρ ἐμοὶ δοκεῖ, ἀμφότερον μὲν ἐν δυσεμερίᾳ, ἐπίφθονον δὲ πλοῦτον ἢ ὀλιγοβιοτον, ἀηδὴς δ' ὁ βίος. διὸ δὴ διὸ ὁμοίως ἡδὺ οἶμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, [2] ⊕ τοὺς μονοὺς τοὺς λύκους. καὶ σωφρόνως δεξιοῖς ἀνδράσι, ⊕ πάνυ χαρίζεσθαι πειρωμένοις. οἱ μὲν γὰρ μὴ ἐθέλουσι, καὶ ἄφωνοι τὸ συμπόσιον ἐάσουσιν εἶναι, ἀλλ' οὐ μύθοις συμποσικοῖς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπιχαρέσι, τὴν φιλοφροσύνας ποικίλας σωίσουσιν,

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt; etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαζάντες] Αὐτοὶ διαζάσαντες. Marcil.

2 Καὶ τοὺς μονίους ἢ λύκους] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονίας ἢ σύας. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονίοι dicantur, ut apud Lycophronem κάπρους μονήρης, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν χῆν ὧν σῦς εἰσὶ μονίοι, οἱ δὲ συωδυαδίζοντες ⊕ εἰς τὴν χῆν ὧν λύκοις σωίσιμον. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη τὴν δίαιταν κατάπερ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονίας proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονίας ἐν δείμνοις δορὸν λύκος ἄσκοπον ἔνδον
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονίας est μονόλυκος pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

οἵαν ἥδιστα διατελεῖν, φίλαν μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαν δὲ Χάρεσιν. ἔπειτα δὲ καὶ ἅπασιν ἐς τὸν ὕστερον λόγον μνήμονες, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλίαις ἀξιοπιστοτάτοις. ταῦτα πολλῶν περιόντων καλῶς εἶχεν, ἐπὶ ἱερομηνίᾳ ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, ὑποδυόμενοι γὰρ ἂν, οὐκ ἀν ὑμᾶς ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἀλουργίδας ἐσθῆτας, καὶ τὴν ἀκολουθίαν τὸ πλῆθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ μίσει ἀξίᾳ τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐσχίνειν πρὸς ὑμᾶς, ἵν' μὴ οἱ τρυφᾶν ἐθέλητε. ἃ μὲν γὰρ εὐξεσθαι καθ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀκατάπαυστα, μὴ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καθεστῆναι τὴν σύγκρισιν. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τοῦ κωμικοῦ, ἢ φακῆς, ὑμῖν συμπέσοιτο ἐντετηκὸς ἐξοφ. ὃς δ', καὶ ἔλαφον, ὀστώδη μοι, μεταξὺ δρασόμενον βυβλίοσκιν ἢ ὀπωπεῖν εἰς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττα καταπτήσεται, ἀπτέρυγι καὶ αὐτὴ, παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας συμπεσοῦσα. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ἀμφορεῖς τοῦ οἰνοχόου, φαλακροὶ ὄντες ἀφροῦ δὲ χρόνῳ ὑμῖν γλυκάσουσι, ἐπὶ κατεαγῆς καὶ ταύτης τοῦ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βυβλίοσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἄν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικηρίζετε πολλῶν πενήτων αὐτοὺς, ἀπ' ὀλίγων τελέσματος φίλους ἀμεμπτους ἕξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde posterò die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uteret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum intidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò jus & cervus inter assandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues abique alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

DI-

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſè aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς γὰρ σὲ οἶδ μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι ὦ Κρόνε, οὐχὶ ὁ Ζεὺς ἤδη σκληκόφωνος πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὴν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γενέσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἱμαρμένην, ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδομεν ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν σκληρὸς ἄντι Ζεὺς ὤν, παρ' οἷς πολὺ ἡ αἰτία. καὶ ἅμα τοῦτο ἀκούσας αὐτῶν τὰ πολλά. σὺ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπειδὴ καὶ χάριτος γε ἕνεκα ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γεγράφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελοῦμεν ὧδε ποιοῦντες, ἰσοδαιμονοῦντες ἡμῖν αὐτοῖς, ὡς ἂν μὴ δὲ τὴν συνδιαιτησιν αὐτὴν αἰπάσασθαί π. οἱ δὲ, ὀλίγον ὑπὸ δόξης δεινῆς φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπεφάσμεθα τὰς θύρας, οὐκ ἀνίεσαν, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ πρὸς ἅπαξ λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρό-

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut convictor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in

χαίρουσι βλασφημίαις, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῶν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν, ὡς ἀκριβῶς εἰδότων σφῶν τὴν συνήθειαν. ὡς τὰ μὲν δοῦναι ἥκιστα ἔχειν εἶναι πάντας ἔθος, ἢ πάνυ σπανίως, αὐτὰ δὲ μάλα πίνειν, καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. οὐ γὰρ τοῖς δεῖπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες ἐμπίπλασθαι, καὶ χαριζόμεθα, καὶ αὐτοὶ ἐπιόντες πλείω καὶ ἡμῖν πίομεν, ἢ παιδὸς ὥρᾳ; μεταξὺ δὲ τὸ ἔκπωμα, ἔνυξαν τῷ χεῖρε, ἢ παλλακὴ, ἢ γαμετὴ γυναικὶ ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμέσαντες καὶ συμποσίῳ, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορῶνται ἡμῖν κεπλήττοντες, ὡς ἰδίψησαν, καὶ ὡς λιμῷ συνῆσαν διημέροι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεται αὐτῶν δικαίως, τὰ ὑμέτερα παρέσται ἀναμνήσθητι, τὰ Ἰξίονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυσθείς, ἐπεχείρησε γλυκεῖ. ταῦτά ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐσκωλοσκόπευμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τὰ ἡμέτερα ἕνεκεν, μηκέτι ἐπὶ δεῖπνα ποιεῖν αὐτοὺς τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σῷ σωθήσεσθε, μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ καὶ φασι, μηδὲν ὑποπτεύοντας τοὺς συμποσίους ἐρασθέντας, κοινωνήσοντας ἡμῖν, καὶ σωθησομένους τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τὰ ἱμάτια ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ δὲ χρυσία, ὁπόσον οἷόν τε, καὶ ὡσαύτως πανήσομεν. καὶ ὅλως, ὡδὶ ἐλεύσομεν. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι δὲ καὶ τέχνων ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων, καὶ παράσιτοι ἔσονται, ὡς ἡμᾶς μὲ δεῖν αἰτήσεται, κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profulis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore pacisсantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluére, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostularit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hac omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse precium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

Ποικίλων ὦ Λυκῖνε, λέγεται ἐν τοῖς Ἀριστέου φασὶ γεγονέναι ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀριστοίνετου δεῖπνον, καὶ τινας φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, ἢ ἔστιν ὅ σμικρὸν συρῆναι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλων] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶν Θ, καὶ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματος ἀφλυήσαι τῶν σωμάτων. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρῖνος ταῦτα; ἢ γὰρ συνεδείπνουν μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκῳ ἔφη ἰατρῷ ἀνδρὶ. Διονικος δ, καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. ἐμοὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδὲ αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὑστέρησε, μεσούσης ἤδη τῆς μάχης, ἐπεὶ ὀλίγου προ τοῦ τραυμάτων, ὥστε ἀναμάζω εἰ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο, μὴ παρακληθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν ἐξαμβὴς ἐς τὸ αἷμα ἐπλάσθησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαρῦν ὦ Λυκῖνε, ἐ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρά σε ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὸν Διόνικον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, εἰ παρῆν οἷτο ἅπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, ἐ τοὺς λόγους [illegible]ς ἀπομνημονεύσαι, ἅτε μὴ παρέργως τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε σὺν ἂν φλύκτιος εἶεν ἡμᾶς ἡ δίκη ταύτῃ ἐσόμενοι, ἧς σὺν οἶμαι ἂν τις ἡδίων ἄμοιρος. καὶ μάλιστα ὅσῳ μηφόντες ἐν εἰρήνῃ, ἐ ἀναιμωλὶ ἔξω βέλους ἐσόμεθα. εἶτα γέροντες ἐπαρώνησάν τι ἐν δείπνου, εἶτε νέοι, εἰπεῖν τε ὅσα ἤκουσε ἐχρῆν ὑπὸ δ ἀκρότητος οἰνωθέντας, καὶ πρᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἀνενεγκεῖν ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ ἐπεξιέναι, διηγουμένους πράγματα, οὐ οἴνῳ, καὶ μέθῃ γεγόμενα, δόξαν λαβεῖν ποιησαμένους αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα Θεοῦ ἔργα δ Διονύσου εἶναι. ὃς σὺν οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτοῦ ὀργίων ἀτέλεστον, ἐ ἀτάγκαλόν ἐστιν ἐκεῖνον. ὅστις δὲ μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξιχνιάζειν, ad vulnera usque rem processisse, denique conventum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et unde Philon, rescivit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera supervenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, unde lis inter eos nata deserit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipse, si singula uti gesta sunt, audire planè vellemus, jussit ut te conveniremus. Etenim dixisse Dionicum, se totì negotio interfuisse: te verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, ut qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter audire consueveris. Itaque omnino nos suavissimo hoc epulo excipies, quo nescio an ullum mihi sit jucundius: in primis cùm in pace sobrii, & sine sanguine extra teli jactum simus epulaturi: sive senes, sive juvenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulli & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem præterierit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, ejusmodi ad amussim exquirere, quibus in con-

ἢ καλῶς ἔχει σὺ τῷ συμποσίῳ καλὸν παρεῖναι ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι τὸ ποιητικὸς λόγος μνήμονα συμπότην. καὶ μὴν ὁ Διονύσιος ὀρθῶς ἐποίησε τὸν Χαρῖνον, αὐτὸν ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἀωλοκωμῳδίαν καθασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δ', ἄπαγε, σὲ μὲν οὐ τι τοιοῦτον εἴποιμι. Φι. ῥᾴδιον ταῦτα ἀ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅπως μὲ ποιεῖν ἐχρῆν, ἀκριβῶς γιγνώσκων πολὺ βέλτιον ἐπῳμοσάμην σιωπᾶν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἥδεως ἂν προσελθὼν, σκέψαι, πάντα σωτήρια ἀμυσί. εἰ γὰρ ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, σὲ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἤξεις, καὶ διηκριβώσεις, καὶ δεήσῃ. κἀγὼ ῥηθήσομαι πρὸς σὲ τῷ μέρει. καὶ εἰ σοὶ δοκεῖ, ἀπιόντε ἄλλα αὖτε προσόμοια. σὺ δὲ μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γάρ, ἐπεὶπερ ὅπως προθυμῇ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς. Φι. εἰμὴ παισὶ πασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἀμείνων ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φράσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὥστε δόξεις μὲ διαφθεῖραι. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀριστήνετος ἀνὴρ γαμβρὸς γυναῖκα, εἰσία ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τῷ ξυγατρὶ ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδῃ τῷ Εὐκρίτου δὲ δανειστικῷ τῷ Φιλοσφόνῃ. Φι. παγκάλῳ νὴ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ γε μὲν ἔτι, καὶ ἐ πάνυ καθ' ὥραν γάμων. Λυ. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἶμαι. τοῦτον δὲ νῦν

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio auditurі: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per lovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nuptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum utique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς γιγνώσκων] Ὑποσόλοικον Lucianici stili properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ βέλτιον ἐπῳμοσάμην σιωπᾶν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ βέλτιον ὤμοσα τὸ μὴ εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multo malu narrare hoc mihi, Quam ego quapercontor scire, &c.* Idem.

1 Τὸν

σμιόν τε εἶναι δοκῆτε, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὠρμημένον, ἐπὶ ᾧ μόνον ὄντα πλουτῶ τὸν Εὐκράτη, ὠφελεῖν νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. Σμικρὸν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκράτη. ἀπὲρ ὦ Λυκῖνε, πῖνες οἱ διειπῶντες ἦσαν; Λυ. τὰς μὲν ἄλλας, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὅσπερ ἐβούλεις, μάλιστα, Ζηνόθεμις ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. καὶ ξυὼ αὐτῷ, Δίφιλον, ὁ Λαβύρινθον ἐπίκλην, διδάσκαλον ὢν ὑμῖν τῶν Ἀριστοναίων, υἱὸν τοῦ Ζήνωνος. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Περιπάτου, Κλεόδημον. οἶσθα τὸν τομύλον, τὸν ἐλεγχικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταί, καὶ κερκίδα καλοῦσιν. ἦλθε δὲ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῶν. ἐσεσπλήγμεν γε αὐτὸν, οὐχὶ ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ τινὰ πατροκτόνον, καὶ σκαιὸν μυσαττόμενοι. ὅτοι μὲν Ἀριστοναίται αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκάλουν ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυὼ αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Ἰωσᾶς, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. Ἀμφὶ δὲ τὸν νυμφίον τὴν Χαιρέαν, Ἴων ὁ Πλατωνικὸς συνησᾶτο, διδάσκαλον αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ γενοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ. κατέκλα γὰρ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὑπεξανέστησαν πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδέξιωσῶ ὡς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, Θεὸν ἐπιδημίᾳ τὸ πρᾶγμα ἦν, Ἴων ὁ θαυμαστὸς συμπαρών. δέον δὲ ἤδη καὶ κλίνεσθαι, ἁπάντων σχεδὸν παρόντων, ὁ δεξιᾶς μὲν εἰσιόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλιντῆρα

cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito diviti filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & aversabantur, palamque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Istiæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus. Et propter sponsum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aspectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modestiam præ se ferens, unde vulgus regulam ipsum vocat, ad ejus animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniisse videretur, cùm unà adesset Ion ille admirandus. Cùm autem jam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spondam mulieres quæ com-

κ Τὸν κλιντῆρα ἐκεῖνον] Hesychius: κλινδῆρες. δίφροι, κλίναι. Menagius.

1 E'c

δαίτινον ἐπίλαβον, σὺν ὀλίγαις ἔσαις. καὶ ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. [1]ἐς ἢ τὸν ἀντίθυρον, ἡ ἄλλη πολυὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνίκρυ ἢ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὐκρατος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶπε συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἀπὸ γέροντα, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ἐστὶν ἀνάκτων. ὁ γὰρ Ζηνόθεμις τὸν πρεσβύτην ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστίνετος, δεύτερον ἄγεις Ἕρμωνα, τοῦτον δὲ ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, ἀπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σκάλαι, καὶ ἐξιόντι ἐώκει. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μὲ ὁ Ζηνόθεμις τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ μὴ Ἐπικούρου πάνυ. καταπεφρόνηκας. ἐγέλασαν ἅπαντες ὡς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικὸς. εἶτα ὁ Ἴων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Δίφιλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰσαῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τε πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ φιλοκτησιάτῃ ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγκαλεσθέντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ὀλίγαις ἔσαις. καὶ ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. [1]ἐς ἢ τὸν ἀντίθυρον, ἡ ἄλλη πολυὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνίκρυ ἢ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὐκρατος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶπε συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἀπὸ γέροντα, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ἐστὶν ἀνάκτων. ὁ γὰρ Ζηνόθεμις τὸν πρεσβύτην ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστίνετος, δεύτερον ἄγεις Ἕρμωνα, τοῦτον δὲ ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, ἀπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σκάλαι, καὶ ἐξιόντι ἐώκει. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μὲ ὁ Ζηνόθεμις τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ μὴ Ἐπικούρου πάνυ. καταπεφρόνηκας. ἐγέλασαν ἅπαντες ὡς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικὸς. εἶτα ὁ Ἴων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Δίφιλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰσαῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τε πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ φιλοκτησιάτῃ ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγ-

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & ſponſa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc ſtipata. Porrò ex adverſo oſtii reliqua turba, pro cujuſque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, ſecundus Ariſtænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe ſenem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Caſtoris ac Pollucis ſacerdos, & nobiliſſimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæſitationem ſolvit Zenothemis. Si me, inquit, Ariſtænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet iſto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, diſcedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam diſceſſum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquàm etſi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd ſacerdos ſim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, ſacerdotem Epicureum: ſimulque cum dicto accubuit. Poſt hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc ſponſus: poſt eum ego, juxta me Diphilus, huic aſſidebat Zenon diſcipulus, poſtremò Rhetor Dionyſodorus cum Iſtiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Muſarum conventum quendam mihi narras fuiſſe iſtud convivium, quippe plurimis ſapientibus, doctiſque viris refertum. Atque equidem Ariſtænetum laudo, quòd cùm optatiſſimum hoc feſtum celebraret, præ cæ-

1 Ἐς ἢ τὸν ἀντίθυρον] Ἀντίθυρος, ellipſis pro ἀντίθυρος τοῖχος. Ipſe Lucianus ſuprà de Domo pag. 463. κατ' ἢ τὸν μέσον τοῖχον, ἀνὰ τὸν ἀντίθυρον: ſed ubi legendum videtur, ἀνὰ τὰ ἀντιθύρα: aut potiùs τὸ ἀντιθύρου. Menagius.

1 Ἀλ-

φωζόντες ἐπαῖρ πρὸ ἅλλων ἡξίωσεν, ὅτι ἀφ' τὸ κεφάλαιον ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἀπαυθισάμβρ, οὐχὶ τὰς μ, τύσδ' ὅ, ἀλλ' ἀναμὶξ ἀπαντ-ζας. Lyc. Ἔστι γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τ πολλῶν τύτων πλουσίων, ἀλλὰ Ꮎ παιδείας μέλ αὐτ, καὶ τὸ πλεῖστον ⁊ βίω τοῖς τοιύτοις ξυνίεσιν. εἰκάμεθα δ' ἂν σὺ ἡσυχίᾳ τοπεζῶτον, Ꮎ παρεσκεύασο ποικίλα. πλὴν ὀλίγη χρὴ Ꮎ ταῦτα καλασθμεῖδ, χυμὸς, καὶ πέμματα, καὶ καρυκείας. ἅπαντα γὰ ἀφθονα. σὺ τύτῳ ᵭ, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τ Γάνα, ὁρᾷς ἔφη τ γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκοον γὰ, ὅπως ἀμφοτέρωθεν τ ὄψων, Ꮎ ἀναπίπλησθ ζωμᾶ τὸ ἐμφάτιον, Ꮎ ὅσα τῷ παιδὶ καλόπιν ἐσῶτι ὁρέγᾳ, λανθάνων αἰόμβρ τὰς ἄλλας, ἀμεμνημόν τ μετ' αὐτόν; δεῖξον ἂν Ꮎ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἴη. ἐγὼ ᵭ ἀδὴν ἰδιόμαν, δεῖξοντός μοι Γάν, πολὺ πρότερον αὐτὰ σὺν θεσπεσίῃ ἐφορμῇ. ἅμα ᵭ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκ, καὶ ἐπεισίπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητ, σκεῖνο τὸ κρυὸν ἐπιχαρεντμάμβρ, τὴν Μενέλαον αὐτόματον ἔκγνα. τοῖς μ ἂν πολλοῖς, ἀναιδέχμα ἐδόκ πεποιηκέναι, καὶ ὑπέκρυον τὰ ⁊ χαιρόντα. ὁ μ, τὸ, ἀφροσύνης Μενέλαε, ὅσῃ, ἀλλ' ὧδε ἀτρεϊδὴ Ἀγαμέμνονι ἥδιστε θυμῷ, καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα, καὶ χαλέποντα ὑποτονθορύζοντες. ἐς μέντοι τὸ φανερὸν, οὐδεὶς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίεσαν γὰ τ Ἀλκιδάμαντα, βόλου αἰτχυῶς ὄντα, Ꮎ κραυλικώτατ Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ Ꮎ ἀμείνων ἐδόκ, Ꮎ φοβερώτατ ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀριστ-

cæteris sapientissimos viros convivio excipere voluerit, delectis ex unaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò est è divitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variusque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) ut sese opsoniis ingurgitat, utque jure vestem opplevit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò fit testis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter fecisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, ut nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum

ϛαίνετω, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκέλδι θρόνον πὰ λαβόντα, καθίζεσθαι ἐπὶ Γιαθίου τινὸς ἐκ Διονυσοδώρου. ὁδὶ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέχος ἐς μαλθακὸν, ἐπὶ θρόνου καθίζεσθαι, ἢ σύμποδα, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης δίφης μικρᾶ δεῖν ὕπτιοι κατακείμενοι, ἐστιᾶσθε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δ', κἂν ὀρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπεπλατυσμένος ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ δ' ἐκ κάμοιμι, χαμαὶ ἐκ τ' τρίβωνα ὑποβαλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τ' Ἡρακλέα γράφουσιν. ὕτως ἔφη γενέσθω ὁ Ἀλκισθένης, εἴ σοι ἥδιον. καὶ, τὸ δὲ τοῦτο, ὁ κύκλῳ περιὼν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μεταβαινίζοντες, καὶ τοῖς προσφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστῶν. καὶ μήτοι ἐκ στένων, σκοπῶν δὲ, καὶ κακίας μεζόνος διεξιὼν, καὶ ἐς τ' χρυσὸν, καὶ τ' ἄργυρον ἀποκώπτων. ἠρώτα γὰρ τ' Ἀλκισθένην, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσοῦτοι, ἐκ τηλικαῦται κύλικες, ἢ κεραμεᾶν ἴσαι δυναμένων. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲ ἤδη διενοχλεῖν, ἐπαύσατο ἐς τὸ παρὸν Ἀλκισθένης, τῷ παιδὶ κελεύσας ἀμιγέϊ σκύφον δοῦναι αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἐδόκει ἄρα ἐπινοηκέναι, ὅτι ἐκ εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐκτιθήσεσθαι. λαβὼν δ' ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρόν. καὶ ἐς τὸ δεξιὸν κατακλινὲς ἑαυτὸν, ἔκειτο ἡμίγυμνος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τ' ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τ' σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τ' γραφέων δείκνυται. ἤδη δ' ἐς τὰς ἄλλας σπουδὰς ἐκ ἐνεχώρει τρέπεσθαι ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio diſſerens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσηνεγκάμενος. ὁ τοίνυν σὺ ἐγὼ τὸ παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παιδίον, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶσα, χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ ὅσα πάρεργα τῆς ἑστιάσεως, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτερον ἐπιχαρῆναι, μάλα ἡδὺ παρεφύλαττον, ὅτι καὶ μειδιάσειε. καὶ μὴν μικρὸν, ὁ μὲν, προσῆλθεν, ὡς ἀπολήψόμενος τὸν ψόφον ὁ δὲ Κλεοδήμου τῷ φιαλῷ. ὁ δὲ, τὸν τοῦ δακτύλου ἀπέθλιψεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναναίδωκε μετὰ τοῦ φιαλοῦ. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον ἠλίθιόν που, αὖθις ἐμειδίασεν, ὡς μὴ σωσοῖδεν οἷμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ ἐξαρθρῶσ, ψόφοι αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον σαπιστὸν. καὶ ἠρυθρίασεν ἀμφω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, εἴ τι εἴη τὸ νομισμα, καὶ μὲ παῖδες γενόμενοι μὴ ἀποξεδακτίσειαν, καὶ δὲ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσποιούμενοι τὴν ἀπόρριψιν. ἠμέλητο δ' ὧν, καὶ παρῳχήκει τοῦτο, καὶ πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε καὶ Ἀρισαινέτου μετέπιστα γὰρ τὸ παιδίον μικροῦ ὕστερον ἀφανὲς ὑπεξεχάρων. καὶ πῃ Κλεοδήμου πρὸς διδασκάλου δίενσυσε τὸ ἐξώρυχον ἤδη, καὶ κατορθῶν, ἀριστερὸν πρὸς, ἢ ἐπιποδόμην. καὶ τοῦτο μὲ, ὡδέπως ἐπεχώρησεν, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τοῦ Κλεοδήμου χυδρόν, εἰ ἔδοξε διαφοιτᾶσαι εἰς ἀπαιδίαν, ἀλλὰ μὴ κατίσχη αὐτόθι, δεξιὸς πάνυ καὶ Ἀρισαινέτου τῶν παρόντων ἐπήκοος. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπεπώκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν προσκαλεσάμενος μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ κατίσχη αὐτόθι] Ἀλλὰ μὴν κατίσχη αὐτόθι. Marcil.

1 Ἐξο-

culis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ὁ sceleſti, quòd ſponſæ, Herculis dei noſtri nomine, præbibi: imò illud ſciatis velim, ni ſcyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipſi naſciturum, qualis ego ſum, interrita fortitudine, mente libera, ita robuſto corpore: ſimulque ſe ipſum ad ea uſque quæ ſunt maximè pudenda, renudabat, unde riſus convivis denuo eſt excitatus: quem indignè ferens ſurrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forſan alicui baculum illiſiſſet, niſi commodum illata fuiſſet ingens placenta, qua conſpecta mitior fuit, & ſtomachari deſiit, eaque ſe obambulans ingurgitabat. Iamque plurimi erant ebrii, & clamoribus perſtrepebat convivium. Nam Rhetor Dionyſodorus ibi quaſdam orationes pronuntiabat, & à famulis pone aſtantibus laudabatur. Iſtiæus verò Grammaticus, qui poſterior ſedebat, verſus recitabat, & eodem Pindari, Heſiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita ut una ex omnibus oppidò ridicula cantio reddita ſit. Potiſſimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commiſcre ſimul clypeos. Tum illud, Tum verò clamorque virûm, luctuſque coortus. At verò Zenothemis librum minutis elementis ſcriptum à puero acceptum legebat. Verùm cùm ii quorum partes erant edulia inferre, aliquantiſper, ut ſolent, ceſſarent, Ariſtænetus ſedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otioſum eſſet, aut voluptatis expers, ſcurram accerſi juſſit, qui

παρ, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται ἀφθονήσειεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1]ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ἵστε οὐχὶ σεσεῖσθαί τι καὶ σκολιὸν ἑαυτοὺς, καὶ διαστρέφειν, ὡς γελοιότερον φανείη. [2] καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. ἐς τέλος, ἐπέσκηπτεν ἐς τὰς παρῴδας. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐγέλων ὁπότε σκώπτοιεν. ἐπεὶ ὁ ἐς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὁμοιόν τι ἀπέρριψε, Μελιταῖον κυνίδιον ἀποσείπων αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι ὁ δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ δεδοκιμασμένῳ, καὶ κατέχειν τὸ συμπόσιον, ἀπορρίψας τὸ τρίβωνα, προεκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτὸν ἔφη τὸν βακτηρίαν. ὅτε δὴ ὁ καταδαμὰν Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσᾶς, ἐπαγκρατιάζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιὸς ἀναιδόμαχος, ἐπαίων, ἐπαιόμενος καὶ τὰ μέτρα. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἡδονῇ. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρι ἀπηγορεύσατε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκικεροτημένῃ ἀνθρωπίσκῳ καταγωνισθείς. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. σὺν τοῦτῳ Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, ὃ πολὺ καθαπτὸς ἀμῶν. ἐσεσαθυκὼς δὲ, ὡς ἔφασκε, φρενῖτιδι ἐλαυνόταν ψυμπλίων Πολυπρέσβην τὸν αὐλητὴν. καί τις ὑγελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasò capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant, dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim ferireturque. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polyprepontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius veniſſe se igna-

1 Ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γαλατοποιοῖς &c. sic in 3. Anthol. μωρὸν ὁρᾶς φαλακρόν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

1 Α'γα-

σιλῆν παρ' αὐτὸν, οὐκ εἰδὼς ἐχόμενον ἤδη τοῦ πάθους. ὁ δ', ταχέως ἀναστὰς, ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον ἀποσπάσαντα, ἀναδῦναι αὐτοῦ τὰς αὐλὰς, κελεῦσαι αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δυνάσθαι, παίειν, σκύτει ἔχοντα εἰς ἰσχάδας τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, οὐ τοσούτου κινδύνου ἐπικειμένου τοιούτου. εἰς ἀγῶνα γὰρ αὐτὸν ἐπὶ ῥητοῖς πληγῶν ἀριθμοῖς. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλήσαι πονηρὸς. μετὰ δὲ, ἀφελέσθαι τὰς αὐλὰς ἐκείνου, δεξάσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ αὐτό, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρρίψαι τάχιστα ἀφ' ὧν φωνασάντων εἰς τὸ ὕπαιθρον τὰ αὐλῆς. καὶ τὸ δὴ τέτε, ἀσφαλέστερον ἤδη ἀποναλαίειν αὐτοῦ, ἐπικαλεῖσθαι τὰς γειτνιώσας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπαυσάντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυτο δὲ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχαί πινες ἐπὶ τῷ προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ἐμέσου δυσκινησίας δι' μελαγχολικὸν ἐπὶ τῇ δειπνήσει, πλησίον δὲ Ἰσιάδι προβύσας ἑαυτὸν, ἐδείπνει ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἀνάδειπτος ἡμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετέπειτα γεγηθόσι. παρελθὼν γάρ τις εἰς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἐτοιμοκλέους ἥκειν λέγων δι' Στωϊκὸν, γραμματίδιόν τι ἔχων, κελεύσαι οἱ ἆραι τὰ διατόπλω σὺν τῇ κοινῇ ἀναγνῶναι, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὁπόσοι αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφίλει δὲ ὁ Ἀριστοτέλης, προσελθὼν πρὸς τὸ λύχνον, ἀναγινώσκειν. Φι. ἦπου ὦ Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκάμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιεῖσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ὑπώπτευμεν. ἀλλ' ἦσθ' ἴσως ἢν τοῦτο. συνέχρεπτο

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπαυσάντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam cupientis exire bellua*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. *Bourd.*

γδ, Ε᾽τοιμοκλῆς φιλόσοφος, Ἀ-ριστοκλείτου. Ὅπως μὲ ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρελκυσθεὶς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὃς γε σήμερον πολλῶν συνόχλων τῶν, παρὰ πολὺ σὲ πλησιαστέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμνήσθην, ἐπέδωκε, εἰδὼς τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παροιμίας. ἐπὶ σὲ γὰρ μόνα εἰκότως ἀγανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον τὰ ἐμὰ λιπαρῶς περιορᾷς, οὐκ ἠξίωσας συναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγώ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, σὺ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δὲ ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ἅτε ἀγαθὸς φωνήν. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσδαιμονία, οὐκ οὖσα ἄγελαι μοῖραι, ἢ λαγωοί, ἢ πλακοῦντων, ἃ παρ᾽ ἄλλοις ἀφθόνως ἀπλαῶ τὰ κεχηνότα εἰδόσιν. ἐπεὶ δὲ τήμερον ὁ Θεμιστοῦ μαθητὴς Παμμένης δεῖπνησαι πολυτελῆς, ὡς φασι, δεῖπνον δυνάμενος, σὲ ἐπέδωκα ἱκετεύων, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ δ᾽ ἡμᾶς παρέλιπες, ἄλλως δώσοντας εἰκότως. ὅπου γὰρ δώσασι διακρίνειν τὸ βέλτιον, οὐδὲ πρὸς κατάληψιν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ εἰδὰ ὅτι μοι ταῦτα, ὑπὲρ τῶν μνημάτων σε φιλοσόφων, ζηλοτυπήσεις, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπεὶη δ᾽ ἂν ὁ Ἀθάρσιος, συλλογισμὸν εἷς ἀσοφράξας ἂν μοι πέφυκε δοκῶ τὸ στόμα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα. τί διαφέρει ἕξις ἕξεως. ἵνα μὴ τὸ λόγων εἶπω, τί κεφαλίναν, ἢ σωρείτην, ἢ ψευδόμενον λόγον. ἀλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem gessi: perpendens nimirum quantum sit in ejusmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adversus unum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & observatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, sed solum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm sim. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipse fœlicitatem nequaquam in hoc statuo, siquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud discipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obsecranti, tibi scilicet demens me reservans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid sit melius dignoscere potes: nec apprehensivam illam phantasiam habes. At scio unde hæc mihi sint profecta, nempe ab egregiis istis philosophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (absit invidia dicto) vel unico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Aut respondeat istorum aliquis quid sit Philosophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid sit syllogismus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verum tu quidem istis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μέ, Ὑπνιο αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ ὡς ἂν μόνον τὸ πρᾶγμα ἀγαθὸν ἡγεμόνθ' εἶναι, οὕτω ῥᾳδίως τῶν ἀπιμίαν. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκεῖνο ἔχῃς καταφεύγειν τῶν ἀπολογίαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγων ὡς τοσούτῳ θορύβῳ, καὶ πρᾶγμασι, δὶς σε τήμερον παρωσησόμενος, καὶ ἐκλιπὼν ἐπὶ τὰ οἰκίας, καὶ τὰ ἀναπείσαι ὑστερον. τοιγαρῦν ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ γὰρ δεῖπνα ἕνεκα ὀρχίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κῦρ τὰ Οἰνέα σύνοισον. ὄψῳ γὰρ ἐν τῶν Ἄρτεμιν ἀγανακτῆσαι, ὅτι μόνῳ αὐτῶν ἐπαρέλαβεν ἐκείνῳ ἐπὶ τῶν θυσίαν, τῶν ἄλλων θεῶν ἐπῶν. φησὶ γὰρ περὶ αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως.

ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν. ἀάσατο γὰρ μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

κἀλυδὼν μὲ ἠδὲ γαῖα πρὸ πίης χθονὸς,
ἐν ἀνυπόρθμοις πόδ' ἔχουσα δώδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

οὗς μέσσην χθονὶ ἐπ' Οἰνέως γύας,
ἀκμὴν Λητῷς παῖς ἑκηβόλῳ θυμῷ.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρειθέμην, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα προσλαμβάνῃ, Διφίλον ἑταῖρε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ προσδεδώκας. εὐκόπως. ἡδὺς γὰρ ἐστὶ τῷ μειρακίῳ, καὶ ὡσὶ χαίρει αὐτῷ συνὼν. εἰ γὰρ μὴ αἰσχρὸν ἐνέμελλέγειν πρὸ τοιούτου, καὶ ἄν τι προσέθηκα, ὅπερ σὺ εἰ θέλεις, προσῆν Ζωπύρου δ' παιδαγωγὸν αὐτὸν μᾶλλον ἄν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' οὐ χρὴ παρατρέπειν τὸν γάμοις, οὐδὲ διαβάλλειν ἄλλως. καὶ μάλιστα ἐφ' ὕτῳ

Nam ego qui quod honestum est, in bonis solum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne possis posthac ad istam excusationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuisse, nimirum in tanto strepitu, & occupatione, bis te hodie sum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rursum in Castoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc respondero rim. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam succensentem, quòd ille se solam non adhibuisset sacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re sit alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non succurrit, aut acriter arsit.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum
Qua est parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immisit agris Oenei aprum maximum,
Torquens sagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujusmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidisti. Rectè: jucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam conversatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidissem, & aliud quiddam: quod tu, si libet, è Zopyro ejus pædagogo verum esse cognosces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accusare quenquam: præsertim criminibus usque

1 Οἰνεὺς] Leg. Mercer. ad Aristenet. Epist. 6. lib. 2. *Bourd.*

αἰσχρᾶς αἰτίαις. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μοι ἀπεσπακώς, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προσῆκεν δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἢν δοῦναι αὐτῷ μοίρᾳν τινα ἢ σύος, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ ἀφικνοῖτο, καὶ ἄνδρα δεῖπνον ἀπολογίαν γενόσθαι, μὴ λαθεῖν, μὴ δὲ δόξομεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι. Τούτων δὲ ἐπιόντων ἀναγνωσκομένων μεταξύ, ἱδρώς τί μοι ὑπεξεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δι' λόγου, χαίειν μοι τὴν γῆν ἠνώμην, ὁρῶν τὰς παῤῥησίας γελωσας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὴν Ἐτοιμοκλέα, πολλὰ ἀνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐδεδύμεζον δὴ οἱ ὦν, ἀφελάβοι αὐτοὺς, ἐξαπατωμένους τῷ πώγωνι, καὶ τῇ δι' ὀφρύος σκυθρωπότητι. ὁ γὰρ Ἀλεξαίνετος, ἐδόκει μοι οὐκ ἀμελεῖας παραδώσειν αὐτὸν, ἀλλ' ὅπου ἂν ἐλπίσας κληδόνα ἐπενεῦσαι, ἀφ' ἂν ἐμπαροινῆσαι ἐωυτῷ τοιοῦτόν τινι, ὥστε μὴ τὸν δρόμον πειρᾶσθαι ἥξειν. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσατο ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγινώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τὸν ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδιὼς, καὶ ὠχριῶντας, καὶ τῇ ἀποφορᾷ τὰ σφέτερα πρόσωπα ἐπαληθεύοντας τὰ τοῦ Ἐτοιμοκλέους κατηγορήματα. ὁ Ἀλεξαίνετος δὲ, ἐπεφρόντικε, καὶ ἐρρύθμιζε μετὰ ἡσυχίης. ἐμέλλομεν δὴ ἔμπαλιν ἥξειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ μάλα τὸ γενόμενον, ὑπομειδιῶν ἅμα, καὶ τὸ οἰκέτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτου. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανίσχει ἀφανῶς, καὶ παιδαγωγῷ νώσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς πελεύσαντος τοῦ πατρός. ὁ Κλεόδημος δὲ, καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δόμβρος, ἐθέλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenùs ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρύγνυτο, τὸν ἔχων ἀρχὴν εὔλογον, τότε δὴ τὸ εὐθύμιον ἐξαρχούσης ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμάσιος, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύσμοιρα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ε'τοιμοκλεῖς οἱ παλαιοὶ, καὶ αἱ ἐπιστολαί, ἐρᾷτε ὅπως πρεσβυλικαί. καὶ τὸ πολυτελέστατον, Οἰνεΐδαι μᾶ, Α'ριστώνετε. Ε'τοιμοκλῆς ἦ, Α'γαμέμνων. Η'ρακλεῖς, εὐφημεῖτε παῖδες, καὶ ἑορτὴν πρέπουσαν. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ε'ρμῶν ὑπερκαθεκάμενος, ἠκηκόη γὰρ οἶμαι ὦ τινα ἑστιᾶσθαι Α'ριστώνυμον εἰς τὸ δεῖπνον, ὥστε τὸν ἄκροιον ὤετο μεμνῆσθαι δεῖν καλυδωνίου. ἀλλὰ σοῦ γε ἕνεκα ὦ Α'ριστώνυτε, πέμπει ὡς πάντας τὴν ἀπαρχὴν, μὴ ἐκφύσῃ ὁ πρεσβύτης τὸν λιμὸν, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομοιρεῖται. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπιμείρομαι ἑαυτὸν, καὶ φθογγάμενος παμμίμητος, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς τὸν σύμμους φιλοσοφεῖν; Ε'τοιμοκλέες ἦ γήν, μετρεῖτε τὴν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἵ τινες ἦ ἐστε ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. οὐ σὺ μὲν τὴν Διοσκόρων ἤδη ὦ Ε'ρμῆ τὰς πλοκάμους περικεκαρμένας λευσσεῖς ὄπιθεν; καὶ δώσεις δίκην, παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ ἦ, τὸν Σωφρόνισκον γυναῖκα ἦ μαθητὴν ἐμοὶ χάριες ὦ Κλεόδημε. καὶ κακοληθεῖς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. οὐ σωπήσεσθε δὴ τοιαῦτα σωφιστεύοντες αὐτοῖς; ἀλλ' οὐ μαστροπὸς ἐγὼ ἦ ἐμαυτὸν γυναικὸς ἡδ' ὃς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. οὐδὲ ἦ ξένους μαθητὰς λαβὼν τὸ-

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & disrumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, aureum cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Softrati discipuli tui uxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον ἀπολαβόντα, ἔπειτα ἀμοσε κ᾽ τὴν πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ᾽ ἐπὶ πέντε δραχμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητάς, ἢν μὴ κ᾽ ταυτὸν ἀποδῶσι τοὺς μισθούς. ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, εἰ καὶ ἔξαρτον γένοιτο μὴ ἐγχεῖ φάρμακον ἀποδιδόναι Κρίτωνι ἐπὶ τῷ πατρί. καὶ ἅμα ἔτυχε πίνων. καὶ ἀπόστας ἔπι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεδὸν, καταπιόμενος αὐτῶν. ἀπέλαυσε δ᾽ ὁ Ἴων τὸ μισθήματος, ὅσα ἀνάξιος ἦν. ὁ μὲν Ἕρμων, ὑπεξύρη ἐκ τῆς κεφαλῆς τὴν ἄκραν, καθυπερδυκὼς, καὶ τὰς παρῴδους ἐμαρτύρει, οἷα ἐκεκράγει. ὁ Κλεόδημος δ᾽, ὡς γὰρ εἶχε κύλικα, ἐκπαφεὶς, καθεστηκυῖ τι τῷ Ζηνοθέμιδι. καὶ τῇ δεξιρᾷ δ᾽ πώγωνος λαβόμενος, ἐμισκε παίσειν κ᾽ κόρης. καὶ ἀπικτεῖναι ἂν τὸ γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερδὰς τὸν Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς ἀφέλοιεν, ὑπὸ ἀφεπιχάσματι αὐτῶν εἰρήνην ἄγοντες. ἐν ὅσῳ δ᾽ ταῦτα ἐγένετο, ποικίλα ὦ Φίλων ἐγὼ κατ᾽ ἐμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ καθ᾽ χειρὸν ἀκεῖνο, ὡς ἀδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζοι καθὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γὰν καθεστῶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις, ἐώρων γελωῖα ἐπὶ τῷ πρασσομένων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δ᾽ εἰσῆλθέ με, μὴ ἄρα τὸ νῦν τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φερομένας σωφρόνας ἀφορεῶντας. τοσούτων γὰν Φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ κ᾽ τύχοι ἕνα τινὰ ἔξω ἁμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ᾽ οἱ μ᾽, ἐποίουν αἰσχρά. οἱδὲ ἔλεγον αἰσχίω, easque commentationes quæ illis

accepto viatico quod depoſuerat; poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii facicbant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

jam

ἀλλὰ γὰρ εἰς τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν ἔχον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ε'τοιμοκλῆς ἄσιτος ἦτι, καὶ ἄποτος ἐγεγράφει. ἀνέγραπτο δ' ἂν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἐπιόμενοι, ὅτε παροινοῦντες, ὅτε ἀχρημοσύνῃς ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἰόμενοι τινας εἶναι λάθρᾳ τὰ χρήματων. οἱ σοφοὶ δ', ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερεπίμπλαντο, καὶ σκληρόφρονες, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ θαυμάσιος δ' Ἀλκιδάμας, καὶ συνῆν ἐν τῷ μέσῳ, οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δόξειέ τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς περὶ τῆς Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἐπὶ γὰρ κληθεῖσαν αὐτὴν εἰς τὸν Πηλέως τοῦ γάμον, ῥίψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ συμπόσιον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπὶ Ἰλίῳ γενέσθαι. καὶ ὁ Ε'τοιμοκλῆς τότε μοι ἐδόκει μοι τὸν ἐπιστολὴν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ὁ μετέωρος ὁ Ἰλιάδης κατακεκερμάτισθαι. ὁ γὰρ ἐπαύσατο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐκάθισε. ἀλλὰ νῦν μοι ἔφη ὁ Κλεόδημος ἐκφανὲς, εἰ ἐλεγχθείητε ἀμαθεῖς ὄντες. αὔριον δ' ἀμυνώμεθα ὑμᾶς ὅτιοι δ' χρὴ τρόπον. λάσκεταί μοι ὁ Ζηνόθεμις, ἢ σὺ, ἢ ὁ κομιῳδὸς Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὸ χρημάτων τὴν κτῆσιν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς τελείως κτήσεσθε. καὶ ἀφ' τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Respondete mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλησίας ἀεὶ ἔχειν ἐ δανείζειν, καὶ τοκογλυφεῖν, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύειν. πάλιν αὖ τὼ ἡδονὼ μισοῦντες, καὶ τὸ Ἐπικούρειον κατηγοροῦντες, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάσχειν, ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δ' ἐ κληθείητε, τοσοῦτα μὲ ἐδίοντες, φυσᾶσθε, τοσαῦτα δ' τοῖς αὐλήταις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τὼ ὀφθαλμὼ ἐξελαυνᾶν ἐπιχείρει, ὡὸ παῖς εἶχε Ζηνοθέμιδος, μεγὴν ὕσσα παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἅμα λύσας αὐτὸν μέλλων ἐπιρρίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος. ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, κρατερῶς ἀντέχων. καὶ ὁ Ἕρμων εὖ γε ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντωσαν ἅπαντες ἔσονται ἡδονῆς κατηγοροῦσιν, αὐτοὶ ἡδέως ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἡδὺ ὄς ὁ Ζηνόθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι σὸν ἀδιάφορον ἦγη τὸ πλεῖον. ἔμβυσον, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον λῦ, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἀφυσήσας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τ παρούσης ἑορτῆς καβαλήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', ἀφιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοῦ τὴμετέρου Πλάτωνι ἐν λόγοις ἡ πλείστη λῆψις ἐγένετο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τ Ἀρισταίνετόν τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τ ἀηδίας ὅτου γὰν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τ αὐτὸ τόπον, εἰρωνίαν γενέσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσηνεγκάμεθα ἡμεῖν τὸ συντελὲς ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μίαν ὄρνιν ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὗος, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθῦς ὑπὸ Ταγήνου, καὶ σησαμοῦντες, καὶ ὅσα σύντραγεῖν, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, ſemper apud divites hæretis, fœneratis & uſuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rurſus cùm voluptatem deteſtimini, atque hac de cauſa Epicureos vituperetis, turpiſſima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes ſiquis vos ad cœnam vocarit: & ſi vocemini, non ſat eſt tantum vocare, ut cibo turgeatis, niſi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo ſoluto, carnes in ſolum projecturus, niſi fortiter reſiſtens puer illud non remiſiſſet. Hìc Hermon. Euge Cleodeme, reſpondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipſi ſupra cæteros omnes ſtudeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, reſpondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu ſunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Deſiſtite, inquit, Ego, ſi libet, ſermonum argumenta proponam in medium hac feſtivitate digna. Vos porrò citra contentionem viciſſim & dicite, & auſcultate, ut nimirum etiam apud Platonem noſtrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Ariſtænetus, & Eucritus, in ſpem erecti fore ut ab hac moleſtia liberarentur. Et Ariſtænetus priorem in locum ſeſe recepit, jam partam eſſe pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, abſolutam cœnam vocant, ſingulæ ſingulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piſcis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum eſt comedere, vel domum aſpor-

πεῖται. πρὸκειθ᾽ ὃ μὲν ἐν ἐκείνῳ πινάκιον, ἀλλ᾽ Ἀριστοτέλους φῶ, καὶ Εὐκρίτου, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. καὶ τὰ παρ᾽ αὐτῷ, ἑκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δ᾽ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν ἓν τούτοις. εἶτα ἑξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ἴωνι, μεθ᾽ ὃς τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ δ᾽, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, εἴπερ δή ἐστι χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἴων, πρῶτος ὢν ἄρχεσθαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἐχρῆν μὲν ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, περὶ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ ἀνελέγκτως μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταὐτὰ Φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν ἄρρεν ὦ, μὴ δεῖσθ᾽ γάμων, ἀλλὰ πεπομφότες Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεύσειν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρετήν. εἰ δ᾽ δεῖ καὶ περὶ γυναικείων γάμων κατὰ Πλάτωνα διελθεῖν, κοινὰς εἶναι φαίην τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου ἔσεσθαι. ζήλος ἐπὶ τούτοις ἐγένετο, ὡς σοι καιρὸς λεχθησόμενος. Διονυσόδωρος δ᾽, ἀπαύστου ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶς γὰρ ἂν δυσκοίμην τὸ ζῆλον ἐπὶ τούτοις, καὶ ποῖ τινι; καὶ σὺ γὰρ φθέγξῃ κέρδιστα εἶναι; οἶμαι δὲ ὁ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖσθαι τὰ εἰκότα. ἀλλ᾽ ὁ Γραμματικὸς Ἴστιαῖος ὁ βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ὃς ἐξάρθμους, ἀνεγίγνωσκεν. ὧν γὰρ τοῦτο εἶχε μεμνήμην, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ οἶν ποτ᾽ ἄρ᾽ ἦν Ἀριστοτέλους μεταχθεὶς δεῦρο

aſportare. Apponebatur autem non ſua cuique quadrula: verùm Ariſtæneto & Eucrito communis eadem in menſa: eratque utrique capiendum, quod ſua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: poſt hos ſponſo, & mihi. Diphilo autem pars duorum appoſita, cùm Zeno jam diſceſſiſſet. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis ineſt ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero ſanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, ſiquidem videtur. Et interpoſita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejuſmodi viros de ideis, atque incorporeis ſubſtantiis, deque animi immortalitate ſermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diverſam Philoſophiæ ſectam ſequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud eſſet, ſi nuptiis opus non haberemus, ſed Platonis ac Socratis dogma ſequuti, pueros amaremus: nam ſoli qui ita facerent, virtutem abſolutam pertingerent. Quòd ſi viris omnino ducendæ ſint uxores, eas juxta Platonis ſententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc riſu ſunt excepta, quòd intempeſtivè dicerentur. Tum Dionyſodorus, Non deſines, inquit, barbarica iſta nobis occinere? Nam ubi zelotypiam iſtam requiras, aut apud quem? Et tu ſceleſte, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regeſturus eſſet Dionyſodorus, quæ Iſtiæus Grammaticus, Deſinite, inquit, ego vobis epithalamion recitabo: ſimulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci verſus hi, ſi ſatis memini. Nuper Ariſtæneti in ædibus unica ſummo Nutrita

eſt

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐπιφέριε' σὺν δυνκίοις, πεῦχησι παισὶν ἀλλάων παρθενικάων, κρείσσων τ' Κυθέρης, ἠδὲ αὖ τ' στεληνης. νυμφίε, & σὺ γ' χαῖρε, κορτεραῖ πρέπιστ ἐφήβων, κρείσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδὸς. ἄμμις δ' αὖθ' ὑμῖν τόδον μελαμπέπλοις ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀοισόμεθα. γάλωθος ὧν ἐπὶ τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς ἡδόμην. χρέαζ ἤδη τὰ δαιδάλεμα ἔδεσθαι. καὶ ἀνείλοντο οἱ ἀμφὶ τ' Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ σφῶν αὐτῶν ἑκάτερος. κἀγὼ τἄμοι, & ὁ Χαιρέας, ὅσα σφίσιν ἦκεν. κ' Ἴων ὁμοίως, & ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Διόφιλος, ἤξιε & τὰ τοῦ Ζήνωνι ἤδη ἀπίονα δαπανήσας φέρεσθαι. καὶ ἔλεγε μόνῳ δαπανῆσαι οἱ αὐτά, & σφὸς τοὺς ἀμφίονας ἐμάχετο, καὶ ἀντέσπων, τ' ὄρνιθος ἀντισπειλημμένοι, ὥσπερ τ' Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες. κ' τέλος, σύνηθη, & ἀφῆκε, πολλὰ γάλωθος δαπανήσαντα τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἠγανάκτησε μὴ τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μάλιστα ἡδυπαθοῦντος. οἱ δ' ἀμφὶ τ' Ἑρμωνα, & Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑπερέκειτο, ὁ Ζηνόθεμις. ὅδε ὑπ' αὐτόν. παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα παίζα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρωνικῶς. ἡ δ' ὄρνις ἡ σφῶν & Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ἔτως οἶμαι τυχόν. ἔδεσθαι δ' & ταύτας ἀναρείσθαι, τὸν ἑαυτῶν ἑκάτερον. ὁ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι ὦ Φίλων πάνυ σφόδρα τ' νῶν. ὁμῶς γὰρ ἴσμεν ἤδη τὸ κεφάλαιον τ' πραγμάτων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημὶ τὸν παρ' αὐτὸν ἀφεῖς, τὸν πρὸ & Ἑρμωνος ἀνείλετο, πιστόν ὡς ἔοικε σφῶν. ὅδε ἀντιπειλάσθω, καὶ οὐκ εἶα πλειοκτεῖν. βαὴ τὸ ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπασον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐτῶν εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶν πωγώνων ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τὸν Κλειόδημον, ὁ δ' Ἕρμων. ὁ δὲ Ζωθέμις, Ἀλκιδάμαντα, καὶ Δίφιλον. καὶ συνίστατο οἰμωγὴ, ὡς τάχιστα. οἱ δὲ, ὡς εἰκὸς, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. οὕτω δ' ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζωθέμις, σκύφον ἀργυροῦν λαβὼν τῆς τραπέζης, κείμενον πρὸ τοῦ Ἀριστανέτου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα. καὶ ἐκεῖνον μὲν ἤμαρτε, παρὰ δὲ τοῦ ἑτέρου ἄλλη. διεῖλε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρησὶ μάλα, καὶ βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ὠδὶ τῶν γυναικῶν ἐγένετο. καὶ κατεπλήσσοντο εἰς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ὡς τοσοῦτο δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠείσατο, τῷ Ζωθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παίξας τῇ βακτηρίᾳ, τὸν Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τὸν Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τὸν οἰκετῶν τινὰς βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσεν. οἱ μὲν ἀπετράποντο ἐκεῖνοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλειόδημος, ὀρθοῦ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζωθέμιδος ἐξώρυττε. καὶ τὸν ῥῖνα ἔφθορυς, ἀπέτραγεν. ὁ δὲ Ἕρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤκοντα τοῦ Ζωθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν τὸν τοῦ κλινοπόρος. ἐτράγη δὲ ὁ Ἰστιαῖος ὁ Γραμματικὸς, ἀμύνειν αὐτοῖς ἐπιχειρῶν, λάξ οἰμωγὴ εἰς τοὺς ὀδόντας τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲ ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὐτὸν Ὅμηρον, αἷμ' ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, καὶ δακρύων μετὰ τῶν πάντων. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ἐκώκυον, τῇ Χαιρείᾳ

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipſis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehenſis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus ſteterunt, præter unum Ionem, qui ſe neutrum ſervabat. Cæterùm illi conſertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appoſitum Ariſtæneto ſcyphum è menſa ſublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò ſed flexus aberrat. Verùm ſponſi caput in duas partes diviſit, alto graviſſimoque vulnere. Itaque mulierum orta eſt vociferatio, mediumque in prælium inſiliérunt multæ, cum primis autem mater adoleſcentis viſo ſanguine: ſponſa etiam ei metuens proſiliit. Inter hæc ſtrenuum ſe præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiſo ſuo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipſis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non ceſſerunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulſit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi ſuppetias venientem è ſponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus eſt & Iſtiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiſo, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum eſſe putaret. Iacebat igitur miſer ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ ſponſo cir-

πολεμχυτείσαν. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέγιστον δ' ἦν ἁπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐτρέψατο παίων τὸ ἀντιχόρισμα. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ ἴσθι ἔπεσον, εἰ μὴ κατέλυσε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δ' ἀρχὰς τοῦ τοίχου ὀρθὸς ἐφεστώς, ἐωρων ἐκεῖνα, ὅτι ἀναμιγνὺς ἐμαυτὸν, ὑπὸ δὲ Γλαύκου διδαχθείς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς ἀφαλύειν τὰ τοιαῦτα. λαπίθας ἂν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἷμα ἀκεκιρνημένον, καὶ σκύφους ῥιπτουμένους. τέλος δ', ὁ Ἀλκιδάμας ἀναστρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ σφάλμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐνέβλυσε. καὶ γὰρ ἅ ῥᾳδίως δύσορατα φῶς ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπεσκοτήθη, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῶν τις λύχνον πού ἐμέλλεν, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὸν αὐλητρίδος ἀπημπεχόνα, καὶ ὡς βίαιος στωμυλήθη αὐτῇ στασιάζων. Διονυσόδωρος δ', ἄλλό τι γελοῖον ἐφορμήσας πεποίηκε. σκύφου γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστήσας αὐτόν. εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἵνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ πορείᾳ, δῶρα αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κυδιμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελυθη τὸ συμπόσιον, τελευτήσαν ἐκ τῶν δακρύων. αὔθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἱ τε τραυματίαι, φοράδην ἐξεκομίζοντο, πονηρως ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲ, τῷ ῥινός. τῇ δ', τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένῳ, βοῶν ἀπώλυσαν ὑπ' ἀληθείαν. ὥστε ὁ τοῦ Ἑρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς ὄντι, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνύμαρτυρεσαν, circunfusæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, Iſtiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe conflictus iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppeteret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſaucii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λίγοιζα, μέμνησο μᾶλλον ὦ Ζηνόθεμις, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ἡ, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα Διονίκου, ἀπήχθη εἰς τὴν οἰκίαν, πεπίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τοῦ ζεύγους ἀναπεφθείς. ἐφ' ᾧ καὶ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὰς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἐορτάσας. καὶ τἄλλα ἡ ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τοῦ δυνατοῦ. καὶ κατεδαρθόντες, ἀπήγομεν ἐμαυτοὺς οἱ πολλοὶ οἰκαδε. ὁ μόνος Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμεινεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ κατέβαλεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, πλαγίους ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τίλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου. ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη. ἀσφαδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη τὰ τοῦτο. ἐκεῖνό τε μεμφόμενος ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπραγμόνα ὄντα, σωτηρίαν τοιούτοις φιλοσόφοις.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idque jam didici, non esse tutum, cui non sit opus, cum ejusmodi philosophis agitare convivium.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ. | DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum deæ hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quanam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de æde templi, à quibus ea extructa fuerit, qua ejus

ejus forma, qui situs sit. Item de signis ac statuis, qua tum intra adem, tum extra visantur. Postremò autem & de sacerdotibus dea, de lacu & piscibus sacris, ad quos simulachra deorum, veluti per pompam quandam, visendi caussa quotannis exeunt. Praterea & de panegyricis conventibus, qua ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque sacrificandi ritu ac legibus, insertis suo loco & Antiochi, & Combabi historiis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejusdem rei suspicionem, sibiipsi virilia pracidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cateri Graci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi possit ex Iudaorum observationibus ac sacris pleraque illa transsumpta, sed tempore postea usumque adulterata ac depravata fuisse.

Ἔστιν ἐν Συρίῃ πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται δὲ ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλει οἰκεομένῃ ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον, ἄλλο ἦν. μετὰ δέ σφισι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὦν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύριας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱρὸν εἱσαμένων, μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὅκως ἐγένετο. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τῶν, ἀπηγέομαι. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα ἐόντα ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ὦν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,

1 In Syria, non procul ab Euphrate fluvio est civitas, quæ vocatur Sacra: estque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc urbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & solennes conventus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum quæ narro, alia quidem ipse coràm vidi: alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos scimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hìc de Dea Syria varias recenset opiniones, seu illa Atergatis, seu Astarte, seu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & sacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Α'σσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε σύνοιλα λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἵσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ παντηρίσιας καταδεῖξαι. πρῶτοι δὲ ἀνόματα ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱρῶς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, ὑπὸ πολλοσὶ χρόνοισι, παρ' Αἰγυπτίων, λόγοι Ἀσσύριοι ἐς Θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱρὰ, καὶ νηοὺς ἤειραν. ἐν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔστηθε, καὶ ξόανα ἱσησαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξίωσιν νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ὑπὸ Ἑλλήνων πολλὰ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονίοισι. τὰ, ἐγὼ πλείστα ὅπωπα. τὸ, μὲ δὲ Ἡρακλέι τῷ ἐν Τύρῳ, ὑπὸ τούτῳ δὲ Ἡρακλέι, τὸ, Ἕλλησι ἀείδεται, ἀλλὰ τὸ, ἐγὼ λίγω, πολλῶν ἀρχαιότερόν, καὶ Τύριόν ἥρῳον ἐστί. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲ αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δὲ ἐγὼ δοκέω Σελήνην ἔμμεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τὸ Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δὲ ἔσσαν Ἀγήνορος βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδὴ τε ἀφανὴς ἐγένετο, οἱ Φοίνικες τὸ νηὸς ἐπωνήσαντο, καὶ λόγον ἱρὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔσσαν κάλλει, Διὸς ἐπόψιος. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενον, ἥρπασε. καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τοῦδε μὲ ἐς τὰ ἄλλα Φοινίκων ἤκουσον. καὶ τὸ νόμισμα, τὸ, Σιδώνιοι χρέωνται, τῷ Εὐρώπῃ ἐφερόμενον ἐπὶ τὸ ταύρου τοῦ Διός. τὸ δὲ νῦν, σὺν ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοινίκες ἱρὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐς Ἡλιουπόλιον ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκει-

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astartes.* Xiphilin. Quidam Junonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

το. ἐγὼ μὲν οὖν ὅπωπα. μέγα ἦ ἐστὶ τόδε, ἐστὶ δ' ἀρχαῖον ἔτι. εἶδον ἦ ἐς τὸ Βύβλιον μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. ἐς τοῦτο, καὶ τὰ ὄρεα ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην ἦ ἐστὶ τὰ ὄρεα. λέγουσι γὰρ δὴ οἱ τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γηγενέος. καὶ μνήμην ἐς ἑκάστου, τύπτονταί τε ἐκφέρα ἔτος, ἐστὶ θρηνέουσι, ἐστὶ τὰ ὄρεα ἐπιτελέουσι. καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ τὴν χώρην ἴσασιν. ἐπὰν ἦ ἀπτύψωνται τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν καλέζουσι τὸν Ἄδωνιν, ὅκως ἔστι νέκυς. μετὰ ἦ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώοισί τι μιν μυθολογέουσι, ἐστὶ ἐς τὸ πέρην πέμπουσι, ἐστὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναῖκες ἦ, ὁκόσαι κόσμου ἐτέλεσαν ξυρέεσθαι, τούτου δὲ ζημίην ἐκτελέουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσσεται τὰ ὥρεα ἴσαι. οἱ ἦ ἄγροι, μέτοισι ξείνοισι ἐπιτρέπουσι. καὶ ἡ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίνεται. εἰσὶ ἦ τινες Βυβλίων, οἳ λέγουσι ἐπὶ σφίσι πεπτωκέναι τὸν Ὀσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, ἐστὶ τὰ ὄρεα, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν ποιέεσθαι. ἐρέω ἦ καὶ ἔγωγε ἐστὶ τάδε τοῖσι δικέουσι. κεφαλὴ ἐκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, πλώουσα τὸ μεταξὺ πλόον, ἐπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείη ναυτιλίη. τρέπεται ἦ ἑβδομαῖα, ἀλλ' ἐς μίνην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θῶμα. καὶ τοῦτο ἐκάστου ἔτεος γίνεται, τὸ, ἐμοῦ παρεόντος, ἡ Βύβλος ἐθηήσατο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθηησάμην Βυβλίην. ἔνι ἦ ἄλλο θῶμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. πόταμος ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, ſed & hoc magnum eſt, & vetuſtum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quoſdam ſacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in ſuo ſolo factum eſſe dicunt: atque in rei memoriam, ſingulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque ſacros peragunt, magnique luctus per regionem ipſis indicuntur. Et poſtquam verberandi, & plorandi finis factus eſt, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Poſtea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus eſt Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæſtum corpore faciendum proſtant. Forum autem illud ſolis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud ſe humatum eſſe Oſirim Ægyptium: luctuſque & ritus hoſce, non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, ſeptem diebus, quantum ſpatii ex illa in hanc eſt, enatans: ipſumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec uſquam aliò vertitur, ſed ſolam Byblum perfertur: totaque res ea æſt admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli eſſem, factum eſt: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda eſt in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

eſt

ἐπιεία). ὁ δ' ποταμὸς, ἐκφέρει ἕτερον αἱμῶδες ὕδωρ. καὶ τὴν χροιὴν ὁλίσας, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν ἤδη πελάγεος, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δ' ὅτι ταυτησὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸ Λίβανον πατάσσεται. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸ ποταμὸν, καὶ τῷ ἑωϊνῷ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέοντα λέγειν, ἐπέφραδε ἀπηλιώτῃ δ' πάσῃ αἰτίῃ. ἔλεγε δ' ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, κάρτα ξανθαίνει ἐστί. ἄνεμοι ὦν τηνικαῦτα σφέων ἐπιόντες ἐκ τῆς ἠμέρης ἰσάμοροι, τὴν γῆν τοῦ ποταμοῦ ἐπιφέρουσι, ἐσσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. τὸ δὲ γῆ μὲν, αἱμώδεα τίθησι. καὶ τόδε δ' πάσῃ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀπὸ χώρης αἰτίης. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοιαῦτα ἀπηγέετο. εἰ δ' ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ κάρτα θεία καὶ δὴ ἀνέμου ἡ σωτυχίη. ἀνέβαν δ' ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἐὸν Ἀφροδίτης ἕδεμνον, τὸ, Κινύρης εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἐὸν, καὶ ἀρχαῖον ἐὸν. τάδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἐστί. τοσαῦτα δ' ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τόσον ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἁγιώτερον, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱρωτέρη. ἔνι δ' ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θαύματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ δ' κάρτα αὐτοῖσι ἐμφανέες. ἱδρῶτά γοῦν ἂν τις ἐφίσει τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Byblios indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

1 Ἱδρῶτά γε] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heins. ad Sil. Ital. *Bond.*

κινέεται, ἐς χρησμηγορίη. καὶ βοὴ
ἦ πολλάκις ἐγήγερθε ἐν τῷ νηῷ, κλει-
σθέντος δὲ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. καὶ μὲν δὴ ἐς ὄλεθρον ἔρχει, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν γε. πολλὰ δὲ
αὐτόσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε
Ἀραβίης, ἐς Φοινίκων, ἐς Βαβυλω-
νίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης.
τὰ ἦ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ ἦ,
Ἀσσύριοι. εἶδον ἦ ἐγὼ ἐς τὰ, ἐν τῷ
νηῷ λάθρη ἀπικέατο, ἐσθῆτα πολ-
λήν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυ-
ρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκείεται. ἐστὶ
μὲν δὴ, καὶ πανηγύρεις, οὐδα-
μοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοιῇδε ἀ-
πὸ δείκται. ἱστορέοντί δέ μοι ἐπὶ
πλέα, ὁκόσα τῇ ἱρῇ ἐστι, καὶ τὸν
Θεὸν αὐτόν, ἐν πίσι δικέουσι, πολ-
λοὶ λόγοι ἐλέγοντο. ἦ, οἱ μὲ, ἐγέ-
νοντο. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ ἦ, καὶ τὰ μυ-
θώδεες. καὶ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ μὲν
δὴ, πίσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες.
τοὺς, ἐγὼ πάντας μὲ εἰδέω, ἐν νῷ μὴ
θήσομαι. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ, Δευ-
καλίωνά τε Σκύθαι τὸν ἐόντα ἐστὸν
λέγουσι. τῶτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ δὲ,
τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγγένεσθαι. Δευκαλίω-
νος ἦ πέρι, λόγον ἐν Ἕλλησι ἤκου-
σα, τὸ, Ἕλληνες ἐπὶ αὐτῷ λέγουσι.
ὁ ἦ μῦθος, ὡδὲ ἔχει. ὡδὲ ἦ ἔχει, οἱ νῦν ἄνθρωποι, οὐ πρῶτοι ἐγένοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεὴ, πᾶσα ἀπώλετο. ὅτου ἦ, γένεος δὲ δεύτερος εἶσι. τὸ, αὖτις ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πολλὴν ἀπίκετο. ἐκείνων ἦ πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβριστὰς κάρτα ἐόντας, ἀξήμιστα ἔοργα ἔπρησσον. ὅτε μὲν ὅσια ἐφύλασσον, ὅτε ξείνους ἐδέκοντο, ὅτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐλιζομένη γὴ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολ-

edunt, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſeceraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὺν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχώσατο, καὶ πάντης ὅλοιτο. Δευκαλίων δ', μὴν ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δευτέρην, εὐβουλίης τε, καὶ θεοσεβείης εἵνεκα. ἡ δὲ οἱ σωτηρίη, ἥδε ἐγένετο. λάρναξα μεγάλην, τὴν, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτῦ, ἐσέβη. ἐσβαίνοντι δὲ οἱ, ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ὁ δὲ, πάντα ἐδέκετο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη διόθεν φιλίη ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἐπλώοσαν, ἕως τὸ ὕδωρ ἐπεκράτησε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δὲ λεπτότατα, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱερῇ πόλῃ μεγάλως ἀξιόθωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ συμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίωνα δ', ἐπὶ τάδε ἐγένετο, βωμὸς τε ἔστο, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χασμάτι Ἥρης ἄγιον ἐδήσατο. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔτι ὑπὸ τῷ νηῷ, κέρτα μικρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι γε μέγα ἦν, τῶν τοιοῦνδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ, δ' ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σῆμα δὲ τὸ ἱστορέης, τόδε πρήσσουσι. δὶς ἐκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρην δὲ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ οἴκτου

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum reliquus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras feciſſe, suprague hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanvis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tuliſſe dicunt, in calamita-

μασίης μνῆμα ἔμμεναι. ὁ μὲν ὦν ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ ἱρῇ, παλαιόσδε ἐστί. ἄλλοι δέ, Σεμιράμιδι τῇ Βαβυλωνίῃ, τὰ, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστί, ταύτην δὲ τόδε τὸ ἕδος εἰσάγαν νομίζουσι. οὐκ Ἥρῃ δέ εἰσαγαν, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς. Δερκετὼ δὲ, Δερκετὼ ἄνομα. Δερκετὼς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησάμην, θέημα ξένον. ἡμισέη μέν, γυνή. τὸ δὲ ὀκόσον ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος ἐρὴ λεπτείνεται. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνή ἐστι. πίσσες δὲ λόγῳ αὐτοῖσι, ἱ κάρτα ἐμφανέες. [2] ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι, καὶ ἤν τε ἰχθύων ψαύσωσι. καὶ ὄρνιθας τὰς μὲ ἄλλας, σιτέονται, ὠσαύτως δὲ ἡμέων, ἱ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἠδὲ ἱρή. τὰ δὲ γινόμενα, δοκέει αὐτοῖς ποιέεσθαι, Δερκετοῦς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς ὠσαύτως ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲν γνώμην, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστί, πείθομαι καὶ δέχομαι. Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμεναι, οὐδαμῇ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίων ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας μὲ σιτέονται, καὶ τάδε μὲ Δερκετοῖ χαριζόμενοι. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος ἱρὸς, τὸν, ἐγὼ σοφοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι ἡ μὲν Θεὶη, Ῥέη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γένος Λυδὸς μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, eſt hujuſmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Aſiam extant opera, hoc templum conſecraſſe putant, non Iunoni, ſed matri ſuæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, ſpectaculum inſolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piſcis caudam deſinebat. Sed quæ eſt in Sacra civitate, tota eſt mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Piſces ſacros putant, nec piſces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, ſed ſolam columbam non edunt, quæ ſacra ipſis eſt. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipſis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piſcis formam habet: illud quia Semiramis ad poſtremum in columbam verſa eſt. At ego ipſam quidem ædem Semiramidis opus eſſe, forſan admiſerim. Sed Dercetûs ſacram eſſe nequaquam credo; quando & apud Ægyptios nonnulli ſunt, qui piſcibus non veſcuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius ſermo ſacer, quem ego à ſapiente viro accepi: ſcilicet Rheam eſſe, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primuſque ſacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τῆς Δερκετοῦς] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Beard.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι] Et hac de cauſa piſcator Heliodorus cum fruſtra multoties rete jeciſſet, huic Deæ ſuſpendit lib. 6. Anth.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ κάτθυε τρίεσσιν Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ᾧ νηὶ τῇ σῇ ἴδετο πεφθόρεος. Idem.

1 Ἄτ-

Σαμοθρᾷκες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω παίγλα ἔμαθον. ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίῃ μὲν ἀνδρηίης ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλείην ἡμέψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὄρκια τε ἐπετέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ῥέῃ μηνίδι. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ περὶ Εὐφρήτεα ἄνθρωποι, ὅτι αὐτὸν, ὅτι ὄρκια ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱερὸν ἐποιήσαντο. σημήια δὲ καὶ Θεὸς πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπίκετο. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, ὁκοίην Ῥέην Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἱ εἰσὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅτι Γάλλους Ἥρη μὲν ἐδαμάσ, Ῥέη δὲ τέμνοντας, καὶ Ἄττεα μιμέοντας τὰ, δὴ μοι δύσχρηστα μὲν δοκέει ἔμμεναι, ἀληθέα δέ. ἐπεὶ ἐκ τοῦ τομῆς, ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἄνδρας δέ μοι τὰ, λέγουσι ἐν ἱρῇ πόρῃ, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τὸν μὲν Θεὸν, Ἥρην δοκέοντες, τὸ σὸ ἔργον, Διονύσου δὲ Σεμέλης ποίημα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ὁδὸν, τὸν, ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱερῷ Διονύσου ποιητέα σήμηια. ἐν τοῖσι, καὶ ἐσθῆτες βαρβαρικαὶ, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ Διόνυσον ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ ἑστᾶσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κέρτα μεγάλοι. ἐπὶ τῷ, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόσδε φαλλὸς Διόνυσος, Ἥρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲν ὤν, καὶ τάδε δοκέω. ἱρέων δὲ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄρχιον. Φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τῷ, καὶ τοιόνδε π

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem fœmininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρωσι, [1] ἄνδρας μικρὰς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καθέζεται ἡ τάδε, νεωρόσασα. ἔστι δὲ ἐν τῷδε τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ δ' ἐν νεῷ, καθήμενον σμικρὸν ἄνδρα χαλκοῦν, ἔχοντα αἰδοῖον μέγα. τοσοῦτόν μιν ἀμφὶ τὸ οἰκήϊον δ' ἱρὸν μυθολογέουσι. ἢν δὲ ἐρέω καὶ δ' νεῷ πέρι, θεσπίσαι τι ὄκως ἐμέλλετο, καὶ ὅστις μιν ἐποίησατο. λέγουσι τὸν νεὼν τοῦτον τὸν πρόσθεν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι τοῦτον τὸν ἀρχαῖον μεγαθυμέοντα, ἀλλ' ἕτερον ὕστερον. τὸ δὲ νῦν ἐὸν, Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς δ' Ἀσσυρίων βασιλέων. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατόνικη ἐκείνη ἐμμανέως, τὸ ἐπίπαν δ' ἠσκῆσθαι. τὸ, ἤλεγξε δ' ἰητρὸς ἐποίησε. ὡς γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανέων τῷ κακῷ, ἀχρὼ δοκέουσα, καὶ ἡσυχίην εἶχεν. ἐκεῖνος δὲ ἀλλέων εἶδεν. καί οἱ ἡ τε χροιὴ πάμπαν ἐτοίπετο, καὶ τὸ σῶμα δ' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς ὕδεν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τῷ νόσου ἔρωτα ἐμμανέα. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημήϊα, ὀφθαλμοί τε ἀδηνέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μορφὴν δὲ τοῦτο, ἐπίστεε. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε δ' νεηνίσκου τοῦ καρδίην, σκάλλεε δὲ τὰς ἀνὰ τοῦ οἰκίην πάσας. ὁδὲ, τῷ μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, οὐ μετρίως μεγάλως ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο τοῦ τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρώειν ἤρξατο, καὶ τρόμου ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γυνὸ-

pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neurospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ ejus, deque ejus conditore. Dicunt ædem illam quæ principio fuit, non esse eam quæ nunc est, sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, uxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam privignus amavit, cujus amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hæc ægritudo ipsum invasisset, animi dubius ob malum quod turpe videbatur, silentio premens ægrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verùm color ejus omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem ut vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognovit eum amore laborare. Amoris autem occulti multa sunt signa, oculi languentes, vox, color, & lachrymæ. Quibus animadversis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at noverca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amo-

1 Ἄνδρας μικρὰς] Phalli sive Priapi pingebantur nanorum specie, ut monui ad Petron. sequitur mox, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, & paulò post ἔχων αἰδοῖον μέγα. sic apud Hesych. νάνοι· καὶ τὰ μικρὰ, ἀντὶ δὲ τοῦ ἔχοντα μέγα, οἱ γὰρ νάνοι μεγάλα ἔχουσιν αἰδοῖα. Talis erat pictura Dei hortorum cujus meminit Tzetzes ad Lycophronem vocans eum δυσειδῆ ἐκ βατυαίδου lege βατυαίδιον. Bourd.

1 Ἤλε-

ῥῶμα ἐμφανίσα τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἐπέιτε. καὶ μὲν ὧδε ἰήσατο. καλέσας ὁ νεηνίσκου τὸ πατέρα, κάρτα ὀβριωδιόντα, ἤδη τὸν νόσον ἔφη, τέκνον, ὁ παῖς οὐδὲ ἀῤῥωστέῃ, ὁ νόσος ἔστι, ἀλλὰ ἀδικίη. οὐδὲ γάρτοι ἀλγέει μὲ οὐδὲν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ, τὸ, ἀοιδμαῖ τεθέξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τέκνον, ἐγὼ ὔπ μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψεύδετο. οὐδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τὸ σοφίης, καὶ ἱητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ὁ γὰρ ἤθελεν ταύτῃ συμφορῇ ἔχετο, ἀλλὰ οἱ ἡ νόσος ἀεικυσίη. τὸ, σὺ μηδαμᾶ ζηλοτυπίων, πέπλος ἔμειρε παίσῃ βασιλῆίῃ. μὴ ὁ ἱητρὸς ἐὼν, φόνου ἀρξειέεις ἱητρικῆ. ἐμὲμὲ, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἰδίετο. οὐδὲ, μὲν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ἀρρώδεις, χαίρων ἐμὸν ἀπαιρεόμενον, ἠδὲ ἱητρὸν ἄνδρα βιώμενον. σὺ ὁ, κῶς ἂν αὐτὸς ἐπρηξας, εἴτε σὴν γυναῖκα ἐπόρεε ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔλεγε, ὡς ὁσί οἱ τὸν κατὰ γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρυιῆς ἐπιθύμεε. ὁ γὰρ ὁμιλίω συμφορὴν ἔμμεναι, χαμαιτύπῃ, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς ὁ τάδε ὁ ἱητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίεσθαι; καὶ χαίρεσθαι σὴν γυναῖκα ποθέῃ. τὰ, ὁ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἦλθ ψεύδεα. πείθεται μὲ τετέοισι. καὶ τῷ μὲ παιδὶ, λείπῃ ἑ γυναῖκα, καὶ βασιλήίω. αὐτὸς ὁ ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, καὶ πάλιν ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ἐπάνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθα οἱ ἑ ἡ πλάνη ἐχρήσατο. ὧδε μὲ ὁ ἱητρὸς ἔρωτα ἔσχε τὸ, καὶ ἰήσατο. ὧδε δὲ ὧν ἡ Στρατόνικη, ἔτι τῷ πρώτῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem invideret, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐθησατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐλάσαι, ἐλαύνειν οἱ τὸ τῇ ἱρῇ πόλῃ νηόν. εἰ δ' ἀπιθέοι, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπειλεῖ. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, ὠδιμίλῳ ἄρηι ἐποιεῖτο. μετὰ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε αἰδεῖτὸ ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τὸν Ἥρην ἐλάσκεσθαι, καὶ φάσιν τὸν ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γενόμενον, ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε. σπεύδειν δέ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ στρατιὴν πολλήν. τὰς μὲν, οἰκοδομέειν. τὰς δ', καὶ ἐς ἀσφάλειαν εἶπεν. καλέσας δέ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων γενέην, κάρτα καλὸν, τοῦ, ὄνομα ἦν Κομβάβου. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐσθλὸν ἐόντα, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ σύνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τὴν δὴ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστιος. τοῦ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐπόμενον, ἔργον τε μοι ἐπιπλέοντα, καὶ ἱρὰ πλέοντα, καὶ σφαλῆς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἀπαμοιβὴν, ἐξ ἡμέων πολλὴ μεγάλη ἔσται. ὣς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίστεται, πολλὰ λιπαρέων μή μιν ὀκπέμπειν, μὴ δ' πιστεύειν οἱ τὰ πολλὰ ἑωυτοῦ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱρόν. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὸν Στρατονίκην γένοιτο, τὸν, μὴ ἀπαξειν ἔμελλε. ὡς δ' ἐδαμᾶ ἐπείθετο, ὀδὲ, ἱκεσίης δευτέρης ἅπτεται, δεῦται οἱ χρόνου ἐπὶ ἡμερίων. μὴ δὲ, ἀπιστίαι μιν τελέσαι τι τοῦ, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὤ δείλαιος, τί μοι ταύτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὁδῦ, τῆ πάλιν ἤδη δέρκομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ Iuno jubere, ædem illam in Sacra civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se conditurum. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me misérum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ καλῇ ἵψομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσεται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσιν αἰτίην κακὴν ἀπηλάσομαι. τὸ, με χρὴν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τὸ, μοι πάντα φόβον ἐπῆσε. τάδε εἰπὼν, ἀπλέα ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ τιμὴν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήϊον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἄμμι, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἔπεσι, σφρηγίδι, τέλει, ἐφόρεε, σημηνάμενον, τὸ τεῦχος ἔπτο. μετὰ δὲ, ὡς μιν ὀδὸς ἐπορίεεν ἐδόκεε, ἀπικόμενον ἐς τὴν βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδει τε ἄμα τὸ ἀγγήϊον, καὶ λέγει ὧδε. ὦ δέσποτα, τὸ, δέ μοι μέγα κειμήλιον σὺ τοῖσι οἰκείοισι ἀπικέσθαι, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, σοὶ σὺ τόδε θήσομαι. σὺ δέ μοι ἀσφαλίης ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπίσομαι. ὁδὸν, δεξάμενον, ἐτίρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι παμπόροις φρουρέειν ἐπετείλατο. Κομβάβον μὲν ὧν, τοιαύτῃδε ἀσφαλίᾳ ὁδὸν ἤνυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, ναὸν τῆς οἰκοδόμεον. καὶ σφίσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπίκατο τά, περ ὁ Κομβάβος ἐρράδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθέειν ἤρξατο, μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ τὴν Ἥρην τυτέων αἰτίην ἐπέλεσαι γενέσθαι, Κομβάβον ἐθέλον μὲν ἐόντα, λαθέειν μηδαμᾷ Στρατονίκην δὲ πάσασθαι, ὅτι οἱ ῥηϊδίως τὸν νηὸν ὑπῆρχετο, ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δέ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐπεύχετο, κλαίουσά τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβον ἀ-

ego sum, & cum muliere formosa proficiscar: magnamque in calamitatem incidam, nisi omnem mali causam amoveam. Quare opus est ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum se reddidit amputatis virilibus, quæ in vasculo recondit, cum myrrha, melle, aliisque odoramentis: postea cùm illud obsignasset annulo, quem gestare solebat, vulnus curabat. Porrò cùm sibi proficiscendum judicaret, ad regem venit, cui præsentibus multis cùm dat vasculum, tum hæc dicit: Hoc ego vasculum, Domine inter pretiosissima domi repositum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò serva, nam hoc auro potius mihi est, parisque cum animo pretii duco. Et postquam rediero, salvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obsignavit: & quæstoribus servandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem venissent, ædem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu conversata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore insaniit. Et ajunt, qui Sacram civitatem incolunt, Iunonem harum rerum ultro fuisse causam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulciscereturque, quòd ædem non facilè promisisset. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum est majus quàm ut silentio tegi posset, palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accer-

συγκλείστο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. τέλος δ᾽ ἀμηχανέσας τῇ συμφορᾷ, δίκῃ πίπτει ἐκείνῳ ἐδίζετο. ἄλλῳ μὲν ὧν τὰ ἐρωτικὰ ὁμολογέειν φυλάσσεσθε, αὐτὴ δ᾽ ἐπιχειρέειν ἠθέλησε. ἐπιοῖσι δ᾽ ὧν τοιάδε. οἶνῳ ἐσυτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ᾽ οἴνῳ ἐσιόντι, παῤῥησίη ἐσέρχεται, καὶ ἡ λάστου χάριν ἐκφέρει αἰχρὴ, ἀλλὰ τὰ πρησσομένων ἔκφυτα ἐς ἀγορεύειν ἀναχωρίς. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐγένοντο, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκήια, ἐς τοῖσι Κομβάβος, αὐλίζετο, λύσασθαί τε, καὶ γόνυα ἅπτεσθαι, καὶ τὰ ἔρωτα ὁμολόγεε. ὁ δ᾽, τὸν τε λόγον ἀπιθέως ἀπεδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀνείνετο, καί οἱ τὸν μέλαν ἐσεκέλευε. ἀπειλάσης δ᾽ μέγα τι καὶ ἐσυτὴν ἐρχάσασθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, ἐς πᾶσαν τὴν ἐσυτὴν πεῖραν ἀπικησάσας, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἔσεσε. ἰδοῦσα δὲ ἡ Στρατονίκη, τὰ, ἄπορα ἔλπεσθαι, μανίης μὲ ὕπο εἰπεῖν ἔχετο, ἔρωτος δ᾽ ἀδάμαστα ἐλήλεθε, ἀλλὰ πάντα οἱ σωιεῖσθαι, τοῦτον τὸν δαιμόνιον ἐποιέετο ἔρωτος ἀσχέτοιο. ἔστι δ᾽ ἔρως ἔτος τὸ τῇσῃ πόλῃ, καὶ ἔστι καὶ γένος. γυναῖκες Γάλλων ἐπιθυμέουσι, ἐς γυναῖκ᾽ Γάλλοι ἐπιμένουσι. ζηλοτυπέῃ δ᾽ οὐδεὶς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κέρτα ἱρὸν νομίζεται. τὰ, δ᾽ ἂν ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ, ἀμφὶ τὸν Στρατονίκεα, ἐδόκεε τὰ βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατηγόρεον, καὶ τὰ γενόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι περιελάων, ἐξ ἀπλόου ἔργου, Κομβάβου μιστηκέλες. ἄλλοι δ᾽ λέγουσι λόγον ἔτι ἀληθέα. τὸν Στρατονίκεα, ἐπειδὴ ἀπίκετο, ἐδέετο, ἐσῦτὸν χρήσασθαι ἐς τὰ ἄφορα, ἔ accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitavit: ut vino inebriata eum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt non impetraſſe, ſed eorum quæ aguntur ſingula oblivioni traduntur. Vt autem viſum eſt, ita quoque fecit. Poſtquam ex cœna egreſſi ſunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, ſupplicabat, & genua prenſabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipſumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum ſibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à ſe ipſo paſſus eſſet, enarravit, ipſumque opus in lucem protulit. Stratonice iis viſis quæ nunquam futura putaſſet, à furore quidem illo ita in præſens deſtitit, amoris autem haudquaquam oblita eſt: ſed perpetua converſatione cum illo, ita infectum amorem ſolabatur. Hic amor eſt in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiſcunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quiſquam eſt, at res valdè ſacra cenſetur. Enimvero hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accuſabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falſo narrant, Stratonicen, poſtquam rogata non potuiſſet conſequi, literis ad virum

Κομβάβῳ κατηγορῆσαι, πλὴν οἱ ἐπικαλέσαντο. καὶ τὰ μὲν Ἑλλήνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τῆς Κνωσσίης, ταῦτα δὲ καὶ Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιπλῆσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον Φαίδρη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἐκ τοῦ ὅκως ἐθέλοι. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν Ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβου τὴν αἰτίην, καὶ σφέων τε ἔτι, ὅτι οἱ ἡ ἀποδοχὴ οὐκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν οὐδὲν τι, κατὰ δὲ φρενῶν ἔχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεζώοντο, δεσμὰ ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχὴν τε, καὶ ἀκολασίην προέφερε. καὶ δὲ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελευτὰ Κομβάβου ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὴ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπρηξε. πολλοὶ δὲ παρεστῶτες, ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεύοντας, εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβου, δεινάτῳ ἄξια ἐργασμένον. ὁδὲ, τέως μὲν ἐσχέτλιε, λέγων ὁδόν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἦλθε, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτησε, λέγων, ὡς ἀναιρεῖ μιν οὐχ ὕβρεως, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ σκήπτων ἐπιζημίων, τά, οἱ ἀπίων παρεδήκατο. ἐκ τούτου ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην, σκέλδις σκῆπτρα τὰ οἱ φερομένη ἔδωκε. ὡς δὲ ἤνεικε, λύσας τὴν σφραγῖδα ὁ Κομβάβου, τά, τε σκεύεα ἐπέδεξε, καὶ ἑωυτὸν ὁπόσα ἐπεπόνθεε. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δὲ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Stheneboea dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Stheneboeam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum poposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit asserre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ὁρμωδέαν, εὖ τί με ταῦτ' ἐδὲν ἔπεμπες, ἄεκων ἦιον. καὶ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη οὐκ οἷό κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ σὺν οὐ τυχέα. τοιόσδε μέντοι εἰών, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίῃ ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἐμυθώσατο, ὠσειβαλέτεμεν, καὶ δακρύων, ἅμα ἔλεγε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σεωυτὸν ὧδε ἀεικέλιον ἔργον μέν ἀνδρῶν ἐπέζεας; τὸ, ὃ πάντων ἐπαινέω. ὦ κέτλιε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σε παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέαζ ἄφιλε. ἐγὼ γάρ μοι τωὐτὸς ἀπλοκίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔθελε, πρῶτα μέν σοι, πάσις ἐξ ἡμέων ἔστιν, αὐτέων συνφαντέων ὁ θάνατος. μὴ ὄ, μεγάλη ὠρὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσυρίαι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἡμέας ἄνδρ ἐσαγγελίης. ὧδέ τις ἀπέρξῃ σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἂν γυναικὶ ἅμα σύνοιμι. τάδε εἰπὼν τε ἅμα, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔρχετο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγένετο. ἐδέκετο δὲ ὑδὲς ἔτ' Ἀσσυρίων, Κομβάβῳ σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην εἵνεκεν. μὴ δὲ, αἰτησαμένῳ σπεύσαντα τὸν λείποντα τῷ νηῒ, ἀπέλεα γάρ μιν ἀπολελοιπώς, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τὸν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτὸς ἔμιμνε. ἔδωκε δὲ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε, καὶ εὐεργεσίης ἕνεκα, σὺν τῷ ἐφ' ἑστῶτι χαλκέων. καὶ ἔστι ἐς πρόμων ἐν τῷ ἱρῷ Κομβάβου χάλκεος, Ἑρμοκλείης δ' εἶδος ποίημα. μορφὴν μὲν, ὁκοίη γυνή. ἐσθῆτα δὲ, ἀνδρήιην ἔχει. λέγεται δὲ τὸν φίλων

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut

æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius

amici

τὰς μάλιστα οἱ ἀνοίκειοι, ἐς δ' ἀμφυδὸν ἔ πάθος, κοινωνὸν ἐλεῶ ἔ συμφορῆς ἵστορες γενέσθαι, καὶ δι' αὐτὸν τὸν αὐτὸν ἑαυτῶν ἀπεργάζονται. ἄλλοι δὲ ἱεροφαντοῦσι περὶ τοῦ πράγματος, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέοντα Κόμβαβον, πολλοῖσι τῶν τοπίων ἐπὶ νόον ἔβαλλε, ὅκως μὴ μόνον ἐπὶ τῇ ἀνανδρείῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι καὶ νῦν μένει. καὶ πολλοὶ ἐκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱερῷ τάμνονται, καὶ θηλύνονται, εἴτε Κόμβαβον παραμυθούμενοι, εἴτε ἐ Ἥρῃ χαριζόμενοι. τάμνονται δὲ ὧν. ἐσθῆτα δὲ οἱδὲ ὧν ἔτι ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ ἐ ἱματίῳ τε γυναικείῳ φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἔκλυον, ἀνακείαται ἐ τοῦτον ἐς Κόμβαβον ἡ αἰτίη. σωφρονέοντι γάρ οἱ ἐ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλόντε ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρηίῳ ἔχοντα, ἵμερτι μεγάλῳ ἔσχεν. μὴ δ', μαθοῦσα ἀτελέα ἐόντα, ἑωυτῷ διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβου ἀγομένοισι ὅτε οἱ ἀπυχάς τε ἐς Ἀφροδίτην ἔχοι, ἐσθῆτα γυναικηΐῳ σφέδυσθαι, ὅκως μηκέτι ἑτέρῃ γυνὴ ἴσα ἐξαπατέοιτο, ἠδὲ αἰτίη Γάλλοισι τελῆς ἡλείης. Κομβάβῳ μὲν μοι περὶ, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὕστερον μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ ταφῆς, ὁκοίην δάπτονται, καὶ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται. πρότερον δὲ μοι δοκέει εἰπεῖν δέκτιός τε περὶ ἔδους καὶ νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ τὰ ἱρά. ἃ μὲν χῶρός αὐτός, οὐ τοῦ, τὸ ἱερὸν ἵδρυται, λόφος ἐστὶ, κάτατα δ' ἐν μέσῃ μάλιστα τῇ πόλι. καί οἱ τείχεα δοιὰ περίκειται. τὸ δ' ἐπὶ χώρου, τὸ μὲν, ἀμφὶ

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem conscivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

γαῖον. τὸ δὲ, ὑπόκλιμον πρὸς βύθεργι. τὰ δὲ προπύλαια καὶ ἱερὰ, ἐς ἄνεμον βορέην ἀνοικοδόμηται, μέγαθος ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τοὺς, Διόνυσος ἐστήσατο. [1]ἡλικίην δὲ οὐδὲ τριηκοσίων ὀργυιέων. ἐς τυτθὸν τὸ ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἀναβὰς ἔπειτα δὶς ἀνέρχεται, οἰκέει τι ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίην δὲ οἱ τῆς ἀνόδου, ἅδε λέγεται. οἱ μὲν ἄλλοι, νομίζουσι ὅτι ὑψηλὰ τοῖσι θεοῖσι ὁμιλέει, καὶ ἀγαθὰ παῖσι Συρίῃ αἰτέει. οἱ δὲ, τὸ ὠχαλίνων ἀγχοῦ ἐπαίουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει ἐκ τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, ἐκείνης ξυμφορῆς μνήμαθ', ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ περιμήκεα τῶν δενδρέων ἔβησαν, τὸ ἄλλον ὕδωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γὰρ Διονύσῳ σφέας ἐκ τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τούτοισι φαλλὸς, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους καθίζουσι ὑπτίους, ἔνεκα, ἐγὼ οὐκ οἶδα. δοκέει οἱ ὧν μοι ἐκ ὁδὸς ἐς ἐκείνην μίμησιν ἄνδρὸς ξυλίνου ἀναβῆναι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρὴ μακρὴ ἑωυτὸν τε ἅπαν, καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει. μέσῃ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλου

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsim ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo sermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Itque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in pria-

1 Ἡλικίην δὲ οἱ τριηκοσίων ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & est justo major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est πυγμαχυς vel ἐξάπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τριηκοσίων credo legendum esse τριάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρὴ μακρὴ ἑωυτόν τε ἅμα καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει, μέσῃ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων ἀνεστεώτων τῷ φαλλῷ, ὁκόσων τις χρήζει ἄκρης ποδός, ἀτὰρ δὲ ἄνω ἀναβάλλει τῷ σειρῷ ἀμφοτέρῃσιν, ὥκως περ ἀντλίαν· εἰ δέ τις τύδε μὴ ἐκ ὄπωπε δι' φησὶ καταβάντας ἢ ἐς Αἰγαίην ἢ ἐς Αἰγύπτου, εἶδε τὸ λέγω] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem ſollicitavit, ſed infœliciter, ſummus vir Cl. Salmaſius in ſuis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illuſtretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliqua teretes atque procera denſis gradatiſque corticum pollicibus auctioribus, faciles ſe ad ſcandendum Orientis populis præbent, utilem ſibi arboriſque induviis circulum mira pernicitate tum homine ſubeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots*. Hinc Plinii locum ſane ſalebroſum & mendoſum ita debere legi contendit Salmaſius, *utilem ſibi arborique inductis circulum*. Quæ lectio mihi videtur aliquid habere abſurditatis, qua enim utilitate affici poteſt arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine noſtri Plinii codicis emendaveram, *vitilem ſibi arborique indutis circulum*, & ita cenſueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum ſuo circulo ſcandunt excelſas palmarum arbores: ſcilicet induunt ſe una cum arbore ipſa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & ſubſultim attollentes, celerrime uſque ad arboris ſummum, ubi ſunt rami & fructus, ſcandunt. Id ſæpe facientes, ut lagenas ſuas ramis ſuccifis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic appoſui ho-

minis ita cum circulo ſuo ſcandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gaviſus ſum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum noſtra emendatione, & ut ſpero, non ſolum eam approbabis, ſed plauſum dabis. *Palm.*

ωσφυῶν τὸ φαλλόν, ὀκίσσον ἐς χεῖρα ἄκρην ποδός. ἀνιὼν δ' ἄμα, ἀναξάμενος τὴν σειρὴν ἀμφοτέρωθεν, ὅκωσπερ ἡνιοχῶν. εἰ δέ τις τόδε μὴ σὺν ὄπωπε, ὅπωπε δ' Φοινικοβατίονας, ἢ σὺ Ἀραβίῃ, ἢ σὺ Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δ' ἐς τέλος ἵκηται τὸ ὁδὸν, σειρὴν ἑτέρην ἀφεὶς, τὴν, αὐτὸς ἄρχ', μακρὴν ταύτην, ἀνέλκει τε, οἱ δὲ μὸχλος, ξύλα, καὶ ἔμπεδα, καὶ σκεύεα. ἀπὸ τε, ἕδρην συνδέων, ἐκείνῃ κελεύει, ἰζάνει. μίμνει τι χρόνον, τὸ, εἶπον ἡμερίων. ὅσοι δ' ἀπινεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, κομίζουσι. εἶτ' ἀφέντες ἐκείνῃ τὸ ὑπόμβλιον ἕκαστος, ἀπίασι, λέγοντες τὸ οἰκεῖον ἕκαστος. παρεστὼς δ' ἄλλος, ἄνω ἀγγέλλει. ὁ δ', δεξάμενος τὸ ὄνομα, σύχνα λιὼ ἐς ἕκαστον ποιεῖ). ἄμα δ' οὐχόμενος, κρατεῖ ποιεῖται χάλκεον, τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ τρηχὺ, κινούμενον, εὐθὺ δ' ἀδαμᾷ. ἢν χαίρει μινύπερ ἔλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνιὼν, ἀνεγείρει τὸ ἐ ἀσκίη ἐργάζεται). καί οἱ ἤδε ἡ ζημίη ἔστ' ὕπνου ἐπικέαι). τὰ, μὲν ἐν ἐς τὸ σκορπίου μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ' ἀτρεκέα ἐστὶ, σὺν ἔχω εἰρέειν. δεκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀκρωτήλιον συμβάλλεται ἐ τὸ πτώσιος ἡ ὀρρωδίη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρα, τοσοῦτος ἀρκέει. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνίοντα. εἶδος δ', καὶ ἐργασίμως ἐστὶ, ἐκείνης νηὸς σὺ ἐπὶ ποιέεται. ἕδρη μεγάλη ἀείρει. σὺν δ', μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ δ', ὁ νηὸς ἑστήκεα). ἄνοδος ἐς αὐτὴν λίθου πεποίηται, ὑ κάρτα μακρή. ἀνελθόντι δ', θῶμα μὲν ἐ ὁ σηκὸς μέγα Priapo prominentia conſcendit; ſpatio quantum ad ſummum pedem capiendum ſufficit. Aſcendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd ſiquis non vidit, vidit autem eos qui palmas ſcandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm poſtquam ad ſummum pervenit, catenam aliam, quam ſecum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, ſurſum attrahit, ligna videlicet, & veſtes, & vaſa, ex quibus ſedem perinde ac nidum componens, ſedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipſum relictis abeunt, ſuum quiſque nomen dicentes. Aſtans autem quidam alius, ſurſum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulſat, quod motum, magnum & aſperum ſonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam ſiquando ſomnus ipſum capiat, ſcorpius aſcendens ipſum excitat, & immaniter lædit. Et hæc *illi* propoſita eſt ſomni pœna. Quare quæ de ſcorpio dicunt, ſacra quidem ſunt, & divina: ſed vera-ne ſint, non poſſum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conſcenſoribus dixiſſe ſufficit. Porrò ædes ad ſolem orientem reſpicit. Forma autem & opere talis eſt, quales ædes in Ionia faciunt. Baſis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, ſupra quam ædes poſita eſt. Aſcenſus autem in ipſam lapideus eſt, non valdè longus. Quum autem aſcenderis, porticus ante ædem

περιέχεται, ὑπερθεν πεπηγυῖαι χρυσείοισι, ἔνδοθι δ', ὁ νηὸς χρυσοῦ πᾶς ἀπολάμπεται, καὶ ἡ ὀσφὴ πᾶσα χρυσίη. δόσιος δ' αὐτῷ ὀδμὴ ἀμβροσίη, ἐκ δὲ λέγεται τ' ἀνέρος ἢ Ἀραβίης. καί σε τηλόθεν ἀνιόντα, ὡς σφοδρὰ λαβεῖν ποιεῖ πόθος ἀμφὶς ἰδέσθαι. καὶ δὲ αὖτις ἀπίοντος, ὀδυρμῶν λείπεται, ἀλλά σοῦ πάντα ἔμφρονα ἐς πολλὸν ἔχει τὸν νοεῖν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὖτις μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἁπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ σὺν αὐτῷ θαλάμος ἄλλος πεποίηται. ἔνδοθι δὲ ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς αὐλὸν ἅπας καταπίπτει. ἐς μὲν δὴ τὸ μέγα νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸ θάλαμον, οἱ ἱρῆες μοῦνοι. ὁ μὲν τοι πάντες ἱρῆες, ἀλλὰ τοὶ, μᾶλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσιν ἐς τὸ ἱερὸν μέλεται ξεραπεία. ὃν δὲ τῶνδε, εἵματα τὰ ἴδοις, ἢ πῆ Ἥρη, καὶ τὰ, αὐτοὶ Διὰ ἰόντα, ἑτέρῳ ὠνόματι κλῃίζουσι. ἄμφω δὲ χρύσεοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζονται. ἀλλὰ τὼ μὲν Ἥρῃ, λέοντε φορέουσι ἑκάτερθε, πωρήσι ἐοικότε. καὶ δῆπα τὸ μὲν Διὸς ἀγάλμα, ἐς Δία πάντα ὁρᾷς, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ὀφρῦν. καί μιν ἄνδρ' ἐϊκέλαν ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκηπτοῦ τοι πολυανθέα μορφὴν σκῆπται. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέα λόγῳ Ἥρῃ ἐστί. ἔχει δέ τι καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σελήνης, καὶ Γῆς, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χαιρὲ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτίνας τε φορέει, καὶ πύρ-

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intùs autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, &

ce-

1 Ἥ τι Ἥρῃ ἢ ἃ αὐτοὶ Διὰ ἰόντα] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ. Alm.

γον, ἢ κισσὸν, τῷ, μύρτῳ τῷ ἀφροδίτῃ κοσμίσαι. ἔκτοσθε δὲ οἱ χρυσοῦς τε ἄλλους ἑστήκασι, καὶ λίθοι καρῷ πολυτελεῖς. τε, οἱ μὲν, λευκοί. οἷόν, ὑδατώδεις. πολλοὶ δὲ, πυῤῥώδεις. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ σαρδῶνοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τε, φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέγιστον λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπομνησθῆναι. λίθος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορεῖ, λυχνὶς καλεῖται. ὄνομα δὲ οἱ, ἔργῳ ἡ σωτηρία. ἀπὸ τούτου γὰρ νυκτὶ στέλλας πολλὸν ἀπολάμπει. τοῦτο δὲ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον τοῦτο λύχνοισι φαείνει. ἐν ἡμέρᾳ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενές. ἰδεῖν δὲ ἔχει καρῷ πυρῶδες. καὶ ἄλλο θαυμαστόν ἐστι ἐν τῷ ζῴδιῳ. ἢν ἑστὼς ἀνὴρ ἰσορρέπῃ, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεθαίνοντι, τὸ βλέμμα ἀκολουθέει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωσε ἰσορρέπῃ, ἴσα ἐς ἑκάτερον σκοπέει. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὑδαμᾷ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι ἔοικελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τὰ ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ σημήιον ἐν τῇ αὐτῶν Ἀσσυρίῃ. οὐδὲ ἔνομα ἴδιον ἔδοσαν αὐτῷ ἔμοιγε, ἀλλ' οἱ μὲν φύσιος αὐτὸ πέρι, καὶ ὧδε λέγουσι. καί μιν αἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱ δὲ, ἐς Σεμίραμιν ἀνάγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῆς, ὥσπερ περιστερὴ ἐφέζηται. τίνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιδι ἔμμεμιγμένον τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ ὁκόσε ἐκάστῳ ἔτος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἑστῶτες, ἐν δεξιτερῇ κέαται πρῶτα μὲν, θρόνος ἠελίου. αὐτὸς δὲ, εἶδος οὐκ ἔνι. μοῦνα γὰρ ἠελίου, καὶ Σελήνης κέστον, quo solam Venerem cœlestem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpositum est, & pretiosæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea sardonyches multi, hyacinthi, smaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur est maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto sortita est. Ab ea noctu multus fulgor resplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: sed specie est admodum ignea. Aliud etiam in simulachro est admirandum. Si ex adverso stans intuearis ad te aspicit: quòd si inde transeas, visu te sequitur: & si alius quispiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriusque medio, stat simulachrum aliud aureum, simulachris aliis nequaquam simile, quod formam propriam non habet, sed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipsis etiam Assyriis vocatur signum: necdum ipsi proprium nomen imposuêre: sed neque de generatione ipsius, neque de specie quicquam dicunt. Et ipsum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramim referunt. Cùm enim ejus vertici insideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis esse signum. Proficiscitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipsâ autem æde ad sinistram ingredientibus, positum est primùm quidem solium solis, sed ejus effigies non adest. Solius enim solis & lunæ

ξόανα δ' δεικνύουσι. ὅτου δ' εἵνεκα ἄδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τοῦτο ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲ ἄλλοισι Θεοῖσι, ὅσοισι ἐμάθομεν ξόανα ποιέεσθαι. τὸν γὰρ σφέων ἐμφανέα πᾶσι τοῖσι εἴδεα. τὸν μὲν γὰρ Ἥλιον, καὶ Σελήνην, πάμπαν σαφέες εἶναι, καὶ σφέας πάντας ὁρέειν. κατὰ δὲ τὸν ὕστερον χρόνον, κέαται ξόανον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἷον ἐμοὶ δοκέειν ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον πεποιήκασι· καὶ παραπλήσιον ποιέουσι. μοῦνοι δὲ τῶν Ἀπόλλωνος γενειήτην ξόανα δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιέοντες, ἰδίοισι μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλλησι δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἡβάοντα ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ δεινὴ αὐτοῖσι, ἀφροσύνη μεγάλη ἐμφυομένη, ἁπλοῦν ποιέεσθαι τοῖσι Θεοῖσι τὸ εἶδεα. τὸ δὲ νέον, ἁπλοῦς ἐὼν νομίζουσι· τὸ δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι κατανεμέουσι. μοῦνοι Ἀπολλωνιᾶται ἴσμασι. ἔρχομαι δὲ αὖτις πρὸς, ἃ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέων τὸ μεγάλιστα θωμάζεται ἄξιον. πρῶτα δὲ μαντικὴν ἐπιμνησθήσομαι. μαντικὴν πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ ἐν Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇδε τῇ χώρῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλὰ ἔστι καὶ πολλὰ πῆμα, ὅτε ἰρέων ἀνδρῶν, ὅτι σφέτερον φρόνημα· οὐδὲ δὲ, αὐτούς τε κρείσσω, καὶ τὴν μαντικὴν λόγῳ ἀνατρέφει. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε τις ἐστὶ ἐνθεάζει, χωρὶς μεταβαίνοντος τοῦ ἱροῦ πάσης κινήσιος. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αὐτίκα ἀείρουσι· καὶ δὲ μὴ ἀείρωσι, ἐκεῖνος ἐς μέσον ἐκ κλισίης. οὗτοι δὴ ὑποδύντες φέρουσι· καὶ σφέας, μετίστη φορέοντας, καὶ ἐς ἄλλον ἐκ ἑτέρου

næ simulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas esse ajunt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aere appareant effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgò consuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbati Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis insciticia magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quin etiam Apollini suo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios; multa etiam in Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se movetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm movetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emovet. Quum verò eum illi suppositis humeris portant, illos ducit, sese undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium transilit.

μεζαπηδέων. τέλος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναλύσας, ἐπιρέτας μὲν τοὺς ἀπάντων πρηγμάτων. ὁ δέ, ἢν τι μὴ θέλῃ ποιεῖσθαι, ὅπίσω ἀναχωρέῖ. ὧδε δέ τι ἐπαινέῖ, ἄγαλμα ἐς τὸ πρόσω τὰς χεῖρας φέροντας, ὥσπερ ἡνίοχον. ὅταν μὲν σωφρονέῖν τι δέῃ φράζῃ. καὶ ὅταν ἱερόν τι πρῆγμα ἰδεῖν, ὅταν ἴδωσι τοῦτο ἀνάγοντες ποιέοντες. λέγει δὲ καὶ ἔτεσι πέρι, καὶ τῶν ὡρέων αὐτῶν πασέων, καὶ ὁκόσα οὐκ ἔστιν. λέγει δὲ καὶ σημήϊα πέρι, κόσα χρὴ μὲν ἀποδημέειν, τῷ δὲ μὴ ἐπιδημέειν. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμοῦ παρεόντος ἔπραξε. οἱ μὲν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὀδὶ, τὰς μὲν, οὐ γῆ κάτω ἔλιπε. αὐτὸς δὲ ἐν τῷ ἠέρι μέσῳ ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἀτλαντίδος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν δὴ ἔνδον ἐστὶ τοιαῦτα. ἔξω δὲ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος. ἐν δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. παραλέξω δὲ, τὸν μάλιστα ἄξιον μνήσεως. ἐν δεξιῇ ἔστηκε νεὼ, Σεμιράμιος ξόανον ἔχθες, ἐν δεξιῇ τὴν ἐπίδειξιν ποιεύμενος. ἀνέῃ δὲ δι' αὐτῶν τοιῶνδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρέῖλιν οἰκέουσι, τόμῳ ἐποιήθη, ἑωυτῷ μὲν ὅκως Θεὸν ἱλάσκεται, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέει. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ θεοὶ ἀφίκοντο νοῦσοί τε, καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα. μοίρης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσαντο, καὶ θνητῷ ἐωυτὸν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ἐπηκόοισι αὖτις ἐκέλευε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τέως δὲ ἐπ' τοιῇδε ἀνέῃκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τῷ Ἥρῃ ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ Θεὸν οὐκ ἔτι ἑωυτὸν, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad finistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextrâ demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ob illa insania

destitit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam

Hoc

εἶδον ἔγὼ Ἑλένης αὐτοῦ ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ Νιρέως εἶδος ἔτι Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Πρόκνου, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, ἐς ἄλλο ἄγαλμα Σεμιραμίδος, ἐς Κομβάβου, τὸ, κατίλεξα, καὶ Στρατονίκης, κάρτα καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ σύμπαντα εἴκελον. ἐφέστηκε δέ οἱ, Σαρδαναπάλου ἴσημα, ἄλλῃ μορφῇ, ἐς ἄλλῃ στολῇ. ἐν ᾗ τῇ αὐλῇ, ἄφεδοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, ἐς ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους οὐδαμᾶ σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱερὰ τά εἰσι, καὶ χειροήθεες. ἱρέες ἔγὼ αὐτοῖσι πολλοὶ διαδιδέχαται. τέ, οἱ μὲ, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ ἔγὼ, σπονδὴν φορέουσι. ἄλλοι ἔγὼ, πυρφόροι καλέονται, ἐς ἄλλοι ὀνομάσιοι. ἐπ' ἐμοῦ ἔγὼ, πλείονες ἐς τεσσαρήκοντα ἐς τὸν θυσίαν ἀπικνέονται. ἐσθὴς ἔγὼ αὐτέοισι πᾶσι λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς ἔγὼ ἄλλος ἐκέστῳ ἔτεϊ ἐπιγίνεται. πορφυρέην ἔγὼ μοῦνος ἔτος φορέει, καὶ τιάρη χρυσείη ἀναδέεται. ἔστι ἔγὼ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρεστέων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη ἔγὼ δὶς ἐκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὸν, πάντες ἀπικνέονται. δὶς μὲ ἂν κατ' ἡσυχίην θύωσι, ὅτε ἀείδοντες, ὅτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κομίζωνται, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτέουσι. καί μοι τοῦτο πέρι, σιφὲς οὐδὲν ἀπὸ ἐδύνατο. ἔστι ἔγὼ λίμνη αὐτόθι, ἐ πολλὸν ἀπὸ ἐκέος ἔγὼ ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοί, καὶ πολυειδέες. γίνονται ἔγὼ αὐτέων ἔνιοι κάρτα μεγάλοι. ὅτοι ἔγὼ ἐνόμισαι ἔχειν,

Helenæ ſimulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem converſum: item aliud ſimulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipſi illi ſimile: cui adſtabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veſte ornatus. In atrio autem, liberi paſcuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & urſi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, ſed omnes ſunt, & ſacri, & manſueti. Sacerdotes autem ipſis multi admittuntur, quorum alii hoſtias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ miniſtri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire ſolebant. Veſtis ipſis tota eſt candida, pileumque in capite geſtant. Summus autem ſacerdos quotannis alius ſurrogatur: qui ſolus purpuream veſtem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea eſt hominum ſacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fiſtulatorum, & Gallorum: ſunt & mulieres inſanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum ſilentio ſacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulſant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Eſt etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique piſces aluntur: quorum nonnulli ſunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

κἀγὼ ἔρχονται κἀλεόμβροι. ἐπ' ἐμοῦ δέ τις ἦν ὁ αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ὁ τὴ πτέρυγι ἦ, πέπημα χρύσεον αὐτέων ἀνεκέτο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχε τὸ πόημα. βάθος δὲ τ λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲ σὸκ ἐπειρήθην. λέγουσι δ' ἂν ἐ δεκηοσίων ὀργιέων πλέον ἔμμβρυον. κὴ μέσσοι δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέσηκε. δεκέας ἂν ἄφαν ἰδὼν, πελάσειν τ' μιν, καὶ τῷ ὕδατι ἐπιχέεσθαι. καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δεκέϊ σὺν ἐφετμὰς μέγας, ἀνέχειν τ βωμόν. ἔστεγαι δὲ ἀεί, καὶ ἀνώμβακε ἔχει. πολλοὶ δὲ ἐκ ἐνιαυτῆς ἡμέρης καὶ ἐς ὀλίγον ἐς αὐτὸν τηχόμβροι, στεφανηφορέουσι. γίνονται δὲ αὐτόθι ἐ πανηγύρεις τε μέγιστοι. καλεόντεαι δὲ ἐς τὸν λίμνην κατιόμασιες, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὸν λίμνην τὰ ἱερὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσι ἡ Ἥρη πρῶτα ἀπικνέεται ἐς ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. κἀγὼ δῆτα ἐ μέ, ἔρχεται ἐς ὑπόμβρον. ἡ δέ, ὡς σὺν ἐστάλμην, ἀπιέναι τέ μιν. κἀγὼ πολλὰ λιπαρέοντα, ἀποπέμπω. μέσσῃ δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεσσι, ταῦ, ἐς θάλασσαν νομίζουσι. ἀλλ' ἐγὼ τοσοῦτον πέρα, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην τοιούτης ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἄλλοντες ποιέουσι, εἶδον, κἀγὼ ἀπηγήσομαι. ἀσκὸν ἔκφυσος ὕδατι σεσαλμένον φέρουσι. κηρῷ δὲ τάδε σοφίσμασι. καί μιν σὺν αὐτοὶ λυσάμβροι χέονται, [1] ἀλλ' ἔστ ἀλεκτρυῶν ἐγώ. οἰκέϊ δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς

niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & sustitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam sacer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἔστ ἀλεκτρυῶν ἐγώ.] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν de homine dici, ut supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irreplit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ὅτι σφέων δίξηται τὰ ἀληθέα, τῷ, τε σφρηγῖδα ἀρῇ. καὶ μισθὸν ἀριθμῷ, ἀνά τε λύῃ τὸ δεσμὸν, καὶ τὸ κηρὸν ἀπαιτέει. καὶ πολλαὶ μνέες ἐν τοῖσι ᾠοῖσι τοῦ ἀλεκτρυόνος ἀγείρονται. ἔνεστι δὲ ἐς τὸν νηὸν αὐτοῖσι εἰσιέναι τε, καὶ θύσασθαι τε. καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀποπορεύονται. ἑορτέων δὲ πασέων, τὰς, οἶδα, μεγίστην δὲ εἴαρος ἀγόμενοι ἐπιτελέουσι. καί μιν οἱ μὲν, πυρὴν, οἱ δὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέονται. δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἱστᾶσι. μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἶγάς τε, καὶ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐκ τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν δὲ, ὀρνίθας, καὶ εἵματα, καὶ χρύσια, καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπὰν δὲ σκηλία πάντα ποιήσωνται, ἐσθῆτι ἐνείκαντες τὰ ἱρὰ καὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν ἐνιᾶσι. τὰ δὲ, αὐτίκα πάντα καίεται. ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι φοιτέουσιν ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν ἔξω χωρέων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι, καὶ τὰ σημήϊα ἔκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲν πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρεται. Γάλλοι δὲ πολλοὶ, καὶ τοῦτο, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι πλέονται τὰ ὄργια. τάμνονται τε τὰς πήχας, καὶ τοῖσι κώτοισι ἀλλήλους τύπτουσι. πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, καὶ

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfecte composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, homineſque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incidunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτωρ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἥλικτρος dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λέκτρον, διὰ τὸ σπολιὼ χρῆναι ἄλεκτρον μεῖναι χάλκ Κλυτεμναίστρας. Sic & ἀλέκτωρ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ & ἡ ἀλέκτωρ. Palm.

ἱερὰ ἄσημα. τὸ δ' ἔργον, ὁποῖός ἐστιν ὁ τῦδε γέγονε). ἐπὰν δὲ εἰσέρχωνται εἰς τὸν νεὼν, οἰκήσει τάδε ποιήσει. ἐν τούτῳ τῷ ἡμέρῃ, καὶ Γάλλοι γίγνονται). ἐπὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλήσωσι τε, καὶ ὄρχησι ποιήσωνται, ἐς πολλὰς ἤδη ἡ μανία ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλω ἀπικόμενοι. μύ δ', τάδε ἔπραξαν. καβαλίξω δὲ ἐς τὰ, ποιήσει. ὁ νεώτερος, ὅτῳ τάδε ἀποκέαται, ῥίψας τὰ ἕματα, μεγάλη βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρεῖται). τὰ δ', πολλὰ ἔτεα ἐμοὶ δοκέει, ἀφ' οὗτο ἔγεκε. λαβὼν δ' αὐτίκα, πάντ' ἐκύλισε, ἠέ τι ἀφ' τὸ πόλιος, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔπεμε. ἐς οἰκίλον δ' οἰκίην τάδε ἀπερρίψει, ὡς τοιῆτα ἐσθῆτα περιάλλα, καὶ κόσμον τὸ γυναικήϊον λαμβάνει. τάδε μὲν ὧν τῇσι τυμπάνοισι ποιέουσι. ἀπηλαύνοντες δὲ Γάλλοι, ὧς ἐμοιλον παφλῶ τοῖσι ἄλλοισι ῥέπει). ἀλλ' ἐὰν ἀπηλάνῃ Γάλλος, οἱ ἐπαίρουσι μὲν ἀείροντες, ἐς τὰ σφέτερα φέρουσι. ἤμυοι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρεσθον, τῷ, ὁκόμισαν, ὑποβὰς λίθους βάλλουσι. καὶ τάδε πρήξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δὲ ἐπτὰ ἡμερίων ἀριθμὸν, ὕστερον ἐς τὸ ἱερὸν εἰσέρχεται). ὡς δὲ τετέων, ὧν ἐσήλθωσι, ὧν ὅσια ποιέουσι. νόμιοι δὲ ἐς τοῦτο χρέωντες τετέοισι. ὧν μὲν τις αὐτέων νέκυν ἴδηται, ὁκοίνῳ τῶν ἡμέρῳ ἐς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέεται). τῇ ἐτέρῃ δὲ, καθαρὸς ἐωυτὸν, εἰσέρχεται). αὐτῶν δὲ τὸν οἰκηίων δὲ νέκυν ἑκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερίων πεντήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέμενοι, εἰσέρχονται). πρὶν δὲ τάδε ποιήσαι, ὔσφρησι ἐστίνας ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σύας δὲ μοῦνον οὐκ ἀνὰ νομίζοντες, ὔτε θύουσι, ὔτε σιτέονται. & ſacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Poſtquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad ſpectaculum venerunt, poſtea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adoleſcens, cui hæc parata ſunt, abjectis veſtibus, magno clamore in medium prodit, atque enſem diſtringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc ſteterunt) quo protinus accepto, ſemetipſum caſtrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ reſecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam veſtem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in caſtrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo ſepeliuntur: ſed mortuum Gallum ſocii ſublatum ad ſuburbia efferunt. Quem poſtquā depoſuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipſum, deſuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Obſervato autem ſeptem dierum numero, exinde in templū ingrediuntur: ante quos ſi ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipſorum cadaver aliquod aſpexerit, illo die ad templum non accedit: ſed poſtero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui ſunt, unuſquiſque non niſi poſt trigeſimum diem, raſoque capite ingreditur. Priuſquam autem hæc fecerint, illis fas non eſt introire. Immolant autem boves maſculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem ſolos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὑ σφίσι σοφιστάς, ἀλλὰ ἱερὰς νομίζουσι. ἀρνίζων τὲ αὐτίοισι ἐπιτρέπει, δοκέῃ χρῆμα ἱρώτατον. κὴ δὴ ψαύειν αὐτέων δίκαιόν σι. κὴ λὼ ἀέκοντες ἅψονται, σοφιστὰς ἐκείνων τῶν ἡμέρην εἶσι. τέτακται δὲ αὐτίοισι συόμορμί τε εἶσι, κὴ ἐς τὰ οἰκήια ἱστέρχονται, κὴ τὰ πολλὰ σύγῃ νέμον. λέξω δὲ ἐ τὸ παντὸς ἐστίασιν, τὰ, ἐκεῖνοι ποιέυσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τὸν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέηται, κεφαλὴν μὲ ὄδε, κὴ ὀφρύας ἐξύρατο. μῆ δὲ, ἱρόσυος ἦσι, τὰ μὲ ἄλλα, κρεμρλέι τὲ, κὴ δώκεε. τὸ δὲ νάκος χαμαὶ ἡμέενται, ἐπὶ τύτῳ ἐς γόνυ ἵζει. πόδας δὲ, κὴ κεφαλὴν ἔ κτλώσι ἐπὶ τῶν ἑωυτῦ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ σύμβωσι, αἰτέει, τῶν μὲ παρεῦσαν θυσίην δέκεσθαι. μίζω δὲ ἐσαῦθις ὑπισχνέι. τελέσας δὲ ταῦτα, τῶν κεφαλὴν αὐτῦ τε τρέπεται, κὴ τὰ ἄλλα, ὁμόσοι τῶν αὐτῶν ὀδὸν ἀπικνέονται. ἔρας δὲ, λὸ τ' ἑωυτῦ ὀδοιπορίες, ὕδασί τε ψυχροῖσι χριόμβω, λυπῆσθαι, κὴ πόσι ἐίνεκα. κὴ ἐς πάμπαν χαμηγερίσιον. ἐ γὰρ οἱ ἐξεῖναι ὅσιον, πρὶν τῶν, τὴ ὀδὸν σκπλέσαι, κὴ ἐς τῶν ἑωυτῦ αὖθις ἀπικέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐκδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοίσιος. ἐπεὶ γὸ δὴ ἂν ἐκφύγῃς πόλι, αὐτὸς ξεινοδόκοι εἰσί. κὴ τόδε πατρόθεν οἶκοι δέκον. κὴλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἱδε, διδάσκαλοι, ἐπ σφίσι πάντα ὑπηγέονται. ἦσι δὲ, ὅτε ὁ αὐτὸς πρ ἱρῆ. ἀλλ' ἐπεὰν ἀναστήσῃ τὸ βωμὸ τὸ ἱρήιον, ἐπισπείσας, αὖθις ἄραιζῶν ἐς τὸ οἰκήια. ἐλθὼν δὲ κὴ ἑωυτῶν, ἦσι τι, κὴ εὔχεται. ἔτα δὲ ἄλλος θυσίης τρόπος πιόσ-

dunt. Alii autem eos non execrandos ſed ſacros putant. Porrò columba videtur ipſis omnium avium ſanctiſſima: ac ne eam quidem tangere æquum cenſent: quam ſi inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipſis veſcuntur, & ad domos ipſorum veniunt, & plerunque in terra paſcuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & ſupercilia abraditi: tum mactata ove, cætera quidem in fruſta concîdit, & convivatur: vellus autem humi ſternens, ſuper hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit: & ſimul precando poſtulat, ut præſens ſacrificium acceptum ſit: majuſque aliud in poſterum pollicetur. His ita peractis, & ſuum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra ſua proficiſcitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi cauſa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipſi eſt lectum conſcendere, donec iter illud pergerit, domumque ſuam reverſus fuerit. In ſacra autem civitate recipit ipſum publicus hoſpes ignarum. Certi enim uniuſcujuſque civitatis hoſpites ſunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Aſſyriis autem iſti appellantur doctores, quoniam ipſis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipſo templo: ſed poſtquam ad altare adduxit hoſtiam, ſumptis libamentis, vivam pecudem dorſum reducit, quumque rediit, apud ſe ſacrificat, & precatur. Eſt autem & quidam alius hujuſmodi ſacrificandi ritus. Poſtquam vivas

victi

δὲ. τίψαντες τὰ ἱερεῖα ζωὰ, ἐκ τῶ προπυλαίου ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατευχόμενοι, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑαυτῶν, ὁμοίως τοῖς κτηνέσι, οὐκ ὀμοίως τοῖς κτηνέσι, ἀλλ' ἐς πήρην σὺν ἐμβρόθοις, χαλεπὰ κραζόντων. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. ἵζονται δὲ πάντες, οἱ μὲν, ἐς κεφαλάς. οἱ δὲ, ἐς αὐχένας. καὶ ἀπὸ τῦδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι σημαντοφορέουσι. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μιμεόμενοι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τοῦτο, κῶνοι ποιέουσι. Τροιζήνιοι τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι παῖσὶ νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γάμου εἶναι, πρὶν Ἱππολύτῳ κόμας κείρωνται. καὶ ὧδε ποιέουσι. τὸ τε καὶ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει χίνεται. οἱ μὲν νεηνίαι, τὴν γένειον ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν χροιῆς ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ γένωνται, πάμπυροί τε. καὶ ἐς ἄγρια καθέντες, οἱ μὲν, δεκάτια, πολλοὶ δὲ, χρύσια ἐν τῷ ναῷ καταπηλώσαντες ἀπιᾶσι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὸ ὑ νόμῳ. τῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέος ὢν, ἐπιτέλεσα. καὶ ἔτι μοῦ ἐν τῷ ἱρῷ ἐ ὁ πλόκαμος, καὶ τέτυκται.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus, attamen Tomas Magister ἐν ταῖς ἐκλογαῖς Ἀττίδος, in dictione ἀπαρχαὶ citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. | DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet; ex quibus cùm persona Demosthenis, tum catera virtutes, & res gestæ amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athenis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰν, τὴν σύσσιτον ἐξιόντων σὺν ἀριστερᾷ, τὴν ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸς ὢν ἔτι μεσημβρίας, Θεσσαλόγορας ἐφαντάσθη. τάχα πρὸς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίσταμαι. σμικρός τις ἐστι, χρυσὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἔτι ἀποσπάσαι, Θεσσαλόγορας ἔφην ὁ ποιητὴς, ποῖ δὴ, καὶ πόθεν. εἰπόντι ἥδε ἥ, σύσσιτος. πότερον δὴ λύσῃ δή ἐμὲ, ἀφικόμενος; ἀμέλει μὴ ἴφη γε τοῦτο διόλου. ἀφεὶς γάρ τοι τὰ γυναικῶν ἐξανίστασο, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου ἡμιθείοις τὰ ποιητικὰ ἀπάρξασθαι. καλῶς μὲν οὖν ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ πρόρρητα τῶν ἀοιδίμων σκέψαι πάνυ. οἶσθα δὲ ἐν πρόκλησιν ἥδε ἥ, ἔλαθον ἐμοῦ, εἰς τοῦτο τὸ μεσημβρίας σκῆψαι. ὥσπερ δὲ ἔφην, δεῖ μὲν μοι τὸ πρᾶγμα πάνυ. πολὺ μέντοι πρότερον ἔφη ἀποσπᾶν τινὰ διόλου ἥκειν, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείξας. ἴστ

Cum in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Thersagoras, quem fortè aliqui vestrùm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Thersagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum κακοζηλοῦντος. Mascil.

1 Ἀλλ'

δήπου τὸ σὸν δεξιᾶς ἢ τῆς Πτολεμαίου νεώ, τὸ κεκοσμημένον τὰς κόμας. ὥστε ἐρᾶν τε ἂν αὐτὸν ἄφικόμενον ἔφη, καὶ προσευξόμενον ἀφόνως μεταδώσειν τοῦ ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην σὺ ἐμοὶ τὰ πρόσφορα εἴη. πάλαι γάρ σοι ἐκεῖνος συνεχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην. ἐπικαρήσας τις ὡς τὸν αὐτὸν ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὐωχᾶσθαι, συμβαλόμενον ἄν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲν ἔφη ἐν τῇ νύκτωρ τε, καὶ τὴμερον πεποιημένον, δοκῶ μοι τὸν οἰνοῦν τὸν Ὄμηρον ἐπιχρήσασθαι, θείως γάρ πως, καὶ μανικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξεσκευάσθην. κρεινεῖς δ' αὐτός. ἐπίτηδες γάρτοι τοῦτο τὸ γραμματεῖον περιφέρω, εἰ ἄρα τῷ σχολὴν ἄγοντί τῳ ἐταίρων, ἐπιτυχοιμι. δοκεῖς δὲ μοι σὺ καλῶς σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. μανθάνεις γὰρ εἰ ἔνεστί ἐμοὶ, καὶ πεποίηκε τὸ δ' τὸ δόλιχον νενικηκότος. ὡς ἤδη λελυμένῳ τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ψυχαγωγούμενον, μυθολογεῖν ὡς τὸν παλαισην διενοεῖτο, ἐπιδέξια κληθήσεσθαι τὸν πάλης ἄσης. οἶδ' ἂν ἐπὶ τῷ βαλβίδι σὺν ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. νὴ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸ δόλιχον τῶν ἐπῶν, ἐστρυφᾶν ἀφθόνως μάλα δὴ κατορρωδοῦντι τὴν τοῦ ἅρματος τύχην. νὴ ὡς γελάσας, ὡς δή σοι τι τῶν δεινῶν εἶπεν ἐρασσόμενον ἴσως γὰρ ἔφην ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος, ἢ καθ' Ὅμηρον εἶναί σοι λόγῳ κεκφαίνεται, νὴ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρός. ἐμοὶ δ' ἐδόκεις; συνεφαντεῖς ἔφη. ἀλλ' ἐπιστάσαιμι δ' ἐγὼ ἂν τοὺς ἥρως, εἰ ἐν παλαίσμασιν εἰμὶ τὴν γνώμην ὡς Ὁμήρου τεθέχθαι. εὖγε εἶπον. ἐμὶ δ' ἐγὼ ἂν νομίζοις ὡς ἢ Δημοσθένους ἀλλ' ἐπεί γε μὴ τοῦτο τὸ λό-

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poesim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego diffidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac

γὴν ἁπαμάξας καὶ τὸν ἀνάβασιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ὕψει ἠγῆ μόνον, τὰς δ' ῥητορικὰς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππεὺς ἀζυγὰς πεζὰς ἐλαύνων. μὴ μανείην ἔφη ταῦτά γε, κἂν εἰ ποσῶς δεῖ τὸ μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰέναι ἡμᾶς. δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καλοῖς ἔφη σοφίᾳ πόνος ἐπιπνοίας, εἰ μάλιστα μὴ πεπιστοὶ φασὶν καὶ Φαίακος Φρύνιδος. οἶδα τοι ἔφη ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλον τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὸν Δημοσθένους ἐγὼ τὸν Ὀλύμπιον τιθεῖς. οἷον λέγω, τὸν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸν αὐθαδισμόν. καὶ τὸν μὲν οἰνοβαρῆ, ὡς τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κραδιασμούς, καὶ τὸν ἀσύλλογον. τὸν δ' ἐκ οἰνοῦ ἄρεσιν, ὡς τὸν, δεῖ γὰρ τὰς ἀγαθὰς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποτρομούσας ἐλπίδας. καὶ τὸν ἦκε μὲν' οἰμώξεσι γάρον ἐπὶ πλάκα Πηλεύς, ὡς τὸν, πηλίκον ποτ' ἐπάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες σωτῆροι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας πολιτήσαντες. ὡδὶ δὲ ἄλλον ἢ ἐκ τοῦ ῥέοντος Πύθωνα, ὡς τὰς Ὀδυσσέως νιφάδας τοῦ λόγου. καὶ τὸν εἰ μὲ μέλλοιμι ἀγήρω τ' ἀθανάτω τὸ ἔσεσθαι, ὡς τὸν, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἔβη θανάτοις, κἂν οὐ οἰκίσαιμι τὸν αὐτὸν καθείρξας τοῖχῳ. καὶ μυρίαι μαχόμενοι αὐδὴς αὐτοῖς ἐπὶ ταὐτὸν τῆς ἀληθείας ἐπιδρομὴ ἥδομαι ἢ ἐκ πάθη, καὶ ἀληθῶσις, καὶ τροπὰς λέξεως καταμιμοῦνται, καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τοῦ κόσμου μιζοτόλας, ἐκ τὰς ἐκ τοῦ ἀκατόπων ἐπανόδους, καὶ τὰς τοῦ ἀθρόου σὺν τῷ καιρίῳ γλαφυρότητας, καὶ τὸ ἓν τρόπον μισοβάρβαρον παντὸς χεῖ. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν, ἃ γὰρ ἂν τάληθὲς ἀποκρυψαίμην, ὑπεισιέναι μοι ῥατione orationem simpliciter contemnis, apparet te solam poësim, ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites prætervectus. Tum ille, absit ut sic insaniam, tametsi non levi furore opus est iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demosthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium est, sic orator, Oportet bonos viros bona cum spe rempub. defendere. Et illud: Forsitan ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quàm graviter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum nivibus, & illud, Si senii exortes, mortisque essemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors est vitæ terminus, etiamsi quis in domuncula conclusum se servet. Denique sexcenti sunt ingenii in idem concursus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & à digressionibus reditus, & comparationum opportunarum elegantia, denique totius orationis urbanitas. Et mihi sæpe visum est, non enim veritatem dissimulare queam,

ἡμίας Ἀττικῆς κεφάπτελλ Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀναμίξ, ἢ τὰς Ἀχαικὰς Ἀχαΐδας ἀφεστικότ. Ἀφροντίστερον ἢ τόνῳ τινὶ μίξ, τὰς Ἀσιανικὰς δεινότητας τραγῳδίας, ἢ μεθ' ἡσυχίας τῆς ἀκμαιοτάτης μάχας Ἀφελόγους ἀπατᾷ τινας, ἐ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύτ. πολλάκις δέμι τὰ ἢ Δημοσθένους, καὶ μέτρα κώλων, καὶ ῥυθμοὶ, καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ ὑπ' Ὄμηρ ἐλλιπὴς ἀνιᾷ ἡδονὴν, ἢ παρεισύσαν, ἢ χρημάτων τραχύτητ, ἢ καθαρότητ, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπαρχὴν πᾶς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπλέχθαι. πόθεν γὰρ ἂν ἀφροσύνην ἐν τῷ σοῦ Καλλιόπῃ, τοῦτ' ἢ γνώσκων; ἀλλ' ἀδεῶ ἦτον τὸν μὲν ἀνωνισμὸν τ εἰς Ὄμηρον ἐγκωμίων, ἀπλαίσιον ἔργον, ἢ τὰς σὰς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους πῆμι. ἀ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τῷ τὸν μὲν, οὐκ ἔχειν ἐφαίαν πυκνηρεπίδα ὑποβολέως τ ἐπαίνων, πολύνοια τ ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσυφῆ, πατρὸς, καὶ γένους, ἐ χρόνου. εἰ γὰρ ἢ σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτ ἀνθρώποις ἔρις. πατρίδα μὲν δίδυσιν αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμυρναίαν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυείας ἄλλας, πατέρα δ' Μαίονα τ Λυδὸν, ἢ ποταμόν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν ὀρυάδων, ἀνθρωπίνης γένους ὀπαδίας. χρόνου δ', τ Ἡρωϊκὸν, ἢ τ Ἰωνικὸν. καὶ μήν, ὅπως ποτὲ τ Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὄφελος ἐ τοῦνομα πρὸ τῶν γωμείων, τὸ μελησιγένη ποτκείσασι. τύχη δ',

queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæidas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Quî autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

πανίας, ἢ παῖδος ὁμμάτιον, [1]ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἶη ἓ ταῦτα ἐᾶν ἀπορεῖ κείμενα. ἔστι τοίνυν δή μοι κειμένη τὸ ἐγκώμιον, ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι, ἓ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέξαι. τὸ γὰρ σὸν ἔφη κῦρος, ἐπίδηλόν τι, ἓ λεῖον, ἐφ' ἑτοίμοις τι, ἓ γνωρίμοις, μόνον ὀνομάτων. οἷον, ὄψον ἕτοιμον, ἡδυσμάτων δεῖ σοὶ διόμβρου. τί γὰρ ἂν μέγα, ἓ λαμπρὸν ἢ τύχη τῷ Δημοσθένει περιθῇ; τίνι δ' ἂν γνώριμον; ὧν Ἀθῆναι μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, ἓ ἀοίδιμοι, ἓ ἓ Ἑλλάδι ἔρεισμα; καίτοι λακωνικῶν ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν ἐπισπάσαιμι ἂν ἐρωτας Θεῶν, ἓ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, ἓ δωρεὰς, ἓ τὴν Ἐλευσῖνα. νόμων γ', ἓ δικαστηρίων, καὶ πανηγύρεων, ἓ Πειραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, ἓ τροπαίων ἁλατίων τε, ἓ χρυσίων ἐπεισημμένων, ἐφ' ἂν εἷς ἐπίσης ἀξίως ἐφικέσθαι δυνατὸ τῷ λόγῳ φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ὧν μοι ἐξεπιτηδείων πάντως τόθ' ἑτοίμων. ὅτι ἂν ἀπαρτᾶν νομίζομεν τὸν νόμον τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ὅτι τὰ πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης γ', παρεμπόδισμα τῷ Ἑλένης Φέρων ἐπέθηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλαφρότερον. σοὶ δ' ἴσως δύλαβεια τὸ τῶν παροιμιῶν σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμπεριφορᾷ ἐπαναγκάζῃ, μὴ σοὶ μεῖζον περισκοίητο τὸ πίρασμα τῆς φυλάκης. παρεῖναι δὴ τὰς Ἀθήνας. ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τελεσφορίᾳ, χρυσίᾳ κρηπὶς τῷ Πινδάρου. ἐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τελεσφορικοῦ. εἰ γὰρ ὁ Δημοσθένης ἔτι νηπιόχῳ παιδὸς ὄντι, τὴν ὀρφανίαν ἐ

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poëtim imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demostheni fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Theseum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

1 Ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὴ. Menag.

συμφοραὶ ἀπελπτίου, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τ φύσεως ζηλωτὸν ἀποκαλυπτόμενον. Ὁ μήρ μὲν ὅν, ὅτε παιδεύσιν, ὅτ' ἄσκησιν μνήμης καθ' ἡσυχίαν παρειλήφαμεν. ἀλλ' ὅθεν ἀνάγκη τ ἐπαίνων ἅπαξ τ ὑπ' αὐτοῦ διδημιουργημένων, ὕλην οὐκ ἠφόρει, καὶ πῆς ποιμέσι τ ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ δ' ἐντεῦθεν δήπου, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἴσαιος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲν ἐφεληθμένων Ἀθηναίων τ ἡδονῶν, καὶ τὰς πατρῳομίας ἀνάγκας ὑποκειμένας. πυκνείας δ' ὄσης τοῖς μειρακίοις τ ἡλικίας εἰς τὰς πέρυσιν ἀπολισθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ καθ' ἑξουσίαν κυμαίνειν, ὁπότ τ ἐπιτρέπων ὀλιγωρίας, ὁ τ φιλοσοφίας, καὶ τ πολιτικῆς ἀρετῆς κατῆχε πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγε τότε ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀεσπασίας, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. κἀντεῦθα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφίας τὸ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὴν μὲν, θαλαττίαν πινὰ ἔρωτος παραφορὰν τε, καὶ ἀγρίαν, καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσης νέων ὁρμῆς, αὐτόχρημα θαλάττιον. τὴν δ' ἐραστὴν χρυσῆς πινὸς σειρᾶς ἕλξειν, ἁ πυρὶ, καὶ τόξοις ἐν πλείοσιν δυσαλγεῖς νόσης πραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἅ κάλλους ἀχράντου τε, καὶ καθαρᾶς ἰδέας ἐξορμῶσαν, μανίαν σώφρονι τ ψυχῶν, ὅσην Ζηνὸς εἶναι, καὶ Θεῶν ἁλιάπορον φησὶν ὁ τραγικός. ἔρωτα δὴ πάντα πόρευμα, κυρεῖ. σκήλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττ πων διαρρῆξαι. μετελθεῖν ὀψὲ τ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxii, eâque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hic, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ἡλικίας ὑποκρίσεσιν. μνήμην ἀσκεῖσθαι σφοδρῶς καὶ ἀφροντίστως. συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τῷ ῥητορικῷ ἐγένετο; ποίας μὲν ἐννοίας, καὶ τοῖς ὀνόμασι, καὶ κατασκευὰς τοῦ λόγου. ποίας δὲ διαθέσεσιν, ἐξασκεῖσθαι τὰς πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῇ πυκνότητι, σωφρονίσαι δὲ τῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων ἐξηκριβῶσθαι, ποικίλως τε καὶ ἀλλαλαχοῦ χημάτων. μόνος γέ που τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, καὶ σφυρηλάτου παρεῖχε τὸν λόγον. καὶ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη τὰ λίαν, τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶσθαι, καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν, οὐχ ὅπως ὁ Δημοσθένης σωειλιγμένος πρὸς μέθην τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ ὡς τὸν Δημοσθένην παῖξαί φασιν εἰς τὴν τοῦ αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημοσθένην δέ, πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέαν δέ, ὁ κατὰ τὸν Δημοσθενικῶν λόγων, λάμπειν ἐφαίνετο καὶ νυκτερινὴν λύχνου. καὶ τοῦτ' μὲν ἔφη σοι τὸ χωρίον τοῦ λόγου, καὶ οἷον πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν, ἐγὼ γάρ τοι μείων ὁ περὶ τῶν Ὠμήρου ποιήσεων, ὑπῆρχε καιροὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετέσεις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τῶν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὴν πολιτείας τῶν ὅλων λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν, ἦσε σωείρων, ὡς τὰ λοιπὰ σοφοθήσων. ἐγὼ δὲ, γελάσας, ἦ πᾶν ἔφην διανοῇ καθαίρειν μου τὸν ὦτον, ὥσπερ βαλανεὺς καθαντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ Δία γε εἶπε, δημοθοινίας τε, καὶ χορηγίας ἐπελασίας, καὶ τελεταρχίας, καὶ πεῖσιν, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτε, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transfires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua adderetur. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἐ παῤῥήσιαν ὑκδῦσις, δῴσην πολιτείαν. καὶ πρέσβεις, ἐ νομοθεσίας, ἐ μέγεθ῾ πολιτευμάτων ἐμπεσὼν, γελᾶν ἔπεισί μοι, ἔ τὰς ὀφρῦς συμάγοντ῾α, ἐ διδόντος, μὴ λόγοι τ῾ Δημοσθένης αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τ῾ ὑπ῾ ῥηθέντων βεβιωκότων, μὴ ἀφ᾽ ἑπτὰ πυλῶν ἀκηκοέναι τὰ ὦτα τοῖς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη τῷδε τ῾ λόγῳ ἐπικουρίας πρὸς ὡς σὺ φῄς, δεόμεθα. τοῦτον εἰ μή σε τυγχάνομεν κατέχοντ῾ πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπόμενος, ὅτε ἔχεις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένους δίσκον, τῶν ὄψιν ἀπειρέσιον. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ᾽ Ὁμήρῳ κ῾ τοῖς ἔπεσι πέπονθα. κατέβαλον γάρ μικρᾷ δίνῃ, ὡς ἐκ ἀνιαλεπτέον ὂν μοι πρὸς τὸν ὑπόνοιαν. εἶτ᾽ ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ᾽ ὅπως ἀνήνεγκα, δεκτὸν μοι κ῾ σμικρὸν ἀποστιλβόμενον αὐδὲν ὁρᾶν. ἐ μηδ᾽ ἀκτῖσιν, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἔ τ῾ Ὁμηρικῶν ῥιπῶν ἐλεγχθῆναι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἐ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ᾽ ἐμὲ εἶναι. ἐ μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τ῾ ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἁπάσης λαβέσθαι. σὺ δ᾽ εἰ μὲν ἐπὶ τ῾ Δημοσθένην ὅλον ἐφάπτῃ τῇ γνώμῃ πεφύκοιο, ἐ μάλα ἂν ἀπορήσαις ὅτι τ῾ λέγων ἄπῃ, ἐκ ἔχων ὅτῳ πρῶτα τὴν γνώμην λάβοις, καθάπερ οἱ λίχνοι πάροντες τὰς Συρακουσίας τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἐ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων, ἐ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ὥστε ἔχουσι γὰρ ἐφ᾽ ἓν ἑλῶσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεταδιδόντες. οἶμαι δ᾽ ἐ σὲ μεταπηδᾶν, ὡς ἔχοντα ἐφ᾽ ὅ, τι τύχῃς, ὃν κύκλῳ σε περιελήφθαι, φύσεως μεγαλοπρεπὴς, βρωμῆς ἁβρὸν, βίου σώφρονος, λόγου εὐπειθοῦς, ἐ παῤῥησίας ἀνδρώδους, ἐ ἀκριβείας ἐν τοῖς ἔργοις, ἐ τῆς ἐν τοῖς λόγοις ἀκμῆς, ἐ τῆς ἐν ἀμφοτέροις ἁρμονίας. ἐ τὸ μέγιστον, ἐ κάλλιστον, ἐ ἀληθείας ἔρως. ἐ τοῦτο μὲν ἐκ ἔστιν ὅπως ἐκ ἐπιθυμήσεις ἐ τοῦ ἀνδρὸς ἐ τῶν λόγων. ἐ γὰρ ἐκ ἔστιν ὅπως ἐκ ἐπιθυμήσεις ἐ τοῦ ἀνδρὸς ἐ τῶν λόγων. ἐ γὰρ ἐκ ἔστιν ὅπως ἐκ ἐπιθυμήσεις ἐ τοῦ ἀνδρὸς ἐ τῶν λόγων.

liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πατος, ἢ σὺ πρὸς πράξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, ἀτεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐπίσης τ πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως μὲν ὁρᾷς ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν, ἀποστόλας, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τ Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, ἂν ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενος τοῖς πλείοσι τῶν μεμνημένων. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τὴν νοῦν τρεπόμενος, ὅτου ποτ' ἦρχεν, Ἰσμηνὸν, ἢ Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀγαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὸν πυκνάμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πύθμην Οἰνοπίδαν Ἡρακλέος, ἢ τὰν Διονύσου πολυγάθεα πομπὰν, ἢ γάμον λευκωλένου Ἁρμονίας, ὑμήσομεν, ἀτταὶ ἢ ἐς σὲ τὸν τοιοῦτον ἐπρεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημηγορίαν, ἢ τ ἀνίκητον παιδὸς ὑμνητέον. ἔτι δ' ἐδὲν ἔργον ἀφυγεῖν ἔφη τὸν πολέμιον, ἀλλ' ἑνὸς, ὅταν δὴ λαβόμενος, ἢ τ ῥητορικὴν καθ' αὑτὸν, εἰς ταὐτὸν καθίστη τοῦτον τ λόγον. ἱκανὴ γὰρ σοι ἡ τ Περικλέους. ἐκεῖνα μὲν γε, τὰς ἀφορμὰς, καὶ βροντὰς, καὶ στεῦδος πέντεζον, δέδοικα δῆλα δ' ὅτι, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλότητα, ἐδὲν ἔμμετρον ἔχοντες, ἐδ' οἷον ἐξαρκέσαι πρὸς τὸν ἔ χρόνον βάσασι, καὶ κρίσιν. τὰ δ' ἔ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καλὸν ἀφεῖναι λέγειν, εἰ ταύτῃ τρέποιο. πρὸς μὲν τὰς τ Ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτῶν τρεπομένῳ, καλὸν μίαν ἐνίοτε ἀπτόμενον τῶν λαμπρῶν. εἰ δ' βούλοιο δαψιλῶς, δύο, καὶ σωτρεῖς ἑλόμενος πρὸς τὰ ἐκείνου ἤθη, καὶ τὰ πραχθέντα, ἴσως ἂν ἔχοις ἐπιτήδειον ἐκλογισμόν. ἢν δὲ καὶ μακρηγορεῖν ἐθέλῃς, δυοῖν, καὶ τριῶν

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Helleſpontum, Byzantium, neſcis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus converſo ad multa animo, ſic ambigit, dicens. Num mea Iſmenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus ſævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res geſtas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri ſumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: ſi uno quolibet argumento aſſumpto, ut pote ſola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hîc ſatis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelæ quoddam calcar fama accepimus, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil præter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe. At Demoſthenis ſcripta extant, ſed hoc tibi dicendum relinquam, ſi hoc argumentum tractaveris. Si converteris te ad mores ejus, & res geſtas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel ſi largiter differere velis, duobus, &

μῆνον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑπερβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὖν καὶ ἅπαντας, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινέσομεν. νῦν μὲν γὰρ Ὁμήρου, Ἥρας ἐπαίνους ἐκ μερῶν λαμβάνοντες, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης, ἢ ἐσθῆτος, ἢ περιβολαίου, ἢ ἀσπίδων. μεμφθῶν δ' ἂν τοῖς θεοῖς ἐγκλήσεις, ὑμνήσας πρὸς τῶν ποιητῶν. ἐξ ἡλακάτης, ἢ τόξων, ἢ αἰγίδος, μήτε μὰ δήμερος σύμπας, μήτε ψυχῆς. τῶν δ' ἱερατικῶν ἢ δὴ δυνατὸν ἁφάπαξ ἑλεῖν. ἄκνει δὲ ὁ Δημοσθένης αἰτιᾶσθαι, καθ' ὃ τῷ αὐτῷ καλῶς ἐπαινεῖν. ἐπεὶ τοῦτο σύμπας, ἂν δ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δ' Θερσαγόρᾳ διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐς ἐπιδεῖξιν ἡμῶν βαλόμενον, τὸν μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τὸν λόγων πυρὶ μὴ πόρρωθεν πεποιημένον τὸν Δημοσθένην, τὰ πρὸς τοῖς ἐμπείροις σοφιζόμενα. σοὶ μὲν οὖν ἔφη τὴν μετάνοιαν ὑποδύεσθαι, σοφιζόμενον ἐπιδεικνύειν τὸν λόγον, εἴ τι σοὶ φροντίδος ἀνεῖς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. πρὸς ἄρχῃ τινὶ ἔφην σοι μέλοντι ἆρα ἂν εὖ ἔχοι. σκέπτου μὴ οὐ τοῦτο ἢ μέλοντος ἕτερον. καλῶς ἂν λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷμαι τὸ πεπρῶν ἄπορον. εἶτα ἰατρὸν δίκαιον τὸν μὲν νοσοῦντα σοφρονεῖν ἀγνοήσαντα, ἄλλο θεραπεύειν. ὅπη τί δὴ; σὺ μὲν ἃ παράξειν ἄν, τὸν πεπαιδευμένον πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχειρήσας ἰᾶσθαι, τάδη ἤδη κατατριβόντων παλαιᾶς ἐπῳδάς. ὥστε παύσῃ τὰ ἀποφέρειν καλά σοι τὰ ἰάματα. ἢ δ' ὃν ἔφη σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδὸν, ῥᾳδίαν εἶναι τὴν ἀναπεπταμένην. τὴν γὰρ ἐπὶ τὸν πεπρῶτα. ἢ φασὶν Ἀννίκερίν τὸν Κυρηναῖον φιλοσοφήσαντα πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς, πλείστην ἐπιδεῖξαι τὴν περὶ τοὺς λόγους ἐπιστήμην. ἐπεὶ δὲ ἔφη ἐπιτήδειον ἂν εἴη τὸ φάρμακον. δεῖ μέντοι ἔφη τὸν ἐπιτήδειον ἐπιτηδείως ἔχειν. ἐπιτήδειον δὲ ἔφην ἂν εἴη τὸ ἐπιτήδειον ἔχειν. ἐπιτήδειον δὲ ἔφην ἂν εἴη τὸ ἐπιτήδειον ἔχειν.

tribus selectis, amplissimam dicendi materiam habebis: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaque nec Demosthenes vitio vertet, si unicam ex ejus virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Therságoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentem, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrendum hoc argumentum, ut remissa cura, noster fieres auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diversum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui se primùm ad dicendum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, ut ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diversum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & sociorum

Πλάτωνά τε, καὶ τὰς ἱππέρυς. τὴν μὲν γὰρ κυρηναϊκὴν ἁρμαμαξιαίαν ἐπιδεικνύντας, πολλοὺς ἀεὶ τὴν ἀκριβεστάτην ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τὰ αὐτῆς ἁρματροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραβαίνειν, μηδὲ ἐκ τοῦ δρόμου σημεῖα καὶ τὰ γῆς ὑπολείπειν. τὴμὲν δὴ ἐμὲ, τὴν αὖθις ἀπόδυσιν, τὰς ἁρματροχίας ἀλείπειν. ἡ μάλα ῥᾴδιον δ' οἶμαι καινοτομῆσαι ὁδὸν τὴν πατρομμένων ἀτρεπτομμένων, ἀλλά τοι τὸ [1] Πάσωνος ἔργον σοφόν. ποῖον ἔφην; ἡ δ' ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐκδοθῆναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸ δ', γράψαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν ἐπὶ τῷ ἵππῳ. ὡς δ' ἐπ γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸ ἐκδίκαι, μεμφόμενον, μὴ δὲ τοῦτο πεπραγέναι. τὸν δὲ Πάσωνα ἀπάγειν τὰ μετέωρα κάτω περιελαύνοντα, τῷ παιδὶ τὸν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεύσαντα, καὶ τὸ ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἡδὺς εἶ ἔφη Θερσαγόρα, ἂν μίαν οἴῃ με τροφὴν μεμηχανῆσθαι πασῶν ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ περιελαύνειν ἐναλλάττοντα, καὶ μεταπίπτειν, δεδιέναι μὴ τὸ παλαιὸν πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γλυφόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν γλύφαι, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τὴν ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταναλώκει πάσας ἰδίας ἂν, θηρίων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ στερεᾶς μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. οὐ μὲν εἶπεν ὑπὲρ τὸ Πρωτέα μηχανᾶσθαι τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. ὑκ ὢν γὰρ ἔφην τοῦτο. παρέξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρεὶς τὴν ἐπιτρεπομένην φροντίδα. τάχα

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat supervenisse, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Thersagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pausón dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 5. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνος. Menagius.

γὰρ ἄπῃ περὶ σῦ κυήματος ἀφρονῶς ἠρρώμενος, κὴ τ ἐμῆς ὠδῖνος συμφροήσεις. ὡς ἂν εἰδὼς ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τ πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μ ἠκροώμην. ὅσῃ ἀνελίττοι μάλα χαίρων ποιήματα. μεταξύ σ ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ χαρτίον, καμίζω τ ἀκροατικὴν ἔφην μισθὸν, καπερ Ἀθήνησι ἐκκλησιαστικὴν, ἢ δικαστικὴν. ἀλλ ὅπως εἴσῃ μοι χείων. χείων μὲν, ἔφην εἴσομαι, κὴ σχεδὸν ὅ, τι ἐ λέγεις εἰδέναι; πόσῃ ἴσην ὅ, τι ἐ λέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν σύτυχον τ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, κὴ τότε ὑπερήθεις, τὸ γυόλιον ἀ κ πάνυ καινὸν ἐκτησάμην. κὴ νεὼ ὑπεμνήσθη ἔχων οἰκαδε. χαίρακτην δ ἄλλα τε τ Ἀντιπάτρου πραχθέντων ἐπὶ τ οἰκίας. κὴ περὶ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς ἂν ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. κὴ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τ διαχειλίαν χαίρειν, κὴ τὰ λοιπὰ τ ἐπῶν. ἐγὼ μὲν ὃν ἂν ἀπολείψωμαί σε πρὸς τὴν ὑπόσχεσιν ἔσεσθαι σοι γνώσομαι. σύ σ εἰσιόντα μὲν μ λαμπρῶς, σὴν Οὐρίαν γνιεθλίων, ἔοικας δ ἐπάξειν αὐτὸς τ τῶν Δημοσθένους. ὡς ἂν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τ χαμμαφείῳ, ἀφτερίψαντες ὀλίγον, ὅσον δοῦναι τῷ ποιήματι τὰς οἰκείας ἐπαύλεις, ἥξομεν εἰς τ Θερσαγόρα. κὴ μάλις μ, ἐπιτυχόντ ἤ τ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τοῦτο μ, ἀπηλλαττόμην, σὺν τυχὼν σ ὅπως τῶν γνωμῶν διεστῆν, ὡς ἀδέν π μεταρρίψας, ἀλλ ἐπ αὐτῶν ὁμολογῶν τε, κὴ ἐπαινῶν ὑμᾶς ἀνελέξομαι. νῦν δ τ Ἀσκληπιεῖ μισθὸν π γένεσθαι τ τιμῆς, εἰ μὴ τ ἀποπόντων αὐτῷ ποιησάντων ἄρμα, τὰ Ἀλισοδήμου τ Τροιζηνίου, κὴ Σοφοκλέους, φέρεσθαι, κὴ τῷ Διονύσῳ, τὸ μ ποιῆσαι κωμῳδίας, ἢ

For ſan enim quum non amplius tui partus eris ſollicitus, meæ parturæ mecum curam ſuſcipies. Vt igitur ita viſum eſt ipſi, in proxima ſede conſedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præſtantiſſimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, auſer, inquit, hujus auſcultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis ſportulæ dari ſolent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priuſquam quid dicas intelligam? Sed quidnam eſt quod dicis? Cum incidiſſem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me ſummopere delectaſſet, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi geſtas: tum de Demoſthene ea quæ mihi videris non oſcitanter audiviſſe. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos verſus audiam: nec te dimittam donec promiſſum præſtiteris. Cæterùm ſplendida Homeri natalitia, mihi dediſti, talia Demoſthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri verſibus, tantiſper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuiſſem, ivimus ad ædes Theſſagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc acceptò, diſceſſi: & perlecto ſtatui nihil immutare, ſed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æſculapio, quum Aliſodemi Trœzenii, & Sophoclis verſus ei decantantur, ſi deſit novum poëma ſacrificantibus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel

tra-

τραγῳδίας, συναλείπτην. τὰ δ' ἐτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὑπὸ καιροῦ κομιζομένοις, χάριν οὐκ ἐλαττῶν φέρει, τῷ τὸ θεῖον δοκεῖν τιμᾶσθαι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δὲ τὸ ὑπομνηματίου τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος. τὸ δὲ ῥηθὲν ἐν βιβλίῳ, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνυκέναι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐπιτηρῶν συνελάμβανεν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ ὑπὸ Δημοσθένους λαβεῖν παρὰ Καλαυρείας περίοντα μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. ᾗ δὴ ὑπὸ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ τούτῳ ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένους ἀεὶ σῳζόμενον. ὡς δὲν ἥκοντα λάθοι τὸν Καλαυρείας ἡγησόμενον τὸν Ἀρχίαν, οὗτος ὡς εἶδεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φησὶ τὸ λοιπὸν τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πῶς δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδείαν γὰρ κομίζω τῷ Δημοσθένει λευψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γάρ μοι ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῷ ἐμῷ, ἄνευ τῆς ὑδείας, Δημοσθένην σὺν ἔχοντι; σὺ γὰρ ψυχὴν αὐτὸν ὠβασταλεῦν, πρὸς βίαν κατὰ χεῖρα ἀδυνάτων, ὁ Βοιωτίας, ὃν ἐνθάδε τινὰ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δ', εἴπερ ἄν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἐλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ δ' ὦ Παρμένιον ἔφη, εἴ μοί τις ἐξηναῖος ὢν οὐκ Ἀθήνας λέγων, ἐμὲ τῆς πατρίδος φθονοίη, τοῦτο μηχάνημα, τοῦτο ἀρχῖον ἂν φοβοίμην ἄν, φιλίαν δ' οὐκ ἄν. εἰδέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖ, τοῦτο πρόσοικόν μοι, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ πύργῳ. θαυμάζω δ' ἔγωγε τοὺς ῥήτορας, εἰ μαντεύονται μὲν τὸν πόλιν. καὶ τὰς μὲν, ἐξ ὧν τὸ χρείας ὠφέλιμον, ἤδεσ' ἂν προσοικοῦντας, ἄνδρας δὲ ἀγαθοὺς, οὐκ ἂν προσοικοῦντας; ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν πόλιν μακαρίζω, ἐν ᾗ τοιοῦτοι γίνονται πολῖται. ἐπεὶ τοὺς γε προδότας, οὐδὲν ἂν ἔτι δέοιμι τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖν. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν τοῖς ἐμοῖς ἐπαίνοις ἐρῶ, ὅτι μακαρίαν τὴν πόλιν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀξίαν ἐγὼ λέγω, ἐν ᾗ τοιοῦτοι γίνονται πολῖται. τοὺς δὲ προδότας, ἐπειδὴ τὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν ἀπόλλυσιν, οὐδὲν ἂν ἔτι δέοιμι τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖν.

tragœdias, mos deliit, & quæ ab aliis iunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis iuniorum hoc ignorat, exules comprehendere iussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Atheniensis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere

πολίσαιμι. τὸ δ', βυλόμην ἂν σὺ ταυδὶ παρ' ὑμῖν τυχεῖν ῥώμῃ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρικὸν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν, τὸ ὅπλων βίας, τὸν δὲ λόγου πείθω, καὶ τὸ τῆ γνώμης ἐμβεβλῆς ὑδαμῆ πῆξεις δεύτερον. πρὸς Παρμένιωνα μὲ ταῦτα. τοιαῦτας δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τὰ δὲ μὴ Διοπείθης Ἀθηναῖον ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲ εἶχον δι' ἀ Φερεκύδης. οὐδ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη σὺδ' Ἀττικὸν φρατηγὸν, ἢ φρατῶν τὶν δέδικας ἡμῖν. αἱ μὲ τελῆρες, καὶ πυρφόρος, καὶ τὰ νεῶρια, λῆρος ἔμοιγε, καὶ φλύαφος. τὸ δ' ἂν ἄνθρωποι πάσχοιεν, Διονυσιάζοντες, καὶ κρεωνομίαις καπηλεύοντες, καὶ χοροῖς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς τὰ Ἀθηναίοις ἐχώρει τὸν πόλιν, ῥᾷον ἂν εἶχεμεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις καὶ Θετταλοῖς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. νῦν δ' εἷς σκοπῶν ἐρήμωρε, καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφίσηκε, καὶ τοῖς ἡμετέροις ὁρμαῖς ἀπαντλεῖ, καὶ τοῖς φρατηγήμασιν ἀνθαπαρτίζει. λανθάνομεν δ' αὐτὸν μὲ τεχνάζοντες, ὅτι ἐπιχειροῦντες, ἃ βυλόμεθα. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ φθόνος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν, ὅτι Ἀμφίπολιν εἴλομεν; ὅτι Ὄλυνθον; ἃ Φωκέας, καὶ Πύλους ἔχομεν; ἢ Χερρόνησος, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν;

dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hîc habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, faciliùs potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellesponti potiri po-

1 Τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν ὅτι Ἀμφίπολιν εἴλομεν, ὅτι Ὄλυνθον, ἃ Φωκέας ἢ Πύλους ἔχομεν;] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hîc loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: κύριος ἦν Πυλῶν ἢ τῶν ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου παρόδων. Et in oratione de falsa legatione: πῶς γὰρ ἂν ἤδειν ὑμῶν, ὅτι τοῖς Φωκέων πολεμοῦσι τοὺς κυρίους εἶναι Πυλῶν Φωκέας ἢ τὸ δοῦναι Θηβαίων ἄδικα κατασχεῖν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ἀεὶ δ' ἦν τὰ ἐν Χερρονήσῳ καὶ τὰ μισθοφορικὰ λέγειν.

ἀλλ' ἀνίησι μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου κεκοιδότας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥστε τομῆ τινι, καὶ κινδύνῳ ῥᾳθυμίας τῆς παρ' ἡσὶ χρώμενος, ἀλλάξαι δ' πρὸς ἡδονὴν φρονήσεως. μεταλλήσει δ' τὰ χρήματα τοὺς πόρους, δότ' τὰ θεάτρων, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. σωτήσει δ' τὸ ναυλικὸν, νόμοις τελεταρχικοῖς ὑπὸ τ' ἀπραξίας μονοῦ πολέως διεφθαρμένον. ἐγείρει δ' ἐρρωμένον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον, τὸ τ' πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τύπτες κεκακωμένους, εἰς τὰς εὐθηνίας ἐπανάγων. καὶ τ' ζῆλον τ' Μαραθῶνι, καὶ Σαλαμῖνι κατιερασμένον, συνίησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συνάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον δ' λαθεῖν ἐστὶν, ἢ φυσικόν, ἢ πεισθῆναι δ' ἢ μᾶλλον, ἢ τ' Ἀλκιβιάδου εἶπεν ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπεῖνα. τοῦτον δὴ ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ἱππέας. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μέν, τῷ σωτῆρι. Περικλεῖ δ', τὸ φρόνημα. ὑπατήσατε γὰρ αὐτοῖς ἀκμήν, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ πρὸς τ' Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ κινδῦνός γε ἦν ποιεῖσθαι Ἀθηναίοις, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιούτους πάνυ δεινοὺς πραττεῖν, Δημοσθένην δ', ἴσον κατέχοντες ἐπὶ τῷ βήματι. ὡς εἰ τοῦτον τ' ἀνδρῶν ὅπλων, ἀπέφηναν, καὶ τριήρων, καὶ χρημάτων πόρων, οὐκ ἂν

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora sopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat uritque ignaviam à theatris, ad castra pecuniarum transfert proventus: conscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem gestarum: atque author est ut Græcos sibi societate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quàm triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est istis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megara, oram Hellesponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, ve-

ἢ Φωκίων ἐς Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & sæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuisset Philippus Phocenses evertere, nisi potitus fuisset illis angustiis. Ideo sæpissime Demosthenes in suis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod respicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἐν κινδύνῳ τὸ λοιπὸν. ὃς δὲ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀναχωνεύομεν ἡμῖν, πανταχῇ συμπεφευγὼς, καὶ καλαμᾶται, πόρος δ' εἰσὶ, δυνάμεις συμέρχ. τίσι δ' ζῶντα κατειλήφατε; κατειλήφαμεν. κ' τοῦτο ἐδεῖ ἢ πάντα; Καλαυρείᾳ. πῶς δ' ὑμετέρας μέλησεν ἔργον ὀλιγωρίας, ἢ θεραπεύοντων τὸν ἄνθρωπον; ἀλλ' ἐφ' ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο. τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; ἐγὼ σκέλους τοῦ με πρώτου μὴ βιάζεσθαι; καίτοι καλὸν ἦν ἐδὲ βιασαμένοις ἐδὲν ἴσον. καὶ γὰρ ἂν ἐμεμνήσεμεν. οὐκ οὖν ὑμεῖς ἐδὲ μεμνήσεσθε. ἴσως δὲ οὐ τὸ ὑμετέρας πάντα βίας. ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ ἐδόκουν ἀναίσχυντον ἴσον. σεισθ' ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως ἐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. οὕτω καὶ ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνενοηκέναι, μήθ' ὃς τις ὁ Δημοσθένης, μήτε τοῦτο ἐμοὶ μόνῳ, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην ὁρᾶν, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κρανοὺς ἀπολωλότας, ἡμέρας τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν μαραθωνίου Ἀριστόνικον, καὶ τὸν Πειραιῶς Εὐκράτην, τὸν μᾶλλον ἀέρων ῥοῦν ἐδὲν διαφέροντας; ἀνθρώπους πεπονηκότας, ἀφορμὴν πᾶσαν ἀναίρων ὀχλήσεων ἐπιπολάσαντας, καὶ πᾶσι μικροῖς παραχὰς ἐλπίδα θρασείας ἐξωκειακότας, εἶτα πληξάντας οὐκ εἰς μακρὸν, ὀλίγου τὸ ὀσιλιῶν πνεύματος. καὶ τὸν ἄπιστον Ὑπερείδην, καὶ τὸν ἄφιλον ἀμφίκλαρον, τὸν ἐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακεῖαι ᾧ πλήθει, συνθεατὴν Δημοσθένους, ἵνα αὐτὸν εἰς ταῦτα ἐξαγάγῃ διάκονον, ἐφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo fecisses, quàm occidisses? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè pericrunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui *nihil* differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem ipsem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non

duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτὸν μετανίσησε, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀλίγον γὰρ ἡ συκοφαντία λαμπροτέρα ἢ κατ' Ἀλκιβιάδου αὐτοῦ τοῦ πάλαι ἀπηκριβωμένη γέγονεν. τῷ οὖν, οὐκ ἔμελεν, ἀλλ' ἐπηρώτησέ τις ποτὲ φιλοῦντων τὴν γλῶτταν χρώμενος, ὡς ἐχρῆν αὐτὸν ἀγνωμοσύνης ἀπαλλαγῆναι. τί δ' οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθίστων ὁ Δημοσθένης; ἆρ' ὅτου μέλοι τούτοις πίστεως, φίλου παῖ ἄλλου, καὶ βέβαιον ἦθος ἠγαπημένου. τὰ μὲν χαρίεντα λαλεῖ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τῆς ὄψεως, σεμνόν τι καὶ τίμιον. ὁδὶ κομᾷ ἐγὼ δὲ Εἵρξῃ δ' Βᾶλιν, καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσεσθαι, καὶ κτῆνος παχύν, ἀφέντα. ἀλλ' εἰ δή τινα πάντων, τὸν Δημοσθένη, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ μὴ τὸν πολλὴν σχολὴν συγχρόνου, τὸν ἐξ ἁπάντων ἀναπεπυσμένον, ἔκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἰκὸν θαυμάσας, οὐκ ὡς ἂν νομίσειέ τις τῶν λόγων δεινότητος. εἰ δὲ μηδὲν μὲ ὁ Πύθων τοῦτο αὐτὸν, [1] οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τῷ τότε κρότῳ, τὸν τότε δὲ λέξεων εὐρυθμίαν, καὶ τῆς τῶν ἀθρόων διηρημένων διαφάσεως, καὶ σπουδῆς καὶ ἀποδείξεων, καὶ τοῦ σπασμικοῦ γε, καὶ κρουστικοῦ. μετανοῆσαι γὰρ ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συναγάγομεν, ὡς ἐλεύξοιτο Ἀθηναίους, Πύθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεισθέντες. εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις πειθόμενοι. ἀλλ' ἡμῖν ἀπόδοσις ἡ δυνάμεις αὐτοῦ δ' λόγου. ἐγὼ δ', τούτου μὲ δόντος ἔπαινον, εὐχέρεια πῆξις ὀργάνου. Δημοσθένει δ' αὐτὸν ὑπερεχόμενον δ' τι φορήματος

nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, luduscque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse; postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν] Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδία, παραβάλλειν. Marcil.

1 Τῶν

τ@, καὶ τ̃ σωτείσας, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ὑπὸ ἁπάσαις φυλάττουσα τεκμηρίαις τ̃ τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τ̃ δεινῶν ὑποδιδοῦσα. καὶ Φίλιππον ἡ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, περὶ ταυδρὸς ἠπιστάμην. ὅτ@ μὴν, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθαπτομένης τ̃ Φιλίππου, καὶ Παρμένων@ ἠγανακτηκότ@, καί τι ὑπὲρ σκωπλικὸν εἰς τ̃ Δημοσθένην ἐπιπόνθης, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαι@ ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνει. μόν@ γάτοι τ̃ λεὼ τ̃ Ἑλλάδ@ δημαγωγῶν, ὑδαμοῦ τοῖς λογισμοῖς ἐγγράπτῳ τ̃ ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἂν ἑλοίμην, ἢ γραμματεῦσι τελευτάσας ἐμαυτὸν πιστεύειν. νῦν δ' σκάφαν μὲν ἕκας@ λογίζεται γράπτην, χρυσίον, ξύλα, πόρες, δρέμματα, γῆν. οὐδὲ, ἐπιμήκεις τόλυς ἀπομέμπτ, σωτάπτ@ δωμάμενος, ἀνῆκεν δῆσαι. τοιαῦτα δ' τότε, δ πολλάκις πρός με Φίλιππος περὶ πινδρὸς ἔλεγεν, ἐν τ̃ πρὸς τ̃ τύχης χρεῶν πλέονι, τὸ μὴ σφαλῆναι τ̃ Δημοσθένην. ὑμᾶς δ' τὰς λόγους ὥσπερ κριὰς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, διασείειν αὐτὸν, καὶ καθαιρήσειν τι βουλεύματα. περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μικτὸν πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπ@ ἡμᾶς κινδύνου κατέγνω. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, δ κακίαι σφαλῶν, καὶ σφαλεὶς τ̃ τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν σωτειρασμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε ταύτης ἡμέρας, τ̃ περὶ τ̃ ἀρχῆς, καὶ τ̃ ψυχῆς κίνδυνον ἐπίσησε μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγών, καὶ πᾶσιν τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμεν ἀθρόισας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τὰς ἄλλας, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὸ κράτιστα τ̃ Ἑλλάδ@ διακινδυνεύειν κατ@ ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demostheni convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum *ipsi* periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum insciti am, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

ναγκάσας, καὶ μόνῳ ἔσπ με τ' Ἀτ-
τικῆς ἐπιτρίψας παρελθεῖν. τοιού-
τοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ
Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὅσοις γε
τῶν λέγοντος, ὡς μέγαν ἔχοι τ' Ἀ-
θηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν· ἐμοὶ Δη-
μοσθένης μόνον εἶπεν ἀνταγωνιστής.
Ἀθηναῖοι μ, Δημοσθένους σπ ἔχοντες,
Αἰνιᾶνες εἰσι, καὶ Θετταλοί.
καὶ πρίσθεις ὁπότε ποτὲ πρὸς πό-
λεως πέμποι, τ' μ ἄλλων ῥητόρων,
εἰ τίνας ἡ τῶν Ἀθηναίων πό-
λις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρισθείᾳ ῥᾳ-
στα ἂν κεκρατήκοις, ℣ Δημοσθέ-
νης δ' ἐπιστηλ⊙. μήτιν εἶπεν ἂν
ἐπεισόδυσεμθμ. ὁ γάρ ἐστ κ τ'
Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον.
ταῦτα ὁ Φίλιππ⊙. καὶ μήτοι ℭ
πάντως, ἔλαττον ἀνέχοντος, εἰ λά-
βοιμθ τοιοῦτον ἀνδρα. ὡς δὸς Ἀρ-
χέα, τί ποτε νομίζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ
σφαγὴν ἄγομθν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν
συμβῆλον περὶ τ' Ἑλλήνων πρᾶ-
γμάτων, καὶ τ' δεχῆς πάσης ἐποιή-
μεθα. φύσ μ γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ'
ἀρχὰς ὑποπεπόηκεν ἐξ αὐτῶν τ'
πολιτευμάτων. ἔτ ℨ μᾶλλον Ἀρι-
στοτέλ μάρτυρες. ὡς τ' ἂν τ' Ἀ-
λέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς μ ἄγων,
ἐδὲν ἐπαύετ. τοσοῦτον ὄντων αὐτῷ
τ' ὡφωσφοιτηκότων, μηδένα ἅτω
πώποτε θαυμάσαι, μεγάθος τε φύ-
σεως, καὶ τ περὶ τὴν ὄσπησιν ἐγ-
κρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ
παῤῥησίας, καὶ κρητερίας. ὑμεῖς
ℨ ἴσως ἀξιοεῖδε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλ,
καὶ Φρυνώνδ⊙, καὶ Φιλοκράτους, καὶ
πειρᾶδε διόρθις ℭ τοῦτον ἀναπείθειν,
ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῴαν ὐσίαν
εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖ-
σι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλῃ κατωκαλωκό-
τα. ἀθυμοῦντες ℨ, φοβήσειν
οἴεσθε, παλαι βεβουλευμένον τὴν
ψυχὴν ὑποδεῖναι τοῖς τ πατρίδος
ἀδήλοις τύχαις. καὶ κρεπτόμενόν τ'
σωτηρίαν ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujuscemodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagoniſtam: respondebat se unum habere antagoniſtam Demosthenem. Athenienſes autem sine Demosthene, Ænianenſes esse & Theſſalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, ſiquos alios miſerant Athenienſes, facilè vincebat ipſe: ſed Demosthene præſente; fruſtra, inquit, ſe legatos mittere. Non enim poteſt erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior ſum Philippo, ſi cepiſſem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in conſilium de toto regno Græciæ conſtituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus geſtas: ac magis propter Ariſtotelis teſtimonium, qui ſolebat eum ſæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot eſſent qui ad eum venire conſueverant, neminem ſic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui univerſum patrimonium in Athenienſes privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem conſtituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et ſiquid in vobis reprehendit, ægrè

ὃδ' ὑδὲ τ' Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλει). λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τ πατρίδος σύνοικα πολιτευομένῳ, αὐτῷ ἢ τῶν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας παρέχεσθαι. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑπερηθύμουν αὐτῷ συνηδόμῳ, τῶν τε γνώμων, ὡς ἔχοι περὶ τ παρόντων ἀκοῦσαι λέγοντος, κ τ ἀεὶ παρόντων ἡμῖν κολάκων οἱ εὐδόκιμοι, ἀπῇσαι, ἁπλᾶ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, κ φιλαληθοῦς συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καί π ἐνῆπτον δίκαιον, ὑπὲρ οἷον ὄντων Ἀθηναίων τῶν ἀρχαιοτάτων, πάντα παρεσκεάσθαι τ αὐτὸ βίον, ἐξὸν σύνοικοις ἐπιεικεστέροις, κ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τ μὲ ἄλλων ἴσως ἀνέτυχας. τοιοῦτοι ἦ, μάτην ἂν ἴλεγες. ὅτου μοναχῶς φιλαθηναίου λῶ. πῶς τε ὦ Ἀρχία, τί δ' ἂν ἐ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ἢ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰ ἡμεῖς οἱ παρεμένοι, διεφερόμην ἐδὲν σαφηνίξαι τε, καὶ ἀπιστία τ ὁρώντων. ἔοικε γὰ δὴ πάλαι ὢν ὠδὶ βεβλαδόμενος περὶ τ ὑστάτης ἡμέρας. δηλοῖ ἦ ἡ ὄψις αὐτή. καθῆστο μὲ γὰρ ἐνδεῦν ὡ τῇ νεᾷ. μάτην ἦ τ πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμεν ἀναλωκότες. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ ἐ φιλάνθρωπα προὐτεινόμεθα, ἴλεόν τινα ὄψιν σὺ καθυπισχνούμενος. ὑ μάλα μ' ἐφοδοῦσιν. οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σε ὤμην δι' ὀργῆς ἔχειν τ ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' ἂν ὄντος τὸ πείθειν νομίζων. ὁδὶ, πῶς ἐφοσίου τὰς λόγους, καί με μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μ' γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύγα μὴ ὄψαλίσῃς μηδέν. ὑ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ὅδε ἀνδρὸς χρυσαίᾳ ἐφὸς αὐτῷ τῇ πάλῃ ἔ βίᾳ καθαμαγρὲ fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſcholam ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum vitæ

θεῖν. πότερον, ἄτοπον, καὶ ναθρὸς ἐὼ, ἢ παιζόπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆ ψυχῆς ὀρθὸν ἐφύλαξεν. ἠδὲν ὑπέστελλεν σκῆνός γε. πῶς γάρ; ὃς ἡδὺ γελάσας, καὶμὲ δὴ σκώπλων ἐς τ πρότερον βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑπάρχειν τῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι, ἀπεῖπον τὸν ψυχλόν. ἀκ, εἴγε τ λοιπῶν ἀκούσαις, ἃ δέδοξέ σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲ ἔπεστ ἠδὲν ἀπόμοθον, ἠδὲ παρήδεξον, εἰ Δημοσθένλν ἄτον λαμβάνσσι, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. ἐγὼ δ' ὧν ὑπογραφέας παρεισπαίμλν, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτ. ἐγὼ μὲν τοι ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτε φόβω κατ' ὄψιν ἰὼν Ἀντιπάτρε ἡμείμλν. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθόστ, πολύ μοι μᾶλλον ἐπ φυλακτέον, μὴ τλὴ ψυχὴν αὐτλὴ παρ' Ἀντιπάτρε διδόρθοκηκέναι, μηδ' ἐν ἐμαυτὸν ἔπεξα πέζιν λιπὼν τλὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τλὴν Μακεδονικὴν μεβαλεῖν. καλὸν γὰ ὦ Ἀρχία, εἰ τ ζῆν ἐμοὶ, πιρεμόσ αὐτὸς παρέχοι, καὶ τελέρης, ἢν ἐπιδέδωκα, καὶ τίχαι, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ πανδιονὶς, εἰς ἣν ἐλεόντης ἐχορήγων ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία βέμαθ', καὶ δῆμος ἐλόγερθ', καὶ ψηφίσμαθ' πραπολικὰ, καὶ νόμοι πειραρχικοί, καὶ στρατίων ἀρεταὶ, καὶ τροπαῖα, καὶ πολιτῶν εὐνοια, τ ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων, & δωδεκάμις Ἑλλήνων, τ ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένον. εἰ δ' & βιῶναι ἐλεητὸν, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ὅμως ἔλεθ' περὶ τοὺς οἰκείους, οὓς ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν σωεξέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τὰς ἐρήνας συνvitæ nosse: utrum se mollem & ignavum præstiterit, an constantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim risit: ac lusit in priorem vitam meam: ineptum dixit esse me tuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animam profudit. Non, si reliqua audias non solùm non credidisse videbitur. Sed siquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim scriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi est honestum, Piræus præbeat, & triremis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cujus causa ego expensas ultro suppeditavi, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me sæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conservati, potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingat, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos dan-

διελυσάμην. εἰ δέ με μὴ σώζοι νῆσων ἀρχὴ, καὶ θαλάττα, παρά γε τοῦτ' Ποσειδῶνι αἰτῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τάδε βωμοὺς, καὶ τὰ ἱερῶν νόμιμα. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δύνασθαι φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεώ, μηδ' ἐπαισχύνεται τοσοῦτον Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθνάναι, δὲ Ἀντίπατρον ἡμῖν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ κηλακοῦτον. ἐξὸν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μεταλαβεῖν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντα, καὶ Πυθέα, καὶ δημάδη συμπαραπέμψαι. ἐξὸν γὰρ κἀγὼ ὀψὲ τῆς ψυχῆς μεταμφιάσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμην. ὥστε ἠρέμην αὐτομολῆσαι τῷ δαίμονι συμμεταβαλοῦσαν. καλὸν γὰρ πρόσφυγον θανάτου σωθῆναι ἀκινδύνως παντὸς αἰσχροῦ φυγεῖν. καὶ νῦν Ἀρχίᾳ, τὸ καλὸν ἐμαυτὸν ὑπεχώρησα, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν δουλείαν ἐλόμενος, σωτήριον ἢ τὸ κάλλιστον τῶν ἐλευθερίαν προέμενος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἦν σοι τὰ τραγῳδιῶν μνημονεύειν. ὃ σεμνὸν τὸ λεχθέν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκω' ὅμως, πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐκλεοῦς πεσεῖν. κόρη δὲ τοῦτο. Δημοσθένης ἦ, εὐκλεὲς θανάτου, βίου προκρίνει ἀκλεοῦς, καὶ Ξενοκράτης, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ὀκλαδόν; καί τινα τυχὸν ἔλεγε προσαχθεὶς εἰς τὰς παῖς τύχας ἐξυβρίζουσας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμέ; πάλαι οἱ ἐμοὶ, τὰ μὲν, διορθοῦσι, τάδ' ἀπαλλοῦσι, ἀπαλὴν μέτραν περὶ περαίνοντος, Ἐπειδὴ ἂν ἔφη τὰ-

dandis contributionibus juvi. At si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro accepta servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripserat forte Lucianus τὴν ψυχὴν. Menag.

2 Ἡ δὲ θνήσκω ὅμως, πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐκλεοῦς πεσεῖν] Polyxena. *Idem.*

3 Ἐπειδὴν ἂν ἔφη τὰ τοῦτο Ἀρχίας ὤν] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τὰς

τοις Ἀρχίας ὤν. ἐπὶ ᾧ Δημοσθένης εἰμὶ, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακῷ γενέσθαι. τότε δὴ τότε ὡς βίᾳ αὐτὸν ἀποστᾶν διενοούμην. ὁ δ' ὡς ἤσθετο, ἀληθὴς ἦν καταγελῶν. καὶ τὸ θεῖον προσελέψας, ἔοικεν Ἀρχίας οἴεται ὅπλα μόνα τὰ τείχη, καὶ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ καταφύγεα, τοῖς ἀνθρωπίνοις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τὰ δ' ἐμοῖς παρασκευᾶς, καθαφρονεῖν. ἢ οὐκ ἂν ἐλεύσεται Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρώτερον, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὁ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπρόσβλητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν τὰ συμφοίτας, ἀδεῶς μ' ἐπολιτεύσαμην ἀδεὶς δέ μοι τὸ κῆ Μακεδόνων θάρσος. ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμονος, οὐκ Ἀσσογέτου, ὁ Πυθέα, καὶ Καλλιμέδοντος, ὁ Φιλίππου τότε, ὁ νυνὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσάγεσθαί μοι τὴν χεῖρα ἔφη. τὸ γὰρ ἐμὲ μὲν, οὐδὲν περάσοντα ὁ νεὼς σώσεται. τὸ δὲ θεὸν προσεπὼν, ἑκὼν ἕψομαι. καγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῇ ἐλπίδος ταύτης. ἐπεὶ τὴν χεῖρα τῇ τοῦ θεοῦ προσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δὲ, τί δὴ ποτε ἦν; ὕστερον βασάνοις ἠρανίσης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτὸν πεφαρμεύσας, λύσαι ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλεύθερίαν κτήσηται. ἀγαθὸν δὲ ἔφησεν ὑπερβὰς τὸ ἀδὸν τῷ νεώ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δ' οὐκ ἄξεις. ἀμῶς τοὺς, κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπλωκότας. ὁ δὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος ὦ βασιλεῦ τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κεμέζειν ἔχω. Δημοσθένους γε τοῦτο ὦ Ἀρχία. βαῦ

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hic cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixissem, ne mihi manum asseras, inquit, non enim protanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex,

affero expugnati Demosthenis. Demosthenis scilicet, Archia.

ἢ ἀπιτήτε ψυχῆς, καὶ μακαριότητος, ὡς ἀνδρεῖον μὲ αὐτὸ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ ἢ πρόνοια, μὴ χεῖρα τὸ πτῶμα ἢ ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, εἴ χαιμεν, βίον ἕξων τὸν μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ πρὸς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ὁπαδὸς πρὸς Διὸς ἰσόμοιρος ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τὸν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quadam imitatio, qua ad exemplum Athenien sis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum caterorum sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι πανδημεὶ ὦ Θεοὶ, μηδὲ κατ' ὠνίας συρφετώδεις, πρὸς ἓν ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποδέδεται τοῖς

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri sympotii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

σὴν ἐκκλησίαν, λεγάτω ἕκαστος ὃς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸν ἐκ Διὸς νόμον. Ἑρμ. ἄκουε. σίγα. τίς ἀγοραίου βάλλεται τῶν πολιούχων Θεῶν, οἷς ἔξεστι; ἢ δὲ σκέψις, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἴ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε ἐδὲν ἐμὲ δεῖ. Μω. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν οὓς ἡμῶν, οἷς οὐκ ἐξὸν ἦν Θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγονέναι. ἀλλ' εἰ μὴ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς ἀγαθοῦς, καὶ θεραπόντας αὐτῶν ἱκανὸν ἡμῖν ἀποφαίνειν, ἐδὲν μέγα, ἐδὲ νεανικὸν οἴονται ἐργάσασθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μὴ παρίησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν. ἐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δικαίως. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ ἐδὲν ἂν κρύψαιμι τῶν ἐμοὶ καλῶς γεγονότων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι εἰς τὸ φανερόν, ὅτι ἐδενός τινα, ὅτι ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δικῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιος τῆς κατηγορίας ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πολλὰ ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι, καὶ παρρησιάζεσθαι, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δοὺς μοι ἐξουσίας εἰπεῖν, ἐδὲν ὑποστελλόμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι εἶναι ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξωπηδείων, καὶ ἀμφιέννυται ἐπίσης, καὶ πίνουσι, ζητοῦσι ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι δὲ τὰς ὑπηρέτας, καὶ θεραπεύουσι τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον εἰς τὸ ὀρφνὸν, καὶ παρεπέρρεψαν. καὶ νῦν ἐπίσης ἀμφοτέρους τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, ἐδὲ καβαλλόντες ἡμῖν τὸ μέθικτον.

habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præverecundia celans. Itaque molestus videor pleriſque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis confessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cœlum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Momc, sed dilu-

ἀλλὰ σαφῶς, καὶ ἀληθῶς λέγε, ἐφεσπλεῖς ἐς τὸ μέσον ἀπερρίφθαι σοι ὁ λόγος, ὡς πολλὰς εἰκάζειν; καὶ ἁρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παρρησιάζεσθαι ὅτε, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι ἐπορθρεύσεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τῷ βασιλικῶν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ ἐγὼ τοίνυν. ὁ γάρ τοι γνήσιός σου Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικός τις ἐμπορος, καὶ Κάδμου μοιχαλίδος, ἐπειτα ἐξιδίωσε τὴν ἀθανασίαν, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, ἐγὼ λέγω, ὅτε τὸν μίσχαν, ὅτε τὸν μίσχαν, ὅτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ ὁμοίως ὁρᾶτε ὡς ἥλυς, καὶ γυναικεῖος τὸν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀπρακτα ἰὼν λάπτειν. ὁ δὲ, καὶ ὅλην φατρίαν εἰσποιήσειν ἡμῖν, καὶ τὴν χορὸν ἐπεζωμένος πάρεσι, καὶ Θεὸς ἀπέφηνε, τὸ Πᾶνα, καὶ τὸ Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀρρεῖκτους παῖδας, καὶ πόλλας τὰς πολλὰς, σκιρτητικὰς ἀνθρώπας, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὦσιν ἐξ ἡμιπιθήκου ἐς τὸ κάτω αἰγοειδεῖς, καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος, ὀλίγου τράγῳ ἀμφίσαι ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς μέρος, σιμὸς τὸν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνῳ τὰ πολλὰ ἐχαλίνωτος. Λυδὸς δὲ τις. οἱ δὲ Σάτυροι, ἐξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κεφάσιν, οἷα τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται. Φρύγας πάντες ὄντες, ἔχουσι δὲ ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷος ἡμῖν Θεὸς ποιεῖ ὁ γεννάδας; εἶτα γαυριῶμεν, εἰ καταφρονεῖται ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὅτων γελοίως Θεὸς, καὶ παρεῖς; ἐγὼ γὰρ λέγειν, ὅτι ἐς δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὸν μὲν, ἐρασ-

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projeciſti, ut multi per conjecturam, alias alii tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber eſt in loquendo, nihil præmatu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, ſiquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te ſit animo prorſus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generoſiſſimus ille Bacchus, ſemihomo, nec materna ſtirpe Græcus, ſed mercatoris cujuſdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, poſteaquam immortalitate donatus eſt, qualis quidem ipſe ſit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque inceſſum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis ſit, & effœminatus natura, ſemiinſanus, ſtatim à ſummo mane merum ſpirans. Hic ſodalitium univerſum nobis aſcivit, & adducto choro adeſt, Deoſque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agreſtes quoſpiam, & caprarios multos, ſaltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promiſſa, parum ab hirco differt. *Ille* verò, glaber ſenex, ſimo naſo, qui plerunque aſino vehitur, Lydus ille. Satyri autem, acutis auribus, & calvi ipſi, cornigerique qualia ferè recens natis hœdis naſcuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujuſmodi Deos nobis faciat generoſus ille? An mirum, ſi homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monſtroſoſque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nem-

pe

μφlω οὖσαν αὐτοῦ, τὴν Ἀριάδνην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ. τὴν δὲ, Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὃ πάντων γελοιότατον ὦ Θεοὶ, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἠριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἕξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξυνήθες ἐκεῖνο, καὶ ὅπερ ἠγάπα κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τῷ λόγῳ. οὗτοι γὰρ, ὁ μὲν αὐτῶν, ἰᾶται, καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νόσων, καί ἐστι πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς, υἱὸς ὢν ἐμὸς, οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι διὰ σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ πρὸς αὐτὸν σὲ τῇ παρρησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μῶν δ' οὖν κἀμὲ ξενίας διώκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ τάφον ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι, οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ δὲ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γάρ τοι ἀρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέσχες, θνηταῖς ἐπιμιγνύμενος, καὶ κατιὼν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι. ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι, μή σε καταθύσῃ τις συλλαβὼν, ὁπότ' ἂν ταῦρος ᾖς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις κατεργάσηται χρυ-

pe Ariadnem, cujus etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, est omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri contumeliam, injuriam, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, estque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne inusta. Porrò si liceret & adversum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque sepulchrum ostendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægiensibus subdititium te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco. Etenim delictorum hujusmodi principium, & causam cur noster consessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehensum sacrificaret, cùm taurus esses, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄρος. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ ὅρμος, ἢ ψέλλιον, ἢ ἑλλόβιον ἡμῖν χρήσῃ, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸ ἀεροειδὲς τῶν ἡμιθέων τούτων. ὃ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπότ' ἄν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μέν, Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπιτάττειν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλείης νεὼς, οἰκίτης ὀνομάζεται, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, ἔστ' ἂν δεσπότης αὐτῷ. καὶ πάλιν σὺ Θήβας, Διόνυσος μέν, Θεός. οἱοὶ ἀνεψιοὶ αὐτῷ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, ἢ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἀπάντων ἀκηδέσταται μοῖραι. ἀφ' ἧς ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοὺς τοιούτους τοὺς θύρας, ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηνται σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενες μόνον, ἀλλὰ θηλείαις αἰσχίσταις, καὶ θηλείαις θεαῖς. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Αἴγινάν, καὶ τὴν Τιθωνὸν, καὶ τὴν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὴν Ἰάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελθεῖν χρήσειε. Ζ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπαινῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ὀνειδίσας ἐς τὸ γήρας. Μω. σιγήσω μηδὲ αὐτὸς εἴπω, ὅτι ἐστὶν οὐ τῆς ὑρανοῦ ἐστιν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενος, καὶ μισογυναικὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν νεοπλούτων, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ οὐ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἁρπάσῃ; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum impleviſti, neque enim aliter possum dicere. Resque planè ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuiſti, & ad mortalium consuetudinem te convertiſti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliosque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio scepro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ὁ Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ ἂν οἶδε τὴν Αἴγιναν καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὴν Ἐνδυμίωνα καὶ τὴν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ κηδεύσειν parat. Lege Γανύμηδα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι θεὸς κήδησε μέδοντα
Πρῶτον ἐν τριπόλῳ, ὀλέσαι δὲ οἱ οὐκέτι ἦεν ἄπυρον·
Ζεὺς, ὃς μὲν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ. *Palm.*

1 Ἐνδυ-

ἥκειν ἐπεσκηλήθησαν ἔτοι; ἢ ὁ Μίθρης σκεῖνος ὁ μηδὸς, ὁ τὴ κάνδυν, καὶ τὴν τίαρα φορῶν, καὶ δὴ Ἑλλαϊζων τῇ φωνῇ. ὥστε καὶ ἦν περιττὴ τὶς, ξυνίησι. τοιγαρῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐπιλήσωνται, τὸ αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἐς Ζάμολξις δοῦλον, παρεισχάφη, ὅστις οἶσθ' ὅπως Ἀφελαβών. καί τοι ταῦτα πάντα ὦ Θεοί, μέτεστι. σὺ δ' ὦ κυνοκέφαλε, καὶ σινδόνιε ἰσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς ἐ ὤβέλισε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βαλόμενος ἐ ὁ μεμφίτης ἔτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, κεκοσμημένος, καὶ χρᾶ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δ' ὑμᾶς, καὶ πιθήκους εἰπὼν, καὶ τραγους, καὶ ἄλλα πολλῷ μελοίτερα, ὅσα οἶσθ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου ἀφικνοῦνται ἐς τ' ἀγορόν. ἃ ὑμεῖς ὦ Θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἱπποις, ἢ ἐ μᾶλλον ὑμῶν κεκοσμημένα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπιδὼν κριὸν κέρασι φύσει σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τ' Αἰγυπτίων. ὅμως δ' ὅτι ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ ὑπὸ πάνυ χρὴ καζαλῶν ἀμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γὰρ μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, Θεοὺς μὲ, τοὺς Θεοὺς. κυνοκεφάλους δ', τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἴα φημὶ τὰ περὶ τ' Αἰγυπτίων. ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τὰς ἄλλας λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μαλιστά με λυπεῖ, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς σοφιστὴς ἀνθρώπου, καὶ μητραλοίου υἱὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ ἰγνατὸς ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarūt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, quodque me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, &

ρητέον τοῖς δυσὶν ὀβολοῖν ἱστιάτορα. πυίζαρδον σὲ ἴση σὺ ὦ Ἄπολλον ἀίδοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ κεχυθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χύτρα ἀνδρὸς δύπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος ὅδε ἀθλητὴς ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέτ-τοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένης ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καλοῦσι τὸν ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν δὴ ὧν τοσού-τοις μαρτύραμαι, ἐπιδείξω μᾶλλον ἢ ἐπιορκίαν, καὶ ἱεροσυλίαν. καὶ ὅλως, καταφρονήσεις ἡμῶν, εὖ ποιῶν-τες. καὶ ταῦτα μὲ ἐᾷς τὸ νόθον, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ γὰρ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, ὅτε ὄν-των πιῶν παρ' ἡμῖν, ὅτε συσσίτια ὅλως δυναμένων, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ πῶς μὴ ἔστι ἡ πολυθρύλλητος τύχη, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοχέδια ὄντα, ὅτε τοὺς ἀνοήτους πίπτειν, ὥστε ἐδεῖς ἡμῖν ἐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας σφάξῃσι, ὅμως τῷ τύχῳ πρόξουσι τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν δὲ ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ τύχην, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ἔστι μὲ γὰρ ὃ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν Φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ ὁ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἔπ' ἔχων εἰπεῖν, καὶ παύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γὰρ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συνέπονθας. σκέψασθε μάλιστα, ὧν καθήψατο ἡ παρρησία τοῦ λόγου. πάν-

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρας γῶν εἰ ἐθέλεις ὁ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγώσεται ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀναγνῶθι. ὁ πρεσβ. γὸ ἀλογος ἡπάσων. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπλεῖον ἀν γίγνη).

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας γενομένης ἀγορμένης, ἐδόκει τῇ βουλῇ, ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε, ὁ ποσειδῶν ἐπεστάτει. Ἀπόλλων ἐγραμμάτευε. Μῶμος τὸν γυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεισῆλθον, οὐκ οἶδ' ὅπως, καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸ ἀρχαῖον, ὡς μέσον εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου παρακεχωδότος, πολυγλώσσων πυῶν, καὶ ξυγκλυδῶν, ἐπιλείπει δὴ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τὸν κοτύλην εἶναι λέγ' τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἶδ', ὑπὸ αὐθαδείας παρωσαμένους τοὺς παλαιοὺς τε, καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, ὑπεδείξαν ἑαυτοὺς δι' ἅπαντα τὰ πάτρια, καὶ σὺν τῇ πρὸς μᾶλλον ἥλικι, διεδόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ὑπὸ Ὀλύμπῳ κατὰ τρόπον χειμερινὴν, ἑλέσθαι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῶν παλαιῶν βουλῆς τῶν ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ, ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ οὗ αὐτοῖς, τὸν Δία. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθεζέσθαι ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τὸν Στυγα. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympolium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, verisque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωστιλεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δ, ἤκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μόνοις, καὶ ἀποδείξειν ὃ χρὴν. τοιοῦτοι δ, οἱ μὲν, παλαίπωσι πολὺ ὄντα, οἱ δ ἐπιγώμονες ἐξεζωσμένοι, ἢ Θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται, ἢ κατακρίψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθεα, καὶ τοὺς θήκας τοὺς προγονικούς. ὧν δὴ τις ἀλὼ τὸ ἀδόκιμον, ἐκ ἄπαξ ἐπὶ τῷ ἐπιγωμόνων ἐκκεκριμένων ἐπὶ δύσιν καὶ ἀρωῦ, εἰς τὸ πάζωρον ἐμπεσεῖν τάπον. ἐργάζεσθαι δ τὰ αὐτὰ ἤκουσιν. καὶ μητε τὴν Ἀθηναΐαν, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω ποσεῖσθαι μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἢ πίτιλεξάμενον, καὶ πάντα, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δ Φιλοσόφοις προοιμιεῖν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λήρειν ὡς ἂν σὺν ἴσασιν. ὁπόσοι δ ἤδη ναῶν, ἢ θυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲ καθαιρεῖσθαι τὰ ἀγάλματα, σφᾶς δὲ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινὸς, [1] ἐκείνοις δ, τάφον χώσαι τῇ πόλει, καὶ ἡμῖν ἐπιθεῖναι ἀντὶ βωμοῦ. ὧν δέ τις ἀθετήσει ἃ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσει ἐπὶ τοὺς ἐπιγώμονας ἰέναι, ἐρήμῳ αὐτῷ καταδικασθήσεται. Ζ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὕτω δοκεῖ, ἀναπεπάτω τὴν χεῖρα. μᾶλλον δ ἄτω κινήσω πλείους γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲ, ἄπιτε. ὁπόταν δ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἅπαντα ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ ita fiat. Complures enim novi, quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret; & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certasque probatio-

[1] Ἐκείνοις δ τάφον χῶσαι τῇ πόλει καὶ ἡμῖν ἐπιθεῖναι ἀντὶ βωμοῦ] Pro ἡμῖν, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi στήλην. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet στήλη ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι vero sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρίτης, non vero στήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

σοφῆς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὄθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἱκανός ἐστι, καὶ φυλαὶ, καὶ φρήτορες. ὡς ὅστις ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιτρόποις, εἰ νεών τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν ἡγοῦνται νομίζωσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta qua ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τί ποτε οὖν τοῦτο, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ἢ [1] γυμνοδέρμη, ἢ ἀνυποδησία, ἢ ἀλήτης, ἢ ἀπάνθρωπον βίον, ἢ ἠρεμαίως ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς σαυτοῦ τὸ ἴδιον δήμιος οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ ἀλλαχόσε μένων, ἀλλοτοῖς ἄλλοτε ἀλλαχοῦ, καὶ δυναζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ δυσπέδῃ, ὡς ἄσμενος πάμπολλον τυλὶ τὸ τελαύνιον φέρειν; ἀμφίτοι ἢ τοῦτο λεπτόν, οὐδὲ μαλακόν, οὐδὲ ἀνθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι. τοιοῦτον γάρ, ὁποῖον ἂν παρεθεῖν ῥᾴστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρᾶγμα ὡς ἐλαχίστου παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

[1] Γυμνοδέρμη] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμῆμαι: id est, *cute nuda sum.* Menag.

[1] Ani-

γὰρ χρεῖ μοι. σὺ δ' ὦ τῶν Θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ ὑ νομίζεις κακίαν προσίναι; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τῇδ' ἀπολείᾳ, δρεπτὼ; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί σοὶ δ' ὁρῶν ἐμὲ τῶ πολλῶν ἀπλέστερον ἀμφιπίμφρον, τὸν δ', πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, ἢ ἂν ἐκείνης; Λυ. ὅτι ἂν ἀπλεστερόν μοι μὰ Δία τῶ πολλῶν ἀμφιέσαι δοκεῖς, ἀλλ' εὐδιέστερον. μᾶλλον δ' πλέως, εὐδεῶς, ἢ δόπερως. ἀμφίρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶ σαρκῶν, οἱ τῶν ἐφημέρων τροφῶν μεταιτᾶτι. Κυ. βάλε δὴ εἰδωμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν σὺπαῖνος ὁ λόγος, τί τὸ εὐδιές, καὶ τί τὸ ἐκανὸν ἐστι; Λυ. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' δὴ ἐκανὸν μὲ ἐκάστω, ὅσῳ ἂν ἐξικνῆται πρὸς τὴν αὐτὸν χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἐγω τοῦτο. Κυ. εὐδιὲς δ', ὅσῳ ἂν εὐδιέστερον ἢ τ χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δίοτ; Λυ. ναί. Κυ. ἀδὲν ἄρα τ ἐμῶν εὐδιές ἐστιν. ὑδὲν γὰρ αὐτῶν ὁ, π ὑ τὴν χρείαν αὐπληροῖ τὴν ἐμὴν. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἐαν σκοπῆς αὖθις ὅ, π μεγονεν ἐκφυσι, ὧν δὸμεθα. οἷον, οἰκία, ἆρ' ὑχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. π' δ', ἐσθῆς; ἦ, χύσεων; ἆρα ὑχὶ αὐτὴ τ σκέπης; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τ δ' σκέπης αὐτῆς αὖθις Θεῶν, πῶ ἐδεήθημεν εἴνεκα, ὑχ ὥστ ἄκεινον ἔχειν τ σκηπόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ ὧν, τὸ ποδὴ κάκιον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σὸκ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μάθοις τ ποδῶν ἓς ἔχον. Λυ. προδύεις. Κυ. κάκιον δ' πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τ ποδῶν; Λυ. τοῦτο μὲ, σὸκ ἴσως. Κυ. ὁ τοίνυν ὑδὲν εἰ χείρονες ἔχουσιν, ἢ μὴ χείρων, τὸ ἑαυτῶν ἔχον ὑπο-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præstant?

ἀδύκησον; Lv. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν οὖν πόδας, οἶδα φαίνομαι χεῖρον διακειμένους τοῦ πολλοῦ ἔχειν. Lv. σοὶ ἔοικας. Κυ. τί δ', τὸ μὲν σῶμα τὸ λοιπῶν ἄρα κρεῖττον; εἰ γὰρ κρεῖττον, καὶ ἀσθενέστερον. ὀρθῶς γὰρ σύμβολον, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Lv. ἔφαινε. Κυ. ἔτι νυν οἱ πόδες φαίνονταί μοι σχεδὸν ἐνδεῶς ἔχειν, ὑπὲρ τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, παντὶ χρῆ κακόν, καὶ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, οὐδὲ τρέφεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅτι δὲ τῶν τυχόντων τρέφεται. Lv. δῆλον γάρ. Κυ. οὐδὲ εὑρεῖν, εἰ κακῶς ἐτρίφετο. λυμαίνονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Lv. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπεῖ μοι τούτων ὄντως ἐχόντων, αἰτιᾶ με, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τὸ φύσεως, ἣν σὺ τιμᾷς, καὶ τοὺς θεοὺς, γῆν οὐ μέσῳ κατατρίβειν τοὺς σοὶ αὐτῆς ἀναδεδυκότων πολλὰ, κἀγαθὰ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πίνειν ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τὰ γε πλείστων ἀμοιρῶν εἶ, καὶ ἡδέως μετέχεις αὐτῶν, ἡδέως μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὑδωρ, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὥσπερ ἂν κύριός τις, ὥσπερ οἱ κύνες. σύνιν δ' ἡδέως κρείττων τῶν κυνῶν ἔχεις, χόρτος γὰρ παρέρχεσι, καθάπερ ἐκείνοις. ὑπὸ δ' ἐμφύτου φορεῖς, ἡδὺν ὑπανιέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σοὶ ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, πρόσχα ποιήσας ἱμάτια. τοῦτο δὲ ἀμπέλους ἡδυόινους. τοῦτο δ', τῶν

stant? *Lyc.* Fortasse. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe si deteriùs se haberet, esset imbecillius: corporis quippe virtus robur est. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe si egerent, malè haberent. Egestas etenim omnino mala, ac pejus habere se facit, ea quibuscunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuslibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifestum est. *Cy.* Neque bene valeret, si malè aleretur, mala siquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita se habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miseram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè suppeterent, non in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ saltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, siquidem tibi ut & illis gramen sufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus rectè sapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ τῳ σκευῇ πανταχοῦ ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τἆλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σιτία παντοδαπά, ἔχειν δὲ πόθεν ἡδύ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δ' οἰκίας καλὰς, καὶ τἆλλα πάντα πανταχοῦ κεκοσμημένα. ἦ γὰρ οὐ τὰ τῆς τέχνης ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄβιον μέν, εἰ δὲ ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καθαρῶς, οἱ δ' ὑπὸ τῆς δεσμωτηρίου. πολὺ δὲ ἀβιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστροφὴ πάντων τῶν καλῶν. μανία τε ἤδη τοῦτό γε σαφής. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. σὺ δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνὴρ πλουσίως εὐθύμως, καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἑστιῶντο, καὶ ξενίζοντο πολλοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρίμους, καὶ παρατιθεμένου πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἐδίοι, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, πρὸ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὁμαίνων αὐτὸς, καὶ πιαίνων, μίαν μὲ κοιλίαν ἔχων, ἐλίσσων δ' ὥστε τραφῆναι διόρυγα, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτρεβόμενος μέλλων, οὕτω ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. σὺκ ἔμοιγε. Κυ. τί δῆτα; σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δῆτα, εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς τραπέζης, τῆς μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν δὲ τῶν ἔσχατα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἰδίοις κατοικίοις, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῆται, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσβλέπει, τοῦτον οὐχ ἥκιστα σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα οἰκεῖνα; Λυ ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia; ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miseriùs siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciſque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hîc vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eoque solo utatur, cætera illa ne respiciat quidem, annon hunc illo virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

λης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, ὡς ξενίζοντι καλῶς ἐκείνῳ ἔοικε, συμπαντὸς ποικίλα, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἔχωσιν ἁρμόζοντα. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ, νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀσθενέσιν. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πᾶσιν, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ὁτιοῦν ἂν τύχοι μάλιστα δεόμενον. ὑμεῖς δὲ, τοῦ πλείονος τε, καὶ ἀπλησίου ἁπτίζοντι πάντα, τούτῳ μάλιστα ἐοίκατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπαντᾶσι, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, ἢ γῆ, ἢ θαλάττῃ τὰ καθ' αὑτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορεύεσθαι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῆς ἐπιχωρίου ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὴν πολυτελῆ τῆς εὐτελοῦς, καὶ τὰ δυσαπόρατα τῆς εὐπορίστου. καθόλου δὲ, περιμάχητα, καὶ κτήματα ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ οἷς χαίρουσιν ἔχειν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ πάντα, καὶ εὐθυμηθῆναι δυσκατάσκεπτα, ἐφ' οἷς ἀχάλινῶς, διὰ πολλῆς ὑμῖν τῆς ἀκολασθυμίας, καὶ πολυπραγμοσύνης συμπεφόρηται. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολυώνυμον χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τὰς ἐδαφίους τὰς ἐπιθαλαττιδίους. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, ὅσων πρὸς μόχθων ἐστὶν ὕλαι, ὅσων πόνων, ὅσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτου. καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πόσης. ἐ μόνον ὅτι πλείστοις δεδάλωται διὰ τοῦτο πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐ πολυμάχητά ἐστι, ἐ ἐπιβουλεύοντι ἀλλήλοις διὰ ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus uramur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosaque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges maritis,

ἔτυς εἶμι ἢ τῷ Ἐριφύλῃ, ἀλλὰ τὸ χρυσὸν προδῶναι τὸν ἄνδρα. καὶ ταῦτα μύροι πάντα γίγνεται, τὰ μὲν ποικίλων ἰμαλίων, ἂν δέ τι μᾶλλον ἁλίπλειν δυνάμενον. τὰ δὲ χρυσοφόρα εἰκιῶν, ἂν δέ τι μᾶλλον ἐκπίπτῃ. τὰ δὲ ὀκτωμόχθων τὰ ζωμῶν, ὧν ἀφελοῦνται τὸ σῶμα, ἂν δὲ τὰ χρυσᾶ, ἂν δὲ τὰ ἐλεφαντίνων αὖ κλινῶν. τὸ ὕπνον ἡδὺν παρέχομεν. ἀλλ' ὄψει πολλάκις ἐπὶ τῶν ἐλεφαντίνης κλίνης, ἢ τὸ πολυτελῶν φαγέτων, τὰς οἰδαίμονας, ὕπνον λαχεῖν ἀδυνάμενος. ἔτι δὲ ἢ αἱ παιδοδιφθοραὶ περὶ τὰ βράγματα πλασματείαν, τρίφεται μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα, ἢ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί δεῖ λέγειν ὅσα τὸ ἀφροδισίων ἕνεκα πράγματα ποιοῦσί τε, ἢ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν παύσειν ταῦτα τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἤθελοι τρυφᾶν. καὶ νῦν εἰς ταῦτα ἡ μανία, ἢ ἀλαζονεία φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις δοκεῖν. ἀλλ' ἤδη ἢ τὸ ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν, ἐκείνῳ χρώμενοι, ὥσπερ ὁ μὴ πέρυσιν, ὥσπερ εἴ τις ἀνὴρ ἁμάξης ἤθελοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καθάπερ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς οὗτος; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δ' αὐτὰς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω καθεσθῆναι τρυφῶντες, ἢ ὀκνεῖτε, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ δὲ τοῖς κρέασι, ἢ μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ ἢ βαφῇς μηχανήμασι δι' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἆρ' ἢ αὐτοὶ δεῖται φύσιν χρῶντες τοῖς ὑπὸ Θεῶν κατασκευάσμασι; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per Jovem, si quidem tingere etiam

δυώατον γὰρ βάπτειν, σὺν ἐδωδίᾳ μόνον τὸ τῆ πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' ὁ αὐτὸς τοῦτο γίγνεται. ἐπεὶ ἔστι τις κραπὴς δυώατ' ἂν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρα χρήσασθαι. πάλιν δ' αὖτος τοῦτο γίγνεται. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἄπαντα τὰ τοιαῦτα τῶν πάνυ κακοδαιμόνων διελθεῖν δυώατ' ἄν; τοσαῦτά τις ἐστί. σὺ δὲ μοι δοκεῖ μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν ἱκανῶς; ζῶ γὰρ ἐγὼ ὡς ὁ κόσμος σπείρων, ἀναχρώμενος τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐπλειστότοις χαίρων. τῆ δὲ ποικίλων, καὶ παντοδαπῶν, σὺν ἐφιέμενος. κἀπειδὴ ὀλίγα βίου, βραχέων δέομαι, καὶ ὀλίγοις χρῶμαι, δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τῆ ὀλίγα εἶναι χείρονες, καθ' ἃ γε τὸν λόγον ἐδεῖτο γάρ. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ, τὰ ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, ποῖον τι ἐκάτερόν ἐστιν, σύνισθι ὅτι δεῖται πλείονα. οἱ μὲν παῖδες, τῆ πλείω. αἱ δὲ γυναῖκες, τῆ ἀνδρῶν. οἱδὲ νοσοῦντες, τῆ ὑγιαινόντων. καθόλου δὲ πάντα τὸ χεῖρον τῆ κρείττονος πλείονος δεῖται. διὰ τοῦτο, θεοὶ μέν, ἐδενός. οἱδὲ ἔγγιστα θεῶν, ἐλαχίστων δέονται. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τῆ πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, ἢτιον δὲ ἄνδρα, καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονίαν βουλεύειν χρυσὸν, δέρμα μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' ὁ κακοδαίμων ἐκεῖνος, ὃς καὶ τῆ ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. διὰ τοῦτο πάντες, ὃς γῆς, καὶ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ὅ, τι δὲ ὁρμήσειεν, ἀπαντᾶχοῦ πάντων ὑπερῆν, καὶ ἐδενὶ τῆ τόπῳ ἐνέτυχεν ὁμοίῳ, οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέχρις ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ συ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & crateres quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δεκτὲς στρωμάτων, ϵ ὑποδημάτων λέγω ἔχειν, καὶ ἅμα τοῦτο σφόδρα τοιοῦτον; οὐκ ἦσθ' ἁπλοῦς, ἀλλ' ἀκριβὴς, ϵ καρτερικὸς ἦν, καὶ πρᾴως ἤρκει, ϵ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἆρα δὲ καὶ τοῦ πατρός; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤρκει ἁπαλοδακτύλους εἶναι, ϵ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ πώγωνα, ϵ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ἀκεσίου μόνον· ἀλλὰ ϵ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἂν ὑπέμενεν ὁ δῆμος εἰς αὐτοὺς ὁρᾶν μᾶλλον, ἢ τοὺς λέοντας τοὺς ξυρωμένους. ὑγρότητα γὰρ, ϵ λειότητα σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, ϵ φαίνεσθαι ἄνδρες ἠξίουν. καὶ τὸ πώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς ὑπέμιζον, ὥσπερ ϵ ἵππῳ χαίτην, ϵ λέοντι χαῖτα. οἷς ὁ Θεὸς ἀλκαίαν, ϵ κόσμον χαρίεν ἐπέθηκέ τινα. ὑπῆρχε δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι τὸ πώγωνα σέβεσθαι. οὐκοῦν ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, ϵ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δὲ νῦν, ὁ ζηλῶ τὸ θαυμασίως πωγωνοτριφίας, ὧν ἔχουσι, ϵ δεῖ τραπέζης, καὶ ἐδητύος, ϵ λεαίνοντες, ϵ ψιλοῦντες πᾶν τοῦ σώματος μέρος, ϵ μὴ ὃ τὸ λεπρόκτιτον ἔδει, ἢ πέφυκεν ἔχειν ἑώντες. εὐχομαι δὲ μοι τοὺς μὲν πόδας, ὁπλῶν ἵππειον ἔδει διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος· αὐτὸς δὲ μὴ δίκην στρωμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, ὑπὸ τροφῆς δίκην πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γλῶ μὲ ἅπασιν ὑγιῆ αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸ κόσμον νομίζειν, τροφὴν δὲ αἰρεῖσθαι τὴν ῥᾳ-

And tu illi ſtragula putas, calceoſque defuiſſe, tantumque virum ob id mundum obambulaſſe? Dicendum profectò non eſt. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theſeus ejus diſcipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, ſua certè tempeſtate fortiſſimus? Attamen ille voluit ſine calceis eſſe, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei ſolum placuit, ſed & veteribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidem eorum quiſpiam aliquid hujuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres exiſtimabant: ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad ſplendorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò ſæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lævigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem ullam, ita ut inſtituit natura, ſe habere ſinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuiſſe ferunt. Tum ut ipſe non egeam ſtragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

μηδ' ἐπιθυμεῖν. χρυσοῦ δ', ἢ ἀργύρου, μὴ δεηθείην, μήτ' ἂν ἐγώ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαί, καὶ σφαγαί. ταῦτα πάντα, πλὴν ἐχέτω τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πλείονος. ἀλλ' ἡμῖν αὐτοῖς, ἀπείη, καὶ πλουτοειδίας μηδέποτε ὁρεχθείην. μετριοτήτων δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. τοιαῦτά σοι τὰ ἐμὰ ἡμέτερα. πολὺ δήπου διαφωνεῖ τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμάσειεν ἄδειν, εἰ τὴν χθιζὴν διαφέρομαι αὐτῶν, ὁπόσην καὶ τὴν σήμερον τοσαύτην διαφέρομαι. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μέν τινα νομίζεις εἶναι, καὶ χθιζὰ, καὶ αὐλητὴν νὴ Δία χθιζὰ, καὶ εἶναι τραγῳδὸν, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ χθιζὰ, καὶ εἶναι, ἂν ἐπὶ νομίζεις ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αὐτὸν οἷόν δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ πῶς, τὰ πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὴ δεῖ ἑνὸς ἰδίου χθιζοῦ τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦτ', ὅτῳ ἀναιδέστατον ἐστι, καὶ ὅτῳ ἀπρόξαντ' ἂν ὅτι μάλιστα ἔχειν. ἀκοῦσον τοίνυν ἐμοῦ χθιζοῦ, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὁμοίου τοῦ τε κιναίδου. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ χροιᾷ τοῦ ἱματίου, ἢ τῇ καλακόμῃ, ἢ τοῦ πλήθους τῶν χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ἢ χυτοδυτήμασιν, ἢ καὶ ἀσκοῦν τερίχων, ἢ ἐσμῆ. καὶ δὴ δοκεῖτε ἥδιστα ἀλλήλοις ὁμοιότατοι εἶναι. καίτοι, τί ἂν δῴη τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀσμὴν ἔχοντι; τοιγαροῦν, τοὺς μὲν πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀπολαύετε. χρυσὸν δ', ἢ ἄργυρον, μὴ δεηθείην, μήτ' ἂν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαί, καὶ σφαγαί. ταῦτα πάντα, πλὴν ἐχέτω τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πλείονος. ἀλλ' ἡμῖν αὐτοῖς, ἀπείη, καὶ πλουτοειδίας μηδέποτε ὁρεχθείην. μετριοτήτων δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. τοιαῦτά σοι τὰ ἐμὰ ἡμέτερα. πολὺ δήπου διαφωνεῖ τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμάσειεν ἄδειν, εἰ τὴν χθιζὴν διαφέρομαι αὐτῶν, ὁπόσην καὶ τὴν σήμερον τοσαύτην διαφέρομαι. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μέν τινα νομίζεις εἶναι, καὶ χθιζὰ, καὶ αὐλητὴν νὴ Δία χθιζὰ, καὶ εἶναι τραγῳδὸν, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ χθιζὰ, καὶ εἶναι, ἂν ἐπὶ νομίζεις ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αὐτὸν οἷόν δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ πῶς, τὰ πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὴ δεῖ ἑνὸς ἰδίου χθιζοῦ τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦτ', ὅτῳ ἀναιδέστατον ἐστι, καὶ ὅτῳ ἀπρόξαντ' ἂν ὅτι μάλιστα ἔχειν. ἀκοῦσον τοίνυν ἐμοῦ χθιζοῦ, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὁμοίου τοῦ τε κιναίδου. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ χροιᾷ τοῦ ἱματίου, ἢ τῇ καλακόμῃ, ἢ τοῦ πλήθους τῶν χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ἢ χυτοδυτήμασιν, ἢ καὶ ἀσκοῦν τερίχων, ἢ ἐσμῆ. καὶ δὴ δοκεῖτε ἥδιστα ἀλλήλοις ὁμοιότατοι εἶναι. καίτοι, τί ἂν δῴη τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀσμὴν ἔχοντι; τοιγαροῦν, τοὺς μὲν πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀπολαύετε.

ma. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

νεσθον. καὶ πτέρεσθε τοῖς αὐτοῖς, καὶ καθεύδετε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἴμοι, ὑπὸ ἀνθρώπων. οἰδὲ, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὁποιῳδήποτε ἂν δέωμαι. καὶ μὲν ἰσχνὸς καὶ ῥίγους ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπους φέρειν, καὶ τοῖς τῶν Θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διὸ εὐθὺς εἰμι. ὑμεῖς δὲ, ἀφ' ὑμῶν εὐδαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γεγονότων ἀρέσκεσθε, καὶ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲν παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν δύσκολοι θέρους, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, καὶ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δὲ, ὁ τρόπος. καίτοι τὰ ἡμῖν μεταξὺ, καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιμέμφεσθε, κακῶς βουλόμενοι πολλάκις οἷς οὐ πράττουσιν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες οἷς τὰ ἴδια, καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίνειν καλῶς ἐθέλοντες ἀλλ' ἔθη, καὶ ἐπιτηδεύματα. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν χειμάρρων φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπου ἂν τύχωσι ῥεύσαντες, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι παρέχωσι δρόμον πλησίον τινὰ, ὁ ἅπτει τινὰ ἐπὶ ἵππον ἀναβάντα, μαινόμενον, ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, φέρεται ἄχρι ὁ ἵππος. οὐδὲ οὐκ ἔπι καταβῆναι, καὶ ἵππου θέοντος, ἐδυνάτο. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποῖ πορεύοιτο. ὁ δὲ, εἶπεν, ὅπου ἂν τοῦτο δοκῇ, ἐκεῖνος τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τάληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, εἴποιτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπουπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque incedditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam sarcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μίρῳ ἢ, ὅπως ἀν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ ἢ, ὅπως τῇ δόξῃ. ποτὲ ἢ αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ ἢ, ὁ θυμός, ποτὲ ἢ, ὁ φόβος. ποτὲ ἢ, ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς διαφέρειν φαίνεται. ἐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν ζεύγεσιν ἵππων βιαζόμενοι, ἄλλο τι ἄλλων, ἐ φαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοιαῦτα διαφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' ὑμᾶς ὡς ἐν πίστει, ὅτι πίστιας μέλλετε. οὐδὲ τελεῖτε ὅτι, ἃ καθαιρεῖσθε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ διάβημα τὸ μὸν, πολυτρόπως ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πρᾴτειν ἃ, τι βούλομαι, ἐ συνοίσει ἐς βάλομαι. τὸ γὰρ ἀμφὶ ἀνθρώπων ἐ ἀπαιδεύτων, ἀνδρὸς ἂν ἐθέλοι μοι προσίεσθαι ἀφ' τὸ διάβημα. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πορρωτέρω ἀπαίρουσιν. προσίασι δέ οἱ κομψότατοι, ἐ ἐπιεικέστατοι, καὶ δεξιᾶς ἐπιθυμοῦντες. ὅτι μάλιστά μοι προσίασι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐμὲ χαίρω συνών. ὁρᾷς δὲ τὸ καλλωπίσματα ἀνθρώπων, ἀ διαφθείρω. τὰς δὲ χρυσᾶς στεφάνας, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, ἐ τὸ ἀνθρώπων καλλωπίσματα. ἵνα δὲ μάθῃς ὅτι ἐ χαίρω, ὡς σὺ ἀνθρώπῳ μόνον ἀγάλλῃ, ἀλλὰ ἐ θεοῖς πρέπον, ἔπειτα καλλωπίζεσθαι αὐτὸ, σκόπει τὰ ἀγάλματα τὸ θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ὁμοίους ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἡμῖν. καὶ μὴ μόνον γε τὸ Ἑλλήνων, ἀλλὰ ἐ τὸ βαρβάρων τοὺς ναοὺς ἐπισκόπει τοιούτους, πότερα αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γυμνοῦνται ὡς ἐγὼ, ἢ κεκαρμένοι ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γράφονται. καὶ μήτοι ἐ ἀμπόνους ὄψει τοὺς πολλοὺς, ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν ἔτι τολμήσεις ἔτι τοῦτο ἔτι χαίρων λέγειν ὡς φαῦλον, ἐπότε ἐ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs alios, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac præruptа. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, hominesque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſunt, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Graci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

LYCINVS.

1 Ἆρά γε ὁ γνῶναι τὸ σολοικίζοντα δεινὸς, ὅτῳ ἔστι φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατῶς; Σο. ἐμοὶ μὲν δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, ἆρ' οἶσθ' ὅτι γνῶναι τὸ ἔπος ἔχοντα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ οὖν αὐτὸς φὴς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν περὶ σοῦ; Σο. ἀπαίδευτος γὰρ ἂν εἴην εἰ σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ὤν. Λυ. τοκοῦν ἔστιν ὅτῳ φωράσομεν δυνήσῃ τοῦτο δρᾶσαι, καὶ ἐλέγξαι τὸ ζητούμενον; Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴθι νῦν,

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Ἀπάγε] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longe mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum explorasse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit τοῦτο δὲ διαλύσωμεν τὸ διάλογον. Bourd.

1 Ἄγε

ἡμᾶς λαβεῖν σολοικίζοντ[α], [1]ἄρτι γὰρ σολοικίαν. Σο. σὺ κοινωνεῖς πί. Λυ. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμαι, σὺ δὲ τοῦτ' ἐπίγνως. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπὶ σολοικίσαις ἔλαθόν σε ὡς τοῦτ' ἐπιτρέψων. αὖθις γὰρ σκόπει. εἰ γάρ σε φήσει δωϊάθεν κεκλικόντα, ἐπεὶ [2]ἃ μὲν οἶσθ' ἃ

enim solœcissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι Σολοικίαν] Hoc est, *modo solœcissabo.* Quæ locutio jam solœcismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥκω, inquit Thomas Magister, ἀντὶ τοῦ νῦν ἀλλ' ἄρτι ἐγκαμὼν ἐφοίτων ἀφοικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥκω μαθήσεσθε εἴπερ ὅλως μέλλοντ[α], ἀλλ' ὅτι τὸ ἐνεστῶτ[α] ἐπαρμόττει ἄρτι ἥκω, καὶ ἄρτι ἀφοικόμην. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥξω *nuper veniam*, cum vertendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφοικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere solœcismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικίαν hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διέσθρας referemus Moschopuli verba. Idem malecredidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι πεποίηκα scribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἦλθες ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑστέρου significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δηλονότι παυτός. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in νῦν δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem. In avibus: ὡς ἄρτι δύο τὼ δικαίτ' ἔλω ταύτὶ ἐγώ· καὶ πάνυ μ' ἄπορ ταῦτα νῦν δὴ ἐσκέμμεθ'. Idem in pace: Ἴσθι νυν ἀκόσον οἶον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιῶ hic legi. Τὸ ἢ ἤδη, inquit, κεῖται παλαιὸς τοῖς τρισὶ χρόνοις συνεπιμερίζοντας τοῦ παρωχημένου, ὡς ἐπαύσατο ἐτῶ ἤδη γέροντος ἐγώ. καὶ τῶ, εἰ ἤδη δύο ὑπερβεβήκεισαν, ὡς τὸ ἤδη γὰρ μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐστί. καὶ τῶ μέλλοντι, εἰ ἢ δοκεῖ ὁ Λουκιανὸς ἐνταῦθα τοῦτο ἀναίσχυντα, ὡς τὸ ἤδη λοίμακα ἔχει πάλαι ἤσυ. εἰ δὲ πρὸς τοῦτο ἄλλως χρήσιμον, ἢ ἤδη λοίμακα ἔχει ἴσως ἀντὶ τοῦ, ὅτι νῦν δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ὀρθὸν, ὡς λοιπὸν ζητῶν ὁ Λουκιανὸν σολοικισμὸν, ἢ ἀρνητικὰ ἤδη σολοικιῶ. qui locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Recte Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησε, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia sororis suæ filio tantum quod puertitiam egressō, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautæque de navi Alexandrina, qua tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. xv ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam.* Græv.

2 Ἃ μὲν οἶσθα, ἃ δ' οὐκ οἶσθα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἃ μὲν οἶσθα ἃ δὲ μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ πρὸ μὲν, πρὸ δὲ, εἰ ἢ Λουκιανὸς λέγει. οὐκ οἶσθα εἴτε παίζων, εἴτε

οἶ' ἐκ οἶσθα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ & νεῶ σολοίκισμαι μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γὰρ, σὲ μηδὲν λέγοντ@; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, & σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἕπῃ τῶτο ὁρῶν, ἐπεὶ ὄφελον & νεῶ ἀκηλεθῆσαι δυνήσῃ. Σο. ἀνυμφεσὶ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καλμηθῆν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τ' ἴσα μαθεῖν, τρεῖς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. ὅλας ὁλοκληρίας. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν ἔδοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τ' ἀμφοῖν τῶν τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἄν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, & σσολοίκισας πατρωλῆ, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

nosti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc solœcismus à me commissus est, tu vero non cognovisti. *Sol.* Nam quomodo cognoscerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & solœcisso: tu vero non assequeris istud facientem: utinam etiam nunc assequi possis. *Sol.* Mira dicis, si nequeam solœcismum quis sit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertisti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum est? *Lyc.* Dictus est, & solœcismus jam quadrifariam commissus, tu vero non cogno-

---

εἶτα ασυνδέζων. λέγεται γὰρ ὁ τὸ βιβλίον διδάσκαλ@. Ἔσπερ δὲ & αὐτὸς ὁ μὲν σροϊόντα ἀνιδεικνὺς χρ@τ ὁδὸν, ἃ δὲ & σαρεῖναι· καὶ σάλιν ἐν Τίμωνι. Διδάσκαλος ἅσσα τοῖς δουλίοις ὦ μῶν σίνω δραχμὰς, ὦ δὶ μνᾶν, ὦ δὶ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔτ@ ἐξελέγχεται τῶτο ἐν φιλοσοφισῇ αὐτοῦ. Male legitur in editis φιλολογεῖ qui alterius dialogi index est. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magistro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipso usum, quod in Pseudosophista suo damnat. Nec respuunt alii. Herodianus in tertio ὃν μὲν ἀσιγολαῖς δὲ δῶρα ὀνειδίζων. Idem in v, ἃς μὲν ἀσέκτεινον, ἃς δὲ ἐφυλάδισαν. & in octavo· ἃ μὲν ἐκφορήσαντας, α δὲ καταφύσαντας. Ibidem in eodem: δίνδρα σάντα ἐξέκοπτον, ἃ δὲ ἐσέσιμπρασαν. Iosephus: ἃς μὲν σατρῴα φιλία φορσηλῶ, ἃς δὲ τὸ αὐτὸ κλέ@. Polybius in primo: ἃς μὲν ἐξέζωλον τ' σωλητῶν, ἃς δὲ ἀσέφαξαν. Et in decimo sexto: ἃς μὲν ἐσίτρεφον, ἃς δὲ παρέλυον αἰεί τι σοῆς * χρείαν ἀναλίσκειν. Apostolus ad Romanos 1 x: ὃ μὲν εἰς σῖμεν σκεῦ@, ὃ δὶ εἰς ἀσιμίαν. Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς σῖμεν, ἃ δὲ εἰς ἀσιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀσέδοντο, ἃς δὲ ἀσέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic rursus Thomas: Ὄφελον ἀντὶ τῶ εἴθε ὅσῃ ἀεὶ θέλησις μὲν σωτάσσεται, ἃ παρελυθότα. εἰς τὸ, ὄφελον κατεθυωθείσαν αι ὁδοί μου. Παρελυθότα δὲ εἰς τὸ παρὰ Θεολόγῳ· ὄφελόν γε μηδὲ ἴδῃ σωφοδρία. καὶ ἀσαρεμφάτως δὲ ὅτι ἀντὶ τῶ εἴθε μέλλοι τύχῃ. Ἡρόδοτ@· ἐν τῇ σρώτῃ, μίτε ἰδεῖν ὄφελον. quo significat ὄφελον semper cum optativo jungi, quando significet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præsertim cum pro εἴθε μέλλον accipiatur. vide & Moschopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ solœcismum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλας ἀρτιγενείους] Id est, *omnes pubescentes*, cum ἀρτιγένητας *nuper natos*, *sive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea voce utitur in Alexandro, φέρον, inquit, ἄμα & τ' ἀρτιγένητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτίκα τι & τὸ βρέφ@ αὐτῆς ἀρτιγένητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de furto

Mer-

[a] μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν ἐσοφὲ ἔγνως. Σο. ὦ μέγα μ', ἀναγκαῖον ἦ τῷ ὁμολογήσαντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νῦν; Λυ. ὅτι τὸ ἆθλον ἔφην σε κατα-πραξάμενον. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ἐρῶ· φέρε δή μοι εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὡ γὰρ εἶπες ἤκουσα. [2] σωιστὸν ἂν εἴποις θελήσειας. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' ὡδὶ εἶπας ὥσπερ ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι. Λυ. τὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀνηλάθησον αὖθις, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες σαφῶς.

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessarium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede ſane in anteriorem partem, non enim vis aſſequi. Intelligam enim ſi modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines ſolent cùm ſoloeciſmum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum eſt, parvum aliquod malorum videtur eſſe? Sed tamen ſequere denuo, quoniam non animadvertisti

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis eſſet fertur etiam teſtudinem, id eſt chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ἦν τ' ὀλίγη, πλωὶ δ' ἐξ' ἦπ καὶ παρὲξ λίνεφ
Ἑρμείας ἐτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter poſita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἀπροσδυσούσας *in ſimis fabricatus.* Appianus in Libyca hiſtoria: διέπλευσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιολογωτάτους ἐπιλέκτους τετρακοσίους. ubi ἀξιολογώτατος non potuiſſet dicere. *Grav.*

1 Μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, maſculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλον πᾶσι τοῖς τῷ βασιλεῖ ἐπιπλοῦν. Idem in fugitivis: Τρισκαιδέκατον γὰρ ἆθλον οἶκ τοῦτον μικρὸν ἐκτελέσειν. Et in Deorum judicio: τῷ δὲ ἀγῶνι τὸ ἆθλον εἶση ἀναγκὲς τὸ μέλον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium ſignificet. Idem in Gymnaſiis recte τὰ ἆθλα δώσοντα ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθαι τὰ ὑπάντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in ſecundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀρισεῖα, γέρα, ἐπίχειρα, ἐπαθλα & νικητήρια idem ſignificant propemodum. Demoſthenes in epiſtola ad Athenienſes de Lycurgi liberis: καὶ μὰ γέρας ἐ ουχὶν ἐπίχειρα τῶ ὑπὲρ ὑμῶν πεπονηκόσιν ἦν. Ammonius: ἆθλον, inquit, & ἄθλον διαφέρ. ἀστικῶς μὲν γὰρ τὰ ἀγῶνα δηλοῖ, ἀδύτερος δὲ τὸ ἔπαθλον. Paria his ſcribunt Moſchopulus & Thucydidis interpres ἀσύνμον. ἆθλον, inquit Moſchopulus, τὸ βραβεῖον, ἆθλον ὁ ἀγών. Idem.

2 Σωιστὸν ἂν εἴποις θελήσειας] *Intellexiſſes utique, ſiquidem voluiſſes.* Sic interpretare. Vt σωιστὸν dictum inuſitate, pro quo Atticus dixiſſet σωίσας ἄν. Medius ſcilicet aoriſtus pro activo. Micyllus tamen σωίσω putavit eſſe futuri activi primam perſonam, & in εἴποις θελήσειας verbo optandi modo junctо ſoloeciſmum eſſe. forte non male. Nam εἴποις indicativo junctum omnino uſitatius eſt. *Idem.*

1 Ἀλ-

μόντα. Σο. μὴ τὰς Θεὰς ὄκ ἔγωγε. Λυ. [1] ἀλλὰ μὲν μεθῆκε θεῖν λαγὼ πάχος, ἄρα παρῆξαι; ἀλλὰ ἐ

tisti cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? sed

1 Ἀλλὰ μὲν μεθῆκε θεῖν λαγὼ] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν δεῖ αἰπιατικῆς ὀξυτόνως, καὶ μὴ τῷ ν λέγειν. Λύσας ἴσως ἂν τὸ λαγὼν σωσαιτάσειεν ἡμῶν· καὶ ὁ Δαιταλεύσιν. Ἀπόλλαι πάλαι τὸ λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δ' ὁ Κωμικὸς χωρὶς τοῦ ν λαγὼ ἐ περιισπωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Ὥσπερ γὰρ ναὸν λιγόντων ἡμῶν ἐκεῖνοί φασι νεών, καὶ λαὸν λεών, ὅταν λαγὸν ὀνομάζωμεν ἐκεῖνοι λαγών ἐρῶσι. τὴ δὲ τὸ λαγὸν ἐπικὴ αἰτιατικὴ ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ὁ Ἀμύκλῳ Σατυρικῷ πλεθωντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως φερόμενον ὁμοίως, λαγὼ παῖ Εὐπόλιδι ὁ Κόλαξιν ἵνα μὴ παρὲξ μὴν βατίδες ἐ λαγὼ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσὶ δ' οἱ ἐ ταῦτ' ἀλόγως χ' ἡ τηλοτάτων συλλαβῶν περισπωμένων φερόμενον. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν ἢ λέγειν. ἐπεὶ δὲ τὰ εἰς ος λήγοντα ἢ ὀνόματά ἐστι, κἂν μεταπλασθῇ εἰς τὸ ω παῖς Ἀθηναῖος, ναὸς, κάλως, νεὼς, κάλω. ὅτως δ' ἐχρήσατο τῇ ὀνόματι ἐ Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τοῦ Εἴλωτας ἀπειπάσας, εἶτα ἐστι τὸ μὲν ἰακὸν λαγός.

Λαγὸν παρὲξ ἀπεῖπεν ἡ θαλάσσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγουσι δὲ ἐ Ἀττικοὶ λαγοὶ, ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὲν τοι ἡ ἀπῶκε λαγωὸν, εἰ μὴν ἐστιν Ἰωνικὸν πλεονάζει τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ο. Typhon inquit: Aristophanes in Danaidibus τὸ λαγὼν accusandi casu acuto notavit accentu, addita ν littera. Sic pedicu solutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quisquam adspicit. Xenophon libro de venatione λαγὼ dixit absque ν, accentu circumflexo. Nos enim λαγὸς nominandi casu dicimus, & accusandi casu λαγὸν, veluti ναῦν, λαὸν, quod Athenienses λαγὼν, νεὼν, λεὼν, cum ω. Accusativo singulari λαγὸν respondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis λαγοί· Grues, cornices, noctuæ, milvi, lepores. Accusativo vero singulari λαγὼν pluralis nominativus λαγὼ scriptus per ω apud Eupolidem in Assentatoribus: Vbi aderant raiæ, lepores & fœmina inflexis pedibus incedentes. Quidam præter rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda est, quandoquidem quæ vocabula in ος finiunt, etiamsi ab Atticis in ω mutentur, retinent tamen eundem accentum, ut ναὸς κάλως, νεὼς κάλως. Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eilotas composuit. Ionicum est λαγὸς. Vt λαγὸν, id est, leporem turbatum ferit. Et λαγὸν (h. e. leporem) marinum edit. λαγὼς quidem cum ω Atticum est, quamvis & interdum Attici λαγὸς per ο dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi, λαγοί. Quod vero dicunt πῶκε λαγωὸν, id est, timidum leporem, si Ionicum est redundat ω, sin Atticum redundat ο. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὼ, ut hic Lucianus. qui & de domo sua: ἀνέῳγεν τὸ λαγών. Herodotus λαγὸν μεγαπεδιμῶ. Ibid. διδύτα τὸ λαγὸν κύμῳ. Idem in Polyhymnia: ἔπεσε γὰς ἔπεια τὸ λαγών. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τὸ λαγὼ dixisse docent loca subjecta ex venatione: ὅταν δὲ θέλῃ αὐτὸν ὦσαι τὸ λαγώ. Ibidem ἐστὶ δὲ ἐνδὺ τῷ διώκοντι τὸ λαγὼ ἄγειν τὸν κυνάς. Et in primo institutionis Cyri: Περὶς δ' αὐτὸν λαγώ. Et in secundo: Ἀ ὅτος δὲ ἐπιπάμῳ αἴσῃ ὡς κατιδεῖ τὸ λαγώ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖν pro θέειν ὑπερατικίζειν. Libanus certe in ἀπο-

ψῶ ἔξεστι ἰδεῖν τὸ λαγώ. εἰ δὲ μή, [1] πολλοὶ ἠμύδροι λαγὼ λήσουσί σε ἐν σολοικισμῷ πεσόντες. Σο. ἀ λήσουσι. Λυ. καὶ μὲν ἔλαθόν γε. Σο. θαυμαστὰ λέγεις. Λυ. [2] σὺ δὲ ὑπὸ τῆ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὡς τε μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντα

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in solœcismo jacentes. *Sol.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc solœcissantes intelli-

δυνάμενον ἀγαμέμνονα, inquit, περιδίειν ἄνω ἐς κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τὴν ἀγορὰς διεῖν βοώντες ἐς λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἄρα παρῆξαι; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἄρα παρῆξεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ ἠμύδροι λαγώ] Hic λαγὼ dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγὼς ἢ ἐς ἔλαφοι, & οἱ λαγὼ εἰσι λάθυκοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὡραῖς οὖσι χωρίοις φύγιον αἰρῆνται οἱ λαγὼ ἐς τὰ τοῖς τὰ δίκτυα δυσόρατα ἐκπετάνυσι ἵνα ἐν τῷ φοῦδρα φθάσαι αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπέσων ἐκίδνη. Quæ male sic vertunt: *In quas venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisses, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quæque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia intendebas, ut rapido cursu ipse se in retia induceret.* Dicimus enim φύγιον αἰεῖμαι profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ' ὑπὸ τῆ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel peristi.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perditi significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθορ- ἢ δος τὸ διαφθείρει, ἢ τὸ διαφθαρέν. Ἀ ερεσφάτης ἐν Κύρεις· διέφθορ- ἢ ὄρκαν. Μένανδρ- Ἀ δελφοὶ· εἰ δ' ἔστι ἢ κάλλι διεφθορώς. Ὀ μηδ- φρένας ἠλὶ διέφθορας, (id est, διεφθαρμένας ταῖς σαυτῆ φρέσας) ὅθεν εἰ διεφθορὼς αἰμ' ἔπεις ἀτιχνὼς σολοικιεῖς. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα τ' ἀναλῶν πᾶς ἰατρὸν ἄτῳ σολοικίζοντας. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Το δὲ διέφθορε, διέφθειρεν. Ammonius ferme eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀ φελὼν σολὺ τῷ διεφθορῶ- αἵματ-. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὲ καχκίβοι μᾶλὶ διεφθορσι φλίσμα ἐ χλὼν πιεῖ. Idem in libello εἰ φρονζυτέρα πολιδύτιον. Διεφθορσι πλείω· ὑπο ἀργίας. Etiam in Phocione: Η' Κάτων- ἀργαιοτροπία ἐπιχωμοῦν βίοις διεφθορσι. Iosephus V Orig. γάλα δίδωσι διεφθορὲς ἄδη. *Corruptum lac.* Synelius: Η'ν μὲ κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τ' δίκαια. *nisi judicent qui corruptis sunt judiciis.* Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τῆ διεφθάρη. Λυκιανὸς ἐν τῷ Η'ρακλέις ἐ Ἀσκληπι διαλόγῳ· Γ'π' ἀμοῦν διεφθορεν τὸ σῶμα. ἅπαξ δὲ ἀντὶ τῆ ἐφθείρη. Σοφοκλῆς ἐν Η'λίκλεα· πᾶς ὅστις τί μι ἐ πᾶσι ἀπίστις ἐλπὶδας διέφθορεν. ἔστι δὲ ἐ παρακείμεν- ἐκ χρήσι. Ἀ ρεστίδης ἐν Περικλεῖ· Η' πῶς ἐοῦ Ἀ Σπαλκὶς εἶν διεφθαρκὼς Iosephus. ἦν δὲ αὐτὸς ἐ τῷ διεφθορότων ἐοῦ ὀφθαλμὸς σωκμοσωμ- id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ κ' ἠρμωνίαν αὐτῶ διεφθορότα passive. Veraque significatione utitur Philostratus. In Critia: Τ'πὸ Θετταλίας ἐ τ' ἐκείνη ἁμαλίας διεφθορέναι αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ἐκέλευσε πάντας λίθους βάλλεσθαι ὡς διεφθορότας αὐτῶ τ' υἱόν. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φορεῖλιν δ' ἐσφοίτα διεφθορότων ἄδη αὐτῶ τ' ἀρέσκων. Et in eodem: Ο'νομᾳ ᾗ τῷ μιμρακίῳ Οὐαρ-, διεφθορὸς ὑπὸ τ' κελάκων. Lucianus in Nigrino: ἐκείων διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

1 Οὐ

ἔως καταυνοῆσαι. [1] ἡ γὰρ ὠφόρησιν αὐτῷ τὸ τινά. *Σο.* πῶς τοῦτο μὲ οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δ' πολλὰς ἤδη σολοικίζουσας κατενόησα. *Λυ.* κεἰκὸς τοίνυν εἶναι τότε, [2] ὅταν τὰ παιδίων γλῶτ, ἃ τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ ἄρα νῦν ἔγνως σολοικίζουσά με, [3] οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ τῷ μηδὲν εἰδότι.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. *Sol.* Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. *Lyc.* Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Atqui nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ ὠφόρησιν αὐτῷ τὸ τινά] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διαφορὰν αὖ τὸ ὑφ' ἑτέρου, διάφορος δὲ τοῦ ἑτέρου, ὥστε τινὰ & τοῦ ἑτέρου idem significet. Nimirum διάφορος cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ τινὰ putat referendum ad λαμβ. Grav.

2 Ὅταν τὰ τῶν παιδίων γλῶτ, ἃ τὰς τίτθας θηλαζόντων] Hoc est, *nutrices lactentium* aut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζει τὸ θηλυ μεταβατικῶς ἐπὶ τίκτει, καὶ θηλάζεται τὰ τεχθέντα ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quos peperit & lactent nati abjecimte.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡ Ἀθηνᾶ τὸν Ἡρακλέα θηλάσαν αὐτὸ. *Delectata infante ubera ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται δὲ καὶ τὴν Ἥραν θηλάσαι τὸν Ἡρακλέα τὸν ἀετόκα. Et Lysias: Ἐπειδὴ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλασεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐν στόμασι νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακαρία αἱ στεῖραι αἱ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε & μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur τὸ ἐν τῇ τίτθᾳ θηλάζοντων non autem τὰς τίτθας auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐν τῇ ἵππῳ θηλάζῃ εἰς τὸ πολιτικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar fugentc. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλάζουσαν vocat, & pueri θηλάζοντες ὥρησαν τὸ θήριον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι καλῶς τοὺς θηλάζοντας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: ἔνιοι συμβαλοῦσιμι ἂν εἰ κυήσειεν ἡ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐπεξηγητικῶς ὑμεῖς ἀπλᾶμ ζανόμενοι τῷ ῥήματι & ὅτι τὸ παιδίον τὸ θηλάζοντων. Λυσίας δὲ παθητικῶς ὅτι γυναικὸς παρεγχυσις γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam Plato in Timæo: Σπείρας & ὑπαρξάμενος ἐγὼ παραδώσω. Τὸ λοιπὸν ὑμεῖς ἀθανάτῳ θνητὸν φυτευόμενοι & πλέγοντες ζῶα & γεννῶντε, τροφὴν τε διδόντες αὐξάνετε & φθίνοντα πάλιν δέχεσθε. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumtos finis recipiatis.* Sed pro *status* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi σπείρας legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. 11, pau-

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. ἢ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ δὲ τοῦτ' σολοικισθὲν ἀπίφυκέ σε. [1] μὴ τοίνυν ἔτι

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus nostrorum propriorum: quoniam & hic solœcismus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum est, horum Deorum ortus habeatur, atque dicatur, ut Oceanum salaciamque Cœli satu, Terraque conceptu generatos edatisque memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum satu orti estis attendite.* Tusc. quæst. lib. II: *Cultura animi Philosophia est, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad satus accipiendos.* Idem de senectute: *Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνεσθ' ὦ ἄνδρες. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ τὸν ἀσυνηθῆ μήποτ' αὐξάνειν σκόλῳ, alibi apud eundem legitur castigatius αὔξειν ἐν σκόλῳ. Est tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In supplicibus: σκολίμους τ' αὐξάνει δίκης. Et in illo Zoroastri: μὴ σύγε αὔξαις πλὼ εἰκαιφρόνως. Synesius περὶ φαλάκρας passive dixit: ὅτι τρίχες κάτ τοῖς ζῶσιν ἐκ νεκρῶν, ἀλλ' ὅτι τεθνεώτων αὔξουσι, id est, crescunt. Active autem, ἔτ' μᾶλ' ἂν κάν αὐξήσειεν ἡμῖν ἐκ τῆ σκόλῃ τὸν τ' ἐξωλεστάτων καπλογον. Synesius idem περὶ προνοίας· αὐξειν δὲ ἄπαν ἀνάγκη τὸ τιμώμενον, καὶ ἔρρειν ἀνάγκη τὸ ἀμελούμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρίσῳ, τόθ' αὔξῃ βύσσου σκολύπονον. Id est, *Herculem alit & auget industria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Condonandum autem est reverentiæ sacræ scripturæ, quæ his superstitiosis Grammaticorum & Atticorum legibus semper soluta fuit. Magnus Erasmus in illud Apostoli scribens quarti ad Ephesios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere significationem quam neutralem. Sed præter superius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controversiam bis capitur active. Is est in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀπολλὼς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν, ὥστε ἔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, ἔτε ὁ ποτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ subjiciemus exemplis passive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Joh. III, 30. Coloss. II, 19. II Thess. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἐν χάριτι & γνώσει τῦ Κυρίου. Iosephus in quarto antiquitatum: Πολλῷ μᾶλλον αὐξειν καὶ φύειν. Thomas Magister sentiens cum Ecclesiasticis scriptoribus distinxit à Luciano, quem operæ pretium est audire. Τὸ αὐξειν, inquit, ὅτι ἐνεργητικὸ, οἷον αὔξει ὁ Ἥλιος, καὶ ὁ ὑγρότης τὰ φυτά. Δημοσθένης δὲ τὸ ἀπεὶ στράτευε. Τὰς δυνάμεις τ' πατρίδος ἀναβάλλειν, ταύτας αὐξειν, μὴ τυτον εἶναι. Καὶ αὔξει ἀντὶτῦ αὐξάνεται. Ἀ ἐμφαίνει δὲ τὸ εἰς Ῥόμιλον. Ἀ λλὰ ἐξ εἰκότος ἠύξησεν ἡ ἀρχή. αὐξάνῃ ὅτι παρὰ πηγῆς τιμασίας, καὶ αὐξάνῃ τὰ φυτὰ, οἷον αὐξησιν δέχεται ἐξ αὐξάνομαι ὅτι τῷ αὐτῷ σημαινομένῳ. Ὁ αὐτὸς Δημοσθένης δὲ τὸ αὐτὸ λόγο. Οὔκουν ἐπείγε ἐξ ἂ πατρὶς ἠύξανεν. Hic docet αὐξειν esse augere, facere ut aliquid crescat; interdum tamen accipi pro crescere, quod unico ex Aristide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi passive pro crescere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ sententia. Tu vero, quisquis Atticus esse voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, passive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι, tametsi elegantissimus scriptor Iosephus in secundo ἀρχαιολογίας passive dixerit ἐξ αὔξοντες τῦ πάθους. Et eodem capite active: ἢ οἰκίαν αὔξουσι δαιμονίαν. Et in Octavo Ἀλώσεως rursus passive: φιλία ὑπὸ τάτων ηὐξησε. passive. Nec nobis obstare debet unius Aristidis exemplum a Thoma adductum. *Grav.*

1 *Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν*] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Σὺ δ' ἡμῖν τὰ παλαιὰ ἐρωτικὰς περαίνεν. pro περαίνε. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haut scio an barbarum in prosa. *Idem.*

1 Πα-

λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ καθελεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, κἀγὼ μὲν ἔφην. Σωκράτης δ' ὁ δὴ Μόψου, ᾧ σπερμολογούμενον ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἐλέγειν ἀνεπαχθῶς, καὶ οὐκ ἠλέγχετο ἀμαρτάνοντα. ὥστε μήν τοι γε τὸν ἐρωτήσαντα [1] πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀπεκρίθη σοι τῶν ἐμῶν τὴν σήμερον, ὡς ἐξιών; ἕτερος δ' φάσκων [2] ἱκανὸς

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα. Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ' ἡμέρας, ἀντὶ τοῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τ' ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον οἱ καιρούς. Πηνίκα δ' ἐξώρμησε τ' νυκτός. Τὸ δὲ ἀνταποδίκιον, ὁπηνίκα; μικρόν τι μοι μεσημβρίαν. Τὸ δὲ· Πηνίκα ἀπ' ἀπόλετο, ἀκατηκίνητόν ἐστι ἀρχαϊκόν, οὐδὲ ἀπαρέμφατον ἐστὶ δὲ καὶ τοῦτο δῆτα. παρέλκει γὰρ τὸ δῆτα. ὑπὲρ δὲ τοῦ πηνίκα σημαίνει. ἄττα τοῦ ἄπτομαι. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποῖα ἐστὶν ὥρα τ' ἡμέρας. τοῦτο δὲ δεῖ ὥρας ἐξήταζον ἢ καιρούς. Sic enim legendum ex Suida, non ὑγιαίνουσι. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτουν pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ' ἡμέρας, dicitur pro ὁποία ὥρα ἐστὶ τ' ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) *Horas enim sic explorabant non tempora. Quota vero nostra hora egressus est? Quod vero huic respondet est* ὁπηνίκα. (id est, *illa hora.*) *paulo post meridiem. Illud vero:* Πηνίκα ἄττα ἀπόλετο, (*quando perist?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro* ποσταὶ δῆτα, *quando. Abundat autem illud* ἄττα. *Quia neque* τινά *significat, neque* ἄτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μεῖπης ὅτι χρηνν. Εἰ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰπὲ δ' τινα, πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς μὴ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐκ πόλεως ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ὡς ἐφεξῆς σύνεστι πρὸ πάσι τοῖς δοκίμοις. ὡσαύτως δὲ τὸ πλησιαίτατα δὲ τὸ πλησιέστατα, καὶ πηνίκα λέγω. Πλάτων ἐν Κρίτωνι· Τί πλησιαίτατα ἀφίξαι ὦ Κρίτων; ἢ πρωΐ ἔτι ἐστί; Κριτ. πάνυ μὲν οὖν. Σωκ. πηνίκα μάλιστα; Κριτ. Ὄρθρος βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὰ αὔριον πλησιαίτατα· ἐκάστοτε ἢ ἀνθρώπων οἶδεν. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύει ἡμᾶς αὔριον καίδευ πλησιαίτατα; Id est, *Cras hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πηνίκα, inquit, μὰ εἴπῃς ἀντὶ τοῦ ποσταί. ἐστὶ γὰρ ὥρας δηλωτικόν· οἷον εἰπόντος τινὸς· πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς βαθὺ ἢ περὶ μεσημβρίαν ὁρᾶς ἐρεῖς. Male vir doctissimus Ioannes Numnesius ὥρας exponit hic *horas anni*, & per eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus dici, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤρετο ὁ παιπαλόεσσα τ' ὀνομαστὶ πηνίκα εἴη ὅτε τ' σκιὼς ἀλλοῖη, τῷ δὲ εἰπόντος, ὡς μεσημβρία τυγχάνει ὄσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πηνίκα ἤδη κελεύεις δέειν. Et Aristophanes in Avibus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ' ἡμέρας; ὁπηνίκα. μικρόν τι μεσημβρίαν. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro οὖν dixit Lucianus in Electro πηνίκα· Ἀλλ' οἷα κύων πηνίκα ὑμῖν τὸ λεχῶιον ὑπέπτα ἄδυσιν. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. *Grav.*

2 Ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα.] Hoc est, *Acquiesco patriæ legibus & consuetudinibus.*

Cum

καὶ ἔχω τὰ πατρῶα, πῶς φῄς, εἶπε; πατέθνηκέ σοι ὁ πατήρ σου; ἄλλου δὲ αὖθις λέγοντος, συμπατριώτης ἐστί μοι, ἐλάθομεν ἀγνοήσαντες, ἔφη, βάρβαρον ὄντα. ἄλλου δὲ εἰπόντος

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, συμπατριώτης ἐστί μοι: Nesciebamus sane, inquit, te barbarum esse. Alio autem quodam

Cum proprie & Attice hæc verba significent, *habeo satis amplum patrimonium.* Πατρῶα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ὑμᾶς ἐληλυθότα, καὶ πατρῷοι φίλοι. Πάτρια δὲ τὰ τῶν φίλων ἴδια. Divus Basilius contra fœneratores: Ὕστερον δὲ τὸ πατρῷον ἐκφήσῃ, *postmodum etiam cedet & everteris patrimonio.* Laertius in Solone: Ὁ τὰ πατρῷα κατεδηδοκώς. Idem in Anaxagora: Ὃς γε τὰ πατρῷα περιεχάρησε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum. Εἰ μὴ ὑμῶν ἠγάμαν τὸ πατρῷον. Ammonius eadem omnia nisi quod παλαιοὶ φίλοι & ξένοι censet dicendum, non παλαιῶν ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Aristophanis in Avibus; Ὦ νὴ μὲι πατρικός φίλος. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῷον, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμᾶν πᾶσιν ἀπένειμαν τοὺς πατρῴους φίλους. Et non longe post τοὺς τε πατρῴους φίλους ἅπαντας διαθύλλειν ἠξίουν. Et Basilius contra fœneratores: Καὶ ὡς ἐκ πατρῴας ἀπειλῆσθαι φιλίας. Moschopulus: πάτρια ἴδια τὰ τῶν φίλων, πατρικὸς φίλος ἐκ παλαιοῦ κλῆσις. Operæ pretium est & Pollucem, qui inter hæc nullum facit discrimen, audire lib. II, cap. 11: Ἡ διὰ πατέρων κτῆσις πατρῷα, παλαικὴ, παλαιὰ, προγονικὴ. καὶ ἱερὰ πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ προγονικά. Suidas vero Thomæ & Moschopulo consentit. vide verba pag. 465. Quia autem πάτρια ἴδια scribendum esse dicunt, notandum est τὰ πάτρια, vel κατὰ πάτρια frequentia esse eo sensu apud auctores idoneos, præsertim apud Heliodorum Episcopum. Si quis igitur ἐμοὶ τὰ πατρῷα dixerit, pro ἐμοὶ τὰ πάτρια, ut dixit Iosephus, ἐξέζευε τὸ πατρῷον εἶδος pro παλαιὸν ut alibi dixit, vel si quis vivo adhuc patre dixerit, se satis amplum habere patrimonium non effugiet solœcismum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur ἅπερ τὸ πατρῷον πρόσωπον ἔδει ἐξὸν ἐδαίτων τὸ Μηδικὸν μεταδιώκειν ἑαυτόν, abusus est pro παλαιὸν. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæsare: Ἀλλὰ ζῶν τὰ πινα τῶν παλαίων ἐμὲ ἀναλαβόντα, μήτε ἐκ παλαιῶν, μήτε ἐξ ἱστορίας τινος, ἐκβεβηκότα. *Ac ipse vivus & neque legibus patriis, neque ob aliquam culpam eo ſt. consulatu ſe abdicavit.* Vbi male παλαιῶν pro παλαιὸν dixit. Recte Suidas in vita Christodori Coptitæ: ἔγραψεν, inquit, πάτρια Κωνσταντινουπόλεως ὁπλικὸς βιβλία ιϛ. πάτρια Θεσσαλονίκης βιβλία κε &c. *De moribus urbis Constantinopolitæ, Thessalonicæ &c. Eumolpidarum* πάλαια. Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατριώτης ἐστί μοι] Pro civis meus est, cum dicendum sit πολίτης ἐστί μοι vel μοι. Vt hic locus intelligatur adscribimus Pollucis, Hesychii, Moschopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλοις οὐ πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν. Ἀφεστηκὼς δὲ συμπατριώτου ἔφη. Platon ὡμὸν τοῦτο τοὺς νόμους ἐκ τῆς Ἑλλάδων τὸ πατριώτας εἶρηκε. Locus Platonis est in textu de legibus: δοῦλεσθαι μόνα μαχαιρᾶς, μήτε παλαιώτας ἀλλήλων εἶναι ἔως μέλλοντας μᾶλλον δυλεύειν ἀσυμφώνους εἰς δύναμιν ὑπὸ μάλιστα. Hesychius: παλριώτης παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moschopulus: Παλριώτης, inquit, παλριώτα Ἀττικόν ἐστιν. οὐ γὰρ φαμὲν πολίτην τὸν συμπολίτην, ἐπὶ ἠλικιωτῶν τὸ συνηλικιωτῶν, ὅτω δὲ παλαιότης τὸ συμπαλριώτων. Καὶ ἐπὶ Σκυλικὸν ὁ παλριώτης γελᾷ ὁ κατὰ πάλρια γινομένων. Sic Lucianus in Scytha: Ἡ γελᾷ οὖν τὸν ἐπισπάσατο παλριώτης ἅπας. Xenophon etiam παλριώτιδι ἵππον dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χώρας ἢ δήμου ἢ φυλῆς. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλέτης, ἄνδρ τοῦ αὐτοῦ δήμου Ἀττικοῖς ἐρεῖς. Nimirum antiqui magistri docent ita inter se differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίται inter se dicantur Græci, eique ingenui, πατριῶται barbari & servi. neque

ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρᾳ ὦ λέοντες, διαλαπάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας; Du-

dam dicente, ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης: Matrifne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem, λέοντας;

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, σωμηλικώτης, σωδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ἡλικιώτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, concivis, coaqualis, contribulis. Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt civis, æqualis, tribulis. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit concivis esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπαλιώτας dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annosavit, ad hæc verba in Pace: Ἡ χρηστὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν. In quem locum scribens interpres: Οὔτε συμπολίτην, ὅτε σωδημότην λέγουσιν. Ὁ μὲν τοι Εὐριπίδης φησὶ λέγει ὦ ξυμπολίτας τῆδε βοσκύου χθονὶ ἐκ τῶν τικτόντων γλῶσσαν ἁμείσας χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας: Οὐ μόνοι εἰς ἓν συμπολίτας ἀλλὰ καὶ εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους. Et Elianum III, 24: Νεικήσαντος τρεῖς εἰς δυοῖν ἁμιλλῶνος Θεσπιεῖς συμπολίταις κεκήρυκται συμπεριτυλίσσεσθαι. Apud eundem legitur etiam σωμηλικιώτης Λησταῖς πεφευγότων μὴ τῶν σωμηλίκων βοῆς γλυκυθύμου ἰδεῖν ὁ δράκων ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι, ὡς δὲ ἀπέκτεινε. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέται· Τοὺς δὲ φοιτηθέντας ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν ἐκ τῶν δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίται τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ φοιτικωτέρου ἐν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ὑπὲρ πολλοὺς συμηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Τῶν ἰδίων συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cythæronem vocat παλιρώτην Oedipi: Ἀπέρχομαι δὴ Κιθαιρῶνα τὸν ἐμὸν καὶ σύμφυτον πατρόθεν τε καὶ μητρὸς ἐκ πατριώτην Οἰδίπου θ' τροφέα, καὶ μητέρ' αὐξήσαν' ἐκ γερόντοιν. *Dies eas trinus haud abibit, quin te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus; in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine παλιρώτης. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, æque vitiosa est ac Græca συμπατριώτης. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis*, *civis*, *municeps*. Sed de his nimis fortasse multa. *Grav.*

1 Ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μεθύσης. Attici enim dicunt ἡ μέθυσος vel ἡ μεθύση τὸ μεθύσης. Barbari vero de viro etiam utuntur μεθύσης. Thomas Magister: Μεθύση γυνὴ, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· Γεκῦν με θύσην, τὸ κεφάλαιος ἕνεκα. Θεόπομπος ὁ Κωμικός· Πρεσβύτης φίλοινος μεθύσης. Μέθυσος ἢ ὅτι τὸ ἀρέσκειν ἐθέλει τὸ δοκίμων εἶναι. ἀπὸ ἢ Θηλυκὸν Λεξένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἄλλα μελέτη. Οὐκ ἐστιν ἡ γυνή μου μέθυσος. Σὺ τοίνυν Ἀττικιστὶ ἐπιμένουσα ἀπὸ μὲν ἀρσενικοῦ μεθύων λέγε ἐκ μεθυστικός. Ὡς φιλόσοφος ἐν τῷ Ἡρῴδῃ βίῳ. Ἐσφαλὲ δὲ αὐτὸν καὶ μεθυστικὸν καὶ ἀνοήτως ἐρῶντα. Ἐπὶ ἢ Θηλυκῆς, μεθύουσα καὶ μεθύσης. Illud legitur apud Ecclesiasten cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος. idem tamen XIX: πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πλουτήσει. Pollux Menandrum etiam de viro μέθυσον dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in prioris ad Corinthios cap. V: Ἡ καύχησις ὑμῶν οὐ καλόν. Et VI: Οὔτε μέθυσοι οὔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσον καὶ πόρνον dixit, quanquam & Phrynichus scribat: Μέθυσος ἀνὴρ οὐκ ἐρεῖς, ἀλλὰ μεθυστικός· γυναῖκα ἢ ἐρεῖς μέθυσον ἢ μεθύστιν. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσης dicunt. quare μεθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οὗν δ' εἴρηκεν ἡ μεθύσην Ἄλκεις. Vbi recte Casaubonus notavit male non neminem emendare μέθυσον. Et apud Aristænum lib. IV, cap. 2. ubi tamen

pro

πως? εἰπόντος δὲ τινος, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ ἀλλ' οὐ δύο μμ, σοὶ δὲ, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεσιν. ἑτέρου δ' εἰπόντος

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam diceret, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi ineat. Alio autem dicente,

pro σύτηρον μεθυσῆς ἔη) Σίλνις, legendum μεθύσης. In his quæ statim apud Lucianum sequuntur, ἑτέρου λέοντας, διπλασίους, ἤ τοῦ λέοντας, nemo unquam deprehendet Solœcismum. Locum esse corruptum dudum vidi. sed quomodo emendandus esset nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuisset subodorari. Absque excerptis illis vetusti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa scribunt: ἑτέρου δὲ ἐκλελοχότας, διπλασίους, ἢ σὺ ἐξελοχίτας. Attici enim respuunt ἐκλελοχός. vide quæ notavi de λέλεγχα p. 105. *Grav.*

1 Λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ] *Lucrum adest illi*, cum λῆμα πάρεσιν αὐτῷ, id est, fiducia animique præsentia vel obstinatio adest illi, dicere debuerit. Λῆμα & λῆμμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμμα μὲν γὰρ δι' ἧνὸς μ τὸ παράσχημα τ' ψυχης (sic enim legendum est non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα ἢ δὲ δυο μμ. hoc est, λῆμα *animi præsentiam significat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Episcopi codex emendatus est λῆμμα ab illo dictum est pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἀνδρείως δὲ in secundo libro. Idem in decimo: ἀνδρείου δὲ λήμματι. Iosephus VII ἐλάσσως· Καὶ πολλὰ λήμματι πλήρης ὑβρίσθος. pro quo Lucianus in Demosthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibusdam libris. Κἄπειτ, inquit, λῆμμα καὶ δίνος θεοσυγὲς. *compesce ferociam & vim.* Ipsum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philostrati Heroicis λῆμμα impressum est pro λῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῶ Ἀχίλλεως δηλοῦσθαί φασι. In Dionysii Halicarnassensis libro VI eadem menda est. Τ'πὸ λήμματος καὶ θουθυμίας αἰσχίστου. Apud Plutarchum in Cæsare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Κάσσιος ἀνέστρεφε. pro λήματα. Heliodorus tamen in sexto recte dicit: ἡδυαία μὲν τὸ λῆμα, σωστὰ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreste: Μενέλαε παῦσον λαμ' ἔχων τὸ δηχθόν. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἄριστον οὐκ ἄρ' ἐψεύσω φίλους πίστευσας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id est, τὸ φρόνημα, ἢ ὁρμὴν, ἢ ἀνδρείαν, τὸ ψυχῆς παράσχημα, ἢ θουθυμίαν. Iosephus. III A λάσσ· Δεῖ δὲ πόνῳ πρὸς τῷ τάχει καὶ λήμματος. Παράσχημα ψυχῆς autem, ut emendandum censuimus apud Ammonium, sæpissime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παραστήματι τ' ψυχῆς ἀπεκρίθησαν τοῖς δεινοῖς. Iosephus in VI Ἀλασσ· Κακῶς ἑστάναι τὰ παρασκήματα τ' ψυχῆς Ἰουδαίοις. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀλκῇ σώματος καὶ παρασκήματι ψυχῆς ὀλίγῳ δεῖν τ' οἰκουμένης ἐκράτησαν. Sed ut revertamur ad λῆμα. Aristophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστιν τοῦ δὶς ἐκτολμᾶν. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ σχῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων. Simonides: ἐν τόλμᾳ ψυχῆς γίνονται ἀνδρὸς ἀριστεύοντι. *Spiritus fretus*, id est, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα ἄριστον. Idem in Alceste: Κακὸν τὸ λῆμα κἀν ἀνδράσι τὸ σόν. Idem in Medea: Ἥκιστα τύχης λῆμ' ἔχει τυραννικόν. Aristophanes in Equitibus: Νεῦ δεῖ σι πάντα δὴ κράλων ἐξείνη καὶ λῆμα δέξεσθ φρενῶν. Vbi perperam Erasmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre vehemens*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ὦ ἀνανδὲς λῆμα. Herodotus tamen sine laudatione λῆμα posuit pro præsentia & præstantia in Polymnia: Ἀπὸ λήματος, inquit, ἐ ἀνδρείης ἐχρατέοντο ἀδιαιτῶς οὔσης ἀναγκης. Et in Calliope: Λήματι μὲν νυν καὶ φρονήματι οὐκ ἴσοισι ἐσι οἱ Πέρσαι. quo utroque in loco perperam μμ impressum est. Nam λῆμμα duplici μμ lucrum, *capturam*, quæstumque significat, & syllogismi partem, quam Aristoteles

πρόσεισιν ὁ μειράξ, ὑμὸς φίλος, ἔπειτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; | cente, προσεισιν ὁ μειράξ ὑμὸς φίλος: Et conviciaris illi, inquit, cum

ſtoteles προσλαμβανομένου Cicero *ſumtionem* vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum ſignificat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demoſthenis: Ἀνηρέτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορῶσα, id eſt, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum.* Ioſephus in I Ἀλώσ. Ὡς μὴ κατάφορον τὸ λῆμμα ποιήσεται: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Γνᾶς δὲ μὴ κατάφορον γίνηται τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorſerit cognoſceretur. Vbi exemplaria τολμήματα habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur.* Dēmoſthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρὰ λήμματα πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἔστ' ἄπαντ' δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὐν πλείονας
Ἀπωλύσατ' ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους. Græv.

1 Πρόσεισιν ὁ μειράξ ὑμὸς φίλος] Hunc convitiari amico ſuo ideo dicit Socrates quod vir muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice ſunt locuti ὁ μειράξ dixerunt non ὁ μειρακίσκος vel μειρακίσκος, niſi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἦλθεν δέ τις μειρακίσκος ὠφελίας, αὐτὸς ὑπολωλεκέναι λέγων. *Venit igitur quiſpiam effœminatus adoleſcentulus egregia forma.* Ibidem in votis: Καὶ μὲν ἢ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκος ἤδη μοι. Sed præſtat hæc ita ſeſe habere ut teſtimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus teſtis eſt Thomas Magiſter: Μείραξ, inquit, ὁ μειρακίσκος ὅτι δεσποτικὸν ἀδίκημα. μειρακίσκον ἢ ἥδιστόν πάντες οἱ ῥήτορες λέγουσιν. Μείραξ μὲν τοι τὸ ἅπλυτον, ὁ μειρακίσκος μόνον. Ἀριστοφάνης δὲ Πλούτῳ· Σὺ δ' ἀπὸ τοῦ χαίρων συλλαβὼν τὸ μείρακα. Καὶ πάλιν. Ὦ μειρακίσκε πωδάριον γὰρ ἀρτίως. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ὑπὸ Σηλυβρίᾳ λέγει. Lucianus in Gallo de Danaeagens: Οὔτε ποτὲ ἠκούσθη τῶν ἀρχαίων ἐπαίνῳ μείρακα. Idem in Νεκυομαντείᾳ· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἀποίνους ἔχων. Ariſtophanes in ἐκκλησιαζούσαις· Ἄγειν σε καὶ ταῦτας μετὰ σὺ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀλλ' ὦ νεανίσκε ἐκ τοῦ τὸ μείρακος μισεῖν σε ταῦτα. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραλείψας τὸ μειρακίσκος. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμενος μειρακίσκος, id eſt, maſculum ſcortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκος τις τῶν πάνυ δοκίμων Ἀθήνησιν ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκος διαφέρει. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἐρώμενος. Μείραξ δὲ ὁ ἥλιξ. Hæc Ammonii ſententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus maſculis, ſed impudicis, pathicis. Poſtremo Phrynichus id confirmat: Μείρακες ἐπὶ μείραξ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζει τὰ τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ ἡλικιῶν τάττουσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunneſius vertit: Μείρακες καὶ μείραξ *adoleſcentuli & adoleſcentulus.* cum ſit *puella & puella*, ut ex ſequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionyſius apud Euſtath. Atticos hoc ſemper obſervaſſe ait. Attice igitur dixit Lucianus in Aſino: Τῇ μείρακι συνεθαζόμην. Et Heliodorus in primo: Τ' ποδὶ γὰρ αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν τοῦ ἐφήβου παραλλάξας, quemadmodum in ſecundo eleganter dixit. Ariſtophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de maſculo dixit μείραξ, ſed impudico: Ἤν μείρακ' ἰδὼν ὅτι θυμίον καὶ βάλανος πάνυ σκαλαθυρᾶν. Id eſt, σωσισάσθαι, ut Scholiaſtes inquit. *Si adoleſcentulum videns cupiet & volet hunc ſubagitare.* Vbi Scholiaſtes: Μείρακα δ' ἐνταῦθα τὸν ἐφηβον σημαίνει εἰκῇ. Deinde productis Ammonii verbis, quæ ſuperius retulimus, ſub-

πρὸς ἢ τὸ εἰπόντα, [1] δεδίττομαι τὸν ἄνδρα, ἐφοβούμην, φησί, καὶ ὅταν τινα φυλαττόμενος, δείκνυμι. ἄλλως ἢ εἰπόντος, τὸν [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χαίρειν λέγε, ἔφη, τὸ δὲ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. [3] ἐξορμῶ δὲ τινα εἰπόντα, ἐπὶ τίς ἐστιν, εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δὲ

cum sit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίττομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φοβοῦμαι: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, persequeris? Alio autem dicente, τὸν φίλων κορυφαιότατον: Festivum sane, inquit, quod supra verticem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quisnam est, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

subjicit: ἢ ὡσὲ τὸ γιωκιῶδες ἠβὶ κινεῖδων scilicet respexit. quod verum est. Non enim alio sensu μίσγαξ Atticis de masculis dicitur quam Latinum *mubere*. Micyllus ingenue fatetur se solœcismum hic deprehendere non posse. *Grav.*

1 Δεδίττομαι ἢ ἄνδρα καὶ φοβοῦμαι] Solœcismus hic in eo est quod δεδίττομαι posuit pro metuo, cum sit terreo. Thomas Magister: Δεδίττομαι ἢ δεινὰ ἄγαν ἐκφαίνω, ἐπὶ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ ἢ τοῦ ἐκφοβοῦμαι παρὰ ποιηταῖς μόνοις. Οἷον ἐν β Ἰλιαδ. Δαιμόνι᾽ ἢ σε ἔοικε κακὸν ὡς δειδίσσεσθαι. Aristophanis Scholiastes ad Plutum notat δεδίττομαι poni pro metuo δεδίττω autem esse terreo. Δεδίττομαι μὲν ἐγὼ ἀμυταζάπως, δεδίττω ἢ ἕτερον ὡσὲ αἰπαπικλεῖ σωπαπιάμφων. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τὸν χάσματι δεδιττόμενον. *canis ritctu sive oris hiatu terrens.* Idem in Philopseude: Καὶ δεδίττεσθαι κἀμὲ ἐλπίζων. Et in bis accusato: Καὶ μὲν δή τοι μεῶ Ζεῦ δεδίττονται. terrent. Aristophanes pro metuo videtur usurpasse in pace: Εὐλαβεῖσθ᾽ ἐκεῖνον τὸν Κίρκιον καὶ δεδίττεσθε. Iustinus Martyr in epistola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιττόμενοι τὸν χειμῶνας, ubi aliter δεδιότα *metuentem* legitur. *Idem.*

2 Φίλων ὁ κορυφαιότατον] *Amicorum summissimus*, ut Græcum solœcismum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μὲν λέγει. Τελευταιότατον ἢ ἀδόκιμον, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ ὑπερτίθεσθαι καὶ ὑπέρασθαι ὑπερτίθεσθαι δεῖ ἐπιφέρειν. εἰ καὶ ὁ Λακεδαιμόνιος παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, est in libello quomodo historia sit scribenda: Δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἰκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas superlativo addendum superlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέρων τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus summopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἀπεκλινάμεν ἐγὼ παρὰ φαβωρίνῳ. λέγε ἓν κορυφαῖον. *Suppudsit me cum κορυφαιότατον reperti apud Phavorinum. Tu dic igitur* κορυφαῖον. Simile huic est ἑκατοντατον à Thoma merito improbatum, & κεφαλαιωδέστατον quod in Polemone Sophista notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus ὡσὲ κολακτικῶς: Περιπατητικῶν ὁ κορυφαιότατος Στρατων. Idem in Pompeio: Πρὸς Περπέννας ὁ κορυφαιότατος. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι δ᾽ ἦσαν ἐν καθιστάσεσι καὶ πότοις ἔτοι σύμβουλοι. Nec Dionysius Halicarnasseus lib. VI: Ἀπαθὴς ἢ ἦν γνώμη τῶ κεφαλαιότατα τὸ προσηκόντων τὸ ἀσφαλοῦς αὐξησέως καὶ αὐθάδης. Nec Iosephus: σωμελίζησαν δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλλὰ σωμελδόντων ἓξ τὸ κορυφαιότατον. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Aristippo, Iustinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri secundi: Τὰ κορυφαιότατα τοίνυν καὶ σωτήλειαν ἔχοντα τὸ χρέος πανταχοῦ σεβίζω ἐν τοῖς ἱεροῖς. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Καὶ μὴν τὸ κορυφαιότατον. quod est supremum omnium. *Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δέ] Ἐξορμῶ absolute usurpatur pro exeo & proficiscor, sive erumpo. cum proprie apud Atticos activum sit significans, incito, urgeo, impello. Moschopulus: Ὀρμάω ἐξορμῶ, inquit, τὸ προσδίωμαι ἐγώ, ἐξορμῶ δὲ ἄλλον.

τινῶν εἰπόντος, ἐκ τῆς ἱππολῆς εἶπεν, ὡς καὶ τῆς πιτάκης. λέγοντος δέ τινος, σωσιχάλκῃ μοι, καὶ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν σωσιχάλκην.

dicente: subjecit, ἐκ τῆς ἱππολῆς ὡς καὶ τῆς πιτάκης. Dicente autem quodam, σωσιχάλκῃ μοι, & manipulum, inquit, Xenophon σωσιχάλκην.

Philoſtratus certe Atticos imitatus ſemper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τὸν τοῖχον καὶ τοὺς χηνοὺς ὡς ὀξὺς ὄντα. Et in eodem opere: Τὸ Τελαμωνίου ἐξορμῶντος τὸ Αἴαντα. Euripides in Iphigenia Aulidenſi eodem loco utramque ſignificationem conjunxiſſe videtur, activam & paſſivam: Καλῶς ἐξορμᾷ δὴ γὰρ τὴν στρατιὰς ἀντστασις πάλιν ἐξορμήσεις τοῦ χαλινοῦ. Improprie igitur, ſi Luciano credimus: Heliodorus in ſecundo. Καί μοι τις ἀπήγγειλεν ὡς ἐξορμῶσιν. Idem in IV: οἱ δὲ τὰς ὦμους κόρας ἔφασκον ἐξορμῆσαι. Et ſic ſæpius ille ſcriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ περὶ τοῦ γράψαντος ἐξορμῆσαι, & ſic idem frequenter, ut & Joſephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie oſtendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriuſque linguæ. Sed ipſe etiam Lucianus hujus præcepti ſui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antiſthenis: Πολὺ τῶν ἄλλων προεξορμῶσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Ἰταλίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παραξιοῖ τι τοῦ Λακεδαιμονίου καὶ ἐξόρμησιν. Grav.

1 Ἐξ ὅπλων δέ τινων εἰπόντος] *Cum quidam dixiſſet* ἐξ ὅπλων, addita præpoſitione ἐξ, pro quo doctiſſimus quiſque ὅπλων omiſſa præpoſitione. Pauſanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θαλάσσαν τελματώδη καὶ ὅπλων μᾶλλον. Ariſtophanes in Pluto: Τἆλλα μὲν ἄλλας τὸ χύτρας ἐπεῖχεν ἀνωπτέτω χαῦς. ἡ ταύτης δ' ὅμως τὸ χαῦς ὅπλων ἔτεσιν αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνάθεν ὅπλων τὸ σώματος Herodotus: Ἐπιτολὰς δὲ ἐπεῖχε αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον. id eſt, *ſuperne ineſt ipſum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅτι πολλῷ ἐλλυχνίῳ. id eſt, *cum multo lychno.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τόφρα ἑωυτῷ κατοικοδόμεε ὑπερῷα ἐπὶ τοῦ πυλέων. Theophraſtus in primo de cauſis: Εἰ καὶ πύρας εἰς βάθος καὶ βάθος, ἀλλ' εὐθὺς καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus ποτέρα τῶν ζώων φρονιμώτερα· παραπετάσθω φαύκη τοῖς πίλοις ἐπιπολῆς. Et in libello περὶ κοινῶν ἐννοιῶν· ὡς ἐπιπολῆς φαύσας τὴν ἱστορίας ἀλλὰ πάντα διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμοῦ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὑρίσκον ἐξ ἐπιπολῆς μᾶλλον ἢ κατασοφῆς: quod etiam apud Dioſcoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & paſſim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ἐπιπολῆς λέγουσί τινες οἱόμενοι ὅμοιον εἶναι τῷ ἐξαίφνης. οἷον ἐξ ἐπιπολῆς ἐξέπεσε, ἀντὶ τοῦ. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἀνθ' οὗ ἐν προθέσεσι ἐπιπολῆς. Thomas eſt in eadem ſententia: Οὐδεὶς τῶν δοκίμων ἐξ ἐπιπολῆς εἶπεν. ἀλλὰ πάντες γνῶσιν τῶν προθέσεως ἐπιπολῆς. Ἀριστείδης ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ· Ἐπειδὴ σοι διὰ βραχέων καὶ ἐπιπολῆς ἀπεκρινάμεθα. Θουκυδίδης ἑκκαὶ. διὰ τὸ ἐπιπολῆς τὰ ἄλλα εἶναι, de Epipolis agens Syraculanorum loco cuſtodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in ſecundo veterum narrationum: ἐκ ἐξ ἐπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος. Idem.

2 Συνετάξατο μοι] *Juſſit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *compoſuit.* In hoc enim videtur ſoloecismus eſſe quod συνετάσσετο dixerit pro κελεύσει, cum συντάσσειν proprie ſit ordines inſtruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in ſecundo: Ἐπὶ τοῦτον τὸν Ἰνδὸν ἔπεμψε συνετάξατό μοι πρὸς τὸ ξύστον ὁρμᾶσαι. Idem in eodem: Ἐπὶ τὸ χείμαρρον ἐκέλευε καὶ τοῦ Θεαγένους συνετάξατο ἐκπολεῖν. Diodorus ſæpe συνέταξαν pro juſſit, & συνετέτακτο pro juſſus erat, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent συντάσσειν utentur de ordinibus inſtruendis, ut Xenophon. Apud Joſephum ὑπεζωκὸς τὸ καλόχαιρε συνετάσσοντες dixit, id eſt, *inſidias ponentes.* Lucianus alio ſenſu in Aſino dixit: συνετάσσοντο ἐπ' ἔργον. *Attingebantur operi.* & Plutarchus συνετάττετο πρὸς τὴν ἁρπαξιν. *ad negotium componebatur.*

Eodem

ξαβ. ἄλλα δὲ εἰπόντος, [1] περίεσιν αὐτὸν, ὡς τι λαθεῖν, ἐφη, εἰ εἷς ὢν περίεσης τὸ ἕνα. [2] ἑτέρου δ' λέγοντος, σωικρίνεσθαι αὐτῷ, καὶ διακρίνεσθαι πάντως εἶπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἀνεπαχθῶς.

ξαβ. Alio autem dicente: περίεσιν αὐτὸν, ὥστε λαθεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, περίεσης. Alio rursum dicente, σωικρίνεσθαι αὐτῷ, subjecit, καὶ διακρίνεσθαι πάντως. Solebat autem & eos qui soloecismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσκεύαστός εἰμι, *imparatus sum.* illudque Plutarchi de Solone: σκευταγωγὸν ὑποβαλλειν τύποις, *paratum subjicere nomen.* Demosthenes δ' σκευτὶ παγμαι *non sum paratus, meditatus, instructus.* Grev.

1 Περίεσιν αὐτὸν] *Circumfluit ipsum.* Manifestus soloecismus, ut docet Thomas: Μὴ εἶπῃς περίεσταμαι τὸ δεῖνα. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περιίσταιτο; ἀλλὰ περιίσταμαι. Λεγάντων ὡς ἐπίπολῆς ἐ περιίσταμαι τὰς ἐπιστολάς. Lactius in Menedemo parum Attice dixit περίεσταμένη αὐτὸν ποτε Κράτητος. Περίεσταμαι etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ἐκ τοῦ παρόντος μαινομένους καὶ φρενοβλαβεῖς περιίσομαι, ὥστε μὴ δὴ λυπῆσαί τι κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo.* Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: φεύγειν ἀδελφὸς τὴν φύσιν αὐτὸν ὁμιλίαν φθύσῃ ταύτην καὶ περίεσταμαι. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περίεστατο γὰρ μὴ πολλοὶ τὸ λόγον ἀσεβείας αὐτῷ μεμαθηκότες παράξωσι τὸ πλῆθος. id est *verebatur.* Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος δεῖ καὶ δὴ δορύζως περίεστο μάλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περιίσασθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare.* in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunæum ad Iohannis Chryſoſtomi in epiſtolam ad Titum oratiõem ſextam. *Idem.*

2 Ἑτέρου δὲ λέγοντος σωικρίνεσθαι αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur.* Sic barbari loquuntur. Attice vero σωικρίνεσθαι αὐτῷ ſignificat, una oriebatur, naſcebatur, ſive gignebatur, quemadmodum διακρίνεσθαι αὐτῷ ſignificat, una interibat, atque diſſolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demoſthenes: Εἰ μὴν ἦν ἐν τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ διακρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίῳ συνοδικάζετο χρὴ λέγειν, ἢ συωικρίνετο. Συωικρίνεσθαι γὰρ αὐτὸ ἢ νῦν ὡς ἔχῃ καὶ ἡ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ὃς τὸ ἐναντίον δηλοῦσι. ἐπεὶ καὶ ὁ φαῦλος ἐν τῇ σωφροσύνῃ συγκρίνειν αὐτὸ τῷ φρὸς τὰ δεῖνα, τόνδε παρεξετάζειν ἐχ' ὕβριστα παρὰ τοῖς δικαιοτάτοις τῶν παλαιῶν. Ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο παραλλάττειν, ἐ παρεξετάζειν, ἐ παραπθύειν. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραθεωρεῖν. Attice igitur dixit Epicharmus: σωικρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπηλθεν ὅθεν ἦλθεν, πάλιν γὰ εἰς γᾶν, σπῦρκα δ' ἄνω, τι τοῦδε χαλεπὸν; Attice etiam Chryſoſtomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθείναι νεῖν ἀλλήλοις τοῦτο κατορθώσαι παρὰ πολλοῖς τοῦτο πολλὴν τυγχάνοντα ἀσκῆσιν. Et Lucianus in imaginibus: Καὶ τοι Νυμφῶν ἐκεῖνον περιεστάζετο. Ibid. ἐγὼ δέ σε εἶδη ἐκείνα ἔξιον τῆς Ἡφαίστου παραθεωρεῖν με. Et paulo poſt: Οὐκ ἂν παραλλάξαιμι εἰκόσι θεῶν γυναῖκα φαῦλον. Ibid. Αἰγίνη δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ θῦμικὸς τι καὶ ὄρθιον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χρηστὸν ποιητὰς ἐν διπλάσι τὸ φανεῖν φρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipſemet Lucianus in Paraſitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παρασίτῳ σώματι. & Philo: Οἷς ἕνεκα δυσμενείας ἐδίνει ἀνθρωπος σύγκριτος, *nobilitate cum nemine mortalium comparandus.* Quare minus mirum de Apoſtolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτοὺς τισὶ τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem ſententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλὴν παρὰ τοῖς ἐπιγε-

στὸς γὰρ τὸ εἰπόντα [1] νῶι τοῦτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νῶιν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἐπὶ δὲ ἀπορᾷ διηγουμένῳ τι τῶν ἐπιχωρίων, ἢ εἰκότως [3] ἢ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθῆσαι, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] καρήναι δὲ τινος εἰκότως, ὡς δέοιτο, τί γάο, ἔφη, σοι δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπεχθείας; καὶ ζυγομαχεῖν δὲ τινα λέγοντος, ἕως τοῦ ἰσχίου εἶπε,

stivitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, νῶι τοῦτο δοκεῖ, Tu, inquit, etiam νῶιν dices, ut peccamus. Alio autem serio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi μιχθῆσαι: Non igitur, inquit, Hercules Ἐμίχθη αὐτῇ. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus καρῆναι: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et ζυγομαχεῖν, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, ζυγο-

συγκάμψαι τὸ αὐτῷ, σύγκεισε Ἀριστοφάνης καὶ Μενάνδρου. Καὶ δαιμονίως πως φιλοσοφίας ἐστὶ λέξεως ἀφιλοψογος, ἐς σαφὲς εἰδώς, ὁ, τι ποτὲ ἐστὶν ἡ σύγκρισις, ἐχρήσατο τοῖς ὀνόμασι φανῆ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συκρίνειν τόνδε τῷ δὲ καὶ τωὐκρίνειν ἠνάγκασται. Χρὴ οὖν ἀντιστάζειν, ἐς παραβόλλειν λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum σύκρισιν vertit *concretionem*. Theophanes Cerameus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit σύκρισις· Κόσμος λέγεται τὸ ἐς ἕρανὸν καὶ γῆς, ἐς τὸ ἐν μέσῳ σύστημα καὶ σύκρισις. Vertit Franciscus Scorsus: *Mundus dicitur, quod ex cœlo terraque, & his quæ in medio sunt interiectis, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho σύκρισις ponitur pro comparatione. *Græv.*

1 Νῶι τοῦτο δοκεῖ] Ut solœcismo solœcismum explicemus: *Nos hoc videtur.* Vbi νῶιν *nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: Θαυμαστὸν γὰρ οὐδὲν νῶιν πάντως γιγνόμενον. Idem in Iympolio: Περὶ ξυμῶν ὁ λόγος φαίνεται νῶιν. Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νῶιν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro* τῶν ἁμαρτάνομεν, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videtur animadvertisse interpres, ut eius verbionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἢ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθῆσαι] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erant intellectu facillima: Μίγνυται, inquit, ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, οὐχ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Nimirum μίγνυσθαι recte dici de viro cum muliere consuescente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: Τὶς αὐτῶν μιχθεὶς τοῦ ξένου. Herodotus in Clio: Δεῖ δὲ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίῳ ἐπιμίσγεσθαι ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐλθοῦσαν ἐς τὸ ζεῖν μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ. Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: Ποῖον ὄφελος μίγνυσθαι μητρασι καὶ ἀδελφαῖς ὅταν ὁ τῆς ψυχῆς φιλόσοφος ἐκνικηθῇ, de Zenone agens. Sic apud Hesiod. μιχθεὶς ἐν φιλότητι, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: Τὴν δὲ ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. Quin & Eldræ IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Καρῆναι δὲ τινος εἰκότως] Cum quidam pro κείρασθαι tonderi dixisset καρῆναι, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: Καρῆναι καὶ ἐκκείρεσθαι διαφέρει· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνδράσιν τοῦτο κατεσκευάσθη. Τὸ δὲ κείρασθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἀτίμων. Διόδωρος ὁ Περγαμηνὸς· Οἱ μὲν καὶ ὑπακοῦσαι ὑπὸ σὺ τεταπεινῶσθαι νομίσειαν. τὸν δὲ γε πλὴν καὶ δημοσίᾳ κείρασθαι νομίζω, πίστει ἢ καὶ ὀδὶ πεποίθασιν. Philostratus in Heroicis: Τὴν κόμην ἣν ἐκείρατο ὅθεν τοῦ πατρικοῦ. Lysias in Epitaphio: Ἄξιον ἦν ὀδὶ τῶνδε τοῦ παρὰ τοῦτο κείρασθαι τὴν ὀλλάδα καὶ πενθῆσαι ἅπαν οἰκείους καὶ φίλους. Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: Κα-

[1] ζυγομαχῆς; ἑτέρῳ δ' εἰπόντι [2] βασανίζεσθαι τὸ παιδίον αὐτῷ νοσοῦντι, ἐπὶ τί, ἔφη, ἢ τί βουλόμενος [3] βασανίζοιτο; Περκώπτης δὲ τινι εἰπόντι ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος, εἰ ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum suum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Περκώπτης vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, respondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καρῆναι enim tradit dici de infami tonsura, κείρεσθαι autem de hominibus. Et Moschopulus: Ἐκφέρεται ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἀτιμίας κειρομένων. Nimirum καρῆναι dicebatur de infami illa rasura, qua utebantur in morionum & stupidorum, & γελοτοποιῶν, qui ad ciendos risus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de spectaculis: *Eos infidelas erga faciem suam esse, quam navacula mutabant, & insuper contumelia alapa-rum objici bant: ita de domini praecepto ludentes. Docere scilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raso capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

[1] Ζυγομαχεῖν δέ τινα εἰπόντος] Cum quidam dixisset ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie significet apud optimos quosque auctores tantum cum hostibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν ἀεὶ τὸ φίλα, ὡς ὅταν τὰ δεινὰ ᾖ περὶ τοὺς δὲ πολεμίους ἐζυγομάχουν. ἀλλ' ἁμοιβαίως, ἤτοι ἐν, ἐριλογικῶν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν ὅτι ἐχθρῶς λαμβάνεται, αὐτοῦτος καὶ τὸ ἐδικαζόμεν. Οἷον ἐδικαζόμεν τῷ δεινῷ, ἀντὶ τοῦ. Hesychius in diversa est sententia, qui ait hoc verbum significare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo sensu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Aristoteles III Rhetoricorum, φιλαίων ζυγομαχῶν τῷ κορύκῳ pro Thomæ & nostra facit sententia, ut & Demosthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoste contendere est. *Idem.*

[2] Βασανίζεσθαι αὐτῷ τὸ παιδίον νοσοῦντι] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod est probare, explorare, quæstionem exercere, quæstioni subjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & usurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eosdem & Thomas redarguit inscitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ὅτι δοκιμάσαι λαμβάνεται, ἢ τὰ διὰ λόγων, ἢ τὰ διὰ πυρὸς πάσχειν λέγεται. μὴ λέγε ἐν βεβαίοις ὑπὸ νόσου ἀλλὰ ἐξήτασε. Suidas paulo aliter: βασανίζειν δὲ τὸ αἰκίζεσθαι καὶ πυρεῖσθαι καὶ μαστιγοῦν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πλανᾶν ἀναπείνειν καὶ ἐλέγχειν πάλιν διὰ λόγων. Adducit tamen idem Aristophanis locum hunc contra se: Πῶς βασανίζω. πάντα τρόπον· ἐν πίνακι δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων, τρυχῶν, ἕπ δ' ἐς τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων, πλίνθους ἐπιτιθείς. Quæ profecta omnia sunt πυρεκτικὰ ἔργατα. locus est in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adstipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & ostendit ex Dinarcho βασανίσας esse δουλώσας, idque esse ex voce βάσανος, quæ lapidem significat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

[3] Περκώπτης δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non σοφιστεύειν dicendum esse, in eo forte illi assentitur Plato, Socrates, & Philostratus pro σοφιστεύειν, διδόναι λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progressiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Dissentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipse etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὲν πρέκαπτον ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Parasitice: Ἐν ἐκείνοις τοῖς

τὰ χρεα προκόπτοντας. Idem in amoribus: Ἐγὼ δ' ἐνόμιζον ἄχρι παιδίας ἐλπεῖν ἔχειν ἡμῶν προκόψαι. Aristides: Οὗτοι γὰρ ἂν προκόψαιεν τῇ σοφίᾳ, τοσοῦτον ἀπολειπόμενοι μεγάλα φρονοῦντες. Phrynichus: Προκόπτειν, inquit, λέγεται. Τὸ δὲ ὄνομα προκοπὴ ἀδόκιμον. Suidas: ὑπίδοσις, inquit, προκοπή, προσθήκη, αὔξησις. Ἐπίδοσιν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, οὐ δὲ προκοπὴν παρ' ἡδονῇ τῶν ἑλλήνων. Hesychius in verbo ὑποσακκίζειν προκόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *præcidere*, vel *præcastrare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. διπτικὸν, quod male vertit Gaza *morale vini genus*, cum sit saccatum, colatum καὶ τὸ ἡδύποτος ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro προκόπτειν legitur προκόπτειν. quare lexicographi ὑποσακκίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσάκκισιν ὑποδοχὴ τοῦ σάκκου ἢ προίσκοπτον, *sacco colabat*, aut *præcidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσακκίζειν τὸ οἶδε τὸ προκόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τέτο ἴσως καὶ λέγο τὸ χρῆμα ἐκκλεμμένα σάκκα. Τποσακκίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προκόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beutel-schneyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τὸ προκόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Προκόπτοντ' οὖν εἰς φροῦδα κακά. *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda*. Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τῶν προεξημένων προκοπτομένων *nihil rebus procedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ φῶς τε οὐδὲν προκόπτετο τῶν πραγμάτων. Thucydides in IV: Καὶ τὰ ἀρχῆς ἅμα προκοπτόντων. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Προοδοποιέντων, διαπεπιζόντων, ἦγον προκοπὴν καὶ ὑπίδοσιν ποιούντων. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in saltationibus verbo ἐπιδιδόναι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, ἀρξαμένη ἐς τοσῦτο κάλλος ἐπιδιδόναι, ἀλλὰ τῷ Σεβαστῷ μάλιστα. *Non olim initio facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed circiter Augusti maxime tempora*. Plutarchus cuidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτὸν προκόπτοντος ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstinens interim à nomine προκοπή. Εἰδὲ μανθάνομεν, inquit, αἱ προκοπαὶ ποιοῦσιν ἄνεσιν. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀνεζάλαετο. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μίαν ἧτταν καὶ ὑπόδοσιν ἢ ὑπόλειψιν ἢ προκοπὴν ἢ καὶ σώζεται. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, οὐδ' ἂν ἡ ἀλώσιμος πόλις εἰ πρῶτον τὸ τεῖχος ὡς ἤρξατο. *Neque enim urbs ullis viribus capi potuisset, si murus processisset ut cœperat*. Idem: Εἰς μεγάλων παιδείας προκοπὴν ἐπίδοσιν. Et in I Ἀλώσ. Γίνεται παραδήλως Ἀντιπάτρῳ μᾶλλον προκοπὴς αἴτιος. Idem in X Antiquitatum: Τῶν γραμμάτων καὶ σοφίας εἰς προκοπὴν ὑπομενόντων ἔχειν εἰς τιμὴν καὶ τέρψιν διετέλει. Diodorus Siculus de Dione, ἀνὴρ εἰς φιλοσοφίαν μεγάλην ἦλθεν προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule litteræ tuæ tum cum mihi gratulabantur, quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret*. Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Ἵνα σὺ ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῆ διαλεξαίς ἐλήλυθεν. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτὸς εἰς προκοπὴν τῶν φαινομένων λυσιτελῆ προεβιβάσατο. Videtur autem hic auctor in plerisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat iste in Nesasto διάτριβον pro ἄτριβον vel ὁ ἄτριβον, διάτριγον pro ὁ ἄτριγον, & ἄτριγον pro διάτριγον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτριγον, inquit, τὸ παιδίον τὸ πρωσῶτριγον pro ὁ ἄτριγον. Idem in VI: Θάτριβον ἐπιχλάσασα διατρίβω, ubi dicendum fuit ἄτριβον, pro ὁ ἄτριβος. Et in VIII: ἐν ᾗ τὸ ἐπιπεικὲς ἄτριγον τὸ εἰς διακονίαν παρὰ τὸ πράττειν ὑπὸ τὸ Ἀρσάκιος ζυγὸς διαβαθὲν pro διάτριγον. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, διοῖν ἦν ἄτριγον ἢ ταὐτὸν ποιοῦσι παρεδόθησαν dixit pro διάτριγον. vide & Thomam Magistrum. *Grav.*

με μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ἂν, ἔφη, με ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; Ἀττικίζοντος δὲ πάλιν, καὶ πεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ δὲ ἑαυτοῦ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σιτεῖσθαι μὴ Ἀττικίζειν καταρώμενον. καὶ τοῦτο μὲν ἐῶ· τὸ δὲ, τοχάζομαι αὐτῷ, ἐπὶ δὲ φείδομαί σου, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; ἀφισῆν δὲ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου, ἀφιquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφισῆν dicente, & altero autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volente autem quodam Atticismum exprimere, & dicente, πεθνήξῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticisſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, τοχάζομαί σου, pro φείδομαί σου: Nun-

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium est in μελετήσῃ quod apud Atticos est secundæ personæ, pro *declamabit*. Barbaris vero est tertiæ personæ vocis activæ ut loquuntur γραμματικῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminisse hic debet studiosus lector verbum μελετῶ tametsi futurum medium usitatius habeat quam activum apud Attice loquentes, utendum tamen esse aoristo activo, non medio. Testantur hoc Philostratus & Lucianus. Philostratus in Marco Sophista: Καὶ προκαλοῦμαι ἔφη καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ ὑπομνήσθη καὶ ἐδιδάξατο. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν χαλκέως ἐπὶ τοῦ δίφρου καλοῦντα μελετήσαντα μὲν ἅπαξ δὶς ἢ ἅπαξ δὶς ἀπαιδεύτους. Et in Demonacte: Ῥήτορα δέ τινι κρίνετε μελετήσαντι. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μεμελέτηκα, μελετήσας, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπήνεσα, ἐπαινέσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκούσας. Græv.

2 Ἀττικίζοντός τινος καὶ πεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῳ] Cum quidam *Atticorum amulus dixisset in tertia persona* πεθνήξῃ, quod apud Germanos Atticos est secundæ personæ: quare sequitur βέλτιον καὶ σιτεῖσθαι μὴ Ἀττικίζειν καταρώμενον. Hoc est: *præstaret vel hic te non Atticisſare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi moriatis.* Aristophanis in Nebulis: Σὺ δ' ἐξαυτῶν πεθνήξῃ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omissa: Τεθνήξεται, inquit, ἐπὶ μεῖζον λέγει τοῦ μέλλοντος λέγω. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἐπὶ μέλλοντος εἰσηγητικῶς λέγει. Τεθνήξῃ ἔτος ὀνάξῃ. Ὁ Λιβάνιος. Εἰ μή τις ἀξίᾳ μεταδοίη, τεθνήξῃ. ὅθεν καὶ Λυκιανὸς ἐν τῷ Σολοικισμῷ ἀπαρεμβόλως. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, πεθνήξεται habent non πεθνήξῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ causa dices cum Luciano in Dialogo Terpsionis & Plutonis. πότε καὶ τεθνήξεται ὁ γεραίτατος ἡμῶν. Micyllus hic perperam vertit ἐπὶ τρίτῃ in *diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia persona*, subintelligitur enim πρόσωπα. Alioqui εἰς τρίτην ut Attice subintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* significat. Synelius: Εἰς τρίτην ἥκειν ὑπῆγον ἐγώ. Aristides: Καὶ ἥκει εἰς τρίτην. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, οἱ ἀττικοὶ εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτην μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτην ἐξάρμησον. Addit tamen Aristophanes ἡμέραν in Lysistrate: ἀλλ' εἰς τὴν τρίτην γ' ἡμέραν. Idem.

3 Στοχάζομαί σου] Hic omnes Græci Magistri tacent. Apud unum Lascarem Constantinum legitur, στοχάζομαι φείδομαι significat ἀκριβολογοῦμαι & ἐλεῶ, præparcum esse & misereri, quod an hic locum habeat nescio. Ea certe significatione videtur verbum στοχάζομαι positum esse secundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ τὸν ἰδίων πολιτῶν στοχαζόμενος. Id est, *parcens*, vel *misertus*, vel *consulens*, ut vertit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφισῆν δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus recte dici ἀφισῆν & ἀφιστάναι, pro eo enim dicendum ἀφιστάναι. Thomas: Γράφεται καὶ ἀφιστάναι. Non imitandus igitur

σάνειν, ἄμφω μέ, ἔφη, οὐκ οἶδα. ἐκεῖνος δ' τ λέγοντα [1] πλὴν εἰ μή, ταῦτα, ἔφη, [2] διπλᾶ χαρίζοι. καὶ [3] χρᾶσαί τινι εἰπόντι, ψευδατικὸν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δ' λέτερο ἀφιξάνειν: Vtrunque, inquit, non novi. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μὴ: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

ſigitur Heliodorus ἀνίστων καὶ ἀνελάμβανον, quemadmodum nec illud Baſilii in epiſtola πρὸς τὸν ὑφ' ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅτι ἀεὶ πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες ἢ διαβάλλειν τινὰς ἢ σωιστὲν ἐπιχειροῦσι. Sic τὰ ὁρια μὴ διεστένειν legitur in ſacris literis pro ἐκβιαστένειν. Diod. Sic. libro 18. Τέτοις μὲν πολλῶν ἀκκεῖσθαι ἐπιτίμησιν ὡς διιστένοντι τ φιλίαν. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὑπὸ κακοδιστεῖν τ ἐλευθερίαν. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχείρησιν ἀφιξάνειν τ Πελοπίδαν ἐρχομένε τ Ἀντιγόνε φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τέτοις σωιζεσθαι τ σωμαλαβόντα σωσίαν οὔτοιάν σφισιν. Quo verbo identidem ita utitur Apoſtolus. *Græv.*

1 Πλὴν εἰ μὴ] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti ſunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ ſolum, auctor eſt Phrynichus. Cæterum Thomas eſt in diverſa ſententia, cujus hæc ſunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρύνιχος ἀδιάφορον εἶναι λέγει παρὰ μῆν τ μή. Παραγὰρ φαμὲν πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ἔτω καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Λυκεῖος ὁ τ βίων περάσας· πλὴν εἰ μὴ σκαπανίαν καὶ ὑδροφορον αὐτὸν ἀποδεικνύον. Κρεῖττον μὲν τοι εἰ χωρὶς τ μὴ λέγοιτο. Lucianus hanc præceptionem ſuam ſæpe non ſervavit. Dicit enim in dialago Diogenis & Mauſoli: Πλὴν εἰ μὴ τότ φης ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκείνων τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὄνος χρὴν σοι. Idem in ratione conſcribendi hiſtoriam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τότο ὑπολάβοι τις. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ δόξαιεν δίον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τότο εἶναι τ Ἀθλιᾶν ὑπέλαβες. Et paulo poſt: Ἐκτὸς εἰ μή πᾶς νομίζεις ἀκροάσεως ὀλίγον εἶναι. Idem in Piſcatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ χ τ δαιμόνιε ἢ τ Εὐρυτον εἶπ τ φύσιν ὡς τ Μάσας ἀντάδεεν. Demoſthenes πρὸς ἅπ ἐν Χειρονήσ. πλὴν εἰ μὴ τότο λέγωσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῇ πρὸς τ τύχης βοηθείᾳ χρηνῦε. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις δαιμονοπειῖα ἐξ διάφορος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις δίκοι τ Ἀλκιβιάδλω δοκοῦσιν πλεονέκτησεν χρήσασθαι. Idem in Demoſthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία πρὸς τ ὑπερβάλεσθαι λόγον ὁ ἀντιφάνης τότο πέπαικεν. Apoſtolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ διαμεμαρτύρηται. Et cap. XV: Ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. Idem.

2 Ταῦτα ἓν διπλᾶ χαρίζη] *Hæc*, inquit, *gemina gratificaris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmurienſis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τινὶ δὲ εἰπόντι χρᾶσαι] *Cum quidam dixiſſet* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti* vel *oraculum conſulere*. Philoſtratus in Heroicis: Χρησθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἴκοι μαντείοις Ἀχαιοὶ. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpſichore: Καὶ ἔτω αὐτὸς τε ἔξει χρήσασι χρᾶσθαι. Ibidem: Ἡ δὲ πυθίη οἱ χρᾶ αἱρήσιον. *reſpondet*. Idem in Clio: Τὸν περιόντα αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id eſt, *occidere*. Pauſanias Achaicis: Ἐχράτο ὕσερ τ νόσε. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθαι Moſchopulus: ἐ χρᾶται, inquit, ἀλλὰ χρᾶται, καὶ ἐ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθαι. Homerus: Ψυχὴ χρησόμενος Θηβαίε Τειρεσίαο. *conſulturus*. Libanius in Antirrhetico: Τὸν Θεὸν χρησόμενος. *Deum conſulturus*. Latini in eadem notione utuntur *adhibere*. Cicer. IX ad fam. *Cum adhibuiſſet domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium conſobrinum tuum, qua mea fuerit ſententia, cognoſcere te ex Cn. Seio arbitror.* id eſt, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ades meas arceſſierat, conſuluiſſet.* Id III de Offic. *Gratidianus cum prætor eſſet, collegiumque prætorum tribuni plebis adhibuiſſent.* id eſt, *in con-*

γοντι Ἔκτοτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰ- dicenti Ἔκτοτε: Pulchrum, inquit, πεῖν ἐκπίρυσιν· ὁ γὰρ Πλάτων, εἰς fuerit ἐκπίρυσιν dicere. nam Plato

εἰς

consilium vocassent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, uter auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρᾶσθαι Suet. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur,* hoc est *consulimur.* Sed de hac istius vocis notione pluribus egit vir doctissimus & ingenii elegantissimi ac sollertissimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipso flore ætatis, cum magna & præclara miraretur, extinctus est, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum salus curæ, candor autem & morum sanctitas amori sunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τοῦ γὰρ γοντι Ἔκτοτε] De eo Phrynichus: Ἔκτοτε κεῖ μηδένα πρέπον εἶπε, ἀλλ' ἐξ ἐκείνε. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ἐπὶ ἔκτοτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνε, καὶ καθόλε ἢ τοῖς χρονικοῖς ὑπερθήμασιν ἢ σωπᾶν τὰς προθέσεις. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpositionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκτοτε, ἄκπιρυσιν, ἐκπιρυσιν, & ἀπὸ τότε non sunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνε, ἀπ' ἐκείνε, ἐκ παλαιῦ, ἐκ τότε. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνε μὴ ἅ λοιπῶν Θεῶν Ὁμηρικόν. Et paulo post: ἐξ ἐκείνε δὲ ἐγεσίαζον ἀφὸς ἀλλήλες. Xenophon in tertio Institutionis Cyri: Ἐκ δὲ τότε ὁ Κῦρος ὅπλα λίας τὸ φυλάττειν. Idem in eodem: Ἐκ τότε εἴποντό τε πάντες ἐθέλοντ. Sic tamen sacri scriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἐκ παιδικείνε ἀρξάμενος τιμῶν καὶ αἰδεῖσθαι. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνε τυφλὸς εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἀπὸ πέρυσιν. Pollux in primo πρωτέρυσι inquit τρίτον ἔτος πρό. Lucianus omissa præpositione in Hermotimo: Μακρῷ πνὶ ἄμεινον εἶχε πέρυσι. Demosthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι φοβίαι. Xenophon in III Ἑλληνικῶν· ἡμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νῦν δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἢ πρωτέρυσι οὐδέπω ἦσθα σοφός. male πρωτέρυσι impressum est. Meliores scriptores semper opinor sine præpositione utuntur πέρυσι. quare in eo quod sequitur εἰκονίαν esse censeo. Καλὸν ἦν τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν. Invenies tamen πρωτέρυσι etiam in epistola quadam Libanii ἀναμνησθέντων, inquit, ὑπὸ πλησιοχώρων πρωτέρυσι. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐκλογισμὸν ἔκπαλαι. Vtuntur etiam D. Basilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanasium scribens: Ἦν, inquit, ἔκπαλαι σοὶ τῆς ἡμιόπτου ὑπόληψιν ἐχούσης. Hic vero in Themistocle, παρακόλακας ἔκπαλαι ποιῆσαι. Et σοὶ βοηθῆσαι. Τιμοκλείων ἔκπαλαι δὲ ἠχανάκτει. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων τεθησαυρισμένων ἐκ παλαιῦ. Et Philostratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιῦ δοκεῖ εὐδόκιμόν τε ἐς σοφὸν ἦν ἡ ποίησις· ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιῦ ξένε. Herodotus: Ἐπείγε ἀπαγέσθαι ἐκ παλαιστέρε. Idem in eodem primo libro: Ἦν γὰρ αὐτόθι μαντήιον ἐκ παλαιῦ ἱδρυμένον. Idem in Vrania: ἦσαν ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, ποτέπαλαι, τρίπαλαι. Aristophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κἀπόπαλαι βελτίων ἢ σ' ὀλιγαρχία. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι, ἐχθὲς πάλαι, ἐκ ποτὲ πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκπαλαι quid mirum à scriptoribus sacris usurpari, cum ne ipse quidem Lucianus ab eo prorsus abstinuerit: Ἔκπαλαι, inquit in Asino suo, ἐξ ἐμῦ προῆκτο ἅλθειν εἰς ἀνθρώπε ὁ λόγ@ ἔτ@ ἐξ ὅτε παρακύψεως. Athenæus in Dipnosophistis: ἐκ ἔκπαλαι οἱ τοιῦτοι καλεῖσθαι Διονυσοκόλακες, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκαλῆσθαν. Artianus I ἐπικτήτ. ἐκ ἔκπαλαι οἱ Σειρῆνες ἐζωγράφησαν. Iosephus: Ἔκπαλαι μὲν ἀδείας ὁ Ἀχάιος αὐτοῖς ἐλάμβανεν. Idem.

1 Τὸ

τοτε λέγει. [1] τῷ δ' ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἴδε χρωμένῳ τινὸς, ἕτερα ἀντ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνθλαμβάνομαι δ' ἐπὶ τῷ συνίημι λέγοντός τινος θαυμάζειν, ἔφη, πῶς ἀνθυποισόμενος λέγοντος, φησὶν ἀνθυποιεῖσθαι. [3] βραδίων δὲ, τινος εἰπόντος, οὐκ ἔοικε, τοῦτο dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἴδε: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνθλαμβάνομαι pro συνίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνθυποισόμενος λέγοντος, diceret ἀνθυποιεῖσθαι. βραδίων autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῷ δὲ ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἴδε] *Cum quidam* ἰδὲ pro ἴδε *uteretur.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἰδὲ vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἴδε scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Τῷ δὲ, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσι τὸ ἴδε. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Τῷ δὲ μὴ κλύδωνος οἷα ἴσχω κακά. Græv.

2 Ἀνθλαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret ἀνθλαμβάνομαι *affirmo* pro συνίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἀλώσ. Πρῶτον μὲν κατέσπευσε ἀνθλαβεῖν ἔφασαν καὶ κτύπε. id est, *se sensisse, ausuros, intellexisse.* Suidas dictione πολλάκις, κἀπὶ τῶν ὁσμῶν ἀνθλαμβάνονται. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναπτίζω φρενὶ, κτυπ, inquit, οἷός συνίημι καὶ ἀνθλαμβάνομαι. Suidas Ἀναλάζειν ἐπεξηγητικῶς ἡμῖν ἀνθλαμβανόμενα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit ἀνθλαμβάνεσθαι esse sensu percipere & ex Basilio ἀνθλῆψαι perceptionem. *Idem.*

3 Βραδίων δέ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βραδίων pro βραδύτερον. βραδύτερον, inquit Thomas, ἐκ βράδιον· φασὶ καὶ Ἡσίοδον τὸ Ἡμέρας βραδίων ἔσας ἀλλήλοισι φαείνῃ. ἐκεῖνο δὲ μέσης Λεζανίου ἐπὶ ἐπιρρ. καὶ οὐ εἰκὸς βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄφομαι. Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ ταῦτα μὲν ὀλίγῳ βραδύτερον κατεφέρεσ. Audiendus & Phrynichus: βράδιον, inquit, τοῦτο Ἡσίοδος μόνος ἔλεγεν. βράδιον τε ἔσας Ἕλληνικοὶ φασίν. Πλάτων δὲ καὶ Θουκυδίδης ἢ οἱ δεκαμόνιοι τοῦτο βραδύτερον. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ χειμέριον τῆς γῆς ἐκείνοις βραδύτερον αὐτὰς ἐλθεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τῶν ἀλλοίων, τὰ δὲ μᾶλλον βραδύτερον ἀφειστάτα, τῷ δὲ ταύτῃ φερὰ τὰ τάχιστα ἀφειδόντα ὑπὸ τῶν βραδύτερον ἰόντων φαίνεται καταλαμβάνεσθαι καταλαμβάνοντα. πάντας γὰρ ἕλικας αὐτῶν ἑρέσσει ἕλικα διὰ τὸ δίκῃ κᾶ τὰ ἐναντία ἄμα περοίσεις τὰ βραδύτατα ἀπίειν ἀφ' αὐτῆς ἧσσ ταχίσεις ἐγγύτατα ἀπίφαινεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius qua minorem, motu unius ejusdemque naturæ, qua velocissime movebantur ea celeritate vinci a tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicu inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebant ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλόν, inquit, ἀνοίγειν καὶ ἀγαπᾶν βράδιον ὑπακούοντα. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello περὶ δοξησίας, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βράδιον δὲ ἁπλοῦν οἱ γονεῖς ἢ θυγάτερα. Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ionicῶς ταχύτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ θᾶττον ἐξιόμεν. Idem οἰκάτης μὲν δὴ καὶ λέγω θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λέγω τάχιον δοτὸν ἐχθέσιμον. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔστιν, ἔφη, ὅμοιον πῷ; τάχιον. [2] βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, σὺ εἶσιν, ἔφη, τὸ βαρυώτερον, ἢ νενόμικας. [3] λέλοιγα ἦ, τὸ εἴληχα λέγοντες, ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵππαδι ἦ ἐπὶ ἓ πίπαδι

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρυώτερον, quemadmodum putasti. λέλοιγα item pro εἴληχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἵππαδι pro πίπαδι dicentibus, quod

legenda (I.) ἆρ' ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενος δὲ θᾶττον ἢ ὥετο εἰς τὸ νοσοῦντα ἀνεδίδακτο. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἓ ξυμβήσεται. Idem in Toxari Θᾶττον γὰρ τέκνα ἔγνως ἢ αὐτὸν ἐπιλάθετο, & mox καὶ θᾶττον ἐδίδου. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἔλθειν πρός σε τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλ' ἔδιον τάχιον ἔρχηται, ibid. ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σύνιστε δὲ τάχιον αἱ μία τινὶ ἴσῃς δυναμένῃ χαίρειν ἅμα καὶ τρέφειν ἐπιλάθῃ. Iosephus IV ἀφικόμενος ἀλλοφυλίας. Ἀναλισκομένων τε τῶν ἐπιτηδείων τάχιον ὑπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθόντι ἐπὶ τὰ ἀγρεῖα τῶν σίτων. Idem: τάχιον ἐξήλθον ἀνύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνίσαι τοιχίας ἢ φρουιμώτερον. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγομεν ἀν ἐς μάχλω ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μὲν ἔπλεον αἱ τῶν βαρβάρων. Idem in eodem: Τάχιον τῆς προσδοκίας ἁπάντων ἐπιτελεσθέντων. Id est, *expectatione celerius.* Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἢ γὰρ τότε ὥρας τοσῶνδε ταχύτερον ἐπέρχῃ. Et paulo post: Καὶ γὰρ ἂν καιρὸς εἴη ταῦτα τῇ χάρᾳ περαίνεσθαί τε ταχύτερα καὶ ἄλλης αὐτὸς ἢ Μακεδόνας ἀνήκεστα ἐς φθόνον ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐπείσθη, inquit, ταχύτερα ἢ σοφότερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Ταχύτερον ἐκυβέρνων αὐτοὶ τὰ σκάφη συγκλυδόντες. Græv.

2 Βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρυώτερον, inquit, χρῆσμον, βαρεῖν δὲ ἄχρηστον παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παλαιῶν. ἀλλ' ἐν παραπλησίῳ καὶ βιαίῳ λέγεται ἀλλὰ βιαίοτερα ἐς ἀκαθαιτον σημασίαν. Ἀνεσείσθη δὲ τὸ πλῆκτρον τὸ ἱερόν. Οἱ δὲ ἦκον οἷον βεβαρηκότες οἱ ναῦς. Plato tamen in Symposio hoc ipsum patilia voce dixit. Βεβαρυῶσθαι, inquit, ὁ τοῦ μεθυσθῆναι τὸ νήφειν (οἷόν γὰρ ὕπνος ἦν) εἰς τὸ Διὸς κῆπον εἰσιέναι βεβαρημένον δῆθεν. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρυώθη συνιέτερον, ἐ γὰρ δεῖ λέγειν ἐβαρέθη, ἢ βαρύμαι, ἢ βαρύμενον. Οὐδ' ἀλλήν τινα κλίσιν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ βαρυώμην, ἐ βαρυώμενον. Πολύζιον. Ὁ δὲ ἐξανασὰς ἀφοῖτο, τὰ μὲν ὑπὸ τῆ ἀρθρώσιος, τὰ δὲ ὑπὸ τῆ ἡλικίας βαρυώμενον. ἔτι γὰρ ἐβάμενος ἦν. καὶ αὖθις ὁρῶν δὲ τοῦτο βαρυνομένῳ τὸ σύγκλητον. Improprie igitur Lucianus in Aëtione: ὀπότε δὴ φέροντας βαρεῖτο. Idem.

3 Λέλοιγα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντος] *Cum quidam pro εἴληχα dixisset* λέλοιγα. Ἐξέλαχεν, inquit Thomas, ὡς ἐλελόιγει. Lucianus tamen fili oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐλελόιγει. Tametsi idem in eodem libello Attice dixit ἀνεφλόησε σύγκλυτον εἴληχα τάξιν. Idem.

4 Ἵππαδι δὲ ἐπὶ τῷ πίπαδι σφαλλόντων λεγόντων] *Cum multi dicerent* ἵππαδι *pro* πίπαδι. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἵστε τὰ ἀρχαῖα τῶν τριῶν γυναικῶν, καὶ τὸ ἀνηνεμίδα, καὶ τὸ πίταμον, ἐ πάμχαυλον. Thomas vero: πίταμον δ' εἶς τῶν Ῥ' πτερον εἶπεν ἀλλὰ πίτομον. Quare hic pro πίπαδι omnino legendum πίπαδι. Sed ut ad ἵππαμον redeamus reprehenditur ἵππιον à Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πίταμον vero & ἵππα-

πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὲν δὴ τὸ πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. [1] Περιστερὸν δέ πως εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικὸν, ἐ τὸ φάττιον ἐρεῖμεν ἔφη. [2] φακὸν δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδεκέναι, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲν τὰ Σωκρατικά. ἐπανιώμεν δ', εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸν ἄμιλλαν τῶν ἀρχαίων λόγων, κἀγὼ μὲν καλῶ τὰς βελτίστας εἶναι ὅλας, σὺ δ' γνώρισον· ἴσως γάρ σε κἂν νῦν δυνήσεσθαι, τοσοῦτον γε ἐπακούσαντα ὧν ἐξῆς λεγομένων. Σο. ἴσως μὲν ἂν δὲ νῦν δυνησομαί σε λέγοντος, ὅμως εἰπέ. Λυ. ἐ πῶς

quod λέπτ- ἡ πτήσεως quidem verbum hoc deſcendat, plane ſcimus. Περιστερὸν autem quodam dicente quaſi hoc Atticum foret, etiam τὸ φάττιον dicamus, inquit. Rurſum dicente quodam ſe φακὸν comediſſe. Et quomodo, inquit, φακὸν aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa ſunt. Redeamus autem, ſi videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur eſſe tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc poſſe te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortaſſis ne nunc quidem potero. te dicente, ſed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

ἵππεμος Thomas. Πίτυμος, inquit, οὐχ ἵππουρις. Καὶ Διοδώρου ἐν τῇ ὀδῷ ὅτι τὸ βοραῖα σκώμματα ἡμῖν ὀπίσω· σὺ γὰρ ἐκεῖνος ὁ πίτυλος μὲν ὅπως ἂν ἡμῖν ἀκούσῃς, πιτόλιον δ' αὖθις οὐκ ἐν τῷ συλλόγῳ. Phrynichus: ἵππιος παραπλήσιον ἐστὶ καὶ ἄπαξ εἰπεῖν καὶ χιλίους· ἢ ὅτις πιτύδιον ἢ λίγα. Vtitur Lucianus utroque viciſſim, frequentius tamen τῷ πίτυμος. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Ἡ δὲ φοίνιγμος πιτυμός. Et in Muſicæ encomio: ἀλλὰ μετ' ὠδῆς πίτυδος. Idem in libello de ratione ſcribendi hiſtoriam: Καὶ τὸ Περσίνος ἐπὶ σιῶ τὴν μέδιον ἐ ἐκείνα γνώμιλλα ἐφεπιτυμίνε. Idem tamen in amoribus dixit, ἐλάττους ἐοίζω διϊπτάμενα. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀφανὲς κεδιπτάμενοι. Ibidem, ἐπειτ' ἤδη ἐν τῷ αὐτῷ ὑμῖν συμπαρεπτάμην αὐτοῖς. Heliodorus initio V: Μετὰ δὲ ταῦτα μίλιτο ὁ ὀλκάδα παρημείζοντο. Gregorius Theologus Baſilio: Τίς τὰ ἀδίνας ὀρεῖσθαι ἀδῖνας μὴ ἀλλὰ ἐ λιμοὶ καὶ παρεπταιῶμεν ἀλλὰ ἐ λιμοί. Græv.

1 Περιστερὸν δέ πως εἰπόντος] Adverſatur Luciano recta Athenæus Dipnoſophiſt. IX: Α ἵππικοὶ ἢ ἀρσενικῶς περιστερὸν κελεύουσιν. Α λέξις Σωτηρίχου. Ο λόγιος Ἀφροδίτου εἰμὶ γὰρ περιστερός. Φερεκράτης δὲ Γεφυρῶσί φησιν, ἀπὸ πημονῆς ἀγγέλοντα τὴν περιστερόν. Idem.

2 Φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι] *Cum quidam dixiſſet ſe ediſſe φακὸν*, id eſt, valſculum olearium cum φακὸν *lenticulam* dicere debuerit ſingulariter, vel φακοὺς pluraliter. φακὸν pro valſculo oleario legitur IV Reg. 9. Λάβε σὺ φακὸν τὸ ἐλαίου, moxque λάψῃ τὸ φακόν. Latinis dicitur *lenticula*. Plinio auctore, ut egregie Caſaubonus ad Athenæum obſervavit. Plutarchus in diſcrimine adulatoris & amici, φακὸς dixit pro lentigine morbo, ἀλλ' ὥσπερ οἱ φαῦλοι τὸ ζωχρόφωνον, τὸ κελεὸν ἐρυσιπέλατος μὴ διαφέρειν δ' ἀλήθειαν ἐν ῥυπῷ καὶ φακοῖς καὶ ἐλαίᾳ τὰς ὁμοιότητας ἀναιρήσειν. *Rugis, lentiginibus & cicatricibus ſimilitudines referunt.* Quid præterea φακὸς ſignificet pete ex Heſychio. Nunc Ammonium ſi placet audiamus: φακὸς, inquit, φακῆς διαφέρει φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ ἀμοὶ ἐχ' ἑνικῶς· φακὴ δὲ ἡ ὑφηλὰ πέρπτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ διαφορά. Vitandæ igitur amphibologiæ cauſa φακὴ dicendum unius numero pro legumine cocto, & φακοὶ numero multitudinis pro cruda lenticula, pro valſculo autem φακὸν dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo φακὴς modo φακὸν dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epiſtolis, ἡ φακὴ δὲ ὑμῖν σταφιδίου κοτυληδόν ἔξει. Et in Hermotimo, καὶ οἱ φακοὶ ὠπτημένοι. Theophraſtus, Dioſcorides,

φῂς οὐ δυνήσεσθαι; [1] ἡ γὰρ θύρα σχεδὸν ἀνέῳγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν. Σο. εἰπὲ τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. οὐδέν γε, ὥς τε ἐμὲ μαθεῖν. Λυ. οὐ γὰρ ἔμαθες, τὸ ἀνέῳγεν; Σο. οὐκ ἔμαθον. Λυ. τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκολουθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι πρός γε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἐγὼ μὲν ᾤμην [2] ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν,

modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* Annon intellexisti quod dixi ἀνέῳγεν? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grav.*

1 Ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγε male dicitur pro ἀνέῳκται. Phrynichus: Ἀνέῳγεν ἡ θύρα, σολοικισμός, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέῳκται. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγε passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδας εἶχον καὶ θύρας ἀνεῳγυίας. Lucianus περὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπιπτόντων. Idem in votis: ἢν πως ἀνεῳγυίαις ἔτι τῆς παλαίστραις καταλάβωμεν. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῷ δὲ Πύῤῥῳ πολλὰς ὁδοὺς ἀνεῳγυίας πρὸς θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. οἱ ναοὶ ἀνεῴγεσαν. Iosephus in III Originum: Εἰκόσι μὲν πήχεις ἀνεῴγνυσαν κατὰ πύλας. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκται αὕτη ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγε ἐπὶ μὲν παρατατικοῦ ἀντὶ τοῦ ἤνοιγεν. Ἀριστείδης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγε, καὶ τὰ τῶν ἱερῶν πλήρη συνῆγε, καὶ διετήρει τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν ἀρχαῖον τρόπον. καὶ Δημοσθένης· ἡ γράμματα ἔχλεπτεν ἢ ὑπανέῳγεν. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγες, ἀνέῳγεν. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγεν ἀντὶ τοῦ ἠνεῴχθη. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Συνέσιος ἐν ἐπιστολῇ τῇ ἀγαθὸν πεποίθεναι ἐπὶ τὸ ἔρημον· τίνες οἰκίαι τοῖς λῃσταῖς ἀνεῴγασιν. Λουκιανὸς ἐν τῷ Μίκυλλος ἢ Ἀλεκτρυών, καὶ ἐνδιατρίβειν ἀνεῳγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatalis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγε active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέῳγε. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὴ ἄπληστός τε εἴης χρημάτων καὶ αἰσχροκερδὴς οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἀνέῳγες. Apostolus passive dixit: Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς ὦ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ευς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εἶς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in εας, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἑρμηνέας, βασιλέας, ἱερέας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοί, οἱ δὲ συνῃρημένως ταῦτα λέγειν οὐκ ἴσασιν ἐκεῖνοι. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἱππέας εἰς πεδίον προκαλεῖς Σωκράτην εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modo εας dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba trans-

σὺ ὦ τὰς ἱππέας καταπόησας. ἀλλὰ ἔοικας ἐ φροντίζειν τ λόγων μᾶλιστα, ὃς νῦν [1] κ σφᾶς αὐτὰς διήλ-

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos proferuntur.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππέας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ διηγλιοις ὁπλίτας ἐ διακοσίας ἱππέας. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχιλίους ὡ ὁπλίτας, ἱππέας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν σὺν μὲν τετρακισχιλίους ἱππέας δὲ ϙ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππέας δὲ ϙ τετταράκοντα. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ δὴ ἱππεῖς κατενόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μὰ τὸν ἐ μὰ τὸν ἐ δεδιὼς ἀλλ' ἢ διαφυγεῖν δοῦ ἱππέας. Idem in Archarnensibus: Ταῦθ' ὡς ἠγανάκτουν καὶ συλῶ δοῦ ἱππέας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ δοῦ ἱππέας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ ἂς αὐτὸς ἔχων ἵππας καὶ ἱππέας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ δοῦ ἱππέας ἠνύμασαν ἄρχοντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐψηφίσαντο τῷ τε προφὴν πέμπειν τῇ γραπὲ ἐ δοῦ ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταμεμίχθαι τοὺς ἱππέας ἥκοντας ἐκ τ Ἀσπίδων. Demosthenes I Philippic. Μετὰ ταῦτα ἱππέας διακοσίους. Idem in III Philipp. Ψιλὰς, ἱππέας, πεζέτας, ξένους. Ibidem: ἢ σίτησει δοῦ ἱππέας φράσουσιν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ πεζέτας, καὶ ἱππέας, ἐ στρατηγούς. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππέας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς δοῦ ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant ῥωμᾶς, βασιλᾶς, φυτᾶς, σφυγᾶς, πηρᾶς, γονᾶς, πυκνᾶς, σιᾶς, κυρᾶς, κναφᾶς, σκαφᾶς, ἰερᾶς, ἀρχιερᾶς, ἱρωλυᾶς, ἀμπερᾶς. Sic gentilia Ἐρετριᾶς, Ἀχαρνᾶς, ἑκκαᾶς, Μαραθωνᾶς, Καλκιδᾶς, Δαμνιᾶς, Πλαταιᾶς, Μεγαρᾶς &c. Apud Herodianum semper βασιλέας leges nunquam βασιλᾶς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τρῆρεις, φωνεῖς legitur pro ἱππέας, τριήρεις, φωνέας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμπερᾶς. Sic & Alciphron: Εἰς Δικαιόπολιν δοῦ ἀμφιρέας ἐκκλησιαστὴν πῶς. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλους φοσυγορδουμένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλέας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσῃ, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi literis γονεῖς pro γονέας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὗτω συμπάσης τ πόλεως καινὸς δεῖ γονέας δοῦ ξύμπαντας ἡγεῖσθαι. Sic νομέα: apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *custos* navium significans non *pastores*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his coftis vide quæ docuit Vir Clarissimus & peteruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Luciani in votis: Ὦ σοφὲ οἱ βασιλεῖς ὑπερεμέσουσι τραγῳδοὺς, pro quo alibi semper βασιλέας dixit. In longævis: εἰς σωφρονέστερα καὶ δοῦ λοιπὸς βασιλέας. Ibidem: καὶ ὀπτησόμενοι πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας. Et paulo post: τοσούτους ἐδωδίμους βασιλέας ἀθρήσομεν. Grav.

1 Κατα σφᾶς αὐτὰς διήλθομεν] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικεῖσθαι σφᾶς αὐτάς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ παρέδοσαν αὐ

θεράπ. Σο. ἐγὼ δὲ φροντίζω, σὺ δ' ἀδήλως αὐτὸς διεξέρχει. Λυ. πάνυ γὰρ ἄδηλόν ἐστι, τὸ κῆφος αὐτοῦ ἐφ' ἡμῶν διεξερχόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον, σὲ δ' οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοῆσαι παύσειε, πλήν γε ὁ Ἀπόλλων. μαντεύεται γὰρ οἶμαι πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' οὐδὲ τὸ μαντόδομον κατειδόσας; Σο. μὰ τοὺς θεούς· οὐ γάρ ἐμαθον. Λυ. εἰ οὖν καθεὶς λανθάνει σε κρεμάμενος;

sumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κῆφος αὐτούς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum μαντόδομον intelligis? *Sol.* Per deos equidem, non enim didici. *Lyc.* Si ergo καθεὶς latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

οἱ πάντες σφᾶς αὐτούς. Omnes enim σφᾶς αὐτούς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II, 1 τὴν ἀναγκαίαν παίδευσιν μᾶλλον δ' εἰπεῖν σφᾶς αὐτοὺς τοὺς ἐσομένους. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 2 τοὺς δὲ αὐτοὺς ὧδε τὸ ἀμείνω κτᾶσθαι. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. Quæ.

† Μαντεύεται γὰρ οἶμαι πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ δῆλοι ἐμοὶ γεγένησθε μαντευόμενοι παρὰ τοῦ τοιούτου θεοῦ, τίνι χρὴ πιστεύειν ὑμᾶς τῶν ἀμφισβητούντων πόλιν μεγάλην. Herodotus: Μαντεύεται εἰς τὰ ἱρὰ ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶν ἐπόλμησε περὶ τούτων μαντεύσασθαι. Xenophon in initio commentariorum: Εἴθισται τε οὐ μόνον ἰδιώταις ἀλλὰ καὶ πόλεσι. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δοῦναι, ἢ χρῆναι εἰπεῖν. Χρὴ δὲ εἶπε πρὸς τὰ εἰς τὸ χρᾶν. ἢ ὁ μὲν Θεὸς χρᾷ, ὁ δὲ Θεὸς μαντεύεται. Hanc Moschopuli sententiam de χρᾶν adeo non probo, ut contra sensum omnino vocis discendam non χρᾶν, ficus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionicæ linguæ sit usus, cui peculiare est η, identidem tamen χρᾶν usurpavit. Ὁ Λυκόφρων, inquit, χρᾶται, ἀντὶτοῦ χρῆται· οἱ δὲ παλαιοὶ οὐ προσίενται τὸ χρᾶν ἐξαμάρτημα τοῦ χρῆσθαι. Et paulo post: Ὁ δὲ Δημοσθένης οὐ χρᾶται τῷ χρῆσθαι. Moxque: Ἡ δὲ Πυθία οὐ χρᾷ ἀλλὰ χρᾶται. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δὲ Μένιππος ὁ Βοιώτιος. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. 1. p. 625. Ἴσως δὲ ὀξυτονήθη ὁ τοιοῦτος χρᾶ ἀπὸ τοῦ χρᾶν ἐστι μαντεύεσθαι. εἶον χρᾷ μοι τοιαῦτ' ὁ φοῖβος. Sed ut ad ἐμφάσεις deveniamus, non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, quod & recentissimis & optimis scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de Deis & hominibus respondentibus. Demosthenes περὶ στεφάν. Καὶ τὸ Ἀπόλλωνος Πύθιον μαντεῖόν φασιν. Lucianus in Demonacte: Καὶ μάντιδι μὲν ὅσῃ ἐδόκει σωφρονεῖν ἐν Δελφοῖς μαντεύσασθαι. Idem in Alexandro: Κοσμεῖν τὸ τοῦ λόγου μαντεῖον. Paulumque post: Περὶ ἅπαντος τοῦ ἀφικέσθαι εἰς μαντεῖον τὸ Θείας. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πολλὰ ἄλλα ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι. Mansunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ὁ δὲ Θεὸς οὐκ ἐθέλει σαφῶς ἀποφαίνεσθαι περὶ τούτων. Libanius in Antirrhetico: Ὁ δὲ ἀνὴρ ἐπορεύθη πρὸς τὸν τρίποδα καὶ ἔχρη ζητεῖν. Herodot. in II: Ἐν μὲν δὴ Δήλῳ μοῦνα ἔχρησε τάδε. Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπέκειτο σοφίσματα δαίμονα χρεωμένων ἀπίστων καὶ ἀξίων ἀναιρεῖν οὐκ ἔχρη γνώμῃ αὐτῷ. *Vigebat*, inquit, *dæmonem ab oraculis reposcens postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat.* Idem.

‡ Εἰ μὴ κατ' ἐξ καθεὶς λανθάνει σε κρεμάμενος] *Nam singuli solacismi tibi latent circum-*

καὶ γε. Λυ. ὁ δὲ πεισθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον. Λυ. οἶσθα δέ τινα [2] μνησόμορον αὐτοῦ

certe. *Lyc.* At σωφὼς iste quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμους μνησάρβορον. *Sol.*

entes. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcismi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in κατ' εἷς. Attice enim dicendum fuisset κατ' ἕνα, Mycillus hic putavit κατ' εἷς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, cum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Οἱ κατ' εἷς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρίνοντο. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξῆλθον εἷς κατ' εἷς. *exibant singuli.* Vbi Beza κατ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur κατ' εἷς, in nonnullis κατ' εἷς, in aliis κατ' εἷς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἕνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: Ἓ κατ' ἕνα τῶν ἡρώων. *singulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἰς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἰς ἕνα. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἴχνος ἑκάστου μνᾶν κατ' ἕνα. *singulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἕνα ἓ κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἕνα συλλεγόντες σποτί. Ælianus καὶ ἐν τῷ κατ' ἕνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅτι μὴ κατ' ἕνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: κατὰν ἁπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσιμαι γάρ σοι ἤδη αὐτὰς κατ' ἕνα ἐξῆς. Basilius Libanio: ἀκούσομαι κατ' ἕνα σοι προσάγων τὸν Καππαδόκας. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δυνάσθε γὰρ κατ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἕνα ἕκαστον ἅπαντα πειρᾶσθαι. Idem *de fals.* addit in Corona: Ἓ ὅσον κατ' ἕνα ἄνδρα. Thomas Magister: ἓ κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστ' ἀεὶ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστ' recte dicitur; sed pro eo dicendum κατ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴν γὰρ ἄλλ' ἄλλα δόξαζ' ὁ κατ' εἷς ἐπιλάμψειεν. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὴ μόνον γε κατ' εἷς ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόοι ἀνόμημεν. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀνὰ ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκαστ' τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀνὰ ἕνα ἕκαστον. *singula porta*, aut potius κατ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est κατ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari κατ' εἷς, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἰοίκασι, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. *Grav.*

2 Μνησόμορον αὐτοῦ γάμου] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶσθαι γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησθῆναι ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶται ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, δηλῶν δὲ γυναικὸς μνησθῆναι ἀνδρί. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνησθῆναι vero de puellis & fœminis quæ despondentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθεῖσα δὲ τῷ μνηστῆρι αὐτῆ Μαρίᾳ τῷ Ἰωσὴφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περίλυπον γὰρ ἐποιοῦμην ἐγὼ ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐπιλιμπάς. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτην μνῶνται Σπάρτην Ὀρχομενίους καὶ Καλλιδίνης Ἀλιάρτιοι. Herodotus quoque in Clio: ταύτῃ πίμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τὴν λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἐπ' ἴσχειν· ἡ δὲ Τόμυρις συνιεῖσα ὡς αὐτῷ μὲν μνώμενον. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambienteque nuptias adolescentuli cujus-

γάμον; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὃτι σολοικίζειν ἀπέσχηκε τὴν μνησόμενον αὐτῷ. Σο. τί οὖν σοὶ τοῦτο πρᾶγμα, εἰ σολοικίζῃ τις μνησόμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι ἃ τοῦτο μὴ ὄντως ἴσχε. εἰ δέ τις λάθοι σοι παρελθών, ὡς ἐπιλείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· εἰ γὰρ ἐπιτρέπτεον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc? *Lyc.* Quod necesse est solœcismum committere τὴν μνησόμενον αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si vero quispiam dicat tibi accedens, ὡς ἐπιλείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam si videatur injuria affectus esse. *Lyc.* Si vero solœcismum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut solœciſſet: sed docendus

cujusdam, quemadmodum Martialis dixit: *Uxori nubere nolo mea.* Οὐ γὰρ ἀπεφήνατο δόξας, inquit, ἐν γήμαι πλικιῶτα ἐν σκληρὸν μειράκιον ἐκ χαμαιπετοῦς παιδαγωγεῖσθαι δίμοιρον. Improprie igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὅσοι ὑμεῖς ἐν ταῖς γάμοις δεσπόλυ μνησόμενοι. Ibidem: Δεῖ δὲ τὸ μνησόμενον ἑκάστου φράσαι γοήλακος ἑαυτὸν διότι μνησόμενον ἦκε. Et paulo post: Μνησθῆναι τὰ παίδια πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησθέντο αὐτῷ τριάκοντα ναυσίν. Moxque in iisdem: μὴ μνησθῆναι τινες τὰς κόρας. Sic & Pausanias in Laconicis, Heliodorus in V, Lacrtius in Hipparchia, Iosephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησθῆναι γάμον legitur apud vetustissimum quemque. Dicit enim Plato in sexto de legibus: μνησθῆναι γάμον αὐτῷ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi Achilles dicit: Ἀλλ' ἢ πέπομδα δεινὰ μνησθεὶς γάμους ὑπὲρ ὧν ὅτας. Isocrates βελτίω αὐτῷ μνησθῆναι κόρην. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τῶν ἡγεμόνων τούτῳ μνησθῆναι. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur semper, si proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixisse honeste C. Barthius docet Adverſ. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur scriptores, quæ à meliotis ætatis usu longe absunt. Sed hæc inter eruditos jam decisa sunt, ut risum debeant qui aliter sentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τὴν γυναῖκα] Et hunc Solœcismum Thomas aperit: Ἀπολείπει ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. Ἀπολιποῦσα γὰρ αὐτὸν ὤχετο. ἐκαλλαὶ δ' ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα. Λιζανίᾳ ἐν Μελίτῃ τὴν λάλον· ἐκαλλαὶ τὸ γυναῖον. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divortere*, *discedere à viro*. Vir vero cum repudiat uxorem ἐκαλλαὶ τὴν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Iosephus ἐπιδεῖ τὸν ἄνδρα καταλιπεῖσαν αὐτῷ γήμασθαι. Attice idem dixit in undecimo Ἀρχαιολογίας de Esdra: λοιμῶδες δ' ὂν ἐκαλεῖν αὐτὰς τὰς γυναῖκας προστάξῃ. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipse Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὸν νόμῳ γαμετὴν. Ibidem in his accusato: Τὸν νόμῳ γαμετὴν ἔτος ἀτίμως ἀπολείπει. Plutarchus in Stoicis controversiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τὴν γαμετὴν ἀπολιπὼν ἐπαίρει ἢ συζῇν. Attice dixit idem in Romulo: Νόμῳ μὲν ἄλλης γυναικὶ ἀπολείπειν τὸν ἄνδρα, δίδυς δὲ

ὅπως τοῦτο μὴ πείσῃ. καὶ εἴ τις γε νῦν ψοφεῖν τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲ οὐδέν, οἶμαι γε ἢ ἐπισκήπτειν βούλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὺ δ' ἀγνοοῦσα τὸ κόπτεσθαι, ἢ τὸ ψοφεῖσθαι, οὐδέν, ὅλως πεπονθέναι δοξομεν ἀπαιδεύτως ὄντα; Σο. ὑβρίσθαι εἰ. Λυ. τί λέγεις; ὑβρίσθαι ἐγὼ νῦν δὴ ἡμύσομαί σοι διαλεγόμενος; ἦσθα ἢ σολοικίσας τὸ

dus potius est, ut hoc nemini accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τὸ κόπτεσθαι, aut τὸ ψοφεῖσθαι, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc ἡμύσομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcissare etiam

ἐκβαλεῖν γυναῖκα ἐπὶ φαρμακείᾳ τίκτουσαν. Ibidem: ἀπέμαξατο γωνίας. Hermogenes Sophista: ἔξεστι γαμεῖν ὅθεν βούλεταί τις καὶ ἀποβαλεῖν τὴν ἔσω γωνίαν. Græv.

1 Εἴ τις γε νῦν ψοφεῖν τὴν θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium & pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat & pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque abstinere, ne lxderentur, apud Atticos enim fores non introrsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulsari*, & *pultari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κόπτει τὴν θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφεῖν ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τὴν κόπτουσα τὴν θύραν ἐκείνη. Idem in fugitivis: Ὦ τῆς ὕδης δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Aristophanes in Ranis: Ἀγὼ δὴ πυὰ τρόπον τὴν θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὰ Δία τερέψῃς ἀλλὰ γ' οὖσαι τὴν θύραν. Et in Nubibus: Γεύσει τὴν θύρας. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐρομένου δέ μου τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν. Heliodorus in I: Τὰς θύρας ὅτι πλεῖστον ἠφίεσαν. Phrynichus addit male quoque κρῶσαι τὴν θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Symposio: Φίλιππε ὦ γελοιότατοις κρούεται τὴν θύραν εἰσὶ τῇ γυναικείᾳ. Et Euangelista: Μὴ ἀνοίξαντι ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν. Idem.

2 Νεῦν δὴ ἡμύσομαι] Solœcismus est hic, quod νεῦν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νεῦν δὴ ἡμύομαι. Pollux: Ἀρτὶ δ' ἐστὶ τοῦ μικρά, καὶ νεῦν δὴ ὃ ἐστι ταυτόν. Suidas: Νεῦν δή, ὀλίγον ἔμαρσεδεν, ἀρτίως. Πλάτων νόμων γ. Νεῦν δὴ ὀλίγον ἔμαρσεδεν τούτοις ἐπεγερτυχόντες τοῖς λόγοις, ἴστω παῦσαι ἐπιθυμῶ, νεῦν δ' ἐπιλήσμεθα. Καὶ αὖθις ἐν πρώτῳ νόμων. Πλάτων Φιλεβουλίῳ εἰρηκε ἐπὶ τῶν παρόντων χρόνων, τὸ δ' ἐπὶ σωφρόσυνην ὃς δὴ πάντων τῶν πολέμων χαλεπωτάτων ὡς φαμὲν ἡμεῖς νεῦν δή. Εὐριπίδης ἐν Πρωτεύτῃ. Νεῦν δὴ μὴ δοκῶ βάσ' ἐπὶ δήρας, σῶδον ἐσήλυθ. Νεῦν δ' αὖ φανὰ δύσεις τ' ἀκμάζοντες. Ἐν Μελανίππῃ. Ὃ σὲ σὺ νεῦν δή μ' ὡς ἐφεύρας τύχη. Homerus: Νεῦν γὰρ δὴ ἡμῖν ἐστί. Idem: Νεῦν δὴ ἐξαπίνης δόμον καμάλια καλά. Eustathius: Νεῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως· ἐνίοτε δέ, ὁ καὶ φασι μόνοι παιζόντων σωπιανεῖοι. Euripides Phœnissis: ἄκαιρ δὴ νεῦν θεσπέσιον ἰμῶν ὀδόν. Ibidem: Ἄκαιρ δὴ νεῦν καὶ τὸ θεοὺς τότε κακῶ. Plato in Gorgia: ἀρ' ἂν καὶ νεῦν δὴ λέγοιμι ἐκλιπεῖν. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his

νωῦ δὴ χρήσομαι, σύ σ' οὐκ ἔγνως. *Σο.* παῦσαι πρὸς τὴν Ἀθηνᾶς, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὡς πρὸς μὲ μαθεῖν. *Λυ.* Ἦ πῶς ἂν μάθῃς; *Σο.* εἶμι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῂς σολοικίσαι ἐμὲ λαθεῖν, κἀμὲ παρ' ὅ, τι ἔκαστον σσολοίκισας. *Λυ.* μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμι τὸν λόγον. ἀλλὰ σοὶ μὲ τούτων ἔξεστι σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν σκοπεῖσθαι. νωῦ δ' ἐπὶ ὅτῳ ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ. *Σ.* πρῶτόν γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄττα μὴ δασέως, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μοι· ἕτερα γὰρ ὅτου ἐσκόπουν, μὴ γὰρ ὅτως ἄλογον ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ τ' ὑδρεως. ἦν με φῂς ὑδρίσαι, εἰ μὴ ὅτῳ λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὲ etiam ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Desine, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄττα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum rectè videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ τ' ὑδρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νωῦ δὴ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νωῦ δὴ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νωῦ δὴ futuro χρήσομαι hic junctо, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικιῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νωῦ δὴ, ἄρτι, πρόσθεν, ἐμπροσθεν, τὰ νωῦ, πρὸ ὀλίγου, ὀλίγῳ πρότερον, πρότερον & πρωτα. Cum futuro autem αὐτίκα, μάλα, αὖθις, εἰσαῦθις, ὕσον ἔπω, ὅτι τάχιστα, ὡς εἰς μακρὰν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ ἔ πατρος ἐεικέι πίστε' ὀίζω. Et alio loco: Νῦν ὔ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξῃ. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III. μᾶλλον βεβαιωσόμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μαθησόμεθα ὅτι θαυμαστὸν ἐδέν. Idem in Phædone: Ω Σώκρατες ὑστερον δή σε προσερήσει νῦν οἱ ὀπηδέοι. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ περάσαιμεν, inquit, δηλᾶδη τότε τὸ νῦν πλεῖονον σολοικισμὸν ποιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι. δέοιμι δ' ἂν σοφὸς χρῆναι. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ' ὑβρίζω σε καὶ εἰς σε] Τ' ὑβρίζω σε scilicet est contumelia te afficio, ὑβρίζω εἰς σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum. Moschopulus eadem docet: Τ' ὑβρίζω σε καὶ αὐτὸ τὸ κτῆνος τρίτον ἀπιμάζω σε. δηλονότι δι' ὕβρεως καὶ πληγῶν, ἢ ἄλλης τινὸς ἐπηρείας. Τ' ὑβρίζω εἰς σε αὐτὸ τὸ ὑβριστικά τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ σὰ, σε ἐξελέγχουσα, ὡς ἀπορήσαντα ὑβρεῖν ἐπί σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὑβρίειν ὑβρίζειν εἰς τοὺ οἰκέτας. Quod vero Lucianus subjicit: ἐπεὶ τι εἰς τοῦτον ὑβρίζειν λέγουσιν εἰς τὰ παροιμίαν ὡς· ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Οὐμὲν δὴ γε κατάδικός γε πάντα διαπράττειν, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς τὰ παροιμίαν. Lucianus in his accusato: Τ' ὑβρίζεις εἰς τὰ διάλογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ μὲ σὸν ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γένηται ἡ ὕβρις. ὁ γὰρ ὡς τις γυναῖκα ὑβρίζῃ τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζῃ· καὶ ὁστις παῖδα καὶ φίλον, κ' ὡς τις γε εἰκότως. πλὴν γὰρ τῶν περὶ τὰ πράγματων ὅπως ἔχῃ σοι, ἐπὶ τὸ εἰς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. *Σο.* κομιοῦμαι τὸ διάφορον. *Λυ.* ἆρ' οὖν ἐκ τούτου καλοῦς, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; *Σο.* ἀλλὰ νῦν εἴσομαι. *Λυ.* αὐτὸ δὴ τὸ ἐναλλάττειν; *Σο.* ἐμοὶ μὲ τοὐτὸν λέγειν δόξει. *Λυ.* καὶ πῶς ἂν εἴη ταυτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἐναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲ ἑτέρῳ ἄνδρι ἕτερον γίνεται, ἢ μὴ ὀρθῶς ἔχειν τὸ ὀρθὸν, τὸ δὲ μὴ ὂν] ὄν ἔχειν τὸ ὄν; *Σο.* κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ δὲ κυρίου λέγειν ἐστί. τόδε ἐναλλάττειν ποτὲ μὲ τοῦ κυρίου, ποτὲ δὲ τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. *Λυ.* ἔχει πινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δ' [2] ἀντιδιδόναι ἄνδρὶ ἄνδρα, τὸν οἰκεῖον ἀφιεὶς τὸν, contumeliosum dicam, proprium id esse ego quidem non possum dicere: quoniam τὸν quidem ὑβρίζειν, idem est quod corpus tuum, sive plagis, sive vinculis, sive etiam alio aliquo pacto. At εἰς τὸν quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui servum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi se res habet: quoniam & in res contumeliosum esse dictum est, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod si dicam, ταῦτα ὑπαλλάττειν, solœcismum vocant? *Sol.* At nunc sciam. *Lyc.* Ipsum autem dici debere, ἐναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἐναλλάττειν. quando illud quidem est alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non est, cum eo quod rectum est: hoc autem, id quod non est, cum eo quod est. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem sit id quod proprium non est, pro eo quod proprium est, dicere. ἐναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium est, aliquando vero eo quod proprium non est, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc considerationem non injucundam. ἀντιδιδόναι autem ἄνδρα ἄνδρα: id est, proprium utilitatem

1 Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moschopulus videtur nonnihil à Luciano dissentire: Ἐναλλάττειν, inquit, τὸ μεταθέναι ἢ τάξιν ἀντιπρόσωπος, ἢ ἐναλλάξ ἐπὶ τῶν ἀνομοίων ἑαυτοῖς λέγεται. Ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, ἢ ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντὶ ἑτέρου οἰκείως. Sic hic locus legendus. Nec est in Luciano: *quod si dicam* ταῦτα ὑπαλλάττειν *solœcismum vocant*, ut vertit Micyllus: sed ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc est, *enarrando vel per hypallagen hisce abuti dicunt solœcismum committere.* Sic ἐναλλάττειν est his abuti per ἐναλλαγήν. In iis quæ sequuntur in Luciano, αὐτὸ δὴ τὸ ἐναλλάττειν, lacuna est sic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, supplenda: αὐτὸ δὴ τὸ ὑπαλλάττειν εἰ τις ἐναλλάττειν λέγοι, *Ionis* λέγειν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

2 Ἀντιδιδόναι ἄνδρὶ ἄνδρα] De his ne convenit Moschopulo cum Luciano. Ἀντι-

λειπω δ' σπουδάζοντος· ἐμφαίνῃ· τὸ δ' περί τινα, τῶν οὕνεκα περὶ ὃν σπουδάζῃ. ὃ ταὐτὸ ἴσως μὲ ὑποσυρίσχουται, ἴσως δ' καὶ ἀκριβῶτερ παρέπεσι. βέλτιον δ' τὸ ἀκριβῶν ἐκείνῳ. So. ὀρθῶς γὰ λέγεις. Lu. τόγε μὲν καθίζεσθ δ' καθίζειν καὶ τὸ καθίσον δ' κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅπ διαφέρουσιν; So. οὐκ οἶδα. τὸ καθίσθητι ἤκουόν σε λέγοντος, ὡς ἔστι ἴκφυλον. Lu. ὃ ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθισον, δ' κάθησο διαφέρειν φημί. So. ὃ τῷ πρὸς ἄν εἴη διαφέρον; Lu. τῷ τὸ μὲ πρὸς τ ἐκεῖνα λέγεσθ, τὸ κάθισον. τὸ δὲ πρὸς τ καθεζόμενον, ἧσο ξεῖνε, ὑμεῖς δ' καὶ ἄλλοθι δήομ' ἔοῆλω,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθέζεσθ vero à καθέζειν, & κάθισον à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθέσθητι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθισον differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθισον quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἧσο ξεῖν', ὑμεῖς δ' ἀλλόθι δήομ' ἑοῆλω. Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, φησὶ σὶ ὅταν σε ἀξιῶ ὑπομελείας τ σώματος, σπουδάζω σὲ ὅταν ὑπομελῶμαι τ σὲ σε θραυμάτων. Grav.

1 Ἀλλὰ τὸ κάθισον τ καθησο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam καθησο dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθισο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθισον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰς κάθισον φησὶ πρὸ ἱσάμενον λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο φησὶ τ καθήμενον ἵνα καθῆται καὶ μὴ ἐξανασῇ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ὑμεῖς δ' καὶ ἀλλοθι δήομαι ἑοῆλω. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθητι ἤκουόν σε λέγοντος ὡς ἴσως ἴκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθητι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵπταιτο, δ ἀπαντώμενος, δ τὸ καθιοῦς ἐδὶ μιπικὰ τ Ἀτθικῶν φωνῶν. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἵου ἐστι συγγραφεὺς ἀνήρ. Σιλ. πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφεὺς nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθέσθην, inquit Thomas, καθεσθεὶς, καθεσθήσομαι, καθεσθῆναι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε ἓν καθίζομαι, ἐκαθίζομεν, καθεδοῦμαι, καπεδόμην, καθίσαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθέσθη, καθεσθεὶς, καθεζήσομαι καὶ σολοικικὰ καθεδήσονται ἴκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεσθεὶς δὲ σολικίως διέρρηξε συγκτὰρ ἔλεγον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενος σολὺν χρόνον ἐκαθέσθημεν. Lucianus in priore veratum narrationum: Ὀπωσῶν δὲ σφισιβοθέντες ἀσπὸ δὲ πρὸ τρέπεζαν. Herodianus in V: Συγκαθεδεὶς αὐτῷ ἐς τὸ βασιλικὸ φορεῖον. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεδεὶς ἐπὶ τ φορέτος. Idem libro VIII: Καθεδεῖσα οἱ ἐν Βιθσαζᾷ. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἕτερον. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II ἡλιζάμενος· Καὶ ἀπαγγελλόμενοι δὲ Ἀμαίρᾳ ἐκ ἐκάθιζε ἀλλὰ ἐπὶ τὸ ἔρυμα ἐς τὸ βασίλειον

ἀνὴρ δ' μὴ καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω, ὅπ τὸ ταῦτα ἀναβαλάσθαι, ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὴ καθίζω, & καθέζομαι ἀρά σοι δοκεῖ μικρὸν τινι διαφέρειν, εἰπερ τὸ μὲν ἕτερον ἑῤῥῶμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθέζεσθαι. So. καὶ ταῦτα ἱκανῶς διεληλυθάς, καὶ δηλέγε ὅπτι χάρ σε δεῖ πρότερον διδάσκειν. Lu. ἐπεὶ πῶς γὰρ λέγοντός μ' ἂν ξυνοίης, ὃν οἶδα, εἰ μὴ ἐπὶ ξυγγραφοῦς ἀνῆκε; So. πάνυ οἶδα νυὶ γέ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντα. Lu. ἐπὶ καὶ τὸ καταδιαλῦσαι σὺ μ' ἴσως ταυτὸν τῷ καταδιαλῦσαι νενόμικας, ἐγὼ δ' οἶδα διαφορὰν σὐκ ὀλίγην ἔχον. So. τίνα ταυτί; Lu. ὅπ τὸ μὲν ἕτερον, τὸ καταδιαλῦσαι δι' ἑαυτοῦ γίγνεται. So. καλῶς λέγεις. Lu. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ τὰ παρόντα μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σὺκ εἰδὼς δόξεις. So. ἀκ ἂν δόξαιμι. Lu. ἀκοῦν τὰ λοιπὰ εἰσεῦθις ἀναβαλώμεθα, νυὶ δ' ἀφ-λύσωμεν τὸ διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθέζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφοῦς ἀνὴρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδιαλῦσαι tu quidem fortassis idem cum καταδιαλῦσαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδιαλῦσαι autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν διαιρεῖν apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταφατικῶς. & καθίζω ἐγὼ ἀμεταβάτους. Καθεσμαι δ' ἐγὼ σεῖ μεταβατον, &c. Τὸ καθεδήσομαι, & ἐκαθέδην θαρσαλεα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω μόνον τίθεται ἀντὶ τοῦ ἕτερον ποιεῖν καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἑαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἑαυτὸν ὅπισθε ἐν θεάτρῳ. Grav.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ὁ μόνον ὁ συγγραφόμενός τινα, ἵνα ἄλλος ἐφ' ἑαυτῷ ὑφίμενον, οἷον ἦν Θουκυδίδης, ἀλλα καὶ χέροντας ῥηφίσματα ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφέας ἐκάλουν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν ἐδέν. Ammonius quoque pœne eadem habet: Γ'στεριγραφόμενος μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὰ πρὸ ἑαυτοῦ γεγονότα συγγραφόμενος ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ παρ' ἑαυτῷ γεγονότα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδιαλῦσαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδιαλῦσαι ἑαυτοῦ] Moschopulus paulo aliter: διαλῦσαι ἑαυτὸν, καταδιαλῦσαι δὲ Ἑλλάδα. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδιαλῦσαι ἀναστήσεσθαι τὸ δ' διαλῦσαι μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδιαλυμένας Ἑλλάδα. Idem.

PHI-

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad disciplinam pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ πὰς ὀφρῦς κάτω σωσίνδυκας, μύχιον ὄ βυσσοδομεύεις, ἄνω τε κάτω ἀφιπολῶν, περιδαλεόφρων ἰοικὼς καὶ τὰ ποιητῶ, ἀχθος τι σὸν

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τοῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt, Primùm inceptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. εὐ φυ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. Fallitur que Baronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

ἀλλ᾽ παροιμίας; μή πω τριηκόντορον προῆσαι, ἢ Ἑκάτην ἐξ ᾅδου ἐληλυθέναι, ἢ καί τινι θεῶν ὀφθῆναι ἀσεβείας σωπήτικας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, οὐ γὰρ αὐτὸν ἠκηκόεις εἰμὴ τὸ κόσμον κλυδωνῶν, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κριτία, οὐκ ἀΐεις ἐμὲ ἐπιβοωμένου τὸ πολλὰ, καὶ ἐς βαρυχὼ μετατιθασσεύοντος; δυσχεραίνεις καθ᾽ ἡμῶν, ἢ σκληκόφρονας, ἢ καὶ τὸ χειρὸς παλαιότητα ἐπιμέμφεις; Κρ. ὦ Τριφῶν, μέγαν τινα, καὶ ἀπόρρητον λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλὰς ἀδὸς διεσκεδασμένον. Τρ. ἔτι ἀναπιμπλάς τὰς ὠθλας, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μή πω ἐπ᾽ ἀκούσωμι ταῦτα, Τρ. Ἀποψύξω σμικρούς, Τρ. μῦθος τοῖς ποιηταῖς γνήσιμος, ὡς καὶ Νιόβη τοτέρε, ἀλλὰ κἄν κραμβὸν ὠθούμενον ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοδινήσεις, εἰ μὴ ἐπίκροξάς μοι ὦ πᾶν. Τρ. τὸ δὲ Κλεομβρότου πήδημα καὶ ἀμβρακιώτης ἐμυδάλη ἐπ᾽ ἐμοί. Τρ. Ἡράκλεις τὴν φαντασίαν ἐκείνων φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ἃ περὶ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιητοί, καὶ περιβλοσυρίαι φιλόσοφοι, οὐκ ἐξεπλήξαν τὸν Ἀθήνησιν, ἀλλὰ λῆρος πάν-

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, necubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed nugæ

logi, Γαλιλαῖοι ἀναφαλαντίας, Βαβυλώνιοι, ἐς πρίτον ἔτος ἐκ τοῦ Καυκάσου διὰ ὕδατος ἥκειν ἀνακλίνοντι, adſcribens huic Luciano. Nam qui potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba fiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non victitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri pater eſt, Neronis principatu eum ſuſcepit. *Marcil.*

1 Ἀποψύξω] Gloſſas veteres: ἀποψύχω. *dirigeo.* Menag.

1 Τὸν

τα γάγονεν ἐπὶ σοί. Κρ. πίπτουσα ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρενοχλήσῃς ὦ Τριφῶν. σὺ γὰρ παρ-πετῇ, ἢ ἀμελητὸν ἡγήσῃ παρ' ἐμοῦ. Τρι. οἶσθ' ὅτι σὺ μικρὸν, οὐδὲ σύμπαν φρόντιδ' πεζῆς ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ δυσβίβαστον. ὁ γὰρ χρὼς, ἓ τὸ ταυρηδὲν ἐπιξέλιπτον, καὶ τὸ ἄστιβον τ' βάσεως, τὸ ἄνω τε, ἓ κάτω διαπολεῖν, δρίγνωσίν σε καὶ δῆλον. ἀλλ' ἄμπαυσον ἓ δεινῶν, ἐξέμεσον τὰς ὕθλας, μή τι καὶν παθῇς. Κρ. σὺ μὲ ὦ Τριφῶν, ὅσον πλεῖστον ἀνάδραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ μετάρσιον τοῖς παιδίοις ἀναφανῇς. καὶ γὰρ κρέμασον, Τριφώντιον πέλαγος κυβερνήτης, ὡς ἢ Ἴκαρος πάλαι. ἃ γὰρ ἀκήκοα σήμερον ὑφ' τῶν σοφιστῶν σκέτλιον σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώσασί μου τὸν πνεῦμα. Τρι. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὅσον καὶ βέλῃ. σὺ δ', ἄμπαυσον ἓ δεινῶν. Κρ. φῦ, φῦ, φῦ, τῶν ὕθλων σκέτλιον. ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, τῶν δεινῶν βυλιμιῶντα. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τῶν κενῶν ἐλπίδων. Τρι. βαθεῖ ἓ ἀκαφυσήματον, ὡς τὰς νεφέλας διέρεψε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάθρα, ἓ τὰς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορέου ἄρα ἀνὲ τὸν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς ἀφ' κάλων αἱ ὁλκάδες τ' Εὔξεινον πόντον οἰχήσονται; τῶν κυμάτων ἐπικυλινδέντων σὲ ἓ φυσήματος. ὅσον οἴδημα τῆς ἰλιγγίου σὲ κατέχει. πόσος κορυβασμὸς, ἓ κλόνος τὸν γαστέρα σου, σωσιβέρασος. πολύποτε σαυτὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτο ἀκήκοας; ὡς καὶ τὸ πρωτῶδες, ἓ ἀφ' τῶν οὐσῶν ἠκήκοεις. Κρ. ἀ παρεδεξάμην τι ὦ

nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Desine pauliſper, ô Triephon, neque moleſtus amplius ſis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, ſed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus conſiſtere nequis, ſed ſurſum atque deorſum inambulas, conſpicuum te facit. Verùm reſpira aliquantulum à malis, & nugas iſtas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum jugeri ſpacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te ſpiritus in ſublime attollat, & ſupra terrā elatus pleriſque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de ſe Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus iſtis ſophiſtis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro curſu abibo, quantum etiam voles. Tu verò reſpira à malis iſtis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, conſultationes malas. Væ, væ, væ, væ, ſpei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inſpiraret, fluctuſque impelleret, boream modò per Propontidem moviſti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in inteſtinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concuſſit tibi? Auritum ſanè quàm teipſum oſtendis fuiſſe, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monſtroſum illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non eſt, ô Triephon,

Τελεφῶν ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ὀνύχων. Ἐγὼ γὰρ κημὸν μὲν ἐπὶ τῷ στόματι, καὶ κεφαλὴν κύκνου, καὶ ἀνθρώπου φύσιν, εἰς γυναικείαν συνεργοδαπῶσαι, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλόμενα. Καὶ ὅλως περιττὸς ὁ βίος, εἰ βούλοι πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τῷ δ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπιόντα ἔνθα καὶ τολύπευσι τὸ ἦλιον εἰρίεσιν, ἀηδόνες ἦ, καὶ χελιδόνες εὔηχα κελαδοῦσιν, ἵν' ἡμῖν λωδίαι τ' ὀρέων πᾶς ἀκὰς συνηδύνωσι, τό τε ὑδωρ ἠρέμα κελαρύζον, πᾶς ψυχὰς καὶ ἐμὲ θέλξειε. Τελ. ἰαμβῳ ὦ Κελία. ἀλλὰ δέδια μὴ πως ἐπῳδὴ τὸ ἠχησάμενόν ἐστι, καί με ὕπνον, ἢ γόητευσον, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσεται ἡ θυμηδία σε αὕτη καθέλκυσις. Κελ. μὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, ὃ τοῦτο γλυκύτατον ἐπὶ σοί. Τελ. ἔτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομνύμενον. τί γὰρ ἂν δυνήσεται ἀμυνόμενός σε, εἰ ἀδικαίης τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σε μὴ ἀγνοεῖν ὡς ὁ Διὸς σὺ. Κελ. τί λέγεις; ὁ δυνάμενος ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀπεπέμψας; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τοῦ θεατείου βαλών, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνθορθιῶνα, ὃς ἐλαύνων κατεκεραύνωσε, καὶ τοὺς ἀστραγαλίστας ἔτι καὶ νῦν, ὡς ἔφη ὁ τῶν ποιητῶν, τιτανομάχους, καὶ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τελ. σὺ μὲν ὦ Κελία, πάνυ παρέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἶσι φίλος ἄκαιρε. μὴ κύκνου ὅτου ἐφίεται καὶ σατύρου δι' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταύρου; ἐμὲ γοῦν τὸ πορφύριον σκεῦος πλέως ἐπορέσατο, καὶ διέφυγον ἂν τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἠγνοήκει, εἰ τυχὸν

phon, per ungues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasti esse & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu transire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò ubi platani solem arcent, lusciniæ autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti; & me pitillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. *Cri.* Ita me amet cœlestis Iupiter, ut nihil tale in te fiet. *Tri.* Amplius etiam terrefecisti me, quum Iovem dejerasti. Quid enim ille poterit ulcisci te, etiamsi fidè jurisjurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove isto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contra tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurristi, quæ Iovi tribuuntur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

ἀηπόνῳ, ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος σὺ Ζεύς; ἢ οὐκ ἂν κεραυνοβολεῖν, τῇ βακτηρίᾳ κατεκεντίζουν; τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνδυαζεῖ, ἀνδράσι μελανπίροις, ἢ τὸν ὄψιν ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς ὀυδὲν ἡλίκης μὴ ἀφίκεσθαι, ἀλλ' ὑπορεόρεμβρος καθεύδειν παρ' αὐτοῖς, πόνων τηλικούτων ἔχων, οὐκ αἰσχύνῃ ἄξια; τὰ δὲ ἔστω, ἢ τῇ Ἴδης, ἢ τὸ κυοφορεῖν καθ' ὅλου τὸ σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγων. Κρ. μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπομόσεσθε, ὡς σοφήτης ἄριστος, ἢ ἰητρὸς ὢν τυγχάνει; Τρ. τὸ ψοῦδόμενον λέγεις; τὸν, Κροίσου σοφώτερα διολωλεκότα, ἢ μετ' αὐτὸν, Σαλαμινίους, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα καὶ πανταχόμορφος; Κρ. τ Ποσειδῶνα δή τι; ὃς τελευταῖον ὑπὸ τῶν χειροκοπτῶν, ἢ λιθοβόλῳ τινὶ, ἢ κακοπλακήκῃ βοᾷ ὑπὸ πολέμου, ὅσον σὺν εἰκοσιχίλιοι ἄνδρες, ἢ δεκαχίλιοι. ἀλλὰ καὶ σεισίχθων ὦ Τελεφῶν ὑπονομάζεται. Τρ. τὸ μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν δὲ Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρὼ, κατὰ κόλπους διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύῃ, ἢ ῥύσης, ἢ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸν γὸ Ἄρεα ὑπὸ δεσμῶν πιεζόμενον, ἢ δεσμοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης συνόντα, πάντων τῶν θεῶν δεῦρο τὴν μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἱππεύς Ποσειδῶν ἔκλυσε δακρύοις ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τὴς οἰδασκάλης δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ χρᾶιες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπίκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμφίχωλον τοῦτο δεσμώτιον, οἰκτίρασα τὸν πρεσβύτην θεὸν, τὸν Ἄρη ἀπηλλάγησεν. ὥστε καὶ μοιχὸς ἐστιν, ὡς

aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est, ut

μοιχὸς ἀφοσίζων. Κρι. Ἐμοὶ σὺ τί; Τρι. μὴ μοι τὸν κακοδούλου, ὦ ἀσελγεστάτου Διὸς, καὶ τὸν ἀσελγομαθῆ ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς. Κρι. Ἄγε δή, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ οὐδὲ χιδναί σε, ἀφ' ὧν ὑβρίσθης ἐραστὴς ὢν αὐτῆς. ὥστε ἐάσομέν τοίνυν. ἢ Ἀθηνᾶς ἐπιμνησθήσομαι, τὸν παρθένον, τὸν ἐνόπλιον, καὶ κεφαλληνικῆς θεᾶς. ἢ καὶ τὴν τοῦ γοργόνος κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιάπτεται, τὴν γιγαντολέτειραν θεόν. εἰ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τρι. ἐρῶ σοι καὶ περὶ τούτου, ἵν' μοι ἀπόκειται. Κρι. λέγε ὅ, τι γε βούλει. Τρι. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῇ γοργόνος, ἢ τί τῷ στήθει τοῦτο ἢ θεὰ περίκειται; Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ ἀπειλητικὸν τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ καὶ κεφαλῆς τοιᾶς πολεμίας, καὶ ἐπιφανείας τοιᾶς νίκην ποιεῖ ὅπλα βλέπειν. Τρι. πῶν καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ γλαυκωπὶς ἀκαταμάχητος; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. καὶ τί δὲ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηδὲν κρείττονα τούτων, ἢ δ' αἰχῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμαχήτους ἐργάσωνται, ὥσπερ τὴν ἀθηνᾶν; Κρι. ἀλλ' ὅ οἱ δυνάμεις γε περίεστιν ἐπίσης θεοῖς, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἰ τις αὐτῷ ἐπιφέροι. Τρι. καὶ τί τοσοῦτον ἔστιν; εἰπέ γὰρ ἀφ' σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξορμήσω τι τοιοῦτο, καὶ ἵς μάλιστα κατωδωκότος. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὄνομα. Κρι. αὕτη κόρη ἐγένετο ἀσπετης, καὶ ἐπὶ

ut qui mœchos conſervet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem iſtum, improbum, Iovis libidinoſiſſimi ſervum, ipſum quoque libidine inſanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum eſſe te ſcio, ut qui jam antea abs te calumniis impetiti fuerint. Quapropter miſſus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipſa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de iſta, ſi mihi reſpondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas eſt, & cur pectori geſtamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam ſpectaculum, & quod mala avertere poſſit. Sed & hoſtes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipſa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipſa quoque Glaucopis inſuperabilis eſt? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui ſervare poſſunt, quàm qui ſervantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque inſuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non poteſt illa eminus auxiliari, perinde ut diis, ſed ſolùm ſi quis ipſam geſtat. *Tri.* Et quidnam hoc ipſum eſt? Volo enim ex te ſcire, uti qui inveneris talia, & quam maximè perfectè aſſecutus ſis. Ignoro enim omnia, quæ de ipſa feruntur, præterquàm nomen. *Cri.* Ipſa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὴν γιγαντολέτειραν θεόν] Τῆς γιγαντολέτειρα θεοῦ dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

1 Ἐπὶ

ρσεως. Περσέως ἢ τούτου δίλω ἀπεδιεργασμένου, ἀνδρὸς ἡνιαίας, καὶ εἰς μαγικὴν δύφημερίαν, ἐπιτηδείως τούτου ἐπιδημήσαντος, ἄλλως δὲ οἱ θεοὶ τούτου ἐχόμενοι. Κρι. τοῦτό μ' ἐλάνθανεν πότε τὸ καλὸν, ὡς ἀνθρώποις θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζώσης ἢ, τί τὸ χρήσιμον; ἐπορνεύετο, ἐπειδὴ ἐζήτει εἰς παιδιὰν, ἢ κουφίσας ἐπορνεύθείρετο, καὶ κόρίλλα αὐτὴν ἐπονόμαζεν. Κρι. νὴ τὸν ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις, παρθένος διέμενε μέχρι τῆς ἀποθνήσκειν. Τρι. εἰ οὖν τις περθένον καρφθήσεται, ταῦτ' ἐστὶ τοῦτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυρίας ἀμελείᾳ τηνθείσας ὑπὸ τὸ ἀμφιρύτη. Κρήτην δὲ μὴν καλέσω. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σε φρατηγάτην ἀκαθαμάχητον ἀπηργάσατο, ποιητὴ ἢ, καὶ ῥήτορες, καὶ πολύ με Περσέως διέφερεν, ὡς πλείονας γοργόνας εὑρηκότα; ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τι τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδείκνυσί μοι τοῦ Διός σου, καὶ τὰ πλὴν μητέρα θρέψωσα δύκμια, ὡς ἀπέθνησκεν αἱ λόχμαι αὐτὰ ἀφανίσασι. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπωδὴν, καὶ τὰ ὄρκια. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριτία ἐξεπῳδὴς ἐγένετο, τάχ' ἂν καὶ τὸν νεκρὸν ἐξανέστησεν ἄν, καὶ ἐς τὸ γλυκύπικρον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνια τε, καὶ μῦθοι, ὑπὸ τῶν ποιητῶν περιπλασθέντα. ὥστε ἴσασιν καὶ τοῦτο. Κρι. Ἤρων ἢ τὴν Διὸς γαμετὴν, καὶ κασίγνητον, καὶ ὁμόλεκτρον; Τρι. σίγα ἀσελγεστάτης γένεσθε μίξεως, καὶ τὴν ὁδὸν, καὶ χαρᾶν ἐκπεπρώκασι, παρέδραμε. Κρι. καὶ πῶς ἐπωμόσατο

gans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo antepositurus, ut qui plures Gorgonas inveniissem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nesciebas incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ ista, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, cursu prætervehe. *Cri.* Quo-

σωμαί γε; Τρι. ὑψιμέδοντα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ἠθερίσπορα, ἦδε πατρὸς, πνεῦμα σὺν πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν σὺν τρισὶν, ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε. Ζεῦξαι τινὶ ἡγῇ Θεόν. Κρι. ἀριθμεῖσθαι με διδάσκεις, ὦ ὄρκε ἡ ἀριθμητική. ἐγὼ δὲ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὴν τετρακτὺν φῂς τὴν Πυθαγόρου, ἢ τὴν ὀγδοάδα, ἢ τρισκαιδέκα; Τρι. σίγα καὶ μέτρει, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. οὐκ ἐθέλω ἐγὼ μετρεῖν τὰ ψυκτῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ πρεσβύτατος πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα τοῦ παντός. ἐγὼ γὰρ πρεσβύτατα καὶ ταῦτα ἔπαιον, ἄτοπε σύ. ἡνίκα δὲ μοι γαλιλαῖος συνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίορκος, ἐς τέλεον ὀργὴν ἀπεκαθάπτισε, καὶ τὰ μάλιστα σκυμνηγικὸς, διὰ ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τοῦ μακάρων ἴχνια παρεστησάσατο, καὶ σὺν τοῖς ἀσεβῶν χώρου ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω καὶ μὲ ἀκοῦσαι, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. δέδοικα γὰρ ἔοχθμαι. Τρι. ἀπέγνωκάς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους βιβλία δράματοποιοῦ ὀρνίθας ποιημάτια; Κρι. μάλα. Τρι. ἐγκεχάραγται παρ' αὐτῷ τοιόνδε. χάος ἦν, καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δὲ, οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγεις. εἶπε τί δῆτα. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λυτὸ τὸ σκότος, καὶ τὴν ἀκατμίαν

nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc existima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi est. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: Unum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta constantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum vestigia. Ego enim docebo te, quid sit universum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio, quod-ve corpus vniversi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaster, naso justo prædītus, qui in tertium usque cœlum per aërem ingressus est, quæque optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, si me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephon. Timore enim quodam jam correptus sum. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, invisibilis, incomprehensibilis, quæ dissolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα καὶ μέτρει, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια] Senarius. *Menag.*

2 Οὐκ

φαύτῳ. ἀπήλασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. οὐρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἁπλανεῖς. δρόμον διεξέξατο, ὃν σὺ σέβῃ θεός. γῆν δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐκόσμησεν. ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. καὶ ἔστι σὺ ὑφ' ἡμῶν βλέπων δικαίως τι, καθ' ἡμᾶς, ἢ σὺ βίβλους τὰς πράξεις ἀποχαραττόμενος. ἀνεξαπατήτως δὲ πᾶσιν, ὧν ἡμέρᾳ αὐτὸς ἐνετείλατο. Κρι. τὰ δὲ τῶν μοιρῶν ἐπιτεταγμένα εἰς ἅπαντας, εἰ χαράττεσί γε καὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ ὑπ' εἱμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία σοὶ τῶν μοιρῶν. ἐγὼ δὲ μαθητὴν ἀκούσεσθαι σοῦ. Κρι. ἆρ' Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

ὃς δὲ μεγάλως Ἡρακλῆς,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,

Ὅστις φίλτατος ἦεν Διὶ κρείοντι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμάρθαι, καὶ τὰς ὑπ' αὐτῷ μεταβολάς. ἔτι δὲ ἔπεισε,

Πείσεται ἅσσά οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,

Γιγνομένῳ τήσασθο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ὑπ' ἐξουσίας ἐποχὰς, ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι,

Ἦ δὴ ὡς οἴδε νέονται ἐκόμεθ', ὄφρα μετ' Φρυγῶν ἀγορήσῃ.

Καὶ πάλιν, ἐδίδου αἶσα φίλων ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

ὥστε πάντα τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαλαλῦσαι, ἀλλὰ μᾶλλον Αἱματοέσσας ψιάδας κατέχευεν ἔραζε, Παῖδα φίλον πρωῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta teſtatus eſt: Iovem autem neque filium voluiſſe Ab infanda defendere morte, ſed potiùs Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto, Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ Occiſurus erat.

ὥστε ὦ Τριεφῶν, ἀφ' τούτου μηδὲν ἀνθελεῖν τοῦτοις τῶν μοιρῶν ἐξελήσῃς, εἰ καὶ τάχα πολύσοφος ἐμαυτὸν μὴ δοκῶ διδασκάλῳ, καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ἀμφὶ μὲν Κριτίᾳ διπλᾶ ἐπιλέγει τῷ εἱμαρμένῳ, καὶ ἀμφίσημον; ὡς τὸ μὲν πράξαντα, τοιῷδε τέλει συνκύρσαι. τοῦτον δὲ ποιήσαντα, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως. Διχθαδίαις κῆρες φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamſi fortaſſis in ſublime ſublatus fuiſſes, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipſe ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum ſortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι, Τοῦ μέν μοι νόστος ἀπώλετο, ἄφθιτον αἰεί· Εἰ δέκεν οἶκα δ' ἵκωμαι, Ὠλέσω μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσται. ἀλλά κεν ἐπὶ Εὐχήνορος, Ὃς ῥ' ὄλβιος κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε. Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύιδος, Νόσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἳ ὑπομεταρσίοισιν, Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis. Nam ſi hîc perſiſtam, pugnemque ad mœnia Trojæ, Eripitur reditus mihi: at inclyta fama ſequetur. Sin autem patriam repetam charoſque penates Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas. Sed & de Euchenore ait:

Qui non ignarus fati, conſcenderat æquor.
Namque huic ſæpe ſenex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria periturum, & inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica caſtra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίσημα αὐτὰ, καὶ ἀμφίκρημνα ἀπάτης; εἰ δὲ βάλῃ καὶ

An non apud Homerum hæc ſcripta ſunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio?

Quòd

Δ. Διὸς ἐπιθήσου σοι τὸ λόγου, [1] ὑχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ἀπηχθομένῳ μὲ τὸ μοιχίας, ἢν δ' Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῶν κεἰμαρτὴ πολὺν χρόνον, ἐπισκοπούμενος δ' ποῖόν τι πρᾶξαι, ἢ κρυπτεῖν δυνάτο; τοῦτο καγὼ πολλάκις πρόμυτος ὑσεύμην, ἐὰν κἄτης τὸ πλησίον, δυνατὸν ἦσαι τὸν θάνατον τὸ δίκης. εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πρᾶξης, βιώσῃ κρᾶτος, ὑδὲ σ' ὤκυ θέμις τέλος θανάτοιο κιχεῖν. ὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδίοξθα τὲ τῶ ποιητῶν, κὴ ἀμφίλεξα, κἢ μηδὲν ἡδρασμένα; ὥστ' ἔστιν ὅπου, ὡς κἢ σὺ τὸ πᾶς ἐπιχρονίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψαι. Κρι. εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τριεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπέ, εἰ κἢ τὲ τῶ Σκυθῶν τὸ πᾶ ἱερογλύφοις ἐγγεγράπται. Τρι. πάνυ, εἴ τύχει γε χρησὸς κἢ σὺ ἴδοις. Κρι. πολλὰς γε γραφίας φῂς σὺ τῷ ἱερογλύφῳ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφειας. Τρι. σύμφ, κὴ μηδὲν εἰπῇς φλαῦρον Θεοῦ δεξιᾶ· ἀλλὰ κρυπτόμβρῳ, πείθου παρ' ἐμοῦ, εἰ ὦ ζῆν χρήζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ ἱερὸν ὡς δίφρον ἐξήπλωσι, γῆν δ' ἐφ' ὕδατος ἔπηξι, ἀστέρας ἐμόρφωσι, ἄνθρωπον σὺ μὴ οὐ παρήκατο, τί παράδεξον, κὰ πᾶς πράξεις πάντων εὐαπογράφειας; ἐγὼ σοὶ οἰκίδιον κἄσκιον δύσομαι, οἰκέτιδας δ' κἢ οἰκίσας σὺ αὐτῷ συναγάγοις, ὑδέ ποτέ σε διλάθῃ τούτων πρᾶξις λάθρη, πότερα μᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα Θεὸν, ὐχ ὅ-

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa fide stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

1 Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego ὑ μοίχῳ Αἰγίσθῳ. Palm.

παντὸς σὺ δικηλίᾳ διαφαμεῖν ἐκάστῳ πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κότταβε τοὺς εὖ φρονοῦσιν ἐφύσαντο. *Κρι.* πάνυ εὖ λέγεις καί με ἀνιστρόφως τὸ Νιόβης παθεῖν. οὐ σχήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε τοῦτο τὸ θεῖον ἀποθοῦ σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. *Τρι.* εἶπερ σὺ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὲ ἐπιτρεῖον τι ποιοῦσ' σὺ ἐμοὶ, ἕ ἔπειρον μὴ κόσον σὺ φρεσὶν, ἄλλο ἢ εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον σκεῖνο ἀκίνητον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατὰ χρειάσω, καὶ ὅλως ἀλλοιωθῶ, καὶ μὴ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδὼν ὄρνεον ἡσύσασμα, καὶ τὸν θαυμασίαν σε ἔκπληξιν καὶ ἀληθῆ λειμῶνα σκηταγωδήσω. *Κρι.* νὴ τὸν ἥλιον τὸν σὸν πατρῷον, ἡδέως τοῦτο ἡσύσῃ. *Τρι.* λέγε, δὸς δὲ πρόμαθον δύναμιν καὶ λόγον λαβών. ἐγὼ ἢ καθεδοῦμαι, δεῖλμῳ αἰακίδλω ὁπότε λήξειεν ἀείδων. *Κρι.* ἀπιέναι ἐπὶ τὴν λεωφόρον, ὡνησόμενός γε τὸ χρεωδίσκιον. κἀγὼ δὴ ὁρῶ πλῆθος πανπολυ ἐς τὸ ὠὸς ψιλοεξέζοντας. ἐπὶ ἢ τῇ ἀκρῇ, ἐφῶτο τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ ἢ παρῆνας ἐς ἄπαντας, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροις προσκόμψας, ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πού τινα τῶν φίλων θεασοίμην. ὁρῶ ἢ Κρατίνωνα τὸν Πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπολιτικόν. *Τρι.* αἰσθάνομαι τοῦτον, τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἰρηκας. εἶπα τί; *Κρι.* ἕ δὴ πολλὰς προσκυνισσάμενος, ἦκον ἐς τὰ ἔμπροσθεν. ἕ τὸ ἐωθινὸν χαῖρε εἰπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, ὄνομα Χαρίκενος, στιμμόμενος

peditè, ac facilè percurrere, & uniuſcujuſque conſilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè ſapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diverſum accidit, atque Niobe olim: ex ſtatua enim in hominem converſus ſum. Quare jam deum iſtum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auſcultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expalleſcam, & prorſus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmuteſcam, ſed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem iſtam conſternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam iſtud fiet. *Tri.* Dic modò, ac ſpiritu poteſtatem dicendi accipiens. Ego verò ſedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo ſuſurrantes, audiendi autem ſtudio etiam labiis inhærebant. Ego vero oculos per cunctos circunferens, & manum ſuperciliis incurvam ſupernè obducens, inſpectabam quàm acutiſſimè, ſicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero uſque amicus fuit, & in conviviis unà conſuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inſpectorem videlicet illum, ſed quid poſtea? *Cri.* Multis itaque oppoſito cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipſum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γερόντων, φίλιχρυν τῇ ῥινὶ, ὑπόδετος ῥύγχων. ἐχρέμπτετο ἐπισυρρέοντος. ὁ δὲ πλούτων, κυκεώνος δηνάτου. εἰσαρξάμενος ἐπιφθίσεως κεκλασμένου. ἔτος ὡς ἔφασαν, τὰς τ' ἐξιόντων κοιλείπει ἐλαφρασμὸς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανείσταις ἀποδώσει. καὶ τὰ, τ' ἐνοίκια πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰσφορὰς δέξεται, μὴ ἐξέλεγχον τ' τέχνης. ἐν κυπελλυάρῃ ἔπι πικρότερον. οἱ περὶ αὐτὸν δ', ἤδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῇ κωμῳᾷ τ' ἀκαιρημάτων ἀφοσίωντο. ἕτερος δ', τὄνομα Χλευόχαρμος, τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον, ἀυποδήτης τε, καὶ ἄσκεπος, μετέκειτο, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδειξάμενος μοι τὰς κακοήθειαν, ἐξ ὀρέων καταφυόμενος, κεκαρμένος τὸν κόμαν, ὃν τῷ ἡλάτῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ἔτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσῃ τὸν λεωφόρον. ἦν δὲ ἐγὼ, καὶ μὰ τὰ Ἀριστάνδρου, καὶ Ἀρτεμιδώρου, ἃ καλῶς ἀποδόσεται ταῦτά γε τὰ σύνεια σὺ ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα πληθυνήσεται ἀναλόγως τ' ἀποδόσεως. ἔτος δ', ἐπίπλου δ' ὁδὸν γε τεμηθήσεται, ὡς πολλῷ χρυσίῳ δύπορικώς. καὶ ἐμοί γε δοκεῖ τὰ ἐπὶ λευκάδι πέτρῳ, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθέντες, τοσοῦτα ὀνειροπολεῖν σὺν ἀκαιρεῖ τ' νυκτὸς ὥρᾳ. οἰδὲ, ἀνεκάλεσαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγόντες ὑπὸ τ' γέλωτος, καὶ τ' ἀμαθίας μου κατεχόμενοι. ἦν δὲ ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μὴν κακῶς πάντα ἐξεμάνισα, ἵν' ἔπειτα κωμικώτερόν μου, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος τ' Τλμισέα, ἢ Ἀρτεμίδωρος τ' Ἐφέσιον ἐξιχνεύσῃ τοὺς

vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipalmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia?

ἀνέῳγσιν; ἦδ' ὃς, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐγκυμονεῖς, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα. ἢ γὰρ ὄντες τάδ' εἰσὶ, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβήσονται γὰρ εἰς μεῖζω μισοῦ. ταῦτα ἀκηκοὼς ἐγὼ ὁ Κράτων, καὶ τὸ ὀλιγοθρὸν τῶν Δαναΐδων αὐτῶν καταγνοὺς, ἠρυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορεύομην, πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς γὰρ, ἀριμὴ, καὶ πτωχοὺς οἶδεν, ἀραξάμενός μου τὸν λῶπας, ἐπαίρασθαι, ῥίπτειν ποιήσας πεισθέντος τε, καὶ ἐπαναπηδήσαντος ἐπὶ τὴν ἀναμαιμάκτου ἐκείνην δαιμονίαν. εἰς λάγγας γὰρ ταῦτα παρεκπίπτοντες, πείθει με τὸ κακοδαίμονα εἰς γῆρας ἀνθρώπους ἐπιχθονίους, καὶ ἀποφθιδὲ τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρᾳ, συλλυφῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθήναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρᾶς τε πύλας, καὶ χαλκᾶς ὁδούς. ἀναπεπταμένων γὰρ πλείστας περικυκλωσάμενοι, εἰς χρυσόφρονα οἶκον αὐτῶν ἀπήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἰσοκωπάζον, ὅσα ὁ νησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος. ὁρῶ γὰρ δὴ Ἑλένην μὲν Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ καλωχρωμένους. οἱδὲ, ἰδόντες, γνῶσαι, ἐξεναλίας παρεῖχοντο. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἰ πυκνὰ λυχνοφανάγγελίαν ἀγάγοιμεν. ἐφαίνοντο γὰρ ἤδη ὡς τὰ κάκιστα δυσχόμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς, ὥσπερ αἱ ποιητοποιοὶ ἐπὶ θέατρα. τὰς κεφαλὰς δὲ ἀλλοχόντες, ἐψιθύριζον. μία γὰρ τὰ, προνοῶ με,

Τίς, πόλεμος εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης, λαὸς γε δὴ χή-

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreaque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum ego:

μοῦ. ἐγὼ δ' ἔφην, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω παρ' ἐμαυτῷ. Κρῖναι δ' ἔστιν ὅμως. πόλις δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀπεβλεψάτην ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ δῆμα, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔτι χαιρήσουσι. οἰδὲ, ἀνέπνευσαν ταῖς ὀφρύσιν, οὐκ ἄτεκ. δυσκολεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ τῷ αὐτῶν γνώμῃ, ὑμεῖς παιδάριοί ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλῆς ἄπαυλα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γινώσκετε. πῶς γὰρ τὰ ἔσω αἰθέρος; μῶν ὀκλείψει ὁ ἥλιος, ἢ ἡ σελήνη καὶ κρίζειν χρήσεται; ὁ Ἄρης εἰ πετραγωνισθεὶς τῷ Διΐ, καὶ ὁ Κρόνος ἀμφικερασθεὶς τῷ ἥλιῳ, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ ξὺν Ἑρμῆ συνοδεύοι, καὶ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσειεν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ φαιδιμαὶ ὑετοὶ ἐκπέμψειαν, εἰ νιφετὸν πολὺν ἐπιφορήσουσι τῇ γῇ, χάλαζαν ἄγουσιν, εἰρυσίβην εἰ καθέξουσι, λοιμὸν, ἐλιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἐπιγεμίσθη, καὶ τὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεστώθη. οἰδὲ, ὡς ἄπαυλα κατωρχήσατο, κατεφλυάρησε τὰ αὐτῶν ἐρώσμια, ὡς μεθαρμόσει τὰ πράγματα. ἀταξίαν δ', καὶ ταραχὴν τῇ πόλει κρεμάσειεν. τὰ φαβόπιδα, ἤτοι τὰ ἐναύλια ζητήσουσι. τοῦτο ἐκβροχθεὶς, καὶ ὥσπερ πρὸς μόμου οἰδήσεις, ἀμφιτρομοῦσι, ὦ δειλοὶ ἄνδρες, μὴ μεγάλα λίαν λέγητε, ζητοῦντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολεόντων, πεινόντων δορυ, καὶ λόγχας, καὶ λαμπηλόφους περιφαλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν κατιδέσθω, ὡς τῶν πατρίδα ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

κρίζατε ὑμῶν. εἰ γὰρ αἰσθοίσθε τοῦτο, οὐδὲν ἡμᾶς ἀδικήσετε. εἰ δὲ τὴν πολυάχολον μισθαρνικὴν κατεφρονήσατε. εἰ δὲ γε μανίαν, καὶ γοητείαν ὑμῶν παρίσεσθε, διαλεῖν τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ εὑρήματα ταῦτα γοητείαι, καὶ παίγνια. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχουσι. Τρι. τί δ' οὖν ταῦτα ἔφησαν ἀπολλ Κριτίαι οἱ καταφρονήσαντες τῶν γνωμῶν, καὶ τῶν ἀφίξεων; Κρι. ἅπαντα ταῦτα παρέδραμον, εἰς ἐπίνοιαν τετραμμένοι καὶ ἐπιφυλάξεις. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δίκης ἄξιοι ἀφιγμένοι. καὶ ἐπὶ παννύχιος ὑμνῳδίας ἐπαρκέσοντες, ὀνειράττομεν τὰ τοιαῦτα. Τρι. σὺ δέ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπας; μέγα γὰρ ἔφησας, καὶ διηπορημένον. Κρι. Θάρσει. σὺν ἀγλυΐς. ἐντέτηκε γὰρ τὰ κρόμμυα. τὰ γὰρ ὄψα τῶν ἀκαιρων θυμοκάρμα ἔφλω σοι ὑμῶν, ὑπόζων ὀνειροπολεῖν, τὰ τοιαῦτα καὶ παρεκαίζειν. οἱ δ', σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, ἔξω καὶ παρίχοντες ἐκλινίδιον. ὦ δ' ἐγώ, οὐ ἀληθῆ εἶπε ταῦτα ὦ αἰθέριοι, σὺν ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπειθόμενοι τοῖς αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' γένοιτο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὺν οἷσθ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρους πιστεύοντες. ἐκ τὰ κρόμμυα βελτίστους, τοῖς δ' πονηροῖς ἥδιστε, μηδὲν ὀνήμενοι ἐκ βελτίστων. ὥστε ἐάσητε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βλαστήματα, καὶ μαντεύματα μὴ ποτε θεὸς ὑμᾶς ἐς πόρρωθεν βάλοι, ἀφ' τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, ἐκ λόγοις κιβδήλοις ἐπιφημίζειν. ἕτοι δ' ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμ-

patriam veſtram deprimitis. Non enim in aëre gradientes iſta audiviſtis, neque negotioſam mathematicam perfectè adeò aſſecuti eſtis. Quòd ſi verò vaticinia vos, & præſtigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen ſuſtinetis. Nam hæc mulierum atque aniculorum inventa ſunt & ludicra, Plerunque enim hujuſmodi res muliebres curæ proſequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc reſponderunt, ô optime Critia, iſti mente pariter, & ſententiis detonſi? *Cri.* Cuncta hæc præterierunt ad cogitationes illas à ſe inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, ſoles decem abſque cibo perſeverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia ſomniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipſos dixiſti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim reſpondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo aburbanis, inquam, de vobis jactantur, quando ſomniatis, hujuſcemodi ſcilicet proferuntur? Illi autem caninum ſubridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, ſi vera ſunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam ſanè tutò ea quæ futura ſunt, inveſtigabitis, ſed perſuaſi ab ipſis nugabimini, quæ neque ſunt neque futura ſunt. Verùm hæc quidē neſcio quo pacto nugamini, ſomniis credentes, & quæ optima ſunt, abominamini, malis autem delectamini, haud ſanè quicquam abominatione iſta promoventes. Quamobrem miſſas facite alienas iſtas imaginationes, & prava conſilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At iſti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

φονᾶ. καὶ εἰ βάλῃ, καὶ τάχα σοι, ἅπινά με καὶ ὡς φίλῳ ἅπαυδον ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστὴ σε λαλιὰ λιθωμένον ἀνέλυσε, καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τρι. σίγα ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκπίπτης τὰς ὕθλας. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώλεσέ μου τὴν ἡδύν, καὶ ὥσπερ κυφορῶ. ἐδήχθω γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις, ὡς ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακόν τι ληθεδανὸν ἐμπιὼν ἠρεμήσω, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκουρήσει σε ἐμοί, μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἴσθι τοῦτο, τὴν οὐσίαν σου πατρῴαν δεξάμενος, καὶ τὴν πολυώνυμον ὠδῖνα εἰς τέλος ἐπιτρίψεις. ἀλλὰ τί τοῦτο; ἐχὶ Κλεόλαος ὅδ' ἐστὶν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὸν βιόδας, σπουδῇ ἥκων, καὶ κατέρχῃ; μῶν ἐπιφωνήσομέν σοι τί; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μή τι σπουδαίως γε ποσί, μὴ ὀψὲ παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἶτα τὸν μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρετ' ἄμφω καλὴ ξυνωρίς. Τρι. τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπιπολύ. μῶν τι καινὸν πέπρακται; Κλε. πέπτωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι βεβαμμένη Περσῶν, καὶ Σῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πρὸς δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας, χειρὶ κραταιᾷ σὺν δεξιᾷ τῇ κρατί. Κρι. τοῦτ' οὐκέτι ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον σὸν ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει, ἄγει ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὑρήκατε ἐσμὲν ἐδυσχέρηνον γὰρ ἐν τῇ ἀποδιώσῃ τι τοῖς τέκνοις καταλιπὼν ἐπὶ ταῖς ἀφθήκαις. οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο δοκεῖ τοῖς θεοῖς, αἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursùs restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hausero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid cursu prætervehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet impera-

rato-

ἡμέρᾳ δ' αὐτοκράτορα. πλεῖστα γὰρ ἡμᾶς σὺ ὠφέλησας, καὶ ἔθνα ἡμᾶς ἐ καταπροίσῃ. Τρι. κἀγὼ ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς παισίν, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ἀλωμένην, Αἴγυπτον δεδουλωμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δέλεον ἡμᾶς ἄγοντα, τὰς σκηνὰς τῶν Σκυθῶν πεπομένας, εἰθ' ὧν καὶ ἀνακρουσμένας. ἡμεῖς δ', ἃ σὺ Ἀθήναις ἄγνωστα ἐφεύρηκας, καὶ σωσινήσαντες, χάριτας εἰς ἄρανον ἐκτείναντες, τύχῃ ἐὐχαριστήσωμεν, ὡς καλοκἀγαθίας τοιούτου κρήτας, ὑπήκοοι γενόμενοι. τὰς δ' λοιπὰς, ληρεῖν ἐάσωμεν, ἀρκεσθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, ἐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ καὶ τοῦτο παροιμίαν.

Οὕτως ὁ λόγος, νοθεύεται δὲ Λουκιανοῦ.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cum ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτης ἔτυχον χθὲς ὦ Χαρίδημε ποιούμενος τὸ πρὸς ἀγρὸν ἐπίσκεψιν, ἅμα μέν, ἵν' ἐκ παρέργου τὴν ἀγρῶν χάριν ἀπολαύσω, ἅμα δέ, ἔτυχον γάρ τι μελετῶν, ἵν' διάνοιαν ἡσυχίας. συντυγχάνω δὴ Πρόξενον τῷ Ἐπικράτους. ἀσπασιπόν, ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τὸ πρόσοιθε, καὶ ὅπου βαδίζοι. ὁδὶ, ἦκεν μὲ ἔφη καὶ αὐτὸς οἰκεῖ δεῦρο μυδίας χάριν, ἵνα δὴ εἰώθη ἀσπάζεσθαι τὴν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ τὴν τότε ἐπιτηδείως δύκρασιν, καὶ κώφης αὔρας, ἅτε συμποσίου μέτριον καὶ ἵλεω γεγονότος τὸ πρωΐαιεν, οὐ Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεθυκότος Ἑρμῆ. ὅπερ βιβλίον ἀναγνώς, οἰκήσειν τὸν λόγους, ἔφασκε δὴ ἄλλά τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστα ἐγκώμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ οἰκεῖον μὲ μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ἅπαντα τὴν γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δ', ἐν ἐπὶ πολὺ λόγων μετοχηκότα. σὺ δ' ἂν ῥᾳδίως εἴποις, ἔφη καὶ αὐτὸν εἰσκεκωμακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον πεφροντικότα τῶν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ἑρμιππε, ἀ μὴν τοί γε ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ἐπεὶ γὰρ οἷόν τε ὦ πάντων ἀκοῦσαι, θορύβου πολλοῦ γενομένου, τῶν τε διατιθεμένων, τῶν τε ἐσιόντων, ἄλλως τε, καὶ τὸ δυχερεστέρων ὂν μεμνῆσθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γιγνομένους. οἶδα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in suburbio, Charideme, simul ut ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerem, simul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipsum, quemadmodum consueveram, interrogabam, unde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire se quidem etiam ipsum respondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consuevisset, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire se à convivio, quod pulcherrimum peractum fuisset in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio sacrificasset. Vicisse autem ipsum in Diasiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta essent, urbana & festiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non posse referre, oblitum eorum præ senectute, præterea non ita multum in dicendo versatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipse encomium dixisses, & cæteris per totum convivium, animum advertisses.

Char. Facta sunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui ministrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est meminisse eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Nosti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτας. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὅσην οἷόν τε ὦ, πλὴν διήγησιν ποιήσομαί σοι ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἀναμνησθῶ. *Ερ.* τούτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἰ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδίδοις, ὅ, τι τὸ λῶ ὅπερ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, πῶς τε νενίκηκε, καὶ τίνας ὑμῶν εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ἵνα ἂν ἐμοὶ καταθοῖο τὴν χάριν. *Χα.* τὸ μὲν δὴ βιβλίον, λῶ ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἦν τινος ἀνείρατο, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρέα λίαν, ἀπαγωνισάμενον αὐτῷ οὐδὲ τὰ ἀξιαχίαν. μᾶλλον δὲ καὶ τὰ δόξης. *Ερ.* τί οὖν λῶ ὃ ἐκεῖνον ἀνέγνω βιβλίον; *Χα.* ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, καὶ τούτων αὐτοῖς καταδίκην τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων δεδοκεκλημένος, ἐπ' ἄκροις ἤδη τοῖς κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ ὄντες, ἢ ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τινὸς ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ καλλίστης ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ὁ Δεινίου, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθένους, ἢ τέτταρος αὐτός. συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν ἢ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ δὲ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ πεπρυμμένον. νεῦν μέντοι γε ἐδόκει ἡμῖν. πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροᾶτο τῶν λόγων. προοίμιον δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ καλλους ἤρξατο λέγειν, ὧδε μειρακιωδέστατον. *Ερ.* μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρίν γε ἐγκωμίων rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia

exor-

ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῷς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτος περιῆχθητε τοὺς λόγους. Χα. εἰκῇ ἀφιστεῖσθαι ἡμᾶς ὦ γαθέ, πάλαι δυναμένους τ ἅπαντα λόγον διελθόντας, ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί πεισόμεθ', ὁπότε φίλος πῆν, βιάζοιο; ἀπάσκει γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὁπῶν. ἦν δ' ζητεῖς αἰτίαν τ λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένων γὰρ αὐτῶν μεταξὺ ἐμοῦ τε, ὦ Ἀνδροκλείδης & ἦθι, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτῶν, ἀποδιλέπουσί τε εἰς αὐτὸν, & ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ καλλος. χρόνον δὲ πάντων ὀλιγωρησάντων, καθημένοις διεξιόντες ἐπῄνουν & μειρακίου. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τ ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς, ὡρμῶμεν τι πολλῆς εὐνοίας ὑπολαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τ ἰδιωτῶν περὶ τ καλλίστων, ὧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα προέχειν, καὶ δὴ ἠρξάμεθα τ περὶ καλλους λόγων. ἔδοξεν δὲ ἡμῖν, οὐκ ἐνόμισεν λέγειν τ ἔπαινον & παιδός, ἐγὼ δ' οὐκ ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς ὠλείαν τῦφον, ἀλλ' ὥσπερ οἰκείνους ὕπνος ἀπέπτους, οὕτως ἐκεῖνον τυχὸν λέγειν, ἀλλ' ἐκεῖνοι εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύσωσι περὶ & προκειμένου. καὶ δὴ δεξάμενος ὁ Φίλων προῆν, ὥστε τ λόγον ἐποιεῖτο, Ὡς ἔστι δεινὸν, εἰ πάνθ' ὅσα πρᾴττομεν ἐκείνης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σκοπὴν, αὐτὴ δὲ & καλλὴς ὀδένα ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' ὥστε καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ διδυκότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτὰς, ὑφ' & σκοτ-

exordiare, quam causſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præter rem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantopere urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, ut illos, incompoſitè adeò, & ut ſeorſim ſingulos, quæcunque de cuique fortè ſuccurriſſet, ſed re propoſita commeminiſſent. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cum quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes ac taciti ſedemus, ac ſi metuamus, ne fortè verbum aliquod de iis, pro quibus tantopere laboramus, vel impru-

διέζομεν τὸ ἄπαυστον χρόνον εἰπόντες. καίτοι πῶς τις ἂν χρησαιτο πρὸς τοὺς τοιούτους λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ δὲ καλλίστου σιγᾴη τὸ ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λόγοις καλὸν, σύζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντας, περὶ αὐτῆς λέξειν δ' πλὴν ἡμᾶς τὰ ἐκφυγόντα προσῆκον. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λίσιον μὲ ὡς χρὴ περὶ τούτου διηκριβωκέναι σιώπην, εἰπεῖν ὃ μηδὲν ἐπίσταμαι περὶ αὐτῆς, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτων διεξέλθω. κάλλιστα γὰρ δὴ πάντες μὲ ἐπιθυμήσειν τυχεῖν. πάνυ σὲ ἠξιώθησαν ὀλίγοι πάνυ. οἱ δὲ τοιοῦτοι ἔτυχον τῆς ἀρετῆς, εὐδαιμονέστατοι πάντων δόξαν γενέσθαι, καὶ θεοῖς θεῶν, καὶ θεοῖς ἀνθρώποις τὰ εἰκότα τετιμημένοι. τεκμήριον δὲ, τῶν θεῶν ἐξ ἡρώων ἠριθμημένων, Ἡρακλῆς τε ἐστιν ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη. ἣν ὁ μὲν, ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέξεται τυχεῖν τῆς τιμῆς. Ἑλένη δὲ, διὰ κάλλος χάριν, αὐτοῦ τε μεζοβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτίαν γενέσθαι αὐτὴν εἰς οὐρανὸν ἀναληφθῆναι τοῖς ἐκ τῆς γῆς σωθεῖσιν ἀναπεμφθεῖσιν. ἀλλὰ μὴν ὅσης ἀνθρώποις ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν· πλὴν ὅσοι μετέσχηκεν κάλλους. Πέλοψ τε γοῦν τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ Δαρδάνου ὕστερον κεκρατηκέναι λέξεται τῶν πάντων ὑπὲρ τοὺς θεῶν, ὡς αὐτὸν σὺν ἀναγκαίᾳ συμμετασχεῖν αὐτοῦ πάνυ τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῶν παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπειν ἡγέμενοι imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de iliis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

εἶναι, εἰς Γάργαρον καζελθόντα τὴν Ἴδης, ἀναγαγεῖν ὁμοῦ τὸ παιδικὸν, ὅπως σωφρονέστερος ἅπασι μέλλοι χρόνον. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ ποιήσατο τοῦ καλοῦ, ὡς ἐμόνον αὐτὸς ἠξίωσε τοῦ ἐρασίου ἀναγαγὼν ὁμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὤν, τι τύχοι κινήσας, σωφρονίσας ἐκφέροντο τοῖς ἐρωμένοις. ὃ τοῦτο μέν, ἡσυχάσαντος κύκνου, σωφρονίσθη Λήδα. τοῦτο δ' ὃν εἶδε ταῦρος τὴν Εὐρώπην ἁρπάζει. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, ἡσυχᾷ τὴν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν πρὸς ἁσμάτων ὃ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συνησθείη μηχανωμένων. τὸ δὲ δὴ μέγιστον, καὶ οἷον ἂν τις θαυμάσειεν. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, ὁ γὰρ ἀνθρώπων γε ἤδεσαν, πλὴν εἰ μὴ τοῖς κρείττοσιν. ὃ δ' ὢν τούτοις δημηγορῶν, ὅτω πεποίηται σοβαρὸς τὴν κρηνὴν τὸν Ἑλλήνων ποιητὴν, ὃ θρασὺς, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς ὃ μὲν τὴν ὠμοτέρα δημηγορίαν τὴν Ἥραν, καίτοι ὠμότερον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιλέγειν αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτῷ ὅτως ἐφόβησεν, ὡς ὄρκισεν αὐτὴν τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων σῆσαι τὴν ὀργὴν τοῦ Διί. τὸν δ' ἄπαυστον θεὸν ὃ τὴν ὑστέραν πάλιν οὐκ ἠθέλησε κατέχησε φοβεῖσθαι, γῆν ἀναστάσειν αὐτοῖς ἀνδράσι, καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλων δ' σωφρονίσας καλοῖς, ὅτω γέγονε πρῶος, ὃ ἥμερος, καὶ τοῖς θνητοῖς ἐπιεικὴς, ὥστε ὡς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, ὃ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἑτέρῳ τινὶ ὑποκρίνεται σχήματι. καὶ τούτῳ καλλίστῳ, καὶ οἷς τὸ ὁρῶντα ὠφελιμαγέ-

esse, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, ut cum amatis singulis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autē & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consueviſſet, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita mansuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est deposito, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

ὅθ' τοσοῦτον αἰδοῦς, ἢ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. Ἐ οὐχ ὁ μὲ Ζεὺς οὕτω μόνῳ ἐάλω ᾧ κάλλει, τῶ δ' ἄλλων ἐδεῖς θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς οὐχ ὡς ᾧ κάλλους εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσοι σκοπεῖν, πάντως ἂν εὕροι θεὰς ταυτὶ πεπονθυίας δῆλον τὸ μὲ Ποσειδῶ, ᾧ Πέλοπι φανὲν ἠτιμένον. Υ'ακίνθῳ ἢ, τῷ Ἀπόλλωνι, τῷ Ἑρμῆν ἢ, ᾧ Κάδμῳ. Ἐ θεαὶ δ' ἐλάττους σοι αἰσχύνονται φαινόμεναι τάττε, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δίκῃ συγκινουμένῃ καλῷ δικαίᾳ, πιρεχῆ ᾧ τοῖς ἀνθρώποις. ἐπ ᾧ, τῷ μ' ἄλλων ἀπόντων, ἐκάστη ᾧστάτης ἦσα, οὐχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, ὡδὲ ὧν ἄρχῃ, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲ, τοῖς ἀνθρώποις ἡδομένη τὰ ἐς πολέμους, ὡδὲ Ἄρτεμις ἐ ἀλαμάχατα ὡδὲ ἠόρας. ὡς δ' αὖτως Ἀθηνᾶ κἀκείνη ᾧδαχωρεῖ τῶν πολεμικῶν. Ἔ ᾧ γάμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτη, ὧδ' αὐτὴ ὡδὲ αὐτῆς ὑποχλομένη περὶ ὧν ἐφορᾷ. ἐκάστη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, κἠ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δικεῖ, ὥστε κἠ ἡ ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις συμπολεμῶσαι βιαλομένη, ὠδὲν ἄλλο πρᾶξαι ἐκάλεσεν αὐτῆς, ἢ κάλλος. ὕτως οἰομένη ῥᾳδίως ὕστερ ἤθελε καθαιρήσειν ὀρθῶς, κ' φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἂν τις συντυχὸν τὴν ᾧ κάλλους ὡφελησίαν. ὡς γὰ ἐλέσθαι ᾧ μῆλα, κ' τὴν ἐπιγραφὴν ἀνελέξασθε, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ ᾧ μιᾶς ᾧ τολμώσης τὴν ψῆφον κῳδ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἂρ' αἰσχρότερα ᾧ ἑτέρας εἴη τὴν ὄψιν, ἀπεζήτησαν ᾧδ' ἂν

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omneſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere veller, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpiòr

τ, ἢ μὲ πατέρα, ἢ δὲ ἀδελφόν τε, καὶ συνοίκησιν Διὰ, ἐπιτρέψασι τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχων ὃ καὶ αὐτὸς ἢ τίς ἐστι ἀποφήνασθαι καλλίστη, καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι, καὶ τῇ Βαρβάρῳ, ὅθ' ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ψῆφον ἐναργῆ, καὶ καθαρὰν ἐξενεγκὼν, ὅτι καὶ φρονήσεως, ἐ σοφίας, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσαύτην δὲ ἐπιμέλειαν ἀεὶ περιέλιπεν, καὶ σπουδὴν, ἀκούειν εἶναι καλαὶ, ὥστε καὶ τὴ ἡρώων τὸ ἡσυχήτορα, καὶ θεῶν ποιητὴν, οὐκ ἄλλοθέν πόθεν, ἢ ἀπὸ τοῦ κάλλους πεπείκασιν ὀνομάζειν. ῥᾴδιον ἂν δέ ἀκοῦσαι λούκιλλον ἢ Ἥραν, ἢ πείσθαι θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶν δὲ οὐκ ἂν βαλληθείη τριτογένεια οὐδὲ ὁ γλαυκῶπις καλεῖσθαι. Ἀφροδίτη τε πᾶσι δ' ἂν πάντως καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπαξ ἅπαντ' εἰς κάλλος πίνει. καίτοι ταῦτ' ἐ μόνον ἀποδείξει ἔχοντα πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ μαρτύρια ἔστιν ἀψευδῆ, ὁ κρεῖττον εἶναι πάντων τὸ ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μὲ, ἀνδρίας ἄρχα, καὶ φρονήσεως ἀφέξαιν ἐπιψηφίζει. ἀμφοτέρων γὰ ἀφίστατο τούτων. Ἥρα δὲ ἁπάσης ἀρχῆς, καὶ δυναστείας αἱρετώτερον ἀποφαίνει, συμηρᾶσθαι αὐτῇ καὶ τὸ Διὸς ἀρχαλεῖσθαι. εἰ τοίνυν ὅτω μὲ θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὅτω δ' ἐπιπρόσθησιν τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτὸς μιμησόμενοι τὸς θεὸς, ἔργω τε, καὶ λόγω πᾶν, ὅ τι ἔχομεν σωαίρειν τῇ κάλλει, τοῦτο μὲ utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi dilceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis luno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, Iuno autem universa dominatione, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

ο Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ παλαιᾷ, ὡς ἔπειτα δ' ἂν τούτων εἰρηκώς, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τοῖς ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκεῖνον δ' αὖθις Ἀρίστιππος ἤρξατο τοῦ λόγου, πολλὰ παρεγρηγορὼς ὑπὸ Ἀνδροκλέους. ἠβούλετο γὰρ εἰπεῖν τὸν μετὰ Φίλωνα δεύτερον λόγον. ἤρξατο δ' οὑτωσί. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ μὲν τῶν βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας πιὰς ὥρμησαν ὑποθήσεις. ἐφ' ἃν αὐτοῖς μὲ, δοκοῦσι δέξαι παραμένειν, τοῖς δ' ἀκροωμένοις τοὺς λόγους ἥδιον λυσιπλήκτους ποιοῦσι. καὶ διελαλήθησιν, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἶδα, διηγούμενοι τὰ μὲν ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ τῶν ἥδιστα ἀκούσεσθαι λογοποιοῦντες. ὡς ἐμοὶ μὲν τοῦτο πάντα καταλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπεῖν. ὡς νυνὶ ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἥδιστ' ἀκοῆς ἐγκωμίαν νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πᾶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγορεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τὸ δύσηθες οἶμαι ἂν καὶ πάνυ, τῷ αὐτῷ λυσιπλεγεῖν, ἢ καθίσαι τοῖς ἀκούσαι ὑπόθεσιν ποιησαμένῳ τὸν λόγον, καὶ ἴσως ἂν τάχα τις ὁσιωθεὶς ἂν φαίη καθίσαι ἂν ἄχαρι ἀκοῆσαι καθίσαι. εἰ μὲν δὴ περί τινος ἑτέρου τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νυνί, ἀλλὰ μὴ περὶ καλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπόντος, ἁπλαλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσοῦτόν ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βελομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὡς ἔστ' εἰ μὴ πάνυ ἐξίοι τις ἐφικνεῖσθαι τῷ λόγῳ νομίζειν δυσχερές, ἀλλ' ἢν ὡς πολ-

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognovisse existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi successisse rem

λοῖς ἄλλοις κἀκεῖνός τι δυνηθῆ συμβαλέσθαι πρὸς τὰς ἐπαίνους τῆς ἀρετῆς τοῦτον· εἰ δὲ μηδὲν ὠφελήσει τύχης. τὸ μὲν γὰρ μὴ σφαλῆναι ὑπὸ τῶν κρειττόνων πεπιστεῦσθαι, ἅπασι δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ θεοσεβὲς δοκεῖ, πᾶσι δὲ τοῖς ὑπὲρ οἰκειότητος νόμιμον, ᾧ οἷς μὲν ἂν παρῇ πρὸς πάντων ἀγαθὰ ζόμενα, ὧν δ' ἀφίστατο μισούμενον, καὶ ὑπὸ πάντων ἐγκαλούμενον ἀξιωμένων, τίς ἂν ἔτι τοσοῦτον λόγων μετσχηκὼς, ὡς ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δύνασθαι; ὃ μὲν γὰρ ἐπειδήπερ ὅτι πολλῶν αὐτὸ δεῖ τὸ ἐπαινέσοντος; ὥστε μόλις ἂν τὰ ἀξίας τύχοι, ὑπὲρ ἀπείρου ἡμᾶς εἰ χειρεῖν λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέλλοντάς γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὅτου δὲ σμικρότερον, ἢ θεοπρεπῶς τ' ὄντων ἐστὶν, ὥστ' ἂν ὅσα θεοὶ καλοὺς πεπόηκασι, πρέπει λείπω. ἀλλ' ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγονυῖα, ὅτε ἐφαινομένη πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐπὶ τῆς ἡλικίας ὅσον οὐ τὸν, καὶ πάνυ χρεία ἦν Πελοποννήσῳ γεγονέναι ὁ Θησεὺς, οὕτω τὸ ὥρας ἰδὲν ἡδέσθη, ὡς ὅσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστέρης, καὶ δόξης ἢ τῆς τυχούσης, ὅμως οὐκ ἀνέστο βιαίων αὐτῷ, πείσης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν ἢ πάντας εὐδαιμονίᾳ, οἱ παύτῃ αὐτῷ γεγονὸς σωφρονεῖν. ὅτου ἢ Ἀφιδνηθεὶς, τὸ μὲν πρὸς πατρὸς λαβεῖν ἀπεστέρηται, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐνδεᾶναι κἂν ἡλικίας ἠμέλησε, τῷ δ' ὀρθῶς ὑπερφρονήσας ἐκείνου, καὶ παρελθὼν, ὀλιγωρεῖν ἄλλων ἐπὶ πολλοῖς ἀξιῶσαι προσῆκεν, εἰ δὲ μὴ, τοῖς ἄλλοις ἐπιγενόμενος, οὐδὲν ἂν ἔτι τῶν πρώτων ἐπιδοῦναι δύναιτο. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγονυῖα, ὅτε ἐφαινομένη πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐπὶ τῆς ἡλικίας ὅσον οὐ τὸν, καὶ πάνυ χρεία ἦν Πελοποννήσῳ γεγονέναι ὁ Θησεὺς, οὕτω τὸ ὥρας ἰδὲν ἡδέσθη, ὡς ὅσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστέρης, καὶ δόξης ἢ τῆς τυχούσης, ὅμως οὐκ ἀνέστο βιαίων αὐτῷ, πείσης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν ἢ πάντας εὐδαιμονίᾳ, οἱ παύτῃ αὐτῷ γεγονὸς σωφρονεῖν. ὅτου ἢ Ἀφιδνηθεὶς, τὸ μὲν πρὸς πατρὸς λαβεῖν ἀπεστέρηται, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐνδεᾶναι κἂν ἡλικίας ἠμέλησε, τῷ δ' ὀρθῶς ὑπερφρονήσας ἐκείνου, καὶ παρελθὼν, ὀλιγωρεῖν ἄλλων ἐπὶ πολλοῖς ἀξιῶσαι προσῆκεν, εἰ δὲ μὴ, τοῖς ἄλλοις ἐπιγενόμενος, οὐδὲν ἂν ἔτι τῶν πρώτων ἐπιδοῦναι δύναιτο.

rem arbitrari debeat, ſed ſi poſt multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipſe conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifeſtè adeò, à ſuperioribus, in honore habitum ſemper eſt, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, exiſtimatum, omnibuſque quicunque vivunt, peculiare ornamentum exiſtit, præterea & eos, quibus adeſt, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abeſt, odio haberi, neque dignos quos aſpicias, videri, facit, quiſnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum eſt, laudare ſufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipſi opus eſt laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere poſt Philonem. Adeò autem omnium quæ ſunt, veneratione digniſſima, maximeque divina res, pulchritudo eſt, ut etiamſi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros affecere, ſuperioribus certè temporibus illis. Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem eſſet, Theſeus ob aliam quandam rem in Peloponneſum profectus, conſpecta illius forma, in tantam admirationem ipſius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, ſibi vitam vitalem, ut ille ait, non eſſe, ſi illa careret: rurſum autem ſe omnes alios felicitate ſupergreſſurum eſſe, ſi ſecum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm eſſet, à patre quidem ipſius accipere illam deſperavit, neque enim elocaturum ipſum illam, cum nondum ad juſtam ætatem perveniſſet, cæterùm imperio illius contempto atque deſpecto, ſpretiſque inſuper etiam omni-

ρήσας ἡ καὶ τὸ ὑπ Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περίθων Θησαλῶν, βίᾳ λαβὼν αὐτὸν ἐκ πατρὸς, εἰς Ἀφιδναν ἐκόμισε τὴν Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτην ἔχε χάριν αὐτῷ τὸ συμμαχίας ταυτησὶ, ὥστ' ἔτως ἐφίλησε τὸ ἅπαν χρέων, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιχειροῦσι τοιαῦτα δείσασθαι γνῶσθαι τὸν Θησέως, καὶ Περίθου φιλίαν. ἐπειδὴ ἡ ἦλθε κἀκεῖνον ὑπ ἀδῆς γνῶσθαι, τὸν Δήμητρος μητρύσσυμφον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ θρήνων, οὐκ ἐδύνηθη ταύτης αὐτὸν τὸ πεῖσαι ἀποχέσθαι καὶ ἁρπάσαι, σωπηλοῦσι αὐτῷ, τοῦτον πρέπειν οἰόμενον αὐτῷ καὶ ζητήσειν τὸν χάριν περὶ τὸ ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτῷ κινδυνεῦσαι. ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀποδημεῖν αὐτὸ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλὰς πῦ, ἐ εὐ γεγονύας ἐκ τὸ Ἑλλάδο σφίσιν αὐτοῖς ἀγεσθαι γυναῖκας οἱ τὸ Ἑλλάδο βασιλεῖς, οἱδὲ, συνελθόντες, ἐμνησθόσθη τούτων, τὰς ἄλλας ἁπάσας ὑπερεδόντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὅπ ἀμφίχυτο ἴσης, καὶ δίκαιοτες μὴ πόλεμο γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχόμενον πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὅρκον τοιονὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τῷ τούτης ἀξιωθέντι, μηδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδίκειν ἐλαχιστῃ, ἐπικο ἀλόμενο τούτῳ αὐτῷ τῷ συμμαχίᾳ ἀμύνειν. ἦ μὲν δὴ ἰδίας γνώμης ἁπάντων πάντες, πλὴν Μενελάου. ἦ κείνης δ' ἐπειρῶθησαν αὐτίκα. ὑ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἐραθὸ γνωμένης τῆς θεᾶς περὶ κάλλους, ἐπιτρέψασι τὸν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου. ὁδὶ, ἦ

bus, qui tum in Peloponneso agebant potentibus, assumpto Pirithoo, raptus socio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum asportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, ut ipsum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam posteris in exemplum abierit, Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambientem filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum dehortatus à proposito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediisset, postquam ætate nubilis facta est, quanquam principes Græciæ, & formosis alias; & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores sibi possent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti sunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non absque certamine ab uno aliquo ducenda esset, metuentesque ne pugnantibus inter se aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi sententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuisset, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggressus esset: existimantes videlicet, quisque sibi auxilium & societatem hanc parari. Propria quidem igitur sententia frustrati omnes sunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum statim dederunt. Non enim multò pòst, cum contentio inter deas de pulchritudine orta esset; discepta tio ejus litis Paridi Priami filio

μὲ συμβάτην τ' ἐμῶν ἐπιθυμίᾳ, τ' δωρεῶν δ' ἀναμφιλόγως γνώσεσθαι κρείττης, καὶ διάδικος Ἥρας μὲν, τῶν τ' Ἀσίας ἀρχὴν, τόδε δ' ἐν πολέμοις Ἀθηνᾶς κράτος, Ἀφροδίτης δ', τὰ τ' Ἑλένης γάμου, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γνώσεσθαι ἂν ποτε νομίσας τὸν ἐλάττω βασιλέα, Ἑλένης δ' ἀδύνατα τ' ἐπιμιγνομένων ἀξιωθήναι, τοσοῦτον ἐλείπετο τ' τούτης γάμου. γνουσθείσης δ' τ' ὑμνουμένης ἐκείνης φρατείας καὶ τ' Τρώων, καὶ τ' Εὐρώπης τότε πρῶτον καὶ τ' Ἀσίας ἐλθούσης, ἔχοντες οἵ τε Τρῶες ἀποδόντες τῷ Ἑλένῃ, ἀδεῶς οἰκεῖν τῷ αὐτῶν, οἵ δ' Ἕλληνες τούτῳ αὐτὰς ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τ' ὁπλομάχου, καὶ φρατείας δυοῖν ἠπείροιν, οἵ δ' ὧν ἠβουλήθησαν ἀμφότεροι, τὸν ἄν ποτε νομίσαντες δύρειν ἀφορμῶν καλλίω πολέμου, τοῦδε ἧς ἀπηλλάγησαν. Εἰ δὲ καὶ ἐκείνοις τὰς αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπολουμένους ὑπὸ τῷ πολέμῳ, τὸν ἀπέχεσθαι μᾶλλον, ἀλλ' ὑπῆλθον εἰς τοῦτο, τὸν ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ ἐμῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχούμενος ὑπὲρ Ἑλένης, ἀπολουμένων. Εἰ πὶ λέγω τὰς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ τοσῷ αὐτὰς μείζω, καὶ δεινότερον ὑπισταμένῳ ἢ τοῖς γίγασι αὐτοῖς γνωμένῳ πολέμῳ. ὑπ' ἐκείνων μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων. ὑπεστῶτα δ', ἐμάχοντο τοῖς ἀλλήλοις. εἰ πί γνοιτ' ἂν ὑπερβάτερον δεῖγμα, ὅσῳ τ' ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρατεῖς; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲ τ' ἄλλων θείων ἁπάντων ἐδάμη

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositit. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causſam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quam tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hic autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

τοσαῦτα φαίνοντας διενεχθέντες, ὑπὲρ ἧς κάλλους, ὃ μόνοι τῶν ἡμῶν ἐπιδεδώκατες, μᾶλλον ἤδη ἢ ἀλλήλοις σύνοιδα πεπολεμηκότες, ἔνιοι δ', ἢ τραυθέντες, πᾶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις τοσοῦτον ἀπέντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορίᾳ τῶν περὶ κάλλους λόγων ὧδε πολὺν χρόνον ἐνδιατρίβειν ἀεί, ἐφ' ἕτερον βύλομαι μεταβῆναι, ὃ δὴ μᾶς ἔλαττον ὄν, ὥστ δίκαιον τὸν περὶ κάλλους ἀξίωσε, τοσοῦτον εἰρηκέναι, τὴν δρμὴν τῆς ἐπιδείξεως Ἱππολάμειαν Οἰνομάου. ὅσους δὲ τούτου κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἱρομένους ἀπέφηνεν ἀποθνήσκειν, ἢ τούτου ἀμοιρήσαι, τὸ ἄλιον σωσοῦσιν. ὡς γὰρ ἐλαύνῃ τὴν ἡλικίαν ἡ παῖς, ἐς πᾶς ἄλλας ὁ πατὴρ ἀπολαμπρύνεσθαι μέσῳ παρεισκύσας ἐφορᾷ, τὴν μὲν ὥραν αὐτῆς ἀλλὰ, τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ πρέπει, ὥστε καὶ τὴν μεγαληγορίαν ὑπερμεγάλῳ συνοῦσαν φύσει, ἐς ἀμφὶ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτῷ ἔχειν παρ' ἑαυτῷ. βύλεσθαι δ' ἐκδιδόναι πολλοῦ μὲν αὐτῷ τῷ ταύτης ἀξίῳ, πᾶς παρ' ἀνθρώπων φύσιν αἰτίας, μηχανῶν τινα μηχανᾶται τὴν ἐπιθυμίας ἀδικοτέραν. ἐς ὧν ἦτο ἐμφανέστατος, ὅσῳ ἐσπούδαστο, κρύπτειν. ὑπὸ γὰρ ἅρματι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν ἐς πάχος ὑπὸ τὴν ἰσχνὴν ἐξειργασμένῳ, τὰς δὲ Ἀρκαδίας ζεύξας ὑπὸ τοῦτο τὰ ταχίστας ἵππους, ἡμιλλᾶτο πρὸς τὸν μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τῆς νίκης παρειληφὼς αὐτὸς αὐτῷ προθήσειν, ἢ στρεβλῶν τὴν κεφαλὴν ἐπηγέναι. ἐς ἧξεν δ' αὐτῷ αὐτὸς

quam ulla ullo modo inter seſe diſcordes fuerint, pro pulchritudine autem, non ſolùm filios ſuos in mortem obtulerint, ſed ipſi inter ſe dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus univerſis antepoſuerunt? At enim ne penuria quàdam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ antè dicta ſunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, oſtendit, mortem ſubire voluiſſe potiùs, quàm ab hac diſſociatos, lucem intueri. Nam poſtquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam ille xerit. Proinde cùm ipſe quidem illam, apud ſeſe retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, ſimularet ut hominum accuſationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate ſua multò injuſtiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè ſeſe conficere poſſe. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velociſſimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine ſuperaſſet, ſponſam illam proponens: qui verò victus eſſet, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipſam unà conſcen-

1 Παρεισκύσας] Id eſt, ὑπερεισκύσας. Ariſtides in Panathenaïco: ὁ δὲ πάντα βασιλέως παρεισκύκως παῖς ἐστιν ἐκεῖνος. Menag.

1 Κα-

σπουδακέναι τὸ ἄρμα, ὅπως ἀποχολέμβοι περὶ ταύτην ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱδ', ἀποτυχόντος τοῦ ἀγῶνος ἀψαμένου τοῦ δρόμου, καὶ τοῦ κόρης ἐκπεσόντος μὴ τοῦ ζῆν, τὸ μὴ ἀποκτῆσαι αὐτὸς τὴν νίκην, ἢ μεζόνειν τι τοῦ βεβουλῆσθαι, μεμφομένους εἶναι τοὺς ἀνταγωνιζομένους, τιμῶν δ' ὑμῶν τὴν μνήμην ἀποφήναντες Οἰνομάου, ἄλλον ἄλλου ἐφθάνειν ἀποθνήσκοντες, ὥστε δεδοικὼς μὴ τοῦ πάντων περὶ τοῦ κόρης ἀμφίστη. [1] καὶ συνῆλθε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος. Ἡροῦ δ' ἐκείνου τὴν συμφορὰν μισήσαντες ταυτησὶ, τούς τε τεθνεῶτας ἅμα, καὶ τὸν κόρον ἐλεήσαντες, τὸν μὲν, ὅτι κτήματος ἀπιστέρητον τοιούτου, τὸν κόρον δ' ὅτι τοῦ ὤρας ὁ κῆρ κρείσσων ἀπολαύσει, κηδεμόνι τε τοῦ νέου, ὅστις ἔμελλε, Πίλοψ δ' ἦν οὗτος, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαλέζοντας τούτῳ κάλλιστον τέχνης ἀποσημήνον, ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἔμελλε τοῦ κόρης κύριος εἶναι. ἐ γήρᾳ με, τὸ κηδεσθῆναι ἐπὶ τέρμασι τοῦ νίκης ἀπεκτονώς. ἅτε τοῦ δὲ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πιμάρμενον τοῦ πάντων, καὶ θεοῖς ἐπισπέσθαι πολλαχόσι. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως, εἰ σπουδῇ λογισαμένοις τὸ τοιοῦτον περὶ κάλλους διεξελθεῖν. οὕτω μὲ δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον. Ερ. σὺ δ' οὐ λοιπὸς εἶ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κορωνίδα τοῦ τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον.

scendere currum, quòd videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisceretur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursùm autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter aurigæ & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas oratione tua, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

[1] Καὶ συνῆλθε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τῇ σωφροσύνῃ, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τ', εἰδ' ὅσπερ εἶπον ἀπομνημονεύοιμι. ῥᾷον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τὰ ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τὰ αὐτοῦ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ ἔστω, ἂν ἐξ ὀρχῆς ἐπεξελθῇς ἐπιτηδείως. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἐμοὶ τὸ λόγον σκέψεσθαι, ὅσον ἐμέλησε τοῖς τῶν ἀκροωμένων, ὡς ἂν τάχιστα ἀποστρόφοις, καὶ κεῖσε μᾶλλον ἴσως πεποιηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὰ ἅπαντα λόγου ὥσπερ ἐνθένδε ἐξ ὀρχῆς, λιπόν. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τοῖς δυσχεραίνουσι. ἐπεὶ δ' ὅτῳ σοὶ καὶ τὴν ἡμετέραν ἀκροωμένῳ λόγων, καὶ τοῦτ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὧδε ποιῶ καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν αὐτὸς ἦρχον περὶ ᾧ καλλος λέγειν, εὐθυμίαν ἂν ἐδόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρημένοις ἐρῶν, ὑδὲ ἀποικὸς τοῖς σκέψεσθαι κεχρημένον ὡς εὐθυμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' ἑτέρωσε τὸν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐντεῦθεν καὶ τὴν αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐοίκασι καὶ τοῖς παρ' ὑμᾶς λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἑκάστῳ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἑκάστῳ ἐπὶ μέρους διεξέρχεσθαι λόγον. ἐπεὶ μὲν δὴ ἥκειν γ' ἂν εἰς ὄψημάτων, ἅπερ ὑμῶν ἑκάστῳ ἔτυχεν εἰπὼν περὶ δὲ καλλους ἐν ἑστιάσεσι; ἔστι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τοῦ νῦν εἰρημένων, ὃ δεῖν ἐπαινῶν τὸν ἐς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχῇ αὐτοῦ περὶ τοῦτο δεῖν λέγειν ἑκάστῳ δόξαι

dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procemio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes

lâtere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχηται, ὥσπερ ἀνθῶν εὐτυχῶν τι λειμῶνι, ἀεὶ τὰ φανερώτατα ἅρπα ζόμενοι τὰς ἐπιθυμίας. ἐγὼ δ' οὖν πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω μὲν βραχέα, ὅπως τῇ παλαιᾷ τὰ μεγέθη ἀποδῶσιν, ὑμῖν τε τὸ μακρηγορεῖν παραλίπω, ἀρέσω τε χαριέστερα. τοῖς μὲν δὴ ἀνδρίαν, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν ἐπαινεῖν δοκοῦσιν, ἵνα μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναπαύζωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς λέγειν, βασκαίνομαι μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ἐ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττοιμι χοίη. καλεῖς δ' ἐ μόνον ἐ φθονεῖσθαι τὸ ἄφρον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἰδιώτης, ἀλισκόμεθα, ὑπεραγαπώμενοί τε, ἐσθ' ὑπακοῦσαι ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν δὲ ὑπακοῦσαι τὰς ὥρας εὐτυχοῦς, ἢ παρασχεῖν τὸ μὴ τοιοῦτον. ἐ πολεῖν χαίρειν ἂν εἰδείη τὸ σῶμα παρατέτονα μᾶλλον, ἢ τὸ μηδ' ὑπὲρ ὑπαλγῆσαι. καὶ τὰ μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, ἐ περιεστέρω παιδάζομεν ἔ τυχεῖν. κάλλος δ' ἡμῖν ἐδεὶς ἐδὲ πώποτε γέγονε κρεῖσσον. ἀλλ' εἰ μὲν τὴν Ἀγλαΐης, ἢ εἰς Ἴλιον ποτὲ συναναβάζε τοῖς Ἀχαιοῖς, εἰ δ' Ὑακίνθου τὸ κάλλος, ἢ τὸ Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικᾶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγενομένοις ἐν καλλιπόνοις ὑπερβολὴν. χρεὼν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων ἕ ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων, ὥσπερ κοινὸν παρεσ-

opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, ubi semper ea quæ novissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego verò ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum suum reddam, & vobis, omissa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præstare nobis videntur, si non quotidie honestis actionibus benevolentiam sibi concilient, & nos quodammodo ad amandum se cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam suam, sed simul atque aspeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & servire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non est, majoremque gratiam habuerit formoso, multa jubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuscunque caremus, ulteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis satietas oboritur, sed sive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: sive Hyacinthum formosum illum, sive etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus, ne fortè videamur apud posteros, ab aliis superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est.

Nam

δεῖσθαι τὸ κάλλος ἐστί. καὶ ὅτι στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἐπιμέλητον τὰ στρατεύματα σωζέσθων, ὅτι ῥήτορσι τοὺς λόγους συνθήναι, ὅτι μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας μεγαφέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὃν τὸ κάλλος τίλος ἐστίν. ὧν γὰρ εἵνεκα ἤκομεν ἀκριβῶς, σὺν ἐκείνοις μόνοις οὐδὲν ἀνυδὴς εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κοσμούζειν. τοῦ τε γὰρ Μενέλεω, ὡς τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς οἰκίας τὸ κάλλος, ἢ ὅσον τὰς εἰσιόντας ἐκπλήξειν. καὶ Αἴγισθος τοῦτ' ἔτι πολυτελεστάτας ἅμα κατασκεύασε, καὶ καλλίστας. καὶ τὸ γνώμης οὐκ ἥμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς ὅτως ἀγασθῆναι λέγεται τούτοις, καὶ πύσει ὃ πατὴρ εἰς αὐτὸν ἀφιγμένον, ὡς εἰκὸς Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνὸς ἦ τοιῇδε γ' ὁλυμπίᾳ ἐνδέτην αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ μεγαλοπρεπὴς, σὺν ἄλλοις τοῖς χαίρειν μιλθοπαρήσας ἦλθε τοὺς ἑαυτοῦ συστρατεύμασι τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὁρμὰς σκοπήσειν ἔχη. καὶ χεδὸν εἴ τις ἐκάστην ἐξετάζειν βάλεται τῶν τεχνῶν, εὑρήσει πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁρώσας, καὶ τοῦτο τυγχάνειν δὲ παντὸς πεφυκέναι. τοσοῦτον δὴ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῷ μὲ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσωπα μὴ κάλλος. τῷ δ' ἄνευ τούτης τὰ ἰδίως κεκρίσθαι τῶν, βέλτιόν ἐστι σῴζειν ἢ δίκη, ὥσπερ δὴ καὶ τῷ μὴ μετεχόντων ἀπρεπέστερον ἢ δίκη. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ἀποκαλοῦμεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὂν εἰ τι τῷ ἔχων τυγχάνει τελειότατον τῶν ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus suos instruere, neque oratores ad eandem orationes suas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam depingere. Et quid attinet ista recensere, quorum finis quoque pulchritudo est? Quin illa quoque quibus necessariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest cum summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit usum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quasi attonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam sententia falsus est. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci venisset, ut ad Pisistratum Nestoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forsan Iovis aula renidet. Et ipse adolescentis pater non aliam ob caussam minip infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficisceretur, quàm ut aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et fermè si quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum justitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna censeri: at verò quæ cum hac specie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rursum & illis, quibus hæc conjuncta non est, nihil quicquam inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri non sunt, turpes vocamus, perinde quasi pro nihilo habendum sit, quicquid tandem aliquis habuerit,

in

κάλλους ἐστερημένῳ. τὰς μὲν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦσας, ἢ τυράννοις ὑποπεπτωκυίας, τὰς μὲν, δημαγωγὰς, τὰς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνας δὲ τὰς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει ἡγουμένας, θαυμάζομέν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινὰς νομίζομεν εὐεργέτιδας, τὰς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτου τοίνυν ἕνεκα μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὅτου δὲ τοῖς πᾶσιν ὠφέλιμον μέρος τυχὸν, κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτου τι προσκτήσασθαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἄν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος περδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντες ὠφελήμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰδεῖσθαι δυνηθέντες, ὅπ ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καγὼ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν τοιούτων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφειλόν, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπίπολυ προπετυομένην ἑώρων. *Ep.* Εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολελαύκατε συνουσίας. χθὲς δ' ἤδη καγὼ ἡδὺν ἔλαβον ὑμῶν ἔκπλουν λόγῳ σοί.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ὅτῳ δοκεῖ τῷ Λουκιανοῦ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, qua tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὥρυχὰ Ἔ Ἰθμῶ καὶ σὶ Μυσώνιε, ἀλλ' ἀκούω, ὥς φασι γεγονέναι πῦ Τυράννου, τὸν εἰχεν Ἕλλωα. *Μυ.* Ἴσθι ὦ Μενίκρατες, καὶ βελτίω ἐνεθυμήθη Νέρωνα. τὰς γὰρ περιόδους τῆ Πελοποννήσου, τὰς ἐπὶ τῆ Μαλέᾳ, ξυνέρχῃ τοῖς πλαπτομένοις, εἴκοσι σταδίων Ἔ Ἰθμὸν ῥήγνυσθαι. *Μεν.* τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἔ ὀρυχὰ Ἰθμῶ καὶ σὶ Μυσώνιε] Quî potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione differere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cum de Vindice narrat inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἐμπορίας ὠνεῖτο, καὶ ταῖς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, καὶ ταῖς ἐν τῇ μεσογαίᾳ. καὶ γὰρ δὴ κἀκείναις ἀπόχρεων οἴκοθεν καρποῖς, ἣν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττῃ. ταῦτα δὴ δίελθε Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι σπουδάσαι διανοῇ ἕτερον. Μου. δίειμι βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς οὕτω φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάζειν. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδαὶ ἦγον, καὶ τὸ σφόδρα αὑτὸν πεπεικέναι, μηδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἥδιον. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ᾄδων. τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μηδ' ἐκεῖνον ἐναντίαν αὐτῷ κιθάραν τι, καὶ ᾠδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἰσθμὸς, οὐ τῶν ἀπὸ γνώμης αὐτῷ βεβουλευμένων. ἀλλ' ἐντυχὼν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλουργίας ἠράσθη, τόν τε βασιλέα τὸν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τὴν Εὔβοιαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρίπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλκίδα. ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐζεύχθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ξέρξου, καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλουργῶν ὄντα. [1] καὶ πρὸς τούτοις, τὸ διο-

emporiis profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi siquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi caussa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversus se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde autem & Datium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit, cum is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam ante ista fortassis animo cogitarat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam illud

1 Καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμίξαι πάντας εἴσατο τὴν Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἑστιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ πρὸς τούτοις τὸ δι' ὀλίγου ἐπιμίξαι πάντας, εἴσατο τὴν Ἑλλάδα λαμπρῶς ἑστιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν. *Præter hæc,* cogitavit, *etiam, quòd si omnes* Græcos *compendio isto sic inter se permiscuisset,*

λίγω ἀλλήλοις ἐπιμίξαι πάνυ ἐν τῷ Ἑλλάδι, λαμπρῶς ἐπᾴδειν τὴν ἐξωθεν. αἱ γὰρ τυράννων φύσεις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δέ που κἀκεῖ [1] ἀκόσμου τοῦτο φλήναφος. σκολιὸν δὲ καὶ σκιωνῆς, ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ᾆσαι, καὶ ἄσμα, οὐ μέγα. Μελικέρτην δὲ καὶ Λευκοθέαν. [2] ἐρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἥξειν, προτεθυμῆσθαι, καὶ ἀδάμενον, καὶ κεκινδυνεύμενος τὰ γῆς, τρεῖς οἰμᾷν. τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευμένοις ἐγκελεύσασθαι μὴν ξυμπόνους ἅπασι δὴ ἔργου, ἀνιέναι εἰς τὸν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλείους δεσμῶν ὑπερβεβληκότα πάντα. οἱ μέν, δὴ οὖν δεσμωτηρίου, τὸ περιῤῥᾳδὲς τε, καὶ δύσπορον ἐξιπόνουν. ἡ θάλαττα δέ, τὰ γλίσχρα τε, καὶ ἐπίπεδα. ἐοδόμουν δὲ πῆ, ἓξ πέμπτην ἡμέραν ἐσπεζευγμένων ἡμῶν τῷ Ἰσθμῷ, κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος ὅπως σοφὸς, ὡς δὴ ἓξ Νέρωνος

illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se miſceri poſſent, contra exteros ſplendidè adeò ſtabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem ſunt, tanguntur autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progreſſus in ſcenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipſi ligonem porrexiſſent, Græciamque ejus tutelæ commiſiſſent, ad fodiendum profectus eſt, plauſu cantuque proſequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigiſſet, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus unà capeſſere juſſiſſet, Corinthum redit, Herculis res geſtas omnes ſibi viſus ſuperaſſe. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricoſis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam ſeptimum & quintum diem quaſi alligati iſthamo fuiſſemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifeſtus, quòd Neronem

pœ-

miſcuiſſet, videretur extraneis Graciam ſplendido quaſi epulo accepiſſe. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non peſſimis eſt, rem geſſerit. *Supra omnia autem hæc*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc, quòd brevi adeo omnes inter ſe miſceri poſſent, contra exteros ſplendidè adeò ſtabilitum iri.* Pro Apollo & Muſæ Pſeudolucianicæ. Ita? ἐσπᾴδειν eſt *ſtabilitum iri?* Haud vidi magis. Miſerum Lucianum qui ſub tam lentis maxillis, & hunc Pſeudolucianum qui ſic ſub Luciani pelle vapulat. Ἐσπᾴδειν autem Ἑλλάδι hic ψευδολυκιανῶς dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione ſe referens. *Marcil.*

1 Ἀκόσμου τοῦτο φλήναφος] Notari debuit atteriſco hic locus, & proclamari, *Hic foſſa eſt inepta.* Idem.

2 Ὁ ἐρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος] Relege ἐρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν τῇ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, ſed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum Procos. imperium. De ritu autem hoc iſto principum in operibus novis, ad C. Suetonii Veſpaſianum narravi c. 11x. Ridere autem qui volet, videre illi tempus genium interpretis. *Cùm autem aureum ipſi ligonem porrexiſſent, Græciamque tanquam in tutelam commendaſſent*, &c. Quid potest capitalius? *Idem.*

ἓ Ὡς

μεσηγωνιῶν τὸν τομόν. ἔφασαν δὲ τὰς Αἰγυπτίους γεωμετρικὰς τὰ ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτῆς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἠγημένης τὴν ἐπὶ Λεχαίῳ, ὡς τῇ Αἰγίνῃ διδικείαν. πελάγους γὰρ τοσούτου νήσῳ ἐπιχυθέντος, κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἴγιναν. Νέρωνα δὲ, τὸ μὲν Ἰσθμὸν τομῆς, ὑφ' ἣν Θαλῆς μετέῤῥησεν ὁ σοφώτατός τε, καὶ φυσικώτατος. δεδιέναι γὰρ μὴ πᾶλιν αὐτὸν ἔρραμμένον ἅλλοι, ἢ δεδημοσίᾳ ἄδειν. τὸν δὲ ἐπιτείλαι ἐθνῶν κίνησις, καὶ ἐξύπνου, ὡς τὰ ἐκείνης νῦν ἀπόμωρον, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγον Ἕλλαδός τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσυψεῖς τε, καὶ ἰσοπέδους εἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ὑπὸ τὰ Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι. τεκμήριον αὐτοῖς ἡδίστοις χιλιάρχοις. Με. ἡ φωνὴ δὲ Μισώνιος, δι' ὧν Μισημένῃ, καὶ τὸ Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τὸ γὰρ Λήμνιον πλωτάλιόν τινων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, κατεγέλων. Με. Ἀλλ' ἐκείνης μὲν Μενέκρατες, ὅτι θαυμασίως ἔχει τὸ φθέγματος, ὅτι οὐ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἐκκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος. μέλη δ' ἂν τις ἐπισκοῦσαι μετὰ βομβεῖ πῶς. οἱ δὲ γε τόνοι τὸ φθόγγων, ἐπιλειαίνουσι τὸν, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam

pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cùm eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem venisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterriturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum, alii autem deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam sibi

1 Ὡς τὰ ἐκείνης νῦν ἀπόμωρον] Melius ὁ τὰ ἐκείνης νεῶ ἀπόμωρον. Marcil.

2 Ἐπιλειαίνουσι τοῦτον, ἐπεὶ μὴ θαῤῥεῖ] Melius, ἐπιλειαίνουσι τοῦτο, ἐπεὶ μὴ θαῤῥεῖ τοῦτο

ἐπὶ μὴ θαῤῥεῖ αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ, ὡς ἀγώνων μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ ὡς τοιαύτῃ, καὶ ἅμα καιροῦ βαδίσαι, καὶ στῆναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, ἀκριβῶς ἔχοντα μόνα δὲ βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβῶν ταῦτα. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γέλωτος, ὡς γελοίους τοὺς γεμένων σκώπτοι. καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρτημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη. νῦν μὲν γὰρ μετρίως γέλοιον. ξυμάγωνα τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρον διῆκται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ δρόμῳ τρέχοντες. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθριᾷ μᾶλλον, ἐμπεσάμενος αὐτῷ τὸ πρόσωπον. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀπὸ χρῶν πω δή. Με. οἶδ' ὃν ἀγῶνα φῂς αὐτὸν, πῶς οὐφίεντα ὦ Μυσώνιε; τέχνῃ γάρ πω χαλίζον. Μυ. τέχνῃ μὲν, ὥσπερ οἱ παγκρατιάζοντες. ἀλλ' ὑπομίμνησκε ὦ Μενίππιππε, ἢ τῶν παλαιστῶν ἀπέστειλεν, ὡς ἴδοι μοι ἀπέλθειν. ἴσως γὰρ κίνδυνοι εἰσὶ τοῖς τέχνας, ὧν ἐπιτείνουσιν οἱ τεχνάζοντες. Με. τί τοῦτο Μυσώνιε; σφόδρα γάρ ἀπορῶ. Μυ. ἄκρως δὴ λόγῳ ἀτόπῳ μὲν, ὡς ὁ Πελοπίδης ἢ Ἑλλήνων ἔπραξεμένα. ἴδωμοι γὰρ νόμον κειμένον, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι Τραγῳδὸς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοιοῦτοι, πολλοὶ μέν. ὁ δ' ἠπειρώτης, ἄλυτα φωνῆς ἔχων, ἀδόκιμος δ' ἐπ' αὐτῷ, καὶ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα δ' εἰθότως ἐπλάττετο, καὶ δὴ πε-

sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursùm si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis ostendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirotà autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

τῦτο nempe τὸ ξυμᾴζειν. Alia erant & quidem ψαμμακοσπαίγματα, quæ in Luciano & Pseudolucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim stilo ætatis meæ verno, nunc παρὰ τὴν ἀδριτοφίαν exscripsi. *Marcil.*

φάνη ἐρᾶν, κ᾽ μηδ᾽ ἀπῆσιν ἀφ᾽ ὅτου, ἢ δέκα τάλαντα δῶναι οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὕστ᾽ ἠρεμά τι, ἐ μουσικῶς εἶχε. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠρξατο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ᾽ αὐτῷ δὴ τούτῳ. βοώντων δ᾽ τῶν Ἐπειρώτων ἐπὶ τῷ ἠπειρώτῃ, πέμπει γραμματέα, κελεύων ὑφ᾽ ἑαυτῷ τοῦτον. αὐτὸς δ᾽ ὑπερακούοντος τὸ φθέγμα, κ᾽ δημοτικῶς ἐλίζοντος, εἰσαίμην Νέρωνα ἐπ᾽ ἀκεφάλων τὰς ἑαυτοῦ ὑποκελεύσας, οἷον ἐφεστηκότα τι τῷ στόματι. ἐ γὰρ δὴ καὶ δέλτος ἐλεφαντίνης, κ᾽ διπτύχους, προσιέληθόσι αὐτὰς ὥσπερ εἰχειρίδια, καὶ τὰ ἠπειρώτικα ἀναπτύσσοντες πρὸς τὰ ἀλγὰ κίονα, κατέχαζον αὐτοῦ τὸν φάρυγγα, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις. Με. Τραγῳδίαν δ᾽ εἶπας, Μυσώνιε, μιαρὸν ὅτι παῖδος ὑφθαλμοῖς τοῦ Ἐπειρώτου ἐργασάμενος; Μυ. παιδιὰ ταῦτα γεωμέτρῃ μητροκτονήσαντι. Με. εἶτ᾽ Τραγῳδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ὀκτὼ μόνον αὐτὸ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ᾽ ᾧ αἱ ὀμφαὶ σύνηνεον, λάθρᾳ πεῖραν ἄρασθαι, ὡς μὴ δ᾽ τῷ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἴη. καίτοι δ᾽ Πυθικὸν καλέσαντος αὐτὸν, εἰς τὰς ὀρέστας τι, κ᾽ Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτόνημα, κ᾽ λόγου τινὰ δόξαν ἐδωκεν, ἐπειδὴ πατρῴοις ἐπεμάρτησαν. Μυ. ὀδὲ, μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐπεμάρτησαν, ὑφείλατο τοῦτο δ᾽ θεὸς ὤϊστο, πρωτόγονα τῶν ἀληθῶν ἀκοάν. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφάνωται γὰρ πᾶς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφήμως. καί τις ἐκ-

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, execta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, eum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ſerimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et qui-

ωθῶμεν προπίνῃ τὴν χεῖρα, ἀλλ' ἀνακελεύσμῳ ἡμᾶς θαρρεῖν τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ μὴ ἀδικεῖν, Νέρωνα οἴχεσθαι. Με. βοᾷ γὰρ Μουσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται). Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπαυχῶμεν. ἐπὶ γὰρ τοῖς νεκροῖς, ἃ φασι δεῖν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene*. Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso*. Euge ô dii. *Mene*. Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ἄνομ', ὦ θεοῖς συγκέκμηνον
Ποδάγρα, πολυσίνακτε, κακοκτύπητε τέκνον,
Ἥν Ταρτάρου κάθημαι σὺ βαθυσκίοις,
Μέγαιρε' ἐρεννὺς χαρὸς ἐξεπαίνας,
Μαζοῖσί τ' ἐξίδρεψε, καὶ πικρῷ βρέφη
Εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλκτὼ χόλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἔρα,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώπους βλάβος.
Εἰ γὰρ τεθνεῶσιν ἀμπλακημάτων πίσις
[1] Βροτῶν ὑπηδεῖ, τῷ, ἔδρασαν σὺ φάε,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τροχῷ προδῆσαι, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Ἐδεῖ κολάζειν σὺ δόμοισι Πλειστίας,
Ἀτολμῶς ἢ πάντως τὰς κακῶς διξαμένας,
Τοῖς σοῖς προσάπτειν ζυγροκηδέσι πόνοις,
[2] Ὡς μὲ τὸ λυπρὸν, καὶ παλαίπωρον δέμας,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρους ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χαλᾷς,
[3] Πυθμαπι βιαίῳ τῶνδε διαστρόφιγγον πόρους,
[4] Ἔσηκε. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιτείνῃ πόνους.
Σταλάζιναι σ' ἐπ' αὐτῶν, ἀσφυρον τρέχῃ κακὸν,
Δίναισι φλογμῶν σάρκα πυροπλάθμενον,
Οἵοις κρητὴρ μέσος αἰτναίοις πυρὸς,
[6] Ἢ Σικελὸς αὐλὼν ἀλιπόρῳ ἀσφαλὴς.

Στρο

1 Βροτῶν ὑπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὡς μὲ τὸ λυπρὸν] Squallidum. Squallens. *Guietus*. Syntaxis est. ὡς τὸ δέμας μὲ λυπρὸν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἴσηκε, ἐς μεμυκὸς ὀλπτείνῃ φύσεις, ἰχῶρι φαύλῳ &c. τόδε διαστρόφιγγον πόρους πυθμαπι βιαίῳ. ἰχῶρι φαύλῳ. i. διὰ τῷ ἰχῶρι φαύλῳ. τόδε διαστρόφιγγον. i. τὸδε διαστρόφιγγοντι. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea re poros stringente ob spiritus inclusi vim* &c. pro τῶνδε, itaque legendum est τόδε cum Guieto, qui tamen non τόδε scripsit, sed ποδὶ, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin*.

3 Πυθ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

O triſte nomen, ô & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,

Æſti-

3 Πυθμὴν βιαίῳ τῷδε] Toſt. Guietus.

4 Ἔρηκα] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μυμικὸς] Poteſt hic legi δεδυκὸς, ut pagin. 811. δεδυκὲς ὑπὸ μυχοῖσι γύου. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Boiard.*

6 Η Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρῳ διαφόρος] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅπᾳ θυσιξέλικα κυμᾳτόμῳ,
[1] Σήραξι πετρῶν σκολιὸς εἱλεῖται κλύδων.
[2] Ὦ δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιβάλλομεν,
Ἐλπίδι ματαίᾳ μωρὸν βεκηλήμενοι.
Χο. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβήλης
Φρύγας ἴυγξον ὁλολυγᾷ,
Ἀπαλᾷ πλαγᾶσιν Ἀτίδι.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν
[4] Φρυγίᾳ κατ' ὄρεα Τμώλᾳ,
Κώμοις βοῶσι Λυδοί.
[5] Παραυλοῦσι δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
Κελαδοῦσι Κρηταῖ ῥυθμόν
[6] Νόμοις διάκορυβαντες.
[7] Κλάζῃ δ' ὁ βρίθυσις σάλπιγξ
Ἀρεῖ κρέκουσα θούριον
Πολεμηίαν ἄτλαν.
Ἡμεῖς δ' ὅτι Ποδάργα,
Πρώταις ἔαρος ἐν ὥραις
Μύσᾳ πλαγᾶσιν οἴκτως
[8] Ὅτι πᾶς χλοηθήσει
Ποίας τέθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου δ' ἐνδρέπει ποδοῖς
Ἁπαλοῖς κομᾶς πετήλοις.
[10] Ἁδὺ δύσγαμος κατ' οἴκους
Μερόπων βροτοῖς χαλιδών,
[11] Καὶ νύκτερος κατ' ὕλαν
Τὸν Ἴτυν στένῃ δακρύοις
[12] Ἀτδὶς γόοις ἀηδών.
Πο. ὤμοι πόνων ὀρωρᾷ, ἄτερπτα ποδὸς
Μῖραν λελογχὼς βάκτρον, ἐξίρισέ μου
Βάπτι πτέρνισσα, κἀμὲ παθῶν τοιῶνδε,
[13] Ἰχνος τε βαιὸν ὡς ἐπισήσω πέδῳ.
Ἔγειρε πλῆμον γῆα δεμνίων ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σίραγξι. Guietus.
2 Ὦ δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra scil. *Idem.*
3 Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν] Idem.
4 Φρυγίᾳ κατ' ὄρεα Τμώλᾳ] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: τὰ δὲ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ἐφαπτόμενος ἔχει μέχρι πόρρω τὸ Ταῦρον, εἰς τὰ Φρύγια καὶ τὰ Λύδια ἔτι τὰ Καρικὰ ἔτι τὰ τῶν Μύσων δυσδιακρίτως ἔθνη, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κώμοις βοῶσι Λυδοί. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa ruinas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen;
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Ityn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῆγες δ' ἀμφὶ ῥόπτρους] Τὸ δ' delendum videtur. ῥόπτρους, clavis. ἀμφὶ, circum-adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον ὠδᾶν Κορύσσαντες] Fort. *Idem.*

7 Καὶ ζὰ ὃ βρίθουσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ὅτε πᾶς χλοητόκοις] i. Χλωροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρου θ' ὑπνόφοα πνοαῖς] Ὑπνόφρα. Idem. Si legas ὑπνόφρα cum Guieto, legendum etiam erit πνοιαῖς, non πνοαῖς. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Beivin.*

10 Ἀδὺ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ τύκτερῳ] Νυκτέρεις. Idem.

12 Ἀτθὶς χρῶτες] Γοῶσ'. Idem.

13 Ἴχνῳ τὸ βαῖον] Βίαιον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὸν ὑπόρροον στέγην.
Σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος,
Μολὼν ὑγρόζε. Ὁ θεὸς ἡλίῳ φάος
Ἀβλωθὲν αὖραν, πνοὰς ἐμοὶ φανδρᾶ πάσαν.
[2] Δίκαιόν γὸ ἤδη τῦτο θεὸς πίμπλω φάει,
Ἐξ ὧ ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα,
Εὐκὰς σὺ ἀγρώτοισι τείρομαι δόμας.
Ψυχὴ μὲ ὠὴ μοι, κὴ περιμία πάρος,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ γύαις ἀρμηδόν.
Δόμος ἦ ναὸς, οὐχ ὑπηρετεῖ πόδοις.
[4] Ὅμως δ' ἐπείγω γυμὲ, μηνάσκων ὅτι
Πτωχὸς θοδαρῶν, ἐξαπατῆν μὲ ὠὴ θέλῃ,
Καὶ μὴ δωίητας, τῦτον ὡς νεκρῶν πάθῃ.
Ἀλλ' εἶα.
[5] Τίνες γὰρ οἴδε βάκτρα νωμῶντες χερῶν,
[6] Κάρλωσι φύλλοις ἀκτέας κεκλιστρέες,
Τίνα δαιμόνων ἄγυιαι κωμάζειν χορόν;
Μῶν Φοίβε παιὰν, σὸν μεσαίρησιν σέβας;
Ἀλλ' ἁ σίφοντος ἐλαφίδος φύλλα δάφνης.
[7] Ἢ μή πις ὑμὸς βακχίων κωμάζει;
Ἀλλ' οὐχ ἕπεσι κιοσίνη σφραγὶς κόμαις.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κὴ πρόσθε νημερτῆ λόγον.
Τίς δ' ἐσιν, ὧν ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, κὴ πόνων, ἐρωτᾷς;
Ὡς γάρ σε βάκτρον, κὴ βάσις μεμύηθεν,
Μύσην ὁρῶμεν τ' ἀνικήτου θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμὶ κἀγὼ τ' θεᾶς ἑπάξιος.
Χο. Τὴν μ' κυπρίαν Ἀφροδίτην
Σωζόντων ἐρέπεσθαι ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεθρέψαθ' ἡσύμιον ἁρμοχὰν
Ἅλιος ἐν κύμασι Νηρέως.
Τὰν δ' Ὠκεανὸ θυγατρὸς παγαῖς
Ζέλως παρακλιθὲν Ὀλυμπίᾳ
Λᾶϊ κώλεον δύρισι κόλπις

Ἥρας,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δίκαιον γὸ ἤδη τῦτο θεὸς πίμπω φάει] Φάος. f. *Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] ἰ. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅμως δ' ἐπείγω] Syntax. μηνάσκων ὅτι, ἂν πτωχὸς θοδαρῶν περιπατῆν θέλῃ, καὶ μὴ δωίηται, τῦτον πάθῃ ὡς νεκρῶν. Nota φράσιν insolentiam. πάθῃ pro, δεῖ θεῖναι. ea est vis adverbii, ὅτι, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς: ἦν εἶπαν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἦν εἶπεν αὐτοῖς τῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, μηνάσκων, ὅτι πάθῃ ὡς νεκροῖς, dictum pro, μηνάσκων τῦτο (supp. τὸ παροιμιαζόμενον) πάθῃ ὡς νεκροῖς ὁ Παδαγωῦτα &c. *Boivin.*

5 Τίνες γὰρ οἴδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτέα sit ἀκτὰ, id est sam-

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præteriêre jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Actææ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phæbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia πεδαγρικὰς βοηθεῖ μᾶλλον τῶν ἄλλων φυτῶν, ἢ πρασίᾳ. ita Dioſcorides: nec multo aliter *Plinius* & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino cellita ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρινα φύλλοις ἀκτίας καταστρώσῃς] Optime Boichartus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſica cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὑμῶν βαυχέων καμψίζοῃ] Βαυχέων. Guietus.

Ἦρεν, ἐπῃλώατο Τηθύς.
Κορυφαῖσι δ' ἤρατὸς ἐν ἀφθίτῳ,
Ἐλόχευσε κούρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μέγ' ἄελσε ὀλυμπίαν,
Τὰν ἰοχεκύδιμον Ἀθάναν.
Τὰν σῇ ἡμετέρων θεὸν ὀλβίαν,
Ὃ χάρμ' λιπαρσίοις ἐν ἀγκάλαις
[1] Πρώτην ἐλόχευσεν Ὀφίων
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκόπον φάος,
Ἀνέπιλέ τε λαμπὶς ἠὼς,
Καὶ πάμφαὲς ἀελίου σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποσάρχας ἐφάνη κρότος.
Ὅτε χαῖρε λαχόντων σε τεκοῦσα
Μοῖρα, Κλωθὼ τότ' ἔλασεν,
Ἐλάσασα δ' ἅπαν σέλας ὁρμᾷ,
Μίγα σῇ ἔκτυπεν εὐδίῳ αἰθήρ,
Τήνδ' ἀγλαΐτοις ἐν μαίζοις,
[4] Ἐνολβίῳ ἐρίψαθ' Πλειάτων.
Πο. [5] Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀρχάζῃ σωφρόνως;
[6] Χο. [7] Οὐχ αἵματι λάβρον σωχέομεν ἀπὸ σώματος σιδάρου,
Οὐ τελεσσὶ ἀφέτοις λυμάζεται τροφαῖσιν αὐχένων,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσπαλάκοις πέπληγε νῶτα,
[9] Οὐδ' ὤμοις λακιστὰ κρέα [10] σιτεύμενα πυρὸς;
[11] Ὅτε γὰ τελείας ἔαρι βρύῃ τὸ λεπτὸν ἄνθος,
Καὶ πολυκέλαδος κόσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ᾄδει,
[12] Τότε λῇ μελέων ἐξ βέλος πέπηγε κύστις,
[13] Ἀφανὲς, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύῃ.
[14] Πόδα. γόνυ. κοτύλαι. ἀσπαλάκης. ἰσχία. μηρός.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρακα. κωρυκός.
Ἐθίζ. νέμε. φλέγ. κρατῆ. πυρσῖ. μαλάσσῃ,
[16] Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸ πόνου ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα κἀγὼ τὸ κωπωγκασμῶν
[18] Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκίπω πτοιμῆς

Δαί-

1 Πρώτην ἐλόχευσεν Ὀφίων] Hesy. λοχεύῃ, τίκτῃ, γλυκύ. Guietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκόπον φάος] Illud φάος, ferri non potest, scripserat Lucianus χάος. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποσάρχας ἐφάνη κρότος] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. Guietus.
4 Ἐνολβίῳ ἐθρίψατο Πλειάτων] Εὐολβίῳ leg. videtur. Idem.
5 Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀρχάζῃ σωφρόνως] Hic versus senarius videtur. ὀρχάζῃ initiat. Idem.
6 Et sequentes] Σωπαδικὰ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ' αἵματι λάβρον σωχέομεν ἀπὸ σώματος] Οὐχ αἷμα σωχέομεν λάβρον ἀπὸ σώματος σιδάρου. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. σωχέομεν. non σωχέομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſtra crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea. Si-

9 Οὐδ' ὡμὰ λακιστὰ] i. Diſcerpta. Heſy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥήσσῃ. λακιδῶται, ῥαγῆναι. Guietus.
10 Σπαράξω] Σπαράξαι. Idem.
11 Οἵπερ] Οἵπερ. Idem.
12 Τότε διὰ μελίων] Τότε, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*
13 Ἀφαὶς κεύθιον, ἀδύκους ὑπὸ μυχοῖσι γύῃσι] Διαδὺκὸς. Idem.
14 Πόδα. γόνυ. κοτύλας. ἀγκαλίδας. ἰγδία. μηρούς] Ἰγδί, ἀδὲ μηρούς. Idem.
15 Χείρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρσας] Κόχωνα. Heſy. κόχωνα τὰ ἰσχία & τὰ ὦμια. i. τὰ ἄρθρα. Idem.
16 Μέχρις ἂν ἡ θεὸς ἐκ σώτου ὑποφυγεῖν] Ἀπεκφυγεῖν fort. ut ſtet verſus. vel ὑπεκφυγεῖν. Idem.
17 Ἔς ἄρα καιρὸν] Ἄρα. Idem.
18 Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκίστω πρόμμυες] Ἔλαθον ὑπάρχων; ἡκίστω τοι πρόμμυες. πρόμμυες, i. ὄμμυες. Idem.

Δαίμων φαυεῖσα. σιὼ δ' ἐγὼ μύσταις ὁμῶ,
Ὑμνων κιθάρᾳξω τὸ παδαχρῶν ἄδων μέλος.
Χο. [1] Σίγα μ' αἰδὴρ. καὶ νεώμεθ' ἔσω.
Καὶ πᾶς παδαχρῶν, σύφημείτω.
Γᾶς [2] πρὸς θυμέλας κλιτοχαρὴς
[3] Βαίνῃ δαίμων, σκίμπτοις βάσιν φερεζομᾴη.
Χαίροις μακάρων πολυπρεσβόπτη,
Καὶ σοῖς πρὸ πόλοις ἵλαος ἔλθοις,
Ὄμμασι φαιδρᾷ. δοίης δ' πόνοις λύσιν ἀκέσαν,
Ταῖς δ' εἰαρινοῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τὼ ἀνίκητόν με δεσπότην πόνων,
Οὐκ οἶδε παδάκρυον τ' ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ἔτι λιβάνου ἀτμὶς ἐξιλάσκει,
Οὔτε χθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὅλος φερεκρεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢν ἔτι Παιὰν φαρμάκοις νικᾷ θεύς,
Πάντων ἰατρὸς τ' ὢν ἐραυεῖ θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμόχθης Ἀσκληπιός.
Ἐξ ἃ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις βίος,
Τολμῶσι πάντες τὴν ὑπ' ἐκβαλεῖν θεόν.
[5] Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
Ἄλλος γὰρ ἄλλῳ ἐπ' ἐμὶ πειρᾴζει τέχνῳ.
Τελοῦσιν ὀρθόγλωσσα, καὶ φίλτρα μοι,
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομαίων ἀνδράχνῃ.
Ἄλλοι, πᾴσιον. οἱ δ', πολυμηγείτονα
Ἄλλοι, κνίδας τελοῦσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὴς φέρουσι τὰς ὑπ' τιλμάτων.
Στυφυλίνου ἰφθόν. οἱ δ', φύλλα πᾴσικῶν.
[6] Γοσκύαμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια.
Ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἑλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. μελίνου. κολλάμφακον.
[7] Κυπαιρισσίνου κισσίδα. χύλιν κεδρίνου.
Κρόμβης ἀπίφθου φύλλα. χύσον ὑπὸ Γάρου.
Σπυρᾴδας ὀρείας αἰγὸς. ἀνθρώπου κόπρον.
[8] Ἄλδρα κυάμου. ἄνθος ἀσίνου λίθου.
Ἔψουσι φρύνας. μυγαλᾶς. σαύρας. χαλᾶς.
Βατραχους. ὑαίνας. τραγελάφους. ἀλώπεκας.
Ποίου μέτταλλον ὃ πεπείρατου βροτοῖς;

Τίς

1 Σίγα μ' αἰδὴρ] Leg. Σίγ' αἰδὴρ καὶ νεώμεθ' ἔσω, σίγα. i. μὴ σιγᾶς αἰδὴς ἔσω, ἐνεώμεθ'. Ἀναπαισοί. Guietus.

2 Πρὸς θυμέλας κλιτοχαρὴς] Ἡ δη. θυμέλας. i. βωμέ. Idem.

3 Et sequentes sic distinguito:

Βαίνῃ δαίμων, σκίμπτοις βάσιν
φερεζομᾴη. χαίροις μακάρων
πολυπρεσβόπτη, καὶ σοῖς προπόλοις
ἵλαος ἔλθοις, ὄμμασι φαιδρᾷ.

δοίης

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.
Podagra.
Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δόλις ϑ' ἁπάντοις λύσιν ἀκαίρων,
ταῖς δ' εἰαγγελίοις ἄφαις. Quietus.

4 Τίς ἢ ἀνίκητον] Syntax. τίς βροτῶν τὸ ὅτι χθονὸς &c. *Idem.*
5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*
6 Ὑοσκυάμιον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια] Σίβδια. f. *Idem.*
7 Κυπαρισσίνιλλον πακίδα] Κνιδα. Idem.
8 Ἄλθρα κυάμων. ἀνθ' Ἄσιν λίθου] Pulverem, an ſitum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἀχὼ χυμός; πόθεν ὁ δίνδρα δάκρυ;
Ζώων ἅπαντων, ὁσσα. νεῦρα. δέρμαθ'.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. ὀροι. ἀπόπατ'. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μ̃, τὸ λοιπὸ πεσσάρων ἄκρον.
[1] Οἱ δ', τὸ δ' ὀκτὼ. τὸ δ' δὶ ἐπτὰ, πλείονες.
[2] Ἄλλον δ' πίνειν τλὼ ἱερὸν, κριθαίρεα.
[3] Ἄλλον ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζειν.
Γηδαῖον ἕτερον μ̃ῶρον ἐξάδη λαβ̃ών.
[4] Ὁ δὲ, θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ̃ κράνης.
Ἐγὼ δ', τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, καὶ πειρῶσί με,
Εἰσθ' ἅπαντες κρ̃ῶλον ὀρνίθων ἐμοί.
Τοῖς δ' φροντίδος μηδὲν ἀνίξειν ἐμοί,
Ἥτιον ἔχω νῦν, δύμβρης τι γίνομαι.
Ὁ γὰρ μεθαλαβ̃ὼν τ̃ ἐμ̃ῶν μυθημάτων,
Πρ̃ῶτον μ̃ὲν οὐδὲν ὑγιὲς ἀκούσεται,
Τέρπων ἅπαντας, οὐτραπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ' ὀργᾶται μ̃ᾶλλον, καὶ κοάτω,
[5] Ὅτι ἐπὶ λυτρὸν φερόμενον βαστάζει.
[6] Ἄτλω γὰρ, ὡς εἶπεν Ὅμηρος, ἠδ' εἰμ' ἐγὼ,
Βαίνων ἐπ' ἀνδρ̃ῶν κρ̃ᾶτα, καὶ βάσεις ποδ̃ῶν
Ἀπαλὰς ἔχων. ὧδε δ' τις πολλοὶς βροτ̃ῶν,
Ποδάγρα κωλ̃ύμη, γιγνομένη ποδ̃ῶν ἄκρα.
Ἀλλ' εἷα μύσαι πάντες ὀρνίων ἐμ̃ῶν,
Γεραίρετ' ὕμνοις τλὼ ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμαντίνην ἦτορ ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυυθενὲς, ὀδυρομένη θεὰ,
[9] Κλ̃ῦε σ̃ῶν ἱερ̃ῶν μεροπ̃ῶν ὑποπάς.
Μέγα σὺν κρατ̃ῶ ὀλβιόφρον Ποδάγρα.
Τὰν, καὶ Διὸς ὠκὺ πίφαυσκε βέλος,
[10] Τρομέᾳ δέ σε κύμαθ' ἁλὸς βαθείης,
Τρομέᾳ βασιλ̃ῶς σὺν ἐρ̃ῶν ἀίδας.
[11] Ἐπιδεσμοχαρές. καθαπλινοβατές.
[12] Κωλυσοδρόμα. βασσαραγάλα.
Σφυροπρησιπύρα. μογιστα ψεδάφα.
[13] Δοιδυκωφόβα. γονυκλαυσαρύπα.

[1] Πε-

1 Οἱ δὲ τὸ δ' ὀκτώ. τὸ δ' ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δ' ἑπτὰ τὸ δὲ δ' ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλον δὲ πίναν] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλον ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζειν] An ἐπαοιδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδέτων. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ̃ κράνης] Ἔλλαβε, sed versus spurius videtur. κράνης. an τ̃ κρανείας. an à calva. Hesy. κράνη, κεφαλή. κρανίον, τὸ. Idem.

5 Ὁ τ̃ ὄλη λυτρᾷ] γρ. Ὁ τ̃ ὅλη τὰ λυτρα &c. *Idem.*

6 Ἄτλω γὰ, ὡς εἶπεν Ὅμηρος, ἠδ' εἰμ' ἐγὼ] Ἄτλω γὰ ὡς Ὅμηρος ἠδ' εἰ-

Cujus metalli, haud facta sunt pericula?
Quis non probatus succus, & lachryma arboris?
Animalium omnium ossa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque septem plurimi:
Alius bibens sacram, repurgari studet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rursus alius à fonte remedium petit,
Omnes sed illos jubeo plorare: atque sic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: sed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præsto me: nam qui meis
Communicat mysteriis, primùm statim
Loqui docetur suaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque risu cernitur,
Plausuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa sum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque sim ποδῶν ἄκρα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Mystæ orgiorum, canite non victam Deam.

Chorus.

O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum supplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Cursivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Ossitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

ἦδ' ἐμ'ἰγὼ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτα post Ὄμηρ@, scribendum εἶφ', propter spiritum δασὺν, qui sequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæsti] *Guietus.*

8 Πολυσθενὲς] χ. πολυσθενὲς. Idem.

9 Κλῦθι] Κλύθι. Idem.

10 Τερμίς δέ σε κύκλῳ ἀλλὰς βαθείης] An βαθίης. Idem.

11 Ἐπίδεσμα χαλκεῖς] Ἐπίδεσμ@, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Καλυσοδρόμα] Καλυσιδρόμα &c. *Idem.*

13 Δεισυκωφίζα] Δεισυλικφίζα &c. *Idem.*

[1] Περικηδυλοπωρροφίλα.
Γουνκαμψιπίκυρτε Ποδάγρα.
Ἄγλε. δίαπεινα, καιρίῳ γὰρ ἰῶπασι ποδὶ,
Ἄκμε. ἴπος γὰρ σὸν ἐπώσιον φέρω,
Ἀλλ' ἴσι πᾶξις τ' λόγων σωίμπορος.
Ἐγὼ γὰρ ὡς ἔπαξας ἠρέμῳ ποδὶ,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρύων δόμους
Μαῖτῆν πολῶν, εἶπις σὸν ὦ πιμᾷ κράτος.
Καὶ τ' μ' ἄλλων, ἤσυχον εἶδεν φρέτα,
Νικωμένων ἄνακτα σαὶν βίᾳ χαρῆν.
[2] Δύω γ' πώδε φῶτε τολμηρὼ ἔρασθ',
Ἐφοβζέτλω λαοῖσι, κὰμ κατωμνύτλω,
[3] Ὡς σὸν ἔσι σὸν κράτος σεβάσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολοι βροτῶν σι ἥσυσιν βίᾳ.
[4] Διόπερ κραταιῶς σωοχμώσας δέσμῳ πόδα,
Πεμπτῷ ἥκω, σεῖλα Ἀφύσεις δύο.
Πο. Ὡς κρατικὸς ἔπτης ἀγλάλων ἄκισί μοι.
Τίνος γ' κὰμ γῆς ὄρεια δυσβάτε λιπὼν,
Ἥκεις; σαφῶς μλύσον, ὡς ἰδὼ τάχος.
Ἄγλε. ὠχρότον μ' ἕλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
Ξύλων τρέμησαν Ἀφαλύτοισιν ἁρμοχαῖς,
Ὅτε με δέχατα κορδυβακῶδες πέδον,
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντρεῖδον κράμασιν.
Ὅπερ Ἀφύσας ἴχνεσιν ἁλμενοῖς ἐγὼ,
Ἐτρωμμίλω χιλίξιν εἰσέβλω ὁδὸν,
Καὶ δυσπάτητον ἑξέσι κέντροις λίθων.
Μεθ' ἱὼ ὀλίοθρω ὦδε πεσὼν λείας ὁδὸς,
Ἔπαυδεν εἰς τοσόνδε. Ἀφλυτος δέ μοι
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀδινὴ σφυρόν.
[6] Δίης περᾶτλα, νότιος οὐ μελῶν ἱδρὼς
Ἐρρέ, βάσιν μὲ σαθρὰν ὑπλυομμένων.
Ὅτε με δέχατα πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μ' κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀτραλής.
[7] Τὰ μ' γὰρ, ἔνθεν, πάσι' ὑπεῖθεν ὀχήματα,
Ἤπειγον. ἡνίοχεύετο. ἔπαυε χρὴ τρέχειν.
Ἐγὼ γ' πυθόμην ἐλαφρὰ κυρίζων ποδὸς,
[8] Δόχμιος ἔβαινον εἰσόδοις πίζων στενῶ,
Ἕως ἀπήνη Ἀμφράμη τροχήλατος.

Μό-

1 Περικηδυλοπωρροφίλα] An πυρικηδυλοπωρροφίλα? *supra* σφυρεμφραστύγος. πώρος, humor crassus in articulis, tophus. *Gierius.*
2 Δύω δὶ πώδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*
3 Ὡς σὸν ἔσι σὸν] Οὐκεῖ. Idem.
4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.
5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντρεῖδον κράμασιν] Sic in tergunge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἀντρεῖδον, κράμασιν. ordo; πέδον ἀντρεῖδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κράμασι. Idem.

6 Δί-

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed socia verbis ipsa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo jussu, pede
Lento peragrans, scrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum sat repperi
Regina domitos, mente bona quiescere:
Audaculi sed hi duo temerarii
Præsente turba dejerabant acriter
Venerabilem non esse tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emensus venio quinta die.
Pod. Quam subitus ades ô nuntie velocissime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
Tremulasque luxatis trabium compagibus:
Deinde sternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulsibus.
Quod iter ubi confeci gravibus vestigiis,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Itoque scrupulis acutis asperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, solutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà trasceunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs insisto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter sublevans segnem pedem,
Transversus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis: My-

6 Δι' ἧς παρῆγεν] Sup. ὁδὸν. Guietus.
7 Τὰ μὲν γὰρ, ὄνδον, πόδ'] Ἐνθένδε. Idem.
8 Δίχωμα ἱζάνον εἰσόδου πίζαν στενὴν] Εἰς ὁδὸν πίζαν στενὴν, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri potest. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui sensus sine correctione apertus est. Interim, inquit, dum transirent currus, gressus oblique flexi, per angustum solum aditus cujusdam. Nam πίζα est nomen substantivum, quo præter cætera, significatur solum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit post se præpositionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ὧν σὺς, ταχὺ τρέχειν σὺκ ἔδυνεο.
Πο. σὺκ εἰς μάτην βάλλεις σαῦξις ἦδύ σοι
Ὀρθὰς πίπταπται, τῇδε σῇ σοφημίᾳ
Γ'σασιν πρωῖς ἀλλοπρόσω χάριν.
Ἔγω δέ σοι διάρπαμα δομῆρες τόδε,
[1] Ἐξὴς τριτίας πειρόσῃ κύφων πόνων.
Γμεῖς ἦ μιαροὶ, καὶ δεσοῖς ἐχθίστατοι,
Τίνες ποτ' ὄντες, καὶ πόθεν φεφυκότες;
Τολμῶτε Ποδάρκας ἀθλημιᾶας κρότῳ;
Τῆς, ἡδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικήσας βίαν.
Λίγατ' ὦ κακίστοι. Ἐ γὰρ ἡμέων ἐγὼ
Ἐδάμασα τελείους, καί γ' ἐπίστασθαι σοφοί.
[2] Πέλαμος ποδάρκης, ποδαρκὸς ὢν ὀκλαῖζετο.
[3] Ἔθνεις δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὸς ὢν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαρκὸς ὢν, σκαπτέρῳ.
Θηβῶν δωμάσης Οἰδίπους, ποδαρκὸς ὤν.
[5] Ἐκ τ' Πελοπιδῶν, ποδαρκὸς ὢν ὁ [6] Πληθέης.
[7] Ποίαστ@ υἱὸς ποδαρκὸς ὢν, ἦρχε τόλμ.
[8] Ἄλλ@ ποδάρκης, Θεσσαλῶν ὢν ἡγεμών.
Ὃς ἐπείσθη ἕπεσι Πριτσίλα@ σὺ μὴ χρῇ,
Ὅμως ποδαρκὸς ὢν, καὶ πονῶν, ἦρχε τόλμ.
[9] Ἰδάκης ἄνακτα λαιψαύδων Ὀδυσσέα,
[10] Ἐγὼ κατέπεφνον, σὺκ ἄκαυδα τρυγόνες.
[11] Ὡς, ὅτι χαιρήσειπες ὦ δυσδαίμονες,
Γ'σην πάθητε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὲν ἴσμεν, σὺ Δαμασκὸν τὴν χθιζὴ,
Λιμῷ ἦ πολλῷ, καὶ πενίᾳ κρατεμένοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἔχρην ἦ χείσμᾳ πατροδώρητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγορεῖμεν ἀλγεινὸν πόνον.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ πῆς ἡ σκαφὴ, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾶν ὅρκῳ, σὺκ ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίθια θνησκοντος σὺβλὴ πατρός.
Ὃς ἔπαξε κεύθειν φαρμάκῳ μέγα θῆνος,
Ὃ καὶ σὶ παύειν οἶδεν ἠρεμιμβίῳ.
Πο. Εἶτ' ὦ κακόραιβοι, καὶ κακῶς ὀλλύμενοι,

[1] Ἔπι

1 Ἐξὴς τριτίας] Sic, τριῶν ἡμερῶν ἐξῆς. Guietus.
2 Πέλαμ@ ποδάρκης, ποδαρκὸς ὢν, ὀκλαίζετο] Κλαίζετο. Idem.
3 Ἔθνεις δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὸς] An quod vulneratus sit in talo? *Idem.*
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαρκὸς ὢν ἐκπεσὼν] An quia à Pegaso excussus, crus fortasse fregit? *Boivin.*
5 Ἐκ τ' Πελοπιδῶν ποδαρκὸς ἦν ὁ. Guietus.
6 Πληθέης] Πλειαδέης. Idem.
7 Ποίαστ@ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. *Idem.*
9 Metrum non constat, nisi legamus Λάερτον & Ὀδυσσέα, aut aliquid simile.

Λάερ-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vllius

Λαίγπ@· dicitur aliquando pro Λαίρπ@·. Soph. in Ajace μαστηρ. Α'ε μὴν ὅ παῖ Λαερτὺ δόδρακόν σε &c. *Boivin.*

10 Ε'γὼ κατάπτηστον, ἵνα δικαίως πρυόν@·] Piſcis. *Guietus.*

11 Ω'ς, ἴπ] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι ὦμ'] Γ'ατροὶ. Idem.

13 Ε'ν ᾧ παραγορεύμεθ'] Δι' ἅ. nota Phraſin. *Idem.* Ε'ν ᾧ, pro δι' ἅ. Phraſis Hebraïca. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔστι τις ἐν γῇ φαρμάκοις δρᾶσις τόση,
Ὁ χριοδίῃ, οἵδε τῶν ἐμῶν παῦσαι βίαν;
Ἀλλ' εἶα. τῶνδε [2] σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειράσομεν εἴτι φαρμάκοις ὄφελος
Ὑπέρπεσον πίφυκεν, εἴτ' ἐμοὶ φλόγες.
Δεῦτ' ὦ σπυθρωπαὶ πάνδοτοι ποτιμεγεῖς
[3] Βάσσοι, πάρεδροι τ' ἐμᾶν βακχούμεθον,
Πελάζετ' ἄσσον. κἀγὼ σὺ μ' ποδῶν ἄκρους
Φλέγμαινε πρησὶς δακτύλων ποδῶν ἄχρι.
Σὺ δ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λείβε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
[5] Ὑμεῖς δ', χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
Πο. [6] Ἴσῃ ὡς ἔπυξας, πάνδοκα σοι ἐξόρακα μάν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ παλαίπαροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα πρησθεῖσ' ἐρεθιζόμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μοὔμπαλιν ἀτρεκέστατον·
Εἰ χριοδίῃ ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ δ' σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀνίκητον ἐμοί,
Λιπόντα γαῖαν, εἰς μυχὰς εἶμι χθονός,
Ἄϊστος, ἄφαντος, πύμαθ' ὑπερῴας βάθη.
Ια. ἰὼ κέχρισται, καὶ χαλᾷ φλογμὸν πόνου.
Οἴμοι. παπαῖ μοι. τέτρωμαι. διόλλυμαι.
Ἅπαν πίπαρμαι γῆρον ἀσκόπῳ κακῷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνὸν τῶνδ' αἰωρεῖ βέλος,
[8] Οὐδὲις θαλάσσης τῶνδε μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ τροφητὴ λαίλαπος τόση βίᾳ.
Μὴ κάρχαρον ποδεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
[9] Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφίδοσκεῖ;
[10] Ἢ Δμφάρεκτος ἰχὼρ πεπαύρου πέπλος;
Ἐλέαιρ' ἄνασσα. φάρμακον γὰρ ἔστ' ἐμόν,
[11] Οὐτ' ἄλλο, δώσατ' σὺν ἀναχαλάσαι δρόμῳ.
Ψήφοις δ' πάσαις, πᾶν εἶδος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παῦσασθε βάσσοι, κἀμὲ τοὺς μεμάσατε
Τῶν μεταπονούντων εἰς ἐμὴν ἔχειν μολεῖν.
Γίγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη ζῶν
Ἀτεγκτος ἔσομαι, φαρμάκοις δ' ἀπείρητος.
[12] Χο. ἅτε Διὸς βροντῆς, Σαλμωνέος [13] ἤλασεν βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔστι τις ἐν γῇ φαρμάκοις δρᾶσις τόση] Διώσιμος, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσσοι, πάρεδροι] Adiectæ, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λείβε πικρῶν ἰχώρων βάθος] Πάθος. Idem. Scribendum, σταγόνων, ut metrum confiet. *Boivin.*
5 Ὑμεῖς δ' χειρῶν δακτύλους λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Ἴσῃ ὡς] Βάσσοι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα πρησθεῖσ' ἐρεθιζόμενοι] Impressione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδὲις θαλάσσης τῶνδε μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Vllius uſquam tanta vis eſt pharmaci,
Meam quod inunctum vim ſciat compeſcere:
Sed ſine paciſcamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura ſit ſuperior an flammæ meæ.
Huc ô ſevera ſtatim undique convolantia
Tormenta præſides meæ veſaniæ
Ocyus adeſte: tuque ſoleas infimas
Pedum ſub ipſos uſque digitos urito,
Tu calcibus inſili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata ſingula fecimus tibi.
Iacent, miſerique clamitant graviſſimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hoſpites veriſſimè
Vobiſne profit illitum hocce pharmacum.
Nam ſi palam ſit iſtud adverſum mihi,
Mundum relinquens ibo ſub terræ ſinus
Obſcura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miſer diſcrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea æcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla ſic procella ſævit æquoris,
Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis,
An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depaſcitur?
An tunica ſanie tincta Neſſi ſanguinis?
O Dea miſerêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhiberé poterit curſum tuum,
Victrix ſed omnium omnibus es ſuffragiis.
Pod. Deſinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unuſquiſque me ſolam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἰχῖδνης] Tῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hic cruor. inde etiam deſumpſiſſe videtur Lucianus, quod de Centauri veſte ait. nam ibidem ſcripſit Horatius:

Nec munus humeris efficacis Herculis.
Inarſit æſtuoſus. Boivin.

10 Ἢ διαζρεχὴς ἰχῶρι καταύρῃ πίπλῳ] Tῇ Νέσσ. Quietus.

11 Οὔτ' ἄλλο διώκαμ σὺν ἀναχαιτίσαι ἄρτιμον] Inhibere. *Idem.*

12 Χο. Οὔτε Διὸς] Hexametra μείζρα. Idem.

13 Ἤρισεν] Ἤρισε. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθασε ψολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βίλᾳ.
[2] Οὐκ ἐείσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλᾳ κείνα θεῖ δέρμα Πύθωνος.
Πίνδος ἀείμησεν δ' ἔβαν τοκάδες ἴαχι Νιόβη,
Ἀλλ' ἔπι μυρομένῃ, ὅθ χάλκ πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαινὰς δ' ἀράχνη, Τριτωνίδος ἤλθεν εἰς ἔριν,
Ἀλλ' ὀλίσθησε τύπτον, κὴν νιῶ ἔπι πήκασε πλίκᾳ.
Οὐ γὰρ ἴσαν μακάρων ἐργαῖς, ἀράσθ ἐεὶ μερόπων,
[5] Ὧς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδθ. ὡς Πυθίω.
Ἤπιον ὦ πάνδημε φέρεις ἄλγημα Ποδάργα.
[6] Κἄθορ. ἐλαφρόν. ἄδεμνον. βραχυέλαθεῖς. ἀνάδωσον.
Εὔφορον. εὔληκτον. ὀλιγοδρανίες. δύσβεπίθην.
[7] Πολλαὶ μορφαὶ τ ἀτυχόντων.
[8] Μελίτην ᾗ πόνων, κὴ τὸ σωίηθες,
Τὰς ποδαρκῶνας ἀδαμυθείσθω.
[9] Οἷον δύθυμος ὦ συναύκλησι λήσεσθε
Πόνων, εἰ τὰ δεκηλέντ' ὅσα ἐπαλίσθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδικήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
Πᾶς ἀνιχάσθω τ παχόντων,
Ἐμπαιζόμθ, κὴ σκωπτόμθ.
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πᾶσιμον.

1 Ἀλλ' ἴθασε ψολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βίλᾳ] i. Καπὶ τὴν φρένα δαμεῖσα. Guietus.

2 Οὐκ ἐείσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας] Spondaïcus μείωσ. Idem.

3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλᾳ κείνα θεῖ δέρμα Πύθωνος] Τὸ Πυ in Πύθωνος hic corripitur. *Idem.*

4 Μαινὰς δ' ἀράχνη, Τριτωνίδος ἤλθεν εἰς ἔριν] Ε'ς. Idem.

5 Ὧς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδθ. ὡς Πυθίω] Spond. μείωσ. τὸ Πυ in Πύθωνος hic producitur. *Idem.*

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ.

Ὠκύπους, Ποδαλειρίῳ, κὴ Ἀσκληπιάδαις ἰὸς ἐχρήσατο, κἀκεῖθ, κὴ δυσὶ μετ' ἄλλοις Φίρων, γυμνασίων τε, κὴ κυνηγεσίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις δ' ζώντων τὰς ἐχομένας ὑπὸ τ ὠκύπουν Ποδάργας, κατιγέλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ θεὸς τοίνυν ἀχανακτεῖ, κὴ ἄλλ ποδῶν εἰφρέλᾳ. τῶδ' ὠκύπους φέρεσθ, κὴ ἀρτιμθέν, ὕστιον ὅλως τίθησιν ἡ θεός. Ἡ μὲν σωίηθ δ' δραμοῦσα, ὑπόκειται σὺ Θήβαις. Ὁ δὲ χρηὸς, συνίσησιν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαργῶν, σωελεγχόντων τ Ὠκύπουν. Τὸ δ' δρᾶμα, τ πάνυ ἀσείαν. Τὰ δ' δράματος ἀφύσωπα, Ποδάργα. Ὠκύπους. Τροφοὺς. Ἰατρὸς. Πόνος. Ἄγγελος.

Προ-

Fumigero periit repreſſus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congreſſum Marſyam ſatyrum,
Quando cutim circum canit ejus ſuave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc ſcelus id teſtantia ſtamina plicat.
Impar enim eſt divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celereſque, breveſque dolores,
Sedari, ferri, facileſque abſiſtere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ ſunt formæ miſerorum:
Sed podagros morbi ſoletur
Exercitium & conſuetudo.
Quare eritis ſocii immemores cruciatuum.
Æquo animo, ſi placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quiſquis es hic cui morbus gravis eſt,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei eſt.

6 Κῦρον. ἀλαφρόν. ἀδρόμυ. βραχυλαλίας. ἀτάδωνον] Leg. videtur; ἀδ' ἀτάδωνον, ita ut τὸ δυ, in ἀτάδωνον corripiatur. *Guietus.*

7 Et ſequentes] Ἀναπαιστοί. Idem.

8 Μελέτη ἢ ἔθιστον καὶ τὸ σώνθης] Conſuetudo, aſſuetudo. *Idem.* Magis congrua eſſet oratio, ſi legeretur μελέτη. Boivin.

9 Ὅστις δ' ἐν δόμοις ἂν σωματοσύλλεκτος] Σύγκλητος. Sic autem verſus diſtingue

Ὅστις δ' ἐν δόμοις ἂν σύγκλητος
Λέσχης ἔθιστον.

Guletus.

10 Τοῖς δ' ἀδυνάτοις, πόρον εὗρον θεός] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorumque & venationum in primis ſtudioſus. Hic cùm ſæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil eſſe prorſum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio conſtanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus proſternitur, & ſupinus decumbit. Scena quidem ſeu actio fabulæ intelligitur eſſe Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ ſunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Παιδαγωγός.

Δεινὴ μὲ σὺ βροτοῖσι, καὶ δυσώνυμος
Παιδαγωγὸς κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶ γὰρ ἀνελίκτοισι τὰς πόδας βοῶσι,
Ἀρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοσήμασι,
Γελῶ δ' τὰς τοληθείσας [1] ὑπ' ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λίαν [2] ἀτρεκῆ τὰ συμφορᾶς,
Ἀλλ' εἰς μαλακίαν σοφρασιν [3] ἐξησκημένους.
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βακχεῖ ψυδρούμενος,
Ὡς σύστασικὸς, ἢ [5] προσκόψας τοι βάσιν,
Λίαν φίλοισι μὴ φράσας τὸν αἰτίαν.
Ὃ μὴ λίαν γὰρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν πικὰς,
Χορὸν δέ γ' ἔρπων, μιλυὸς κἀν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ἐνομώσας μὲ τέχνομα,
[6] Πᾶσι θριαμβῶν ἐμοὶ ἐδάσκετ' ἐν φίλοις.
Πόνον δὲ μοι συνεργὸς ἐν [7] τοῖς κακοῖς.
Ἐγὼ γὰρ οἶδ' εἰμὶ τοῦτο δίχα μόνη.
Τὸ δ' ἐν δάκνῳ με, καὶ φρενῶν καθάπτῃ,
Ὅπ τ' ἄπασιν αἴτιον πόνου κακῶν,
Οὐδεὶς κακέργοις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πίπτουσι δυσφήμους ὁρᾶς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, καὶ λέγω τύφομαι
Πάρεμι, μὴ φέρουσα τοῦ ἐμοῦ χολήν;
[8] Ὁ γὰρ δόλων ἥγεμὼν ὁ Θρασὺς Ὠκύπους,
Φρονεῖ καθ' ἡμῶν, [9] μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων.
Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντίδικον τὸν ἀλεκτρυόνα δύο χοᾶς,
Ὡς ἦν ἔδος μοι [10] κονδύλῳ τοῦδε τυχεῖν.
Ἤδη δ' ὁ δεινὸς [11] πόνος ἔχει λιπὼν τόπον,
Καὶ τοῦ βάσιν συγκλῄσει τρυπᾷ τοῦ κάτω,
Ὃ δ' ὡς δρῆμοισιν, ἢ παλαι πλέξας ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
[12] Καὶ κλεψίχλαν τοῦδε πηδᾷ ἰχνεύμενον,

Δύ-

1 Τ'π' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμείων ὕπο. Guietus.
2 Α'τρεκῆ] Τ' ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ε'ξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βακχεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Προσκόψας] Προσκόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit προσκόψας. quid si legamus, ἢ προσκόψας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θριαμβῶν ἐμοὶ ἐδάσκετ'] i. Quasi in triumpho gestatur, i. derideatur. Guietus.
7 Τοῖς κακοῖς] Malorum, quæ facio. *Idem.*

Ω'

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter allifum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ Δόλων χθονταῖος, ὁ θρασὺς] Δόλον leg. videtur φρονεῖ δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe πάνυ αἰκὺ τινα. Boivin.

9 Μαθὼν οὖν μή τι λέγων] Μ' ἦτι. Guietus.

10 Κοὐδόλως] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλιβάνιχλον ποδὸς ἐπιθεὶς ἰχνεύμενον] Κλιβάνιχλον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. fort. i. προσιόντα. Heſy. ἱκνεῖται, ἱξεται, τυγχάνει, καὶ θιγγάνεται &c. ἰκνούμενον, pro ἰκνεύμενον, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δόξην· αὐτὸς δὲ δίκαιον [1] προσίεχε).
Ὠκυ. πόθεν δ' ὁ δειλὸς κ' ποδῶν ὑτ· πυρῶ,
Ἀτρομυκήσας, ἄβατος, ἄστιβ· πόν·;
[2] Τείνω δ' νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλ· προπέμπων, [3] κἀκ λέγειν βιάζει),
[4] Τὸ τ' πονύντων ἵκαθον τοιχεῖ χρόνῳ.
Τρο. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, κ' κύφισον,
Μήπως με πίπτον, κυλισθάλῃς σὺ χωλὸς ἄν.
Ὠκυ. ἰοὺ κρατῶ σε δίκαι βάσεως, κ' πείθομαι.
Καὶ τ' ποιῶν· πόδα πῶ, κἀκ κυρτοῦ.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἶχ· οὐ παισὶν ἀεί,
Ὑπηρέτης ἀδωκά]· γηράσκων γέρας.
Τρο. [6] Μὴ, μή τι τοῦτο μῶρε, μή με κερδάνῃ.
Μή μ' ὡς νέ· κόμπαζε, τοῦτ' εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶ νέ·.
Πείθει λέγοντι. [8] τὸ πέρας ἂν ὑπαντάσαι,
Ἔφην ὁ σχίσθυς. σύθ' ὁ νέ·, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ δ' ἂν σφαλῇς; πίπτουσι κ' ἄνδρ· ἐν γήρᾳ.
Προθυμία χαῖρ, σὺ γήρως παρέπτ).
Πρόξις δ' τούτοις, σεκέτ' ἐστ ἐύτυχ·.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, κἀ λέγεις οἷα τρόπᾳ
[9] Πόν· προσῆλθε σοῦ ποδὶς κοίλῃ βάσει;
Ὠκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κἄφνω ὡς τῷ πόδε,
[10] Τρέχων ἐστέλα, κἀκ σωτμίχθ' πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς κἀμ' ὠφ·,
Πάντα τὰ κυρίαν ὑπ' ἀλέαν.
Ὠκυ. σοῦθ' πάλαιον, ὡς θέλαν [12] παρεμβολῶ
[13] Βαλεῖν, ἁπλῶγλω. τοῦτο δὲ πίσθι μοι.
Τρο. πολ· φαυλότης γέγονας, [14] ἵνα παρεμβολῶ
Βάλλαν σὺ πληγῆς; [15] ἐκκυκλεῖς ψυδυλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἰ χρόνῳ λόγον ποτ',
Μηδεὶ λέγοντες πλὴ ἀληθεῖαν φίλαν.
Νῦν δ' εἰσαρᾷς ἅπαντ' ἐξ.

O'

1 Προσίεχε)] Προὶεχε) leg. *Guietus.*
2 Τείνω] Τείνῃ leg. *Idem.*
3 Καὶ λέγειν βιάζει)] Στείνειν leg. videtur sub. ὀσίν·. Idem.
4 Τὸ τ' πονύντων ἵκαθον τοιχεῖ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*
5 Νεωτέρῳ γὰρ αἶχος οὐ παισὶν ἀεί] Ἐν παῖσ' ἐσ' ἀεί, sic ratio versus postulat. *Idem.*
6 Μὴ, μή τι] Συ. f. *Idem.*
7 Ἐν ταῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκας hic intellige τὰς τῆ νόσου ἀνάγκας. ἐμφιβολίαν autem sic resolve: πᾶς νέ·, γέρων ἐστ. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam temporì.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice:
Iuveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque:
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ σῶμας ἀν ὑπανασάσω] Leg. videtur; τὰς χέρας ἀν ὑπανασάσω. quid ſi; τὸ χέρ' ἂν ὑπανασάσω, vel τ' χέρα &c. *Guietus.* Τὸ πῆρας ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, γῆρας ἀν ὑπανασάσω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis meæ opem tibi ſubſtraxero. vel τ' γέρουτ' ἀν &c. *Boivin.*

9 Πὸτ' ἀφῆλθε] Περοσῆλθε. Guietus.

10 Τείχων ἕστιλα, ὦ συμπεμίχθω πάνυ] Ε'σφηλα leg. videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἕστιλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Πάλιν τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολὴν] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Τ'ὰ παρεμβολὴν] H'τ leg. ordo; Ποῖ@ γραπώτης γίγνεται, ἢν σὺ πλαγῆς βάλλειν παρεμβολήν. Idem.

15 Περιπλοΐς] i. Tergiverſaris. *Idem.*

1 Ἐλε-

Ο' πόνο δ' [1]ἐλελίξας ἐμμελῶς Δαφνηφόρ.
Ια. ποῖ ποῖ καθούρω κλειτὸν Ὠκύπουν φίλοι,
Τὸν πόδα ποιῶσα, κἀμὲ βάσιν παρειμένον;
[2]Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἔκλυον ὑπὸ φίλων πιθὸς,
Παχυνσὶ δεινὰ τὸν ἀστάτῳ πάθει.
Ἀλλ' αὐτὸς ὄντος ἰσχνὸς ὀμφαίτων ἐμῶν,
Κεῖτω κατ' οὐδὲς ὑπὸ βεβλημένος.
Ἀπαίζομαί σε πῶς θεῶν. κ' σὺν,
Τί τοῦτο λέξον Ὠκύπου πάχος.
Εἰ γὰρ μεθύοιμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ παθοῦς τὴν συμφορᾶν.
Ὠκυ. ὁρᾷς με σωτὴρ, κἀμὲ πάλιν σωτῆρα χρῆ,
[3]Σάλπιγξ αὐτὸς ὄνομ' ἔχων σωτῆρα χρῆ,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκνει κακῶς.
Δεινὸν ἦ βῆμα, κοὐχ [4]ἁπλοῦν πηδᾷ ποδί.
Ια. πόθεν; τί παθών; μήνυσον. ἢ ποίῳ τρόπῳ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον πέφυκεν σφάλματ' ἢ μὴ μαθών.
Ὠκυ. θρόμβον πιν' ἀσκῶν, κἀμὲ τίχνῃ χρυσοπρεπῆ.
Δεινὸς ἐκλήγειν τοῦ φίλων ὁμηλίκων.
Ια. πῶς ὃν ἀηδὴς ὁ πάρεσι φλεγμονὴ
Τόπῳ κατ' αὐτὸ, κοὐκ ἔχεις πιν' [6]ἐμβροχήν;
Ὠκυ. [7]οὐ γὰρ στῆναι τὰ δεσμὰ τὰ ἐμὰ δύναι,
[8]Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς κακάς.
Ια. τί δ' ἐστὶ δοκεῖ σοι, καθάπτω σου τὸ πόδος;
[9]Ἂν γὰρ παρόχῃς μοι, χειρώσομαι σε χερί;
Ὠς ταῖς τομαῖσι πλεῖστον αἷμά σου κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καὶτὸν ἐξώρεῖν ἔχεις,
Ἵν' οὗτος δεινὸν οὐ ποδῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδὲ σιδηρᾶ χαλκὴν ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμόδιψον, [10]ἡμιῤῥόγυλον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Τρῶ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
Τολμᾷς [12]σιδηρᾶ σπαρτὸν ἐπιβαλεῖν πόνον.
Μηδὲν κακιστῶς, σωσφίρεις κακὸν ποσί.
Ψυχὴς γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔχων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πέλασσιν, ἢ θρόμβοισιν ὡς λέγῃ,
Ἀσκῶν ἐτοίμην. τοῦτο γὰν ἄκυρόν μοι.

Ηἴλ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλίξας. *Guietus.*
2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σάλπιγξ] Quasi, τὸ, Σωτῆρα χρῆ, σάλπιγγα notet; sit σάλπιγξ εἶδος. Idem.
4 Ἁπλοῦν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν] Γνὺς, abundat, si metri ratio habeatur. *Boivin.*
6 Ἐμβροχήν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appositione lanæ, aut lini liquore aliquo medicali tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ στῆναι] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Εὐ-

Quassan sque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, stare propter quem nequit.
Sed ipsus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus supino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deest aliquid.*
Quid istud Ocype dic mihi statim, *hic etiam deest aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forsitan
Gravem dolorem, cum mali causa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipsius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Gressumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut est, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo cursu, & arte me gymnastica,
Me sauciavit quispiam coætaneus.
Med. Cur ergo non est tristis inflammatio
Inibi, nec ulla mit gans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt que afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incidam pedem,
Nam si hoc feres, scias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi secando sanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et sectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, semicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, sine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferrisatum laborem sustines.
Malumque, nil planè sciens, infers pedi.
Deceptus etenim audisti opera, quæ audisti modò.
Nam neque palæstra iste, neque cursu, ut dictitat,
Certando læsus est: id ergo ex me audias. Prin-

8 Εὐμορφίαν] Ἀμορφίαν legit interpret. sed τὸ ἄμορφίαν pl. ordo; ἀ σίγω τὰ δισσὰ, ἄμορφίαν ἄχεσιν &c. Appositivè; i. ἀ σίγω τὰ δισσὰ τὴν ἀρεδίαν, ἥ ἐστιν ἄμορφία εἰς πολλὰς καλὴ, τὸ μὴ σίγειν scilicet. i. τὸ μὴ ἔχειν ἐστὶν ἄμορφία, καὶ τὸ ἔχειν δισσὰ ἀμορφία, vulgi opinione. Sed fortasse τῆς τροφίας verba sunt non Ocypodis ægroti. *Guietus.*

9 Ἄγχε παρέχησι μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Ἡμισφύρυλον] An semicirculatem? *Idem.*

11 Ἔα. ἔα] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Σιδηρόπαγον] Σιδηρόπαγον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

I Καὶ-

Ἦλθεν μὲν οὖν τοσοῦτον ὑμῖν ὑπὲρ δήμου.
Φαγὼν δὲ πολλὰ, καὶ πιὼν ὁ δυσχὴς,
[1] Κλίνλω ὕπτρξε κωλοπετῶν, ὑπνοῖ μόνον.
Ἔπειτα νυκτὸς διυπνίσας, ἐκφύσησεν,
Ὡς δαίμονι πληγαῖς, [2] καὶ πάντας φόβου λαβεῖν.
Ἔλεξε δ' οἴμοι, πόθεν ἔχω κακὸν τύχλν,
Δαίμων τίς με κρατῶν ἔξω πεδὸς;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀναπηδήμων μόνος.
Ὁ ποῖος κῆρυξ ἐξεγρλιώ τ' ποδὸς.
Ἐπεὶ δ' ἀλίκτυπε ἡμέρων ἐσάλπισεν,
Οὗτος ὡσθήλη, χαῖρε θεὸς ἐμοὶ πικρὸν,
Θρλιῶν, πυρίσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἀ' πρὶν δέ σοι κατέπτα, πάντ' ἐψδύσω,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ' νόσε μυσήρεα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ὠλίζεϳ,
Καωχώμενος τὰ πάντα, μηδὲν ὤφειον.
Ὁ γὸ ποιῶν τι, καὶ φίλοις ψυδῆ λέγων,
Πεινῶντ' ἔοικε, μαστίχλω μαστωμένῳ.
Ια. πλαναῖς ἄπαντας. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μέν. ὦ γ πονεῖς, ὅπω λέγεις.
Ὠκυ. πῶς δ' ἂν φράσω σοι Ϝ πάθος τλὼ συμφορᾶν;
Πάχων χαῖρ, ὐδὲν οἶδα, πλὼ φοιᾶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῇ τις τ' πόδα,
Πλάσασϕ τοιαῦτ' ὧς θέλϕ κενὰς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συμϕέρϛυκτον κακϕ.
Καὶ τωῦ μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν γ καὶ τ ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
Σπεῦσον, δακρύεις. ἢν δέ σοι φράσω θέλω.
Τῶτ' ἐς' σκεῖνο κἀν θέλῃς, κἀν μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. τόδ' ἐς' σκεῖνό γ' εἰπέ, καὶ τί [3] κλιζεϳ.
Τρο. ἔχϕ μὲ ὄνομα συμϕορᾶς γέρων διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τῶτο; λέξον ὦ δύσμορ γέρον.
Τρο. σὺ Ϝ τόπτε μὲ, ϝ ποιεῖς, δρχὴν ἔχϕ.
Ὠκυ. ποδὸς μὲ δρχὴν ὄνομ' ἔχϕ κωλῶς λέγεις;
Τρο. τύτῳ σὺ ὠθοῦσ ἐπὶ πλϕ δεινὸν ἄρχεσ.
Ὠκυ. καὶ πῶς μι τ' δύσηνον ἔπ;
Τρο. δεινότατα χαῖρ ὐδενός.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με μικρὸν. ἠλόγημαι σᾶ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστ δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κἀχώρεσεν πόνον ἦλθε ποδός.

Ὠκυ.

1 Κλίνλω] Klinus. Guietus.
2 Καὶ πάντας φόβου λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβου λάβοι. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβου λ'βοι. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Κλιζεϳ] Κλήζεϳ. Guietus.
4 Εἰς

δεινὸν

Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculſus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miſer,
Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Acceſſit, & triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus eſt,
Sæva hæc volens morbi tegere myſteria.
Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil jactitans non, aſt opere præſtans parum.
Nam qui dolet, falſumque amicis diſſerit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, aſt ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm ſcio.
Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum. *hic deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud eſt, nolis, velis, hoc illud eſt.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen eſt ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obſecro te, dic ſenex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine ſævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?
Nut. Eſt ſæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum ſinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidiſti, & inſanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν κἀχώρησεν πόνον ἦλθες πολύς] Εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρησεν πόνον πολύς. Guietus. Guietus ut metrum reſtituat, legit, εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρησεν πόνον πολύς. At ne ſic quidem metrum conſtat. ſpondæum enim in quarto pede ejuſmodi Iambi ſtare non patiuntur. legendum itaque

Εἰς δειν|ὸν ἦλ|θες πόνον|, ἀχώ|ρησεν | πολύς|. Boivin.

1 Χα-

Ὠκυ. Οὐκοῦν με δεῖ σοῦ χωλον ἐξαυτλεῖν πόνον;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν οὖν ἦς, ἀδύνατος δὲ οὐκέτι.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστὶ χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι [2] μόνῳ.
Ὠκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθε πόνος
Ποδὸς δι' ἄκρου, καί με συμπέπηγε κακῶς.
Ἢ πῶς ὅλως πέπηγα, μεσοδῶνιος θέλων
Δειλαίνομαι δὲ πολλὰ μεζόνησι πόδα
Νήπιος, οἷα βρέφος ἄφρων φοβούμενος.
Ἀλλ' ἄνθρωπέ σε θεὸς ἡδὺν σωτήριον,
Εἴπερ τέχνη σὴ δυνατή, μηδὲν φθονῶν,
Θεραπεύσον ἡμᾶς. εἰ δὲ μή, δοίχομαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τοὺς μὲν πλανήτας θαυμαλέων λόγους ἐγὼ,
Τοὺς δὲ Γατρῶν τὸ ὁμιλήτων μόνον,
Ἔργῳ δὲ μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ πάντα σοι πάσχοντα, σωθέντας φράσω.
Ἀφύκτου ἦλθες πρᾶγμα τοῦτον εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρᾷ πλαγὲν ὑπερδύσω βάσιν,
Οὐ τοῖς κακοῦργοις οὐρίζη τηκμήριον.
Δεινὸν δὲ, κἀκ κρυφαίων εἰς πάντας κακὸν,
Ἧς οὐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ὠκυ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, πτυπᾷ τὸ πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δέξαθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ δ' πιστὸν,
Οἷα σατυροὶ βακχίοις ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὲν εἰμι. πλὴν ἰδοὺ σοι πίζομαι,
Καὶ τὸ νέον σε χειραγωγῶ πεσόντος ὤν.

1 Χωλὸς μὲν οὖν ἦς] Ἦν. Guietus.
2 Μόνῳ] i. Manette, τὸ συμποδισθῆναι &c. *Idem.*

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent utì modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς ἑαυτῦ βίβλον.

Λυκινὸς τόδ' ἔγραψε, παλαιά τε μωρά τε εἰδώς,
Μωρὰ χαῖρ' ἀνθρώπεις καὶ τὰ δακτύλια σοφά.
Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι [1] Διακριδὸν ἐσι νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Εἰς αἰσώτες.

Τὸν παγκρατὴν πλοῦτον τίς ὢν Θήρων ὁ Μενίππε,
Αἰχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεν δαπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη καρφαλέῃ πεινόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέων ἀπελάμβανε, καὶ πόσα αὐτὸν
Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπαμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπὶ Θήρωνι πάρ' ἐλπίδα ἤλυθε πλοῦτος,
Αὐτίκα τοῖς αὐτοῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος· πᾶσαι χάριν ἡ κύλιξ ἔσχεν,
Τῇ δ' ὑπὸ τῷ μικρῷ γαστρὶ ἔφερεν σοφίη.
Οὕτω μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς σῶφρονα τ' ἠδὲ γαλαμον.
Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἀνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ὁμοτρόποις.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θηρῶ τὰ μὲν ζητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἦν ᾖ μή, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς πενιχρόβιος τῶν ἀγαθῶν ἀπόλωμαι.
Ὡς ᾖ βιωσόβιος φείδεο τῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀπὸ σοφὸς ἔσο, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῦ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

Εἰς

1 Διακριδὸν] Scribendum videtur διακριτόν. Menagius.

2 Ὠκαῖα

LVCIANI
EPIGRAMMATA.

In suum ipsius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus scripsi hæc, antiquaque stultaque doctus:
Id quoque enim stultum est, quod tibi valde sapit.
Nil homini certum est, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhausta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miserum lachrymis sic consolatur obortis:
Sume animos, dos est en tibi summa gener.
Ille ubi jam præter spem partas, sorte novata,
Sensit opes, priscum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor est, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: sic periisse juvat.
Hinc inopem rursus socer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapsa simul.
Iamque madent genæ, & luctu miser omnia complet.
Nec Theron, sed dos jam dolet, & soboles.
Heu nimium serò didicisse juvat, aliis non
Esse bonum, quisquis non fuit ipse sibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm sint:
Et si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In sufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu sis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille sapit verè, qui res perpendit utrasque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν οὖ πρόπαντα πᾶς ὁ βίος βραχὺς ἐστί.
Τοῖς δ' ἡμῖν, μία νὺξ ἅπλετος ἔστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ Ἔρως ἀδικεῖ μεγάλην βλάβην, ἀλλ' ἀνθρώπων
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἴδιος ὁ Ἔρως σοφίσας.

Εἰς χαίρειας.

[1] Ὠκεῖαι χαίρειαι γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσαι χαίρειαι κεναὶ, μηδὲ λίγιστα χάριες.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἅπασας
Ἀντλῶν τὰς χαρίτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν ἔσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθράκων κοίλων ψευδομένων φιλίων.
Οὐ γὰρ ἵνθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ὑπ' αὐτῷ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσπόλον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ μὲν ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής.
Τἄλλα δ' ἴσα αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τόνδε

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσαι χάριτες κεναὶ, μηδὲ λίγιστα χάριες.

Dixi in hunc sensum, in Poematiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Parisiensis:

Η' χάριες ὦ κενεαὶ μικρὴ, χάριες ἰσὶ μάλιστα·
Καὶ ταχέως δέσιν, ἰσὶ χάριες χάριτος. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleſtus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτήμονα, καὶ πλούσιόν ἐπ δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆται τοῖς ἀγαθοῖς δικαίως.
Εἰ δέ τις εὖ ψήφοις καθεστήκειτω, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλοῦτον ἐπειγόμενον.
Οὕτω ὁποῖα μέλισσα πολυτρήτοις σὺν σύμβλοις
Μοχθήσῃ, ἑτέρων θρυψαμένη τὸ μέλι.

Εἰς τύχλιν.

Ἀρχὸς Ἀχαιμενίδης χθιζὸς ποτὲ, νυῖ δ' Μενίππου,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσεται εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με πρὶν φῆθ', καὶ πάλιν ἄλλος
Φάσκει, εἰμὶ δ' ἅλως ἀδινὸς, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύτυχῆς.

Μὴ πλούσιος, φίλος εἶ ἀνιᾷς, φίλος εἶ μακάριστε,
Καὶ σε ῥηϊδίως ἔκλυεν ἀξιόμην.
Ἂν πλούσιος, ἀδὺς ἔπ σοι φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
Ἔχθρὰ, τύχης τε λοπαῖς συμμιξαλλόμενα.

Εἰς φρένησιν.

Ἢ βραδύπους βουλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ δ' ταχεῖα
Αἰὲν ἐφελκομένῳ τῷ μετόπισθε ἴσα.

Εἰς βίον.

Ἐξ ἄρης μόχθοις ἱκανώτατος, οἱ δ' μετ' αὐτὰς
Γεγμένοισι δεικνύμενος, ζῶῃ λέγουσι βροτοῖς.

Εἰς βόρον.

Εἰ ταχὺς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ἀργὸς δόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσί σε τρῶγε, καὶ τέμνε τὴν ἁρμονίαν.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μᾶλλον νίπτεις δίπους Ἰνδικὸν; ἴχνιο τύχης,
Ὃ δυώδεκα διοφρυῶν νύκτα καθηλιάσεις.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Ast ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτι χίμαιρος τοιοῦτον ἔπνει κακὸν ἡ καθ' Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυρίπνους,
Οὐ Λήμνος σύμπας, οὐχ ἁρπυῖαι τὰ πρόσωπα,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτου τῆς ἀπορηξάμενος.
Ὡς σέ τε παμψηφεὶ νικᾷν πεπίστιλλε χιμαίρας,
Σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Λημνιάδας.

Εἰς τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δωρεῖται, κἂν μὴ παραδέξαι.
Τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους καθάγει.
Καὶ σοῦ τὸν ὀφρυᾶν, κἀπὶ τὸ τύφον καθαπτύσῃ,
Κἂν πολέμου χρυσοῦ νάμασί σοι παρέχῃ.
Οὐ θρόνον, εἰ μαλάχην αἴνεμος ποτὲ, τοὺς μὲν ἐάσας
Ἢ δρύας, ἢ πλατάνους, οἶδε χαμαὶ καθέλειν.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πτοίητον ἀκηδίης ὑμὸν ἔχοντα,
Νηλεὴς εἶδες ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. κἀμοὶ χαρὶς βιότοιο μετίσχοι
Παύρη, κἀμοὶ παύρη τ' βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἴνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῃ Κορίδῃ, καὶ Σαμόθρηξι θεοῖς,
Σωθεὶς ἐκ πελάγους Λυκίδιος, ὧδε κόμαιρεν
Τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς. ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπείροχον ἀσπίδι Μήδῃ,
Λαὸς ἔπεν ἐσ κάλλει λῃδίλων.
Μήτηρ οὐκ ἤθελε γάμοις, καὶ τ' ἔλιπεν
Ἀνδρὸς σοι Παφίη, τ' νεότητι φίλον,
Ἣς γὰρ ἰδεῖν συμφὴ πόλιος πασαληΐα μορφῶι,
Τόσσον σωφροσύνῃ καὶ σκιόεντα τύπον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis.
Iudicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protipus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

IO. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὸ ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν εἶδες ἰδών, εἰ δέ τις ἄλλη,
Οὐτῶ ὁ τὴν γυμνὴν φησὶ μιμεῖσθαι Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς διέθηκε τὰς πάσας ἄγαλμα
Κύπρι, τὰς μορφὰς φέρπεσιν οὐδὲν ἔχον.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς φασὶ τὸ Παιόν.

Ἠχὼ περιπύστου ὀρέων φίλε, Παιὸν ἑταίρου
Ἀντίπορον φθέγξαι ἔμπαλιν ἐσμαράγου.
Παιήϊον τερμόντων λάλον εἶκόνα, ποιμένι ἡδὺ
Παίγνιον, ἔστω λίχνις, τοῦτο κλύουσ' ἄκοαι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνίσω τὸ πυγμάχον ὧδε δ' ἔθηκαν
Ἄκτιν, ἀδύνατα γὰρ πάντ' ἐτέλεσμ' ἔτυσεν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πάσσοφον ὄντως Ἑλλὰς ἀγωνοθέτειραν ἄμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσιν ἀγωνισάμην.
Ἔχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ὄπλοις, ἐν δὲ Παλαίσιας,
Ἐν βλίφαρον, Πυθοῖ δ' ἄπορον ἀνέθεσαν.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἱκεσίοις σοὶ λιτῆσιν,
Ἀρεΐ μ' ἐκ σταδίων ἢ νεκρῶν, ἢ κλοεῶν.

Εἰς γραμματικούς.

Γλαῦξ χαμαιζήλου φυσίζοος, ἴλαθι μύστᾳ.
Φάρμακον ὀθνείῃ μιλῶν ἀεισθ' ἑτέῃ.
Ἐχθὲς γάρ σοι καὶ σοὶ πολλάκις ἐμπαίσδ',
Καὶ βωμὸν θύσαν μήποτε δεύόμενον.
Καὶ γάρ σὺ μίσγῃ μὲ ὀδοὶ, μηδὲ ἁλόωσα,
Καὶ λιμένες, πάντων δίκτυα χαμαιζήλων.

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ eſt in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus viſa eſt: ſi viſa ſit ulli,
Is vidit, nudam qui ſtatuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi ſculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibuſque ſonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujuſvis, agricolis ſum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à ſociis poſitus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit ſaucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque inſtituit certamen Græcia cæſtus,
Hoc inter pugiles Androleos ſubii.
Reſtitit una mihi Piſæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum ſtadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles ſociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Muſa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri ſplendida dona,
Araque non uſquam deſtituenda ſacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontuſque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ἀζοτόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξίσαλ' ὤχ ὅρκοις, ἀλλὰ κόπροις δωμάμφ.

Ἔρως δεσπότης.

Ἀκόπους τ' ἄρωτα, τ' ὠΐα μακρὸν ἐδώρῃ,
Εἴ τις σοὶ τελόδιστ πλατυάμβροτ ἐδίτ ἴρωτι,
Δεσποτίδας ἱμός ἐστ. ὁ μαινυᾶς, χάρις ἴξῃ.
Μισθός τοι τὸ φίλαμμα τὸ Κύπριδος. ἢν δ' ἀμάγης τν,
Οὐ γαμετὸν τὸ φίλαμμα, τὸ δ' ὦ ξένε, καὶ πλέον ἴξεις.
Ἐκ δ' ὁ πατὴς φθείσαμας, ὃ εἰκάτ πᾶσι μάθοις τν.
Χρῶτα μὲ ὑ λάβκης, πυρὶ δ' εἰκελ⊙, ὄμμαζι δ' αὐτῦ
Δερκόλαι, καὶ φλογέινζι, καὶκὴ φρένις, ἀδὺ λάλημα.
Οὐ χαὶρ ἴσον τοῖς καὶ φθίζῃ). ὡς μέλι, φασά.
Ἦν ᾖ χολᾶ, νόσ⊙ ἐστὶν ἀνάμερ⊙, ἢπερ πόζῃς,
Οὐδὲν ἀλαθέλαι δόλιον βρίφ⊙, ἄχρια παίσθ.
Εὐκολόκαμμον τὸ κάρηνον, ἴχῃ δ' ἐπαμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκόλαι μὲ τέκῳ τὰ χαρύδρια, μακρὸ ᾖ βάλλ',
Βάλλῃ κ' εἰς Ἀχέρουζα, καὶ εἰς Ἀΐδαν βασιλῆα.
Γομνὸς μὲ τόχε σῶμα, νόσ⊙ ᾖ οἱ ἐμπεπύκασμ,
Καὶ πτερύγες ὅσυι ὄρνις, ἐφίπζεται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνίρασ, ὧδὲ γυναῖκας, ἐπὶ παλάζχνοις ᾖ κόλπ),
Τόξον ἴχῃ μάλα βαιὸν, ὑπὲρ τόξ⊙ ᾖ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰδόεσσ δ' ἄχρι φορεῖ).
Καὶ χρύσεον τεῦ νῶπι φαρέτρεον. ἔνδοθι δ' οὐλ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τῆς πολλάκι κ' ἐμὲ τιτρώσκῃ,
Παύζα μὲ ἄχρια, πάυζα. πολὺ πλέον ᾖ οἱ αὐτῦ
Βαιὰ λαμπὰς ἰοῖσι, τ' ἄλιον κάτὸν ἐσαίθ.
Ἦν τό γ' ἴλπς τέλεον, δαμάσσας ἄρα, μεδ' ἱλεήσῃς,
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίουζα, φυλάσσειο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν χαλάσῃ, τό νιν ἔλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι,
Φεῦγα. κακὸν τὸ φίλαμμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἐσῖ.
Ἦν ᾖ λίγῃ λαθεῖ πεῖται, χαριζομαι ὅσσα μοι ἔπλα,
Μὴ τι θέλῃς πλάνα δῦναι, τὰ γὰρ πυρὶ πᾶσα βίβαπ).

Τέλος δευτέρου Ε Λυκιακοῦ μέτρου.

In Fatidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non sacris dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTURA VULCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mi in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulce index munus habebit,
Basiolum Veneris. quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo; at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis.
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suavis vox mellis ad instar
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, faciesque proterva.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acherontа, & regem figit Averni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens.
Aliger instar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina masve siet, sedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata sagitta.
Parva sagitta quidem, sed quæ æthera tendit ad usque.
Parvula post tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me sæpe lacessit.
Omnia sæva illi, sæva omnia, sævior illa
Parvula fax, ipsum solem qua sævus adurit.
Hunc tu si capies, vinctum duc, nec miserare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu stringe trahens. Si suavia porgat,
Tu fugito: oscula dira, & labra infecta veneno.
At si dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italiæ, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon.*

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum trans flumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hactenus, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afflciebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm alias necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se forsitibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm

ne-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. *Chm.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Chm.* Aio gratam me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium annos ſupero, longæva ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie infto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis ſuæ quemquo diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ graveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes eminent poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Chm.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, iguaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis soboliſque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque descrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par esset) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facilè conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contrementem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilionem, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, nisi divina liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? An acrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, is quidem tunc submersus conceſſit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sistcrem, quòd nunquam passus fui, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, paricum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil ediſſeram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm *Æneæ*, meo, no tantis undis surgentibus,

spo-

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi volucrim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam aſſerre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

ge-

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac infeſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis unquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè propter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vellem, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam præ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitumque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, perverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior eriam, quàm reris, eſt

hymenalis honestas: quò qui eas vel emendatis instituant moribus, vel sancto invitent exemplo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint, illa contexisse atque occultasse existimant. Vosque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum est, hîc fronte coram ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, transveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendant suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas secum in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot proditiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscœnos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam castitatis fideique earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, ut cætera læta, fausta, deliciarumque plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatisque domibus, quanta modò enumerasti mala regnare credidissem. *Cha.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum usum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid si animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infensos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam hujusmodi res duræ assiduo quodam usu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita usus & assuefactio mitigare atque edomare potest. *Pal.* Consentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illustrante perveniſſe, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quin principes saltem ac magni viri, non dicam, nautis, sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hisce? *Pal.* Hisce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optassem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluissem ita delirare, quàm tua cum sententia sapere.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantũ, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquã fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modeste? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec stillam principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ volamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione decessisse plus illis quàm accessisse. *His* adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut ſtrangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſervos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuuntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio ſubjaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expavere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, civium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd viac ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obſidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cujuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eoſque frequentiùs comitantur, dejiciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, juſtos ſpernere atque devitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam ubertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent unquam. Quanta iſta imperii bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcii omnium fermè, quæ ſub

ſe geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præſertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum ſe credant, quot innocentium criminationes, quot facinoroſorum falſas commendationes audiunt, quoties eorum fidem ſequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius eſt, quoties ipſis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro ſententia ſua in foro quoſque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, ſi exardeſcunt poſtea populorum odia, ſi labefactatur poſtea eorum ſtatus atque deſolatur? quanta iſta, quamque optanda imperia, cum quibus & ſervitutem peſſimam degant, ſubjecti tantis perturbationibus, tantis inſidiis, ſubjecti ipſis etiam, quos ſibi ſubjecerunt: conſtricti quaſi quibuſdam regni compedibus: clauſi intra arces, quaſi magni alicujus criminis rei: coarctati inſtar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod eſt tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, ſed cæteris inſuper quibuſcunque animantibus: cujus privatione, quid eſt quod triſtius aut infelicius contingere poſſit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitiſque & moderatæ naturæ Tyrannos eſſe? *Cha.* Imò multos credo, ſed tanta eſt dominandi libido, tantus ardor, tanta neſcio quæ peſtis ingenita, ut quos ſemel invaſerit, ſint ſumma quanvis bonitate præſtantes, adeò illiciat eos, illicienſque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere poſſint, vel ad conſervandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibuſque: ac propterea nemo eſt tam bonus tyrannus, cui conſervationis, amplificationiſque ſuæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narraſti, vera eſſe puto, appetant tantopere mortales imperium, niſi id fortaſſe faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præſtans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expoſuiſti miſerias. Dulce quippe eſt mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, ſuppliciter exorari, aſſurgi ſibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes ſuas, & rerum bene geſtarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi poteſt, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere poteſt Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui ſe certò inviſos omnibus eſſe ſciunt. A quibus ſi laudentur, ſi audiantur, ſi ſibi aſſurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel aſſentationis, vel timoris cauſſa id fieri. Quare non eſt ita dulcis, ut putas, hujuſmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is eſt, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera iſta gloria, verus iſte honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video cauſſam, cur tantopere imperia deſi-

de-

defentur, desiderataque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus; quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauper-

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transſvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecêre ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic navicularío miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio,

quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagrasset: quantum tunc regno suo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari possent, sed præsertim quæ sub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad summum penè usque exitium cum toto regno suo eum affecerunt. *Pal.* De hoc possum, quod oculis meis vidi, afferre testimonium: vidi equidem tempore illius, quem suprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempestatis commotum graviter Neptunum, & ex alto prospicientem vocasse ad se Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta suscitata tempestate, placasse ocyus omnia atque tranquilla reddidisse. Quod argumentum præstat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latissimo imperio suo paria sint, curarum suarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam esse tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum sortem? *Pal.* Ut quid optarem, in quo nihil omnino optandum esse manifestè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miseros? *Pal.* Non miseros modò, sed omnium etiam miserrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, si cæcus laudet tenebras, quas postea luci restitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Restant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam istud credam, posse his, quæ modò dixisti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non possum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidissimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidissimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu moraberis, perge ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm soleo, demoratus sum: sed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua sunt dicenda, prosequi possis. *Cha.* Ea tandem tanta est tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te scire velim, quod plurimum miseram reddit mortalium vitam, instabilitas scilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quisque sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur, cujus summam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis disturbatio violare & auferre potest? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia sint: nulla tamen infirmior sors est, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major fit exaltatio, & sublimata magis status altitudo, magis est proinde (quum mutari eos contingit) casus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, eversiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaserit, qui non vel regno depulsus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & pessima morte cæsus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit 'qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nec ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit reginam, quam & antè socii ejus rapere adoriti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira barathrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem adveniisse regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humaniùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneccessarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio inveniissem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri feciissem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum inveniisset. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi *rector*. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivatas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Chæ.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac scapha transvexi. A quibus & omnem calamitatem suam certatim perdidici. Notus est abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, quo ita lassatus fui, ut præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus crescceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum, quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse unquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicujus mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam esse optabit? quis imperia assequi quæret, quæ jam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Medusæum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. *Pal.* Ergò & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita esse? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam navicularíam vivens malè exercueris: si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me gessi. Nam magno in periculo navim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimisero, ad severos judices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ subjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaveris, æterno etiam te somno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: nisi gravius sit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris graviſſima exiſtimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum ſtridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò ſermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: ſed quid audio tam triſte atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ ſuſtinere non poſſunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluſerint, ſpoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in ſummum luctum, in ſummam egeſtatem & calamitatem deduxerint, damnati ſunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus incluſi, ſpoliati, flagellati, rotati, cæſi membratim, ac mille atrociſſimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis aſſiſtunt? *Cha.* Prorſus iiſdem. Nam ſuaſu & conſilio eorum maximè committunt tyranni ſcelera ſua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non ſecus ac tyranni, quibus aſſiſtunt, nam iiſdem quoque malis ſubjecti ſunt, eadem enim ſunt in eos populorum odia, majora etiam inter ſe, eædem curæ, eadem pericula: & quod miſerabilius eſt, dejiciuntur ſæpe à tyrannis ſuis, & vel carcere vel morte aliquando peſſima afficiuntur. *Pal.* Tanta eſt ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorſus eſſe putas hominum ſortem, quæ beata duci poſſit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuiſſe mortales, ſed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempſerunt cætera mundi bona. Quin ſe innocuos, puros, caſtos, integros, incorruptos conſervantes, extulerunt animum altiùs ad guſtandam divinam excellentiam, humana quaſi ſordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per ſe tam dulcis, tamque jucunda res eſt, ut incredibiles amatoribus ſuis afferat voluptates. Tam nobilis & præſtans eſt ejus poſſeſſio, ut ſumma quadam ubertate ditet poſſeſſores ſuos. Quam qui verè eſt aſſequutus, nihil præter literarum ſtudia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia ſibi bona ſtabilia perpetua, incorrupta præeligit, cuſtodit, amplectitur. Reliqua verò mundi ſupremo tandem guſtu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abjicit, conculcat. Contentuſque ſeipſo, ac honeſtiſſimis ſuaviſſimiſque ſtudiis ſuis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque ſtultas, & ultrò ſibi quæſitas anxietates, tot ineptias, tot caſſos labores, tot inanes cu-

curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus ſecuruſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque ſe motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtudiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam: ſed te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel umbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, placidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper judices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas oravit modò, ut ad ſe irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas effecit, ut non penitus deſpecta ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confeſtim ad ſe redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iovem, verùm & apud te quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſervavi, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita ut ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos: Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci ſalutatum ad nos advolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu-ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque ſi majoribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in convitium ſeſe effert adverſum me. Prætereo hic quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verboſi, inquit, Non enim decet ſervos deorum cauſſam ſuſcipere; cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graviſſimumque pugnum in os Ciceronis injecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes adverſus audaciſſimos armatos eoſque prædis atque homicidiis ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant, ergo me infeliciſſimam ab ipſis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

desertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, vestes meas diripuere, in lutum prostratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conscendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti mensis elapsus est, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas semper aliquas excusationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adsint. Quid? igitur-ne verò aliquid semper habebunt negocii, quo nos exclusas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus suscepit curam dudum, ne cucurbitæ siti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi sumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obtestorque Mercuri, qui semper apud deos ipsos interpres extitisti, & ut caussam hanc meam justissimam atque piissimam suscipias. Ad te confugio, te supplex oro, in te omnis mea sita est spes atque expectatio. Da quæso, operam, ne dum à vobis excludor, ipsis quoque mortalibus sim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametsi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere nostra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem caussam te adversus fortunam susceptisse. Nam & Iupiter ipse, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere sentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis ascensum præstitit: atque ubi velit, valens sua armatorum manu ejiciet. Qua de re, si sapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum sit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum est, ego & nuda & despecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκόσμηϑ') καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτα ὅρος ἐστίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσα τοιοῦτος ὅρος ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρος & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρος πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere ὁπόσα τοιοῦτοι ὅρος ἐστίν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκίον μείλιϒ ἀπὸ τῆ γλώσσης ὡς αὐτῆς μόλοι, ἢ ὡς ἐπὶ τῆ πυλίε χάσμαϒ οἰκείνε ὁ Ὅμηρος ἂν εἴρηκεν. Sic Mſ. Vulgo καὶ τὸ, γλυκίοι μειλίϒ, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πρᾶος ἐνδυόμενος ἐς τὸν ἀγκῶνα, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim ἐνδύεσϑαι *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox ἀμφύεσϑαι p. 10. καὶ ἢ κηρῷ ἐπιφοιτήσει τὰ ὦτα, καὶ ἀμφὶ ἢ κηρὸ ἀμφύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ἐνδύσεται, quod in editis extat hic est ἀπροσλόητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἦττον δὲ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσϑὲν, καίπερ τοσοῦτα, καὶ πολυειδῆς πῶς πολλῶν ἁπλῶν αὐτὸ αὐτῷ ἀρμοσαμένων. *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perxile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνία erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiforme quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

ro pulchrius sit) *ex multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus sic est interpungendus: Σκήπτ δεῖ δὴ κἀμὲ τὰς ἄκμας. εἰ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ οὐ πολλῶν συνθεὶς ἐπιδείξας διήγωκα, ἦττον γὰρ τοῦτο, κἀγὼ γραφικῶς συνεπλεξάμην, κἀμὲ τοσαῦτα, καὶ πολυειδῆς τι οὐ πολλῶν λάπτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλώμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἅπερ γὰρ τοῦτο κἀγὼ γραφικῶς συνεπλεξάμην. Γράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine sigma*. hoc est pictum, sed ἀνθαμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνθαμιλλητὴς est aemulus, qui cum aliquo certat. Mss. hic non audio, qui pro ἀνθαμιλλώμενον scribit ἀνθαμιμώμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιον est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥᾳδίως συνετέλεσε λαβὼν τὴν διανοητικὴν καὶ λογικὴν δι' ὧν αἰτίαν ἀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mss. emendavit sagaciissimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine caussa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen ascendit*, ut erudite hunc locum restituit Christophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe post Mss. Ἀτελεστίρως legitur in Mss. ἐ γὰρ ἴσον ἐ ἢ ἐγγὺς ἀρχαίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρόσα τῶν Ρωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (sed longe scilicet) *Athenienssium respublica, & ista praesens Romanorum potentia*. Edit. ἐ γὰρ ἴση, non male. sed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χεῆμα. ἐ δὲ ἐγγὺς est idiotissmus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longis parasangis ab illa distat*. Vtitur & in sequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι τῶ τηλικούτων ἄξιον, μηδὲ ἐγγὺς, ὅπου μὴ δὲ ἄλλου τινὰ γυναῖκά γε ὄσαν. *Non enim talibus se dignam esse, ne quidem propius ab illis abesse, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis usurpatur *propius abesse*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ἴσως τις ἂν τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit extulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex ἂν τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζοι. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus sit secutus auctores, cum scribit in dialogo pro imaginibus, Croesi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum scribat Herodotus illum fuisse mutum; non surdum. sed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos esse quoque surdos: Imo surditatem esse caussam mutae linguae. Qui surdus natus est, loqui non potest. Vnde enim sonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen nostro seculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui surdos docuerunt motu oris litteras nosse & pronunciare. de quo extat elegans dissertatio Georgi Morhofii, viri eruditissimi, & nostri studiosissimi. Quin & surdi fuerunt his in terris, non nati, sed morbo casuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a se remotos, & mussitantes intelligere, ac si articulatim singulas voces auribus percepissent. Hi videbant sonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Α'χίλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θήσεως καὶ Πειρίθου, καὶ τῶν ἄλλων ἑταιρείαν. In his verbis καὶ τῶν ἄλλων non agnoscit Mss. sunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac si legisset τ᾽ ἄλλων, quia in τῶν ἄλλων nulla sententia suberat.

Pag. 39. Turbatus est ordo colloquentium, qui sic constituendus est. Μνη. Οὐ λέγεις. καὶ ὠρέχθησαν ὑπόσα ἐκαινάς. πάντα ἔμοιγε δοκοῦσιν ἐκπεφυ. Το. καίμοι δοκεῖ. ΘΕΟΤΙΜΩ δὲ λέγε. &c. dein post ἐκ ὅσου ἀπισεῖν. Μνη. ὁμολογῶ, εἴ τι καὶ ὄρκου δεῖν νομίζεις; τίς δ᾽ ἐστὶ τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ᾽ ἐκεῖνος ὁ ΦΙΛΙΩΝΟΣ; ut haec ultima omnia Mnesippo tribuantur. Nam cum Mnesippus prior narrare incipiat, non possunt illa verba ΘΕΟΤΙΜΩ λέγε Mnesippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τ᾽ ὑπολεύκου, ἐθήκατο. *Alium quendam adolescentulum Cretensem bene nummatum venata est.* ὑπόλευκος est ad auri colorem accedens, subaureus, ut sic dicam. ut paullo inferius ὑπόλευκος subpallidus, non convenit pecuniosi juveni hoc verbum. Videtur litteris transpositis scripsisse Lucianus τ᾽ πολυχρύσου.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conspicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ πολὺ μᾶλλον ἐθαυμασα δ᾽ ἅρπυιας. scribendum εὐδαιμόνων. Est enim ab εὐδαιμόνας. In eadem pagina paullo ante sine sensu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ εἰς ταῦτα κατελείποντο, ὡς ἤκουσαν, ἦσαν εὐθὺς ἀφαιτοῦντες τὰ ὦν τ᾽ ἀφθονῶν. Vertunt: *At haeredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoscentes ea quae testamento erant mandata.* Quid hoc? num ἀφαιτᾶν est *agnoscere*? Locus est corruptus. Existimo Lucianum scripsisse ἀπαιτοῦντες τὰ ὦν τ᾽ ἀφθονῶν, *petentes quae in testamento illis erant legata.* Nam ἀφαιτέω non memini apud quenquam inveniri. sed ἀπαιτέω Luciano est familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ὡ᾽ ὑδὲ μὴ πάσης τ᾽ οὐσίας δ᾽ πατρὸς, ἵνα μὴ τ᾽ καλλίκης ἐκέκτητο ἐξίσου ἂν τις τ᾽ γε εὐγενῶν κ᾽ πάνυ μεγάλως ἀνθρωπεῖν, ὅτι κακοδαίμονα ὄσα τῶν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset, quisquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma esset tam infelici.* Sic Erasmus vertit. Non est mirum nullam τ᾽ εὐγενῶν hoc spinturnicium voluisse ducere. Omnino scribendum ex Mss. τ᾽ ἀγενῶν. *obscurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam esset nactus, qua λοπιδί τι τῶν ἅλυσιν, ᾗ ἐδέδυντο ἐξῆς, τ᾽ κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειρημένων, καὶ λαθραίᾳ ἄπαντας. Erasmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam inſecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τ' κλοιῶν εἰς αὐτὼ διειρομένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διείρομαι eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειργμένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vinculum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τοῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸ δεσμοφύλακα ἐξεμοχλεύσαι τὸν αὐτῷ πλησίον τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κλοιοῦ δεθῆναι. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena.* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam* (ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὰς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ μανόμβρος *ſis malus orator,* pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ φαινόμβρος. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμενος σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γναιὰς φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐστί. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφέτου δὲ τὸ μέγιστον ἄγει τριῶν εἰς τὰς συνθήκας συνίεσαν, *liceat autem ſummum tres in foedus tale coire,* pro communi εἰς τὰς συνθήκας εἰσίεσαν, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνεσις vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ τὰς ἀμάξας καταλαμβάνουσι, αὐτάνδρους τὰς τελείας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτάνδρους ad ἀμάξας. Αὐτάνδροι ἄμαξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipſis hominibus, non *cum viris*, ut Eraſmus. Viri enim in caſtris verſabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκυθος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ὤν. Eraſmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκυθος eſt, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμοιοι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκυθοι, *iiſdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκύθη Graecis ſaepe ſunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει τὸν μηρὸν τὸν ἰγνύαν. *aduncо gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τὴν ἰγνύαν, aut τὸν ἰγνύον. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In aſino Καὶ ὅτι ἀργύριον ἐκεῖνοι ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχῃ, ut τρίφῃ, quod ſequitur. Non monuiſſem, niſi omnes editiones etiam Florentinam conſentire in hoc vitio tolerando vidiſſem.

Pag. 78. In κλινοπάλῃ nihili eſt τὸ ἄμμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἄμμα κατ' ἰξύος δήσας σύνεχε, Bene Mſ. ἄμμα κατ' ἰξύος δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. *O intempeſtivam hanc curioſitatem.* Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae ſcriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mſ. Περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit aſino fuiſſe vinculo occluſum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔφην τότε, καὶ ἔμενεν ὅτε. *Iamque tunc fleti, aſinuſque manſi.* Quemodo fletit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἐβόων τότε. *Tum ſic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Η' δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice ſcribitur: Δοκεῖ σοί ἐν μοι διαμίσησον ἀν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ ὠλπεν τε ἀνάκτων αἰωρῆσαι σὺν ᾗ ἁπάσῃ, κρεμῶ οἱ ἁλιεῖς ὡς ἅ καλάμοις τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe juſtiorem cauſam gloriandi Clotho habere, quae te ipſum attractum ſuſpendet ex fuſo, ſicut piſcatores in arundine piſces.* Vulgati ἡμῶσα, quod quidem ferri poteſt. ſed Mſ. lectio facile prae hac Graece doctis ſe probabit.

Pag. 120. Ἐκοῦν ἢ τάδε, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς ἱερείας, χρηστόν τι, τὸ ἀνθρώπων πιμάντων τὸ βέλτιον. *Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis cauſſa ſacra fieri: veruin benitate quadam hominum quod praeſtantius eſt, colentium.* Sic recte interpres *colentium* ſc. Deos. Nihil hic monerem, niſi Mſ. juberet me non praeterire, quod ibi illo legitur ἀγαμοῦσιν, pro χρησίμῳ hoc minime damno, alterum tamen eſt efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro ἢ τηρεῖς χειρίστης, ſcribit ἡμέρας χειρίστης.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, scribe ut in Mſ. habetur ὦ χρὼ δι' ὃν εἶλε πατρώας. Eſt ex Iliad γ. v. 35. ubi eſt μὴ quod omnium eſt caſuum. mox ſcribe ex Euripidis Oreſte, ἧς σὺ μὲν ἀρχαῖ' ἄχθος. dein idem codex: ὡς χρὴ γὰρ οἰκεῖον ἱρεῖς. Mox ὥς τοι ὑποδραματυργεῖν exponit vetus ſcholion ineditum ὑποτραγῳδεῖν. quod eſt verſibus tragicis reſpondere, & quaſi ſecundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐπιτραγῳδεῖ, illi vero non poterant ὑποτραγῳδεῖν.

Pag. 133. Coloſſus Rhodius propter ingentes ſumtus in ſe factos ſibi ἀφειδίαν inter deos vult vindicare, Conſulit de hac re Mercurius Iovem: τί ὦ Ζεῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοί γε καὶ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ εἰς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστι. εἰ δ' λογίζομαι ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκωται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππέα ἂν εἴη. Hic locus imperitiſſime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, aeneus eſt. Verum ſi ſupputem, quot in eo fabricando impenſae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & cenſum equeſtrem inveniam.* Oedipus ſit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equeſtris cenſus faciunt ad impenſas, quas conſumſerunt in Rhodio Coloſſo erigendo? non plus ſane, quam tenuis & deſpectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixiſſet, ſibi quoque inter primi ſubſellii deos locum deberi, reſpondit, illam viſuram quoque multi auri poſſeſſorem Apollinem ἐν τοῖς ζυγίταις καθήμενον, inter zygitas ſedentem, hoc eſt tertiae claſſis Deos, quia ipſius templum ſit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male ſecum agi, μὴ πάνυ ἐν ἡλικῇ ἀκκλησιάζωμεν. Si non inter imi ſubſellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera ſunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon ſecundum cenſum diviſit in quatuor claſſes cives. Tertia claſſis erat τῶν ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θῆτες. Θῆτες ad nullum magiſtratum poterant adſpirare, ſed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite cenſi.* Eandem tranſlationem retinet in ſequentibus, & affirmat ſi ſumtus ſint reſpiciendi in coloſſum impenſi, eum ſuper πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππέα ἂν εἴη. hoc eſt eum ante primi & ſecundi ordinis Deos ſedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis deſcriptione primae claſſis cives, qui ex ſuis poſſeſſionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum ſimul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὸν ἱππέα ſc. πλῆθος, hoc eſt quod tributum equeſtrem penderent, hoc eſt equitem cogerentur alere in uſum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum ſemitalentum. Hi erant ſecundae claſſis cives. Hanc diſtinctionem civium Atticorum lepide Lucianus tranſtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Meursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag. 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αὐτίκα ἀποθεδήσας, τῇ ἀνθρακι, μὴ δὲ ὀσὺν ἄκρᾳ τῇ ῥινὶ ἐσφαίνεσθαι τὸ κάπνισμα ἀθρόον, *ut in pruna statim extinguerentur, & vix summas nares feriret fumus ex illis natus.* Mf. ὀσφρῆσθαι. Sed. Lege ὀσφρᾶσθαι. Idem quidem est quod ὀσφραίνεσθαι, Sed Grammatici observarunt malle Atticos ὀσφρᾶσθαι, quam ὀσφραίνεσθαι.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios homines inveniisse, alios sub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῶ ἡϊκαν καθημένους. *in cathedris sedentes.* Sed Mf. θάκων, & quidem rectius. Nam θῶκος est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed θᾶκος est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, confessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' οὐ βραχὺ ὄψει καχαλῶντας μὲ τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους ὑ, καὶ λαπισθαθμένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνεργούς. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sane *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν & λαπισθάττειν non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine mora ex Mf. καὶ λαπροσθαθμένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam λαπροσθάττειν est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. λαπερέφειν τῷ γλώττῃ, λαπροσθάττειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud est inferius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε. quod non est, *tu mactas nos Mome*, ut interpretes. sed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mf. reponendum est, ἤδη γάρ σε τῶτῳ σφάκῳ λαποσφάξω, *ego te hac festa interficiam.* Vulgo frigidius, λαπράσω. Paucis versibus ante: τὸ δ' ἄλλα κῦ μὲν φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἑκάστου παρασυρόμενα. Melius Mf. συρόμενον. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. συρόμενον pertinet ad ἑκάστου. sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro τὰς αὐοιδὰς πίμπειν, prae se fert τὰς πομπὰς πίμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, tamen πομπὰς πίμπειν, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mf. legendum ὥστ ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare vestrarum esse partium*, non ἡμέτερον, sequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς θυσίας καρπωμένων, quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς θυσίας μόνον ἐσωμένων. *vobis solis*

solis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindicent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κηρωτὴ, ἢ ἄλλη τις μηχανῆ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κιρωτὴ τις, ἢ ἄλλη μηχανῆ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστι, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἄγαλμα τὸ ἐν τῇ Ποικίλῃ. πίτυος γὰρ ἀνατιθέασιν, ὁσημέραι σκυτοτόμῳ τινὶ τὸν τῶν ἀνδριάντων ποιῶν. Sic ſcribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀνατλατοτόμῳ, quod quidem & ipſum idem notat, ſed alterius eſt interpretatio, Tritius ſcilicet ſubſtitutum eſt minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus eſt ſane, Mercuri, frater, forenſis ille, qui ad Poecilen eſt. Itaque pice eſt refertus, cum quotidie a ſtatuariis exprimatur,* ſc. ejus forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forenſis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν τὸν στῆθος μου, στρόφιόν τι καὶ μετάφρενον. ὡμοιοῦτο δὲ μοι χάλκεος ἀμφὶ σώματι θώρηξ παρηωρῆσθαι μιμητῇ τῇ τέχνῃ, σφεκίδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιπωτώμενος. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur balthaeus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri aerarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro πῶϊ ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστ' ἀφυδῶν legatur in Mſ. ἰαμβίζων. Μιμητὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἀντιπαγγάλτας etiam invocatos. Sed Mſ. αὐτιπαγγάλτας, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἀντιπάγγαλτος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τέλειν vocare, ἀπάγκλον. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τίς σε μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μέμφῃ, ὁποῖά ἐστι, καὶ ἐλεεινὰ νομίσῃς καὶ ἐπαινέσῃς, οἰομένῳ τι διδάξειν τοῦτα εἶναι, ἢ καὶ σοφοὶ ἀλλαντοτόμοι αὐτῶν ἔκφυσιν. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, sed eadem servant ordinem illi syderum motus, temporum vices, quae enumeravit alia. scribendum sine dubio, ut est in Mf. λατάξαις, regi, administrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ἀεὶ ὑπό τινι δὴ θεᾷ τάττεται ἡ τὰ ὅλων ἐπιμέλεια. *Hoc igitur universum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Εἶτα καθ' ἑαυτὸν ὁΕὐριπίδης, μηδὲν ἐπισκευάσας χρείας τὸ δραμάτιον, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ, ἄκυσον αὐτοῦ τὸν παραπαίζοντος. Sic lege & interpunge. ἄκυσον pro vulgato ἀκοῇ, quod tamen cum in hac, tum in Salmuriensi editione typographorum vitio est omissum, & τόν ex Mf. reposui. *Cui ex sua sententia Euripides, nulla necessitate fabularum compulsus, quae ipsi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In versu Euripidis pro ὑγοῦς τὸ ἀγκύλαις Mf. ἡγοῦ τὸ ἀγκύλας. Mox in alio versu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Jupiter sit.*

Pag. 153. Τυπὸ τοῦτον ἡμῶν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθε. Mf. τυτὸ τοῦτ' ἡμῶν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν.

Pag. 154. Α'λυπλεῖς ὦ, ὁδὶ ἄλογον ὁδὶ τι εἶχον ἢ ναῦς, ὃ οὐ χρείωσις ἦν αὐτοῖς. In Mf. hic adduntur non nullae voces: ὃ οὐ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ὧδ' ἔσῃς τῷ ναυπλίῳ αὐτοῖς. *quae non utile omnino & necessarium sit ipsis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ὦ γῆν πρὶν ἀνατεῖλαι τὸ ἅλιον μίαν κριθὴν ἐργάσασθαι. Mf. ὦ γῆν πρὶν ἀνίκειν τὸ ἅλιον μίαν πρηπίδα ἐργάσασθαι. leg. ἀνίκειν. sed perinde est sive sequaris editos, sive Mf. Sic & inferius idem codex pag. 160. Ὁπόπ ἀνίκοι ὁ ἅλιος, pro φανῇ.

Pag. 163. Η' Πυθαγόρας ὅτι τῶν Δαμονομηκίων καὶ τὸ ἔσθειν ἠσθέκτησε κυάμους φαγεῖν, ὡς αἰ εἰ τῷ κεφαλῷ τῷ πατρὸς ἐδηδέκεις. *Aut si Pythagoras peccasse, & aeque impium fuisse, si fabas edisti, ac si patris caput comedisses.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abstinebant, quod illorum magister eas parentum capitibus esse similes docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixisset in pera sua non niti fabas esse, quas nolit edere Pythagoras, respondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα δ' δὲ νεκροῖς ἐγκρύπτει ἔμφυτα γάρ, ὡς ἐδίην ἔστι κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τεκέων εἰκάδι. *Da modo. Apud inferos aliae sunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere similitudinis.* ubi nescio cur interpretes vertant κεφαλαὶ *testiculos.* quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere causam cur Pythagoras fabis abstinuerit, quia virides fabae similes sint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὲν ὅτι μὴ κεφαλὴν ἀπέπασσε κύαμος καὶ τὸ ἐπιλλύνει,
Ἔστιν τοι κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε τεκήων.

Fabas inquit prohibuisse Pythagoram, quod sit legumen flatus excitans,

ans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μέτρα ὅλα χρυσῆς κεκομίσθαι μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μέτρα ὅσα χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Iustinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο ἀναμνήσαντα, καὶ ἀναμυρυόμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere?* imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττοντα. *si velut i coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σωτὰς ὑποσκοπῶν, ὁπόσον τὸ σκιάδιον εἴη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmuriensis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ὑπεμίμνησκε τὸν ἥκοντα ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐδέ, ἕως ἂν σκιὰν ἐκάλει. καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ σκιάδιον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σκιάδιον vocabant. Et σκιάδιον decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει σπεύδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μελήσει
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ σκιάδιον λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέρχομαι κοσμίως μάλα ἐγκεκαπυσμένος, ἀντιβλέψας τὸ τελαμώνιον, ὡς ἐπὶ τῷ καταντικρὺ μέρει ἡ ἀκολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀκολὴ legit μετακολὴ. sed ἀκολὴ est ipsum pallium. Glossae ἀκολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα δύσταλὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τῷ ἀκολῷ. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste composito.* Sic alibi eidem ἀκολεθημένος δύσταλῶς est qui incedit pallio decore compositio.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀντιχόμενον πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῷ, ἐμὲ κατακλίνοντος φέροντες, ὡς ὀμφακίζοντι εἴκειν. in Mſ. ὑπακατακλίνοντος.

quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jaceremus.* sic hic locus interpretandus. Ὁμοτρόπιζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἀκμὴ ἤδη καὶ τὸ σύμπιον. sic Mss.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαρίπασιν ὄμμασι, pro χαρίπεσσιν ὄμμασι. & ὅτι χρυσῷ περὶ κρόμῳ ἐσφήκωτο, pro ὀσφήκωτο. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτι τὸ ἔτυθον ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους ἐπ' ἀλλάντων ἐμβαλών. *Cum duobus extorum frustis injectis legumen coquerem saturnalibus.* ἔψω quidem mutuatur sua tempora ab ἑψέω, sed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ χαριέστεροι παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψων malebam olim ἥψον, sed postea Mss. mihi ostendit legendum esse ἤψησα, & pro τόμους, τμήματα. sed ἀλλᾶντες, sunt *botuli*, *farcimina*, non inteſtina.

Pag. 171. Ἐπεὶ δ' ἀπήγαγε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πικρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον φελλέχων, ἅσμενος ἐξελαύνει, ἀλυρὸς καὶ ὑσγινοβαφὴς ἀμπεχόμενος. Et quae sequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec est unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους. Salmurienſis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera misere vertit: *Postquam vero pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hysginoque tincta veste indutus.* Ita κείνῳ in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅσμενος ἐξελαύνει aliud est ut statim videbimus. Cur omisit τὰ ῥάκια τὰ πικρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον φελλέχων. Poteratne flagitiosius in hoc loco interpretando quisquam versari? Nec melius Erasmus: *At simul ac mortuus est nuper, universis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura ostroque circumtectus.* In his nulla est sententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut simile quidem. In sequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πικρὰ nihil habent unde pendeant, & nihil significant, sed ex Mss. haec jactura egregie sarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periisse luce meridiana clarius ostendit, quamvis & ipsa συνέχεια & ratio satis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus scribitur: Ἐπεὶ δ' ἀπήγαγε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιεβεβλημένος τὰ πικρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον φελλέχων, &c. Pulchre sane & vere. Sic igitur locum totum scribe & verte: ἐπεὶ δ' ἀπήγαγε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιεβεβλημένος πικρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον φελλέχων ἄτμενος ἐξελαύνει ἀλυρὸς καὶ ὑσγινοβαφὴς ἀμπεχόμενος. *Postquam vero pridie mortuus*

* εἶλε.

est,

est, omnia illa secundum leges cepit *Simon.* Et *nunc ille qui pannis sordidis indutus erat, qui catinum lingebat, hilaris equo vehitur, purpurea, & coccinea veste amictus.* ἅρμῳ ἐξελαύνῃ est laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare.* ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἥτα τὰ ἑωυτῦ. *equitavit ad suam domum.* ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis est uitrijden. Hysginus quidem color differt a coccineo, cum sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hysginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. Vide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ ὃ ἀπειλῶσιν ἀνιλεῖν αὐτὰς· sed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἱ ὃ ἀπειλῶσιν ἀνηρῆσιν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras.* Hae sunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luciano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ὄντιν᾽ ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἦκεν ἐς τὸ βίον, ἐξ ἐκείνω ἐπισπασάμενος. Salmuriensis: *Itane neglexi infelix vel pauca frusta in vitam importare, cum illo essem alitus.* Sed ἦκεν ψήγμασε ἐς βίον significat ne *frusta importare in vitam?* In editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἦκεν. Constat sane ἦκεν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum οὗ ἥκω χρημάτων, *sum pecuniosus, dives.* οὗ ἥκω φρενῶν apud eundem *sum prudens.* Sed dum semper οὗ aut πάρα, adjunctum habet. Quod concise dicunt οὗ ἦκεν τῶ χρημάτων, integrum est, οὗ ἥκων ἐπὶ πολὺ τῶ χρημάτων. Sed hic habere locum non potest, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mss. Florentina, Aldina, ceterisque editionibus. In Florentina vero editione scribitur ἦκων pro ἦκεν. Inde mihi persuasi excidisse & hic verbum φέρειν. Et legendum ἦκεν φέρουσα. *Omisi ferre invitam.* Est loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων est *fero.* Isaeus: ὃ γὰρ μήτηρ ἀφῆκε᾽ ἥκω φέρων. *non adfert factas testamenti tabulas.* Apud Poetas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum sunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ ὃ τοσοῦτός σοι φημὶ ὑπερφυὴς μηδὲν γένεσθαι τότε. Et sic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδὲ.

Ibid. Καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἐπλεύσους ὥστε διίθηκα τὰς ναῦς ἐκεῖνα ἐλθηναι, ὥστ᾽ ἤδη με. Interpolator: *Et cum in Italiam rursum vela fecissem, eo affectu Graecos ejus temporis imbui, ut me Deum praedicarent.* Palmerius cum vidisset in ultimis verbis labem haerere, censebat legendum esse, ὥστ᾽ ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere scribendum esse, ὥστ᾽ θεὸν ἄγειν με. *ut me pro Deo ducerent*, seu *haberent.* & vere me vidisse Mss. postea declaravit qui eandem servavit scripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. *Μακρὰν δ' ἂν γένοιο καλῶν ἐλπίδων ἔκαστα.*

Pag. 177. *Οὔτε πράγματα ἔχοις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καθεστῶσι οἰκονόμοις ἀλλοτριεύων, ἢ πρὸς τὰς φροντίδας λογιζόμενος.* Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit πρὸς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενος eſſe in eadem ſententia repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀσυνδιάντους. Optime Mſ. πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενος. *Et talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus* μεριζεσθαι πρός τι eſt *alicujus rei participem fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. *Ἑσπερὰς ἐπὶ δειλαῖ ὀψίαν, λουσάμενος καὶ δειπνῆ.* Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, & si libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, δειλη, πρωΐα, καὶ ὀψία. Suidas: *Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωΐα, ἡ ἀπὸ δείπνου ὥρα, ἡ μετὰ τὸ ἄριστον. Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ ἀπὸ δείπνου ὥρα, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. *δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ὥρα. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro.: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. *Ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τὴν τυραννίδα, εἰς Κορίνθου γραμματικὴν διδάσκει.* Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. *ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τὴν τυραννίδα εἰς Κορίνθου γραμματικὴν διδάσκει, μέχρι τηλικούτου δὴ χρὴν παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματιστὴν enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex διδάσκων, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: *ποίᾳ τινὶ ἐπιτηδεύσει ἐκείνου ζῇ βίῳ*, quam in vulgatis *ποίᾳ τινὶ ἐπιτηδεύσει ἐκείνου ζῇ βίῳ, quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam τινὶ ἐκείνου non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, *καὶ ἡ ἄλλη ἡ χρῆς τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξηρτημένη*, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet λυρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquuſque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία δὲ χρῆς* eſt *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

oſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius notavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis liceret videre τὰς προπέμποντας, τὰς ἑπομένας, *anteambulones*, & *a tergo ſequentes*. Optime Mſ. τὰς προπομπεύοντας qui ante me ibant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam προπέμποντας, eſt *praemittentes*.

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἐκ παγκάλου χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένος, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus*. Sed unde pendet χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet ſic ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis & ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus intus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτταν ὑπόπηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam*. ſed Mſ. καὶ πίτζαν, καὶ πηλὸν, & *picem*, & *lutum*. ὑπόπηλος eſt vocabulum nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. ſed quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt oſtendit quoque ubi Micyllus dicit, ἀδύνατον ἔφησθα τὸ πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵπερ εἶεν τῆς δεσποτείας. *Nondum oſtendiſti lutum, & clavos, & vectes regni*.

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codicis ope, quae ſic eduntur: ὁ δὲ κίνδυνος ἐμοὶ μὲν εἰ παραλιοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμαυρώσει τῆς τομῆς τὸ ἐπ' ὀλίγον τι ἀμαξεῦσαι τῆς δακτύλου ἐπιμήκη. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut ſi paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine*. Ἀμαυρώσειν non conſtruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ. ἀμαυρώσει τὰς δακτύλους ἐπιμήκεις ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, digitos leviter ſecando vulneret*.

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσειρον κόμην. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem*, ſic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειρος eſt *coma promiſſa*, quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris*, ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comiicis: τῷ δὲ ἐπισείρῳ προσώπῳ ὄνῳ, τῷ ἀλαζόνι, καὶ τῷ χαῖτην μέλαιναν, καὶ τὴν κόμην, ἐπισείουσι αἱ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur* ἐπίσειος, & *jactabundo, eſt color & coma niger, moventur* ſeu *vibrantur capilli* Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτην ἀναπλεκτὸν ὀρθὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυος δίκην. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus*. Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *Ὧν ἢ εἶα πολλὰ γίνεται προσκρούσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπίπτῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro προσκρούσας habetur κενεμβατήσας & pro παρέχει, παρέχει. Vocabulum rarum eſt κενεμβατεῖν, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία δ' ἡ τοῦ ἀέρος ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διαστάμενος ὑπ' αὐτῆς οὐκ ἀντερείδῃ τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλισθήμασι ποιεῖ, καθάπερ κενεμβατοῦσι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum κενεμβατήσιν lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius προσκρούσας. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μήτε τῆς φυσικῆς ἐπιθυμίας, καὶ χρείας ἐμμετρημένης, naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta.* Sed quis dixit ἐμμετρίαν, aut ubi legitur ἐμμεμετρημένος? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit ξυμμεμετρημένος. Optime. Thucydides lib. 2, *ἐν οἷς ξυνεβεβιωκότες τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐτελεύτησαν ξυμμετρίως. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με σπουδαιογράφους*; Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχεῖν γε σύ με ἀναγκάσεις. Num tu me compelles parietes perfodere?* Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν; quomodo hoc fieri poterit, clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, ὁ δ', loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *οὐδὲν ἄξιον πράξαντι λαμπρὸν τὸ κατ' ὄμφακα*. Vertunt: *At ille rurſum coria*

coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis assuenda*? κατόμματα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro ἀπιπίνων si legas, ut sine dubio legendum ἀπιπᾶν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? πιόω est sordibus inquino, maculo, ἀπιπόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. ἀπιπᾶ, ἀπυρυπᾶται. πῖον enim ὁ ῥυπός. ἀπιπᾶται est *sordibus purgatur*. πῖον enim *est sordes*. Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπιπᾶται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τὸ ἱπποικὸν ἐστι ὃ πάνυ ἐπιμελής. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τὸ ἱππικὸν ἐστι ὃ πάνυ ἐπιμελής.

Ibid. Τὰ ἢ ἐκκαίδεκα εἶδε Σώσυλος. Mss. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ ἢ ἐκκαίδεκα εἶδεν, οἶμαι, Σώσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κατέφωσόν σου παρόντας ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto*? Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐγὼ κεῖμαι τὸ πρόβλεπτον ὑπὸ μελέης ἔχων. Elegantius & ἀπλουστέρως Mss. τὸ πρόβλεπτον ὑπὸ μελέης ἄπτωτον ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπὶ φροντίδι, ἀναλογιζόμενον τὰς τίλτους, καὶ τοὺς δακτύλους κατεσκληκότα. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατεσκληκώς, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt.* Sic paullo ante de Simonide: καὶ κατεσκληκὼς ὅλος ὑπὸ τῆς φροντίδος. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare prae curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occalluisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut scribendum est non longe a principio: πάλαι γάρ ἐπακροῶμαί σε ἀδηκλυδῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἔτι δὲ τὸ φορτικὸ τοῦτο γαδίους τινὰς, καὶ ἀδηστύγας ὑποξυίζοντα. *Et enim jamdudum te sequens audio soles & lunas, & ridicula illa, stadia quaedam & parasangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur γαθμὸς manſiones. sed γάδιοι & ἀδηστύγαι rectius junguntur quam γαθμοὶ & ἀδηστύγαι. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praesertim silentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non assecuti sunt Erasmus & Salmurienſis interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὴν περὶ τοῦτο σπουδὴν ἀχολίαν τῆς ἀληθῶς σπουδαίων ἀπολαύσεως, ἀνακύψειν ἢ, καὶ ὅσα τὸ πᾶν ἀναβλέψειν ἐπιχειρήσω, interpretantur: *Contemptis his atque horum ſtudio, adjectoque animo ad ea quae ſunt vere bona, hinc emicare, & ad univerſi naturam ſuſpicere ſum conatus.* ἀχολίαν τῆς ἀληθῶς σπουδαίων ἀπολαύσεως, non est *adjecto animo ad ea quae ſunt vere bona.* ſed haec ſignificant cum praecedentibus καὶ τὴν περὶ τοῦτο σπουδὴν, & *earum rerum ſtudium abſtractionem a veris bonis eſſe ratus, ſurſum oculos tollere, & univerſum reſpicere ſtudui.* ἀχολία ſaepe est impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τὰ ὡς περὶ ἐνὸς αὐτῶν ἀξιολογήσαντα πυνθάνεσθαι. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam diſputarent.* αὐτῶν delendum videtur, ſi Graece loquutus est Lucianus, uti ſemper accurate & emendate locutus est. In Mſ. est αὐτὸν. quod nec ipſum hic locum habere potest.

Pag. 194. Πάμπολυ τῆς νεφῶν ἀπαωάσας vertit Erasmus, *plurimum nubium emenſus.* ſed ἀπαωάω est avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλάς hoc est, quod volebat Erasmus, *cum ſupra plures nubes evolaſſem.* Inferius in hoc catalogo: ἀμοιρόμενος ἐμαυτὸν ἀκίνητον ὁλκῷ ἐς αἰγίοχον Διός. *me ipſum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὴν τῶν ἱππολύτων Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱππολύτων ut editur vulgo, quibus hic nullus est locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι. Erasmus: *ubi erant convivia.* cum ſit, *alibi erant convivia.* Sic Ariſtoteles in Oeconomico quater usus est ἄλλοθι pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς πάλιν ἐμέσαι. Nam μυρμηκιὰ est ἡ μυρμήκων ὀπὴ, & mox ἀνεπλόμην ὁλκῷ ἐς Αἰγίοχον Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ὑπεπίμπλη γὰρ ἐμοῦ τὸ παραδόξου μου καὶ ἀπιδήμιας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσδόκων, ἐς αὐτὸν τρόπον ἐπιφερομένους, sic vertentium: *Non nihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus adventus meus, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua verſione nihil sani. neſcierunt

ὅσον

ἤδη ἤδη, & ἤδη ἤδη eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod statim* vel *mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. προεπιτάττει τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati πνεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse τὰς τῆ Ἡσιόδῳ θεογονίας ᾄδειν ἡμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non τὴν θεογονίαν, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro εἰδὴ ἴσον κνήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολλὼ ἄγων. scribit εἰδὴν ἴσον ἀλφαίσασθαι τὸ ὦς, φασιν, χολλὼ ἄγων. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc est, *tangat.* ἀλφαίω & ἀλφαίνω est invenio.

Ibid. Ἄργεια κρέα, καὶ χαλάσας εἰς τὸ αὐτὸ ἴψοντες. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, εἰ γὰρ μόνον κεφάλαια τούτοις τῆς διοικήσεως, ὑετοὺς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομοίμην καὶ ἀφιέμην καὶ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte subleuato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηνίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχείδιοι φιλόσοφοι σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἀμείνονες. Mſ. ἀγυιεῶν. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti aberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲν σύνεδρός σοι ἐπὶ ταύτῃ κάθησο. *Tu vero hic in colle consideto*: male in editis καθῆσο. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀμελεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Ἀμελεῖ est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege, ἀναγκαιοτέρων πρὸς ἀσχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς τιμώμενος ἀκρίτης δίκης. *Merces pro quoquo judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῇ δικαστῇ διδόμενος μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stuivo* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni cauſſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γε, οἱ κἂν ἑπὶ τριωβόλῳ πλείονας ἑτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia diſrumpi parati ſunt.*

Pag. 222. Τὰς πολλὰς πρότερον διαλύσομεν, αὖτις δ' εἰς ὕστερον διδικάσουσιν. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem poſtea judicabuntur.* Non rejicio hanc ſcripturam, ſed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo πολλὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* ſc. cauſſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἕνδικα. Sic Mſ. *verumtamen ſortire decem.* Editi, πλὴν ἀποκλήρου.

Ibid. Τί δὲ καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν. ſic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑπερορίους.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἐθελήσει γε τῇ φασιρᾷ συναγορεύσαι μέθῃ. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ὁ φασιρᾷ. Et nunc firmat Mſ. in quo. οὐθεὶς ἐθελήσει ἔνγε τῇ φασιρᾷ συναγορεύσαι μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas προαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum eſſet adhuc adoleſcens tenellus.* ſed reponendum ex Mſ. προσαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad ſe rapiens, ſeu attrahens adoleſcentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὴν ἕλκυσασα, & ſtatim, προσέλαβε αὐτὸν τὰς πολλάς.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, εἴως ἂν οἵεται χρεὰ τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα, εἰ προσδέοντες τῇ ἡδονῇ ἔφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipſa quaerite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem & Theſeum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, ſed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inſerere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσδέοντες in illo, ut & Anglicano ſcribi πεισθέντες. *num perſuaſi a voluptate,* ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis perſuadere conabatur, ut ſua ſequeretur caſtra.

Pag. 228. Καὶ ὧδ' ἔφη κεφάλαιον τὸ πόνον τοῦ διδυμοῖον ἀποβαίνειν λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς δ' ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους ἐπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones & labyrinthis ſimiles evitavit.* In Mſ. legitur καὶ ὧδ' ἔφη ἐπὶ κεφαλαίῳ, τὸ πόνον. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ἐν κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἐπὶ κεφαλαίῳ eſt *uno verbo*, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco ſic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ais felicitatem eſſe, pro nugis habens, ambiguos illos ſermones,*

nes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput seu summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥστε ικέτιν ἐπὶ τὸν ἔλεον βωμὸν ἐπὶ τὸν ἡδονὴν καταφυγόντα, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγοντα, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμων αὐτὸν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμων ὄφλειν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII. 8.

Ibid. Ἐρήμων λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ γυναῖκα ἀφεῖναι. Mſ. αὐτὸς δίκ

Pag. 233. Ἐνοχος τῇ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπέπεμψε, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρωτος, σίτου. καὶ τύραννον, ἀπόλειψις, καὶ δίκη ταῖς τῆς ἀνδρὸς ἀπολείψεως. & ineptissime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & ἀπέπεμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τῇ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloeciſtam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Ἐς ἢ τὸν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τῶν ἀμφὶ λόγων συμπεπαιτεῖν, ἐρέμνα ἀμφιλεγόμενος. πολλὰ ἔχων. &c. Vltima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἐρέμνα συνδιαλεγομένους, τὸ ἐπαινεῖν καὶ κρίνειν οὐ δυναμένους. πολλὰ ἔχων. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνειν ὑπερῴου ἢ ὄροφου. sed ὑπερῷον simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὰ νῶτα ἢ ὄροφου. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes. Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, πεζογραφεῖ, καὶ μετεωροβατεῖ.

Pag. 236. Οὔτε πεζὸς εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. Interpretes: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωρος opponuntur πεζικοῖς? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mſ. docet, ἐπὶ τῶ μέτρων βάδιζω. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox καὶ ὑπὸ τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων κατακλειόμενος, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo exciderat, πάνυ γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα ἢ τὸν Ἀθήναιον τοιαῦτα ἐρεῖν ἐμοῦ.

Pag. 237. Ὅπ μὲ τὰ ἰσχνὰ σμικρὰ καθήμενον ἐπὶς αὐτὸν σμικρολογοῦμαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo.* Mſ. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλισχρὰ & pro καθημένον σμικρολογοῦμαι, legit, καθήμενον σμικρολογοῦμαι. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque σμικρολογοῦμαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων ἐπὶς τι τέλος εὔχρηστον τῶ ἐν τῷ βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mſ. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit, Verte: *Ars est corpus perceptionum, quae exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 292. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαρίσασθαι ἴμμιναι. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mſ. qui addit ἄλλο, τέλος χαρίσασθαι ἄλλο, sed εἶναι retinendum esse constat ex Homeri Odyss. 1. *v.* 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum πλεῖστα τιμήσας, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ δυσκόλῳ ὅπ μάγειρος ἐστ---- ὅπ ἀγγέλλει ὑπὲρ ὧν ἀπολογοῦμαι ἀχθεσθείη, καὶ πάνυ ἴσως. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄτοπον. lege ex Mſ. ὑπὲρ ὧν ἀπολωλυμένων ἀχθεσθείη. *neque pecunia, quae amissa crucietur.*

Ibid. Ἀπλῶς πλουτῶν, ὥσπερ πᾶς λόγος τῶ διδασκάλου. sic recte Mſ. vulgo ὁ διδασκάλου.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος οὐδὲν ἴσχει πλὴν τροφὴν ἅμα τῶ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. *At parasitus simul atque artem orsus est, victum habet.* ἅμα τῶ ἄρξασθαι est ἅμα τῷ ἄρξασθαι, vel ἅμα τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἄρξασθαι.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο εἰσάξειν, ἴσως αὐτῶν ὀφθείημεν. Vnde pendet εἰσάξειν? ſcribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ τοῦτο εἰσάξειν; ſed *quid opus eſt iſta comparare.*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδίδοτο, φημὶ τοῦτον λειψανδρίᾳ τῇ τάξει ὑποχωρεῖν. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρετάξατο. *Si quis vero in acie cogetur ſtare.* παράτακτος eſt *inſtrus in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ γὰρ αὐτὸς ἀστειότερον ἐδόκει μὴ μειρακυλλίοις καλλιζόμενον ἀφεῖζειν, καὶ συρίσματα ἀναπλάττειν τοῖς σὺν παιδιᾷ, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae ſic verterunt: *Ipſe multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀφεῖζειν non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀφεῖζειν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀφορίζειν, ſed ſcribendum ὀαρίζειν, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδεραστίαν. Nam ὀαρίζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Αὐτὰρ ἄρ' ἤμελλε
Στρέψασ' ὀπὶ χώρης ὅθι ἡ ὀαρίζε γυναικὶ.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. Χ.

Τῷ ὀαριζέμεναι ἄπο παρθένῳ ἠϊθέῳ τε,
Παρθένῳ ἠϊθέῳ τ' ὀαρίζειν ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, ceu virgo adoleſcenſque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc ὀαριστὺς eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ὀαριστὺς πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία ὀμπεδαστική, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuescendum incitat. Idem: ὄαρος αἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταί, οἱονεὶ ὁμοζυγαί τινες οὖσαι, ἀφ' οὗ τὸ ὁμοῦ ἀρτίνυμφον γάμου καὶ συμπορεύας. ἐξ αὐτοῦ ἡ ὀαριζειν

ζειν λέγεται, τὸ τὰς ἄνδρας γυναικὶν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: οὐκ ἐν πηλῷ ἔτι γε, ἀλλὰ ψάμμον πυκνὴν βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐς τὴν ὀρύγματι ἐπαμύττειν τε ἀλλήλοις, Sic Mſ. non παραπίπτειν, ut editur. *Sed hi non in luto sed altam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπαπιέναι τῷ κόνει. Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flaveſcit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copioſe, vide imprimis eruditiſſimum P. Fabrum in Agoniſtico 11, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσια πᾶσι σχύκιστον ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγραμμένοι. ſc. νόμοι leges, *quae majuſculis litteris ſcriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic ſibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, ut omnino ſcribendum eſt.

Pag. 289. Υπερφίλεαξ τάφου. Mirum hoc manifeſtum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. ſed & in interpretis libro recte legatur τάφρου.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαγρεῦσιν ὑπὸ τραυμάτων, ἢ νοσημάτων, ἢ δ' ἄλλῃ δυσχερεῖς. *Ne vulnerati aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant*; ſic non male interpres, ſed male vulgati ſenſum μὴ ἢ πρόαπαγρεῦσιν. Nam quis uſus eſt τῷ προαπαγρεῦσαι, aut quid poteſt ſignificare? Paullo ante ἀφυπνιούσης μέχρι ἐσχάτης ἀπαγρεύσεως. *uſque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἐξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζάντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέσον ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται. *Quodque eſt gravissimum praejacet Acheruſia palus.* ſic interpres. ſed ſcribendum ut Mſ. πρόσκειται, *Acheruſia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum ſit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸν ἵστησι. *Tantalus in ipſa palude ſtat.* Sic interpres. Cur omiſit αὐτός? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim eſſet *Tantalus in ipſa palude ipſe ſtat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἵστησι. *Tantalus in illa ipſa palude ſiccus ſtat*, quippe qui *mediis ſitiebat in undis.* Hanc meam emendationem certiſſimam eſſe poſtea firmavit vetus codex.

Pag. 305. Οὐ ἢ συμφορὰ διαστρέψει. *non pervertet concubitus*, ſed rectius antiquus liber οὐ ἢ συμφορὰ διαστρέψει. *non te depravabit, corrumpet concubitus*, non tuam valetudinem labefactabit. παρατρέπειν eſt *avertere, abducere.* διαστρέφειν *diſtorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ὦ μειρακίσκε ἔστιν ὦ ῥήτωρ γαῖος ἢ τὸ σκυτάλῃ τῶν ἢ πάλλημα ἄνομα σοφιστὴς αὐτὸς ἐν-

ναι δῆτα. *Sciscitaris adolescens quo pacto Rhetor levadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophista ipse censeri possis.* Sic interpres. Sed in Mſ. eſt πάνυμον ὄνομα venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἶτά σε κελεύσει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴσως δὲ καὶ μιμήσασθαι καὶ ἀφελεῖν τὸν λόγον, ὡς ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἱδρύματα ἐστὶν Ἡγησίου, καὶ τὸν ἀμφὶ Κρατῆτα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magneſius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charifii voluit ſimilis eſſe, ac ſe ita putavit Atticum, ut viros illos prae ſe penes agreſtes putaret. *At*, inquit Cic. *quid eſt tam fractum, tam imminutum, tam in ipſa, quam tamen conſequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, eum Lyſiam voluiſſe imitari, ſed particulas incidiſſe, numeros infregiſſe, & concidiſſe, non minus ſententiis peccaſſe, quam verbis, ut non poſſit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuiſſe ſtyli Aſiatici, & corrupiſſe receptam conſuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὸν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ ἄνδρι τὸ τριαίνης ἴχνη τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ τὰ ἱερῶν γάμων μύστης. Ἐκεῖνο Λεωκόριον. τοῦτο Θησεῖον. ἃ δύναμαι δηλῶσαι καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo eſt tridentis ſignum. Video Eleuſinem, & ſacrorum ſum myſtes. Ibi eſt Leocorium, hic Theſeum. Non poſſum enarrare ſingula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὸν ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νησιώτου. quod eſt verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, ſed is fuit obſcurus. Critias vero celebris fuit diſcipulus Socratis, corruptus a Theſſalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixiſſet de Themiſtocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati ſuppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi ſcriptis, qui ipſe tum fuit, intelligi maxime poteſt. grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves, & ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.* vide Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum in Critia. Per νησιώτου vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia inſularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis diſcipulus, & principatum inter antiquiſſimos Sophiſtas tenuit. Vide Philoſtratum lib. I. de Sophiſtis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδατοποσίαν, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπρόσκοπτα φησί. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & ſqualorem, haec omnia neceſſaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non deſideratur in ſtudioſis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὶς assiduitatem. quod reponendum. superius idem mendum ex codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τις αὐτὸς ἐκ ἀδῆ τινος ἀπαπασάμενος ὑπὸ τῆ λοιπῆ τὸ κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο. Vertitur *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens & tenerum illud ac jucundum subridens.* Vbi est in Graeco τὸ Theod. Marcilius legit ἀπεπασάμενος, *dimota nempe a fronte & tempora*, inquit. sed Mſ. legit ἐπαπασάμενος, hoc est capillos promittens pectendo scilicet & comendo, non discipuli, sed suos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπαπάζ κόμην dicitur, qui barbam comit & expandit. Discipulus non multum comae amiserat, sed magister erat calvaster, ideoque dicit ὑπὸ τῆ λοιπῆ τὸ κόμης. Mox pro αὐτὸς ἀδῆ Mſ. αὐτὸς ᾠδῆ.

Pag. 316. Ἕπου μόνον ὦ Κλυτίου μίλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλωσον. Interpres insulse: *solum o gloriolae studium ea, quae dico, sequere, & omnia imitare.* Num κλύτος est *gloriola*? Verte *O Clytii deliciae*, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. sic μίλημα cura, pro qui nobis curae est. Clytius est Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀρραβῶνα ᾧ ὠνήμιον. Mſ. τὸν ἀρραβῶνα ᾧ ὠνόμα pro *arabo dicunt* πρωνόμιον. Περπάμιον, ἐπιπάμιον, ὠνοπάμιον, ὠνοπάμημα, est *mulcta*. sed ὠνομία ἡ, & ὠνόμιον τὸ ϛ prae rogativa, ut constat ex Suida, & Hesychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum esse pro ἀρραβῶν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen πρὸ sit pretium, & ἐπὶ πολλοῦ pretium intendere, ὠνέομαι pluris aestimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum scripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ὠνήμιον dixisse, quod penditur pro re emta ante πωλῶ, ante justum pretium.

Pag. 323. Μητρὸς ᾗ ἀκεστρίας ἐπ' ἀμφοδίῳ τινος. Vertitur: *Matri vero sartrice, in bivio quodam natus sum.* Haec *natus sum* inferciunt interpretes, ut sententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἀμφοδῷ & ἀμφοδὸν est διόδος, *bivium*, non ἀμφοδία. Sed moror. leg. ut Mſſ. ἀκεστρίας ἐπαμφοδίτιδος, *quae fuit sartrix hominis venusti.*

Pag. 328. De Coroebo in scholiis Mſſ. lepida legitur historia. Κόροιβος ὅτε μωρός τις λαμπυρισάμενος ἦν, ὥστε γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀνελέσθαι συγκοιμηθῆναι τῇ λεχοῖ τὸ πρὸς πεντηκοντάωτῆ φοῖτον, καὶ ὅτε ἐχρῆσεν παρ' ἡδονὴν αὐτῷ μέχρις οὗ τὸ γυναικὸς ἀψαμένης τὸ ἄχθος ὀδύνη συνέσχεν. καὶ οὕτω ἄλως ἀπολυθείς, εἰ μὴ τῷ μαθεῖν ὃ ἀδελφὸς καθαψηφίσατο, ὅτι τῶν κρωπαίων ὃ γάμος γένοιτο. Nulla est causa cur haec interpretemur. Apud Eustathium in Odyss. ε. p. 413. edit. Basil. eadem historia legitur, sed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καὶ ὥσπερ τὰ λάχανα. primos illos homines ex Attica terra olerum

instar proveniſſe. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς abſorpſerat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὴν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obſcure. potius dicendum fuiſſet, *circa tempus fori pleni*, quo frequentiſſimum eſt forum, circa meridiem noſtris mercatoribus omnem de Beurgtijdt.

Pag. 334. Γεφυρικῷ τινι. Non poſſum quin adſcribam hic, quae in margine veteris Codicis hîc ſunt adnotata ἱερυρικῷ. οἷα εἰκὸς τὰ πολιτικὰ φησι ἰυλιανὸς ἀ πρόκλου ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ πρωτόπλου ἀναφήνατος πάνυ δηλοῖ καὶ γαιάης.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiaſten Mſ. notare Polycletum fuiſſe pictorem, non ſtatuarium, itaque ſe non intelligere, qui in ſtatuariorum numerum referatur a Luciano, niſi forte fit alius Polycletus. Verba enim ſunt. Γεφυρὸς ὁ πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ, καὶ πῶς ἀγαλματοποιὸς ναῶν εἰσπράττει, γραμμάζω ἢ μήπως ἕτερος ἐστὶν ὁ πολύκλειτος. Verum quis neſcit Polycletum Sicyonium Angeladae diſcipulum, & ejus Canonem, & tot ſtatuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone ſive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio conſtat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ δὲ μὴ καθαρὸν ἐφ' ἱερῶν πελείων ἐπαθῇ indignatur *niſi ſtato tempore eximiis victimis paſcatur.* Sic ſcribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur ſatis inepte: *niſi in tempore juſtorum ſacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ ſunt victimae, hoſtiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερὰ ſunt eximiae hoſtiae, quod ἱερὰ ῥίζα Homero eſt, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *ſacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ πέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hoſtiae, inde ἱερεῖα ſunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. ὕειρ ἱερεῖα caro ſuilla, Athen. lib. 1. τροφὴ δὲ νεογνῶν ἱερείων caro tenerarum pecudum. Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum eſt ſacrificare, ſed & mactare. ſic & *ſacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, κυνώδης σφοδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος κυνώδης σφοδρόζεθος, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementiſſimum, ardentior.*

Pag 349. Ad iſta verba στιλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαινῇ, notat antiquus Scholiaſtes ineditus, veteres ſolitos cadavera nigrae veſti inſuere. Ὅτι, inquit, τοὺς νεκροὺς οἱ παλαιοὶ μελαίναις στολαῖς ἀμφίεννυσαν. & ad ſequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς θνητὰς ἔλεγον εἶναι, ὥσπερ καὶ τὸ σῶμα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, γραμμάτων τῶν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex ſacris illis ſcribis, mirabili ſa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacroſancti collegii nomen eſt, velut in concionem vocato*, ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματέων, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν ἡσυχάσας. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum alioſque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ ϑ' ὅτι μὲν κ' δακτύλιον ἴσα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος ἔ πυθίου εἰκόνα ἐκτυπώσης τ' σφρηγῖδος, καὶ ἔτος ὁ Ἀπόλλων φθέγξεται πρὸς ἐμὲ, ὑ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτῦ μεγαλαυχεῖσϑαι. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστῶν ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν δρφέως ἐσϑῆτ' τὸν Ἔ λέοντος, *ut qui leonis exuvio ſit indutus*, bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐσϑῆτα. Nam ſicut apud Homerum eſt ἐσϑὴς *indutus eſt*, ſic & ἐσϑῆτα hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini laret.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἐγχεῖ ἥδη ἁπλοῦν ἀπλοῦν, καὶ ἄμυδρον, οὐδὲ ὡς οὐδὲ πέφυκεν. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmuricenſis. Sed in Mſ. eſt ἄμυσον pro ἄμυδρον, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita*, ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, & *quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto οὐδὲ. Vt Craſſus apud Cic. 111. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem*, &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volubilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de auditione,

tione, sic circumscribit, τὴν φωνὴν ἡμιολίοις καὶ τῇ μαλακότητι, καὶ θεατρικὴν ἡδονὴν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μῶνι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur καὶ ἀναπλίττειν ἀεὶ, sive, ut in Mss. extat, καὶ ἀναπλίττειν ἀεὶ. Vtrumque enim significat *libros versus, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναπλίττειν, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναπλίττειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, τὴν ἁλιφὰν καὶ τὴν θεατρικὴν, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis.* Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag. 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κἀκεῖνα καὶ τἄλλα ὑπὲρ ἀνθρώπου φρονίμης τις ἂν. Salmurienfis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione κἀκεῖνα omittitur, inepte, etiam si φρονίμης *prudens* exponas, opponuntur κἀκεῖνα & ὑπὲρ ἀνθρώπου, ineptius interponitur & fine sententia καὶ τἄλλα. Locus laborat cui suffragante Mss. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν κἀκεῖνα ἀλλ' ὑπὲρ ἀνθρώπου φρονίμης τις ἂν. *qui quidem valde sed non in omnibus desipiebat.* Nam φρονίμης etiam est παρὰ φρένα, ut Suidas ostendit, frustra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρονίμης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρονίμης esse *imprudens.*

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅσα λίαν μετεχειρίσατο ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mss. est, ὅσα λίαν αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciisse lectoribus poenitet.

Pag. 425. Τὸν πανοῦργον ἱλαρᾷ καὶ κωμικῇ ὑποσκήνῳ μάλα θεατικῶς τινα καὶ γάμητος τραγῳδίαν. Salmurienfis interpolator: *plenam affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen θεατικῶς non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Περιπηδᾶν τοῖς ὄψεσι apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnosoph. est qui obsoniis valde movetur & delectatur, obsoniorum valde avidus. ἀδιπνὴς τραγῳδία est tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκινεῖν τραγῳδίαν, Graecis est insolens loquendi genus. Sed scribendum sine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mss. meam conjecturam veram esse deprehendi, ὑποκινούμενοι τραγῳδίαν *tragoediam agendam.* ὑποκρίνειν est propriam histrionum fabulam agentium in scena, unde ὑποκριτὴς est histrio. In Pseudologista pag. 442. κἀκεῖνα μέμνησαι ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ καὶ τὸ ἡλικιῶτον ἐκεινοδὶ, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενοι, καὶ συμπαιγνιδίοις ἀξιῶν εἶναι. Salmurienses: *Ea etiam meminerunt, ut est consentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum saltatoribus respondebas, atque una chori dux esse cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκρίνειν non est *respondere*, sed est hoc loco *secundas agere* seu *facere.* sic interpretandum, *cum histrionibus secundas faceret, & gregis dux esse cuperet.* Plautus Asin. II, 1. *Iam nunc secundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de histrionibus. Petron.

Grex agit in scena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inscriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* histriones. Nondum tamen locus est ab omni mendo purgatus? Quid enim γέμουσαν *plena tragoedia.* Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum scripsisse γέμουσαν μίσους *plenam odii.* Et sic totum locum vertendum *agentem sub persona laeta & comica tragoediam valde asperam & plenam odii. aspera tragoedia* ut apud Sueton. in Augusto: *asperrimae litterae.* sed *sub persona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus sub persona risus est.

Clarissimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum esse κωμῳδὶ γέμουσαν. quod non improbo.

Pag. 436. In Pseudologista, ex Mss. ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ οὐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ *Is qui tunc in Olympia nisi super supposititio Pythagora.* Vulgati ὑπὸ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ sub *supposititio isto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid sibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι σοῖς παιδίμοις καὶ Γενετυλλίδος, καὶ κυβίβης. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* absurde. Recte vidit Palmerius παίδιμον esse Veneris epitheton, nimirum est quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mss. legitur πρὸς τὸ Παιδίμου, καὶ Γενετυλλίδου. sic sane & Aristoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὡς ἡδὺ μέλος ὦ πότνια Γενετυλλὶς
Καὶ ψολυκρωδὴς, καὶ κατηγλαϊσμένον.

Quam suavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effoeminata & lasciva. Sed tamen Γενετυλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

H' δ'

Η δ' αὖ μύρα, κρόκα πρόβληλα τρισσά τε,
Δαπάνης, λαφύγμοῦ, κωλιάδος, γενετυλλίδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiquas scholia. Recte vero κυβέλης docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἑβδόμων, ὃν ἄγουσι οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καίειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπειζε. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgalionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις καὶ ἡμέραις, *v.* 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομεύομεν. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁπόθι δὲ Τίσιαν τὸν πίχυλον εἶδα, ὡς τὸ Διισκόρακος ἔργον αὐτὸς ἐπυίησας. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν οὖν τοὺς πρώτους Θρασυμάχου δὲ οὖν Τισίαν, Θεόδωρος δὲ οὖν τοῦτον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachus autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Τ' ἀνθρωπίνη γὰρ φασι τὸ ἔθνος Mss. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μακεδόνια. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὁ δροσῶν βαπλοῦς, sic legitur in Mſ. ut tam foeda menda diutius non sit tollerauda.

Pag. 482. De dipsadibus, causſam inextinguibilis sitis esse, quae ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, πικρὸν τὸ ἰὸν ὄντος, ὑπὸ τοῦ δακόμενον τὴν πόσιν ἐκκαίνεσθαι καὶ γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κωδιπόμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀναχεόμενον. *Quod crassum cum sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humidius, ut vero simile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ὑπὸ τοῦ δακόμενον, elegantius vetus codex, ὑπὸ τοῦ ψιλοδόμενον πότῳ, *abundanter potu irrigatum.* Nam ὑποψιλόω est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχερέσειν τὴν εἰκόνα θηριώδη ὄσαν, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς πεπόνθεις πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Mſ. optime & certissime ὑπὲ φιλίας, per Deum amicitiae & amoris praefidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φιλίαν ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φιλία. At εἰκὼν θηριώδης est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse σὺν λαμπρῷ σχοίνῳ τὴν ποιητικὴν λαμπρολογίας. sic editio Florentina: male in Mſ. & editis ἀσυνολογίας, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος αἱ γραφαὶ, καὶ ἡ ἱστία πυρσοῖσι πυρσυγίς. Salmurienſis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid πυρσοῖσι Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo ἡ ἱστία πορχίσιον πυρσυγίς. Nam πορχίσιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: καὶ τινὰ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ πορχίσιῳ, *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem πτέρυγλον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De τὸ πλῖνθα & πορχίσιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici φλασκία, & θηρίκιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris. Apul. xi. Metam. *Malus insurgit, pinus rotunda, splendore sublimis, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendore sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid splendor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium ferens. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκάπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut ipſas avide vorent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit ὁ πάνυ Reineſius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etſi Mſ. fileret, εἰ τί τὸ ἀγαθὸν ἀπιυρακωθῆναι ἐμπεσόντα εἰς τὸν πυρόν. *quid proderit in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τὰ γραμματικὰ, canones ἐμπεσόντα.

Pag. 602. Καὶ ὑδὲν ἔτι ὃ πέπηγεν ὑπὸ τῦ κρύους. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ ὑδὲν ἔτι ὃ ὃ πέπηχε ὑπὸ τῦ κρύους. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro ἔτι mallem ἐσὶ.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκχοις χορόμοι. Non moverem hanc ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιτο. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειρίζω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſ. φθειρὶ ζίοιτο, hoc eſt *vermo ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζίοιτο, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζίοντας, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὶ poſſit ferri.

Pag 631. Ῥοδιάκοντοι κρεῶπται. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſ. ἰσοδιαίτῳ κρεῶπται, ὡς ἂν μὴ ὁ τὸ συνδειπνοῦντα αὐτὸν αἰσθάνεσθαι π. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιβλίψας πάχνῃ ἀφῆκε φυλαγγεῖ εἰς τὸν ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream projeciſſe.* ἐπιβλίπειν hic non poteſt locum habere. legendum ἀποβλίψας, quod & Mſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γείτονας, ὑφ' ὧν ἅπαντα τὸ θηρίον, συνθῆναι αὐτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vicinos advocaſſe, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστᾶν τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστᾶν nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀνοσιολόγητα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θηρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ παχὺν ἀναστῶντα ἐπικλεῖσαί τι τῶν θυρῶν. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστιν. Benedictus vertit: *Incundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per διφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάριες. Plutarchus in Erotico: χάριες γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ ἐξ ἀρχῆς ὑπεῖξις τῷ ἄρρενι πρὸς τὸ πάλαιον κέκληται. *Mi Protogenes, χάριες ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· ὁμιλῆσαι. λέγεται δὲ καὶ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ τὰ συνουσίας ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι. χαρίσασθαι est dare. *Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἰχθύος ἔνδον. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. 11. tom. 11. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignaram eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Bybliis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thamuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Jovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄτλης ἡ γάνδος λύδος. Vulgatius Ἄτλις dicitur Luciano quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄτλις a Lacedaemoniis vocari Ἄτλης, τὴν Ἀττικὴν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄτλης dicitur.

Pag. 663. Ἡ μισθὼ μὲν γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore,* hinc facile videre licet scribendum esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. φυλάξαντες ἡ ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν. *Observato septem dierum numero.* Mss. *ἐνέα ἡμερῶν ἀριθμὸν. novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν ἐν δεξιᾷ ἔδρᾳ τοῦ Πτολεμαίου νεὼ. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mss. *τοῦτον Πτολεμαίου νεὼ.* lego. Τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πτολεμαίου νεὼ, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πάσχειν τὸ αὐτὸ τῷ δολιχοδρομικῷ. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῷ ἔπει, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto,* cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνος γέ τοι τῶν ἡητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐπάλαιεν εἰκῇ, ἔμψυχον, ἢ σφυρήλατον παρέχεται τὸν λόγον. Benedictus: *Acutique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem protulit.* Quae sit *malleo fabricata oratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε πολλοὶ μὲν τὰ συγγεγραμμένα τοῦ σοφοῦ, τὸ γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν ἀπολλάττειν, καὶ γυμνάζου ἐγγὺς ἥκιστα λέγειν τοῦ βραχυλογίου, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον ὄντα τὸν ὀλίγα πολλὰ χρόνῳ ἄγοντα, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proſcribuntur, noſce te ipſum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod ſapientem & ſolidam complectantur ſententiam in paucis verbis, ſive ſine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut eſt in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. *Vivam & ſolidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demoſthenis eſt tranſlata a ſtatuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & ſpirare, cum ſingulari artificis ingenio ſic ficta ſunt, ut videantur non ſtatuae eſſe, ſed viva animantia. Claudianus IV. Conſul. Honorii, quamvis ibi loquatur de veſtibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaſpide cultus,
Et variis ſpirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατος, quae & dicuntur ὁλόσφυρος & ὁλοσφύρηλατος, ſunt ſolida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hiſt. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea ſtatua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holoſphyratam, in templo Anaitidis poſita dicitur.* Eſt igitur σφυρήλατος oratio, ſolida, plena graviſſimis ſententiis, in qua nullus eſt inanis verborum ſtrepitus: cui opponitur *orationum inanis ſententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Auguſto.

Pag. 693. Γνώσῃ γάρ σοι ἡ ἡ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθῦς, τὸν κέντρον δέξῃ ἀκηκοέναι φήσεις, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλοτέραν ἀκοὴν ἔμμηνον ἔχοντες, διὰ οἶμαι ἐξαρκέσαι καὶ τὸ χρόνῳ βάσανον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil ſani ſi attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic ſatis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelae quoddam calcar accepimus fama, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe.* Quam multa hic ſunt in Latinis infarta, ut ſententia naſcatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male ſunt verſa! Primum ἡ Περικλέους, num eſt Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum eſt ἠκηκοέναι. *Sufficiet tibi Periclis* ſc. eloquentia, ſi conferatur cum Demoſthenis. Dein, πειθῦς κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, ſed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, *ſed ipſum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot ſecula placida compoſtum quiete: ſed nec de Pericle locutus erat; ſed de τῇ τοῦ Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Baſileenſis: ἀλλ' αὐτῷ γε οὐχ ὁρῶμεν. *ipſam non videmus*, ſc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus poſteris eſt prodita. Verba quae ſequuntur, obſcurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλοτέραν ἀκοὴν ἔμμηνον ἔχοντες. Salmuricenſis: *Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe.* Pejus Melanchthon: *Quare conſtat eas praeter actionem, nullam habuiſſe ſolidam ac durabilem laudem*, ſc. orationes. Et ſic Latinus quoque Interpres videtur legiſſe.

ſiſſe. Num φαντασία eſt *actio*, quod Melanchthoni placuit? Pro ἴχνεσι Mſ. ὡς ὑπὲρ τῆς φαντασίας ἀδὲν ἔμμονον ἔχουσαν, ἀλλ' οἵας ἐξαρκέσαι. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quamvis ἴχνεσι* ferri aeque poſſit, ac ἔχουσαν, hoc eſt, ex qua Periclis eloquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δόκῃς, καὶ ὑπ' ὄψιν πᾶσι τοῖς ἀκούσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἵαν autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ῥητορικήν.

Pag. 695. Πάσεσι τῇ ζωγραφίᾳ. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πασῶσι. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἔνθεν τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φυκίας καὶ πώλου ἔχομεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πώλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ἐνφέρειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἐνφέρειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὲν τῷ διαλεχθῆναι ἢ καταικλίθαι αὐτὸ τηλικούτῳ, ἢ συμβόλους δοῦναι ἢ λαβεῖν τῶν ἐξετάσειν παραλαμβάνεις; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arroſi ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σῆς non ſunt tineae, ſed σῆτες. Nam quod non nulli ajunt σῆλε quoque inveniri, ſaltem in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σῆς, ἡ σῆψις, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴχνη ξυλλαβεῖν ἐκείνα τὰ τῆ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ βίβλος ἴγραφε. Vertunt: *ſi hoc ei animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num ἴχνη δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc ei animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴχε, *Habe ſane iſta, conquiſita quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 380. l. 33. leg. ὃν εἰς διδασκαλίαν. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. *Γραφικῶς σωπλεύσῃ* &c.] Officio interpretum obscurissimus est hic locus, si quisquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opsopæo adoptat Benedictus, in Latino sermone sit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria sit proxime sequenti. Quum enim nunc velint dici perexile esse tot formas & multiforme quiddam ex multis perficere (quod est una pictura diversum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde sequi, unum. At prorsus est adversa loquentis mens: qui quum præmisisset *ἐπιδεῖξαι δ' μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν σωμάτων*, pro defensione hujus suæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi consuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipsum secum certans*, vel cujus multiformis imaginis singulæ partes ex præstantissimo sumptæ & simulatæ, de præstantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *sed omnes virtutes animæ, singulatim quaque imago*, (h. e. sic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens.* In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella sumebat exemplum hujus membri vel coloris, ab alia alterius, & sic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic se sequuturum, & sic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, sed ex singulis separatam singularemque imaginem effecturum. *Καθ' ἑκάστην εἰκόνα μίαν* non debent per minorem distinctionem distrahi, sed conjungi omnes quatuor voces, sejunctæ ab præcedentibus & sequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit *ξύμπαντες, ἐκ τῶν μέρῶν ἕκαστος*. Vbi vide nostra.

Pag. 27. *Τὸν Ἰφέα ἐξύπερθεν διδρυφίναι & Λυγκέως*] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus nescio quem *Iphnea*. Et cui iste talis auditus? manifeste apparet transpositas literas pro *Φοίνα*, ut optime adscripsit pater. Is notissimus in fa-

fabulari historia & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ σοὶ τὰς ζώνας ἄμεινον οἰόμενον πεάξειν] Etiam in hac editione video admissum ineptissimum in versione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita sunt*, quum & res ipsa & Græca postulent masculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις] Erasmus: *etiamsi quis admodum leviter concupivisset*. Benedictus: *etiamsi vel minimum concupivisset*. Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamsi vel exiguo quis vellet*, etiamsi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur solvere. Innuit ipsam non minus oblectatam Venere, quam adolescentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάδρομον ἤδη τὴν ἐρωτα] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quasi nunc βρόχος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac mersum amore*. Et quæso cur nunc aliter consiederant, quam in Bis accusato. Ἐκ γὰρ πάλαι ἦν ἀμφίδρομος τῇ μίθῃ.

Pag. 43. Τύπτε αὔλειον κλοπαλείσω] Hic quoque, ut alibi, absurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant ista κλίνος ἡμεῖς καὶ βοὺ καὶ ἡ αὐλὶς ἠρέσθη, *domusque janua exterior effringitur*: sicut pessime de gymnasiis pag. 270. εἰς τὴν παῖδιν τὴν αὐλῆς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opsopæus accuratior *in aulæa area*. Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔωθεν ἦν οἱ ῥαβδοῦχοι περιῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur ῥαβδοῦχοι officio lictorum functos, quum intelligendi sint prætores haud dubie accincti satellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία est interpretis Salmurienſis in pagina vicina νεώκληρος ὁ μεγαλοπόλις scribentis *Chalcidensis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτοῦ Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα, καὶ τοῦτον ἑταῖρον αὐτοῦ] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum sic distinguunt, & vertunt, *& cum ipso Damon Chalcidensis, ejus amicus*. In his certe nulla significatio vocum καὶ τοῦτον, Distinguo & verto, καὶ μετ' αὐτοῦ Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἑταῖρον αὐτοῦ, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidensem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus*. Sic solent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀπὸ πολλῶν τάλαντα, ὧν ἔλαβε] Toto genere confusus & absurdus in his est interpres posterior. Ita enim videseum vertisse, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocavisse. Quæ talia plane non sunt in Græcis; & si dedisset in hanc rem talenta quinque, profusus fuisset, non diligens in distribuendis hæreditariis bonis; ex quibus sic nihil reliquum supermansisset. Longe accuratior Erasmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, quæ possidebat, duobus in propriæ filiæ dotem, duobus in amici filiam erogatis*. Atque ita super-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, sapientissima ratione.

Pag. 49. Τοῦτο σοὶ τὴν Ζηνόθεμιν ἀπολύειν] Verterat optime Erasmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt spero posteri.

Pag. 51. Ἀναπλεύσας τὸν τὸν Νεῖλον ἤδη μῆνα] Adsumpsit ab Erasmo Benedictus *sextum jam mensem adverso Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut si quis fecisset, qui non oportuisset fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? sed fieri id non poterat, & Nilus non nisi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; sed illum sex menses in ista peregrinatione consumpsisse, non utique semper navigando per adversum Nilum, sed per Nilum: versus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam sextum mensem. Καὶ non magis de adverso, quam de secundo amne sumi docet vel ipse Lucianus in Iove Tragœdo scribens, πλεῖ δ' ἄνω τὸν ῥοῦν φέρεται, & πῶς μὲ ἤδη τὸν ῥοῦν φέροντα δεῖ Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρθρωμένους τοὺς ἀκρωτῆρας] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perseverare in mala interpretatione *densatis telis*, quod potuit quidem fieri, sed non sunt ad sensum Græcorum exprimendum. Debuerunt *sublatis*, quum manibus levassent hastas velut transfixuri, quod fieri sic solet. Vtique pag. 70. Ἤλαυνε λαβὼν τὸ πελέκιον, κοπίδα διηρθρωμένην non interpretantur *densato*, sed *sublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas πρὸ τοῦ Ζιρενῆσιν iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui sic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quasi soluturum λύτρα, non ob se dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲν κατέχομεν τινα ἐπὶ τοῦ λιμένι σκιερώμενοι, καὶ τὰ πλοῖα εἰς αὐτὸν μεταπεμψάμενοι ἐξηρόμεθα] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Erasmo *res quasdam importatas in portu spectassemus, in eumque è navi subduxissemus, emimus*. Immo κατάχομεν, κατάλυμα, παιδικεῖον, οἴκημα, quod sibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo sarcinas deposuerunt ipsi ἐξηρόμενοι, hoc est, in forum urbis profecti. Hesych. ἐξηρόμενοι, εἰς ἀγορὰν βαδιζόμενοι. Aristophanes Ἀνασταλτῇ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγόρασον τ' ἐν τοῖς ὄπλοις ἐξῆς Ἀθηναγείτονι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ βαδίζοντες ἠγόρασαν ἐς τὴν πόλιν, ubi Scholiastes perinde ut Hesychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δὲ ἐσθῆτα τοιήνδε Græcam vestem, ἠγόρασε. Et cap. 164. καὶ μὲν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες κατεκαθήντο ἀγορόσοντες, κλείσαν. Euterpe cap. 35. Ἐν τούτοισι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγορόσουσι καὶ καπηλεύσουσι, etsi hic vertant *negotiantur*.

Pag. 78. Ἡ Πάλαιστρα ἄγει με καὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἴκημα] Interpretes omnes *ostensaque domo pulcherrima*. Immo, ut commo-

modiſſime notavit pater, κοιτῶνα, ut præceſſit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Caſaubonum ad Theophraſt. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. οἱ μὲ προπόλοις, αὐτὸ τὸ πλησίον τοῦ ϛ δωματίου ἐκάθευδον, ubi inepte vertunt *in propinquo veſtibulo.*

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβροία εἰμι, εἴ τινα τῆς μητρὸς φίλαν ἀκούεις] Intelligunt, *ego Abrœa ſum, amica ſi qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire voces Græcæ, quæ ſimpliciter ſonant, *ego Abrœa ſum, ſi quam matris tuæ amicam* forſan *audis* vel audiſti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid ſi forte tuas pervenit ad aures Belida nomen Palamedis.*

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφὺς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρὸν ὅσις σὺ τῶν ἐπεδάψατο. ἡ ϛ σφόδρα γε &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adoleſcens.* At non poteſt ab Luciano veniſſe hic ordo narrandi, ut illud ἡ ϛ duas periodos ſe invicem ſequentes inchoet, ea notatione, ut ſignificet perſonam loquentis. Et quæ iſta ſui laudatio eſt? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas ſanavit ac reſtituit pater, ἡ ϛ ὀσφὺς σὴ μὲ ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρὸν &c. ut ſint verba laudantis juvenis, dicentiſque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum ſequentia mire adminiſtrantur illa, καὶ τὸ λοιπὸ τῆς θεραπείας ὀδύνης ἀδόλῳ ἀεὶ ἀνέξῃ, ubi Baſileenſes vertunt, *cujus curam haud facile ſuſtinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile ſuſtinebis*, quæ nihil faciunt ad ſcopum & plenam captato luſu Palæſtræ enormitatem. Pater adſcripſit, F. ἡδονῆς. Vertebat igitur, *& ab ipſa curationis voluptate irrigatus ſemper ſuſtinebis.* Niſi plane oxymori ſpeciem in vulgata lectione agnoſcere velimus, & ab ipſo curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miſer ſit, ſemper tamen adhuc velit: quod judico veriſſimum.

Pag. 81. Τὰ μὲ ἄλλα γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia ſuis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque ſic erant? Certe: ſed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ in ſertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera ſic debent intelligi, *alia ſic nuda ut naſcebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. ſcribit ἀμάλας dici τὰ ἀράγματα τῶν κεμῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia ſoluta* foliis non amplius cohærentibus ſed abruptis, *alia in ſerta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo poſt pro ἴρμον τὸν συμπότλω pater annotavit πλὼ συμπότου; & ſane ſic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμα σφίγγα] Quum in Baſileenſi editione harum vocum verſio eſſet prætermiſſa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, conſtringe.* Vt laudo curam, ſic quale dicterium poſſit eſſe ἄμμα σφίγγαν, quæ ſunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque κατὰ λόγον ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Κατὰ λόγον εἰμὶ ἡ Ἀτλαὶ πολυσημάντου ἦν. Et alibi. Aliud eſt τὸ κατὰ λόγον. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, ἀνὴρ ἔνεστι οἱ νέοι πυκτεύειν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀφεστηκότες &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ Νάξιννα βάσκανος ἔσται τυγχάνει εἰς τὸν αὐτὸν πήχυν] *Sed hera mea faſcinandi artem callet*. Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt ergo artificium ſuum*, & ſtudiose abſcondit, nec ſuſtinet, ut quiſquam ejus ſiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πέπαλε ἀφεὶς τὸ ἱμάτιον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐρώμενον. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amaſium*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἁπτὴς κατὰ τὸ θάνατον ὀρχούμενος] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborum finem*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadant præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπίμυσσε τοὺς πήχεις] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πήχεις aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio qui intelligantur hæc præcedentia, τὸν κεφαλὴν κύπτων ἐπ' αὐχένα ἑλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*, Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτε καὶ σύσσημόν τι ὠκείην ἐξ ἐμοῦ, εἴτε καὶ μή] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei facturam* &c. quos veriſſime adſecutos cenſeo mentem auctoris. Nam σύσσημον prorſus idem hic eſt, quod σμίλιον perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec no*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲν ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſoœus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens*. Atqui

ipſe

ipſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe de providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe & probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum Iovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, ſic eum probaviſſe aut *ἀδυνάτου* Deorum aut non-providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. *Ἀλλ' ἐ σι χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίναι*] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. *τὴν ἐφεῖται δὲ τὸ μίγνυσθαι ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνήκους εἰσίναι* ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopæo ſumptum eſſe.

Pag. 144. *Δάμιν αὐτοσφάγιον τὴν δ' αὐτῦ λίγαν*] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an feſtinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conſiderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces *δ' αὐτῦ* eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis velamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut *αὐτοσφάγιον τὴν* in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios reſpectus, tum cui *σφαγεῖον* abeſt. Infra in Gallo ſimile occurrit, *ὥσπερ ποτὲ ὁ Φηγεὺς τὸ Δωδώνη αὐτόφωρον ἐμαντεύετο*.

Pag. 145. *Κόμη ἀπεσβυμένη*] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit *πίτνα κόμην λέγοντας καὶ τὰς κεφαλὰς μεμάλλῳ*.

Pag. 146. *Μακρὸν χαίρειν φράσας τοῖς πικροῖς*] Solet auctor dicere *μακρὸν*, idque videtur convenientius. In Aſino. *κἀγὼ τοῖς δυσκαμβόοις κεφαλαίοις μακρὸν χαίρειν λέγω*. In Gallo. *ὁ Ἀλλὰς ἵππος μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χειμετίῳ*. Pagina tamen 229. *μακρὸν χαίρειν τοῖς πάνοις φράσαντες*.

Pag. 147. *Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκεύων, ὑποπεπλάμβῳ τίνοντι τὴν μετάφρενον*] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in commentanda hac loquutione, ſic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer aneus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *æram fabricans* vel fingens *æra*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo.* Quod quum de se jactat hic in statuâ Hermagoras, ultro satis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In sequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia sic vertenda simpliciter: *thorax autem ridiculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris celaturam impressam habens.*

Pag. 149. Ἔνι γὰρ καὶ ἄλως ἀρξάμενα] *Contingit enim, ut hæc incepta sint* Benedictus: *jam enim alias incepta sunt* Opsopæus, quæ sanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Potest enim esse ut aliter* (quam scilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec vero in præcedentibus illa αὐτό πως τὸ ζητούμενον συμπαίζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæstionem corripis*, vel cum Opsopæo *tu quidem quæstionem discerpis*, sed pro argumento latenter arripis & producis id ipsum quod quæritur, & sic fraudem facis. Et nisi fallor, hunc locum innuit eumque sic exponendum putavit Henr. Valesius in postumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omisit in versione τὴν ἐπαινετικήν; at recte Opsopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἡ ἐφύκλεις, δεινόν τινα φῆς τὸ ἔρωτα ἢ ἐννοίᾳ, εἶμι πανὸς ὢν &c.] Pater voci octavæ adscripsit ὀνείρου, quum manifestissime appareat ex sequentibus auctorem scripsisse vel in animo habuisse scribere masculino genere: nec tamen sequentia talia sunt, ut ad τὸ ἔρωτα referri possint, sed debeant ad ipsum ὄνειρον. Equidem hic locus simillimus est Livianis illis XXVII, 27. *L. Calius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam famæ, alteram scriptam, tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert.* Vbi possem suspicari τὸ *ordinem* venisse ex permutatis & contractis literis pro *rationem.* Sed simile extare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare secundum flumen ædificare, cavendum ne adversum eum ponas*, quasi putasset se scripsisse *fluvium* vel *amnem.* Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam sexto volumine privatorum ædificiorum rationes perscripsi, in hoc, qui septimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum sequentia verba καὶ ὄχον ἔχον τὸ πλῆσιος τὸ ὕπνον imprudenter & inepte vertunt *metasque volandi præscriptas habeat somnium.* Ita apud interpretes insomnium habet metas volandi somnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipso somno id dicit, & posse tamdiu circumvolare somnium, donec dutet somnus, recte & elegantissime statuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδὼν σφόνζε] An non σφῶϊν ζε? Vt infra in hoc libello. ὥσπ ἐπὶ πρόσιμι, οἱ μὲ πολλοὶ προσκύνεν.

Pag. 177. Σακίρδην τινα, ἢ μαινίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας] Quum sic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui sunt interpretes, qui eum non sequuntur, ut facit sane & Erasmus vertens *& maride pisciculo*, & Benedictus *vel maride*, quum Lucianus clare ista numeri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. Α'κήρυζα ἦν τὰ ἀκύπτερα] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. Πρὸς ἄκρους τοὺς ἀκυπτέρους λαβεῖν πως τοῖς χερσὶ δυσκολώτατος, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς ἑβδομήκοντα ἀπτῶν διαλιγμῶν καπνίγνωσκον] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe *αὐτὰ*, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ἀπεσπάσας] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus*, aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem*, atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. Η' Α'χαρῆσι πλήγα κεκτῆσθαι] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis ſit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Ε'δόκει μοι ὡς εἶχον εὐθὺς εἴσω παρεῖναι] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ἂν ἑαυτὸν ἐπὶ τὸ πρῶτος] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad θρόνῳ, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet*, quam Benedictum, *quarum in prima ſedens*, quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τῶν διαφερόντων ἄλις ἔχοιμι, ἀναμίξας τὸ Α'ρείῳ πάγῳ διαζωμένων ἀκούειν] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi ἀκούων π.

Pag. 226. Α'δελφὴ τῶν παρόντων δίκης ἐστὶ] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quadam ſoror præſentis cauſa eſt*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque ὥσπέ τις ἀδελφή. Sed nunc ſimpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, δυσκολώτατον γάρ τι καὶ τοῦτο ἴσως εἶναι.

Pag. 259. Ω'ς μὴ ἀδίκως τι μοι δοκεῖς χαλεζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κακῶς ψεύδεσθαι τῶν ἀνθρώπων] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam volunt as erat hæc illis illudendi gratia ex-*

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratia arti tuæ conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου πνεύματος ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥστε τὸ μάλιστα νῦν δεδικάσται φιλοσόφων (πρὸς μὲ γὰρ τί ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲ δικάζων ἄλλο ἄλλος ἐπ' αὐτῇ ἐάλω] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere!* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 294. Ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ἃ γὰρ ἐκ' ἰσχυρᾶς οἶμαι τῆς ῥίζης ἀνεφύη, ubi Latina habent *neque enim ab altius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχυρὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem ἐ φυτὸς ἐ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀ δελφιδᾶς ἐ βασιλέως Αἰακοῦ ἐστ] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admoniſſe.

Pag. 301. Τ' λαυτῶν καὶ τὸ χάσκελὸ διδιττόμενον] Vertunt, *alterum territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam redigantur in ſpecum, ſed abigantur, deter-

terreantur ipso spectu, non scilicet tartareo, sed oris Cerberei, atque adeo verti debebat *& rictu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab tentanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σημεῖόν τοῦτο τῷ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam rem coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetustis libris exspectandum. Interim solitus fui hic legere πάνδεινον, quod vocabulum in Philopseude quidem usurpat auctor ad malum πάνδεινα πάσχειν ἱερόσυλον ὄντα, sed in bonum occurrit & quidem in hac ipsa materia in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστήν.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλᾶ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti solio sedet*. At non utique, quum sic loquuntur Græci, de solio intelligunt: & ipse paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoscit non de solio, sed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλοῦ, quod statuit esse ἀκρόπολιν ἢ ὄρος τι, ista κάθηται ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non respexit ad solium, sed ad situm loci, unde mox inquit. σοῦ δὲ ἐν ἐκείνῃ, ἐπιδημοῦντος δηλαδὴ ὀπτάχρηστα γοῦν ἐπὶ τῆ ἄκρᾳ, quæ quidem ἄκρα non est demonstrata nisi in solo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκτορίας ἐπ' ἀμφοδίου τινός] Puto ab eodem errore hæc corrupta esse, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Εὐφρανδίου pro ἐπ' Ἀφροδίσιον. Certe enim vulgata non satis bene se habent, quæ quidem fient optima, si legas ἀκτορίας ἐπαμφοδίου τινός. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoscit ὑπερμεγέθεις, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exstent. Sed maxime miror, cur mox illa συνοῦσα τινι καταδεδεμένη τῷ γλιχομένῳ ἐρᾶσθαι interpretentur *cum infelici, suavi tamen amatore*, quum certissime talis sit insuavis, & putidum est hæc corrigere, quæ nullius, nisi horum interpretum, oculos fugere possunt.

Pag. 328. Σπαρτίας τινὰς ἀναβεβλαστηκέναι] *Sativos quosdam progerminasse*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eosdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuisse discimus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam sua versione obscurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexicli filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonstrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorsus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit semel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit se ἄγειν ἐκεῖνον μέχρι πρὸς αὐτὸν & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξασθαι ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆ οἰκίας nempe ejusdem, vel quod tandem ipsa Chrysis ἐπίῃ κἀπ' ἐκεῖνα τὸν θρόνον καὶ ἐπιλαθέσθαι versata est cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum *τὸ Ἀμφιλόχου, τὸ Εὐκράτους*. Præterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium *Ἀλεξικλέους*, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit *Ἀναξικλέα*; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. *Καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρόταφα μεμιμημένοις*] In Salmuriensi editione simul & in hac ipsa vitiose edi video in Latinis *ac personis in capitis adfictis*, ignorans utrum sic præfes ejus & editionis & versionis de industria scripserit ac interpolare voluerit Th. Mori versionem, an eam ipsam retinere, quæ est *in capita*, ut sit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adfumsisse eos personas vel larvas in capita, sed clare sumpsisse larvas tales, quæ in speciem simul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ essent.

Pag. 351. *Ἀλλὰ δίκη ἡμῖν ἐπικλεισθῆναι τὴν οἰκίαν ἐπαν]λυμένοις*] Et quæ venustas in hoc Luciani *ἐπαυλίῳ*, quod tamen nunquam his narrationibus nisi venustissimum subjicit, residebit, si claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi potest? Periit omne auctoris ingenium, quod restitues scribendo *ἐπικλυσθῆναι*, sed, inquit, oportebit domum horum aquariorum haustu refertam mergi & inundari. Res ipsa dictat.

Pag. 355. *Οὐ γὰρ ἁπλῶς ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βούλομαι*] *Non quod aliter historiam edere velim.* Sic Salmurienſis. Sed per Musas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *historia narratione me ostentare volo.*

Pag. 357. *Οὐ σκολιὸν κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν πανοῦν*] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipies*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipsi evertant prorsus hanc suam narrationem. Si enim fuit talis, hoc est, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique sic debuisset addere auctor acclivem fuisse in medio. Sed clarius se destruunt per ea, quæ mox sequuntur, quum statuunt eum locum talem fuisse alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoscuntur, sed unius modo facies describitur. Quid quod in fine hujus ipsius paginæ *ἑκατέρωθεν* interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe *ἑκάτερος* est in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In sequentibus Latine reddendis difficilior ratio est. Dicit Lucianus ample satis, *Κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπασι τοῖς ἔργοις βαλλόμενος, καὶ χαμαιλίαν δίκην τῶν ἐπὶ ὑψηλοῦ ἀσφάλειαν ἐμπεδούμενος*. Id describendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ existimaretur, vide quî compegerit & contraxerit sua, *posito operi firmissimo fundamento, quo superstructi edificii certitudinem confirmaret.* At religiosior in his Opsopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitissimum omni futuro operi subjiciens, fundamentorum positione substruendi edificii cer-*

certitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut ſolet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponenda ædificationis.* Crepidinis firmitas vel maxime requirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλῶνι μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum*: ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ἄκλιδος μᾶλλον ἢ θύρας, quæ omnia ab Romano veſtibulo ſunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, εἰς λοιπὸν δὲ τὸ ἐς τὸν ταμιεῖον παρεσκευασμένον οἰκημάτων (βαλανείου δ' ἂν καὶ τοῦτο ἀγχιπόδιστον) χαλίεσσαν καὶ φῶτι πολλῷ καὶ λαμπομένην ὑπερχωρήσεις. Et verte; *ad lævam verò conclavium ad deliciis comparatorum (quippe & hac balneo aptiſſima) venuſti & multa luce fulgentes receſſus.* Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit. (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λευκοῦ utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmoreæ imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη ὡς τῇ μάτῃς μάλιστα] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit ὡς τῇ αὐτῇ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœmininum dependeat. Sed eſt vitium, legendumque ὡς τὰ αὐτὰ, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδους τε πολλὰς πεθυρωμένον] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *munire egreſſibus januarum?*) ſed ut rectè Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens.*

Pag. 360. Μίτρᾳ τὸν κάλλυντρον ἀναδεδεμένος ὑποφοινίκῃ] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſta verterunt *mitra purpurea comam revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδεμένον, εἰς πορφυρίδι, & verte *mitra comam revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν κελεύει αὐτῶν τὸ δεσπότου] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum nos moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῷ ἀρχῇ ἀφικνοῦνται] Interpretes, *alii ad principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τὴν ἀρχήν. Sed innuit *alii omnino non veniunt*. Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν δὲ δὴ τὸ ἔλαττον ἀπέχοντες. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε δὴ τῷ ἀρχῇ πλησίους ἐξεῖν.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῷ ἀκρείδι] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ἐκ τοῦ ὀρροπύγιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸ Ἔρυθρον ἐμπεσοῦσα λιβὸληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν κατὰ τὸ ψεῦδος πεπλουτήκασι] Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt*. Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσι γὰρ κατ' ἐμοὶ πεπαῦσθαι. Et rurſus: Κομῶντας ἐπιχαφομένους καὶ κατὰ τὴν κυνῆ πεπλουμένους. In Reviviſcentibus: οἱ δὲ κατὰ τὴν σκυτικὴν πέχυν πεπλούτηκε, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem ψεῦδος nomen poſitum habent*. Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φίλος.

Pag. 419. Ἐβαλήθη ἀσθενείαν τὴν κατὰ τὴν λοιπὴν μεγαλοψυχίαν] Præceſſit

ceſſit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit*. Et ſequitur prompte Benedictus verba hæc ipſa ſic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & verſionem ejus tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorſus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλειοτέχνια non patitur, ut de impenſa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec conſideratio magnificentiæ funeris poteſt hic locum habere. Majora deſiderantur, quæ habebis, ſi recte vertas mecum *ad reliquam rerum ſuarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus*. Inter alia ingentia acta ſua referri voluit, ipſum ex mortuo feciſſe Deum.

Pag. 425. Περιπαθῆ τινα καὶ γέμοντα τραγῳδίαν] Quum ſimpliciter & pari vocum ordine reddidiſſet Melanchthon *agitque lata & comica facie tragœdiam meram & nihil non triſte patientem*: Benedictus illud nudum γέμοντα gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam ſe extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant ſupplendam orationem, ut legatur κακῶν γέμοντα. Quod omnino nequeo probare, etſi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ γέμοντα τραγῳδίαν, ſimul tacite intelligit *plenam* eorum caſuum, qui ſolent eſſe proprii tragœdiarum. Quod ipſum ſolent ſæpe omittere. Sic paulo ante dixit μετὰς ὑποψίας, non addito quibus rebus eſſent repletæ. Sic in Sympoſio. οἱ σοφοὶ δὲ ἡσύχαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερεπῄμπλαντο καὶ ἐπεκρέμοντο. Vtique nec hic ſpeciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc τοὺς Καρχηδονίους ποιήσεσθαι τὸν ἀγῶνα καὶ τοὺς αὐτοὺς τοὺς ναυτικοὺς δυνάμεις καὶ παρασκευὴν γέμοντας τὰ σκάφη, nunc οἱ μὲν γὰρ ναῦς γέμουσαι δυσχρήστως διέκειντο πρὸς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χεὶρ ξυνῆκας διήγουν;] An hæc paria eſſe poſſunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decreviſti?* Certe ſic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem ſane perincommoda eſt, niſi bene inſpexeris. Legendum enim καὶ ἂν τὶ γλώσσης ὅσα καὶ χεὶρ ξυνῆκας διήγουν; Eſt enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua aque ut manu uti decreviſti?*

Pag. 462. Πάρεργον τοῦτο τὸ ἐπὶ Γοργόνας πτῆσιν;] Benedictus, *atque ut extra inſtitutum, volatus ad Gorgonas*. An credimus ſic inſignem virum diſtinxiſſe? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expreſſiſſe ſententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, ſive extra propoſitam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum*. Ex Benedicto oportet certe tolli abſurda commatis diſtinctio, ut *volatus* ſit genitivo caſu.

Pag. 463. Ἄνω δ' ἀντίμυρος, Ἀθηνᾶς ναὸς πτερόεντος] Sane quidem

post vocem tertiam video in editionibus poni parvam distinctionem; non secus ac si inde supponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati sunt, in Græco sermone agnovisse ἡ ἀντήρης, cujus secunda inclinatio foret τὴ ἀντήρῃς. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos satis bene voces Luciani considerasse. Itaque quum puer essem, insistens illorum vestigiis censui scripsisse auctorem ἄνω τῆς ἀντήρης Ἀθηνᾶς ναὸς, *in medius parieti superiore parte obversum ostio templum Minervæ positum est.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctissimo infra pag. 637. sic tractari, quasi vel ἄνω τῆ ἀντήρῃ aut potius τῆ ἀντήρῃ legendum esset: quorum utrumque non est immune vitii; quum nec prius bonam efficiat sententiam aut syntaxin, nec etiam posterius, quum si μέσος fuerit ἀντήρης, non fuerit necesse id rursus exprimi; sed recte dicit in medio pariete fuisse ἄνω ædem Minervæ ἀντήρεον. Quin etiam quum illic scribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντήρεον ἡ ἄλλη πλήθος, non debet supponi ellipsis pro ἀντήρεον τοῖχον, qui nullus illic legitur, sed ἐς ϑ τὸν ἀντήρεον scilicet κλιτῆρα, qualem alium ad dexteram ingredientibus præcessisse illic manifeste legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ εἰς μάκιστόν τι, καὶ λιπαρὸν τὸ πάσης γῆς, καὶ ϑαλάττης δεσποτεῖν, γῆρᾳς ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῦ οἰκυμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic distinxit Benedictus, addita ineptissima versione *longissimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti.* Quid enim? an Lucianus, tersus ille & liquidus, dicet senectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in suo solo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opsopæus *& longissimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suis locis regnantem & senescentem consequamur.* Fatue de se vel assequutis vel consequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare sonant verba, & ratio inculcat: *quo ad longissimam ac plenam senectutem veniat terra universa ac maris dominus, orbi suo imperans nunc jam senex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat senex, maturam quoque adepturus esset senectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρῳ ὁ Ἰολάου] Probo magis Opsopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum posteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in historia Macedonica audierat. Nam licet id ita sit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuisse, quod in ejus nepote, filio suo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τὸ μονόφθαλμον φύγων, ἐπὶ Πόντῳ ἐπλάγησε, βιώσας] Sic distinguunt viri docti, & ad hunc distinctionis canonem formant quoque versionem, quasi Lucianus annotari velit eum in Ponto mortuum fuisse, quod mihi ab hoc sermone alienum videtur, & distinguendum esse φύγων ἐπὶ Πόντῳ, ἐπλάγησε βιώσας &c. *Anti-*

tigonum Coclitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Προϊωμὲν ἤδη τὸν ἐπὶ Κορίνθου λέξ᾽ ὀρεινῆς. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπρεπῶς ὡς ἐν τῇ ποιητικῇ ἀσυλλογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat ἀσυλλογίαν, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam ἀπλογίαν, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μανικὴ νομίζοιθ. Λυ. τοῦτο μὲν οὖν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. χρησιμωτάτη ἐν τ. β. μ. νομίζοιθ. τοῦτο μὲ οὖν &c. Paulo ante etiam interpres vocem ὡσδηλαδὴ vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio quî retulit *poemate successus manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ εἴ τις αὐτῇ ἀναπηδήσῃ, σὺν ἂν φθάνοις καὶ μὲ μόνον λίγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quasi quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa σὺν ἂν φθάνοις τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ὡσὺ αὐτοῦ ἐγκωμιῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις κηρύττων, *ne igitur præconium enunciare cunctaris.* In Symposio 634. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ἐμοῦ ἡμᾶς, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιαγομένῳ τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca prætunte.*

Pag. 497. Εἰ ὡς τὰ λάχιστόν τις λογίζοιθ] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret:* quæ tamen ver-

sio subobscura est, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an subintellecto *lucra*. Certe videntur Græca significare duodecim redigi talenta, si quis crasso modo colligat, si ad minimum, non summum quis subduxerit, si non accuratissime singula in rationem mittantur, sed rudius generaliusque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ Διπύλου ἐπλεψ.] Benedictus *paulo ante dimidium stadium quod usque ad Dipylum supereſt*. Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemistadium*. Nescio cur illis sic placeat obscuris esse & vagari; quum clare dicat *vel exiguum semistadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adsumam*. De morte Peregrini. ὀλίγον ὅσον ἀναβλέψωσιν ἐκ κωμῳδίας.

Pag. 506. Ἁρπάσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἀρχοντες ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & prefectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dedisset *ac civitatibus nullo defendente captis, prefectisque ibidem facile relictis*. Mihi ea ratio loquendi videtur absurda, & distinguendum esse λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντας ἀπολ. Sic enim & solent scriptores loqui & sensus communis fert. Mox longe ineptius vertuntur illa καὶ τὴν παράλιον καὶ ὀρεινὴν Κιλικίας *utramque Cilicie oram maritimam videlicet & montanam*. Si enim ὀρεινὴ non est παράλιος, non potest ferri *ora*: & cur non simpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam*?

Pag. 514. Ὃς σε ἐξεμάνη ποιεῖ μωραίνοντα] Nescio quid velit Benedictus *qui obductus te a stultitia cohibeat*. Interim probo Micyllum, *qui te indutum a stultitia cohibeat*.

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα εὕροιμι χρείαν] Non opinor ista notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed si quam anum invenire possem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis est in hac oratione; verum *sed utinam invenirem vetulam*! quo sensu frequenter ea particula etiam ab Luciano sumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γένοιτο, ὦ Προμηθεῦ, τοῦτο.

Pag. 564. Τεχιλίων ἐξωνήσεται] Vertunt *tribus nummorum millibus redimit*, in quibus vocem secundam subducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τριχιλίων δηναρίων. Et merito. Quum manifeste sic intelligere appareat ipsum Lucianum ex pag. 544, ubi Charmides ait, καί τοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσι, καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αὐτοῦσιν οὐκ εἶχον διδύναι, ubi interpres simpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμῶν, quomodo vertit in Pseudologista pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξήντα *septingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Asini loco manifestiore, καὶ πεφίσται με πέντε καὶ εἴκοσιν Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis*. Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus τοῦ πελάνου γε καὶ μυριάδων, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus*.

Pag. 576. Ὡς Ὀνησικλῆς ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλωνα καὶ-

ποτὲ μὲν φησὶν] Egregias hîc agnoſce interpretationes. Opſopæus, *Veluti Oneſcritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φησὶν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator*, quaſi vero & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute ſingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαι αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσαι αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσαι. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσαι, reponendum μεταναπηδήσαι. Nam in ſententia verbi μεταβαίνειν idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δ' ἐκ πηρώσεως ἀγῶνος] Notavit pater quoque hîc conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea caveretur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latuerunt illa in extremo Demonacte, εἰπὼν ὡς τὰς πυρίνους ἐκ πηρώσεως πόδας, λήμῃ μὲ ἀγῶνος ἐκ παιδίων ἄθλων Ταμίας, Καισὸς δὲ παλαῖ μηκέτι μέλειν?

Pag. 582. Πάλαι πού σου ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πάλαι πού σου. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *ceterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *ceterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγελάσειεν τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybela matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681, in Syria Dea ἡ πολλὰ μυίας ὁμοῦ

τητὸς δ' ἴεγε τῷ ἀλικτρυόνι ἀγείροντας recte ut vides & aliter vertere rint: quum apud Maximum Tyr. differt. tertia μηδὲν τῶν τοῦ κύκλου ἀγειρόντων ἀφαίρουσα, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τῷ πρωτοχόῳ διαπαιζόντα, verterit Cl. Heinſius, *ſimilem mendicis illis, qui in triviis ſtipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura prædicunt.* At jam in Pſeudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντες τὰ κατὰ σελήνην ζῶντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non ſervant eundem tenorem? Certum eſt, ubi ἀγείρειν habet additum caſum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: ſin, eſſe congregationem hominum, & huc potius cenſeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείροντες proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut oſtendit Lud. Creſollius in theatro Sophiſtarum libro III. Præcipue vero nugantur, quum legem Saturni mox ſequentem λοιπὸν ἅπαντα τὰ ἐπιμελήματα Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξεῖναι intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas eſto.* Quid enim? an putant Lucianum conſtruere verbum ἐπιμελήματα cum caſu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus ſcribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται? Immo ſic quoque omnis Græcia; quæ interdum & quarto caſui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab diſpenſatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ ἢ πρὸ τῆς ἑορτῆς] *Ceterum ante ſollennitatem.* Non ſufficit: nam & quum ſtatim in præcedentibus dixit πρὸ πολλῶν τῆς ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante ſollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare diſtinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνετωσαν, ἢν ἐθέλωσι, συμπίνοντες δ' ὁπόσοις? An non ſcripſit auctor πίνητε πᾶσι? Nam illud confuſionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut ſi velint, primi invadere poſſint calices, ſed & remittere id poſſint. Vtique πάντες non opponuntur ὁπόσοις, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδύσκαλον ὧν ὅτου δ' Ἀριστοίνετον, υἱὸν δ' Ζήνωνα] Ita per ſuas diſtinctiones inepte diſcerpunt editores in Græcis ea quæ conjungenda ſunt. Ergo & Benedictus *Ariſtæneti Zenonis filii præceptor.* Quo quid obſcurius? & quis aliter hæc adſpiciat, quam facientia Ariſtænetum filium ac diſcipulum, Zenonem vero patrem? At plane hæc ſunt inverſa. Et quanto præclarior Eraſmus, *quod eſſet Zenoni Ariſtæneti filio præceptor?* Id retine, & tolle ex Græcis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δὲ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut ſi quis Benedicti verſionem intuens *Herculem Pholenſem*, ullo modo concipere poſſit ea Latina facta eſſe ex his Græcis, qui ita eximium illum Leonardum Auguſtinum deduxit, ut monuimus in præfatione ejus gemmis præfixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia eſt hujus putidi commenti origo. Nam doctior

ctior Eraſmus noſter rectiſſime dederat, *Herculem apud Pholum.*

Pag. 640. Δεξιῶς πάνυ ϑ᾽ Ἀριστυνίτα τῷ παροντι ἐπιχωρ.] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia.* Deſideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id ſibi vult? At Luciani ſcopus eſt, *tolerante Ariſtæneto admodum dextre temulentiam*, non exaſperato ad hoc factum in pueri ſui tentatione. Herodianus libro I. Ταῦτα χαριέσσα ὕβριός τι ἡβῶσα παροινία ϑ᾽ ἥς, ἧς ἐτῶν πρώτων ἡνιόχουν.

Pag. 645. Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀντιπόρθμοις πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem neſcio: longe eam ab ipſis abfuiſſe, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis diſtinguunt, ſic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum qua eſt parte, campos divites pingues habens*, Eraſmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio ſoli, Qua parte ſevum ſpectat adverſa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia tranſmittitur in Peloponneſum, ſatis ridicule. Diſtingue & verte, Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί᾽ ἔχουσα εὐδείμητα. *Hæc terra* eſt *Calydon*, *Pelopia terra in tranſmarinis*, objacens Peloponneſo trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipſa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἑρᾶτε ὡς πρεσβυλικαί] Verterat Eraſmus *videtis quam & ipſæ epiſtolæ graves ſint ac ſeniles.* Benedictus volens eſſe brevis, amputat poſtrema, relinquens *quam graves ſint epiſtolæ*, contra prorſus quam oportuit. Non enim graves eſſe demonſtrat, ſed ſeniles, hoc eſt, frigidas, nullarum virium, infirme ſcriptas, plane qualis eſt appendix Obſervationum ad Melam, Londini nuper impreſſa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ὦ παγήνι] Inſigne exemplum, ut error ſoleat augeri & quotidie invaleſcere. Verterat Eraſmus *piſcis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deeſſet, nunc video in hac editione Græcam vocem poſtremam quoque incipere ab majuſculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos cenſemus interpretandum *piſcis ex ſartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, ſed hodieque etiam placet.

Pag. 656. Ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορίω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem poſtremus fere expreſſit, *Quæcunque igitur antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipiam?* Sic uterque particularem ex his facit periodum, ſic uterque ἱστορίω putat verti poſſe *incipio narrationem.* Quæ ſunt utraque ab vero alieniſſima. Diſtingue Τὰ μὲν ἀπ᾽ ἐμῆς μαθὼν, τὰ δ᾽ ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐδάην, ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoſcens quæ ipſe vidi; alia ab ſacerdotibus edoctus ſum*, ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρόθεν οἶκον δίκηντον] Mirifice interpretes,

quorum prior *& quod ex patria cujusque venit, id demum apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt.* Imo *atque ea patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent.* Tesseram illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptu libamentis* ἐπαφείσας, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δὲν ἔφλω, δεῖ μὲν μοι καὶ ἐς ἄδειπνός τις] Salmuriensis interpres accipit, ac si mutetur persona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam καὶ hic præcipue efficacem omittit in versione, quam vides esse *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo.* Hanc sententiam admisit ab Melanchthone, qui prorsus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus est deambulatione.* Sed profecto non ita est, & continuatur persona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando καὶ τότε δεόμενος, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc salutare optans.*

Pag. 689. Ἀφθονία μὲ ὧν ἂν μοι ἄδειπνος πάντως τόδ' ἐγκώμιον, ἐν ᾧ ἀπαρτᾶν νομιζόμενον] Turpis macula ex Salmurienſi editione in hanc propagatur, dum ſic editur, quum voces illæ τόδ' ἐγκώμιον pertineant ad ſequentia, ad quæ retulit etiam interpres, ſed infeliciſſime vertens *idque encomium non diſtrahendum putarem:* neque enim ἀπαρτᾶν eſt diſtrahere, ſed ſuſpendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non exiſtimarem prætermittendum eſſe.* Sic ex eadem Salmurienſi paulo ante video editum monſtroſe Σπυρίου pro Σμύρνας.

Pag. 720. Ὀλίγων ἧς ὥστε τροφῆναι δύο μεν, ἀλλὰ τὸ πολλῶν ἐπιτρέφεσθαι μίαν] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur.* in qua interpretatione ſequutus eſt auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite conſiderantem. Certe res ipſa non patitur, ut in his ſit juſta oppoſitio; nec ſi vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea ſic culpari poteſt, ut hic poſtea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τὸ πολλῶν putarunt dici maſculine; ſunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quam a multis*, ſi multa deglutierit, *futurum ſit ut evecetur.*

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μύθου] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutuum* legendum putat μοί τον ἀντὶ μοίτου. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεσχίξω γάς] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξίσχισον à παρεξίσχισμαι, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ὑπισχυμίσῃ μίφασιν ἰμπεριπατῆσαν αὐτῷ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet*. Verte: *ne inambulans, pronus in os, in vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως τὸ τρίχινον ὑπορρὼν, ἢ ὑμπεδίσας ὑπισχυμεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γ'ρνία] Φινία legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ στέφανοι ἠμπίσχαντοι] Martialis: *A te vexatas, malo tenerosas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μᾶλα πυὰ ὑποδιδυμέα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η'ρατο δ' ἔτι ῥόδοις ἠ μήλοις ἔτι καὶ τούτοις,
Α'λλ' ὀλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Η'δὶ, φολλὰς ἤδη νέας ἐκτεραχηλίσασα] Ἐκλεραχηλίζειν τὴν νεότητα· *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis educandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ἐπικλαμασόμβροι] Ἐπικλαμακόμβροι, legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Α'πέγνωσι παρὰ τὸ ἀεμοσὴν ὃς ἤεμοζῶ ἢ Α'σίαν τότε] Cur utatur hoc loco Lucianus voce ἀεμοσὴς, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ'πατοκρότης ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἀεμοσὴν ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mittebant, & ἀεμοσὰς eos vocabant. At Asia, de qua hic sermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsularis erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, & cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, eum de industria non exacte ῥωμαΐζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum habentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota orationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Μνήσιππος videtur esse Laconis, sed Μνάσιππος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, ὅθι τὸ ἀεμοσὴν ἀπαχθήναι τὴ Α'σίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam regiminis & magistratus quosdam ex sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed morum & δικαιοσύνης curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: ἀεμοσήεας ἐκάλουν Α'θηναῖοι τοὺς εἰς τὸ δῆ ζῆν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis ἀεμοσήεας id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 61. lin. 24. Τ'πὸ λίοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Πατρὸς ἢ ἡμῖν, Πάτρᾳ τ' Ἀχαΐας] Lucius Patrensis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Γ' πυροπόλων Θρήκων] An ἱππυρόλων? ut αἰπόλων. Sic displicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Ο' ἢ Γνδὸς, ὑάλῳ περιχεῖ] Lege ὑάλῳ περιχείᾳ, seu potiùs περιχύᾳ. Id est, *vitro incrustat.* Indi mortuos incrustasse testantur Herodotus & Diodorus Siculus. Pessimè Interpres: *adipe fusilo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Η' μῖν ἐν πᾶσι] Τὸ ἡμῖν hic locum habere non videtur. An legendum ἦ μὴν? Id est, *revera, omnino.* Hesychius: ἦ μήν. ὄντως. Idem.

FINIS.

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

ABAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Cœſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinam inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. dici ſacrificant 259
Aetion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ ty-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeo magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades ditiſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 203
Alcà plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſunt iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amiconum patria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt parafitices principium 250
Amizocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 631
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri parafitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Dinſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 783
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberrant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 530
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ innuens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi adduci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur armentur 324
Anus Theſſalæ pleræque incantatrices

ces 522
Aornus petra inaccessa visa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodisia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. vatem se dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus versus ib. apud Admetum servivit 121. illi barba non nascitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & simulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. solus ignorantia liberare potest 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Augusti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi similem esse, quid innuat 432
Apopheras quid sit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus ostentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila visus est acutissimi 196. quænam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
ad Aras confugiunt quibus vis inferatur 156
Araneus muscæ insidiator 374
Arabiæ regio quàm suavem odorem spiret 675
Arbaces gladium educens in Arsacem 198
in Arcadia nullus philosophus 220
Archias quid mandati accepisset ab Antipatro 697
Archibius medicus philosophum increpans 767
Archilochus poëta cujus & quālis 432
Architectus quid arte sua præstiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arena cur in certaminibus sterneretur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. rōcta causas judicant 460
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modestia in rebus secundis 13
Arganthonius Tartessiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Aristides in paupertate diem obiit 125. in Themistoclem conspiravit 428
Aristæchmus Ætolus 550
Aristænetus philosophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Aristander Thelmissensis, Artemidorus Ephesius 775. juxta Aristandri & Artemidori præcepta ibid.
Aristippus Cyrenæus. Dionysii parasitus 254. ob Aristippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Aristobulus Cassandrensis historicus nonaginta annos vixit 474
Aristogiton Armodii parasitus & paupēr fuit 262
Aristonicus Marathonius qualis vir 700
Aristophanis laus 236
Aristoteles orsus est parasiticam 255
Aristoxenus musicus Nelei fuit parasitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 393
Armenii gens bellicosa & sagittandi perita 508
Arrogantia Persica 454
Arsaces interficiens mulierculam 198
Arsacidis nulla pulchri ratio 453
Arsacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 474
Artaxerxes alius Persarum rex 99 annos vixit ibid.
Artem cujusvis conditionis homines addiscere solent 239
Artis definitio 242. cuivis inest labor, timor &c. 248. sordidæ artes vix necessaria suppeditant 597
Artium effecta Deorum sunt dona 718
Asander Bospori rex inedia mortuus est 93 annos natus 472
Asinus lyram auscultans 380. 555. asinus Cumanus 597. ex asino conspe-
cto

ćto 108. ex aſſini anxietate 111
Aſpaſia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Coloſſeæ magnitudinis 13
Aſphodeli pratum apud inferos 301
Aſſentatores quales putandi 16. aſſentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. aſſentator quomodo laudet 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis diſcernantur à ſe invicem laudator & aſſentator 28. aſſentatores Diniæ 40. quàm ſint potentes, indocti exemplo oſtenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. aſſentatoris vis in bonum virum 411. 412
Aſtarten, lunam eſſe putant, Sidonia lingua 657
Aſſyrii columbæ ſacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inuſtas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. claſſis præfectura fuit ſumma dignitas ibid.
Athenienſis cauſas agens 199
Athenienſes irriſores in ſermonibus 279. eorum urbs antiquiſſima 280. adverſus Eumolpum & Hippolytam fortiter ſe geſſerunt 292
Athenienſes ſine Demoſthene, Æninenſes & Theſſalos eſſe dicebat Philippus 703
Athenodorus Auguſti præceptor, cujus precibus patria levata eſt vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici ſoli primi homines olearum more è terra emerſerunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex ſolido auro conflatus 132. fuit Lydius, primuſque ſacra fecit Junoni 662
Auditores ſi deeſſent Lycinus ad columnam vel ſtatuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum ſe amare diſſimulans odio habetur 604. auri commoda 178. auri laus ex Pindaro 164. 165. auri laus 171. quàm multa mala cre 71.

B.

Bacchæ Euripidis 31
Bacchis meretrix 6
Bacchus Iovis filius 134. aſcriptus Deus 140. vinum præbet 207. carmina componendi mos defin 6 quomodo exceptus quam adver Indos militaret 360. ex quibus co ſtaret ejus exercitus ibid. qualis currus ibid. qualis ipſe ibid. lum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi ſepultum eſt Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam eſt profectus 663. ei primo Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 71
Baculus Cynici Protei talentо emptus 316
Balaenum in uſu poſt longum iter 759. ejus præclara conſtructio ab Hippia 356. & ſeq.
Baptæ 39
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, ſed opum amantes 454
Barcetis 65
Bardylis rex Illyriorum 90 annos ſupervenus 469. fama ſupra Baſſam Chium 434
Baſſhes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Batrachion cocus 390
Battus ſophiſta 391
Beatum eſt neque ſitire, neque eſurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circunfers 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum geſtare ſatius quàm aurum 169
Belittas & Baſſhes amici 61
Bendis ex ſolido auro conflata 132
Beroea Macedoniæ urbs populoſa 101
Bipennis dictus eſt Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 326
Boni viri à malis perdantur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis serpserunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in petendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. fœlix hominum genus quibus institutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Cæneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppigneràri solitum 306
Calmidis Sosandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Calliades pictor Ampelidis scorti amator 535
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callinus librorum scriptor 391
Calliope 12
Callistratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 306. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator consideratur ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem sit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non definit corium arrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 503
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 490
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Peluſiotis est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapithārum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

cur hordeaceo pane vescantur ibid.
Chariclea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Ægineta Cinædus dirissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus per contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea lætatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus malè vestitus 775
Clinias Architelis & Erasiclæ filius 541
Clinias orator phialam suffurans 198
Clio 12
Clonarium meretrix 225
Cochlis meretrix 556
Cœna absoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata sunt omnia ad vaticinandum commoda 144
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenses ib. ubi consecraretur 684
Combabi historia 666 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid.
unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Consolationes parentum mortuis libenis 307
Consilium res sacra 309. 392
in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 142
Convivam facimus cum qui nobis est familiarissimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 168 & seq.
ante Convivium lavandum quum est linea sex pedum 617. dicteria conviviis apta 629
Copia quid sit 718
è Copto Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Schythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Corœbus 328
Corporis virtus est robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenienses

ſes 286
Coturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
Cothurni metaphorica ſignificatio 440
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Craton politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
Critias Neſiotes 339
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle meretrix 528
Crœſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœſi filius 27. eum eſſe mutum dolet pater 180
Cronoſolon ſacrificus 613
Cteſias Cnidius mendacii accuſatur 327
Cteſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
Cumæus aſinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
Cupido luteus à mago factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum cauſa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabula ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti ſacrificant 152
Cymbalium tibicina 545
Cynæthus Demetrii aſſentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. cauſa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocas ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decrianus 77. ſophiſta Pataræus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primarios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid: & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

Omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & ptudentia commendatiſſimus 702. quanti faceret ipſum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non poſſe ajebat Philippus 703. eum Ariſtoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere ſolebat ibid. Ariſtotelis judicium de ipſo ibid pro patria mori ſtatuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno ſe interemit 707
Demylus faber 344
Dentes ſerrato ebori ſimiles 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis eſſet ibid.
Deſideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus eſt mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo eſt, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia ſcit 773, 774. Deorum denominationes ſortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii ſunt Parcis 121. à ſe invicem differunt ibid. plerique ſunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates ſuſtinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia poſſunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & ſeq. in eorum convivio quid quiſque præbeat 207. quid agant inter convivandum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comeſſatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philoſophiæ filius 232. ejus uſus 235. conqueritur quòd malè uſurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conqueſta ſe ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus feſta in Ægina 498. venationis eſt præſes 786
Dianæ Epheſiæ templum quem in finem incenſum 574. Diana de Oeneo conqueſta 645
Diei adventantis ſignum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucenſis 88 annos vixit 473. Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus ſcyphum in pompa oſtentabat 502. Dionicus medicus 634
Dionyſius literas docens 178
Dionyſius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionyſius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æſchyli pugilares cur comparavit ibid.
Dionyſodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & conſilio pollens 13. Diotimus ludi magiſter 539
Diotimus Megarenſis 782
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipſas ſerpens nocentiſſimus 483 & ſeq.
Diſci deſcriptio 289
Diſciplinas ſine bonis moribus non prodeſſe 648. Diſciplinarum uſus ad quid 283. Diſciplinis vacant homines ut ſint patriæ utiles 479
Diſcipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Diſcoracis opus 448
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non ſunt verè fœlices ob voluptates aliaſque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent aſſeclas 40. divitis indicia 78. ærumnoſiùs vivunt quàm pauperes 171. plerique ſunt infœlices 503
Divitum miſeriæ 176 & ſeq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. ob curas fugiendæ 624. earum nulla utilitas ſi teſte careant 626. nuptias conciliant 636
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari ſolebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in mediis non eſſe habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum comparata 718
Dorcas meretrix 536

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. eam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiunis Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centaurea ſanus, cappephonus 581. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 782
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Euboea reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dinonis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Enohe militare ſignum Bacchi 352
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes derisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
ultra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galeæ Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pluma dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 682 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea sit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Goæsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474. ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum monumentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 556
Gosithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philosophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipsam complexi sint

ſint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 57
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus inſula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 269 & ſeq. irridet 219. eorum utilitas 271 & ſeq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnoſophiſtæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori ſacra faciebant in Ilio 714
Hegeſii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theſeo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theſeo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius hiſtoricus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinoſus 391
Hephæſtionem qui non colebat, odioſus Alexandro 419. quis illi poſt obitum honor ſit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. aſcriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus eſt 711. Ogmius dictus eſt à Gallis 365. ejus apud eoſdem effigies ibid. & ſeq. Geryonis boves abegit 366. quid ſignificet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. ſe cremavit 562. quare ſe cremarit 576. pingitur ſubſtrato pallio in cubitum jacens 639. Pholenſem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ verſus 147
Hermaphroditus natura mixta eſt 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire ſolitam 376
Hermon Epicureus 636. Caſtoris & Pollucis ſacerdos 637
Herodotus mendacii accuſatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen ſenis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Heſiodus ex paſtore poëta ſtatim factus 310. ei muſæ apparuerunt 379. poëta præſtantiſſimus 486. Heſiodi de ſcriptis judicium in tractatu qui diſſertatio cum Heſiodo inſcribitur à p. 486 ad 491. paſtor ſuperbus 610
Hieron Syracuſanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus hiſtoricus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatenſis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritiſſima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis ſtatua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non eſt curæ 780
Hippodamiæ hiſtoria 792
Hippolyta Scythica adverſus Athenienſes militavit 292
Hircum coleatum Pani ſacrificant Athenienſes 219
Hiſtriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus ſcriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poëſin conſperſit 327. in Ptolomæi templo promiſſis capillis eſt depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non conſtat an Heſiodus eo ſit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulcherrimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortunæ proſpera male utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Ilienſis Tragœdos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magna rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386.
Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talenſis tibias emit 381
Iſmenodora Bœotia tibicina 527
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon loris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores ἀνθ' ὑβρεως 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301
supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina respuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornarentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. eur inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 367. liria sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum muratus 85. Ginædo venditur 101. olitori 106. servo ditissimi Thessalonicensis 108. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus fratres, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæstra congressus 81 & seq. sub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & ſeq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus ſenilis oratio qualis 368 & ſeq. ejus de ſua oratione modeſtum judicium 230. Syrum ſe videtur dicere 388 230. 231
Luſta in luto ſit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & ſeq. adverſus hujuſmodi luctum, increpatio 304 & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philoſophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago oſtenſæ 336
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 337
Lupus fruſtra inhians 167
Luſtrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus ſubſterneretur 290
in Luxu eſt vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia ſuperare 433
Lychnis gemma cur ſic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè ſignificet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lyſias Cephali filius 453. Lyſias ſcortator 545
Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius inſidias ſtruens 197
Lyſionis domus à meretrice everſa 42
Lyſippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arſacomas, & Lonchares ibid.
Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 233
Machlyenſes 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & ſeq.
Magidium pſaltria 545
de Magni cum parvo collatione ſententia 21
Mali poſt vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. poſt vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno ſapientis exemplum 90. Nihil paſſus es mali, tibi ſi non attribuas 157
Malthace meretrix blanda voce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 380
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati deſcriptio 46
Marſyæ tibiæ 381
Maſiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Maſtera Leucanoris Boſpori regis uxor 67
Mater filiam ad ſcortandum hortans 521. 528. Matris deformiſſimæ filius formoſiſſimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens uſum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accerſendus ægro, non diſertus 354. imperiti magis ſua ornant quàm periti 394. Medicorum eſſe naturam rerum ſcrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Meduſa ſaxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Lænæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 450
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Meliſſa meretrix 521. ejus & Charini diſſidium ibid. & ſeq.
Melitæus carulus, ſcomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 489
Memnon dictus oriente ſole clamare 51 è Copto auditur 349
Memphitæ Iſidis capillos oſtentant 386

Mem-

Memphitis bos est Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformissimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus suspicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ficulna 382
Mensariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes causæ 326
Mercatoris Sidonii consilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundissimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinosissimi servus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque est in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congressu suo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid soleat facere 516. Meretrici res gravissima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. irasci potest: sed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adversariæ meretrici 524. quid faciens ditescere possit 529. qui grata sit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotyposis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Mesori mensis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus somnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum conversis 501
Midias sceleratus ditissimus 125
Miltiades proditionis suspectus 428. 429. ejus fama supra Bisthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur gestet Gorgonem ibid. præses bellorum 786
Minos Cretensis bonos honore, malos verò supplicio afficit 126. Cretensibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex solido auro conflatus 132. candyn & tiaram gestans 713
Mithridates Ponti rex Ctistes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnasæres Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnason 341
Mnesitheus sedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modestiæ exemplum 16. in rebus secundis servanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. semper asper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem asserit 121. quibus necessitatibus liberet 305. putatur esse summum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & vestiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non sua sed superstitum causa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velocissima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus est vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo est honestum effugium 707
Mortis genus inusitatum in ventre jumenti 95
Moschion scortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris summa laus 15. mulieres gallos concupiscunt, eas etiam Galli 368. Mulier asini amore capta 112. mulieris sufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Musca formosa mulier 376. alia meretrix 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ sententiæ 191
Muneri uni vacandum esse innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem esse respondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderate rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere turò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatultas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Nefaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mænidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cæneï & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſyrii 614
Nova pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 448
in Nuptiis non convenit obeurbare 645. quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 302. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna melius æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ut amicum ſervet 60
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquenniis ſacra Iovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam adducta ſit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 278
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 18
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 148
Oratio longior in conviviis improbatur 788
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuſpis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare ſolent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis deſertor capite mulctatur 507
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæſam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iiſdem ſacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 465
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur. 328
Orodeciden malitia ſuperare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra ſuſpenſa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præſtiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis diſcerptus 612

P.

Pacare Apellis 6
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyſſis 428
Pallenenſes comam ad pubertatem uſque religant, eamque ſenes nutriunt 492
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelaſgium 219. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes ibid. eſt paſtor, ſaltator, bellator 220. Echonem probris ſolet inceſſere 221. eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 328. ei fons apud Indos ſacer 363
Panos deſcriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Paraſiticam eſſe artem 242. ejus definitio 245. ars eſt omnium optima 148. eſt præſtantior philoſophia 263. Paraſiti vitam eſſe beatam 245. Paraſiti tempore Vlyſſis vocati Dzymones 246. fuerunt heroes præſtantiſſimi 259. 260. paraſitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eoſdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale ſit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de paraſito non eſt qui victu indiget ibid. caſtitas 266. ornat divitem 267. ſtipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. ſingula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 772
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii ſcelerum ſuorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicola 506. ſagittandi perita ibid.
Paſiphaes adulter 113
Paſſo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaïæ urbs 115
à Patria laudis argumentum ſumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occiſus 173. fuit paraſitus Achillis 261. ejus præſtantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 652
Paucis dicta recordari facile 23
Pavonis in florente prato oſtentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi pueruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 617
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam paraſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in conviviis petulantia

tia 649. pugnæ & cædes 653: excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philoſophia & Rhetorica propter ſuam præſtantiam, ſcientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philoſophiam eſſe contendit 252. diverſæ philoſophiæ ibid. una tantùm eſſe poteſt. ibid. philoſophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove miſſa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. poſtea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd ſervi ad ſe transfugerint 596. eam addiſcere longum 597
Philoxenus cur à Dionyſio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica ſenio confecta rogum conſcendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam ſtellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & ſeq.
Phryges Lunæ ſacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀνθ' ὑφοτ 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari verſus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Theſei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos deſcenſus ibid.
Piſces ubi putentur ſacri 662. magis mutus quàm Piſcis 159
Piſtillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus inſoleſcentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parſitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philoſophorum ſanctiſſimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etſi ſit Phidias 22
Plutonis etymon 300. ſorte ipſi manium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis miniſtræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀνθ' ὑφοτ ſunt 25. afflati à muſis vera canunt, & ſecus 118. ſunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut *omnia perfectè ſibi reſpondeant* 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore eſt opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienſis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam tranſitus 223
Polybius Lycortæ filius quo caſu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ ſtatua febricitantes ſanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Oreſten, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhoſpitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 533
Poſidonius Apamenſis Philoſophus & hiſtoriæ ſcriptor 84 annos vixit 473
à Poſſidere de ſumpta Philoſophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non eſt cujus non eſt una perceptio 253
Principio quid eſſet 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promiſſiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Proœmio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proſerpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 336.

386. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam & φαντ. 149. argumentorum refutatio 161. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197
parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparavit Dionyſius 387
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hærere 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus aureum femur 174. cur non conſueta præteperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum tranſivit 161. ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 162

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 627
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himeræus poeta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Iovis filius 301
Rheæ ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magniloquentiam poëtices 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut corrupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quia pulcherrima eſt ars 251. alii artem bonam, alii malam ſentiunt ibid.

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius ſophiſta Cynicus 51
Rhodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
Rhododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Riſu ſuffocatus eſt Philemon 475
Robur eſt corporis virtus 719
Romanas res labi ajebant Neronis tempore 801
Roſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eo primùm venit 683
Sacrificiis veſcuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo poſita 449
quinam Sapientes ſint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius riſus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſpondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
Saturnalium tempore quid facerent 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis dominos impunè convitiis inceſſere 610. quare tunc par ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons ſacer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repuerascere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Sepes quidem dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diverſæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes flatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nancíſci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiũ pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Solecíſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populũ conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophante filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nancíſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugiũt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Sthenebœa privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀναίσθητα illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 413
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 163
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus cornutus, acervalis, me-

tens 644. frigidi Syllogiſmi Chryſippi. 205
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 101. ejus tibicen quid agat 102. quid alii ibid.
Syrus 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Tales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum luſus temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terra profundus 299. ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Teræus rex 92 annos vixit 471
Tergora direpta ſerpere viſa 360
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendum coram juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, fatinatique 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Theſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus plerzq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria odies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 384. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria sunt 800

V.

Vaticinii artem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc statua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 233. Venus hortensis 4. Cnidiæ capitis descriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœlestis 531. nuptiarum præses est 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ causa ibid. ventorum nonnulli usus. 212
Verba alata sunt 461
Veritas est remedium adversus mendacia 353
Vestis Indica mollior Græca 373. vestis in tegumentum comparata 718. vestium varietas 725
Via tritissima est tutissima 694
Victoria, in convitiis sita, disputantibus 148. victoriæ conviviam 510
Victorum in certaminibus æstimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Isthmo revocavit. 801
Virilia sibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Aristippum contentio 229. virtus etiam apud hostes in pretio est. 701
Visus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentissima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ necessitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ sint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis versatur 593
Vlyssis facta quædam 245. apud Phæacas parasitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos socios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Vnguentodorus 6
Per Vngues audire monstrosum est 7
Vniversitas hæc sine gubernatore, e navis, esse non potest 154. de ea creatione 77
Vocis præclaræ descriptio 9. & seq.
Voluptas bonũ ab Epicuro censetur 22 eam detorsit ad se à Parasitica 246. c sit ibid. secundum voluptatem vic quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas pleroique pelliciat 22
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 50
Vrbes ex alto visæ formicarum nidis similes 201. venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Vxores juxta Platonis sententiam debent esse communes 651. cur ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, si injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia affe in virum contumeliosus est 760

X.

Xanthus Achillis equus versus recitans 159
Xenocrates Platonis discipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus musicus Pythagoricus philosophus 105 annos superavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoes diu fuit servus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit servus 713
Zelotypia signum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi gestus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Massiliensis formosus & procerus deformissimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem studium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans se cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 60
de Zopyro Darii dictum 157

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ δ' Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἀρχὴ ἡ ἐπιγραφὴ] ὅτι χίμαιρα τὸ φαινόμενον τοῖς ὀφθαλμοῖς· ὥστε τυπωμένα φέρων, καὶ τῷ φωνὴν ἔναυλον. ἀρχὴ τοῦ ἡμῖν μὲν τὸ λειπόμενον ὅπως ταχέως ἐξημβλώκασι, καινὸν τοῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ δ' Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ διδάξαιτό με] διδαχθησόμενά τινα, εἰς διδακτικὸν πέμπω μαθησόμενον [ὥστε φίλοις] ὁ τοῖς φίλοις ὢν τῷ δικάζεσθαι συνηγορῶν καὶ τοὺς βοηθοῦντας τοῖς δίκαις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιτο.] τὸ ἀπροσδιόνυσον κέρδος τὸ ὢν τοῖς ὀδοῖς πεπλανημένον ἀπειρχῶν, ὡς οἱ ὁδοιπόροι καπηλεύουσι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσεναντιοῦται] Οἷον φησὶ, εἰ καὶ Ἀττικόν με ἐπαινῶν εἶπας τὸ Σύρον καὶ ὁ Σαμοσατεύς. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν ἡγοῦμαι σὸν τὸν ἔπαινον τοῦτο.

Μισοπωλοῦσα] Οἱ φλυαροῦντες τὰ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑποτομή.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰχόμην] ἀντὶ τοῦ ἐνοχοῦμαι.

Ἀρχαῖον] ἀντόχθον.

Θλίψεων τοῖς οἰκείοις] Ἀντὶ τοῦ λύπῃ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ποιῶν.

Mſ. in fol. Νιγρεῖνος, ἢ περὶ φιλοσοφουμένους· ἐπιτυχεῖν] ὅσα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ἐ δυπκῇ συντάσσεσθαι. [διαμνημονεύσει] ὥστε τὸ διαμνημονεύσειν ὡς αἰσχυλικὴν σωφρονεῖν. [ἀναπολίτων] σημαίνει τὸ ἀναπολίτων, ἀντὶ τοῦ ἀνελίττων κείμενον. πυρσόν τινα] πυρσὸν, λαμπάδες πυοκαυεῖς, λαμπῆρες, φυλοβόλαι [θλίβων τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τοῦ λύπῃ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ποιῶν. [ὑποθλίβομαι] ὅτι ὡς αἰτιατικὴν τὸ ὑποθλίβομαι ἐτάξε. [μεταλαμβάνουσιν] ὅτι τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικὴ συντεταγμένον. [ἀλλ' ἀδὲ τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ εἶναι διωμολόγηται.] Λυκιανοῦ καὶ τὰ πίτραμμα. ἄρα Ἀχαιμενίδου γενόμενα πάντα. νοῦν ἢ Μενίππου. καὶ κάλει ἐξ ἑτέρου βήσσουσι εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με ποτε *. [καὶ δ' ὑποσύρεται τὸ αἰσχίστιμον] ἐχθρὸν τοῦτο καὶ ῥαδύμως ψυχῆς. καὶ μὴ εἰδέναι εἰς δέον χρῆσθαι τῷ πλήθει, ἢ γὰρ ἐχθρῷ φιλοσοφίαν μηδὲ

* Eſt Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύχην, unde mendoſiſſimè hìc deſcriptum emendavimus: ſed & debuit poſt πάντ' addi ἐς τὰ ἑξῆς & cætera, cum deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τὴν ἀρχὴν κεκτῆσθαι, ἢ τῆς πατρῴου εὐσεβείας καὶ θρησκείας τὸ ἀκριβὲς ἐξαίτιον, ἀλλὰ μὴ κεκλημένου ἐπώνυμον ἄλλο ἄττ' ἂν τοιοῦτον. ὥσπερ δὲ φθονοῦσι τὴν ἀρχὴν οἱ ἄρχειν οὐκ ἐθέλοντες. [καὶ τὸ ἥμερον δὲ τοῦτο] καὶ λιτότητος ἕνεκα τῶν καθ' αὑτὸν τοῖς χρῆσθαι ὠφελείας. ὥσπερ οἶμαι καὶ ὁ Θεσσαλὸς Κράτης τοῖς ἄλλοις ἀφῆκε μηλόβοσι τὴν κλῆσιν. ὃν κατὰ Κράτητα Νικρίνου τοῦ φιλοσόφου, ὃς ἦν τοῦ ἐπικούρου ἑταῖρος καὶ γένει ἐπιτιμίου ἀνδρί. [τὴν ἡδονὴν] τὴν ἡδονὴν, καὶ ἐφ' ὅστισι τις τὴν αὐτὴν καρπὸν δρέπεται, καὶ ὅτι μέχρι δὲ φάρυγγος, καὶ τοῦτο μισθῷ ἐπιποθῶν ὀδακτύλων μήκους ἐλαττουμένης. [ἐπιλίγδην] ἄχρι δὲ ἐπιζέσεως μόνου.

Δίκη pi- | γέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως] Πυανεψιῶνος ἑξόμενος ἱσταμένου, γράφω ἔτους τὸ σύγμα τοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἑπτὰ Φαντίππου, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρέσεως λέγει πάντων τοῦ σὺν διαλαβὲ τοῦ σκεφομένων.

Καὶ καπιέρου] καπαθλέου, καπερχομένου.

Οὐκ ἀγαπῶν] οὐκ ἀσκημῶν.

Κισήρεως] κίσηλις γὰρ φασι, χαλκὸς καὶ κεφαλίδος.

Μόλις] μόγις οἱ Ἀθηναῖοι, μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Ἐν ἴσῳ ἢ κεῖται δὲ φόβου] ἀντὶ δὲ διὰ τὸ κεκτῆσθαι τὸ φόβου, μᾶλλον ἀπολειπόμενος τῆς ἀφοβίας, ἀλλ' οὐ ἴσῳ πλαντώμενος τῷ φοβερῷ.

Γρύζειν] χρύπτειν γὰρ λέγεται.

Τούτῳ μετὸ μέρος] ἀντὶ δὲ ὅσον τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γραφείῳ] γραφεῖον μὲν γὰρ φασὶ γράμμα, τὸ ἀπεχθάνεται.

Λυσιμαχος] ὃς γὰρ πρῶτος ἤρξατο τοῦ σίγμα εἰς τὸ τοῦ μισθολῆς, τέτταρα καταβλήσας εἰσεῖν καὶ τέμεσθαι.

Ἀφαιρεμένῳ τοῦ σωτῆρος] ἀντὶ δὲ ἀποστερέμενον. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀφειλέσθαι ἀπαλλαγὴ σωτῆρος ὄμμα, ἐπεὶ μάφιλεσθέ γε αὐτῷ.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

P. 52. Mſ. in 4. Ἀπαντᾷ γὰρ τοῦτο λῆρος] ἀντὶ δὲ ἀδεῖ, εἰ μὴ μέσον ψόφος ποιητικὸν ὀνόματος.

Θερμυργὸς] θερμυργὸς, ὁ ἀθλακεσιτημένος καὶ πάνθλιμος.

Πολλὰ καὶ τὰ ἀδίκων] ἔστι ἄλλοτε μᾶλλον καὶ τοῦτον χρεία τὸ λανθανόμενον ἐπιτιμήσεως. καθαπάλως καὶ ἄγαν σφοδρῶς ἐκάσῃ πλαγὴ τῶν ἐκάστοτε ἐπιφορᾶς.

Ἐντὶ κιδάπου] ὡς ἐπὶ δὲ Νῶε ὁ καθακλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βουδρομήσαντες] ἀντὶ δὲ μὴ βοῆς δραμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτοὶ σὺν] ὁμοίαν σύνταξιν ταύτην τῇ σὺν τῇ ἱερᾷ δὲ * εὐαγγελίῳ

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt*, οἱ δὲ ἐδίστασαν. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari οὐδὲ *neque*, tum propter alias rationes, tum quod, ut ait, rarum ſit omnino iſtud οἱ δὲ iſto ſignificatu, hoc eſt, pro *quidam*. Verum & ſic ſumitur οἱ c. xxiv, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeò rarum eſt apud bonos ſcriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, ſi vertamus, *quidam vero dubitaverunt*, uti obſervavit H. Grotius.

βαλίε Ματθαίε συγγραφῆ, τῇ οἱ ἦ ἰδίσπσπ. ἀντὶ γὸ ᾧ πνὲς, τὸ οἱ ἦ πεῖναι.

Πόσοι Φαίδωντις] τλὼ ὠπύρωσιν ἀφ᾽ ᾧ Φαίδωνϑ ὑποδηλοῖ, ὡς ϖᾷ ἀφ᾽ ᾧ Δώκαλίωνϑ τ᾽ κεκλκλυσμὸν. δοκεῖ δέ μοι κ᾽ τλὼ ϑείαν γραφλὼ μὴ ἀνεπισήμαντον τ᾽ ὠπυρώσιϑ διαπλεῖν, ἀλλὰ ἀφ᾽ Σοδόμων ὑποφαίνεσϑαι.

Υ᾽πὲρ τ᾽ Ε᾽πιμενίδην γὸ κεκοίμησαι] ὑπὲρ γὸ τ᾽ Ε᾽πιμενίδην. ὁ Ε᾽πιμενίδης ὅτϑ Κρὴς λὼ χρησμόλογος ἦν κὴ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσαι, λόγιον, λέγεσι δὲ ξ᾽ ἔτη ὑπνῶσαι, ὅτω μὴ ταῦτα ἀνεκρῆναι ϖρὸς ἀλήϑειαν κ᾽ κεκινημένον τλὼ ἀφήνειαν, ϵ᾽ εἰς χρησμόλογον, τὸ ὑπὸ ϑεὸν λοιπὸν ἀπιδεῖν.

Πιναρὸς] ῥυπῶν.

Οἱ λάεργοι] ἀντὶ ᾧ οἱ ἠδεῖς.

Η᾽ ὲν τ᾽ Οἴτης] ὲν τ᾽ Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μὲ τ᾽ Φωκίδες ὄρϑ ὕψηλον, ὲ μὲν κὴ πτυχὰς φλόγας ἀνιέναι· πῶς ἂν τᾶτο λίγη ναῦς; ἔοικέ μοι διὸ ὲκεῖ Η᾽ρακλῆς τὸ πλοῦτον ϖρὸς ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτε ὁλοκαυτωϑῆναι.

Τὸ ἀφάσιμ] ἑορτῆς Α᾽θήνησι ἄτω καλεμένης ἰῶ εἰώϑεσαν μᾶ συγνώτηϑ ἐπιτελεῖν, ϑύοντες Διὶ τῷ Μειλιχίῳ, ἔοικε ἦ κ᾽ τᾶνομα ταύτῃ ὑπὸ ᾧ ἀφασιαίνειν πηδᾶν.

Ε᾽ς τ᾽ Α᾽νάκειον ϖροσκήψας] τὸ τ᾽ Διοσκούρων ἱερὸν Α᾽νάκειον ὠνομάζετο. ἄτακες γὸ αὐτὶ παρ᾽ Ε᾽λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α᾽γαπάτωσαν] ἀντὶ τᾶ ἐρκείσϑωσαν.

Περιέμενοι] ἀμεληταὶ

Δικροῶντος] δίκροα πλοῖα ἴσα ὲ σπειχῆ, ἀλλὰ διῃρημένα οἷς ἐφάπτου ᾧ σωρὸς. ἢ κ᾽ δύο ἢ κ᾽ τρία. τᾶτοις ἦ κ᾽ λικμῶσιν ὠ ταῖς ἄλωσιν.

Καὶ ἀποδράσας] ἀποδράσας παρ᾽ αὐτῶν ἀντὶ ᾧ ἐξ αὐτῶν.

Σκήπτ γὸ ὡ Ζοῦ] παίζει ϖρὸς τὰς ῥήτορας ὅτω σπειχᾶς κεχρημένους, ἢ κ᾽ ἠδικὸν τᾶτο ϖοιεῖ κ᾽ ἀπολοιϑόν.

Θεσμοφόρῳ] Θεσμοφόρῳ τῇ Ε᾽ΐσᾳ, ἐπαρῃσιάζοντϑ γὸ αἱ ἱέρειαι αὐτῆς ϖαντᾳχῆ.

Καὶ λαφυστόμενϑ] ἀντὶ ᾧ λαφύσσειαν κὴ ἐξαπλεῖαν ϖροχωρέμενϑ.

Α᾽φαιρέμενοι] ϖαῤῥηπκῶς ἀκυσίου ἀντὶ ᾧ στρέμενοι.

Τᾷ κύμαϑ] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ε᾽πσεν ἡ ὕπαληξ] καὶ τ᾽ σπειχογϑ τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὡ ὀρτίως λάμπασ φασὶ, ὕπληγα καλεῖ.

Ε᾽ς τ᾽ ἄπαξ] ἀντὶ ᾧ διόλυ.

Πείσαϛ βοῆχον] βοῆχον εἰς τὸ δι᾽ ἀπορίας βίᾳ ἀνάψαντας ἑαυτὺς ἀπολύσαι ᾧ ζωῦ.

Χρυσόχαιρες] χρυσόχαιρες ἤτοι τοῖς ἀκκυλίοις ϖεριαμαζόμεναι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δὶ ἀπορίαν ὑπερβάλλουσαι, χαιροπληθῶς τ᾽ χρυσὸν ἀφαπειρονζας.

Α᾽λλ᾽ ὁ Πλούτων] αἰνίτϵ᾽ εἰς τὰς ὑπὸ τ᾽ πλοῦτον πλουσίαν ἀφελκομένας τ᾽ κλήρον, ταύτη ϑι κ᾽ τῶν ᾧ Πλούτωνϑ φασὶν αὐτοὺς τλὼ ὑπὸ τ᾽ χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττωνα μεϖϐολλ.

Α'στὶ δ' πῶς Πυρρίᾳ] ἀκειλικῶ πατῶσι δ' ἀντὶ τοῖς παλαιοῖς ὀνόμασι.

Α'πιρόκαλον] σημεῖόν τι ἀπιρόκαλον πῶς ἐχρήσατο ἀντὶ δ' ἀπιρόκαλον δ' κακόν.

Οἰδὰ γὰν τινας] τὸ Θεόγνιδος δ' ἀμφιπίζῃ.

Αὐτοπρόσωπον] ἀντὶ δ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Α'μβλυώττοντες] ἀντὶ δ' μὴ ἐγρηγορότες, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν τοσαῦτα μεμιγμένα τ κακῶν, ἢ συνυπακουέον τῷ εἰς πῶφησιν, ἐν' ἀμβλωπίσαντες εἰς τὰ πλημμύρα, οἱονεὶ σκοτοδινιῶντες, τὸ ἀκριβὲς δ' βλέπειν ἀπολωλεκότες.

Λαβὼν ὁ τύφω] τύφω δ' τὸ οἱονεὶ σκληρυνόμενον χωρίον, ἐξηρασμένον τ ἁλωνητὰ τῇ πατῇ τούτου τ βελτίονι φρενῶν, καὶ μηδ' ὅπως εἶναι συμφερόντως αὐτῷ ἐπιτεύμενον, παρ' ὃ καὶ τύφω ἔρηται τὸ πάθος. τύφω γὰρ ὁ φλέγμα καὶ καῦμα φασί. συνήθεται δ' τούτῳ καὶ ἡ ἄνοια. ἀνοηταίνεται δ' οἱ τῷ τύφῳ στασιαζόμενοι. * τῷ μὴ δεῖ δίκης ἔχειν οἱ χρέσσονες ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἀκαιρίᾳ ἐπιφέρεται μεγαλοψυχίᾳ, τῇ λάθ δ' πλείστα βλαπτόμενοι. τὸ δ' ἦθος ὑπόνοιαν φιλάνθρωπον, ἀλλὰ μὴ δὴ καὶ μεγαλακίας συνίστων, αὐτοῖς σκῶπτόμενοι τιθέναι ἑαυτοῖς, τῷ δρύψαι τὸ καὶ θηλυτικῶς, ἀφ' τῷ ὑποφαίνειν ἀσθενοκαρδίαν. σύμμαχοι τούτοις λοιπὸν, ὑόρες τ καὶ ἀπάτη. τ μ' τ ἄλλων ἀφ' τ πλεῖστον, ὑπερφρονεῖν ἐχόντων. ἢ δ' τὸ περιάλογον τ οἰήσεως κρατύνειν ἀναπιθάνους, καὶ ὡς καλῶς τε καὶ σωτηρίως τοῖς ἀσθενακόσι.

Υ'περβόλῳ πάλαι ἡ Κλείστ] Υ'περβόλῳ ὄστ, ὡς Α'νδροτίων φησὶν, Α'ντιφάνης ἐν ὡς ὠφράκιαξ ἀφ' φαυλότητα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ λυχνοπώλης ἐν καὶ..... Α'νδοκίδης ἱστορεῖ, ὡς καὶ ξύλον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βάλε. ἐπὶ τούτῳ δ' καὶ τὸ ἔθος δ' ὀστρακισμὸν καταλύθη, καὶ Φρύγα δ' αὐτὸν εἶναι, Φρύγα εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖν δ' ἐν Σειρῆσι ὡς παρελθόντος νέου τῇ βήματι μεμνημένου καὶ παρ' ἡλικίαν, Θεόπομπος δ' φησὶ ἐν Σάμῳ ἐπιβουλεύειν ὑπὸ τ Α'θηναίων ἐχθρῶν αἱρεθῆναι, τὸ δ' νεκρὸν αὐτοῦ εἰς σίκκον βλῆτον, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείστ δημαγωγὸς ἐν Α'θηναίων ἐφεστὰς αὐτῶν ἐπὶ ἔτη. ὃς πρῶτος δημήγορος ἀνεκράγη ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, θρασὺς ὢν ἄγαν ὥστε, καθὼς Θεόπεμπος ἱστορεῖ, συνελκυσθῆναι Α'θηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔχοντα, καὶ κελεῦσαι αὐτὸν ἀναβαλέσθαι τ σύλλογον, συγχώρησιν δ' αὐτὸν γενέσθαι, καὶ ξένης εἰστιᾶν μέλλοντα, καὶ ἀφελῆσαι τὴν ἐκκλησίαν. ὀλιγαρχήσας δ' εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχε, καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτοῦ ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτοῦ Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὕστερον δ' Μιτυλήνης ἁλούσης ὑπὸ Πάχητος δ' στρατηγοῦ, τὴν μὲν ἐμπρησθεῖσαν ἡμέραν συμπίσαι τ δήμῳ ὡς χρὴ Λεσβίων ἁπάντων τὸν Μηθυμναίων, τοὺς μὲν ἡδέως ἀποκτίναι. πεισθέντες δ' κ γυναῖκες ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀποστεῖλαι ἐπὶ τ παράλου, τ δ' νυκτὸς ἐπιόντος ἐλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Α'θηναίων Λεσβίων, καὶ δέκα παλαίστους αὐτὸν χρυσέλα μεπλεόντων, μεταπίσαι πάλιν τ δῆμον καὶ τριήρη πάλιν ἄλλην ἀποστεῖλαι ἀναιρήσουσα τὸ ψήφισμα. ὅτω Θουκυδίδης, ἐπίση δ' κ τῇ ὡς Λακεδαιμονίης εἰρήκη ὡς Φιλόχορος καὶ Α'ριστοφάνης ὡθωθεὶς ἀρχοντα Εὔθυνον. Α'ριστοφάνης δ' ἐξε-

* Videtur legendum ἃ μὴ δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: qui velint habere quæ non oportet, eos importuna invadet superbia, &c.

ζωσεμβρον αὐτὸν λέγει δημηγορήσαι, εἰς τὴν θρασύτητα αὐτῆς ἀποσκώπτων. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὄψων ἢ ὀρχηστῶν, καὶ μάλιστα τὰς ὀφρῦς. εἰχε δὲ καὶ φωνὴν μεγάλην. βυρσοδέψιον δὲ αὐτὸν λέγουσι, ἢ ὡς βυρσοδέψης ἦν. ἢ ὡς αὐτὸς ἐπαίδευε τὸ ἐπιτήδευμα μετακαλεσάμενος, ὀκνωμοδίτην δὲ καὶ ἐπὶ μισθοῦ ἐξεπλωσε δὲ καὶ στρατηγὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἔνθα καὶ ἐπλάκη νικηθεὶς ὑπὸ Βρασίδα, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκῶπτει πῶς ἐναλλαξε τὴν σύνταξιν οὐκ εἰς τὸ ἀνέξομαι δέσας τῷ πῶσιν, ἀλλ' αἰπαλικῶν ἀπενίγκας, εἶον ὀλίγα λίγουτάσι. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ τοῦ εἰσδέξομαι, ἢ ὑποχωρήσω ὥσθαλήθη.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ἢ μᾶλλον τοὺς Κορύβαντας ἐπὶ τῇ ὀκνολοξίᾳ ἐμβοᾶσθαι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑβριζόμενον καὶ μανιώδη δῆθεν τῇ συγκρίσει.

Ἡμᾶς μὲν τῷ Πάνι τάτω] ἐπὶ τοῖς ἐσχατιαῖς χαίρει καὶ τοῖς ἐρημοτέροις τῶν χωρίων εἰώθασιν Ἕλληνες τὰ Πάνια ἱδρύεσθαι.

Ἢν ἐλίγη βωμός] ἵδρυτο γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐλίγη βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείαις καὶ φιλανθρωπίαις αὐτὸς ὑποκαλῶν.

Ἀποφρὰς ἡ ἡμέρα] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀποφράδες εἰσηγμέναι πάνυ καὶ δόκιμοι, ὡς λοιφηφόρους ἐκάλουν. οὐ τούτοις μόνοι ἀσθενοῦσιν ἂν ὡς τινὰ μόνα καθάπαξ φίλος ἐπιμίγνυσθ φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ ἀγχεμάχησε λῷ αὐτοῖς. ἐτελεῖτο δὲ ταῦτα αὐτοῖς κατὰ τὸ φθορικέλευθον μῆνα, ὅτε καὶ ἐνήγιζον τοῖς καθαρσίοις. καὶ πᾶς ὅστις ὁ μὲν ἀνεῖτο τοῖς καθαιρομένοις μὴ συνοίκειν πάντων ἀσθενούντων ἕτερον τρόπον. ὃν καὶ τὰ ἀφίσια συνάζοντες ἦγον Ἀθηναῖοι. ὑπόθεσιν καὶ πάντα τινὰ τὰ ἀπαίσια λοιφοράδα ἐκάλουν. οἷονεὶ ὁ δὲ φράσειέ τις, μὴ ἢ ἀσθενεῖν ἄξιον νομίσαι δὲ ὑπερβάλλουσαν κακίαν.

Ἢ τόχ' ἑστῶτον ὑποδησόμεθα] ἀντὶ τοῦ ἢ τάττοτε μόνον ὑποδησόμεθα.

Ἴσχαμόν ἐστι τὸ φάρμακον] ἐπίσχον τὸ αἷμα.

Ἄνθρωποι κατέαγα δ' κρανίᾳ] καὶ τοῦτο Ἀττικὸν, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ πείνης εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δ' ἄρτα, ἔπιον δ' οἶνα, ὅτως ἂν καὶ κατέαγα δ' κρανίᾳ.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κ' φυλακὴ] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὃν παθεῖν ἀσθενημένων τῶν δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὑπὸ τὸ ἡλιοῦ τὰς σκιὰς ἀθροιζομένης.

Κερκωπὸν οὐ τῇ δεξιᾷ] κερκωπὸν μὲν, ὡς ἴσον δῆθεν τῷ Διΐ. ἀκύπους δὲ, ὡς τὸ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ὀπισθόδομον ὀρύξας] ὡς ἱεροσύλον διαβάλλων τοῦτο, φησὶ ὁ γὰρ ὀπισθόδομος ἱερὸν. τὸ ὄπισθεν δ' οὐδὲν ὅτως ἐλήλυθε.

Καὶ Σωφρονίσκου] εἶον τοῦτο πίπαιχεν ἀπὸ Σωφρονίσκου παροδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ὑποκαρύκη.

Τὸ μυττωτὸ καλαλίποι] μυττωτὸς τρῖμμα ἐξ ἀρτυμάτων πολλῶν συντεθειμένον ὀμάλων δ' ὑπότριμμα διαφοροῦσιν, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. ἔοικε δ' μυττωτὸν τὸ ἀπὸ τῶν κρεῶν ὃ τῇ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δ' ζωμὸς ἀναλιλοιπόν, τῇ τριβλίῳ ὑπολιμπάνεται.

Καὶ ἡ ῥητίνη σθηνοῦται] ἀπὸ ζόφου ἔξις, ἢ καὶ παράστασις ὅτως ἐκὼ

διὰ φαρμάκων φιλόσοφοι γοητείαις καὶ τερατείαις χρᾶσθαι διετείνοντο, ὡς οὕτως ἀπαραλλάκτως διὰ τοῦ προκειμένου Θρασυκλέους θρασύτητά τι καὶ μιαρίαν ἠθῶν ψευδοσόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πίνακος ἐναργῶς τῷ λόγῳ ἀπηκριβώσατο.

Mſ. in fol. Τίμων, ἢ μισάνθρωπος. ὑπὸ μανδραγόρᾳ] παροιμία ἀπὸ τῶν ἀνειμένων καὶ ῥαθύμων, παρόσον οἱ τὸν μανδραγόραν φαγόντες, ἀπηρθον ὑπνώττουσιν. [τἀπίχειρα κομιζῇ] μισθοὺς τὰ διὰ τῶν χειρῶν κέρδη. τὰ ἐπίχειρα, τὰ ἐπιχειρήματα, αἱ ἀνταποδόσεις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ τινὲς κεῖται. [ἀναρραπίσας] ἀνακινήσας. [ἢ παιδοτρίψ] παιδοτρίβης. ἀλείπτης. διδάσκαλος. γυμναστής. [ἀφαιρεθῇ] τὸ ἀφαιρεθῇ καὶ τὰ ἑξῆς. σχῆμα ἐστὶν ἰσοκατάληκτον παρὰ τοῖς ῥήτορσι λεγόμενον, ἢ καὶ πάρισον. [ἐπισκήψας] ἐντειλάμενος. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημείου τὸ ἀγαθὸν σύνεργον πρὸς τὴν πενίαν θηλυκοῦ ὄντος γένους ἀποδοθὲν αὐτῇ ἀρσενικὸν ὄν. [διανέμειν τὸ θεωρητικὸν] ἐσπούδαζε τὸ ἀρχαῖον ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις περὶ τὰ θεωρικά. καὶ μάλιστα περὶ τὰς θέας τῶν Διονυσίων, διὰ τὴν τραγῳδίαν ἐπὶ πλεῖστον ἀξιώματος προβᾶσαν ποιητῶν ἀρεταῖς καὶ χορηγῶν φιλοτιμίαις, μή πω δὲ τοῦ θεάτρου καταλαμβανόντων, ὀχλήσεις τε ἐγίνοντο καὶ μάχαι καὶ πληγαί. ἔδοξαν οὖν τοὺς τόπους μισθοῦν. ἵνα ἕκαστος ἔχων τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ ἐνοχλοῖτο φυλάττων καὶ προκαταλαμβάνων, μή τε μὴν ὑστερῶν ἀποστεροῖτο τῆς θέας. ἐπειδὴ δὲ ἠλαττοῦντο οἱ πένητες τῶν πλουσίων, πολλοῦ καὶ ἐπιτίμου μισθουμένων, τὸ εἰς τοῦτο ἀνάλωμα ἡ πόλις παρεῖχεν ἐκ τῶν κοινῶν ἑκάστῳ. Δραχμὴ δὲ ἦν τὸ διδόμενον, καὶ οὔτε πλέον ἐξῆν δοῦναι δραχμῆς, οὔτε ἔλαττον. ὡς μήτε οἱ πλούσιοι διὰ τὸν χρυσὸν πλεονεκτοῖεν, μήδε οἱ πένητες διὰ πενίαν βιάζοιντο, ἔοικεν οὖν ὁ ὑποκείμενος κόλαξ Δημέας τὴν τοιαύτην ἐγχειρισθῆναι παρ᾽ Ἀθηναίων διανομήν. εἰκότως τῇ νῦν παρὰ τοῦ Τίμωνος ἀποπέμπεται, ὡς αἰτήσαντος αὐτοῦ τό τε τὴν θεωρικὴν δραχμὴν, καὶ ἀλαζόνως παραγραφέντος. [ἀγχιστεύς.] ἀγχιστεὺς καὶ ἀγχιστεὶς ἡ συγγένεια, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω τοῦ τελευτήσαντος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνοι, οἱ δὲ κατ᾽ ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βρενθύεσθαι] διὰ θυμὸν μετεωρίζεσθαι, ἢ προσποιεῖσθαι, ὀργίζεσθαι. καὶ βρενθύεται ἐπαίρεται), βρένθος δὲ εἶδος μύρου, ᾧ χριόμεναι αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσι. [ἐννεάκρουνος] κρήνη ἐν Ἀθήναις καλλιρρόη καλουμένη πρότερον. [παρακεκρουσμένοι σε] ἠπάτων σε ἐν οἷς ἔλεγον περὶ τοῦ πλούτου.

Ἀλκυὼν ἢ περὶ Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mſ. in 4. Καὶ νεογιλλὸς] ἀντὶ τοῦ νεογνός.

Γυναιξὶν τ᾽ ἐμαῖς] ὅτι δύο γυναῖκας εἶχεν Σωκράτης, Ξανθίππην καὶ Μυρτώ.

Ἀνέφικτα] ἀδύνατα καταληφθῆναι.

Προμηθεύς.

P. 179. Mſ. in 4. Τὰ πλάσματα αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα γὰρ λέγουσιν Ἕλληνες τοὺς αὐτοὺς δημιουργῆσαι.

Ἀπ-

Α'ποτομίσι γδ] ἀποτέμνουσιν, μηδεμίαν ἔχειν διάβασιν.

Ἐγχειρισθεὶς] ἐμπισθεὶς.

Ω' Κρόνε κ' Ἰαπετέ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν τ Διός. ὁ δ Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἡσαν δ τ διωχθέντων ὑπὸ Διὸς καὶ θεῶν, ἀφ' τούτου αὐτὸς καλεῖ.

Ἐπαμησαίμιλλα ἄν] ἄξιον ἂν ἐμφυτον ἔλεγον, Πρυτανεῖον δέ ἐστι οὗ φ οἱ πρῶτοι συνήγοντο τ βουλευτῶν, ὅθεν καὶ τὰς σιτήσεις ἀπίλυον. τὰς δὲ π μέρα εἰρασμένας τ πολιτικῶν καλῶν, ταύτη δωρεᾶ οἱ πάλαι ἔπεμον.

Ἔμολον] ψυχρὸν καὶ ἀνωφελές.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάβασις, ἣν καλοῦσιν ἔκκλησιν. φησὶ γ ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μ' γδ τῶν ψήφων τ Διὸς, ἐὰν ποιῶσιν ἄλλο δυνάμεθα, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασιν ἡνίκα ὁ κεκρυμμένος μείζονα δικαστήριον ἐξαιτήται.

Η' ἐξέβασις] ἀντὶ τ ἡ παρόδησις.

Εὐδαιμονίστερον] τὸ θεῖον δηλονότι.

Ταῦτ' ἔστιν] βαρύτητος ὁ λόγος.

Α'κάμπτ' ἔσαν. γράφε] καὶ ἀκαμπῆ] ἀντὶ τ ἀκαταπαύστους, ἀκαταπόητον, ἀκατέργαστον.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Α'πόλλωνος] κατ' εἰρωνείαν. καὶ τοῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παραθῶμαι αὐτὸ] ἀντὶ τ ἐξετάζοιμι, συγκρίνοιμι, διαβάλοιμι. γράφεται δὲ καὶ διεξερῶμαι.

Διατριβῶν] ἡ ἀφιτριὸν σύνταξα, τῷ ἄνεσιν σημαίνει καὶ τῷ κατὰ σχολὴν ἀπόλαυσιν.

Α'ρα μὴ ταῦτα] ταῦτα πάντα ὁ Ζεὺς γέγονε, διὰ Εὐρώπην ταῦρος, διὰ Α'ντιόπην σατυρος, ἀφ' Λύδιον κύκνος.

Ἐναυστεμένην τινὸς] ἄψωλος.

Ἐάων] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισσᾶν] θυμιᾶν.

Ω'νησο] εὐφράνθη. ἀμοίωσο.

Οἶδα ὡς ἐξ καὶ δέκα] ἐξ καὶ δέκα. τὸ ξ' ἀττικῶς ἐφυλάχθη. αὐτοὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς τ ἀριθμῶν συνθέσεως τὰ πλὴν φυλάττουσι τ ἁπλῶν.

Οἶσθα ὦ Ἐρμῆ τῶν Θέτιν] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέτιδος, ἐδίωκε φθεῖραι βουλόμενος. ὡς δὲ ἐμάνθανε κ' τ Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τ Δία ἔφη. ὅτι ἐὰν συγγένηται τῇ Θέτιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος ἀναρεῖ σε, ὡς ἀνεῖλες σὺ τ πατέρα σου Κρόνον. καὶ αἰδόμενος ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ εἶπεν, τῶν μὲ Θέτιν ἔζευξε τῷ Πηλεῖ, τ Προμηθέα δὲ Ἡρακλέους τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.

Μ. in fol. Προμηθεὺς· σκολαίνειν] σκολαίνειν ἐπὶ σκωμμάτων, κατὰ τόπον δέ τ εἰς σ πλεονάζειν τινές, τίλλειν δέ ἐστι τὸ σκώπτειν. Δηλοῖ δὲ καὶ χλευαστικὸν ποίημα, παρὰ τὸ ἀμφιτείειν τὰς ἴλλας, καὶ ἀμφύρειν τῇ χηλῇ τ ὀφθαλμῶν. ἴλλοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι εἰς αὐτοῖς τὰς κόρας· [ἄλλως] σιλλαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκώπτειν καὶ μυλίζειν. σίλλος γδ ὁ μῖμος, καὶ ὁ μωμος, καὶ ἡ ἀηδολασία καὶ ὁ χλευασμός. καὶ ὁ τῶν γραφων σκιαγραφῶν [ἡ κωδύλος· κώδυλος] κώδυλος ἀπὸ τῆς κάμψιν τ δακτύλων, οἱονεὶ κεκαμένοι ὄντες.

ἀπὸ

ἀφὲ αὐτὰς τὸ ἡ κάμψις τ δακτύλων ἐγγένεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὢν, ἐς τὰ κενὰ δόμ@ τ ῥαπιζομένων. κενὰ γὰ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλων@ καὶ Διονύσ@.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑστερμίχθης εἶχεν αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον ᾧ λοιπὸ σώμ@ ὃν τινὲς φασὶ τ Πρίαπον εἶναι τ Διόνυσον, ἐπιθετικῶς αὐτὸ τοῦτο δηλοῦν Πριάπου καλουμένου. ἄλλοι μὲν Διονύσου φασὶν, μητρὸς ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μιλησίας δὲ ὁ Παταρεὺς, ἐρμαφρόδιτον τ Πρίαπον λέγ@, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱὸν. ἢ ἐρίσιν αὐτὸν εἰς λεμῶας ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τ μηδεὶς αἰδοῖ ἐχομένη. εἶχε γὰ φασὶ, γλῶσσαν μεγάλην, καὶ γαστέρ@, καὶ αἰδοῖον. λεχθῆναι δὲ ἐπὶ αὐτῷ ὅτι σημαινόμ τὸ ἄγαλμ@ αὐτὸ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἁπάντ@ν ἔξω τ βίου.

Ἔρωτ@ καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσοῦς κύελον, ἢ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ἠλέκτρου, ἠλεκτρίς.

Ἥρας καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίων Λαπίθης τὸ γένο@ ὢν ἠράσθ@ Διὸς τῆ Οἰονέως. Τὰς ὃ πενθερὸν αὐτὸ ἐλθόντ@ ἐπὶ τὰ ἔδνα, συνεσκεύασεθ@, ὄρυγμα γὰ βαθὺν, καὶ χαλκᾶς πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ θεοὶ ἀμαλακτήσαντες ἔμελλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ ὃ Ζεὺς μόν@ ἠλέησεν αὐτὸν. καὶ λαβὼν ἰδίᾳ * ἱδρῶ ἀφῆκε μετεδίδου αὐτῷ τ ἀθανασίας. ὅτ@ ὃ ἀναλάσας ὧν ἠρᾴθη Ἥρας, ἡ ἀπήγγειλε τῷ Διΐ. ὁ δὴ μηχάζεται αὐτὸν ἀτεῖσαι πεφίλῳ τῇ Ἥρᾳ ἡ μίγνυται Ἰξίων, καὶ ποιεῖ νεφέλ@ τὰ ῥᾳδ' ἀλλήλοις ἐχούσ@, τὰ ὃ ἵππ@, ἀφ' ἁπτοκέντ@ρ@ι. ὁ δὲ Ζεὺς ὀργισθεὶς, καὶ ὑπαπτέρῳ τοχῷ δήσας τ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθ@ ἀεὶ ἄνεμος μαζόμενον καὶ λέγοντ@, χρὴ τιμᾶν τὺς εὐεργέτας.

Ἄπαγε μὴ ὤρμισιν] στολοίκισμ@ μὲν Ἀττικῶς. ἄφελε γὰ μὴ ὥρας ἔχοιτο. ἔστ ὃ τοῦτο τὸ ἐν τῇ σωτηρίᾳ μὴ κακὰ αὐτῷ τὰ ἔτη, μὴ εἰς τιμω@ φθάνειν.

Διὸς καὶ Γανυμήδ.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς ποιμὴν ὁ Γανυμήδης μόνον ἠγάσατο θεὸν τ Πόντ@. οἱ γὰ ποιμένες τοῦτον τιμῶσιν.

Ἥφαίσ@ καὶ Ἀπόλλων@.

Κολάζους ἐμπήξας] τὰ τ χορδῶν ἐπιτόνια.

Καὶ μαχαίρα] σανὶς τετράγων@, ὑπόκυφ@, δεχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τὰς τ κιθάρας νόμους

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβὲς, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνει τὸν γλαφυρὸν.

Ἥφ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διαῤῥαθείσας, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. 12. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deioneum, ab aliis Eioneum, quo fortè modo hic etiam legendum.

Ἥρα καὶ Ζεύς.

Τὸν γῆν Γηγένειον] ἔκπαλαι ὡς φαρμακέα. εἰώθασι γὰρ μιθυδόπης ὅτι ἐφαρμακεύθησαν ὑπ' ἐκείνη.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τῷ δεσπότῃ σε ἀξιοῦσι] προσυπακουέον τὸ ἀξιοῦσι ἠθικῶς ἅμα καὶ ἀφιλῶς.

Τῷ παιδί] Παιδί.

Στρατηγικά] χρᾶσαι στρατῷ.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεὺς ἄλλα με δεῖ μαχεσάσθαι] μετὰ φενακισμοῦ μίγνυται. Ἥρα καὶ Ζεὺς· σκυθηλυμένῳ] σκυλύτῳ καὶ ἀπαλῷ, ἢ μαλακῷ, ἀσπιλεῖ. Ἥρα καὶ Ζεὺς· Ἥφαιστος καὶ Ἀπόλλων· ἤδη σωμάλα καὶ ἐπίτροχα] πολύκομψα, πιθανὰ, δύτροπα, ἀπατηλὰ, τὸ ἐπίτροχα ἠκουγμένα παχέως· [Ἥφαιστος καὶ Ζεὺς· τῶν Εἰλιθυίαν] ἢ τὸ πικτοσῶν δηλ· [ὑπὸ τῆ μήνιγγι] ἢ ἐγκεφάλῳ ὑμένι· [πῤῥιπίζῃ] ἔνοπλον· ὀρχίζῃ [ἐξυήσας ἤδη αὐτῷ] ἤδη κατὰ χάριν κρανιοπίαν συνάψας μοι αὐτῷ [Ἑρμῆς καὶ Ἥλιος· αὐτοὶ γὰρ] χρᾶσι μόνοι γὰρ· [μὴ ἀνιέναι] χρᾶσι· μὴ ἀνεῖναι· [Ζεύς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἢ ἀγυρτης] ἐπαίτης, φιλοπερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῶν γυναικὰ Μηλάνιον] τέκνα ἢ Ἡρακλίους, Οὐνίης, Θηρίμαχος, Δημοκήων, ἢ Κρεοντιάδης· [τῶν ξωνησίων] τῶν σωμάτων· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων. ὁ δὲ ἀπὸ τ Ταυγέτου] ἀντὶ ἀπὸ ἢ Ταυγέτου· ἀπλικὴ γὰρ σωηθεια τῦτο· ἀντὶ γενικῆς εἰς ὑῆϊαν περιλαμβάνει· [ἐπαπαύμενον] ἀντὶ ἢ ἐληλυθμένου μέγα, ἀπὸ ἢ ἐπαπάομαι, ἐπαπαύμενον δὲ ἀντὶ ἢ ἐπακολουθησάντα ὡς σύπαυδα μικρὸν ἀπὸ ἢ ἔπομαι· ἔστι δὲ ποιητικὸν, σπάνιον δὲ γενικῆ. [οἱ αὐτεῖ· ἀπατμία] ἀτυχία. [Ἀναφρόδιτός εἰμι] ἀνδης καὶ ἀνεπιχαρὴς· [Λητὼ καὶ Ἥρα· καζηντίσασθαι] ἀπατᾶσαι. [περιτρύφομεν] ψυθιλογύφομεν, ἢ θαμιζομὲν καὶ παρόδοξα μυθύομεν. [Ζεὺς καὶ Ἥλιος· ἀφηνιάζουσιν δύγες] τὰς χαλινὰς ἀπορρίπτουσι. [Ζεύς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥρα, Ἀθήνη. Πάρις ἔ ὅπως] σκοπεῖτε. [καλαύροπα] καλάβροψ ἐστὶ πιμενικὴ ῥάβδος, μικρὸν ἑκατέρωθεν ὑπόκαμπος. ἰὼ ἀφιᾶσιν ἐπὶ τὰ ἀχάλινα ἀποκιρτῶντα. [κάμε καταφόρου] Φιλόχορος ἐν Β Ἀτθίδος φησὶν ὡς, Ἐρεχθονίῳ βασιλεύοντος, πτῶτον κατίσχουσι ἐν ἀξιώματι παρθένοι, φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπίκειτο τὰ ὡς τῶν ἱερῶν τοῖς τε παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτου ἔ θείη] κατελείφθησαν δὲ αἱ Δαναοῦ θυγατέρες, ὡς ὁ μῦθός φησι, ἐν ἄδῃ ὑδροφορεῖν εἰς τετρημένον πίθον, ἀφ' ὧν τοὺς Αἰγύπτου παῖδας ὁμηλίκτρους ὄντας διεχθρώσατο ὁ πατὴρ ἐν δίκῃ.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων ἢ πιτήκοντα παίδων.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τῶν πομπῶν] πομπὴ ἡ ἐπίπεμψις, καὶ ἡ πέμψις ἐν Ἀγαθοκλείδῃ.

Δικταῖον] καὶ ἄλλωσι τὸ Κρήτη ὅπου κριὸς ἔρμον.

Ἡδὺ ἐπὶ νότῳ ἄγοιτο] ὁ γὰρ νότος ἀπὸ τῆς Λιβύης πνέῖ. ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ὑδὲ κόλποι ἀφισρίψας] ἄλφ τ' κιβάρῳς. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαρξίνδυεν εἰς χαλκοῦν τινα θάλαμον] ἐν παρηιῶνι ἐφυλάτῃεν. [Τρίτων καὶ Νηρηίδες· πρόκωπον ἔχων τὴν ἄρπλω] κόπτειν ἀφικειμένῳ.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς Διαλόγοις Διαπαίζει βάλιστα τὰ ψυχὰ τ' Ἐπίκτητον ἀφὶ ᾧ ἄδε λεγόμενα. καὶ Διὰ τοῦτο Νεκρικὰς εἰσάγει ἀφὶς ἀληθείας Διαλεγομένους, ὁθεν καὶ νεκρικὰς αὐτὰς ὀνόμασε. * * * Πολυδεύκλω] σωιέβη Κάσορι ὡς υἱὸν ἀνθρώπῳ ὄντι, εἶναι θνητὸν, τὸν δὲ Πολυδεύκλω ὡς ἐκ Διὸς ἀθάνατον. Ὅτε δὲ ἐπελθύτησεν ὁ Κάσωρ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, ὡς λέγουσιν, ἐπέτρεψεν ὥστε τὰς δύο ζωὴ μίαν ψυχὴ μίαν ἡμέραν. [Πολυδεύκες] ἄμφω μὲ ἦσιν ἡοὶ Διὸς δίδυμοι, ἐκ Λήδας τ' Λακαίνης. Θνητότητι καὶ ἀθανασίαν τῇ..... κεκληρωμένοι. ὑπερβολὴ δὲ φιλοσοφίας μὴ ἂν ἐκ τοὺς ἀλλήλων διάγειν ἀφειρημένοι. μὴ δὲ..... σῶσι. τὸν δὲ τοῖς ἀθανάτοις συμπαρεδρεύειν, ἀνεμεείσαθε σφίσιν αὐτοῖς τὸ δὲ μέσον..... ὑπερήμερον, ὁ μὲ τὸ θνητῶν, ὁ δὲ τὸ τ' ζώντων ἀφεπολούσι. ἄλλως τε καὶ ὑπ..... ἀνθρώποις ὡς ὁ μύθος φησὶ καθεκτερεσμένοι. ἐπεὶ δὲ ταῦτά ἐστι, διὰ τοῦτο ὑπαυθα ἀφὶς πολυδεύκλω λο..... ὡς δῆθεν αὐτὸ τὸ πνευματῶδες λαχόντος τὸν ὑπὲρ γῆς τόπον ἀφεστεῖν.

Ἐγκάτης δεῖπνον] Τῇ Ἐγκάτῃ δεῖπνα ἐπῆθε ὑπὸ τ' παλαιῶν ἐπὶ τῶν τριόδων, καθάρσια τυγχάν τῶν ζώντων. πνὲς δὲ ὡμὸν καὶ ἀκαθαρσίαν τῷ μὲ ὧν λόγῳ τῇ δαίμονι ταῦτα ἀνῆθε, ἔργῳ δὲ τ' ἀπορούντων εἰς ἀπορίαν. τί γὰρ ἂν καὶ δαίμων ἐκ τούτων σιτίσαιτο; ἐπεὶ τοίνυν ἀπὸ τ' δείπνων τούτων Μένιππος ὠμὸν φαγὼν ὠὰ πέπηκεν ἀπωλίᾳ τούτων, Διακωμῳδεῖ αὐτὸν.

Ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας ἥκειν] Ἐπίτομα γὰρ Ἕλλησι τὸ τῷ τρίμοιρ τ' πεπηκότων ὀβολὸν, τὸ ναῦλον δῆθεν ᾧ Χάρων.

Πλούτων ἢ κῆ Μενίππου.

Ἐγὼ δὲ Κροῖσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος, Φρὺξ ὁ Μίδας, Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου καὶ Λιακοῦ.

Σαρδανάπαλος] λέγεται Σαρδανάπαλος κατά τινας δὲ Ἑρμοφράδης, κατὰ τινας δὲ τρυφερὸς.

Περιμήσει.] Εἰς λεπτὸν διηρήσει.

Καὶ τ' βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλούτωνα.

Καὶ ὁ δὲ Κλεινίας] Ἀλκιβιάδης.

Ὡς

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

* * * Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ὑδὲν ἴσον κύαμοι.] κύαμος· ψῆφος οἷς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βυλλόται βυλὰς κατεσκεύαζον.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ ποτε βλάκα.] εὐήθη. ἀνόητον. ἔρηται ἀπὸ ἰχθύος ὀμφὶς σιλλύρου, ἀχρήστου ὄντος ὡς μηδὲ κύνα αὐτῷ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀποκεῖνοι] ἀντὶ τοῦ ἀλλαχόθι.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε] Τροφώνιος ἦν ὁ ἱερὸς τοῦ παρ' Ἑλλησι νομιζομένου θεοῦ, ἀστήλευτον τὸ ζοφῶδες ὑπελθὼν, λιμῷ σκεῖσε διεφθάρη, καὶ τὴν ζωὴν ἀθλίως κατέτρεψε. οἱ δὲ τὸν τιμώμενον ἀστηλεύτως μαντείας χάριν ἰσιόντες εἰσήρχοντο ἀπαρχόμενοι τὰς ὄψεις, καὶ ἀηδεῖς διετέλουν καὶ ὠχροὶ καὶ δύσκολοι τὸ ἄπαν εἶδος τῆς ζωῆς τρόπον. ἀφ' οὗ ἐπεκράτησεν παροιμία κατὰ τῶν τραχὺ τὸ ἦθος ἐχόντων καὶ δυσεντεύκτων, καὶ δυαπροσίτων εἰς Τροφωνίου μεμφόντων.

Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος.

Καὶ Γέρρα.] Περσικὰ μὲν ἐστι ὅπλα κυρίως τὰ γέρρα. καθαχρηστικῶς δὲ καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε διερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλης τινὸς ὕλης γέρρου εἴληπται.

Μυδῶντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνίχθης] Συναναιρήσῃς.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτάδια] Μικρὰ ἀσπιδίσκια.

Κάνδυν] Ἱμάτιον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλιθέντα καὶ Λύσανδρον.

Οὐ λῃστάσας] Οὐ λῃστὰς. ὁ Φίλιππος χρήματα παρέχων τοῖς στασιάζουσι συνεβάλετο τοῖς πόλεσιν.

Ὀξυθράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μεγάλα θηρία] τοὺς ἐλέφαντας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ χαῖρε Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεταξὺ δυοχέμενον τῷ ὕδατι διέπειρε. Καλλισθένην δὲ τὸν φιλόσοφον, ὃς λίαν συγκαθειρχθεὶς τῷ Ἀλεξάνδρῳ διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτῆρα] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὴν κώπην δεσμός.

Καὶ ἀκέστραν] Ἀκέστρα ἡ βελόνη ἡ μείζων, οὐχὶ τὸ ἀκεῖσθαι ποιοῦσα συμβάλλειν τὰ διερρωγότα τοῦ ὀδόντος. τοῦτο γὰρ ἀκέστραν φασὶν, ἐπεὶ καὶ ἡ πάσσαλος ἡ ἁπτὶς καὶ ἀκέστρια καὶ ἀκεστὸς ὡς τῶν ῥάπτας καλοῦσι. λεπὴ δὲ εἰδένας ὡς οἱ παλαιοὶ γυναῖξιν ἐχρῶντο εἰς ταύτας τὰς ἐργασίας.

Ἀθρόως] Ἀθρόαν πᾶσιν καταθέντων.

Τὸν ὑπέρον] Ὑπέρον τὸ δὲ κέρως δὲ ἰσῶ χοινίκων ὁ ἀνὴρ καὶ λαμβάνεται. γέγονε δὲ ἀπὸ τούτου παροιμία, ἐπὶ τοῦ ἃ δεῖ ἔχειν ἀφέντων, ἃ μὴ δεῖ κρατούντων.

Τερψίων καὶ Πλούτων.

Ἄνω γὰρ ποταμῶν τούτων] Παροιμία ἐστὶ λεγομένη ὅτε τὰ ἐναντία τῶν ὀφειλόντων γίνεσθαι, ἄνω ποδῶν χωρῶσιν αἱ γαῖ, ἐπὶ δὲ τῶν ἀδύ ποτε ἄνω, κάτω ἢ μᾶλλον χωρεῖται.

Ἀποσμυλήσεις] καταγελασθήσεις.

Σιμύλη καὶ Πολυγοήτης.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγεται, γέρων ὢν διεβίβασε τὴν Ἀφροδίτην. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρων καὶ Ἑρμῆς.

Ἔπιπλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκεύη οἷον ἐπιπόλαια κτήσεις, καὶ ὅσα δυνατὴ πλαίζεσθαι, ἀλλ' οὐκ ἔγκεια.

Πεντηκόντορος] Ναῦς ἀπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κωπηλατουμένη.

Τὴν κιάβδην] Κιάβδην, ἡ τὸ τρέχον δυσκόλως λίχμ δυσκόλως πάντας μιαίνειν. ἴσως ἢ καὶ κιάβδαν λίχμ τὴν πύραν.

Καὶ βαρβαρισμὸς] Ἐν χήμασι προφερόμενον τὸ λόγου χαίρειν ἔνεκεν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ἐδωδιμώτερα.

Διεδημένον] Πεπορθημένον.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κερίτης καὶ Διογένης.

Τὸ ὁμηρικὸν εἰπεῖν] Ὅμηρον εἰσάγει παλαιούσης Ὀδυσσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ δὲν Αἴας πρὸς Ὀδυσσέα, ἢ κύφισόν με ἠκυφίζου στ. αἰνίττεται δὲν ὁ Λυκιακὸς διὰ τοῦ ἴσχω, ὡς τοῦ Ἀττικοῦ λέγοντος. ἢ κύφισόν με, ἢ κυφίζου στ. τυτίσιν, ἢ κωλύμισόν με, ἢ κωλύμιζου στ.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντιφρὰν Κίρρας οὔσης τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ἢ Κίρρα ὄρος ὀξὺ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στίγειν ἃ δυναμένους] Δίχας, βασάζειν.

Ἐκ κοπίνου] Ἐξ ἀγγειολαΐου.

Διογένης καὶ Ἀνισθένης καὶ Κερίτης.

Ἐς τὸν βυβῶνα] Βυβὼν περὶ τὴν γαστέρα τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους φαπάτας ξυνάγων καὶ μισθῶν αὐτοὺς εἰς τὸ πάλεμον.

Ἀποκληκείαι] Καταξύσεις.

Τὸ χρεὼν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀννίβου.

Βάρβαρον ὄν] Ἐφορᾷ γὰρ Ἀλέξανδρον μέγα ἐπὶ τὸ δὸς φρονοῦντα προφέρειν τὴν Ἰλιάδα.

Ἐποιησάμην τὰ ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς ἐλπίδας αὐτῶν εἶχον, καὶ πᾶσαν ἐχειρωσάμην.

Ni-

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὅμηρος σαφῶς ὁ τυφλὸς] Ὅμηρος γὰρ τὸν Σκύμνης Νιρέα θαυμαστὸν ἀφαιρούντας εἰς κάλλος μεταγαγεῖν Ἀχιλέα.

Ἀλαπαδνὸν] Ἀσθενῆ.

Ψεδνὸς] Μαδαρὸς, ἀραιόθριξ.

Mſ. in fol. Πλαύτιον καὶ Ἑρμῆς· σοφακίτωσαν] σοφακίρχωσαν. [Ἀμέλησον ὦ Πλαύτιον] τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ ὑπόμνησον. [Ἀλέξανδρος, Ἀντίθεος, Μίνως, Σκιπίων· παρῴδησον ἄρχιλον Δαλαεῦν] ἀλλὰ καὶ σὺ Λίβυ. * ἀλαλήκασιν καὶ κόρη σοὶ τὸν Δημοσθένη ἢ πολέμιοι λαβόν, ἃ κατεπράσατε, ἐπράσθη. [ἀγαπᾶν ἄρχιν] κατέχειν ἀρχεῖα [καθηδυπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καθαιρεθέντας. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς· νέηλυς ὄντας] νέηλυς ὁ νεωστὶ ἐλθών. [Καὶ σὺ ἀνεμέσητον οὖσα] Ὅμηρος, ἀνέμεσις Τρῶας καὶ Αἰνείαδας Ἀχαιούς. [Τοιῇ δ' ἀμφὶ] Τοιῇ δ' ἀμφὶ γυναικὶ πολλὰ χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοινίκων τοὺς καρποὺς καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄλλα.

Γαστρυδορύσας] συσπάσας λαλήσας, ψιθυρίσας, ἠρέμα γογγύσας.

Ἀναμηνὶ] Ἡ τῶν ἔκπαλαι ἀναμηνὶ λέγεται.

Ἀσφοδίλῳ] Ἀσφόδιλος τὸ φυτὸν, ἀσφοδιλὸς ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδιλὸν λειμῶνα.

Ἀρίσπους] Ἀρίσπους οὗτος Φιλόσοφος ἦν Κυρήνης. ὁ μιμηθεὶς θείως τὸ ὦδε καθέζεσθαι τε καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρὴν Διονυσίου τοῦ τυραννοῦντος καὶ τῶν Σικελίαν, αὔξων αὐτοῦ τὸν τύφον, καὶ αἰχμάλωτα Δημοσθένη, καὶ κολακεύων Δία ἢ μετρίως.

Καὶ τριβόλαις] Στρίβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ τριβόλου τὸ κέμπτρον.

Ἡ μετάλεια τῶν καιρῶν ἐδίδου] Τὸ ἤμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δισμοῖ ἢ τῶν προσπίγνας διὰ χειρὸς ἀπέδωκε τὸν ἀκόντα.

Ἀπὸ τῶν ἐμβάτων] Ἐμβάδ κωμικὸν ὑποδήματος μεγάλαπτα, καὶ τὰς κρηπῖδας ὑψηλὰς ἐξεπιτηδεύσατο ἢ ὡς μείζονι ὕψει τὸ χρώμενον ἄγειν.

Εὐπαρεδυσώπητον] Εὐπαρακινεμένον, σκοπευτὴν, μικρὰ, ἀφιγμένον, παρακεκαλυμμένον, λάθρα γενόμενον.

Ἐπεὶ ἂν χαίρῃ] Τάχα τὸ Αἰακὸν ἐπίσκοπον Ἑλλὼς ταῦτα δικάζειν τοῖς Νεκρῖς τὸ ἢ ὀνόματος ἕτοιμον Δημητρίου εἰς σωτηρίαν. βάλλονται γὰρ πρὸ τὸ αἰάζειν τὸ Αἰακὸν ἀνομάζ. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ τοῖς δανιζομένοις τὸ τάφου, παρδοῦναι αὐτὸς Δημάδου.

Τὸ μέγεθος ὁ πλέον ποδὸς] Καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ πυρὶ ἁπτομένου μήκος πολιαῖον τόπον ἡ κατοδὸς ἐπίσχε.

* Videtur Græculus hic pro Alexandro respondens nomina Africanarum aliquot gentium adjecisse, sed ex portentosis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt sagaciores.

Καὶ ἤτοι περιχαπωλῆσαι] Εἰς τὰς τὰ σώματα περιχαίοντας αἰσθητικὰ, καὶ παίζει τὰς τὰ ἐπιχειρήματα ἔχοντας ἐν τοῖς τάφοις.

Ἐδείκνυ δὲ μοι] Γ'σως ἐπὶ τῷ τάφῳ Φιλίππου, σκυτέων ὕστερον σοφίστου, καὶ τοῦτο παίζει. τὰ γὰρ ἄλλων βασιλέων ὀστᾶ, νεκρῶν δὲ συμβαρβαρόντων περὶ τὰς τελόδους ἐσκυβαλισμένα, τοῦτο λέγεται.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ ἐνεβεμήσατο] Ἠπείλησεν. ἐφόβησεν.

Ἕνεκα τῆς Περιτίας] Φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται τῷ ἅδῃ Περσίας μόνῳ φρονεῖν τὰ ἄλλα ἀπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χωλεῖον δ' ἄλλα] Εἰ δ' ἄλλα ζοφερώτερον τὸ χωλεῖον ἐλέγετο, πῶς βλέπων τὸν δακτύλιον ἐοίκεινες, καὶ τὸ μὲ παιζόμενον τοῦτο. αἰνίττεται δ' οἶμαι τῇ παιδιᾷ ὡς τὰ ἐν Τροφωνίῳ ἀφανίστερα τε καὶ ἀσφίστερα ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις μαντείοις χρησμῳδούμενα.

Χάρων, ἢ Ἐπισκοπῶντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἢ ἐσόπωπον εἶναι] Ἀντὶ δὲ ἐρίπτειν, ἤτοι ἐπὶ τῇ πώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκόνδυλον] Κόνδυλον ὁ ἐν τῇ σπυρθείᾳ χρόνος.

Τὰς Ἀλώσεως ἡμέρας δύο] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες περὶ δ' ἅδου] Πλούτωνος. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πραξιτέλους. [πεπαιγὼς] ὁ τεύχας καὶ παίξας καὶ μίψας. ἀπὸ δὲ παίζω τὸ τεῦχω καὶ ἔλκω. ὁ μέλλων παίξω. ὁ παρελληλυθὼς πέπαγα. ὁ ἀόριστος δεύτερος ἔπαγον, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ παγὼν καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν πεπαγών. [ἢ ἐσόπωπον] ἐπὶ τῇ κύπτοντες. [ἐκπεπληγμένοι ἄμυς.] ὡς παλαισταὶ ἀμφιπαίζουσι. [παρεγύησαν] λειποθυμίαι ἐγένοντο. [σφάλλονται] ἀποτυγχάνουσι [ὀλίγον δ' ποδὸς] ὅσον λίχνος ὡς χοίνικος, τὸ κατέχον κρίνεται τὸ ἴσον [ἡμέρας δύο καὶ αὐτὰς] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτου. [καὶ ἤκιστα πονηρὸς.] ἀθεμίτως πονηρῶν ἔμπορος. [οἰκοδομητικῆς] οἰκοδομῆς. [σωστικοῖντες τὰ κρανία.] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ δὲ κοινὸν, σωστικοῖντες τὰ κρανία. ἡ γὰρ ὡδὸς σῴζουσι ἡ θράσος αἰσθητικὴ σωστικὸς εἶναι. ἔπαθον τὴν ψυχήν. σώζεσθαι τὴν λήθην. ἔστως δὲ καὶ τοῦτο ὡδὸς αἰσθητικῶς ἔδη ἀποδοθῆναι, ἀλλ' ἐπειδὴ φιλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἔφαγον δ' ἄρτον, ἔπιον δ' οἶνον, ἔστω καὶ ἐνταῦθα σωστικοῖντες τὰ κρανίον [Τορύνου] εἶδος ξύλου τροχοῦλα, ἢ τὸ σκόμβον ξύλον, καὶ εὐθέτως ὀρθὸν [ἐκκόψω ἀκόνησι τὰ ῥαψῳδίαν] * ὅτι γελάτου ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸ μὲν Ὄμηρον ἰμβόντα. τοὺς δ' ἄλλους πονητὰς τὰ ἐμμεσοσμῶντα ἁρυαμένους. [φέρε δὴ δ' σταδίου μέσου] στάδιον ὁ τόπος δ' ἀγῶνος, καὶ μέρος τι δ' μιλίου. ζ' γὰρ καὶ ς' στάδια ποιοῦσι μίλιον. Μίλωνος τοῦτο φέρε καὶ ἄλλα ἃ καὶ τὸ σῶμα ἀλκῆς ἐνυμφεῖα. φασὶν αὐτὸν πυθαγόρειον ὄντα μηδέποτε μὴ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii appareret imperitia, qui non vidit hic esse nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γαλάτου, ut liquet ex Ælian. V. H. Lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui vicissim Ælianum suebitur adversus eos qui frustra eum emendare conati sunt.

: ὁμιλητῶν τὸ εἰωθὸς. ἦς ὑποτύφρε τινὸς ἓ τύλε ὅτ]ῳ ὑποδύσα τὸ ἐπιτηδὲς τ οἰκίας τὸν τύλον προπίδιον παρεστέμμον, ἐπιέρας τε σύκ, καὶ ἑαυτὸν ἀπέρασιον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τῦτο, ὅτι καὶ ἓ ἰδίῳ αὐτὸν ἀπήλαξεν, ὡς βαδίζον παρ' ὕλλω τινὰ παραπυχοι κρημνοῦ ἐγκάλαι, ὃν βιαζόμμῳ τοῦς τλὰ ἀφίστασιν, τὰς σφῆνας μὴ ὑπεσεῖν, ὑπὸν ἓ πρεσχεθέντα τῇ συμπλώσῃ τ μέραν ἀφύκτῳ πάγῃ ἡνίκα πάρξαι θοίλω. [τλὰ τὸ τελτολεῖν.] ὑπακτέον τὸ ἔχυσιν. [ἀσίδιον] ὑμνητὸν. [ἀδελτερέαν] μωρέαν, ἀνοιαν. καὶ ἑρμαιον] ἑρμαιον· ὃ ῥῆμμα πρὸς παροξύτονον. τὸ δὲ Ἑρμᾶ, κτητικὸν, πρὸς παραλαττ. ἐνίοι ἓ φασὶν ὅτι τὸ κτητικὸν Ἑρμεῖ ἐστὶ καὶ Ἑρμεῖ ὑπολίψ ἓ ι, ἀλ' ἐχ Ἑρμαῖος. [ἐφιππίδια] διπλοίδια. [ὕλα παραδιὰς] καλῶς γε ἄλλω ἄδεις ᾠδίω. [Τλὰ δὲ πλησὺν ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς γαυργεῖσας, τὰς δαπανίζούσας, τὰς πρασπαιτῦσας. [χρῆαζ] χρήσεαζ. [ἀγκάλαν] ἐπόντων. [κομφόλυλας ἐν ὕδατι] ἄχαν ἐμφυὲς παραδιγμα. [ὦ γενάδα] ὦ γενναῖε καὶ ἀγαθὲ. [πεθήκασι] πεθᾶσι. [ἀνιχεάψω] φασιρῶς γίχαφε.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ σκοπὸς ὑπαῦθα τῆ Λυκιακῆ καταδρομεῖν τ Ἑλλήνων θυσίαν ποιήτων. τὸ γὰ θεῖον ὑ δέεται θυσιῶν. ὅθεν ἐστὶ ἓ διάλογος, ὅλον γὰ τ λόγον ὡς ἐξ ἰδίε προφέρε προσώπε. ὁ ἓ διάλογος πρόσωπα ἔχῃ διάφορα ἀλλεγόμμα πρὸς ἄλληλα.

Τὰ γὰ αἰτωλικὰ πάθη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσι Οἰνεύς· ἓτος θύσας τοῖς θεοῖς, τλὰ Ἄρτεμιν ἐπλάθετο. ἡ ἓ ὀργισθεῖσα ἐπίλυσιν κῆ Καλυδῶν· κάπρον ὅσις πολλὰ ἀνέλαιρ ὕστερα ἓ, καὶ αὐτὸ συναχθέντων πολλῶν ἀνῃρέθη. Καλυδὼν ἓ πόλις ἐστὶν Αἰτωλίας.

Καὶ μὲν Μελεάγρε μήτηρ ἐχθύνσα σὺν τῇ Μελεάγρε λάμπον πῦρ. καὶ ἔκαζεν ὡς τοσῶτον χρόνον ζήσῃ Μελέαγρ, ὅσον ἡ λαμπὰς ἄπλετον. ὅτε ὖν ἐφονεύθη ὁ κάπρος, ὁ μελέαγρ τ Ἀταλάντης ἐρῶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δεδώκει. ὀργισθησαν ἐπὶ τῦτω οἱ Θεοὶ καὶ δι ἀδελφοὶ τ Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῇ τ κάπρον ἐφόνευσαν ὅτι γυνὴ πρωτεπμήθη αὐτοῖς, καὶ ἔχον πόλεμον πρὸς Μελέαγρον. ἀπέκλεινε ὖν αὖτος ὁ Μελέαγρ. καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἀλθαία λάβ τὰς ἀδελφὰς, ἔσβεσεν τλὰ λαμπάδα, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρ.

Ἐν ἀρχῇ τ Ὁμήρε ποιήσεως] Ὁ γὰ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι ὅτε ἔστιν ὧν ὁ τῦ ὑρανῦ ὁ Ζεύς, ἀλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν κἀκεῖ εἰστιάθη ἡμέρας δώδεκα.

Ταύρων ἑνέα] Ὁ γὰ Νέστωρ λέγ ἓ Γλίε ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἑνέα βοῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔθυσεν, ὡς λέγ ἔτος. ὁ γὰ Ὅμηρος εἶπεν ἐννέακις ἑνέα.

Γ ράτον ἓ τλὰ ἀδελφὰ] Καμβύσης ὁ Κύρε ἓ Περσῶν ἐγκαθεὶς τ ἀδελφεῆς Ἀτόσσης, ἠρέθη τὰς βασιλικὰς δικαιώσας, εἰτις ἐστὶ νόμ κωλύων τ βεβλάβθαι ἀδελφεῆ ξυνοικέειν· οἱ ἓ ἀπεκέκραζθ, νόμον ἓ μηδένα εἶναι ὃς κωλύσ ἀδελφὸν ἀδελφεῆ ξυνοικέειν. ἄλλον μὲν τοι νόμον. ὃς ἐπαιτίζ τῷ βασιλεῖ Περσῶν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅτι βέλη]. καὶ ὅτε Καμβύσης ἔγημε τλὰ ἀδελφεήν.

Οὐτε

Οὗτ᾽ ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα] Εἰς ὃν κεῖται Ϛ Ϝ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἐρημίαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ Ϛ Ϝ Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἄγαλμα ἐκ χρύσου καὶ ἐλέφαντος κατεσκεύασεν Φειδίας, ὅτε καὶ ὁ ἀγὼν τὸ ὀλύμπια ἐτελεῖτο. Λέγει δ᾽ Ϛ κ᾽ πεπαιτέναι μόνον ἐπιδημεῖν τοὺς ἀνθρώπους χάριν τ᾽ ὀλυμπίων, εἰς ὀλυμπίαν ἥκειν Ϝ ἀγῶνος, ἄλλου δ᾽ μηδέποτε, λέγει τοῦτο ἀπὸ τῶν Πισαίων ἐρημίαν.

Καὶ περιῤῥαντήρια] Τὰ ὕδατα δι᾽ ὧν ἀποκαθήρασθαι οἱ ἀθλητὰς μέλλοντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μέγιστος] Ὁ Ἄπις ὁ παῖς ἀγέλαιος τ᾽ Αἰγυπτίων τιμᾶται βοῦς ὢν κ᾽ ἔχων τινὰ ἰδίᾳ σημεῖα· τοῦτο κοινὸν ἀστηρείας ὀνομάζηλο σύμβολον.

Τὸν Νίσα ἔχει πλόκαμον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ὢν, ἔχων ἀπ᾽ τ κεφαλῆς μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀπτομηθείσης, ἀνάγκη ἦν ἁλῶναι τὴν πόλιν ἧς ἐβασίλευεν.

Μs. in fol. Περὶ ὑγιείαν. χειτλιάζουσιν] δυχεραίνουσιν, ἀχανακτοῦσιν. [ἄντια] πρόσωπα [καὶ ὑπὲρ Ϝ ναυσάθμου.] ναύσταθμον, τ᾽ λιμένα, ᾗ ὅπ ἐναυτικὸς στρατὸς ναύσταθμος καλεῖ). [κάξοραπισθῆς] ἐξορχισθῆς [ὑπνήμια.] ὑπνήμια λέγει) τὰ δίχα σωρωσίας καὶ μίξεως. [θρηπείας] λατρείας. [ὑπνήτλω] ὑπνήτη τὸ γύνεον, ἀπὸ Ϝ ὑπνίου ὑποκείλ. καὶ ὑπνώτης ἀπὸ ἀκμῆς. [περιῤῥαντήρια.] τὰ ὕδατα δι᾽ ὧν ἀποκαθήρασθαι οἱ ἀθλητὰς μέλλοντες. [ἐξερημῶσι ἀστέρων] διηγεμόνα. [καὶ τ Νίσα ἔχει πλόκαμον] βασίλειος Μεγαρίων τρίχα.

Ἀναβαίνοντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Ms. in 4. Ἐπεὶ δ᾽ ὡς ὁ ποιητὴς τὸν ῥήτορ᾽ ἔφη] Δημοσθένης ὁ Φιλιππικοῖς ταῦτα φησὶ τοῖς Ϝ νοήτων ἰσοκράτη σπουδαίοις..... ὅτι σώζουσιν, ὅτε ἀπολλύουσι δύνανται).

Εὐχὴ γὰρ ἂν] Αἱ γὰρ εὐ..... τὰ ἀδύνατα ἀποβάλλουσι).

Καὶ τρίβωνες ἐράμβοι] Ἀριστοφάνους ἡ λέξις. σημαίνει δ᾽ τοὺς ἐγλεγομασμένους τοὺς πρώγμασι, καὶ λέγ᾽ πολλῆς πείρας ἐληλακότας.

Περὶ αὐτῆς κωμῳδίας] Διονυσίοις γὰρ μόνοις ἐφέρετο τὸ δράματα πομπαῖς κωμῳδοῖς. Ταῦτας δ᾽ οἷς Ϝ ἴτυς ἐπιτελεῖτο, ἴαρ᾽ κ᾽ φθινοπώρου. ἴαρ᾽ τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου δ᾽, τὰ μεγάλα.

Ἔπ᾽ κ᾽ Μίνιππον] ὁ Μίνιππος οὗτος κυνικὸς ἦν φιλόσοφος κ᾽ τ Σεβαστῶν φύσει μεγαλῴου γενόμενος καὶ ἐλευθερικὸν κ᾽ ἀπόθεμα, καλῶς τε τ κύνα κ᾽ ἐμφιλοσόφως μετιὼν, ὡς κ᾽ ὦδε πᾶσι ϛ διδάκτωρ ἀποφαίνεται.

Λέγε ἤδη σὺ τοῦ μέρους] Ἐν τοῦ μέρους, ἀντὶ Ϝ τοῦ σὺν μέρος. ῥᾴδιον γὰρ ἦδη ϛ κ᾽ σὺ ὕδωρ ἀπὸ Ϝ διηρημένῃ ἀμφορέως. ἰσίσι γὰρ ὡς τὰς πολλὰς ἐπιχεῖν βαλόμενοι τ᾽ ἀπορούντων φλυαρίας οἱ διηρημένοι τῶν ῥηθρων, ὑδρίας ὕδατ]ος πληρῶσιν, διὰ τοῦ λεπτόμερ]ος παρέχειν τὸ ὕδωρ ἕκρουσι, κελεύσαντες τ ῥηθρα λίαν εὐ δέχεσθ᾽ τ ἀφέσεως Ϝ ἐμποιῆσαι, ἅτε δὴ εἰς μέτρον τὸ ὕδατ]ος τὸν λόγον ποιούμενοι, σκοπεῖσθαι τ λόγον.

Ἢ τοῦτ᾽ τ ἐπόνυμον] Διοκλῆς Ϝ κυνικῶν.

Ἐκμαθεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι] Εἶδος ὀρχήσεως ἡ πυῤῥίχη, σύντομος.

Ἡρα-

Ἡρακλῆς φησὶ καὶ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάντα παραλαμβανόντων ἀσυμβάτων πραγμάτων. καθ' ὅτι ἥρως μὲν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸ χρῆμα ἀνδρεῖον. οἱ πίθηκοι δ' ὅτι ἀνδρείαν ἔχοντες καὶ κατεγέλαστοι καὶ δι' φώρασιν ἀνδρείας ὑποκείνται εἰσαγόμενοι.

Ἔνιοι δὲ καὶ ἐκ τοῦ Τάλω τάφου] Ὁ μὲν Τάλως ἥρως παλαιὸς ὁ τῇ ἀκρωπόλει τιμώμενος. τὸ δὲ Ἀνάκειον τὸ Διοσκούρων τὸ ἱερεῖον, ἄναξ γὰρ οἱ Διοσκοῦροι λέγονται.

Καὶ ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας] Αὐτοπυρίτης ἄρτος· ὁ λίτος καὶ χειδίας ἀπτημένος, ἢ ὡς ἥλιον, ἢ καὶ τῇ ἀποδιᾷ, ὃν καὶ ἐγκυρφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τινί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀνδρείσκον. τὸ μύρον, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ κατάπτυστον ὡς δυστιζόμενον τὸ ὠφόπαν ἐπὶ τὸ σιμώτερον καὶ τὸν ὑπήνιον. οἱ κῦβοι δὲ δᾶγμα χαλᾶς ἀκαίρου καὶ ἀκολάστου λῆστης.

Ἀνύσασα καὶ ὀλίγον δ' χρυσίου] ἐστὶν τὸ ἀνύσασα Ἀττικὸν ῥῆμα. αὐτοὶ γὰρ καὶ παίζοντες ἔχειν φασὶν καὶ ἔχοντα εἶναι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρατιθέασι.

Ἀλλ' οὐδὲ πολλοὺς ἂν τοὺς ἰχθῦς ὁρᾷ] Ἀττικὸν ἐπίφθεγμα τοῦτο καὶ ἀφελές, καὶ ἐπὶ δυσκόλου λέγεται. τὸ ὁλόκληρον σκεπτέον.

Ἐπιτελῆ τὴν ἄγορὰν] Προσυπακουστέον τὸ πάρεχε. ἐστὶ δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀλλ' ὅπως μὴ πολήξῃς. ὡσυπακουστέον γὰρ τὸ σκόπει.

Mſ. in fol. Ἀλιδοὺς ἢ ἀναβιοῦντες. λακισοὶ] χείροι. [ἀμείλικτα] ἀνήκεστα. [παροιμιαζόμενοι] παροιτεῖν, παρακαλεῖν, συγγνώμην αἰτεῖν. [πρὸς ὀργὴν] ὁ γέλων. [παρακρυσάμενος] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἄστυ] ἐς πεδίον τὸ ἄστυ, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὑπτίοις λάβροις εὐέχοντα, ἀξιόντων τὸ τοιοῦτον ὃ λύσιν μὴ δεκεῖ παρέχειν βραχέως καὶ ἄνισον. τόδε ἐστὶ μέγα καὶ ὡς ἐπίδειξιν σωστέον τ' ἐπιζητοῦντος δυνάμενος, τί καταλληλότερον ἦσαν πεδίον, ὡς τὸ τὴν οἰκείαν ἐπιδείξασθαι ῥᾳστώνην; παράλληλοι τούτῃ τῇ παροιμίᾳ καὶ ταῦται, ὕδωρ βατράχων καὶ λυδὸς περιμάχεται [τὸ ὡς δίκης δ'] προσυπακουστέον κωλυθήρ ἔζεται. [καὶ τὸ δίκαιον ὡς τῇ χειρὶ τηλεμάχου.] ὡς τῷ βιάζεσθαι, ὡς τῇ δυνάμει. [καζελοῦσιν] λιθοβολήσουσιν. [ὕδατος μεγάλου] ἴσον ὅτι οἱ Ἀθήνησι δίκαιοι βυλόμενοι τὰς ἀπεργάσας φλυαρίας τῶν ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος ἐπλήρουν. καὶ ἀφ' ἧς πιθανῶς ἀπετρίβοντο παρεῖχον τῷ ὕδατι ἰκρουσιν καὶ ὡς ἐκχεῖ τὰ ἀφίσεως δεῖ πραττέσθω σιάλλουσι τὰ ῥητορα λέγοντας, ἄχρις ἂν τὸ πᾶν σκορακίσῃ. ἄτε δὲ ὄντος τοῦ μέτρου τοῦ ὕδατος τὰ λόγου ποιοῦμενοι, σύστημον καὶ ἄπαντες τὴν δημηγορίαν. ὅθεν παροιμία, μὴ λέγε ὡς τῷ ἐμῷ ὕδατι. [ἀληθεύω.] παντελῶς καταφρονημένων. [ὡς κεραμεικῆς] λέγει δὲ κεραμεῖς κεραμίδος κεραμίδα γαμεῖσθαι, γίνεσθαι κεραμεῖσθαι. καὶ συναιρέσει κεραμῆς. [καὶ τὸ τῇ ποικίλῃ] ἡ ποικίλη τοῦ παρ' Ἀθηναίοις σκαλεῖτο δὲ ἄστυ ὡς τῆς ποικίλης ὡς αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσπερ] πλέον. [ὁ καὶ Πολίτης] Σολεὺς μὲν γὰρ Ἀργεῖός ἐστιν, Ἑλληνικῇ παιδείᾳ τοσοῦτον

* Huic simile scholion, iisdémque pæné conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam consensum alibi observare est, quo fit ut credam duos hosce scriptores multa ex eodem fonte hausisse.

διήγηκε. ἔστι τὸ Φαιόμβρια Ἑλλάδι φωνῇ χρῆσθαι, ἐπωμόσθη. καὶ Ζήνων δὲ, ὁ τῶν στοᾶς προϊστὰς τὸ καὶ καθηγητὴς ἐκ Κιτίου τῆς Κύπρου ἄρξας. καὶ δὴ καὶ Κράτης καὶ Κρύσιππος ἄμφω Σολεῖς τὸν ἄκρον ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ μάλιστα Κρύσιππος. ἀμέλει ἡ καὶ Ἀθηναΐς Σπαρτιάτης καὶ Δημάρετος, καὶ Πεισιτάιρος, Ἀθηναῖος. ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι ξενίας διώκουν, ὅτι μὴ ἐκ μίσους Ἑλλάδος ἠναγκάσθησαν ὄντες Δωριάζουν ἢ μᾶλλον ὡς ἀληθῶς Ἑλλῆνας ἐξαιδικηκότες τῇ ἐφ' ἑαυτοὺς λόγῳ ἀσκήσει. [τὸν Ἴκριλον. ἐν δὲ αὐτῷ καὶ τὰ ἢ φασὶ καὶ ἠνέτ.] Ἀφ' ὧν συνιέναι εἶναι τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην. [ὑπερμαχεῖν] ἀντὶ δὲ καθεσιάζει, ἐπὶ πᾶσι τὸ ὑπερμαχεῖν αἰτιατικὴν συντάσσεται. τὸ δὲ ὑπέρ τινος τι ποιεῖν αὐτὸ χάριν, γενικὴν παραδέχεται. τὸ δὲ ὑπερμαχοῦσιν ὦν. ἀφισταμένῳ ὦν. ἀφοσπολεμῶ ὦν, ὅταν δὲ καὶ ὑπερμαχῶ ὦν. [ἐφείμβρον αὐτῷ ἔφην] ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐφείμβρον αὐτῷ ἔφην. [σὺ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀντὶ δὲ τὸ σὸν μέρος, ῥεῖ γὰρ ἤδη κατὰ τὸ ὕδωρ. [ὡς τὸ ἐρήμῳ.] ἐρήμη διὰ ὅτι μὴ ἀναντιστὰς ὁ διαπράττων ἐπὶ τῷ δίκαι κατεδικάσθη, ὁμοίως καὶ τὸ ἐρήμῳ κλῶναι. [ἐξαγορεύοντες] τὸ Μοιρέαι ἐξαγορεύοντες. [ἀδικοῦντες] ἀντὶ τοῦ τοῦ. Λυκιεὺς ἐν τῷ περὶ Ὀρχήστου, φησὶν ἐκεῖνο ἢ πάντες ἀκούσατε, τοὺς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια ἐξορκίζω, λέγειν οἱ πολλοί. [πηδήσασι] ἐξωλέθρευσαν. [παραβύβλους] παραγκωνιζόμενοι. [ἄπορος] ἀδιάβατος. [ἀλικρίδας] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναπλήκτῳ τὸ κατεγορέμενα] αἰτιῶ, μεμφόμενοι ἐφ' οἷς ἔδρασε. [καὶ παλαιότερα] μᾶλλον σύνεσιν. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησι, λέγει Πελασγὸν ἐν αὐτῇ οἰκήσαντα, γράφεται ἢ καὶ Ἀφ' ἧς ἐ. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον τῶν Διοσκόρων τὸ ἱερόν. ἄνακες γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγουν. [ἐν Τάλῳ] Τάλως ἥρως παλαιὸς ὃν τῇ ἀκροπόλει τεθαμμένος. [Ἐπικυρείοις] ὡς τῶν Ἐπικυρείων δεύτερα πόλις ἡ ἡδονὴ ἡγεμόνα. [ἐν χερσὶ κυρίως] λέγεται ὁ μέχρι τῆς σπορᾶς ἐξυμβρόν. [Ὄρμιαι] λευκὸν χιτῶνα, ἀπὸ ἧς εἶρον τὸ ὑμαλίκιον. [ὁ ὃν Πειραιῶς.] Πειραιεῖς, ὁ ὃν Ἀθήνας λιμένι καὶ κλῆθρα Πειραιῆς * ἀπὸ δὲ πηρὸν, πειρᾶν, πειραῖος, καὶ πλατασμῷ δὲ Ι πειραιεύς. [καὶ ἐδιώχθης κ' ἐκλάθης.] ἄμορφος, ἀπρεπὴς, μισαρός. [ψηφῖδα τῆς κηλιδὸς] ἐχθρὸν ἄψυχον τῶν Πλαταιᾶν. ὃν δὲ δεκαέτους συγκαλέσας τοὺς ἰδίους δικαίους, ὅπως σωφρονίσει καλέσει, οἱ δὲ βάσκανον. καλῶς δὲ ἀκκὼ ἐξ ταῦτα. [ἀπὸ δὲ Λυκείου] ὃν τῶν ἀπὸ Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόφραστος τὸ καὶ Περιπάτου ποιῆσαι τὸ Λύκειον, φ. . . * * ἐν τῷ λ' Περικλέους φησὶν ἐπικεκτῆσθαι αὐτὸ χαλκᾶς.

Pag. 370. Ibid. Βίαν ἀρχάσις, ἐφυπτάζεο.] τὸ φαντάζεσθαι, ἀντὶ δὲ ἀναπτύσσεται. λέγει καὶ ἐπὶ τῶν ὑπνῳ ὁραμάτων. ἐν δὲ ἀναπτύσσεται τὸ φανταζόμενόν τινα τὰ ὁραμάτα. [Θεὸς ἀβροτὸς τις ἐπνεν φαίνεται.]

* Piræeus nempe olim fuerat insula ita quam oportebat πειρᾶν, ut ostendit Meursius in libello quem de celebertimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Gravio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum fuit Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. Scripsit de Ἀνακείῳ. Vid. *Voss. Hist. Græc.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

νεῖ.] ἐλίγθω γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύνταπτα τῇ δεξιᾷ αὐτῆς μέρη τὸν Φοῖβον. [ἄτης ὁ τὴν πύρσιν ἐξαρτημένον.] Διομήδης ἄτῳ ὁ Σισυφίδης λπὸ Εὐξίνου Πόντου, Ἐξαμίτοις σκεπόμενος, διότι ἐξαμίτου ἐφόρει, καὶ τὰς ὄμους περιῆν χρυσᾶς ὀφάσμας. [Τιθωνὸς] πρῶτον καὶ ἥμερον. [ἔρημον.] πρόγεγραμμένον. πεπονημένον. [ἡ σπεδλὴ τύπων] βασανίζη, δίσημῆ, μαστίζη. [ἐπιμόνη.] ἀναλῇ, καὶ ἀναίσχυντον. [καὶ ἀπηχές.] ξένον τὸν κατὰ πάντων εἶκε. [ἀδρόπτιον] τρυφερώτατον, ἀπαλώτατον. [Πεμφίγους] πλακουντίαν, [ἰραιτίζας τῷ ἡδυσμῷ.] συλλέγων καὶ σπαθροίζων. [ἐπικήδειον] ἐπιτηδειότατον. [τῇ δὲ ὀδύσσῃ.] ἀντὶ δὲ πᾶς, ἐπὶ δὲ καὶ τοῦτο Γαιηκὸν, ἐκάστοτε καὶ Ἐφέσιος Γάιαν, Ἐφέσιος δὲ Ἡφαιστιακόν. [κυκειῶνα.] κυκεῶν ὡς πολλῶν βοτάνων συγκειμένων φαρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, λπὸ δὲ κικύδος καὶ κυκεῶν. [ἀμφιθρόμβου] σπουδαιοκρόμβου. [χείρης.] ζητήμα αἰνιγματῶδες, ἢ συμπλοκὴ συλλογισμῶν. λίγεται δὲ καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν τυμβόλον.] φλύαρον, πιθανολόγον, ἢ ἄφρονα τὸν λόγον ἀπατῶνα. [ὀμοῦ μέσου τοῦ κύκλου.] Κέρβερον. Γ' ἀδαμαντίνους ὅρκους. ὅτου ὁ κύων, ἢ χοῖρος, ἢ πλατανίστη, ἢ πυθάδελφος, τοιοῦτος οἷς * μίγνυσι ὅρκος ἄπιστα λόγῳ κύων ἐπὶ τυχόν. Κερβέρου Χείρωνι. τοιοῦτοι οἱ Σαμοθράκης ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖπνα δὲ ὅπως ἴδω.] ὅτι τὸ δεῖπνα ἐώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ὅπως ἀφελῶς τὸν λόγον ἐκφέροντες, ἐπὶ δὲ συγκρίσεως τὸ βελτίονος τῇ ἀορίστῳ δὲ ὁμοίως, τὸ ὑποκείμενον. ..... λάντης. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινόν. [ἀγῶνος] ἀγωνίσω. [ἀμειλίκτων.] ἀβλαμβάτους, ἀβιάστους. [βραδὺς γὰρ ναῦς] ῥάδιόν ἐστι τὸν πρῶτον καὶ δὲ δεῖν τὸ πρῶτον, ὁ ἱστορικὸς δὲ θεῖν ὕστερ πρῶτον.

Κατάπλους καὶ Τύρσεις.

P. 422. Mſ. in 4. Τίνες λίγυσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. σύνταξον ὧν ποιεῖ τὸ Χάρμα ἀφ' ἑκάστης μίαν τῇ μοίρᾳ τῶν Κλωθῶ ἀφοσιαλεγόμενον.

Εἶεν] Ἔστι καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο μὲ δὲ ὕπως. ἐπιῤῥήματα ἀφορισμοῦ. ἐπὶ γὰρ τῶν ἤδη εἰρημένων ἐπιλογίζόμενον ἀφορίζει αὐτά. ἔστι δὲ καὶ ἀθροιστικὰ δύσπας, ἀντὶ δὲ ἅπαξ δὴ, ὡς σύνταξη.

Ἄντλῳ] Τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναμαγεῖν] Ἀνάπλειν.

Παρακίκρασται] Εἴ τι εἶχεν ἐχισμένον ὑφώλη. ὅπως γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ ἀθρόκιρνᾶται, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὅπως φασὶν ἰδίως τὸ τῶν ὀβολῶν τῇ κεραμίᾳ συμβαλεῖν.

Τετρόπωται] Ἐν τῷ τροπωτῆρι ἐμβίβλη. τροπωτὴρ δὲ ἐστι λῶρος εἰς ὃν τὸν κωπὴν ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς δὲ μίγνυσι ὅρκος ἄπιστα τὸν λόγῳ
Κύων, ὗσπερ χὴν, δρὺς ἢ σκάφη.
Queis jusjurandum maximum in re qualibet
Canis aut & anſer: nam Deos non timuerant.

Ἀμφιβλυτόν ἐστι] Περὶ ἐστίρων ὅτι τὰς βόας λύουσι.
Ἐρήβων] Ἐρήβοι καλοῦ] οἱ ἀπὸ ιδ' ἐτῶν γίνοι ἄχρι τ' εἴκοσι.
Ἡ λόγχη] Ἐπειδὴ ῥητορικῆς ὁ Ἐρμῆς ἐφορᾷ λέγει].
Καὶ κλοπεύς.] λέγει] χαίρ τῶν κλεπτῶν ὡσίπαζ ὁ Ἐρμῆς.
Ἀσφόδελον] Εἶδος βοτάνης.
Ἐξ ἡμισείας] Τὸν χαίρ Ἐρμῆν κὴ τὰς ἀναὴ τὰς κρότα συναρθμᾶσι. κὴ τῦτον ὧν λαπαίζ.
Καὶ χαί] Τὸ ἐπιχώμιον τοῖς νικηφοῖς μελίκρατον.
Καὶ πόπανα] Εἶδος πλακῦντος.
Καὶ ὡς ἀχίσμαζα] τὰ ἀποτριβόμενα τοῖς νικηφοῖς εἰς τιμὴν ὁρμᾷ.
Ἀμβροσία] Τὸ τ' θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τ' θεῶν πόμα.
Σοβᾶν] διώκειν.
Δεδεμένον] Τὸν τύραννον λίγ Μιλτιάδην.
Γελῶντα] Μίκυθον πίνζ.
Ἕνα δὲ τινα] Τὸν κωμικὸν λίγ ἐξημμένον κὴ βασανίζοντζ.
Νήμασι] λίγεται γὰρ ὡς ὁ ἀτροπὸς τρίφειν ἡ Κλωθὼ τὸ τῆς ἑκάστε ζωῆς, ὡς συμπληρᾶζ τ' τ' ζωῆς ἑκάστε χρόνον τῷ πάσχειν.
Ἀντρείδου] Ἀνδρείαν.
Εὐάγωγος] Ἀγαθὸς.
Λογιζομένῳ αὐτὰς] Ἀριθμοῦντι, μετρῶντι.
Λαθών] Ἀγνοηθείς.
Ἡ Ἄτροπος] Ἄτροπος ἐστὶ μία τ' μοιρῶν ἡ τὰ γενόμενα μὴ συγχωροῦσα τρέπειν, διὸ κὴ ταύτην λέγουσι δυσδιάλυτον τὰς ἀποθνήσκοντας τ' Ἐρμῆ.
Τὸ σῆμον] Ἐν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τ' Λακωνικῆς λέγουσιν εἶναι τὸ σῆμον, ἀφ' ὗ τὰς νικηφοὺς ἐπὶ τ' ἄδλον κομίζεζ.
Ἐνέδῃ] Ἐνέλιπεν.
Ταῖ λοχισμαῖ] Ταῖ ἀριθμοῖ.
Ὁ Αἰακὸς] Υἱὸς λέγε] Δ' Διὸς, κ' τῦτον, ὡς φασὶν, ἐπίσησι τῆς νυκτιχθονίαις ἐπισκοπεῖν.
Ἅλις σοι] Ἀρκέτω.
Παρελόμεν σε] Παρηρέθμησεν.
Σωσοῖς] Νοήσας.
Αὐθαίρετον] Ἐξ ἰδίας γνώμης.
Τ' ἀπλήγος] Ἀφειδείας.
Ὀλιγοστίαν] Ῥᾳθυμίαν.
Διαμέλομαι] Βραδύνομαι.
Τῆς ἀναγκαίας] Τῆς καλῆς ἄγρας.
Ὀμφακίας] Ἀνεψιότητας, ὃ ἐστι μικρὰς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Ἀρσένικοι] Κυφίσκους.
Τακεροῖ] Τακέντες.
Τετρυγημένοι] Ἐψημένοι ὡς τῷ δεόντι χρόνῳ.
Ἀποβάθρα] Οὕτω καλεῖται ὁ τ' νεὼς τόπος, δι' ὃ ἐπὶ τὸν γῆν ἐξερχόμεθα, ἢ εἰσερχόμεθα.

Περὶ

Περὶ Εὐκλείδου] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀθηναίων ἐξοικοδόμησιν τειχίσαντες τριάκοντα τυράννους ἐγκατέστησαν παρ' αὐτοῖς. οἱ τοὺς ἐξαλαθέντας πολλοὺς τῶν πολιτῶν μὴ τούτων, καίπερ ὄντων τῶν λοιπῶν. κατελυθέντων δὲ τῶν τυράννων, καὶ γνομένης μετ' αὐτὸν Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσουσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν ὥστε τὸ ἐφ' Εὐκλείδου ἄκυρον εἶναι. τοῦτο δὲ λέγει νῦν, ὅτι τὸ πάνυ χρήσιμον ἀπαζητήσω τὸ βιοῦν βούλομαι.

Ἐκ τυμπανίου] τύμπανόν ἐστι ξύλον, ἐν ᾧ τοὺς κατηδίκους ἐφόνευον.

Τῆς Ἐκάτης] Ὡς ἔοικεν ἐν τῇ τῆ Ἑκάτης δείπνῳ, πεῖπε ἐξεπήγασε εἰώθασιν. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν παρ' Ἕλλησι θεῶν. ἀλλ' λέγει ἐν οἷς καθήκουσιν.

Τὸν ἄτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλου τὸ ἄτρακτον ἐπ' ἐμοὶ ἔκλωστον.

Ἐπίβασις] τυπίαν ἄνιλθε εἰς τὸ πλοῖον.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραστσίλαον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκοις] Ἀντὶ τοῦ παρῆλθεν. ὅτου καὶ τοῦ ἐξήκουσιν φασὶν χρόνου. ἀντὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄγχιστα] Ἔγγιστα.

Ἐπισήμου] Ἐσφραγισμένου. Γλυκέρειον. Ἀττικὸν ὑποκορίσματος ἄκρα ὡς ἐπίπαν ἐστὶν ἐπιεικῶς, ἀμφίδιον. φιλίπον. ψυχρίδιον. ῥοιδιον. ἐρύπον. πόλιον. χρυσέριον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τῆ ὑδατίρων φωνῇ κατὰ θήλεος γένους καθεστήκασιν. ὧν ὁ χαρακτὴρ ἄνωθεν ἐμμένει Ἀττικὸς μεμόνηκε δὲ τὸν καὶ τὴν ἡμετέραν χρυσῆν φακιονῆν ἀδόντα. ἅπερ καὶ μέλλει τῶν ἐνικῶν μόνον κλίνειν.

Ἐπιδώσει] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρὸν τι ἔως] Καὶ ὀλίγον τούτοις.

Ἀπόφυσι] Εὐρέζυ.

Εὔγωμον] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπόγωμον] Ὑποτάξω.

Λάτυγδον] Ὄγκον κύρτον.

Ἐγκαλλωπίσει] Συγκαλλωπίσει.

Τίς δὲ λῶ φίλον] Διὶ ἐνὸς τούτου πάσαν τὴν τῶν τυράννων ἐμφανίζω ὠμότητα. καὶ ὅπερ ὠδεῖς φίλον, ἀλλὰ κόλακες πάντες αὐτῶν, ἢ χαλεπὸν ἐξαπατῶμαι.

Ἀποδυνόω εἶδε] Ἔθος Ἀττικοῖς ὅτου χρῆσθαι ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παραδοξῶς γινομένων. ἀντὶ δὲ τοῦ ἐκεῖνο, ἐπεὶ ἀπέβαινον οὕτω τοῦτο ἔρρωσεν, οἷον ἐπεὶ τάχιστα μοι λαβοδυνόω εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ τάχιστά μοι ἐξεγένετο, τόδε καὶ τόδε ἔπραξα, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἅμα τῷ γενέσθαι οὕτως ἔπραξα.

Ἐπισασαμῶμον] Ἐπισύρας. ἀσφαλισαμῶμον.

Ἐπαόδῃ] Ὑβριστικῶς ἠφροδισίαζεν.

Ἐπίτευας] Ἐπήγαγες.

Καὶ τῇ κεφάλῃ] Καὶ τῇ τῆ κεφαλῆς.

Πλατὺ χειμψάμμῳ] Τὸν ἐν τῇ χάρακι σωσαγωγὸν πλύτλον.

Ἐνεπιμπλάμην] Ἐκαιόμην, ἐμαινόμην.

Γλυκέρειον] Ὑποκορίσματος Γλυκερίου Ἀθηναίου εἶδε. αὐτοῦ δὲ τοῦ

ἡλικιῶτ᾽ ἀτίμως ὥσπερ ὑποκρίζοντι. τὴν δ᾽ ἀφροσύνην λέγοντες ἀφρονα καὶ τὴν ἀπραξίαν ἀπραξίαν.

Ὧν ἐλαβόμην] Καὶ τοῦτο φαρμακικὸν τὸ μὴ σκοτλεῖν ἐν λόγοις, ἀλλ᾽ ὑποτίμησις, ὡς δοκεῖς ἔτι ὄντ᾽, ὡς καὶ ἐν τῇ βίᾳ πολλάκις εἴωθε γίνεσθ᾽ ὑπὸ μειζόνων κωλυομένου τοῦ λόγου.

Ὁ Ῥαδάμανθυς] Καὶ οὗτος υἱὸς ἦν, ὡς λέγουσι, τοῦ Διός. ἀφοσιοῦ δὲ πάρεστ᾽ τοῦ πατρὸς καὶ οὗτος, ἐπὶ τῷ ἐκζητεῖν τοὺς τοῦ πεπλάσθαι ἀφάξεις καὶ τὰς εἰς ἄξιον ἐπιτήδευσιν δίκας.

Εἶεν δὴ πολύς] Τυτέον καὶ δὴ πολύς.

Προσπεπαλάκασι] Εἰς πάσσαλον ἔδυσε, ἀπὸ τοῦ ἀνεσκόρακα.

Λακκήν] Ἀντὶ λάκκον, ἐπποθηλῶς.

Σπυμάδων] Ἔχασιν.

Περσέχῃ] Κρατεῖται.

Προσπεπηγέναι] Προσπεπήγασι. προσπακέσαι. ἐπιθυμητικῶς ἔχειν.

Καὶ τὸν δῆσαι ὅπως] Κἀκπώσῃ ἔλκειν Ἀθηναίαν ἴσθι, τὸ ζητοῦντος.

Ἡ δὲ Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ ὡσεὶ τὴν Οὐδυσσέα ἐν τῷ σπηλαίῳ φρίττειν, σοὶ χαρίζοιτο τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον αὐτὸν ἐσθίει. τὸν δὲ καὶ ὁ Μικυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ᾽ ὅσον ὁ Ἡσίοδος γέγραπται, εἰ μὲ ἐκλείπει ἐπηθυμεῖν ὕστερον; ὅπου δὲ λέγει τὸν Οὐδυσσέα, ὅτι γὰρ ἑαυτὸν Οὐδυσσέα ὀνομάζει τὸν Κύκλωπα.

Ἐκ ἀμφίτρυ] Τὸ λόγιον ἐπὶ τοῦ παύειν ἀφορᾷσιν. ἔλεγεν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐπιπόνου χήμοντος καὶ κύκλου. ἐπ᾽ ἐκείνῳ γὰρ ἐποίουν τὸν πρωτεῖον τὸν ἐσχάτιον ἀφ᾽ ἑστίας ἐκάστης ἀφέμενοι λέγουσι, ἀπὸ δὲ τοῦ παύεσθαι φέρουσι λέγουσι ἐκ ἀμφίτρυ.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ παύειν ἐρῶντες.

Οὐ σκοτεινίαν] Τὰ τῶν ἰνοικικὰ λεγόμενα.

Εὔζονον ὦ] Ὁ ταχὺς καὶ ὀξίως βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Ἐς τὸ ἔμπαλιν] Τυτέον ἐσκεπτόμενος ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶσθ᾽ ὅπως] Καινοπρεπὲς τοῦτο οὐκ οἶδα γὰρ ὅπως λεγόμενον· ὁ δὲ ἁρπάσας οἶσθ᾽ ὅπως ἥρπακε.

Εἰς τὸ ὠὸν ὁρᾶν] Τυτέον οὐχ ἅπαξ οἱ πλείονες εἰς τὰ εἴσω ἐνθυμοῦνται, ὡς ἐπιθυμοῦντες τοῦ φωτός.

Ἀπέκαυσέ με] Ἀντὶ τοῦ ὑδροπερῶν με εἰς τὸ ζῆν διετέθη. ἔστι τοίνυν πικρὸν ὀξύτητ καὶ ἀμμότητ, καὶ κοινῶς ἔχων ἐπαφὴ, ἢ ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἢ διὰ φθειρεν· ὥσπερ γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κνῖσα] Ὁ καπνός.

Ἀπέκαυσέ με] Ἐφόνευσέ με.

Ὅλῳ πηχεῖ] Ἀντὶ τοῦ μέτρῳ μεγάλῳ. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς, ὃν ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους.

Ἐξυπλώζων] Ἀντὶτοῦ τείνων τὸ τραχήλου καὶ τὸ σῶμα ἀναβλέψας ἅμα, καὶ τοὺς ἰδίους ἅμας ἀναστοχάζομαι, ὅ ἐστι γαυριῶν καὶ ὑπερφανῶς ἀρπαστῶν.

Ἐπιθήκειν] Ἐπωμόζον.

Ἄγχιστα ὦ] Ἀντὶ ἐγγύτατα, πλείω πάντων πλησιάζων.

Ἐλογίζετο] Ἠριθμεῖ.

Καὶ ἀνακρήσεται] Ἀναπαύσεται.

Ἔωλον] Χθεσινόν.

Κολχόδων] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κόχλος τῶν ἄλλων εὐδοκιμωτέρα. ἢ ὅτι ἐκεῖ πρῶτον παρὰ τὰ κοῖλα ἐφάνη τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγει τὸ μιαρὸν τὸ ὑπὲρ ἑβδομήκοντα δραχμῶν.

Ἀναγραφόντες] Ἀπογράψαντες.

Καὶ σκόπους εἶναι] Ἐπὶ τῆς κοπῆς καθήμενος.

Εὑρῆρες] καλῶς κατηλατῶν.

Ἐρετμόν] Κώπην.

Ἡ] Ἀφ.

Πλήσῃ] Τρυφήσῃ.

Εὐτολμῶμεν] Ἐπικελεύσμους ἡ ἐπίφθεγμα τῶν τολμᾶν λεγομένων, ὅτι παρθένον ἁρπάζομεν, ἢ εἰς πόλεμος ἀφίεσθαι μελλόντων, τὸ εὐτολμεῖν συμβουλεύει τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τῶν ὑποβαλλομένων.

Τὸ κελεύσαι δίκην] Ὡς ἐν τοῖς πλοίοις λέγειν εἰώθασι κελεύσαι, οὕτω δὲ λέγεσθαι καὶ ναυκλήρων τὸν κελεύσαντα κωλεῖ, δηλονότι ἐκ τῶν ναυκληρουμένων οἱ ἄλλοι ὑπήκοον τὸ κέλευσμον, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθίλων ἢ πλοίων μὴ τὸ κεφάλαιον ἐπὶ τὸ ἴσον ἀναφέρωσιν.

Ἢ καθ' ὕδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτως ἐπιχειρούντων πράγματος. τὸ γὰρ καθ' ὕδατος γράφειν, ἀδύνατον.

Ἢ τῳ] Ἢ τινι, ὃ ἐστι ἰάζοντος.

Εἰ κωλίαν] Πορτῶν.

Μίκκος] Οὗτος δὲ ὁ Μίκκος Κορίνθιος καὶ ὑποτραγῳδεῖται κἀν τοῖς κατ' αὐτόν.

Τὰς Σῆρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ' ᾧ γίνεται τὰ σηρικὰ ἱμάτια. τούτους ἐν ῥηνοῖ Σῆρας ὄντας, ἄπειροι ὑφαίνειν ὀφείλουσι. ἡ δὲ ἀκολουθία δὲ κειμένη ἀπαιτεῖ Σῆρας γοῦν, ἐπειδὴ τοὺς σκώληκας τοὺς ποιοῦντας τὸ μέταξιν. Ἀλλαπαίζει δ' ἐν τῷ χωρίῳ τοὺς λίγοντας ἀδηφάγους τὰς τῶν ἀλόγων ψυχάς.

Περόπερον] Παρίλκει ὁ πόπερον τῶν δύο· ἤτοι τὸ ποτέρον, ἢ τὸ πότερον. ἄμφω γὰρ ταύτην σημαίνει.

Δαδουχοῦσα] Λαμπάδα φέρουσα.

Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ τῶν Ἀθηναίοις τὰ Ἐλευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐγένοντο ἀφάτου τινὸς τῶν Ἐλλήνων μυστήρια, ἃ καὶ ὁ Λουκιανὸς ταυτὶ παίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐρινύων. Ἐρινύας δὲ λέγουσι θεὰς τινας ἐπιτετραμμένας κολάζειν τοὺς πλημμελοῦντας κατὰ τὸν βίον.

Πατὴρ δὲ πατρὸς] Ἑορτάζει τε καὶ δὲ πατρὸς, λέγει δὲ δὲ Διὸς, πατέρα δὲ λέγουσι δὲ Ῥαδαμάνθυος τὸν Δία.

Σπυμπάρ] Σπυμπάσας καλοῦσι τοὺς οἰκέτας τοὺς συζυγοῦντας, ὡς ἄχρησίμους. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορᾷ ὁ κυνισμὸς, πᾶν συγγραφεὺς ἐγκωμίου πρῶτον ἡγούμενον.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedictī Editionem Σύρας legitur, cum in Bourdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πεδὰ τ σακεωμένων] Φρονίμως αἰνίττεται πάνυ ὡς ὁ φιλόσοφος καὶ τίχη πρόωμαφέρηται, δυνατὸν ἀφ τ πόνων ἀπαλλάξαι αὐτ.

Ε'μπολήσας] Κερδήσας, σωώσας.

Περικάλφ αὐτὸν] Περὶ τῶν ἄλλων βάλλε, σῶσον μ.

Μακάρων] Μακάρων νήσους λέγουσιν, ἵνθα ἀφίγνται αἱ τ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ψυχαὶ μ' θάνατον.

Α'νεπίχαρον] Μηδεμίαν χαρὰν ἢ εὐφροσύνην ἔχων.

Ε'μπαροινῶν] Ε'νυβρίζων.

Α'σκαρδαμυκτὶ] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμούς.

Κενὴ ἥς ἐστὶ] Ψυδὴς μόνον ὡς ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Τ' παραπαίοντα] Τ' παραλόμενον.

Καινοεργὸν] Τὸ ἐπιόν ξένα.

Πρασιαὶ] Καὶ τοῦτο εἰς πλείονας τ Ε'λλήνων ἐπέλθῃ κατὰ βάλλον. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι τὰ φυτὰ λέγουσιν ἔμψυχα, ἐπίτηδες ὅπως ἐμπαίζων λύχνον καὶ κλίνω μαρτυρῶν παράγαγε.

Ε'ς τ Πυριφλεγέθοντα] Ποταμὸν πυρὸς λέγουσι τοῦτον ἐν τοῖς καταχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐστὶ τριῶν ἔχων, ὡς λέγουσι, κεφαλάς, φύλακα δ' ἅδου.

Χάρεν εἶσομαι] Α'ντὶ δ' εὐχαριστήσω. τὸ γὰρ εὐχαριστῶ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς ὀ λέγεται.

Τάνταλον] Λέγουσι γὰρ οἱ Ε'λληνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν, ὃς ἐξιὼν γενέσθαι τοῖς θεοῖς ὁμοτράπεζος. καὶ ἀκοῦσαι τὰ λαλούμενα παρ' αὐτοῖς, κατηγόρησε λέγων τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ἀφ' τούτου οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν ἐν τ ἅδῃ. θεωροῦν γὰρ δίνδρον πτεροφόρον κρεῶν, καὶ ποταμὸν ὕδατος ἀφρίζοντος, ὑδὲν αὐτῶν δύναται γεύσασθαι. αὐτὸς γὰρ ἀσιτῶν ἐκεῖνα φεύγουσιν.

Μεμυημένος] Α'γαλλομένου.

Περὶ τ ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ὡς τοῖς ἱερεῖς] Οἷον τὸ πάλαι οἱ νεκταγέσαντες ἄνθρωποι εὐχρήστως χήμοις ὡς τοῖς ἱερεῖς κεχρήσθαι, καὶ νῦν αὐτῶν τύχῃ ὀλοφυρόμενοι.

Δοκεῖ γάρ μοι ὁ ποιητὴς εἶναι ἄνδρ ἀπαφάστως ἐληλυθώς.

Σκόλοπος] Σκόλοψ ὀξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πτωχὸς δεδμημένος] Τὸ πᾶς ἀντὶ τοῦ λοιπὸν τοῦτο. ἔστι δ εἰπεῖν, ὅστις ἐρχεται δύναται, γλαῦκα δὲ οἱ δίδει.

Εὐχὴ γὰρ ἦν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὸ δυνατὸν συβάλλουσι.

Καὶ τελέσωσιν ἱρόμβοι] Τὰς ἐλιγμωμένας πνὶ ἀγάγκαν, καὶ ἀφ' πολλῆς πείρας ἐλληνικότας, Α'ριστοφάνης ἐν ὀ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Βοτάνην εὐώδη. ἣν ἔνιοι καλοῦσι μυρόλωτον.

Εὐπαρύφοις] Α'ναδήσαι εὐκατεργάστοις. εὐδιμήτοις. καλοῖς.

Γλισχ] Ὅταν ἐκ τῶν καρδίαν τρόφος γένηται, ἐπακολουθεῖ αὐτῷ ὁ καλοῦσιν ἰλιγγον.

Καπηλικῶς] Α'ντὶ δ' κατηγορικῶς.

Ὀχλ-

Ὀρνίθων γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τινὶ συμπέσῃ, λεγομένη τὸ ὀρνίθων γάλα. *

Ὁ δὲ ἀκκισμύρ.] συστοιχισμύρ., ὑποκρινόμυρ.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις τὸν ὀρίσῃ, ἀπὸ τοῦ δεδεῖσθαι αὐτῷ φιάλης πίνῃ, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ καὶ τῷ φιάλῃ χαριζόμυρ.

Ποτνιώμυρον] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς ἀξίως κλαίοντα.

Τίλιμοσιν] Τίλιμοσὸς ὁ ἥμερ. καὶ ἀτίλιμος ὁ ἀνήμερ.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον συνηντηκότων ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόβουλος ἦν εὑρὼν ποτὲ θησαυρὸν ὀν Σάμῳ, χρυσοῦν ποσθάλιν ἀνήνυκι τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει ὀργυρᾶν, τῷ δὲ τρίτῳ χαλκῆν.

Ἐπὶ κώδωνι] Ὅτι συνῆγες ὡς πελαναῖ Λακεδαίμονες ἐπὶ κώδωνι συκλησιάζον.

Νεαλέσιος] Σημαίνει δὲ ὁ νεοσὶ ἁλωκὼς ἰχθύς. λέγεται δὲ καὶ ὁ νεοσὶ ἁλισθείς

Διψῶντα κεκραγέναι] Τὸ ἐξῆς διψῶντα κεκραγέναι ἐπιμελούμυρον, ὡς ἐπίσημος ὢν καὶ κορυφαῖος.

Ἐώλας πύας] Χλευασὸν. ψυχρὸν. ματαίας. ἀναφελεῖς. ἀνεπιχρῶν.

Προστιμιστρώντας] Ἀντὶ δὲ καὶ ἀδοξ. δὲ εἰκότως ἐπισκοπῶντας.

Ἐφεσίδιον] Μανδύαν πικρὰ. ἄμεινον δὲ κικυφάλων τοῦτον.

Βρισηυόμυροι] Ἀλαζονευόμυροι ἢ λυπούμυροι καὶ δυχεραίνοντες. βρίσηνον δὲ μῦρον τὸ πικρόν, οἱ δὲ ἄνθινον μῦρον. καλεῖται καὶ ὄργιόν τι βρίσηνος, ὃ ἔνιοι κόστφον καλοῦσι.

Θυλάκῳ] Θύλακος ἡ ἀρτοθήκη. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπεργάλματα, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ Κίδης σκεῖνος] Σημαίνει τὸν Κίδητα. εἰκόνα ἴχνι δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ πύλῃ τῆς βιβλίης.

Ἀπολογία.

P. 481. Ml. in 4. Ὀστρακισθῆναι φησὶ μισοπονηρίᾳ] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀδοξοφανείας μισοπονηρούμυρον ἀπὸ τῶν ὀστράκων αὐτοῖς πρισβευομένων.

Τὸν Σάλαμῖνα σκεῖνον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὸν ἐ παρὰ μικρὸν ἀτυπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, ὁ δοξ. μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Ἢ ἀμύγδαλον] Ἢ ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅτι σὺν εἰς τὸν κόλπον πλύσεις] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύνειν ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ πθρυμμύρων. τὰς γὰρ φρονηματίας καὶ ἐπηρμένας καὶ τοῦτο αὐτὸ μεγαλόφρονας σὺν εἰς τὸ κόλπον φασὶ πλύνειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς καὶ ἡ χυδαία λαλία μακροπλύσεις καλεῖ ἀξιούσεις, ὁ δὲ νεὸς ἀντὶ δὲ μεγαλαυχούμυρος, γαυριῶν ἐφ' οἷς τε εἰς ταῦτα μισοφορῶντων κοπτομψύχων.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ ἀντὶ δὲ ἀφθόνως, πολλαχῶς κεχορηγημύρῃ.

Καὶ μείζονί γε τὸ μικρότερον] Τῷ μείζονι ὕλῃ τὸ μικρότερον.

* Eustathius ad vers. 532. Dionysii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam usurpatam esse ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη Ἰωνικὴ πάνυ τυγχάνει οὖσα, ὡς καὶ παροιμιάζονταί γε ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. *Ipsa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur hac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Βπεὶ ϲὺν ἀν φλαύροις τίς] Ἀντὶ δ πάχιϛα ἄν πάσας ἐναιρήϲη τὰς τοιαύτας πρᾳοτησίας.

Καὶ τὸ μέρος συνδιαπραξάϲθω.] Ἀντὶ δ ὅσον εἰς ἡμᾶς ἦκεν, ὅσον εἰς τὸ μέρος ἡμῶν συμβάλλε.

Ἀπαξαπάντων] Ἀπαξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ δ πανταπάσιν ἔϲτι.

Ἀειϲοφάνης Εἰρήνη, ἀπαξάπαντα καϑεμειμνῆϲθαι.

Τῶν λευκῶν παρὰ σῦ] Δύο γὰρ τοῖς νικῶϲιν ἀνίκειϲθ, λευκὴ καὶ πλήρης, ὡϲπερ τοῖς ἡττωμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ πτερυπημένη.

Ἱκανὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄλλα καϑαρονόντων πρὸς καὶ ἀπειλημμένων ἀμηχανημάτων.

Mſ. in fol. Ἀπολογία ϑεῖ τ ἐπὶ μιϑῷ ϲυνόντων ῥήτορα] ῥήτορα. ϲυνῳκηκα. ὁμηλοκα. Ταρκυτίνοι δὲ νόμους καλοῦϲιν οἷον ψηφίϲματα. Διὸ Λακεδαιμονίοις δὲ ῥήτρα, Λυκούργου νόμος ὡς ὀκ χρηϲιμῶ πρὸς μάϑ. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ ϲυγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τὰς ϲυγγραμματοφύλακας. [ῥυθμοὶ] ῥυθμὸς, τάξις εὐμιλῶ ἀκολούϑως τῇ ἁρμονίᾳ, μέλῳ εὐφροϲύνου. [τῶν ἄλλων κατηγλαϊ] ὁ νῦς. ἀντὶ δ μεγαλαυχήμαϑ καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς ταῦτα μιϑοφορήϲαντων κατηκριχώϲ. [ὀδύριαϲ] ὀδύριαϲϑαι τὸ γῆρας ἀπλότητι ἦϑος, ταῦτα κατηχάριϲται. ἀλλ' ὑπ βωμολόχε εἰς ταῦτ' ἀκρεῖνοι ὡς κατάδηλοι ἀπημελημένοις κατεφυγόντες ἀπολογίαϲ, λῆρόν ϲε Φιλαύτιον μεμψίμοιρον φαϲὶ μεμέμφϑαι αὐτὸς. τάχα γὰρ Ϲωκράτης ἰδίλαν μεμεῖϑαι οἷον ἦτ Πρόδικον τ * Κεῖον καὶ τὰς κατ' αὐτὸν ἀπιλέγχϑ ϲοφιϲτὰς, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπόδηλος γλωϲαλγίαϲ. ἀλλὰ γὰρ καλὰϲ ἴχϑ τοῖς Ὁμήρου λεπτὰ ῥήτρα ἀποδράναχ τῶν πτίλων. ταῦτα μὲν ὑπ ἐνανδικῶν ϲε βάλλειν. ἃ τοίνυν δὲ ἐὰν Πόϑῳ ἐπιπλώϲας ἱτάρας ἐρέϲϑαι ἀγεῖραϲ, καὶ ὅϲα λοιπά. [ἡλιβάτων] ἐλιβάϑρων, ὑψηλὸν, ἄβαϑρον, ἢ ὅπου ὁ ἅλιος πρῶτον βάλλ. Στηϲίχορ δὲ τάρβαρα ἠλίβαϑρα τὸ βάϑρ λέγ. ἴϲιοι δὲ ἠλίβαϑρα λαϊδιδάϲιν ἡλίῳ φαινόμενον. [κρηπφύλακα] τὰ ϖρὸϲ τὰϲ χειμῶναϲ ϲτενὰ καὶ ὀχυρώμαϑα. οἱ δ φαϲὶ Κρητῆϲ τὰϲ νηϲιώτιδαϲ ἅμα Μίνωι τῷ βαϲιλεῖ κρατοῦντι, ἴφυγον εἰϲ πόλιν πιὰ, ἔϑεν ὁπόϑεν ἀνομάϑηϲαν κρηπφύλακα. [κρηπφύλακα] † Φρύξια πιὰ ἔτω λεγόμενα. ἢ ὑμνύπτοτϑ οἱ νηϲιῶϑ τ Μίνωα φεύγοντεϲ, ϖρὸϲ τὸν Κρητῶν αὐτὸν ἐϲτ. τὸ δ κρηπφύλακϑ χρήϲιμον τοῖϲ φεύγουϲιν δ κρύπτεϑαι, τὰ ϖρὸϲ τὰϲ χειμῶναϲ ϲτενὰ καὶ ὀχυράμαϑα. [ἀνιμόϊν] τὸ ἄνϑοϲ. λέϑ τὸ τὸ φύλλον ὑλλήϑειϲον οὖν πικτὸ ἀνίμῳ. [μιϑαρνῶϑαι] μιϑαρνῶϑαι οἷον ϖὰϲ ἐπὶ τὸν μιϑὸν ἀντιϖαλαλκτοῦϲιν. καὶ μιϑαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μιϑῷ γενομένη ἐργαϲία.

Ὑπὲρ τῦ ἐν τῇ ϖερϲικῇ ϖολέμῳ.

P. 494. Mſ. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυϲὸϲ ἐπιλοίπμ] Αἱ γάρ τοι ϖάλαιαὶ ϖροϲηκόϲαι αἱ μὲν ἐωδιναι, χαῖρε, αἱ δὲ ἐπέρεαι, γλάϑαι.

Παραμήλαν] Ἀντὶ δ ἀπαμήλαν, ἡ δὲ αὐτὴ τῆϲ δόλ.

Τὸ πεντάγραμμον] Ὅπ τὸ ἐν τῇ ϲυνηϑείᾳ λεγόμενον πεντάλφα σύμ-

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Mſ. ϖοδικὸν † κὸν. Deridentem Sophistas, adeòque Prodicum Plato Socratem inducit tum alibi, tum in *Protagora*, qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, ostendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia scripta fuisse.

σύμβολον ἦν πρὸς ἀλλήλους Πυθαγορείων ἀναγωγικὸν καὶ τύπον τὸ παῖς ἱ-
πτολαΐς ἐχρῶντο ὁ ἦτι τοῦτο.

Ἄκρον ἦλον σκεμφίου τ ἄλλοι.] Παροιμία ἐπὶ τῶ ἀτόπους τὰ ἄτοπα
ἐᾶν κρατεῖν δυνάντων.

Mſ. in fol. Υ πέρ δὲ τῆ προσαγορεύσῃ πλείσμοσι ἐπήρειαν.] βλάβην. [ἀπὸ σφακτηρίας.] τόπος Λακωνικὸς. [σκολιὸν.] τὸ σκο-
λιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἐχθ ὕστις αὐτοπλὴς, * Υ γαίνειν μὴν ἄν-
ερα φησὶ φησὶν ἀνδρὶ, Δάρδανον ἢ φυὰν καλὸν γενέσθ, Τέλεον πλυτέειν
ἄβλαβες, Καὶ πέπαρθεν ἠδᾶν μὴ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἢ παροιμία ὠδὴ ὡς
κατὰ Δικαίαρχος ὁ τῆ πρὸς μουσικῆς, δύο γὰρ λύρα λαβὼν. τὸ μὲν ὑπὸ
πάντων ἀδόμενον κατὰ ἐνὸς ἐξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συμποτῶν ὡς ἕτυ-
χε τῆ τάξῃ. ὁ δὲ καλέσας λέγ τὸν τάξιν σκολιὸν. ὡς δὲ Ἀριστόξενος
καὶ Φίλων ὁ μουσικὸς, ὅτι ὁ τοῖς γάμοις πρὸ μίας τραπέζης πολλὰς κλίνας
τίθεσι πρὸς μέρος, ἐξῆς μυρίναις ἔχοντες ᾠδὴν γνώμας καὶ ἱστορικὰς
ἱστορίας. ἡ δὲ πρόοδος σκολιὰ ἐγένετο λέγ τὸν θέσιν τῶ κλινῶν. [ὁ
Γοττῶ.] πόλλ.

Ἑρμόπμος ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπινὰ πόλει.] Τὸ παροιμιῶδες
μίτησιν ἐκεῖνο. ὃ πάντος ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἔβ ὁ πλοῦς.

Ὡς ἡ παροιμία φησί.] Παροιμία, θεὸς Φίλιος, καὶ ἐπὶ ῥιπὸς πλοίοις.
εἴρηται ἐπὶ τῶ πάνυ λίαν καὶ σφόδρα εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.

Ὦ Λυκῖε σοφὸς τ Ἐτέας.] Φίλοι ὄνομα κῦ τ Ἐτέας ἐξαιρεῖ. αὖτη γὰρ καὶ
ὁ σοφὸς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἐπάτησε καὶ σοφὸς φιλίαν αὐτῆς συναγαγὼν λέγ τ κατ-
ἐλιπον ἐσχάτως τοῦτο συμυθεμένην.

Ἦν μὴ φοίνικος ἴση βιάῃ.] Φοίνικα, τ Ἀραβίου λέγ πλησίον.

Ὄνυχα μόνον λέοντος.] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἴδιον ὄνυχα λέοντος ἔγνω ἄν.] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὃς ἐστὶ πε-
φισμασμένος ἐπ' ἀδείαι καθάπτεσθαι χρησίμως ἀναλαμβάνει, πλὴν ἐστὶ καὶ
μειζοτέρα γνῶσις αὐτοπίστως καὶ ἀληθὴς καὶ μεθ' ἧς καθόλου διομίνη.
ὡς φέρε δ' ἀριθμὸν μέρη ὁ δύο καὶ τέσσαρα, ὁ δ' τούτων συνεκλικὸς ὁ δέ-
κα τοσαυτῶς, ὡς καὶ δ' δέκα ὁ ἑκατὸν, καὶ τοῦτο ὁ χίλια, κακεῖνα ὁ μύ-
ριοι. ὑδὲν μᾶλλον κωλύσῃ τ τὰ δέκα μὴ ἐπισταμένου ἰδιώτην μὴ δὲ γε
πλὴν τῶν ἀριθμῶν ἧς φύσις αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἀπαρεγκλίτως
ὡς μία καὶ μία δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε ὁ πάνυ γενναῖος ὁ ἀληθεύ-
των λόγος τ τοιοῦτον λόγον ὡς εἰ μὴ τὴν καθόλου τὶς εἴδη ὑδὲ τὸν κατ'
μέρος. τοὐναντίον γὰρ ἀπὸ τ μερῶν, τὸ ὅλον συλλογίζεται, ἡ τῶν κατὰ
μέρος ἄφοισις σοφὸς γνῶσιν δ' καθόλου λεγομένου καθ' ἑαυτὸν ὑφισαμένη.
τοιοῦτη καὶ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστέλης πρεπόμενος πρὸ ἑαυτῶ λόγων φησὶ

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 3. & Athenæus Lib. 15. paulò aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterum hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem ferè verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, inter quæ erat omiſſio vocis πράπεζαν, & quòd pro κλινῶν legeretur κρατῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, relinquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, κυβόλια ὥστε κ᾽ ὁ τῦ λίσυ ὕυξ αὐτὸ τὸ μέρ. γναθῖν ἐξ ἀναλογίας τῶν Φιδίας εἰ κ᾽ μὴ τὸ ὅλον ἀδῆς, τὸγῶν μέγεθος ἀξιοπίστως δ᾽ ἡμεῖς ὑδὲν πεποίηκε ἐμποδὼν, εἰ ἦ κὴ ἀναλογίαν ἀναμένοις τί ἂν ἄλλο, ἢ ὡσὸς ἄλογον σαυτὸν σωσωθήσεις; κὴ τῶν ὄντων ἀπάντων ἀνεπιδεῆ ζωὴν ἢ κὴ φθόν. ὑδεὶς σοι τ᾽ σοφῆς πώτης ἐμποδὼν ἔσται. δὲ ἰῶ κ᾽ ὡσὸς τὺς λύκυς ἀπεπιμφθήσῃ ὡς λυκῶ. τῦ ὄτι κὴ ἂν κὴ κυλύεθ.

Γ᾽ρίσησιν, ἐπεὶ μὴ δὲ τις φύσις δ᾽ κυβόλυ.

Ε᾽πὶ ῥᾳδίᾳ γὰ κ᾽ τῶ παροιμίαν] Α᾽λλὰ μ᾽ γὰ ἐξωστλῦεθ᾽ ἢ ἀ᾽ ἐπισειρίᾳ, τῦτο ἡ παροιμία.

Ὅτι φαρμάκῳ] Ὅτι ἡ φιλοσοφία φαρμάκῳ ὀλιθρίῳ ἔοικε.

Τᾷ ἐπιτραπέζῃ ὕδατι] Τᾷ ἐπὶ τ᾽ τραπέζης συχνόμενον, ὁ λέ. τῶ ἰσοῤῥοπίου κὴ τὸ ἀπαρίσκλιθν τ᾽ τραπέζης ἐπὶ χρόνυς μέτον κὴ τ᾽ ἐπιφανείας ἐπανειλημμὸς τᾷ δακτύλῳ ἀχρηγῦται αὐτὸ φιλεῖ ἔπαθ᾽ ἐνιοῖς φύσεως ὑπέρφυσιν κὴ ἀτρεμῆν μὴ πεφυκότι.

Πάσχυσι ἦ αὐτὸ κὴ οἱ τῶν κινδύνων κὴ μαντρείων] Κινὴ μαντρεί. κ᾽ τὰς ὕπνυς ποιῦ ἐγκινομένη δύθυμιφόβια, τοιαῦτα τοῖς ὀνειρόπλαστα ἐμποιῦσα, ὡς τυφλῶν κὴ δίστομον ὄσα ὁ παρὰν διέξεισι λόγ. διὸ κὴ μαντεῖα μ᾽ ὅσυ ἐπὶ τᾷ ὕπνῳ τῶν δαιμόνων ὑποδέδομθ, κινὴ ἦ ἐπ᾽ μηδὲν ἐσὸς ἔχῃ κὴ βέβαιον, ἀλλὰ μ᾽ δ᾽ ὕπνῳ κ᾽ τῶν δύνειρείων ἀφίπται. τοιῦτο κὴ τὸ δ᾽ Θεολόγυ Γρηγορίυ, κινῶν μαντρεῖον τὰς Α᾽θήνας ἀνόμαζε, ὡς κατ᾽ ὑδὲν τ᾽ εὐῦπνους δίστομας ἀφερμένους.

Τὸ σύφαρ] Η᾽γῶν τὸ δίρμα.

Α᾽μελήσαντες δ᾽ ὅλκε] Α᾽μελήσαντες δ᾽ ὅλκε᾽ ἡγῶν δ᾽ σώματος, λέγ. γὰ ὅλκὸς κὴ τὸ σῶμα δ᾽ ὄφεως ἀπὸ δ᾽ ἕλκω. λέγ. ἅλκὸς κὴ ἀπὸ τύτυ ἔχ., ἡγῶν ἡ κοινῶς σύρμη ὥσπερ κὴ τὸ μέρ. δ᾽ σώματ. κὴ τὸ ἀπὸ τύτυ ἔχ.

Τὰς ὦμυς πλίπαν] Πτίπαν, ἀντὶ πλίοσαν, ὅ περὶ τ᾽ ἄχνης λέγ. δῆλον πλιοσάντ᾽ τὸ ἔνδυμα τ᾽ ἄχνης.

Mſ. in fol. Ε᾽ρμήμ. ἢ περὶ αἱρέσεων. κρὺ ἰατρῦ] Γ᾽παυκράτης. [ὡς νέωζ] μέλων. [ἀγχόμαλα] ἴσα ἐγγὺς δ᾽ ὁμαλῦ. [τὸν Χαιρεφῶντα] ὅτι σωκὸς ὁ Σωκράτης. ἐπ᾽ αὐτὸν γὰρ ὁ Πύθ. Χαιρεφῶντα πυτρίψατο εἰπὼν, ἀνδρῶν πάντων Σωκράτης σοφώτ. [μαρμάρα] μαυτομένυ. [Α᾽μφίρισζ] Α᾽μφιφέρεζ. [ἐσπύρμου] ὁρμόμενον. κ᾽ φραστερέας] σωτάγμ. ὑπερδιατεινόμου] φιλονεικῦντες. μὴ πατεροάζ ἄλλ᾽ ἀνδρὸς.] τῦτο δὲ Διῶν. ἰσηρῦσιν δ᾽ Πρωτέως. ὃν κὴ Α᾽μφ. τῦτο κατ᾽ ἀ᾽θημισμὸν Χρυσόστομ. ἀνόμασε. [τὸ ἦθος κ᾽ μίμησιν ἀπεικάν] Ε᾽πιχάρμ. ἀπόφθεγμα τῦτο. [παρδιδυκμέν] νικᾷ), ἤτοι ὑπὲρ δίξεως ὑποφαίνει). [ἔρμαιον] τὸ ἀσφαδὲς κέρδ. [ἀπίχρη] ἤρκ. [εἰ ὁ ἐπιγνώμων] εἰ δι᾽ τῦτο τὰ κὴ αἱ τῶν αὐτοῦ ὑπὸ σῦ λεγόμεναι ἀμφιβολίαι. [λαβλῶ] ἀφορμῶ. μίμ. ἐπαφῶ. [ὥσπερ δ᾽ ὡς Εὐκλείδυ ἄρχον]. πεχθέντων.] * Ε᾽ν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Α᾽θηναίων ἐπεκράτησαν λ᾽ τυράννυς ἔφυσαν παρ᾽ αὐτοῖς. οἳ τινες παρελαβόντες τινὰς δ᾽ πολιτῶν μετὰ τῦτον κακῶς ἐχρήσαντο τοῖς λοιποῖς. καθελυθέντων δὲ δ᾽ τυράννων, κὴ χαμένης μετ᾽ αὐτῶν Εὐκλείδυ ἄρχ-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitionibus delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

χρηζ@, ἵνα μὴ μηχανικοὶ ὦσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται συμβάκαι ἐποίουν, ὥστε τὰ ὡσὶ Εὐκλείδε ἀναξίπτερα εἶναι. τὸ δ' ὅν λόγῳ ὅτι τῶν πάνυ χαρίεντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἐ βέλτιον. [ἀλλαλάτοιεν] ἀλαλάζοιεν. [πτέρυγα] πτέρυγα πτὸ ἴργα συμφέρον πλέον Γ᾽ σωτηρίας φησὶν. ἵνα πτέρυγα τι χάπτῃ ἀντὶ ℈ πλέον ἐπαυξημένον. [πλημμέλημα] ἁμάρτημα. [κρᾶδη] μέτρον οἰνηρὸν χανλὸς ὑπὸ Σολέων. πεφόμιται ὑπὸ Γ᾽ώνων. [δημίοις] τοῖ κολάζουσι τὰς ℈δικίμους. [κιρδῶ] ἀλώπεκα. [ἐπαυξηρμένον] αὐξημένον, ἡλίου@. [Ἀτὰς ὦν μηχανῆς ἐπιφανεὶς] ἐπὶ τῆ ℈δικίξεων κὴ ℈δικίλογον. οἱ τῶν τραγωδιῶν ποιηταὶ ὅταν ἀπόχαργον εἰς τὴν σκηνὴν ἡ τόλμα ὥστε συγχῶναι τὰς ἡνιόχας πρὸς τὰ εἰρημένα κὴ ἐλεῖν τὰς ἡνυχικὰς δίκας@, ὡς ἀναξίως πεποιῆται, ἢ μισῆσαι τὰς πεπραγμένας κὴ ℈δικομήσασθαι ἀνάγκαι ἡνὰς ἀσάλευτ ὦσι ἐπ᾽ αὐτοῖς ℈ σκηνῆς ὁρμαμένας. ἀπὸ ἐξ ὕψους λύσ τῶν μηχανῆς ἵνα ἔβλεπον μὲν πρότερον οἱ ἡνιοχοὶ. κατ᾽ ἐκείνο ℈ τὴν ἡμέραν ὁ φοβέρμ@ ἐδείκνυε τὸ ℈ θεῖ πρόσωπον, κὴ ℈ κατὰ σολὸν ℈ δράμα@, ἐλέγετο ℈ θεὸς λύσ μηχανῆς.

Ἡ᾽ρόδο@ ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειῶσαι ὡ τούτῳ τῷ λόγῳ ἐξηφίεται ὡς ἐπιδείξας ὡς ἄχαρι ἀπίκιζον τὰς ἑαυτὲ ℈περιεργάσασθαι λόγους.

Οἰκοθεν ὡν τ᾽ Καρίας] Ἡ᾽ Ἀλικαρνασὸς χαὶ ℈ Καρίας.

Ὃ᾽τι πρ ὄφελ@] Ἀντὶ ℈ οἱ μίσησι κὴ ἀξιοφιλιμάτεται.

Παρφθεωρῆτε μι] Ἀντὶ ℈ συγκρίνατε, ἐξετάζετε.

Mſ. in fol. Ἡ᾽ρόδο@ ἢ Αἰτίων· ὡν τ᾽ Καρίας, ἢ Ἀλικαρνασὸς ἡδ᾽ τ᾽ Καρίας [ἰγλίχατο.] γλίχομαι. λίαν ἔχομαι. ἐπιθυμῶ. γναικῆ κὴ αἰτιατικῆ. [φέροντες] πάρεδρος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἅρμα τὸ ζεύγους λέγεται κὴ οἱ παρόνυμφοι, ℈δὲ τὸ παροχεῖν τοῖς νυμφίοις ἐπ᾽ ὀχήμασι χαρ τὰς νύμφας ἤγον. [ὀχεῖσθαι] λέγειν, ἁμάττων σημαίνει δὲ κὴ τὰς ἐξοχάς. [ἀπεργάσῃ] ἀπεργάζῃ). κατασκευάσῃ. βέλτιον πολεῖ. [αὐτοὶ τε ὦν.] οἱ μίσησι κὴ ἀξιοφιλιμάτεθαι. [℈δοκιμαζῆτε] συγκρίνετε.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος· ταυτρόδη.] χορδωτικὰ. [δὶς τετοιούτους] δισμυρίας [πλεῖστον.] τοξικὸν. [ψιλικὸν] πίζον. [τετριγότων.] ποιὸν ἦχον ὑποπλήττοντων, δίφορος δ᾽ ἀντικυμβάλιζον.] μιρόμβοι, κὴ ἀπὸ τ γὴν φερόμβοι, κὴ σωτρίβόμβοι ἦχον ἀπατίλλει. [ἐπαιώνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδην.] ἐσσφάνων.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε] Παρέλαβε τὸ ἔφη κὴ ἀφεῖλε ἐπὶ Ἀθηναίων ἔθη.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ σωστὸς, κὴ κανονικόν τι μηχανικὸν, κὴ χρῆμα γεωμετρικὸν. [ἐπιδεικνύμεθα] ἢ ἐπιδεικνύμεθα ὑπερσωστόλικον, ἢ ἐπιδείκνυμι δύκλικον. [ὁ πολυψηφόστ@.] δύο γὰρ ψήφοι τῆς νενικηκύσης ἀνέκειτο λάδικη κὴ πλήρης, ὥσπερ τῆς ἡττωμένοις ἡ μέλαινα κὴ ἡ τετρυπημένη. [ἀπωνίμια] ἀθέσματα.

Σκύθης ἢ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ ἀοξιπήσιος αὐτῷ] Λείπει ἡ ἀόξενος αὐτὶ γένοιο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξενος ἐστήμωσιν] Ἐναλίζεται. [ψεφοδιὴ.] τὰς ψόφους φοβέμενος, τυπίαι δειλὸς. [κεραμεικὸν.] πόνῳ. [διάγματος] διάγλεφ. αἷς ἡδέως ἄγονται, καὶ δόξας πολλὰ, καὶ ἀπάτῃσι. [καὶ ἀοξιπήσιος.] ἀόξενος αὐτῷ ἔσῃ. [δημοπίητος] δημοπίητός ἐστιν ὁ ψέφου δῆμος πολίτης μεγάλης παιδείας δὲ καὶ λόγων δυνάμεως.] τὰς ἀεὶ Δημοδόκους λέγει δίκας ῥήτορας Ὑπερείδου, Λυκίνου καὶ τὰς λοιπὰς. [Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδου.

Πῶς δεῖ ἱστορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτὶ μὲ κὴ τότε] πεφυκέναι ἐπὶ τῶν ὑστέρων μὲν ἐπιφορήσεως συγχώντων, μέτεσι ἦ ἀναγκαῖον ἀφανεμένων.

Καὶ διαπεπραγμένοις ἔστιν ὑφηγήσεται] Αἰλιανὸς αὐτὰ γεγενῆς.

Οὔτε δικαίοις κὲ νόμοις] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικὸν. αὐτὶ γὰρ ἔφασαν φασὶ δ' ἄρτι, καὶ κατέσχεν δ' κρατεῖ.

Ἔτινες πνὲς] Ἔτινος πᾶν ὁσαοῦν ἐρεσχθεῖν.

Σατυρεῖον λέγειν] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγουσι.

Ἐπιφθέγγεται] αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μειζόνως ἀμφιβαλόντων τὸ ἐπιφθέγμα.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4. Οὓς ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα ἀπεστίλεται πεφαλαχὲ καὶ ἀλλαχὲ μυθολογοῦντα, μᾶλλον δὲ τῇ τῆς πολιτείας, τὰ περὶ τῶν δὲ ἄδε διεξιόντα.

Καὶ δύο πνίς] Εἷς Ὅμηρον ἀπεσκώπτῃ ἀφὲ τὰς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἱστορίας τοῦτα μυθοποιησάντος.

Καὶ δίπλεθρον ἓν] Τὸ πλέθρον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγῃ τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριον ἦ λέγουσιν αὐτὸν, ἀφὲ τὸ λάμπειν δ' κυόσιν δ' ἐπιτολὰς αὐτῆς σεσιρίσθαι τὰς αὐθρώπους.

Ἑκατέρων οἱ ὄνοι] Γόης, περιθλόμενος οἷς ἐκ παρῆσαν ὄνοι, ἐν ᾧ ἐπιγεμαίνῃ τοῦτο πᾶσι σκληπτικοῖς τοῖς ἐχ' ὑπάθεσιν ἐχρῶντο.

Ὅσον δ' Ῥοδίων Κολοσσὸν] Τελάκοντα πηχέων, ἐξήκοντα γὰρ ἓν ὅλος ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ τεῖχος καθηρεῖτο] Σημεῖα ἀφὲ τὴν σύνταξιν ἄφελε γὰρ ὄντος. δῆθεν ἦ δ' τεῖχος καθαιρεῖτο, ἡμᾶς τὰς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἰσορία δ' ἀσαφείαν φεύγῃ τὸν πλασμὸν σαφείας χάριν.

Γέντο ἐσὶ καὶ αὐτοῖς ἀνθρώποις] Σπαρτὸς λεγομένους ἀποσκώπτῃ, τὰς ὰν θρησκείαν ἐθέντων σαφύνεις.

Διάπτυσσι τὸν ἀναβυμιάμενον καπνὸν] Ἡρόδοτος ἀφασύρῃ τὸ καὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cùm in editis libris vocetur hoc opus ἀληθὴς ἱστορία. Nec eodem redit.

ῶν τῶτο ἱσορέμενον περὶ τ βοπάνης, ἧς καιομένης ὃ σκηνοποιὸς κατὰ ατῶντας οἱ περικαθήμενοι Σκύθαι τῷ πυρὶ, μιμῆσει ὡς λόγ εἶναι λέγον.

Γ'γνύας] Οπ ὐ μόνον ἰγνύα ἡ ἀνθρώπε ἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνὺς· ἀφ' ἧ καὶ χαίρ τοῖς ἰγνύσι· χαιροκνημία ἢ λέγεται τὸ ἐξοπισθεν ὃ καλάμε ἢ σκέλες.

Κλειτὴ ἐστ] Εἰς τὸ ὑπὸ πᾶσι περὶ τῶν θαλαττίων σπλαχνῶν ἱσορέμενον ἀμφισβ.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τ Συρίης θεῦ λόγῳ μέμνηται τ φωλλῶν πινῶν ἐφ' ὧν καὶ πινες ἀναβαίνεσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἢ οἱ φασὶ ὕτοι τελεωτάτων ὀργυιῶν τὸ ὕψ.

Τὰ τύρεια σωτρίψαντες] Τὰς πυρεκβαλίτας λίθες λέγ.

Κορύθων ἐδόντ] Τὸ ὃ Ὁμήρ ἀμφιλαφὲς περὶ Διομήδ, τὸ δαὶ ἐὶ ὀκ κόρυθός τι καὶ ἀσπίδος ἀκόμαβεν.

Ἀληθινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀναπαύοντες] Εἶτα βωμολόχε ὄντ ἔμελλεν ὁ πάππος θαλπόμ τῷ πυρὶ εἰς ὕδωρ αὖθις μεταποιεῖ, καὶ πῶς ἔχε καταλυθέντες τέλεον ἀπωλάλεκται; ὥστ ἀπίθαν ἡ πλάσις ἔχε τὸ τῇ φυσῇ σε ἀσφόρεον.

Εὐανθὴς] Γραφικ κώμη.

Περιεκίχυτο] Ἀντὶ ὃ περιέχυ, ὑπείληφε, περιέβαλλεν, περιελίκμαζεν.

Ἐθασεύμλω] Κατὰ κοινῆ τὸ ἐθασεύμλω.

Καὶ εἰς τὸ τ μακρὸν συμπόσιον] * Εἰς τὰς κατ' ἠμᾶς ὁ χρὸς ἔοικεν ἁγίας περφήτας ἀμφιπαίζειν, ἐφ' οἷς ἔτ περὶ Ἱερουσαλὴμ σὺ ἐχρήσατο ἡμέρας σωειςχθήναι ἀλληγορικῶς διεξῆλθον.

Κε-

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίστιοι, ἔνθα περαίας
Εὔτιες, ἀνδρείων ἀχέων ἀπόκηροι, ἀτερπεῖς.
Convivæ reliquis illis immortalibus olim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia multùm profecerit: ἴσα ποτ' ἄξιος τ θεῶν συμπότης, *eris aliquando dignus qui admittatur in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabula Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum alitùd quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, κατεπίφλαγ μέγαν ὄλβον ἐκ ἰδυτάθη, *magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuscemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctius innotuerunt. Certè multâ de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρχην ἕτοιμον] Τὸ ἑξαρχαΐν ἄρτιον καὶ τὴν γῆς Ἀφροδίτην.

Οὐδὲ νύξ] Εἰς τὸ ὑπὲρ Θυέλλου περιτολογούμενα ἐπισκώπτει.

Διακονοῦντας] Εἰς τὸ ὠδὲ Βρομίαν περιβλεγούμενα τῶν Ἀσσυρίων Ἀφρυγῶν.

Τοὺς δ' Ἀκαδημαϊκούς] Οὐκ ἀκριβῶς ἅπαντας Ἀκαδημαϊκοὺς τοῖς Ἐφεκτικοῖς σωφάτην Λυκιανός.

Ἢ μᾶλλον] Ἀντὶ τοῦ ἔντως.

Καταγινώσκει] Σημεῖον Ἀφρίτου σύνταξιν, τὸ γὰρ γινώσκω γενικῶς σημαίνειν. οἷον καταγινώσκω σου τὴν φλυαρίας. ὁ δὲ κατὰ αἰτιατικὴν ἀπίδωκεν. καταγίνωσκον τοῦ ψυχρολογίαν. ἤτοι ὧν Ἀττικῶς οἱ συντάξειν. αὐτοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τὴ κρίσῃ σωφρονούμενον συνηθείᾳ. ἢ τὸ καταγινώσκω, ἀντὶ τοῦ γελᾶν ἢ Ἀφρύνειν εὐλαβῆται.

Οὐδὲ τυφλὸς ὢν] Ἱστορεῖ γὰρ τοῦτο Ἡρόδοτος ἐν τῇ Ὁμήρου βίῳ.

Παγκρατίᾳ] πέλας Ἀφρὸ τὸ πλησιαῖς βάλλειν τὰς πυγμάχας, ὅ ἐκεῖσε ἀναιρετὸν παρ' ὅσον ἀπειθὴς ὁ ἐν ἄδου βίος, ἀπὸ συμφώνων ἀπαλλαγμάτων.

Καὶ Σωκράτης] Τὰ ὠδὲ Σωκράτους ἑρμήνεια Ἀφρυγῶν.

Παρῴδησας] Τῶν ἄκρως βυλομένων ἐκλωΐζειν εἰς τὸ νόημα τῶν Ἑλλήνων φωνῆς ἀποπίπτουσι τὸ * παρῴδειος ὄνομα.

Ἐπιῶς] Δεῖ χρῆσθαι ἐπιῶς, ἀλλ' ἂν ἐπιμελῶς, σημεῖον δὲ τὸ ἐπιῶς, ἀντὶ τοῦ ἐφιλονικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιπάζῃ τὸ ἐφίλκεται σημαίνει.

Ἐποτιώμην] Γράφεται ἠνιώμην.

Οὐ παρήμην] Οὐ παρὴν ὡς σὺ ἄλλοις κεῖσαι, καὶ ἡ τύχη ζητεῖ.

Μείναις δὲ] Ἐνήλαξε τοῦ σύνταξιν. τὸ μὲν τοιοῦτος καταὶ τοῦ κοινοῦ χρησάμενος, τὸ δὲ καὶ Ἀττικίσας. κοινὸν μὲν οὖν τὸ μείναι σαυτὸν τὴν ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιῶσης. ἴσως δὲ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικόν. εἰ ἄρτιος εἶπε μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικοῖ.

Πέτρας τρυχάσι] Γράφεται πέτρας καὶ τρύχασι.

Καὶ μεγίστας] Εἶπε σοὶ βαμβαλόχῃ γόης, τί ὑποφείλεται τοῦτο ἴσως;

Μήκωνας] Κατακλάσας τοῦτο ἐπλάσθη, ὠδὲ τοῦ † ὑπέρου πόλιν ὑφῆτ ὑστοτικὸν τοῦτο καὶ παρεπτικόν.

Κελύφη καρύων] Κελύφους.

Ἐλαίῳ βλῷ] Ἀντὶ τοῦ ἀπεπαιωθήτως.

Ὁ γὰρ ἱστὸς τῶν νεὼς] Εἰς τοῦ Ἀχαρνῆς † ῥάβδον ὁ παιγνίμων διαπαίζει.

Τὸ ἀμόκλου] Γράφεται ἀπορήψαι τὸ ἀμόκλου.

Ἢ πιεῖν εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἄπιεν ἴλιγγ βυθόν.

Ἐγχωμιάσει] Γράφεται διελθεῖσι.

Χάσμασι μεγάλοις] Τάχα ὁ κενολόγος εἰς Μουσῖον καὶ τοὺς ἐρυθρὸν θαλάσσαν Ἀφρῶσιν κρεττόνων ἐπαινοῖς ἐπεκώμιον αἰνίττεται.

Ἔλαιον]

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum est vocem hanc esse Persicam & significare *viridarium*. Occurrit etiam in Ecclesiastæ libro scripto, si viris doctis credimus, post captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiastes, notum enim est hoc desumtum esse ex Bacchi fabula.

Ἔλπτον] Ὡς ἐπὶ κωλίῳ τὰ ἄκρα τ ὀδόντος ποδώνας εἴρηκε, παίζων κρίταῖῳ.

Ταῦτα μ ἐν μέχρι τ ἑτέρας γῆς] Καὶ τὸ τέλ ψοδίσαι μ τ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Δύο μὲν] Ἄγαν ἐμφρόνων καὶ τὸ τ βλακείας πεδον ἀποκλίνειν παραγγράτου, τὰς δύο τῆς ἀνείρων τόλεως τύλας, καὶ τέτων, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ καρτερὸν, τὴν δὲ κερφαίαν καὶ πολὺ τὸ δύβριπλον καὶ σθρον ἔχοντα, ἐπεὶ τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ἀργοῖς καὶ βλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κ τὸ καρτερὸν καὶ ἀμετακίνητον ἐπίκλον. καὶ ἔποτ' ἂν μετεκάκισθαι τ φύκε ὅσοις ἀσφαλὲς ἀνθρώποις τὸ τοιῆτο πᾶσι εἰδρύσαι, τοῖς δὲ καὶ μετακινηθεῖσι ἂν τὸ τ ἐλπίδων ἀτάθμητον, ὅσοις τῷ ἀσθενοίπω τ ἔμφρον γνώμης ὀψέ ποτε τ καίρ ἀνενεγκεῖν ἀφικέσθαι, καὶ τ τοιῶτον ἀπαλλαγῆναι μαπίσιν φροντίδων. Φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν καταλήλας τ φροντίδων καὶ τὰ ἐνύπνια ἀναληθεῖν. ἄλλως τε καὶ κινδυνεύει τῶν τύλων ἐκείνων ἀπίθανα. δι' ἧς τὰ φοβερὰ τ ὄνυπίων διέρχ καὶ φρικώδη. ἅμα γὰ τῇ ὕπνῳ καὶ αὐτὰ εἰχθ. εἰ δὲ καὶ πλάτος καὶ βάρος, τοιαῦτα καὶ τὰ καθ' ὕπνους ἀλλὰ τε μὲν δυχερῆ τῷ ἀνιᾶσθαι καὶ εἰς ἀμηχανίαν δύκολα. τὰ δὲ τερπνὰ καὶ ἱλαρότητα, τῷ ἥδεσθαι καὶ δύφραίνεσθαι..... νεκρὸς τε καὶ ἀπαθὴς πόλεμος.

Ἀποκριτόμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκλεόντων] Διακλεόντων. δοκιμαζόντων τῶν θεάτρων. [παραλόγων.] παραλόγοις λέγουσιν ἀρτικῶς οἵτ' ἄκοι, καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ παράδοξον, καὶ ὃ οὐκ ἄπιθς ἀποδεκτέον. οἷον ἐν πολέμῳ τὸν παράλογον, καὶ ὅτι ἐγένετο πολὺς παραλογος. παραλόγως δ τὸ ἀνελπίστως λέγ καὶ ἀδόξ ἀποδεκίως. [καθ' ὃν ἀτ μὴ ἀποκρύζαι βάλεται.] συτοῦσι οἱ ἀγῶνες, ὃν πρώτοις σ' ὃ λέγων τῇ νομίμῳ ἐπιχειρεῖ. ὃν ᾧ δείκνυσι μὴ δεκεῖν τοῖς νόμοις δὶς ἀποκρύπτεσθαι τὸν ἀγῶν. [καὶ ἀνεξέτιστον δὲν καταλείπ]. ὅσα πᾶς σ' συταῦθα λέγων τὸ ἴδιον ἐκ γνώμης τεχασμέ ὑπεμφαίν, καὶ ὅτι πᾶς τὴν τεχαικὴν τ κατηγελάς πορεύσιν, ἢ τεχαικὴν τὴν ἀπλοϊκὴν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ νομίμῳ κέχρη καὶ πᾶς τῶν τοιῆτος ἀπαίτησιν. [ἐξαγόνιον.] ἤτοι ἔξω ἐκ ἀγῶν. [ἀλισκόμενα] καταλαμβανόμενα κρατέμενα, ἢ νικώμενα.

Φαλάρις Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάρεδροι.] Πάρεδρ ἐκ δεῖν. παρεδρεύ τῷ δεῖνι τὸ ὄνομα μετὰ γενικῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δοτικῆς, ὥσαβ καὶ τὸ συνοίκος γενικῆ, συναικεῖ ἐ, δοτικῇ. [ἀναγαγεῖν] ἀποτείσαι. [αὐξῆσαι.] ἀκελδῆ καὶ αὐξηρόν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἐκ ἀθλητικῆ τ τρόπον, καὶ μή τινα διπλόϊν ἔχοντ. μὴ σ' ἐπισθάσαι ἄλλως, ἀλλ' οἷον ἐπὶ ἐκείνου ὑπάρχοντ οἱονεὶ μηδὲν ἐπισυρομένη ἀλλότριον· τὸ ἀσθενὲς δύλιδ φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ τυχόντα ὡς ἐπίπαν καὶ σύνθημα, ἃ βάλε σημαίνει τὸ αὐξῆσαι, σημαίνῃ γὰρ τόν τι ἀ-

πλῶν καὶ ἄδολον καὶ ἀληθευτικὸν, καὶ τὸν ἕτοιμον πρὸς ἅπαν, καὶ τὸ ταχὺ, καὶ συντομον καὶ αὐτόματον. Μάκηρ δὲ τῇ αὐτῇ χαρακτικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκιανὸν παρὰ μέρος τούτων αὐτῶν. [παύσιμι] καταπαυσιμι. διὸ καὶ λέξις ἀκριβὴς ἐστὶ γαμεῖν ἐπίκλιτα τὴν ἐπέρου λέξιν τὸ παύσιμι. [ἐξάπινα] σημεῖα τὸ ἐξάπινα τρόπα. ὃν οἱ μὲν μὴ τὰ τρόπα χράψεις ἐλάττονα φείλ. οἱ δὲ χρεῖς τὰ τρόπα ὀξύνει μόνον, χράφει γὰρ μετ' ἀμφοτέρα. [ἠκατάσπιλα.] ἐφιλάκιλα. [ἀκατάστατος] κύων ἀνεχέστατος [νεολαία] ἡ δὲ νέα λαὸς συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ ἀθροισμα τὸ νέον· ἐνεργητικὸς καὶ παθητικῶς καὶ μετὰ χαρικῆς. [δημιοτικαίας] ταῖς δὲ δήμοις δικαίαις, ὁσίαις. [ἡ ἐφέτων.] ἔφηβοι λέγονται οἱ μέχρι τῶν ιθ. ἐνιαυτῶν τυγχάνοντες. [ἐπανίζοντο.] συνῆγον. [αὐτοχειρία] ἤτοι τὸ ἐν χειρῶν ὁυλάμῃ αὐθαιρέτως μετὰ ὁμοῦ ὁρμωμένοι καὶ φονεύοντες, λέγουσι δὲ αὐτόχειρες καὶ οἱ ἑαυτὸν φονεύοντες. [φωραίσοντες] ἤτοι ἐφοδεύοντες πυνίσοντες. [μεταπελάμβανον.] μεταπαμψάμβανον. [πολλὰς γνώσεις τυράννους σοφὰς.] Περίανδρον φησὶ δὲ Κυψέλου ὃς τῶν ζ μὲν σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τάττει καὶ Διόφιλος ὁ Δελφὸς ἐν βίβλοις τοῦτο, ὁμοῦ κρίτα. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ Πυθοῖ ἀνίκητοι· ταῦτα. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν δὲ ἀλαζονίαν. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σεαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ὅσον μεμιμήσατο πόλον. Βίωνος Πριηνέως, οἱ πολλοὶ κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγὺς πανὸς ὁ ἄτης.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mf. in 4. Πρόξενος ὢν] Πρόξενος ὁ ἄλλης πόλεως ξένος ἰδιόξενος, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὑτὸν ξένος ὤν, ὥσπερ ὁ ἡμέτερος ξένος καὶ ἀσύξενος τοιοῦτο λέγοφέρε. ὥσπερ μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος ὢν πολίτης κατὰ τρόπον ξένος. ἰδιόξενος δὲ ὁ ἰδίων ξένος. ἀσύξενος ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ξένοις, ὁποῖοι ποτ' ἂν ὦσι τὸ γένος. οἱ ἕτεροι δὲ ῥητόρων ὥσπερ ξένους καλοῦσι τοὺς παροικοῦντας τινὰς ἀγρίους, οἱ γένοι· καὶ ἴσως διὰ τοῦ καὶ τοὺς ὥσπερ ξένους συναγωνίζεσθαι τοῖς..... οἱ ὥσπερ ξένοι παροικοῦσι..... παρέληπται τοῦτο..... τῶν μὴ ἐκπεμπόντων τῇ κρίσει ὥσπερ χόντων· ἕτεροι δὲ ὥσπερ ξένους φασὶ, τοὺς κατ' ἄγνοιαν πολιτικὴν ὥσπερ ὄντας ὅλων πόλεων χινομένους. ἰδιόξενος δὲ, τοὺς ἐκ πολέμου χρόνῳ ἢ ἐκ πατέρων παραδοχὰς τυχόντας ὁμοίως, κἂν πολιτικὰς ἀγαλλίσεσιν ἀπίχωσιν· οἱ φαίνοι· καὶ σφραγίδας ἀλλήλοις δεικνύοντες, καὶ σύμβολά τινα πομπίμους. ἵνα δὲ ὦσι πέμπωσιν ἀγνῶτας ἢ ἡμᾶς ἢ ἀλλοίους ὥσπερ ξένους· ἄτης ἀπὸ σύμβολα. φασὶ δὲ καὶ δεξιόξενους ὅτοι τοὺς κατὰ πόλεων ἀλλήλοις φιλοτιμουμένους, ὡς Διομήδης Γλαύκῳ. ξένος δὲ ἁπλῶς, τοὺς ἐξ ἑτέρας πόλεως παρεπιδημοῦντας. ἐάν τε ἀγνῶτες ὦσι, ἐάν τε ἐγνωσμένοι. τοὺς δὲ ἰδιοξένους, ὃς ἐν οἰκίᾳ τὸν ὑποδεξάμενον, ἢ συμπαίζοντί τινων χρονίζων ἢ μισθοῦται τῶν λόγ.....

Ἀλκ

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὗτος ἐστὶ Κέλσος, ὁ τὸν κθ' λόγον μακρὸν φλυαρήσας κατὰ τῶν χριστιανῶν βιβλίοις. ᾧ ἀποκρίνεται Ὠριγένης, μεστὸς ὢν πάσης σοφίας καὶ εὐσεβείας ἐξυφασμένος λόγους καὶ λόγου ἀπόρρητα τὰ θεοπρεπῆ αὐτῷ ἀποδόσθαι.

Καὶ Ἀρριανὸς δ'] Ὁ Ἀρριανὸς κδ' ὁ Σιδασεὺς ἦν. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωϊκὸς δ' τὰ ἠθικὰ φέρεται, * κδ' τοῦτον ἦν.

Οὐ Μινύαι μόνον] πότερον τὸ Ὀρχομένιον Μινύαι, ἢ καὶ Ὅμηρος μνημονεύει Ὀρχόμενον φασκὼν Μινύειον, ἢ τὸ Βοιώτιον.

Γ' πρὸς τὰς Κίρκωπας] Οὗτοι οἱ Βοιωτίαι διέτελεσαν, Ὀχαλιεῖς ὄντες γένος. Σάλος καὶ Τελβαλὸς ὀνομαζόμενοι. ἱστόρησι καὶ Ἀρχεῖ, ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κερκώπων ἀγορά. ἀπολιθῶσαι δ' αὐτοὺς Ζεὺς ἐποίησε μισήσας βαλεῖν φησὶν Ἀλέξανδρος. Ὁ δ' Εὐρύβατος ὡς ποιητὴς καὶ παιζούσης ᾠδῆς ἦν καὶ ᾠδότης αἰσχύνης. ὡσαύτως καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ ποιηταῖς βοᾷ. ὁ Ἀριστόδημος δ', μιμητὴς καὶ καταπύγων ἐς ὑπερβολήν, ἀφ' ἧς καὶ ὁ πρωκτὸς Ἀριστόδημος καλεῖται, τούτοις ὅμοιος καὶ ὁ Σώφρων.

Καὶ ἀδελφὴς ὕστερον] ᾠδυσυπακουστέον κἀνταῦθα τὸ κατεπόησεν. οἷον καὶ ἀδελφὴς ὕστερον κατεπόησεν πλατῆσαι, καὶ ἀοιδήμους γενέσθαι.

Κοσκινῷ τὸ β' λόγῳ] Ἐπὶ τῶν ἀδιαλείπτων μόχθων τοῦτο λέγεσθαι εἴωθεν.

Μὴ ἀλλ' ᾠδεῖα] Τὸ, μᾶλλον ἀλλ' διέλαιε εἰπὼν μήτε τῇ μορφῇ ἀλλ' ᾠδεῖα εἶναι ἀλλὰ φιλόσοφον τὸ μὴ ᾠδεῖα εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρυν β' φωτὸς] Οὐδὲ ἐς κόρυν β' φωτὸς δεδόμενον, Ἀττικὴ ἡ συντάξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναίων. οἷον ἔφαγεν τοῦ ἄρτου, πεπίασι δ' ὕδατος.

Ποιήσεως εἶχεν] Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ συμβολικῆς ἀφαιρέσεως ἐξενηνόχασι τὸ ποιεῖσθαι.

Σκοδασὸν ἦ τοῦτο] Σύνθεσις δ' λεγομένη ἡφαιστίνη.

Τῶν δὲ σελήνῃ] Εἰς τὴν Ἐνδυμίωνα ἀφαιρεῖ τὸν λόγον. ὃς καὶ βάκελος ὢν, ἐρασθῆναι ὑπὸ σελήνης μυθεύεται.

Δίης] Ἤτοι Διὸς.

Λεπίδῳ ἐπιτρέψαι ὕστερον] Ἔφη γὰρ τὴν Λίπιδον τοῦτον οὐ Λεμέριδι κατοικεῖν Ἐπικούρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τὴν δεῖνα] Γέρως συνδέκα δ' ἀνδρὸς ὄγκῳ τοῦτο τὸ κύμα παρηγόρησε.

Ἀλλ' ἐκ γῆς ᾠδὴ γῆς] Γῆ ᾠδὴ γῆς τοῦτο εἶπε λέγειν Ἀθηναίους, ἀντὶ δ' καὶ πάσης τῆς γῆς, ὃ φαμὲν τόπον οὐ τόπου.

Κομίσας ἐς τὴν ἀγορὰν] Σημεῖον ὡς ἀφαιρεῖται ἦ καὶ ὕστερον ὁ ἐπικαλῶν τῷ αὐτῷ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐγκυμασσόμενος Λυκιανὸς τὴν Ἐπικούρου αἵρεσιν.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide *Suidam*.

Σκβαρδιλαχείμαλα] Ἀπολοιοῦ τὸ ἀπορούντα σὺ τοῦ καπελίας.

Μὴ σύγε πλωίμμαι] Ἀπὸ παροιμίας παρώδησεί τις ἀδὲν ἰς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίη ἦος] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι ἐποίησε, ταῦτα φησίν, ἀλλὰ παίζων ὡς ἀπὸ Ποδαλειρίου, ὃς ἰατρὸς ἦν ἔλκων τὸ γένος. ὁ δὲ σκηπτόνι ἀμβλίσκων τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήσεως.

P. 784. Mf. in 4. Μὴ ὄρχησιν ἄρα] Ἀττικὸν τοῦτο καὶ στέλοιπα λεκτόν. ὤφειλε γὰρ μὴ ὄρχησ εἶναι αἰτιατικὴ. σημειοῦ δὲ ὅτι μὴ εἰς τὸ τὶς φησιν. τῶν δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ συνήθεια δοτικῇ κέχρηται ὡς Σοφοκλέους, ὁ καὶ ἐπὶ ὅμφω τὼ χεῖρε καὶ τοῖν χεροῖν ἡλυκοῖς ὀνόμασιν λέγουσιν ἄρθρα ἀφωνίμενα.

Καὶ μὴ τοῦτα δήλα πλαίνω] Φασὶ γὰρ τὸν δῆλον τὸν νῆσον ἐν ᾗ τὸ Ἀπόλλωνα ὑπὸ Λητοῦς γεννηθῆναι πλανᾶσθαι, καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλυμένην, περὶ τὰς Κυκλάδας ἄλλοτε ἀλλαχῆ νέεσθαι. Λητὼ δὲ ὑπὸ δυσμενείη καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξυνίσασα, ἤδειν γὰρ αὐτὸν μέσης γῆς ἐπίπλοον ὄντα ὑπεδέχετο δι' ὀργὴν καὶ ἀπιλὰς Ἥρας, ἔστι δ' ἄλλης καὶ μέση τῶν Κυκλάδων ἐρριζώθη. Διὸ αὐτὴν Δῆλον ἐκλήθη, ἅτε ἐκλαμψάσης τῇ παγιότητι. αἱ δὲ περὶ αὐτὸν κυκλάδες αὐτὸν, Κυκλάδες καὶ ἀπὸ τούτου ἱερὸς Ἀπόλλωνος. ἱερεῖ Καλλίμαχος ἐν τῷ εἰς Δῆλον ὕμνῳ.

Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς] Λέγουσιν ἐν Δελφοῖς ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ δύο ἀετῶν, καὶ περὶ αὐτὸν χαράξαι λίθους. καὶ τοῦτο ἔφασκον τὸ μέσον ἀπίσης τῆς γῆς.

Οἱ μὲν, ἄλλοχα κινήμμοι] Τοῦτο δὲ παροιμία, ἀπὸ ὁπλοποιῶν παροιμίας μεταλήψαντα. ἀδὲν φασὶ πρὸς τὸν Διόνυσον.

Λειπομένη κακοζηλία] Ὅτι καὶ κακόζηλον τὸ ὑστερίζειν τὸ μέτρου βέλτιον, ὥσπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mf. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ πρόσβαλεῖν] προσβληθὲν ἢ προσπίχασι. [ἰυμέλης] ἰυμέλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ τοῦ ἰύειν. ἰυμελὶς δὲ αὐλητική. [λειτουργίαις] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mf. in 4. Τηπιόν τι] Χορὸν δηλωτικὸ τὰ τρία τοῦτα ἐπιρρήματα. πίτνειν. τῆπες. νέσθαι. ὡς ὃν ἀπὸ τοῦ χθὲς χράδεται χθεσινὸν, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τῆπες, τηπιὸν, σημαίνῃ τὸ ἐπίτριτον, ἤτοι τὸ ἀπὸ αὐτοῦ ἄτης. τὸ νεοχμὸν, τὸ καινὸν, σημαίνῃ, ἀφ' ὧν τὸ χρῆται νεοχμῶ. καὶ ἔστιν ἀπὸ τοῦ νέος καὶ τοῦ ἔχω νεοχὸς, καὶ νεοχμὸν πλεονασμῷ τοῦ μ. χρῆται τῇ λέξει Θουκυδίδης.

Κυψελοῦσιν] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγεται δὲ τὸ κεκραμένως ξυνόσμων ἀχθεῖον τὸ ἀπίσωπον, οὗ δὲ τὸν ῥύπον ἀκοῦσαι.

Πεδεῖ κατέβαλε] Γρῶς ἀντὶ τοῦ πρὸς πέδον κατέβαλε.

Ἡ κυψελὶς] Οὕτως ὁ ῥύπος τῶν ὤτων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ἐφάκιον ἀχλεῖον ᾧ τὰς ὄρτυγας λοπίζεται. ὧν ᾧ καὶ ὁ Κορίνθιος πορ-

νος δρεπηφύηθες ὑπὸ τ μητρὸς κρωζακρυβεὶς, Κύψελος ἀνομάσθη. ἄμφω ὄ ἄπο τ κυψελὶς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύβειν τὴν ἐλιὰ ἐρρήθησαν.

Εὔαρχος] Τὸ μὲν εὔαρχος, τὸ καλὸν δρχιὸν ἔχων, εὔλογος ὄ, τὴν σωφρονικὴν εὐαρμοστος. εὐλεξις ὄ καὶ εὐώνυμος, τὸ εὐπρεπισμὸν ὀνόμασι καὶ λέξεσι κεχρῆσθαι.

Ὦπαί ἐλιγχίδα μοι] Ἐλιγχὶς, ἡ ξύρα. ἔοικε ὄ τὸ κτένιον ὕπνον καλεῖν. φασὶν ἀπὸ ταινίας λέγειν ὀφθαλμούς. ῥύμμασι τὸν σάκκον ἢ καὶ τὸ ἱστρον. ἐχρῆντο γὰρ καὶ ἱστρῳ οἱ παλαιοὶ ἀντὶ τοῦ πυλαιοὶ ἀντὶ τοῦ λυτροῖς. ναυσολεῖν, τὸ βαστάσαι ἄχθος. ὁ ἐπὶ λυτρῳ ὄ, ὁ ἀντὶ τῆς σωφρονίας βαλανικὸν. ἐγχωρίκη ὄ ὁ κιβώτιον, ἐν ᾧ ἔστιν ἀσφαλῶς καὶ ἐχθύας κατορύττειν.

Ἐλιπύσεις] Ἀντὶ τοῦ ἐπίσχες, κατεμείνεις.

Οὐκ εὐπόρως] Ἀντὶ τοῦ πορεύσας δυνάμενος.

Τὼ τρῶμιν] Οἱ μὲν ὁ τρῆμα τ ἑδρας· οἱ ὄ ὁ ἀπὸ τούτου μέχρι τ ὀρχῆς ὁ βαλανεῖον χωρίον, ὃ καὶ ὑποταυρον καλοῦσιν. ἐστὶ ὄ καὶ χαμαιλῶ ἔχον ἐπανεσηκὸς, ὅμοιον ῥαφῇ.

Ἐπ' ἀσράδος] Ἀσράδα ὁ σάγμα ἤτοι ἡ σέλα. τὰς δὲ τὰ σισαγμάτα ζῶα ἐλαύνοντας ἔοικεν ὁ καιολόγος ἀσραδηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμηλατεῖν εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαύνοντας τὰς ἵππους, οἵ τινες τὰ ἅρματα ὑποζεύξασι. ἄλλοι ὄ ἀσράδια ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἄζυγα φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσραδηλάτας τὰς ὀπαδὰς τούτων φασί.

Ἀσκωλιάζων] Ἀσκωλιάζειν ὁ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ὕπνον κινεῖν. ὁ ὄ ἐστὶν ἄλλεσθαι. μηνόποδι γὰρ τὶ ἄλλο εἰς κίνησιν ἀφελεῖ ποιεῖ, ἢ ἅλλεσθαι; ἀσκωλιάζοντα δὲ αὐτὸ ὄ μηνόποδα πηδῶντα.

Συμπεφωρυχίσας] Τὴν θελητὴν φύλην. τὰς ὄ τόφον τῇ ἐμῇ πειρᾷ κατασκάζοντας.

Καὶ ὅπ καύματα πῆ] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τῆ κρύος γινόμενα ἐγκαύματα εἰς ὁ σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἀραίωσις ὄ, τὰ ὀρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία. σκάνδικες καὶ βρόγκια, εἴδη λαχάνων. κόχρυς δὲ, στοργὴ ὄσπριον. ὁ ὄ ἐδάρτης ὃν ὄρτυγα αὐτὸ ὄ ἀντεσύρλιν, ἑτεροίως ὁ ὑποταῦρος, ἤτοι τὴν τρόμιν. λεκιθοπωλις ὄ, ἡ τὰ ἠλοημένα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πωλοῦσα. οἱ ὄ ἰατρεῖον λέκιθον φασὶ καὶ ὁ ὄ ὠὸ ὠχρὸν· χρυσιοπώλης ὄ ὁ τὰς διπλοῦς ὀπώρας πιπράσκων. σίλφη δὲ ἡ πυρέκτης ἐγκρυφίαν ὀρτοῦ εἶσιν. ὁ μὲν σὺν κλιβάνῳ, ὁ ὄ ἐγκρυφίας, ἐπὶ τῇ ἀποδοχῇ ὠπτημένον. ζήπια ὄ τὰ κεφάλαια. ὁ οἰσύφος ὄ ὁ ἀμφιτραχήλιον, ἀπὸ τοῦ ὄπισθεν κρίας. λαγαίνιον ὄ, ὁ ὑπὸ τὸν τρόχηλον, καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. σίμος δὲ ἐστιν, ὁ ἀμφοτέρους τὰς ὀφθαλμοὺς ἡδύνειν ὄ, τὸ κοιλαίνειν ἤτοι μικροτέρους· κόρδοπος ὄ ἡ μάκτρα, ἤτοι ἡ πολαπτὶς ἐστὶ σκάφη. ξηροκλοιφεῖν δέ ἐστι, ὁ ἄνευ λυτροῦ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνάμπτα ὄ, τὸ δὲ σκιαγρεῖα τ σκάφης ἤτοι δὲ ὠρολογία μέσον ἐπανεσηκὸς κανόνιον λέγει, ὁ τὰς ὥρας δείκνυσι τῇ ἑαυτῇ σκιᾷ· πόλον ὄ ὁ μέσον καὶ κοῖλον δὲ αὐτῆ ὠρολογίᾳ λέγει. κρεμάνδας ὄ. τὰς σύγκλυδας οἱμαι καὶ συρφετώδεις φησὶ. βύζιν ὄ, ἐπιῤῥήκατ-

κῶς ἀκυρῶσι τὸ οἰονεὶ ἀφ' τῶν συνιζήσεων ἢ ὄχλου καὶ τῶν πίλησιν ἐμβριθεσυμβώμους ἱστάναι καὶ ἀθρόοις τε καὶ ἀθρόας. τοῦτο γὰρ ἢ ἀπόζεις σημαίνῃ. τὰ κόγχῃ ἢ δηλονότι δυικῶς τὰς κόγχας σημαίνῃ τῶν ὀφθαλμῶν. σκαρδαμύττειν ἢ, τὸ σκαίρειν τυκτικῶς τὰ βλέφαρα. φαρμακὸν ἢ τὰ ὄμματα φησὶν, ἀντὶ ἢ φαρμακὸν ἤτοι ἰατρείας δέας.

Διανοῦσαι] Ἀντὶ ἢ κηλυμβῆσαι.

Γρυποπώλῳ] Ἔτι ἢ ὁ τὰ ὠνητὰ σκυλάκια πωλῶν, παρὰ τὸ χρῦ. ὥτως ἢ Ἀθηναῖοι ἢν ῥύπον φασὶ τῶν ὀνύχων.

Λαμάνιον] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειρῶται τὸ ἀπὸ ἢ τραχήλου φασὶ τῶν βοῶν ἀρίμβωμον χάλασμα καὶ λῆγον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραχιόνων, ὡς φησὶ Διονύσιος ὁ Γνησιος. ἔστι ἢ Γύχη πόλις Σικελίας. ἔοικε ἢ ἡ βοὸς λίγαιον λαμάνιον, ἀλλὰ ζώων ἑτέρων τὸ ζηθύνιον. ἢ τῶν βοῶν ἢ ἄχρηστον τοῦτο τὸ μέρος ὁ καὶ λαμύελδα φασί.

Ὠχρὰν ψύτταν] Ἀντὶ ἢ τυχίαν θρεμμάν.

Λαπαχῶν κοτίδων] Εἶδός παιδιᾶς ὁ κοτίδων, τοιοῦτον. μέσον ἵστασι χάσκοντα ἄνωθεν ζυγὸν κῆ κορυφὴν ἑπταώρων. καθεκάστερον ἢ ἄκρον ὀζυγὸς πλάσιγγα φέρῃ. ἀνθρακοπερίαν ταῖς πλάσιγξιν ὑποκειμένην. ὁ κοτίδων τοίνυν λαβὼν εἰς τὸ στόμα ὑγρὸν ὁπόσον οἷόν ἢ ὕδατος, καὶ πλήσας τὰς γνάθους, ἀφίησι τῶν χειλέων ὑπὸ μίαν σταγόνα ἢ ὑγρὰν κῆ ἢ πλασίγγων. αἱ ἢ διξάμβυκα κοῖλαι ὄσαι καὶ καθεκόμβυκα τῷ βάρει κῆ τὸ ἐπικρατοῦν ἢ ὑγρὸν φέροντα κῆ ἢ ὑποκειμένην ἀνθρακοπερίαν. κῆ κρίσεσιν ἀπὸ μέρους ἑκατέρας κατὰ τὸν ἑτερόζυγίσαν τὰς ἀνθράκιτας ποιοῦσι ἦχον ἀποπλῆσαι ὃς δύφρασίν τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδικῶν κατευσχωνίαν. ἐρωτικὴ, γὰρ ἡ παιδιά. εἰ ἢ τῶν πλασίγγων ἡ λάπαξ ἀβαρτοι, κοτίδας δεικτὸν ὁ ἐρῶν, κῆ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἡμελῆς. καλεῖν ἢ τὰ ἀνθρακοπερία μάνιες. οἱ ἀκριβέστεροι δὲ τὸν κοτίδων ἀβλαβόντας, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κοτίδων, καζακτῶν, κῆ ὀξυβάφων. ὁ μὲ καπαῖος τοιοῦτος ἢν τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ ὠοῦ σωπότι ὁ σκαλεῖτο μάνης ἐφ' ᾧ ἴδῃ πισσῖν τῶν καζακτῶν κοτίδων. ὁ ἢ δὶ ὀξυβάφων τοιοῦτος. ἀγγεῖον τῷ λυτρεδίῳ ἐοικὸς πλῆρες ὕδατος ἐπῆγτο. ὀξυβάφων κεινῶν ἐπιπλεόντων, ἅπερ ἢν κατεδύετο ταῖς ἀπὸ τῶν γομίτων σχουσαις λάπαξιν ὁ ἀφὼν πλάσιγγας ἢ, τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν, τὸ πυκνότατον λίγῃ. ἰὰν ἢ μόνον τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ ὃν μόνον πεσοῦσα. παρῆλθε ἢ ὁ κοτίδων εἰς τὰ συμπόσια, λάβ τῶν ὧδε Σικελίαν σχεῖν εἰσαγόντων. σοβὸς ἢ τοῦτο κυκλοτερὲς ἐποιοῦντο οἱ δεῖπνοι, ἵνα πάντες, εἰς τὸ μέσον πηλίνης ἢ κοτίδος, ἔχωσιν ἐξ ἴσου τῆ ἀπόστασιν σοῖς λάπαξι βάλλειν καὶ ὧδε νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅτω βάλλει δὲ μόνον ἐφιλοτιμοῦντο, ἀλλὰ κῆ ὃν κοιλᾶς. ἐπὶ γὰ ἢ ἀριστερᾶ ἀγκῶνος τις ἑαυτὸν ἐπερείσας, ὑγρᾶς ἀφίῃ τὸν λάπαξα, ὡς ἐνίοις μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῷ κοτίζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκοντίζειν. δοκεῖ δ' μοι καὶ τὸ σὺ τῇ σωφροσύνῃ κοτίζειν ἀπὸ τούτου βαρβαρικὸν κῆ ὄνειδος..... εἰρῆσθαι.

Ὡς ῥιδικίνας] Εἶδός ὄρτυγος αἱ ῥιδικίναι.

Ἀπερυθριάσαι] Ἐπίσημός ὁ παιζυγίμαιον τὸ ἀπερυθριάσαι τίθησι ἀφ' τὸ γελοῖον. βάλεται δ' αὐτῷ σημαίνει τὸ, τὸ ἐρύθημα, ὅτοι τὸ αἰμα-

τοῦσις

τῶδες τῶν ὀφθαλμῶν ὑποκαθέρας· λημαλίον δὲ, τὸ σαν λήμμας φησὶ, καὶ τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ὃ καὶ μὴ λίγωμμα, δῆλον.

Ἀπηθημμένοι] Ἀντὶ δὲ ἀποδυσάμμοι. ἐοθήμματα γὰρ τὰ ἱμάτια· ἔοικε δὲ μοι αὐτὸς ταῦτα δὲ μαλοίης καλῶς ποιῶν ἀμφικάτιεν· ὡς καὶ σοφόστως μὴ ὑπάσης μάλωσις, αὐτὸς σοφάστως δύρίσκων ὁ ἀμφιλείπ.

Σωτηρίζοντες] Ἀντὶ δὲ ἀκμάλως ἀμφιτρίψαντες καὶ ἀναβάντες ἀκμάλως, ὃ ποιεῖν εἰώθασιν ἐπί τινων παιζόντων οἱ νικῶντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ νάτου τῶ ἡττημένου. ἔνθεν καὶ καταπατσάμμοι, εἶπεν. τὸ δὲ ἐμπαίξαντες, οἱονεὶ παίξαντες ἐν τῷ συμποσίῳ. ψυχροβαφὶς δὲ, τὴν ψυχρὰν φησὶ πύελον, ἐν ᾗ φησὶ ὑπολύντες ὥσπὶ διλφῖνες τὰς κόρας κυδιῶντες ὑπὸ τῷ ὕδατι σκολυμβῶμμ. τὸ δὲ ἐξυόμιλον, ἀντὶ δὲ σκαπτιζόμιλον. ὀδοντωτὸν γὰρ ξύστρον τὸ κτένιον φησὶ, κήπιον δὲ καὶ σκάφιον εἶδή κυρβᾶς.

Ὀκλαδίας μὲν] Δίφορος, ἢν ἀναπαύστραν φησὶν. ἀσκώπης δὲ, ὁ δύπτλης κεφάλαθος, συμφορῶν δὲ ἀμφαίζων εἶπι ἐν ὕδατι.

Δίχηλαι ὕειαι] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἤδια ὄντα καὶ ἐδώδιμα. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ χελίδες τὰ ἀπὸ τῶν χηλῶν τῶν ζώων εἰς μῦκης ἀφαιρούμμα φησὶν ἀκρωτήρια.

Καὶ τοκάδες ὑός] Ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἰσκυάζει οἱ τῶν παλαιῶν βιοφάγοι βρωμῷ π. συγκόπτοντες ποδὰ κρέα καὶ τυρὸν καὶ ἡδύνοι αὐτοῖς βρώματα.

Καὶ λοβὸς ὁπ παγήνι] Λοβὸς ὁπ παγήνι, τὸ ἧπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ παγήνι. μυτίλως δὲ ἐσι τρίμμα ἀμφ᾽ σκορόδοι καὶ τινῶν ἄλλων. μελιτίττα δὲ, οἱ ὁπ μέλιτος πλακοῦντες. ἀπαδὰν δὲ ἁλικτρυόνα, ὃν παρενθηκάτα. λεπογώμμια δὲ βᾶν, τὸν τὸ γνῶμμ᾽ ἀποβαλόντα, ὃ ἐσὶν οὐδὲς ἀπὸ γαιτῆς.

Ἀ᾽υρπάκη] Σκεύασμα βαρβαρικὸν ἀμφ᾽ καρδάμι καὶ σχάσιν, ὡς λυπικὸν δὲ κιλίας χρῆναι τύτῳ φασὶ τὰς βαρβάρους.

Θερία] Τὰ φύκια τῆς συκῆς. λίγατιν δὲ ὕτως καὶ ὃ εἰς..... σὺν δυσωδμμοι βρῶμα. ὡς καὶ νῦν τὰς ἀσυφίδας τὶ ποιῶσιν εἰς αὐτὰ συσκυάζοντες αὐτὰς, ἀμέλει καὶ τῦτο φησὶ σημαίνων αὐτὸν νῦν ἐπεὶ καὶ μελιτίττα παρακεῖσθ), ὡς εἶπι οἱ νῦν λιγόμμοι πάστικοι.

Καπαίδος] Ἐγχέλεις λέγα βοιωτικὸς, τὰς ὁπ τῆς Καπαίδος λίμνης πολὺ ἀμφορώσας τῶν ἄλλων· ὅτι δὲ ἱπποκαῆ τὸν κλιβανίτην ἄρνα.

Δελφινίδος τραπέζης] Οὕτω λέγ) σαφῶς τὸ δελφίνιον τύπῳ τὰς πόδας ἔχαν.

Κυψελιμίτοπος] Ὁ ἀμφ᾽ μέγεθος ὁ τῷ ἀνακλᾶσθ τὸ μίτοπον ὑπακρύσεων. μυτορυχὴς δὲ, ἀπὸ Μιντορός τινος ὑαλοψῦ τῦτον κατακρησαμμένου τῷ εἴδῃ τῶν ποτηρίων. ἃ ἦσαν καὶ τῷ πυθμένι μειζάλλω ἔχοντα τὸν λαβὴν· ἀφ᾽ ἧ καὶ δύλακῆ αὐτὸ κίκληκε. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ τροχύλιον, οἷα τὰ νῦν πιθάκνια. διερικύπλακα δὲ τὰ μακρὰ μὲν, εἰς χόνης δὲ τύπον ἐξειργασμμένα. γηλῦν δὲ τὰ ὀρράκεια λέγα δύρυχαδῆ τὰ βαθέα καὶ πλατέα. δόσμια δὲ τὰ λεπτοχειλῆ. ἀνεμιφόρητα δὲ, τὰ ἁλαφρώτατα ἀμφ᾽ λεπτότητα. Διὸ ἐπήγαγεν ὁμενόσκαφα. κύμβια δὲ, τὰ τροχύλια μὲν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροχύλια καὶ ἀόαδῆ. γραμματικὰ δὲ, τὰ γραμμὰς ἴσως ἔχοντα. κυκλίσκιον δὲ τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρο-

πλύ-

πλύτιλω νῦν καλῶσιν. ἀκροδόξαξ ϛ, ὁ μέσως πως μεθύων. διηθίφης ϛ, ὁ σωφρόνως ἀπὸ ϝ δίκην δίφρου. χρυσοβίκιννα ϛ, τὸν χρυσοχόον φησὶ λέγειν, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγει ὡδὶ ὃ ἡδὺν εἶναι, παρόσον ϛ τὰ ἄνθη λείεται φαλμὸ ἐκδύσις τε ἐνώπια, ὡδὶ τὸ τοῖς λοβοῖς τῶν ὤτων ἐνηρμόζ. πίδας τὰ ψέλια. ἄδικοι ἡμέραι καὶ ἄλογοι τῶν δίκας μὴ ἐχόντων ἢ δικανικὰς λόγους. ἐχεγλωττίαν ϛ, τὴν λεγομένην ποιεῖσθαι τὴν γλῶτταν. ὁπτὸν ζῷ σώζεσθαι, ὡδὶ τὸ δύκολος ἄνδρ τῶν ἀπαχολούντων ἐρᾷζ. ἄχρηστα τὰ καινὰ, οἷς ἡδέως ἐχρήσαθε. δύκτιον ϛ, τὸ λεπτὸν καὶ λάσιον ἱμάτιον. ἀρρήθπιδες ἱκανοὶς ἀφσύρων εἶπε τοὺς πλέτας ἀφ' τῶν μυρσινωδίων αὐτῶν.

Πολίδης] Τὸ ἐπὶ σωτηρίᾳ μιλιάριον.

Ἐπίτρεπτε] Ἀντὶ ϝ ἀπέπεμπε.

Βακχαελίδι] Εἶδος σύντριμμάτος μυρώδους. πεδικτύπη ϛ, τὰ τύμπανα. τελχινίσελα ϛ, ὄργανον μουσικὸν, ὅπως λέγ ϝ χάρμοληϙ καλεῖμβμον.

Λεῖρον πικόρτιον] Ἤτοι γυναικεῖον κόσμον ἐξ ἐσθημάτων ποικίλων καὶ ἀνθινῶν καθότ λείεται τὰ ἄνθη φασὶν, ἢ καὶ χρύσιον κόσμον, ἐξύνοντα τῇ ὁράσῃ τὸν ὄψιν. Διὸ καὶ λειριόεσσαν ὅπα Ὅμηρος φησὶν, ἢ ὥσπερ λῆρον φαλμὸ τὸν ἀδολεχίαν ἀφ' πέρα ϝ δεύτερος πεμπτὸν. εἴρηκε καὶ νῦν ὡϙ λῆρον τὸν ϝ ἡλιϑ κόσμον. ὡς ἐπιτρόπου τ χρείας καὶ παρέληνθε.

Ἀμηλίπη] Ἀντὶ ϝ κατά πως τρόπον ὅσου δή τ ἀπομέμαλλον, ἀντὶ ϝ ἐξυθερίζουσι, σκοφύζουσι τὸν σραπίαν, περιφρονεῖν, καὶ γὰρ ἀμμαλάς ταύρους φησὶ τοὺς ἐξοισρῶντας, καὶ τὸν ἀμάλλω ἀφ' γυναικότητα ἀξιοῦντας, καρπόδεσμα δὲ καὶ ἐπιδέραιον, καὶ περιδεκάκαι ἀλύσεις εἰσὶν, αἱ μὲ χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλων, αἱ ϝ ποδῶν. τὰ ϝ ἐχόμβμα, ϝ γαλοίᾳ ἕνεκα πίπλασμ. οἷον τὸ ὑπόδυκλον καὶ περικλεῖν ἃ δῆλα πᾶσιν. ἀκροκιεφὲς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἐπ σκητίας ὕσης. ἡσυχλία ϛ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι ἡσυχολωσύνη. παίζοντα ϛ κ' σκωπτικὸν τὸ ἀπηχόντως. ὀκλάζ ϛ, ἀντὶ ϝ ἐπιγόνυ κυμβῆς. τὸ ϛ βαυκαλᾶν, οἱονεὶ ἀφσρέχειν, ἢ βοᾶν καλῶν καὶ συρίφων ἀφ' ϝ καθυπνίζειν ὡϙ ἀδηλοῖ. σωσιχὴς ϛ τὸν φάρυγγα, ἀντὶ πεπεσμβϑ, σωστιβλιμβϑ. ἀναφλῶντα ϛ, ἀντὶ ϝ αἰχρᾶς τὸ αἰδοῖον ϛ πο.. ης γυμνοῦσθ. ἠσυμάζειν ϛ λέγεται, καὶ τὸ φιλοθρόνως ἀποστέγειν τινὶ, σκεπάζειν ϛ, ἀντὶ ϝ Σκόπᾳ ἔργον. τῶν ἀβελτυμων γὰρ καὶ ὑϙ ἀχαλμάτοποιῶν.

Λαῖξ πατήσας] Ἐπὶ τῶν σύσχημβμων μὲ συμφορᾶς, ἀκρίβαλέως δὲ ταύτας συνδύντων λέγεται ταῦτα, ὡς καὶ ὁ τραγῳδὸς Σοφοκλῆς, ἢ χάρ ποτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς, πόλις ὃ ἢ τὰ μὲ δίκαια καὶ τὰ σώφρονα λάζυθι πατεῖτας, κωτίλϑ ϛ ἀνὴρ λαῶν πανοῦργα χρῶν ἔργα κηδόμενος πόλιν.

Τὸν μίρλωνα καὶ χιτοτζωκτζαν] τὸν μαλακὸν καὶ αἰσχρὸν, ὅτω σκωμῴδων. ὅτοι γὰρ χίτων καὶ μύρτα ἐλάμβανον ϝ μὴ ϖόχαίρως σκαχμωνέν.

Παρηδυκότες] Προσυπακυσίου οἴνου.

Τρι-

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρῦ ἐπιμήκη πλακουντία.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κυλίνδω δρυπέτους· οὕτω γὰρ εἰ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπορύοιεν ἢ δένδρα ἐσκάζοντες ἦσαν. ῥάγδας δ', τὰς κολυμβητὰς λέγ. ὀξυόρυγκα δ' τὰ ἐξεστραμμένα πλοῖα ἢ ἐπὶ τὸ ἔσω ἐγκεκορυνημένον ὃν ἀφ' οὗ κ' κροκυλοειδὴ εἶπεν, οἱονεὶ ὡς κροκύλοι ἀναδεδεμένοι. ὁ ἢ τῶν σωθήκια χορδῶν λέγ. παιδαγωγὸν δ' τὸν διδάσκαλον· διήμπλοι δ' τὼ πεπλοῖς ἐμπεπλεγμένω.

Σαωσθλήσομαι] Συνυθλήσομαι, ἀντὶ τοῦ φλυαρήσομαι.

Δαλοχᾶ] Ἀντὶ τοῦ λέγειν ἐπιζητεῖ.

Εὐφορεῖται] Ἀντὶ τοῦ φορᾷ τῇ πνεύματι φερομένω, ἀκροκυματοῦσιν δ', τὼν μετεώρων τοῖς κύμασιν ἐπ διολισθήσεως· ἔκπτωσις δ' κ' ἰχάδας οἱ ναυκληροῦσιν, τὰ σιδηροβόλια φασί.

Πλεῖ κ' νεῖ κ' θεῖ] πέπαικται τῇ καινοδιδασκίᾳ τὰ σωτακικὰ τούτων· κ' πλέον ἔτι τὸ ἀπὸ τῆς ληθῆσης εἰκόνος τὰ τελευταῖα νεῖν. τὸ ἀπόχρη πίνειν· δεινὸν γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληρῶδες αὐτὸν ἐξελεγχόντων.

Κατυρυμάλω] Καὶ τοῦτο πέπαικται λοσκοπικῶς εἰς τὰς ὀνομασποιΐας· κοινὸν γὰρ τοῦτο κ' τοῦ φορικοῦ τὸ κατυρυμένη.

Καὶ πάντα ὁμοῖα λιὼ] Ἴσως ἀπὸ τῆς, πᾶν ὅμοια, παροιμίας.

Μητάρχῃ] Τὸν Πυθαγόραν λέγ, ἀφ' τοῦ πεπαιδευτῆ σκοπῶ. ἐπίτηδες δ' τοῦ Ἀθηνᾶν ἀντὶ τοῦ αἰδεσιμωτάτου, ἀναίρχωσιν εἶπε, ἀφαλᾶν τοῦ τῶν λέξεων πλάσιν, κ' θηλομάχην τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ ἐπὶ τῶν κρατικέντων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀτίδωμι δ', ἀντὶ τοῦ ἐπείγομαι. κ' τοῦτο δ' ἀφαβάλλων πέπεικε τὸν χρησπήριον. τὸ γὰρ ὀτίδωσι ἐπὶ τοῦ ἀπὸ θεοῦ κινουμένου, ἤτοι σωφρονίζοντος κέντρου. ῥιπαυχήσειν δ' ἀντὶ τοῦ τοῖς ῥεπὶ κρατουμένοις, ἐποίησε γὰρ τοῦτο ῥιπαυλίοντες, ἤτοι ἀφ' τῶν ῥιπῶν ψοφοῦντες ἐπὶ ἀφαυρομένῳ πᾶν κ' χλόην. ἀκμοθετῶν δ', ἀντὶ τοῦ ἐπίσχεσιν τῶν κρατουμένων πάσχοντα.

Γκπερ ἰμάσικος] Πλατωνικὸν τοῦτο κ' σημαίνει τὸ ἰγγὺς. κ' τὸ σκορδίσκαζε, σημαίνει τὸ ματὲ χάσμης ἀφαπνύσαζε.

Σιληπορδίᾳ] Σιληπορδεῖν ἀφ' οὗ σώφρονι τὸ φρονιᾶν κ' ἀβρύνεσθαι. ἔοικε δ' ὅτ' ἀπὸ τῆ λέξεως ἐπὶ τὸ κακεμφαῖον αὐτὸ μεζιλαβεῖν. ὡς ἀπὸ τοῦ σώφρονος τῶν λέξεων κ' τὸ μίσα ἐπὶ ταύτης φορεῖν, ἐξαγκάζαζ αὐτῇ τῶν χαστόρων, κ' ἐπὶ τῇ ἀπαθοῦσιν ἤδη τὸν ὄγκον ἐπάγαζ. πολλαχῇ δ' τῇ ὄγκῳ ἀπαθιλιομένῳ εἰκὸς κ' τὸν ψόφον ἀμέτρητον ἔσαζ.

Mſ. in fol. Λιξιφάνης. νεοχμῶν] κοινῶν. [ἀνίγνωκε] ἀνελόμενος. [πεδεῖ] χαμαί. [ἢ σὶ ὅς] εἶπεν αὐτός. [ἐλλὼ ῥήσεις.] ἀλλὰ κ' αὐχαὶ ἠλίθιον ῥηκνώσεις. [ἐλπύσεις] βαρυδυνεῖς. [σὺν ἄπορός τι] αὐτὸ ἐπορίσεις δύναμαι. [τρόμιτ] τρόμιτ, οἱ μὲ τὸ τρήμα τῆς ἕδρας. οἱ δὲ ἀπὸ τούτου μέχρι τ' ἀρχῆς ἐν βαλάνῳ. [ἄνδρωμ] * τὰ χείλη τ' ποταμῶν λέγουσι ἀφ' τὸ εἶναι αἴνιγμα κ' θεσπέσιος. τὰ ἀναχώματα

λέγ

f

* Hunc locum vſum eſt maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde appareret iterum inſcitia Librarii, quæ tanta fuit, ut niſi aliunde ſuppeteret ſubſidium quid ſibi voluerit Scholiaſtes ne Oedipus quidem conjiceret. Sed bene eſt quòd

λίγ[ἀφ' τὸ ὑστερη παπ]άλυς ῥάνον εἰ τὸν διεργὸν ἄνδιν μέρο κύπτω. [βορακίνον] δύσπλεπτα λάχανα. [σκανδίκων ἢ βορακίνον.] ἤδη λαχάνων εἰσὶ σκανδίκες καὶ βοράκανα. [κρίθρων] ὄσπριον. [λεκιθοπώλιδι] λεκιθοπώλις ἡ τὰ ἀλληλεσμένα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βιβρεγμένα πεπαλῶσα, οἱ δὲ ἰατροὶ λέκιθον φασὶ τὸ ᾧ ὠᾷ ὠχρὸν. [χυμοπωλοπώλη] χυμοπωλοπώλης δὲ ὁ τὰς ὑδραλοῦς ὀπώρας πιπράσκων. [πυελάτλω] πυελάτης δὲ καὶ ἰγκυρόφιας ἐπὶ τῇ σποδῇ ὀπτημένου. [τὰ σίλφη] κρανὰ δίπυρηνα. [γήτεια] τὰ κρόμμυα. [οἴδιον.] ᾠδε[ίῳ χιλίων ὄπιθεν [λοχαίιον] λοχαίιον δὲ ὑπὸ τῶ πεζικηλοι καὶ μάλιστα τῶ βοῶν. [σίμου] ὁ ἀφ[τροφ]ὸς τὰς ὀφθαλμὰς. [ψύτρα] ταχάνη. [κρατευτὴς] δορμῶν. [ἠδύνειν] σκυλάζειν, ἤτοι μαχαιρίδιον. [καυδόπον] μακτρὰν. [κλω] καθαίρειν. [ῥιφακίνας] ἄρτυς. [ξηροκλεόφρασις] ἀπὸ λαπτῶ ἀλεόφιλον ἐλαίῳ. [ὁ γνάμων σκιάζῃ μέσῳ τῷ πόλοι] ᾧ ὡρολογίῳ μέσον, ᾧ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐπιβρήμασικῶς γὰ τὸ πίζεσθαι σημαίνῃ. κορεμαίζας δὲ τὰς συγκύδας καὶ συρφετώδης καλεῖ. [δυσκρῶ] ἀμβλυόπω. [ἐπιπολάζεσθαι] ἐπάνω[ον]. [ἀπεροβλιάσουσι τε] τὸ ἐρύθημα ἀπαφ[ά]ραγ. [λημαλίοις] σκωλήμασις. [διεργὸν] ὑγρὸν. [ἀπαθήκλμοι] ἀπάδυσκλμοι. [Ἐξύομεν] ὑπανιζόμεν. [κάπιον] εἶδος κηρᾶς. [σκφίον] εἶδος κηρᾶς. [ἀσκαίζας] ἀσκαίπτης ἀπλῶς κοά[ζ]ας. [σκιλίδες] τὰ ἀπὸ τῶ σκιλῶν· τῶ ζώων μῆκος ἀφ' πρόμμα, ἄκρᾳ φησὶν ἀκροπάρεια. [ἀδυρτάκη.] σκώασμα βαρβαρικὸν ἀφ' κοιλιάμων καὶ πορσίων. [ἐμβρυδύχον.] τρίμμα ἐπὶ τῇ μάτζᾳ τῶν ζώων ἐσκυάσμενον. [λοβὸς] ἦπαρ. [μιλιπλὶ] ὁ μέλι[τ]ος πλακοῦντος. [ἡ ἀλεκτρυὼν ἤδη] τὸν παρηβηκόζα. [ἱπποκαὴ] κλιβανίτλω ἄρτα. [λεκπαγώμεν] τὸ γνάμμα λαβαλούν. [μειτορυργὶς] ἀπὸ ᾧ Μείτορος ἐσκυάσμειν. [βουβυλιὸς] στρογγύλος. [διπροκύπελα] τὰ μακρὸ μὲν εἰς χίνας δὲ τύπον ἐξπρασμένα. [γηγανῆ] ἐστρόκεια. [σύρυγκιδὴ] βαθέα καὶ πλατέα. [ὕσπομα] λεπτόχειλε. [ἀπεμφόρησε] ἐλαφρότερος ἀφ' λεπτότητα. [γραμμαπικὰ] τὰς γραμμὰς ἔχοντα. [κύμβεια] κύμβεια στρογγύλα καὶ βαθέα. [φιαλίδες] στρογγύλα καὶ ἀβαθῆ. [κυλίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρολύπτλω νῦν καλοῦσι. [διάμυσι] ἄπαξ ᾧ κλεῖσαι τὸ στόμα. [κύκλησί πς] ἐστίφειρε. [δικηδίφης] ὁ συκήτρης, ἀπὸ ᾧ τὰς δίκας διφᾶν τὸ ζητεῖν. [χρυσοπίκτων] χρυσόχοον. [ἐλαία] ἐλάπα. [πίδιος] ψίλια. [ἄδικος ἡ ἡμέρα] τὰς δίκας μὴ ἔχουσα. [καὶ ἄλογος ὡς ἂν μὴ ἐχαγλωτίας ὕσης] δικαιικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ἐγγὺς ποιούσης τῶ γλωττίων. [ἄχρηστα] καινὰ. [δύπτρια] λάθρια καὶ λίπτα.

Εὐνῦχος.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλως ἀμφίξως] Ἐπὶ τῶ ὅλως ὑβριστικῶς ἀμάλοις

quod quæ hic eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χαῖλα τῶν ποτηρίων ἄνδρες λέγουσι, διὰ τὸ ΙΙ) ἴσπιμα, καὶ διεργὸν. Τ' παρίδια δ' τὰ ἀναχαίτια λέγ[, διὰ τὸ ὑστερεῖν ΙΙ) τῶν διεργῶν. Ἄνδρες, μέρος τι τῦ κύπτου. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox παπάλυς cujus fine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICVS.

Eorum qui, poſt inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum ſcripta ediderunt, ſæpe quidem miratus eram diligentiam; ſed nunquam, fatebor enim, tanta viſa erat ac nuper, cùm manum admovi hiſce, quos habes, LECTOR, Scholiaſtis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm noſtri erant, ut ſine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi poſſent. Hîc enim verè fuit Augiæ ſtabulum purgandum ſimo, quem imperiti aut oſcitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis ſæpe tot eſſent quot vocabula. Accentus, diſtinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebeſcerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde noſtri ducti fuerunt erant, vel ex oſcitantia Librarii voces ſimiles confundentis nata ſunt.

Apographum quod habuimus ab Illuſtri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor deſcriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & ſcribendi peritus fuiſſe videtur, reliqui tres ſæpe fortaſſe neſcivere quod erat in exemplari legere, & per notas ſcripſere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque ſimilia, interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli poſſet.

Sed nequid diſſimulemus, videtur vel hoc noſtrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuisse à librariis verò exceptum aure, aut non satis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo insederit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Observavimus vocales & diphthongos affinis soni sæpissimè confusas fuisse, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; ΟΙ, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuisse videtur. Idem & ex aliis antiquissimis Mss. libris colligere est, in quibus paria passim occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi misit olim Cyrillus Patriarcha Constantinopolitanus, sæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεος, πληρώσι pro πληρώσαι, ἐξηραύνησεν pro ἐξηρεύνησεν, ἀντάμειψις pro ἀντάμοιψις, aliáque similia. Qui ante novem hosce annos Oxoniæ edidit Psalterium juxtà exemplar Alexandrinum, testatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Mss. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneseos Græcè habetur. Verùm idem fatetur se non vidisse, unde tam mira scribendi ratio esset orta. Consuli hanc in rem potest Vir Eruditissimus J. R. *Wetstenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat similitudinem soni feciſse ut promiscuè usurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis ostendit, non ex libris duntaxat petitis, sed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præsertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmasio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorsum ista? inquies. Ne scilicet quæ hîc in accentibus, aliisque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quasi oscitanter in hoc negotio versato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot sint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non est si quædam ex tanta copia superſint. Præterea cùm quicquid est hujus operæ deproperandum fuerit festinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque singula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Mss. Co-

dicis

λοις χρεμίσαι ἔφηται τῶτο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ἓξ ἅμα τῇ περίπλοι, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκροάμενοι εἶναι, ἔστιν ὅτε ἀκόλυς, ἀφ' ἧς πυρρίμια τὰ ἐξ ἁμάξης. ἐπὶ δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ πλέον τι ἐπὶ τοῦ καύματος ἀθροισθείσης ἡ ἐκκλησία, ὅλας εἶπεν ἁμάξας.

Καὶ κῦ τὰ πάτρια ἐχέτω] Εἰς Ἀριστείδην ἀποσκώπτει, ὃς καὶ τὸν ἑαυτοῦ δύστηνον μέρος τὸ διδυμοποιὸς πίπτειν.

Εἰσὶ δὲ Ἀριστείδης] Γράφει δὲ Θεμιστοκλῆς.

Ἆρα σὺ ἄρρεις ἔχων] κακίμφατον τῶτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φόσιν ἔχειν φύσιν.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ] Ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ὑφέστησεν.

Mſ. in fol. Εὐνύχης· ὑπερδιαπτισόμβροι] ὑπερφιλονεικῶντες. [διεφίεσθε] διεμάχεσθε. [ἀμφέρεσθαι] ἐπιφιλόνεικοι. [μεταπεσεῖσθε] ἀνατραπήσεσθε. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνόητος, γενναιόδης. [τὰ μὲν ἐς τὴν ἄρχειν βάλλ' ἐς κόρακας, μιᾶρι, εἰ τῶτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζῃ] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τὶ ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Υ'ποθημοσύνη] δύγμα. [ἐπικρίνοσι] ἐπιτηδεῦσι. [ἀνεμάλιον] μάταιον. [ἀφυὴς] ἀδύνατον. [ἀμφιεῖν] ἀλλησίαν. [ἐσημήναντο] ἐσημειῶθε. [ἐμήσαθε] ἐμηχανήσαθε. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀποβαλὴν] φρενοβλαβῆν. [ἐπιείκη] μέτριον. [ἀτρεκέως] ἀκριβῶς. [ὑποθήκας] διδάξαι. [πεπηδηκὼς] κεκρυφαῖ. [οἰκοδομήτῳ] οἰκήσει [Ἀφροδίτης κῦ † τοπικοῦ] ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ὑφήρπασεν. [ὥρῃσι] φροντίδι. [χρεία] σχόλια. [σφετέρῳ] οἰκεῖ. [κάρφια] κάρφη, ξηρὸς κῦ κῦφος χόρτος. [δύμεριος] ῥαδίως.

Δημόνακτος βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὴν ἀνίκθησις] Ἀντὶ τοῦ ἀπηχθιάσατο.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγαπητὸν δ' ἐκείνῳ] Σημαίνει γὰρ τὸ περαῖον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰχρῶς τινα κῦ τὰ ἀφροδίσια ἐνεργεῖν.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἀπίσκωψις. καὶ γὰρ δακτύλιος λέγεται καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν] Οὐ γὰρ ἔδει ἐ εἰπεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐτιμήσατο πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τῶτο καὶ ἄλλοι, πᾶσι τοῖς ἐσχρέψασθαι αὐτὸν φρατρίαν, ἐκ πολλῶν φρατριῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Οὐιτελίων, Φλαβίων, Ἀβρηλίων, καὶ ἄλλων πολλῶν. ἐπὶ γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθη εἰς ἅπ. ἀλλ' εἴπερ ἄρα ἕτερος ἐχρῆν εἰπεῖν

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἀρεῖ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ῥωμαίων εἰσγράψαθ πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλῆτον ᾖ ἀορίστε ἐξελαμβάνειθ ϗ αὐτὸς ἢ ὅτι Ῥωμαῖοι βασιλεύς ἐποίησί μι. τὸ γὸ αὐτὸ κὴμ ἐπ τύτε περιελλᾶθ, ὁ ϗ αὐτὸς ὁ Δημόκηξ ὑπέλιθ διορθώμθ, ἄρα ᾖ ϗ σκώπτων, ὡς μὴ κοθηγεῖ ἐλληνίζοντας. Ἕλληνα βυλόμενος εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμονίον πνα] Ἐμαίτιζον γὸ ἑαυτὲς Λάκωνες πλύμβροι, κὴμ εἰς τῦτο αὐτὸν ἀπεκάπτ.

Ἀντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀμφύρ ὡς ὑπηρετίσιον διόμθον.

Λέοντας κηλῆσαι] Καὶ γὸ οἰκήματα τὲς ἀνδρείες, ὡς λέοντας ἀπειργόντες, ἃ λέγ λέων ἐστίν.

Δρωπακιοθῆναι] Ἀντὶ ᾧ, τ αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσιν ἀτιμίας. ὃς κὴμ αὐτός σοι νῦν ἐπιμέμφετ, τ αὐτὸν γὸ τὸ πιπόνθαζ, τῷ δρωπακίζεαζ· ἔτι ᾖ ἄμφω, τὸ τὲς τρέχας ᾧ πικθ σύμβολ μανθάν χρίσμασι.

Κυναίγειρον] Τῦτο γὸ Κυναίγειρ πίπτωκεν Ἀθηναίος σὺ τῇ ἐς Πέρσας νεμησαμένᾳ πελέκῃ ὡς Πέρσαι τὸν χεῖρα ἀποκοπῆς.

Ἐλέᾳ τὸν βωμόν] Εἰ γὸ ὁ ἱλέᾳ βωμὸς εἰκῆ ρμένος κηρύττ Ἀθηναίος πῶς ἂν ἀιάχοιθε, φησί, τοιῦτον ὠμὸν πρᾶγμα ῥᾴζ.

Ἔρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ἐρωτικῆς] Ἄγαν, κὴμ φυσικῆς ἡσελίας ἐχόμθον τὸ χωρίον, ὅτι τὰ ὸν γενέσ πάντ ἀφ᾽ τῶν τ ὕλης ἀσθένειαν, ἀχ οἷαπ ἐστ ἀποστῆναι τὰ εἴδη ευδιλεχῶς, ἀ δὲ τ ᾧ ἑαυτῶν ἐπιχόδε ἀνέπαφα, ἀλ᾽ ἡ ῥωτέρα πυρετία, ὡς ᾧ πνα ἄνεσιν ωμηθέντας τ λὸ ᾧ ἑτέρ ἐγκόπτ ἤδη ἐνεργείας. ταύτη γε δὴ ϗ τῇ νὰ μέρ ἐκπτέρων ὑπαλλαγῇ, σωζεται κὴμ τὸ ὑποκείμθον ἀφορμὰς λαμβάνᾳ τὸ ἤδη κεκμηκὸς ἐπανάγειν ᾧ ἐπιόν, τῇ τ ἑαυτῶν κατεδοχῇ.

Οὐ γὰρ Ἡλιάδες] Διὰ τῶν Πασιφάᾳν ἐπεὶ ἡλίᾳ ἕδνα ὦν μηνίσας Ἀφροδίτης ταύρᾳ ἠράσθη.

Οὐδὲ Λημνιάσιν ἔρις] Ἐπεὶ κὴμ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλ Ἀφροδίτη γενομένη, εἶτα δυσώδεις αὐτὰς ποιήσασα, ἀποκρίτους αὐτὰς ποίησε τὲς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικρῆτον] Δίκρ ἡ δύο εἰρεσίας ἐχθσα.

Βιάζεαζ γυναῖκα] ταύτῳ τῶν Φιλιτίδα ἰῶ Φιλοκρέτης ὁ Ἀθηναῖ κωμῳδιοποιὸς ἐξεπομπάσαι, ὡς ἐπεξεργάσα ϗ τριθάδα.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γρᾴφεται, ἀχὶ τὸ μελοποιόν.

Βεβαιοτάτης ἐρώτων] Εἰ πάντα ὡσ᾽ π τέλ ἡ φύσις ἀφορίσαθ. οὐδὲν δὲ τῶν ἡδέων ἐπιόντων ὡς τὸ τέλ, εἰπέμοι κατάρασθε, τὸ τέλεον ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφροσύνα ἐπαγγέλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις ὡς πικιδοποίσα. ἡ τ βρωμάτων ποικιλία, τῶν συμποσίων σύγκρισι, ἡ τ ἱματίων τῶν ἀπὸ τῆς ῥάλψεως ᾧ ζώων σωτήρησιν, κὴμ ἐπὶ πάντων ὁσαύτως. ἀλ᾽ ἐπὶ κιφαλήν σοι τὸ ὀύσφημον. ἄλογον εἰσάγειν τὸν τάξαντα τῶν φύσιν θεόν.

Καλιάδας εἰ τύχοι] Ἐπίδετε ταῦτα Ἀφροδίτης, οἷς εἰκὸς τὲς ἡσελὲς ἀμφύρειν τὰς χλιδώσας τ γυναικῶν. Φρυγίου δὲ διάμφια, τῶν Ῥ᾽ ἴων λέγ. ᾧπνι ϗ τύτῳ ἀμφύρυσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀόρας τ γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνη τῷ Ἀτίδι τοιαύτη ἐνυμφεύθ. ποιμένα δὲ τὸν Πάριν, ὃς

λὸ

Δὶς Φρυγίοις πανηγύσαι εἰς Λακεδαίμονα, ἅλιν Ἑλλήνων τῶν Μενελάου.

Καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεια] Ἦν ἡ Χαρίκλεια ἡ Κορίνθου, Ἀθηναίου δὲ Καλλιπρεπίδου τοῦ τὴν τετραήρη ἐν Σαλαμῖνι διασωθέντος ἐν τῷ ναυμαχίᾳ. ἡ δὲ Κορίνθου μὲν ἀναπεμφθεῖσα Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πολλὰ ὁ Κορίνθιος ἡ γυναικεία μίξις. Ἀθηναῖοι δὲ ἡ παιδεραστία κρείττων. ἤτοι τῇ τῆς φιλοσοφίας καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τοῦ ὅλου μιαρᾷ καὶ ἀβδελυκτῇ.

Mſ. in fol. Βαναυσικῶς] κατατεθύμμενα. [ἄλας] πλατίστας. [ἀκκισμὸν] ἀσελγαίνων. [ὑπογὺς] ὑπόγυιος. ἐγγύτερον. ἀσελγαίνων. νέοις γὰρ μόρφοις. τὸ δὲ ὀλίγως καὶ μετ' ὀλίγων. [ἤκουλοι ἦσαν.] ἡ δὲ πολλὰ μεμιγμένα μόνον. [ἄρτυσιν.] λαμβάνουσι. [δικαίστιν] δίκαιος δύνη. πλοῖα μεγάλα ἐστί. ἢ καὶ δίκαιος κατασκάπτεσθαι. πολὺ δὲ καὶ ὁ πτύμνης καὶ ὁ πρῶρος ἐκατέρωθεν πεδαλίοις † ἴχνυντο. ὅπως αὐτοὶ τε μὴ διαφθείρωνται ὑπὸ ἁλῶν καὶ ἀκαιρασίας. ἢ τοὺς ἐναντίους ὁ τῷ ἀσφαλεῖ καὶ λάσπῃ αὐτῶν σφάλλεσθαι. [ἀκαιρᾷ] ἀκαιρὲς, βραχὺ, ὀξὺ. ἢ οὐκ οἴονται χεῖρα. * ἀκαιρῶς ἐπιβήσεσθαι ὁ βραχεῖα ὥρα, ὁ ἀτόμῳ. [ἔφαλον] ἔφαλος. [ἀναπεμφθῆναι.] ἀναπεμφθῆναι, ἀναπαύσασθαι. [κρυπτικῆς] κρυπτικὸς, λάθρα ἢ κρυπτὸς οἱ δὲ λάθρα ἢ κρυπτὸς κρυπτὸς ὁ κεκρυμμένος ἢ τειχῶν κόσμος. κρυπτικὸς δὲ ὁ ἀπ' ἐργασίας κόσμος, καὶ κρυπτικὸν ὠδυτέρας. [ἱσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχήσαι] συναφὴ μάχης. [ἀνάγεσθαι] ἀνάγεσθαι λίγυρθρα τῶν ναῶν, ὅτι λάθρα γῆς εἰς πέλαγος ἔρχεσθαι. [ἀπείρεσιν] ἐξαγενέσθαι. [σφελῶν] τείνων. αὔξων. σφύζων. βρύζων. δύσωματῶν. ἀκμάζων. ὠδῶν. [κλωσὶν] κλάδοι. [ἄρσεα] κρατικώτερον. [ἄγουσι] ἄκραπτε. [ἀμφιλαφὶς] ἀμφιλαφὶς κρατήσειν ἐκατέρωθεν, βοηθήσουσιν. ἀμφιλαφὴ τεχνικὸν καὶ σοφιστικὸν. ἀμφιλαφὴς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωθεν χρῆσι λαμβάνεσθαι αὐτῆς ἐστί. [ἐξαλαφῆς μεγάλη ἢ ὁ λάθρα. [αὐτίστυπον] σύστοιον. [ζάκηθρος] ζάκηθρος, νέκηθρος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τὸ ναὸν σαίρειν, κηρεῖν γὰρ τὸ σαίρειν παρ' Ἀττικοῖς. [αἰχρεσίας δέκησιν] αἰχρεσύνη. καὶ ληστής. λατρεία. [Θεατείαις] πόλῃ. [ἀποτινάσθαι] ἐκτείνασθαι. Φιλονεικεῖτε. [συυηρίφις] ἐστρασμένον. [ἡρκέμισθαι] ἠρκεσμένοι. [ἀμάλῃ] λίθῳ τῶν. [ἐπυρίχθη.] ἐπεθύμησεν. [Δεκελείας] τόπος. [ἀπτυχιζομένους] ἐποικοδομῶ. [ἐξεῖα] πρὸς. [τριβὸν] τεβάδες αἱ τοῖς γυναιξὶν ὡς ἄνδρες συνοῦσαι, ὅτι ἐν Φιλαδελφίᾳ. [παλαιτόμῳ] ἀγακτικήσας. [Λυκίᾳ] τόπῳ. [ἐπήρεσεν] ..... ἄλγημα. [ἐνδικινύμῳ] ἐνδίκημα καὶ ἐπενδίκημα τινόν. ὅταν ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ δίκῃ τις ἢ λόγῳ φιλονεικῶν δηλῶν ἢ γνώμῃ. [Θησεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μαθητὴς Πρόδικος ἦν Κεῖος, ὃς ἐπικαλεῖτο Κόδροις. [πεδὶ πη] τῶν τ' τρόπον. [κατωφρυόμῳ] ὀφρύσι μετέωρος.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν. ἰσοτιμῶδες] μετωμδεῖν τὸ

† Legendum videtur ἴχνυντο, hoc eſt, *ſiſtebantur*; atque inde etiam emendandus *Suidas* qui habet ἴσχυντο, quod vertit *inſtructa erant* Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, δικαίρας, *quod non poteſt ſecari*, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes χερσὶ λαμβάνεσθαι.

θρλωεῖν, ἐπιπλεῶς δὲ καὶ λίαν σκηπτῶς φέρων † θρλωεῖν εἶσι. [τὸ τῶ Σιμωνίδου] * τῶ Ε'μπεδοκλείους κέντρῳ φησὶν, ἤτοι τῶ ἐναντίῳ τῶν μέσων. [ἀμιλλᾶσθαι ῥεθυμως. [ὤδινεν] ὤδινεν ὑρῶν καὶ ἔτικτε μῦν. παροιμία ἐπὶ τῶν μεγάλα ἐπαγγειλαμένων, καὶ μηδενὸς ἄξια πεποιηκότων. [οἱ δὲ] ὡς λύκον περιλεγόμενοι [παροιμία ἐστὶ] ἐλθὼν μήτηρ Περσικὴ ὅτε τοῦτο λ'. [τὸ Σαμοσατεῖς] σημαίνει Σαμοσατεῖς ὁ Λυκιανός. [ὁ Μηδίας] Μεσοποταμίας. [γοητικὸς] γοητικὸς θαυμάσιος ὢν καὶ λίκνος καὶ λεγόμενος καὶ Θέων. [ὁ λόγος Κάτων] Τιτόρμου † Τιτόρμου τοῦ βυκόλου φασὶ θαυμαστεῖν τὸ κρατοῦν τοῦτον Μίλωνα μεγαλοφρονοῦντα ἐπὶ τῷ ῥωμαλέῳ καὶ σώματι. ἦσαν μὲν οὖν μέγας Τιτόρμου τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐδόκει δὲ λαβεῖν αὐτὸν ἰσχυρὸν πᾶσιν. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. καθεδὼν γὰρ εἰς τὸ Εὔξινον καὶ δυσμήτιον ἀποδὺς, λαμβάνει μίσχιον λίθου, καὶ περιῶν μὲν ἴλιγξε πρὸς αὐτὸν, εἶτα ἀπέθετο. δὶς καὶ τρὶς τοῦτο ἐποίησε. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἤρετο ἕως εἰς τι γένοιτο. καὶ τέλος ἀσφαλισόμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἔπος, ἀργαλέως πεπηγότα, καὶ ἔβριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόγις τὸν λίθον † ἐκίνησεν. εἶτα ἐπὶ τὸ ἀγέλιμον ἦλθεν ὁ Τιτόρμος. καὶ τὸν μίσχιον τοῦτον ἄχρις οὗ ἔζω λαμβάνει ἐπόδος. καὶ ὁ μὲν ἀποδρᾶναι μὲν ἔσπευδεν, οὐκ ἐδύνατο. παρελθὼν δ' ἕτερον τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ συναρπάσας ἐπόδος ὁμοίως εἶχε. ἦσαν μὲν οὖν ὁ Μίλων ἐς μεσοὺς τοὺς χεῖρας τείνας ἕφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ καὶ τοῦτον Η'ρακλέα ἕπεσθαι ἔφησας; ἐντεῦθεν ῥηθῆναι λέγουσι τὸν παροιμιῶδη, ἄκων ὁ τοῦ Η'ρακλέους. [κάνδυν] κιτὼν ὁ Περσικὸς. [χρημαλίζειν] χρημαλίζειν καὶ τὸ σχάγμασι χρῆσθαι σημαίνει καὶ τὸ σχαγμοῖς κολάζειν, ὡς τὸ χρημαλίζειν ἡ βυλὴ καὶ ὁ δῆμος. χρημαλίζεσθαι δὲ τὸ χρήμασι συνέχεσθαι. [λοπάσι] λοπὰς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ περιελειμένη ἔξωθεν ἢ κρομμύου λεπὶς, ἃς τινες φασὶ. δεῖ δὲ μίμνησο Α'ελιοφάνους λέγοντος, ἐξὶς ἢ πᾶσαι καὶ λοπὶδιον καὶ χύτρα χαλκῆ γίγνεται.

† Adde hic ex *Suida* ὁ πραγμάτια, & lege θρῦπτε ἀντὶ τῶ θρυπτεῖν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Simpenſum* Philoſophum, hoc eſt, ad Diogenem, hæc verba Scholiaſtæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc tranſlata fuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiaſta noſtro luxationis veſtigium.

† Tota hæc hiſtoria verbatim petita eſt ex *Ælliani* Variis Hiſt. Lib. XII. c. 22. ſi pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ἐφ' ἑαυτοῦ ἐκτὸς in Editionibus, ſed in Mſ. eſt ἐντὸς ὢν, ut hic habet noſter.

† Eſt apud *Ælianum* ἐκύλισεν.

* *Suidas* λόπον vel λοπὸν habet, quod etiam ſignificatione multùm differt ἀπὸ τῶ λοπὰς, quod apud Siculos præſertim *patellam*, apud Atticos præterea *lenticulum*, *capulum* ſignificat.

ΤΕΛΟΣ.

dicis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocùm plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mſ. in fol.* & *Mſ. in 4.* sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non po-
mus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus,
qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero
quando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus
quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat facis-
genti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non inu-
lem navaverint operam. Quicunque eos diligentius e
volvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non
paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clariſſimus
Grævius, cùm eruditas in Soloeciſtam ſcriberat notas
quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjecta
Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in Lucianum inve
hantur aliquando *Scholiaſtæ* noſtri, apparet eos non in
fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent libellum *de Pe-
grini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur
Tan. Faber διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἀπροσώπλευν εἰς τὸν Χριστιανόν.
Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, lectori
ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ poſt Editionem
Lectione me inveniſſe hic menda quorum *brevem*
ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot,
quarum poſtmodum in mentem mihi venit. *Vale. Dr*
bam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Emen-

Emendanda in Scholiis Primi Voluminis & Notulis adjicienda.

PAg. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida* : λαμπάδις, πυρκαϊαι, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι, non φυκτωρίαι, ut in Mſ. vitioſè habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro κάλιν Typothetæ errato lege πάλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐκτετομένη ſcriptum fuit, ſed legendum ἐκτεμομένη. Confudit Librarius hic ſonum ΕΙ & Ι.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro θεωρητικὸν legitur in Luciano θεωρικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Barlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλνοι lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ leg. ἐξαιτεῖται, ſonus ΕΙ H & ΕΙ confuſi fuerunt, ut & linea 16 τῷ Υ cum ſono ΕΙ H, ſcriptum enim eſt Λύδαν pro Λήδαν.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλιθύαν non Εἰλιθύαν ſed lin. 12. legendum τὴ Ταυγέτου. Dicitur enim etiam ὑδετήρης, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi λὰ ΕΙ Ταυγέτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυθόλυρος lege μυθόλυρος.

P. 15. In Scholiis in libellum Περὶ θυσιῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum θεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπερφαντίζω lege ὑπερφαντάζω; & lin. 22. pro πελάθη lege πελάθη.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τοῦ lege ἀντὶ ΕΙ.

P. 22. lin. 10. Ἔδνοι lege ἴδηται. lin. 30. ἴμπαλον lege ἴμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μοιμύρως quod bis in ea linea occurrit, legendum μορμύρων.

P. 25. lin. 10. Pro ἴτη lege ἴτης.

Ibid. lin. 36. Pro πάνυ lege πάνυ.

P. 26.

P. 26. lin. 8. κατεκομχδία lege κατακομψδία lin. 9. κατακχδιακὴ lege κατακχλδιακὴ.

P. 27. lin. 22. ἐξαρκοῖ lege ἐξορκῶ.

P. 29. lin. 22. Συγκείνωτι lege συγκείνοντι.

P. 31. lin. 18. Ἀπαλόλεπτι lege ἀπαλάλεπτοι.

Ibid. lin. 25. Pro ἄτος lege ἄτοι.

P. 33. lin. 1. Pro ἴλπτον lege ἴπλεον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm melius in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro πιαχώλις legendum πιαχώλις, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Mſ. in 4. Αὐτὴ τῷ μίτρῳ φασὶ] Τῷ αὐτῷ μίτρῳ, τῇ αὐτῇ σεμνυθίᾳ. ἔστι δὲ παροιμιῶδες.

Κἀν τῷ Παυδίωνι εἴπῃς] Τῷ Πρόκνῃ, ἤτοι τῷ ἀηδόνι.

Σίπυλον] Ὄρος Λυδίας ὑπὲρ τῶν Σμύρναν, ἐν ᾧ ἡ Νιόβη ἐκ λίθου πεποίηται.

Τῷ Θρᾳκεῖ] Τῷ Ὀρφεῖ.

Τὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς πὰς Θήβας ἔκτισε πὰς Βοιωτίας, ὡσὸ αὐλῷ καὶ κιθάρᾳ.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὸ πὰς Μούσας ἄλλῃ ἄλλης φασὶν ἔφορον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ σύριττῷ εἶναι φασὶ, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, * Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κυμβάλων, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἡ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρόπους καὶ μέλαινα ὁρωμένη. καὶ τί γὸ ἄφελε ἡ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς πίλοις ἐπὶ μικρᾷ τῇ σώμᾳ τῇ ἐμελανθρίᾳ;

Οὐδὲν τραγικὸν] Οὐ ποιητὸν ἢ μετ' ὠδικείσεως γινόμενον, ἀλλὰ ἐνδιάθετον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης καταρθούμενον.

Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων.

P. 16. Mſ. in 4. Ὀλίγος ἐστὶν ἀντιγραφὴ ἢ εἰς Πάνθειαν τὴν Σμυρναίαν, γυναῖκα ἢ Οὐήρῳ ἢ χρησθ Καίσαρι, ἐπαινέσεις, ὃν καὶ εἰκόνες ἐπέγραψεν.

Καὶ ἀδὲ ὅσας ὀλίγας] Εἴληπται μὲ ἀπὸ τ' Ἀττικῆς συντάξεως τῆς πολεῖσι ὅσοι, ἀλλὰ καὶ κὴ τὸ ἀντίστροφον τ' συντάξεως, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πρόπαξεν, καὶ κὴ τὸ ἀντικείμενον τῷ ποσῷ, τὸ μὲ γὰρ πολεῖσι ὅσοι ἐστὶ, τὸ ἢ ὅσας ὀλίγας.

Τινὰς πλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲ ἐπὶ ἀνδρῶν, πλόκαμοι ἢ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείεν.

* Hic legebatur Euterpe, ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hancce Muſam oblitum. Licet non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poetæ diviſionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Auſonii* ad quod vide *El. Vinetum.*

Παραπωρεῖν μι] Ἀντὶ τ῀ παραβάλλειν, συγκρίνειν.

Τῷ Καστιέπιαν] Τῷ Κυρίως λεγομένῳ.

Ἡμίαχ τ῀ Ἀλεξάνδρᾳ] Σημαίνει τὸ ἀκόμπασον καὶ συνετὸν καὶ ἐχέφρον Ἀλεξάνδρᾳ.

Μὴ ὑ ὑπὲρ τ῀ πόδα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίπτειν ἀξιούντων κ' ὑπὲρ ἑαυτὸν πράγματα. ὁ ποιεῖ Φιλῶπν οἱ αὐχμαντίαι.

Ὀξυνκώπτροι] Ὅπ ὁ Μελάμπας ὀξύνκορος.

Mſ. in fol. Ὑπὲρ τῶν εἰκότων· κάλλως γυναικὸς ἀπαρεμίλλω πλάσις. [ὡσὸς τὰς Θειαῖς ἀπισυγκρίτας τύπτις.] ἤκυσι κακῶς ὡς ἄπωδοι συγκρίνας· Ἀπλέγλ ὡσὸς τῶπα κομψοῖς τοῖς λόγοις, δεικνὺς συνῳδὰς τηλικαύτας συγκρίσεις. [ᾠδὰ ὁ μαϊξαμ] ὁμηρομάτης ὁ Ζλωόδωρος ἐπικλήθη, ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τῶ Ὁμήρᾳ ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φράσαι] Ἀντὶ τ῀ πέχρι ἂν πάντας ἐπὶ τὸ ὅμοια ἀναλίσκειν.

Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ἐν τῇ σωτηρίᾳ παιζόμενον εὐδίαμασα.

Ἐκ τῶν οὐρων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱεροκήρυκα ἢ ἀετὸν μεταλαβὼν τὸν λόγον.

Καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν] Διατύπωσις αἰχμητικὴ τ῀ πάθους.

Ἐν πυσὶν πολλῇ] Ἀντὶ τῶ ἐν τῷ μεταξύ.

Ὑπερμέροι] Ὑπερμέροι, ἐπὶ πάσης ἀναπολιτισμίας λέγεται.

Λεκιθ῀ ἢ ἔνθ῀.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἁπλᾶς. [σκῆψις] ἀπόφασις. [ἱπεμὸν.] ἀναιδὲς. σκληρὸν. ἀπὸ τὸ ἰέσθαι, ὁ ἐπ' ὁρμῶν. τοιῦπι μὰρ καὶ ἀναιδεῖς. [χορτὸς] φοβερὸς. [ἐπὶ κόρρας] παρειάς. [ἄμμα] δέσμα. [ἀδρὸν] πολὺ, μέγα, ἀψιλὲς, πλῆρες. [καθαψήσασα] καθαπαύσασα. καπαψηλαφήσασα. [ἐπαύλᾳ σωμάτων ἐκείνων ἀνθρώπων ὅσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία ἀπὸ ἧ τῶν αὐλιζομένων· αὔλις δὲ ἡ κοίτη. [ἀναίρησα] ἐκπίσω τὸν ψυχρὸν. [σειδάδων] χαμαικοιτῶν. [σαρδόνιον γελῶντες] Σκωπτὰ νῆσος ἀπὸ τῆς ἡρακλείας σήλας. ἔνθα βοτάνη γίνοντ' ὁμοία σελίνοις. ὧν οἱ γυμνόμενοι ἀπασμὸ καταχόμενοι, ἀκρισίως γελῶσι, καὶ ὕστερον τελευτῶσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τοὺς ὑπὲρ ἔτη γεγονότας γενεῖς αὐτῶν θύεσι τῷ Κρόνῳ. γελῶντες καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ ὅσοι ἀχανεῖς κρημνὸς καταπίπτει, ὀβελὸν σαρδόνιον γέλως ἐκλήθη. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὑπάρχοντες γέροντες γελῶσιν ἀκρισίως ὡσὸς τὸν ὑπὸ τ῀ παίδων ἀφαιρῶντες ἀπάνθρωπον τελευτὴν, ὀβελὸν ἡ παρεμία. [καλωδίῳ] χοινίῳ. [ἐβάζετο] ἐπελέγετο [ἦκεν] πρὸς. [καθαχώριον] οἰκίαν [δεχέον] μαγειρεῖον. [λαφύσσοντας] διαπαρατρωγῶντας. [καυτὰς] παροξέως. [ἐκάστοτε] ἀεὶ. [συπτίον] σύμπτων. [τυρευων] καθασκιάζων, [ἄπλετον] μέγα. ἄπειρον. ἀχώρητον. [πίλμασ῀] πίλμασι τὰ πηλώδη καὶ πελυτώδη ἔ ὑδατ῀. ἡ βάθρα. Ἰσαίος δὲ εἶπε τὰ γεωργήσιμα χωρία. [πιφυρμένον] φύρω, μολύνω, ἐκβρέχω, συγχέω, περάσω, μιγνύω. [ἀκίφασι῀] ἐκ παραλλήλων. [ὁμιλ῀] πλῆθος. [ἀμέρωτον] ἀνδρῆον, εὔπμον, ὑστερόφωνον. [ἀγύρται] ἁλιεύσιν, ἀπατεῶσιν. [ἐπρατεύσατο] ἐψευδέντο.

[εἴρκτης]

[εἱρκτλὼ] φυλακλὼ. [πίπλειν.] ἐνδύειν. [ὑπερῶον] ἀνώγειον. [δάπεινεσσο] ὕβρει. [μελίπηκτα] εἴδος πλακοῦντος [μάπυι] σινάπυι [κατηχεῖν] κατηχῶ, ἀποτρίπομαι, παραιτοῦμαι αἰπατικῇ. κατηχῶ δὲ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἦχος τῇ γενικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμεύνιον] παπεινὸν καὶ μικρὸν εὐνή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mſ. in 4. Πάνυ μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ἠπόρησεν. εἴτ' ἀλλό τι δύνατον εἰμαρμένη καὶ τύχη παρὰ τὸ μείραν, εἴτε ἰσοδυναμοῦσι. διὸ ὡς μεγάλης ὕσης τῆς ἀπορείας, ἐποίησε τὸν Δία..... ὡς αὐτῶν ἀπορηθῆναι δυνάμενον.

Μετρέων] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν χαρίεντα] Πλατωνικὸν τὸ ῥήμημα.

Καθήσειν] κρεμάσαι.

Τῷ λίνῳ αὐτῶν] Τῷ Διὸς εἰπόντος ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ ὅσοι ἐσμὲν ἠρτήμεθα τῶν μειρῶν ὁ Κωΐσιος ἐγλαισε.

Τῷ βίαι] Τῷ δυνάμει.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλονότι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἵν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλέστερον ἐπικερανόμενος μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοσιν] Ἀνθ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀφαιροῦντες.

Γ' μηνίαν παθεῖς] Γ' μηνία λέγεται τὸ χοινίον εἰς ὃ δεσμεῦται ὁ κάδος, διὰ τὸ ὕδωρ ὃν τῶν φρεάτων ἀνέλκυσιν. ἑμηνία λέγεται καὶ ἡ ἀφ' οὗ κάδος ἢ πως ἄλλως ἀφ' οὗ χοινὶξ ἄντλησις. διὸ καὶ ἑμῆς λεγέτω, κυρίως μὲν ὁ λαὸς, καὶ καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοινίον.

Ὁ Προμηθεὺς] Λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἔκρυπτεν καὶ οὐκ ἠνείχετο ἀφαιρεῖν αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις ἔδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ δὲ Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὃν ἐγνωκὼς ὡς εἷς τῶν ἀπ' αὐτοῦ γινομένων τῆς βασιλείας σκῆπτρα αὐτὸν, ἐπεὶ δ' ἂν ἔχειν ἐθέλοι κατεσθίειν αὐτόν. τοῦτο ἐποίησε δύο ἰοῖς, τῇ Ἀδῃ καὶ τῇ Ποσειδῶνι. ὅτε δὲ ἐγεννήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ δὲ Κρόνου, δέδωκεν αὐτῇ λίθον ἀντὶ δὲ Διός. ὁ δὲ Κρόνος καταπιὼν, καὶ τὰς ἀποτέρους παῖδας ἐξήμισεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τῆς βασιλείας ἐδίωξε, καὶ δεσμὸς βαλὼν αὐτῷ εἰς τὸν ταρτάρου ἀπέῤῥιπτε.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν δὲ Διὸς ἀφ' οὗ βαρέως ἤνεγκεν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τίνας ἐπιμωρήσαιτο. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἐπέμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τῷ δουλεύσαι τῷ Λαομέδοντι.

Παρὰ Ἀδμήτῳ] Ὁ Ἀσκληπιὸς υἱὸς ὢν δὲ Ἀπόλλωνος, ὅτε τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ τῇ ἰατρικῇ χρώμενον, ὡς μαπιολογοῦσι, τοὺς λοιθυσκοντας ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς εἰσηθεν κατασκευάζειν τοὺς κεραυνοὺς κατετόξευσε. καὶ θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπέπεμψε τῷ Ἀπόλλωνα τῷ Ἀδμήτῳ δουλεύσαι. ὁ δὲ Ἄδμητος, υἱὸς βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ἐν ἀκμῇ] Ἐν βραχυπάτῳ. λέγεται ἡ ἀκμὴ ἐπὶ μεταφορᾷ τῶν πηγῶν τῶν μηδὲ κατὰ μίαν βραχύτητα δυναμένων.

Εἰ μὴ διὰ τοῦτο φησί] Ἀντὶ τοῦ τοῦτο.

Τίς αἰχμής] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τεθνήξει. φοβηθεὶς οὖν, ὡς συνοικήσῃ τῷ παιδὶ ὕπτ κατ' πολεμίων ἀπελθεῖν, ὅπτ ἀφ' ὑπτῶ παρελθεῖν τὸ ᾧ ἐπεμφθῇ σίδηρος. συὸς δ' κατ' τὴν χεῖρα φανέντος, πισθεὶς ἔπεμψεν εἰς θήρασ τὸ παῖδα. καὶ ὁ τῆ θηρεύσει Ἄδραστος εἷς τῶν θηρευόντων, ῥίψας κατ' ᾧ συός, αὐτῷ μὲ ἥμαρτεν, ἀναιρεῖ δ' τὸ Κροίσου υἱόν.

Ἄλοχος] Τῷ αὐλακι, ὃ ἐστι ἀροτριωθέσασ γῆν, λέγῃ δ' τὴν γυναικά.

Ἀποστρέψαντες] Φανερώντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πιεσθῆναι εἰ ἀληθῆ μαντεύεται ὁ Ἀπόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ δὸς χελώνης, ἕψας αὐτὰ καὶ ἐποίησεν ἀκολουθῶν τινας ὡς αὐτὸν καὶ ἐρωτήσας αὐτὸν τί ποιεῖ; ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Ὀδμὴ μ' ἐς φρένας ἦλθε κραπεριόνιος χελώνης Ἐψομένης σὺ χαλκῷ ἄμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκεμέν] Ἐν ἐπίμοι ἔχων.

Καλλίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίᾳ, Σκαμβωνίδης τῷ δήμου, πραυλὸς ὢν ὡς Ἀριστοφάνης Σφηξί. γάμους δ' τῷ Ἱππονίκου θυγατέρα, Καλλίᾳ δ' ἀδελφῷ, αὐτῇ μὲ ἐπισπᾶται ἐπίκληρον. ἐφ' ᾧ Καλλίας ἐπιδῶ τὸ ἀφ' τὸ χρέμασθαι ἀνελεῖν. καὶ συνῆμβρον ποιῆ τῶν ἡλικιωτῶν, κόνδυλον τῷ Ἱππονίκου ἐπιτρέψειν. καὶ βαδίζων εἰς τὰς τῶν ἱερῶν ἀρχὰς, τὰς καλλίστας τῶν βοῶν ἀλεσχόμενον, ἵνα μὴ τῶν ἱερῶν. αὐτῇ δ' τῇ θυγατρὶ αὐτῷ ἐπιμίχθη Ἀλκιβιάδης διὰ τὰς νόμους. ὅτ' δ' Ἀκμὴν ἐκαλεῖτο, ἤνιν ὅτι τὰς μακρὰς ἀκροπίας ἐκάλων. ἢ ὅτι διὰ Ἀκμῆν χωρίον ἐστί.

Παρεδόθη τοῖς ἐνδεκα] Οἱ ἐνδεκα ἄρχοντες ἦσαν διὰ Ἀθηναίοις, ἐπὶ τῷ δεσμωτηρίου ἐπιμελήμενοι. καὶ τοὺς συναγομένους ὡς κλέπτας, ἢ ἀνδραποδιστὰς, ἢ λωποδύτας, ἂν μὲ ὁμολογῶσι, θανατοῦσι ζημιοῦσι. ἐὰν δ' ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὁ θλ' ἂν κλαπῇ περὶ αὐτὸν ποιῶσι. καὶ εἴ τις ἀλῶ κακουργοῦ θανάτου, οἱ ἕνδεκα τοῦτον διαλαμβάνουσι.

Τί δὲ κἀκεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τοῦ δὲ ἐκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠθέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικὰ οὖσαν διὸς, μητέρα δ' Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ἀφ' τοῦτο κολάζεται ἐν τῷ ἅδῃ, αὐτῷ γὰρ ἐν τῷ ἐδάφη ἐξπλαμένω, διακοσίμβροι οἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτῷ κατεσθίουσι.

Ἀμακησόμεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Mſ. in fol. Ζεὺς ἐλεχόμβρος. Βέλεμνος] ὁ ἀφ' πυρὸς πέτρινος ἐρμαζόμβρος. [τὸν σὸν ἀδελφὸν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν διὸς, μὴ φέρων βασιλεύοντα διὸς ἀφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὲ καὶ ἄλλων θεῶν ναυστάζειν αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τὸν βουλευσόμενον ἐπιμορήσατο. τὸ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ βουλευσόμενον τῷ Λαομεδόντι. [μόνος πεφ] πάντα γυναικὸς τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ἐπόρησεν. εἰπὲ ἄλλο τι δύνασ ἡ εἱμαρμένη καὶ τύχη διὰ τὰς μοίρας. [καταπίησεν] ταπεινὰ μεταπίησεν. [σκίπαρνον] ὁ πέλεκυς καὶ τὸ ἔλεον, διὰ τὸ σκίπτειν τὰ ἄρνα.

ἄριστα. [κωθάιρξας] ἐγκλησιάσμῳ. [τοὶ γάρ τοι] ϝοὶ ἕνεκεν. [διηγκολόμῳ] ἀντὶ ϝοῦ διμοιρσχάλη κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀνεσκολοπίζοντο] Γύχης ἀνὴρ ἰνάριθ ἀνεσκολοπάθη ϖρὸς αὐτούς. [τὰ δὲ πάκεῖνο] ἀντὶ ϝοῦ δὶ ἐκεῖνον. [ἰφιωϋττην] ἰφάσβιν κὼ ἁλαλαμβάνουσιν. [ἀγαπήσομῳ.] ἀγκαθησόμεθα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Mſ. in 4. Ἡ τραγῳδία πολλήρη συμφορῶν. ἐπεὶ ὧν σὺ συμφορᾶ νῦν ὁ Ζεὺς ἐϛι, οἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑποτίθη. Λέγ. τοῦτο γὰρ καὶ λέγ ἰάμβων τραγικῶν λέγλίμ) αὐτῷ Ἥρα καὶ Ἀθήνη. καὶ αὐτὸς ϝ λέγ ἰάμβων ϖρὸς αὐτὰς ἀπαντᾷ).

Ὦ μιαλοτμωρῴγδυ] Ἀδιαύστος ὅλῳ ὁ σίχος, ὡς καὶ ϝ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματυργεῖν] Τὸ δραματυργεῖν ϝ ὑποδραματυργεῖν ταύτην λέγ φέρι). δραματυργεῖ μὲν γὰρ ὁ ϖοιητὴς, καὶ ϖ ὑποθέσιως ὅλης, καὶ ϖ ἐπῶν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριϛοφάνης καὶ ἕτερος πλείστους. ὑποδραματυργεῖ δὲ, ὁ ϖὶ ὑπὸ ϖ δραματυργῶν τούτων εἰρημένα λαμβάνων κὴ κακιῶν, καὶ ταῖς οἰκείοις αὐτὰ ϖάθεσιν ἐναρμόττων, ἅτε τοῖς ἤδη ϖεπραγμένοις ἀφομοιούμενα.

Ἐϖὶ ξυρᾷ ἵϛαται] Ἡ ϖαροιμία ἐϖὶ ϖ σὺ ἐκάτερ ὄντων κινδύνῳ λεγομένη, λέγ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ξυρὸν ἵϛασθαι.

Τὰ νέρθεν] Τὰ κάτωθεν λόγ ϖ κατακθονίων. ἐκεῖσε γὰρ, ὡς λέγουσι, οἱ Τιτᾶνες ἐδιδάσθη.

Πῶλῳ ἢ Ἀριϛόδημῳ] Οὗτοι τραγῳδίαι ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ ὧν ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι ἀντὶ Διὸς Πῶλῳ ἐφάνη ἢ Ἀριϛοδήμῳ. Πῶλος γὰρ καὶ Ἀριϛόδημος ὑποκριταὶ ϖεριφανεῖς. ὑποκρίνονται δὲ οἱ ϖερὶ τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ ϑεάς, καὶ τοῦτο νῦν Ἥρα γυναικεία ϖροσυμίνη ὀλιγωρίᾳ καὶ ὅτι ἄλλας ϑεὰς ὑπεισέρχοντας ὁρῶσα. ὑποκρινομένη ϖεϖαιδῶς. ταῖ Διὶ ὑποτίθηται.

Καὶ νῦν μιτέωροι] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὅτε ἀγνοήσιται] Τὸ ἀγνοήσιται, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθήσ). σκοπὸς δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι ϖράτειν κὴ μὴ τοῖς ἀρχομένοις αὐτὸ κοινοῦσθαι, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλκετε ϖάντες] Πρὸς τὴ λοιϖὴ διαιστολομονίαν μᾶλλον ἢ μανίαν τῇ ϖερὶ τὰς λειχομένας ϑεὰς, καὶ Πρίαπον ϖαῖδα ϑεὸν εἶναι Ἕλληνες μεμυθολογήκασι. ὃν οἱ μὲν αὐτὸν τ αὐτὸν φασὶν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιϑετικῶς αὐτῷ τούτῳ δῆθεν Πελάϛαι κωλομένῳ, οἱδὲ Διονύσῳ μ ἡόν μητέρος ϝ ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μιλήσιος δὲ ὁ Παταρεὺς ἱερολογῶν τ Πέλαϛον λέγ, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ἡγοῦν. καὶ ἐρίψαι αὐτοὺς εἰς τὰς λειμώνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τ μηδέπω αἰδοῖ ἐχομένῳ. ἔχαιρε φασὶν γλῶσσαν μεγάλῳ καὶ γαστρὶ καὶ αἰδοίῳ, λειχθῆναι ϝ ὑπ αὐτοῦ ὅτι σημαίνῃ τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἄμεμπτον ἑξῆ τ βίον.

Πάγχυ νώνυμοι] Ἀνώνυμοι.

Οἱ Φιδίου μ] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Βυ-

Η' Βενδὶς δὲ αὕτη] Η' μὲ Βενδὶς, Θρακεία θεὸς. ὁ δὲ Α'νηρὸς Αἰγίπλιος. ὃν οἱ λόγοι ἓ κιωσεφοσιν φασίν. Μιθρὴς, Περσικὸς, ὁ Α'τὶς, Φρύγ☉. ὁ μὲ Μιθρὴν, ὁ αὐτὸς ὕτ☉ τῷ Η'φαιστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ ὧν οἱ βάρβαροι πλέστῳ σέβονται, εἰκότως καὶ πολυτελῶς τὺς ἑαυτῶν θεὺς κατασκεύαζον. τὸν Α'τὶν δὲ Φρύγες σέβοντες, τὸν αὐτὸν ὄντα τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ θηλυδρίαν ὑπὸ Ρ'ίας τῆ τῶ θεῶν λατρεπίνα μητρὸς. ἐρ' ᾧτε ἐρώμενον αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γενέσει ἡὸν αὐτῆς ὄντα δὶ ἐκείνην παθεῖν αὐτὸν φασι. τάτῳ ἱερατικῶς λειτουργήντες σπερμόμβοι ωὸτερον τὰ γενητικὰ ἄρθρα ἀνατίθενται ἔτυς. ἀφ' ταῦτα καὶ νῦν παίζεται τᾶτο κῆ πάντων ἀνέχων, ὡς τῷ Α'τὶδι ἐπιτηδείων ἀνακεῖσθαι, ἁρμοδιώτερα δὲ εἶναι λέγοντο, καθ' ὅτι καὶ αὐτὸς Α'τὶς τοιᾶτ☉ ἐπαμφοτέρῳ τῷ μύσῃ ἐξεπεζόμβ☉.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἴλεγεν Ὅμηρ☉ τὴν Α'φροδίτην, τετίσθαι κηλὴν, αὕτη δὲ ἡλὴ ωεσκεδάσαι, ὅσον ὸν ἓ ὀνόμαζ☉.

Πάνυ λαμπρῶ] Λαμπὴ δὲ ἐστιν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέληθεν] Α'πὸ Πεντέλης. Πεντέλη δὲ ἐστι λίθος παρ' Α'θηναίοις εἰς ἀγάλματα πεποιημένο☉.

Πραξιτέλ] Οὕτ☉ ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τὰς κωποσκόπας ἓ ἐν Κνίδῳ τῆ Α'φροδίτης ἄγαλμα.

Τὰς κόλπας] Τὰς κοιλάδας φασὶν. εἰσὶ δὲ αἱ πιοσκάλισκοι, εἰς ἀποτείνουσαι αἰ νάπραι.

Ἐν τῇ Ἠπικῇ] Θῆπες σκαλεῦντο ωρὸ τοῖς Α'θηναίοις οἱ πάντων πενέστατοι λάο ἓ ἠπαίων, ὃ ἐστι μισθῷ δουλεύειν τρεφόμενοι. ἐν τῇ Ἠπικῇ ὧν σκαλησιάζειν λέγε ἀντὶ ἓ ἐν τῷ πενιχρῷ πάγματι.

Ἴσως πολισμαῖ☉] Δαπανήμα☉.

Ὑπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους] Εἰς πόσαρα διηρῆτο πάγματα πᾶσα ἡ πόλις τῆ Α'θηναίων. εἰς πεντακοσιομεδίμνους, οἱ πνες ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππεῖς, ἤτοι πλουσίους. εἰς ζευγίτας, ἔτι ἤττονας. εἰς θῆτας, τὰς πέντητας. οὗτοι ὧν ἀνωτέρω τῶν Α'φροδίτων ὡς πενιχρὰν εἰς τὸ Ἠπικὸν πιλεῖν, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἶπε τᾶτον ὡς πλούσιον.

Τὴν πύνκα] Πὺξ λεγέτη ἡ σκληνία τῆ Α'θηναίων παρὰ τὸ πεπυκνῶσθαι τὰς συντρεχομένας ἐν αὐτῇ.

Α'λλ' Η'ρακλῆς] Εἰώθασι οἱ ἄνθρωποι ἐν κακοῖς ὄντες, ἐπικαλεῖσθαι τὸν Η'ρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως ὧν ὁ Λυκιανὸς τὸν Δία ἐποίησεν ἐπικαλέμβον τὸν Η'ρακλέα, παρὰ τῶν θεῶν ἐκεχλέμβον.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ε'λλήνων σωτῆσαι] ἀντὶ ἓ τῶν Ε'λλήνων γλῶσσαν.

Εὐπροσωποτάτη] Εὐπρεπὴς.

Πρῶτος] Α'ντὶ ἓ πρεσβύτατος.

Διαμείλιχες] Βραδύνεις.

Πεπαρώνηται σοι] Ὑ'βρισπᾶς πέπρακ☉.

Ὁλιγόρως] Καταφρονητικῶς.

Περὶ τὸ Καφηρέα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ἔχε μὲν ἰδίως ἡ Εὔβοια ἐν τῇ ἔξω θαλάσσῃ Καφηρέα. Καφαρεὺς ἓ λεγέτη τὸ πος θαλάττης ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς πέτρης καὶ πετρωδὴς, σκοπέλοις διειλημμένο☉, καὶ ἔρμασι καὶ χειρόσι καὶ τὰ εἰς ἀπόβασιν ἀπορώτη☉, ὅτι κρημνοῖς ωεριεχόμβ☉ καὶ ἐν τοῖς ὕλαις πανοῖς, ἔτι καὶ διηνεκέσι τοῖς ἀπέμοις καταπεσόμβ☉,

τυπόμβρῳ, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ σφενδόνης στάλῳ, τὸ ὕστατον κύμβαλα λείπει πάντοθεν ἀνεμῶν Καφηρεὺς ὧν κῦμ' αὐτός. κῦμ' ἴσως ἔρη) Καφηρεύς, ἀπὸ τοῦ καπανεῦσθαι ἀνενδότως, καφὸς γὰρ τὸ πνεῦμα, ἀφ' οὗ καὶ Ὄμηρος Αἴαντ' εἰς Ἀχαιμένοισι δίον ἀγὰ πίκαφήσαι νίκη, οἱονεὶ πνεῦσαι, ἤτοι τῷ τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος καμόντος ἢ τῇ ἀλαμψίᾳ τῆς νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτὸ τοὺς ἀναπνευστικοὺς τόρους κατευρυνάσης, καὶ πάρα τοῦ σωθῆναι ἐπιπαῶαι τὸ πνεῦμα κατατιγύσης, παρ' ὃ δὴ καὶ πνεῖν ἔλαθον πλείους σκιπανδικῆτες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοθεν ἐπιπαάσασθαι πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ λαὸ τῆ χαρᾶς εὐρυχωρίαν πληρῶσαι. ἢ ὅτι σωσαπίρᾳ) τῇ εὐφυΐᾳ τοῦ συμπλοκίου τῶν τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς ἀπὸ τινος ἀθλοθέτου σπαρτιάτου τοῦ ἀγῶνος ἀμείτρως ἀναχέοντος. *

Ἐν Κερασουντικῷ] Δύο ἦσαν Κερασουντοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τοῦ τείχους, ἐνταῦθα δὲ τὸ οὐ τῇ πόλει λέγει πρὸς τοῦτον.

Τῷ μικροθλοσίᾳ] Τὴν σκνιπότητα.

Ἤδη κορυζῶντα] Ὑπὸ τοῦ γηρᾶς μύξας ἀναχέοντα, κόρυζαν γὰρ αἷ μύξαι.

Τῶν ἁρμάτων] Τῶν φαλῶν πτερῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἦν παρ' Ἀθηναίοις, καλεῖτο δ' ὕστις ἀπὸ ποικίλης τοῦ αὐτῆ ζωγραφίας.

Καὶ ἀμφισβητοῦντες] Ἀμφισβητοῦντες.

Ἐπισαπερμῷ] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικύρειον Δάμιν] Ἐπικύρειοι καὶ Στοικοὶ δύο γένη φιλοσόφων. τούτων οἱ μὲν Ἐπικύρειοι, ἄνδρα σεμνοῖσιν ἔλεγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στοικοὶ ὑπὸ προνοίας.

Τὸν ἐπιτελεστὴν] Τὸν ἄξιον δ' ἐπιτελεῖσθαι, τυπτόν πληγῆναι.

Σαρδόνιον ἐπιγελᾶν] Σαρδόνιον γέλωτα λέγει), ὁ ὁ ὑπερβολὴ γελοίου.

Παρημφιεσμένων] Συνακολουθῶν.

Τὸ κήρυγμα] Τοῦτο λέγα) ὅτι καθιζομένοις ὁ συμβολαιοτικὸς ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἱκανὸς γάμῳ εἰσφέρειν, ἀνιστᾶσι ἐρῶν ὅτι καὶ ἐγώ.

Τῶν πλείων θεῶν] Νόμος ἐκέλευσε παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑπὲρ τὸ ν' ἔτη γεγονότας, καὶ μετ' αὐτοὺς τοὺς λοιπούς. οὗτος ἔδωκε δημηγορῆσαι, ὅτε τοῖς ἀτίμοις ὅτε τοῖς ξένοις, ὅτε τοῖς μὴ καταλαβοῦσι τὴν ἡνομον ἡλικίαν. τὸ δὲ νενόμισται παρ' Ἀθηναίοις, νῦν παρὰ τοῖς θεοῖς ὑποπτῆ).

Σὲ θεοὶ πάλαι ἀποκρούεσθαι φασὶν] Λόγιον ἐπὶ τῶν ἀνεπιτρόπτων, καὶ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καθηρεύς, inquit, ἐκαλεῖτο, ὅτι ἐν τοῖς πλέουσι ἐκεῖ ἐκαθαίρετο οἱ Εὔβοιεῖς. Nempe Καθηρεὺς est Græcè quod Καφαρεὺς fuit linguâ Phœnicià, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœnicià in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. 1. c. XIII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπερικαλύπτων λεγομένων, μηδὲν ὑποβλεπομένου ἢ λέγοντος, ἀλλ' ὡς ἕνι τὸ πρᾶγμα διεξιόντες.

Καὶ μάτην θέμις] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἡ τῷ δίκῃ ὄμοσεν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ἐπ' αὐτοὶ ἦμαρτον, ὡς Ἀλφεὸς τ Ἄλωα.

Τὸν Ἄλωα] Κορίσῳ τῷ τ Λυδῶν βασιλεῖ ἐρωτήσαντι εἰ Ἀλφεὸς τ Ἄλωα τῷ Κύρῳ, ἢ Περσῶν βασίλεως, ἀπικρίνατο. ὅτι Ἀλφεὸς μεγάλῳ ῥεύσῃ κατὰ λύσῃ. ὁδὶ, ἀγνοήσας ποίαν ῥεῖν, Ἀλφεὸν τ Ἄλωα, τῷ ἰδίαν ἀπώλεσεν.

Ὧ θεὶ Σαλαμὶς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχεῖν ἐν Σαλαμῖνι μελλόντων ἤχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τῦτον τ χρησμόν. λίγεται ἢ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος ποιῆσαι, ὅσα ἂν χαρίζηται θεῖσαι καλὰ τῷ Σαλαμῖνι, εἰ ἐν αὐτῇ πίπτοιεν ἐμέλλον Ἕλληνες, πόλιν ὕσπω Ἑλληνικὼν, ὥστε τ Περσῶν στρατοπεδεύσασθαι ἅπαντας.

Δῖον ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖαζ, εὐχαριστεῖν.

Τῶν παρεγγράπτων τῦτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις ἐν γραμματείῳ ἐγράφοντο. εἰ πίς ἐν μὴ ἐν πολίτης ἐγράφη παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος ἐκαλεῖτο. ἀφ' τῦτο τῦτις παρεγράπτως ὠνόμασε.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὢν, ἐν Τροιζῆνι πόλει τ Πελοποννήσυ συνοικοδόμησε Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ ἢ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐγκύησα τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸν πατέρα ἐρχόμενος, πολλὰς ληϊὰς οὖρων, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ παριόντας.

Τὸν Σκείρωνα] Ληϊὰν ἦσαν ἤτοι τῇ τῷ ὁδὸν τῷ ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἄγυσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων ληϊὰς ἦτο ἠνάγκαζε τὸς παριόντας πλύνειν τὸς ποδὰς ἐπὶ τ θαλάσσης καθημένους. καὶ κατὰ ζῶν εἰς θάλασσαν ἔῤῥιπτεν, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτῃ] Πιτυοκάμπτης ἦ, καὶ ἦτο ληϊὰς ὢν, ἔκαμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τὸς παριόντας κρατεῖν οἱ δ' ἀναπτομένοις ἀπελυον.

Καπρόθυμον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κτισαῖ] Καπὸν ἐν τοῖς βωμοῖς ἀπεργάζετο.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ ἦτο ἀδικος ὢν τ ἄλλα εἰς τὰς ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν μὲ βουλόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα ἐκαλεῖτο ἐν ᾧ ἔκτῃ, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντας τὸς κρατησαντας αὐτῦ εἰς πάλλην, πλὴν Θησέως, Θησεὺς δὲ κρατήσαντα αὐτὸν σοφίᾳ ἔκτεινεν. παλαισήσας γὰρ εὗρεν Θησεὺς καὶ μεζόνῃ ῥώμῃ χρώμενον εἰς τὰς παλαίστρας. ἦν ἦ καὶ ἕτερος τις ὄνομα Διτυέρης. ὅτ' ἀσείρων, ἠνάγκαζε τὸς παριόντας ζεύζειν ἢ ἵππους ἐνεγκαμένους, εἰ δὲ ἀντέτεινον, ἔκτεινεν αὐτὸς. τῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ἦτο καλεκτὸς ἐπινὸς καλώσεως.

Βύσπερις ἦ ὁ Αἰγύπτιος, ὕπως ὁμὸς ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐθύεσκεν.

Ὁ δὲ Ἐχέτος τ Ἠπείρου βασιλεὺς πεμφθεὶς ὑπὸ τ Διομήδης δὲ ὁ Θρᾷξ. ἦτος ἵππους ἐκ χαλκᾶνθρωποφάγους. καὶ ὡς ὁμόφυλ ἔβαλλεν αὐτούς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γραφεῖ ὑπὸ Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσυ, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐπελεῖτο τὰ Ὀλύμπια.

Μνᾶν ἐκάτερον] Η' μνᾶ ἓξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δ' Ἀττικὴ μνᾶ εἴκοσι δραχμὰς ρ', ὡς φησὶ καὶ Πολυδεύκης. Εὐπόλις Κόλαξι, δεῖπνον ἦν ρ' δραχμῶν, καὶ ἐπίφερε. κόλαξιν οἶνον ἦς ἑτέρου μνᾶν. δηλονότι μνᾶν εἴρηκε καὶ τὰς ἑκατὸν ρ' δραχμάς. ἡ μὲν τοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ϛ', ὅθεν καὶ ἑκατόμβοια τὸ ἔκτον καὶ πεντηκοστόν.

Ἐν Γεραιστῷ] Γεραιστὸς πόλις Εὐβοίας, ὅπου μέχρι νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λέγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λειμὼν ἐν Ἐλευθερίσσαις πρὸς τῇ δίκτυ πέτρᾳ, ὁ ἐκ τῶν ἀπόδικων καλούμενος τόπος. ἐνταῦθα γὰρ οἱ δικασταὶ κατεδικάζοντο καὶ ἀπηλλάττοντο ἐρήμῳ.

Θυννώδες] Ἐπειδὴ τὰς θύννας ὁ λόγος καὶ ἀμφισβητήσας νικᾶμεν, ἀλλὰ πειρώμενος ἀναιρεῖν, εἰκότως τὸ φονεῦσαι τὸν Δάμιν θυννώδες ὠνόμασεν.

Ἀμφήριστον] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ τῶ δωδέκα] Ἀφ' ὧν οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι παιδίσεις τῆς Κρόνου θυγατρός.

Χαλεπὸν γάρ] Γελοιῶδες, ἀνάντον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ ἐγράφοντο ἅμα τῷ γεννηθῆναι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὰ ἐνόμιμα ἡλικίας ἐμίνοντο. τοῦτο δὲ καλεῖτο ληξιαρχικόν. ἐπεὶ δὲ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτῷ κύριοι ἐγίνοντο τόπου τῆς πατρῴας ληξεως, τουτέστι τῆς κλήρου τῆς οὐσίας. ληξις γὰρ καλεῖτο ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπεὶ οὖν τῶν ὀρφανῶν κηδεμονευομένων, καὶ ἐπιτρόπως παρεπιπτέτω τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διεπόντων μὴ φθείρηται τὰ τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ οἱ ὧν ἐπιδοῦσι οἱ ὀρφανοὶ ἥβησαν, ἐξῆν αὐτοῖς λαβεῖν τὸν νόμον εἰς τὸ ληξιαρχικὸν ἐγγραφέντας, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ ὦ τὸ τῆς λήξεως, ἤτοι τῆ ἑαυτῶν ἀρχαίᾳ κληρονομίας. τοῦτο νῦν συναπτέον εἰς τὸν Ἀπολλωνα φησὶν ὁ Ζώϊλος, ὡς εἰ καὶ φλύαρος εἶ, καὶ τοῦτο αἰτιᾶ, τὸ μὴ ἔχον εἶναι σοι λέγειν, ἀλλ' ὅν ἔξεστι. πάλαι γὰρ τῆ αὐτεξουσιότητι ἐπιλαβεῖν, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλων καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι σοι λέγειν καὶ γνώμην εἰσηγεῖσθαι τοῦ βουλομένου. τὸ δὲ ὁλίγον δεῖν τῆ ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν, ἀντὶ τοῦ χρεὼν τῆ ἐπὶ Κρόνου τοῦ βουλῆς συμπληρούντων θεῶν. ὅτε γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοὶ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος δοκεῖ τοῦ Ἁλικαρνασσεύς.

Ἐφίενται] Συγχωροῦσι, ἐπιτρέπειν.

Γέλωτα ὀφλισκανεῖ] Γέλωτα χρεωστεῖ, ἀντὶ τοῦ γελᾶσθαι.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πρώην ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄλλους συνέδρους τοὺς σὺν αὐτῷ βουλεύοντας διαγωγῆς ἕνεκα βασιλείας ὑπὸ τοῦ Διὸς τοῦ ἰδίου υἱὸς ἐβλήθη εἰς τὸν Ταρτάρου, καὶ μετὰ τοῦτο, ἄλλη συνέζευξε βουλὴ τοῦ Διός.

Ἐν τῇ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ὑπὸ Ἀφροδίτης αἱ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βατταρίζων] τὸ ὑπὸ τῇ συνηθείᾳ βερβερίζων. ὁ Βάττος ἢ βίττος, ἢ καὶ Κυρήνῃ ἀποικίαις ἠγήσατο, μογιλάλος τις ὤν, διὸ τούτου καὶ τοὺς μὴ δύνασθαι, μηδὲ τραυλῶς κεχρημένους * καὶ βραδέως, βατταρίζειν φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τῇ γλώττῃ φλυαρουμένους φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνῆναι μὴν γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ἐκπαιδεύειν.

Λοξὸς ὤν] Λοξὸς καλεῖται ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ὃ ἐστι φαῦλα καὶ ἄδηλα. χρίφοι δέ ἐστι τὸ ἀποτεινόμενον δύσλυτον ζήτημα. χριφώδης δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἀσαφής.

Καὶ πλίνθους χρυσᾶς] Κροῖσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσᾶς ἀπὸ πλίνθος ἀφωσίωσεν.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγουσι, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν Δελφοὶ, ὁ Φωκικὸν, οἱ δὲ Κολοφῶνα τὸν Ἀσίας.

Κίνημα κορυβαντώδες] Μανιῶδες. εἰ γὰρ Κορύβαντες δαίμονές εἰσι περὶ τὴν Φρύγα. * κατὰ χίμαιρα, μανιώδη, φοβερὰ.

Οὐκ ἄριστα κρίνει] Κροῖσος γὰρ ἀποπειρώμενος ἐν Δελφοῖς μαντεῖα εἰ ἀληθῆ εἴη, ἐποίησε τοιῶνδε. ἠκροάσατο εἰς Δελφοὺς ἀποστέλλων, ἔπεμψεν αὐτοῖς ῥητὰ ἡμίεργα. μὴ τὸ ἀφικνεῖσθαι καὶ τοῦτον τὸν ἐμπεσόντα θεσμὸν, ἀνερέσθαι τὴν Πυθίαν εἰ ὧν ἀληθεῖ προφήτιν ὁ Κροῖσος; ἐπεὶ δὲ ταῦτα τετελεσμένα Κροίσῳ. λέοντα εἰς λέοντος ἀπεμβαλὼν, αὐτὸς χαλκᾶς κρίας καὶ δρυεῖας συγκαθαρύψας, καὶ τοῦ λέοντα τοῦ δικαίου ἐμβαλὼν, ὕψει. ἄκρα ἀκάνθα ἡ Πυθία ἀνέλειν ὡς ἐπαΐτητο. μάλιστα δὲ τῶν ἐν χαλκᾶς κρεῶν. ἀδικῆ μὲ ἐς Φρύγας ἦλθε κρατερήνειος χαλκᾶς.

Θεμιστοκλέους] Καὶ γὰρ μάντις ὁ Θεμιστοκλῆς σωθῆναι ἐν Δελφοῖς] Ἀθηναίοις χρησμὸς, ὅτι τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ Σέρξῃ ἐμαντεύσατο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς ἐκλιπεῖν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τεῖχος τρατογενὲς ξύλινον ὀΐδει δ' ὑπὸ Ζεὺς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ὡς ἂν μάντις Θεμιστοκλέους ἀνδρεῖος ἦν. ὃ τι καὶ λέγει ὁ χρησμὸς, τοῖς μὲν ἄλλοις ἀσαφέστερος ἦν. τοῦτο καὶ τῷ Δημοσθένει ὁ Μάμμων. ὅτι σαφέστερος τοῦτο ὁ χρησμὸς ἐκείνου, ὡς μὴ δεῖσθαι Θεμιστοκλέους ἐξηγητοῦ.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ἦν, ὡς λέγουσι, πρόλιν γένους θεὸς, καὶ εἰς ἀγχινοῦν μεταφύκησιν.

Ἡρακλεῖς ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲν ἐπίφθεγμα ἀπαληκτικόν. ἀπληστόρμου δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omiſſæ, faciunt ut credam alibi alia deeſſe, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hiſce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt ſatellites primorum Phrygiæ Regum, qui poſtmodum in Deorum numerum relati ſunt. Hoc fabula, id eſt, antiqua Græciæ fama docet, idémque apparet ex ἐκπλήξει κινήσῃ quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cherub* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiſſ. *I. Spencerus* de Ritualibus Moſis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc eſt fortes, ut alibi dicuntur גבירים quod idem ſignificat. Indidem Corybantes *Δάκτυλοι* dicti ſunt. 2. Confunduntur cum Καβείροις, ut ibidem teſtatur Strabo: ita & Hebraicè כרוב *Cherub* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque ſignificant, ut idem oſtendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur eſſe cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebræis כרותים, ut oſtendit Bochartus. Verum iſta χώμεν χαίρειν, donec *Mythicorum Temporum Hiſtoriam*, edamus, ubi ex fabulis antiquiſſimas eruemus hiſtorias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτιον] Εἰς ἀμφοδίαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς ἡμῖν παροιμία Βοιωτία ὑς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γάρ, ἀριμίας πάνυ ἐπίσκωπτ. τὸ μὲν γὰρ ὠφρεῖς..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοούμενον εἰς ἀμφοδίαν αὐτὸν ἁμαρτεῖν ὡς Βοιωτὸν.

Καὶ ὠφείτι τῶν γεῶν] Τάχα δὲ τῇ γεᾶ τῇ λιγομένῃ ποικίλῃ τὰ ὠφὲ Μαραθῶνα ἐμάχεσθ. διὰ τοῦτο φησὶν, ὡς Μαραθωνὶ ἦ, Ἀθηναίοις Πέρσας ἐοίκησαν. Κωμῳδοῦσι δ' εἰς τὸ ἀεὶς δυσάντους τοὺς Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὁ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τῶν Ἀθηναίων. Ἁμαυρὸν δὲ καὶ τοὺς κατ' ἐκείνην καιρὸν ῥήτορας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένων ἐδέησ δέον τοὺς δημηγορίας, ἀλλ' ἐπαληθείας χάριν ἔ χυδαῖα ὁμίλα. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἔτ' φησὶ Ἁμφιτρύωνα τὸν τοῦ Ῥητόρων Διδασκάλου.

Εὖγε εἰκότ' ὁ ῥήτωρ] Παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ δὲ τῇ σωφροσύνῃ, οἷον ἡ μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατο αὐτῇ, ἔπειδὴ καὶ τῶν θείων νῦν ὁ Ἡρακλῆς ἐκάλεσεν.

Ὁ ἀγοραῖος] Ἑρμῆς ἀγοραῖος ἐτιμᾶτο παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ὁ τῇ ἀγορᾷ ἱδρυμένος. εἰκότως δὲ ἀδιλφὸν ἐκάλεσε δ' Ἑρμοῦ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίπτης γὰρ ἀκαπέταλος] Οἱ γὰρ ποιοῦντες τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἵνος εἶχον ἀσφαλέστερον τὸ ἄγαλμα δ' Ἑρμοῦ πίσσῃ καὶ ὕπω λαμβάνειν τὸ αὐτοῦ σκύτινον, ἵνα σῴς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπεπίσμεθ'] Πίσσῃ πεπαλαίσμεθ'.

Δάμιν τε καὶ] Μίμνον] εἶπεῖν Ἑρμοῦ Δάμιν τὸ καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ προστάγμα τοήσας, ἀνακόπτ αὐτόν.

Κεκραγέναι] Τὸν τὰ μεγάλα κράζοντας.

Εἰκάλλαι] Οἱ σὺν πολλῷ.

Ἀκροβολισμός] Ἐστὶν ὅτε πρὶν συμβάλλεσθαι οἱ πολέμιοι, ἀλλήλοις βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὖγε ὅτως οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειτλιαστικὴ ἐπίρρημα συναλλιμμένον τῷ ἄνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετρικοὶ τοῦτο ποιεῖν κ' αὐτοῖς ὠφελήσουσιν.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καὶ σιμιτέρχοιτ' ἂν] Σ' ἐπ πμωρεῖν.

Ἡ ψυχάπτης, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Ὄνειρον πνα] Πάντα τοῦτο Ὄμηρος ὠφελεῖ Διὸς εἶπε. καλῶς δὲ πάντου τὸ Ὄμηρον αὐτὸν τῶν Ἑλλήνων ἤνεγκε μάρτυρα.

Σῶκος ἐλαιήσιος] Οὗτος ἐκαλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοί] Οὗτοι ὑποκεκριταὶ ἦσαν ὑποκεκριμένοι τὰ τῶν τραγῳδιῶν δράματα.

Χηλείδες] Τὰ κοινῶς λεγόμενα κοχλία.

Καὶ τὰς ἐμβάτας] Ἐμβάται μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τοὺς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. ποδήρης δὲ, τὰ μέχρι τῶν ποδῶν ἐλκόμενα ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φερεκράτειον φακέλλιον οἱ Σκύθαι σωτῆσαντες, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῶν ὄγκῳ ἀκινάκιν ἱδρύσαντες σιδηροῦν θυσίας ἱκετηρίους ἀποσάγουσι ἀποδόται, καὶ ἵππαν, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι τοῦ Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφηχὺς] Ἐκ τῶν δύο μερῶν ἰσχὺν τυπτήσεσθαι. ἀδύνατον γὰρ ἠδέως οὕτω τὸν ἰλιγγον, ὅπου τὴν Ἄλυν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας κωλύσει. Ἀμφότερος δὲ ἡ ἀμφήκης, ἐν ᾗ ἀφ' ἑκατέρου ἕλκουσα ποιεῖ.

Οἱοί εἰσι καὶ τὰ Ἐρεμῶν ἔθνη] Οἱ Ἐρεμῖται πετρώνυμοί τινες κίονες ἵστανται παρὰ τὰς ὁδοὺς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον ὡς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπου μεμιμημένοι τὴν λίθον. οἱονεὶ μὲν ἐν τῷ στόματι ἔχειν ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπων, ἴσα δὲ ὅτι καὶ δύο ἀφ' ἑκατέρου μέρους. αἰνίττεται δὲ αὐτοὺς ὁ Ἐρεμῖτης αὐτοὺς πετρώνυμον ὄντας καὶ παρὰ τὰς ὁδούς. Ἐρεμῖται δὲ λόγου βάλλοντα εἶναι. ἐσήμαινον δὲ τὸν βίον, ὃν ἀφ' ἡδονῆς παρεδήλουν, συν λόγῳ καὶ μὴ λόγῳ πορευόμενον, καὶ τῶν ἀληθῶς ἱδρῶτα τὸ πεφύκοντα ἀπισαφῆ δὲ χήμασιν. διὸ ἔστιν ἃ ἐποίουν, εἰς ἔμφασιν δὲ ζῆσαι τοῖς φίλοις, ἤτοι τοῖς τῶν αὐτῶν ἡμῖν ὁδὸν δὲ βίᾳ εἰσιοῦσι καὶ παρὰ σὺν καὶ ἀπόσυν ὁμοίως κατὰ ἀφέλειαν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, οὐ Σάρδιαι γὰρ ἐλέγοντο τὰ δὲ Κροίσου βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιον λέγεται ὁ ταῖς δύο χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενον. ἀμφιδέξιον δὲ ἐνταῦθα τὸ ἐκ τῶν δύο μερῶν νικῆσον.

Ἐδη αὐτά] Ἔδη τὰ ἀγάλματα λέγει, παρὰ τὸ ἑδράζειν.

Ἐν ταύροις] Ἐν γὰρ τῇ σωτηρίᾳ τὰς κεκαυμένας ἔθυον τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀπ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ ἁμάξῶν καθήμενοι ἐσκωπτον ἀλλήλους καὶ ἐλοιδοροῦντο σοφά. περιεῖπε δὲ σκώπτοντες ἐπὶ τῶν ὑβριστικῶς χρωμένων, τὸ ἐξ ἁμάξης.

Τάφον πιὰ] Τάφον ἐν τῇ Κρήτῃ. καὶ ἐπιγέγραπται σὺν αὐτῷ Διὸς τάφον, καὶ εἰς αὐτὸν νῦν ἀποτίνεται.

Καὶ ἐμπιπλᾶς] Ἀκόπα οἱ μὲν τὰς μεγάλας καὶ μέσας καλοῦσιν ἰσχάς. εἰσὶ δέ οἱ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα κόμποια ἀκόπα, φασὶν οὖν ἡ κέρασια σύνηθες.

Πρῶτον] Τὸ χειμῶνος ἐξ οὗ δύσκολα τὰ ἱστία.

Ὁ χνίσκος] τὸ τῆς πρώρας μέρος ὃ ἀπέρχεται αἱ ἄγκυραι. ὃ καὶ τὸ πρόπιδος ἐστὶν ὀρθὴ χνίσκος ἢ ἐλέγετο, ὅτι χνίος κεφαλὴν μορφοῦντες οἱ ναυπηγοὶ, ἐπέτηναν τῷ ἄκρῳ. πέρα τὸ πλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἢ δυσωνίσαι χαίρειν, ὡς ἐκάπλους αὐτοῖς ἡ ναῦς ἀφέλοιτο, τρόπον χνίος ὑπερτιθέσης τὰ κυμάτων.

Διμοιρείτης] Διμοιρείτης ὁ δημόσιος τὸ σὺν τῇ ἀρχῇ. τελωνείτης ἢ, ὁ δὲ τρίτον μέρος ἄρχων. ὅτου ἢ ἐλέγοντο οἱ μὴ τὸν σύμπλουν μεταθέντες λαμβάνοντες σταφίδων. τοῦ μὴ εἶναι τῶν σταφιδικὴν δρέπειν πλέοντες.

Τὸν δὲ καταγλυκύνουσι] Πάντα τοῦτο λέγει ὡς ὀνόματα τὰ σὺν τοῦ πλοίου σκεύη, ἃ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων τοιοῦτον. ὅταν εἰ μὲ ὀφείλοντες καλῶς πράττειν, ἀτυχοῦσιν. οἱ δὲ ἄδικοι, σύμπαντες.

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης καὶ Φωκίων, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενοι. ὁ μὲν φιλόσοφος, ὁ δὲ στρατηγός.

Ὅσοις ἢ ἀγαθοῖς] Ὁ μὲν Καλλίας ἦν, ὡς Κρατῖνος φησιν, Γλαυκίας υἱὸς ὢν, τὸν δῆμον Μελιτοῦς, πλούσιος καὶ παχυπλοῦς καὶ τὰ περιττὰ ἀφορῶμενος, καὶ κόλακας τρέφων. εἰς δὲ πυγμαχίαν αὐτὸν Κρα-

Κραπίων κωμῳδεῖ, ὡς ἵνα τὸ κατέχρεων. οἱ γὰρ δανειζόμενοι τὰς κτήσεις ὑποτίθεσθαι, καὶ ἐπιγράφειν αὐτὰς εἰς τὸ γινώσκεσθαι ὅτι ὑποθήκαι εἰσίν. ὁ δὲ καὶ Μένανδρος, ἀσπίδων χωρίον εἰρηκὼς λέγειν τὸ ἀνεπιβούλευτον. κωμῳδεῖ δ' αὐτὸν Κραπίων καὶ ὡς Φόκυν γυναῖκα μοιχεύσασαν καὶ τρία παιδία δόντα εἰς τὸ μὴ κεκλῆσθαι. ὁ δὲ Μεσσὰς ἀρτυσιπώλης ἦν ὡς Πλάτων, θεσσαλικὸς καὶ ὡς πονηρὸν ἢ καὶ πάβαλον, καὶ τὸ δημόσιον νοσφίσῃ. ὁ δὲ Σαρδιανίπαλος ὁμοίως ἦν Ἀνακυνδαράξης ὁ Μήδου. καὶ βασιλεύς Ἀσσυρίων τρυφὴν παρεμέμικτο καὶ γυναιξὶ τὰ πάντα βίον ἐκδεδωκώς. διὸ καὶ ἐπὶ τούτου ἡ τῶν Ἀσσυρίων καταλύθη ἀρχή.

Τοίχων ἀρχαί] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκων τοῖχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλοίου.

Κατὰ ῥᾶν φέρεται] Κατὰ ῥᾶν φέρεται, ἐπὶ τῶν δυπλοούντων ὁ λόγος. ὅτε γὰρ ῥόμβῳ φερόμενοι, τὸ ἰδίου πλοῦν ἀνίεσαν. διόπερ δὲ ἀπὸ τοῦ πλοῦ τὸ παροιμιάζεται. διὰ τοῦτο καὶ νῦν τῷ πλησίον ἐχρήσατο.

Τῶν ἱερῶν φασιν ἄγκυραν] Ἄγκυρά ἐστι σὺν τῇ νηῒ τῇ μεγίστῃ ὧν καλοῦσιν ἱερὰν. αὕτη ἢ ὅτι μέγας καὶ βαθὺς κίνδυνος, πλοῦτός βάλλει. εἶπε δὲ τοῦτο, ὡς μέλλων πλοῦτον εἰπεῖν ἐπιχειρημάτων τὸ πάντων μέγιστον.

Εἰς τυμβώρυχα] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβριν τραπεζίτην. τοῦτο γὰρ ἦν ἔθος τοῖς ἠπιωτικοῖς.

Οὐ φέρων καταφρώνησιν] Πάνυ ἐπὶ τῇ νίκῃ καταγελᾶν.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Ὑποκορισμὸς ὁ συρφετὸς ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ δὲ Ζωπύρου] Τὸ Δαρεῖον πολιορκοῦντος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένης παραλαβεῖν αὐτὴν, ὁ Ζώπυρος κόψας ἑαυτὸν τὸ ὦτον καὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, προσῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου ταῦτα πεπονθώς. οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ὁ δὲ προέδωκε τῷ Δαρείῳ τὴν Βαβυλῶνα. καὶ διὰ τοῦτο ἰόντι αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἡδέως ἂν ἰδεῖν σεσωμένον ἔχειν τὸν Ζώπυρον, ἢ μυρίους μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

Μ. in fol. Ζεὺς τραγῳδὸς. ἀπλοϊκὰ] ἀπλόϊστα, ἁπλᾶ. [ἐπὶ τῇ ἀκοῇ] ἐπὶ τῇ ἀκοῇ. [ἀκούσομαι] χρᾴδε) μάνθανε. τύπτειν ἀκόλουθον. [συνίασι] χρᾴδεται συνίασι. [ἀσθμαίνεται] χρᾴδε) ἀσθμαίνεται. [πλατύνδην] ἀφειδῶς, ἀντὶ δὲ κατ' ἐκλογήν. πλατύνδην δὲ ἀντὶ δὲ πλουσίως. [ὁ Μίθρης] ὁ Μίθρης ἐστὶ παρὰ Πέρσαις ὁ ἥλιος. [κιονοστόμων] Ἀνθῶν, [λημᾷ] λήμας ἔχω· λημᾷ δ' ἐστὶν ὁ τοὺς ὄμμασι ῥύπος.

Ὄνειρος ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Μ. in 4. Διάπτιον] Ὀξύπτιον.

Ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῆς Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα προβάτου χρυσοῦν, καὶ τοῦτο δράκων παρεφύλαττεν ἄυπνος· ὡς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον φησὶ δίφιλος. ὁ Φρίξου μὲν καὶ Νεφέλης παῖδες Φρίξος καὶ Λαμπητίη, * ὡς Κελεὸς ὁμόμητρος δορὶ τυθήντος ἦν κεῖ τῶν Κολχίδα γῆν καὶ ἐκεῖσε νέμονται καὶ ἐκεῖ, ὡς ὁ μῦθος, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διδοὺς εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντι φυλασσόμενον. ἰφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἰωμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἐφ' ὃ ὕστερον Γάσων μὴ τ' ἄκων Ἀργοναυτῶν ἀποστελεῖς ἐφ' ὑπ κομίσας χρυσ εἰς τὸ Ἄργος ἀπάγαγε σῆσαι, εἶπε Μηδείας τ' ἰυγατρὸς μ' Αἰήτα ἔ βασιλεύοντ@ τ τόπου ἀδελφὸς ἦ Ἀψύρτου, ὃς ἐπιτρέψαντο τὴν φυλακὴν ἔ δίρκης, λαβὼ τ' εἰς Γάσονα αὐτῆς ἔρωτα δόλῳ μὲν τ' πατέρα μεταθέσης, Ἀψυρτον δὲ τ' ἀδελφὸν ἀποκτείνασης καὶ ὕστερ σωτερασάσης Γάσονι, αὐτὸ τε τὸ δίρ@ ληφθὲν καὶ εἰς τὸ Ἄργος λάβωσι ἔνεγκ.

Περίγραμμα περίξεις] Ἐν ἡλίσιν, φησὶν, περιτρεχεῖ στὸν ὀχεροῦν, τοῦτ' γὰρ ὁ τῇ σκοτίᾳ δύνη λαμφυλίν.

Περ' οὐδ' ἴσῃ] Τὸ ὁ τῇ σωτηρίᾳ ὠφελήψας ἴσῃ ὁ τῷ ἔργῳ ἔ τροφῶν ὠφέλας πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τοῦτο ἦ τ' ὠφ' οὐδ', παρεμπεσὼν ἐπαλειφόμενον ἐπὶ τ' ὥσπερ τ πρωτόλειον ἐπαλείφεται τ' μὴ ταῦτα χαιρόμενον. συμβαλλόμενον μὴν τοῖς μὴ ταῦτα εἰ καὶ μ' παιρέχειν, ὥστε καὶ εἰ οἷς οὐδὲν ὠφέλει ἐπιπλεῖσθαι τ τ' σωτηρικὴν ἐχόντων τ τὸ οὐδ. παρ' ὃν καὶ ὠφ' οὐδὲ εἴρηκ, ὁ ἦ νῦν, ὠφ' ἔ ὀφειλομένῳ ἔργῳ ἴσα τοῦτο μ' παιρέχειν πεπονηκὼς. ὁ, σὺν τοχὴν τῷ ἀναγκαίῳ τροφῶν ὑπηρέτει. καὶ Πλάτων σὺν συμποσίῳ, σύντ.δ' ἐρχομένων, ὠφ' οὐδὲν βελόμεθα ὅ τι ἐρεθμὸν, ἀλλ' ἰᾶμμ.

Ὧ Ζεῦ τερπικέραυνε] Εἰώθασιν οἱ ῥήτορες λέγειν τ' πραγμάτων τ' Δία καλεῖν. οἷον δίκαιόμενος ξένον, ἐπάλαιον Δία Ξένιον, ὅτι καὶ εὐτυχῆσε, καλεῖ τ' Δία περάσιον, τ' ἀποδιώκοντα τὰ τέρατα. τέρας δὲ λίγ, τὸ ἀληθινὸν φωνῆ τ' ἀλεκτρύονα χρήσασθαι.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρέπειν πῆ.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακὰ. ἀλεξίκακος ἦ ὁ Ἡρακλῆς, ὡς πολλὰ τ' ὁ τῷ κόσμῳ κακῶν ἰασάμεν@.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐκμυθήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξειν τὸ μυηθέντα.

Ἢ τ' ὀργὰς τερπε] Τερπε μέρ@ ἔ πλοίου, ὀργὼ δὲ ἐστι τὸ πλοῖον ὁ φ' Γάσων ἔπλευσεν. τοῦτο ἦ ὡς λίγουσιν ἡ τερπε ἐλάλησ. μαντεῖον ἦ λίγ ἔ Διὸς ὁ Δωδώνη, ὅπου φηγὸς ἐστὶ δρῦς. εἰς ἣν ἐμαντεύοντο.

Λαθόντας] Ἀγνοηθέντας.

Φίλ@ γένοιτο τῷ Ἄρῃ] Λίγει ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τ' Ἡφαιστον εἰ χαν ἄνδρα. καὶ ὁ Ἄρης τοῦτῳ ἐμμίχθειν. κ' κοινὸ ἦ τ' ὡς, ἵν' ᾖ ὅτου, κ' ὡς ξύμπαιοι καὶ ὡς ξυγκήμαζοι, καὶ ὡς κοινοὶ τ' ἑαυτικῶν.

Ὄφελ@] Τὸ ἐξῆς καί π ᾠδεῖν ὄφελ@ τὸ γὰ μὴ τὸ γενέσθαι τῷ ἀοιδοῦσιν, εἰ βοᾶτε ὄφελ@.

Ἐκτροχάσειεν] Ἔξω τ' τράπεζης.

Εὐφορβ@ γένοιθ] Οὗτος ὡς λίγ τ' Τρώων. ὃς τις καὶ πρῶτ@ δόρυ τ' Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μησάρχα παῖς] Μησάρχης πατὴρ λίγ Πυθαγόρα. καλῶς δὲ παίζων Μησάρχα παῖδα τ' ἀληθινὸν ἐκάλεσεν.

Ἀπὸ Σαμίας Ταναρχαί@] Σάμος τῆσος ἦν ὅθεν ὁ Πυθαγόρας. Τάναρχα δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυθ@ ἦν ἀναμείνας.

Ἡ Πυθαγόρειόν τ] Πυθαγόρειόν ἐστι τοῦτο τὸ δίγμα, ἴσον τὸ φαεσίμβρ συάμβρς, τῷ φαεσὶν τῷ κεφαλὴν ἔ πατρός.

Ἀπαπεμπάζῃ] Τὰ ὠφεληθέντα ἀναμιμνήσκῃ.

Οὐκ ἀπόῤῥητ@ ἡμῖν ἡ τροφὴ] Οὐκ ἀπηγορευμένη.

Δεῦ-

Δεῖδέν τινα φῆς] Μέγαν, θαυμαστόν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλότερον ἐγένετο, ὃς τις ἐπήδα πολλὰ τῶν ἔν τῷ αὐτῷ σκαπτόντων· ὁ δὲ φαῦλον ὑπὲρ τοὺς ἐν πάνυ ἐπήδησεν. ἐκρήτησεν ἐν ᾗ παροιμίᾳ ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὸ ἀρεσκόμενόν τί ποιούντων, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ.

Ἀποψήσῃ] Ἀποκόψῃ.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὅμηρος ἀφ' ὧν τὰ ἐλεφαντίνων πυλῶν τὰς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, ἀφ' ὧν τὰ κερατίνων τὰς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὤν] Γεραίστιος Ὁμήρου οἱ μὲν κατὰ γαστρὸς τυφλὸν, κατὰ τὸ σύμπλοκον ὅτι ὁμοίως τούτῳ γαστρώσῃ, ὁμήρους καλούντων Δωριέων τοὺς τυφλούς. Ἡρόδοτος μέντοι τὸ Ὁμήρου χράφων βίον, οὐκ ἀπὸ γαστρὸς τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γαστρὸς κατὰ τοῦτο Ἀττικήν, κακεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τοῦτο ὕψιν ἀποβαλεῖν.

Παῖδ' ὦ Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας πάνυ ὢν φιλόχρυσος, ὅπως ηὔξατο πᾶν ὃ ἂν ἅψηται χρυσὸν γίνεσθαι. Φασὶ δ' ὅτι κατὰ τοῦτο ἀπίθανε, καὶ αὐτῷ γὰρ ἡ τροφὴ καὶ ἡ ἤπλετο χρυσῆ ἐγένετο.

Πολὺ] Χυδαῖον γὰρ τὸ πολύ.

Ἄεσον μὲ ὕδωρ] Ἡ σύνταξις ὅτως. ἄεσον μὲ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς καθάπερ τὸ πῦρ σὺν νυκτὶ ἀφανίσῃ κατὰ τοῦτο ἐξοχὴν δ' πλοῦτον.

Γ' ποδιεβρεγμένον] Ἀντὶ δ' μεθύον.

Εὐκράτης] Οὗτος ὁ Εὐκράτης παρ' Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τεθριππᾷ] Ἐν πεντρᾷ.

Ἢ πλουτεῖν] Ῥίζης ὡς πυρετός.

Οὗ ἕνεκα ἐγὼ] Ἵνικα δύο παλαίσεσιν ἀθλητὴς, κράτιστος τῆς ἑξῆς ἄλλος, ὀφείλων τῷ νικῶντι παλαίσας. καὶ ὁ τοιοῦτος καλεῖται ἔμφορος, αὐτὸς δ' ἠπόμενος εἰσερχόμενος.

Εἰς ὑπερβολὴν κυκεῶν] Καρηνᾶν * δρόμου.

Ὁποσάκιν τὸ στοιχεῖον εἴη] Στοιχεῖον συνεπῶς λέγει τοῦ δ' ἡλίου σκιάν. εἰώθασι γὰρ οἱ ἐξέρχειν ἵνικα τυχὸν ἡ σκιὰ γένηται πεντάπους, συνελθεῖν. ὅτως δ' εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ καλεῖν τὸν ἥλιον, ἢ τοῦ σκιὰν τοῦ ἀπὸ δ' ἡλίου. τοιοῦτο δ' τὸ λεγόμενον, ὥσπερ βραδὺς κατ' τοῦ κίνησιν ὁ ὕλος. οἱ γὰρ ἐπισπεύδοντες πού, καὶ τὸ βραχυτέρου τὸν ὥρας μακρὸν καὶ ἀπέρατον ἡγοῦνται.

Ἐπιρειδομένου] Ἐπανακλινομένου.

Εἰσὶ δ' μάτην λύκος χαίνων] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τί, καὶ παρ' ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοτησίας] Φιλοτησίαν ἔθος ἦν ἵνικά τις σὺν ἀρίστῳ ἀπὸ τοῦ δοθείσης αὐτῷ φιάλης πίων μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλῳ, καὶ τοῦτο φιάλιον χαρισάμενος.

Ὁ δὲ πάντων θεῶν πατήρ] Τῆς Δανάης δ' Ἀκρισίου. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ὢν δ' Ἄργους, ἔλαβε χρησμὸν, ὅτι ὁ γενόμενος ἀπὸ τοῦ θυγατρὸς αὐτοῦ Δανάης φονεύσῃ αὐτόν. καὶ ἀφ' τοῦτο φοβηθεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hîc fuit καρη addità supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum καρήατα, licet Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus vero κείρασθαι.

αὐτὴν σὺν χαλκῷ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς αὐτῆς, μεταβληθεὶς εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὴν, εἰσελθὼν διὰ τῆς θυρίδος.

Ἔτυχον] Πεποίηκεν.

Τοῖς Κρησίοις] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῇ Κρήτης. τόμος δὲ τραγῳδία· ἀπὸ τοῦ συνηθείᾳ λακωνικῇ.

Καὶ ὑσγινοσαφῆ ἀμπεχόμην] Ὑσγινὸν ἐστιν ἄνθος ἐοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὰ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενα.

Ἀλυσχῆ] Πορφυρᾶ.

Ὠδ' ἔταν] Ὡς ἑταῖρε.

Κάμηλον] Χώρα Περσική.

Περιέμμον ἄοικος] Περὶ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῆς Πυθαγόρου ἑταίρας. εἰς καὶ ζητῶν ὅ ἐστι σῶμα, ἴσως ὅτι Μνήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔπεσε μοι οἰκοι, τυτίσιν ἔασε περὶ με.

Τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτῆς] Ὁ γὰρ Εὔφορβος τὸν Τρῶα, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἕκτορα.

Σοφιστὴς ἄνδρα] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶνας διὰ τὸν λόγον.

Κἂν σὺ τοῦ μέρους] Καὶ σὺ μέρος φησὶ κατατελάσῃ σεαυτῆς, ὅσον κατέλασαι Κρητικιατῶν καὶ ἄλλων.

Ἄλλα γ' Τειρεσίας ὧδ' ἐμοὶ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσιν, εἶδε τὰς Ἀθηνᾶν λουομένην. κἀκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ὧδέπερον, ὡς φασιν, γενόμενος ἠρράθη ταύτης ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ σὺν ἄλλοις ἔφη συγγενέσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὁμόσῃ αὐτῇ ὧδέπερον ποιήσειν ὃ βούλεται. ὀμόσαντος δὲ τοῦ Ποσειδῶνος. εἶπεν ὅτι ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ λαβὼν τὸ ὅρκον ποιήσας σὺν ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὸ Καινέα εἰς γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλόμενον, καὶ γυναικοπαθῶν γενέσθαι ὑπὸ μὲν ταύρου γε μὴν ὀλίσθῃ Ἐλάτης ἁλοὺς ἦν.

Οὐδὲ τῇ Τειρεσίᾳ συνευνηκύσαν] Ἐπὶ συμφέροντι γενομένων. ἠμφισβήτησαν γὰρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τῇ λαγνείᾳ μᾶλλον ἥδεται, ἀνὴρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἔμπειρον ὄντα τοῦ δύο. ὁ δὲ ἔφη, ὡς σύνεσπλάσθαι ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀρίγεται, καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτιεμένᾳ] Ὀδυρομένῃ.

Ὠ Διοσκόρω τὼ ἀνομοιότητον] Καὶ τοῦτο χωμικῶς ἀναφωνεῖ, τὼ Διόσκουρε τὼ Δαλαμεΐδαι, ὡς συμπόρας δῆθεν, ὡς ἂν μὴ τῇ μεταβολῇ τοῦ βίου ναυάγιον ὑποστῶσιν, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ οἰσυΐνῳ ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δέ ἐστιν ἄκανθώδης βοτάνη ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χωρία.

Τανύσσει] Καταστρώνυσι.

Καπχαλάζουσας] Καπίχους.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ ἀθροσκοπούμενος καὶ ἐξακριβῶν. ἐπεὶ καὶ οἱ πύκται ὧδὲ πολλὰ ποιοῦντες τῶν εἰς τὸν ἀντιφωνοῦντα βολὴν καταμαίζουσι, ἀλλὰ μὴ μάτην μηδὲ εἰς ἄερα δίρειν τὸν πυγμὴν πέμψωσιν.

Σαπέρδῃ] Εὐτελὲς βρῶμα ἀπὸ ἰχθύων μικρῶν τεταριχευμένων. οἷς

νῦν τὰ λοιπὰ τῆ ἀφύσῃ ἤτοι ἐγχρυσόλιθον ἢ τῶν σκύρων διερμίνας καλάμους πλύχια. ἔνιοι δὲ σκαπέρδιν εἰρήκασι τὸν ἐκ συὸς τέρεχρα, ὃ νῦν χοιρίδιον Παφλαγόνες φασὶ καὶ χερῶν. μαπὶς δὲ καὶ αὐτὸ εἶδός τι τῆ καλαμίνης μαπομίνης.

Περιπλαμένῳ τὰ πλέρα] Αἰτὶ τῆ κεχαλυθεὶς ἀπὸ τῆ βασιλείας. νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρῳ, ἠξέλασεν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μὴ τοῦτο ἐλεήσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ κομμὰ ἐστι, εἰκότως τραγῳδίαν τ ἑαυτῆ κόμπον ἐπάλεσεν.

Τὴν ἰφιφρίδα] Τὸ φορούμενον ἔξωθεν ἱμάτιον.

Ἢ Φειδίας] Οὗτοι ἀγαλματοποιοί ἦσαν.

Καὶ τὰς χάμφας] Τυτέστιν, ὅπου ἐμοῖ εἶπας τῶν ὕσπα ἔνδυσι τ δέρεχρᾶς συμφορᾶι.

Τὸν Πέρσῃν ᾧ] Ἀρταξέρξῃ Πέρσαις βασιλεύοντῳ, Κύρῳ ὁ ἀδελφὸς τῶν βασιλέως δυσπαίσας βουλόμενῳ λαβὲ Κλεάρχῳ πολὺν στρατὸν ἔπεμψε στρατηγὸν. Περδίκκας, Πτολεμαῖος καὶ Σέλευκος, οὗτοι οἱ τρεῖς λαβόντες ἦσαν Ἀλιξανδρῶ. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας συμβιώσας Ἀρσινόῃ τῇ βασιλεύοντι μετ' Ἀλιξανδρὸν ἀδελφῇ ὄντι τῶν βασιλέων· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἦρξεν Αἰγύπτου. καὶ Σέλευκος τ ἐπὶ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ Δέξιππος.

Καὶ ἀμφότεροι τ τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ ἐπ' εὐθὺ τομῆς.

Κύρου ξενολογῶν] Ξένους στρατιώτας συνάγων καὶ ἰδίᾳ ἐπαγοινεύοντος.

Καὶ ἄλλον Παρμενίωνα ἐπαινέσαντος] Τὸν Φιλιππολέγει, τοῦτο γὰρ ἐστηλοῖ ὁ Παρμενίων, πάνυ εὐδοκίμει.

Ὁ Τιβίου] Οἰκείου ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ κατεκλάσθησαν τοῖς φυσικοῖς τ ζώων ἤθεσι, τὰ τ ἀνθρώπων ἐπιτηδεύματα ἤρμοσε. τῇ εἰς τὰς ἡλείας πλεονεκτικῇ δ ἔπαυε, τὸ δ πολύτιμον ἄπληστον. τῇ τ βατρόχων φλυαρίᾳ τὸ συνοφαντικόν. τῇ κοτίλῃ τ κολοιῶν καὶ γαρυεδόνῃ τὸ σοφιστικόν. τῇ δηκτικῇ τ κανθάρων, καὶ παντὸς ὕτινος ἂν σοφιστικῇ, τὸ μαγειρικόν. τῇ σοφῆς ὀχείαι ἑτοίμως δ ἀλεκτρυόνος τ τ κιναιδίας ἀπόλαυσον.

Τῇ γυναικὶ ἐλεύθερον] Ἐνάντιον τὸ σὺν τῇ λόβῳ ὃ ἐστι τῇ δ αὐτὸς ἄκρῳ βακκάρεος.

Οὗτοι ἀναβῶσι] Μετὰ τρυφῆς δυσπαιδεύσι.

Σίλφιον] Σίλφη ζῴδιον ἐοικὸς κανθάρῳ. λέγεται δὲ καὶ τίφη, ἐμπὶς δ ζῴδιον ἐοικὸς κάνθαρι γινόμενον ἐν τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ] Τὸ ἐωθινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὔσης.

Mſ. in fol. Ὀνείρου ἢ ἀλεκτρύων. κόρακα βοῶν κρίας.] Δηλοῖ Ὀμήρου ποιῶν ἐπὶ τ Γαλαβοῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὃς οἱ ἐπαίροι δ Ὀδυσσέως σφάξαντες ἔθυον, αἰ βύρσαι δὲ καὶ τὰ κρέα ἐκινεῖτο τι καὶ ἐβόων, ὥσπερ ζωῆς εὐθύσης αὐτοῖς. [ἢ τὸν παιδευθέντα ὄνειρον] καλῶς σὺ ποιῶν. ἄμφω γὰρ περιτάδη καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀποπλέοντα. [σὺν ἀφανῶς] ἀλλὰ ἀσυφανῶς καὶ ἐξακούσας. [ἀποδιορισμένῳ] μεθύων. [πότος] πότον παροξυτόνως μὲν σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως δὲ αὐτὸ τὸ πόμα καὶ τὸ ποτὸν δηλοῖ. [ὦ τὰν] ὦ τὸν σημαίνει τὸ ἑταῖρε. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔπης, ὃ σημαίνει τ συζυγῆ. κρατίγηπτέπε ἕπαιπι. ἐξ αὐτῆ γίνεται ἑπηπὸν, ὡς

μέγας μεγάλως, καὶ σὺν συγκοπῇ ἐπὶ τῶν. καὶ ἡ κλητικὴ ὦ ἐπί, καὶ κολῇ δὲ Ε τῶν. [οἰσυίνλω] οἰσυίνη ἡ σκλήρων δρυὸς τὸ ἀκρότατον πτελέαν ὁποία ἐὼ ὅτε ἐξ Αἰγίνης καμίζεται κοπίδια τοιαύτης ἐρυσίας. [κλλω] τῷ δρεπτῷ ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δὲ ἐστι ἀκανθώδης βοτάνη, ἐξ ἧς πλέκουσι τὰ χοινίκια. [ἐπικεῖς] τὸ ἐπικεῖς τρία δηλοῖ, τὸν τρόπον λαβόν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπικεῖς ἄνθρωπος. καὶ τὸ σύμμετρον, ὡς ἂν λέγωμεν ἐπικεῖς ὧδε ζῇ, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως. καὶ τὸ πᾶν, ὡς τὸ τῆς Ὀλυμπιακοῖς ὁ Δημοσθένης, ὁ μὲν ἀλλ' ἐπικεῖς τοῦθ' ὁ δυσμεχάνητον ἐστὶν, ἀντὶ δὲ πάνυ δυσμαχώτατόν ἐστι. [λυπεῖ δ' τὸν μὲν Λυδὸν ὁ ἡδυμφὸς ὤν.]... τὸ Φίλιππον λέγ. τοῦτο γὰρ φράτορες ὧν ὁ Παρμενίων παρῳδοκίμ. [κινεμβατήσας] κινεμβατεῖν εἰς κενὰ βαίνειν. κενὰ ἐπιχορεῖν. [καταπυγοσύνλω] καταπυγοσύνλω καὶ ὁ σωπόδυσμί γε τῇ ἀσελγείᾳ τοῦτ ὧν ὑδὲ ἀνθρωπίλω εἶναι νομίζ.

Γκαρομμύιππος, ἢ Γπερνέφελος.

P. 186. Mſ. in 4. Γκαρομμύιππος ὁ ΘΟπειόμμος ἐπιχέρατ λέγ. Αβφ μμ.....

Γποκείμμον εἰς Γκαρον τὸ Δαιδάλω ὑποφερόμμος..... καὶ περίεργον καὶ φασματῶδες. εἰς Μίνιππον τὸ Κωικὸν φιλόσοφ..... ὃς Παπάρων ὑπάρχει τῆς Λυκίας, καὶ τῷ Αντωδίνης εἰς ὑποποιόμμος γυναῖος ὢν καὶ συγκεκραμένον τὸ σῶμα, καὶ εὐδόκιμος, ὑδὲ τῷ ὄψιν, ὅσα ΘΟς ὥραν δυσόσωπον ὑποφέρεται καὶ ἄ.... ὥστε εἰ πίσις ὕπερ Φιλοσράτου τῷ Τυρίου τὸ Απολλωνίου ΘΟ Τυανέως διαφέρουσι βίον, ἢ ὑπὸ ἐμπάσεως ἐρωθῆναι, ΘΟ Κόμινθον τὸ Πειπονησεν. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπεὶ ΘΟείτυχεν Απολλωνίου τοῦ ΘΟπερημένου γὰρ ἀνδρώπου, ὥμιος, φασὶν, ὁ μμίου σωήφθη. καὶ τὸ ΘΟ βίω λοιπὸν ἐπαποσάσεως ἔχηκε τούτου πρατείας τὸ συγχαίρων, καὶ εἰς μαθὸν ὑκὸς Αβφιοίας τῷ χολῷ ἀποδιατείσων. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λυκιανὸς φασὶ θλογῆσαι τοῦτο δὲ τὸ συνῆθες αὐτοῦ ΘΟπερημένου, καὶ ὑπερνέφελα πρατδίσασθαι, συζδύγυσι τούτῳ τῷ Γκαρῳ, λίνοι λίνῳ σωπάπλοι, ὡς ὁ παρδιμιαζόμμος φάσκουσι.

Σταθμός] Μονή.

Γποξενίζοντας] Ξένως καὶ ἀγνώτως Αβφλεγμάνως.

Παρασάγγας ὅλας] Ὁλοκλήρους.

Πάρεσιν ἐξ ὑρανοῦ] Ἀπὸ ΘΟ ὑρανοῦ πεσών.

Τὸ πέρα πίσιως] Γπὲρ, Αβφ τῷ πίσιν.

Περσφέρεις] Ὁμοίου.

Θύτε παιδικῷ] Ἐρώμμου.

Παρασάγγαι] Μέτρον Περσικὸν ὁ ΘΟσασάγγης, ὁδὸς σαδίοι λ' τὸ ἓ σαδίοι, ὁργυιὰς ρ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλέθρον ποδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, σαδία ζ'. πνὲς δὲ τὸ ἀρχαιότερον δέκα βάλοιτας σαδίων τὸ μίλιον εἶναφ. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος, ἤ. ἄλλοι ἓ ζ'.

Ἐκείνῳ τῷ Φρυγὶ] Τῷ Φρυγὶ. ὁ Γανυμήδης ὑῶ Φρυξ μειρακίσκος ὑπερικὸς. τούτῳ ἠράσθη ὁ Ζεύς. καὶ μεζδληθεὶς εἰς ἀετὸν, ἥρπασε αὐτὸν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ μὲν γὰρ Γκαρος] Γκαρος υἱὸς ὑῶ ΘΟ Δαιδάλω. ὅτι ὧν ἐπέτοντο αὐτοῖς

καὶ

καὶ ὁ παιδὸς. ὡς παῖς ὁ Ἴκαρος ἀπελθὼν εἰς ὕψος, ⸗ κήρου λυθέντος τῶ πτερῶν, εἰς τὸν θάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη Ἰκάριον πέλαγος· ὁ Δαίδαλος δέ, μικρὸν ἐπετάσθη διάστημα. ἀλλ' ὅτος αὐτὸν καὶ εἰς αὐτὸν ἔρη ἀναβιβάσειεν τὸ ἐρωτόν.

Τὰ ἀκύπτερα] Τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν, τὰ εἰς ὀξὺ καλήγοντα.

Αὐτοῖς ὠλένας τὰ πτερὰ] Σὺν αὐξήσις ὠλένας. ὠλένας δὲ λέγυσι καὶ τὰς ὤμους.

Διαΐξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἀτέκμαρτα ἰὼ] Ἄδηλα.

Ὡς οἷόν τε] Ὡς δυνατὸν.

Τερατουργίας] Μαγειολογίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρεσιογνώμων] Ἀνόητος.

Μύθοις μάτην] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπικαίετο] Κατασκάλλει.

Ὑψηγόραι πῆδες] Ὑψηγόραι, ὑψηλὰ λέγοντες. ὑρεσιογνώμονες δέ, ἀερόνια φρονοῦντες.

Ἠξίει μετεωροφυλάκης τις] ἀντὶ τοῦ ὑρανίων φιλοσόφων.

Ἐδίωκεν] Ἀντὶ τοῦ ἐσκόπει ἴχνους.

Εἰ σὺ γειτονίας ἐσὶ] Εἰ γειτονοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ πλησιάζουσιν.

Τίσι ἐκ ἀκούσεως] Εἰς Πλάτωνα αἰνίτ[illegible] καὶ Ἀριστοτέλη.

Ἢν τὰς ἀπὸ δὲ πέρατός τις] Δύο γὰρ ταῦτα τὸ πέρας τὸ καὶ τὴν ἀπειρίαν, αἴτια εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ τοῦ παντὸς γενέσεως. ⸗ πέρας μὲν εἰδοποιοῦν καὶ ἐπὶ τέλος ἄγον τὰ ὑμότερα καὶ ἀφορίζον. τὸ δὲ ἀπειρίας, ὁδὸν τῇ γενέσει ἀδιάλυτος, καὶ ἀπαλοπυρίσης ὃ ἤδη τοῦς πολλοὺς ἀποκλινόμενον καὶ κεκμηκὸς τὸ χρονίσαν τῇ ἀφθενείᾳ τῆς ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλο εἴρμα περιχρίσης τῷ ἀδιαλείπτῳ τῆς ἀφθορᾶς καὶ ἀπερρύτου τῆς κινήσεως.

Ἄθεμις τις ὁ θεὸς ἰὼ] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ δὲ κεῖ χθονῶν] Σοκράτης λέγει.

Τῶν ὅλων ἐχθρὸν] Εἰς Μωσέα ἀποτείνει τάχα.

Τοῖς δέ, τὰ δεύτερα] Τὰς Σωκρατικὰς λέγει.

Ἔτι δὲ, οἱ μὲν] Ἀριστοτέλη ἀφηγεῖται.

Εἶτα καὶ θεωτοῦν] Ἐπικουρείους φησὶ.

Τὰς παρλωσυήτας] Γιγηρακότας.

Ἀπόνως] Πάνυ.

Ἕτερον δέ με θυμὸς] Λογισμὸς.

Λαβοῦς νας] Κρατήματα.

Ὑμεναῖε] Ὄρη τῆς Ἀττικῆς.

Ἔτι δέ, οἱ μὲν ἀσώματόν τι καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν τὸν θεὸν καὶ τὸν ὕλην ἀσώματον ἔφασκεν, ἐξ ἀπαλοχίας τοιαύτης κατασκευάζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήματα κολεῖται τοῖς Κωμικοῖς τὰ κυφὰ σώματα, ἅτινα σωεσέρχεται μὲν τοῖς κωμῳδοῦσιν, αὐτὰ δὲ ὑδὲν ἀφελίγεται καθάπερ οἱ δῆλοι.

Ὑπερεμέπαις τις] Ἐν ὑψηλοῖς βεβιτῶσιν, ὅ ἐστιν ὑπερηφάνοις.

Αἴσωπος ἀίσωπος καὶ κωμῳδεῖται] Ὁ μυθοποιὸς. περὶτῆς δὲ μόδου, ὁ ψὴν τὸν κόμητον αὐτοῦ ἀξιολογήσαντα τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπερ Φολόης] Τῶνδε Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικῆς μείζω τὸν Ταΰγετον δὴ τὰ Λακωνικῆς, ὁ δὲ ἀξιᾷ τῆς Σπάρτης.

Κάμινοι] Κεκλιμένοι.

Ἀπὸ ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβὰς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ἔστι δὲ ἀναμεταξὺ Πηνειοῦ καὶ τῆς Θετταλικῶν ἐπὶ Τεμπῶν. ὄρος ὑψηλὸν καὶ μέγα, καὶ μέχρι Πέλλης διατεινόμενον.

Τῶν ἱπποπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν περὶ τὰς ἵππους ἀναστρεφομένων.

Καὶ εἴγε μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ μὲν Κολοσσὸς Ῥόδιος ἀνδριὰς ὢν χαλκοῦς, ἡλίῳ ἀνακείμενος, καθ' ὑπερβολὴν μεγέθους ἀνέστηκε. ἐξέπεσε μὲν πηχῶν τὸ ὕψος, ἔργον δὲ Λυσίππου ἦν ἀγαλματοποιοῦ. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργῳ καὶ τῇ ἐπὶ πολὺ Αἰγύπτῳ Ἀλεξανδρείᾳ φανησόμενος τετράγωνος, κατασκευὴ τῷ πλούτῳ, ἐπὶ πολὺ δὲ αἴρων ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ῥ' ὁρᾶσθαι μιλίων. ἀνεστάθη δὲ τοιοῦτος, ἵν' ἡ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ὡς ὃν οἱ πλέοντες ἀπαθυπόρμοι, μὴ ἐμπίπτοντες τοῖς ὑπὸ Παραιτονίᾳ ἔρημοι ἀφθορίαις. γέγονε δὲ κτίσμασι μὲν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος, ἐπιτελεσθὲν δὲ ὑπὸ Σωστράτου τοῦ Κνιδίου. ὃς καὶ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῷ λίθῳ, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καλλίπυγε Λυγκεύς] Ὁ Λυγκεὺς ἦν λίγιστα. ὥστε καὶ ὀξυδερκέστατος, ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σπουδῆς πλέως] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὰ κωπόδυχα] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὰ κωπόδυχα, ὡς λιπλεμένα ὑπὸ πυρός.

Ἀπὸς] Ἀμαθὴς.

Μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τῷ Ἐνδυμίωνι ἐφηδέσθη ἡ σελήνη σωθῆναι αὐτῷ, καὶ λαβεῖν τοῦτο Ἐμπεδοκλῆς, ὡς περὶ τὸν σελήνην λέγων, καὶ ὃ Ἐνδυμίων ὤμυνεν.

Νῦν γάρ δὴ λημᾷν] Ὀφθαλμιᾷν, λῆμα γὰρ ὁ σωματόρμος τὸ τῆ ὀφθαλμοῦ ῥύπος.

Καὶ μὴν παρὸν σοι] Ἐν σοὶ ἐστι, φησὶ, τὸν ὑπὸ ὀφθαλμὸν βασιλικὸν κτήσασθαι.

Κατ' ὀλίγον ὑπαπιὼν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμενος.

Πτολεμαῖον μὲν σωθῆναι] Πτολεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκῃ τῇ ἰδίᾳ ἀδελφῇ ἐσχε γυναῖκα. Λυσίμαχος δὲ ἦν τῶν Ἀλεξάνδρου ἀλοδίχων, ὅστις Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν ἀφοβληθέντα ἐπιβουλεύειν αὐτῷ ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιτυπείῳ] πορνείῳ.

Τὴν ὀφρὺν κατειλουμένος] Διαστηρυμμένος, πεφερασμένος, συντεταγμένος. ἄλλως γὰρ τὸ συντρέβειν, ἢ τύπτειν.

Τερωπολὴν] Τέρψιν.

Ἐστεργὸν ἦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄρεσαι.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλέψαμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Ni ab aliis Daci vocantur. Vide *Xiphilinum* in Trajano.

βάρβαρον καὶ ἰσχυρὸν ὃ Ῥωμαίων καταξανασὼν καὶ μέχρι φόρου ἀπαγωγῆς ταπεινώσας Ῥωμαίους, ὑπὸ Τραϊάνου ὕστερον ὕπατος ἐξολοθρεύθη Δεκεβάλῳ χρώμενον βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς παντελῆ ὑποταγὴν καταστῆναι ἀνδρας. ἐκάστῳ δ' ἔθνους ἐπιτήδευμα λέγει.

Ἀπυδρὰ] Ἐξ ὑδάτων.

Ὀπυῖός τις ὁ κυκλὼν ὄτ@] Κυκλὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτ@ καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατ@ συγκείμενον. ἐπειδὴ δὲν Ἀπόλλωνι λέγει ἐκ πολλῶν συγχεῖσθαι τὸ βίον, διὰ τοῦτο αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυάνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ δ' Οἰνόη καλεῖ Μαραθῶνα. Ἀχαρνῆσι δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθῆναι.

Φακὲ παλαίτερον] Φάκος, ὁ ὦμος. φακὴ δὲ ἡ ἐψηθεῖσα.

Τὴν Κωσσυφαίαν] Περὶ τῆς Κωσσυφαίας γῆς ἠμφισβήτουν ἀλλήλοις Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς πεντηκοσίοις ἀφ' ἑκατέρου πλήθους μαχαῖς, καὶ τὸ νικῶν@ εἶναι τῆδε χώρᾳ. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τριῶν πάντες ἀπώλοντο. δύο Ἀργείων καὶ ἑνὸς Λακεδαιμονίου. εἶτα δεξάντων Ἀργεῖοι νενικηκέναι, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀνακεχωρηκέναι, ὁ Λακεδαιμόνι@ ἐπὶ χωρίας μείας, τὸ νενικηκέναι σημῆναι, Ἀργείων ὡς φυγόντων καὶ ἀκαχεζόντων.

Θεὶ φέρων] Τρέχων.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τῶν μυρμήκων τόποις.

Τὸ γὰρ Πάγχαιον] Τὸ Πάγχαιον ὄρ@ τῆδε Φιλίππους ἐστὶ τῆς Μακεδονίας, χρυσῶ μέπλλα ἔχων.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς ἦν Διὸς ἡνιόχ@ καὶ ἐβασίλευσε. λέγεται δὲν ὅτι θεωρῶν τὴν αὐτῆς χώραν ὀλιγανδρήσασαν, εὔξατο τῷ Διΐ. ὁ δὲ τὰς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' οὗτο Μυρμιδόνες κέκλη@.

Ἐς αἰγιόχοιο Διός] Λέγει@ ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρμα τῆς αἰγὸς, ἀπὸ αἰσίδος, βαστάζειν. αἰγιόχος δὲν, ὁ αἰγίδα κατέχων.

Βαρὺ γὰρ ὑδὲν ἦν μήτ' φέρειν δύη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφαιρῆσαι σοι. εἰ μὴ χρεία ἔῃ βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅτ' ἂν ἔκφυσε ἱππόκας] Ἀναξαγόρας τοῦτο λέγ@ ὁ φυσικός:

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκάλεσε βίον] ἀλλὰ καίπερ ὄλα αὐτῶν. τοῦ ἀκούσε κατιτικίαν λέγ@. εἰ μὴ δριμέως καὶ τοῦτο λέγ@ δραματεργῶν ὡς ἐπὶ σκηνῆς ἐκάλεσε τὸν ἄνθρωπον ἀφ' ἑαυτ@, ὅτι ἄλλα μιν ὄντα, ἄλλα δ' ἀξιοῖ@ δοκεῖν.

Ἵνα μὴ δύξω] Τοπικὸν τοῦτο ἀντὶ τοῦ ὅπου.

Δερμύ τι καὶ πτιναῦδες] Καθαπληκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τῶν Τιτάνων. Τιτᾶνες δ' οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπαγορεύσαιμι] Ἀπαρνήσαιμι.

Χρηματίσαντες] διοικήσαντες.

Διαπωμῶ@ ὑπὸ τῶν λόγων] Γ' πὸ διαφορᾶν δεξῶν ἀνηλεήμον@.

Τί ἂν λέγοις φησὶ Ὦστε τῆδε καὶ Ἐφιάλτε] Ὦτ@ καὶ Ἐφιάλτης ἤθελησαν θεομάχοι ὄντες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν.

Τὰ Διάσια τουτέστιν ἑορτῆ] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτέλων μετὰ πάν@ συγκότη@, θύοντες τῷ αὐτῇ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὅτι ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ὃν Ἀθη-

Ἀθη-

Ἀθηναίων χρημάτων εἰς τὴν κατασκευὴν, πλεῖον τ' ἐτῶν παρέτεινε πεζόμαχον, ὡς καὶ ὁ τὸ Κυζίκῳ νεὼς, καὶ τὸν ἂν σωτηρίαν θέσθαι ἄφω, εἰ μὴ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι σωστηλώσετο τὸ ἔργον.

Ἐν Δωδώνῃ νεὼν] Δωδώνη πόλις ἐστὶ Θεσπαλίας, ἐν ᾗ ἱερὸν τοῦ Διὸς καὶ μαντεῖον.

Παίζεις ἔχων ἔφη] Τὸ ἔχων φράσεως ἕνεκα κεῖται μηδὲν σημαῖνον. Φιλόκαινον δὲ εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλεῖ τὰ ξένα.

Ὑπὸ τῆς τοῦ κάπρου τῶν θυσιῶν] Εἴθε ἐπελεύσετο τὰ Ὀλύμπια ἐς τιμὴν τοῦ Διός.

Τοιχαρεῖς ψυχροτέρους] Ἐπὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ἐν χρέμμασι μόνοις, καὶ ἡ πολιτεία ἐν πλάσμασι λόγων, ὡσαύτως καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ ὧδέ πῃ τοῦ Πλάτωνος νόμων τὰ χρεώδη ἐπιφαίνοντες, χρῆσι κεῖνῃ καὶ ἀνεπίσκεπτοι μαθηταὶ ἀνθρώπων μετακιρίζειν ἐθυμόμενοι τύχης, ἀφ' τὸ ἀναφελές τε καὶ ἄκρητον.

Τὸ Ἀκαδημικὸν ὀνεῖδος ἐπιπονῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τοῖς Πυῤῥωνείοις ἤτοι Ἐφεκτικοῖς ὀνείδεσι Λυκιακοί. ἀντιδιατίθενται γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἐστι κύριον τὸ Πυῤῥωνείαν ἀναιρεῖν ἐν ταῖς κατασκευαῖς, ἔπαιρον γὰρ τοῦτο κατὰ τῆς ἰσοσθενίας τῶν ἀντικειμένων λόγων, οὐκ ἔχοντες ὁποτέρῳ παραθέσθαι αὐτοὺς εἰς συγκατάθεσιν.

Κατέκλινε δὲ τὸν πάππον] Ἐξ ἀνάγκης γὰρ ὕπνος θεοὶ ἐνομίζοντο.

Ἐκ τῆς θυσίας κριὸν] Σὺν αὐτῇ τῇ λιπῇ.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κόρδακα] Κόρδαξ ἐστὶ ἡ μὴ μέτρῳ ὄρχησις.

Διαπηδήσας] Θορύβου καὶ παραχῆς ἐπλησθέντος.

Καὶ τὴν πρώτην ὠδὴν] Τὸ ἄρσεν μὲν ὕδωρ.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀντὶ τοῦ μεθύων.

Ὑπόμαργον] Δυσθανάτου.

Τετυφωμένον] Ὑπερηφάνου.

Τὸν σκιρτεμάτων] Τὸν εἰς ὀλίγον εἴρηται.

Ἐς νέωτα] Εἰς τὸ ἑξῆς, ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος.

Ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ] Ἑρμῆς ὁ ἐν Κυλλήνῃ πωλούμενος.

Mſ. in fol. Ἱκόρμιπτος ἡ ὑστερόφελος· ἀκεπίληπτόν τε] εἰ λητὸς ἐστὶ τὸ ὅλον ὁ τηχνίτης ὑπὲρ τὸ λόγου πᾶν τοῦτο σωίζηται μόνον, Λυκιακὸν καὶ κίκισσον ἄγγος τόμος. ληπτὸς θεὸς πίφυκεν ὁ θεὸς ἔργ. [πτερύξασθαι] πιῆς πτέρυξι τὸν ἄνδρα πλήττειν, ἢ πτέρυγα κινεῖν. [ἀφεξιεῖσθαι] τῶν ἀγαπεῖσθαι σύνοιδα ἐπὶ δὲ αὐτῷ σημαινομένῳ παρείληφεν ἐφ' ᾧ καὶ ὁ τῆς Προμηθεῖ ποιητής. [διαπεπαμμένος.] παρέσεσται, καταδεδιὼς. ὄρτε διαπεπάμμενος ἐνώπιον συσήσομαι. [χάλοιος.] χάλοιος καὶ χαλεῖος ἀφέρεται. χάλοιος μὲν γὰρ ὁ χάλκος ἄξιος. χαλοῖος δὲ, ὁ χαλκοποιός. [καὶ ὅσον οὐδέπω ἀνθρώπους ἀφίζεται.] ὅμοιον τοῦτο τῷ δὲ Εὐριπίδου εἰπόντος. ἤξει σ' Οἰδυσσεύς, ὅσον οὔπω θέλει. ἤδη δὲ ὀλίγου καὶ οὐκ εἰς μακρόν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὥστος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι. καὶ δὴ ὄρη ἐπιθέντες ἄλλο ἐπ' ἄλλο ἀνέβαινον.

Ἀπόλ-

Ἀπόλλων τύτους ἐπέξιδυσι. καὶ ὁ μὲν μῦθος ἔτος. ἡδέα ἀλληγορία. Εἰσὶ δὲ οἱ φυσικοὶ φιλόσοφοι ὁντες Θετταλοὶ Αἰολέως παῖδες, πρῶτοι ἀνεμομετρῶν ἐπεφρόντισαν τὰ τῶν ἀρρένων σώματα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐχρωντότε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τῆ Θετταλίας εἰς τοῦτο καὶ τῆ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σωίζη δὲ αὐτὰς σκεῖθεν πεσεῖν καὶ ἀπολλυεῖν· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πέπλασται, ὡς ἱστορεῖ * Δημω.... [μύρτα] ὁ καρπὸς τῆ μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τοῦτον τὸ Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν ὑποπτεῦσαι μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τῶ θεῶν γινόμενα. [διεπρύμνησε] ῥοπὴν καὶ παραχῆς ἐσπλησε. [τῶν ἐκεχειρίαν] τῶν ἀπὸ ὀλίγου εἰρήνην εἰς τὸ ἐξῆς ἤτοι τὸ ὑπερχόμενον ἔτος. ἐστὶ δὲ χρόνου δηλωτικὸν ἐπίρρημα ☞ μέλλοντος. ☞ μὲν γὰρ παρῳχημένου δηλωτικὸν τὸ πέρυσι, ☞ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆτες, ☞ δὲ μέλλοντος εἰς νέωτα.

Δὶς κατηγορέμενος, ἢ Δικασταί.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφωνιάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀπορίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύσαιμι ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ τῆ μὴ ὀκνήσας ἀμελήσαιμι τῶν ἔργων ἀπόντων. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τῶ μὴ ῥᾳθυμεῖν τινα ἐπιπλήττοντος λέγεται.

Ὥσπερ τὸν ἐν τῆ Νεμέᾳ βυκόλον] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῆ Κορινθιακῆ ☞ ** Τρητὸν λεγόμενον, ☞ Ἡρακλῆς τὸν λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεα ἐπιπλεῖσας κατήρξατο. ἐν ταύτῃ τῆ Νεμέᾳ, φησὶ τὸν Ἡρακλῆ τὸν λέοντα καταρξάμενον, οἱ βυκόλοι ἀργυπόντιοι καὶ φιλοπάγμονες ὄντες, φόβῳ τοῦ μὴ πάσχειν ὑπὸ τοῦ λέοντος τὰ βυκόλια.

Ὑπ' ὀρῶν] Σήψεως.

Ἐώλας δίκας] Ἐώλος ἐστὶν ὁ χθεσινὸς ἄρτος, ὁ μὴ διαπαμφθεὶς τῆ πρώτῃ ἡμέρᾳ. ἐώλας ὖν δίκας λέγει τὰς φυλατομένας.

Καὶ μάλιστα ὁπόσα] Καὶ μάλιστα ὅσα εἰσὶ ☞ τεχνῶν. οἷον ὅτι γραμματικὴ κρείττων ἰατρικῆς, ἢ ῥητορικὴ γραμματικῆς.

Γ' πρημέρους] Παροξυνάσας τὴν πρόθεσιν, τουτέστι ἡμέρους ποιήσας.

Ἐξεῖναι ἐφέντων] Ἐκκλήτων δεδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἀνωθεν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς] Σεμνὰς θεὰς τὰς Ἐλευσῖνας· τούτων γὰρ τὸ ἱερὸν τέλεσιον ☞ Ἀρείου πάγου.

Ὁ ☞ Σωφρονίσκου] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τὸν ἀλεκτρυόνα] Ὁ γὰρ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι τὸν θάνατον Σωκράτους διηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸν ἐν τῇ μέλλειν τελευτᾶν, ἐπιτρέπουσα τυθῆναι τῷ Ἀσκληπιῷ τὸν ἀλεκτρυόνα ὃν συνετάξατο.

Διεδέποντας] Ταραττόμενοι.

Πραγματοκοπίαν με] Γλοιοποιεῖαν.

Περιπεξευόμενος] Ἀπὸ πολλῶν ξηνοδεχηθῆναι.

Ἐκκλεηθῆναι πάλαι] Ὅπου τὸ ἐκκλεηθῆναι αἰτιατικῆ συντάττεται.

Δύσποιοι] τὸ ἀνέκπλυτον βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοσθένης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignaritimis novi.

** Legebatur unâ voce παρατρητὸν, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. 111.

Τὴν πύκνα ὁρᾶσα] Τὴν ἐκκλησίαν τ᾽ Ἀθηναίων διὰ τὸ πεπυκνῶσθαι πάλαι ἡ ὑψηλὸς τόπος διὰ τὸ κιπιηένας καὶ συωεχεῖας εἶναι ἐψ᾽ ὕψος.

Τὸν Παιᾶ᾽ Διονύσου] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον ἡρὸν ἐπαινεῖ αὐτόν.

Τὸ Παιανιέων] ὄρος Ἀττικῆς.

Ὑπὸ ἡ τὸν Δάπιδ᾽] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς κατ᾽ τ᾽ Εὐβοέας ἐστράτευσεν, ὃ δὲ ἑαυτῷ ἦλθεν, ἀλλ᾽ ἔπεμψε Δάτιν στρατηγὸν. ὁ γ᾽ ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἠτίμησε διὰ Ἀθηναίων.

Σπήλυγξα] Σπήλαιον.

Ὑπὸ ᾽ Πελασγικὸ᾽] Τόπος Ἀθήνησιν ὑπὸ Πελασγῶν οὕτω οἰκηθεὶς τὸ πρότερον, γράφεται καὶ διὰ ᾽ ῥ.

Ἀπωτέρω᾽ κυδίμοιν] Πόλεμον, λέγει δὲ Πὰν συμμαχήσας τοῖς Ἀθηναίοις τῷ Μαραθῶνι, πολλὰς τ᾽ βαρβάρων ψυχὰς ἔσωσεν.

Ὄρειος γὰρ ἔναιρα] τὸν ὄρεσι διατρίβοντα.

Ἄσιγμα] πολεμικά.

Μετρεῖν ἐπὶς τ᾽ ὄρθιον] ἀντὶ ᾽ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τ᾽ φωνῆς. εἰς ἀκροβίβλιον ἔγραψε τὸ τ᾽ Φιλοσόφων τὰ παῖς Ἀριστοκράτους συνουσίαις σύμπλασμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἄλις ἔχιμι] ἀντὶ ᾽ ἄλις ἔχων, ἤγουν ἀρκούντως. ὅπου γὰρ τὰ ὑγιῆ τὰ τῇ συμφορᾷ προσλαμβάνετο. ὁπότε μήτε κατὰ ὑγιῆ κεῖται, μήτε ἀντὶ ἱστορικοῦ ῥήματος οἷον ὅτος ὃ ὁπότε εἰσῆλθε, καὶ πολλὰ μὲν εἰργάζετο, ἀντὶ γὰρ ᾽ εἰσῆλθεν.

Ἀρχεραμβικὴ] Τραπεζιακή.

Κατὰ ᾽ ῥήτορ᾽] Ὁ ῥήτωρ ὅτος ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁδιμεὶ Λυκιακὸς.

Κακώσας τῷ Σύρῳ] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τ᾽ ῥήτορα.

Καί μοι ἤδη καλὰ αὐτόν] Εἰσῆλθεν ὁ πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, πεῖσαι τοὺς δικαστάς.

Ὅπ᾽ ὦ χρὴ κέκραμαι] Ὅπ᾽ οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἦσαν διόλου κεκραμμένοι, ὡς οἱ Μεταχοὶ νῦν.

Μορμολυττόμενη] Ταραττουσα.

Ἀφιλιάσας] Φυγών.

Ὅπως μηδὲ τ᾽ θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικουρείους ὑπέκρουσαν ἀθέους μὲν ὄντας, ἡδονὴν δὲ πρεσβεύοντας.

Τὸν ὑμέτερον Θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεύς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τῷ ἐλίῳ βωμὸν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ᾽ Ἀθηναίοις ᾽ ἐλίῳ, * ὃν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, κατέφευγον.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους] Τὰς περιεσταμμένας. λέγει δὲ τὰς συλλογισμούς.

Τελεῖν ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθὸν. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον καὶ οἷον πηγὴν ἔχον χώραν, ὃ καὶ ἀφωρίζοντο, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ᾽ ᾽ συμβαίνει ὠφελεῖσθαι τῷ πρώτῳ εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ᾽ ᾽ δεύτερον καθὼς συμβαίνει ὠφελεῖσθαι. ὥσπερ εἰ θερμαινόμενός τις ψύχους τ᾽ νόσου ἀπαλλάττεται, ὃ γὰρ τὸ θερμαῖνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνεσθαι αἴτιον τ᾽ ὠφελείας. καὶ πρίτον ἔλε-

γον

* Hic ſcriptum fuit ἐλαίᾳ, quòd nempe Librarius diſtanti minùs attentus affines ſonos τῷ Ε & τῷ Α Ι confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γον ἀγαθὸν κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ εἰρημένα διαφῖνον, τὸ οἰονεὶ ὠφελῶν, ὅπερ ἐστὶν ὄντως ὀνῶ τὸ συμφερόντως, ἀλλὰ δὲ σὺ τοῦτο ἐξέτασον. Ὁμοίως τούτοις ἐστὶ τὸ κακὸν εἶναι τριττόν. τὸ περὶ ἃ συμβαίνει βλάπτειν, ὡς ὁ κακοποιὸν ἀπὸ πυρός. καὶ τὸ κακὸν, ὡς ὁ χαλκῶν ὑπαίτιον διαφυκτεῖσαι. καὶ τὸ κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φασκοι τις, πρὸς τῷ αἰδήσει ἀπολείπειν τὸν σωφροσύνης ἔνεκεν πόνοις αὐτὸν σκληρῶς ἀναιρῶς διακεῖσθαι. τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι περὶ ψυχὴν ; τὰ δὲ ἐκτὸς. εἴτε περὶ σῶμα, εἴτε περὶ τὰ κυρίως ἐκτὸς, τὰ δ' ὅτε καὶ ψυχὴν, ὅτε ἐκτὸς. ὥσπερ ὅσοι φιλίαι μὲν περὶ ἡμᾶς ἢ πινα φύσιν οὐκ ἔχουσι τὴν μηδὲ γνῶσιν ἡμῖν εἶναι, ἄλλως δὲ ἀγαθοῖοι εἰσὶ καὶ ἔχοντες χρείας. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τριττὰ ἔχει διαφοράν. καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι φασὶ διαθέσεις, ὡς τὰς χρείας· τὰ δ' ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα· τὰ δὲ ὅτε ἕξεις, ὅτε διαθέσεις, ὡς αἱ καλαὶ χρείας σύνεσις, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαιοσύνη, καὶ τὰ ὁμοιότροπα. ἀναλόγως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖτις τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ δὲ ποιητικὰ, τὰ δὲ καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. ὁ μὲν ἐν φρονίμου ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθά· χαρὰ δὲ καὶ εὐφροσύνη καὶ χαρὰ, καὶ φρονίμη περιπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ δὲ χρεῖαι πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ συμπληροῦσι τὴν εὐδαιμονίαν, μέρη αὐτῆς γινόμενα. ἀναλόγως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κακιῶν καὶ τὸ ἐναντίον τῆ εὐδαιμονίᾳ προσιοῦσιν καὶ γὰρ ὁ κακὸς καὶ ἄφρων καὶ ἐχθρὸς, ποιητικὰ κακὰ· λύπη δὲ, καὶ δυσκολία, καὶ φόβος, καὶ ἀφρονικὴ περιπάτησις καὶ πλημμελὴς κίνησις, τελικὰ μόνον. αἱ δὲ κακίαι πᾶσαι, καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπληροῦσι τὴν κακοδαιμονίαν· σῶμα δὲ ἐδόξαζον, καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς χρείας· ψυχὴν μὲν, τὸ συμφυὲς καὶ σύγγενὲς ἐν ἡμῖν πνεῦμα λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὴν, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μάλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν χρείαν, ζῶον φασίν. ζῶον δὲ ἀνθρώπου ὅλος λογικὸν, θνητὸν, φύσει πολιτικὸν, τὴν χρείαν πᾶσαν τὴν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος, λογικὰ εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲν εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκώλυτον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ δὲ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ κατ' ἀρετὴν καὶ σύμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μακαρίων ζώντων, καὶ εὐδαιμονούντων. διὸ δὲ αὐτὴν εὐλόγιστον ζωὴν, ἐν τῇ τῆς φύσεως συλλογῇ καὶ ἀπολογῇ. τριχῶς δὲ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσυνεσίᾳ τὴν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸ σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τέλειον τέλος, τὸ ἔχοντα τὰ ὀρεκτὰ, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον νόσον, ὑγίειαν, πλοῦτον, πενίαν, σχολὴν, ἀσχολίαν. καὶτοι διχῶς νοεῖται καθ' ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν καθ' ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ περιπατεῖν ἢ ὁρᾶσθαι ἔχειν τὰς τρίχας. ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἡμῖν καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν τὰ μὲν εἶναι φασὶ κατὰ φύσιν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν, τὰ δὲ οὔτε κατὰ φύσιν, οὔτε παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχύν, ὑγίειαν, εὐαισθησίαν ὀρθότητα· παρὰφύσιν δὲ, νόσον, ἀσθένειαν, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. οὔτε δὲ παρὰ φύσιν, οὔτε κατὰ φύσιν φυχῆς παράστασιν καὶ σύμπηξιν. καθὸ μὲν

ἐστι φάσεων φαντασιῶν δεκτικὴ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀλογίστως συνισταμένων καὶ πρακτικῶν. τὸ δὲ τρωτὸν καὶ πρωτόσεως δεκτικὸν, καὶ τὰ ὁμοια τούτοις. τῶν δὲ διαφόρων λέγεται τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δὲ ἀποπροηγμένα, τὰ δὲ οὐδέτερα καὶ τῶν προηγμένων, τὰ μὲν περὶ ψυχὴν εἶναι, ὡς δόξαν, ἐπιστήμην, εὐστοχίαν, εὐφυΐαν. τὰ δὲ περὶ σῶμα, οἷον ὑγίειαν, ἰσχύν, εὐαισθησίαν, καὶ τὰ ὁμοια. ἐκτὸς δὲ ἐστι τίνα, καθ' ἃ συμπέφυκεν, ἀπλῶς οὐδὲ ἀνθρώπου, καὶ τὰ ὁμοια. τελικὸν δὲ καὶ ἀποπροηγμένου φασὶν ἀναλόγως τοῖς προηγμένοις, καὶ ἀπλῶς καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν ἐπ' ἐκείνοις ἀποδιδόντων τὰ ἀντικείμενα. οἷον τὸ ψυχὴν ἀποπροηγμένα, ἀφυΐαν, ἀπαιδευσίαν, δυσμαθείαν, ταῦτα δὲ νοίας καὶ τὰ ὁμοια· περὶ δὲ σῶμα, καχεξίαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν, καὶ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν τεκνοποιίας, καὶ φθόνησιν οὐδὲ ἀνθρώπου, καὶ τὰ ὅμοια. ὅτε δὲ προηγμένα, ὅτε ἀποπροηγμένα, περὶ ψυχὴν μὲν, φαντασίαν, καὶ συγκατάθεσιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα· περὶ σῶμα, λαγνείαν, καὶ χαυνότητα, καὶ ἡδονὴν πᾶσαν καὶ πόνον. ἐκτὸς δὲ ὅσα οὔτε ὠφελεῖ ὄντα, καὶ μεῖζον βλάπτοντα ἢ ὠφελοῦντα, μικρὸν παντελῶς παρέχει χρείαν, ὡς ἡ περὶ τὸ ἀνοίκτων ἀπόδοχή· τὸ δὲ ψυχῆς κυριώτερόν ἐστι σώματος ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν ζῆν, δηλονότι καὶ τὰ περὶ ψυχὴν κατὰ φύσιν ὄντα καὶ ἀποτελέσματα, τῶν ἀξίαν ἔχει τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἐκτὸς· οἷον δόξης καὶ ἀρετῶν ὑπερέχει τὸ σώματος εὐφυΐας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἐπὶ δὲ ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικά ἐστιν, ὅσα κατὰ φύσιν, οἷον ἐστὶν ἀφορμῆς δὲ, τὸ ἀρέσκον φύσιν, ὡς νόσος. ἡ δὲ ἀπὸ ὁρμῆς, ὅτε ἀφορμὴ καὶ τὸ περίεργος, ἢ ὄρεξις ἔχειν τὰς τελείας. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀδιαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα κατὰ φύσιν οἷα νίκησις ἢ χρῆσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους· οἷον ὑγίεια καὶ αὐάθησις· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν καὶ ἰσχὺν μετοχὴν δὲ, ὅσα μετέχει κινήσεως καὶ χρήσεως κατὰ τοὺς σπερματικοὺς λόγους· οἷον χεὶρ ὑγιὴς, καὶ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ αὐάθησις μὴ πάσχουσα· τὰ δὲ κατὰ φύσιν λαμβάνεται, φασὶν, τὰ δὲ κατὰ φύσιν ἀλλοτριωμένα τῶν κατὰ φύσιν δι' ἑαυτὰ εἶναι λαμβάνει· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ σπερματικῶς ἐπ' αὐτά, ἢ ἐπὶ τὸ αὐτὸ χρήσιμα αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, εὐαισθησία, δύναμις, κάλλος σώματος· τὰ δὲ μὴ ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ σπερματικῶς ἐφ' ἕτερα, καὶ μὴ καθ' ἑαυτὰ, οἷον πλοῦτος, καὶ δόξα καὶ τὰ ὅμοια. οὐδὲν γὰρ τούτων δι' ἑαυτὸν αἱρετόν ἐστιν· ἀλλ' ὁ μὲν πλοῦτος, διὰ τὸ ῥυφλὸν ἢ εὐεργετικὸν εἶναι φίλους, ἢ δὲ δόξα, διὰ εὐλάβειαν, ἡ δὲ ὑγίεια καὶ εὐαισθησία δι' ἑαυτὰ αἱρετά.

Ὡς κακὸν ὁ πόνος] Κακὸν ἦκε τὸν πόνον, καὶ τὸν ἡδονὴν ἐκάλει, πάνυ μὲν οὖν.

Τὸν δὲ ἄδικος κωμῳδεῖν] Τὸν δὲ ἀδικεφαλαίαν. λέγεται δὲ, ὅτι ταύτην φέρων ὁπλὴν ἐπ' ἐφαίνετο.

Οὐχ ὡς ἀνθρίκην αὐτὸ χρώμενος] Τοῦτο γὰρ δόγμα τῶν Στωϊκῶν, οὐκ ἀνθρίκην χρῆσθαι τῷ σώματι.

Τὸ δεινὸν μὲν τι] Ὡς καὶ ἐν τῇ σωτηρίᾳ εἰώθει μὲν λέγειν ἀφελὲς τὸ τιθέτω· ὅτι καὶ νῦν ὅτι τὸ δεινὸν εἶπεν, ἴσως διὰ τὴν ὑπόνοιαν ἀρήσας, καὶ ἀφελῶς ἀπενέγκας, καὶ ὅτι τοῦτο δείκνυσι. δῆσον γὰρ ἀφελόμενος εἶπεν· οὐδὲ ὅτι τὸ τριόβολον εἶπεν, ἀλλὰ τὸ ὀνηταῖον ἐκτῆσθαι γὰρ διὰ τὸ εὐπλεῖς τὸ τριόβολον.

Πί-

Πίφυλον] Τὸ Διονύσιος ταῦτα λέγει ὁ Χρυσορμισικὴ φοβηθεῖσα ἔφυγε.

Ὁ Πύρρων ζ'] Ὁ Πύρρων ζωγράφος ποιητὴς ὤν, γράφει μὴ ταῦτα φιλόσοφος, ὅσις εἶχε σκοπὸν πάντα ἀναιρεῖν τὰ ὄντα.

Ἔωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν ἐνδεδυκότα] Γ' μήπον Περσικὸν. ὅπνες λέγουσιν Ἀρκαδικόν.

Αὐτὸν δ' τ' γενειήτην] Γενειήτην λέγει τὸ διάλευρον, ἐπὶ τοῖς εὐωθοῦσιν αὐτὸ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μᾶλλα σεμνῶς ἡ βαθεῖα ἡσκεῖτο γενειήν.

Τὸ ἄμιτρον] ἄνευρον.

Ἡ πρότος πολυς] πρότος μὲν ἐπὶ τῶ ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν παρηλικῶν ἐν θεάτρω λαλημένων, καὶ τῶ ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, πεπαῤῥησασμένως χαιρόντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀφελόγοις τοιοῦτον ἦθος, ἀλλά τι πρὸς ἕπος τῶ ἀνελιττόντων γνομένων τῶ λόγων. ἐν οἷς ποτε ἀστεῖον ῥηθεῖν, μεσιάμενα ἄχρι οὗ τὰ χείλη διάθρωσι. τὸ πρόσωπον ἀφθεῖ μόνον καὶ εἴ πω βραχύ τι δηλοῖ ἐπισείσαι τὴν χεῖρα, καὶ τοῦτο κοσμιώτερον ἐξανύεται.

Περὶ τ' κακώσεως νόμοις] κάκωσις ἐστὶν ὄνομα δίκης καθ' ὧν ἀμφιβολόντων πρὸς τὸ ἴδιον γάμον ἤτοι γυναῖκα.

Ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτα] τὸ Φορμικὸν τοῦτο τῶ νέων ῥητόρων ὃ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας κωμῳδικῆς διεξιόντων λέγων. διὸ καὶ τοῖς ῥηξὶν αὐτὸ ἀπικράζῃ καὶ τῷ τόνων ὄγκῳ διὰ τὸ τοῖς παρούσιν αὐτὸς χαίρειν τῶ κώλων, καὶ ταῖς παρηχήσεσι, καὶ οἷς σι τοιούτοις ἄλλοις. τὸ μηδὲ μεμύσθαι καὶ κομᾶν εἰς τὰς χρομένας τοῖς λόγοις οἷς ἐπιδεικνυμένοις καὶ γαμηλίοις μεταλαμβάνῃ. ὑδὲ γὰρ τούτων χάριν ῥήθρικὴ, ἀλλὰ ὑπηρετικὴ ὑπὸ βίου. τὸ δὲ ἐστὶν ἐν συμβολαῖς τι καὶ ἐντεύξεσι. καὶ ἔπειτα ἄρα ἐν ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τῶ χρεστῶν κατορθούντων, ἐν τῶ ἐν τοῖς πότοις ἀναλαινόντων, καὶ κώμοις λαμπροῖς σκηπλούντων, καὶ γάμοις ἐπιφανέσι ἐνεγκαμένων.

Καὶ τυραννικῶν κατηγορίας] Διὰ τοὺς τοὺς λεγομένας * μελέτας ἐπιτηδεύοντας, ἐν οἷς τυραννοκτόνοι τινὲς μελετῶν), καὶ τι' ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ὁ Ἀφέλογος ἐπὶ τῶ αὐτῶν λέγει] κατακινώσκει ὁ ῥήτορος ὁ Ἀφέλογος, ὅτι.... Ἀφελόγου ἀνηρετέρα καὶ κρατυμένη. τοῦτο γὰρ τῶ φιλοσόφων Ἀφελόγων ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲ τραγικὸν σκεῦος] Ἐν οἷς τοῖς Πλατῶνος τοιαῦτα σόφος ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ γυναῖκας τοῖς Ἀφελόγοις ὑποβαλλόμενα, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν τοῦτα καλεῖ. ὡσπερ ἀμέλει κωμικὸν πάλιν καὶ σατυρικὸν τὸ Σύρον καλεῖ. κωμικὸν μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸν δ', διὰ τὸ πολλάκις καὶ αἰσχρότατα προσυείρειν Ἀφελόγοις. οἱ τε γὰρ Σάτυροι κατάγελασοι ὄρχησίν τε καὶ ὠδάς, ἐν τε κωμῳδίαν γέλοιοι καὶ πλήρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι δ' μεμύσται ἀεὶ καὶ ὠδὶ πάλλόμενοι εἰσάγουν), καὶ πρὸς τὴν ἀλλοκότου ὄψεως τῶ μορφῆς. ἔτι καὶ ὁρμητικοὶ πρὸς σωμασίας αἰσχρὰς. ἐπεὶ τοίνυν κέλευ) καὶ τοιούτοις Λυκιανὸς Ἀφελόγοις ὡς ἐπὶ ὄψει συμποσίῳ αὐτῶ τ' Ἀλκιβιάδην εἰσάγῃ καὶ πινας

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἄλλως τ' φιλοσόφου, εἶπε νῦν τοῦτο, ὡς ἀνὴς τοῖς κωμικοῖς ἀσκωπτόμενος καὶ σατυρικοῖς διεσκόμμασι τὰ αὐτά. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τ' κυνισμὸν ἔφη διαλαμβάνειν. τ' μὲν ἴαμβον ὡς χλοιαστικὸν, τὸν κυνισμὸν ὡς πᾶσι λοιδορούμενον. τῷ τι γὰρ ἰάμβου Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πρῶτον φασὶ τῷ μέτρῳ χρήσασθαι ἀπὸ ὕβρεων τ' Λυκαμβιδῶν διεχρήσατο. οἱ τε Κυνικοὶ νομοθέται φιλόσοφοι, ἅπαντα διελοιδοροῦντο. τοῦτο δὲ βίου ἐπιτήδευμα ἔχοντες, ὧν καὶ Μένιππος εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀναπέμπεται τὸν διάλογον λέγοντα, ἵνα ὁ μέγας ὁ ὑγιὴς Ζεὺς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀφορμᾶ πήξαιεν ἕνεκα. τῷ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι μεμοὶ βαίνειν ἐδόκει καὶ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινον τρόπον, οὐκ ἄλλο ὑδὲν, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν σκέπτεσθαι τῆς μεγαληγορίας.

Τὰ ἄνω τῶν πολλῶν] Τὸ τ' Θαλῆτος τοῦτο σκέπτεσθαι, ὃ δ' Φύσεως σκέπτεσθαι ἀπίσκωψεν εἰς Θάλητα τὸν Φυσικόν.

Ὡσθ' ἁμάπαν τοῦτο] Τὸν Ἀπτικισμὸν φησὶ καὶ τ' λέξεως ἀνθηρὸν καὶ διαμεμελισμένον. ὑγιὲς φασιν ὡς Σύρος ὢν ἐκ βαρβάρων τὴν λέξιν σκιοειδολάσας ἔ λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλαβὼν καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτὸ διετήρησε τῇ λέξῃ Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῷ πετροπημένῳ ὕτῳ φέρε] Ἐπὶ τ' δικαζομένων δύο ψῆφοι ἐτίθεντο. ἡ μὲ πλήρης, ὑδὲ πετρυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲ νικῶσιν ἡ πλήρης, τοῖς ἡττωμένοις ἢ πετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτου Αἰσχύνης ὁ τῷ Τιμάρχῳ. τῷ γὰρ πετρυπημένῳ, ἄξιοι Τιμάρχῳ δοῦναι. εἰ γὰρ καὶ ὡς ῥᾳδιουργήσας ὁ λόγος αὐτῷ ἀπονοήσῃ, ἀλλ' ὧν πάντως καὶ ἡττημένῳ Τιμάρχῳ Τοιούτῳ δοῦναι ἄξιοι.

Περὶ Παρρησίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρρησιαστική.

P. 239. Mſ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ λοιδορητικὴ συνυπακουομένου ἴσχ τὴν ἄρνησιν, καὶ ὑδὲ ἀσκεῖ.

Ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἴην] Ἐγὼ μὲ εἰ δυνατὸν κακόν με εἶναι, πλεῖον, ἢ σὺ φῄς, βέλομαι κακὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρειν ἢ σὺ δοκεῖς. ἂς τε μὴ ἀγνοοῦντι μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζων εἶναι. ὡς εἰδὼς καὶ σεμνυνόμενος ἐπὶ τὸ κακὸς εἶναι. ἢ ὅτως ἀπλῶς ἔφερε, ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἴην ὁ βέλομαι, καὶ πλεῖον ἀπέχειν βέλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς παρέχειν ἄγνοιαν, ὁπηνίκα μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ σφόμμαλα ἀληθῆ καὶ καθ' ἑκάστον γνώμιμα τὰ τοιοῦτον κατεδόμβου ἐπιτήδευμα, καὶ πλεῖον ἢ δοκεῖ σοὶ δοκοῦσας.

Παρρησιτεῖας] Ἀπολύειν.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι] Πλεοναζῶς ἀπλῶς ἡ ἀπαγόρευσις μία, καθάπερ μὴ σιωπᾶν ὑρκή τε καὶ τὸν κοινὸν χρῆσιν ἡ μία ἀπαγόρευσις, ἤτοι ἡ πρώτη, ἢ ἡ δευτέρα.

Παρὰ τὰς κεκτημένας αἱ τέχναι] Καὶ μᾶλλον μάτην διὰ τοῦτο ἡ τέχνη τ' τέχνης ἀφυκνεῖται καὶ.... αὐτῆς ἐμπειρίαν.... πεχύται καὶ πλῶτον ἔστε.... παρὰ τὸν ἐνέργειαν κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, οἰκίαν· εἰ δὲ τῶν κιθαριστικὴν καὶ ὀρχηστικὴν ἀνθρώπῳ, ὑδὲν γὰρ αὐταῖς τῆς ἐνεργείας ἔχουσι πλῶτον. πρῶτον μὲν, ὑδεὶς φθόνῳ τ' ὁμιλητῇ, ὑδὲ γὰρ ὑδὲ αὐτῇ τ' σπου-

ασκεδαίων τεχνῶν, ⁊ τὸν βίον ὠφελησόμενος. Εἶπε δ' ὅτι καὶ τότων ἡ Σωφιστικὴ τέχνη μηδεμίαν ἔξιν ἐπιθήσει Σωφιστῇ ἀπολειπομένη καθὼς αὐτὸς συνύνων αὐτῷ ἀπεφήνατο τὸ αὐτὸ περὶ τὸν..... ⁊ τῶν τεχνῶν..... ἐξορμακιζομένη.

Ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει] Εἰς τὰς Ἐπικυρείους αἰνίττεται, οἳ πλοῦτον ⁊ ἀγαθὸν τὸν ἡδονὴν ἀπεφήναντο.

Καὶ μὰν Ἐπικύρῳ μέλει] Σημειῶ διὰ τὸν σύνταξιν ὅμοιον, τῷ μελήσουσι δὲ μοι ἵππου. δύσεια γὰρ, ἡ γυναικὴ συνέπαξε τοῦτο, ἀντὶ δ' ἀπροφρονησίας, ἀσωδὴς ἦξια.

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μαινόμενοι] Τὰς βαναύσους λέγει τέχνας. καὶ γὰρ αὐτῶν πολεμεῖ χαλεπὸν βίον τοῖς κεκτημένοις μετὰ χειρίζουσι.

Σχολὴ δῆλον] Σημειῶ διὰ τὸν σύνταξιν· ἀντὶ γὰρ ⁊ ἀφελοῦντας καὶ.

Φιλοσοφίαν δέ τις] Ἐντεῦθεν Ἀναξαγόρᾳ τ' Ἀναξαγόραν καὶ τ' Παρμενίδην οἵτινες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον καὶ ἄπειρον. εἰπωδ.... καὶ τὸν Ἀριστοτέλη τὸν τοιαῦτα δέξαν... τρεπτ... διὰ συλλογίζειν γυναίων τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν, καὶ διὰ δογμάτων, καὶ ἔλεγον τρία ὕλαι..... εἴδος.... * τι δὲ δύο ὕλη καὶ εἴδος. καὶ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑποκειται λόγ.... τὰ δύο ἐξαναγκης τὸ ἓν. ἀφ' εἴδος γὰρ ἀνάγκης στέρησις σὸκ ἔστ, καὶ στερήσεως ὕσης, σὸκ ἔστιν εἶδος. τοῦτο δὲ ὡς ἐν παρόδῳ διδάσκει ἀν τῷ..... βιβλίῳ· τὸ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον καὶ ἀγωνιστικώτερον, ὅπ σὸκ ἔστιν ἕν, ὡς φυσικὸς γὰρ τάττας..... διὸπ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπιγραψαν φυσικὰς, ἡ ῥᾳ τοι μὰ δὲ ὡς θεολόγους.

Ὡς ἔοικε Σωφίστοις] Τὰ ἑξῆς ὧδέ εἰσιν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορα δόγματα ἔχοντες τοῖς Σοφίστοις.

Ὅμοια δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίᾳ] Ἡ δὲ μέμνηται Θουκυδίδης ναυμαχίας τ' Ἀθηναίων καὶ τ' Λακεδαιμονίων ὑπὲρ Συρακούσας γενέσθαι, καὶ κατὰ ναυμαχήσαι ὑπὸ Γυλίππου ⁊ Λακεδαιμονίων.

Ἀρ' οὐχ' ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπαξ κατάρχετε οἱονεὶ σοφίας καὶ μίξη τὰς ὀφθαλμὰς διάφθειρσι καὶ..... σκεκερασῃς, δέξῃ θυμοειδὴς τις εἶναι, ἡ μέμοι καὶ ἴσῃ, ἀλλὰ παράφρων καὶ παράφορε. κατὰ τὰς λυσωδίας τῶν Κυῶν. ὡς καὶ διὰ τὸ πολυσαρκίαν κατεπεφορτίαζ καὶ κατεφρονοῦσ τῶν γνώμων.... δεν γενέσθαι. οἳ ὥσπ δεδοίκασιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πρώτων ⁊ πολέμων βῶν. φρόδος ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βραχύτατον ὑ..... μείνας πολλαπλ..... ἡ μὴ Σωκράτης..... ἐστῶ τῶν ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τι ἀ..... ων καταλαμβα..... καὶ ἄλλας ὑπεκφέρων τ' μάχης καὶ ἀφισώζων..... τίος τι καὶ σὺχρὸς ⁊ σκελετιώδης, ἅτε φιλόσοφῳ.

Δείψασα τῶν τάξιν] Εἰς Δημοσθένην αἰνίττεται τοῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾳξὶ ⁊ Σκύθαις] Περὶ Δημοσθένους.... Σκυθίδῳ γὰρ ἦν.

Φύ-

* Hic videtur deesse στέρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre ferret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quod Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φεύγων ὀκνῆσει] Μὴ συκοφάντῃ κατάφαγε· οὐχ ὅπως γε ἀπ' ἀριστίνου διεπλέ.

Ὡς αἰσιόν γε] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲν γὰρ λαγὼς] Ἀλλὰ ἐ λέοντα ἀντιβρυχήσεται, ἢ ἐ λύκον ἀπαρυήσεται αἶξ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης καταφρονῶν] Οὕτω ἐ χεῖρον λεχθεῖεν δόξης καταφρονεῖν, ἀπὸ βορβόρου πλατύμυοι.

Καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μισθὸς.

Οὐσὶ ἔχει τις εἰπεῖν δίκην] Εὐπλεῶς καὶ παρεωρυμένη τις δίκη; τίς γὰρ κύων ἀπαίσιος γράφει;

Τὰς δὲ καταπυγοδίκας] Φορμάκας, ὡς Σωκράτης. καταπυγοδίκας τὸ σῶμα ὡς Ἡφαιστίων· ὁ Ἐφέσιος. φονηδίνδας, ὡς Ἀντιφάνης. φυγόνδας.....

Τοῦτο προεσθίοντος] Τοῦτο ἐ μιᾷ ποιοῦσιν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπαινέσει μὲν ὀργιζομένῳ τὰ ἀνθρώπων, τὰ ἐδισμάτων.

Ἀνάχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ] Ἐλεπὴς ἡ φράσις ἔστι περικλείοντος σωτικὴν ῥῆμα, καὶ σωθῆς Ἀθηναίοις. οἷον ὡς ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυχερὲς ἀκούσῃ, σωσυπακούεται γὰρ τὸ μέμνησο. ὅπως δὲ καὶ συναῦθα ἐλλειπτικῶς σώσεται ὁ λόγος. καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις σωσίξεις οἷς ἂν λέγω σοὶ σὲ ὡς ἐξάπαντος πεισθεῖναι αὐτοῖς. ἀλλ' ἔνθα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ. ἁπλέγειν δηθὺς καὶ διδυήνειν τὸν λόγον λέγεται γὰρ τὸ σκόπτειν, ἵν' ἢ τὸ πλεῖον ὅπως. ἀλλ' ἔνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ, σκόπτειν ἁπλέγειν δηθὺς καὶ διδυήνειν τὸν λόγον. ἀνακλαῶν δ' ὃν ἄνω τὸν λόγον λάβῃς καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις σωσίξεις, καὶ ὅλον ἐπιλῶν, εἰσὶ σαφέστερον τὸ λεγόμενον. ὁπόταν χρὴ ἐλλειπῶς ἔχειν τοῦτο νοεῖν. καὶ ὅταν ἐλλειπὲς ἀναπληρούμενον.

Καὶ σάγαρις καὶ γέρρον] Γέρρον πτερύγιον σκίπασμα ὃν στρεπὰς βύρσης, ᾧ ἐπὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ὃν τῇ πολέμιοι ἐσκιασμένοι. φέρεται δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων σημαινομένων παρὰ τοῖς παλαιοῖς. περὶ Ἐπιχάρμου μέ, γέρρον..... ξία γὰρ εἴρεται ἐπὶ τῶν αἰδίων. Ἀλκμὰν δὲ ἐπὶ τῶν οἰκίων τίθηκε τὴν λέξιν. Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκιῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων, καὶ τὰ γέρρα συνεπήξασαν καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δέ τε καὶ τὸ Πηλούσιον καλλίμορον, ἀφ' τοῦτο ὀνομάσθη, ἐπεὶ σκιώματα ἐσὶν ὃν οἷς παφυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀστρατεύεσθαι. καὶ Ἀεσχύλος ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινος καὶ μο.... τροπικῶς παρέλαβε τὴν λέξιν. *

Ἀκινάκην] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ σπάθη παρὰ τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerræ*, ejuſque Interpretes *Scaligerum* & *Dacerium*. Cæterum quod hic habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πένθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐλητὰς γὰρ σωφρονοῦντι ἐπὶ τοῖς πένθεσι τοῖς ἀποιχομένοις, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ Θείου Εὐαγγελίου.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦν] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνοματολόγον, λιπτοεπόρθρον Λυκιακὸν, τοῦτον γράψαι τὸν λόγον. τέχνῃ μὲν οὐδὲ ὅλως τινὰ λόγον ἐπιδείξασθαι, σφόδρα δὲ λέξεσιν ἀδιακρίτοις ἐπαιρόμενον, καὶ ἴσως οὐκ ἂν σκοπῷ ταῦτα τοῖς φήσασιν εἰρῆσθαι. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἄμφω Λυκιακὼ καὶ Πολυδεύκει. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάρει.

Σὺ δὲ μὴτε πείθεσθαι] Συνῆθες τοῦτο καὶ ποιητοῖς καὶ λογογράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι ἀντὶ προστακτικῶν, ὡς νῦν ἔστω. ἀντὶ γὰρ τοῦ μὴ πείθου, εἶπε πείθεσθαι. τοῦτο δ' ἴσχυσε γένεσθαι, ἀλλ' ἡνίκα μετὰ ἀπαρεμφάτου ἡ ἔννοια προφέροι, οἷον ἄλλα τι κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶτοῦ μὴ τοῦτο ποίει, καὶ ὡς ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἢ μὴ διδάσκειν τὴν τοιαύτην. ἀντὶ γὰρ προστακτικοῦ τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγάλματα] Ἀγάλματα τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μιμητικὸν σκῶμμα.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τοῦ φρόνημα. οἱονεὶ ἐπιτήδευμα μοι πολλὴ φρονὶς ἔσται.

Πολυχιδὴς] Πολυχιδὴς, τὸ νῦν ῥῖπτον. ἰμβώδης δὲ, τὸ ὑφ' ἡμῶν καμβίσμα. καὶ δῆλον ἀφ' ὧν πίλοις αὐτοὺς προστρέπειν τοῖς λύκοις, ἢ εἴπερ ἐπὶ ἄλλα γένοιτ' ἂν ὑποδήματος.

Ἐν ἴσῳ φάρμακον ἡ ἀπαιδευσία] Δεμέας ἄρα ὁ βαμβαλόχος καὶ ῥῆτωρ τοῦ λόγου κριθεὶς τῶν γυμνασίων ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τῶν ἐφ' ὕστερα λοιδορησόμενος ἀρετῶν. τὸ μὲν γὰρ τοῦ ἐπιμελοῦς καὶ ὕπτιον, λῆρον εἰπόντος. ἢ δὲ τὸ ῥαθυμοῦν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄκαιρον ἀποσκῶψαι. ἢ δὲ τὸ ἄφετόν τι καὶ ἐλευθέριον καὶ πᾶσιν ἰδίαν σύμπνοιαν ἐχόντων, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Μαραθὼν] Ταῦτα πάντα παρ' Ἡρόδοτον ἱστορῶν, ἐν ᾧ Μαραθὼνι τῶν Περσῶν μάχη. Περσῶν μὲν Δάτιδος ἡγουμένου, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδου. ὃν ἡ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ ἀφωρισθεὶς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς ἐκήρυκα ὑπὸ τοῦ τοῦ πολέμου προθυμίας, ἀλλ τι πάθοι αἰσθόμενος. ἢ Ἐλπαστόντος ὑπὸ Ξέρξου μοιχείας, καὶ ἢ ἐκ Ἄθω διόρυξις, ἵν' ἡ θάλασσα εἰσρυεῖσα πλωτὸν ἀπεργάσῃ τὸ ἰσθμὸν τοῖς Ξέρξου σκάφεσι, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲν παπαΐσεσθαι] Οὐκ ὤμην ταυτὶ τὸ μηδὲν καὶ καταπλῆξαι ἔρρειν τὸ τοῦ μηδὲν παπαΐσειν δέχεσθαι εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hìc noſter, ſed etiam declamationes, aliósque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non conveniunt, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. 11. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υπῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστεια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἕλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ δὲ καυχᾶσθαι ὁ σώφρων οὐ συμφέρει, ἀνεῤῥήμησε τῶν ὕπνου αὐτῷ, ἤτοι ἐπιβοήσατο.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀναπέρηνον ἤδη ὡς Πολυδεύκει λέγουσιν ὁ παρὼν λόγος, εἶτα Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Λήδας, ᾧ δὴ ὁμώνυμος, ὁ Διὸς υἱὸς ῥητόρων διδάσκαλος.

Μὴ τῷ παιδὶ μου] Τῷ Ἀφροδίτῃ φησὶ. ὄμνυσι δὲ ταύτῃ τῇ, ἢ Διὸς τῷ προηγησαμένῳ αἰχμητῇ τῆς χρυσῆς, ἢ Διὸς τὸ ἀναιδές. ἐπεὶ καὶ τοῦτο μὴ τῶν ἄλλων κακῶν ἔχοντα αἰτιολογεῖ, ὁ μισῶν καὶ αὐτὸς ὑποδεικνύει καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκει.

Καὶ χάριν] Γράφει καὶ χάριν ὁ σμικρὸν ἐπισπάμενος αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ῥητόραν διδάσκαλον. ἃ ὑμῖν] ἃ δὲ μὴ εἴπης. ἀλλά τινα μοι, πολὺ γε. εἰ καὶ Λουκιανὸς λέγει σύνταξόν σοι οἶδα ἔστι παίζων, ἔστι σπουδάζων. καὶ πάλιν σὺ Τίμωνι, διδοὺς ἅπασι τοῖς βουλομένοις, ὦ μὴ φίλτατε θρασυκῶς, ὦ δὲ μίσει, ὦ ἡμιτάλαντοι. ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶν ἐξελίσσει τοῦτο ἐν τῇ Ψευδοσοφιστικῇ αὐτοῦ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλανύνειν τῶν φωνῶν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιτηδείως διαστρέφοντας τοῦ λάρυγγος χρῆσθαι. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ὅπερ ἐπιχαλᾷ τὸ πίλημα, ὡσεὶ τὸ κολάπτω κόλοψ, ἢ ὡσεὶ τὸ κίζω κόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διχισμένον καὶ ἀπεξυμένον ξύλον. [Καρεῶτον] ἀπὸ τῆς Κάρου ἔστι γὰρ ἐπιχωριάσαι τοῖς ὕπνοις τῶν πηγῶν καταπλήσσουσιν. [κιλύφη] κίλυφος τὸ δὲ ὡς λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐν ᾧ γίνονται πῶλοι καὶ ὑπερμεγέθεις. ἐκ δὲ τούτων τὰ ἐνδρυα γίνεται τοῖς Φέλλοις ὡσὲ κυρίσμοις τῶν σωμάτων. [καὶ τὰ πλαστικὰ] τὸ πίλος ψευδέσθαι μὴ τὰ ἀνυποστάτα ἐπαγγελίας.

Φιλοψεύδης ἢ ἀπιστῶν.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν ὡσεὶ ἔπος] Ἀντὶ δὲ οὐδὲν ὡσεὶ τὸ λόγῳ, ὡς ἐρέμνῳ.

Εἶτα τὸ κείρασθαι] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κἀμὲ ἅμα ταῦτα διεξιών.

Καὶ ὡς ὁκ γυναικός τις] Ὡς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα ἡ Καικηνή. ἃ μὲ εἰς ἀρχὴν. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθεῖσαι.

Ταῦτα Κορδίῳ πιθὸς] Ὁ μὲν Κόροιβος μανεὶς τις λάμπαν ἀσίστη ἄνθρωπος· καὶ ὕπνος, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλέσθαι συνοικῆσαι αὐτῇ διὰ τὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς φόβον. καὶ ὕπνος ἐχρήσθη τοῦτον παρθενεύειν αὐτὸν μέχρις ἂν τὸ γυναικὸς σκεῦος ἀμόρφου, ὃ δύνη συνέχαζε, καὶ σὺν ἄλλος ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῇ πορείᾳ δὲ ἀπὸ

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem rescire potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius præterea negat *in tota Italianasci* subet Lib. xvi. c. 2. licet Theophrastus *in Tyrrhenia* nasci scribat Lib. iii. c. 16. nisi fit mendum, quod ut suspicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legisset hunc locum Theophrasti, quem & in quibusdam vertit. Cæterùm hic absurdè ex piceis, subet delumi dicit cum sint arbores planè diversæ. Videtur potiùs apud Græcos φελλὸς idem significasse ac φλοιὸς, & subet κατ' ἀποτομήν dictum cortices, ut etiam apud Latinos factum, quod observavit in suo Lexico *R. Constantinus*, & post illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

θρὸς καὶ ἀψηφήσαν. ὕστερον τὸν κοινωνίαν τόπε ἔ γάμε μνείαν. ὁ δὲ Μαρκίτης μονὸς καὶ αὐτὸς, τὰ κύμαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τ Ε ἴσιας, ὦ Τυχιάδη] Τὸν Ε ἴσιαν εἰς ὄρκον παρέλαβεν, ὡς κάτοικον αὐτῆ πυθανόμενος, καὶ τὸ ἀσθενὲς κ τ ἰφισίν ἐκάστης αὐτὸν ἐξορκῶν.

Καὶ παναρίτης] Ὅτι πρὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκφύσης ἀσθαμρίσεως, αἰδεσίμως ἅπαντας.

Καταγνωκότες μὲ] Καταγνωκότες πολλὰ τὸν ἄνοιαν. αἰπατικὴ αὐτὲ γενικῆς Ἀττικῶς.

Καὶ ἅλα φασὶν ὀκρηέις τὸν ἕλον] Παρομία ἐπὶ τ ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεφυκέναι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τ ψύλλων εἰρημ τὸ λίνον λίνον συνάπλεις.

Καρδατίνας] Καρδατίνας, τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ βοῦλας φασίν.

Δημαινέτω] Γράφε καὶ Δημένη.

Πολυκλείτε δ] Γράφεις ὁ Πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ πῶς ἀκαλαματτοποιὸς νῦν εἰσάγεται μεμφόμενος.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλε τεχνήματα] Τοῦτο ὑμάτιον εἶπεν. ἀλλ ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ἀφελικιέλες, τῶν ἀπὸ αὐτῆ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ τοῦδ ἀποτελέντων, πάρεχε φήμην, ὡς τὸν Δαιδάλε ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. *

Ἠμισυδαίας] Πεντήκοντα ὀργυιῶν,

Περίκειτο] Γράφεται, κρεῖττ.

Ἀκελβῶς ἐφύτευκε] Γράφεται, ἀκριβῶς ἐφύτευσε.

Ἐπιμεμεῖσθαι] Ἀντὶ ἔ ἀποδεῖσθαι.

Οὕτω προφάσια διεξιόντ] Ἐπὶ τ ῥᾳδίαν ἀπίπη τὸ παραδόξον ἐπιτελεῖας ἐδὲ κ πλέον..... ἀκούειν ὑπὲρ τὰς πα..... ἐκφέρειν τ μέσης ἔ ῥᾳδίας ὕλης..... δὲ πρὸς τὸν δύναμιν ἔ ῥᾳδίας πολλῶν ἀπ.... γαίειν. ἔ κ ἠσ..... ἐ τὸ ἀποσκήνιον ἐπ..... χωμῶν δύο μεταφέρομ..... ἢ ἐξ ἀριστερῶν θείας κ ἥρμας ἐνεφάνι..... ρούσης, ὥσπερ λύ..... φέρονσιν τ ἀμ..... ἐ τούτῳ παρεδο..... ὡς ἐ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομέοις. ἐπεὶ θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον εἶ..... ἔ ἐ ἐπὶ πάντων τε.... ἀποδοχέως ἐ..... οὕτως τισὶ συμβ..... ἐπικράτησαν τὸ ὂν μή.

Ἐδῆτι μελαίνῃ] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἑωλόν] Τὸ ἑωλὸν λαμβάνεται καὶ ἐπὶ ἔ χθεσινῦ, καὶ ἐπὶ ἔ ἤδη διεφθορότος.

Ἐς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτε. ἐς ἣν φασι τὸν Ἶσιν ἀφικομένην Ὄσιριν τ ἰδίν ἀναζητεῖν. μαθόντα δὲ αὐτὸν διεσπαράχθαι, τὸν κύμβλον ἑαυτῆς ὀκνήσαι, παρ ἣ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἐδείκνυτο ἔ καὶ ὁ τάλαντμος τοῖς ἐπιδημοῦσι αὐτόθι, ἀσπὶν τ τριχῶν πλῆθος, ὅσοι ἐξ ἀνθρώπε κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaephatus de Incredibilibus* c. xxii. & *Tzetzes* Chil. i. c. 19.

† A Graecis, hoc fictum, qui prius debuissent offendere Isidem Graecè locutam

Ἐν Μακ.] Ἀμφίλοχός τε οὐ ζῇ τῶν μετὰ Τροίαν τελευτησάντων ὁ Μακ.

Mſ. in fol. Φιλοψευδὴς ἢ ἀπίστων. οὐδὲν ὡς ἔπος τοῦτο φασι.] ητοι οὐδὲν ὡφ; τὸν λόγον ὃν εἰρήμεν. [Κορυφὴν πνὸς] † ὁ μὲν Κέρβερος μορφὴ τις ἀπομνημονεύει ἀνθρώπου, καὶ ὅτι ὡς καὶ γυναῖκα ἁρπάσων, μὴ ἂν ἐλεῖν ἐγκαθεύδουσαν αὐτῇ λαβὼν τὸν ὡφ τὸν τῶν περιφρὰν αὐτῆ φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δύνῃ σωίσχεσθαι, καὶ οὐκ ἄκων ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μορίῳ ὃ ἀνὴρ καταψηθέντα. καὶ ὅτι τὸν κοιμώμενον ὃ γάμος τότε γενέσθαι. ὁ δὲ Μεργίτης μορφὴ καὶ αὐτὸς τὸ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἅλως φερὶν ὀκρυόεις τ' ἦλθον] παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόροις ἀσύμφορα πεπραγμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν τὸ λίνον λίνον συνάπτειν εἴρηται. [καυδατίνας] καρδαπίνας τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ Σόλωνας φασί. [τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων] τοῦτο δ μήτιν εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ὀφθαλμοὺς ἀνεῳγμένους, ἢ ὡς αὐτὸ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ τοὺς ἀποτελέντων, πάρεχε φάσθαι ὡς τὰ ὑπὸ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. [ἕωλον] τὸ ἑωλολαμπεῖς] καὶ ἐπὶ ὃ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ ὃ ἤδη διεφθορότος. [ἐώθης ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίνας στολαῖς ἀμφίεννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλαντεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν εἰκόνας] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησί, Τὸν σοφίαν στρὸς αὐχένα, τέχνας δ' ὁμίστεχνος.

Περίνοια] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλαντεῖον· ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις] τὸ δ Φακυλίδου, Τὸν σοφίαν στρὸς αὐχένα, τέχνας δ' ὁμίστεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδης] ὁ Ἀρχιμήδης ὁ Συρακόσιος ὢν κατεπολέμησεν ὁ χαλκοῦ πυροφόρου καὶ τοπόρου, ἅπερ ἀπαρέσεσιν ἀντικρὺ δ εἰκοσάεδρα ὁλκὰς μήκιστον. εἶτ' ἀναστήλασ δ ἡλίου δ ὑποσβαλόντος τοῖς κατόπτροις τὰς ἀκτῖνας ἐπλανεκλασμένας ὡφ ἢ ὁλκὰς, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφθειρε τὰς τῶν ἀπέσεως τ' εἰκοσάεδρον. [ἀφόδου] ἄφοδος ὁ ἀπόπατος.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἴδος ἡφαίου.

Ἕτερον ὑπερφίτου] Εἴδος Παιός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ὧν ἅπασι τὸ δοῦλ] Ἄνω τὰς ὑποφαινούσας ἔστι λόγο δ εἰδὼς εἰκάζ τὸν Ἡφαίστον. ἔδειξε καὶ τὸν Παιᾶ· εἰ πεῖθοι ἐνόμισε τὸν Σειληνὸν παίζειν. κἀκεῖνο τοῦτο, εἰ μήπω τ' αὐτὸν οἶδ' ὃ Σειληνὸς τῷ Ἡφαίστῳ.

Μὴ με κορυσσάπαν] Μαίνεσθ.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· ὠφέλησος.....] Εἶδος ἀσχημοσύνης καὶ αἰσχρᾶς ὀργήσεως ὀνομασθησεται πυρρίχης. [μίτρα] μίτρα ἡ ἐπὶ μετώπου ἄκρου χρυσοῦ ἔχουσα ψῆφον, ἢ χρῆς ἂν εἴη καὶ βασιλείας σύμβολον.

cutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tangere.

† Sruſta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris utrobique eadem planè erant menda, ut μάφιον pro μόφιον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [ϖϖχάσεφε] μεγαλοκηλίων. [ἐπισπέξασπις] πράσσοντες. [τεθορυβημένοι] σκολαζόντες.

Προλαλιὰ, ὁ Ἡ ϱακλῆς.

P. 365. Mſ. in 4. Ταῦτά γε] Ἀντὶ ϖ κῦ ταῦτα.

Τὸ ϖ γῦρας] Εὐριπίδης.

Ὧ Τήιε ποιητὰ] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τ λυρικὸν.

Ἱππωκλείδης] Παροιμία ἐ φερομένη Ἱππωκλείδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ σπουδαίων ἡμῖν λεγομένη, ἀλλὰ κῦ τὸ σύνηθες φέρουσιν μετὰ χαλεπαζομένων.

Περὶ τῦ ἡλέκτρυ ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mſ. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ ϖ βεβαιῶ.

Μίμας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mſ. in 4. Κατόπιν καὶ ἐμπίδων] Ἕτερον κώνωψ ἐμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τ αὐτὸν φησὶ κώνωπας καὶ ἐμπίδας, ϖ Νεφέλαις.

Ταρβεῖν] Φοβεῖσθαι.

Mſ. in fol. Μίμας ἐγκώμιον· ἐμπίσι] ἐμπὶς ὁ ϖ τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κώνωψ εἶδος ζωδίου. [κητυληδόνι.] κητυληδόνες αἱ ϖ πολύποδος πλεκτάναι. [πέπωθας τῷ μίμᾳ ποιεῖ] ὥσπερ ἡ ϖδὲ ϖ τοῖς ἐγκωμίοις ἀεισφορίνη μίμα σὸν ἀφίστατο ϖ δήμαρχος λιπαρῶς, ὥτω δὴ καὶ αὐτὸς σὸν λάτρᾳ, βωμολόχε, ἐδίπετο ϖ φλυαρεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι εἰς ἄνδρας τὰς ἀγαθὰς, ἀλλ' εἰς μίμας.... [ἐριχειλῶσα] ἡ φλυαρία ϖδὲ τὸ ἔθος ϖ τοῖς χείλεσιν ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαιδόυτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

P. 378. Mſ. in 4. Ὡς ὑπνοῖ εἰκόσιν βιβλίοις αἰτήσας πνὰ, Λυκιανὸς, καὶ μὴ λαβὼν, καλῶς τύτῳ δεξιώματι δι' ἀϊδῶν ἀμείψατο αὐτόν.

Καὶ συμβόλας τὰς σίας] Ἀπὸ σύβολα τ σὺς σημαίνῃ ϖ τὰς ζήτας.

Ὅσα ὁ Καλλίν ϖς εἰς κάλλ ϖς] Καλλιχαφὲς ὅτοι γεγόνασιν ἄξιοι. Φιλετάν ϖς] Περσελαμβάνει ϖς.

Ἑλικῶνα μὲν] Ὄρος ὅπου αἱ Μῶσαι λοιδορίσεις λέγουσ).

Συληρὸν ἀνδρὶ καὶ δασεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ὅτος καὶ Δαμασκηνὸς, ὅσον ἀπὸ τ Λιβανίπιδος εἴκασε.

Μυελίνη ἄν] Ποταμοί εἰσιν ὅτοι ἐν τῇ χορυφῇ ϖ Ἑλικῶνος· ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐσὶ Βοιώτιον, ὃ ὡς τὸ ϖδὸς Θεσπιαὶ πόλις κατοίκησ), σὺ δ' Ἔρως, ὃν Ἀλκμαίνης ἐξήρασεν, ἵνα μάστιον ἦ ἔργον ἰδεῖν. ϖδὲ ϖ Ἑλικῶνα δέ φησι καὶ Ἡσίοδος νύμφας τὰς Μούσας ἰδεῖν, καὶ τὸ ποιητικὸν σοφὸν λαβεῖν.

Κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ] Οὕτω γάρ φασι τ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπιγράψασθαι τοῖς Ὁμήρε ποιήμασιν.

Ἀγαθὸν δὲ καὶ τοῦτο] Προσυπακουέον τὸ χάριν ἕνεκεν, τίνος ὃν ἀγαθὸν χάριν, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ὅτω καλούμενος καὶ αὐτὸς Κορίνθιος. καὶ αὖ-

τὰς ἱλαπόδας, ὅτι τὸ ὁμωνυμίας εἰς ἓν τὰς αὐλὰς κλῆσιν τὸ Ἰσμηνίε, ὡς ἐκ τοῦ Ἰσμηνίας. ἑκάτερα δέ, ἢ ῥᾴστοι καὶ πλέον ἢ ἀπαλπίσιν τετύχηκεν.

Οἱ δὲ ἵπποι κτῆσιν τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ μεγέθει ἐγκωμιούμενα παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ὅτοι οἱ ἵπποι τῶν Δίκτων, οἷς ἐπὶ ἓν μηρὸν τὸ παρόσημον κόππα τὸ στοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' οὗ καὶ παρωνομάζοντο, ἀπὸ ἓν κόππα κοππατίαι, ἀπὸ δὲ ἓν σίγμα σαυροφόραι. Μῆδος δ' ἵππον ὁ Νησαῖος· ἢ Νῆσον δὲ πόλιν Μηδείας, ἣ αἱ βασιλικαὶ ἁρπαγοφορβάδες τεμάμεναι τοῖς Μήδοις βασιλεῦσιν ἵππους ἱππεῖον γενεάς· κεντωνεάδαι δ', ἵπποι οἱ ἀπ' Λαρίσσης τῆς Θετταλίας, τάχα ἀπὸ τῆς Κενταύρου ὀνόματος.

Καὶ ὑπερπηδήσεως μὲν τὸ ποταμοῦ] Τοῦτο πάππα λέγει Ὄμηρος τὸν Ἀχιλλέα ποιῆσαι.

Κόλλοπας ἐπικεκυμένους] Κόλλοπες οἱ παρακαλίσκοι τῆς κιθάρας, ἀπὸ ὑπεδέδυνται αἱ νευραί.

Περὶ ποδὸς, δηλονότι] Περὶ ποδὸς ἀντὶ τοῦ κατὰ ποδὸς, πλησίον, ἐγγύς. ἢ ἀληθέστερον ἴσως, ὅτι περὶ ποδὸς ἀντὶ κυβερνητικῶς· ἐπεὶ καὶ τὰς παρ' ἡμῖν δύο τροφοὺς τοὺς ποδὰς εἰκάζουσι.

Κληρονομήσεις] Κληρονομῶ σὲ Ἀττικῶς.

Διασπάσασθαι αὐτόν] Ἐπεὶ μάκιον ὑπὸ τῶν Κώων διεσπάσθη.

Ἀμύνα ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ] Καλλίστης γὰρ ἡ Μοῦσα μυθολογοῦσι γενέσθαι τοῦτον.

Ἐκείνῳ χάρητι] Περὶ ἓν Περιχείρει λέγει.

Καὶ πρῴην] Λέγεται καὶ ἄρτι πρῴην, ὡς ἐχρήσατο καὶ Πλάτωνος.

Ὡ ὑβὴ εἰπεῖν κακὸν] Καποτρεπὲς καὶ τοῦτο, ὡς ὑβὴ εἰπεῖν κακὸν τὸ ἡδὺ κρῖνον ὡς ὑβὲ κακὸν εἰπεῖν.

Καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις] Τίλφη ζωοφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν σαπιστοῖς πεφυκὸς, ἐπιμήκη πόδας ἔχον, ὡς σὺ μικρᾷ κατοδόντι, ἀδύκνῳ καὶ πίλιον εἶπε τοῦτο ἐγχρίψαντο καιόρνιθι δασύλλιον.

Οὐδέτερον ὠνῆσθαι τὰ βιβλία] Τὸ ὑδέτερον ἐπὶ δύο λαμβάνεται· πῶς οὖν τοῦτο εἰ μήτε ἕτερα τὰ τῆς χαρᾶς, καὶ ἀντὶ ἓν ἐχ ἑτέρου, γέγραπται ὑδέτερον, ἢ ἐπιτέθεικται τὸ Ε ἓν σωδίσμῳ.

Καίτοι τὸ τῶν Μυσῶν] Ἀντὶ ἓν ὕμνου τῇ παροιμίᾳ τῇ Ἀφροδίσιον χοιρὸς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ἐρίσμαθα.

Σοφὸν γὰρ] Κατὰ μικρὸν γὰρ ἔτος ὁ Λυκιωνὶς ἦν.

Οὐχήμα χύτραις λημώσης] Χύτραις λημῶσης, ἀντὶ ἓν χύτραις ἴσως ἐκφερούσαις λήμας.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄκων μὴ δυηθῇς] Καλῶς ἂν εἶχε τοῦ δυσχαστέτου τούτου μετρικίου, μὴ καθ' ἓν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς βιβλιοθήκαις πρόκα Λυκιανοῦ τοῦ παρόντος ἐπιδύναι, ἢ τοιαύτας σφραγῖσαι καθ' ἑαυτὸν κινῆσαι εἰς ἐγκράτειαν βιβλίων.

Περὶ τοῦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 195. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάθηται τὰ ἄκρα παμμιγᾶ ἔχων] Πεσεφερέστερον ἓν Μίδα τὴν ἀρχὴν κεχρημένοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ πάντα μανθάνειν πάντας ἔχειν καὶ πάσης τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἐμυθολόγησάν τινες ἓν Ἀχ-

χομέ-

χομένων, ὡς ὅτε ἔχει ὁ Μίδας ὦτα. ἢ ὅτι μακρὸς ὦτα ἔχει. Ἀλλ' κρὶ τὸ μήκιστα χειρόμακα ἀκούειν. ἢ ὅτι κρὶ ὀνῶν τὸ ζῶον ὕπνου δύσκωφον, ὡς κρὶ τῶν λεοβοτευόντων ψόφον αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότειον] Δηλονότι πραγμάτων τῶν ἐπιναστάσιον τῷ Θεοδότῃ.

Οὐ πάνυ φρενήρης πις ὢν] Σημειῶδες πῶς τὸ κρίσις πεῖται.

Ἔκαδε] Ἀντὶ τοῦ ἤρεσεν.

Δύο κορτυρῶσαι] Γράφεται ὁ κορτύσσας.

Ὁ εὐεληγητὴς] Ἀντὶ τοῦ ὁ ἑρμηνεύς.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανείμων.

Δικαίας κρὶ ἀκριβεῖς] Ἀντὶ τοῦ μηδὲν μέρος κρτυπληφίας.

Φησὶ δὲ] Φωκυλίδης.

Ἀμφὶ μοῦθοι ἀκούσας] Ἀττικὸς σολοικισμός.

Τῇ δ' ἀκμῇ τῷ ὀργῇ] Αὐτὸ τοῦτο τὸ ὀξὺ φύσεως, Λυκιακόν.

Ἐνθα ὁ μὲ χρησὸς] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθεύων.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶτοῦ ὑποτολαμβάνοντες.

Ὕπληθι] Ὕπληξ οὐχ' ὁ τόπος μόνον λέγεται, ἀλλὰ κρὶ ὁ σθηρὸς ὀχθος, ὃν νῦν λάμνον φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τὸν Σελεύκου Στρατονίκην λέγει, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς πείθει τὸν πατέρα τούτης παραχωρησάσθαι τῷ υἱῷ. πείθει δὲ νόσῳ ἀλλὰ κρὶ εἰς αὐτὸ μηχανὴν τὸ δοκεῖν δεῖσθαι εἰς τὴν Στρατονίκην ἔρωτος, ὃ ἀμηχανίας μὲν ἦν πατρὸς μηχανήσασθαι Σελεύκου Ἀντίοχον, εἶτα σοφίᾳ δ' ἰατρῶν μηνυθὲν δ' πατρὶ τὴν νόσον δ' ἔρωτος, ὑπεξέθη τούτης ὁ πατὴρ τῷ υἱῷ.

Ἀληθρὸν] Καινοπρεπὲς τὸ χρῆμα.

Ὅτι πολλάκις] Οἷον ὑδὲ πρεῖς, Λυκίαι, κρὶ τὸ κορδίας ὥσπερ ἀλυσίδος μύρα πασι πᾶσιν ἑκάστοις νῦν ἀληθέσιν.

Πεπισδυμένων Ἀμφολῶν] Εἰς τὸ Γνωφοκαινίσθαί μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ὁσμωσῦ. ἐμὲ γὰρ εἰς Γνωφοκόλοφος αἰνίττεσθαι, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς κρὶ αὐτὸς παροίμιον αὐτῷ πάσοφον εἰς τὴν δ' Προῖτον γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, κρὶ τῶν χρόμενος ἀπηρέφη αὐτὸς, ὃ πολὺ ἦν τὸ οὐ μέτρον Ἀμφορεύς.

Ὧι τῷ ἐπὶ Σειρῆνων μύθῳ ἠπίσθω] Οὐκοῦν τὸ δ' Ὀδυσσέως ἐπὶ Σειρῆνας, ἀληθεστικῶς λέγεται ὃ μὲν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν Ὅμηρος.

Φιλοτιμίας ὑποκινισμόν] Τὸ λόγιον τοῦτο τοῦτον ὑποκινισμὸν ἀντὶ δ' Ἀμφὶ τοῦτον Ἀμφοτερόμφον αὐτῷ. ἐχθρὸς δ' ὢν ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀμφὶ ᾧ συναυτῷ πεισθῆναι. πυθεὶς Ἀριστείδης, βαλὲ, φησί, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστοκλέους τὴν ἐχθραν ἀπολίπωμεν, ἐν ᾗ δεκὴ πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ἀναλεψόμεθα.

Ms. in fol. Περὶ δ' μὴ ῥαδίως πιστεύειν Ἀμφοβολῆ· οὐ σοίτου] ἀντὶ δ' ἐπισκιάζουσι κρὶ ἐπικρύπτουσι κρὶ ἐπισκοτίουσιν. ἄγνοια γὰρ ἡ νῦν λέγεται. [ἐπιστραμμένον] ἀντὶ δ' ἐπιτροπὴν τὸ κρτὶ Φοινίκην χῶν. [κι-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clare legitur in Ms. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ὁσμωσῦ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμωσῦ, i. *interpres*, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[κεκρυπτηκὼς] δηλονότι πραγμάτων τ' ἐπαναστάσεως τοῦ θείου [κράτους] λέγεται λίαν, μεγάλως. [Φρενήρης] ὁ Φρόνιμος. [ἐαδὶ] τὸ ἄριστον. [ἡδέσθην] λεπτὸν καὶ λεπτοφυὲς ἱμάτιον ἐκ πάσης πορίσας [τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν] τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν ἐπληρώσεν, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοκάκης * λέγει. Λίαν δὲ τὰ βασιλέα ὅπη ἐξεδέξατο ὁ Θεοφάνης πολλὰ καὶ περιττὰ διεξιὼν σύμπασι, ἅπερ καὶ ἄχθη, ἵνα μὴ εὐδοκιμήσῃ ψαλμῳδός. [τὸ ἀψίκορον] περὶ ἄψ ὁ σημαίνει τὸ ἡδέως καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐήδεως κόρον λαμβάνειν, καὶ ταχέως πλησθῆναι παντοδαπὸς τὸ χῆμα. οἶδα γὰρ ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθωμιλημένον.

Ψαλτολογικὸς, ἢ περὶ τῆς Ἀποφορᾶς.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίδων] Εἰς Ἀφροδίσια σκώπτει ἐμπαίγμασι τὸν κοινοβαίμονα τοῦτον, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὀνόμασιν ἐκάλει δείγνυσι. ἃ γὰρ ὅλως τ' αἰσχρᾶς Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίτηδες.

Θάτερον τῶν πεπτῶν] Κακῶς γὰρ τὸ ἕτερον εἶπεν, ἐπὶ μετὰ τὴν εὐθεῖαν ἑτέρου, ἀλλ' ἄτερον. Διὸ γὰρ ἔστ' ὁ ἕτερος σημαίνοντος ἄτερον λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατική. ἀεὶ γὰρ αὕτη τὴν ἐπὶ ἀκλησθεῖσα. τὸ δ' ἧττον μείων, σημαίνει μείωσιν, σημαίνει παρέμβολον. ὠσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀπρεπές. τίς γὰρ χρεία ἡ ῥητικὴ, μηδὲν πλέον ἔστ' τῶν δηλουμένων; τὸ δὲ τοιοῦτον, καὶ ἀλλαχοῦ. ἐπὶ χείμαρρον ἐπίστευσ' ἡ Ἑλλάδικὴ χρῆσις, χύσιν δ' ὑδάτων ἐγκλείει ἡ Ἑλλὰς γλῶσσα, ὥσπερ ὑδὲ τὸ πίταυμα. ἡ γὰρ ἴσα πίπτει, ἀεὶ πίπτω βαρύτονον, ἀφ' οὗ πίτυσμα ἴσως ἂν λεχθείη. ἢ μετοχὴ πίπτοντος, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πεπτόμενον ἴσως διώκεις. πίπτω δὲ, ὑδαμῶς, ἀλλ' ἡ ἄρσις ἐπίσημος, ὡς λέγεται ἴσημι λεχθεὶς ἂν ἴστημι.

Ὁ πόπτ τῷ Τιείᾳ τὴν πίχλην] Τιείᾳ τύπτω λέγει ἔστ Κόραιος ἐν Σιαλλῷ μαθητῇ. πίχλη γὰρ ἡ τιείᾳ ἐ αὖθις κωλοσφισμένως ἴσως, σημαίνει τὴν εἰρᾶσθαι.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνυργος ἄνθρωπος κυρίως. ἐκ τοῦ ἄλδυρον τοὺς κακοὺς σωφαληλεσμένους καὶ σωστερισμένους. ἢ γὰρ τῶν βέλεσιν τὴ γλωσσαλγεῖ τοῦτο δηλοῖ. ἀλλὰ τὸ ὑπ' ἀνθρώπου μισητέας, ὥσπερ ἄλδυρον ἀλιπεπτισμένον κίνησιν ἢ ὅτι πάσι, ὅτι παλαὶ, τὸ τῶν αἰδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τ' ἀποφορᾶς τῆ Τιμάρχου ἀποφορᾶς] Ἀποφορᾶς ἡμίεργος καὶ ἀποφορὰς ἁπλῶς καλοῦμεν τὰς σεσημειωμένας. παρήχθη δὲ ἡ λέξις ἀπό τοιαύτης. ἔθος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰς κυρίους καθ' ἑκάστην ἐνιαυτὸν ἔξω φέρειν τ' πόλεως καὶ δίδυμα αὐτοῖς τὰ ἀπήκοα δίκην· ἐξῆγον γὰρ αὐτῶν ἀπό τινων σεσημειωμένων πυλῶν, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν σωθέντων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πρὸς ἑκάλουν ἀποφόρους. [γενικώτερον] τεταμένον. [τὸν Ἀμφορέα] Ἀμφορεὺς ἔστ λεπτὸ-

μὲ-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua Vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quæ doquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρῆτην ἀεὶ γυναιξὶ συνῶν, κἠκηρφδὸς δὲ ἦν. Ἀ ελεσφάτης, Ἀ ελφεσίδης ἐστὶ μὴν πονηρὸς ἀλλὰ τέτο μ ἢ βλέ). ἔστι δ ὅ μήτοι πονηρὸς, ὁ γὰρ ὠδὴ ἂν ἠσθόμην, ὠδὲ παιπόνηρ , ἀλλὰ κὴν ᾠσοιζούρηκέ τι. τὴν γὰρ αὐτῆ γλῶτταν αἰσχρῶς ᾠδεν. τυπτεῖ τὸ αἰδοῖον δ αὐηρώπε κ τὸ ατέρμον. Ἀ ελφεσίδης γε Πολυμήτης κ Οἰνίκης ἀρίητοποιεῖ. καὶ πολυμήτεια κ αὐτὴ κωμῳδεῖται ἐπ αἰσχρῶτητι. εἴ τις ἂν τοιᾶτον ἀνδρα κὴν σφόδρα φυλάττοι), μήποτ ἂν δ αὐτὸ πίηται ποτηρίον. κὴν ὡδὶς, Ἀ είφρασδες παῦσαι ληρῶν. [ἀιπτῖδις ποσὶ] ἀιπτίδις ποσὶ, ἀντὶ δ ἀνετοίμοις, κ χωλὸς τινὸς ᾠδχσκώπης. παροιμία ἐπὶ τ ἀμωδῶς ἐπί τινα ἔργα κὴ πράξεις ἀρικνυμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὐτὸς] μαπτίως. [ὁ γὰρ σοφιτὴς] Τίμαρχος. [χιδάζει] ἤτοι χίδια λέγει, τα μὴ μετὰ σκέψεως γινόμενα. [ἐπήμωσι] ἐποίησεν. [ἀφῆλιξ] πεπαιδευμένος. [ῆτιάσω] ἐμέμφ ν. [κύφωσα] κύφωσις ξύλα ἦσαν ἐπιτιθέμενα εἰς τὰς τένοντας τ κακοδήκων ἵνα μὴ δρᾶσιν * ἀνακυψωσι. Ἀ ελεσφάτης Πλάτωνα, ὦ τύμπανε, ὦ κύφωνις ὃν ἀρήξεπε. κύφων δὲ ἐστὶ δεσμὸς ξύλινος ὃν οἱ μὲν κλοιὸν οἱ δὲ καλοιὸν ὀνομάζουσιν. ἔνθεν κὴ ὁ ποιητὴς ἀνθρωπ , κύφωνα πάσας) ἐπὶ πάντων δυσχερῶν κ ὀλεθρίων. κ κυφωνισμὸς ἐπὶ τ τιμωρεῖν. Ἀρχέλοχος δ', ἀντὶ δ κακ κ ὀλέθρι . ἔρηκ) κύφων δ ὁ τὸ ἀναγκάζων τὰς δεσμίους κύφειν. ἐὰν δέ τις θρασυνόμεν πὶ ὃν δ νόμιμ παρ ὐδὲν ποιήσειεν, δεδέσθω ὁ κύφωνι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κ'. ἐπιτρέπομεν μέλιτι γυμὸς κὴ γάλακτι, ἵνα ἡ μελίττας ἐ μήμας δέκηται. δ δὲ χρόνος διέλθοι κατὰ κρημνὸν ὠθεῖσ , γελᾷ γυναικεῖα ἐξεκαλόντος. [νεαρεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, κομπάζει) κενὰ τολμᾶν ἐγκαυχᾶ). [δ Σπωπίας] Διογένης. [βιπτᾶν] σωμασιάζειν. [Τρικαρανος] Τελκάρανος Φρυγός ἐστι τ Ἀργείας ἔτι λεγόμενος. [τελγλάζει] τελγλάζειν τόξα τείχεσι. [δάτερον] κακῶς τὸ δατέρου εἶπε. [τὸ τελῶν μηνοῦ] τελῶν μὲν ἦν ἀνδρῶν ἐξέλεγχος βάρβαρος. δυϊκῶ δ τελῶν ἐπαγομένη. ὥσπ πάλαι ἀνέφημον κ τὸ ἀνήνεμία. τὶς γὰ χρεία δ τερπνὸ μεδὲν πλέον δ μὴ ὀλλύειν ; τὸ δὲ τι ἐκχύσεν κὴ ἀδίορτον, χύσιν γὰρ ὅσι ἔπεσι) ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις. ὥσπ ὐδὲ τὸ πίτνημι. ὁ γὰρ ἔστι πίτνημι, ἰὼ εἴη πίτνημι, ὡς ἵστημι ἵσταμαι, ἀλλὰ πίτνω. ἀφ δ πίτνομαι ἴσως ἂν λεχθείη, ὃ ἐ ἡ μετοχὴ ὁ πιτνάμεν ὡς ἐν Εὐρύφρονι Πλάτων, τὶ δὲ πιτνάμενον πικὰ διώκεις. ὁ μὲν πίτνομαι, ἀλλ' ἡ ἀεὶ ἵσταμαι ὡς ἀπὸ δ ἵπτημι ᾠδοπλησίως τῇ ἵσταμαι. [Ἀδράσεια] δύνασθαι εἶναι λίγυσι τούτῳ τοῖς πάνυ μικρὰ ἐγκαυχωμένοις ὑπονοεῖσθαι. [Τισίᾳ] Τισίᾳ λίγλ δ κόραξ δ Σικελῇ μεθηκᾶ. πρὸς γὰρ τοιοῦτον κὴ αὐτὸς κατασοφισάμενός πνα πρεσβεύτην εἰργάσατο. [τῶ Καμαρείνᾳ] λίμνην φασὶ τὴ Καμαρείνη πόλ ᾠκειμένῳ, ὁμώνυμον αὐτῇ. ὧ βυλομένοις Καμαρινεῦσι μετοχετεύσαι, ἔχρησεν ὁ Διὸς μὴ κινεῖ Καμάρινα. οἱ δ Θεῷ ᾠδοκήσαντες ἐβλάβησαν, ὅθεν ἡ παροιμία εἴρηται ἐπὶ τ καθ' ἑαυτῶν βλαβερῶς τι ποιεῖν μελλόντων. τινὲς δ φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τῶ Καμάρῳ, ἃ τὰς κλάδας διατεμόμενος ἀηδέ-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidémque quædam in ſequentibus manifeſtò corrupta emendavimus: utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis pauculis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

πρου ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος κέρδεσιν. ὁ ὡς ἀλλότριον τοῖς κακοῖς συμπλεκόμενος, καὶ συμπεπλεγμένος. νῦν δὲ τοῦτο βούλεται δηλοῦν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνειδότων μισητίως ὥσπερ ἄλλοθεν ἀφῃρημένον. κίναιδος δέ ὅ τι ποιῶν, ὅπερ πάσχων, ἀφ' ἑτέρου τοῦ αἰδοῦς κινεῖν.

Περὶ τῆς οἴκης.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὲν ἐπῃνέσατο] Ὅτι Ἀλέξανδρος ἐν τῷ Κύδνῳ λουόμενος, ὁ μικροῦ ἐπνίγη, ὡς φησιν Ἀρίστιππος. Στρέβων δέ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ αὐτὸ τοῦτο περὶ τὸν ποταμὸν Κύδνον, ὅτι λίαν ψυχρόν τι παχυδερὲς τῶν ζώων ἐκτὸς ἐμβαίνοντας τῷ ῥεύματι τούτου καὶ ἐγχρονίζοντας.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου δὲ παλαιοτάτου τοὺς γονέας ἔλκοντας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτε τὰς ζωγραφίας ὑφ' αἷς ἀνθέων καὶ φυτῶν μιμήμασι ἔργασται, καὶ εἴτε τοιοῦτό ἄλλο.

Διολισθάνουσιν τῶν κυμάτων] Ὡς καινὰς σε αἱ ἀβδηδείξεις, Λυκιανέ.

Καὶ ὁ δὲ Ὁμήρου ῥήτωρ οὗτος] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὡς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων καὶ] Ὅτι αἱ Γοργόνες καλαὶ καὶ εὐμορφίᾳ ἐξισασιν οἱονεὶ ἀπλήθειαν τὰς ἀνθρώπους.

Ἀνάψυχος] Ὡς ἀπὸ τῆς ὠφελείας, ἡ ἀνάψυξις.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Οἱ Σελεύκειοι] Ἐστὶ δὲ Σελεύκεια καὶ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Διαφέρειν νοῆσαι. [σύνεγγύς πελᾶν ἴσῃ] πελεῖ εἰς τὰς Ἕλλωας ἀντὶ τοῦ Ἕλλω ἐσί. πελεῖ εἰς τὰς ἄνθρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐσί. πελεῖ εἰς σύνεγγύς ἴσῃ, ἀντὶ δὲ σύνεγγύς ἐστῶν ἐσι. ὅπως γὰρ φασὶν οἱ Αἰτωλοί. [κατέρεψε] ἐπλούτησε. [κατηχθείς] ξενοδοχηθείς. [φῦμα] ψυδράκιον, ψόρα. [καὶ λεπκορλιρῶν] ἑαυτὸν λιμᾷ ἢ ἀγχόνῃ ἐξάγων. [ποτιμώμενον] ἀτιμούμενον, ποτιμίαμμα τὸ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ θείου παθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν πνα] ὑπέρθεσις δὲ εἰς ὅπως ἄλλον καιρὸν, ἵνα περιπλακῇ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς οὐ τοῦ εἰ καὶ ἀφ' μηδὲν ἄλλο. ὁπότων οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δι' ἓν ἄλλο ὑπερβήνης εἴπωσιν, εἴπ χρὴ Ἑρμοδόκῃ πιστεύειν.

Καὶ βδύλλειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδελλὸς τὸ ἀμελγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὴν εἰρηκὼς σοι] Ἀντὶ δὲ ἀπολισθῆσαι καὶ κῦ ποιμενικῶν δύξειαν.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον ἐνταῦθα] Θείου πνεύματος κινήματα. [σὺν μοὶ μοι] δύναται καὶ. [βδέλλειν] ἀμέλγειν. [σκινδαλάμους] σκιν-

σκινδάλαμβι τὰ τῶν καλάμων ἀποξύσματα ἢ σκόλοπες, ἢ ἐπεξεργασίαι τῶν ἀκανθῶν. σκινδάλαμβος τοῦτο ὑπὸ μὲ εὐδοκίμου ὀξύνεται. * σκινδαλάμβας δὲ λεπτολογίας. Ἀριστοφάνης σκινδαλάμβας καλεῖ τοὺς ἀκανθώδεις σκινδαλάμβας καθήσθαι. [καπνιζῆσι] κεντῆσι. [ὑπὸ καπνοῦ] ῥιγοπυρετοῦ.

Πλεῖον ἢ δίχα.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐγώλεγον] Κρᾶσις ᾱ ω καὶ ᾱ ι εἰς τὸ ω ᾱ ἐγὼ καὶ ᾱ ἔλεγον.

Τῶν κεφαλαίων ἐπειλημμένον] Τὰ νῦν κάλαμα λεγόμενα ὑπὸ τοῖς παλαιοῖς ἢ καὶ κάλαμος καλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Τῷ ἰσῷ τὸ παρόμοιον] Τὸ καρχήσιον.

Καί τοι τὶς αὐτὴ μὴ ὢν ἐκείνης εἰπεῖν] Ὡς μήτε ἀπορρήτου ὄντος τοῦ τὰ μυστήρια ἀμυήτῳ ἐξειπεῖν. τοῦτο δὲ αὐτὸς ἀποκλείοντος φασὶν ὡς οὐκ ἔξόν σοι ἀδὲν ὡδὶ ἡμᾶς ἔχειν διορρήδην, ἔγα κὴ ὰ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσω, τὰ ὡδὶ ἡμᾶς σκῴρειν καθίστη, μεμυήμεθα γὰρ καὶ αὐτοὶ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῆ πεπαγμένῳ, ὡδὶ οἰκεῖον χρὴ ἐρεῖς.

Πρὸς ᾱ λαμπρὸν τὶς λογίζοιτο] Ναυλικά.

Καὶ ἐς Αἰγίναν] Ἑορτὴ ἐν Αἰγίνῃ.

Ὑπερμαζᾶς γὰρ] Λέγει τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἄγαν πειρᾶν ὀξυκινήτων πλευτῶν, ἐπιζῆν σοβαρὸν καὶ τοῖς συνήθεσι τῶν ἐναντίων καὶ ὑπερφυᾶ, ὅθεν καὶ ὑπερμαζᾶν λέγει ὡς μὴ πολὺν μαζὸν ὡδὶ ᾱ ὑποφαίνοντα, τοιοῦτον καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔπος λόγων καὶ αὐτὸ ἐπὶ τῆ κυφῶς φερομένου καὶ ἀλαζονευομένου φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τὸ κάλαθον πλύνειν, ὃς καὶ ἀφ' οὗτος ἡ συνήθεια μακροπλύσας σκωπτικῶς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρὸν ἄλλο παιδίον] Μελικέρτου φησὶ τοῦ Ἰνοῦς παῖδα, ἐπιδιώκοντος ᾱ Ἀθάμαντος αὐτόν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος] Τῷ γὰρ Σισύφῳ πέπτωκεν οὐ ᾄδειν ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἰνὸς ᾗ ἐξ Ἰταλίας] Ὃν Φαλέρνον φασί. ἀ κάτω ᾗ Ἰθηρίας τοῦτος τὸ Γάδειρα λέγει. πολλὰ γὰρ ὀπίζειν ἰχθύπορα πεῖχη ἐκαμίζετο, ἰχθύας φερούσης ὑ κῦ τῶν ἄλλων θαλάσσαν, ἀλλὰ πολλᾷ καὶ τῷ μεμιθῆ καὶ τῷ λίπῃ τὰς ἄλλας παρυδοκιμαζούσας.

Πρὸς τὸ ἱππικὸν] Τῶν ἀγαθῶν φησὶν, ἤτοι τῶν ἱππικῶν, ὧν τῶν εἴδεα φασί.

Ἀντίπατρον πνὰ ἔασον] Ἀλεξάνδρου τοῦτο ᾱ ἰσηγείας, καθ' ἑαυτὸν γὰρ περιώρυττον τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον ἀντ' αὐτοῦ καταλείπ.

Ἐξαδίκως γὰρ οἶμαί σοι] Ἐξ ἐθείας, εἴρηται γὰρ ἤδη αὐτοῖς ὁπόσων ζημίαν ἀπέχει ἂν ἀφικομένη ἡ κενὴ μαγειρία.

Παροικεκινηκόζα τῷ γνώμῳ] Οἷον μαραίνοιτο.

Τῶν ἀεστηρῶν πφορτισμένων] Ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς δακτυλιοφορεῖσι.

Mſ. in fol. Πλεῖον ἢ δίχα· θαλάμης.] θαλάμη καὶ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [σὺδιδικὸς] Σημειοῦ τὸ σὺδεδικὸς, ἀντὶ ᾱ σὺδεδεμένον.

* Videtur hic omiſſum quod extat apud Suidam: ὅτι ᾗ τὸ πλεῖον παροξύνει.

[κράδυλον] κράδυλος εἶδος πλίγματος τῆς τριχῶν, ἀπὸ ἐκτάσεως εἰς ὀξὺ καταλῆγον. [κάμαξ] χάραξ. ὀρθὸν ξύλον. λέγεται ἁλυκῶς [κίνδυ μαγαρικὸν] τὸ ὡς ραπάνου καὶ δύσεως τίνεσθαι. ἔστι ἐγρηγορότων σύγχυσις, ἔστι καὶ καθεύδοντων σύσπασις κίνδυ μαγαρικὸν οἱ παλαιοὶ καταφθέγγονται.

Μύρτιον καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρίς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖν] Αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὰ Λαμπτρίαν καὶ ἀφεδαλεῖν ἑαυτόν. αὐτὸν ἢ ἀπατήσαι τοῦτο γενόμενον. ἀλλ' ὅδε ἡ νυκτὸς εἰμὶ παρακλεύσεις μετ' αὐτοῦ καταλιπεῖν.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὡς Διοσκούρω] Ὡς ταύτης τὰς Διοσκούρας καλεῖ. ὅτι γὰρ σωτῆρες ἐλέγοντο τῆς πλόκης.

Δάπιδες] Τάπητες. ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας τίθεσθαι.

Κρωβύλη καὶ Κόρινναι.

Ἀβράττια] Ἀβράττιον λίγνον δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ἐπιτεμισῶσιν.

Μυσάριον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶα ἐστὶ] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυσαρίαν ἐξεύρεσις, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῆς ἀμπέλου καὶ τῇ γονῇ τοῦ οἴνου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν. Φιλόχορος ἡ φησὶν ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ἔχειν τὰς ἅλως ποιεῖσθαι.

Συμβολικὸν] Ὁ ἑρμηνεύς.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόσεμνος, καὶ Πολέμων.

Διμοιρεῖτε ὦν] Διμοιρεῖτης, τινὲς ἴσασι τὸ τελώνιον ἀποδιδόμενον, ἐπειδὴ τοῦτο δίμοιρον ἐστὶ τῆς δραχμῆς. ὁ δὲ τοῦτο λαμβάνων τραπεζίτης διμοιρεῖτης ἐλέγετο. ἔστι δέ τις καὶ τραπεζικὴ ἀρχὴ ὡς ὁ λοχαγός. λέγ. τὸ παρ' ἄλλοις τραπεζίτης δύο μοίρας λαμβάνειν. οἱ δὲ διμοιρεῖται καὶ ἡμιλοχίται ταύτὸ φασι. καὶ διμοιρεῖτης καὶ ἡμιλοχίτης, ὁ ἄρχων τῶν διμοιρειῶν, καὶ ἡμιλοχιῶν.

Γόεσσα, καὶ Πυθιὰς, καὶ Λυσίας.

Θεάγγελος] Θεάγγελος ἐπικείμενος λίθος ταῖς ἐξοχαῖς τῶν οἴκων.

Τῷ Πηνέλῳ] Πηνέλη, τὸ κεφαλοδέσμιον καὶ ὑπόδημα· κόμης ἀπαιτῆσαι τὰς κόμας.

Περὶ τῆς Περεγρίνου τελευτῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν ποιητὴν οἶδα] Οὐχ ὅτι ποιητὴς ὢν Πε-

ρε-

μεχρῖνος, ἀλλ' διὰ τοῦτο ποιητὴν τῶν αὐτὸν κηλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διείργασται μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἷα οἱ τραγῳδιοποιοὶ χεάφουσι· διὰ τοῦτο καὶ Δημοκόων ἐμνημόνευσε σκηνικῶς πράγματος, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσαγωγέα.

Διίφυα, ῥαφαίδι] Τὰς μηρὰς γὰρ τοιαύτην ἀποτίνειν τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποιῶν. ἐπὰν γὰρ ἑάλωμεν πρὸς πολλὰς τὰς ἄμας, πλάττοντες, ῥαφαίδα τὴν πυγὴν ὀνομάζει μηρὰς πάνυ ἁδρὰν ἔνειναι.

Θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χρισταῶν] Θαυμαστὴ ῥᾳθυμία ἦν, ὦ μιαρὲ, καὶ παντὸς ἐπίκεινα ψυμμάτου. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σείουσι τὸν ἄνδρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνδρωπον. τὸν δὲ παυλὸν, ὦ λῆρε, ποιητὴν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαρχήσιν)] Μιαρὲ κεφαλὴ, ὃς ἐκ βραχέος ἀετὸς καὶ ταύρους καὶ χρυσᾶς θυσίας καὶ ἅρματα ἀξίως, καὶ μὲ καὶ τὰ ἄλλα ὀνόματα λῆρον ὠνεῖ τὰ Ἑλληνικὰ θεῖα, νῦν τὰς τοιαύτας ἐκ ἀξίως φὴς παραβάσεως.

Τὸν ὃ ἀνασκολοπισμένον] Οἷα λῃρεῖς, ὦ κακόφρων, κατὰ δὲ σωτῆρος Χριστοῦ; ὃς καὶ τότε ἔνεκεν, ἀθλιάτῳ σε δαιμόνῳ κηλέσαι, ὡς δαιμόνιον, καὶ τὰ ἡμέτερα ἀφυσέρονται. ὦ τῆς ἀπιστίας συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης μιαρᾶς δίτροπιλίας, μιαρὲ, καὶ ἀκόλαστε, ἀλλότριε τῆς ζωῆς, καὶ μέτοχε τῆς αἰωνίου κηλάσεως!

Τῶν Παρλαιῶν Πόλις] Παρλαιὸς ὡς ἔοικεν Περιεχῖνος, ἀπὸ Πάρου τῆς νήσου.

Εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπεσοβδυσμένης] Καὶ πῶς εἰ πυθομένοις Περιεχῖνος ὃν ἀντιεκλήθη δαίμων τῶν Παρλαιῶν τῆς παλαιότητος, ἀπαιτημένων δὲ ἀπὸ τοῦ πυθομένου, ὡς ἔφης, ἀφειμένων τούτοις ἀρχῶν; ἀλλ' εἰς πάντως συνθραυστῆς πάσης ἀρετῆς σκώπτει, καὶ ἀβδολός.

Καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ] Βῆρον ἢ Μάρκον Ἀντωνῖνον, οἶμαι, λέγει.

Τῶτον τὸν Μυσωνίν] Κυνικοὶ καὶ ἄτοι, ἢ καὶ ἄλλως φιλόσοφοι ἐλέγχειν ἔρχεται πεποιημένοι. Ἐπίκτητον μὲν, Στωϊκὸν εἶδος. Δίωνα δὲ τὸν Πρυσαέα, ὦ καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόστομος, ὃς καὶ λόγως ἐκδίδωκε ἱκανῶς σπουδαίως τοῦ ὄντος καὶ παντοίας ὠφελείας μεστὸς.

Ὃ οὐκ ἐν Πατρῶν δῶδα ἔχων] Τὸν Θεαγένην λέγει. οὐκ Πατρῶν δὲ τὸν Πελοποννήσου.

Τὸ καθεδούμενον Πρατὼς ἐγένετο] Πρατὺς μὲν τὸ ἦθος καὶ συγγνωστὸς, εἰ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγνωμῇ, ὥστε τὸν βίον λοιπὸν. εἰ δὲ τις δὲ τρόπου ἀμαίνει), λόγου μὲν ἐμπεφυσημένου, ὥτου σοφιστὴς καλεῖσθαι, τοῖς ὕθλοις δὲ καὶ μωρολογίαις τοῦτον ἐπαθηκίζει;

Δεκάπεδα.

P. 591. Mſ. in 4. Ἐπτὰ οὐ τὰ ἁπάντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένας σοφὰς. Πιττακὸν, Βίαντα, Θάλητα, Περίανδρον, Κλεόβουλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον οὐ Σάμιον] Ἐκ Σάμου, Πυθαγόραν τὸν Μνησάρχου. ἐξ Ἐφέ-

σα Η᾽ρόκλειτον. ἐξ Α᾽δήρων Δημόκριτον. ἄμφω δ᾽ φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ θεραπευόμενοι ὄντες.

Mſ. in fol. Δορπίστας· τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τ᾽ ἀκροπόλεως τὸ Α᾽θηναίων, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὀπίσθιον δ᾽ τ᾽ Α᾽θηνᾶς ναοῦ, ὃ φ᾽ ἁπαξάπαντα τὰ χρήματα. [ἔνια δὲ τ᾽ ἀπάντων] οἱ ἔμπροσθεν ὄντες. Πιττακὸς. Βίας. Θαλῆς. Πεισανδρος. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. ὃν Σάμιοι Πυθαγόραν. ἐξ Ε᾽φέσου Η᾽ρόκλειτον. ἐξ Α᾽δήρων. * [ἢ ἄλλον] Η᾽ρόκλειτον. [ἄλλον] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανὲς, σκοτεινόν. [ἀπερισκέπτους] ἀκροβολισμούς. [ὠφόρους] ὠφέλιμα, χρήσιμα, οἰκεῖα, ἁρμόδια, ἐπιτήδεια. [γλίσχρους] παρεικὰς. [ἰσημόν] ἀναίσχυντον [εἰς χρημάτισμὸν] εἰς τὸ χρημάτων σύλλογον. [χρηματίζεσθαι] χρήματα συλλέγειν. [κλαστέον] πτωχευτέον. [αὐτοκράτορας] βασιλεῖς. [μετρῶμεν] ζητῶμεν. [λειοτέρω] τελεώτερον λέγε.

Τὰ περὶ Κρόνου.

P. 606. Mſ. in 4. Ε᾽γνως ἂν ὡς ὀργίζεται] Τὸ ἐξῆς ἔγνως ἂν ἐραστὰς ὡς ὀργίζεται γῶν ἐφείτο μοι.

Ο᾽πότε ἡ χὼν ἐπίσχε] Χειμῶνος γὰρ τὰ Κρόνια ἦγε.

Νόμοι Συμποτικοί.

Ο᾽πόταν τὸ σοιχεῖον ἐξάπαν ᾖ] Τῶ λαὸ τ᾽ ἐκπίνειν δ᾽ ἡλίκ τῶν συμμόσταν περιγραφομένω λίγε σκιὰν, ὅταν γδ. αὐτῶ σοιχεῖον σκιάν.

Ε᾽πισολαί] Κρητικαί.

Ὡς ᾗ νῦν ἔχομεν] Ε᾽πὶ τ᾽ μικροῖς μεγαλαυχυμένων ἡ παροιμία.

Οἱ σφηνοπώγωνες] Σφηνοπώγωνες ὁ κωμῳδὸς δύο εἶσιν ὁ μὲ ἀλαζόνος, ὁ δ᾽ εἰρὼν, ὁ μὲ ἀλαζὼν ἀναφαλαντίας ὀφρῦς ἀπεσασμένος, ὀξυγένειος. ὁ δ᾽ εἰρὼν ἀκμάζῃ καὶ ὄγκῳ ἔχῃ ὑψηλὸν καὶ πλατὺν καιλαυνόμενον ὁ περιφορᾷ ξαλὸς, πραχὺς, ἐρυθρὸς, πτέρνας ἀγγάλῳ.

Κρόνος πλησίος χαίρειν.

Ψύλλα καζατείνασα] Ψύλλα ἐπὶ δ᾽ ταχέως ἀποδραμεῖν πάσης.

Οἱ πλησίοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ο᾽ργὴν καὶ μίσος] Η᾽τοι παροδὸς ἢ ὅσα ἤτησεν.

Mſ. in fol. Κρηνοσόλων Γερούς· ἀρπὼ] ἁρπάγιον. [ἢ σ᾽ ὁς] εἶπεν αὐτός. [σκῶμμασι] σύνεχον. [βάκηλος] βάκηλος μίσας μᾶ, ἀνὴρ δὲ τὴ γοναικάθης. σύνεχος. ἀπόκρυπος. [Νόμοι] πρῶτοι ἁρμόδιαι, τρυφῶν, σύφρωσίσαι, τέρψιν. [Ε᾽πισολαὶ Κρητικαί· ἐμβάτην] τὰ ξύλα ἃ ἐμβάλλουσι ὑπὸ τὰς πόδας ἵνα φαίνωσι μακρότεροι. [ἐφαλλορρόδων] πορφυρῶν χλαμύδων. [χέσκη] εἶδος μέτρου. [σιτῶν] σκωλήκων [κρεπίσι καὶ κίσσαις] κίσσῃ καὶ κίσις, ἴυγξ, ἄγγελος ὃν ὡ τὰ βράμματα πέμπουσι καὶ ἰμάτια. πινὰ τὸ τ᾽ αὐτὶ δ᾽ Ο. κίσσῃ γδ, οἱ δὲ πτερωνὺς κισσᾶς ἐπετήρησαν ἐπὶ ἀνθρῶν ὑποδοχήν. [τῇ λοπαδὶ παραμείβεσθε.] Γραφίτῃ ἐπιθέλοιμι, τῇ λοπαδὶ δηλονότι, ἢ τῷ πίνακι. [ἀηδεσμὸν] δίοσμὸν

* Hic omiſſum Δημόκριτον.

μὲν οἶνον. [ἀπὸ δὲ γλυκύτητος διαῤῥήγνυται] ἀπὸ τῆς ἀλαγμοῦ τῆς φυλῆς πρὶν πιεσθῆναι. [τὸ τι ἄλλο] ἄλλως εἶδες ἐπὶ τοῦ σκυλευομένου, καὶ ἀλλοτε πόλεως ὁ τοῦτο πολῶν. [φιλαυτῶν] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δηλῶν φιλῶν καὶ πάντα πράττων ἑαυτῷ χάριν. [κρέπος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. βλακεύοντες] μαλακιζόμενοι. [κορυβαντιάσαι] μανῆναι. [ποτνιᾶ] ποτνιᾶται, ὠλολυγμοῖν μετ' οἰμωγῆς, ἐπικαλεῖν τὴν Θεὰν, δυσφορεῖν, ἀνιᾶται. [κορυθαλῆττες τὴν κεφαλὴν] βαρύμοροι ἀπὸ μέθης οἶνου. [κρέπος πλουσίοις χαίρειν. ἔναγχος] πρώην ὀλίγου. [καταγινώσκειν] λοιδορεῖν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφροσύνας] δεξιώσεις, ἢ θεραπείας. [εἰ μύοιτες] καμμύοντες, τουτέστιν ἀφθαλμοὺς κλείοντες. [σκαπέρδαι] ὅπερ αἱ ἀφῶαι καλάμοις διαπεπαρμένην καὶ πεπεγχυμένην σκαπέρδαν λέγουσιν. ἢ τὰ ὕεια περὶ χηνῶν γένους * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλούσιοι τοῦ Κρέπος χαίρειν. Γαστρίζεται.] γαστρίζεται, λαιμοτομεῖ τρέφεται, ἢ ὑπὲρ τῶν χρείαν γαστριμαργεῖν.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθαι ἐπιγράφεται. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ Θησεῖ γάμοις Πειρίθοῦ τυπλισμένοις. κἀκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα παῖς τῶν Λαπιθῶν γυναῖκα ὑβριστικῶς ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προῆλθησαν. ἀφ' οὗ καὶ εἰς πόλεμον προέβησαν ἀπορρήδην. τῶν Λαπιθῶν γὰρ τοὺς γάμους ἑπομένων, ὁπόταν τινὰς τῶν Λαπιθῶν, καὶ τινὰς τῶν Κενταύρων, εἰς ἓν τῶν Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθεὶς, τὴν νύμφην ἐβιάσατο. κρατήσαντες δὲ αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτῷ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ ὁπότε συνεκροτήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀναμωτὶ] Δεξιώσασθαι κέχρηται τούτῳ ἀπὸ τῶν πολέμων ἐπὶ τὴν φιλοφρόνησιν μεταφέρων. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν πολέμων ἔξω φασὶ βέλους, τὸν λαπτέον τυγχάνοντα βολῆς. οὕτω δὲ ἦν, ἐπειδὴ οὐ τῇ εἰσόδῳ πόλεμος μεθυόντων συνεῤῥάγη. εἶτα τάχει χαραπτόμενα διηγεῖται καθ' ἡσυχίαν πρᾶττόμενα, παίζων φησὶ ὅτι διηγεῖται ἡμῖν ὡσθήμενος ὑπ' ἀδείας ὥστε διοχλεῖσθαι τῷ πίπτειν. ἔξω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες δὲ χρησιν πολέμου καὶ τῆς ἐκεῖ παροινίας.

Καὶ πολλὰ τὴν ἑωλοκρασίαν] ἰωνικῶς συνίπτουσιν ἀλλήλοις πυρ' Ἀθηναίοις οἱ νέοι, ἐπὶ ἑκάστῳ κρατῆρι οἶνον ἐπίνετο. καὶ εἴπερ ὀκαθόδηστ μὴ πιὼν τὸ ἴδιον κρατῆρα, πρωὶ κῷ τὸ αὐτοῦ κεφαλῆς ἐξυρᾶτο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἑωλοκρασία. ἔωλον γὰρ τὸ χθιζινόν. εἴρηται δὲ σκαπτῶν μεταφορικῶς, ἀντὶ δὲ ὕβρει.

Ἀμυεῖ] Ἀνόμυσεν καὶ κλεῖσεν τὸ στόμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργὴν] Τὸ μηδὲν ὡσὸς ὀργὴν καὶ τὸ ἀλλ' ὅπως μὴ ὡσὸς πολλὰς ἐρεῖς. τὰ δύο κῶλα ἐλλείπουσι τὸ αὐτοπαῖον ῥημάτων κατ' ἴδιος ἀπλικόν. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ σχοίης ἐλάσπ. τὸ δὲ τὸ σκόπ.

Καὶ πολίδα καλοῦσιν] Μάχαιραν.

Ὁ Λαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκολιὸς ἦν ἐν ταῖς ζητήσεσι, διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη λαβύρινθος.

Αἱ

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰσόδηνι.

Αἱ γυναῖκες] Σημειῶ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμων οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίας τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεστίων, καὶ ἀπηρεσκώπτες αὐτὰς συνδιζον τῶ ἀνδρῶν, ὅπερ ἐ σημεῖον.

Ἐπεδιάζετο] Ἠμφισβητεῖτο.

Τοὺν Ἀνάκτοιν] Τῶν Διοσκόρων. Ἄνακτας γὰρ ἔλεγον αὐτὰς, καὶ Ἀνάκτων τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμὰς] Ζωμὰς.

Καὶ πίμμασι] πλακοῦσι.

Καὶ τορυκίαις] Ἀρτύμασι.

Ἐκ φιδιτίης] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὅ, τι] Οὐκ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. τὸ, τί περίλυπον ἀόρασον, ἀττικῶς εἶπε.

Ὑποτονθορύζοντες] Ὑποψιθυρίζοντες.

Τὸν Ἀλκιβιάδην μαχεῖται βούλω] Ὁ Ἀριστὰς ἐπὶ Μιτυλάνα βούλω τὴν μάχην εἶπεν. ὁ Λυκιανὸς δὲ παρῴδησεν αὐτὸ κύριπιδῶς ἐπὶ τῦ Ἀλκιβιάδην, λέγων βούλω τὴν κρανύην ἐ βούλω δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλω ὅ ἐστι κορακῖνον καὶ θορυβώδη. ὃν καὶ λέγ τῶ ἐκομένων παρέρησιν κρανικὴν ἐπονόμασε.

Τῷ φόλῳ] Φόλῳ ἐκάλῦν τῶ Κενταύρων εἰς. παρ' ὃ ἐξενοδοχήθη Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, φερεφέρετο.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τῦ μεταξὺ, ἢ αὐτὶ τῦ ὡς ὅτε τῶτο ἐχάκουν.

Πῶς ἐκαλεῖτο] Γράφεται καὶ κελεῖτο.

Ὀρεσκύμοι] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶ ἡμιόνων.

Προσίνου σοι] Σκῶπ τὴν σύνταξιν, προσίνου σοι Ἡρακλῆς ἐχθρὸν ὄντα. ἢ νῦν ἀχρειοικῶς φαμὲν εἰς τὸν περισσεύοντα τρόπον, ἢ τὸν ὑγιαίνοντα. δεῖ γὰρ λέγειν προσίνουσι τ' ἐκ τῆς ὑγιείας. ἢ προσίνου βασιλεῖ. ἢ προσίνουσι Μακεδόσι τ' θεοτόκε, καὶ ἐπὶ τῶ ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ἀρχέτω τότε κακοκλ..... κρυπῶς μὲ τὰ ὀ τοῖς θεραπόντων τῶ χορῶν ἀσπασία. ἰδίως δὲ τῦ ῥυθμῦ..... λύσις χορῦ σκιλικὴ ἢ κυκλικὴ χάριτος καὶ κρᾶσις παρὰ λλήλοις ῥῆσις χάσις τῶ χορευόντων, ἕως ἂν καὶ εἰς τὸ ῥᾴστον ἀποβλέποντες οἱ χορευτὴ, ἔλεγον λυσά.

Μελιπεῖον] Τὸ ἐκ Μελιπῆς, ἔστι ἡ ἀγυφερὸν καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, οἷα περὶ ἡμῖν τὰ.....

Παρεκδύας ἑαυτὸν] Μεταστενάσας, καταπαλείσας. βύσιν γὰρ τὸ φορέξαι.

Ἢ Ἀνάστασα] Ἀνάστασιν διπλασιασμὸν τινα λέγουσι τῆς μέχρι καταχωμένης ὑστερεμισώσης.

Ὀλεσσαν αὐτῶν] Ἀπολωλύσησαν.

Ἐν τῷ Ἀπακείῳ] Ἱερὸν τῶ Διοσκόρων. ὕστερον δὲ λέγ Ἀνάκτειον προσηγορεύθησαν, ὅτε ἀπὸ κοινῶν συμπτωμάτων, ἢ ἐπιτηδείων ἐχόντων τῶν εἰς δίφθογγον. καὶ ἐκάλουν προσηγορεύθησαν, οἷον Ἡρακλειον, ἐκ γὰρ Ἡρακλεῖ ἄθλῳ. Χαρώνειον, Ἀνάκειον, Ἀνακτόρειον, Βασίλειον, καὶ Μακεδόνειον ἔργον.

Πελοπίης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγ. ἔστι δὲ ἐπὶ Κολυδῶν, ὁ τοῖς ἀντικρὺ πορθμοῖς τ' Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰχμῆς αἰτίαμας] Ἢ καταισχύνας ἢ ἀπορήσας.

Οἱ

Οἰνεῖς] Ο' ἢ Οἰνεὺς ἐπὶ τῷ θυσίαν τῷ Κρητικῷ τῶν ἀπαρχῶν. ὥσπερ καὶ δὲ Ἀρισταίνετος τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς τὸ εἰρωνείᾳ ἂν τοῦτο λέγοι ὁ Ἑρμῆς.

Ο' Μελίαγρος] σφοδρότερος ἢ ὁ λαμπάδος ἅψασθαι ἢ μητρὸς, καὶ μικρὸν αὐτὸς ἐμπρησάμενος. τῷ Μελιάγρῳ ἢ συμπεσούσῃ λαμπὰς, ἅμα δὲ ἐκλείπειν, ὅτι ἐφ' ὅσον ἅπτεται ζῇ ὁ Μελίαγρος. ὅπερ ἂν, φασὶ τῷ Ἀταλάντῃ συμβῆναι καὶ τὰς ἀδελφὰς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσεν ἡ Καλυδώνιον κάπρον, ἱρὸν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ἐρχόμενοι ἐπὶ τοῦτο οἱ θεοὶ. καὶ γενομένης μάχης, ἀνεῖλεν αὐτὰς, ἐπὶ τοῦτο ἀλυπήθη ἡ Μελιάγρου μήτηρ Ἀλθαία κατ' αὐτῶν, ὡς ὑπὲρ ἀδελφὰς, καὶ ἀπολλυμένου, ἐσβεσεν τὴν λαμπάδα. ἦν δὲ ὁ Μελίαγρος υἱὸς Ὀινέως.

Καπνοκείδωσιν] Ἐπίχωσιν.

Ὡς λέγεται] Γράφεται λέγεσθαι.

Τὰ μεμιγμένα] Οὐ πάντων τοῦτο τῶν μεμιγμένων ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ πεφυκότων καὶ ἀσυγχύτως φιλοσοφοῦντων. ἐπεὶ ἂν καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι τὰ μὲν ὑγρὰ ἂν οὕτω συμπήσοιτο, τὰ δὲ ἴδιον ἀπόλοιτο.

Ἀπνεῖς] Συνεχῶς.

Ἐς δὲ Πηλέως] Ἐν τῷ γάμῳ δὲ Πηλέως καὶ Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔρριψε μῆλον εἰς τὸ μέσον, ἐν ᾧ ἐγράφη, Τῇ καλλίστῃ τὸ μῆλον. ἐμφισβητήσαν δὲ τοῦτο Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἀναθέσθαι δὲ τῷ Πάριδι, ἀποκριθέσης ἢ Ἀφροδίτης, ἐκλέξασθαι τῷ Πάριδι ἀντὶ τούτου τὴν Ἑλένην. δι' ἣς ὁ Τρωϊκὸς γέγονε πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πᾶν κέντρον ὁ ζῆλος ἐπὶ δὲ γυναικὸς ἔφη; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγεται γὰρ πθεὰς τὸν λέξιν ἐπὶ δὲ μεμφομένου καὶ ἐπὶ δὲ φθονεῖν. ὅτου δ' ἐπὶ δὲ ζηλοτυπίᾳ τοῦτο καὶ γυναῖκας μοιχευούσας Λυσίας ἐν τῷ κδ' Παντολέοντος.

Ἀπόνῃ] Γράφεται ἀπόνητο.

Πιμελισέρᾳ] Λιπαρωτέρᾳ.

Χρησῷ μᾶλλα] Ἀλλὰ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἶτ' ἀπολογεῖμαι] Κελεύομαι καὶ φροντίζειν ἵνα μὴ ἀπόλωμαι.

Ποτήρᾳ] Ἀντὶ βαρεῖ.

Ταινίαις] Στεφάνοις ἤτοι φακιόλοις.

Ἡ ἐλιχρὰ] Ὅλα τὰ ἐλιχρᾶ χυλὰ καὶ τοῦτο χρῆσαι εἶπον ἐπ' αὐτοῦ κινηθῆναι γάλακτος ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο λακιασθῆναι ποιῆσαι ἐς πλείονα ὕδατι δὲ Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ο' γὰρ Ὅμηρος μεγάλου λέγει κινδύνου μάχην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τῷ δὲ Πατρόκλου σώματι.

Εἶτ' ἀπολογεῖμαι] Κελεύομαι καὶ φροντίζειν ἵνα μὴ ἀπόλωμαι.

Περὶ τῆς Συρίης Θεοῦ.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλεκτρυὼν] † Πότερον ὄρνις ἢ ἀνὴρ ὅπου κελεύομαι; ὄρνιθι γὰρ τί σαυτὸν εἰκάσῃς μισθὸς καὶ τοσοῦτος; ἢ πῶς σὺ τῇ λίμνῃ, καὶ γυνὴ μηχανῇ ὄρνις σὺν ἀμφίβιος οἰκήσῃ;

* Potuit adjicere poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æschine observarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam *Palmerii* ad p. 610.

Mſ. in fol. Περὶ τ̃ Συρίης Θεῦ· τῇ Διονύσῳ] τῇ Διονύσῳ ἑορτὴν ἄγοντες οἱ Ἕλληνες, φαλλοῖς ἐτίμων αὐτόν. φαλλὸς δ' ἐστὶν οὐ διέρμηνος ἐρυθρὸν χῆμα αἰδοίου ἀνδρός. καὶ τοῦτο προεστῶτι ἑκάστοις, καὶ οὐ τοῖς τρυγήτοις καὶ οὐ τοῖς μίστοις μηροῖς, καὶ ἐξαρχοῦντο πομπῆς οὐ τούτου τοῦ Διόνυσον, τῷ δ' τιμίῳ τοιούτῳ ἄγειν τῇ Διονύσῳ ἀξιοῦσιν αἴτιον. οὐ Σεμέλης τ̃ Κάδμου θυγατρὸς γενᾶται ὁ Διόνυσος. αὐτὸν δὲ κερυνοθῆσαι ἐζητεῖτο ὑπὸ τ̃ Διονύσου. προπλακομένῳ δ' τούτῳ καὶ ζητοῦντι, Πολύμνῳ πάϊς ὤν, ὡς λεγόμενον προεῖπεν αὐτῷ τῇ Διονύσῳ, καὶ ὑπέσχετο δείξειν αὐτῷ τὸν μητέρα εἰ παιδεραστήσειν αὐτοῦ. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπέσχετο τοῦτο. λέγ φ αὐτῷ ὁ Πολύμνιος ὅπ οὐ Λέρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἶπε καὶ ἀπῆλθεν ὁ Διόνυσος οὐ τῇ θαλάσσῃ, ἵνα περάσῃ οὐ τῇ Λέρνῃ. ἐπακολουθήσας αὐτῷ καὶ ὁ Πολύμνιος, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅπ ἐφθασεν αὐτὸν ἐθήσατο, αἰδοῖον ξύλινον οὐ συκῆν ξύλε πελεκήσας, προσέθ χε καὶ τοῦτ' ἐς μνήμην τ̃ Πολυμνίου. Διὸ τοιούτου τοῦ αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς πομπὴν τοῦ Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ὕλοι πάντες. ἰθύφαλλοι δὲ οὓς τοὺς μαρὼς ἐπ' εὐθείαν ἀποδεσμώμενοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμίλλ ᾳ̃] Ἀντὶ τ̃ πάντων.

Πολὺ μᾶλλον σοφιστοῦ] Ἢ πολιτικὸς φησὶν αὐτὸν σοφιστὴν Ἀττικῆς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἐπὶ πρώτου σοφιστοῦ δεκαρητορικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς ἐπὶ πρώτου ἀφηγημαρικῶς, ὅπερ πολὺ μᾶλλον Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἔοικ εἶναι.

Τῶ τὸν δλιχον] Δύναται καὶ τ̃ δλιχον νεικητὴν, καὶ τὸ τὸν δλιχον νεικητήν. ἀλλ' ἐπὶ τῆς προτέρας τῶν ἄρθρων ὑποστολλεσέως, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀφαιρεῖν παρελέσεως, συνυπακούεται γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ τὸ τ̃ εἴη, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔσται ἕτως, καὶ πίπτυθας τὸ τ̃ νεικητὴν τὸν δλιχον, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φασιλότερον. εἰ τὸν δλιχον εἴη, ἐλλείπει τὸ τ̃ γενικῆς ἄρθρου, συνυπακουόμενον ἔστως, καὶ πίπτυθας τὸ τ̃ νεικητὴν τὸν δλιχον. ἐγκελεύτερον δὲ ἔοικ τοῦτο τ̃ σοφιστοῦ καθὸ φίλον Ἀθηναίοις τ̃ ἄρχειν ἐλαπιστέρως τὰς πόλεις σοφίσεως, αὐτοὶ γὰρ ἀφικόμενοι φασὶ σοὺς βασιλέα, καὶ σοφιλήν βασιλεῖ,

Διαρκεστέρω δὲ τόνῳ] Ὅπ κ̃ τοῦτο κρείττων Ὁμήρου Δημοσθένης.

Τῶ μεπεῖν] Οἷον πεποίηκε τὸν Διομήδην τῇ Γλαύκῃ ὀργίσας ἤδη τῆς μάχης διεξοδικῶς ἀναγκαιοζόρμων τοῦ λόγου.

Γ'σμηνὸν ἢ χρυσοκλαγγὲς] Ἄρχομ τινῶν τῶν Πινδάρου τ̃ μελοποιῶν ὕμνων.

Ἀλλ' εἰ δίπνοα πάντων] Ἀλλ' εἰ δίπνοα γυμνάσας Δημοσθένην εἶχεν ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ γυμνάσας.

Παρὼν εἶναι τῶν] Παρέλκ τὸ εἶναι, ἐπεκτηπτόν ἢ εἰ ὄμοιον τῷ οἰκὸν εἶναι, οἰκεῖ μὲ γὰρ ἀπαγορεύσας πίπτειν, οἷον ὅπου ἂν ἐγὼ οἰκῶ· εἶναι πειθοῖλω.

Mſ. in fol. Δημοσθένης ἐγκώμιον· ἕρμιον] ἕρμιον λέγεται τὸ ὄρυγμα. παρέγεται δὲ λέκ τ̃ Ἑρμῆς, Ἑρμαῖος καὶ Ἕρμειος. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμὸν ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν ἔθεσαν τὰς ὁδὰς ἐχαφον ἐ

τὴ καὶ εἰ τι διάφορον τίνες ἐν ταῖς ὁδοῖς τὰς αἰτίας ἀνεπίδεκτον, καὶ διὸ ὁ Ἑρμῆς παροιμιάζοντ' ἑρμαῖον καὶ ἑρμαῖον. [ψυχαγωγήμενον] ἐξαμυθήμενον, τέρπων. [δλιχρὸν] δόλιχρος ὄνομα δρόμου ὅσπερ ἐστὶν ὀκτὼ σταδίων. συτικῶς Ὁμήρου συγκειμένῳ Δημοδόκῳ καὶ δείκνυσι μαχίμην εἰς ῥήτορας χαίρειν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνει Δημοδόκους τὸ δακλίζειν τοὺς ἐπαίνους εἰσφέρειν. [καταῤῥωδοῦντα] φοβουμένου. [ἐνθυσιασμὸν] ἐνθουσιασμὸς λέγεται, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐκπίπτῃ ὑπὸ θεοῦ. [κορδακισμοὺς] κορδακισμὸς ὁ αἰσχρὸς τῶν μίμων ὑφός. * [ἀνειμένος] ἀκολελυμένον, παρειμένον. [κομᾶν] κόμιλλον τρέφειν. [Φρύνης] πόρνου. [μετηλθεῖν] ἀσκεῖν. [συνείρων] συμπλέκων. [ὠθείργω] ὠθείργω πλέον Ἰσοκράτης φησὶ, ἵνα ὠθύργω τοι γένῃ ἀντὶ τοῦ πλέον. [ναίομεν] Ἀργᾶς.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Mſ. in 4. Μηκέτι τονθορύζετε] Ἀντὶ τοῦ ταραττόμενοι γογγύζετε. τονθορύζειν γὰρ τὸ γογγύζειν.

Οἷς ἔξεστι] Τὸ, οἷς ἐφέστηκε λέγει ἀπὸ τῆς θηλείας καὶ τοῦ ἔρωτος. ἐὰν δὲ ἐξὸν θηλείας δηλονότι.

Οὔτε τῶν μίτρᾳ] Μίτρα ὁ γυναικεῖος τῆς κεφαλῆς ἀναδεσμός· λέγεται δὲ μίτρα καὶ ὠφελιμώτερός τις ὁπλισις ἀλυσιδωτὴ ὡς ἔστιν ὅτε φυλακῆς καὶ ἀσφάλειαν.

Οὐ δὲ φαλακρός] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶν Ἡφαίστου δὲ γεωργῶν] Οἱ Ἡφαιστοῦ ἀπὸ Ἀθηναίου ἐπιγόνη γεωργοὶ· τούτῳ φασὶν τὸν Διόνυσον δοῦναι τὸ πλῆμμα πρῶτον. ἀφ' οὗ ἐκφέρεται, ἡ πρώτη ἄμπελος ὀνομάσθη, καὶ ἡ χώρα ἡ σπαρεῖσα τὸ φυτὸν ἀπὸ Ἡφαίστου ἔδυκε πομπὴν δὲ κορπὸν πέμψαι Ἀττικοῖς. ὃ πόντες τοιμοῦσιν τοὺς λοιποὺς ὅτι πεπόμφασιν οἱ βαθεῖ τῷ ὕπνῳ ληφθέντες, ἀποκτεῖναι τὸν Ἡφαίστου, νομίσαντες ἰατάσιμον φάρμακον δεδωκέναι, ἃ μόνον τοῖς κοιμωδοῦσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύσι μανίας ἐμποιητικόν. ὅτου μὴ ἂν τὸν Ἡφαίστου δοῦναι. ἐπεὶ δὲ κατέπιεσε διὰ τὴ μέθης, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμβαλεῖν τοιόνδε. ἐλθὼν γὰρ ὡς αὐτοὺς εἰς χήμαρτ ἀρσενίαν παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτοὺς ὡς ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπιχειροῦσιν αὐτὸν ἀφθέγκτους. ἀλλ' ὁ μὲν δίδυς ἀφανὴς ἐγένετο, οἱ δὲ, ἅτε δὴ σκεύη ὑποχόμενα τὸ καθ' ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν σκιτλίσαι, ὁρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. καὶ δὴ μεμενήκεσαν ἄτυς ἀεὶ ὃν τῆς ὀργῆς Διονύσου, ἀκροτέπαυσαν τῶν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ' ᾧ ἐξιλασσόμενοι τὸν θεὸν, τοιαῦτα κῦ χρησμὸν ἀποκρίνεται πήλινα χήματα, καὶ ἀνθ' ἑαυτῶν ἀναθέντες ἐποίησαν τὸ μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσι] Αἴγιον καὶ Ἑλίκη καὶ Βοῦρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ὡς ἔστιν Κλειτορίας κόλπου κατωτέρω τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ὡς τῶν ἰών. αἱ δὲ λοιπαὶ Ἀχαΐδος εἰσὶ, τῆς ἐπὶ Κορίνθου φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὰ ἱερεῖα ἐστιν ἐδώδιμα τοῦ αἰγιαλοῦ. αὕτη δὲ πᾶσιν ἡ πόλις ὑποβρύχιός ἐστι τῇ θαλάσσῃ, σεισμοῦ πάλαι τοῦτο παθόντος.

* Sic ſcripſi, erat enim μίρων nullo ſenſu, cùm *Heſychius* nos doceat Κορδακισμοὺς eſſe τὰ τῶν μίμων γελοῖα καὶ παίγνια.

Η' Ε'ολίδιον ἡμῖν γένη] Ε'λλόβιον, τὸ αὐτόθι ἐνδημ. τὸ αὐτόχθον τῆς ἢ ὑπὸ τῶν λοιδοῖς.

Καὶ μητρολώᾳ ἡῖς ἂν] Ἀλκμαίων γὰρ ἦν ὁ Ἀμφιαράου. ὃς Ἀλκμαίων τὸν μητέρα ἀπεκτάνας, ἐπλανᾶτο κατὰ πάσης γῆς, μανίας ἐπὶ τὸ ἄγος τῆ μητρὸς προσβιβρώσκων. χρήσαντος δὲ αὐτῷ Ἀπόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κτοίκησιν, ἥτις ἦπω ὑπὸ τῆ μητρὸς ὑπὸ αὐτὸ κλύσμασι. σκέψασθαι μὴ ἐν ἀμαχεῖ οὔρεσιν, ἵνα φεύγῃ τὰς σεισμοὺς ἢ Ἀχελῶου. ἦν δὲ ὄρος ἀεὶ ῥέον, καὶ τὰς Ε'χίνας νήσους εἰς ἓν λάσασθαι συνιόντας, ὑπὸ τῆ αὐτῆ φορᾶς ὑπὸ τὸ ὄρος. ὁ δὲ τοσοῦτον ἐφράσθη καὶ γῆν ἀναδέξαι ἥτις ἐκπνεῖ σῶμα ἀνθρώπου ὑποδέξασθαι, μὴ φεύγοντι ἔσαι τὰς ἢ μητρὸς φόνου. καὶ δὴ παρελθὼν καὶ κατοικῆσαι τὴν κατοικιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἑνὸς τῶν ἡῶν Ἀκαρνᾶνος, Ἀκαρνᾶνα τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψιλοσοφιστής, ἡ Σολοικιστής.

P. 728. Mf. in 4. Βαλόμενος ἀπάνθ' εἰδέναι τὸ σόλοικον. ὁ ὢν † Λυκιανὸς βαλόμενος εἰσήγαγε σολοικίζοντα, καὶ ἀφ' τοῦτο Ψιλοσοφιστὴν αὐτὸν ὀνόμασεν. ἐπειδὴ ὢν ὁ Λυκιανὸς σολοικίζων, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Ἄρτι ἢ σολοικιᾷ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ἢ συνάπτει). οὐκ ἄρα λέγομεν ἄρτι σολοικιᾷ.

Α' μὲν οἶδ', ἃ δ' οὔ] Ε'χρῆν εἰπεῖν τὰ μὲν, τὰ ἢ.

Τὰς τρεῖς ἀγνοίας. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι συνάπτεται * ἀπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' ὁριστικῇ ἢ εὐκτικῇ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ εὐκτικῇ, ἀσυνδέτως καὶ παρωχημένῳ. ἔδει ὃν εἰπεῖν ὄφελον ἀκολουθῆσαι δυνηθῆναι. καὶ μᾶλιστα ὅτι καὶ τὸ νῦν ὑφέσκειτο ἢ οὐδέποτε ὕδει αὐτὸ μέλλοντι συνάπτεσθαι. Διττῶς ὃν τὸ τῇ ἰνὶ σεσολοίκισται. διὸ καὶ λέγει ὅτι ἓν εἰς σεσολοίκισται.

Μέγα δὲ ἄθλον] Ε'πὶ ἢ ἀγῶνος ἡ λίγατος ἢ ἄθλον.

Καὶ ἀφίκηται εἰς τὸ ἔμφοβον] Κακῶς ἢ εἰς ἢ ἔμφοβον ἀφίκηται. ἡ γὰρ λέξις ἢ ἀφίκανον τί ἔμφοβον ἄκρον. κακῶς ὃν καὶ εἰς ἢ ἔμφοβον ἐπὶ ἀφίξει φησί.

Μεῖναι ἡῖν λαχὼ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γενικῇ χρῆσαι ἀντὶ αἰτιατικῆς, ἐλαχὼς ἢ λαχὼ ἡ γενικὴ, ἡ δ' αἰτιατικὴ ἢν λαχὼν μετὰ ἢ νῦν, ἀλλ' ἡ χωρὶς ἢ νῦν.

Μὴ δ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντες κρίνωσιν] Ε'πειδὴ φησὶ ἡ ἀφίσται τὸ σολοικισμὸ εἰς τινα ἐσολοίκισε. τοῦτο χάριν ὃν ἴσως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας ἠλαζόντων] Η' τίτθη ἠλάζει. ὁ ἢ ἀντιστρέψας ἔφη τὰ παιδία ἠλάζει.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Mſ. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deeſſe.

† Hic aliquid deeſt, quod ſuppleri poterit ex Pauſaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Hiſtoriam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Κατοικιάδα γῆν non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Gravii ad p. 730.

Οὐδὲ αὐξάνοιτο παίδια] Ἀδέκαστον γὰρ ἔδει εἶπεῖν παιδικῶς, ἀλλ' οὐκ εὐεργετικῶς.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὥφελε γὰρ καὶ τὸν δικαστικὸν σοφὸν ὄντα σύνδεσμον τὸν ἂν οἷον εἰ τοῦτο ἀγνοήσομεν, οὐδὲν ἂν γνῶμεν οὐδὲ γνωσόμεθα. νῦν δὲ ἀναλῦ σπουδείοις, καὶ τῇ ἐπιφορᾷ τῷ ἂν, καὶ τῇ τῶ μέλλοντι χρηστῷ τῷ γνωσόμεθα. οὐδέποτε γὰρ τοῖς δικαίοις μέλλοντες σωφρόνες).

Τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν] Πόσους παῖδας ἔσπεις.

Πρᾶγμα ἴδοιεν] Τὸ ἴδοιεν δηλοῖ τὸ ἤμισυ, οὐκέτι γὰρ. τί ἂν φησὶ ἔρωτᾶς τὸ πόσα ἔργατας; ἢ αὐτόθεν;

Τὰ πατρῶα] Πατρικὸν ὄνομα, τὰ δὲ πατρῷα λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατριώτης] Ὁ μισθὸς γὰρ ἔδει εἶπεῖν, ὁμόγλωσσον, ὁμόνομος. τὸ δὲ πατριώτης, ἐπὶ βαρβάρων. οἱ βάρβαροι γὰρ ὕστερ ἀκμάζεις φασὶ, ἀπὸ δὲ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων τὸ τοῖς νόμοις, τὸ πατρίῳ ἐχρήσατο.

Μισθούς] Μίσθους γὰρ ἀλλ' ὁ μισθός.

Λῆμμα πάρεστι] Λῆμμα γὰρ ἡ ἀνδρία δὲ ἐνὸς Μ.

Ὁ μείραξ] Τὸ μείραξ ὁ φασὶ ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ γυναικὸς; ἀγνόησις. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειράκιον λέγουσι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα] Τοῦτο εὐέρμαιον ὁ πάθος σημαίνει.

Συκοπέξασθέ μοι] Ἐπὶ τραπεζῶν γὰρ τοῦτο λέγεσθαι.

Περιέσπων αὐτὸν] Ὑπαναγόμενον γὰρ ἔδει εἶπεῖν ἢ μετῆλθον αὐτὸν. τὸ γὰρ περιέσπων ἐπὶ δὲ κύκλῳ λέγεται τινα περιχαρῆ.

Συνεκείσθ' αὐτῷ] Συνεδικάζετο γὰρ ἔδει εἶπεῖν, ἢ ἠμφισβήτει; ἀλλ' ὁ συνεκείσετο. τὸ γὰρ συγκείσεται, ἐπὶ δὲ πυκνῶς ἡ δοκίμη χρῆσις τὸ Ἑλλήνων οἶδεν.

Νοὶ τοῦτο δικεῖ] Τὸ γὰρ νοὶ, σύνεσις καὶ αἰσθητική. ἀλλ' ὅταν καὶ δικαίᾳ. τὸ δὲ δοκεῖ, δικαίᾳ ἀπαιτεῖ. κωλῶν δὲ παίζων αὐτὸν ἐρρηκεν. ὡς σὺ κοὶ νῶν ἡμεῖς ὡς ἀμφοτέρωμεν, ἔδει γὰρ εἶπεῖν καὶ νῶν ἀμφοτέρωμεν ἐρεῖς τυτέσσιν ἡμῖν, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθέσα] Ἐμίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, οὐχὶ γυνὴ ἀνδρί.

Καρῆναι] Τὸ κείρασθαι ἐπὶ δὲ κοσμίων. τὸ δὲ κεκαρῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμων, καὶ μετὰ ὕβρεως.

Συγκεκλεῖν] Ἐπὶ γὰρ τῶν φιλίως ἀλλαττομένων ἐρεσχελεῖν λέγεται), ἢ ἀμφισβητεῖν, ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐχθρῶς, συγκεκλεῖν ἢ ἀμφισβητεῖν.

Βασανίζεσθαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τῶν δοκιμασίας λέγεται) καὶ ἐπὶ κολαζομένων ἀπὸ πονηρικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσω] Οὐ γὰρ ἀξιοῦσιν Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν ῥήμασι τοῦτο συνεργικῶς ἐκφέρειν, ἀλλὰ πυκνῶς τὸν μέλλοντα. ὁ γὰρ φασὶ μελετήσω, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθνήξει] Τεθνήξει γὰρ ἐχρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τελεῖται, ἀλλ' ὁ τεθνήξη ἐπὶ δευτέρου.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τάττεσθαι τοῦ βαλλω, ἢ δὲ τοξεύεσθαι.

Χρῆσθαι] Χρῆσθαι γὰρ λέγουσι Ἀθηναῖοι.

Ἔκτοπι] Ἐξίστε γὰρ τὸ δίκιμον.

Ἀνιλλαμβάνομαι] Τὸ ἀνιλλαμβάνεσθαι, Ἀπτηται ἐπὶ δ κωλύοι, ἢ ἀπὸ χαδ τάπησι. μᾶλιστα ὁ Πλάτων.

Ὁ γὰρ φαγὸς ἐπὶ ἑνὸς] Εἶρηται καὶ ἀμφ. ἐπὶ ἧ δ ἐψητοῦ, φασὶ λίγειν.

Δωμήσασθαι] Βάλειν τὸ γὰν μίσθωσιν ποιήσασθαι· ἐπὶ ἂν τὸ δωμήσασθαι μέλλοντι, ἐπιλαμβάνεσθαι αὐτῆς, ὡς μὴ συνιέντι· σολοικίσασθαι.

Τὸ ἀνάγκης] Βάλοι μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παθητικῆς ἀφῆσεως, ἀλλ' ὅτι ἀκεφαλῶς τοῦτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ὁ Πλάτων παθητικῶς ὡ Φαίδωνι. αὐτάγγελον λέγων τὴ ψυχὴ τὸ πάνυ φησί.

Ἵππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Καὶ τοῦτο ἀσαφὲς σωμῆκαι. ἔστιν γὰρ εἰς πεδίον φασὶν καλεῖν, ἀλλ' οὐχ' ἱππεῖς.

Μαντεῖς] γοῦν] Χωρὶς μὲ ὁ Ἀπόλλων, μαντεῖς δ ὁ Προφήτης.

Εἰ ἄρα καθ' εἷς] Οὐ γὰρ καθ' εἷς, ἀλλὰ καθ' ἕκαστος δεῖ λίγειν.

Τὸν μητρυιόμον αὐτῆς] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μητρυιᾶς. ἐπὶ δ ἀνδρὸς τὸ μητρῶς. μητρυιὰ μὲν γὰρ ἀπὸ γυναῖκα, μητρυιὸς δ γυή.

Ἀπολείπει τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ χωρὶς τὸν ἄνδρα ἱρεῖ. ἀπὸ δ γυναῖκα οὔκ, ἀλλ' συνβάλλ.

Νῦν ψοφεῖν τὴν ῥῆγμιν] Κόπτει μὲν γὰρ τὴν ῥῆγμιν ἔξωτις ἐστὶς, ψοφεῖ δ ὁ ἔστω.

Νῦν δὴ] Πλεοπτικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίως. ὅταν ἐν ᾧ τὸ ἄρτι ἀφὸ τὸ ἀκριβεστάτου ἡ σημασίας ἔχει τοῦτο, μέλλοντι καὶ ἡ ἀπειπιδικτὴ σημασίας, ὅτω καὶ τὸ νῦν δὴ εἰς τὸ γενησόμενον φανταζόμεθα, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενος ὅτως.

Mſ. in fol. * Ψοφοδεσφιεῖς ἢ σολοικισεῖς· ἰσχνότερα μίσθωσις ὠδί πως μὴ δ' ἂν σαφίφοιμ). ὁ γὰρ σύρτην ἔχω ὧν, καὶ ἐρῶ ἄν. ἀφὸ τοῦτο γὰρ τὸ ἄν, ἐν τῷ τοῦ εἰσιόντι καὶ παρακειμένῳ, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν. μέλλοντος δὲ ὄντος τίς χρεία δ' ἄν, σολοικισμὸς τὸ μὴ ὄντος ἐνίκησεν, τὸ δὲ ῥῆγμα πληθυντικόν. [Λῆγμα.] Ἀφὸ δύο Μ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆγμα ἀφὸ ἑνὸς τὸ φρόνημα. [Μείρακ] ἁπλουκῶς λίγει). ἐπὶ ἀμφοτέρων τὸ μειρακίου [διὰ δύο μ] λίγει) σαφέστατα ἐγὼ ἄλλου, ἢ τὸ φοβούμενον. [κεφαλή] ἡ κεφαλὴ. τὸ δὲ κεφαλαῖον, ἢ δὲ κεφ) ὑπερβολικὸν τὸ κεφαλαιῶδες τὸν. † ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτόχθων. Σικελιώτης δὲ ὁ Σικελίας οἰκῶν ξένος. ὅτω πάντων, καὶ πολεμώτης. [Ἐξορμᾶ] σημαίνει τὸ προτρεπτικὸν ἔπεσθαι καὶ ὁρμητήριον ποιῶ. ὁρμᾶμαι δ ἐγὼ αὐτός. [σβεῖσαι] τὸ σβέσαι δηλοῖ τὸ σβεῖ αὐτῷ. πῶς δὲ εἰς ἄν, σβεῖ αὐτῷ ἔφησε. σύνκεισιν καὶ ἀφάκεισιν φασὶν οἱ φιλόσοφοι τῶν ὄντων καὶ λύσιν, οὐχ ὡς φασὶν οἱ τῇ σωμητίκαι τῶν ἀντίπεξιν. δι' σωμισμίζετο ἴδιά οἱ πεῖν. ἡ ἡμφισβήτ. [βραδίως] προπαθῶς. βραδίσεως παρ' Ἕλλησι. [τὸ λίλοιχα] τὸ λίλοιχα Ἀττικοὶ ἐλλιπὲς φασὶ, καὶ τὸ λίλειφα εἰλλιφα. [φασὶν] φασὶν ἐπὶ ἑνὸς εἶρη) καὶ ἀμφ. [ἱππεῖς] οἱ ἱππεῖς σωμαρῶν) λέει δ' ἱππεῖς, τοὺς ἱππεῖς δ' ἃ φασὶ, ἀλλὰ τοὺς ἱππέας, ἀνὴρ φασὶν τοὺς ἱππεῖς οὔκ ἐνόησας. [Αἶτα] τὸ αἶτια διασυνόμενον δηλοῖ τὸ αἴτιος,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox πατριώτης, licèt nullum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

σα, ψιλόμβρον δὲ τὸ πνὰ. λειχόμβρον ἢ μετὰ τῦ ἕτερα φιλῆ ἵνα δηλοῖ τὸ πνὰ. ἡμιβαθυλῦδες] Γενερόφης ὁ τῆ Εὐκηρέφ. κὴ τῶν πάντων ὅλων βασιλεῦ τῆ μεγάλφ κηπεδύλωσιν. σὺν ἀσφαλεῖ δὲ τὸ τῦ Λιπιωσῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμενος.

Mſ. in fol. Βυσσοδομεύσεις] βάθυς σκέπτη. [τεκμήρωσι] Κέρδεσιν. [λοιδορῆσαι] λοιδορεῖσθαι, ἐρεσχηλῆσαι. [διδάσκωσιν] διδάσκουσιν. [σωφρονιεῖσθε] ἐπαίρεις σωφρόνιζε. [ὁ νεκρόδων] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρός. [φῶς] Θεός. [ὁ βεβυγλωσσος] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξος. [ἐ] αὐτὸν. [χειμένῳ] ἀληθῆ. [τὸν ἡῶν] Σαρπηδόνα. [φλαῦρον] φαῦλον ἢ κακόν, κακὸν. Διαφέρει γὰρ φλαῦρον κὴ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀνδρὸς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπλαβος] παιδιὰ. [ἀπεωθήσω] ἀπεωρθώσω. ἀπολέσομαι. [πακτήνας] σκοπήσας. [κακοεμὸν] κακὸν κὴ εἰμάπιν ἔχων. [ἢ σὶ ἔς] ἔφη σοὶ. [Μεσυρὲ] Αὐγουστὸν. [λοπὸς] σανίμβλος. [ῥήτρῳ] ῥήτρας, συνθήκας, λόγοι, χάμβι, ὁμολογίας ψηφίσματα, συγχάμματα. [ὁ ηπιώτης] Πραιτσίλας.

ΤΕΛΟΣ.